BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMAN.
SALA DI STUDIO
32
69

37, 6. G, 10

37
6 G
10

- MAG 4050

Digitized by Google

BULLARIUM
ORDINIS
FF. PRÆDICATORUM.
SUB AUSPICIIS
SS. D. N. D.
CLEMENTIS XII.
PONTIFICIS MAXIMI.
OPERA
REVERENDISSIMI PATRIS
F. THOMÆ RIPOLL.
MAGISTRI GENERALIS,
EDITUM,

Et ad autographam fidem recognitum, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum

A P. F. ANTONINO BREMOND. S. T. M.
PROVINCIÆ TOLOSANÆ ORDINIS MEMORATI ALUMNO,
AC EJUSDEM REVERENDISSIMI PATRIS GENERALIS SOCIO PRO GALLIARUM REGNO.

TOMUS TERTIUS
Ab Anno 1430 ad 1484.

ROMÆ MDCCXXXI.
Ex Typographia Hieronymi Mainardi

Digitized by Google

Digitized by Google

S.S 32/19

ISSIMO

V. D.

CL NTI XII

PONTIFICI OPTIMO MAXIMO,

FR. THOMAS RIPOLL,

Totius Ordinis FF. Prædicatorum

GENERALIS MAGISTER.

MAgnam quidem, BEATISSIME PATER, *meritamque laudem sibi conciliant tot Apostolicæ Sedis Sacrosancta Diplomata, quæ felicissimis* Tuæ Sanctitatis *aus-*

piciis hoc in opere renascuntur. His namque Princeps Pastorum, Caput Ecclesiæ, Successor Petri, Christi Vicarius, fundit oracula, mysteria pandit, illustrat fidem, hæreses destruit, ceteris medetur erroribus, præmium virtutibus, vitiis proponit supplicia. Quid majus? Quid laude dignius?

Ipsi tamen operi CLEMENTIS XII *nomine tantum commendationis, splendoris, dignitatis accedit, ut ipsimet* Sanctitatis Tuæ *Prædecessores, quorum refert oracula, nullum alium præter Te,* Beatissime Pater, *Mecœnatem ambire videantur.*

Nec mirum, tot enim rerum similitudo Prædecessores illos, ac Tuam Sanctitatem *conciliat, ut dum procul absterret me tanta* Tuæ Beatitudinis *celsitudo, thronique* Tuæ Sanctitatis *majestas iniicit mihi formidinem, ipsimet e manibus meis advolant in sinum* Tuæ Beatitudinis, *amicam nempe, sibique cognitam Sedem petituri. Et sane qui summam mortales inter dignitatem omni virtutum genere decorarunt, gratulantur sibi,* Beatissime Pater, *quod, Te sospite, reviviscere videantur.*

Verum enim vero Prædecessor Tuus Eugenius IV *admirabundus agnoscit in Te, B. P., quæ de se ipso scripta sunt:* Omnia (*a*) pruden-ter

(a) *Ciacovius in Eugenio IV.*

ter & conſtantiſſime egit *Eugenius*, vir aſpectu inſignis, & veneratione dignus: gravis in dicendo... multæ cognitionis, hiſtoriæ præſertim: liberalis in omnes, tum vel maxime in literatos, quorum familiaritate delectatus eſt.

Quam lætus de Sanctitate Tua *diceret* Eugenius *ille, quæ de ipſo Poeta* (a) *cecinit:* (a) *Vitalis.*

Si mentem... aſpicias, o maxima Roma,

Illa tuo Imperio major, & orbe fuit.

Si ſuperſtes foret eaſdem in laudes, de Te loquens, erumperet Nicolaus V, *quæ de ipſo leguntur* (b): (b) Apud *Giaconium in Nicolao V.* Gratus erga de ſe & Eccleſia Dei meritos, amator juſtitiæ, pacis auctor, & conſervator fuit.

Excellentiſſimi animi (c) magnique (c) *Stella in Caliſto III.* Conſilii *Caliſtus* III *in Te, B. P., ea videret quæ de ipſo narrat hiſtoria* (d): in omni vita in- (d) Apud *Giaconium in Caliſto III.* tegerrimus eſt habitus .... eleemoſynas.... pauperibus Chriſti, & Servis Dei frequenter dabat tum publice, tum privatim: virgines pauperes, collata dote, maritis collocabat: Nobiles ad inopiam redactos ſua impenſa ſuſtentabat: utebatur & munificentia erga Principes, quando opus erat, maxime vero erga eos qui nomen Chriſtianum auctoritate & opibus ſuis juvare poterant.... in

ſer-

Digitized by Google

ſermone modeſtiſſimus, facilis auditu quantum ei per ætatem licebat.

(a) *Ciaconius.*

Quæ dicturus eſſet Religionis (a) & juſtitiæ cultor *Pius II*, vir (b) vere magnus cujus meritiſſimas laudes cuncti celebrant? *Sanctitati Tuæ cederet certe quæ de ipſo ſcripſere:* Fuit (c) vir plane omni laude dignus.. fortitudinis & prudentiæ ſingulariſſimus. Præclaræ (d) virtutis Antiſtes fuit: enituit in eo ſumma religio, ſumma vitæ integritas, ... humanitas eximia.

(b) *Oldoinus in Additionibus ad Ciaconium.*

(c) *Stella, & Ciaconius in Pio II.*

(d) *Cardinalis Papienſis de Pio II.*

Paulus II Eccleſiaſticæ libertatis, majeſtatiſque defenſor (e) *conſtantiſſimus, Summus ille Pontifex clariſſimus in Principes munificentia, in pauperes miſericordia inſignis, libenter ſane prædicaret de Te, B. P., quæ de ipſo produnt Auctores* (f): Magni certe animi, magnæque prudentiæ vir, fuit inter cetera juſtus Pontifex, & pauperum, præſertim Cardinalium, Epiſcoporum, Principum, & nobilium virorum amator, quos una cum virginibus, viduis, & ægrotis, propriis pecuniis frequenter juvabat: ejuſque præcipua cura fuit, ut omnia ad victum neceſſaria Urbi non deeſſent.

(e) Apud *Ciaconium.*

(f) *Stella*, cetérique paſſim, in *Paulo II.*

Ille tandem, ſui ſeculi lumen Sixtus IV, Te, Sanctiſſime Pater, *decus noſtri, iiſdem profecto lau-*

laudibus efferret, quibus ipsum Scriptores ornant: Principes (a)... & nobiles viros patria extorres... pecuniis adjuvare non destitit, & incredibili pietate confovit... Fuit... Pontifex hic inter ceteros optimus... Vir... erat justus: summa etenim instantia, & alacritate animarum custos extitit: cupiditatem omnino a se resecavit: iras compressit: & malitias omnes extirpavit, ac virtutibus semper inhæsit.

(a) Stella.

Hæc sunt, B. P., Sanctitatis Tuæ *Prædecessorum gesta, Scriptorum literis æternæ memoriæ consecrata. Hæc eadem nullo unquam tempore intermoritura, ceteraque jampridem* (b) *descripta, Pontificatum Tuum, ac, nominis immortalitate semper victuram, Nobilissimam* Corsinorum *Gentem, cui* CLEMENTEM XII *debet Ecclesia, semper illustrabunt. Deus Optimus Maximus Te nobis quam maxime diuturnum servet, quo, rebus humanis ex animi sententia compositis, sero in Cælum redeat* CLEMENS.

(b) In Epistola quæ legitur Lxxx ii.

APPROBATIO.

Quod in demissæ, debitæque obedientiæ erga Reverendissimum Patrem Magistrum Generalem Ordinis, præcipientem, contuli acrioris studii argumentum, per singula expendens capita, membra, verba, Tomum Tertium Bullarii ejusdem, meique Ordinis, cui Titulus. *Bullarium Ordinis Prædicatorum sub auspiciis SS. D.N.D.* CLEMENTIS XII, *Pontificis Maximi, Opera Reverendissimi P. F. Thomæ Ripoll Magistri Generalis editum, & ad autographam fidem recognitum, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum a P. F. Antonino Bremond, S.T.M., Provinciæ Tolosanæ Ordinis memorati Alumno &c. Tomus III ab anno* 1430 *ad an.* 1484: hoc idem in mei invidendum cessit commodum, gratamque utilitatem; cessurum in aliorum quoque, si publici juris fiat, non ex lectione modo tot hactenus ineditorum Apostolicorum diplomatum, quæ ad exornandam Ordinis, immo & Ecclesiæ historiam, plurimum conferent: incomperta, minusque certa jure summo determinando; verum etiam ex iis, quæ de ditissimo penu suo Clarifs. addidit Auctor. In his siquidem nihil reperire datum mihi, quod orthodoxæ de Fide, de Moribus, doctrinæ vel leviter, me judice, adversari videatur; Plurima vero legere est eorum, quæ eximii parentis sui profundam eruditionem, accuratam æque ac castigatam criticen, compertamque sapientiam, ac pietatem redoleant, commendent. Ea propter quum præcedentium Voluminum hocce quoque pretium æmuletur, ac dignitatem, dignum plane illud credidi, quod typis in universorum transeat notitiam, atque profectum. Ita sentio &c. Romæ in Conventu ad S. Mariam supra Minervam hac die 2. Octobris 1731.

Fr. Johannes Dominicus de Agnanis, ejusdem Ordinis, S.T.M. Bibliothecarius Casanatensis, ac Sacræ Congregationis Indicis Consultor.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendissimo Patri Sac. Palatii Apostolici Magistro.

N. Baccarius Episcopus Bojanen. Vicesgerens.

APPROBATIO.

Bullarium inclyti Prædicatorum Ordinis, demandante Reverendissimo Patre Fr. Jo: Benedicto Zuanelli Sacri Palatii Apostolici Magistro, debita Summorum Pontificum Oraculis cum veneratione legi; doctasque Notas, & luculentas dissertationes, quibus illud accurate illustravit, atque auxit Admodum Reverendus Pater Fr. Antoninus Bremond ejusdem Ordinis Sac. Theologiæ Magister, non sine ingenti animi mei voluptate percurri. In his enim, non modo solida eruditio, verum etiam eximia pietas Auctoris mirifice elucet; adeo ut nihil, quod ab orthodoxæ Fidei Dogmatibus, aut castæ Ethices regulis, vel minimum discrepet, in ipsis deprehendere potuerim. Quamobrem egregium hoc Opus, atque omni ex parte, mea quidem sententia, absolutum typis mandari posse censeo.

Tibure 15. Kal. Augusti 1729.

Fr. Placidus indignus Casæ-Marii Abbas Episcopus Tiburtinus.

IMPRIMATUR.

Fr. Jo: Benedictus Zuanelli Ordinis Prædicatorum Sac. Palatii Apostolici Magister.

BULLARIUM
ORD. FF. PRÆDICATORUM.

EUGENIUS IV.

Venetus, e gente Condelmeria, Romæ apud S. Mariam supra Minervam Electus (*a*) est Die III Martii MCCCCXXXI. Coronatus (*b*) fuit XI ejusdem Mensis. Obiit (*c*) XXIII Februarii MCCCCXLVII. Sedit Annos XV, Menses XI, Dies XXI.

(a) Odor. ad an. MCCCCXXXI num. VIII ex Bullis Eugenii IV.
(b) Claconius in Eugenio IV.
(c) Odor. ad an. MCCCCXLVII num. XIII, & XIV ex S. Antonino, & Ms. Vaticani.

Ut San-Maximinenses (1) Fratres ab iisdem possint absolvere, quibus Episcopi subditos suos solvunt.

Anno 1431 Die 11 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. I.

RAtioni congruit, & convenit honestati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet, ejus superveniente obitu, literę Apostolicę super illis confectę non fuerint, consequantur effectum. (Exordium.) Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Fratrum Prędicatorum Ecclesię B. Marię Magdalenę de Sancto Maximino, Aquensis Dięcesis, Romanę Ecclesię immediate subjectę, felicis recordationis Martino Papę Quinto Prędecessori nostro exposito, (Diplomatis causa.) quod olim pię memorię Bonifatius Papa Octavus, etiam Prędecessor noster, inclytę memorię Caroli secundi Regis Sicilię, qui ad eandem Sanctam, cujus corpus in Ecclesia ipsa reconditum est (3), singularem gerebat devotionis affectum, precibus inclinatus, quod habitatorum locorum Sancti Maximini prędicti, ac de Balma Massiliensis Dięcesis, ubi pęnitentiam egisse dicitur ipsa Sancta, & illuc advenientium, quandiu ibi forent, animarum Cura Priori pro tempore existenti dictę Ecclesię immineret, quodque ratione dictę Curę Priores locorum hujusmodi pro tempore existentes, jurisdictioni Dięcesani nullatenus subjecti essent, nec tenerentur sibi, vel alteri de prędictis rationem reddere, inter alia per suas literas statuerat, & decreverat, prout in ipsius Bonifatii literis plenius continetur. (Nota.) Cum autem ob reverentiam ipsius Sanctę de diversis Mundi partibus, causa devotionis maxima sępius illuc confluat peregre populi multitudo, quorum confessiones, & Ecclesiasticorum Sacramentorum administrationes ad Priorem prędictum ratione dictę Curę pertinere noscuntur, & sępe in Confessionibus ipsis casus occurrant, in quibus absolutiones, & dispensationes ad confitentium animarum salutem necessario requiruntur: pro parte Prioris, & Conventus eorundem eidem Martino, Prędecessori, fuit humiliter supplicatum, ut habitantibus, & advenientibus hujusmodi, ac animarum eorundem saluti consultius provideri valeret, Priori, & successoribus ipsis absolvendi habitatores, & advenientes prędictos in casibus saltem locorum Ordinariis reservatis, & in illis cum eisdem dispensandi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaretur. Ipse igitur Prędecessor, salutem quęrens singulorum, & cupiens super premissis salubriter providere, pręmissorum intuitu, necnon consideratione Carissimi in Christo filii nostri Ludovici (4) Jerusalem, & Sicilię Regis illustris, sibi super hoc humiliter supplicantis, hujusmodi supplicationibus inclinatus, ut (Idem concessum a Martino V.) Prior pro tempore existens, & ejus Successores hujusmodi, per se, vel alium, seu alios, quos ad hoc ducerent deputandos, quoties expediret, Confessiones habitatorum, & advenientium prędictorum quorumlibet utriusque sexus, cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis forent, audirent, & ipsis diligenter auditis, a commissis, necnon generalibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiis, generaliter, vel specialiter ab homine, vel a jure prolatis, & in Casibus duntaxat quibus locorum Ordinarii subditos suos absolvere possunt, in foro conscientię Apostolica auctoritate absolvendi, eisque pro modo culpę pęnitentiam salutarem, & alia, quę juris fuerint, prout eis videbitur, injungendi, necnon cum prędictis in eisdem casibus dispensandi, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus dicti Ordinis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, concessit, die videlicet sexto Nonas Martii, Pontificatus sui Anno Septimo, plenam & liberam facultatem. Ne autem pro eo, quod super concessione Martini Prędecessoris hujusmodi literę Apostolicę confectę non fuerint, Prior, Conventus, habitatores, & advenientes prędicti frustrentur effectu, volumus, & (Facultas.) Apostolica auctoritate decernimus, quod hujusmodi Martini Prędecessoris concessio perinde valeat, suumque debitum sortiatur effectum, ac si super ea ejusdem Martini Prędecessoris literę, sub ipsius diei data, confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene concessionem prędictam ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, Indignationem omnipotentis Dei

BULLARIUM
ORDINIS
FF. PRÆDICATORUM,
SUB AUSPICIIS

SS. D. N. D.

CLEMENTIS XII.
PONTIFICIS MAXIMI,

OPERA

REVERENDISSIMI PATRIS

F. THOMÆ RIPOLL.
MAGISTRI GENERALIS,

EDITUM;

Et ad autographam fidem recognitum, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum

A P. F. ANTONINO BREMOND, S. T. M.

PROVINCIÆ TOLOSANÆ ORDINIS MEMORATI ALUMNO, AC EJUSDEM REVERENDISSIMI PATRIS GENERALIS SOCIO PRO GALLIARUM REGNO.

TOMUS TERTIUS
Ab Anno 1430 ad 1484.

ROMÆ MDCCXXXI.

Ex Typographia Hieronymi Mainardi

Digitized by Google

S.S 32/69

SANCTISSIMO
D. N. D.
CLEMENTI XII
PONTIFICI OPTIMO MAXIMO,

FR. THOMAS RIPOLL,
Totius Ordinis FF. Prædicatorum
GENERALIS MAGISTER.

M*Agnam quidem* , BEATISSIME PATER , *meritamque laudem sibi conciliant tot Apostolicæ Sedis Sacrosancta Diplomata* , *quæ felicissimis* Tuæ Sanctitatis *auspi-*

piciis hoc in opere renascuntur. His namque Princeps Pastorum, Caput Ecclesiæ, Successor Petri, Christi Vicarius, fundit oracula, mysteria pandit, illustrat fidem, hæreses destruit, ceteris medetur erroribus, præmium virtutibus, vitiis proponit supplicia. Quid majus? Quid laude dignius?

Ipsi tamen operi CLEMENTIS XII *nomine tantum commendationis, splendoris, dignitatis accedit, ut ipsimet* Sanctitatis Tuæ *Prædecessores, quorum refert oracula, nullum alium præter Te,* Beatissime Pater, *Mecœnatem ambire videantur.*

Nec mirum, tot enim rerum similitudo Prædecessores illos, ac Tuam Sanctitatem *conciliat, ut dum procul absterret me tanta* Tuæ Beatitudinis *celsitudo, thronique* Tuæ Sanctitatis *majestas iniicit mihi formidinem, ipsimet e manibus meis advolant in sinum* Tuæ Beatitudinis, *amicam nempe, sibique cognitam Sedem petituri. Et sane qui summam mortales inter dignitatem omni virtutum genere decorarunt, gratulantur sibi,* Beatissime Pater, *quod, Te sospite, reviviscere videantur.*

Verum enim vero Prædecessor Tuus Eugenius IV *admirabundus agnoscit in Te, B. P., quæ de se ipso scripta sunt:* Omnia (*a*) pruden-

ter

(a) Ciaconius in Eugenio IV.

ter & constantissime egit *Eugenius*, vir aspectu insignis, & veneratione dignus: gravis in dicendo... multæ cognitionis, historiæ præsertim: liberalis in omnes, tum vel maxime in literatos, quorum familiaritate delectatus est.

Quam lætus de Sanctitate Tua *diceret* Eugenius *ille, quæ de ipso Poeta* (a) *cecinit:*

(a) *Vitalis.*

Si mentem... aspicias, o maxima Roma,

Illa tuo Imperio major, & orbe fuit.

Si superstes foret easdem in laudes, de Te loquens, erumperet Nicolaus V, *quæ de ipso leguntur* (b): Gratus erga de se & Ecclesia Dei meritos, amator justitiæ, pacis auctor, & conservator fuit.

(b) Apud *Ciaconium in Nicolao V.*

Excellentissimi animi (c) magnique Consilii *Calistus* III *in Te, B. P., ea videret quæ de ipso narrat historia* (d): in omni vita integerrimus est habitus .... eleemosynas.... pauperibus Christi, & Servis Dei frequenter dabat tum publice, tum privatim: virgines pauperes, collata dote, maritis collocabat: Nobiles ad inopiam redactos sua impensa sustentabat: utebatur & munificentia erga Principes, quando opus erat, maxime vero erga eos qui nomen Christianum auctoritate & opibus suis juvare poterant.... in

(c) *Stella in Calisto III.*

(d) Apud *Ciaconium in Calisto III.*

ſermone modeſtiſſimus, facilis auditu quantum ei per ætatem licebat.

Quæ dicturus eſſet Religionis (a) & juſtitiæ cultor *Pius II*, vir (b) vere magnus cujus meritiſſimas laudes cuncti celebrant? *Sanctitati Tuæ cederet certe quæ de ipſo ſcripſere:* Fuit (c) vir plane omni laude dignus.. fortitudinis & prudentiæ ſingulariſſimus. Præclaræ (d) virtutis Antiſtes fuit: enituit in eo ſumma religio, ſumma vitæ integritas, ... humanitas eximia.

Paulus II Eccleſiaſticæ libertatis, majeſtatiſque defenſor (e) *conſtantiſſimus, Summus ille Pontifex clariſſimus in Principes munificentia, in pauperes miſericordia inſignis, libenter ſane prædicaret de Te, B. P., quæ de ipſo produnt Auctores* (f): Magni certe animi, magnæque prudentiæ vir, fuit inter cetera juſtus Pontifex, & pauperum, præſertim Cardinalium, Epiſcoporum, Principum, & nobilium virorum amator, quos una cum virginibus, viduis, & ægrotis, propriis pecuniis frequenter juvabat: ejuſque præcipua cura fuit, ut omnia ad victum neceſſaria Urbi non deeſſent.

Ille tandem, ſui ſeculi lumen Sixtus IV, Te, Sanctiſſime Pater, *decus noſtri, iiſdem profecto* lau-

(a) *Ciaconius.*

(b) *Oldoinus in Additionibus ad Ciaconium.*

(c) *Stella, & Ciaconius in Pio II.*

(d) *Cardinalis Papienſis de Pio II.*

(e) *Apud Ciaconium.*

(f) *Stella, ceterique paſſim, in Paulo II.*

laudibus efferret, quibus ipsum Scriptores ornant: Principes (a)... & nobiles viros patria extorres... pecuniis adjuvare non destitit, & incredibili pietate confovit... Fuit... Pontifex hic inter ceteros optimus... Vir... erat justus: summa etenim instantia, & alacritate animarum custos extitit: cupiditatem omnino a se resecavit: iras compressit: & malitias omnes extirpavit, ac virtutibus semper inhæsit.

(a) Stella.

Hæc sunt, B. P., Sanctitatis Tuæ *Prædecessorum gesta, Scriptorum literis æternæ memoriæ consecrata. Hæc eadem nullo unquam tempore intermoritura, ceteraque jampridem* (b) *descripta, Pontificatum Tuum, ac, nominis immortalitate semper victuram, Nobilissimam* Corsinorum *Gentem, cui* CLEMENTEM XII *debet Ecclesia, semper illustrabunt. Deus Optimus Maximus Te nobis quam maxime diuturnum servet, quo, rebus humanis ex animi sententia compositis, sero in Cælum redeat* CLEMENS.

(b) In Epistola quæ legitur *Lamo* II.

AP-

APPROBATIO.

Quod in demissæ, debitæque obedientiæ erga Reverendissimum Patrem Magistrum Generalem Ordinis, præcipientem, contuli acrioris studii argumentum, per singula expendens capita, membra, verba, Tomum Tertium Bullarii ejusdem, meique Ordinis, cui Titulus. *Bullarium Ordinis Prædicatorum sub auspiciis SS. D.N.D. CLEMENTIS XII, Pontificis Maximi, Opera Reverendissimi P. F. Thomæ Ripoll Magistri Generalis editum, & ad autographam fidem recognitum, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum a P. F. Antonino Bremond, S.T.M., Provinciæ Tolosanæ Ordinis memorati Alumno &c. Tomus III ab anno* 1430 *ad an.* 1484: hoc idem in mei invidendum cessit commodum, gratamque utilitatem; cessurum in aliorum quoque, si publici juris fiat, non ex lectione modo tot hactenus ineditorum Apostolicorum diplomatum, quæ ad exornandam Ordinis, immo & Ecclesiæ historiam, plurimum conferent: incomperta, minusque certa jure summo determinando; verum etiam ex iis, quæ de ditissimo penu suo Clarissi addidit Auctor. In his siquidem nihil reperire datum mihi, quod orthodoxæ de Fide, de Moribus, doctrinæ vel leviter, me judice, adversari videatur; Plurima vero legere est eorum, quæ eximii parentis sui profundam eruditionem, accuratam æque ac castigatam criticen, compertamque sapientiam, ac pietatem redoleant, commendent. Ea propter quum præcedentium Voluminum hocce quoque pretium æmuletur, ac dignitatem, dignum plane illud credidi, quod typis in universorum transeat notitiam, atque profectum. Ita sentio &c. Romæ in Conventu ad S. Mariam supra Minervam hac die 2. Octobris 1731.

Fr. Johannes Dominicus de Agnanis, ejusdem Ordinis, S.T.M. Bibliothecarius Casanatensis, ac Sacræ Congregationis Indicis Consultor.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendissimo Patri Sac. Palatii Apostolici Magistro.

N. Baccarius Episcopus Bojanen. Vicesgerens.

APPROBATIO.

Bullarium inclyti Prædicatorum Ordinis, demandante Reverendissimo Patre Fr. Jo: Benedicto Zuanelli Sacri Palatii Apostolici Magistro, debita Summorum Pontificum Oraculis cum veneratione legi; doctasque Notas, & luculentas dissertationes, quibus illud accurate illustravit, atque auxit Admodum Reverendus Pater Fr. Antoninus Bremond ejusdem Ordinis Sac. Theologiæ Magister, non sine ingenti animi mei voluptate percurri. In his enim, non modo solida eruditio, verum etiam eximia pietas Auctoris mirifice elucet; adeo ut nihil, quod ab orthodoxæ Fidei Dogmatibus, aut castæ Ethices regulis, vel minimum discrepet, in ipsis deprehendere potuerim. Quamobrem egregium hoc Opus, atque omni ex parte, mea quidem sententia, absolutum typis mandari posse censeo.

Tibure 15. Kal. Augusti 1729.

Fr. Placidus indignus Casæ-Marii Abbas Episcopus Tiburtinus.

IMPRIMATUR.

Fr. Jo: Benedictus Zuanelli Ordinis Prædicatorum Sac. Palatii Apostolici Magister.

BUL-

BULLARIUM
ORD. FF. PRÆDICATORUM.

(a) Odor. ad an. MCCCCXXXI num. VIII ex Bullis Eugenii IV.
(b) Ciaconius in Eugenio IV.
(c) Odor. ad an. MCCCCXLVII num. XIII, & XIV ex S. Antonino, & Ms. Vaticani.

EUGENIUS IV.

Venetus, e gente Condelmeria, Romæ apud S. Mariam supra Minervam Electus (a) est Die III Martii MCCCCXXXI. Coronatus (b) fuit XI ejusdem Mensis. Obiit (c) XXIII Februarii MCCCCXLVII. Sedit Annos XV, Menses XI, Dies XXI.

Ut San-Maximinenses (1) Fratres ab iisdem possint absolvere, quibus Episcopi subditos suos solvunt.

Anno 1431 Die 11 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. I.

Exordium.

RAtioni congruit, & convenit honestati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet, ejus superveniente obitu, literę Apostolicę super illis confectę non fuerint, consequantur effectum. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Fratrum Prędicatorum Ecclesię B. Marię Magdalenę de Sancto Maximino, Aquensis Dięcesis, Romanę Ecclesię immediate subjectę, felicis recordationis Martino Papę Quinto Prędecessori nostro exposito, quod olim pię memorię Bonifatius Papa Octavus, etiam Prędecessor noster, inclytę memorię Caroli secundi Regis Sicilię, qui ad eandem Sanctam, cujus corpus in Ecclesia ipsa reconditum est (3), singularem gerebat devotionis affectum, precibus inclinatus, quod habitatorum locorum Sancti Maximini prędicti, ac de Balma Massiliensis Dięcesis, ubi pęnitentiam egisse dicitur ipsa Sancta, & illuc advenientium, quandiu ibi forent, animarum Cura Priori pro tempore existenti dictę Ecclesię immineret, quodque ratione dictę Curę Priores locorum hujusmodi pro tempore existentes, jurisdictioni Dięcesani nullatenus subjecti essent, nec tenerentur sibi, vel alteri de prędictis rationem reddere, inter alia per suas literas statuerat, & decreverat, prout in ipsius Bonifatii literis plenius continetur. Cum autem ob reverentiam ipsius Sanctę de diversis Mundi partibus, causa devotionis maxima sępius illuc confluat peregre populi multitudo, quorum confessiones, & Ecclesiasticorum Sacramentorum administrationes ad Priorem prędictum ratione dictę Curę pertinere noscuntur, & sępe in Confessionibus ipsis casus occurrant, in quibus absolutiones, & dispensationes ad confitentium animarum salutem necessario requiruntur; pro parte Prioris, & Conventus eorundem eidem Martino, Prędecessori, fuit humiliter supplicatum, ut habitantibus, & advenientibus hujusmodi, ac animarum eorundem saluti consultius provideri valeret, Priori, & successoribus ipsis absolvendi habitatores, & advenientes prędictos in casibus saltem locorum Ordinariis reservatis, & in illis cum eisdem dispensandi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaretur. Ipse igitur Prędecessor, salutem quęrens singulorum, & cupiens super premissis salubriter providere, pręmissorum intuitu, necnon consideratione Carissimi in Christo filii nostri Ludovici (4) Jerusalem, & Sicilię Regis illustris, sibi super hoc humiliter supplicantis, hujusmodi supplicationibus inclinatus, ut Prior pro tempore existens, & ejus Successores hujusmodi, per se, vel alium, seu alios, quos ad hoc ducerent deputandos, quoties expediret, Confessiones habitatorum, & advenientium prędictorum quorumlibet utriusque sexus, cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis forent, audirent, & ipsis diligenter auditis, a commissis, necnon generalibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiis, generaliter, vel specialiter ab homine, vel a jure prolatis, & in Casibus duntaxat quibus locorum Ordinarii subditos suos absolvere possunt, in foro conscientię Apostolica auctoritate absolvendi, eisque pro modo culpę pęnitentiam salutarem, & alia, quę juris fuerint, prout eis videbitur, injungendi, necnon eum prędictis in eisdem casibus dispensandi, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus dicti Ordinis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, concessit, die videlicet sexto Nonas Martii, Pontificatus sui Anno Septimo, plenam & liberam facultatem. Ne autem pro eo, quod super concessione Martini Prędecessoris hujusmodi literę Apostolicę confectę non fuerint, Prior, Conventus, habitatores, & advenientes prędicti frustrentur effectu, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod hujusmodi Martini Prędecessoris concessio perinde valeat, suumque debitum sortiatur effectum, ac si super ea ejusdem Martini Prędecessoris literę, sub ipsius diei data, confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque presentes literę ad probandum plene concessionem prędictam ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, Indignationem omnipotentis Dei

Diplomatis causa.

Nota ;

Idem concessum a Martino V.

Facultas.

& Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo (5) Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *San-Maximinenses.*) Consulendæ *Constitutiones III, IV, V, & VI, Bonifatii VIII.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar *ex Archivo Apostolico Libro* scilicet *XVII fol.* 10, & *Libro XCVII fol.*75. Ibidem duplex asservatur Exemplar authenticum *Libro B, fol.*19. & 109 ex Autographo *San-Maximinensi*. Legitur etiam in Libro Bullarum Cœnobii *San-Maximinensis* typis *Parisien*, edito anno MDCLXVI *pag.*17.

3. *Reconditum est.*) Vide *Notam III ad Constitutionem III Bonifatii VIII pag.*40 *Tomo II.*

4. *Ludovici.*) Hujus nominis *III.*

5. *Tricesimo.*) Stylo Bullarum, Æræ autem communis anno *MCCCCXXXI.*

Anno 1431 Die 11 Martii.

Archiepiscopo Narbonensi, de F. Bernardo Boxedos Pœnitentiario Avenione (1) constituendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

II. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Francisco (3) Archiepiscopo Narbonen., Camerario nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Rationi congruit &c. (4). Dudum siquidem felicis recordationis Martino Papę Quinto Prędecessori nostro pro parte tua, & dilectorum filiorum Syndici, & Consilii, necnon Primicerii, & Universitatis Studii Civitatis nostrę Avenionen., exposito, quod ipsi Syndicus, & Primicerius, ac dilecti filii universi Cives Civitatis prędictę in eadem Civitate quendam minorem Pęnitentiarium, qui in ea, qua alii minores Pęnitentiarii nostri in Urbe potestate utuntur, eadem gauderet, & uteretur, per ipsum

Diplomatis causa.

Prędecessorem institui, & deputari, desideriis sinceris exoptarent, idem Prędecessor supplicationibus ipsorum inclinatus, ac volens dilectum filium Bernardum Boxedos, Ordinis Fratrum Prędicatorum professorem, apud eum de Religionis zelo, vitę ac morum honestate, aliisque virtutum donis multipliciter commendatum, favoribus prosequi gratiosis, voluit, & concessit, videlicet Decimo Septimo Kalendas Septembris, Pontificatus sui Anno Tertio decimo (5), tibi dari in mandatis, quatenus prefatum Bernardum, si ad hoc eum idoneum esse reperires, auctoritate nostra (6) Pęnitentiarium nostrum in dicta Civitate usque ad biennium constitueres, & ordinares, eumque ad illud admitti faceres, ut esset moris, ei ut interim dictum officium Pęnitentiarię inibi, sicut Pęnitentiarii nostri in dicta Urbe illud gerere, & exercere consueverunt, diligenter, & fideliter exequeretur, plenarie committendo. Ne autem Syndici, Primicerius, & Cives prędicti, voluntatis, & concessionis prędictarum, pro eo quod super illis dicti Prędecessoris literę, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, frustrentur effectu, volentes, & auctoritate Apostolica decernentes, quod hujusmodi voluntas, & concessio perinde sortiantur

Mandatum.

effectum, ac si super illis ejusdem Prędecessoris literę sub data dictę diei decimo septimo Kalendas Septembris confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene voluntatem, & concessionem antedictas ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si dictum Bernardum ad hoc idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, eum in Civitate prędicta in minorem Pęnitentiarium constituas, & ordines, juxta voluntatem & concessionem antedictas. Volumus autem, quod idem Bernardus, priusquam officium ipsum incipiat exercere, pręstet in manibus tuis de illo fide-

Tenor juramenti.

liter exercendo corporaliter juramentum, juxta formam pręsentibus annotatam quę talis est: Ego Frater Bernardus Boxedos, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, Domini nostri Papę in Civitate Avenionen. Pęnitentiarius ab hac hora in antea fidelis ero Beato Petro, Sanctęque Romanę Ecclesię, ac Domino meo Domino Eugenio Papę Quarto, ejusque successoribus canonice intrantibus. Non ero in facto, consilio, vel consensu, ut vitam perdant, aut membrum, aut capiantur mala captione. Consilium quod per se, vel per nuncium suum, seu literas mihi credituri sunt, signo, verbo, vel nutu, me sciente, ad eorum damnum, seu pręjudicium, nulli pandam. Si damnum illorum tractari scivero, pro posse meo impediam, ne fiat, quod si per me impedire non possem, per nuncium, aut literas, eis significare curabo, vel illi per quem citius ad illorum notitiam deducatur. Papatum Romanum, & Regalia Sancti Petri, ac omnia jura Romanę Ecclesię, quę habet, ubique, manutenebo totis viribus, & defendam contra omnem hominem. Res quoque ipsius Domini nostri Papę, & Romanę Ecclesię quę meę custodię committentur diligenter custodiam, & fideliter conservabo. Ambasciatas etiam, & quęcunque alia negotia mihi commissa, firmiter portabo, ac fideliter, & diligenter referam sine fraude, & pro Confessionibus audiendis, & absolutionibus faciendis, seu aliis, quę spectant ad meum officium, nihil omnino per me, vel alium, exigam, vel petam, aut recipiam, etiam sub titulo vel specie eleemosynę, aut exenii, seu mutui, vel alio quovis modo, & non absolvam, vel dispensabo scienter in aliquo casu ambiguo, nec etiam in hujusmodi casu ambiguo scienter cum aliquo dispensabo, nisi de speciali mandato Summi Pontificis, vel Pęnitentiarii majoris, cui exprimam dictum casum sine alicujus revelatione, vel expressione personę, & non injungam pęnitentias pecuniarias expresse mihi, vel alicui certę personę, vel Ordini meo, aut alteri applicandas. Super restitutionibus injungendis, & faciendis servabo prout est per pię memorię Benedictum Papam Duodecimum ordinatum, & supradicta, omnia, & singula promitto, & juro attendere, & observare, sine omni dolo, & fraude, ac malitia. Sic me Deus adjuvet, & hęc sancta Dei Evangelia. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo (7), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Avenione.*) In ejusdem nominis Comitatu, in *Gallo-Provincia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. II fol.* 74.

3. *Francisco.*) Adeas *Sammarthanos* in *Archiep. Narbonen.*

4. *Congruit &c.*) Ut in praecedenti ad haec usque verba: *consequantur effectum*.

5. *Tertio Decimo.*) Christi *MCCCCXXX*.

6. *Auctoritate nostra.*) Apostolica scilicet auctoritate, quae eadem erat in *Martino V*, & in *Eugenio IV*.

7. *Tricesimo.*) Stylo nempe Bullarum, stylo vero Ærae communis *MCCCCXXXI*. Ceterum ex hac, ex praecedenti, ac sequentibus Constitutionibus, *V* Idus Martii Pontificatus Anno Primo datis ab *Eugenio IV*, liquet ipsum *Eugenium* hac die *XI* Martii, non autem *IV* Idus, die scilicet *XII* ejusdem Mensis, uti censet *Odoricus Raynaldus Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXXXI num. VIII*, inauguratum fuisse Summum Pontificem. Id evincitur ex Incarnationis Anno *MCCCCXXX* his in Diplomatibus inscripto. Ex hoc enim Anno, qui ex Æra Communi est *MCCCCXXXI*, & ex stylo Bullarum dicitur *MCCCCXXX*, constat haec Diplomata remitti non posse ad Ærae communis Annum sequentem *MCCCCXXXII*, ut ex se patet. Data sunt ergo Ærae communis Anno *MCCCCXXXI* die *XI* Martii, ipsa igitur die *XI* Martii *Eugenius IV* Summus Pontifex inauguratus erat; nec enim *Eugenius* Constitutiones tulit ante solemnem inaugurationem, uti non diffitetur *Odoricus Raynaldus*. Unam nobis obiicit *Odoricus* Constitutionem datam *IV* Idus Martii, ipso *die Coronationis Eugenii IV*. Tanta, ut candide loquar, auctoritate victus, a communi sententia, *Raynaldo* duce, declinaveram, verum tot alias reperi Constitutiones ejusdem *Eugenii*, datas Anno Incarnationis Dominicae *MCCCCXXX* Quinto Idus Martii, Pontificatus Anno Primo, ut nullus dubitem, quin Amanuensis, quem sectatus est *Odoricus*, aliquid humani passus sit scribens *IV Idus* pro *V Idus*. Et sane tria notari possunt in quibus idem Librarius *Odorici* a communi Stylo Bullarum deviat transcribens haec verba. *Dat. Romae apud S. Petrum IV Id. Martii Anno I.* Annos enim Incarnationis quos nunquam praetermissos voluit *Eugenius*, missos facit Amanuensis. Numeros, seu *Ziffras*, ut vocant, ab *Eugenio IV* e Diplomatibus submotos, adhibet. Haec autem verba *Die Coronationis nostrae*, quae in quodam codice legit *Odoricus*, in nullo prorsus alio Diplomate reperire potui, & praeter, immo contra stylum Bullarum inscripta, negligenda videntur.

Privilegium de non solvenda *Canonica portione* ad jus commune revocatur (1); Anno 1431 Die 11 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

III.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

RAtioni congruit &c. (3). Dudum siquidem dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis Ordinis Prędicatorum felicis recordationis Martino Papę Quinto Prędecessori nostro referentibus, quod pię memorię Gregorius Papa Undecimus, etiam Prędecessor noster, eis inter alia sepulturam in locis, cęmeteriis, & Ecclesiis ipsorum concesserat, & eam liberam esse censuerat, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepelire deliberarent, nullus obstaret, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumerentur, quodque nulli canonicam portionem aliquam tenerentur exhibere, & ne quis ab eis, & ultimarum executoriis voluntatum, seu decedentium heredibus de donatis, vel de his, quę eis in ultimis voluntatibus, absolute legarentur, vel aliis pro ipsorum necessitatibus conferrentur, aliquid exigere, vel extorquere pręsumeret, districtius inhibuerat, per suas, quas idem Martinus Prędecessor noster ex certa scientia literas innovaverat, & communiverat, declarans Clausulam illam, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur, in omnibus aliis debere intelligi pręterquam in his, de quibus in ipsis ipsius Gregorii Prędecessoris literis specialiter caveretur, quod Canonica portio minime exigeretur, prout in eisdem literis plenius continetur. Et deinde pro parte Venerabilium Fratrum nostrorum, Bracharen. (4), & Ulixbonen. (5) Archiepiscoporum, suorumque Suffraganeorum, nec non dilectorum filiorum Capitulorum Cathedralium, & Collegiatorum, ac Rectorum Parochialium Ecclesiarum, & in illis Beneficiatorum Civitatum, Dięcesum, & Provinciarum Bracharen., & Ulixbonen. eidem Martino Prędecessori nostro exposito, quod inter ipsos asserentes portionem hujusmodi de jure fore solvendam, necnon Priores, & Fratres prędictos in civitatibus, Dięcesibus, & Provinciis pręfatis commorantes, illam, pretextu literarum hujusmodi, solvere negantes, super pręmissis, & eorum occasione quamplurimę dissensiones, discordię, turbationes insurrexissent & scandala, & majora, & animarum pericula verisimiliter exoriri timerentur in futurum, ac pro parte Archiepiscoporum, suffraganeorum, Capitulorum, Rectorum, & Beneficiatorum prędictorum, ad quorum instantiam contra Priores & Fratres prędictos, pręmissorum occasione, causam idem Martinus Prędecessor nobis in Minoribus constitutis audiendam commisit, sine debito terminandam, qui in ea Citationem ad partes decrevimus, humiliter supplicato, ut literas pręfatas ad Jus commune reducere, & alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur. Idem Martinus Prędecessor, videlicet quinto Nonas Julii, Pontificatus sui anno Tertio decimo (6) causam ad se advocans, & litem hujusmodi penitus extinguens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, concessionem, inhibitionem, innovationem, communitionem, declarationem, & literas prędictas, quantum sine consensu Archiepiscoporum, Suffraganeorum, Capitulorum, Rectorum, & Beneficiatorum, & aliorum, quorum intererat, processisse dignoscebantur, ac omnia alia privilegia, sive Induita super non solutione Mandatum. portionis ejusdem, quacunque ipsis Magistro, Prioribus, & Fratribus auctoritate concessa, ad jus commune auctoritate Apostolica ex certa scientia reduxit, illudque circa ea observandum fore, & observari debere, ac ex tunc irritum decrevit, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus literis prędictis, ceterisque contrariis Clausula derogans. quibuscunque. Ne autem de reductione, & decreto pręfatis, pro eo quod super illis literę prędicti Martini Prędecessoris, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod pręsentes literę ad probandum plene reductionem, & decretum hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. Nostrę voluntatis, & Constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo (7), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo. Sanctio poenalis.

Diplomatis causa.

1. *Revocatur.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico.*

3. *Congruit &c.*) Ut in *Constitutione I* ad hæc usque verba: *Consequantur effectum.*

4. *Bracharen.*) *Bracaren.*, vulgo *Braga*, in *Portugallia.*

5. *Ulixbonen.*) Seu *Ulyssiponen.*, in eodem Regno.

6. *Tertiodecimo.*) Christi *MCCCCXXX.*

7. *Tricesimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXXXI.*

Anno 1431 Die 11 Martii.

De Sacræ Theologiæ Doctoribus in Armenia Majori creandis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nachuaneo. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

RAtiooi congruit &c. (4). Dudum siquidem felicis recordationis Martino Papę Quinto Prędecessori nostro pro parte dilecti filii Joseph de Aparaver (5), professoris Ordinis Fratrum Unitorum (6) de Armenia majori, Magistri in Theologia, exposito, quod licet ipse Joseph ex animi sui affectu fidem catholicam inter Christiani nominis zelatores posset ampliare, ac Lectionibus publicis Divinę Scripturę, prout ad ipsius Magisterii gradum pertinebat, insistere desiderasset, tameo quia nonnulli ejusdem Christiani nominis charactere insigniti, pro eo quod ipsi Joseph, dum alias in facultate Theologię pro hujusmodi gradu assequendo examinatus, & promotus fuerat, ac in eadem Magistralia insignia receperat, Sceptrum, sive Baculus Magistralis duntaxat absque Birreti traditione assignatus extiterat, sub nomine Magistri publice legere, & hujusmodi Magistrales actus exercere absque Birreto, & aliis Magistralibus insigniis sibi non licere, asserebant, & pro parte dicti Joseph eidem Prędecessori humiliter supplicato, ut cum juxta antiquum, & approbatum morem illarum partium magistrandis in aliqua facultate in eorum promotionibus ad hujusmodi magisterii gradum duntaxat baculus sine Birreto, & aliis insigniis hujusmodi dari coosuevisset, quatenus ad obstruendum ora obloquentium, ne ipse in Christianę Religionis & Verbi Dei propagatione, ac Sacrarum Scripturarum Lectionibus hujusmodi, occasione prępmissorum, impediretur, & ut circa talia ferventius intendere, & invigilare valeret, in pręmissia opportuoe sibi providere dignaretur; pręfatus Prędecessor, dicti Joseph, apud eum de Religiouis zelo, literarum scientia, vitę ac morum honestate, aliisque probitatis, & virtutum meritis commendati, in ea parte supplicationibus inclinatus videlicet Quarto Idus Januarii, Pontificatus sui Anno Quartodecimo (7), certo Judici concessit dari in mandatis, ut si de impenso hujusmodi Magisterii gradu constaret, eidem Joseph hujusmodi Birretum, etiam auctoritate Apostolica, traderet, necnon quod in dicta facultate Theologię alios, quos ad hoc idoneos reperiret, & postquam cursum consuetum legendo, & disputando juxta morem, & consuetudinem Universitatum generalium Studiorum in dictis partibus, in quibus ipsum Joseph pro tempore legere, & hujusmodi Magistrales actus exercere contingeret, implevissent, promovendi, & Insignia hujusmodi illis tunc debita concedendi, & assignandi, licentiam concederet & etiam facultatem. Ne autem ex eo, quia idem Prędecessor literis super concessione mandati hujusmodi non confectis diem clausit extremum, idem Joseph illius frustretur effectu, volentes, & auctoritate Apostolica eidem Joseph concedentes, quod concessio Prędecessoris hujusmodi a dicta die Quarto Idus Januarii suum consequatur effectum, perinde ac si super ea dictę Prędecessoris literę sub ipsius diei data confectę fuissent, quodque pręsentes literę ad probandum plene ipsius Prędecessoris hujusmodi concessionem ubique sufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur, Fraternitati tuę per Apostolica Scripta mandamus, quatenus concessionem mandati Prędecessoris hujusmodi executioni debite demandare procures, in omnibus, & per omnia, prout superius est expressum. Non obstantibus omnibus supradictis, & aliis contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogentesimo Tricesimo (8), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Nota.

Facultas.

Mandatum.

1. *Creandis.*) Ex hoc Diplomate discimus Universitates, seu Studia Generalia, in *Armenia Majori* fuisse *XV* Seculo.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico.*

3. *Nachuanen.*) In *Armenia*, sub Archiepiscopo *Soltaniensi.* Oppidum est *Armeniæ majoris* juxta fluvium *Alingeac.* Ibi Fratres Prædicatores habent Cœnobium, cui nomen *Omnium Sanctorum.*

4. *Congruit &c.*) Ut in *Constitutione I* ad hæc usque verba: *Consequantur effectum.*

5. *De Aparaver.*) Legendum videtur *De Abaraner.*

6. *Unitorum.*) Vide Notas ad *Constitutiones V*, & *VII Innocentii VI Tomo II pag.146. &c.*

7. *Quartodecimo.*) Christi *MCCCCXXXI.*

8. *Tricesimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXXXI.*

Anno 1431 Die 11 Martii.

Firmat omnia Privilegia Fratribus Unitis (1) concessa.

Ex Archivo (2) Ordinis.

V.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Caffen., & dilecto filio Guardiano Domus Caffen. Ordinis Fratrum Minorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit &c. Dudum siquidem felicis recordationis Martinus Papa Quintus, Prędecessor noster, volens dilectorum filiorum Conventus Domus Fratrum Unitorum nuncupatorum de Caffa piis votis favorem benevolum impertiri, ipsorum in ea parte supplicationibus inclinatus, videlicet sub data

Quar-

Digitized by Google

Quarto Idus Januarii, Pontificatus Sui Anno Quartodecimo (3) voluit, & concessit certis Judicibus dari in mandatis, quatenus ipsi privilegia, immunitates, exemptiones, & indulgentias, quę ipsi Fratres coram eis originaliter exhibere curarent, eisdem Conventui, & Fratribus per Romanos Pontifices, nostros & dicti Martini Papę Prędecessores, concessa, & indulta reperirent, super quibus idem Martinus Prędecessor eorum conscientias oneravit, illa prout ipsis juste concessa forent, auctoritate Apostolica confirmarent, eaque observari facerent, neque permitterent Conventum, & Fratres prędictos, contra illorum tenores per quosvis indebite molestari. Ne autem prędicti Conventus, & Fratres hujusmodi voluntatis, & concessionis pro eo quod literę dicti Martini Prędecessoris, ejus superveniente obitu, hujusmodi confectę non fuerint, frustrentur effectu, Nos, qui postmodum, Divina favente clementia, ad apicem summi Apostolatus fulmus assumpti, eorundem Prędecessorum vestigiis inhęrentes, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod voluntas, & concessio Martini Prędecessoris hujusmodi perinde a dicta die Quarto Idus Januarii valeant, suumque sortiantur effectum, ac si super eis dicti Martini Prędecessoris literę sub ipsius diei data confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene ipsius Martini Prędecessoris voluntatem, & concessionem prędictas, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, omnia & singula privilegia, immunitates, exemptiones, & indulgentias supradicta, ac desuper confectas literas, illis originaliter coram vobis exhibitis, & per vos diligenter visis, & examinatis prout ipsi Conventus, & Fratres illa ex concessione Romanorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum hujusmodi, ut pręfertur, obtinent, auctoritate prędicta confirmetis, & approbetis, ac ea faciatis, vel alter vestrum faciat. per eos, ad quos pertinebit pro tempore, inviolabiliter observari, non permittentes Conventum, & Fratres prędictos contra illorum tenores per quosvis indebite molestari: contradictores per censuram &c. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo (4), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo. *Confirmatio.*

1. *Unitis.*) De quibus sępius dictum fuit. Vide *Notas ad Constitutiones V*, & *VII Innocentii VI.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II fol.230.*
3. *Quarto Decimo.*) Christi *MCCCCXXXI.*
4. *Tricesimo.*) Stylo Bullarum, ęra communi *MCCCCXXXI.*

Electionem cujusdam Priorissę rescindendam jubet, sublata appellatione (1) ad Apostolicam Sedem.

Anno 1431 Die 19 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Fratri Bartholomęo Texerii (3) Sacrę Theologię Professori, Ordinis Fratrum Prędicatorum Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. VI.

Inter cetera, quibus ex suscepti regiminis onere vigilantius intendere Nos convenit, hoc summe cupimus, ut debemus, nostris efficere temporibus, quod Ecclesiarum & Monasteriorum omnium, quorum Nobis cura generalis est commissa, status prospere dirigatur, possintque Ecclesię, & Monasteria ipsa, ac personę in eis divinis obsequiis mancipatę, ab imminentibus nedum pręservari dispendiis, sed etiam votivis, auctore Domino, proficere incrementis. Sane petitio, pro parte dilecti filii Petri Costa (4) Magistri in Theologia, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, ac dicti Ordinis in Provincia Aragonię secundum morem ejusdem Ordinis Prioris Provincialis, Nobis exhibita continebat, quod olim, postquam ipse dilectam in Christo filiam Catharinam Angles, tunc Priorissam Monasterii (5) Monialium Sanctę Marię Magdalenę Valentin., per Priorissam solitl gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum instituta Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum viventium, ejusdem Catharinę culpis, & demeritis exigentibus, a regimine, & administratione bonorum dicti Monasterii, secundum morem dicti Ordinis Prędicatorum, ex officio suo realiter convenisset, dilectę in Christo filię Conventus ejusdem Monasterii, quę viginti numero erant, pro celebranda electione futurę Priorissę ejusdem Monasterii convenientes in unum die ad eligendum pręfixa, ut moris est, votis earum in plures divisis, sex Catharinam Dezpla Priorissam Monasterii Sanctę Marię de Montesyon Barchinonen. ejusdem Ordinis, Ordinem ipsum expresse professam, postularunt, & quatuordecim ex ipsis Monialibus, quo spiritu ductę nescitur, Isabellem de Pulchrovisu Monialem dicti Monasterii Sanctę Marię Magdalenę, quam alias, similibus culpis, & demeritis exigentibus, dilectus filius Magister Julianus Tallada (6) dicti Ordinis Prędicatorum professor, ac ipsius Petri in Provincialatus officio Aragonię immediatus prędecessor, regimine, & administratione prędictis privaverat, & amoverat ab eisdem, elegerunt in ipsarum & dicti Monasterii Sanctę Marię Magdalenę Priorissam, quodque, ne ipse Petrus aliquid contra electionem hujusmodi posset etiam attentare, dictę quatuordecim eligentes a pręfata postulatione ad Sedem Apostolicam appellarunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, si pręfata Isabellis dicto Monasterio Sanctę Marię Magdalenę in Priorissam pręficeretur, gravia illi pręfato Ordini exinde dissensiones, & scandala verisimiliter sequerentur, cultusque divinus, ac regularis disciplina vilesceret in Monasterio Sanctę Marię Magdalenę memorato, pro parte pręfati Petri, asserentis in Constitutionibus Capituli Generalis dicti Ordinis Prędicatorum, etiam Apostolica auctoritate confirmatis, expresse caveri, quod ipsius Ordinis personę extra Ordinem pręfatum appellare non poterint, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut appellationem hujusmodi tanquam frivolam, cassare, & irritare, ac alias in his ipsius Monasterii Sanctę Marię Magdalenę indem-

Exordium. *Diplomatis causa.* *Nota.*

indemnitati providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum, & disciplinam hujusmodi nostris potissime temporibus vigere, & augeri intensis desideriis affectamus, scandalis vero,

Mandatum. & dissensionibus, quantum cum Deo possumus, libenter obviamus, ac de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus vocatis pręfatis Conventu, Isabelle, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, quamcunque causam, ratione appellationis prędictę ubilibet commissam, auctoritate nostra advoces, necnon illam, & litem super eadem electione pendentes supprimas, & extinguas, ipsamque electionem de ipsa Isabelle factam hujusmodi eadem auctoritate casses, revoces, & annulles, &, si cassationem, revocationem, & annullationem hujusmodi per te fieri contigerit, ut pręfertur, ad provisionem dicti Monasterii de persona dictę postulatę juxta statuta, & consuetudines pręfati tui Ordinis perinde procedas, ac si nulla electio de persona dictę Isabellis facta, & aliqua appellatio ob pręmissa ad dictam Sedem non interposita fuissent. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasteriorum, & Ordinis prędictorum quibuscunque contrariis, juramento, confirmatione apostolica,

Clausula derogans. vel quacunque firmitate alia roboratis: aut si dictis Conventui, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem: contradictores per censuram &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Tertiodecimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Appellatione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II fol.* 119.
3. *Bartholomaeo Texerii.*) Legendus *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXVI pag.* 776.
4. *Petri Costa.*) Cujus meminit *Diago Histor. Provincia Aragon. Lib. I. Cap. XXXVI pag.* 85.
5. *Monasterii.*) Adeas *Vincentium* nostrum *Beaumont de Navarra*, qui hujusce Monasterii perscripsit historiam, anno *MDCCXXV* publici juris factam.
6. *Julianus Tallada.*) De quo *Diago Histor. Provincia Aragon. Lib. I Cap. XXXIV pag.* 61.

Anno 1431 Die 29 Aprilis

VII.

F. Sebastianum Abbatis Pœnitentiarium, & Capellanum suum constituit.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sebastiano Abbatis, Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, ac Romana Curia Pęnitentiario, & Capellano nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Religionis zelus, vitę, ac morum honestas, spiritualium providentia, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, quibus personam tuam fidedignorum testimoniis, esse percepimus insignitam, promerentur, ut te condignis favoribus, & gratiis honoremus. Hinc est, quod Nos de persona tua, quam ad hoc idoneam, & sufficientem per diligentem examinationem in pręsentia venerabilis Fratris nostri Juliani Episcopi Tusculani, Cardinalis Sancti Angeli nuncupati, majoris Pęnitentiarii, esse cognovimus, pręmissorum obtentu plenam in Domino fiduciam obtinentes, te in Basilica Principis

Constituit ut supra. Apostolorum de Urbe ac Romana Curia Pęnitentiarium & Capellanum nostrum cum omnibus, & singulis honoribus, & oneribus consuetis, auctoritate Apostolica constituimus, & etiam deputamus, ac in dilectorum filiorum nostrorum in Basilica, & Curia prędictis Pęnitentiariorum, & Capellanorum collegio favorabiliter aggregamus, tibi tenore pręsentium committentes, ut hujusmodi Pęnitentiarię officium in pręfatis Basilica, & Curia, sicut alii nostri Pęnitentiarii, & Capellani illud ibidem gerere, & exercere consueverunt, fideliter, & prudenter exequaris, cum emolumentis, libertatibus, gratiis, pręrogativis, exemptionibus, & indultis omnibus, dictis Pęnitentiariis, & Capellanis nostris concessis. Volumus autem, quod tu, priusquam officium ipsum incipias exercere, in manibus Juliani Episcopi prędicti de officio hujusmodi fideliter exercendo pręstes corporaliter juramentum juxta formam pręsentibus annotatam, quę talis est; Ego Sebastianus Abbatis, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, & Romana Curia Domini nostri Papę Pęnitentiarius, & Capellanus ab hac hora in antea fidelis ero Beato Petro, Sanctęque Romanę Ecclesię, ac Domino nostro Domino Eugenio Papę Quarto, ejusque Successoribus canonice intrantibus, nec ero in facto, consilio, vel consensu, ut vitam perdant, vel membrum, aut capiantur mala captione. Consilium, quod per se, vel nuncium suum mihi credituri sunt, signo, verbo, vel nutu me sciente ad illorum damnum, vel prejudicium nemini pandam. Si damnum illorum tractari scivero, pro posse meo impediam, ne fiat; quod si per me impedire non possem, per nuncium, aut literas eis significare curabo, vel illi, per quem citius ad eorum notitiam deducatur. Papatum Romanum, & Regalia Sancti Petri, ac omnia jura Romanę Ecclesię, quę habet, manutenebo totis viribus, & defendam, ac adjutor eis ero ad tenendum, & defendendum contra omnem hominem. Res quoque ejusdem Domini nostri Papę, quę meę custodię committentur, diligenter custodiam, & fideliter reassignabo. Ambasciatas etiam, & quęcunque alia negotia, quę mihi fuerint commissa, portabo fideliter, & diligenter referam sine fraude. Pro Confessionibus audiendis, & absolutionibus faciendis, seu aliis, quę spectant ad meum officium, nihil omnino exigam, seu petam, aut recipiam, etiam sub titulo, vel specie eleemosynę, Exenii, vel mutui, aut alio quovis modo, & non absolvam scienter in aliquo casu, vel dispensabo, mihi non permisso, nec scienter quen-

Digitized by Google

quenquam absolvam a peccato, vel peccatis aliquibus in aliquo casu ambiguo, nec etiam in hujusmodi casu ambiguo scienter cum aliquo dispensabo, nisi de speciali mandato Summi Pontificis, vel Pœnitentiarii majoris, cui exprimam dictum casum, sine alicujus revelatione personæ, vel expressione, & non injungam pœnitentias pecuniarias expresse mihi, vel alicui certe personæ applicandas. Super restitutionibus injungendis servabo prout est per piæ memoriæ Benedictum Papam Duodecimum ordinatum,& supradicta omnia promitto, & juro attendere, & observare, sine omni dolo, & fraude. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Nulli ergo &c. nostræ constitutionis, deputationis, aggregationis, commissionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol.*31.

F. Jacobus Navarrus, Valentin., In Theologia Bacallarius, fit Capellanus & Pœnitentiarius Summi Pontificis in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, ac Romana Curia. Constitutio sic incipit. *Vitæ ac morum honestas &c. Hinc est quod nos de persona tua, quam ad hoc idoneam & sufficientem per diligentem examinationem factam in præsentia venerabilis Fratris nostri Jordani Episcopi Sabinensis Majoris Pœnitentiarii esse cognovimus &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Septimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.LXXVIII fol.*199.

Anno 1436 Die 25 Novembris.

VIII.

F. Jacobus Navarrus instituitur Capellanus & Pœnitentiarius Summi Pontificis in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, ac Romana Curia. Iste nec Valentinensis, nec Bacallarius dicitur. Hinc alius a præcedenti videtur. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Hinc est quod Nos de persona tua quam ad hoc idoneam & sufficientem per diligentem examinationem factam in præsentia venerabilis Fratris nostri Juliani Episcopi Tusculani, Cardinalis Sancti Angeli nuncupati, Majoris Pœnitentiarii nostri, esse cognovimus &c. Datum Romæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXIX) *Quinto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico, *Lib.LXXXI. fol.*203.

Anno 1439 Die 25 Februarii.

IX.

F. Jacobus Blacden Magister in Theologia, Batonien. Diœcesios, creatur Capellanus & Pœnitentiarius Summi Pontificis in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, ac Romana Curia. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c in præsentia dilecti filii nostri Nicolai titulo S. Crucis in Jerusalem Presbyteri Cardinalis, Majoris Pœnitentiarii, astantibus ibidem nonnullis Pœnitentiariis ac in Theologia Magistris &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Tertio Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXXVIII fol.*283.

Anno 1440 Die 11 Junii.

X.

F. Nicolaus de Blavis de Alexandria, Bacallarius in Theologia, renunciatur Capellanus & Pœnitentiarius Summi Pontificis in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, ac Romana Curia. Constitutio sic incipit, *Religionis zelus &c. in præsentia dilecti filii nostri Nicolai titulo S. Crucis in Jerusalem Presbyteri Cardinalis, Majoris Pœnitentiarii, astantibus ibidem nonnullis Pœnitentiariis ac in Theologia Magistris &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Tertio Decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CLVI fol.*191.

Anno 1442 Die 20 Decembris.

XI.

Rogatu Caroli (1) Francorum Regis F. Jacobum Ragongeey Ecclesiastico beneficio donat.

Anno 1431 Die 1 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Ragongeey, Ordinis Fratrum Prædicatorum professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, literarum scientia, vitæ ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te favoribus Apostolicis & gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos, carissimi in Christo filii nostri Caroli Regis Francorum Illustris, pro te dilecto suo, super hoc humiliter supplicantis, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, qui, ut asseritur, in diversis Studiis, & ejusdem Ordinis Conventibus pro hujusmodi gradu magisterii consequendo hactenus laudabiliter insudasti, multosque labores cum tuis amicis (3), & parentibus in servitiis dicti Regis sustinuisti, ut unam Domum Dei, seu Leprosariam, aut unum hospitale per ipsum Regem, vel alium Magnatem quemcunque de sanguine Regio existentem, tibi concedendam, si tibi alias juxta formam constitutionis felicis recordationis Clementis Papæ Quinti Prædecessoris nostri in Concilio Viennen. super hoc editæ canonice committatur, recipere, & quoad vixeris regere, & gubernare, ac etiam possidere libere, & licite valeas, Constitutionibus Apostolicis, necnon statutis, & Consuetudinibus dicti Ordinis, ac domus, seu hospitalis hujusmodi, ceterisque contrariis nequaquam obstan-

Exordium.

Collatio.

obstantibus, auctoritate Apostolica tenore presentium, de specialis dono gratię, dispensamus. Nulli ergo &c. nostrę dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Caroli.*) Hujus nominis *VII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.83.*
3. *Amicis.*) Consule *Fontanam Monumen. Dominican. Parte III Cap.I ad an. MCCCCXXXII pag.326.*

Anno 1431 Die 13 Julii.

F. Johannes Graveran (1) Inquisitor Rotomagensis (2) renunciatur.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XIII. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Graveran. (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

CONsiderantes tuę circumspectionis industriam, in multis & arduis sępius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis, tuę fiducialiter curę committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendes, intentum animum diriges, & operosę solicitudinis studio prosequeris. Hinc est, quod Nos, qui consideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum in Dięcesi Rotomagen. (5) vigentium de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hereticę pravitatis auctoritate Sedis Apostolicę deputatus existis (6), in Dięcesi Rotomagen. cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus Inquisitoribus dictę pravitatis, a jure, vel consuetudine, hactenus concessis in causis heresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes & concedentes contra prędictę hereticę pravitatis credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi aut erroribus prędictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam & liberam auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum in aliquo derogare. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Tertio Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Inquisitor constituitur.

1. *Johannes Graveran.*) De quo consulendus *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXXI pag.782.*
2. *Inquisitor Rotomagensis.*) Hunc non novit *Fontana in Theatro Dominicano Parte III de Ministris S. Inquisit.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. VI fol.145.*
4. *Graveran.*) In editione Operum *Johannis Gersonii* novis curis anno *MDCCVI* adornata studio *Ellies Dupin* corrupte nominatur *Granoram*. Vide *Tom.V Edit. Antuerpianæ*. Extat in Bibliotheca *Casanatensi* Codex Manuscriptus (numero *CCXI*) in quo leguntur Acta omnia in causa *Johannæ de Arcu Puellæ*, vulgo *Pucelle*, *Aurelianæ*. Hoc in Codice *Johannes* noster *Griauvent* nuncupatur. Sic enim legitur. *Universis præsentes literas, seu præsens publicum instrumentum inspecturis Petrus miseratione Divina Belvacensis Episcopus, & Frater Johannes Magistri, Ordinis Fratrum Prædicatorum, a magnæ religionis atque circumspectionis viro Magistro Johanne Griauvent in sacra pagina professore eximio ejusdem Ordinis Inquisitore fidei & hæreticæ pravitatis in toto Regno Franciæ auctoritate apostolica deputato in Diœcesi Rothomagen., & præsertim quoad præsentem processum per eundem Dominum Inquisitorem deputatus & commissus, salutem &c.*
Die martis Nona mensis Januarii anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo, secundum ritum & computum meum . . . . . Guillermum Indictione nona Pontificatus in Christo Patris & Domini Domini Martini Divina Providentia Papæ Quinti Anno Decimo Quarto in domo Consilii Regii &c. Johannis Magistri, cujus hic mentio, meminit *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad annum MCCCCXXXI pag.782*, ubi de Actis ipsis loquens, & transcribens initium, scribit *Graverent*. In *Casanatensi* codice legitur *Griauvent*, uti mox dictum fuit. Errasse tamen amanuensem constat ex eodem Codice, in quo sæpius *Johannes* noster *Graveran* postea nuncupatur.
5. *Rotomagen.*) In *Normannia*.
6. *Existis.*) Ergo jam antea Quæsitorem Fidei Johannes agebat. Et sane variis hoc anno literis ita subscripsit: *Ego F. Johannes Graverant Ordinis Prædicatorum in sacra Theologia Professor, Inquisitor Fidei & hæreticæ pravitatis in toto Regno Franciæ auctoritate Apostolica deputatus.*

Anno 1431 Die 21 Augusti.

Inscribit Constitutionem, qua Martinus V inhibet, ne Fratres Mendicantes ad alios Ordines transeant (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIV. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Minorum, Prędicatorum, Beatę Marię de Monte Carmeli, & Eremitarum Sancti Augustini, Ordinum Fratribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

TEnorem quarundam literarum felicis recordationis Martini Papę Quinti Prędecessoris nostri in favorem Ordinum vestrorum concessarum, quas in Cancellaria nostra diligenter conspici, & pro eo, quod illis pro ipsorum Ordinum status conservatione in diversis mundi partibus, in quibus, cum expe-

expedierit, literas originales habere non potestis, indigere vos asseritis, presentibus annotari fecimus, qui talis est. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Viam ambitiose cupiditatis &c. (3). Datum Gebennis Quarto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo. Ceterum ut idem tenor sic insertus rei seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, ac eundem vigorem ipse tenor per omnia habeat, quem haberent originales litere supradicte, ac eadem prorsus dicto tenori fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, in judicio, vel extra fuerit exhibitus, vel ostensus, ac illi stetur firmiter in omnibus, sicuti eisdem literis originalibus staretur, si forent exhibite, vel ostense. Nulli ergo &c. nostre Constitutionis &c. Datum Rome apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Duodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Transeant.*) Dicetur in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.XII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II fol.*190.
3. *Cupiditatis &c.*) Ut in *Constitutione XIX Martini V* ad finem usque. Legitur *pag.*550 *Tomo II.*

Bugellensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1431 Die 8 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii de Molegio, Vercellen. Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis supplicum votis, illis presertim, que Religionis propagationem, & divini cultus augmentum respiciunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis, nuper pro parte dilecti filii Nobilis Viri Amedei (3) Ducis Sabaudie, petitio continebat, quod nuper ipse ob singularis devotionis affectum, quem gerit ad Ordinem Fratrum Predicatorum, locum Castri sui Bugelie, Vercellen. Diecesis, cum ipsius turri, plateis, & possessionibus circumquaque, non tamen magno ambitu, consistentibus, pro fundando, & construendo inibi unam domum, cum Ecclesia, campanili, campana, domibus, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione unius Prioris, & nonnullorum Fratrum dicti Ordinis, de observantia nuncupatorum, in perpetuum dedit, atque donavit, prout in literis dicti Ducis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte dicti Ducis, ac dilecti filii Bartholomei (4), Generalis Magistri ejusdem Ordinis, nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis Magistro, & Fratribus locum dicti Castri cum turri, plateis, & possessionibus predictis, pro fundando inibi hujusmodi Domum pro usu, & habitatione dictorum Prioris, & Fratrum, recipiendi, & retinendi, ibique domum cum Ecclesia, campanili, campana, domibus, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis fundandi, & construendi, seu fundari, & construi faciendi, concedere licentiam, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum nostris temporibus augeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, dictis Magistro & Fratribus locum cum turri, plateis, & possessionibus, predictis recipiendi, & retinendi, ac inibi domum cum Ecclesia, campanili, campana, domibus, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis hujusmodi, juxta formam Constitutionis felicis recordationis Clementis Pape Sexti, Predecessoris nostri, fundandi, & construendi, seu fundari, & construi faciendi, jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, plenam, & liberam successoritate nostra licentiam largiaris. Non obstantibus pie memorie Bonifatii Pape Octavi, etiam Predecessoris nostri, illis presertim, qua prohibetur, ne quis Mendicantium, in Castro, seu villa, aut loco quocunque Domos, vel loca de novo recipere, seu recepta mutare presumat, absque Sedis Apostolice licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, octavo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Ducis Sabaudie supplex petitio.

Facultas.

1. *Bugellensis.*) Vulgo *Biela*, in agro *Vercellensi*, in *Pedemontio*. Hocce Cœnobium juris est Provincialis Provinciæ *S. Petri Martyris.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro VIII fol.*54.
3. *Amedei.*) Hujus nominis *VIII.*
4. *Bartholomei.*) Cognomento *Texerii.*

F. Leonardus de Chio (1) Fidei Censor constituitur.

Anno 1431 Die 29 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Leonardo de Chio, Ordinis Fratrum Predicatorum professori, in locis, Societas Peregrinantium (3) nuncupatis, heretice pravitatis Inquisitori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Inter sollicitudines varias, que nostris humeris incumbunt assidue, ea potissime premimur, ut nostre operationis ministerio de vinea Domini sabaoth, cujus cura Nobis, quanquam immeritis, est commissa, pseudochristicole, qui velut vulpecule latitantes perversis morsibus vineam ipsam demoliri satagunt, penitus extirpentur, & fides catholica, eradicatis penitus cunctis erroribus, prosperetur, &

amplius dilatetur, talesque ad id peragendum cupimus deputari personas, quarum honesta conversatio puritatis exemplum præbeat, & erudita labia doctrinam tribuant salutarem. Sane, sicut fide digna relatione accepimus, nuper dilectus filius Bartholomęus Texerii (4), Ordinis Fratrum Prędicatorum Generalis, quoscunque heretice pravitatis Inquisitores, in locis, Societas Peregrinantium nuncupatis pro tunc Apostolica, vel alia quavis auctoritate deputatos, certis de causis eadem auctoritate, sibi super hoc concessa, ab Inquisitionis officii exercitio duxit removendos. Nos igitur, cupientes adversus pestem pravitatis hujusmodi in dictis locis pręcipue, salubriter providere, ac sperantes, quod tu, qui, ut asseris, in tricesimo sexto tuę ętatis anno constitutus per prefatum Generalem ad hujusmodi Inquisitionis officium exercendum deputatus fuisti, & quem, ut etiam fide dignis testimoniis accepimus, constantia fidei, religionis zelo, literarum scientia, & aliis multiplicium virtutum meritis Dominus insignivit, scies, & poteris per tuę diligentię & sollicitudinis studium labem pravitatis hujusmodi extirpare, & catholicę fidei fructuosos palmites transplantare, te, non obstante quod in ętate predicta constitutus existis, necnon Constitutionibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus prefati Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate vallatis, ceterisque contrariis quibuscunque, Inquisitorem hereticę pravitatis in prefatis, & aliis locis Vicario Generali dictorum Fratrum in partibus illis subjectis, usque ad Apostolicę Sedis beneplacitum, tenore presentium, auctoritate prefata deputamus, discretioni tuę per Apostolica scripta mandantes, tibique in remissionem peccaminum injungentes, quatenus in cattare Dei, hominum timore postposito, virtutem spiritus induens ex alto, officium prędictum tibi commissum, in locis prefatis, prout tanti negotii utilitas suadebit, sub spe mercedis ęternę sic efficaciter prosequi, & exequi studeas, ut per tuę solicitudinis prudentiam radix pravitatis ejusdem exinde penitus evellatur, & dicta Vinea, exterminatis eisdem vulpeculis, fructus afferat catholicę puritatis, in hujusmodi negotio processurus tam secundum indulgentias, & privilegia Inquisitoribus pravitatis ejusdem auctoritate Apostolica deputatis, seu officio Inquisitionis hujusmodi, a Sede Apostolica concessa, quam secundum canonicas sanctiones. Per hujusmodi autem deputationem de persona tua in officio hujusmodi per nos factam locorum Ordinariis, quo minus ipsi Inquisitionis officium super labe prędicta, prout voluerint, juxta sanctiones easdem exercere valeant, necnon quibuscunque privilegiis, eis a dicta Sede forsan concessis, nullum volumus prejudicium generari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Quarto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

(Margin: Diplomatis causa. — Inquisitor constituitur.)

1. *Leonardus de Chio*.) Sic a patria nuncupatus est *Leonardus*, vir eruditione necnon praeclare gestis percelebris. Archiepiscopus *Mitylenensis* postea renunciatus fuit, ut in *Appendice ad præsentem Pontificatum* dicetur.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Peregrinantium*.) De hac *Societate* consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VIII.*
4. *Bartholomæus Texerii*.) Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXVI pag. 776.*

Anno 1432 Die 1 Februarii.

Conservatores creat qui Constitutionem (1): *Super Cathedram*: in Sicilia servandam curent.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Placidi, & Sancti Martini de Scalis, ac Sanctę Marię Novę lucis, Messanen. Montis regalis, & Cathanien. Dięcesum Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

(Margin: Diplomatis causa.)

Frequentes hactenus, immo innumerosę quodammodo de diversis mundi partibus venerabilium Fratrum nostrorum Episcoporum, aliorumque Superiorum Prelatorum, necnon dilectorum filiorum Rectorum, Curatorum, & Parochialium Sacerdotum, querelę contra dilectos filios, Prędicatorum & Minorum Ordinum Fratres Apostolicę Sedis jam dudum excitarunt, nostrumque clamosis insinuationibus excitare, & fatigare non cessant, auditum, quod iidem Fratres Decretalem dudum editam a felicis recordationis Bonifatio Papa Octavo, Predecessore nostro, quę incipit: Super Cathedram: & deinde per pię memorię Clementem Papam Quintum, etiam Prędecessorem nostrum, in Viennen. Concilio innovatam, temere observare non curant; sed ipsam transgredi non verentur in ejusdem Sedis contemptum, animarum suarum periculum, & eorundem conquerentium, & Ecclesiarum Parochialium prejudicium, & gravamen. Intelleximus quoque, quod plerumque prefatis dicti Ordinis Prędicatorum, & Minorum, necnon Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum, Ordinum, Fratribus, in cuius Ordinis dictorum Eremitarum personis idem Prędecessor Bonifatius Decretalem prędictam, in qua tantum de ipsis Prędicatorum, & Minorum cavetur Ordinibus, per omnia voluit postmodum integraliter, & Inconcusse servari, quamque subsequenter fel. recor. Johannes Papa Vigesimus secundus, Prędecessor noster, ad dictorum Carmelitarum Fratrum Ordinem, antedictum, quoad omnia in ea contenta extendit, a prędictis Episcopis, Prelatis, Rectoribus, Curatis, & Sacerdotibus contra tenorem Decretalis prędictę graves injurię, atque molestię in diversis Mundi partibus inferuntur. Nuper etiam pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici Panormitan., nobis extitit intimatum, quod venerabilis Frater noster Archiepiscopus Panormitan., & dilecti filii Capitulum Maioris, & aliarum Ecclesiarum Civitatis, & Dięcesis Panormitan., necnon Prelati, Conventus, Rectores, Curati, Sacerdotes, & Vicarii Parochialium Ecclesiarum, tam Regulares, quam Seculares Civitatis, & Dięcesis Panormitan., contra tenorem Decretalis ejusdem, multa ipsis, & eorum singulis gravamina, & iniurias inferunt, & jacturas. Quia igitur parum esset jura condere, nisi qui eadem tueatur existat, Nos, dicta

dicti Johannis Prędecessoris, qui Decretalem prędictam de Fratrum suorum consilio voluit, & mandavit integraliter observari, vestigiis inhęrentes, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus;
quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, seu Judices, tam eisdem Priori, & Fratribus ipsius Domus adversus
Archiepiscopum, Capitula, Prelatos, Conventus, Rectores, Curatos, Sacerdotes, Vicarios & Clerum Mandatum.
prędictos, quam e converso Archiepiscopo, Capitulo, Prelatis, Conventibus, Rectoribus, Curatis,
Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero prefatis, ac singulis eorundem adversus Priorem, necnon ipsius Domus Fratres prędictos, efficacis defensionis presidio assistentes, ac facientes Decretalem prędictam quoad
omnia ejus Capitula firmiter observari, non permittatis contra tenorem ipsius per memoratos Archiepiscopum, Capitula, Prelatos, Rectores, Curatos, Sacerdotes, Vicarios, ac Clerum, vel aliquem ipsorum dictis Priori, & ejusdem Domus Fratribus, nec etiam per ipsos Priorem, & dictę Domus Fratres
Archiepiscopo, Capitulis, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero prędictis, vel ipsorum alicui gravamina, aut injurias irrogari, facturi ipsis hinc inde de quibuscunque injuriis, molestationibus, gravaminibus, & damnis illatis hactenus, & etiam in posterum inferendis eisdem,
contra tenorem Decretalis ejusdem, in illis videlicet, quę judicialem requirunt indaginem, summarie,
simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero prout qualitas ipsorum exegerit, Clausula derogans.
justitię complementum; molestatores, & injuriatores, hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, &
rebelles, quandocunque, & quotiescunque expedierit, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, non obstantibus quibuscunque exemptionibus, specialibus, vel generalibus, tam
Fratribus, & Ordinibus prędictis, vel alicui, seu aliquibus Fratrum, & Ordinum eorundem, quam prefatis Archiepiscopo, Capitulis, Prelatis, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis,
ac Clero, seu ipsorum alicui, seu aliquibus communiter, vel divisim sub quacunque forma, vel expressione verborum ab eadem Sede concessis, ac ejusdem Bonifatii, qua cavetur, ne aliquis extra suam civitatem, vel diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices, & conservatores a Sede deputati prędicta extra civitatem, & diœcesim
in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, sive alii, vel aliis vices suas committere, aut
aliquos ultra unam dietam a fine diœcesis eorundem trahere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis extra suam Civitatem, vel Diœcesim, auctoritate presentium non trahatur; seu quod de aliis, quam
manifestis injuriis, & molestiis, & aliis quę judicialem indaginem exigunt, pœnis in eos, si secus egerint, & in *id procurantes adjectis*, Conservatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscunque
Constitutionibus, a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus, tam de Judicibus delegatis, & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum per literas Apostolicas ad judicium non vocandis,
aut aliis editis, quę vestrę possent in hac parte jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio, quomodolibet obviare, aut si tam eisdem Fratribus, vel eorum Ordinibus, aut alicui, seu aliquibus, Fratrum, & Ordinum prędictorum, quam Archiepiscopo, Capitulis, Prelatis, Rectoribus, Curatis, Conventibus, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero prędictis, vel aliquibus ipsorum, seu quibusvis aliis communiter, vel divisim, a prefata sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici, seu
extra, vel ultra certa loca, vel alio quocunque modo ad judicium evocari non poterint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi, personis, locis, Ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & quibuslibet aliis indulgentiis, seu privilegiis dictę
Sedis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa,
vel totaliter non inserta vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, &
de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum specialem oporteat in nostris literis fieri
mentionem, Ceterum judicibus, seu Conservatoribus quibuscunque per literas Apostolicas sub quacunque alia, quam presenti, verborum forma, & expressione confectis, aut tam eisdem dictorum Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratribus, seu ipsis Ordinibus, quam Archiepiscopo, Capitulis, Prelatis, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero, vel aliquibus, seu alicui eorum communiter, vel divisim, super damnis, & injuriis, & aliis quibuscunque rebus, seu negotiis, alias deputatis, & subdelegatis eorum, presentibus, & futuris, auctoritate
presentium districtius inhibemus, ne aliquem, seu aliquos, auctoritate literarum ipsarum, pretextu, seu
occasione, omnium damnorum, vel injuriarum, sive gravaminum, contra tenorem prędictę Decretalis: Super Cathedram: tam ipsis Fratribus, seu eorum Ordinibus, quam Archiepiscopo, Capitulis,
Prelatis, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, & Clero, vel alicui, seu aliquibus,
communiter, vel divisim a quibuscunque personis illatorum hactenus, & etiam inferendorum in posterum, coram se, aliquomodo deinceps ad judicium, vel alias quoquomodo vocare, seu in causam aliquatenus trahere presumant, inhibitionem hujusmodi non solum ad futura, sed etiam ad quovis modo adhuc
pendentia, & jam cepta negotia volentes extendi, ac etiam declarantes irritum, & inane, si secus super premissis per quoscunque, scienter, vel ignoranter contigerit attentari; vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem nostram hujusmodi ad dictorum judicum, seu Conservatorum, & subdelegatorum notitiam, de Decretum irritum faciens.
quibus vobis videbitur expedire, deducere procuretis. Insuper volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico prepeditus, quodque a data presentium sit liberum vobis, &
unicuique vestrum in premissis omnibus, & eorum singulis ceptis, & non ceptis, presentibus, & futuris,
& pro prędictis procedere, ac si prędicta omnia, & singula coram vobis cepta fuissent, & jurisdictio
vestra, & cujuslibet vestrum in prędictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extitisset. Constitutione prędicta super Conservatoribus, & alia qualibet in contrarium
edita, non obstantibus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo (3), Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo,

1. *Constitutionem*.) De qua in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VII, & IX.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 208.

3. *Tricesimo Primo*.) Stylo scilicet Bullarum, quo producitur Annus ad diem usque *XXV* Martii, ut dictum est in *Præfatione ad Primum Tomum*. Stylo siquidem Æræ communis ascribendus esset Annus *MCCCCXXXII*, ut attentum lectorem non fugiet: *Eugenius* enim Coronatus fuit die duntaxat *XI* Martii Anno Christi *MCCCCXXXI*. Summus Pontifex renunciatus erat ejusdem mensis die *III*. Kalendis igitur Februariis anno Christi *MCCCCXXXI* nondum electus fuerat, immo vivebat adhuc *Martinus V*. Hæc ergo Constitutio, data Kalendis Februarii Pontificatus *Eugenii IV* anno Primo, lata est Anno Christi, stylo communi, *MCCCCXXXII*, stylo Bullarum, *MCCCCXXXI*. De his fusius in *Præfatione* laudata.

Anno 1432 Die 18 Februarii.

Firmat Compositionem (1) Fratres inter Mendicantes initam de jure præcedendi in Universitate Tolosana.

Ex Bullario (2) Carmelitano in Eugenio IV Constitut. II pag. 183.

XVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Saturnini Tolosan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

JUstis, & honestis supplicum votis, illis præsertim, per quę pax, & tranquillitas inter personas Ecclesiasticas, potissime Sacrę Religioni, & pię vitę studio dicatas..... (3) libenter annuimus, & quę propterea facta comperimus, ut illibata persistant, cum a Nobis petitur, mandamus Apostolico munimine roborari. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi Magistri generalis (4), & Fratrum Conventus Tolosani Ordinis S. Marię de Monte Carmelo petitio continebat: quod dudum Rector, & plerique in Theologia Magistri Universitatis Studii Tolosani pro pace, & quiete ejusdem Universitatis statuerunt, & ordinarunt; quod de cetero perpetuis futuris temporibus inter Baccalarios (5) professores Ordinum Mendicantium in eadem Universitate in quibuslibet actibus scholasticis talis ordo inter dictos Mendicantes servari deberet; videlicet quod quando Prędicatores haberent pręcedere Minores, tunc Fratres de Monte Carmeli deberent pręcedere Fratres Eremitarum Sancti Augustini: Cum vero ad ipsos Minores pertineret Prędicatores ipsos anteire, tunc Fratres Eremitarum Fratribus eisdem de Monte Carmelo venirent pręferendi. Quare pro parte ipsorum Magistri, & Fratrum de Monte Carmelo Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictis statuto, & ordinationi pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjici, mandare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si ita esse reperreris, statutum, & ordinationem prędicta auctoritate nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; & nihilominus, si confirmationem hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, facias eadem statutum, & Ordinationem auctoritate simili inviolabiliter observari; non obstantibus statutis, & Ordinationibus dictorum Studii, & Universitatis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo (6), Duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Compositionem*.) Legitur hæc Compositio apud *Percinum* nostrum *Monumen. Conventus Tolosani Seculo III ad an. MCCCXXX pag.* 97. Aliam refert idem Auctor *pag.* 98 ex Autographo *Biterrensi*, quæ hic inscribenda videtur ex alio Autographo, *Brixiensi* scilicet, cujus Exemplar authenticum asservatur in Archivo Ordinis. Hujus tenoris est:

Universis, & Singulis Fratribus Sacrarum Religionum, & Ordinum Prædicatorum B. Dominici, Minorum B. Francisci, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum B. Mariæ Carmelitarum; Fratres Bartolomæus Texerii Prior Generalis Magister Ordinis Prædicatorum, Guilbelmus de Casali Minister Generalis Ordinis Minorum, Gherardus de Arimino Prior Generalis Ordinis Eremitarum S. Augustini, & Johannes Fachi Prior Generalis Ordinis Carmelitarum Fratrum Beatæ Mariæ, æternæ salutis ac perpetuæ pacis munus.

SUmma Divinæ bonitatis affluentia, Fratres Carissimi, quæ multis modis peccatores ad pœnitentiam revocans, neminem vult perire, sed omnes homines salvos fieri, vel in eo quam latissime patet, quod in novissimis quoque diebus languenti jam morum sterilitate Mundo remedia sanitatis afferre dignata est, humiles, ac spirituales servulos sibi deligens, qui populum acceptabilem studiose ei pararent, ac fidelibus monitis instituerent; Ita quod quatuor Ordinum Mendicantium religiones Sacras, velut quatuor flumina Paradisi, in omnes suorum Fidelium Regiones mira benignitate diffudit, quæ exemplo piæ vitæ, doctrinæque, ac Prædicationis ubertate terrenorum hominum mentes velut cælesti quodam humore foverent, mitesque, ac saluberrimos æternæ vitæ alerent fructus, ægris peccatorum animis non opem modo, sed & Divinæ suavitatis gustum optimum allaturos, cujus dulcedine illecti fideles omnem diabolicæ suggestionis infectionem vitare discerent, & in solo supremæ voluptatis desiderio jocundari. Verum sanctissimæ hujus nostræ irrigationis operationem, tam prudenti, & concordi moderatione exerceri, ac regi necesse est, ne ipsæ Religiones, aut mutuo exhaustæ, penuria sacri humoris arescant, aut suis invicem fluctibus obruantur; Nam profecto, si ullus ipsorum Ordinum, dum exuberare cupit, spernat, & impugnet ceteros, fama, honoribus, aut commodis, ipsos evacuare laborans, necesse est illud accidere, ut, altero repugnante, aut referre moliente, multi utrinque ad contemptiones, & adversus prædicationes incitentur; Sic quod studia, quæ non ad propriam modo, sed ad alienam salutem, ac concordiam susceperunt, conversis inter se odiosis animis graves discordias nutrient; Quo pessimo exemplo, & multorum fidelium mentes auctoritatem vitæ ac doctrinæ nostræ contemnunt, & nos ipsi, alternis occursibus diffidentes, in magna nostra scandala, ac damna præ-

Digitized by Google

præcipitamur. Quæ mala, ut in futuram, Deo favente, vitemus, omnesque intelligant Sacrarum Religiounm Rivus, quanquam pulchra diversitate varios, ex unico tamen Divinæ gratiæ fonte profluere, atque eadem caritatis via, unum finem, ac terminum petere; Nos prænominati Quatuor Ordinum Mendicantium Priores Generales, Sanctissimorum Patrum nostrorum vestigiis inhærentes, qui unitatem spiritus, & pacis vinculum, cum omnibus tenentes, ab omni semper fuerunt discordia remotissimi, habito in ea re multorum RR. Provincialium & aliorum S. Theologiæ professorum, qui ex diversis ipsorum Ordinum Provinciis, ad Sacrum Basileense Concilium convenerant (anteaquam ab Eugenio IV Basileenses deficerent) *sano, ac maturo consilio, nonnulla inter Nos, ac Religiones Nobis creditas, omni auctoritate, & consensu ordinanda, ac statuenda esse, censuimus, quæ ab universis eorundem Ordinum Fratribus ubique terrarum observata perpetuo, paci, & commodis ipsarum Religionum toto orbe consulerent, & rebus, quæ inter Fratres dissidium ullum, aut scandalum excitare possent, opportunis ordinationibus obviarent. Earum autem ordinationum forma, & series talis est. Firmam Sacrarum quatuor Religionum pacem perpetuo duraturam justo, & stabili fœdere conjuncturi, dignum duximus inde initium facere, unde nobis, ad ipsam conservandam, tuendamque præstari auxilium cupimus, a Sanctis videlicet, quos Religiones veluti primos cujusque auctores, aut illustratores cultu præcipuo venerantur. Nos enim, etsi æquum sit, summis Fratrum suorum laudibus celebrari, quos omnes eximia pietate colere, ac venerari debemus, tamen, quoniam temerarium est tam sublimiter de unius meritis disputare, tamque excellenter sentire, ut alteri, vel Religioni, vel Sancto in comparationem adducto, derogetur, & ex cælestis Regni Beatitudine, ubi summa pax & æterna felicitas est, causæ litium contrahantur, unumquenque nostrarum religionum Fratrem, qui in derogationem Sanctorum alterius Ordinis, Patronorum, aut professorum, seu universalis status, & honoris ipsius scienter, & publice linguam laxare præsumpserit, a Priore, seu Guardiano, aut altero Superiore suo, ad quem pertineat, digna punitione volumus castigari. Et nihilominus ad revocationem, aut aliam justam emendationem dicti sui eodem loco, quo offenderat, omnino compelli. Scholasticos quoque Fratres, etsi nemo prohibeat diversorum Doctorum doctrinam, atque opinionem sequi, ea tamen moderatione linguam honestare præcipimus, ne quis aliorum Ordinum Doctores, ullo contemptu, aut turpi dicto insectari præsumat, a quibus forte ipse aliorum imitator, de veritate dissentit. Illud vero vel maxime est cavendum, ne contra confirmationem, approbationemque alicujus harum sacrarum Religionum quispiam aliorum Ordinum Frater aliquid prædicare, aut disseminare præsumat, sed magis omnes studeant illarum dignitatem invicem attollere, ac profiteri, quarum non dubitent caritatem sancto vinculo sociatam, fortiorem ad commune præsidium posse succedere. Itaque & auctoritatem audiendi Confessiones, & absolvendi, diligentissime omnes caveant, ne prædicatione, aut assertione sua in ullo aliorum Ordinum, minorem, aut disparem faciant videri, sed alternæ potestati, & auctoritati, non modo consentiant, sed diligenter faveant, parique laude, & approbatione aliis tribuant, quæ ab illis ipsi desiderant. Omnino autem in Romana Curia, unde tanquam ex primo fonte, seu conjunctionis Matre, bona, seu dissensionis mala, ad certas orbis partes facile diramari, atque diffundi possunt, solidam pacem, & tanquam individuam rerum, ac periculorum omnium, servari convenit societatem: ut quoties necessitas, & æqualis periculi metus impendat, Procuratores Ordinum, qui in ipsa Curia fuerint, cujusque alterius Ordinis negotia, non aliter quam propria curent, atque sustineant, collatis insuper æquali sorte sumptibus ubi, & causæ magnitudo, & communis rei discrimen, ita exigere videatur. In ceteris vero invicem sibi faveant, assistantque, quantum & honestas permiserit, & rerum opportunitas postulaverit. Neque ullus ipsorum, acceptis a quibusdam Fratribus, aut Conventibus sui Ordinis adversus Fratres alterius Religionis querelis, litem contra illam moveat, aut moveri sinat, seu literas impetrari, nisi Provincialem, aut alterum illorum Prælatum, contra quos querela producuntur, ad quem pertineret, prius admonitum esse, & in administranda justitia, negligentem fuisse cognoverit; etiamsi ejusmodi causa sit, quæ videretur extra Curiam commode agitari non posse. Illud præterea in eo loco servari volentes, ut quicquid litis, & controversiæ, inter duarum Religionum Fratres, ac proinde, & inter earum Procuratores suboriri videatur, alii duo Procuratores omni diligentia, & studio componere, & interceptam causam justo moderamine terminare procurent, illis, qui litem acturi erant, nihil interim moventibus, quibus præcipimus, & mandamus, ut omnem causam suspensam teneant, donec alii tentatæ concordiæ fortunam experientur. Cum vero inter servos Dei, qui non est Deus dissensionis, sed pacis, aut nullæ lites habendæ sint, aut quam celeriter finiendæ, decernimus tenore præsentium, & jubemus, ut si quando inter dictorum Ordinum Fratres, super nimia vicinitate, aut aliis impedimentis, ob quæ aliorum loca commode ædificari non possint, controversia aliqua fuerit exorta, Priores, & Ministri Provinciales, si super hoc duxerint se requirendos, ad locum, ubi litis occasionem nasci noverint, intra duorum Mensium spatium, se personaliter transferant, & omnem controversiam subortam curent unius Mensis ab eorum adventu spatio terminare, qui si in unam sententiam convenire nequiverint, tres arbitros eligant, qui similiter intra Mensem omnem litem justo fine decidere teneantur, & quicquid tres simul, aut duo ipsorum decreverint, firmiter observetur; Quod si prædicti Prior Provincialis, & Minister, ex justis causis, & legitimis, illuc ire non poterint, aut noluerint se transferre, committant quibusdam Fratribus amatoribus pacis, & concordiæ, vices suas, qui susceptæ causæ arbitrium, usque ad justam terminationem, intra unius Mensis spatium, ut prædiximus, exequantur, & quicquid per eos, vel per arbitros ab ipsis electos, ordinatum fuerit, robur obtineat firmitatis. Ordinationibus quoque, & inhibitionibus Apostolicis est parendum, ne ullius Ordinis Fratres ad constructionem Monasterii, Ecclesiæ, seu Oratorii, locum præsumant accipere vicinum loco Fratrum alterius Ordinis, infra centum quadraginta cannarum spatium, per sedem Apostolicam prætaxatum, sine ipsorum licentia, & assensu. Rogamus tamen, ne se ad hujusmodi gratiam fiendam difficiles reddant, ubi ex dispositione situationis Loci nullum, aut exiguum ipsis præjudicium generetur. Caveant insuper omnes diligenter, ne alterius Ordinis novitio zelo attrahendi ipsum ad suum Ordinem quisquam suadeat primæ Religionis egressum; Et si quis ita illectus exiverit, non recipiatur infra annum in Ordinem, cujus desiderio alium exire visus est, nisi de licentia illius Ordinis, quem reliquit, in qua re ne ulla injuria, aut fraus fiat, inhibemus omnino, ne de hujusmodi alienorum Novitiorum receptione ulla dispensatio Apostolica impetretur. Praeterea cum quisquam cavere debeat, ne alteri faciat, quod sibi nollet fieri, neque electionem sepulturæ alicujus personæ apud Fratres alterius Ordinis factam, personis Patris, & Matris, Fratris, ac Sororis, duntaxat exceptis, immutari, neque legata eisdem relicta variari, vel minui, quisquam per se, vel per alium procurare præsumat. Attendant etiam singuli, ne honori*

sui

sui Ordinis improvide providentes, in contentione, & æmulatione aliorum sermones corripiant, vel impediant; Insuper, cum securius sit consilium, & firmius judicium, quod plurimorum sententiis fuerit approbatum, circa observationem Sententiarum excommunicationis, & interdicti, quæ ab aliis, quam a Summo Pontifice, & Legatis Sedis Apostolicæ, quibus est simpliciter deferendum, prolatæ fuerint, quæque ullo modo vertantur in dubium, inter omnium prædictorum Ordinum, qui in loco erunt Fratres collatione præbabita, requisito etiam diligenter, si necesse fuerit, consilio sapientum, quantum conscientia permiserit, uniformitas observetur. Ceterum, quia quicquid in Fidei Christianæ Religionem committitur, in omnium noscitur injuriam redundare, Inquisitores hæreticæ pravitatis nullus impediat, vel perturbet, quin potius, & ipsi sibi mutuo, & alii eisdem in prosecutione officii indefesse faveant, & assistant. Hæc sunt, quæ exacta diligentia ab omnibus nostrorum Ordinum Fratribus volumus observari, & transgressores, juxta culparum exigentiam, debita castigationi puniri. Quocirca omnibus, & singulis eorundem Ordinum Fratribus, Provincialibus præsertim, Ministris, Vicariis, & aliis Rectoribus quibuscunque harum serie præcipimus, & mandamus, quatenus super dictis, & aliis, quæ discrimen turbationis, aut adducere consueverunt, aut posse adducere videantur, omni diligentia studeant efficacibus monitis, & opportunis correctionibus taliter providere, ut & cœpta, si quæ invenerint, componantur, & in posterum similia non contingant. Et ut firmius teneantur, atque serventur, quæ sæpius repetita, ac memorata fuerint, omnibus Prioribus, & Guardianis dictorum Ordinum, ad quos præsentium Literarum nostrarum exemplar, quod ipsos nihilominus diligenter volumus investigare, pervenerit, ut singulo anno, quater cœpta æquali interpolatione moræ, ipsis Prioribus, & Guardianis singularum Religionum, qui in eo loco fuerint, simul congregatis, recitent, & studiose perlegant, tenore præsentium, præcipimus, & mandamus, ac si quid adversus communem pacem, & has nostras sanctiones interim cognoverint accidisse, illud reformare, & componere omni diligentia studeant, communique paci, & concordiæ ita consulere, ut ea integra, & illibata perpetuis temporibus conservetur. Datum Basileæ Anno Domini MCCCCXXXV, Die II Mensis Aprilis sub appensione Sigillorum quatuor Generalium.

Ego Fr. Bartolomæus Generalis prænominatus supradicta confirmo manu propria.
Ego Fr. Guilhelmus Generalis supradictus omnia superius notata propria manu confirmo.
Ego Fr. Johannes prænominatus Generalis omnia supradicta manu propria assero.
Et Ego Fr. Johannes de Haspergh Vicarius Generalis ac Prior Provincialis Provinciæ Rheni, & Slaviæ, quia præsentibus interfui propter absentiam Prioris Generalis manum, & sigillum proprium præsentibus apposui. Extat in Archivo Ordinis in Bullario *Brixiensi pag.* 14. Autographum *Brixiæ* asservatur. Hocce Decretum legis instar inviolabilis apud nos certe fuit. Ut etenim cetera mittam. Sic in Actis Capituli Generalis *Noviomagi* anno *MCCCCLIX* celebrati legere est. *Item denuntiamus, quod R. Magister Ordinis* (Is erat Marrialis Auribelli) *acceptavit unionem factam in Concilio Basileensi inter Generales & Procuratores Quatuor Ordinum Mendicantium. Quam unionem acceptavit expresse Generalis Minister modernus suprascripti Ordinis Minorum.*

2. *Bullario.*) Ex Autographo *Avenione* servato.
3. *Dicatas...*) Nonnihil hic deest.
4. *Magistri Generalis.*) Supple: *Prædicatorum*. Is erat *Bartholomæus* noster *Texerii*. Prior vero Generalis Carmelitarum per id tempus erat *F. Iohannes Fachi*.
5. *Baccalarios.*) Ordinem, quo sedebant isti, *Percinus* mox laudatus exhibet in *Opusculo de Academia Tolosana Parte III Cap.III pag.*158.
6. *Tricesimo Primo.*) Stylo Bullarum, Æræ vero Communis anno *MCCCCXXXII.*

Anno 1432 Die 18 Martii.

Fratres Panormitanos (1) Quarta portione de legatis solvenda immunes reddit (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

XIX. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Dominici Panormitan. Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Diplomatis causa.

SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut vestris, quantum cum Deo possumus, petitionibus favorabiliter annuamus. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Ecclesia Domus Sancti Dominici Panormitan. Ordinis Prędicatorum, in qua Divinis obsequiis mancipati estis a multis annis citra construi, & reparari de novo sit incepta, & magnę propterea fuerunt expositę, necnon pro ipsius Ecclesię perfectione plures quibus dicta Domus sufferta non est, necessarię sunt pecuniarum quantitates. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, plerique Christi fideles pro dictę Ecclesię fabrica vobis plurima legare, ac donationis titulo relinquere, consueverunt, & si illa sine alicujus de eis facienda, Quartę sive Cancellarię portionis solutione, in usus ejusdem fabricę converterentur, hujusmodi perfectio decentius succederet, Altissimo suffragante, Nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut de illis, quę pro fabrica prętata, vestrisque pictantiis, & victu, necnon ornamentis, libris, & luminaribus, ac peragendis anniversariis ibidem vobis legari, vel donari contigerit, venerabili Fratri Archiepiscopo Panormitan. pro tempore existenti, aut cuicunque alteri Quartam, sive portionem hujusmodi nullatenus exhibere teneamini, auctoritate Apostolica concedimus per pręsentes. Non obstantibus Constitutionibus Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo (4), Quinto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Indultum.

1. *Panormitanos*) In *Sicilia*.
2. *Reddit.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXX. fol.* 109.

Mo-

Monasterium Sancti Dominici de Via Levata committit curæ Fratrum nostrorum Conventus S. Eustorgii de Mediolano (1). Anno 1432 Die 10 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii Sancti Dominici de Via Levata Mediolanen. Ordinis Sancti Augustini per Priorissam soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XX.

Sacrę Religionis, sub qua devotum & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis vestris, illis presertim, per quę Divinis laudibus quietius insistere valeatis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Sane petitio, pro parte vestra Nobis nuper exhibita, continebat, quod licet vos, quę secundum Regulam, & instituta Ordinis Prędicatorum degitis, consueveritis, & a tanto tempore citra, quod de contrario memoria non habetur, a Fratribus Domus Sancti Eustorgii extra Muros Mediolanen. dicti Ordinis Prędicatorum in Ecclesia vestri Monasterii, quod infra limites Parochię Parochialis Ecclesię Sancti Michaelis ad Clusam Mediolanen. constitutum existit, Missas, & alia divina officia, ac Prędicationes audire, necnon ecclesiastica Sacramenta, & in Confessionibus absolutiones, & pęnitentias recipere, ecclesiasticę quoque sepulturę tradi, tamen nonnulli Archiepiscopi Mediolanen., qui interim fuerunt, se aliquando pręmissis opponentes, Priorissam, & Conventum dicti Monasterii a Clericis secularibus Missas, officia, Sacramenta, ac confessiones, & absolutiones hujusmodi habenda, & recipienda, compellere sunt moliti, in illarum displicentiam, & scandalum plurimorum. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, hujusmodi seculares Clerici vobis in Prędicationibus omnino deficiant, ac in divinis officiis, Missali, & Regula a vobis discrepent, vos in pręmissis, & aliis divinis recreationibus detrimentum non modicum patiamini, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis, & statui vestro super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ut per quietem vobis procurandam animarum vestrarum saluti consulatur, pręmissis attentis, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & posteris vestris, quod a dictis Fratribus dictę Domus Sancti Eustorgii qui probatę vitę fuerint, & quinquagesimum suę ętatis annum attigerint, quoties opus fuerit, Missas, Prędicationes, & Confessiones audire, ac Sacramenta, & pro commissis absolutiones debitas recipere, & quod sepulturę hujusmodi tradi valeatis, ipsique quinquagenarii, & probatę vitę Fratres illa ministrare, & impendere vobis, alicujus alterius licentia super hoc minime requisita, libere & licite valeant, vobisque, quod a Rectore dictę Parochialis Ecclesię, vel aliis quibusvis Clericis ecclesiasticis ad ea habenda, & recipienda per quempiam invitę coarctari non possitis, auctoritate Apostolica tenore presentium de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus statutis, & consuetudinibus Mediolanen. Ecclesię, ac Monasterii, necnon Domus, & Ordinum prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen dictę Parochialis Ecclesię, & cujuscunque alterius alias in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Exordium. *Supplex Monialium petitio.* *Nota.* *Concessio.* *Clausula derogans.*

1. *Mediolano.*) In Ducatus ejusdem nominis Metropoli, in *Italia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXII fol.* 84.

Curam Monasterii S. Petri Apostoli extra muros Mediolanen. (1) demandat Fratribus Cœnobii S. Eustorgii. Anno 1432 Die 10 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę & Conventui Monasterii Sancti Petri Apostoli in Terrasancta, extra Muros Mediolanen., Ordinis Sancti Augustini, per Priorissam soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXI.

Sacrę Religionis &c (3). in Ecclesia vestri Monasterii, quod infra limites Parochię Collegiatę Ecclesię Sancti Laurentii Majoris Mediolanen., quę & Parochialis est, constitutum existit, Missas, & alia divina officia, ac prędicationes audire, necnon ecclesiastica Sacramenta, & in Confessionibus absolutiones, & pęnitentias recipere, ecclesiasticę quoque sepulturę tradi, tamen nonnulli Archiepiscopi Mediolanen. &c (4). Libere & licite valeatis, & valeant; vosque ad ea a Prępposito dictę Ecclesię Sancti Laurentii Majoris, vel alio ad illius Parochianorum curam pro tempore deputato, aut quibusvis aliis Clericis secularibus habenda, & recipienda per quempiam invitę coarctari non possitis, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus statutis, & consuetudinibus Majoris Mediolanen. & prędictę Sancti Laurentii Majoris Ecclesiarum, ac Monasterii, necnon Domus & Ordinum prędictorum, & juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen dictę Ecclesię Sancti Laurentii Majoris, & cujuscunque alterius, alias in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę

Clausula derogans.

Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Mediolanen.*) In Metropoli Ducatus ejusdem nominis, in *Italia*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 8.

3. *Sacra Religionis &c.*) Ut in praecedenti ad hæc usque verba: *Ordinis Prædicatorum*.)

4. *Mediolanen.*) Ut in eodem ad hæc usque: *Minime requisita*.

Anno 1432 Die 12 Maii.

Ut Sorores Reclusorii Colonien. (1) apud Fratres Prædicatores peccata deponant, & sepeliantur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pręposito Ecclesię Beatę Marię ad Gradus Colonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

CUm de Religionis incremento ex suscepto ministerio Apostolatus officii soliciti esse teneamur, feminis, quę fragilitatem sexus salubris virtute propositi, inspirante Domino, superarunt, & Christo specialiter nubere decreverunt, benignius Nos convenit Apostolicum pręsidium impertiri, ut eo melius in Religiosę vitę observantia solidentur, quo celerius in earum petitionibus honestis a Sede Apostolica fuerint exauditę.

Supplex Sororum petitio.

Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Magistrę, & Sororum Domus Reclusorii, nuncupatę in Vico Sancti Marcelli Colonien., sub cura & regimine Fratrum domus Ordinis Prędicatorum Colonien., secundum Regulam Sancti Augustini viventium, institutę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum bonę memorię Walramus Archiepiscopus Colonien. Magistrę, & Sororibus prędictis de licentia fel. memorię Archiepiscopi Colonien. cohabitantibus gratiose concessit, quod ipsę Fratribus dicti Ordinis confiteri, & ab eis ecclesiastica Sacramenta recipere, ac quod Sorores prędictę possent unam ex prędictis, quę aliis pręesset Sororibus, & in eas disciplinam cum consilio etiam Confessoris earum, seu alterius Fratris dicti Ordinis, atque aliarum Sororum exercere valeret, eligere in Magistram, quodque Rector Parochialis Sancti Pauli, infra cujus Parochię limites ipsa Domus Reclusorii consistit, ac Thesaurarius Sancti Andreę Colonien. Ecclesiarum, mediantibus probis, & honestis, super dissensionum, quę tunc vertebantur inter eos, articulis, ad talem devenerunt concordiam, quod Sorores in dicta domo Reclusorii pro tempore inclusę Viatici & Extremę Unctionis Sacramenta a dicto Rectore certis diebus reciperent, & aliis temporibus Eucharistię Sacramentum a noto, & Catholico Sacerdote, qui etiam in dicta domo Reclusorii Missas celebraret, recipere, & Corpus Dominicum in loco, & Pixide condecentibus inibi ad hoc deputandis cum reverentia debita conservare possent, clave apud eundem Plebanum in custodia manente, donec in ipsa domo Reclusorii Sacerdos dotatus per eundem Thesaurarium institutus esset, pro quibus omnibus Sorores prędictę ipsi Rectori tres solidos denariorum Colonien. . . . . . pro tempore usualium nomine Missalium, singulis annis in medio quadragesimę perpetuo solverent, ac quęlibet in dicta domo Reclusorii inclusa singulis annis in Paschę, Pentecostes, Nativitatis Christi, & omnium Sanctorum festivitatibus eidem Rectori oblationes sibi debitas ministrari procuraret, omnesque oblationes, quas in die Paschę Sacerdoti in pręfata Domo Reclusorii celebranti offerri contingeret, eidem Rectori assignari tenerentur, ac his mediantibus Magistra, & Sorores prędictę, ab omni alio jure Parochiali esse deberent penitus absolutę, salvo quod nulla alia defunctorum, quam ipsarum Magistrę, & Sororum corpora apud Domum Reclusorii hujusmodi sepeliri possent, & si aliqua ex eis apud dictam domum sepeliretur Reclusorii, omnia funeralia ex sepultura hujusmodi provenientia Rectori integre assignari deberent antedicto, prout hęc, & alia in Instrumento publico desuper confecto dicuntur plenius contineri. Quare pro parte Magistrę & Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni, concessioni, & concordię, necnon omnibus & singulis in dicto Instrumento contentis, salvis infrascriptis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, & earum commoditatibus, ac mentium suarum paci, & tranquillitati alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Facultas.

Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus super pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, institutionem domus Reclusorii, concessionem, concordiam, & contenta supradicta, ac omnia inde secuta sub modificatione infrascripta eadem auctoritate approbes, & confirmes, supplendo defectus, si qui intervenerint in eisdem, & nihilominus eisdem Magistrę, & Sororibus, ut apud Ecclesiam Fratrum Prędicatorum, quę earum Domui propinqua esse dignoscitur, sepulturam eligere, & quoties eis placuerit unum ex prędictis Fratribus, qui confessiones earum audire, ac eas peccatis absolvere, & pro illis debitam pęnitentiam iniungere, nisi talia fuerint, propter quę Sedes Apostolica fuerit merito consulenda, necnon eis, pręterquam in festo Paschę Ecclesiastica Sacramenta ministrare possit, eligere valeant, auctoritate concedas memorata, jure tamen dictę Parochialis Ecclesię alias in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo, Quarto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Colonien.*) In *Germania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXII. fol.* 30.

Bubuen.

Bubuensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1432
Die 29 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Traguricn. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXIII.

Exordium.

Traguriensium supplex petitio.

Facultas.

SInceræ devotionis affectus, quem dilecti filii cives, & incolæ civitatis Traguricn. ad Nos, & Roman. gerunt Ecclesiam, promeretur, ut votis eorum, illis præsertim, quæ Fratrum Ordinis Prædicatorum, & divini cultus augmentum concernunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Sane petitio, pro parte dictorum civium & incolarum Nobis nuper exhibita, continebat, quod ipsi singularem devotionem gerentes ad Fratres Ordinis Prædicatorum, de observantia nuncupatorum, propter ipsorum laudabiles, & salutares fructus, cupiunt pro suarum animarum salute, Ordinem ipsum propagare & propterea de bonis eis a Deo collatis in Insula de Bua, tuæ Diœcesis, loco habili, & honesto domum unam pro usu, & habitatione perpetuis dictorum Fratrum fundare, & erigere proponant, si ad hoc Sedis Apostolicæ consensus accedat. Quare pro parte dictorum, civium, & incolarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Domum eandem, cum Ecclesia, campanili, campanis, cœmeterio, dormitorio, domibus, & aliis necessariis officinis, fundandi, & erigendi, ac Fratribus antedictis domum ipsam pro usu, & habitatione præfatis, recipiendi, & retinendi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pium & laudabile dictorum civium & incolarum propositum in Domino plurimum commendantes, ac volentes eos in hujusmodi proposito confovere, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de præmissis omnibus & singulis auctoritate nostra informatione diligenti per te suscepta, si ea veritate fulciri, & aliud canonicum non obstare repereris, super quibus tuam conscientiam oneramus, civibus, & incolis Domum prædictam in dicto loco, dummodo prope illum ad centum & quadraginta cannas aliqua Domus, seu Ecclesia, vel Monasterium prædicti, aut alterius Ordinis Mendicantium non fuerit, fundandi, & erigendi, ac Fratribus prædictis illam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo retinendi, eadem auctoritate licentiam largiaris, fel. rec. Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris *nostri*, *prohibente*, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel Villa, *seu alio loco* quocunque ad habitandum Domos, seu loca quæcunque de novo recipere, seu recepta mutare præsumant absque Sedis Apostolicæ licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & qualibet alia Constitutione Apostolica contraria non obstante. Nos enim eisdem Fratribus, ut, postquam Domum præfatam receperint, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis, libertatibus, gratiis, & immunitatibus, quibus Domus, & Fratres dicti Ordinis Apostolica, vel alia quavis auctoritate concessis, quomodolibet gaudent, uti pariter, & gaudere valeant, auctoritate simili, tenore præsentium concedimus. Datum Romæ apod Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo, Quarto Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Bubuensis.*) In ejusdem nominis Insula *Dalmatiæ*, vulgo *Bua*, Slave *Gbovo*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXV fol.* 113.
3. *Traguricn.*) Vulgo *Trau*, Slave *Trogbir*, in *Dalmatia*.

F. Bartholomæus de Florentia (1) Lector (2) Sacri Palatii Apostolici renunciatur.

Anno 1432
Die 30 Maii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Magistro Bartholomæo de Florentia, Fratri Ordinis Prædicatorum, Lectori Sacri Palatii, & Familiari nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXIV.

Exordium.

Lector Sacri Palatii creatur.

VIrtutibus pollens, & meritis, ac sacræ Theologiæ præditus scientia singulari, prout famæ laudabilis testimonio commendaris, illam in nostro, & Apostolicæ Sedis conspectu gratiam meruisti, quod personam tuam paterna benevolentia prosequamur. Ut igitur percipias, quod suggerit nostræ mentis affectus, te, qui sacræ Theologiæ professor existis, in Lectorem Sacri Palatii nostri, necnon familiarem, continuum commensalem gratiose recipimus, ac familiarium nostrorum, continuorum commensalium consortio favorabiliter aggregamus. Intendentes ergo quod per hoc favoris Apostolici præsidia plenius fortiaris, te omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, prærogativis, honoribus & aliis gratiis, quibuscunque Lectoribus, & familiaribus huiusmodi domesticis, continuis commensalibus, competentibus de cetero effectualiter uti volumus, & gaudere. Age, igitur, & sic demum circa præfatum officium proficere satage, quod a Nobis, & dicta Sede digne honorem & gratiam consequi merearis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ receptionis, aggregationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Tertio Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Bartholomæus de Florentia.*) Sic a patria nuncupatur Ecclesiæ columen, ac præclarum Ordinis, & ævi sui sidus, venerabilis noster *F. Bartholomæus Lapaccius*, de quo sæpe dicetur in *Appendice ad Præsentem Pontificatum*. Adeas *Echard Tomo I*

Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLXVI pag. 834.
2. *Lector.*) Lectores Sacri Palatii Apostolici dicebantur ii, qui Theologiam docebant in Palatio Apostolico. Nunc *Romanæ Sapientiæ* Lectores vocantur ex eo tempore, quo *Leo X* auditorum commodo consulturus transtulit Scholas eum in locum, qui *Sapientia* Romæ nuncupatur.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum ex Autographo Cœnobii *Florentin. S. Mariæ Novellæ*.

Anno 1432 Die 22 Septembris.

Si Moniales Monasterii S. M. Magdalenæ Episcopi Valentini (1) potestati se subiiciant, immutent vestitum.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Beroardi, extra Muros Valentin., & Johanni Castro Valentin., ac Johanni de Claromonte Valentiæ commoranti, Tirsonen. (3) Ecclesiarum Canonicis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

VEnerabilis Ecclesiæ regimini, licet immeriti, disponente Domino præsidentes, ex incumbentia Nobis sollicitudinis officio vices temporum, locorum, ac personarum, conditiones, & statum, solerti meditatione pensare debemus, ut debitum ad singula respectum habentes, sic inter cetera circa Monasteriorum & locorum Religiosorum salubrem, ac prosperum statum vigilanti studio intendamus, quod, gratia favente superna, præserventur a noxiis, ac votiva prosperitate lætentur, & optata suscipiant incrementa. Sed inter hæc Monasteria Monialium, quæ propter fragilitatem sexus majorem Apostolicæ Sedis noscuntur suffragio, & caritatis auxilio indigere, ut Christo Sponso suo reddere valeant quietius, & devotius vota sua, ac corda, & corpora sua in castimonia custodire, propensius Apostolico favore prosequimur, & nostræ sinum benevolentiæ impartimur. Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (4) Regis Aragonum Illustris Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet Monasterium Sanctæ Mariæ Magdalenæ Civitatis Valentin. per Priorissam solitum gubernari, Ordinis Sancti Augustini, ab ejus fundatione, & dotatione primævis, illiusque Priorissa pro tempore existens, necnon Conventus Episcopo Valentin. etiam pro tempore existenti, & illius correctioni & coarctationi lege Diœcesani, & jurisdictioni ordinario jure subjecta fuissent, ac ipsorum Monasterii, Priorissæ, & Conventus visitatio, correctio, & punitio secundum Canonicas Sanctiones ad eundem Episcopum spectarent, & pertinerent, tamen postmodum fel. rec. Honorio (5) Papæ Prædecessori Nostro suggesto, quod ipsa Priorissa & Conventus de institutionibus Ordinis Fratrum Prædicatorum illas, quæ ipsis Priorissæ & Conventui competebant, laudabiliter eatenus duxerant observandas, & affectabant dilectis filiis Magistro, & Priori Provinciali pro tempore existentibus Provinciæ Hispaniæ Ordinis dictorum Fratrum, & illorum curæ committi, præfatus Prædecessor inter alia per suas certi tenoris literas Priorissam, & Conventum easdem, ac præfatum Monasterium Magistro, & Priori præfatis commisit, dummodo ejusdem Episcopi, loci Diœcesani, ad id accederet assensus, ac statuit, quod ipsæ Priorissa, & Conventus sub Magisterio, & doctrina Magistri, & Prioris prædictorum ex tunc in antea permanere deberent, ipsique Magister, & Prior earundem Priorissæ, & Conventus animarum sollicitudinem, & curam gererent, præfatoque Monasterio per se, vel alios ejusdem Ordinis Fratres, quos adhoc idoneos viderent, quoties expediret, officium visitationis impenderent, corrigendo, & reformando ibidem, tam in capite, quam in membris, quæ correctionis & reformationis officio cognoscerent indigere, ac instituerent, destituerent, immutarent, & ordinarent, prout in aliis Monasteriis Monialium ejusdem Ordinis erat fieri consuetum, electio tamen ejusdem Priorissæ ad easdem Conventum libere pertineret, prout hæc, & alia in eisdem literis dicuntur plenius contineri; & quod deinde, postquam Priorissa & Conventus, ac Monasterium hujusmodi sub cura Magistri & Prioris, & secundum Instituta Fratrum Prædicatorum per aliqua tempora vixerant, dilecta in Christo filia Isabel de Beluis Priorissa imprægentiarum existens dicti Monasterii, necnon præfati Conventus cupientes, ex certis rationabilibus causis reduci ad potestatem, & subjectionem, Episcopi memorati, præfatas literas dicti Prædecessoris per viros in jure peritos videri, & recognosci fecerunt, ac dubitantes, an commissioni, & aliis præmissis in dictis literis ejusdem Prædecessoris contentis præfati Episcopi consensus accessisset, postquam per Curiam dilecti filii Nobilis viri Gubernatoris Regii in Regno Valentiæ, quod de præfati Regis ditione existit, quæ quidem Curia, de antiqua inibi diutius tenta observantia, personas ecclesiasticas, seculares, & regulares ab Episcoporum, & aliorum Ordinariorum judicum jurisdictione exemptas in suis viribus protegere consuevit, ad instantiam Venerabilis Fratris nostri Alfonsi (6) Episcopi Valentin., seu ipsius in spiritualibus Vicarii Generalis, ac Isabelis Priorissæ, & Conventus prædictorum, seu majoris partis earum, Prior, & Fratres Domus Ordinis Fratrum Prædicatorum per diversa edicta, ut de hujusmodi præfati Episcopi ad commissionem, & alia præmissa præstatione consensus, si quis accessisset, legitime docerent, requisiti fuissent, ac ipsi solam possessionem, de cujus contrario memoria, ut asserebant, non existeret, allegantes, de ejusdem Episcopi consensus accessu minime docuissent, præfatus Alfonsus Episcopus, seu Vicarius antedictus possessionem ordinariæ subjectionis, ac regiminis, & gubernationis Priorissæ, & Conventus, ac Monasterii prædictorum recepit, seu potius recuperavit, ac ex tunc Isabel Priorissa, & Conventus præfatæ sub ipsius Episcopi, seu Vicarii cura, & regimine, ac gubernatione persiterunt, prout de præsenti persistunt, & in futurum præstante Domino persistere intendunt. Quare pro parte dicti Regis, necnon dilectorum filiorum Juratorum Civitatis prædictæ fuit Nobis humiliter supplicatum, ut ne Magister, ac Prior, & Fratres prædicti futuris temporibus, super eo præsertim, quod forsitan vellent, se possessione ipsorum hujusmodi spoliatos allegare, aut ipsæ alias, præmissorum occasione, valeant per Magistrum, Priorem & Fratres prædictos, aut quosvis alios quomodolibet molestari, ipsas Isabelem & pro tempore existentem Priorissam, & Conventum, ac Monasterium hujusmodi, in ipsius Episcopi loci Diœcesani ordinaria jurisdictione, ac dominio, & potestate confirmare, seu ad ea de novo redu-

Regis supplex petitio.

Nota.

Digitized by Google

reducere, & alias eis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui personas ecclesiasticas pręsertim sub sexu fragili virtutum Domino famulantes, a quibuslibet futuris molestationibus, quo quietius Deo servire valeant pręservare intendimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus vos, *Mandatum.* vel duo, aut unus vestrum super pręmissis vos auctoritate nostra diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi repereritis ita esse, Isabelem, pro tempore existentem Priorissam, & Conventum, necnon Monasterium hujusmodi in ejusdem Alfonsi pro tempore existentis Episcopi Valentin. subjectione & dominio, ac omnimoda superioritate, & jurisdictione hujusmodi confirmetis, seu eas, & Monasterium ipsum ad curam, regimen, & gubernationem, necnon omnimodam jurisdictionem, potestatem, & dominium, ac subjectionem, lege jurisdictionis Dięcesan. Alfonsi, & pro tempore existentis Episcopi prędicti plenimode reducatis, & reponatis, & etiam restituatis, facientes confirmationem, seu reductionem vestras hujusmodi eadem auctoritate inviolabiliter observari; non permittentes Isabelem, & pro tempore existentem Priorissam, & Conventum prędictos, ac Monasterium hujusmodi, contra confirmationem, seu reductionem, ac repositionem, & restitutionem vestras hujusmodi a quibuslibet, quomodolibet molestari: contradictores per censuram &c. non obstantibus pręfatis literis dicti Prędecessoris, ac omnibus, & singulis pręmissis, necnon Apostolicis, & Provincialibus, ac synodalibus constitutionibus, & ordinationibus, statutis quoque, consuetudinibus Monasterii, Domus, & Ordinum prędictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quaeunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si Magistro, Priori, & Fratribus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia generali, vel speciali cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quę quoad hoc ipsis nolumus aliquatenus suffragari. Volumus autem, quod si dilectę in Christo filię Catharina Galien., & Isabel Ceriola dicti Monasterii Moniales cum singulis earum sociabus, quas *Nota.* discipulas appellant, sub cura dictorum Fratrum voluerint permanere. illis cum omnibus bonis suis ad alia ejusdem Ordinis, & sub cura hujusmodi Fratrum viventium Monialium Monasteria transeundi, auctoritate prędicta, licentiam concedatis, quodque Moniales quę sub cura, potestate, & Jurisdictione dicti Episcopi permanebunt, *habitum per Magistrum*, ac Priorem, & Fratres eis traditum. quem gestant ad pręsens, *Nota.* *mutare teneantur* (7), & alium habitum de novo recipere ad arbitrium Episcopi memorati. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo, Decimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Valentini.*) In *Hispania Tarraconensi*.
2. *Arch.i.o.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XX fol.* 236.
3. *Tirasonen.*) *Turiasonen.*, vulgo *Taraçona*, Italis *Tarazona*, in *Hispania Tarraconensi*.
4. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V*.
5. *Honorio.*) *IV*.
6. *Alfonsi.*) Adeas *Ægidium* in *Theatro Ecclesiæ Valentinæ*.
7. *Teneantur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*

Ut Carolus Secundus, Dominus Despotatus (1), & Lentatæ (2), ac Cefaloniæ (3) Dux, arbitratu suo, uti possit opera duodecim Prædicatorum, aut alterius Ordinis Fratrum.

Anno 1432 Die 2 Decembris.

Ex Archivo (4) Ordinis.

XXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nobili viro Carolo Secundo Domino Despotatus, & Lentatę, ac Cefalonię Duci, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Sincerę devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geris Ecclesiam, promeretur, ut votis tuis, illis pręsertim, quę animarum salutem, & Christi nominis exaltationem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Tuis itaque supplicationibus inclinati, ut duodecim Ordinis S. Benedicti, Prędicatorum, vel Minorum, aut aliorum quorumcunque Ordinum Mendicantium professores, *Facultas.* vita, moribus, & virtute pręclaros, ac literarum scientia pręditos, & ad hoc voluntarios, quos duxeris eligendos, pro Divinorum officiorum celebratione, vel aliis tuis servitiis licitis, & honestis, necnon pro corroboratione & amplificatione fidei catholicę, quę per illorum prędicationem, ministerium, & exemplum laudabilis vitę in illis Partibus, auctore Domino, suscipere poterit incrementum, recipere, illosque, tecum & in locis tibi subditis, retinere valeas, pręfatisque professoribus, per te, ut pręmittitur, eligendis, & nominandis, & Superiorum suorum licentia, seu consensu minime requisitis, vel obtentis, tecum morari, & hujusmodi officia celebrare, ac tuis, & ejusdem fidei ampliandę studiis, & negotiis intendere, libere, & licite possint, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus, eisdem nihilominus professoribus eadem auctoritate de speciali gratia concedentes, quod hujusmodi servitiis, & obsequiis insistendo, per eorum Superiores, aut alios quoscunque, ad eorum claustra absque rationabili causa revocari, seu ad alia loca, vel Conventus suorum Ordinum transferri inviti nequeant quoquomodo. Non obstantibus Apostolicis, ac provincialibus & synodalibus constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus eorundem Ordinum, & aliis gratiis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Quarto Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Despotatus.*) Dignitas est apud *Græcos* æqualis Regiæ, Imperatoriæ proxima. Consulendus *Johannes Lascaris* in Epistola quæ legitur in *Hierolexicon Macri pag.* 200, *Edit. Veneta MDCCXII*.

2. *Leutatæ.*) Sic in ipso Diplomate scripsit Amanuensis. Ubi autem sita, & quænam sit hæc Regio, me fugit. Legerem *Leucata*, seu *Leucadia*, Vulgo *Santa Maura*. Insula est *Græciæ*.

3. *Cesalonia.*) *Cephaloniæ*, vulgo *Cefalonia*, Insulæ maris Ionii, nunc sub dominio *Venetorum*.

4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 111.

Anno 1433 Die 27 Januarii.

Firmat donationem Sacelli *Domini* factam Cœnobio de Villalon. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

APostolicę, Nobis desuper injunctę, servitutis officium mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea quę pro divini cultus propagatione, pia, ac provida intentione facta conspicimus, operosis jugiter studiis intendamus, illisque, quatenus firma, & illibata persistant, cum a Nobis petitur, Apostolici volumus adiici muniminis firmitatem.

Reginæ supplex petitio.

Sane pro parte carissimę in Christo filię nostrę Eleonorię (3) Reginę Aragonum Illustris Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipsa, ad hujusmodi propensius aspirans cultus augmentum, jus patronatus, & pręsentandi personam idoneam ad quandam Capellam sine cura, Capellam Domini communiter nuncupatam, sitam in Villa de Villalon., Legionen. (4) Dięcesis, cujus dictę Reginę prędecessores fundatores fuere, & cujus ipsa Regina unica patrona existit, cum omnibus suis pertinentiis, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Ordinis Fratrum Prędicatorum dictę Villę ad hoc, quod in ipsa Capella Divinum attentius perageretur officium, libere donavit, & concessit, ac in eos totaliter transtulit, ita quod Prior & Fratres prędicti, fructus, redditus, & proventus hujusmodi Capellę ex tunc in antea perpetuis futuris temporibus percipere, & habere, ac in suis, & ipsius Domus usus communes perpetuo convertere possent, atque deberent. Quare pro parte dictę Reginę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, concessioni, & translationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio.

Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, donationem, concessionem, & translationem pręfatas, ac quęcunque inde secuta, rata habentes, & grata, illa auctoritate Apostolica confirmamus, & pręfati scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, & communitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo (5), Sexto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Villalon.*) In *Hispania Tarraconensi*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 155.

3. *Eleonoria.*) *Eleonora*.

4. *Legionen.*) In ejusdem nominis Regno *Hispaniæ Tarraconensis*.

5. *Tricesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXIII*.

Anno 1433 Die 28 Februarii.

F. Andream Ros (1) Inquisitorem Regni Valentiæ (2) constitutum declarat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Andreę Ros, Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, Magistro in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DEvotionis tuę probata sinceritas, quam ad Nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobaris, fidei quoque integritas, & morum probitas, literarum scientia, vitę honestas, & alia dona virtutum, quibus personam tuam, prout fide dignorum testimonio juvari percepimus, Dominus insignivit, merito Nos inducunt, ut illa exequenda tibi fiducialiter committamus, per quę, gratia Domini tibi assistente propitia, extirpatis erroribus hereticę pravitatis, catholica fides valeat dilatari.

Diplomatis causa.

Dudum siquidem Martinus Papa V, Prędecessor noster, in Civitate, & Regno Valentię, quę in ditione carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (4) Regis Aragonum Illustris, consistere dignoscuntur, officium Inquisitionis hujusmodi pravitatis certo modo duxit deputandum, necnon te Inquisitorem ipsius pravitatis in Civitate, & Regno prędictis ad beneplacitum Sedis Apostolicę auctoritate Apostolica constituit, & etiam deputavit, ac voluit, & eadem tibi auctoritate concessit, quod in executione officii Inquisitionis hujusmodi, omnibus, & singulis etiam specialibus, potestatibus, aliis Inquisitoribus ejusdem pravitatis pro tempore existentibus a pręfata Sede concessis, non tamen hactenus revocatis, libere uti posses, aliisque ejusdem pravitatis inhibuit Inquisitoribus in illis partibus deputatis, ne te in executione prędicti officii intra Civitatem, & Regnum hujusmodi quoquomodo impedire, seu perturbare pręsumerent, ac decrevit ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari, prout in ejusdem Prędecessoris literis plenius continetur.

Declaratio.

Nos igitur, cupientes, quod tu officium Inquisitionis hujusmodi eo ferventius prosequaris, quo potestate potiori te noveris esse munitum, te Inquisitorem pravitatis ejusdem in Civitate, & Regno prędictis juxta continentiam, & tenorem dictarum literarum pręfati prędecessoris, quoad vixeris, de novo facimus, constituimus, & harum serie deputamus, tibi hujusmodi Inquisitionis officium in Civitate & Regno prędictis gerendi, exercendi, & exequendi, juxta formam literarum earundem pręfati Prędecessoris, potestatem plenariam concedentes. Non obstantibus omnibus, & singulis, quę in eisdem literis idem Prędecessor voluit non obstare. Nulli &c.

Nostrę

Nostrę factionis, constitutionis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo (5), Pridie Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Andream Roi.*) Cujus meminit *Diago Histor. Provinciæ Aragon. Ord. Prædicator. Libro I Cap. XXXV pag. 64.* Adeas *Fontanam Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXXXIV pag. 328.*

2. *Valentia.*) In *Hispania Tarraconensi.*

3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXVIII fol. 57.*

4. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V.*

5. *Tricesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXIII.*

F. Sebastianus Abbatis (1) Inquisitor Rotomagensis creatur.

Anno 1433 Die 28 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sebastiano Abbatis Ordinis Fratrum Prędicatorum, Theologię professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXIX.

Exordium.

CONsiderantes &c (3). Hinc est, quod Nos, qui consideramus, & in votis gerimus, ut fides catholices nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum, in Dięcesi Rotomagen. (4) vigentium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hereticę pravitatis auctoritate Sedis Apostolicę deputatus existis, in prędicta Dięcesi cum omnibus & singulis Immunitatibus, privilegiis, & libertatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis heresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus; dantes & concedentes contra prędictę hereticę pravitatis credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi, aut erroribus prędictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi, juxta Canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores *pravitatis prędictę* quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum, derogare in aliquo. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo (5), Pridie Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Inquisitor constitutus.

1. *Sebastianus Abbatis.*) Hunc inter Inquisitores non recenset *Fontana in Theatro Dominicano.* Ipsius mentio in *Constitutione VII Eugenii IV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol. 251.*

3. *Considerantes &c.*) Ut in *Constitutione data XIII Julii MCCCCXXXI.*

4. *Rotomagen.*) In *Normannia.*

5. *Tricesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXIII.*

Indulgentias (1) die festo SS. Corporis Christi, & quoties defertur infirmis, concessas firmat, & auget.

Anno 1433 Die 26 Maii.

Ex Arch. (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

XXX.

Exordium.

EXcellentissimum Corporis, & Sanguinis Domini Nostri Jesu Christi Sacramentum, quod appropinquante passionis hora Dominus ipse signo pręcipui, quo Nos dilexit, amoris, salubriter instituit, ejusque commemorationem sacratissimam jugi mentis exultatione contemplantes, ad hoc inter singulos hujusmodi mercatos Sanguine spiritualia dispensare munera, votis exposcimus, ut illi condignis assurgentes laudibus, sua frequentius ad ipsius venerationem Sacramenti corda dirigant, & eo, quo corporalis habetur pręsentia Salvatoris, viatico, fructus vitę complectentes ęternę, cęlestia conscendant, ipsum, qui se Nobis in edulium tribuit, perpetuo conspecturi. Sane dudum pię memorię Urbanus PP. IV Prędecessor noster ad orthodoxę corroborationem, & exaltationem Fidei, digne, & laudabiliter statuens, ut de tanto Sacramento pręter illam, quę dietim in Ecclesia fieret, annuatim memoria solemnior, & specialior haberetur, & ad celebrandum ejus, tam excelsum, tam gloriosum Festum, quintam post octavam Pentecostes feriam designans, ac Christi fideles quoslibet, ad colendum illud, donis spiritualibus animare volens, omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in Matutinali officio festi ejusdem in Ecclesia, in qua illud celebraretur, interessent, centum: qui vero Missę, totidem: & qui in primis ipsius Festi Vesperis, similiter centum: qui autem in secundis, totidem: illi vero, qui Primę, Tertię, Sextę, Nonę, & Completorii Horarum Officiis, pro qualibet ipsarum, quadraginta: eis autem, qui per Octavas ipsius Festi Matutinalibus, Vespertinis, Missę, ac prędictarum Horarum Officiis interessent, singulis Octavarum ipsarum diebus, similiter centum, & subsequenter fel. rec. Martinus PP. V, etiam Prędecessor noster fideles eosdem, ad impertienda, pro veneratione Sacramenti hujusmodi potiora, reverentię, & devotionis exercitia, firmare cupiens, singulis ex eis vere pęnitentibus, & confessis, qui, & quoties in ipsius Sacramenti pro festo, jejunium, vel loco ipsius, aliud pium juxta suorum consilia Confessorum, opus facerent, etiam centum; Et qui pręmissis, in Ecclesiis, in quibus illa celebrari contigerit, Offi-

Ab aliis SS. Pontificibus concessa refert.

Indulgentia, jejunantibus, vel aliud opus, pium de Confessarii consilio peragentibus concessa.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Officiis interessent, necnon Episcopis, & aliis Prelatis Superioribus, qui dictis Officiis, libenter interessent, sed quo minus eis in ipsis Ecclesiis interesse possent, pro conservandis suarum Dignitatum juribus, & alias, tunc legitime impeditis, pro Matutinali ducentos; & pro Missę Officiis totidem; ac pro qualibet Vesperarum, etiam ducentos; reliquarum vero, videlicet: Primę, Tertię, Sextę, Nonę, & Completorii Festi, Octuaginta; Rursus autem in quibuslibet Octavarum diebus, pro singulis Matutinalium, Missarum, & Vesperarum, similiter centum; necnon reliquarum horarum Officiorum hujusmodi, Quadraginta; Illis pręterea, qui Processiones, in quibus ipsum vivificum Sacramentum dicto Festo, juxta pręfatarum Ritus Ecclesiarum deferretur, continuo secuti forent, ac quibuslibet, in Festo, & Octavarum diebus hujusmodi, pro pace, & tranquillitate Ecclesię, Missas devote celebrantibus, pro singulis ipsarum, necnon aliis in eodem Festo Eucharistię Sacramentum devote sumentibus, etiam centum singulis annis; Pro vice qualibet eis, qui dum Corpus Dominicum, communicandis deferretur Infirmis, illud cum incenso luminari pręcedendo, vel sequendo venerarentur, similiter centum. Qui tunc illud alias devote secuti forent, quinquaginta dies, de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer relaxarunt. Ac etiam ipse Martinus Prędecessor, quod in Festo, & diebus Octavarum hujusmodi, in terris, & locis Ecclesiastico quavis auctoritate suppositis interdicto, pulsatis campanis, januis apertis, & alta voce, excommunicatis prorsus exclusis, sed interdictis, ut citius reconciliari studerent, admissis, & illis, qui causam, vel occasionem hujusmodi Interdicto dedissent, Altari, tunc nullatenus appropinquantibus, Missę, & Offi-
Confirmat, & auget, ut supra. cia, licite celebrari possent, auctoritate Apostolica duxit concedendum. Nos vero, quos interim ad Summi Apostolatus apicem Divina Clementia provexit, etiam pro frequentiori hujusmodi veneratione Sacramenti summis gestientes affectibus nostri partes ministerii salubriter impertiri, necnon relaxationes, & concessiones prędictas Apostolici muniminis ipsorum nationi fidelium committentes, pręmissis per eundem Martinum Prędecessorem, ut pręfertur, relaxatis diebus, alios totidem dies pariformiter ab ipsis fidelibus consequendos adjicimus per pręsentes; & insuper universos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & alios Ecclesiarum Prelatos, monemus, & hortamur in Domino, ac eis per Apostolica scripta in virtute S. Obedientię, districte pręcipiendo mandamus, & in remissionem peccaminum injungimus, ut per se, vel alios eorum subditis per singulas suarum Civitatum, & Dięcesum Ecclesias in Dominica, Feriam, & Festum prędictum proxime pręcedente, salutaribus ad venerationem potissime Sacramenti hujusmodi monitis, & exhortationibus, pręsentium, quarum etiam tenor, inter Matutinales Festi, necnon dierum Octavarum hujusmodi, lectiones recitetur, literarum *continentiam*, & officium publicare, & insinuare procurent, ut ejusdem Sacramenti *suffragante* mysterio, subditi, & fideles ipsi spiritualium gratiarum uberiori fulciantur *augmento*, & ab illo, qui se, pro ipsis immolavit hostiam, post hujus vitę cursum, ad gloriam perducantur ęternam. Verum, quia difficile foret hujusmodi Literas singulis exhiberi, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipsarum transumpto manu publica, & sigillo
Nota stylum. alicujus Episcopalis, vel Superioris ecclesiasticę Curię munito, tanquam pręfatis, si originales exhiberentur, literis, plena fides adhibeatur, ac perinde stetur, ac si originales literę forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio, Septimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Indulgentias.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo* Tit. *XV.* Adeas *Bzovium Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXXXIII num. CCCLXXVII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbiensi*. Legitur apud *Bzovium* mox laudatum. In *Bullario Romano* est *VI.*

Anno 1433 Die 30 Junii.

Parochiam B. Mariæ in Camuccia Tudertin. (1) committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXI. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori & Fratribus domus Beatę Marię in Camuccia Tudertin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD ea, per quę Ecclesiarum & ecclesiasticarum personarum, illarum pręsertim, quę sub Regulari habitu devotum & sedulum Domino exhibent famulatum, statui, & indemnitatibus, ac fidelium animarum saluti consulitur, & libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem Apostolicum impertimur. Exhibita si quidem Nobis nuper pro parte vestra, & dilectorum filiorum Pa-
Supplex petitio. rochianorum Ecclesię Parochialis Beatę Marię in Camuccia Tudertin., Ordinis Fratrum Prędicatorum petitio continebat, quod cum animarum cura Ecclesię, & Parochianorum prędictorum per secularem Presbyterum, per Priorem pro tempore existentem, & eosdem Fratres deputandum, exerceri consueverit, & modernus Presbyter, dudum, ut pręmittitur, deputatus, adeo decrepitus existat, quod hujusmodi curam gerere, & exercere non potest, ipsique Parochiani propterea in Sacramentalibus ministrationibus, ac aliis divinis Officiis non modica sustinuerint, & sustinent detrimenta, nec inter alios Civitatis Tudertin. Presbyteros, qui pauci sunt, aliquis alius Presbyter idoneus reperiatur, qui curam ipsam commode, & decenter valeat exercere. Quare pro parte vestra, & eorundem Parochianorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis necnon animarum suarum saluti super hoc de benignitate Apostolica
Concessio. providere dignaremur. Nos igitur, qui fidelium animarum salutem quęrimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut, cedente, vel decedente Presbytero pręfato, aut Ecclesiam, & curam ipsam quomodolibet dimittente, Ecclesiam, & curam hujusmodi sicuti dilecti filii Beatę Marię super Minervam de Urbe, ejusdem Beatę Marię Narnien., necnon Sancti Blasii Tiburtin. (3) ejusdem Ordinis, domorum Fratres Ecclesiarum suarum, quę similiter Parochiales sunt, curam gerunt, & exercent, gerere & exer-

& exercere libere & licite valeatis; Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon domus & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio, Pridie Kal.Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

X
X
X

Expedita de speciali mandato D. nostri Papę B. gratis.

Super partem inflexam, seu plicum, legitur,

A tergo.

Registrata gratis.

R.

A. Dardanonus.

1. *Tudertin.*) *Todi*, in *Umbria*, *Perusiam* inter & *Narniam*.

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis cannabinis appenditur. Ibidem asservatur Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVI fol.* 178.

3. *Tiburtin.*) Nota, quod non solum in Italia, ubi *Narniense*, *Tiburtinum*, *Minervitanum &c.* Cœnobis, sed in *Galliis* etiam, in *Hispania*, in *Germania &c.* Fratres Prædicatores Ecclesias Parochiales regunt.

Facultatem concedit Societati Sanctæ Catharinæ erectæ in Ecclesia Sanctæ Catharinæ Barchinonen. celebrandi tempore interdicti (1).

Anno 1433 Die 29 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

XXXII.

Exordium.

Pastoris ęterni, *qui pro dominici* salvatione gregis in pretium se contulit, vices, licet immeriti, gerentes in terris, fidelium vota quorumlibet, presertim, quę ad suarum salutem cedere valeant animarum, libenter Apostolico favore prosequimur, &, ut illorum succedant effectus, nostri partes Ministerii presidialiter impertimur. Cum itaque, sicut accepimus, in domo Barchinonen. Ordinis Fratrum Predicatorum, quędam Christi fidelium utriusque sexus personarum Congregatio, fraternitas Sanctę Catharinę nuncupata, precipue causa devotionis convenire, necnon in Ecclesia dictę domus diebus singulis in surora solemnem cum Cereis magnis Missam celebrari facere consueverit. Nos ipsarum personarum in hac parte supplicationibus inclinati, fidelibus de Congregatione hujusmodi presentibus, & futuris, auctoritate presentium indulgemus, ut, si, & quoties Civitatem Barchinonen. ecclesiastico supponi contigerit interdicto, liceat eis in dicta Ecclesia januis clausis, interdictis, & excommunicatis exclusis, summissa voce, & non pulsatis campanis, Missas, & alia divina officia in eorum presentia duntaxat facere celebrari; dummodo ipsi, vel eorum aliqui causam non dederint interdicto, nec id ipsis contigerit specialiter interdici. Per hoc autem fraternitatem predictam non intendimus aliquatenus approbare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio, Quarto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

Nota.

1. *Interdicti.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit.XV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXVI fol.* 210. Aliud ibidem asservatur Authenticum ex Autographo *Barchinonensi*.

Privilegia concessa Confratribus Societatis (1) S. Catharinæ Barchinonen.

Anno 1433 Die 29 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

XXXIII.

Exordium.

Injunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium digne peragere non ambigimus, si ad ea solitę benignitatis extendamus affectum, per quę Christi fideles devotę conscientię pacem consequi, & animarum suarum salutis afferre valeant incrementum. Cum itaque, sicut accepimus, in Domo Barchinonen. Ordinis Fratrum Predicatorum quędam Christi fidelium utriusque sexus personarum Congregatio, Fraternitas Sanctę Catharinę nuncupata, singularis causa devotionis convenire, necnon in Ecclesia dictę Domus diebus singulis in surora solemnem cum Cereis magnis Missam celebrari facere consuevit; Nos, cupientes, ut hujusmodi devotio ferventius vigeat, & augeatur, amplior que succedat inde salus animarum, necnon fidelium predictorum in hac parte supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis utriusque sexus personis, quę de Congregatione hujusmodi sunt, & infra biennium a data presentium computandum fuerint, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus, ut confessores idonei, quos duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritę & ore confessę fuerint, semel tantum in mortis articulo, plenam remissionem ipsis in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię, & obe-

Privilegia.

& obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, eadem auctoritate concedere valeant, sic tamen quod ipsi Confessores de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam personis ipsis, prout illis contigerit, per se, si supervixerint, vel per heredes suos, si tunc forsan transierint, faciendam injungant, quam hujusmodi personę vel hęredes, ut pręfertur, facere teneantur, & ne, quod absit, personę ipsę propterea proclivio-res reddantur ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua forte commiserint, eis, quoad illa, remissio prędicta nullatenus suffragetur; quodque singulę personę hujusmodi per unum annum a tempore, quo pręsens nostra concessio ad earum notitiam pervenerit, singulis sextis feriis, impedimento cessante legitimo, jejunent, & si pręd ictis feriis ex pręcepto Ecclesię, Regulari observantia, injuncta pęnitentia, voto, vel alias jejunare teneantur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut pręmittitur, non fuerint astrictę, jejunent, quodque si in dicto anno, vel aliqua ejus parte legitime fuerint impeditę, anno sequenti, vel aliis, quamprimum potuerint, modo simili supplere hujusmodi jejunium teneantur. Verum si forsitan alias pręfatum jejunium in toto, vel in parte quandocunque adimplere commode nequiverint, eo casu Confessores idonei, quos ad id elegerint, jejunium ipsum in aliqua pietatis opera, prout hujusmodi animarum suarum saluti expedire viderint, commutare valeant, quę personę pręd ictę pari modo debeant adimplere, alioquin quoad eas hujusmodi concessio, nullius sit roboris, vel momenti. Per hoc autem Fraternitatem pręd ictam non intendimus aliquatenus approbare. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo tertio, Quarto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Sanctio pœnalis.

1. *Societatis.*) Consulendum præcedens Diploma.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolica Libro LXXXVIII fol.45.* Aliud Authenticum legitur *Libro B. fol.619* ex Autographo *Barchinonensi*.

Anno 1433 Die 30 Septembris.

Fratres Minores donat Privilegiis a Johanne XXII Fidei Præconibus Ordinis Prædicatorum concessis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Vicario dilecti filii Ministri Generalis, & Fratribus Ordinis Minorum Vicarię Bosne secundum morem dicti Ordinis pręsentibus & futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Romanus Pontifex Beati Petri cęlestis clavigeri successor, & Vicarius Jesu Christi, cuncta *Mundi* climata, omniumque nationum, in illis degentium qualitates paterna consideratione discutit, ex officii debito salutem quęrens, animarum, & appetens, singulorum quoque votis favorabiliter annuit per quę sibi grex creditus ad Dominicum reducatur Ovile, necnon Supernę Majestatis laude pariter, & gloris dilatationem, incrementumque suscipiat fidei veritas orthodoxę. Dudum siquidem felicis recordationis Johannes Papa XXII, Pręd ecessor noster, suas concessit literas tenoris subsequentis. Johannes Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Fratribus de Ordine Fratrum Pręd icatorum &c.(3), & deinde per pię memorię Urbanum Papam Quintum, etiam Pręd ecessorem nostrum, intellecto, quod & vos in Bulgarię (4) & Valachię (5), Rascię (6), & Bosnę (7) Partibus, in quibus hęretici, & schismatici commorabantur, illos, per pręd icationem, & exemplum vitę laudabilis cum auxilio Divinę gratię ad unitatem, & obedientiam sacrosanctę Romanę Ecclesię Matris cunctorum, & Magistrę jugiter reducere piis, & solicitis studiis curabatis, vobis per quasdam concessit, quod vos, & vestrum singuli omnibus, & singulis pręscriptis gratiis, privilegiis, indulgentiis, facultatibus, & auctoritatibus in literis Johannis Papę contentis hujusmodi secundum earum formam in pręmissis partibus, cum ea tamen modificatione, quod Indulgentias majores pro uno anno dare, & votum peregrinationis, seu visitationis Dominici Sepulcri commutare, aut illa quę ad Episcopalem pertinent dignitatem exercere minime valeatis, perinde uti, seu frui possetis, ac si literę Johannis Papę hujusmodi vobis, & singulis vestrum nominatim & specialiter directę extitissent, ac successive quondam Urbanus in sua obedientia, de qua tunc eratis, VI nuncupatus, per alias suas literas vobis concessit atque declaravit, quod pręfato ipsius Johannis Papę privilegio uti possetis quoad omnia in eo contenta, non obstante quod Episcopus catholicus in locis, seu partibus ipsis resideret, vel pręsens existeret, dummodo Clerum, vel Sacerdotes, aut Curatorum copiam non haberet, qui fidelibus, sive noviter conversis partium earundem sufficienter pręesse valerent in ministrando eis ecclesiastica Sacramenta, & fidem catholicam pręd icando, illis tamen, quę de jure, vel observata consuetudine ad eandem Episcopalem dignitatem pertinerent, exercitio vestro penitus interdictis, ac subsequenter pię recordationis Martinus Papa V, similiter Pręd ecessor noster, aliis suis literis devotioni vestrę, quod vos, & singuli vestrum gratiis, privilegiis, Indulgentiis, facultatibus, & aliis pręmissis in dictis ipsius Johannis Papę literis expressis, illis videlicet, quę ad Episcopalem hujusmodi dignitatem pertinerent, in absentia, aliis vero omnibus, & singulis, tam in pręsentia, quam in absentia catholicorum Episcoporum, inibi locorum Dięcesanorum, in Bulgarię, Valachię, Rascię & Bosnę pręd ictis, & etiam aliis in quibus, vos, ut earum habitatores, & incolę ad unitatem fidei, devotionemque, & obedientiam Ecclesię hujusmodi reducerentur, sive in illis persisterent, dictę Sedis concurrente ministerio, subieratis tunc, & ut ceteri, quibus opus foret, passim cooperante Domino reducerentur ad eas in futurum, perferre contingeret labores, & studia, partibus, fungi, & uti, necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in Nativitatis, Epiphanię, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Trinitatis, Corporis Domini Nostri Jesu Christi, Nativitatis Beati Jo-

Tenor Diplomatis Johannis XXII.

Johannis Baptistę, Petri & Pauli Apostolorum, necnon Beati Michaelia, & omnium Sanctorum festivitaribua, ac illarum octavarum, necnon Palmarum, Cęnę Domini, & duobus immediate sequentibus diebus, Ecclesias vestrorum Domorum, & Conventuum in pręmissia, & aliis quibuslibes partibus infra Vicarlam Bosnę secundum morem vestri Ordinis, consistentium, pręsentium, & futurorum devote visitarent annuatim, illam Indulgentiam, sive ei similem, quę fidelibua hujusmodi vere pęnitentibus, & confessis Ecclesiam Fratrum Ordinia prędicti in festo Beati Francisci devote visitantibus a Sede prędicta generaliter concessa fuerat, elargiri possetia, duxit concedendum, prout in ipsis literia pleniua continetur. Cum autem, sicuti Carissimi in Christo filii Nostri Sigismundi (8) Roman. Regis Illustris, & semper Augusti, relatione percepimua, ut uberiores in Dei Ecclesia fructus afferre, necnon plures fidelium animas Domino lucrifacere possitis, in de Harablech (9), Resan (10), Thabol (11), Kovinum (12), Haram (13), Orsua (14), Kewesd (15), Cheri (16), Sebes (17), & Haczach (18), terris eidem Regi subjectis, & in quibus heretici, ac schismatici plerique, necnon Populus veram Dei notitiam non habens, moram trahunt, evangelizationis ministerium prosequi, ac salutaribus hujusmodi populum monitia, & doctrinia ad eandem fidem reducere, in illaque firmare ferventius insillatis, Nos, ot ampliora desuper vobis adminicula suffragentur, Regis prędicti, necnon vestris in hac parte supplicationibus Inclinati, vobis, ut in terris pręfatis ad habitandum Domos & loca quęcunque de novo recipere, necnon omnibus, & singulia gratiia, privilegiis, indulgentiis, facultatibus, & concessionibus prędictis uti, ac etiam in singulis ipsarum terrarum villis, atque locia, a quibus, tunc Episcopi Catholici inibi Dięcesani ultra duas dietas legales remoti fuerint, ea, quę ad hujusmodi Episcopalem dignitatem pertinerent exercere alias juxta concessioues pręmissas libere, liciteque valeatis, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibua modificationibua & restrictionibus per ipsoa Urbanum Quintum, Prędecessorem, & Urbanum nominatum VI, ut pręfertur, factis, ac ipsius pię recordationia Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, sive villa, vel quovis castro, aut alio loco, ad inhabitandum quęcunque Domos, vel loca de novo recipere, seu hactenus recepta mutare, pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, necnon aliia Constitutionibus, ceterisque contrariia quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę voluntatia infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationia Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo tertio, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

2. *Concessis.*) Consulendus *Waddingus Annal. Minor. Tomo V ad an. MCCCCXXXIII num. XII pag.256.* De his in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVI fol.16.* Legitur apud *Waddingum* mox laudatum, *num. XIII*, ex *Lib. I de Regularibus An. III fol.11.*

3. *Prædicatorum &c.*) Ut in *Constitutione XXXIII Joannis XXII* ad finem usque. Legitur *Tomo II pag.154.*

4. *Bulgaria.*) *Bulgarorum* regio sita est inter *Danubium, Serviam, Thraciam*, & *Pontum Euxinum*.

5. *Valachia.*) Pars est antiqui Regni *Hungariæ*.

6. *Rascia.*) Regio est septentrionalis *Serviæ*.

7. *Bosna.*) Seu *Bosnia*, & *Bossena*.

8. *Sigismundi.*) Imperatoris Regis *Hungariæ*, & *Bohemiæ*. Ipse est *Sigismundus* qui pro pace Ecclesiæ tantum desudavit tempore Synodorum *Constantiensis*, & *Basileensis*.

9. *Harablech.*) Sic *Narabo* dicta videtur ex amanuensis incuria. Urbs est *Pannoniæ Superioris*. A Gallis *Javarin*, ab Hungaris *Gevver*, ab Italis *Giavarin*, a Germanis *Raab* vocatur. Latine *Arabo*, *Arrabo*, *Narabo*, & *Jaurinum*.

10. *Resan.*) *Rezan*. Provincia est *Moscoviæ*.

11. *Thabol.*) *Thabor*, in *Bohemia*, ubi tunc *Hussitæ*, qui ex hoc Castro *Thaboritæ* sunt nuncupati. Vel legendum *Tobolt* Urbs est *Moscoviæ*.

12. *Kovinum.*) Fortassis *Kovvno*, in *Lithuaniæ* Ducatu; vel potius *Duvvina*, in *Moscovia*.

13. *Haram.*) *Harnland*, in *Livonia*.

14. *Orsua.*) *Orsa*, & *Orssa*, in *Lithuania*.

15. *Kevvesd.*) In *Hungaria*.

16. *Cheri.*) *Keri*, in *Hungaria*.

17. *Sebes.*) *Seben*, in *Transylvania*.

18. *Haczach.*) *Haczag*, in *Valachia*.

Urlariensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1434 Die 18 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXV.

Eugenius, Episcopus Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Akaden. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis gratum Nos decet pręstare assensum, & ut ea, quę Religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum: necnon iia per quę Christi fidelium, sub hujusmodi Religionis observantia Domino famulari gestientium, statui, indemnitatibusque consulitur, libenter interponimus solicitudinis nostrę partes. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Willielmi de Angelo, & Thomę Igrugan, Ordinis Fratrum Prędicatorum professorum, petitio continebat, olim ipsi tunc prohibitionia, ne fratres Ordinum Mendicantium, sub pęna excommunicationis, quam alias incurrant, Domos aliquas, sive loca ad habitandum de novo absque Sedis Apostolicę licentia speciali recipere pręsumant, per felicis recordationis Bonifatium Papam Octavum, Prędecessorem nostrum, factę prorsua immemores, & simplicitate ducti, pręfatę Sedia desuper licentia non obtenta, pro eorum, necnon aliorum dicti Ordinis Fratrum usu, & habitatione unum in Tuamen. (4) primo, & subsequenter eo, postquam illum per biennium, & ultra tenuerant, aliquibus causia suadentibua, dimisso, alium Urlar vulgariter nuncupatum, necnon eis legitime donatum in tua Dięcesi loca receperint, & etiam in dicto alio loco, aliquandiu deguerint, sua cum quibusdam aliis ipsiua Ordinis Fratribus in ipsis locis vota alias laudabiliter Altissimo dirigendo, pro parte Willielmi, & Thomę prędictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsos, necnon alios ex dictis Fratribus, qui excommunicationis hujusmodi sententia, pręmissorum occasione, ligati sunt, ab ipsa sententia absolvi mandare, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem & cultum hujusmodi

Supplex petitio.

Facultas.

di vigere, & augere intensis desideriis affectamus, prędictis supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de pręmissis legitime constiterit, ipsos ligatos, si hoc humiliter petierint, a dicta sententia hac vice duntaxat auctoritate nostra absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis eis inde pro modo culpę pęnitentia salutari, necnon aliis quę de jure fuerint injungenda, & cum eis super irregularitate, quam sic ligati, Missas, & alia divina officia celebrando, necnon illis se immiscendo contraxerunt, eadem auctoritate dispenses, aboleasque omnem inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam per ipsos propterea contractam, & insuper Willielmo, ac Thomę, necnon aliis Fratribus prędictis, ipsum alium locum pro usu, & habitatione pręfatis tenendi, ac inibi Ecclesiam, cum campana, campanili, necnon aliis necessariis officinis construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, eadem auctoritate licentiam largiaris; Nos enim, si illam concesseris, universis, & singulis Fratribus, quos in dicto alio loco pro tempore residere contigerit, ut omnibus privilegiis, indulgentiis, libertatibus, & exemptionibus, Ordini pręfato, & ipsius domibus, ac personis per Sedem prędictam, & alias quomodolibet generaliter concessis, uti, & gaudere valeant, auctoritate Apostolica concedimus per pręsentes. Non obstantibus pręmissis, & Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Grisogonum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio (5), Quinto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Urlarien.*) *Urlar*, in *Connacia*, Regione *Hibernia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol. 77.*
3. *Akaden.*) Vulgo *Achonry*, in *Hibernia*.
4. *Tuamen.*) Vulgo *Toam*, in *Connacia*, Regione *Hibernia*.
5. *Tricesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXIV.*

Anno 1434 Die 18 Martii.

Ut Moniales Sancti Blasii de Tenax (1) quoddam Castrum, annua pensione proposita, cedere possint, alti dominii jure servato.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Conchen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea ex Apostolicę servitutis officio solerter intendimus, per quę Monasteriorum, & aliorum piorum locorum, necnon in illis sub regulari castimonia Domino militantium, nobisque, & Apostolicę Sedi devotarum personarum, statui, & indemnitatibus valeat salubriter provideri, & iis, quę propterea processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici volumus adiici muniminis firmitatem. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sancti Blasii de Tenax, prope Villam de Zifnentes, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, Seguntin. (4) Dięcesis, ac dilecti filii Alfonsi Alvari de Toleto, Civis Toletan., Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipsa Priorissa, & Conventus in earum Domo Capitulariter pro negotiorum dicti Monasterii directione, ut moris est, congregatę, recensentes, quod locus, Tannada Negreta nuncupatus, apud Villam Castri de Garcimunos, Conchen. Dięcesis, consistens, & ad ipsum Monasteriorum legitime pertinens, a longis citra temporibus inhabitatus fuerat, ac illum sine gravibus damnis, & expensis, Priorissa, & Conventus prędictę gubernari & manuteneri facere non poterant, eundem locum cum universis Vassallis, jurisdictionibus, necnon mero, & mixto Imperio, ac aliis juribus, & pertinentiis suis, tunc expressis, dilecti filii Lupi de Galdo Prioris Provincialis Provincię Hispanię secundum morem Fratrum Ordinis hujusmodi ad id accedentibus voluntate, & assensu, pręfato Civi pro se, suisque Successoribus, & hęredibus pro annuo quatuor millium Moribetinorum (5), partium illarum usualis monetę cujus duę Albę (6) faciunt unum Moribetinum per Civem, necnon successores, & hęredes, singulis annis per tria cujuslibet eorum tempora Priorissę & Conventui prędictis, de quibusdam redditibus tunc expressis, persolvendo censu in perpetuum, concesserunt, ea conditione, quod si aliquis ex Cive, necnon successoribus, & hęredibus prędictis per biennium a solutione census hujusmodi cessaret, ex tunc dictus locus ad pręfatum Monasterium reverteretur eo ipso, & nonnullis tunc adjectis prout in literis antedictis, desuper confectis, Priorissę, & Conventus, ac Civis eorundem sigillis munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Priorissę, & Conventus, ac Civis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & adjectis hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus super pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate Nostra te diligenter informes, &, si per informationem prędictam ita esse, necnon cessionem, & adjecta hujusmodi in evidentem ipsius Monasterii utilitatem cedere repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, concessionem, & adjecta pręmissa, necnon quęcunque inde secuta, auctoritate Apostolica approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Datum Romę apud Sanctum Grisogonum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio (7), Quinto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Supplex petitio.

Nota.

Facultas.

1. *Tenax.*) In *Hispania Tarraconen.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIX fol. 49.*
3. *Conchen.*) Vulgo *Cuenca*, in *Hispania Tarraconensi*.
4. *Seguntin.*) *Ciguenza*, in *Hispania Tarraconen.*
5. *Moribetinorum.*) *Morabotinorum*, *Morbotinorum*, *Ma-*

Marabotinorum, *Morabetinorum*, variis enim aliis nominibus ex his deductis vocarunt *Hispani* monetæ speciem, quæ postea *Maravedina* dicta fuit. Adeas *Johannem Mariana de Ponderibus & Mensuris Cap. XXII &c.*

6. *Alba*.) Altera monetæ species, a Gallis *Blanc*, ab Italis *Bianche* nuncupata. *Blancus* etiam, & *Albus* apud Auctores infimæ latinitatis nonnunquam vocatur. Hinc *solidi Blanci*. Ceterum ex his verbis: *cujus duæ Alba faciunt unum Moribetinum*, firmatur sententia *Didaci Covarruvias*, qui in *Veterum Collatione Numismatum Capite I* docet, *Maravedinum*, seu *Moribetinum*, non tam esse nummum, quam nummorum numerum, constantem ex duabus *Blancis*, seu *Albis*, aut *Coronatis* sex, vel *denariolis* decem.

7. *Tricesimo Tertio*.) Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXIV.

F. Mundonus Beluayletus Pœnitentiarius Avenionensis (1) constituitur.

Anno 1434 Die 25 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Mundono Beluayleto Ordinis Fratrum Prędicatorum, & in Theologia Professori in Civitate nostra Avinionen. Pęnitentiario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus &c. (3). Hinc est, quod Nos de persona tua, quam ad hoc idoneam, & sufficientem per diligentem examinationem factam in presentia dilecti filii Georgii de Cesarinis, Notarii nostri officium venerabilis Fratris nostri Juliani Episcopi Tusculani Cardinalis Sancti Angeli nuncupati, majoris Pęnitentiarii, in ipsius absentia regentis, te in Civitate nostra Avinionen. Pęnitentiarium, cum omnibus, & singulis honoribus, & oneribus consuetis auctoritate Apostolica constituimus, & etiam deputamus, tibi tenore presentium committentes, ut hujusmodi Pęnitentiarię officium in prefata Civitate nostra, sicut alii Pęnitentiarii illud ibidem gerere, & exercere consueverunt, fideliter, & prudenter exequaris, cum emolumentis, libertatibus, gratiis, prerogativis, exemptionibus, & indultis omnibus, dictis Pęnitentiariis, & Capellanis nostris concessis. Volumus autem, quod tu, priusquam officium ipsum incipias exercere de hujusmodi officio fideliter exercendo prestes juramentum juxta formam presentibus annotatam, quę talis est. Ego Mundonus Beluayletus &c. (4). Nulli ergo &c. nostrę Constitutionis, deputationis, *aggregationis*, commissionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Octavo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Avenionen.*) In ejusdem nominis Comitatu in *Gallo-Provincia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXVI fol. 98.*
3. *Zelus &c.*) Ut in *Constitutione VI Eugenii IV.*
4. *Belvayletus &c.*) Ut in *Constitutione II ejusdem Eugenii* ad finem usque.

De reformando Panormitano (1) Monasterio S. Catharinæ de Cassero.

Anno 1434 Die 12 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Ubertino (3) Archiepiscopo Panormitano, & dilectis filiis Priori domus Sanctę Zitę Panormitan. Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Juliano de Majali, Monacho Monasterii S. Martini de Scalis Montis Regalis Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Monasteriis, & aliis piis locis, quę divino dedicata sunt cultui, sic decet per Apostolicę Sedis providentiam subveniri, ut si deformatione displiceant, per reformationis decorem fiant placita, & in statu prospero duratura. Dudum siquidem per Nos accepto, quod Monasterium Monialium S. Catharinę de Cassero Panormitan. sub cura & secundum Instituta Ordinum Fratrum Prędicatorum degentium, reformatione in capite & in membris indigere plurimum noscebatur, tibi, Frater Archiepiscope, per alias nostras literas dedimus in mandatum, ut ad Monasterium ipsum te personaliter conferens, illud tam in eisdem membris quam capite corrigeres, & reformares, prout in dictis literis plenius continetur. Nos igitur, qui ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium curam gerimus generalem, cupientes, dictum Monasterium, quod, ut accepimus, per te, Frater Archiepiscope, in aliquibus extitit reformatum, ne illud in aliqua sui parte negligentię videatur expositum, in altera sui parte debite, & salubriter reformari, utque reformatio hujusmodi omni suspectione & negligentia careat, vos Priorem, & Julianum, licet vestrum neuter Abbatiali dignitate prefulgeat, seu Conventualem obtineat Prioratum, tibi Archiepiscopo duximus adjungendos, vobisque omnibus per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus ad dictum Monasterium personaliter accedentes, illud omni dilatione postposita in simili, prout secundum Deum, & regularis observantię disciplinam, dictarumque Monialium animarum saluti expedire videritis, auctoritate nostra salubriter reformetis, contradictores per censuram &c Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii P.P. Octavi, & Clementis Quinti Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum de hujusmodi concessionibus certis personis, de quarum nunc vos Prior, & Juliane, non estis, duntaxat faciendis & aliis Constitutionibus Apostolicis, necnon Monasterii & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Grisogonum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, pridie Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Panormitano.*) In *Sicilia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIII fol 6.*
3. *Ubertino.*) Adeas *Pirrum de Panormitanis Archiep.* in *Sicilia Sacra*.

Anno 1434 Die 4 Julii.

Compositionem Parochos inter & Fratres Cœnobii de Pontevedra (1) initam confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Burgen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SEdis Apostolicę circunspecta benignitas justis consuevit desideriis favorabiliter annuere, & ea, quę pro Monasteriorum, aliorumque locorum piorum, necnon dedicatarum in illis divinis laudibus personarum, statu, & indemnitate salubriter processisse comperit, libenter Apostolici confovet muniminis firmitate. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici loci de Pontevedra, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Compostellan (3) Diœcesis, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum dudum inter ipsos ex una, & dilectos filios universos Rectores Parochialium Ecclesiarum dicti loci, necnon Beneficiatos in eisdem, ex altera parte, super solutione quartę partis funeralium de corporibus defunctorum, quę in Ecclesia dictę Domus pro tempore sepeliuntur, materia fuisset quęstionis exorta, tandem amicabilis desuper intervenit compositio inter partes, talis videlicet, quod Rectores, & Beneficiati dictarum Ecclesiarum pro tempore existentes funeralium Mortuorum scilicet omnium pecuniarum, quę ratione sepulturarum dictę Domui, sive illius Ecclesię quomodolibet pro tempore legarentur, necnon panis, vini, carnium, piscium, candelarum, & pecuniarum, quę in Domo, & ejus Ecclesia, hujusmodi tempore sepulturę offerrentur, ac panni sub quo corpus defuncti ad Ecclesiam deferretur, necnon offertorium, quę in Missis dicto tempore erogarentur, sive fierent, necnon etiam illorum, quę pro legendis, & recitandis psalmis, sive dicendo psalterio, ac celebrandis triginta Missis Tercenariis (4) nuncupatis, necnon aliis Missis annualibus pro Defunctorum animabus quę in dicta domo pro tempore legarentur, quartam partem, dummodo legata hujusmodi temporalia, & non perpetua forent, habere, & percipere deberent, reliqua vero omnia premissa occasione obvenientia, ad eandem Domum integre, & plenarie pertinerent, & illi cederent, prout in Instrumentis publicis, inde confectis, ipsorum Prioris & Fratrum, necnon Rectorum, & Beneficiatorum sigillis munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictę compositioni, pro firmiori illius subsistentia, robur Apostolicę confirmationis adiicere, & alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate Nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi tibi de dicta compositione legitime constiterit, illam, prout rite, & provide facta est, necnon quęcunque exinde secuta, auctoritate Nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo quarto, Quarto Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Supplex petitio.

Tenor compositionis.

Confirmatio.

1. *Pontevedra.*) Sic vulgo vocant *Hellenesum* Cœnobium. *Pontivedrense* nuncupatur ab aliis. Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIX f. 153.*
3. *Compostellan.*) In *Gallacia*.
4. *Tercenariis.*) *Tricenariis*, vel *Trentenariis*, officium nempe XXX Missarum, quod totidem diebus peragitur pro defunctis.

Anno 1434 Die 16 Julii.

Facultatem concedit F. Bartholomæo Texerii (1) instituendi Inquisitorem Valentiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XL.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomęo Texerii, Sacrę Theologię Professori, Ordinis Prędicatorum Generali Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm dilectum filium Magistrum Andream Ros (3), Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Sacrę Theologię professorem, in Regno Valentię Inquisitorem hęreticę pravitatis, Apostolica vel alia quavis auctoritate ad vitam, vel ad tempus hactenus deputatum, seu confirmatum, ex certis causis animum nostrum moventibus, ab officio Inquisitionis hęreticę pravitatis hujusmodi, ejusque exercitio auctoritate Apostolica duxerimus amovendum, prout etiam tenore pręsentium penitus absolvimus, & amovemus, Nos, volentes dicto officio de persona utili, & idonea debite provideri, discretioni suę personam ad officium Inquisitionis hujusmodi providam, & condignam ponendi, statuendi, & deputandi, cum arbitrio, exercitio, auctoritate, privilegiis & potestate consuetis, plenam, & liberam, auctoritate prę-sta, facultatem concedimus, & etiam potestatem, literis Apostolicis, etiam si de illis de verbo ad ver-

verbum specialis & expressa mentio presentibus habenda esset, & aliis contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo quarto, Decimo septimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quarto.

V. de Curia Jo: de Nurcia.

R. in Camera Apostolica.

1. *Bartholomeo Texerii.*) Consulendus *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXVI pag. 776.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Valentia* asservato.

3. *Andream Ros.*) De quo in *Constitutione XXVIII data XXVIII Februarii MCCCCXXXIII.*

Eximit Conventum Bononiensem a quovis tributo (1).

Anno 1434 Die 13 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Conventui Vitę Regularis, Bononię degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua devotum & sedulum exhibetis Domino famulatum, promeretur honestas, ut illa vobis de speciali gratia favorabiliter concedamus per quę vestrę & ipsius Monasterii commoditatibus utiliter consulatur. Sane cum Monasterium Sancti Dominici, in quo sub arcta regularis observantię norma Altissimo redditis vota vestra, propter varios bellorum turbines, & alias temporum calamitates, in suis fructibus, redditibus, & proventibus, ac etiam ędificiis, & structuris adeo diminutum, & desolatum existat, quod in eo, etiamsi alia onera non immineant, non potestis pro Religionis honestate decenter ducere vitam vestram, ipsumque Monasterium reparatione non modica indigere noscatur, ac etiam ad solvendum gabellas pro rebus usui vestro, & dicti Monasterii necessariis, prefati Monasterii, in quo etiam numerum Fratrum Deo famulantium augmentare intenditis, non suppetunt facultates, Nos, vobis paterno compatientes affectu, ac illis cupientes remediis subvenire, per quę quantocitius Deo servire, commodius *vivere, ac monasterii* ędificia reparare facilius valeatis, vos, ac vestros in eodem *Monasterio successores* in perpetuum, necnon prefatum Monasterium, omnes possessiones, bona, & jura, *cum* pertinentiis suis ab omni solutione quorumcumque datiorum, seu gabellarum, Macinatę Molendinorum, vel Moliturę, sgramiatorum, emptionis, & venditionis frumenti, aliorumque bladorum, vini, uvarum, olei, fructuum horti, & aliorum victualium, fęni, palearum, lignorum, piscium, calcis, gessi, laterum, lapidum, tegularum, ac conductionum, seu gabellę grossę portarum, passuum, pedagiorum, necnon venditionum, & emptionum, seu aliorum quorumcunque fructuum, ac etiam imbottati pro frumento, & aliis bladis, vino, affictibus, & aliis quibuscunque redditibus, seu bonis, ac mensurationum gabellationum, bullarum, & suxolii Molendinorum, aut alterius alicujus oneris, datii, vel gabellę omnium, & singularum rerum, quas presentibus volumus haberi pro expressis sufficienter, de quibus datium, seu gabella solvi consuevit, necnon constructionis, seu reparationis pontium, viarum & fracturarum, fluminum, vel inundationis aquarum, Camerę Civitatis nostrę Bononien., aut quibusvis officialibus, vel ipsarum gabellarum emptoribus, conductoribus, cessionariis, aut alicui alteri personę, universitati, vel Collegio, ecclesiasticis, vel secularibus quocunque nomine censeantur, modo aliquo facienda. Insuper a solutione, & contributione quorumvis extimorum, collectarum, prestantiarum, & fabricę Sancti Petronii, caritativi, seu aliorum quorumlibet subsidiorum realium, vel personalium impositorum, vel in posterum imponendorum, eorumque Monasteriis, locis, & personis ecclesiasticis, secularibus, vel regularibus quibuscunque dictę Civitatis, & Dięcesis, in genere, vel specie, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, prorsus eximimus, & tenore presentium habilitamus, ac immunes, & exemptos esse decernimus; Volentes insuper, & etiam statuentes, quod contrahentes vobiscum super rebus, bonis, & negotiis quibuscunque aliquid pro vobis solvere, aut aliquid predictorum onerum subire, nullatenus teneantur, seu etiam compellantur, ac mandantes omnibus, & singulis predictę Civitatis, ac ejus Comitatus, territorii, & districtus Officialibus, & aliis quibusvis personis, quorum interest, seu interesse possit quomodolibet in futurum, quatenus vos, successoresque vestros hujusmodi, seu Monasterium contra exemptionem vestram hujusmodi nullatenus ad solvendum seu contribuendum aliquid premissorum occasione compellere, aut exinde modo aliquo molestare, seu inquietare presumant, sed eam in omnibus inviolabiliter observent, & faciant observari. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super premissis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę exemptionis, liberationis, Constitutionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Concessio.

Decretum irritans.

Sanctio poenalis.

1. *Tributo.*) Dicetur in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum *Lib. E fol. 76.*

Digitized by Google

Anno 1434 Die 5 Octobris.

Sepulturam (1) in Cœmeterio Cœnobii Muriani (2) liberam esse, declarat.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XLII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Castellano (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

JUstis, & honestis petentium votis, presertim personarum sub regulari habitu, virtutum Domino famulantium, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Muriani, Ordinis Predicatorum de observantia nuncupatorum, Torcellane Diecesis, petitio continebat, quod licet, Magistro Generali, Prioribus, & Fratribus predicti Ordinis, per indulta privilegiorum Sedis Apostolice, concessum existat in Ecclesiis eorum Sepulturam habere, eamque liberam esse, ut eorum devotioni, & extreme voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi excommunicati, aut interdicti, aut etiam publice usurarii, fuerint, nullus obsistat, salva justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur, ipsique Prior, & Fratres dicte domus, parati fuerint hactenus, & existant, Ecclesiis, a quibus corpora mortuorum, qui apud ipsorum Ecclesiam eligunt sepeliri, pro tempore assumuntur, juxta consuetudinem laudabilem in partibus illis hactenus observari consuetam justitiam reddere, tamen venerabilis Frater noster Philippus (5) Episcopus Torcellanus, & dilecti filii Cherubim S. Stephani, & Petrus S. Donati, & nonnulli alii aliarum Parochialium Ecclesiarum Muriani, Torcellane Diecesis, Plebani, eosdem Priorem, & Fratres dicte Domus, contra tenorem Privilegiorum, & constitutionis hujusmodi, contra justitiam, impedire presumunt, in eorundem Prioris, & Fratrum dicte Domus prejudicium, & gravamen. Quare pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum dicte Domus, fuit Nobis humiliter supplicatum, ut providere eis super hoc opportune, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tue per Apostolica Scripta mandamus, quatenus vocatis Episcopo, & Plebanis predictis, & aliis, qui fuerint evocandi, si per summariam informationem, per te super his auctoritate nostra recipiendam, de impedimentis hujusmodi, tibi legitime constiterit, eosdem Episcopum, & Plebanos, & quoscunque alios, ut ab impedimentis hujusmodi, contra tenorem Privilegiorum, & Constitutionis predictorum, eisdem Priori, & Fratribus dicte domus, hactenus illatis, desistant, & ab inferendis abstineant, monitione premissa, per Censuram Ecclesiasticam, appellatione remota, compellas. Non obstantibus si Episcopo, ac Plebanis predictis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Tertio Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Fr. De Laude.

1. *Sepulturam.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. IX.*
2. *Muriani.*) Seu *Murani* in Adriatico non longe a *Venetiis* in *Italia.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Murani* asservato.
4. *Castellano.*) Seu *Veneto.* Adeas *Ughellum* in *Episcop. Castellan.*
5. *Philippus.*) Consulendus idem Auctor in *Episcop. Torcellanis.*

Anno 1434 Die 28 Octobris.

F. Daniel de Paniceriis Pœnitentiarius Avenionensis (1) creatur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Danieli de Paniceriis, Ordinis Fratrum Predicatorum professori, Magistro in Theologia, in Civitate nostra Avinionen. minori Penitentiario nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

REligionis zelus, literarum scientia, vite ac morum honestas, spiritualium providentia, aliaque multiplicia probitatis, & virtutum merita, quibus personam tuam fide dignis testimoniis fore percepimus insignitam, Nos inducunt, ut te condignis favoribus, & Apostolicis gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos omnes, & singulos, Apostolica vel alia quavis auctoritate in Civitate nostra Avinionen. hactenus constitutos, & deputatos Minores Penitentiarios nostros, cujuscunque gradus, status, ordinis, vel conditionis existant, ab officio minorum Penitentiariorum hujusmodi, ejusque exercitio auctoritate Apostolica predicta tenore presentium realiter amoventes, ac de persona tua plenam in Domino fiduciam obtinentes, sperantesque, quod ea, que tue devotioni commiserimus pro salute animarum, & reductione peccantium ad viam veritatis, juxta concessam tibi a Domino bonitatem fideliter exequeris, te, pro quo etiam venerabilis Frater noster Petrus Episcopus Albanen. Nobis super hoc humiliter supplicavit, usque ad Sedis Apostolice beneplacitum, in Civitate predicta Minorem Penitentiarium nostrum eadem auctoritate Apostolica hujusmodi tenore presentium constituimus, & etiam ordinamus; tibi nihilominus committentes, ut officium Minoris Penitentiarii, hujusmodi dicto beneplacito durante, in prefata Civitate sic geras, & exequaris fideliter, & prudenter veluti minores Penitentiarii nostri in Romana Curia existentes illud gerere, & exercere consueverunt pariter, & tenentur. Volumus autem, quod

Pœnitentiarius constitutus.

quod antequam officium hujusmodi incipias exercere, in manibus venerabilis Fratris nostri Jordani Episcopi Sabinen. Majoris Pœnitentiarii nostri præstes fidelitatis debitæ, juxta formam præsentibus annotatam, juramentum; forma autem juramenti, quod te præstare contigerit, sequitur, & est talis: Ego Daniel de Paniceriis, Ordinis Fratrum Prædicatorum professor, Magister in Theologia, in Civitate Avinionen Domini Nostri Papæ minor Pœnitentiarius &c. (3). Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Quinto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Avenionen.*) In ejusdem nominis Comitatu, in *Gallo-Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIX fol.216.*
3. *Pœnitentiarius &c.*) Ut in *Constitutione II Eugenii IV* ad finem usque.

De reficiendis Ædibus Sacris, & Cœnobio S. Floriani Brixien. (1).

Anno 1434 Die 19 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Prioratus Sancti Salvatoris Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD ea per quæ Monasteriorum &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Sancti Floriani super montem, prope muros Brixien., Ordinis Fratrum Prædicatorum, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet jam a decem & octo annis, vel circa elapsis, nonnulli dicti Ordinis Fratres ex concessione Apostolica possessionem præfatæ domus, quæ tunc Monasterium Monialium per Præpositissam solitum gubernari Ordinis S. Augustini erat, in quo quædam illius tunc Præpositissa per triginta tunc ante annos, ac Moniales non permanserant, cum suis hortis, & hortalitiis libere auctoritate propria apprehenderint, & eam ex post tam ipsi, quam alii diversi præfati Ordinis Fratrum Prædicatorum Religiosi continuo tenuerunt, necnon in illa sub Regulari observantia, & vitæ castimonia laudabiliter *permanserunt, prout ipsi* exponentes permanent de præsenti, & alias pro reparatione, & *reformatione* Domus prædictæ, quæ tempore concessionis hujusmodi in suis, ac illius Ecclesiæ structuris, & ædificiis plurimum destructa erat, plures expensæ factæ extiterint, tamen postmodum supervenientibus in Civitate, & Diœcesi Brixien. guerrarum turbinibus, dicta Ecclesia in suis structuris, & ædificiis plurimum ruinosa & desolata remansit, quam ipsi Fratres ex post juxta eorum posse reædificarunt, & resarcinarunt, sed quia ad perfectionem reædificationis, ac reformationis, structurarum, & ædificiorum Ecclesiæ ac domus hujusmodi magna pecuniarum summis opus existit, quas exponentes prædicti ex fidelium suffragiis acquirere posse dubitant, &, sicut eadem petitio subjungebat, dicta Præpositissa post præfatam concessionem nonnulla possessiones, & bona immobilia, quæ præfati Monasterii ante tempus, & tempore dictæ concessionis, erant, in alio Monasterio degendo continuo tenuerit, & possederit, prout tenet, & possidet de præsenti, quæ si Priori, & Conventui, ac domui præfatis, per eos vendenda, & illorum pretium pro reædificatione & reformatione prædictis convertendum concederentur, ex hoc Religiosi in dicta domo pro tempore degentes plura susciperent commoda, & facilius in Ecclesia ipsa, ad laudem & gloriam divini nominis divina celebrarent officia, pro parte dictorum Prioris moderni, & Conventus, nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eorum, & dictæ domus statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de præmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ mandamus, quatenus de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per ipsam informationem, ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, prædicta, ac omnia alia singula, & quæ dicti olim Monasterii S. Floriani fuerint possessiones, & bona, quæ per eorum valores, loca, qualitates, quantitates, & confines præsentibus haberi volumus pro expressis, dummodo tempore datæ præsentium illa ad aliam quam præfatam Præpositissam non pertineant, domui, ac Priori pro tempore, & Conventui præfatis ad usum reformationis, reparationis, & fabricæ domus, Ecclesiæ, ac eorum structurarum, & ædificiorum hujusmodi duntaxat, auctoritate Apostolica dones, concedas pariter, & assignes. Ita quod cedente, vel decedente dicta Præpositissa, vel alias, possessiones, & bona præfata quomodolibet dimittente, liceat Priori pro tempore, & Conventui præfatis per se, vel alium, seu alios, possessionem corporalem omnium, & singulorum possessionum, & bonorum prædictorum ad usum prædictum libere apprehendere, ac illa omnia simul, vel successive quibusvis personis ea emere volentibus convenienti pretio vendere, dictumque pretium in reparationem, reædificationem, & fabricam prædictas duntaxat, & non alias convertere, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus &c. quibuscunque &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Tertiodecimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Exordium.

Supplex petitio.

Mandatum.

1. *Brixien.*) In Ditione *Veneta*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LIII fol.159.*
3. *Monasteriorum &c.*) Ut in *Constitutione XXXVI data XVIII Martii MCCCCXXXIV* ad hæc usque verba: *Muniminis firmitatem.*

Ut

Anno 1434 Die 6 Decembris.

Ut Tertii Ordinis Fratres veniant in possessionem Cœnobii Sancti Michaelis de Agnano Pisanæ (1) Diœceseos.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLV.

Eugeoius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Fesulan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Bartholomęus Johannis de Trottis de Alexandria, & universi alii Tertii Ordiois S. Dominici, de Penitentia nuncupati, professores devorum & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut eorum petitionibus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Supplex petitio. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Bartholomęi, & aliorum professorum predictorum, petitio continebat, quod dudum dilecti filii Lupus Sancti Alexii de Urbe, & Clemens Sanctę Marię de Sancto Sepulcro, prope Florentiam Ordinis Monachorum Eremitarum Sancti Hieronymi, Prioratuum Priores, habentes super hoc, ut dicebant, a dilecto filio Johanne de Robres Ordinis Monachorum Eremitarum hujusmodi Generali Pręposito, ac tunc Capituli Generalis ipsius Ordinis auctoritate fungente, specialem per ejusdem Prępositi literas potestatem, illius vigore Eremitorium Monasterium nuncupatum Sancti Michaelis de Agnano, Pisan. Diœcesis, cum illius Oratorio, seu Capella, sine cura, ad Ordinem Monachorum Eremitarum hujusmodi legitime pertinens, & in quo, ut etiam dicebant, nec ipsi, nec alii eorum Confratres ad dicti sui Ordinis utilitatem commode residere, seu alias inibi proficere poterant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Bartholomęo, etiam tunc in Sacerdotio constituto, per eum, & quoscunque alios professores antedictos, qui tunc erant, & essent pro tempore, tam pro divino cultu inibi peragendo, quam etiam pro usu, & habitatione, & utilitate ipsorum perpetuo tenendum, regendum, gubernandum, & etiam possidendum sub annua responsione duorum Vitreorum olei boni, dulcis, & nitidi, per Bartholomęum prędictum, & alios ex professoribus eisdem, qui dictum Eremitorium pro tempore tenerent, regerent, & gubernarent, Fratribus Ordinis Monachorum Eremitarum hujusmodi qui in prefato Prioratu de Sancto Sepulcro pro tempore degerent, seu residerent in certo tunc expresso termino, annis singulis realiter facienda, ac alias sub certis tunc specificatis modo, & forma, tradiderunt, concesserunt, & etiam assignarunt. prout in quodam Instrumento publico, ex inde confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Bartholomęi, & aliorum professorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut traditioni, concessioni, & assienationi hujusmodi, aliisque in dicto Instrumento contentis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Facultas. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem repereris ita esse, traditionem, concessionem, & assignationem prefatas, & quęcunque inde secuta eadem auctoritate approbes, & confirmes, ac suppleas omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, ac Prioratuum, & Ordinum prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Octavo Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Pisanæ.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LV fol.* 102.

Anno 1435 Die 11 Martii.

In Montalbanenses (1) qui Fratres Prædicatores morti dederant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Mirapiscen. (3), & dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Saturnini Tolosan., Salutem, & Apostolicam Benedictiooem.

Diplomatis causa. GRavem dilecti filii Raymundi de Tilhio (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professoris, Provincię Tolosan., secundum morem dicti Ordinis Provincialis (5) Prioris querelam accepimus. continentem quod Cives Montis Alban., & nonnulli de Senescallia Caturcen. (6) partium Aquitanię in Fratres dicti Ordinis machinantes, & ad Domum Montis Alban. ejusdem Ordinis armata manu in copiosa multitudine accedentes, tres ex illius Fratribus in Sacerdotio constitutos ausu sacrilego, Dei timore postposito, violentas manus inicientes, ceperunt, & auctoritate propria captos publicis carceribus mancipsrunt, crimen proditionis Civitatis ejusdem imponentes eisdem, & adeo diversis tormentis & Martyriis inhumaniter afflixerunt, quod Fratres ipsi eligentes prius in humilitate spiritus mori, quam in periculum animarum in tormentis vivere compulsi fuerunt.... (7), & demum eos ultimo mortis supplicio affligentes, tradi Ecclesiasticę sepulturę minime permiserunt, & in Cleri, & Religionis opprobrium, ecclesiasticę censurę contemptum, animarum suarum periculum, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum, excommunicationis, & alias sententias, censuras, & pęnas a jure in tales generaliter promulgatas, damnabiliter incurrendo. Nos igitur nolentes, prout nec debemus, talia

coo-

conniventibus oculis pertransire, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, inquisita super his, auctoritate nostra, diligentius, & cognita veritate, omnes, & singulos, quos tanti excessus, & criminis patratores, & alias culpabiles in pręmissis fuisse inveneritis, excommunicatos publice nuncietis, & ab aliis in prędictorum, & aliorum locorum circumvicinorum, de quibus vobis videbitur, Ecclesiis, dum major in illis populi multitudo convenerit ad divina, faciatis, publice nunciari, & ab omnibus arctius evitari, donec injuriam passis, si non satisfecerint, satisfaciant competenter, & suum confitendo reatum ad Sedem Apostolicam, cum vestrarum testimonio literarum venerint, humiliter veniam petituri, & absolutionis beneficium a dicta Sedę meruerint obtinere. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto (8), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Montalbanenses.*) Vulgo *Montauban*, in *Aquitania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVII fol.* 49.
3. *Mirapiscen.*) *Mirepoix*, in *Occitania Superiori*.
4. *Raymundi de Tillio*. Vulgo *de Tilli*, uti nuncupatur a *Percino* nostro *Monumen. Conventus Tolosani Seculo III ad annum MCCCCXXXI pag.* 100. Ipsius mentio in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
5. *Provincialis.*) Electus erat in Capitulo *Tolosæ* celebrato. Provinciam rexit novem Annis. *Percinus* loco laudato.
6. *Caturcen.*) *Cadurcen.*, vulgo *Cahors*, in *Gallia Aquitanica*.
7. *Fuerunt....*) Quædam hic desunt.
8. *Tricesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXV*.

Anno 1435 Die 12 Martii.

Unit Monasterium S. Archangeli extra muros Fanen. (1) Monasterio Sanctæ Catharinæ Ariminen. (2).

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

XLVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Prędicatorum Provincię Sancti Dominici (4) nuncupatę, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Supplex petitio.

AD ea, per quę Monasteriorum, ac aliorum Regularium locorum quorumlibet, & in eis sub Religionis habitu degentium personarum statui, & commodo consulitur, libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Sane pro parte dilecti filii Jacobi de Regno, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, ac illius in Romana Curia generalis Procuratoris, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet ex quodam antiquo Monasterio Monialium Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum tunc degentium extra muros Fanen., pro eo quod illud tunc causantibus guerris, & aliis diversis calamitatibus, quę partes illas afflixerant, totali desolationę deditum extiterat, & ruinę, Moniales inibi tunc degentes ad quandam Domum cum Ecclesia intra eandem Civitatem sitam, quę Monasterium S. Archangeli, dicti Ordinis, nuncupatur, se reduxerint, & transtulerint, & de pręsenti in ea tres, seu quatuor dicti Ordinis Moniales, sub simili cura degentes, existant, tamen Domus cum Ecclesia hujusmodi propter illius ędificiorum ruinam nullam Monasterii formam habere videtur, ac Claustro, & aliis necessariis officinis penitus caret, nec aliqua spes existit, quod de cetero, illa, obstante etiam ipsius fructuum, & reddituum exiguitate, ampliari, & officinę hujusmodi construi, regularisque inibi observantia, prout congrueret, & deceret, servari valeant, sive possint. Et, sicut eadem petitio subjungebat, in Civitate Ariminen. sit quoddam Monialium sub simili cura degentium dicti Ordinis S. Augustini Monasterium, sub vocabulo S. Catharinę, quod temporalibus, & spiritualibus reparatione, & reformatione indigere dignoscitur, ad quod si Moniales domus, sive Monasterii S. Archangeli hujusmodi cum omnibus eorum bonis se transferrent, & reducerent, ex hoc non solum utilitas pręfato Monasterio S. Catharinę, sed etiam Ordinibus prędictis laus, & honor plurimum resultarent; Quare pro parte dicti Procuratoris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Moniales in domo, sive Monasterio S. Archangeli hujusmodi pręsentialiter existentes, cum omnibus, & singulis ad eas, ac Monasterium S. Archangeli prędictum pertinentibus, bonis mobilibus, & immobilibus, ac juribus, & pertinentiis ad pręfatum Monasterium S. Catharinę, dummodo illud, ac ipsum Monasterium S. Archangeli cum eorum Monialibus hujusmodi, sub eadem cura persistant, ut pręfertur, auctoritate nostra transferas, & commutes, ipsaque bona, jura, & pertinentia eidem Monasterio S. Catharinę eadem auctoritate nostra perpetuo concedas, pariter, & assignes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod propter hoc domus, sive Monasterium S. Archangeli hujusmodi ad profanos usus velut hęreditas minime reducantur, sed quod inibi in Missis, & aliis divinis officiis interdum laudabiliter serviatur. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto (5), Quarto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Fanen.*) Vulgo *Fano*, in *Umbria maritima*.
2. *Ariminen.*) *Rimini*, in *Romandiola*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol.* 52.
4. *S. Dominici.*) Seu *Lombardiæ*.
5. *Tricesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXV*.

Anno 1435
Die 6 Maii.

Conſervatores creat, qui Decretalem: *Super Cathedram* (1). Patavii (2) ſervandam curent.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XLVIII.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Epiſcopo Paduan., & dilectis filiis Beatę Marię de Avantio, ac S. Sophię Paduan. Prioratuum Prioribus, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

FRequentes hactenus &c (4). Nuper etiam pro parte dilectorum filiorum Capituli Paduan., ac Cleri Civitatis & Diœceſis Paduan., necnon Prelatorum, Conventuum, ipſorum Rectorum, & Sacerdotum tam Regularium, quam ſecularium, Civitatis & Diœceſis predictarum Nobis extitit intimatum, quod predicti eorundem Predicatorum, Minorum, Eremitarum, Carmelitarum, & Servorum Ordinum Fratres contra tenorem Decretalis ejuſdem multa eiſdem & eorum ſingulis gravamina, & injurias inferunt, & jacturas. Quia igitur parum eſſet jura condere, niſi qui eadem tueatur, exiſtat, Nos dicti Johannis Predeceſſoris, qui Decretalem predictam, de Fratrum ſuorum conſilio, voluit, & mandavit integraliter obſervari, veſtigiis inhęrentes, diſcretioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus veſtrum, per vos, vel alium, ſeu alios, etiamſi ſint extra loca, in quibus deputati eſtis Conſervatores, ſeu judices, tam eiſdem Capitulo, Prelatis, Conventibus, Prioribus, Rectoribus, Sacerdotibus, & Clero Civitatis & Diœceſis predictarum, & eorum cuilibet adverſus Fratres predictos, quam e converſo eiſdem Fratribus adverſus Capitulum, Prelatos, Conventus, Priores, Rectores, Sacerdotes, & Clerum hujuſmodi, & ſingulos eorundem efficacis defenſionis pręſidio aſſiſtentes, ac facientes Decretalem predictam, quoad omnia ejus Capitula firmiter obſervari, non permittentes contra tenorem ipſius per memoratos Fratres dictorum Ordinum Capitulo, Prelatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Sacerdotibus, & Clero, vel alicui, ſeu aliquibus eorundem, nec etiam per dictos Capitulum, Prelatos, Priores, Conventus, Rectores, Sacerdotes, & Clerum, ſeu aliquem, vel aliquos ipſorum eiſdem Fratribus gravamina &c (5). Preſentibus poſt decennium minime valituris. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Triceſimo Quinto, Pridie Nonas Maii, Pontificatus noſtri Anno Quinto.

1. *Super Cathedram.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII, & IX.*
2. *Patavii.*) Vulgo *Padova*, in Ditione *Veneta*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro V fol.* 292.
4. *Frequentes hactenus &c.*) Ut in *Conſtitutione data I Februarii MCCCCXXXII* ad hæc uſque verba: *Partibus inferuntur*.
5. *Gravamina &c.*) Ut in eadem ad finem uſque.

Anno 1435
Die 18 Maii.

Fundationem Monaſterii Venetiarum Corporis Chriſti (1) ratam habet & firmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLIX.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. APoſtolicę injunctę Nobis deſuper officium ſervitutis mentem noſtram continuis excitat, & perurget inſtantiis, ut circa ea, quę pro ſtatu proſpero Monaſteriorum, aliorumque piorum locorum, necnon in illis ſub religionis obſervantia pie vacantium ſtudio, perſonarum, & pręſertim, quę mundi ſpretis illecebris illi, qui pre filiis hominum ſpecioſus eſt, ſponte ſe voverunt, profutura conſpicimus, & per quę ſuis indemnitatibus conſulitur, operoſis ſtudiis intendamus, & his quę propterea proceſſiſſe comperimus, ut illibata perſiſtant, Apoſtolici libenter adjicimus, dum a Nobis petitur, muniminis firmitatem. Dudum ſiquidem quondam Urbanus (3) in ſua obedientia, de qua Piſan., necnon Caſtellan. Civitates & Diœceſes erant tunc, VI nuncupatus, dilectarum in Chriſto filiarum Priorissę, & Conventus Monaſterii Sancti Dominici, Piſan., Ordinis Sancti Auguſtini, ſub cura, & ſecundum Inſtituta Fratrum Ordinis Predicatorum viventium, ſupplicationibus inclinatus, ſtatuit, & ordinavit, quod de cetero nullus maſculus ſecularis, vel regularis, ſepta, & clauſuras dicti Monaſterii ſub excommunicationis pęna, quam incurreret ipſo facto, ingredi quovis modo pręſumeret, niſi in caſibus infraſcriptis, videlicet, Magiſter dicti Ordinis Predicatorum, & Prior Provincialis Provincię Roman. ſecundum morem ipſius Ordinis, de qua dictum Monaſterium etiam tunc erat, cum uno ſocio duntaxat ętatis provectę probatęque famę ſemel tantum in anno, & cauſa viſitationis, & non alias, ac etiam quando aliquam ex Sororibus dicti Monaſterii velari contingeret, unus Frater ipſius Ordinis Predicatorum antiquus, & probatus cum uno ſocio tantum ſimilis conditionis, & etiam, cum expediret, communionem, & extremam Unctionem Sororibus dicti Monaſterii graviter ęgrotantibus, miniſtrari, aut Sorores mortuas ſepeliri pro debitis officiis peragendis: medici quoque tempore infirmitatis hujuſmodi Sororum, aut operarii pro victualibus inferendis, vel ędificiis reparandis, cum expediret, qui tamen omnes honeſtę conditionis exiſterent, quodque ante cratem, ubi Sorores cum forinſecis loqui ſolebant, pannus extenſus, & undecunque affixus perpetuo maneret, itaut colloquentes ſe mutuo videre non poſſent, & etiam quando pannus hujuſmodi aut caſu, vel antiquitate laniatus eſſet, ante ipſam cratem ſimilis pannus ſimiliter apponeretur, & ſub ſimilis ſententię excommunicationis incurſu nulla perſona dictum pannum auderet amovere. Quicunque vero hujuſmodi ſententiam incurreret, ab ea non poſſet, niſi per Romanum Pontificem, pręterquam in articulo mor-

Diplomatis cauſa.

Digitized by Google

mortis, absolvi, & subsequenter quondam Bonifatio, qui in dicta obedientia successit, & VIIII nominabatur, pro parte Abbatissę, quę tunc erat, ac dilectarum in Christo filiarum Conventus Monasterii Corporis Christi loci de Venetiis Ordinis tunc S. Benedicti, Castelian. Diœceiis, exposito, quod cum earum Monasterium, in quo ipsa Abbatissa, & duę duntaxat Moniales degebant, non haberet aliquos redditus, unde ipsa Abbatissa, & Moniales valerent sustentari, essentque in ipso loco nonnullę virgines, & viduę cupientes in aliquo Monasterio Sororum dicti Ordinis Sancti Augustini, sub cura & secundum Instituta hujusmodi viventium, necnon sub perpetua clausura, ubi nulli secularium, vel Regularium personarum quovis modo, pręterquam temporibus, vel casibus a jure permissis, intrare, liceret, sub regulari habitu virtutum Domino famulari, & vivere in communi, ac vellent de bonis sibi a Deo collatis pręfatum Monasterium Corporis Christi pro se, ac dictis Abbatissa, & duabus Monialibus sufficienter dotare, pręfatus Bonifatius (4) venerabili Fratri nostro Episcopo Caprulen., ejus proprio nomine non expresso, dedit in mandatis, ut postquam virgines, & viduę ipsum dictum Monasterium Corporis Christi sufficienter dotavissent, Abbatissę, & duabus Monialibus, necnon virginibus, & viduis prędictis pręfatum Ordinem S. Augustini profitendi, ac sub cura, & secundum instituta hujusmodi vivendi, necnon absque pręjudicio Parochialis Ecclesię, & alterius cujuslibet in dicto Monasterio Corporis Christi necessarias officinas construendi, seu construi faciendi, & in eo perpetuo remanendi, licentiam largiretur, ac statueret, & ordinaret, quod postquam Abbatissa, & duę Moniales, necnon virgines, & viduę supradictę Ordinem Sancti Augustini hujusmodi expresse professę forent, ipsum Monasterium Corporis Christi, non S. Benedicti, sed S. Augustini, Ordinis per Priorissam, & non Abbatissam, in antea gubernandum perpetuo censeretur, ac nulli secularium, vel Regularium personarum hujusmodi, pręterquam temporibus, vel casibus a jure permissis, illud intrare liceret, Abbatissatumque ibidem extingueret, ac ejus loco Prioratum erigeret, itaquod deinceps inibi non Abbatissa, sed Priorissa nuncuparetur, & illę, necnon Moniales istius Monasterii Corporis Christi pro tempore existentes, sub cura Fratrum, & perpetua Clausura, necnon secundum Instituta hujusmodi vivere tenerentur, ac omnibus & singulis privilegiis, necnon Indulgentiis uti, & gaudere valerent quibus S. Dominici prędicti & aliorum quorumcunque Monasteriorum ipsius Ordinis Sancti Augustini Sorores, sub cura, & secundum Instituta hujusmodi viventes, ex indulto Sedis Apostolicę potirentur, seu potiri possent quoquo modo. Rursus autem dictus Bonifatius (5) ipsis Priorissę, & Conventui dicti Monasterii Corporis Christi, postquam pręfatus Episcopus, statutum, & ordinationem *hujusmodi fecisset*, sex ex Monialibus aliorum Monasteriorum dicti loci, non sub ipsa clausura, nec in communi viventibus, etiamsi forent arctioris observantię regularis, & aliud canonicum non obsisteret, in Moniales & Sorores ejusdem Monasterii Corporis Christi, recipiendi, necnon ipsis a suis superioribus petita, licet non obtenta, licentia, ad dictum Monasterium Corporis Christi transeundi, & inibi perpetuo remanendi, facultatem concessit, prout in diversis ipsorum Urbani & Bonifatii desuper confectis literis plenius continetur. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Monialium dicti Monasterii Corporis Christi, petitio continebat, licet virgines & viduę prefatę dictum Monasterium Corporis Christi nullatenus sufficienter dotassent, ipse tamen Episcopus ad earundem sibi directarum literarum executionem procedens in vim illarum premissam dictis Monialibus, virginibus, & viduis licentiam concessit, ac statuit, & ordinavit, alias juxta mandati, necnon dictarum literarum hujusmodi continentiam, atque formam. Priorissa vero, & Moniales prefatę, quę dictis concessioni, necnon per ipsum Episcopum factis statutis, & ordinationibus inhęsisse noscuntur, premissorum auctoritate, suarum scrupulis conscientiarum plurimum sunt permotę. Quare pro parte earundem, asserentium Monasterium Corporis Christi hujusmodi etiam nondum sufficienter dotatum fore, Nobis extitit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque prędictis supplicationibus inclinati, concessionem, necnon per ipsum Episcopum, ut premittitur, facta statuta, & ordinationes hujusmodi prout alias rite processerunt, & quęcunque inde secuta, etiam perinde ac si dictum Monasterium Corporis Christi per easdem virgines, & viduas sufficienter tunc dotatum fuisset, rata, grataque habentes, illa auctoritate Apostolica confirmamus, & prędentis scripti patrocinio communimus, supplentes illum, qui occasione non factę dotationis hujusmodi subesse dignoscitur, & omnes alios, si qui forsitan intervenerint, defectus in eisdem. Volentes insuper, ac ipsis Priorissę, necnon Monialibus dicti Monasterii Corporis Christi prędentibus, & futuris districtius injungentes, ut secundum statuta Monasterii S. Dominici hujusmodi perpetuo vivant, & ęterno sub regulari castimonia satagant Sponso famulari. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, communitionis, suppletionis, voluntatis, & injunctionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Quinto Decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Supplex Monialium petitio.

Confirmatio.

Sanctio poenalis.

1. *Corporis Christi.*) Hujusce Monasterii, Sanctimonialium nobilitate, vitaque religiosæ cultu celeberrimi, Chronica scripsit Soror *Riccobona*. Consulendus *Johannes Dominicus Armanus* in *Monumen. Selectis Conventus Sancti Dominici Venetiar. Cap. V, a pag. 25 ad 33.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol. 75.*

3. *Urbanus.*) Diplomate mox transcribendo in *Constitutione LII.*

4. *Bonifatius.*) IX, *Constitutione XLIII*. Legitur *Tomo II pag. 335.*

5. *Bonifatius.*) IX, *Constitutione XLII*. Legitur *Tomo II pag. 334.*

Anno 1435
Die 21 Maii.

Firmat (1) ea quæ de Monasterio Venetiarum Corporis Christi a Bonifatio IX sancita sunt.

Ex Archivo (2) Ordinis.

L.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

IIs, quę pro Religionis, ac divini cultus augmento in favorem Sanctimonialium, quę mundanis abjectis illecebris vitam suam in decore honestatis Altissimo dedicarunt, provide facta, & concessa sunt, ut illibata persistant, adiicimus Apostolici muniminis firmitatem. Sane dudum felicis recordationis Urbanus, VI in sua obedientia nominatus, dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Sancti Dominici Pisan. Ordinis Sancti Augustini sub cura & secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, supplicationibus annuens, per suas certi tenoris literas statuit, & etiam ordinavit, quod ex tunc de cetero nullus masculus sive laicus, sive ecclesiastica persona, secularis, vel regularis existeret, septa, & clausuras dicti Monasterii sub excommunicationis pena, quam incurreret ipso facto, nisi in infrascriptis casibus ingredi quoquo modo presumeret. Hujusmodi autem casus expressit videlicet: Magister dicti Ordinis Prędicatorum, aut Prior Provincialis Provincię Romanę secundum morem ipsius Ordinis, de qua quidem Provincia dictum Monasterium existit, cum uno socio duntaxat ętatis provectę, & probatę famę, semel tantum in anno, & causa visitationis, & non alias, & etiam quando aliquam ex Sororibus dicti Monasterii velari contingeret, unus Frater dicti Ordinis Prędicatorum antiquus, & probatus cum uno socio tantum similis conditionis, & etiam cum expedit Communionem & extremam Unctionem Sororibus dicti Monasterii graviter ęgrotantibus ministrari, aut Sorores mortuas sepeliri pro debitis officiis peragendis, medici quoque tempore infirmitatis hujusmodi Sororum, aut operarii pro victualibus inferendis, aut ędificiis reparandis, cum expedierit, qui tamen omnes honestę conditionis existerent, exceptis duntaxat his casibus, septa, & clausuras prędicta valerent introire, premissis etiam adiiciens, quod ante cratem, ubi Sorores cum forinsecis loqui solent, pannus extensus, & undecunque affixus perpetuo maneret, ita ut alloquentes se mutuo videre non possent. & etiam quando pannus hujusmodi aut casu, aut antiquitate, laniatus foret, ante ipsam Cratem similis pannus similiter apponeretur, quodque sub similis sententię excommunicationis incursu nulla persona dictum pannum auderet amovere, & quod quicunque hujusmodi sententiam excommunicationis incurreret quovis modo, ab ea nonnisi per Romanum Pontificem, preterquam in mortis articulo possit absolvi. Postmodum vero fel. rec. Bonifatio, IX in sua obedientia nuncupato, pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissę & Conventus Monasterii Corporis Christi de Venetiis Ordinis Sancti Benedicti, Castellan. Diœcesis, exposito, quod cum earundem Monasterium in quo ipsa Abbatissa, & duę duntaxat Moniales degebant, non haberet aliquos redditus unde ipsa Abbatissa, & Moniales valeant sustentari, essentque in loco de Venetiis prefatę Diœcesis nonnullę virgines, & viduę cupientes in aliquo Monasterio Sororum Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium sub perpetua clausura, ubi nulli secularium, vel regularium personarum quovis modo, preterquam temporibus, vel casibus a jure premissis, introire liceat, sub regulari habitu virtutum Domino famulari, & vivere in communi, ac vellent de bonis sibi a Deo collatis prefatum Monasterium Corporis Christi pro se, & dictis Abbatissa, & duabus aliis Monialibus sufficienter dotare, ac pro parte ipsarum eidem Bonifatio supplicato, ut ipsis, ac virginibus, & viduis hujusmodi prefatum Ordinem Sancti Augustini profitendi, ac sub cura existentibus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum instituta prefata eo modo quo prefatę Sorores in Monasterio Sancti Dominici ex indulto Sedis Apostolicę viventes vivere tenentur, vivendi, ac in dicto Monasterio Corporis Christi perpetuo remanendi, & ibidem necessaria ędificia construendi, licentiam concedere, quodque ipsum Monasterium Corporis Christi, non S. Benedicti, sed Sancti Augustini Ordinis Prędicatorum de cetero censeretur, & censeri deberet. statuere, & ordinare dignaretur, idem Bonifatius venerabili Fratri Episcopo Caprulen.. ejus proprio nomine non expresso, dedit per suas literas in mandatis, ut postquam virgines, & viduę ipsę Monasterium prefatum Corporis Christi sufficienter dotavissent, Abbatissę, & duabus aliis Monialibus, necnon virginibus, & viduis prędictis prefatum Ordinem S. Augustini profitendi, ac sub cura hujusmodi, & secundum Instituta prędicta vivendi, & absque prejudicio Parochialis Ecclesię, & alterius cujusvis in dicto Monasterio Corporis Christi necessarias officinas construendi, seu construi faciendi, & in eo perpetuo remanendi, auctoritate Apostolica licentiam largiretur, & nihilominus eadem auctoritate statueret, & ordinaret, quod postquam Abbatissa, & alię duę Moniales, necnon virgines, & viduę supradictę hujusmodi Ordinem S. Augustini expresse professę essent, dictum Monasterium Corporis Christi non S. Benedicti, sed S. Augustini Ordinis Prędicatorum, per Priorissam, & non Abbatissam, ex tunc in antea gubernandum perpetuo censeretur, quodque nulli secularium, vel regularium personarum, preterquam temporibus, vel casibus jure permissis dictum Monasterium Corporis Christi intrare liceret, Abbatissatumque Monasterii extingueret, ejusque loco erigeret Prioratum, ita quod tam Abbatissa, quę tunc erat, quam quę esset in futuro pro tempore, ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus non Abbatissa sed Priorissa nuncuparetur, quę quidem Priorissa, necnon Moniales ipsius Monasterii, quę pro tempore essent, sub cura Fratrum, & secundum Instituta hujusmodi, & sub perpetua clausura vivere tenerentur, ac omnibus & singulis privilegiis, & indulgentiis uti, & gaudere valerent, quibus prefatę S. Dominici, & aliorum quorumcunque Monasteriorum dicti Ordinis Sancti Augustini Sorores, sub cura, & secundum Instituta hujusmodi viventes, ex indulto Sedis Apostolicę potirentur, seu potiri possent quoquo modo, & deinde supplicato pro parte dictarum Priorissę & Conventus Monasterii Corporis Christi prefato Bonifatio, quod cum nonnullę Moniales bonę famę, conversationis, & vitę quo-

quorundam aliorum Monasteriorum dicti loci de Venetiis non sub hujusmodi clausura, nec in communi viventes, desiderarent in aliquo alio Monasterio sub hujusmodi clausura Domino perpetuo famulari, ac vivere in communi, eisdem Priorissę, & Conventui recipiendi sex ex ipsis Monialibus, licentiam concedere dignaretur: dictus Bonifatius Priorissę & Conventui Monasterii Corporis Christi, postquam prętatus Episcopus statutum, & ordinationem supradicta fecisset, sex ex eisdem Monialibus aliorum Monasteriorum, etiam si forent arctioris observantię regularis, & aliud Canonicum non obsisteret, in dicto eorum Monasterio Moniales, & Sorores recipiendi, ipsisque a suis superioribus, licet non obtenta, petita licentia, ad ipsum Monasterium transeundi, & inibi perpetuo remanendi facultatem concessit, prout in dictis pręfatorum Urbani, & Bonifatii literis, quorum tenores hic haberi volumus pro sufficienter expressis, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, idem Episcopus ad executionem literarum sibi commissarum procedens prętata statuta, & ordinationem, ac alia in literis ipsis comprehensa juxta ipsarum continentiam, & formam, prout in Instrumento inde confecto plenius continetur, fecerit, & executioni demandaverit, pro parte ipsarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statutis, & ordinationi, ac omnibus & singulis supradictis robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur statutum, & ordinationem prędicta, ac omnia, & singula per ipsum Episcopum facta, & ordinata, omniaque, & singula exinde secuta, rata habentes, & grata, ea auctoritate Apostolica ex certa scientia confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem: volentes nihilominus & mandantes, ut ipsę Priorissa & Conventus Corporis Christi Monasterii prętati secundum hujusmodi statuta prędictarum Priorissę, & Conventus dicti Monasterii Sancti Dominici perpetuis futuris temporibus famulari Altissimo teneantur. In contrarium editis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, communitionis, supletionis, voluntatis, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Duodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Confirmatio. Sanctio pœnalis.

1. *Firmat.*) Consulenda praecedens *Constitutio* eadem de re data, licet aliis verbis perscripta.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol. 60.*

Quædam Beneficia confert Conventui S. Maximini (1).

Anno 1435 Die 23 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Tolonen. (3), & dilectis filiis Priori Prioratus Sancti Zacharię (4) Massilien. Dięcesis, ac Archidiacono Ecclesię Aquen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD Monasteriorum, & Religiosorum locorum, ac in eis studio pię vitę deditarum personarum quorumlibet statum salubriter & prospere dirigendum, paternę dirigentes considerationis intuitum, illorum profectibus libenter intendimus, & his, per quę ipsorum commodo, & utilitati consulitur, favorem, cum a Nobis petitur, benevolum impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus S. Maximini, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aquen. Dięcesis, petitio continebat, quod Ecclesia prętatę Domus amplissimis structuris, & ędificiis a diu ędificari inchoata, in qua corpus Sanctę Marię Magdalenę honorifice conservatur (5), propter ipsius operis nimiam sumptuositatem, & facultatum carentiam nondum perfecta reperitur, necnon domus de Balma (6), Ordinis prędicti, sita in Monte de Balma, Massilien. Dięcesis, in quo Monte eadem Sancta per triginta duos annos spirituali interim cibo duntaxat refecta, ac septies in die ab Angelis miraculose usque ad ipsius Montis verticem (7) sublevata, asperrimam peregit pęnitentiam, in suis structuris, & ędificiis reparatione non modica indigere dignoscitur, ac etiam Peregrini (8), & pauperes ad dictam Domum de Balma pro tempore confluentes, in quodam inibi fundato Hospitali per Fratres in dicta Domo de Balma pro tempore existentes, pro eo quod illa in loco aspero, & ab aliis habitationibus (9) fundata existit, recipi, & eorum vitę necessaria hactenus benigne suscipere consueverunt (10), & suscipiunt etiam de pręsenti, quodque ad perfectionem Ecclesię, ac Domus de Balma reparationem, necnon confluentium hujusmodi provisionem, S. Maximini, a qua dicta domus de Balma dependet (11), ac per illius Fratres gubernari consuevit, fructus, redditus, & proventus, ac illius, & de Balma domorum earundem oblationes, & emolumenta suppetere non videntur; &, sicut eadem petitio subjungebat, si sex perpetuę sine cura Capellanię ad diversa in Ecclesia prędicta Altaria fundatę, Clericis secularibus assignari solitę, quarum aliquę de jure patronatus laicorum existunt, & quas pro tempore obtinentes illarum ratione Missas, & alia divina officia a multis annis citra, inibi celebrare penitus neglexerunt pariter, & negligunt, S. Maximini, pro fabrica dictę Ecclesię, necnon Parochialis Ecclesia Prioratus nuncupata Castri de Gaiieto dictę Aquen. (12) Dięcesis, quę pro eo quod Castrum ipsum totali desolationi subjacet, & ruinę penitus Parochianis caret pro reparatione Domus de Balma, & illius conservatione, ac quoddam Hospitale Pauperum penitus dirutum, & desolatum extra Muros Villę Brinonię (13), dictę Aquen. Dięcesis, situm, quod per quendam dicti Ordinis Religiosum ad pręsens, ex dispensatione Apostolica detinetur, pro susceptione, & provisione confluentium hujusmodi de Balma Domibus prędictis perpetuo unirentur, ex hoc ipsę Domus, quę unicum faciunt Conventum, plura in spiritualibus, & temporalibus incrementa susciperent, Fratresque earundem circa fabricam, reparationem, & provisionem prędictas commodius intendere valerent. Quare pro parte dictorum Prioris & Conventus, asserentium etiam quod in Ecclesiis domorum hujusmodi die, ac nocte bene, & laudabiliter divina continuant officia, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis eis, ac dictarum Domorum statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Exordium. Supplex petitio.

Nos

Mandatum. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel unus vestrum, vocatis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi ea fore vera repereritis, super quo vestras conscientias oneramus, Capellanias, quarum omnium viginti, si ad id Patronorum eorundem, pręfatę Domui S. Maximini pro filius Ecclesię fabrica, necnon Parochialem Ecclesiam cujus triginta, si etiam ad id Prioris, pro tempore existentis Prioratus loci de Torves (14), Ordinis S. Benedicti, pręfatę Aquen. Diœcesis, ad quem pręsentatio personę idoneę ad dictam Parochialem Ecclesiam, dum vacat, de antiqua & approbata, hactenusque pacifice observata, consuetudine pertinere dignoscitur, expressus accedat assensus, pro eisdem reparatione, & conservatione, ac Hospitale dirutum hujusmodi, cujus duodecim, eidem Domui de Balma, cujus, & dictę Domus S. Maximini ducentarum, & quinquaginta librarum Turonen. parvorum fructus, redditus, & proventus secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipsi Prior, & Conventus asserunt, non excedunt, ad receptionem, & provisionem confluentium hujusmodi duntaxat, cum juribus, & pertinentiis eorum omnibus, auctoritate Apostolica, perpetuo uniatis, incorporetis, & annectatis, ita quod modernis Parochialis Ecclesię, ac Hospitalis diruti Rectoribus, necnon ad Capellanias ac Altaria hujusmodi deputatis Capellanis simul, vel successive cedentibus, vel decedentibus, aut illa alias quomodolibet dimittentibus, liceat Priori pro tempore existenti dictę Domus S. Maximini, & Conventui pręfatis, per se, vel alium, seu alios, corporalem Parochialis Ecclesię, ac Hospitalis diruti, necnon Capellaniarum, juriumque, & pertinentiarum eorundem possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & Capellaniarum in fabricam Ecclesię Sancti Maximini, & Parochialis Ecclesię in reparationem, & conservationem structurarum, & ędificiorum Domus de Balma, necnon Hospitalis diruti fructus, redditus, & proventus, in receptionem, & provisionem peregrinorum & pauperum hujusmodi, & non alias expendendos, & convertendos, recipere, & retinere, Diœcesanorum locorum, & quorumcunque aliorum super his licentia minime requisita; non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Prioratus de Torves, necnon Domorum, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si eas per vos, vel unum vestrum vigore pręsentium fieri contigerit, Parochialis Domus, & Sancti Maximini Ecclesia hujusmodi debitis non fraudentur obsequiis, sed dictę Parochialis Ecclesię Parochianorum, si quos pro tempore forsan habuerit, animarum cura, nullatenus negligatur, ac singula ratione illius, & Capellaniarum, necnon Hospitalis diruti prędictorum debita supportentur onera consueta. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *S. Maximini.*) Consulendæ *Constitutiones III, IV, V, & VI Bonifatii VIII.* Tom. II.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXIX fol. 76.*
3. *Telonen.*) Vulgo *Toulon*, in *Gallo-Provincia*.
4. *S. Zacharia.*) Vulgo *S. Zacharie*, novem milliaribus distat ab Urbe *San-Maximinensi*, *Massiliam* versus.
5. *Conservatur.*) Lege *Notam III ad Constitutionem III Bonifatii VIII Tomo II pag.* 40.
6. *De Balma.*) Vulgo *Sainte Baume*.
7. *Verticem.*) Ibi constructum fuit sacellum, vulgo *Saint Pillon* nuncupatum.
8. *Peregrini.*) Eo enim religionis ergo ex toto qua late patet terrarum orbe confluunt Catholici.
9. *Habitationibus.*) Adderem: *Semota*.
10. *Consueverunt.*) Uti nunc etiam fieri solet.
11. *Dependet.*) Prior enim *San Maximinensis* Cœnobii Vicarium *S. Balmæ* constituit.
12. *Aquen.*) Vulgo *Aix*, in *Gallo-Provincia*.
13. *Brinonia.*) Seu *Brinolii*, aliis *Brincola*, vulgo *Brignoles*, in eadem Provincia.
14. *Torves.*) *Brinolium* inter & Urbem *San-Maximinensem*.

Anno 1435 Die 29 Maii.

Innovat, & confirmat ea, quæ de Claustris (1), seu Clausura, Monialium Urbanus VI decreverat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*

LII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. EX Apostolicę Sedis provisione, ac personarum, pręsertim sub Regulari observantia Domino famulantium studio pię vitę, devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque Prędecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innovet, innovata restauret, & auctoritate Apostolica fulciat innovata.

Supplex Monialium petitio. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Corporis Christi de Venetiis, Castellan. Diœcesis, Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium Nobis extitit humiliter supplicatum, ut cum fel. recordationis Bonifatius PP. Nonus per suas certi tenoris literas (3) indulsisset Priorissę, & Conventui pręfatis, ut vivere tenerentur secundum Instituta, secundum quę dilectę in Christo filię Priorissa, & Moniales Monasterii S. Dominici Pisan., dicti Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum vivere tenerentur, ut in literis, quas ante felicis recordationis Urbanus PP. VI Prędecessor noster prędictis Priorissę & Conventui dicti Monasterii S. Dominici Pisan. concesserat, expressius continetur, quarum tenorem Bonifatius prędictus pręfatis Priorissę, & Monialibus dicti Monasterii Corporis Christi sub sua Bulla concedi mandavit,

Nota. quarum literarum Urbani pręfati tenor, signis, ac subscriptionibus & characteribus duntaxat exceptis, sequitur in hęc verba: Urbanus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Tenor Diplomatis Urbani VI. Ut inter beatitudinis ęternę amatrices, quę habitu sacrę Religionis assumpto uni viro Christo se voto celebri desponsaront, flores honoris & honestatis fructus in ubertate crescant, & ne, dum divinis obsequiis harum sedulitas officiosa versatur, aliquid obrepat, quod fructum salutis impediat, & oculos divinę Ma-

Majestatis offendat, illarum ex his supplicationibus libenter annuimus, quę dirigentem ad vitam rectam viam mandatorum Domini dilatato corde percurrere cupiunt, quo mereantur in electarum suarum numero computari. Hinc est, quod Nos, attendentes, quod mulierum sexus fragilis, lubricosa pudicitia, & tenera fama est, dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii S. Dominici Pisan. Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica presenti perpetua, & irrefragabili constitutione statuimus, & etiam ordinamus, quod de cetero nullus masculus, sive laicus, sive ecclesiastica persona, secularis, vel regularis existat, septa, & clausuras dicti Monasterii sub excommunicationis pęna, quam incurrat ipso facto, nisi in infrascriptis casibus, ingredi quoquo modo prępsumat. Hujusmodi autem Casus sunt hi videlicet Magister dicti Ordinis Prędicatorum, ac Prior Provincialis Provincię Romanę, secundum morem ipsius Ordinis, de qua quidem Provincia dictum Monasterium existit, cum uno socio duntaxat ętatis provectę & probatę famę, semel tantum in anno, & causa visitationis, & non alias, & etiam quando aliquam ex Monialibus dicti Monasterii velari contigerit, unus Frater dicti Ordinis Prędicatorum antiquus, & approbatus cum uno socio tantum, similis conditionis, & etiam cum expedit Communionem, & extremam Unctionem Monialibus ipsius Monasterii graviter ęgrotantibus ministrari, aut Moniales mortuas sepeliri pro debitis officiis peragendis, medici quoque tempore infirmitatis hujusmodi Monialium, ac operarii pro victualibus inferendis, aut ędificiis reparandis, cum expedierit, qui tamen omnes honestę conditionis existant, supradictis duntaxat casibus, septa, & clausuras prędicta valeant introire: premissis etiam adiicimus, quod ante Cratem ubi Moniales cum forinsecis loqui solent, pannus extensus, & undecunque affixus perpetuo maneat, sic quod alloquentes se mutuo videre non possint, & etiam quando pannus hujusmodi, aut casu, aut antiquitate laniatus fuerit, ante Cratem ipsam pannus similis, & similiter apponatur, & quod sub similis pęna excommunicationis nulla persona dictum pannum hujusmodi audeat amovere, & quod quicunque hujusmodi excommunicationis sententiam incurrerit quovis modo, ab ea nonnisi per Romanum Pontificem, pręterquam in mortis articulo, possit absolvi, & insuper ex tunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Lucę VIII Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Decimo (4); Cumque ipsę Priorissa & Moniales dicti Monasterii Corporis Christi literas hujusmodi Urbani prefati casu fortuito amiserint, ipsas in personis earundem innovari, mandare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui etiam hujusmodi Induita per fel. rec. prefatos Urbanum, & Bonifatium Prędecessores nostros, per alias nostras literas confirmavimus, approbavimus, ac de novo concessimus, quarum tenores hic haberi volumus pro sufficienter expressis, & per prędictas Priorissam, & Moniales prefati Monasterii Corporis Christi perpetuis temporibus volumus observari, earum precibus inclinati, prefatas literas Urbani prędicti de nostro mandato diligenter inspectas in personis dictarum Priorissę & Conventus Monasterii Corporis Domini auctoritate Apostolica tenore prędsentium innovamus, & prędsentis scripti patrociolo communimus. Nulli ergo &c. Nostrę innovationis, & communitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Quarto Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Confirmatio.

1. *Claustris.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol. 19.*
3. *Literas.*) Legenda præcedentia Diplomata.
4. *Decimo.*) Christi *MCCCLXXXVII.*

Hospitium pauperum Montis Politiani (1) curæ Fratrum Prædicatorum committit.

Anno 1435 Die 2 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Clusin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Gereotes in desideriis cordis nostri, ut Hospitalia, & alia pia loca sub bono, & felici regimine augeantur, illa talibus personis committi volumus, per quas possessiones, & bona ipsorum manuteneri valeant, & augeri ipsa Hospitalia, & loca salubriter gubernari. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris Provincialis, & Fratrum Provincię Romanę Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod cum olim Angelus Danesii laicus, Aretin. (4) Diecesis, de bonis a Deo collatis sibi, quoddam Hospitale sub vocabulo S. Petri extra muros Terrę Montis Politiani, & in Diecesi Clusin. de tunc (5) Ordinarii loci consensu fundasset, atque dotasset, voluit inter cetera, & etiam ordinavit, quod per Priorem Domus Fratrum Prędicatorum de Urbe veteri, & Guardianum Ordinis Fratrum Minorum in eadem Civitate pro tempore degentium una cum dilectis filiis communi, & universitate dictę Terrę Montis Politiani, post decessum nonnullorum de dicta terra, quibus idem Angelus gubernationem dicti Hospitalis tunc commiserat, ad gubernationem Hospitalis hujusmodi de cetero perpetuo Rector eligeretur, & etiam deputaretur, prout in serie Testamenti ipsius Angeli, cujus tenorem presentibus haberi volumus pro expresso. Et deinde ob certas rationabiles causas Communitas prefata una cum Guardiano Fratrum Minorum hujusmodi prefatę deputationi cedentes, vices suas Priori, & Fratribus Domus Prędicatorum hujusmodi sponte, & libere commiserunt, prout in Instrumentis, inde confectis, dicitur plenius contineri: cujus quidem commissionis vigore Prior, & Fratres Prędicatorum hujusmodi Hospitale prędictum ex post rexerunt, & gubernarunt, prout regunt, & gubernant etiam de presenti

Supplex petitio.

prȩsenti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Prior, & Fratres hujusmodi dubitent de dicto Hospitali in futurum debere, & posse forsan aliter provideri, pro parte ipsorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut providere eis super hoc de opportuno remedio paterna diligentia curaremus. Nos igitur, cupientes in dicto Hospitali divinum cultum, necnon pauperum ad illud confluentium gratam Deo Hospitalitatem, ac Christi fidelium devotionem nostris prȩsertim temporibus adaugeri, ac de prȩmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuȩ, de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de prȩmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea omnia & singula fore vera repereris, & ad id, quorum interest, accedat assensus, super quo tuam conscientiam oneramus, Hospitale prȩdictum, cujus fructus, redditus, & proventus viginti florenorum auri secundum communem ȩstimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Provinciali hujusmodi Provinciȩ, necnon Priori, & Fratribus hujusmodi pro tempore existentibus, auctoritate nostra committas; Ita quod liceat de cetero Provinciali hujusmodi Provinciȩ, qui pro tempore fuerit, curam, regimen, & gubernationem cuicunque dicti Ordinis professori Presbytero, vel Converso, perpetuo, vel ad tempus committere, & ad illa etiam deputare, prout sibi secundum Deum in hujusmodi Hospitalis augmentum, ac subventionem Pauperum videbitur expedire, inducens per te, vel alium, seu alios, Priorem, & Fratres Domus hujusmodi in corporalem possessionem Hospitalis hujusmodi, juriumque, & pertinentiarum prȩdictorum, & defendens inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore, ac faciens hujusmodi deputando de ipsius Hospitalis fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis in subventionem pauperum & infirmorum, & alias in utilitatem dicti Hospitalis, juxta formam constitutionis fel. rec. Clementis Papȩ Sexti, Prȩdecessoris nostri, in Concilio Vienuen. super hoc editȩ, convertendis, & expendendis, integre responderi. Contradictores auctoritate nostra &c. Non obstantibus, si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi Hospitalibus in illis partibus speciales vel generales dictȩ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus in assecutione dicti Hospitalis eosdem Priorem, & Fratres volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem aliorum Hospitalium prȩjudicium generari, seu si Episcopo Clusin. pro tempore existenti, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, vel excommunicari non possint; quodque de Hospitalibus hujusmodi ad eorum commissionem conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictȩ Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam prȩsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi gratiȩ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis; Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentiȩ Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Quarto Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Commissio.

Clausula derogans.

Decretum irritum faciens.

1. *Montis Politiani.*) Vulgo *Monte Pulciano*, in *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LX fol.* 18.
3. *Clusin.*) Vulgo *Chiusi*, in *Hetruria*.
4. *Aretin.*) *Arezo*, in *Hetruria*.
5. *Tunc.*) Nunc Episcopalis est Urbe *Montis Politiani*.

Anno 1435 Die 17 Junii.

Quæ de Monasterio Corporis Christi (1) Venetiarum sancita sunt, refert, & firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIV.

Engenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Apostolicȩ Nobis injunctȩ desuper officium servitutis &c (3). Datum Florentiȩ Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Quinto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

A. Fidelis.

Gratis de Mandato D. N. Papȩ.

Jo: de Steccatis.

1. *Corporis Christi.*) Vide *Notas ad Constitutionem XLIX datam XVIII Maii M.CCCXXXV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo asservato *Venetiis* in Monasterio *Corporis Christi*.
3. *Servitutis &c.*) Ut in *Constitutione XLIX* mox laudata ad finem usque.

Facul-

Facultas fundandi Florentini (1) Cœnobii, cui Parochiam S. Georgii confert.

Anno 1435 Die 19 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LV.

Eugeoius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

AD Ecclesiarum & ecclesiasticorum locorum quoruolibet statum salubrirer, & prospere dirigendum, paterna solicitudine vigilantes, illorum profectibus libeoter Inteodinius, & his, per quę divini cultus augmeotum & Religionis propagatio procurantur, favorem, cum a Nobis petitur, benevolum impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiotum parochianorum Parochialis Ecclesię Sancti Georgii Florentin., petitio continebat, quod olim ipsi jam pluribus elapsis temporibus propter injuriam, & negligentiam, seu potius malum regimen eorum, ad quos Cura pręfatę Ecclesię pro tempore pertiouit, in Missis, & aliis divinis officiis audiendis, ac ecclesiasticis Sacrameotis recipiendis, & alias diversimode plura hacteous susceperunt, prour quotidie suscipiunt, incommoda pariter, & detrimeota, quodque etiam propterea ipsius Ecclesię fructus, redditus, & proventus plurimum diminuti existanr. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, dicti parochiani dictam Ecclesiam ad hoc, quod illa, ad laudem, & gloriam divini oominis, Religionisque hujusmodi propagationem, in spiritualibus, & temporalibus incrementa suscipiat, Ordini Fratrum Prędicatorum pro usu & habitatione nonnullorum ipsius Ordiois Fratrum, sub illius Regulari observantia inibi continuo degeotium, per Sedem Apostolicam concedi, & appropriari desiderenr, & ferventius concupiscant, ac, sicut accepimus, dilectus filius Thomasius de Castellanis Prior Prioratus S. Andreę de Mostiano, Ordinis S. Augustini, Florentin. Diecesis, ex certis rationabilibus causis ad id animum suum moventibus, prędictam Ecclesiam, quam tunc vigore cujusdam unionis eidem Prioratui jam dudum, ut asseritur, factę, obtinebat, ac omne jus sibi in ea, seu ad eam quomodolibet competens, coram dilecto filio Jacobo Antonii Jacobi de Florentia publico imperiali auctoritate Notario, & nonnullis testibus fide dignis io civitate Floreotina, lo qua cum nostra Curia tunc residebamus, prout residemus, sub conditione tamen reservatioois sibi factę quarundam possessioonm ad dictam Ecclesiam legitime pertinentium, extra muros Florentin. consistentium, quam quidem reservationem arbitrio nostro confirmandam, aut infirmandam reliquit, alias spoote, & libere resignaverit, pro parte pręfatorum parochianorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum desiderio hujusmodi annuere, ac alias in pręmissis opportune providere de beoignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, prout ex debito Summi Pontificatus officii tenemur, cultus augmentum, & Religionis propagationem hujusmodi ubique locorum, quaotum Nobis ex alto conceditur, summopere prosequentes, & alias de pręmissis fide dignorum relatu certam ooritiam habentes, oecnon resignationem prędictam, conditione tamen reservationis hujusmodi penitus rejecta, harum serie admittentes, ac sperantes, quod Ecclesia pręfata per Fratres pręfati Ordinis Fratrum Prędicatorum in Observantia huiusmodi degentes, qui sub suavi religionis jugo, exemplo pię vitę, variis hactenus multiplicarunt, prout in dies multiplicant virtutum meritis, bene, & feliciter dirigetur, populique propterea devotio non mediocriter augebitur ad eandem, & ipsorum parochianorum animarum cura diligentius exercebitur, omoes, & singulas uniones, annexiones, & incorporatiooes de dicta Ecclesia pręfato Prioratui per Sedem prędictam, aut alias quomodolibet hactenus factas, ex nunc auctoritate Apostolica dissolvimus pariter, & rescindimus. Et nihilominus Ecclesiam prędictam, cujus fructus, redditus, & proventus centum, & decem florenorum auri de Camera secundum communem extimatiooem, valorem annuum, ut ipsi parochiani asserunt, non excedunt, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Ordini Fratrum Prędicatorum pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi, auctoritate prędicta, tenore pręsentium, perpetuo concedimus, appropriamus, pariter & applicamus, ita quod liceat ex nunc eisdem Fratribus, per se, vel per alium, seu alios, corporalem pręfatę Ecclesię, etiamsi per resignationem, aut dissolutionem, seu rescissionem hujusmodi, vel alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona vacet, possessionem libere apprehendere, hujusmodi fructus, redditus, & proveotus in constructionem, & Conservationem unius domus Conventualis pręfati Ordinis Fratrum Prędicatorum inibi erigendę, necnon io ecclesiasticorum ornameotorum, & aliorum inibi occurentium necessariorum provisiooem duntaxat convertere, exponere, & perpetuo retinere, Diecesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minima requisita. Et insuper pręfatis Fratribus Ecclesiam prędictam cum illis contiguis domibus, & hortis io Domum Conventualem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum ad instar aliarum illius Domorum, cum Claustris, dormitoriis, refectoriis, & aliis oecessariis officinis reducendi, erigendi, & construendi, seu reduci, construi, & erigi faciendi, ac in ea tunc constructa perpetuo sub hujusmodi observantia permaneodi, & habitandi, plenam, & liberam licentiam, & facultatem, necnon quibuscunque in Domo erigenda hujusmodi pro tempore degentibus Fratribus, eorumque servientibus, & personis, ac eidem Domui, ut ipsi, & eorum quilibet omnibus, & singulis exemptionibus, privilegiis, indultis, indulgentiis, & gratiis per Sedem pręfatam, vel alias quomodolibet aliis pręfati Ordinis Fratrum Prędicatorum Domibus Fratribus, servientibus, & personis specialiter, vel generaliter concessis, uti valeant, seu valeat, pariter, & gaudere, hujusmodi tenore pręsentium, auctoritate, pręfata, de specialis dono gratię concedimus, & etiam indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne Religiosi Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi in aliqua Civitate, Castro, vel Villa, aut aliquo quocunque loco Domum de novo construi facere, ac recipere, & in ea habitare pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitiooe hujusmodi mentionem, & quibusvis aliis constitutionibus Apostolicis, necoon dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum juramento, confirmatiooe Apostolica, vel quacunque firmitate alias robosatis statutis, & consuetudinibus cete-

Supplex Parochianorum petitio.

Facultas, & collatio.

Nota.

Clausula derogans.

ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod propter concessionem, appropriationem, ac alia prędicta Parochianorum animarum cura hujusmodi nullatenus negligatur, sed per unum ex Fratribus in Domo pro tempore degentibus prędictis, aut alium Sacerdotem idoneum ad hoc per eos, quoties ipsis placuerit, eligendum, laudabiliter exerceatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę admissionis, rejectionis, dissolutionis, rescissionis, concessionis, appropriationis, applicationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Tertio Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Sanctio poenalis.

A. De Florentia.

1. *Florentini.*) In *Hetruria*. Ex hoc *S. Georgii* ad Coenobium *S. Marci* translati fuere FF. Prædicatores, ut ex Diplomate dato *XXI Januarii MCCCCXXXVI* videre est.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentia* in Coenobio *S. Marci* asservato.

Anno 1435 Die 20 Junii.

Montis-Politiani (1) Monasterium (2) S. Agnetis (3) concedit (4) Fratribus, & Moniales transfert ad Urbevetanum Monasterium S. Pauli.

Ex Fontana (5) in Libro de Romana Provincia Cap. II Tit. XIX pag. 147.

LVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Provincię Romanę Ordinis Fratrum Prędicatorum, secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis votis fidelium, iis prębertim quę divini cultus augmentum, & animarum salutem respiciunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Jacobi de Regno, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, & in Romana Curia eiusdem Ordinis Generalis Procuratoris petitio continebat, quod Moniales Monasterii Sanctę Agnetis extra muros Montis-Politiani, Ordinis Sancti Augustini, Aretinę Dioecesis, sub habitu & cura dictorum Fratrum viventes, propter guerras, & alias calamitates, quibus Provincia illa hactenus afflicta fuit, & conversationem malarum gentium armigerarum, a semitis Religiosę pietatis fuerint abductę, & devię factę, adeo quod eis est necessarium pro earum salute, cum de earum reductione spes non habeatur, ut ad alia Monasteria transferantur, quodque in Civitate Urbevetana est Monasterium Monialium Sancti Pauli, ejusdem Ordinis, & sub habitu, & cura dictorum Fratrum viventium, in quo admodum paucę Moniales remanserunt, quę paratę sunt Moniales dicti Monasterii Sanctę Agnetis recipere, & etiam retinere. Quare pro parte dicti Jacobi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere, ac Monasterium prędictum Sanctę Agnetis pro usu & habitatione unius Prioris, & nonnullorum Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus & singulis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem juridicam vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Moniales prędicti Monasterii Sanctę Agnetis ad prębatum Monasterium Sancti Pauli, si sint honestę conversationis & famę, vel ad alia similia Monasteria nova dictorum Fratrum existentia, in quibus voluntarias invenerint receptrices, cum dotibus, ac rebus, & bonis suis, eadem auctoritate transferas, & nihilominus, postquam eas, ut pręfertur, transtuleris, Monasterium Sanctę Agnetis prębatum, dignitate Abbatiali in eo pariter suppressa penitus, & extincta, pro usu & habitatione unius Prioris & nonnullorum Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum eadem auctoritate deputes, & eis concedas. Nos enim, si translationem, & suppressionem, & concessionem hujusmodi feceris, ut pręfertur, Priori & Fratribus, qui in ipso Monasterio Sanctę Agnetis pro tempore morabuntur, ut omnibus & singulis privilegiis, habilitate, exemptionibus, gratiis & indultis, quibus alia Monasteria, atque Domus Fratrum ejusdem Ordinis Prędicatorum gaudent, & utuntur, ipsi pariter uti valeant, & eis gaudere, tenore prębentium indulgemus. Felicis recordationis Bonifacii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa prębertim, qua prohibetur, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua Civitate, Castro, seu villa, aut loco quocunque Domus ad habitandum denuo recipere, vel habitare, & receptas mutare prębumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Constitutionibus Apostolicis contrariis non obstantibus quibuscunque. Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius pręmissis omnibus semper salvis. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Duodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Montis-Politiani.*) In *Hetruria*.

2. *Monasterium.*) A Sancta *Agnete de Monte-Politiano* fundatum. Adeas *Fontanam de Romana Provincia Cap. II Tit. XIX pag.* 139.

3. *S. Agnetis.*) Virginis Ordinis Prædicatorum, in album Sanctorum a S. Pontifice *Benedicto XIII* relatæ anno *MDCCXXVI*. Ipsius mentio sæpius erit inferius. Hic duo notanda. Primo Monasterium istud alias *Sancta Maria Novella* nuncupatum fuisse. At postea quam Coelos petiisset *S. Agnes*, Monasterium *S. Agnetis* vocatum est. Secundo Summum Pontificem eadem nomenclatura sæpius hoc in Diplomate usum fuisse. Hinc in Actis ad Canonizationem *B. Agnetis* probatum est, eandem Virginem *Sancta* nomen obtinuisse ante solemnem ipsius inter Sanctos relationem.

4. *Concedit.*) Consulendus *Fontana* mox laudatus *pag.* 139, 140, 141, & 142.

5. *Fontana.*) Legitur etiam in Actis ad Canonizationem *B. Agnetis*, in *Positione* nempe *super Dubio: An & quomodo sit signanda Commissio pag.* 17.

Ge-

Genuensis (1) Cœnobii fundandi facultas. Anno 1435 Die 22 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum in illius Regulari Observantia degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LVII.

Sacrę Religionis zelus, sub qua, mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, non indigne meretur, ut petitionibus vestris, illis pręsertim, quę divini cultus augmentum, & Religionis propagationem respicere dignoscuntur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. *Exordium.* Hinc est, quod Nos, vestris, necnon dilecti filii Jacobi de Regno, Sac. Theologię Magistri, ac Generalis *Ordinis* vestri principaliter in Romana Curia Procuratoris, in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, & vestrum cuilibet unam, vel unum, Ecclesiam, capellam, sive locum ecclesiasticum in Civitate, vel Diœcesi Januen. consistentem, etiam si Ecclesia ipsa Parochialis existat, si vobis, aut vestrum alicui, seu aliquibus alias canonice concedatur, recipiendi, necnon illam, vel illum, in Domum Conventualem ad instar aliarum domorum Ordinis vestri pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum ipsius Ordinis Fratrum cum Ecclesia, campanili, claustro, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis, jure Parochialis Ecclesię alieno quolibet in omnibus semper salvo, ac Diœcesani loci & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita, recipiendi, ędificandi, & construendi, seu recipi, ędificari, & construi faciendi, & in ea perpetuo habitandi fel. rec. Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne Fratres dicti Ordinis in aliqua Civitate, castro, vel villa, aut alias quocunque loco domum de novo construere, & ędificare, seu construi & ędificari facere pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, non faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibusvis aliis Constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, plenam, & liberam licentiam concedimus, & etiam potestatem. *Supplex petitio.* *Facultas.* Et nihilominus, si, & postquam Ecclesiam, Capellam, seu locum concedi, & in Domum Conventualem *hujusmodi* erigi contigerit, ut pręfertur, domui tunc con[illegible] predicte [illegible] omnibus & singulis, in ea pro tempore degentibus, Fratribus . [illegible]que servientibus, & personis, ut omnibus & singulis privilegiis, exemptionibus, indultis, & gratiis, aliis domibus pręfatis per Sedem Apostolicam, vel alias generaliter concessis, uti, & gaudere valeant auctoritate prędicta concedimus pariter, & indulgemus. Volumus tamen, quod si concessio hujusmodi de Parochiali Ecclesia forsan facta fuerit, illa propterea debitis non fraudetur obsequiis, sed quod Prior, & Fratres in Domo pro tempore degentes hujusmodi illius parochianorum animarum Curam per unum ex eis, aut alium regularem, seu secularem idoneum Presbyterum, quem ad hoc, quoties eis placuerit duntaxat, eligendum, habere, & exercere, aliaque ipsius pro tempore debita, & consueta onera supportare omnino teneantur, & debeant. *Nota.* Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Genuensis*.) In *Liguria*. Notandum ex hac Constitutione in ipsa Civitate Genuensi Cœnobium illud erectum fuisse, dictumque S. Marię de Castello, quodque in eadem clarissima Urbe aliud Cœnobium jamjam positum erat, Conventus nempe *S. Dominici*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolice Libro V fol.* 214. Autographum est *Genue* in laudato Cœnobio *S. Marię de Castello*.

Ut Ædes sacræ San-Maximinensis (1) Cœnobii perficiantur, Indulgentiam elargitur. Anno 1435 Die 22 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. LVIII.

Honestis supplicum votis libenter, illis pręsertim, quę Ecclesiarum augmentum, & animarum salutem concernunt, annuimus, eaque, quantum cum Deo possumus, favoribus prosequimur opportunis. *Exordium.* Sane petitio pro parte nostrorum carissimorum in Christo Caroli (3) Francorum, & Renati (4) Regum illustrium, necnon dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Fratrum Prędicatorum de Sancto Maximino, Aquen. Diœcesis, Nobis nuper exhibita continebat, quod licet Parochialis Ecclesia dicti loci, in qua Corpus Sanctę Marię Magdalenę cum pluribus aliorum Sanctorum Corporibus requiescit (5) per recolendę mem. Carolum Secundum Sicilię Regem Illustrem mirę magnitudinis fuerit pro majori sui parte constructa, & ad eam ob devotionem dictę Sanctę maxima bis annuatim (6) confluat populi multitudo, nihilominus propter imperfectum opus hujusmodi, & ruinam, quam in diversis ejus partibus comminatur, multa, & diversa pericula imminent confluentibus antedictis, ac loci ipsius partium vicinarum personę, ob totius patrię extenuationem, nequeunt hujusmodi reparationi intendere quoquo modo. *Supplex Caroli & Renati Regum petitio.* Quare pro parte Regum, Prioris, & Conventus prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis Ecclesię, & confluenti populo prędictis de alicujus subventionis remedio providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ecclesiarum, & Christi fidelium animarum commoda paterna diligentia procuramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Priori, & Conventui prędictis, vel ei, aut iis, quos ad id duxerint deputandos, ut singulis nobilibus, vel alias potentibus, qui ad fabricam, vel reparationem ipsius Ecclesię usque ad viginti, mediocribus vero, qui usque ad quindecim, ceteris

autem minoribus, utriusque sexus hominibus Arelaten., & Ebredunen. Provinciarum, qui usque ad decem
Indulgentia. Jornatarum (7) valorem de bonis eis a Deo collatis, manus per se, vel alium porrexerint adjutrices, concedere valeant, quod Confessor quem eorum quilibet duxerit eligendum, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, semel tamen in mortis articulo, plenam remissionem eis in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium, persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeat, tenore presentium indulgemus; sic tamen quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam cuilibet confitentium prędictorum, per se, si supervixerit, vel per hęredes suos, si tunc forte transierit, faciendam injungat, quam ipsi confitentes, vel hęredes prefati facere teneantur, ut prefertur, &, ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua forte committerent, quoad illa prędicta remissio eis nullatenus suffragetur: & insuper quod per unum annum, a tempore quo Prioris & Fratrum concessio hujusmodi ad eorum notitiam pervenerit computandum, singulis
Nota. sextis feriis, impedimento legitimo cessante, jejunent, quodque, si prędictis feriis ex precepto Ecclesię, regulari observantia, injuncta penitentia, vel alias jejunare tenerentur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut premittitur, non sint astricti, jejunare, &, si in dicto anno, vel in aliqua ejus parte essent legitime impediti, anno sequenti, vel alias quam primum poterunt, modo simili supplere hujusmodi jejunium, teneantur, alioquin hujusmodi eorundem Prioris, & Conventus concessio, nullius existat roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Undecimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *San-Maximinensis.*) Legendę *Constitutiones III, IV, V*, & *VI Bonifatii VIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LVII fol.* 50.
3. *Caroli.*) Hujus nominis *VII.*
4. *Renati.*) Cognomento *Boni*, Regis Siciliæ &c.
5. *Requiescit.*) Consulenda *Nota III ad Constitutionem III Bonifatii VIII pag.* 40 *Tomo II.*
6. *Sit annuatim.*) Die nempe *XV* post Pascha, & *XXII* Julii.
7. *Jornatarum.*) Dierum scilicet, quibus alii suam ipsi operam commodabunt.

Anno 1435 Die 13 Augusti.

Ut Tolonense (1) Cœnobium perficiatur Quingentas libras Turonenses assignat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Tolonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. HUmilibus supplicum votis &c (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Conventus Domus Tolonen. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod
Supplex petitio. olim ipsi, vigentibus in illis partibus guerrarum turbinibus, declinantes tam inimicorum, quam piratarum, & infidelium incursus, de quadam eorum Domo extra muros Tolonen. prope maris litus consistente ad
Nota. civitatem Tolonen. se transtulerunt, ac inibi aliam Domum cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis pro ipsorum usu, & habitatione perpetuis construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere inchoarunt, & in ea, licet ad sui medietatem vix deducta existat, per plures annos bene, & laudabiliter permanserunt, prout permanent, etiam de presenti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Domus incepta propter ipsius imperfectionem hujusmodi in Missis, & aliis Divinis officiis detrimenta non modica, necnon Prior, & Conventus prędicti plurima incommoda hactenus sustinuerint, & quotidie sustineant, nec ad perfectionem fabricę hujusmodi sine fidelium suffragiis deveniri possit, pro parte dictorum Prioris, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eis, & dictę inchoatę Domus statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes; ut dicta incepta Domus cum Ecclesia & aliis officinis prędictis ad suā perfectionem, ad laudem, & gloriam, divini nominis, debite deducatur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Priori dictę Domus pro
Concessio. tempore existenti, ac Conventui prefatis de quibuscunque per utriusque sexus personas, cujuscunque status, gradus, & conditionis existant infra Arelaten. (4) ac prędictam, ac alias Provincię Arelaten. Civitates & Diœceses pro tempore commorantes generaliter duntaxat ad pias causas relictis hactenus, & de cetero relinquendis, pecuniis, rebus, & bonis, usque ad summam quingentarum librarum Turonen. parvorum pro fabrica Domus inceptę hujusmodi, & non aliis, auctoritate Apostolica concedas, ipsamque summam ad usum, & utilitatem fabricę hujusmodi duntaxat convertendam esse, & converti, posse, eadem auctoritate statuas, & declares; & nihilominus Priori, & Conventui prędictis de prefatis pecuniis, rebus & bonis, usque ad summam prefatam, ut premittitur, exponendam, per illos, apud quos pro tempore ipsa pecunię, res, & bona, fuerint, responderi, & illa eis assignari cum effectu facias, & procures. Non obstantibus, si aliquibus conjunctim, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod ad exhibitionem, seu assignationem pecuniarum, rerum, & bonorum hujusmodi alicui faciendam, non teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Idibus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. Tolo-

1. *Tolonense.*) Vulgo *Toulon* in *Gallo-Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *LVII fol.* 59.
3. *Supplicum votis &c.*) Ut in *Constitutione* praecedenti.
4. *Arelaten.*) *Arles*, in *Gallo-Provincia*.

Abbati Monasterii de Muscheto Vallis Umbrosæ Ordinis, ac Priori Cœnobii Fesulani (1) Ordinis Prædicatorum potestatem facit, permutandi quasdam possessiones.

Anno 1435 Die 13 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Tragurien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LX.

AD ea ex Apostolicę servitutis officio libenter intendimus per quę Monasteriorum, & aliorum piorum locorum, ac personarum in illis Altissimo famulantium, statui, & utilitati valeat opportune provideri. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi Abbatis Monasterii de Muscheto, ac Prioris, & Conventus Domus Sancti Dominici, Vallis-Umbrosę, & Prędicatorum Ordinum, Florentin., & Fesulan. Dięcesum, petitio continebat, quod si Abbas decem Domos cum hortis, hortalitiis, & aliis juribus, & pertinentiis suis in platea Sancti Georgii Florentin. ad mensam Abbatialem dicti Abbatis, ac Prior, & Conventus prędicti quandam mediam Apotecam in via Sancti Martini etiam Florentin., sitas, ad eos legitime pertinentes permutarent, maximam ex hoc Abbati Priori, & Conventui prędictis resultaret utilitas. Quare pro parte eorundem Abbatis, Prioris, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsa Domos, & mediam Apotecam prędictas ad invicem permutandi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super pręmissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, necnon permutationem hujusmodi, si fiat, in evidentem utilitatem Abbatis, ac mensę necnon Prioris, & Conventus prędictorum, cedere repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, eisdem Abbati, Priori, & Conventui permutationem hujusmodi de Domibus, & media Apoteca prędictam *invicem* faciendi, auctoritate nostra, licentiam largiaris. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, ac Monasterii, & Conventus, necnon Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Idibus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Exordium. Diplomatis causa. Facultas.

1. *Fesulani.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *LXIX fol.* 90.
3. *Tragurien.*) Italis *Trau*, Slavis *Trogbir*, in *Dalmatia*.

Assignat Conventui Sancti Maximini (1) quædam bona immobilia.

Anno 1435 Die 23 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Aquen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXI.

HUmilibus & honestis supplicum votis, illis presertim, per quę relicta ad pias causas juxta decedentium ultimas voluntates, quantum fieri potest, executionem debitam sortiantur, libenter annuimus, favoremque Apostolicum impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus loci Sancti Maximini, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aquen. Dięcesis, petitio continebat, quod olim Fulco Praerii Presbyter dictę Dięcesis, condens de bonis ad se ratione personę suę spectantibus, in ejus voluntate ultima Testamentum, inter cetera quosdam sibi heredes instituit, quibus dilectum filium Antonium Girardi Presbyterum ejusdem Dięcesis substituit, & voluit, quod in eventum substitutionis hujusmodi ipse, & alius Presbyter eidem Antonio adjungendus simul in Capella Sancti Michaelis sita in Parochiali Ecclesia dicti loci, Missas, & alia Divina officia pro dicti Testatoris animę remedio perpetuo celebrarent: & deinde Fulcone prędicto, sicut Domino placuit, vita functo, existenteque conditione substitutionis hujusmodi, hereditateque testatoris ejusdem per ipsum Antonium adita, idem Antonius, videns hereditatem hujusmodi attenuari dietim, & vix posse singularem Presbyterum invenire, qui vellet, aut posset cum eodem Antonio ejusdem Capellę servitio juxta ipsius Testatoris voluntatem insistere, cum ad vitam duorum diceretur hereditas hujusmodi vix suppetere facultates, experientia teste, quia sex successive Presbyteri, ad hujusmodi servitium deputati, recesserunt, ob insufficientiam hereditatis hujusmodi, vidensque, per prędicta ipsius Testatoris voluntatem defraudari, quodque hereditatem ipsam gubernare gravatus senio non valeret, illam in manibus venerabilis Fratris nostri Avinionis (4) Archiepiscopi Aquen. libere resignavit, sic quod ipsa hereditas fabricę ipsius Ecclesię cederet, & singulis diebus Missam alter ex Fratribus ejusdem Conventus pro ejusdem Testatoris Anima perpetuo celebraret. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, dictus Archiepiscopus hereditatem ipsam eidem fabricę applicaverit, bonaque hereditatis hujusmodi vendita fuerint, & eorum pretium in fabricam hujusmodi fuerit rite conversum, & dietim in Capella prędicta Missa dicatur pro ipsius Testatoris anima, prout in ultima voluntate hujusmodi continetur, pro parte dictorum Prioris, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut assignationi, applicationi, venditioni, & conversioni hujusmodi robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica digna-

Exordium. Supplex petitio. Collatio.

Digitized by Google

dignaremur. Nos igitur, qui pias Testatorum voluntates adimpleri, Ecclesiarumque fabricis opem ferri, quantum cum Deo possumus, procuramus, ac de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, consignationem, applicationem, venditionem, & Conversionem predictas, eadem auctoritate confirmes. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *S. Maximini.*) De quo etiam in *Constitutionibus III, IV, V, & VI Bonifacii VIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LVII fol. 59.*
3. *Aquen.*) *Aix in Gallo-Provincia.*
4. *Avinionis.*) Legendum: *Aimonis*. Is enim erat *Aimo* noster, seu Aymo *Nicolai*, qui semel & iterum Provinciæ *Provinciæ* præfuerat, de ipso in *Appendice ad Pontificatum Martini V.* Adeas *Sammarthanos in Archiep. Aquen.*

Anno 1435 Die 23 Augusti.

De reficiendo S. Guillelmi Monasterio de Monte-Pessulano (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori secularis, & Collegiatę Ecclesię Sancti Salvatoris Montis-Pessulan., Magalonen. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis &c (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Monialium Beatę Marię de Pruliano (5) nuncupatarum, in Monasterio Sancti Guillelmi de Monte-Pessulano, Magalonen. Dięcesis, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod Monasterium ipsum, causantibus guerris, & aliis diversis calamitatibus, quę partes illas diutius afflixerunt, in fructibus, redditibus, & proventibus plurimum existit diminutum, quodque in structuris, & ędificiis suis, & presertim choro, dormitorio, & claustro, reparatione non modica indigere dignoscitur, ad quam faciendam, & alia illius onera pro tempore supportanda, hujusmodi fructus, redditus, & proventus suppetere non videntur. Quare pro parte Monialium prędictarum, & dilecti filii Guillelmi Finaris Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, Prioris ipsius Monasterii, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterii hujusmodi statui providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes, ut structurę, & ędificia reparari, oneraque hujusmodi supportari debite valeant, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, *si est* ita, Priori, & Monialibus dicti Monasterii pro tempore existentibus, de quibuscunque per *utriusque* sexus personas, cujuscunque status, gradus, & conditionis existant, infra dictam Dięcesim commorantes, generaliter duntaxat ad pias causas relictis hactenus, & de cetero relinquendis, pecuniis, rebus, & bonis usque ad summam trecentarum librarum Turonen. parvorum pro reparatione & onerum supportatione hujusmodi, & non alias, Apostolica auctoritate concedas, ipsamque summam, ad usum, & utilitatem reparationis & supportationis hujusmodi duntaxat convertendam esse, & converti, ac pertinere debere, eadem auctoritate statuas, & declares, & nihilominus Priori, & Monialibus predictis de prefatis pecuniis, rebus, & bonis usque ad summam prefatam, ut premittitur, exponendam, per illos, apud quos pro tempore ipsę pecunię, res, & bona fuerint, responderi, & illas eis assignari cum effectu facias, & procures. Non obstantibus, si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod ad exhibitionem, seu assignationem pecuniarum, rerum, ac bonorum hujusmodi alicui faciendam minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram &c. testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Decimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Nota: Indultum:

1. *Monte-Pessulano.*) Vulgo *Mont-Pellier*, in *Occitania*. Hoc Monasterium juris est Provincialis *Provinciæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LVII. fol. 62.*
3. *Magalonen.*) Nunc *Montem-Pessulanum* translata Sedes.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Diplomatibus.
5. *Pruliano.*) *Prulliano*. Cur autem sic vocetur hoc Monasterium, dicetur in *Notis ad Constitutionem LXVI.*

Anno 1435 Die 30 Septembris.

Unit Ecclesiam Sancti Laurentii terræ Sancti Geminiani Vulteran. (1) Diœcesis Conventui Sanctissimæ Annunciatæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Prioratus Sancti Michaelis de Ranza, Vulteran. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, per quę Monasteriorum ac Religiosorum locorum, & in eis sub Religionis habitu Altissimo famulantium personarum omnium commodo, utilitatique, consulitur, ac opportunitatibus subvenitur, libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Annunciatę Terrę Sancti Geminiani, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Vulteran. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet

Supplex petitio.

licet dudum quędam antiqua dicti Ordinis Domus, pro quodam ioibi fortalitio construendo, penitus destructa, ac illius loco prę!ata Domus Aoounciatę pro usu, & habitatione perpetuis quorundam dicti Ordinis Religiosorum cum Ecclesia, & aliis necessariis officinis denuo erecta fuerit, tamen nova Domus hujusmodi, presertim io Majori, & duabus aliis in ea fundatis Capellis adhuc imperfecta remansit, &, quod deterius est, Prior, & Fratres inibi decem numero, vel circa pro tempore degentes ex quadam sine
Cura Ecclesia cum Oratorio Sancti Laurentii inibi eidem novę Domui per decem Cannas meosurę illa- Nota.
rum partium propinqua diversimode in eorum prędicatiooibus faciendis, necnon missis, & aliis divinis officiis celebrandis, plura hactenus susceperuot, & quotidie suscipiunt, perturbationes, & incommoda. Quare pro parte dictorum exponentium nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictam Ecclesiam, sine Cura, cum Oratorio hujusmodi, prefatę novę Domui perpetuo unire, annectere, & incorporare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habeotes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstaotiis universis auctoritate oostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ecclesia sine Cura cum Oratorio hujusmodi, cujus duodecim, ac aliis juribus, & pertinentiis suis omnibus, pręfatę novę Domui, cujus vigintiquinque florenorum auri fructus, redditus, & proventus, secundum Mandatum.
communem extimationem, valorem annuum, ut ipsi Prior, & Conveotus asserunt, non excedunt, auctoritate prędicta in perpetuum incorpores, unias, & annectas, ita quod, cedente, vel decedente sine Cura Rectore, vel alias illam quomodolibet dimittente, liceat Priori, & Fratribus prędictis, per se, vel alium, seu alios corporalem Ecclesię sine Cura, ac Oratorii, juriumque & pertinentiarum prędictorum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, necnon hujusmodi illius fructus, redditus, & proventus in suos, ac dictę novę Domus usus, & utilitatem perpetuo convertere pariter, & retinere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon novę Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione
Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis, qui- Clausula derogans.
buscunque. Volumus autem, quod propter incorporationem, unionem, & annexiooem prędictas, si eas effectum sortiri contingat, Ecclesia sine Cura cum Oratorio hujusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum debite supportentur onera consueta. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę *Millesimo* Quadringentesimo Tricesimo Quinto, pridie Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Vulteran.*) In *Hetruria*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXIX fol.* 71.

Florentina Monasteria B. Marię, seu Reginę Cęli, & S. Lucię, unit Monasterio S. Catharinę (1).

Anno 1435 Die 1 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

LXIV.

ROmani Pontificis providentia circumspecta, ad Monasteriorum, & Religiosorum locorum, ac lo- Exordium.
eis, pręsertim sub fragili sexu dedicatarum personarum omnium, directionem, & commodum semper intendens, nonnunquam illorum statum alternat, variat, & commutat, prout personarum hujusmodi, ac locorum, & temporum qualitate peosata, justis etiam, & rationabilibus suadentibus causis id conspicit io Domino salubriter expedire. Ad audientiam siquidem nostram venerabili Fratre nostro Thoma Episcopo Traguriense (3) Generali Ecclesię Florentinę, pręsentialiter Pastore carentis, in spiritualibus, & temporalibus administratore, ac ad visitationem quorunlibet Civitatis, & Dięcesis Florentinę Diplomatis causa.
Monialium, ac Religiosorum quorumvis Ordinum, Monasteriorum, & locorum a nobis specialiter deputato, & nonnullis ejusdem civitatis civibus referentibus, non absque cordis displicentia pervenit, quod licet quodlibet ex B. Marię, alias Reginę Cęli de Chiarito, & S. Lucię Florentin. S. Augustini Ordinis Monasteriorum pro Abbatissa, ac pluribus Monialibus, quę sua inibi sub regulari dicti Ordinis observantia, ac vitę castimonia vota Altissimo reddere teoentur, dudum fundatum, & erectum extiterit, ac in illis ante multos annos pro tempore degeotes, Abbatissę, & Moniales, bene, & laudabiliter vixerint, tamen a nonnullis citra temporibus Monasteria ipsa illorum Prelatarum incuria, & negligentia, seu potius malo regimine, non solum observaotia hujusmodi, & quasi divino cultu destituta remanserunt; & remanent; sed, quod deterius est, quatuor in B. Marię, ac tres in S. Lucię Monasteriis prędictis pręsentialiter degentes Moniales, & illorum singulę Abbatissę, seu earum major pars, mundanis potius vanitatibus, quam divinis Officiis se exponentes, Religionis, & honestatis semita penitus derelicta, ad diversas, & illicitas cooversationes, & actus plurimum diverterunt, & quotidie divertunt, in suarum animarum periculum, religionis opprobrium, ac scandalum, & perniciosum exemplum etiam plurimorum. Nos igitur, ad quos ex debito Summi Pontificatus Officii omnium Monasteriorum, & locorum hujusmodi cura potissime pertinet, in pręmissis, ne ulteriora exinde dispendia, & inconvenientia subsequantur, opportune providere volentes, matura etiam super his deliberatione prehabita, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, auctoritate Apostolica, ex certa scientia, harum serie in singulis Monasteriis prędictis, singulas Abbatissales dignitates, ac dictum Ordinem supprimentes, & penitus extinguentes, necnon Abbatissas pręsentes hujusmodi dignitatibus prędictis, ac regiminibus, & admioistrationibus omnibus Monasteriorum eorundem privantes, & ab illis realiter amoventes, ipsas, ac omnes, & singulas Mooiales prędictas, cum earum, ac dictorum Monasteriorum, &
ad

ad quodlibet eorum legitime spectantibus terris, vineis, possessionibus, juribus, pertinentiis, & immobilibus bonis, ac censibus, & redditibus omnibus, & singulis ad Monasterium Sanctę Catharinę de Caffagio etiam Florentin. dicti Ordinis, in quo, ut accepimus, Abbatissa, & plures Moniales sub suavi Religionis jugo laudabilem vitam ducunt, auctoritate, & scientia prędictis transferimus, ipsaque terras, possessiones, jura, pertinentias, atque bona, census, & redditus, quę omnia per eorum qualitates, quantitates, nomina, cognomina, loca, & confines, necnon ipsorum, & dicti Monasterii S. Catharinę fructus, redditus, & proventus, pręsentibus haberi volumus pro expressis, eidem Monasterio S. Catharinę, eisdem auctoritate, & scientia, perpetuo concedimus, donamus, applicamus, & etiam appropriamus, ipsorum nihilominus B. Marię, & S. Lucię Monasteriorum Ecclesias, & alia infra eorum septa duntaxat consistentia, domos, habitationes, structuras, ędificia, curias, hortos, & hortalitia a concessione, donatione, & appropriatione prędictis specialiter excipiendo, donationique, & dispositioni nostrę, & Sedis Apostolicę tantummodo reservando, ita quod liceat ex nunc dilectis in Christo filiabus Abbatissę, & Conventui pręfati Monasterii S. Catharinę, per se, vel alium, seu alios corporalem terrarum, possessionum, jurium, pertinentiarum, & bonorum prędictorum possessionem libere apprehendere, & in earum ac dicti Monasterii S. Catharinę usus, utilitatemque convertere, & perpetuo habere, & retinere, Diœcesani loci, aut alicujus super hoc licentia minime requisita. Et insuper volumus, ac auctoritate, & scientia similibus, tenore pręsentium, statuimus, decernimus, & declaramus, quod Abbatissa, & Conventus Monasterii S. Catharinę hujusmodi Abbatissas, & Moniales translatas prędictas in suas, & dicti Monasterii S. Catharinę Sorores, & Moniales recipere, ac eis de communibus illius proventibus, sicuti aliis ejusdem Monialibus ministrare, sinceraque inibi in Domino caritate tractare, ita quod ipsę translatę Abbatissę se de cetero pro Abbatissis nullatenus reputare, sed debitam in dicto Monasterio S. Catharinę, prout alię Moniales prędictę faciunt, obedientiam pręstare, & exhibere omnino debeant, & etiam teneantur, quodque Abbatissa pro tempore, ac Conventus Monasterii S. Catharinę hujusmodi usque ad vigintiquinque annos a data pręsentium computandos aliquam personam in Monasterio hujusmodi Monialem recipere minime possint, atque valeant. Prętérea eidem Episcopo de omnibus, & singulis libris, paramentis, jocalibus, & aliis ad divini cultus decorem deputatis ecclesiasticis ornamentis, B. Marię, & S. Lucię Monasteriorum prędictorum inter illa, & dictum S. Catharinę Monasterium distribuendi, illaque eis concedendi, & perpetuo assignandi, prout sibi videbitur, & placebit, plenam, & liberam auctoritate prędicta concedimus facultatem, & etiam potestatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon privilegiis, & indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, quibus quoad pręmissa duntaxat specialiter derogamus, necnon omnium Monasteriorum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnium hominum liceat hanc paginam nostrę suppressionis, extinctionis, privationis, amotionis, translationis, concessionis, donationis, applicationis, appropriationis, voluntatis, statuti, constitutionis, declarationis, & derogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Trigesimo Quinto, Kalendis Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto,

Translatio. — Clausula derogans. — Sanctio pœnalis.

Gratis de mandato Domini Papę

Johannes Mannini.

A. de Florentia.

Duplicata gratis de mandato Domini nostri Papę

Johannes de Steccatis.

1. *S. Catharina.*) Quinque Monasteria Sororum habet Ordo FF. Prædicatorum *Florentiæ*. Ea inter recensentur Monasteria *S. Catharinæ*, & *S. Luciæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar, ex Autographo *Florentiæ* asservato in Monasterio *S. Luciæ*.

3. *Traguriem.*) Vulgo *Trau*, in *Dalmatia*.

Anno 1435 Die 29 Octobris.

Monasterium Florentinum (1) S. Mariæ de Nive confert Sororibus de Pœnitentia S. Dominici.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. Pastoralis officii debitum, quo sumus universis Orbis Ecclesiis, & Monasteriis, ac locis ecclesiasticis obligati, nos compellit, ut circa ipsorum, pręsertim deformationis opprobrio subjacentium, statum in melius dirigendum paternis & sollicitis studiis intendamus, &, ut illa debitę reformationis beneficio gaudeant, fructusque exinde proveniant ampliores, nonnunquam eis, grata plantaria Deo, ad Religionis propagationem, & divinę laudis augmentum salubriter surrogamus. Nuper siquidem venerabile Fratre nostro Thoma (3) Recanateo., & Maceraten. Episcopo, Tunc Traguriem., Generali Administratore Ecclesię Florentinę, ac ad visitationem omnium & singulorum Civitatis Florentinę Monasteriorum Ordinum quorumcunque a nobis tunc specialiter deputato, necnon pluribus dictę civitatis notabilibus civibus referentibus & insinuantibus per nos inter alia accepto, quod Monasterium B. Marię de Nive, Florentin., Ordinis S. Benedicti, ex Prelatorum negligentia, & malo regimine, regulari ob-

Diplomatis causa.

observantia, & quasi divino cultu penitus destitutum erat, quodque etiam in Religionis vilipendium, ac malum exemplum, & scandalum plurimorum, plura in spiritualibus, & temporalibus sustinuerat, & tunc sustinebat etiam detrimenta. Nos tunc ex pręmissis, & aliis rationabilibus, tunc expressis, causis dignitatem Abbatissalem, ac pręfatum Ordinem in eodem Monasterio supprimentes, ac illius Abbatissam existentem regimine, & administratione pręfati Monasterii privantes, & ab illis realiter amoventes, eamque, & singulas illius Moniales ad Monasterium S. Agathę Florentin. dicti Ordinis transferentes, omnia, & singula bona, census, & redditus pręfato Monasterio S. Agathę, perpetuo concessimus, donavimus, appropriavimus, & applicavimus, Monasterium ipsum B. Marię pręfatum, seu illius Ecclesiam, ac infra ejus septa duntaxat consistentia, Domus, habitationes, structuras, ędificia, hortos, curias, & hortalitia a donatione, & aliis pręmissis specialiter excipiendo, ac ordinationi, & dispositioni nostrę tantummodo reservando, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos ne Monasterium ipsum B. Marię ob gubernatoris carentiam corruat, & ad profanos usus deduci contingat, providere volentes, ac sperantes, quod illud sub bono, & felici regimine dilectarum in Christo filiarum, Priorissę ac Sororum, seu Religiosarum, de Pœnitentia S. Dominici nuncupatarum, in Civitate Florentina commorantium, plura in spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa, motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, Monasterium B. Marię prędictum, seu Ecclesiam, Domos, habitationes, curias, hortos, & hortalitia hujusmodi tam Priorissę, quam universis de Pęnitentia nuncupatis Sororibus, seu Religiosis prędictis pręsentibus, & futuris, ita quod de cetero Domus Sororum de Pęnitentia S. Dominici nuncupetur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, damus, perpetuo appropriamus, & etiam applicamus; Ita quod liceat Priorissę pro tempore existenti, per se, vel alium, seu alios corporalem Ecclesię, Domus, habitationum, curiarum, hortorum, & hortalitiorum prędictorum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & pro earum perpetuis usu, & habitatione perpetuo retinere, alicujus super hoc licentia minime requisita. Et insuper Priorissę, & Sororibus, seu Religiosis prędictis in Monasterio B. Marię, seu Domo hujusmodi pro tempore degentibus, illarumque servientibus, & personis, ut ipsę, ac earum singulę, omnibus, & singulis aliis Sororibus, & Religiosis de Pęnitentia S. Dominici nuncupatis, earumque Domibus, ac locis, & alias ubilibet consistentibus, generaliter a Sede Apostolica, vel alias concessis privilegiis, exemptionibus, indultis, & gratiis uti valeant pariter, & gaudere [illegible] narum serie indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & [illegible] Apostolicis, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę suppressionis, amotionis, privationis, translationis, donationis, appropriationis, applicationis, voluntatis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Quarto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Concessio.

Clausula derogans.

Gratis de mandato D. N. Papę.

A. de Florentia.

Jo. Montani.

G. de mandato D.N. Papę.
M. de Pistorio.

1. *Florentia.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentiæ* in Monasterio *S. Dominici* asservato.
3. *Thoma.*) Illum credideram *Thomam Tomassinum* Episcopum *Recanatensem* & *Maceratensem*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*. Ipsum inter Episcopos *Traguriensis* recensuimus in *Appendice ad Pontificatum Martini V*. Ceterum quod *Thomas* noster Episcopus *Lesinensis* renunciatus fit, ex testimoniis in *Appendice* mox laudata citatis nullus quidem dubito, verum quia ex constitutionibus Eugenii IV datis 1 & 29 Octobris 1435 liquet *Thomam* Episcopum *Traguriensem* fuisse hoc eodem circiter anno, credideram, *Thomam* prius *Lesinensem*, & postea *Traguriensem* Episcopum fuisse. Vel dicendum, quod si *Lesinensis* Episcopus hoc anno fit designatus, illi Sedi paulo post nuncium remisit.

Ut Hospitium Pauperum in Oppido Turnovi (1) constituatur, ipsique F. Claudius Hospitis præficiatur.

Anno 1435 Die 29 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Beatę Marię de Intermontibus, Gebennen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Illa Christi fidelium vota, per quę divinus cultus intenditur, ipsorumque fidelium, quos rei familiaris premit inopia, necessitati consulitur, merito commendantes, illa libenter concedimus, quibus talia poscentes, exauditis votis eorum, valeant in Domino consolari. Sane pro parte dilecti filii Johannis Hospitis Oppidani Turnovi, Tarantasien. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare cupiens, in Oppido Turnovi dictę Dięcesis, pro receptione, & recreatione Christi pauperum per illud transmeare solitorum, quique propter austeritatem loci illius magnas inibi inedias, conceptis nonnunquam exinde gravibus infirmitatibus preferre consueverunt, unum Hospitale, cum Capella, domibus, & aliis ad pręmissa habitationibus, de bonis a Deo sibi collatis, erigere, construere, & dotare proponit, si ad hoc sibi Sedis Apostolicę suffragetur auctoritas, quodque dilectus filius Claudius Hospitis, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, ipsius Johannis natus unicus, Hospitale ipsum quamprimum constructum, & dotatum fuerit, te-

Diplomatis causa.

regat quoad vixerit, & administret, ferventer exoptet. Quare pro parte ipsius Johannis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi erectionem, constructionem, & dotationem hujusmodi faciendi, ac eidem Claudio, ut Hospitale ipsum post fundationem, constructionem, & dotationem hujusmodi regendi, & administrandi, sibique, ac personis aliis Ecclesiasticis Missas, & alia divina officia in Capella ipsa celebrandi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, dilecti filii nobilis viri Amedei, Ducis Sabaudię, asserentis, oppidum prefatum sub ejus temporali Dominio consistere, ac ipsius Johannis in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si ea, super quo tuam conscientiam oneramus, veritate suffulta repereris, tu ipsi Johanni, postquam congruam pro premissis dotem assignaverit, erectionem, constructionem, & dotationem hujusmodi faciendi, licentiam, quodque in eadem construenda Capella Missa, & alia Divina officia, absque tamen Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius prejudicio celebrari valeant, eadem auctoritate concedas, & insuper prefato Claudio, si alias sit idoneus, & aliud Canonicum non obsistat, Hospitale predictum, postquam erectum, constructum, & dotatum fuerit, ut prefertur, juxta constitutionem felicis recordationis Clementis Papę V, Predecessoris nostri, in Concilio Viennen. editam, per eum quoad vixerit, tenendum, regendum, & etiam gubernandum eadem auctoritate committas; inducens per te, vel alium, seu alios eundem Claudium, vel procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem Hospitalis, juriumque, & pertinentiarum, suorum universorum, & defendens inductum, ac faciens, ipsum, vel dictum procuratorem pro eo, ad Hospitale predictum, ut est moris, admitti, sibique de illius fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis, in sustentationem pauperum, & infirmorum, ac alias in Hospitalis predicti utilitatem, & usum, juxta constitutionem predictam, convertendis, & exponendis integre responderi. Contradictores auctoritate nostra &c. Nos enim prefato Claudio, ut Hospitale predictum, postquam illud sibi concessum fuerit, ut prefertur, recipere, ac juxta premissam constitutionem regere, & administrare libere & licite valeat, quod dicti Ordinis professor existat, ut prefertur, necnon Constitutionibus Apostolicis, ac ipsius Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque: & insuper ex nunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto Tertio Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

2. *Turnovi.*) In *Alpibus Grails.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XV fol 87.*
Hic autem brevitatis ergo missa fiunt varia Diplomata, quibus *Eugenius IV* Ecclesiastica Beneficia contulit Fratribus Ordinis Prædicatorum. Quia vero Fratres his Beneficiis nonnunquam donati sunt, ut ferrent qualecunque præmium laborum, cum in Conciliis, tum apud Principes Christianos pro Ecclesia Sancta exantlatorum, paucis notabo nomina Fratrum, & tempus quo data fuere Diplomata.

Anno 1434 Die 6 Septembris. LXVII.

F. Rodericus de Colimbria fit Abbas Monasterii S. Johannis de Teronca, Cisterciensis Ordinis, Lamecen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Summi dispositione Rectoris &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Octavo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.LIII. fol.*257.

Anno 1436 Die 13 Februarii. LXVIII.

UT F. Rodericus de Sintra quodcunque Beneficium *Seculare*, vel *Regulare* cujusvis Ordinis consequi possit Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Hinc est quod Nos volentes, te, qui, ut asseritur, dilectæ in Christo filiæ nobilis mulieris Isabellis dilecti filii nobilis viri Philippi Ducis Burgundiæ Consortis Confessor, & in Theologia Bacallarius formatus, necnon Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto* (stylo Bullarum æræ communis MCCCCXXXVI) *Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Arch. Apostol. *Lib.CXIII. fol.*86.

Anno 1436 Die 25 Maii. LXIX.

F. Radolphus Engelberti renunciatur Abbas Monasterii S. Johannis Baptistæ Bergen., in Regno Norwegiæ, Ordinis S. Augustini. Constitutio sic incipit. *Solicitæ considerationis indagine &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Octavo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Arch. Apostol. *Lib.XXXI fol.*113.

Anno 1436 Die 7 Julii. LXX.

F. Christophorus de Campocorso, Pœnitentiarius Summi Pontificis, præficitur *Capellæ*, & *Hospitali* S. Antonii de Pera prope Constantinopolim. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Nonis Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Arch. Apostol. *Lib.LXXVII. fol.*111.

Anno 1437 Die 7 Martii. LXXI.

F. Bermundus Coci creatur Abbas Monasterii S. Seaiidi, Præmonstratensis Ordinis, Diœcesis S. Pontii Thomeriarum. Constitutio sic incipit: *Solicitæ considerationis &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVII.) *Nonis Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Arch. Apostol. *Lib.LXXXI. fol.*169.

F. Si-

Digitized by Google

F. Simoni de Laude, qui Isabelli Ducissæ Burgundiæ a confessionibus erat, ejusdem Ducissæ rogatu potestatem facit, obtinendi Beneficium Ecclesiasticum *per S. Augustini Canonicos, vel S. Benedicti Ordinum Monachos gubernari solitum ... in aliquo Civitate, Diœcesi, seu loco sub dominio nobilis viri Philippi Ducis Burgundiæ consisten*. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVII) *Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Arch. Apostol. *Libro LXXXVI. fol.* 107.

Anno 1437 Die 11 Martii. LXXII.

F. Raymundus de Lauda constituitur Abbas Monasterii B. Mariæ de Borneto, Ordinis S. Benedicti Diœcesis Engolismen. Constitutio sic incipit. *Solicita considerationis &c. Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo*, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVIII) *Tertio Decimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Arch. Apostol. *Lib. XCVIII fol.* 312.

Anno 1438 Die 17 Februarii. LXXIII.

UT F. Petrus Petri, *Capellanus* Renati Regis Siciliæ, possit assequi Beneficium Ecclesiasticum cum Cura, vel sine Cura, Cluniacen., vel S. Benedicti Ordinum. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo*. Ex Arch. Apostol. *Lib. CV. fol.* 90.

Anno 1438 Die 30 Septembris. LXXIV.

F. Johanni de Turrecremata, Magistro S. Palatii Apostolici confert perpetuum Beneficium in S. Eutropii de Spinar, ac Præstimonialem portionem in S. Johannis Castri, seu Villæ de Garcimonios Parochialibus Segobien., & Conchen. Diœceseon Ecclesiis. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Arch. Apostol. *Lib. CXXIII. fol.* 153.

Anno 1439 Die 8 Junii. LXXV.

F. Fernandus de Achellas instituitur Abbas Monasterii S. Salvatoris de Fonte Archata, Ordinis S. Benedicti, Bracarensis Diœcesis. *Fernandi Bracarensis Archiepiscopi Commensalis continuus erat Fernandus noster, ipsi multa servitia præstiterat, per annos triginta & ultra populo illarum partium Verbum Dei prædicaverat, ac in prædicatione hujusmodi ei plurimum utilis fuerat*. Verba sunt constitutionis quæ sic incipit. *Solicitæ considerationis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Decimo Septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Arch. Apostol. *Lib. CXXVI. fol.* 72.

Anno 1439 Die 15. Junii. LXXVI.

F. Johannes de S. Paulo, rogatu Caroli Francorum Regis constituitur Rector *Hospitalis* Pauperum, seu *Leprosariæ* Feritatis abreui (vulgo, mea quidem sententia, *Ferte Aurain*) Aurelianensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Gerentes in desideriis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Arch. Apostolico *Libro CXXIII fol.* 296.

Anno 1439 Die 9 Septembris. LXXVII.

F. Petrus Francisci de Cingulo fit Abbas Monasterii S. Salvatoris de Scantrilia, Ordinis S. Benedicti Diœcesis Sabinensis. Constitutio sic incipit. *Inter solicitudines &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Decimo Octavo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Arch. Apostolico *Lib. CXVII fol.* 258.

Anno 1439 Die 14 Septembris. LXXVIII.

F. Jacobus Laurentii, Prior Senensis Cœnobii, creatur Abbas Monasterii S. Anthimi Vallistartiæ, Romanæ Ecclesiæ immediate subjecti, Ordinis S. Benedicti, Diœcesis Clusin. Constitutio sic incipit. *Suscepti cura regiminis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Arch. Apostolico *Libro CXX fol.* 248, & *Lib. XVI fol.* 28.

Anno 1439 Die 27 Decembris. LXXIX.

F. Bartholomæus de Liaba, Mutinensis, renunciatur Abbas Monasterii S. Fulminii de Monte Lupono, Ordinis S. Benedicti, Diœcesis Firman. Constitutio sic incipit. *Solicita considerationis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLI) *Kalendis Januarii, Pontificatus nostri Anno Decimo*. Ex Arch. Apostolico *Lib. CXXIX fol.* 156.

Anno 1441 Die 1 Januarii. LXXX.

F. Opizo da Taculis constituitur Rector Ecclesiæ, *Prioratus nuncupatæ S. Iacobi Regin*. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Arch. Apostolico *Libro CXLIV fol.* 181.

Anno 1441 Die 5 Aprilis. LXXXI.

Anno 1441 Die 12 Julii. LXXXII. F. Jacobus Navarro, Capellanus & Pœnitentiarius Summi Pontificis præficitur Ecclesiæ S. Martini de la Saca, Diœcesis Bajonensis. Constitutio sic incipit. *Grata familiaritatis, & devotionis obsequia, quæ dilectus filius Jacobus Navarro Ordinis FF. Prædicatorum, & Theologiæ professor, Capellanus noster, nobis hactenus impendit, & adhuc solicitis studiis impendere non desistit, necnon Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesima Primo, Quarto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXLIV fol.* 167.

Anno 1441 Die 23 Augusti. LXXXIII. F. Peregrinus, *loci de Bonifacio*, constituitur Prior Monasterii S. Jacobi de Capitesari, Ordinis S. Benedicti, Diœcesis Jenuensis. Constitutio sic Incipit. *Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesima Prima, Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXLIV fol.* 215.

Anno 1441 Die 14 Septembris. LXXXIV. F. Johannes de Curte, rogatu nobilis viri Francisci Foscori Ducis Venetiarum, fit Præpositus Ecclesiæ S. Laurentii de Bisalba, Diœcesis Pergamen. (seu *Bergomensis*). Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo, Quadragesimo Primo, Decimo Octavo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXLIV fol.* 283.

Anno 1441 Die 15 Septembris. LXXXV. UT F. Michael Bars *Seculare*, aut *Regulare* cujuscunque Ordinis Beneficium consequi possit. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Te qui, ut asseris, Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus fuisti, & in Theologia Bacallarius formatus existis, ac pro gradu Magisterii, in ea in brevi adipiscendo, verbi etiam Divini prædicationi interdum insistenda, vacare dignosceris &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Decimo Septimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXLIV fol.* 79.

Anno 1441 Die 16 Septembris. LXXXVI. UT F. Elias Bodendi *Theologiæ Professor Seculare* Beneficium possit asseqni. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Te, qui, ut asseritur, dilecti filii nobilis viri Ludovici Delfin. Viennen., carissimi in Christo filii nostri Caroli Francorum Regis illustris primogeniti, Confessor, ac Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesima Quadragesimo Primo, Sexto Decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CXLIV fol.* 289.

Anno 1441 Die 6 Octobris. LXXXVII. EIdem F. Eliæ Bodandi *Magistro in Theologia* concedit quadraginta librarum Turonen. annuam pensionem solvendam a Petro, electo Cornoten., Abbate Monasterii de Belloloco, Ordinis S. Benedicti, Diœcesis Lemovicen. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Prima, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CXLIV fol.* 245.

Anno 1443 Die 5 Aprilis. LXXXVIII UT F. Ciampolus de Bonsignoribus de Senis quodcunque Beneficium Ecclesiasticum consequi possit. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Senis Anna Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio*, *Nonis Aprilis*, *Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXXIV fol.* 66.

Anno 1443 Die 21 Augusti. LXXXIX. F. Nicolaus de Aymo, *Capellanus Mariæ de Bancio*, Reginæ illustris, ejusdem Reginæ rogatu præficitur Ecclesiæ S. Mariæ de Solvotione extra muros Lycien. Constitutio sic incipit. *Apostolicæ Sedis circumspecta benignitas &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Duodecima Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CLXXIV fol.* 3.

Anno 1443 Die 20 Novembris. XC. EIdem F. Nicolao de Aymo confert Ecclesiam S. Mariæ Incoronatæ extra muros Lycien. Hoc in Diplomate *Nicolaus* noster dicitur *Mariæ de Angena* (eadem est sc *Maria de Bancio*, ut alibi notatum fuit) Reginæ illustris *Capellanus ex dispensatione Sedis Apostolicæ*. Constitutio sic incipit. *Piis fidelium votis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Duodecimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CLXXIV fol.* 252.

Anno 1443 Die 23 Novembris. XCI. F. Mundonus Belvayleti (vulgo *Beauvillier*. Nobilissima gens est, heroum ferax, quæ nunc etiam floret in Gallia. Consulendus *Robertus Cousin* in ejusdem Familiæ Genealogia), sacræ Theologiæ Professor, *Nobilis viri Philippi Ducis Burgundiæ Consiliarius*, creatur Prior Ecclesiæ S. Germani Enbrlennen., Ordinis S. Augustini, Æduen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Pe-*

S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Nono Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo. Ex Arch. Apostol. *Lib.CLXXIV fol.217.*

F. Dominicus Vannutii de Urbe Veteri renunciatur Prior Ecclesiæ S. Johannis Urbevetan., Ordinis Sancti Augustini. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Nos volentes tibi, qui, ut asseris, Bacallarius in Theologia formatus, ac de Civitate nostra Urbevetan. oriundus, & in ea plurimum dilectus existis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLIV) *Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo*. Ex Arch. Apostol. *Lib.CLXX.fol.125.*

Anno 1444 Die 13 Februarii. XCII.

UT F. Martinus Swab, Frederici Regis Romanorum *Capellanus*, quodcunque seculare Beneficium possit obtinere. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Undecimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CXCVIII fol.267.*

Anno 1445 Die 21 Aprilis. XCIII.

UT F. Johannes Bergerane, Theologiæ Professor, *Seculare*, vel *Regulare* Beneficium cujuscunque Ordinis consequi possit. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Hinc est quod nos volentes, te, qui, ut asseritur, de nobili genere procreatus, & dilecti filii nobilis viri Ludovici Delfini Viennen. Consiliarius, at illius Hospitii Requestarum Magister, & per ipsum Ludovicum ad Nos Nuntius, seu Ambasciator destinatus existis, favore prosequi gratiæ specialis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Quinto Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CXCVIII fol.220.*

Ann 1445 Die 18 Augusti. XCIV.

F. Johannes Meredich, *Bacallarius* in Theologia, renunciatur Abbas Monasterii S. Mariæ de Truno, Ordinis S. Benedicti, Sarsenatensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Ad ea ex Apostolicæ &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Pridie Nonas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CC fol.* 143.

Anno 1445 Die 4 Septembris. XCV.

F. Johanes de S. Martino, Theologiæ Professor, fit Rector Ecclesiæ S. Michaelis de Savego Fraucto, prope Villam de Frontineros, Abulensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Tertio Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXCVIII fol.9.*

Anno 1445 Die 11 Septembris. XCVI.

UT F. Michael Rama, *Capellanus* Alfonsi Regis Aragonum, quodcunque Beneficium consequi possit. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Hinc est, quod Nos volentes, te, qui, ut asseritur, quondam Petri Infantis Aragoniæ Confessor fuisti &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto, Sexto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CCXVI fol.80.*

Anno 1446 Die 26 Septembris. XCVII.

F. Michael de Caligariis de Ferraria præficitur Ecclesiæ S. Johannis de Cotiliano, Nucerin. Diœceseos, cui S. Nicolai de Voltulis, & S. Pauli de Morano, ac S. Luciæ de Perituio, ejusdem Diœceseos Ecclesiæ erant annexæ. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLVII) *Tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CCXVI fol.80.*

Anno 1447 Die 11 Januarii. XCVIII.

Ut annua pensio illius Monasterii sit, in quo Soror, cui est assignata, diem obierit extremum.

Anno 1435 Die 13 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XCIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Barchinonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię Catharinę Despla, Priorissę Monasterii Sororum Barchinonen. per Priorissam soliti gubernari, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod cum olim ipsa tunc Monasterii Sororum Beatę Marię Magdalenę Valentinen., etiam sub simili cura viventium Soror existens, in Priorissam dicti Monasterii Barchinonen. Canonice electa

Exordium.

Diplomatis causa.

Digitized by Google

electa fuisset, ac electionem hujusmodi ex jussu, & mandato Prioris Provincialis Ordinis Fratrum eorundem Provinciæ Aragoniæ, secundum morem dicti Ordinis, acceptasset, Monasteriumque ipsum Barchinonen. tunc regeret, & gubernaret, prout de præsenti regit pariter, & gubernat, ac in primo ejus ingressu dicti Monasterii Beatæ Mariæ, in quo per sex annos, vel circa, professionem inibi per illius Sorores emitti solitam regularem emittendo permansit, censum, sive redditum perpetuum decem Librarum Regalium Monetæ Valentinen., illius sibi ad vitam suam usufructu reservato, necnon in pecunia numerata octuaginta, vel circa similes Libras ad illud asportasset, tamen postmodum dilectus filius Bartholomæus Texerii, dicti Ordinis Generalis Magister, voluit, statuit, decrevit, & ordinavit, quod census, sive redditus hujusmodi, & bona alia dictæ Catharinæ, seu quæ illi concessa fuerunt, post ejus obitum ad illud ex Sororum, sub hujusmodi cura viventium, Monasteriis, in quo eam decedere contingeret, & cujus tempore sui obitus Priorissa, seu Soror existeret, libere spectare & pertinere deberent, prout in ipsius Magistri, ejus sigillo munitis, literis dicitur plenius contineri. Quare pro parte dictæ Catharinæ Priorissæ etiam asserentis quod dictum Monasterium Valentinen. a cura, & obedientia Fratrum hujusmodi, ita quod ipsius Sorores sub cura prædicta vivere volentes, de illo ad quodcunque sub hujusmodi cura viventium, Sororum Monasterium, cum omnibus earum bonis, & redditibus se libere transferre possent, nuper Auctoritate Apostolica separatum & segregatum extitit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut voluntati, statuto, decreto, & ordinationi Magistri, ac illius literis hujusmodi, ac omnibus, & singulis in eis contentis, & inde secutis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicæ confirmationis adjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de præmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem, ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, literas Magistri, ac voluntatem, statutum, decretum, & ordinationem, ac alia in illis contenta, & inde secuta hujusmodi, eadem auctoritate nostra, approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, non obstantibus quod dictum Monasterium Beatæ Mariæ sub Fratrum cura hujusmodi per amplius non existat, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum & Ordinis prædictorum, confirmatione, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Idibus Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. Archivo.) In quo Exemplar ex Archivo Apostolico Lib. LXIX. fol. 23.

Anno 1435 Die 20 Decembris.

Inscribit Constitutionem qua Martinus V firmat Compositionem initam inter Moniales S. Sixti de Urbe, & Monasterium S. Oswaldi de Nostle (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

C.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Conventui Monasterii, sive Prioratus S. Oswaldi de Nosteliis (3), per Priorem soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Eboracen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PRovisionis nostræ debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum fel. rec. Martini Papæ V Prædecessoris Nostri, in ipsius Registro repertum, pro eo, quod, sicut vestra, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, vos indigere dicto tenore noscimini, de Registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad vestram supplicationis instantiam præsentibus annotari fecimus qui talis est. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Exigit (4) devotionis sinceritas, quam dilecti filii Prior modernus, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi de Nosteliis per Priorem soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, Eboracen. Diœcesis, ad Nos, & Romanam gerunt Ecclesiam, ut ipsorum petitionibus favorabiliter annuamus. Dudum siquidem pro parte dilecti filii Roberti, Prioris, & hujusmodi Conventus, necnon dilectarum in Christo filiarum Priorissæ, & Coventus Monasterii Sancti Sixti de Urbe, ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, per Priorissam gubernari consueti, sub cura & secundum instituta Fratrum Prædicatorum viventium, Nobis exposito, quod cum olim inter Priorem, & Sancti Oswaldi ex una parte, ac Priorissam Sancti Sixti Monasteriorum Conventus hujusmodi, super eo, quod eædem Priorissa, & Conventus Sancti Sixti dictos Priorem & Conventum Sancti Oswaldi Monasteriorum eisdem Priorissæ & Conventui Monasterii Sancti Sixti in pensione annua quinquaginta Marcarum Sterlingorum ratione fructuum, & proventuum Parochialis Ecclesiæ de Bamburgo Anneliven. (5) Diœcesis quam dicti Prior, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi, in usus proprios tenent, eorundem teneri & obligatos fore, ipsamque pensionem eisdem Priorissæ & Conventui Monasterii Sancti Sixti per dictos Priorem, & Conventum Monasterii Sancti Oswaldi salva cessatione per ipsos postmodum diutius facta, pluribus retroactis temporibus, solutam fuisse, Prior vero, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi præfati ad solutiones alicujus hujusmodi pensionis se minime teneri, cum idem Monasterium Sancti Oswaldi ipsi Monasterio Sancti Sixti in nullo subesset, aut censuale existeret, asserebat, diversæ controversiæ, & dissensionum materiæ ex altera parte fuissent, tandem dilectus filius Magister Hermannus Dwerg Præpositus Ecclesiæ Sancti Lebuini Daventrien, Trajecten. Diœcesis, Decretorum Doctor Notarius, & Referendarius noster, Procurator proprio nomine dictorum Prioris, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi, necnon præfatæ Priorissæ, & Coventus Monasterii Sancti Sixti

Tenor Constitutionis Martini V.

ha-

habita primitus cum nonnullis personis mediis, viris probis, & honestis, inter se deliberatione matura, pro bono pacis ad hanc concordiam pervenissent, videlicet quod ipse Hermannus Procurator, de cujus procurationis mandato, & potestate ad infrascripta facienda plene constiterat, & facta fides fuerat, nomine dictorum Prioris, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi pręfatis Priorissę & Conventui Monasterii Sancti Sixti pro omni jure ipsarum & interesse quod se in annua dictarum quinquaginta Marcarum, quę se ad valorem ducentorum Florenorum extendebant, pensione hujusmodi ad ipsum Monasterium Sancti Oswaldi, ratione fructuum, & proventuum dictę Ecclesię de Bamburgo quomodolibet habere prętendebant, seu prętendere poterant in futurum, Casale nominatum communiter de Salice, quod in Regione Transtiberina extra Portam Portuę situm est, ac quod ad Paulum Stati Civem Romanum spectaverat, ac quod eidem Monasterio Sancti Oswaldi justo emptionis titulo acquisierat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis in hereditatem ipsarum propriam libere donasset, & assignasset, & pro neglectis in pensionum solutionibus quibuslibet summam trium millium, & octuaginta sex Florenorum auri de Camera eisdem Priorissę & Conventui Monasterii Sancti Sixti in earundem utilitatem convertendam, realiter persolvisset, ipsęque Priorissa, & Conventus Monasterii Sancti Sixti ex adverso omni juri, quod ipsis in pensione prędicta futuris temporibus competere censeri poterat, actioni quoque, & interesse ipsarum penitus, & omnino cedentes, necnon de prędicta summa pro pręteritis neglectis solutionibus hujusmodi se contentas reddentes, tam de summa prędicta pro neglectu, ut pręfertur, quitassent, quam aliis deinceps perpetuis futuris temporibus quomodolibet debitis persolvendis pensionibus, Priorem, & Conventum Monasterii Sancti Oswaldi prędictos totaliter liberassent perpetuo, & etiam absolvissent, prout in quodam Instrumento publico, exinde confecto, cujus tenorem in aliis nostris literis annotari, & inseri fecimus, plenius continebatur, Nos tunc ad dictorum Roberti Prioris, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi supplicationis instantiam, concordiam, donationem, assignationem, cessionem, quitationem, liberationem, & absolutionem prędictas, aliaque in dicto Instrumento contenta, sicut provide facta, per utramque partium prędictarum suscepta fuerant, & quęcunque inde secuta, rata habentes, & grata, ea auctoritate Apostolica per easdem literas ex certa scientia confirmavimus, & nostri scripti patrocinio communivimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, & nihilominus omnes & singulos processus, desuper forsan habitos, quasvis etiam censuras, & pęnas cotinentes, ex tunc extinximus, & cassavimus, & pro extinctis, sublatis, & cassatis haberi voluimus, prout in ipsis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Prioris moderni, & Conventus Monasterii Sancti Oswaldi prędictorum, petitio continebat, Prior, qui tunc fuit pręfatus non Robertus, prout in aliis nostrarum literarum narraturis expositum extitit, sed Johannes nominatus fuerit; Nos ne propterea de literarum earundem viribus a quoquam hęsitari valeat in futurum, volumus, & Apostolica ipsis Priori moderno, & Conventui auctoritate concedimus, quod literę, necnon concordia, donatio, assignatio, cessio, quitatio, liberatio, & absolutio pręfatę, & omnia alia in dictis literis contenta, & quęcunque inde secuta, in omnibus, & per omnia valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, proinde ac si pro parte Johannis tunc ibidem Prioris, & non Roberti, hujusmodi expositio in literis prędictis narrative pręmissa fuisset, & haberetur. Non obstantibus pręmissis, & aliis contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę voluntatis, & concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctos Apostolos Tertio Nonas Decembris Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo. Ceterum, ut earundem literarum tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate pręfata, decernimus, ut illud idem robur, eosdemque vim & vigorem dictus tenor per omnia habeat, quę haberent originales literę supradictę, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur quandocunque & ubicunque in judicio, vel alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac ei stetur firmiter in omnibus, sicut dictis originalibus literis staretur, si exhibitę forent, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostrę constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Tertio Decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Nostle.*) Legenda *Constitutio LI Innocentii IV Tomo I pag.* 114.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIII fol.* 56.
3. *Nostellis.*) Seu *Nostle.*
4. *Exigit.*) Eadem de re lata est *Constitutio CCXXXVI Martini V.* Legitur *pag.* 690 *Tomo II.*
5. *Anneliven.*) In Constitutione mox laudata legitur *Duvolinen.* Neutrum placet. Vide *Notam III* ad eandem Constitutionem.

Fratres Prædicatores mittit in possessionem Cœnobii extra muros Papien. (1).

Anno 1436 Die 1 Januarii.

Ex Arch. (2) *Ordinis.*

CI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Generali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua devotum & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis illis, per quę divinus cultus adaugeri, & pręfata Religio propagari, locaque cultui dedicata pręfato, votiva reformationis incrementa suscipere valeant, gratum, & benevolum prębeamus assensum. Sane per venerabilem Fratrem Nostrum....... (3) Episcopum Portuen. tunc tituli Sancti Clementis Presbyterum Cardinalem felicis recordationis Martino Papę V Prędecessori Nostro exposito, quod ipse in Civitate Papien. unum Collegium pro scholaribus in Theologia, & in utroque jure in quibusdam Domibus nepotum suorum in eadem Civitate consistentibus, ipsorum ad id accedente consensu, fundare, & de bonis sibi a Deo collatis dotare proponeret, sed ei ad dotandum Collegium

Diplomatis causa.

ip-

ipsum non eflueret copia facultatum, ac pro parte ipsius Episcopi tunc Presbyteri Cardinalis, eidem Prędecessori humiliter supplicato, ut Monasterium Sancti Apollinaris extra muros Papien., Ordinis Sancti Benedicti, tunc per obitum quondam Placidi illius Abbatis apud Sedem Apostolicam defuncti vacans, Ordine hujusmodi, & Abbatiali dignitate suppressis, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Collegio incorporare, unire, & annectere dignaretur, idem Prędecessor per suas literas dilecto filio Archipresbytero Ecclesię Mediolanen., ejus proprio nomine non expresso, inter alia mandavit, ut in prefato Monasterio, si, ut premittitur, vacaret, Ordinem, & dignitatem predictos supprimeret, ipsius quoque terras, possessiones, jura, & emolumenta ipsi Collegio in perpetuum incorporaret, uniret, & annecteret, ita quod liceret scholaribus, vel Rectori dicti Collegii qui essent pro tempore, corporalem terrarum possessionem auctoritate propria apprehendere, & in suos usus convertere. Proviso, ne Ecclesia dicti Monasterii ad profanos usus redigeretur, sed inibi per aliquem discretum Presbyterum, per Rectorem, & scholares hujusmodi deputandum, deserviretur laudabiliter in divinis; & deinde Nobis, qui dicto Prędecessore, sicut Domino placuit, sublato de medio, fuimus, divina favente clementia, ad apicem Summi Apostolatus assumpti, pro parte ejusdem Episcopi exposito, quod dilectus filius Petrus de Castellenen. Archipresbyter dicte Ecclesię Mediolanen. ad earundem literarum executionem procedens, illarum vigore, Ordinem, & dignitatem in ipso Monasterio Sancti Apollinaris suppressisset, ac terras, possessiones, & emolumenta prefata dicto Collegio in perpetuum univisset, annexuisset, & incorporasset, ipsi Rector, & scholares possessionem terrarum, possessionum, jurium, & emolumentorum hujusmodi apprehendentes, ea in usus tenerent antedictos, Nos tunc suppressionem, Unionem, annexionem, & incorporationem predictas, & quęcunque inde secuta rata habentes, & grata, ea auctoritate Apostolica confirmavimus & nostri scripti patrocinio communivimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, prout in ipsius Prędecessoris, & nostris, desuper confectis, literis plenius continetur. Cum autem, sicut prefatus Episcopus Nobis nuper exponere curavit, ipse summis desideriis exoptet, ut in eodem Monasterio, cultu restaurato divino, digna inibi Altissimo laudum preconia exsolvantur, ac vigeant per amplius salutaria Deo grata. Quare idem Episcopus Nobis humiliter supplicavit, ut vobis Monasterium predictum cum Ecclesia, ędificiis, hortis, hortalitiis, illi adiacentibus, & ad illud pertinentibus, unione, incorporatione, & annexione predictis alias ipsi Collegio in omnibus salvis persistentibus, Vobis pro uno Priore, & aliquibus Fratribus vestri Ordinis, qui sub districta ejusdem Ordinis observantia in eodem Monasterio vivant, & Altissimo pro humilitatis spiritu deserviant, concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum in omnibus

Concessio. vigere, & adaugeri, Religionemque hujusmodi propagari, intensis desideriis affectamus, piumque Episcopi in hac parte propositum in Domino multipliciter commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis Monasterium predictum cum Ecclesia ędificiis, hortis, & hortalitiis prefatis pro usu, & habitatione predictis, auctoritate Apostolica concedimus, Vobisque, quod Monasterium cum Ecclesia, ędificiis, hortis, & hortalitiis hujusmodi pro predictis usu, & habitatione unius Prioris, & aliorum Fratrum dicti vestri Ordinis, qui sub hujusmodi observantia, ibidem perpetuo morari, & persistere, quique sepulturam habere, ac pro tempore decedentium, ac sepulturas apud eos eligentium corpora sepelire possint, necnon omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, & indulgentiis, quibus alii domorum dicti vestri Ordinis Fratres ex quibusvis concessionibus Apostolicis utuntur & gaudent, uti debeant pariter, & gaudere, eadem auctoritate indulgemus per presentes, Diecesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus quod alia Domus dicti

Clausola derogans. vestri Ordinis in dicta Civitate sit, ac felicis recordationis Bonifatii Pape Octavi Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in Civitate, Castro, Villa, seu loco quocunque Domos, seu loca quęcunque de novo recipere, vel recepta mutare presumant, absque Sedis prefatę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & aliis Constitutionibus Apostolicis contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę Constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto (4), Kalendis Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Papien.*) *Ticinen.* scilicet, vulgo *Pavia*, in *Insubria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXV fol.* 19.
3. *Nostrum . . .*) Is erat vir celeberrimus *Branda Castelionens*, vulgo *Cardinalis Placentinus*, de quo *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCX pag.* 801.
4. *Tricesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, Ęrę communis *MCCCCXXXVI*.

Anno 1436 Die 7 Januarii.

Priorem S. Sabinæ (1), ipsiusque Successores delegat, qui Ædes Sacras S. Mariæ in Porticu de Urbe reficiendas curent.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Domus Sanctę Sabinę de Urbe Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. QUamvis de cunctis Orbis Ecclesiis, prout ex debito Nobis desuper injuncti pastoralis officii tenemur, solicite cogitemus, pro eorum statu salubriter dirigendo, inter ceteras tamen ad Ecclesias almę Urbis, & presertim quę venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium Tituli fore noscuntur, & eorum curę, & administrationibus committi consueverunt, nostrę considerationis intuitum propensiori studio dirigimus, ut Ecclesię ipsę in locis, in quibus ruinam minantur, reparentur, ac alias in suis ędificiis, & structuris debite conserventur. Cum itaque ex fide di-

digna relatione percepimus Ecclesiam Sanctę Marię in Porticu (3)de Urbe quę titulusDiaconi Cardinalis fore dignoscitur, & quę tanto tempore vacavit, & alicujus eorundem Cardinalium curę, & administrationi commissa non extitit, quod in suis ędificiis, & structuris prorsus quasi ruinam minatur, & nisi celeriter provideatur eidem, ipsa Ecclesia totali desolationi temporis successu verisimiliter subjacebit, Nos igitur, Ecclesiarum hujusmodi, & aliorum piorum locorum desolationibus summopere occurrere satagentes, discretioni tuę, de qua in his, & aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, motu proprio, & non ad tuam, vel alterius Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus tu, necnon Successores tui Domus Sanctę Sabinę de Urbe Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existentes Priores, per vos, vel alium, seu alios, omnes, & singulos dictę Ecclesię, quandiu ipsa vacaverit, seu prędicto Diacono Cardinali vacaverit, necnon omnium, & singularum prębendarum ejusdem Ecclesię pro uno Anno duntaxat fructus, redditus, & proventus, auctoritate nostra, colligere, & recipere, illosque in reparationes & fabricam ejusdem Ecclesię convertere, seu converti facere, omnino curetis. Contradictores quoslibet per censuram Ecclesiasticam, & alia juris remedia appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictę Ecclesię, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto (4), Septimo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *S. Sabina.*) *Romæ* in Monte *Aventino*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXIII fol.164.*
3. *S. Maria in Porticu.*) In Monte *Capitolino*.
4. *Tricesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXVI.*

Fratres Prædicatores e Cœnobio S. Georgii (1) transfert ad Cœnobium S. Marci Florentin. (2)

Anno 1436 Die 21 Januarii.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

CIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Tarentasien. (4) & Tervisin. (5) ac Parentin. (6) Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium

SUper gregem dominicum, Nobis desuper creditum, assiduis curis intendentes in decore Sacrę Religionis, sub qua Regularis Observantię cujuslibet professores devotum, ac sedulum exhibent Domino famulatum, ingenti mentis exultatione reficimur, prospicientes potissime, quod professores ipsi per prędara sanctitatis merita Christifideles ad divinę majestatis obsequium virtutum trahunt per exempla, ac Domino Jesu Christo, qui vita est, viventes, & mundo mortui, pro universorum salute fidelium preces, & orationes dirigunt incessanter, propter quę circa felicem eorum statum ferventibus vigilamus desideriis, & ut ab omnibus dispendiis & perturbationibus securi salubribus jugiter incrementis proficiant, viis, modis, & mediis Apostolicos jugiter diffundimus cogitatus. Sane pro parte dilectorum filiorum Priorum Artium, & Vexilliferi Justitię Populi ac Communis Florentię Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Monasterium S. Marci, Ordinis S. Benedicti Silvestrinorum, de Montefano nuncupatorum, quod locorum & spatii amplitudine abundat, ac in solemni Civitatis Florentin. loco consistit, multosque notabiles utriusque sexus Parochianos habet, & ad quod singularis devotionis causa dictorum Christi fidelium in copioso numero confluere consuevit multitudo, tam in vita, quam etiam morte, Monachorum & Fratrum ibidem degentium in numero satis pauco, in temporalibus reformatione, necnon in structuris & ędificiis reparatione plurimum noscitur indigere, quodque illa per modernos Monachos ipsius Monasterii votive succedere debeant, apparentia non subsistit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, plurimi tam in Sancti Georgii Florentin. quam etiam in Sancti Dominici in Monte, Fesulan. Diœcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum domibus invicem unitis, & per unicum Priorem regi, & ordinari solitis, Christi fidelibus dictę Civitatis propter eorum vitam piam, & devotionem, necnon commendabilia virtutum merita, multum grati & accepti ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, etiam in tanto numero quod in domibus ipsis commode permanere non possunt, resideant professores, qui pro eo quod in locis satis solitariis, ad quę tantus fidelium non est concursus, degunt, fideles ipsos, prout desiderio affectant, non ędificant, nec trahunt ad opera virtuosa, &, si Priori & Fratribus dictarum domorum S. Dominici de Monte, & Sancti Georgii pro eorum usu & habitatione perpetuis, dictum Monasterium, suppressis inibi ejus dignitate, & dicto Ordine S. Benedicti, concederetur, & assignaretur, necnon ejus Monachi, & personę ad prędictam Domum S. Georgii transferrentur, exinde fidelium ipsorum ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, necnon Divini cultus incrementum multipliciter augeretur, ac reformatio & reparatio prędictę in eisdem spiritualibus, & temporalibus, piis etiam fidelium ipsorum concurrentibus suffragiis, & adminiculis commutarentur, aliaque bona feliciter, dante Domino, provenirent, pro parte Priorum & Vexilliferi prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro pręmissis feliciter procurandis Apostolici favoris patrocinium impertiri, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque qui Religionem propagari, & cultum, & devotionem hujusmodi nostris temporibus augeri ferventius expetimus, de his omnibus plenam notitiam habentes, dictis etiam supplicationibus inclinati in Monasterio S. Marci, quod deinceps domum Sancti Benedicti, ac in Domo Sancti Georgii prędictis quam deinceps appellari volumus (7) Fratrum Prędicatorum, Ordines prędictos ex certa scientia Auctoritate Apostolica penitus extinguimus, & supprimimus, ac in domo S. Marci Fratrum Prędicatorum, & in Prioratu S. Georgii

Supplex Florentinorum petitio.

Translatio.

Digitized by Google

prędictis S. Benedicti Silvestrinorum, de Montesano nuncupatorum, Ordines pręfatos ex simili scientia instituimus, plantamus, & erigimus, dictosque Monachos, & personas de pręfata Domo S. Marci ad predictum Prioratum S. Georgii, ac Fratres hujusmodi de dicto Prioratu S. Georgii ad ipsam Domum S. Marci transferimus, necnon Domum S. Marci, cum claustro, & aliis ędificiis, & officinis, ac horto, & quadam petia terrę ipsi horto contigua, ac quibusdam domunculis, sive casellis prope Ecclesiam, seu ex opposito horti dictę domus S. Marci sitis, quas per earum denominationes, confinia, & qualitates, earumque veros valores pręsentibus haberi volumus pro expressis, duntaxat Priori, & Fratribus S. Dominici de Monte, & olim S Georgii domorum hujusmodi conjunctis, & reliqua prędia, possessiones, vineas, & immobilia bona ipsius olim Monasterii S. Marci, ac dictam olim domum, nunc Prioratum S. Georgii cum claustro, ędificiis, ac officinis, possessionibus, vineis, juribus, & pertinentiis suis universis, Monachis, & personis olim dicti Monasterii S. Marci in perpetuum ex simili scientia assignamus, & appropriamus, & applicamus; quodque Prior, & Fratres dictarum S. Dominici de Monte & olim S. Georgii domorum, se ad domum S. Marci hujusmodi transferre, & illius cum claustro, ędificiis, & officinis, horto, & petia terrę, ac domunculis, sive casellis prędictis, possessionem apprehendere, necnon Monachi & personę dicti olim Monasterii S. Marci ad pręfatum Prioratum S. Georgii similiter se transferre, & illius cum claustro, ędificiis, & officinis suis, cum reliquis prędiis, possessionibus, vineis, & bonis immobilibus, dicti olim Monasterii Sancti Marci, ac cum universis possessionibus, vineis, juribus, & pertinentiis dicti Prioratus S. Georgii, possessionem apprehendere, & perpetuo detinere possint, debeant, & teneantur, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius super hoc licentia minime requisita. Nos enim dictę domui S. Marci, ac Priori, & Fratribus dictarum domorum S. Dominici de Monte, & S. Marci, quas domos unitas fore, & persistere, ac per unicum Priorem regi, & gubernari volumus, ut omnibus & singulis Ordini Fratrum Prędicatorum, & ipsius Fratribus, & domibus, privilegiis, exemptionibus, libertatibus, indulgentiis, immunitatibus, favoribus, gratiis, & indultis per Sedem Apostolicam vel alias quomodolibet in genere, vel in specie, concessis, uti, & gaudere valeant, concedimus, & indulgemus per pręsentes. Quocirca, ut pręmissa celerem & expeditam executionem habeant, fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum hujusmodi extinctionem, suppressionem, institutionem, erectionem, translationem, assignationem, appropriationem, & reliqua supradicta debite, plenarie, ac celere executioni demandetis, dictosque Priorem, & Fratres S. Dominici de Monte, & olim S. Georgii domorum hujusmodi in pręfatę Domus, olim Monasterii S. Marci, cum claustro, ędificiis, officinis, horto, petia terrę, & domunculis, sive casellis hujusmodi, amotis abinde Monachis, & personis ipsius olim Monasterii S. Marci prędictis, necnon Monachos, & personas hujusmodi in possessionem pręfati Prioratus, amotis exinde pręfatis Fratribus, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, & reliquarum possessionum prędictarum, & vinearum, ac bonorum immobilium dicti olim Monasterii S. Marci possessione, omni appellatione, & contradictione *semotis*, ac illis & quibuscunque commissionibus causarum etiam auctoritate nostra pro parte dictorum Monachorum, aut aliorum quorumcunque contra pręfatos Priorem, & Fratres, & domos, aut quosvis alios super pręmissis, aut aliquibus ex eis, vel illorum occasione, cuicunque commissario, Judici, aut Auditori factis, vel faciendis, ac citationibus & inhibitionibus propterea emanatis, vel emanandis, quas, & statum causarum hujusmodi habendo sufficienter pro expressis, pręsentium serie extinguimus, & aliis quibuscunque, etiamsi specialem & expressam, ac individualem derogationem, vel mentionem requirerent, non obstantibus, inducatis, & inductos per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia manuteneatis, & conservetis; invocato etiam ad pręmissa, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, Villa, Castro, vel alio quovis loco ad inhabitandum quęcunque domos, vel loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare pręsumant, absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis ejusdem Monasterii, vel aliorum Ordinum, ac Ecclesiarum quomodocunque propinquorum, privilegiatorum, privilegiis, exemptionibus, ac indultis specialibus, vel generalibus quorumcunque tenorum existant, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio foret habenda, necnon Monasterii, domorum, & Ordinum quorumcunque prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto (8), Duodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Clausula derogans.

Jo. de Steccatis.

1. *S. Georgii.*) Consulenda *Constitutio LV data XIX Iunii MCCCCXXXV.*
2. *Florentin.*) In *Hetruria.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentia* in Cœnobio *S. Marci* asservato.
4. *Tarentasien.*) Aliis *Tarantasien*, in *Alpibus Graiis.*
5. *Torvisin.*) *Tarvisin.* in ejusdem nominis Marchia.
6. *Parentin.*) Vulgo *Parenzo*, in *Istria.*
7. *Quod deinceps Domum S. Benedicti, ac in Domo S. Georgii prędictis, quam deinceps appellari volumus.*) Turbatus videtur locus, & ex *Constitutione data II Iunii MCCCCXXXVI* (Asservatur in Archivo Ordinis) sic legerem: *Quod deinceps Domum, S. Benedicti, ac in Domo S. Georgii prędictis, quam deinceps Prioratum appellari volumus.*
8. *Tricesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXXXVI.*

De

De quibusdam possessionibus Monasterii Brixiensis (1) cum aliis commutandis.

Anno 1436
Die 3 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto Filio Abbati Monasterii Sanctorum Faustini, & Jovitę Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea ex Apostolicę Servitutis officio libenter intendimus, per quę Monasteriorum & in illis, pręsertim feminei sexus, sub regulari habitu Altissimo famulantium personarum, commodo, & utilitati valeat salubriter provideri. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Beatę Catharinę Brixien. per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, dictum Monasterium in suis structuris, & ędificiis adeo parvum & strictum sit, quod Sorores ejusdem Monasterii, quę ultra quadraginta numero inibi sub regulari observantia Altissimo famulantur, causantibus ęgritudinibus, quibus plerumque aliquę ex eis gravantur, & aliis sinistris eventibus in eodem Monasterio habitare non possint, sintque nonnulla possessio, terra, domus, & bona, ac jura in villa de Flerio, Brixien. Diœcesis, consistentia, & ad olim Prępositurum domus, seu Prioratus Sancti Lucę Burgi Sancti Alexandri etiam Brixien. pręfato Monasterio canonice unitam, legitime pertinentia, ex quibus omnibus licet magni valoris ob loci amęnitatem, ac civium inibi vacantium delectationem, existant, tamen propter devastationem terrarum, & domorum, quę ex hostium incursibus, guerrarum temporibus, evenerant, & verisimiliter evenire poterunt in futurum, Priorissa, & Conventus prędictę ultra centum & quadraginta libras usualis monetę, in partibus illis currentis, annuatim percipere non consueverunt, prout nec percipiunt de pręsenti, &, sicut eadem petitio subjungebat, si Priorissa & Conventus prędictę possessionem, terras, domos, bona, ac jura hujusmodi vendere, & pretium ex dicta venditione proveniens in emptionem aliorum possessionum, terrarum, & bonorum in territorio, ac districtu Brixien. consistentium, quę illis magis accommoda forent, convertere, seu ipsa primo dicta possessionem, terras, & bona in excambium, seu permutationem pro aliis terris, & possessionibus, ac bonis dare, & assignare possent, tot possessiones, terras, & bona acquirerent, ex quibus centum & sexaginta libras monetę prędictę ad minus perciperent annuatim, ac tanta & ex prędicta venditione summa pecuniarum, ut verisimiliter creditur, superesset, quod ex illa dictę Priorissa, & Conventus circa Monasterii pręfati ampliationem, & aliarum domorum Monasterio contiguarum ac vicinarum acquisitionem impendere possent, in evidentem pręfati Monasterii utilitatem, pro parte earundem Priorissę, & Conventus, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his oppotune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, primo dicta possessionem, terras, domos, bona, & jura prędicta per eorum qualitates, confinia, & veros valores pręsentibus pro expressis habere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus per te ipsum super pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse, ac venditionem, seu permutationem hujusmodi, si fiat, in evidentem ipsius Monasterii utilitatem cedere, inveneris, super quo tuam conscientiam oneramus, eisdem Priorissę, & Conventui primo dicta possessionem, terras, domos, bona, ac jura pręfata quibusvis personis vendendi, aut illa permutandi, cum omnibus, & singulis solemnitatibus & cautelis observari solitis, licentiam eadem auctoritate largiaris. Volumus autem, quod, si venditionem hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, pretium ex ipsa venditione proveniens in emptionem, & ampliationem antedictas, & non alias, penitus & omnino convertatur, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Tertio Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Brixien.*) *Brescia*, in *Longobardia* ditionis *Veneta*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXCVIII fol.* 259.

Ut F. Didacus de Quero (1) Eremiticam vitam agere possit.

Anno 1436
Die 10 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Monasterii Sancti Sepulcri de Tauro (3), Zamoren. Diœcesis, per Priorem soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, per quę singulorum fidelium, & pręsertim Religiosarum personarum, statui, & quieti consulitur, libenter intendimus, necnon his, quę propterea hujusmodi personis provide indulta comperiuntur, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis adiici volumus firmitatem. Sane pro parte dilecti filii Fratris Didaci de Quero, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Toletan. Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim dilectus filius Lupus de Galdo Prior Provincialis Provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis, pro ipsius Didaci consolatione spirituali, ut divinę contemplationi liberius, & quietius ad proprię ac proximorum suorum animarum salutem

Diplomatis causa.

salutem procurandam, insistere valeret, operam adhibere desiderans efficacem, inter alia eidem Didaco in aliquo Eremitorio sibi placito, in quo vitam suam ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei ducere valeret, standi, inibique cum socio suo, quem recipetet, ejusdem Ordinis Fratre, sub regulari observantia Altissimo virtutum Domino perpetuo famulandi, prędictum Didacum a quocunque ipsi Priori inferiore dicti Ordinis Pręlato eximendo, licentiam concessit pariter, & facultatem, pręmissorum ac aliorum privilegiorum, gratiarum, exemptionum, libertatum, per quoscunque Pręsidentes ejusdem Ordinis sub quacunque verborum forma pręfato Didaco concessorum ratificatione, confirmatione, & approbatione, ac illorum de novo concessione per dilectum filium Fratrem Bartholomęum Texeri (4) ipsius Ordinis Magistrum generaliter subsecutis, prout in diversis literis, ipsorum Prioris, & Magistri sigillis munitis, plenius continetur. Quare pro parte dicti Didaci Nobis fuit humiliter supplicatum, ut licentię, & facultati, ac ratificationi, confirmationi, & approbationi, aliisque in dictis literis contentis hujusmodi pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui quietem singulorum, & pręsertim singularum Religiosarum personarum pro ipsarum animarum salute libenter procuramus, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si pręmissa pro Didaci & proximorum animarum salute, ac contemplatione hujusmodi expedire repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, licentiam, & facultatem, necnon ratificationes, confirmationes, & approbationes, aliaque in ipsis literis contenta hujusmodi auctoritate nostra ratifices, approbes, & confirmes, omnes & singulos defectus, si qui forsan in pręmissis intervenerint, eadem auctoritate supplendo, non obstantibus statutis, & consuetudinibus Ordinis prędicti juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Sexto Idus Iulii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

1. *Didacus de Quero.*) *De Davalos*, vel potius *de Avalos* nuncupatur in Diplomate dato *IV* Octobris *MCCCCXLI.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXVII fol.* 113.
3. *Tauro.*) Vulgo *Toro*, in Hispania *Tarraconensi*, ubi *Zamorensis* Diœcesis.
4. *Bartholomæus Texeri.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXVI pag.* 776.

Anno 1426 Die 27 Julii.

Cœnobii Bononiensis Sacellum in quo quiescit Corpus (1) S. P. Dominici, visitantes Indulgentiis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ANte thronum divinę clementię fideles Christi Sanctorum piis adjuti suffragiis, ad eorum colenda festiva solemnia, eo debent ferventius excitari, quo talium patronorum suffulti pręsidiis potiora glorię, & retributionis pręmia promerentur, & propterea Nos boni pastoris more vigiles, oves gregis Dominici curę nostrę commissas, quas cupimus in loco pascuę collocari, ad eorundem Sanctorum trahimus libenter obsequia, ut illos in conspectu Domini debita veneratione collaudent. Cum itaque, sicut accepimus, ad Ecclesiam domus Sancti Dominici Bononien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, in qua ejusdem Sancti, prędicti Ordinis Fundatoris, in quadam Capella in arca marmorea Corpus venerabiliter requiescit, ob crebra, quę inibi Altissimus meritis dicti Sancti, ut pie creditur, operari dignatur, miracula, in festivitate ipsius Sancti singularis devotionis causa hactenus annis singulis ingens Christi fidelium multitudo confluere consueverit. Nos cupientes, ut Ecclesia, & Capella hujusmodi congruis honoribus frequententur, necnon fideles ipsi, eo libentius ad illas causa devotionis hujusmodi confluant, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere pęnitentibus, & Confessis, qui in festivitate pręfata, a primis vesperis usque ad secundas vesperas ejusdem festivitatis Ecclesiam, & Capellam prędictas devote visitaverint annuatim, Decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis misericorditer relaxamus. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si aliis visitantibus Ecclesiam, vel Capellam hujusmodi, seu alias aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, hujusmodi pręsentes literę nullius existant roboris, vel momenti. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

S. P. Dominici corpus Bononiæ servatur.

Indulgentia.

1. *Corpus.*) Vide *Notam III ad Constitutionem LXII Clementis IV Tomo I pag.* 483.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXII fol.* 313. Legitur etiam in *Bullario Bononien. pag.* 31., ex Authographo *Bononiæ* asservato.

Do-

Domum, & Sacellum a Sororibus nostris relicta assignat Argentinensi (1) Cœnobio. Anno 1436 Die 11 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Argentinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CVII.

EA, quæ pro Monasteriorum, & Religiosorum locorum, necnon in eis sub sacro Religionis jugo famulantium personarum, omnium commodo, & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico mandamus munimine roborari. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Argentinen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim venerabilis Frater noster Wilhelmus Episcopus Argentinen., provide tunc considerans, quod Monasterium Monialium Beatæ Mariæ prope oppidum Ebenheym Superioris, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prædicatorum olim degentium, Monialibus penitus destitutum, ac totali desolationi, ac ruinæ, quadam Capella, cum certa illi conjuncta Domo, Inclusorium in Brus nuncupata, duntaxat inibi remanente, deditum erat, ne illud ad profanos usus deduceretur, sed interdum Missæ, & alia divina celebrarentur officia, ac ex certis aliis tunc expressis rationabilibus causis Monasterium cum Capella, & Domo hujusmodi Priori, & Conventui præfatis auctoritate Ordinaria deputavit, & assignavit, prout in dicti Episcopi, ejus sigillo munitis literis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio continebat, ipsi exponentes vigore deputationis, & assignationis prædictarum dictum Monasterium assecuti, illud ex tunc cum Capella, & Domo præfatis tenuerint, & possederint, prout tenent, & possident, & alias interdum de Domo, ac Capella hujusmodi non modicam recreationem suscipiant, & suscipere sperent verisimiliter in futurum, pro parte dictorum Prioris, & Conventus, etiam asserentium, quod Monasterii & Capellæ hujusmodi fructus, redditus, & proventus trium Marcarum argenti, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut deputationi, & assignationi prædictis pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicæ confirmationis adjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de præmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus de præmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea fore vera, repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, deputationem & assignationem prædictas, dummodo tempore datæ præsentium de Abbatissa, seu Priorissa provisum ipsi Monasterio Canonice non existat, eadem auctoritate nostra approbes, & confirmes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Quinto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Exordium. Supplex petitio. Concessio.

1. *Argentinensi.*) Vulgo *Strasbourg*, in *Alsatia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIV fol. 4.*

Controversiam Fratres Prædicatores Patavinos (1) inter & quosdam Clericos, ac Laicos, dirimendam decernit. Anno 1436 Die 21 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sanctæ Mariæ Pragen., Paduan. Diœcesis, & Francisco de Alvarotis Canonico Paduan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CVIII.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Augustini, Paduan., Ordinis Fratrum Prædicatorum, petitio continebat, quod olim dilecti filii Prior & Fratres domus Sanctæ Coronæ (3) Vicentin. ejusdem Ordinis, omne jus eis in quibusdam possessionibus & bonis in Diœcesi Vicentin. consistentibus tunc expressis quomodolibet competens in eosdem Priorem, & Fratres domus Sancti Augustini transtulerunt, & auctoritate quarundam literarum nostrarum eis per Nos sub certis modo, & forma concessarum, dilectos filios Antonium de Placentia, & Nicolaum de Vicentia de Cavazolis Presbyteros, ac Petrum dictum Prioratum (4) Laicos, Presbyteros Piacentin., ac Vicentin, ac nonnullos alios Clericos, & laicos dictæ Vicentin. Diœcesis, super eisdem bonis, super hoc petendo illis, eis ad judicium, & super ipsis Clericis, & laicis præfatis perpetuum silentium imponi, necnon eosdem Clericos, & laicos ab occupatione, & detentione dictorum bonorum amoveri, seque in illorum possessionem induci, coram te, fili Canonice, ipsarum vigore literarum fecerunt ad judicium evocari. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, præfati Clerici, & laici nonnullas exceptiones, contra Priorem, & Fratres domus Sanctæ Coronæ hujusmodi ad effectum eos ab auctoritate repellendi coram te, fili Canonice, proposuerint, ipsique Prior, & Fratres domus Sancti Augustini, in quos translatio hujusmodi, ut præmittitur, facta est, causam hujusmodi, in qua etiam ad diversos actus, ac nonnullorum testium productionem, & receptionem processum est, & contra quos exceptiones hujusmodi vendicare nondum potuerunt, ulterius pro-

Exordium. Diplomatis causa.

Digitized by Google

prosequi desiderant, & proponunt, pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Augustini hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si, & postquam vobis, de translatione hujusmodi constiterit, Priorem, & Fratres Domus Sancti Augustini prędictos, ac causam hujusmodi, cujus etiam statum

Mandatum.

prętentibus haberi volumus pro expresso, ac illius prosecutionem, & defensionem, in eo statu, in quo coram te, fili Canonice, indecisa pendet, auctoritate nostra admittatis, & admitti faciatis, ipsamque causam ulterius audiatis, & appellatione remota, debito fine decidatis, facientes quod decreveritis per censuram Ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstante si Clericis, & laicis prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a Sede Apostolica

Clausula derogans.

indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Duodecimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Patavinos.*) Vulgo *Padova*, in ditione *Venetorum*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXVIII fol.*107.
3. *S. Corona*) Sic etiam nunc Cœnobium *Vicentinum* vocatur ob insignem Spinæ Coronæ D.N. Jesu Christi Reliquiam, quam *S. Ludovicus* Gallorum Rex, hujus nominis *IX*, B. *Bartholomæo de Bragantiis* dono dedit.
4. *Dictum Prioratum.*) Turbatus videtur locus.

Anno 1436 Die 22 Novembris.

Firmat translationem (1) Conventus S. Archangeli Fanen. ad Monasterium S. Catharinæ Ariminen., & quasdam possessiones Monasterii S. Archangeli assignat Cœnobio S. Dominici Fanen.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem, cum supplicationes dilecti filii Jacobi de Regno, Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac sacrę Theologię professoris, necnon Procuratoris Generalis dicti Ordinis in Romana Curia ex certis rationabilibus causis, ac certis modis, & formis tunc expressis dilecto filio Priori Provinciali Provincię Sancti Dominici prefati Ordinis, per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut Moniales Monasterii Sancti Archangeli Fanen., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentes, ac inibi existentes, cum omnibus, & singulis earum, ac dicti Monasterii, bonis mobilibus, & immobilibus, ac juribus & pertinentiis, ad Monasterium Monialium Sanctę Catharinę Ariminen., sub eadem cura degentium,

Alias sancita refert.

prefati Ordinis Sancti Augustini, auctoritate nostra transferret, & commutaret, ipsaque bona, jura, & pertinentia ipsi Monasterio Sanctę Catharinę perpetuo concederet, & assignaret, prout in dictis literis plenius continetur: Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Procuratoris, petitio continebat, dilectus filius Nicolaus Augusti prefatę Provincię tunc Provincialis, ad literarum earundem executionem procedens, duas Moniales, & unam Conversam in prefato Monasterio Sancti Archangeli tunc existentes, cum omnibus earum, ac illius, exceptis infrascriptis, bonis, juribus, ac pertinentiis, ad Monasterium Sanctę Catharinę hujusmodi transtulit, ac ulterius, ne propter translationem ipsam dictum Monasterium Sancti Archangeli ad profanos usus deduceretur, ac ex aliis, tunc expressis, rationabilibus causis, matura etiam super eo cum pluribus Civitatis nostrę Fanen., Civibus deliberatione prehabita, prefatum Monasterium Sancti Archangeli, ac duas terrarum laborativarum, & totidem vinearum petias, ad illud pertinentes, quarum omnium fructus, redditus, & proventus duodecim Florenorum auri secundum communem extimationem valorem annuum, ut ipse Prior asserit, non excedunt, domui Sancti Dominici Fanen. prefati Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac dilectis filiis illius Conventui, ita, quod ipsi interdum in Ecclesia prelati Monasterii Sancti Archangeli Missas, & alia divina officia celebrare, aliaque illius onera supportare, tenerentur, perpetuo deputavit, & assignavit, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto, de quo Nobis plena fides facta extitit, plenius continetur. Quare pro parte dicti Procuratoris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut translationi, &

Confirmatio.

deputationi, ac assignationi, & aliis, in Instrumento contentis, hujusmodi pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, deputationem, assignationem Monasterii Sancti Archangeli, necnon petiarum terrarum, & vinearum, domui & Conventui factas, quas perinde ac si idem Provincialis, ad id specialem per easdem literas habuisset potestatem, valere decernimus, necnon translationem hujusmodi, ac alia omnia & singula in dicto Instrumento contenta, & inde secuta, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, non obstantibus omnibus illis, quę in dictis literis voluimus non obstare, cęterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę constitutionis, confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Translationem.*) Consulenda *Constitutio XLVII data XII Martii MCCCCXXXV*, legitur *pag.*33.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXVIII fol.*21.

Ædes

Ædes Sacras Argentinensis (1) Cœnobii, in quo nonnullæ Reliquiæ SS. Innocentium servantur, visitantibus Indulgentias elargitur. Anno 1436 Die 28 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CX.

LOca Sanctorum omnium pia sunt devotione fidelium veneranda, ut Dei honorantes Amicos, ipsi nos devotos, & amabiles Deo reddant, & illorum Nobis quodammodo patrocinium vendicantes apud ipsum quod merita nostra non obtinent, eorum piis intercessionibus consequi mereamur. Cupientes itaque, ut Ecclesia domus Sancti Bartholomei Argentinen. Ordinis Fratrum Predicatorum, in qua, sicut accepimus, nonnulle Reliquie Sanctorum Innocentium Martyrum, quorum infantia, que per etatem loqui non poterat, gloriam Dei cum triumpho Martyrii resonabat, quas dilecti filii Nobiles viri Franciscus Foscari Dux, & Comitatus Venetiarum dilectis filiis Magistro, Consulibus, & Proconsulibus Communitatis Civitatis Argentinen. liberaliter donarunt, in loco dicte Ecclesie ad hoc congruo, & honesto, cum debita reverentia, & honore reponende sunt, & conservande, ac, ut Christi fidelium multitudo ad venerationem dictarum Reliquiarum ardentiori devotione inflammentur, & Ecclesia ipsa congruis honoribus frequentetur, ac in suis structuris, & edificiis decenter conservetur, ipsique fideles eo libentius ad illam causa devotionis hujusmodi Ecclesie manus promptius porrigant adjutrices. quo ex hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus vere penitentibus, & confessis, qui in festivitate Beatorum Martyrum predictorum Ecclesiam hujusmodi, & presertim locum dicte Ecclesie in quo hujusmodi Reliquie reponentur, devote visitaverint annuatim, & ad conservationem, atque fabricam predictas manus adjutrices porrexerint, septem Annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer relaxamus. Presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si alias visitantibus Ecclesiam, vel ad conservationem, seu fabricam hujusmodi manus adjutrices porrigentibus, aut alias inibi pias eleemosynas erogantibus, seu alias aliqua alia Indulgentia, in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum, duratura per nos concessa fuerit, hujusmodi presentes litere nullius existant roboris vel momenti. Datum Bononie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Quarto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Exordium. Indulgentia.

1. *Argentinen.*) In *Alsatia*. Hujus Cœnobii meminit *Echard* in *Notitia Ordinis Prædicatorum Tomo I Scriptorum pag.* 9.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIV fol.* 34.

Ceterum in Archivo Ordinis asservantur alia Indulgentiarum Diplomata, quæ dedit idem Pontifex. Quia vero longum esset omnia referre, paucis notabo scitu digniora. Indulgentias ergo concessit *Eugenius IV*

PRo Cœnobio S. Nicolai Cassen. Constitutio sic incipit. *Rationi congruit &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXI) *Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico. Anno 1431 Die 11 Martii. CXI.

PRo Cœnobio S. Luciæ de Fabriano, Camerinen. Diœcesis, Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo, Kalendis Octobris, Pontificatus nostri Anno* Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XI fol.* 20. Anno 1431 Die 1 Octobris. CXII.

PRo Cœnobio S. Spiritus in Novapilzena, Pragen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus Sancti Spiritus in Novapilzena, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Pragen. Diœcesis, cum Ecclesia, & pertinentiis suis propter guerrarum turbines, & alias calamitates, quæ partes illas diutius concusserunt, per perfidos Hussitas Hæreticos, catholicæ fidei inimicos, in suis ædificiis ac structuris adeo desolatæ & destructæ existant, quod nisi de opportunæ reparationis subsidio eisdem subveniatur, penitus corruent, illasque Fratres inibi degentes deserere, & divinum cultum hactenus laudabiliter impensum negligere cogantur: Nos cupientes, ut &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXII) *Quinto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXV fol.* 277. Anno 1432 Die 18 Martii. CXIII.

PRo Cœnobio S. Mariæ supra Minervam de Urbe. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXII) *Quinto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXV fol.* 93. Anno 1432 Die 18 Martii. CXIV.

PRo Cœnobio S. Dominici Urbevetan. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Kalendis Aprilis, Pon-* Anno 1432 Die 1 Aprilis. CXV.

Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Ordinis, in quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur.

Anno 1432 Die 12 Julii. CXVI.

PRo Cœnobio S. Dominici Osnaburgen. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus S. Dominici Osnaburgen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, cum ejus Ecclesia in suis ædificiis & structuris, quæ ignis incendio iteratis vicibus consumptæ & deformatæ fuerunt, gravibus ruinæ subjaceat incommodis, ad quorum reparationem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secuado, Quarto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Libro XXV fol. 190.

Anno 1432 Die 25 Augusti. CXVII.

PRo Cœnobio S. Trinitatis de Moiyobreau, Mindensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia S. Trinitatis Domus Ordinis Fratrum Prædicatorum de Molynbreau, Minden. Diœcesis, in qua quadraginta dicti Ordinis Professores inibi laudabiliter Altissimo in Divinis continuo servientes, qui de piis Christi fidelium eleemosynis congrue sustentabantur, residere solebant, ad tantam propter guerras, & alias calamitates, quæ partes illas diutius afflixerunt, calamitatem devenerit, quod vix octo in Sacerdotio constituti resident in eadem, ipsaque Ecclesia, & Domus ruinam in suis ædificiis minari noscuntur. Nos cupientes &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo, Tricesimo Secundo, Octavo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XXV fol. 221.

Anno 1433 Die 11 Martii. CXVIII.

PRo Cœnobio S. Brigidæ, Ardakaden. Diœcesis. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus S. Brigidæ Fratrum Prædicatorum, Ardakaden. Diœcesis, causantibus guerris, in illis partibus, maxime a sex annis citra vigentibus, tam in ejus Ecclesia, ac aliis suis structuris, & ædificiis, ignis voragine consumpta, & ruinæ dedita, quam omnibus in ea ad divini cultus decorem necessariis ornamentis destituta existat, adeo quod Religiosi inibi continuo Divinis officiis insistentes ad aliena transire loca necessario sunt coacti &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, (Stylo Bullarum æræ communis MCCCCXXXIII) Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. XXXV fol. 121.

Anno 1434 Die 18 Martii. CXIX.

PRo Cœnobio de Achleayn, Akaden. Diœcesis. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Datum Romæ apud S. Grisogonum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXIV) Quinto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. XLVII fol. 77.

Anno 1434 Die 7 Julii. CXX.

PRo Cœnobio S. Dominici Villæ de Ponteoedra, Compostellan. Diœcesis. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Nonis Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Libro XLVI fol. 226.

Anno 1434 Die 9 Septembris. CXXI.

PRo Monasterio Beatæ Mariæ de Misericordia Oppidi de Aveyro, Colimbrien. Diœcesis. Constitutio sic incipit. Splendor paternæ &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. XLIII fol. 192.

Anno 1435 Die 21 Januarii. CXXII.

PRo Monasterio S. Annæ de Nuceria Christianorum. Constitutio sic incipit. Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Monasterium Monialium S. Annæ de Nuceria Christianorum, Ordinis S. Augustini, in quo Priorissa cum pluribus Monialibus, sub cura & habitu Fratrum Ordinis Prædicatorum, ac perpetua clausura, laudabiliter & honeste degunt, & continuo divina celebrantur officia, ob sincerum Religionis cultum in partibus illis in magna veneratione habeatur, & causantibus guerris, & aliis diversis calamitatibus, quæ partes illas hactenus afflixerunt, in fructibus, redditibus, & proventibus diminutum existat, ac in structuris, & ædificiis suis reparatione non modicum sumptuosa indigere noscatur, & alias ad illius Ecclesiam, præsertim in Festo S. Annæ, devotionis causa, magna diversarum partium convicinarum Populi multitudo confluit, Nos cupientes &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXV) Duodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. XVII fol. 48. In Archivo Ordinis aliud asservatur Exemplar authenticum ex Autographo quod est in Monasterio Nucerino.

Anno 1435 Die 18 Januarii. CXXIII.

PRo Cœnobio SS. Johannis Evangelistæ & Petri Martyris, in Muriano prope Venetias, Torcellan. Diœcesis. Constitutio sic incipit. Splendor paternæ &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXV) Quinto Decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. XLVI fol. 51.

Pro

Digitized by Google

PRo Monasterio Corporis Christi de Venetiis. Constitutio sic incipit. *Splendor paternæ &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Monasterii Sororum Corporis Christi de Venetiis, Ordinis S. Augustini, sub cura & habitu Fratrum Prædicatorum degentium, Castellan. Diœcesis, ad quam illarum partium fidelium, devotionis causa, confluit multitudo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesima Quadringentesimo Tricesimo Quarto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXV) *Quinta Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XLVI fol.* 97. Anno 1435 Die 28 Januarii. CXXIV.

PRo Cœnobio Pergamen. (seu *Bergomensi* in ditione *Veneta*). Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarta* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXV) *Tertio Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. V fol.* 171. Anno 1435 Die 13 Martii. CXXV.

PRo Cœnobio Montesilicis, Paduan. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Ecclesiarum fabricis &c. Datum Floreatiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinta*. Ex Archivo Apostolico *Lib. LIII fol.* 119. Anno 1435 Die 14 Octobris. CXXVI.

PRo Cœnobio S. Apollinaris extra muros Papien. Constitutio sic incipit. *Splendar paternæ &c. Cum itaque Nos nuper Domum S. Apollinaris extra muros Papien. Ordinis Fratrum Prædicatorum, quæ ab olim Monasterium S. Benedicti, & in quo Ordo ipsius Sancti, ac Abbatialis Dignitas ex certis causis authoritate Apostolica suppressi extiterunt, ad humilem supplicationis instantiam venerabilis Fratris nostri Brandi Episcopi Portuen. dilectis filiis Generali & Fratribus ejusdem Ordinis Prædicatorum pro uno Priore, & nonnullis hujusmodi Fratribus sub regulari ipsius Ordinis Prædicatorum observantia inibi Domino perpetuo servituris, cum Ecclesia, Domibus, hortis, hortalitiis, illi adjacentibus per alias nostras literas duximus concedendas &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesima Quinto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVI) *Quinto Decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. LXV fol.* 148. Anno 1436 Die 18 Januarii. CXXVII.

PRo Cœnobio in Phortheim, Spirensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Pridie Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXV fol.* 158. Anno 1436 Die 31 Octobris. CXXVIII.

PRo Cœnobio Ragusino. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii Prior & Fratres Domus Ragusin., Ordinis Fratrum Prædicatorum pro Religianis propagatione & divini cultus augmenta unam in Civitate Ragusia., vel extra eam dicti Ordinis aliam Domum cum Ecclesia, Campanili, & aliis necessariis officinis fundare, & construere, sive fundari, & construi facere desiderent &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVII) *Pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXXVI fol.*152. Anno 1437 Die 14 Martii. CXXIX.

PRo Cœnobio S. Crucis extra muros Tragurien. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus & Ecclesia S. Crucis Ordinis Fratrum Prædicatorum extra muros Traguriem., ubi Fratres dictæ domus sub firma ipsius Ordinis observantia devotum Altissimo exhibent famulatum, pro earum decenti ac debita in ædificiis & structuris manutentione, & conservatione, piis Christi fidelium suffragiis plurimum indigeat, quæ quidem suffragia mystici dispensatione thesauri expedit præstolari &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Sexto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XCIV fol.*255. Anno 1437 Die 26 Junii. CXXX.

PRo Cœnobio Beatæ Mariæ Chien. Constitutio sic incipit. *Dum præcelsa meritorum insignia &c. cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Domus B. Mariæ Chien. Ordinis Fratrum Prædicatorum, quæ Græcorum more olim constructa fuit, adeo in suis structuris, & ædificiis ruinæ subjaceret incommodis, quod dilecti filii Conventus dictæ Domus non solum illam ad laudem & honorem Dei, ac pro divini cultus augmento, necnon ut Christi fideles inibi pro prædicationibus, aliisque officiis divinis audiendis commode convenire, & collocari valeerent, reparare, sed quasi de novo fundare & construere compulsi sint, ad cujus operis perfectionem &c. Datum Bononiæ Anna Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro LXXXVII fol.*9. Anno 1437 Die 4 Julii. CXXXI.

PRo Cœnobio S. Dominici Perusin. Constitutio sic incipit. *Ecclesiarum fabricis &c. Cum itaque, sicut accepimus, fabrica Ecclesiæ S. Dominici Perusin. Ordinis Fratrum Prædicatorum sumptuosa sit, & ingens ædificium, quod in honorem dicti, & reverentiam præfati Sancti fabricatur, & construitur, & pro ejus continuatione, perfectione, & conservatione Christi fidelium eleemosynæ sint plurimum necessariæ &c. Datum Ferrariæ An-* Anno 14:8 Die 4 Februarii. CXXXII.

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVIII) *Pridie Nonas Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XCII fol.* 116.

Anno 1438 Die 16 Julii. CXXXIII.

PRo Cœnobio de Longfredia, Ardakaden Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Ecclesiarum fabricis &c. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Monasterii, sive Domus de Longfredia, Ordinis Prædicatorum, Ardakaden. Diœcesis, partim ignis incendio consumpta fuerit, ac plura ejus structuræ, & ædificia ruinæ subjaceant &c. Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Decimo Septimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CII fol.*26.

Anno 1438 Die 25 Augusti. CXXXIV.

PRo Cœnobio de Remperele, Veneten. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Splendor paternæ &c. Cupientes igitur, ut Capella S. Ivonis sita juxta Domum Fratrum Prædicatorum loci de Remperele in Parochia de Redeve, Veneten. Diœcesis &c. Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ Miliesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Octavo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CII fol.*159.

Anno 1439 Die 10 Februarii. CXXXV.

PRo Jauensi Cœnobio S. Dominici. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, fabrica Ecclesiæ Domus S. Dominici Jannen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, quæ venusti & sumptuosi operis initium & progressum dudum habuisse dignoscitur, ex defectu facultatum compleri, ac ipsius Domus officinæ, præsertim in tectis & cameris, seu cellis secundi claustri, & Infirmariæ, aliisque structuris, & ædificiis magna reparatione indigentes reparari debite non possint &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo* (stylo Bullarum æræ communis MCCCCXXXIX) *Quarto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Ordinis in quo Exemplar. In alio Exemplari legitur *datum anno MCCCCXXXIX, Pontificatus Anno Nono.*

Anno 1439 Die 16 Aprilis. CXXXVI.

PRo Wratislaviensi Cœnobio S. Adalberti. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Domus S. Adalberti Wratislavien., Ordinis Fratrum Prædicatorum, in qua, ut accepimus, regularis viget observantiæ norma &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXIV fol.* 179. Aliud Exemplar habetur in Archivo Ordinis ex Autographo *Wratislavien.*

Anno 1439 Die 16 Aprilis. CXXXVII.

PRo Wratislaviensi Monasterio S. Catharinæ. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Monasterii, sive Domus Sororum S. Catharinæ Wratislavien. sub habitu & cura Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac regulari observantia viventium, in quo, ut accepimus, singulis annis a primis Vesperis Dominicæ Palmarum usque ad Nonam, seu vesperas diei sequentis de Sacratissimo Eucharistiæ Sacramento magna solemnitas & devotio Christi fidelium illarum partium inibi confluentium habetur, congruis honoribus frequentetur &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXIV fol.* 179.

Anno 1440 Die 2 Julii CXXXVIII

PRo Cœnobio Cremonensi. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum igitur Ecclesia sine Cura S. Martini, quæ alias curata insignis admodum & præclara fuit, quæque Ecclesiæ, sive Domui Fratrum Prædicatorum Cremonen. contigua est, & quam quondam, sicut nobis dilectus filius Magister Baptista Palavicinus Canonicus Cremonen., Scriptor, & familiaris noster exponere curavit, Nobiles viri Marchiones Palavicini progenitores sui, magno & excellenti opere laudabiliter fundaverunt, & erexerunt, in suis structuris & ædificiis, quæ propter eorum nimiam vetustatem ruinam minantur, adeo quod in ea non sine magno cum periculo Missæ & aliæ divina officia celebrari possunt, reparatione non modica indigere noscatur &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Sexto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XIV fol.* 27.

Anno 1440 Die 2 Octobris. CXXXIX.

PRo Bononiensi Monasterio S. Agnetis. Constitutio sic incipit. *Ecclesiarum fabricis &c. Cum itaque, sicut accepimus, Dormitoria Monasterii Monialium S. Agnetis Bononien. Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prædicatorum viventium, casu ignis incendio sint combusta, & ad eorum reparationem Christi fidelium eleemosynæ & suffragia sint necessaria &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Sexto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXIV fol.* 132.

Anno 1442 Die 2 Julii. CXL.

PRo Cœnobio B. Mariæ de Royas, Burgen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Ecclesiarum fabricis &c. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Domus B. Mariæ de Royas, Ordinis Fratrum Prædicatorum Burgen. Diœcesis. ad quam singulis annis, præsertim in festivitate Nativitatis ejusdem Virginis, Devotionis causa, Christi fidelium confluit multitudo, in suis structuris &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Sexto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CLIV fol.*100.

Pro

PRo Cœnobio S. Dominici de Scala Cœli, Corduben. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Pastoris eterni &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Domus Sancti Dominici de Scala Cæli, Ordinis Prædicatorum, Corduben. Diœcesis, in qua nonnulli Fratres sub regulari observantia ejusdem Ordinis sedulum & devotum exhibent Altissimo famulatum, & ad quam fideles illarum partium singularem gerunt devotionis affectum &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Quinto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLIII fol. 41.* Anno 1442 Die 3 Julii. CXLI.

PRo Salernitano Cœnobio S. Mariæ de Porta. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus S. Mariæ de Porta nuncupata, Salernitan., Ordinis Fratrum Prædicatorum, in qua Fratres dicti Ordinis sub regularis observantiæ norma Altissimo famulantur, tum propter ipsius paupertatem, tum ob diuturnas guerrarum calamitates, & diversas ac miserabiles mutationes, quæ Civitatem Salernitan., & vicina ipsius loca graviter afflixerunt &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Pridie Nonas Augusti, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXII fol. 195.* Anno 1442 Die 4 Augusti. CXLII.

PRo Monasterio S. Dominici Villæ de Vineyro, Mindonien. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, ad Monasterium S. Dominici Villæ de Vineyro, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Mindonien. Diœcesis, in quo quædam solemnis & notabilis Capella ad honorem B. Catharinæ fundata existit, ob devotionem quam ipsi fideles ad eandem Virginem assidue gerunt, & propter Miracula, quæ inibi Altissimus meritis ejusdem Virginis jugiter operatur, Christi fidelium confluat multitudo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLIII fol. 216.* Anno 1442 Die 7 Septembris. CXLIII.

PRo Cœnobio de Dirsaw, Wratislaviensis Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus Fratrum Prædicatorum de Dirsaw, Wratislavien. Diœcesis tam in Ecclesia, quæ etiam propter ipsius structurarum & ædificiorum altitudinem, & latitudinem insignis & notabilis erat, quam etiam in aliis structuris & ædificiis suis ab hæreticis Hussitis cum ignis incendio, & alias usque ad terram fere destructa & ruinæ dedita olim extiterit, & hodie desolationi & ruinæ hujusmodi subjecta remaneat, nec facultates ad præmissorum reparationem faciendam habere noscantur &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Decimo Octavo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXVI fol. 38.* Anno 1442 Die 15 Decembris. CXLIV.

PRo Lovaniensi Cœnobio B. Petri. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, ad perfectionem operis, quod prostructuris & ædificiis Ecclesiæ B. Petri Lovaniensis, Leodien. Diœcesis, fieri inceptum est, fabricæ nullatenus ipsius Ecclesiæ facultates sufficiant, sed Christi fidelium suffragia sint plurimum opportuna, meritis quoque gloriosissimæ Mariæ Virginis in ipsa Ecclesia, sicuti pie creditur, diversa miracula fiant unde fidelium ibidem devotio dietim propagatur &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Octavo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXIII fol. 96.* Anno 1443 Die 6 Junii. CXLV.

PRo variis Cœnobiis Transilvaniæ. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, in Alba, & in Verasco, ac in Winezia, necnon in Molbata, in Ezibuna, ac B. Mariæ, & S. Crucis in Bistritia Prædicatorum & Minorum Fratrum Ordinum in partibus Transilvan. Regni Hungariæ consistentes Domus videlicet partim a Turcis infidelibus destructa, & nonnulla earum in suis structuris, & ædificiis plurimum defectuosa existant &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Septimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXXXII fol. 217.* Anno 1444 Die 26 Maii. CXLVI.

PRo Cœnobio de Athuari, Tuamen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Domus de Athuari, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Tuamen. Diœcesis, in qua Fratres numero triginta, vel circa degentes devote virtutum Domino famulantur, casuali incendio in Ecclesia, & officinis suis, ac eorum structuris, & ædificiis plurima damna perpessa fuerit &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Pridie Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXCV fol. 291.* Anno 1445 Die 31 Martii. CXLVII.

PRo Cœnobio de Roschoman., Elphinen. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque sicut accepimus, Domus loci de Roschoman., Ordinis Fratrum Prædicatorum, Elphinen. Diœcesis, cansantibus guerrarum turbinibus, & aliis sinistris eventibus, in suis structuris, & ædificiis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Tertio Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXCVI fol. 306.* Anno 1445 Die 5 Maii. CXLVIII.

Digitized by Google

Anno 1445 Die 17 Julii. CXLIX. PRo Valleoletano Cœnobio S. Pauli, Palentin. Diœcesis. Constitutio sic incipit. *Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, licet Ecclesia Domus S. Pauli de Valleoleti, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Palentin. Diœcesis, ad quam & dictam Domum per Christi fideles ipsarum partium devotio magna geritur, & habetur inter ceteras, Ordinum Mendicantium Domos infra Castellæ, & Legionis Regna consistentes, ædificiis & structuris amplissimis decorata, ac alias multipliciter famosa & insignis existat, tamen Capella major ejusdem Ecclesiæ mirabilis existens amplitudinis, propter illius structurarum, & ædificiorum vetustatem ab aliquo tempore citra in sui maxima parte corruerit &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Sexto Decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro LVI fol. 43.*

Anno 1436 Die 28 Novembris.

Annuam pensionem Cœnobio FF. Prædicatorum Faventin. (1) debitam solvendam decernit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CL.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Faventin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcræ Religionis, sub qua dilecti filii Prior, & Conventus domus Faventin., Ordinis Prædicatorum, devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut eorum petitionibus, in his præsertim, quæ a nobis rationabiliter postulant, quantum cum Deo possumus, annuamus. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Antianorum Civitatis nostræ Faventin. felicis recordationis Martino Papæ V, Prædecessori nostro, exposito, quod in Civitate prædicta, & Diœcesi Faventin inter alia Dominæ Bianche, & de Amiola, Hospitalia sita erant, in quibus ab aliquibus annis nulla Hospitalitas observata fuerat, & quæ quasi devenerant in collapsum, ejusque facultates, & bona per laicales personas, quæ ea gubernaverant, enormiter distracta fuerant, quodque dicti Antiani affectantes, quod in dicta Civitate vera Christi pauperibus hospitalitas impenderetur, intendebant de fructibus prædictorum, & nonnullorum aliorum tunc expressorum Hospitalium, unum Hospitale, sub vocabulo Beatæ Mariæ de Misericordia, in aliquo ad id congruo, & honesto dictæ Civitatis loco fundare, seu fundari, & construi facere, cum capella, domibus, & aliis necessariis officinis, ipsumque Hospitale de Misericordia de bonis eorum cum hujusmodi Hospitalitate in posterum conservare, & manutenere. Idem Prædecessor Episcopo Faventin., ejus proprio nomine non expresso, suis dedit literis in mandatis, ut, si ita esse reperiret, præfatis Antianis de fructibus supradictis Hospitale de Misericordia cum capella, domibus, & officinis hujusmodi, absque tamen Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius juris præjudicio, ut præfertur, fundandi, & erigendi, ac dictos fructus in illius fabricam duntaxat convertendos, & exponendos, levandi, exigendi ab ipsis Hospitalibus, & quibuscunque debitoribus eorundem, licentiam largiretur; & insuper eidem Episcopo præfato Hospitali de Misericordia, postquam fundatum, & erectum foret, omnia alia Hospitalia supradicta cum juribus, & pertinentiis suis, in perpetuum uniendi, & incorporandi, & annectendi, plenam, & liberam facultatem concessit. Postmodum vero pro parte dictorum Antianorum nobis exposito, quod bonæ memoriæ Silvester Episcopus Faventin. ad executionem dictarum literarum procedens, illarum vigore Antianis licentiam concesserat, ac Hospitali (3) de Misericordia, præfatæ unionis, annexionis, & incorporationis hujusmodi, ac nonnulla alia circa præmissa utilia, & necessaria fecerat, quorum necnon certæ concessionis, eis per dilectum filium nostrum Ludovicum tituli Sanctæ Ceciliæ Presbyterum Cardinalem, tunc in illis partibus Apostolicæ Sedis Legatum, de vendendo quartam partem Bonorum immobilium dictorum aliorum Hospitalium factæ vigore, præfati Antiani dictum Hospitale de Misericordia ex fructibus, & pretio venditorum bonorum hujusmodi opere laudabili, & decenti construi fecerant, & ex tunc hospitalitatem, qualem juxta illius ædificiorum capacitatem potuerant, servari fecerant, & tunc faciebant, ac per eosdem Antianos subjuncto, quod ipsi pro commoditate, ac refrigerio, & plenaria hospitalitate universorum pauperum, quorum propter stradam magnam, in qua dicta Civitas sita est, illuc multitudo declinabat, desiderabant dictum Hospitale de Misericordia, in cujus opere dictum pretium totaliter consumptum fuerat, & jam amplioribus protendi structuris; Nos tunc per alias nostras literas, etiam Episcopo Faventin., ejus proprio nomine non expresso, mandavimus, ut, si per diligentem informationem, per eum super præmissis, Nobis expositis, habendam, ea reperiret veritate fulciri, literas Prædecessoris hujusmodi, necnon omnia, & singula, tam per Silvestrum Episcopum illarum vigore, quam & Legatum prædictos, concessa, & facta, ac quæcunque inde secuta auctoritate nostra approbaret & confirmaret, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, & nihilominus pro ipsius Hospitalis ampliatione, & perfectione eisdem Antianis de prædictis bonis Hospitalium usque ad summam mille ducatorum auri in hujusmodi perfectionem, & fabricam integre & fideliter convertendam, etiamsi dicta Hospitalia, vel eorum aliquod, seu aliqua de jure patronatus laicorum fuissent, vel essent, & etiam si super dicto Hospitali Dominæ Bianchæ inter ipsos, ac Priorem, & Conventum præfatos, aut quosvis alios lis, cujus statum dictis nostris literis haberi volumus pro expresso, penderet, seu remansisset indecisa, vendendi, & alienandi, licentiam, & facultatem eadem auctoritate nostra concederet, prout in omnibus prædictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictorum Prioris, & Conventus, petitio continebat, gubernatio, & administratio, ac omnimoda dispositio dicti Hospitalis Dominæ Bianchæ duntaxat ad præfatos Priorem, & Conventum ante impetratas dictas literas pertinuerint, ac super illius, vigiuti, necnon super ipsius Hospitalis de Amiola, novem,

Hac de re gesta refert.

Supplex Fratrum petitio.

vel

vel circa, corbes frumenti annis singulis percipere consueverint, ac in possessione, vel quasi juris illas percipiendi, etiam spatio centum annorum, & ultra prescripta extiterint, licet olim ipsi per quondam Antonium Girardum, & Magistrum Antonium de Barutaldis, laicos, qui se de regimine dicti Hospitalis Domine Blanche de facto intromiserant, primo, & deinde a decem & octo, aut viginti quinque annis, vel circa, in dicto Hospitali de Amiola super perceptione hujusmodi per nonnullos alios, ac tandem per prefatos Antianos impediti, seu vexati fuerunt, ac super ipsis vexationibus, vel impedimentis in partibus illis inter Priorem, & Conventum, ac Antianos predictos, & per compromissum fuisset materia questionis exorta, de quibus in prefatis literis alias, quam, ut prefertur, mentio facta non fuit, pro parte dictorum Prioris, & Fratrum asserentium, se occasione dictarum corbium pro animabus legantium illas, annis singulis unum solemne Anniversarium in eorum Ecclesia celebrare, necnon qualibet septimana per Missam, vel alias exorare Dominum paratos, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his, ne omnino remaneant suis juribus destituti, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de premissis ultimo expositis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, vocatis Antianis predictis, ac Rectore, seu Rectoribus dicti Hospitalis de Misericordia, & aliis, qui fuerint evocandi, tibi de hujusmodi annuo debito viginti, & novem corbium frumenti eisdem Priori, & Conventui, ut premittitur, solvendarum legitime constiterit, ut prefatum Hospitale de Misericordia, ejusque Rectores ad solutionem omnium, & singularum quantitatum frumenti, quas dictos Priorem, & Conventum a tempore intromissionis Antonii, & Magistri Antonii hujusmodi usque ad presentem diem, occasione predicta, de jure habere debere invenies, necnon deinceps perpetuo annis singulis ad solutionem viginti novem corbium frumenti hujusmodi per predictum Hospitale de Misericordia, ejusque Rectores, ratione unionis, incorporationis, & annexionis Hospitalium Domine Blanche, & de Amiola, illi factarum hujusmodi, dictis Priori, & Conventui integre faciendam, obligatos fuisse, & esse, auctoritate nostra declares, ac solutionem ipsam, si hujusmodi declarationem feceris, debitis, ac congruis locis, & terminis fieri facias cum effectu. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus literis aliis supradictis, seu si Antianis, & Rectoribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Bononie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Quarto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. — Mandatum.

1. *Faventin.*) Vulgo *Faenza*, in *Emilia*,
2. *Archivo*. In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* LXXVIII *fol.* 11.
3. *Hospitali*,) Turbatus locus.

Incorporat & annectit Collegio Gregoriano Bononien. (1) Ordinis nostri, aliqua bona immobilia.

Anno 1436 Die 5 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

APostolice Sedis circumspecta benignitas indulta sibi desuper potestatis plenitudine, sicut conspicit expedire, viros literarum scientiis deditos, ut in illis efficiantur idonei, congruo favore prosequitur, ipsisque studentibus libenter ea concedit, per que eorum statui, & opportunitatibus favorabiliter consulatur. — Exordium. Sane dudum, sicut nonnullorum fide digna relatione percepimus, bone memorie Zoen (3) Episcopus Avinion., condens in ejus voluntate ultima de bonis a Deo sibi collatis Testamentum, inter alia domus, possessiones, terras, & bona in villa, & curia, ac territorio Saliceti, & Saviniani Bononien. Diecesis, ad eum legitime pertinentia, Ecclesie Avinion. reliquit, & legavit, volens, & ordinans inter cetera, quod Episcopus Avinion. pro tempore existens tres ex Clericis dicte Ecclesie, & duos de Civitate Avinionen., ac duos de Castro Novarum (4) Avinionen. Diecesis, necnon unum de aliis Castris, ad dictam Ecclesiam spectantibus, clericos, beneficium Ecclesiasticum nullatenus obtinentes, qui ad adipiscendum scientie margaritam habiles forent, eligeret, illosque ad Civitatem nostram Bononien. ad studendum inibi destinaret, & singulis eorum de fructibus, redditibus, & proventibus domorum, possessionum, terrarum, ac bonorum hujusmodi, viginti quatuor libras Bononien. singulis solveret, & responderet, seu solvi, & responderi faceret, & sub certis aliis modis, & conditionibus, prout in instrumento, desuper confecto, plenius continetur. — Diplomatis causa. Cum autem, sicut eadem relatione cognovimus, domus, possessiones, terre, & bona predicta propter guerrarum turbines, aliasque calamitates varias, que retroactis temporibus partes illas diutius afflixerunt, partim ruine subjaceant, & partim ruinam minentur; ac deformata, collapsa, & destituta plurimum existant, necnon terre hujusmodi pro majori parte Zerbide (5) & inculte remanserint, ac viginti quatuor libre hujusmodi pro condecenti sustentatione unius scholaris modernis temporibus nullatenus sufficiant, &, si domus, possessiones, terre, & bona predicta Collegio Gregoriano in dicta Civitate nostra Bononien. consistenti, cujus fructus, redditus, & proventus, causantibus premissis guerris & aliis sinistris eventibus quamplurimum tenues, & exiles effecti existunt, perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc domus, possessiones, terre, & bona hujusmodi ad reparationem, & culturam debitas reducerentur, ac in predicto Collegio plures scholares literarum studio insistentes decentius, & commodius sustentari possent. Nos igitur, cupientes tam domorum, possessionum, terrarum, & bonorum, quam Collegii predictorum indemnitati in premissis opportune providere, ac domorum, possessionum, terrarum, bonorum, & Collegii fructuum, reddituum, & proventuum veros valores annuos, necnon — Concessio.

ordi-

ordinationis, & voluntatis, ac instrumenti hujusmodi tenores, necnon domos, possessiones, terras, & bona hujusmodi, per eorum qualitates, quantitates, & confinia prȩsentibus pro sufficienter expressis habentes, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatȩ petitionis instantiam, domos, possessiones, & terras, ac bona prȩdicta cum omnibus juribus & pertinentiis suis, quorum fructus, redditus, & proventus pro sufficienter expressis haberi volumus, prȩfato Collegio auctoritate Apostolica, ex certa scientia, tenore prȩsentium, in perpetuum unimus, annectimus, & incorporamus,

Clausula derogans. Ita quod ex nunc liceat dilectis filiis Rectori, & scholaribus dicti Collegii qui pro tempore erunt, corporalem possessionem domorum, possessionum, terrarum, bonorum, juriumque, & pertinentiarum prȩdictorum, propria auctoritate per se, vel per alios libere apprehendere & perpetuo licite retinere, necnon illorum fructus, redditus, & proventus in suos, & dicti Collegii usus convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia, vel assensu minime requisitis. Non obstantibus constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Episcopi voluntate, & ordinatione, & in prȩfato instrumento contentis prȩmissis, necnon quibuscunque literis Apostolicis, per nos, seu Sedem Apostolicam dilecto filio Jacobo Bertrandi de Provincia in dicta Civitate Bononien. studenti, vel quibusvis aliis in specie, vel genere concessis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Apostolica, vel alia quavis auctoritate de domibus, possessionibus, terris, & bonis prȩdictis Collegium aliquod institutum, seu fundatum existat, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quȩ prȩsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeant quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim voluntatis, ordinationis, & in dicto instrumento contentorum, ac omnium inde secutorum, necnon literarum, prȩdictorum plenam notitiam & illa pro expressis hic habentes, ipsis, & eorum singulis, ex sufficientibus rationabilibus causis animum nostrum moventibus ex dicta scientia derogamus, necnon literas super donibus, possessionibus, terris, & bonis ipsis, seu dicto forsan fundato Collegio, dicto Jacobo, vel quibusvis aliis, ut prefertur, concessas & inde

Sanctio poenalis. secuta, ac Collegium, si quod de prȩmissis fundatum sit, ut prȩmittitur, motu, scientia, & auctoritate similibus, revocamus, cassamus, annullamus, & penitus extinguimus, per prȩsentes, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrȩ unionis, annexionis, incorporationis, habilitationis derogationis, revocationis, cassationis, annullationis, extinctionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Bononiȩ Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Nonis Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Bononien.*) In *Italia*. Hujus autem *Gregoriani* Collegii mentio erit inferius, ubi Cœnobio nostro unitum fuisse, dicetur.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* pag. 32, ex Autographo *Bononiæ asservato*.
3. *Zoen.*) Adeas *Sammarthanos in ArchiEp. Avenionen.*
4. *Novarum*. Vulgo *Noves*, in *Gallo Provincia*.
5. *Zerbida*.) Sic *Sterilem* terram vocant. *Zerbolaris* etiam, & *Gerbida* dicitur. Vocabulo tamen hoc, communiter Longobardi utuntur ad denotandum agrum non solum sterilem, sed incultum, & vepribus, aut herbis silvestribus plenum.

Anno 1427 Die 21 Februarii.

Bononiensium (1) Fratrum & Sororum S. Agnetis lites disceptatione compendiaria (2) dirimendas esse decernit.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CLII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sancti Dominici Fratrum Prȩdicatorum, ac dilectis in Christo filiabus, sub eorundem Fratrum cura degentibus Priorissȩ & Sororibus Monasterii Sanctȩ Agnetis Bononien., Sancti Augustini Ordinum, prȩsentibus, & futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Sacrȩ Religionis, sub qua mundanis abjectis illecebris devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut ea vobis favorabiliter concedamus, quȩ vestris quieti, & tranquillitati, & commodo fore conspicimus opportuna. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut omnes, & singuli in quibuscunque profanis duntaxat, tam principalibus, quam provocatoriis causis, inter vos, tam conjunctim, quam divisim, ex una, & quoscunque

Indultum. alios Civitatis Bononien., seu ejus Diœcesis, vel districtus cives, incolas, vel habitatores, in genere, vel in specie, super quibusvis pecuniarum summis, rebus, bonis, juribus, actionibus, censibus, seu redditibus, & eorum occasionibus, partibus, ex alia, exortis hactenus, vel quȩ in posterum exoriri forsan contigerit, per Nos, vel Sedem Apostolicam deputati hactenus, vel forsan in posterum deputandi, seu alii dictȩ Civitatis pro tempore existentes Judices, vel officiales, aut ab eis pro tempore delegati, vel delegandi de cetero, quandiu in regulari observantia permanseritis, alias juxta modos, & formas, secundum quas Potestas, vel Capitaneus pro tempore existens dictȩ Civitatis in causis viduarum, & pupillorum Civitatis, Diœcesis, vel districtus hujusmodi, vigore quorundam statutorum, & provisionum ejusdem Civitatis, desuper editorum, quorum omnium tenores prȩsentibus haberi volumus pro expressis, pro tempore procedit, & terminat, procedere, & ipsas causas vestras, quarum videlicet motarum hactenus status hujusmodi

Clausula derogans. prȩsentibus haberi volumus pro expressis, cognoscere, & terminare possint, & debeant, auctoritate Apostolica tenore prȩsentium concedimus, & etiam indulgemus; non obstantibus Constitutionibus, & or-

ordinationibus Apostolicis, ac domus, Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę voluntatis, & concessionis, infringere &c. Si quis &c. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto (4), Nono Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Bononien.*) In *Italia*.
2. *Compendiaria.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Lit. V.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIII fol.* 72. Legitur etiam in *Bullario Bononien. pag.* 10. Autographum habes *Bononiæ*.
4. *Tricesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, *Æra* communis *MCCCCXXXVII.*

Cœnobii Ragusini (1) fundandi facultas.

Anno 1437 Die 14 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Ragusin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLIII.

Piis fidelium votis gratum Nos decet pręstare assensum, &, ut ea quę Religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus, sollicitudinis nostrę partes. *Exordium.* Sane, pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod vos aliam in Civitate Ragusin., vel extra illius muros Ordinis Fratrum Prędicatorum domum de observantia fundare, & construere, sive fundari, & construi facere affectatis; sperantes, quod *Supplex petitio.* pro eadem domo fundanda opportunum piis Christi fidelium largitionibus conquiretis locum, in quo pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis Ecclesiam, sive capellam; cum campana, campanili, ac aliis necessariis officinis pro Religionis propagatione, ac divini cultus incremento construere poteritis, & ędificare, si vobis Apostolicę Sedis licentia suffragetur. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis in pręmissis annuere, & desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui Religionis, & cultus eorundem propagationem intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis in aliquo loco congruo, & honestro, quem ad hoc justis modis conquirere poteritis, in dicta Civitate, vel extra eam, Domum ejusdem Ordinis quę de observantia sit, cum Ecclesia, sive capella, aut Oratorio, & campana, campanili, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, qui inibi sub illius regularibus habitu, & observantia degant, fundandi, & construendi, sive fundari, & construi faciendi, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius super hoc licentia minime requisita, Apostolica auctoritate, licentiam concedimus, & etiam facultatem. *Facultas.* Et insuper vobis, ut dictę fundandę domus, post fundationem hujusmodi, ac ejus Prior, Fratres, & personę, qui inibi pro tempore resederint, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis, libertatibus, gratiis, & indultis, aliis dicti Ordinis domibus, Priori, Fratribus, & personis a Sede Apostolica, seu alias in genere concessis, uti, & gaudere valeant, Apostolica auctoritate prąesentium serie, indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris Nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, villa, castro, vel alio quovis loco, ad inhabitandum, quęcunque domos, *Clausula derogans.* vel loca de novo recipere, vel eatenus recepta mutare prąesumant, absque Apostolicę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto (3), Pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Ragusin.*) In ejusdem nominis Republica.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXVI fol.* 152.
3. *Tricesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, *Æra* communis *MCCCCXXXVII.*

Ut Cœnobium Ripanum (1) reficiatur sexaginta Florenos assignat.

Anno 1437 Die 9 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Esculan. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLIV.

Humilibus supplicum votis, illis prąesertim, quę Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum quorumlibet commodum, & utilitatem concernunt, libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. *Exordium.* Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum, & Conventuum Domus loci Riparum Ordinis Fratrum Prędicatorum tuę Diœcesis petitio continebat, quod Ecclesia, claustrum, cœmeterium, & alia plura ędificia dictę Domus propter gentes armigeras, quę illam hactenus inhabitarunt, ac alias diversas calamitates, reparatione non modicum sumptuosa indigere dignoscitur, quę, nisi *Supplex petitio.* celeriter fiat, de ipsorum totali ruina verisimiliter dubitatur, &, sicut eadem petitio subjungebat, si residuum quorundam bonorum immobilium ad quendam Vetulum, alias Lanechia dicti loci habitatorem, olim

olim spectantium, & per eum ad pias causas legatorum relictorum, quod ultra summam triginta Florenorum auri de camera communiter non valet, necnon omnia & singula per personas dicti loci a decem proxime elapsis annis citra percepta, & habita, ac ex nunc in antea usque ad decennium a data presentium computandum percipienda, & habenda ex usuris, vel alias quomodolibet incerta male ablata, pecuniç, res, & bona, usque ad summam sexaginta florenorum similium concederentur, & illorum omnium pretium, in reparationem predictam converteretur, ex hoc domus predicta in hujusmodi reparatione non modicum susciperet sublevamen. Quare pro parte dictorum Prioris, & Conventus, etiam asserentium, quod in prefata domo de cetero sub regulari observantia vivere intendunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc prefatę Domus statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Priori dictę Domus pro tempore existenti, ac prefatis Conventui, ut ipsi postquam sub observantia hujusmodi inibi permanserint, ut prefertur, tam residuum bonorum per Vetulum legatorum, quam per personas percepta, & habita, ac percipienda, & habenda, ut prefertur, male ablata pecunias, res, & bona hujusmodi a quibuscunque ea habentibus, ultra summam sexaginta florenorum non excedentia, exigere, petere, recipere, & habere, necnon illa per eos tunc recepta, & habita in reparatione Ecclesię, cemeterii, claustri, & aliorum edificiorum hujusmodi duntaxat, convertere, & exponere, ac cum prefatis personis, & earum qualibet de male ablatis incertis predictis concordare, & de receptis habitis, & concordatis quitare, & liberare, ac alias ab excommunicationum, suspensionum, & interdicti, aliisque sententiis, censuris, & penis, si quibus propter male ablata & percepta bona hujusmodi forsan tunc irretiti fuerint, ac usuraria pravitate absolvere, & opportune habilitare, libere & licite valeant, auctoritate Apostolica concedas. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quinto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum.

1. *Ripanum.*) In Piceno.
2. *Archivo,*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. LXXXVI fol.* 223.
3. *Esculan.*) Aliis *Asculan.*, vulgo *Ascoli*, in *Piceno*.

Anno 1437 Die 11 Junii.

Cœnobii Montis Acuti (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis

CLV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii de Granatoria Lutionen. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Votis fidelium, illis presertim, quę ad Religiosis propagationem, ac divini cultus augmentum cedere dignoscuntur, libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Johannis (4) de Bella Villa Militis, & Domini Castri de Monte Acuto, Lutionen. Diecesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse zelo devotionis accensus, & cupiens terrena in celestia, & transitoria ad eterna felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum gerit devotionis affectum, Ecclesiam sine Cura Sancti Leonardi, in suburbiis dicti castri consistentem, quę de jure Patronatus ipsius Militis, ac in loco ad id apto, & honesto existit, de bonis sibi a Deo collatis, aliorumque Christi fidelium, ope, atque suffragio, in domum conventualem dicti Ordinis pro quorundam illius Religiosorum, qui sub regulari observantia inibi permanere, & sua Altissimo vota reddere debeant, usu, & habitatione perpetuis erigere, seu erigi facere proponit pariter, & intendit, si ei, ac dictis Religiosis super hoc Apostolica suffragetur auctoritas. Quare pro parte dicti Militis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut proposito annuere, & alias super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum divinum nostris potissime temporibus vigere, & augeri, intensis exoptamus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, & ad id prefati Militis expressus accedat assensus, Ecclesiam predictam in domum conventualem pro usu, & habitatione perpetuis Religiosorum de observantia hujusmodi, cum campanili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis & aliis necessariis officinis, videlicet post cessum, vel decessum ipsius Rectoris, si quis principaliter existit, erigendi, & construendi, seu erigi, & construi faciendi, necnon Religiosis predictis dictam domum, ut premittitur, recipiendi, & in ea perpetuo commorandi, plenam, & liberam auctoritate predicta licentiam largiaris. Nos enim, si vigore presentium concessionem hujusmodi feceris, ut prefertur, Priori, & Fratribus in eadem domo pro tempore degentibus, eorumque servientibus, & personis, ut ipsi, & eorum singuli, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, gratiis, & libertatibus dicto Ordini, & illius Fratribus per Sedem Apostolicam, vel alias generaliter concessis, uti, & gaudere, libere & licite valeant, eadem auctoritate, tenore presentium, indulgemus. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Predecessoris Nostri, illa presertim, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres in aliqua civitate, castro, villa, seu alio loco quocunque ad habitandum domos, vel loca de novo recipere, seu hactenus recepta mutare, presumant, absque ipsius Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, quam aliis constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Tertio Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. Mon-

Digitized by Google

1. *Montis Acuti.*) Vulgo *Montagu en Laye*, in *Gallia Belgica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXI fol. 207.*
3. *Lutionen.*) Seu *Laudunen.*; vulgo *Laon*, in *Insula Francia*.
4. *Johannis.*) E nobilissima gente *Montis Acuti*, Gallis *Montagu*.

Ut Argentinen. (1) Sorores de Pœnitentia S. Dominici juris ac potestatis sint Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum.

Anno 1437 Die 4 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano (3) tituli Sanctę Sabinę Cardinali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem, CLVI.

Ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio ad ea libenter, per quę Ecclesiarum, ac Monasteriorum omnium status in spiritualibus, & temporalibus salubriter dirigatur, & ut illa, necnon personę in eis prę̨sertim sub fragili sexu degentes, sublatis ab ipsis dispendiis quibuslibet, debitę reformationis beneficio gaudeant, opem, & operam, quantum cum Deo possumus, impendimus efficaces. (Exordium.) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & nonnullarum Sororum reformatarum Monasterii Sanctę Marię Magdalenę extra muros Argentinen. Ordinis Sancti Augustini, de Pęnitentia nuncupati, petitio continebat, quod olim pro parte Priorissę tunc existentis, & majoris partis Conventus pręfati Monasterii tibi inter alia exposito, quod Monasterium ipsum pro eo, quod a plerisque tunc antea annis debita visitatione, & reformatione caruerit in regulari disciplina, & Sanctimonia, ac alias in spiritualibus, & temporalibus sustinuerat detrimenta, quodque ipsę illud reformari, & ad regularem observantiam deduci plurimum exoptabant, tu, qui tunc in partibus illis Apostolicę Sedis Legatus eras, prout existis, dilectum filium Petrum de Eengebach, Ordinis Fratrum Prędicatorum Professorem, pręfati Monasterii visitatorem auctoritate Legationis hujusmodi per sex annos ex tunc in antea proxime secuturos constituisti, ei inter cetera in mandatis dando, ut una cum Curato pręfati Monasterii, & quibusdam aliis, de quibus sibi videretur, ad dictum Monasterium accederet, illudque visitaret, & reformaret, ac inibi corrigenda corrigeret, necnon illius Priorissam, & Moniales ad perpetuam clausuram, ac modum vivendi juxta constitutiones Monasterii reformati Monialium Ordinis Sancti Augustini, sub cura & regimine Fratrum Prędicatorum degentium traditas, reduceret, aliaque inibi faceret, statueret, & ordinaret, prout pro salubri ipsius Monasterii statu inibi expediens videretur, ei etiam alias Moniales in hujusmodi observantia instructas in dicto Monasterio recipi faciendi facultatem concedendo, prout in diversis tuis, etiam tuo sigillo munitis, desuper confectis, literis, dicitur plenius contineri: quodque deinde licet pręfatus Petrus vigore literarum, & mandati prędictorum ad pręfatum Monasterium accedens plures, quę tunc in eodem Monasterio irrepserant, deformitates reformaverit, ac illud ad debitam clausuram, illiusque Moniales ad communem de omnibus bonis suis deducendam vitam, necnon ad observantiam regularem institutorum dicti Ordinis Sancti Augustini reduxerit, ipsasque Nobis exponentes, quę tunc aliorum Monasteriorum sub cura Fratrum eorundem degentium Sorores extiterant, in reformatrices prętati Monasterii, unam ipsarum in illius Priorissam pręficiendo, deputaverit, tamen postmodum inter quasdam ipsius Monasterii Moniales ex una, ac dictas Nobis exponentes super reformatione, & deputatione, ac aliis prę̨missis, ex altera, partibus, diversę quęstionum materię exortę fuerunt. Cum autem, sicut eadem Nobis facta petitio subjungebat, Prior, seu Prępositus pro tempore tam prędicti, quam aliorum omnium dicti Ordinis de Pęnitentia in partibus Alemanię consistentium Monasteriorum, quę illi, necnon cum pręfato Prępositio, seu Priore Sedi Apostolicę immediate subesse videntur, pro eo quod locus, in quo ipse communiter residere consuevit, in Civitate Argentinen. per sexdecim dietas, vel circa, distare dignoscitur, visitationi dicti Monasterii Sanctę Marię, sicut congruebat, & debebat, hactenus intendere nequiverit, & quod etiam de cetero intendere possit verisimiliter dubitetur, pro parte Priorissę modernę ac reformatricum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut appellationem, ac alias quascunque lites, & tam ex nostris, quam aliorum quorumlibet commissionibus in Romana Curia, & extra eam, super prę̨missis inter dictas, vel alias quascunque partes intendentes causas ad Nos advocare, & penitus supprimere, & extinguere, necnon omnia & singula per Petrum Visitatorem hujusmodi in prę̨missis, & circa ea facta, gesta, ordinata, & reformata, deputata, reducta, & statuta, etiam cum suppletione defectuum quorumcunque, si qui forsan in eis intervenerint, approbare, & confirmare, ipsumque Monasterium Beatę Marię, ac illius partes, & futuras Priorissam, Moniales, Sorores, & personas, ab omni visitatione, Dominio, superioritate, jurisdictione, & subjectione Prioris, seu Prępositi Monasteriorum Ordinis de Pęnitentia hujusmodi pro tempore existentis eximere, & liberare, ac Generali Magistro pro tempore existenti, & Fratribus Ordinis Prędicatorum hujusmodi, eorumque curę, & gubernationi, ita quod in eo de cetero juxta Regularia instituta reformatorum Monasteriorum prędictorum vivatur, subiicere, & submittere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de prę̨missis certam notitiam non habentes, ac causarum prędictarum status prę̨sentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuę, de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus super omnibus & singulis petitis prędictis, ac in eis, & circa ea advoces, supprimas, & extinguas, approbes, confirmes, eximas, liberes, subiicias, submittas, ac facias, prout tibi videbitur faciendum, super quo tuam conscientiam oneramus. Non obstantibus prę̨missis, quodque tu certam contra quędam per Petrum Visitatorem gesta, seu ordinata hujusmodi feceris declarationem, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinum (Mandatum)

(Monialium supplex petitio.)

prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Argentinen.*) Vulgo *Strasbourg*, in *Alsatia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *LXXXVI fol.* 98.
3. *Juliano.*) Cæsarino Romano, de quo consulendus *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCXVII pag.* 861.

Anno 1437 Die 4 Julii.

Monasterium de Clingental (1) Ordinis FF. Prædicatorum jurisdictioni restituit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano, tituli Sanctę Sabinę Presbytero Cardinali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę Servitutis officio ad ea libenter intendimus, per quę Ecclesię, ac Monasteria, & personę, presertim sub fragili sexu in eis degentes, sub bono, & felici regimine dirigantur, ac subductis ab illis dispendiis quibuslibet, optata in spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementa. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii in Clingental in minori Basilica, Ordinis Sancti Augustini per Priorissam soliti gubernari, Constantien. (3) Diecesis, inter alia Nobis exposito, quod olim ipsę tunc in loco Zudenhusern, Basilien. (4) Diecesis, sub cura & regimine Fratrum Predicatorum degentes, & tandem ad prefatum Monasterium translatę, eorundem Fratrum negligentia in spiritualibus & temporalibus, non absque scandalo subierant detrimenta, quodque propterea, ne gravioribus premerentur incommodis, exemptioni, quę illas ratione curę & regiminis prędictorum contingebat, quantum in ipsis fuerat, renunciantes, ac a cura, & regimine prefatis declinantes, venerabili Fratri Nostro Episcopo Constantien. ad hoc, ut eis in spiritualibus, & temporalibus prędictis etiam contra inferentes ipsis molestias & jacturas, illiusque jurisdictioni, potestati, & dominio se submiserant, ac sub illis circa biennium prosperis in Domino susceptis incrementis conservatę fuerant, Nos tunc dictarum Priorissę, & Conventus in ea parte supplicationibus inclinati, per alias nostras literas certo dedimus judici inter alia in mandatis, ut, si esset ita, & aliud canonicum non obstaret, declinationem, & submissionem prędictas, ac omnia inde secuta auctoritate nostra approbaret, & confirmaret, prefatasque Priorissam, & Conventum sub Ordinarii cura, regimine, obedientia, & directione ex tunc in antea vivere debere eadem auctoritate decerneret, prout in dictis literis plenius continetur. Cum itaque, sicut exhibita Nobis pro parte dilectorum filiorum Communitatis, & Civium Civitatis Basilien., quod Fratres Ordinis Fratrum Prędicatorum a pluribus annis tunc sub regulari observantia eorum Ordinis hujusmodi, ac vitę castimonia inibi Altissimo famulantes in Domo Sancti Johannis extra muros Basilien. variis multiplicarunt, prout quotidie multiplicant, virtutum meritis, & Monasterium Sanctę Marię Magdalenę ad lapides extra muros predictos prefati Ordinis Sancti Augustini ex felici regimine Prioris, & Conventus eorundem multipliciter reformatum existat, ac in eo illius Sorores sub observantia prędicta, ac perpetua clausura laudabiliter vivant, ac ipsi Communitas, & Cives sperant, quod dictum Monasterium de Clingental, si illud ab obedientia, cura, & jurisdictione Ordinarii hujusmodi segregabitur, & ad primęvam curam, regimen, & administrationem, ita quod in eo ipsius Priorissa, & Conventus, sub observantia, & clausura prefatis de cetero permanere debeant, reducetur, ex operibus fructuosis, & vita laudabili Prioris, & Conventus domus prefatorum utiliter, & salubriter dirigetur, pro parte dictorum Communitatis, & Civium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super premissis statui prefati Monasterii de Clingental consulere, & opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuę, de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea fore vera, reperetis, super quo tuam conscientiam oneramus, Monasterium de Clingental, illiusque Priorissam, Moniales, & personas, predictas a cura, regimine, obedientia, & directione Ordinarii hujusmodi auctoritate nostra prędicta separes, atque segreges, necnon regimini, & gubernationi Magistri Generalis pro tempore existentis, ac Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, ita quod illius Priorissa, Moniales, seu Sorores prędentes, seu futurę in eo sub observantia, & clausura, prefatis vivant, auctoritate nostra subiicias, & submittas, illaque ex tunc in antea ad eos pertinere decernas. Non obstantibus literis prędictis, etsi ad illarum executionem processum existat, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii de Clingental, & Ordinis Sancti Augustini prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Supplex Monialium petitio.

Mandatum.

Clausula derogans.

X
X
X
Jo. de Steccatis

Gallo ..., dus.
A tergo.
R.

Super plicum, seu partem inversam subscripserunt

.....

N. de Cremonensibus,

1. *Clin-*

1. *Clingental.*) Corrupte *Chilugendal* dicitur apud *Echard* in *Notitia Ordinis Tomo I Scriptor. Ord. pag.* 10.
2. *Archivo.*) In quo Autographum, Plumbum filis cannabinis appenditur. Exemplar ibidem legitur ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXVI fol.* 99.
3. *Constantien.*) In *Suevia*.
4. *Basilien.*) *Basilem.*, in *Helvetiis*.

Anno 1437 Die 8 Julii.

Beneficium Ecclesiasticum confert Monasterio de Cælicorona (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Maguntin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD Monasteriorum, necnon Religiosorum locorum, ac in eis degentium personarum omnium, statum salubriter, & prospere dirigendum, paterna solicitudine vigilantes, illorum profectibus libenter intendimus, ac ea, quę pro ipsorum commodo, & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico mandamus munimine roborari. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Monialium de Cęlicorona prope Wormatiam (4), Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, per Priorissam solitę gubernari, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim pro earum parte dilecto filio nostro Juliano (5) tituli Sanctę Sabinę Presbytero Cardinali, in partibus illis Apostolicę Sedis Legato, inter alia exposito, quod ipsę quę una cum tribus Religiosis Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub quorum cura, & arctissima regulari observantia tunc degebant, prout degunt, in eodem Monasterio Missas, & alia divina officia celebrando, Ecclesiasticaque eis Sacramenta ministrando, continuo permanentibus, & aliis ipsius Monasterii personis, quę sexaginta numero erant, ex fructibus, redditibus, & proventibus dicti Monasterii se, Religiosos, & personas hujusmodi commode sustentare, & alia eis & dicto Monasterio pro tempore incumbentia onera supportare nequibant, quodque, si quoddam sine cura beneficium perpetuum ad Altare Sanctę Agnetis situm in Ecclesia pręfati Monasterii, per secularem Clericum regi consuetum, ad ipsarum exponentium pręsentationem pertinens, ratione cujus illud tunc obtinens vix unam Missam super ipso Altari, seu in eadem Ecclesia singulis mensibus celebrabat, seu celebrari faciebat, eidem Monasterio uniretur, ex hoc ipsę exponentes, in sustentatione, & supportatione pręfatis aliquod susciperent relevamen, & ut in Ecclesia, seu Altari hujusmodi ratione pręfati Beneficii debita pręstarentur obsequia, effectualiter intenderent, idem tunc Cardinalis ad pręfatarum exponentium instantias, auctoritate suę Legationis, sub certis modo, & forma tunc expressis, certo dedit judici inter alia in mandatis, ut beneficium prędictum pręfato Monasterio, seu illius mensę Conventuali eadem auctoritate uniret, annecteret, & incorporaret, prout in pręfati Cardinalis, ejus sigillo munitis, literis dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio Nobis facta, subjungebat, pręfatus judex ad literarum earundem, illarum forma servata, executionem procedens, beneficium prędictum Monasterio, seu mensę prętatę univerit, annexuerit, & incorporaverit, pro parte ipsarum Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, & incorporationi prętatis, ac omnibus, & singulis inde secutis pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac alias earum, ac dicti Monasterii statui super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, & , si per informationem hujusmodi ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, ac omnia, & singula in processibus, per literas easdem habitis, contenta, & inde secuta hujusmodi auctoritate nostra prędicta approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus ad prętnissorum abundantiorem cautelam, prętatum beneficium, cujus quatuor, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, Monasterio, seu mensę hujusmodi, cujus quadraginta marcarum argenti fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum, ut ipsę exponentes etiam asserunt, non excedunt, auctoritate nostra prętata perpetuo unias, incorpores, & annectas, ita quod, cedente, vel decedente perpetuo ad Altare & beneficiis hujusmodi beneficiato, seu illud alias quomodolibet dimittente, liceat Priorissę pro tempore existenti dicti Monasterii, ac prętato Conventui, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem beneficii, juriumque, & pertinentiarum prędictarum auctoritate propria libere apprehendere, ac perpetuo retinere, hujusmodique illius fructus, redditus, & proventus, in suos & dicti beneficii usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujuslibet alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales prętatę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ad dictum beneficium volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem aliorum beneficiorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem factas, seu faciendas hujusmodi, si illas vigore pręsentium effectum sortiri con-

Supplex Monialium petitio.

Indultum.

Clausula derogans.

contingat, prefatum beneficium debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed ejus debite supportentur onera consueta. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Calicorona.*) In *Germania Superiori*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXVI fol.* 178.
3. *Maguntin.*) Aliis *Moguntin.*, & *Magontin.* in Germania ad *Rhenum*.
4. *Wormatiam.*) Seu *Wormaciam*, & *Vormaciam*, vulgo *Worms*, in *Germania Superiori*.
5. *Juliano.*) Adeas *Oldoinum* apud *Ciaconium Tomo II Vit. Pontif. & Cardinal. ad an. MCCCCXVII pag.* 861.

Anno 1437 Die 14 Julii.

Beneficium confert Monasterio Wormaciensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Spiren. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD ea per quę Monasteriorum, & aliorum locorum Religiosorum, necnon personarum presertim sub fragili sexu in illis Altissimo famulantium, omnium utilitati consulitur, & opportunitatibus subvenitur, libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii in Lebenario prope muros Wormacien., Ordinis Sancti Augustini per Priorissam soliti gubernari, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum jam septuaginta annis elapsis quondam Robertus (4) Dux Bavarię pro sua, ac ejus tunc uxoris, suorumque progenitorum animarum salute, quoddam perpetuum beneficium in Ecclesia prefati Monasterii instituit, illudque de bonis sibi a Deo collatis pro uno Presbytero seculari,
Supplex petitio. seu regulari, Missam hujusmodi perpetuo celebraturo, & ad id per Priorissam pro tempore existentem dicti Monasterii, ac prefatas Conventum eligendo dotavit, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, exponentes ipsę quinquaginta & ultra numero existant, ac in dicto Monasterio sub arctissima clausura, & regulari observantia, singulis etiam septimanis Sanctissimum Corpus Dominicum devotissime desumendo a pluribus annis laudabiliter permanserint, prout permanent etiam de presenti, quodque pro ipsarum, necnon aliarum in dicto Monasterio servientium personarum, ac duorum qui earum Confessiones audiendo, & ipsis Ecclesia Sacramenta ministrando, quasi continuam inibi residentiam faciunt, vitę sustentatione, necnon aliorum Fratrum Ordinis Prędicatorum Religiosorum, sub quorum cura ipsę exponentes degunt, ad dictum Monasterium pro Missis, & aliis Divinis Officiis sępius accedentium, & diversarum necessariarum inibi occurrentium provisione plura quotidie expensarum onera supportare teneantur, & supportent, & alias provide considerent, quod si prefatum beneficium eidem Monasterio perpetuo uniretur, incorporaretur, & annecteretur, ex hoc exponentes ipsę in sustentatione, provisione, & supportatione prefatis, aliquod susciperent relevamen, pro parte dictarum Priorissę & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc earum, & dicti Monasterii statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem, ea vera esse, repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, beneficium predictum, cujus quatuor, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Monasterio,
Collatio. cujus quadraginta marcarum argenti fructus, redditus, & proventus, secundum communem extimationem, valorem annuum, ut ipsę exponentes asserunt, non excedunt, auctoritate predicta perpetuo unias, incorpores, & annectas, ita quod, cedente, vel decedente perpetuo beneficiato ad beneficium in Ecclesia hujusmodi, aut alias illud quomodolibet dimittente, liceat Priorissę pro tempore dicti Monasterii, & prefatis Conventui, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem beneficii, juriumque, & pertinentiarum predictorum auctoritate propria libere apprehendere, ac hujusmodi illius fructus, redditus, & proventus in suos, ac dictorum Monasterii, & Fratrum usus, & utilitatem convertere, Diecesani loci, & cujuscunque licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus institutione & dotatione predictis, ac Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monasterii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem
Clausula derogans. ad dictum beneficium volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod si unionem, annexionem, & incorporationem predictas vigore presentium effectum sortiri contingat, prefatum beneficium debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed quod Priorissa pro tempore, & Conventus prefatę illius ratione Missas, & alia Divina officia in dicta Ecclesia alias juxta ordinationem, & voluntatem dicti Ducis, in Instrumento hujusmodi expressas, celebrari facere, prout etiam ad id se sponte obtulerunt, necnon alia eidem beneficio pro tempore incumbentia onera supportare teneantur. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Pridie Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. Wor-

Digitized by Google

1. *Wormaciens.*) In *Germania Superiori*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol.* 12.
3. *Spiren.*) In ejusdem nominis Tractu *Germaniæ*,
4. *Robertus.*) Hujus nominis varii *Bavariæ* Duces. De eo loquitur Diploma, qui vivebat anno *MCCCLXVII*.

Cœnobio Diensi (1) Beneficium confert.

Anno 1437 Die 15 Julii.

Ex Arch. (2) *Ordinis*.

CLX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio officiali Dien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea libenter intendimus, quę tam personarum, & locorum ecclesiasticorum, presertim regularium, utilitatibus, & commodis, quam & aliorum, qui sincerę videntur illis exhibere pietatis affectum, animarum saluti redduntur, auctore Domino, profutura. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Nobilis viri Petri Clareti Militis Domini loci de Tribuschanutis, Dien. Dięcesis, petitio continebat, quod olim dictus Petrus verus patronus, & in pacifica possessione, vel quasi, juris pręsentandi personam idoneam ad quandam perpetuam Capellaniam per quondam Hymbertum Clareti Domicellum, & ejus in Dominio dicti loci Prędecessorem in Parochiali Ecclesia de Noveriis dictę Dięcesis fundatam, & dotatam, dum vacat, existens, provide considerans, quod vix Capellanus potest reperiri, qui in dicta Capellania possit, ac juxta voluntatem dictorum fundatorum, ex eo maxime quod supradicta Ecclesia est in loco Montoso, & quasi inhabitabili fundata, velit residere, quodque Domus & Ecclesia Fratrum hujusmodi, in qua Divinus cultus dietim attentius adaugetur, tam in Calicibus & aliis ornamentis ecclesiasticis, quam in earum ędificiis, reparationibus quamplurimis indigeant, ipse Petrus paupertati, & indigentię Conventus, Ecclesię, & Domus eorundem pie compatiens, & aliquantulum illis, & aliis pręmissis providere cupiens, voluit, & ordinavit, divinum officium, quod eidem Capellano, seu illam pro tempore obtinenti, ex voluntate, & ordinatione dictorum fundatorum incumbit, in Ecclesia per unum ex Fratribus dicti Conventus, alias juxta ordinationem fundatorum eorundem de cetero fieri, ac perpetuis temporibus celebrari, quodque ipsius Capellanię fructus, redditus, & proventus ad usum, & utilitatem Conventus, Ecclesię, & Fratrum Domus eorundem similiter debeant applicari; &, sicut accepimus, dilectus filius Johannes Perrini ipsius Capellanię Capellanus, ad id etiam venerabilis Fratris nostri Johannis (3) Valentin. & Dien. (4) Episcopi accedente consensu. Capellaniam prędictam, quam obtinet, sponte & libere resignare proponit, pro parte Conventus & Petri prędictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictum officium in prefata Ecclesia Fratrum hujusmodi de cetero fieri & celebrari, necnon fructus, redditus, & proventus eosdem ad usum & utilitatem prędictos similiter debere applicari, decernere, ac dictos Fratres hujusmodi, fructus, redditus, & proventus recipiendi, & ad usum, & utilitatem prędictos sic applicandi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac votis Johannis Perrini in hac parte favorabiliter annuentes, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus ab eodem Johanne Perrini, vel Procuratore suo ad hoc ab eo specialiter constituto, resignationem hujusmodi, si eam in tuis manibus sponte, & libere facere voluerit, ut pręfertur, auctoritate nostra hac vice duntaxat recipias, & admittas, eaque per te recepta, & admissa supradictum officium per unum ex dictis Fratribus in Ecclesia Conventus, alias juxta ordinationem fundatorum hujusmodi, de cetero fieri, ac perpetuis temporibus celebrari, quodque hujusmodi Capellanię fructus, redditus, & proventus, qui ultra duodecim libras Turonen. parvorum secundum communem extimationem, ut asseritur, non valent annuatim, sive dicta Capellania per resignationem hujusmodi, aut alias quovis modo tunc vacet, & si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos in Romana Curia, vel extra eam lis, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datę pręsentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, ad usum, & utilitatem prędictos, & ad id eorundem Johannis Episcopi & Petri, ut pręmittitur, accedat consensus, perpetuis temporibus debere applicari, eadem auctoritate decernas, ac dictis Fratribus hujusmodi fructus, redditus, & proventus recipiendi, necnon ad usum, & utilitatem prędictos, sic applicandi, licentiam eadem auctoritate concedas, inducens per te, vel alium, seu alios eosdem Conventum & Fratres in corporalem possessionem jurium, pertinentiarumque Capellanię hujusmodi, & defendens inductos, amotis quibuslibet detentoribus ab eisdem, ac faciens sibi de hujusmodi fructibus, redditibus, proventibus, ac ejusdem Capellanię juribus, & obventionibus universis, ad usum, & utilitatem prędictos, ut pręmittitur applicandis integre responderi. Contradictores auctoritate Nostra &c. Non obstan. felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris, nostri, & aliis constitutionibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Ordinis, Conventus, & Domus prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ac omnibus in fundatione Capellanię hujusmodi contentis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, necnon Processus habitos per easdem ad dictam Capellaniam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, quibuslibet privilegiis, Indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non

Supplex petitio. Collatio. Clausula derogans.

non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum sit habenda mentio specialis, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Propterea quoque cum non sit verisimile, quod quis beneficia, multis forsan laboribus per eum acquisita, de quibus vitę subsidium percipit, absque magna causa sponte resignet, attente provideas, ne in resignatione hujusmodi, si fiat, ex parte Johannis Perrini, ac aliorum prędictorum aliqua simoniaca pravitas interveniat, seu etiam corruptela; Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Diensi.*) Vulgò *Die*, in *Delphinatu*. Juris est *Tolosanæ* Provinciæ.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol. 179.*

3. *Johannis.*) De qua *Sammarthani in Episcop. Valentin. & Dien.*

4. *Valentin. & Dien.*) Tunc enim utrique Diœcesi unus Episcopus jus dicebat. Nunc unus Episcopatus ab alio distinctus.

Anno 1437 Die 15 Julii.

Imperatori Græcorum, & Constantinopolitano Patriarchæ F. Johannem de Ragusio (1), ceterosque ad Græcos a Basileensi Concilio Legatos (2) commendat.

Ex Odorico (3) Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXXXVII num. XII.

CLXI. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Johanni Palęologo Romęorum Imperatori illustri, & venerabili Fratri Joseph Constantinopolitano Patriarchę, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Cum pridem Sacra Basileensis Synodus (4) pro futuro ęcumenico Concilio in Italia celebrando ad sanctissimam unionem occidentalis & orientalis Ecclesię, Deo propitio, consequendam locum elegerit (5), & dilectis filiis Johanni (6) tituli S. Petri ad vincula, ac Juliano (7) tituli S. Sabinę S. R. E. Presbyteris Cardinalibus, & venerabili Fratri Johanni (8) Archiepiscopo Tarentino in ea Synodo Apostolicę Sedis Legatis, & Pręsidentibus, eligendi Oratores ad vos cum galeis ex parte pręfatę Synodi destinandos, ac eis omnia & singula committendi, quę ad executionem incumbentium negotiorum fuerint necessaria, plenam dederit potestatem, veluti in Decreto (9) super hoc confecto plenius continetur, pręfati Legati & Pręsidentes ex hujusmodi sibi potestate concessa, venerabiles Fratres Petrum (10) Dignensem (11), & Antonium Portugalensem (12) Episcopos, carissimorum in Christo filiorum Francię, & Portugalię Regum illustrium in dicta Synodo Oratores, ac dilectum filium Nicolaum de Cusa (13) Prępositum Monasterii (14), Decretorum Doctorem ex parte dictę Synodi ad devotiones vestras transmittendos elegerunt (15), quibus etiam dilectum filium Johannem de Ragusio Ordinis Prędicatorum, Sacrę Theologię professorem, nunc apud Nos Oratorem, adjunxerunt (16), cum plena potestate premissa faciendo (17), ut in literis & instructionibus super hoc eis traditis seriosius continetur, Nobis deinde instantius supplicantes, ut electionem, & commissionem hujusmodi approbare, & Oratores ipsos cum literis nostris cum dictis & aliis ad vos ulterius transmittere dignaremur. Nos autem omnia & singula supradicta rata & grata habentes, ipsorum Oratorum profectioni, ut petitum est, libenter annuimus. Quare caritatem vestram exhortamur in Domino, quatenus Oratores pręfatos, latores pręsentium, ad vos pro tanto pietatis opere venientes, placeat benigne suscipere, ipsosque simul cum venerabilibus Fratribus Marco Tarantasiensi (18) Archiepiscopo, & Christophoro Coronensi (19) Episcopo specialibus Oratoribus nostris, super dicto Concilio, ut premittitur, in Italia celebrando, libenti animo exaudire, eis una cum prędictis Oratoribus nostris in omnibus ad rem hujusmodi pertinentibus, fidem plenariam adhibentes (20). Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Legatos commendat.

1. *Johannem de Ragusio.*) Consulendi Scriptores quos laudat, & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXLIV pag. 797.*

2. *Legatos.*) Adeat *Odoricum ad an. MCCCCXXXVII num. XII, & XIII.*

3. *Odorico.*) Citat *Librum XI Eugenii IV pag. 239.* Legitur apud *Labbeum Tomo XIII Concilior. pag. 850. Edit. Parisien.*

4. *Synodus.*) Potior nimirum illius Synodi pars, quæ a factiosis segregata id nomen meruit, ut notat *Odoricus.*

5. *Elegerit.*) Sessione *XXV* Nonis Maii habita *MCCCCXXXVII.*

6. *Johanni.*) *Cervantes* nuncupato, natione *Hispano.* Ipsius meminit *Oldoinus* apud *Ciaconium in Martino V ad an. MCCCCXVII pag. 860.*

7. *Juliano.*) *Cæsarino*, ut videre est apud *Ciaconium pag. 861.*

8. *Johanni.*) Vide, si placet, Acta *Basileensis Concilii.*

9. *Decreto.*) Legitur apud *Odoricum Annal. Ecclesiast. ad annum MCCCCXXXVII num. VII.*

10. *Petrum.*) *De Vercellis* cognominatum, de quo *Sammarthani in Gallia Christiana.*

11. *Dignensem.*) *Diniensem* scilicet, vulgo *Digne*, in *Gallo-Provincia.*

12. *Portugalensem.*) Seu *Portucalensem*, vulgo *Portugallo*, in *Lusitaniæ* Regno.

13. *Nicolaum de Cusa.*) Cardinalem a *Nicolao V* postea creatum. *Oldoinus* apud *Ciaconium in Nicolao V ad an. MCCCCXLVII pag. 973.*

14. *Monasterii.*) *Wotobergensis.* Hanc vocem in ipso Diplomate desiderari notat *Labbeus.*

15. *Elegerunt.*) Nota quod *Basileenses* acephali, seu sejuncti a Legatis Apostolicæ Sedis, alios Oratores *Johannem* scilicet *Lubricensem*, *Ludovicum Visensem*, *Delphinum Parmensem*, & *Ludovicum Lausanensem* Episcopos elegerant, ut liquet ex Decreto quod refert *Labbeus Tomo XII Concil. pag. 578. Edit. Parisien. MDCLXXII.*

16. *Adjunxerunt.*) Hinc liquet *Johannem* nostrum a saniori parte *Basileensis* Concilii, Legatis Pontificis adhærente, *Constantinopolim* legatum fuisse. Emendandus igitur *Echard* noster, qui *pag. 798* contrarium probandum suscipit.

17. *Faciendo.*) Id præcedentem *Notam* confirmat. Apud *Labbeum* legitur *Faciendi.*

18. *Tarantasiensi.*) In *Alpibus Graiis.* Legationis Bulla legitur apud *Labbeum Tomo XIII Concilior. pag. 851 Edit. Parisien.*

19. Ca-

Digitized by Google

29. *Coronensi.*) In *Peloponneso*.
30. *Adhibentes.*) Oratoribus ab *Eugenio IV* commendatis fidem adhibuisse *Palaeologum*, & Patriarcham *Constantinopolitanum*, Oratoribus *Basileensium* acephalorum spretis, auctor est *Patricius* in *Summaria Actorum Concilii Basileensis* apud *Labbeum Tomo XIII Concilior. pag.* 840 *&c. Edit. Parisien.*

Beneficium Ecclesiasticum confert Cœnobio Wormacien. (1) a Ducissa Bavariæ Ordinis S. Dominici Moniale, fundatum.

Anno 1437 Die 1 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio officiali Maguntin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXII.

Sacræ Religionis zelus, sub qua dilecti filii Prior, & Conventus Domus Wormacien., Ordinis Fratrum Prædicatorum, mundania abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, non indigne meretur, ut eorum petitionibus, illis præsertim per quæ eorum, & dictæ Domus commodo, & utilitati consulitur, ac opportunitatibus subvenitur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Sane pro parte dictorum Prioris, & Conventus, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum dilectæ in Christo filiæ Priorissa, & Moniales Monasterii in Lebenario Ordinis Sancti Augustini Wormacien., sub cura dictorum Fratrum degentes, supponentes, & considerantes, quod dicti exponentes Missas & alia Divina Officia in dicto Monasterio celebrando, necnon Confessiones earum audiendo, ecclesiastica Sacramenta ipsis ministrando, plura tunc eis præstiterant, & quotidie præstabant obsequia, ac cupientes, quod per aliquem ex dictis Fratribus una Missa in Ecclesia præfatæ Domus decantaretur, nonnulla tunc expressa immobilia bona, quæ tunc a quondam Iranegarde (3) Ducissa Bavariæ præfati tunc Monasterii Moniali, & duabus aliis tunc expressis personis, certo modo receperant, Prioribus & Fratribus, dictæ Domus præsentibus, ac futuris de Ducissæ, & personarum earundem voluntate in puram eleemosynam libere concesserunt pariter & donarunt, ita quod quondam tunc ipsius Ducissæ Capellanus Missam præfatam decantando, fructus, redditus, & proventus bonorum hujusmodi, quandiu viveret, percipere deberet, & habere, prout in Priorissæ, & Monialium prædictarum literis desuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris & Conventus Domus hujusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & donationi prædictis, ac omnibus & singulis in præfatis literis contentis, & inde secutis pro eorum subsistentis firmiori robur Apostolicæ confirmationis adjicere, & alias super hoc eorum, & dictæ Domus statui, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de præmissis certam notitiam non habentes, ac omnium, & singulorum prædictorum bonorum qualitates, quantitates, valores, & confinia præsentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus de præmissis omnibus & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, concessionem, & donationem, ac omnia, & singula in literis contenta, & inde secuta hujusmodi, approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus ad abundantiorem præmissorum cautelam, omnia, & singula bona prædicta cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui auctoritate prædicta perpetuo applices, unias, incorpores, & annectas, ita quod Prior & Fratres præfati Missam præfatam juxta ordinationem Priorissæ & Monialium prædictarum in dicto Monasterio per unum ex eis decantari facere teneantur, quodque cedente, vel decedente ea persona principaliter possidente, seu alias illa quomodolibet dimittente, liceat præfatis exponentibus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem bonorum, juriumque & pertinentiarum prædictorum auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, vel alicujus alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, Domus, & Ordinum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales præfatæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem ad dicta bona volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in Nostris literis mentio specialis. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Kalendis Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Exordium. Supplex petitio. Collatio. Clausula derogans.

1. *Wormacien.*) In *Germania Superiori*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXVI fol.* 103.
3. *Iranegarde.*) *Iramengarde*.

Fir-

Anno 1437 Die 12 Septembris.

Firmat donationem factam Monasterio B. M. Magdalenæ, ad Lapides nuncupato, in Suburbiis Basileæ (1) sito.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano, Tituli Sanctę Sabinę Presbytero Cardinali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EA, quę pro Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum, ac in eis presertim sub fragili sexu degentium personarum omnium, commodo, & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a nobis petitur, mandamus munimine roborari. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię Magdalenę ad Lapides in suburbiis Basilien., Ordinis Sancti Augustini, per Priorissam soliti gubernari, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod olim dilecti filii Burkardus de Rono Miles, ac Antonius de Eptingen., alias Huser Armiger Basilien., cupientes terrena in celestia, ac transitoria in ęterna felici commercio commutare, Miles videlicet tertiam partem decimarum provenientium ex fructibus, ac redditibus omnium terrarum, & possessionum infra metas Parochialis Ecclesię Villę in Grentzingen., Basilien. Diecesis consistentium, ac jus easdem decimas levandi, & percipiendi, ac juspatronatus, seu collationis dictę Ecclesię, necnon Armiger, prefati quosdam hortum, & aream, qui juxta ipsam Ecclesiam, ac infra eam, & flumen inibi proximum Dyeylle nuncuparum existunt, ac simile jus ejusdem Ecclesię cum decima minuta pręfatę Ecclesię, ac nemoribus tunc expressis & aliis universis juribus & pertinentiis suis, ad eos tunc legitime spectantia, a se, eorumque heredibus, & successoribus, abdicantes, illa omnia Priorissę, & Conventui, ac Monasterio prefatis, sponte, pure, & libere, successive donarunt, tradiderunt, & assignarunt, & in Priorissam, & Conventum, & Monasterium huiusmodi libere transtulerunt, eisque de omnibus, & singulis decimis, area, horto, patronatus, seu conferendi, ac aliis, juribus, & pertinentiis supradictis, donationem liberam, quę donatio inter vivos communiter nuncupatur, fecerunt, volentes inter alia quod Priorissa pro tempore dicti Monasterii, ac prefatę Conventus nonnulla Anniversaria, Vigilias, & Missas, tunc expressas, certis diebus tunc expressis singulorum annorum celebrari facere tenerentur, prout in diversis publicis Instrumentis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Priorissę & Conventus prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut premissis omnibus, & singulis pro eorum sublistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis omnibus certam notitiam non habentes, ac decimarum, areę, horti, & jurium prędictorum qualitates, quantitates, valores, & confinia presentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus donationes, traditiones, & translationes, & voluntates prędictas, ac omnia, & singula in prefatis Instrumentis contenta, si, & postquam de illis tibi legitime constiterit, & quecunque inde secuta, auctoritate Apostolica approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Supplex petitio.

Confirmatio.

1. *Basilea.*) In *Helvetiis*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCI fol.* 58.

Anno 1437 Die 11 Octobris.

Monialibus Juliomagensis (1) Monasterii, quas voluerint, in numerum Sororum suscipiendi, libera sit facultas. Qua de re Conservatores constituit.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CLXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Constantien. (3), & dilectis filiis in Salem Constantien. Diecesis, ac in Cryflingen., extra muros Constantien. Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX suscepto servitutis officio ad ea per quę quorumlibet fidelium, illorum presertim, qui carnalibus abjectis desideriis in humilitatis spiritu, sub regulari observantia gratum Altissimo jugiter impendunt famulatum, statui votive consulitur, nostrę partes solicitudinis diffusius impertimur. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum, Sororum Domus Sancti Dominici oppidi in Phullendorf, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium petitio continebat, quod ipsę, quę ex piis Christi fidelium largitionibus, eleemosynis, & donationibus, nonnulla redditus, possessiones, & bona immobilia, ex quibus sustentantur, habent per seculare dominium dicti Oppidi, circa dispensationem, & expositionem redditum & bonorum prędictorum, ac etiam receptionem personarum ad dictam Domum, & alias in suis privilegiis, juribus, & libertatibus dietim multipliciter gravantur adeo, quod propterea a contemplationis ministerio, ac debita negotiorum dictę Domus directione plu-

Supplex petitio.

plurimum retrahontur. Cum autem, sicut petitio subjungebat, ipsius oppidi Gubernatores in domum, ac Sorores prędictas tanquam in personas, & res laicales, omnimodam jurisdictionem exercere, & vendicare, ipsasque Sorores ad exponendum, & dispensandum, res, & bona, dictę domus ad eorum libitum, & beneplacitum, necnon ad recipiendum ad eandem domum in illius Sorores personas minus idoneas, ex quibus nonnulla scandala suscitantur, compellere, & coercere temere contendunt in non modicum ipsarum Sororum prejudicium, & jacturam, pro parte dictarum Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum super premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereritis, dictis Sororibus in premissis efficacis defensionis auxilio assistentes, Gubernatores predictos, & quoscunque alios in premissis, & circa ea, vel ipsorum aliquod culpabiles, ut a premissis penitus, & omnino desistant, nec easdem Sorores contra juris communis dispositionem, ac libertates, immunitates, & privilegia eidem domui quomodolibet concessa, temerarie inquietent, vel perturbent, aut damna, vel ruinas inferant, vel erogent, per censuram Ecclesiasticam, vel alia opportuna juris remedia compellatis, prout de jure fuerit faciendum. Non obstantibus si dictis Gubernatoribus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quinto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum à

Clausula derogans.

1. *Juliomagensis.*) Vulgo *Pfullendorf*, in *Suevia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *XCI fol.* 184.
3. *Constantien.*) In *Suevia*.

Anno 1437 Die 30 Octobris.

Magistro Sacri Palatii Apostolici (1) concessa Privilegia (2) firmat & auget.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CLXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni (4) de Turrecremata (5) Ordinis Prędicatorum, in Sacra Pagina professori, Sacri Palatii Apostolici Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium à laude Johannis.

Dudum ex pluribus virtutibus tuis, quibus famę laudabilis testimonio commendabaris, a nobis postmodum experientia comprobatis, te Sacri Apostolici Palatii Magistrum, cum officio, exercitio, emolumentis, honoribus, & Privilegiis consuetis deputavimus (6), prout in literis (7) Apostolicis super inde confectis latius continetur. Cum autem scientia, virtutes, & probitas, tuę nobis, Sedi Apostolicę, & Romanę Ecclesię plurimum per hęc tempora fuerint fructuosę, cupientes eisdem, ut tenemur, aliquali ex parte, retribuere, & commissum tibi Magisterium propter te in consuetis honoribus redintegrare, ac novis honorare, ut in Capella nostra, dum Divina celebrantur officia, ac in publicis, & generalibus Consistoriis, & aliis publicis actibus tu, & successores tui, immediate post dilectum filium Decanum dilectorum filiorum Capellanorum nostrorum, & causarum Palatii Apostolici Auditorum, qui in obsequio Mitrę pro tempore nobis ministrat, teneatis, & habeatis, quodque eos, qui in dicta Capella coram nobis sermocinaturi erunt, vos pro data vobis a Domino prudentia, viros doctos, & scientia, & sermocinandi peritia prestantes, qui materiam, de qua sermonem facturi erunt, vobis manifestare teneantur, quibusque sermones pro temporum, & festivitatum occurrentia imponere possitis, valeatis, atque debeatis. Insuper cum juxta antiquam laudabilem consuetudinem omnes in Theologia doctorandi in Romana Curia, nonnisi ab hujusmodi Magistro Sacri Palatii legendi licentiam pro forma Magisterii, & insignia ejusdem suscipere consueverint, quod nullus in posterum, universitate civitatis, in qua Curiam esse contigerit, duntaxat excepta, possit legere, vel in Theologia in predicta Romana Curia per aliquem doctorari, sed vos viros seculares, considerata peritia, & vitę honestate, aliisque ad id requisitis, Religiosos vero de ipsorum Generalium licentia, si erunt digni, & idonei, ad lecturam scientiarum & Biblię promovere, ac Bacchalaureos instituere possitis, & lectura completa, habito proborum Magistrorum, quos, decreveritis assumendos, privato examine, predicta Magisterii insignia eis dare, & concedere, ut sic Magistrati gratiis, & Privilegiis, quibus alii Theologię professores gaudent, ipsi etiam uti, & gaudere possint, & valeant, auctoritate Apostolica concedimus per presentes; Volentes, & auctoritate predicta declarantes, ut omnes tui in dicto officio successores, ac illi, quos in vestrum locum, quoties pro factis Ecclesię, aut alia emergente causa, vos contigerit a Curia absentare, de nostra licentia substituere decreveritis, quibuscunque privilegiis & indultis supra concessis uti valeant, & gaudeant. Constitutionibus Apostolicis, privilegiisque quibusvis personis, aut Universitati, sub quavis verborum forma concessis, de quibus etiam de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, ac aliis in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Tertio Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Privilegia.

Nota.

Clausula derogans.

De Curia
Ja. de Viterbio.

1. *Magistro Sacri Palatii Apostolici.*) Primus omnium hac amplissima Dignitate donatus fuit S. Patriarcha *Dominicus*. Ordinis FF. Prædicatorum Parens, cui ad hanc usque Diem successerunt ejusdem Ordinis alumni. Seriem Magistrorum Sacri Palatii

Palatii ab anno *MCCXVIII*, quo renunciatus est S. P. *Dominicus*, ad sua usque tempora prostant *Fontana Theatro Dominicano Parte II cap. V a pag. 423 ad 459*, & *Echard in Notitia Ordinis Tomo I Scriptor. Ord. Prædicator. pag. 21. & Tomo II pag. 21.*

2. *Privilegia.*) De quibus consulendus *Fontana* mox laudatus a *pag. 408 ad 425*.

3. *Archivo.*) In quo Exemplar typis editum. Legitur etiam apud *Fontanam* loco laudato, *pag. 409 ex Regestis Apostolicis.*

4. *Johanni.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*. Ex hac enim Dignitate Magistri Sacri Palatii ad Cardinalitiam fuit evectus *Johannes*, ut aliis a suis Successoribus, & novissime Rmo P. F. *Gregorio Selleri* contigit.

5. *De Turrecremata.*) Vulgo *De Torquemada*. Natione *Hispanus* fuit, gentis, Ordinisque sui decus, Ecclesiæque universæ splendidissimum lumen, & columen, ut videre est apud Auctores, quos laudat & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCLXVIII pag. 837 &c.*

6. *Deputavimus.*) Anno scilicet *MCCCCXXXI*.

7. *Literis.*) Diplomata, quibus Magistri Sacri Palatii creati sunt, hoc in *Bullario* missa sunt, ne longum sit, ut in *Præfatione ad Primum Volumen* dictum fuit.

Anno 1437 Die 5 Novembris.

Monasterium de Bono Loco unitur Prioratui Montis-Pessulani (1) Ordinis Prædicatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Secularis, & Collegiatę Ecclesię Sancti Salvatoris Villę Montis-Pessulani, Magalonen. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD ea libenter intendimus, per quę Ecclesiarum, & Ecclesiasticorum locorum, ac personarum eorundem salubriter, prout instantius requirit Ecclesiarum qualitas, & locorum persuadet utilitas, valeat provideri. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Catharinę Priorissę & Conventus B. Marię de Prolhano (4) Villę Montis-Pessulani, Ordinis Sancti Augustini Magalonen. Dięcesis, sub habitu, & institutione Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura degentium, petitio continebat, quod licet dictus Prioratus in ejus primęva fundatione (5) pro illius Priorissę, & Monialium pro tempore, ac ejusdem Prioratus sustentatione sufficienter dotatus extitisset, occasione tamen guerrarum, necnon mortalitatum & aquarum inundationum, aliarumque multiplicium calamitatum, quibus dictę partes proh dolor! diu fuerunt concussę; adeo in suis facultatibus est diminutum, quod ipsa Priorissa, & decem alię Moniales dicti Ordinis ibidem degentes, vitę suę necessaria, & alia onera dicti Prioratus nequeunt commode supportare, quodque etiam Monialium Monasterium de bono Loco alias Vinhogaio, Cistercien. Ordinis, dictę Dięcesis in loco utique nemoroso existens, & a dicta Villa non ultra leucam cum dimidia, ut communiter asseritur, distans, temporum etiam causante malitia, fuit a longo tempore, prout adhuc existit, Monialibus adeo derelictum, quod in ipso duntaxat Abbatissa, quę interdum ibidem residere solet, & quędam alię Moniales ad aliud Monasterium jam translatę, remanserunt, ac exinde bis, aut ter in anno in dicto Monasterio Divina vix celebrantur, illius quoque bona, & proventus, ut plurimum deperduntur. Quare pro parte Priorissę, & Conventus earundem asserentium, quod si dictum Monasterium, cujus quadraginta, eidem Prioratui, cujus totidem librarum Turonen. parvorum fructus, redditus, & proventus secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedunt, in perpetuum uniretur, illud in utilitatem tam Monasterii, quam Prioratus eorundem redundaret, quodque dilecta in Christo filia Margarita Abbatissa dicti Monasterii attente prędicta considerans, seque diversis infirmitatibus detentam, & adeo debilitatam existere, quod indemnitatibus dicti Monasterii nequit commode providere, illius regimini, & administrationi, consentiens, ut illud eidem Prioratui uniatur extra Romanam Curiam coram certis Notario, & testibus sponte cessit, ac in eodem Prioratu transferri cupiat, & ibidem perpetuo Domino famulari, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium hujusmodi, illius dignitate Abbatiali, & Ordine ibidem suppressis, eidem Prioratui in perpetuum unire, annectere, & incorporare, ac in pręmissis providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quorum pręcipua circa Ecclesiarum, & Monasteriorum, aliorumque locorum Ecclesiasticorum omnium statum directionem versatur instantia, cupientes in pręmissis salubriter providere, de his tamen certam notitiam non habentes, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea repereris fore vera, super quibus tuam conscientiam oneramus, cessionem prędictam a dicta Margarita Abbatissa, ut pręmittitur, factam, si per habentem potestatem admissa non fuerit, seu illam, si de novo ipsam sponte, & libere facere voluerit, eadem auctoritate nostra recipias, & admittas, eaque per te recepta, & admissa, dignitatem Abbatialem, necnon supradictum Ordinem Cistercien. in dicto Monasterio supprimas, hujusmodi quoque Monasterium, etiamsi nunc per dictam cessionem, aut alias quovis modo vacet, seu cum illud per cessum, vel decessum dictę Margaritę Abbatissę vacare contigerit, & ex quavis causa ejus dispositio ad Sedem Apostolicam pertineat, super quo lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datę pręsentium eidem Monasterio, de persona alterius canonice provisum non fuerit, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Prioratui in perpetuum incorpores, unias, & annectas, dictęque Margaritę Abbatissę ad dictum Prioratum transeundi, & in eo perpetuo remanendi, licentiam concedas, auctoritate nostra supradicta, ita quod liceat eidem Priorissę, & Conventui, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Monasterii, Juriumque, & pertinentiarum prędictarum, etiam auctoritate propria, apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus, ac emolumenta recipere, & habere, necnon in suos, ac Monasterii, & Prioratus prędictorum usus perpetuo tenere, & convertere, Ordinarii loci, & cujuscunque alterius licentia minime requisita. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis con-

Supplex petitio.

Mandatum.

constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus Prioratus, Monasterii, & Ordinum predictorum, quibuscunque contrariis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, necnon quibusvis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Attente quoque provideas, ne in cessione hujusmodi, si fiat, ex parte Margaritę Abbatissę, necnon Catharinę Priorissę, & Conventus hujusmodi, aliqua interveniat simoniaca pravitas, seu etiam corruptela. Volumus autem quod post unionem hujusmodi, si fiat, Priorissa pro tempore existens, & Conventus hujusmodi jura Episcopalia, si qua ratione dicti Monasterii pro tempore debeantur, persolvere, & in eo certis annorum singulorum diebus, per te designandis, Missam unam, in qua pro fundatorum, & aliorum Benefactorum dicti Monasterii animarum salute, & remedio, specialis oratio fiat, celebrari facere, & alia ipsi Monasterio incumbentia onera omnino supportare teneantur, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis occasione, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Clausula derogans.

1. *Montis-Pessulani.*) In *Occitania.* Hoc Monasterium Juris est Provincialis *Provinciæ.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCI fol.* 10.
3. *Magalonen.*) Nunc *Montem-Pessulanum* translatus est Episcopatus *Magalonensis.*
4. *De Prolbano.*) Seu *Pruliano.* Sic autem nuncupatur Prioratus Sororum *Montis Pessulani*, quia fundatum fuit a Monialibus *Pruliani* Monasterii. Hinc in *Mss. Tolosanis* legitur: *Prulium in Condomio: Prulium in Monspelio: Prulium Aquense*, uti notat *Percinus noster Monumen. Conventus Tolosani ad an. MCCVII num. XXVI pag.* 6, ubi de *Prulianis* Monialibus loquens addit ex *S. Antonino*, quod *Sorores illæ numero, & merito creverunt in immensum, odorem suum longe lateque diffundentes, multasque Deo devotas ad imitationem sui sanctas Virgines provocarunt ad similia Cœnobia construenda; ita plane ut ex hoc sanctissimo alveo, quotquot egressæ sunt Deo dicatæ Virgines tanquam apes argumentosæ ad Monasteria construenda nomen Prulii novis Monasteriis indiderint.*
5. *Fundatione.*) De hac fundatione audiendus *Bernardus Guidonis* in Mss. *Prulii* asservatis, ubi hæc habet. *Anno MCCLXXX cœpit locus Monasterii Sororum Pruliani Montis-Pessulani primitus promoveri, emptusque est locus in Territorio prope Fratres* (extra muros scilicet *Montis-Pessulani*, ubi tunc degebant Fratres). *Anno Domini MCCX. Dominica infra Octavam Ascensionis Domini electæ & eductæ fuerunt Sorores undecim de majori Monasterio Pruliani, & ad Prulianum Montis-Pessulani perductæ ..... & institutus est ibidem primus Prior F. Bernardus Grandis per Priorem Provincialem. Primus Prior in Monasterio Sororum Pruliani Montis-Pessulani fuit sæpe dictus F. Bernardus Grandis, institutus per Fratrem Petrum de Multone Priorem Provincialem anno Domini MCCXCI.*

Ut Tolosani Fratres aliquam partem sacrarum Reliquiarum S. Thomæ Aquinatis Johanni (1) Castellæ, & Legionis Regi dono dare queant.

Anno 1437 Die 13 Novembris.

Ex Percino in Histor. Translation. Sancti Thomæ Cap. XXX num. II pag. 224.

CLXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Fratribus Prędicatoribus Conventus Tolosę, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum ex parte carissimi in Christo filii Johannis Castellę, & Legionis Regis Nobis fuerit supplicatum, quod ipse zelo devotionis accensus, quam ad memoriam S. Thomę de Aquino gerit, de Reliquiis Corporis ejus, quod in Ecclesia Conventus vestri requiescit, aliquid habere cupiat, vos vero, prout Nobis relatum est, ejusdem Regis desiderio complacere, Apostolicis, necnon Generalis vestri Capituli prohibitionibus obstantibus non possitis, licentia prius in hac re pręsertim Apostolicę Sedis non obtenta. Nos igitur, prefati Regis supplicationibus annuere volentes, ut partem aliquam Reliquiarum prędictarum videlicet articulum (2), vel aliam partem tantę quantitati ęqualem dicto Regi concedere, seu transmittere possitis, prętatę Sedis, ac Capituli Generalis prohibitionibus non obstantibus, devotioni vestrę tenore pręsentium indulgemus. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Facultas.

1. *Johanni.*) Hujusce nominis *II.*
2. *Articulum.*) Quænam pars sacrarum Reliquiarum transmissa sit, docet Instrumentum quod legitur apud *Percinum* mox laudatum.

Firmat donationem Monasterii S. Mariæ de Virginibus factam Fratribus Ordinis Prædicatorum Perusin (1).

Anno 1438 Die 4 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Abbati Monasterii Sancti Pauli extra muros Urbis Perusii commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Humilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Dominici Perusin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod dudum, postquam Monasterium Monialium Sanctę Marię de Virginibus Perusin., Ordinis Sancti Augustini, Monasterio Monialium

Exordium.

Supplex petitio.

Sanctę Margaritę in suburbiis Perusin. Ordinis Sancti Benedicti auctoritate Apostolica unitum, & incorporatum, ac Moniales ipsius Monasterii Sanctę Marię ad dictum Monasterium Sanctę Margaritę translatę fuerunt, dilectę in Christo filię Abbatissa, & Conventus pręfati Monasterii Sanctę Margaritę dictum Monasterium Sanctę Marię dilectis filiis Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum de observantia, antequam dicta domus Sancti Dominici ad regularem observantiam reduceretur, sub certis conditionibus concesserunt, videlicet: quod in eo habitarent quatuor Fratres dicti Ordinis de Observantia, qui in eo divina officia celebrarent, ita tamen quod si Fratres ipsi per duos menses starent extra dictum Monasterium Sanctę Marię quod ex tunc Monasterium ipsum Abbatissę, & Conventui pręfatis liberum remaneret, sicut prius; quodque non liceret eisdem Fratribus Monasterium ipsum Sanctę Marię deserere, vel alteri concedere, aut in alios usus commutare, & alias conditiones adjecerunt, prout in instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfatum Monasterium Sanctę Marię in suis ędificiis minetur ruinam, ac Prior & Fratres prędicti cupientes, quod Monasterium ipsum reparetur, & deinceps bene conservetur, ac ad profanos *usus*

Confirmatio. minime convertatur, illud pro ejus conservatione nonnullis Disciplinatis (3) civibus Perusin. concedere, & assignare proponant. Quare pro parte Prioris & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Monasterium ipsum dictis Disciplinatis concedendi, licentiam concedere, & in pręmissis alias opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur literas unionis hujusmodi, & alia inde secuta, ac instrumenta, & conditiones prędicta pro expressis habentes, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, Abbatissa, & Conventu prędictis, & aliis qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Monasterium Sanctę Marię prędictum a dicto Monasterio Sanctę Margaritę auctoritate nostra separes, & nihilominus eisdem Priori, & Fratribus dictum Monasterium Sanctę Marię ipsis Disciplinatis prout alias eisdem Priori & Fratribus concessum fuit, concedendi, & assignandi, ac de illo alias bene, & libere disponendi; necnon inibi divina officia celebrandi, & celebrari faciendi, auctoritate Apostolica licentiam largiaris. Non obstantibus instrumento, & conditionibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii & Ordinis prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Per hoc autem societatem prędictorum, aut aliorum Disciplinatorum quorumcuoque non intendimus approbare. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (4), Pridie Nonas Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Perusin.*) In *Italia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCI fol.*120.
3. *Disciplinatis.*) Adeas *Waddingum Annal. Minor. Tomo V ad an. MCCCCXLII num.XX pag.*430. ubi hæc habet ex Libro Societatis Disciplinatorum: *Ordo Disciplinatorum inceptus fuit de anno MCCCCXXIX per prædicationes venerabilis, honesti, & Religiosi viri Domini Fratris Bernardini de Senis* (Sancti), *Ordinis Fratrum Minorum, qui Dominus Frater Bernardinus mirifice prædicavit in Triviliis diebus quindecim &c.*
4. *Tricesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXVIII.*

Anno 1438 Die 4 Februarii.

De litibus Perusinorum (1) Fratrum disceptatione compendiaria statuendum esse, decernit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXIX. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Gubernatori, Potestati, Prioribus, & Camerariis, ceterisque officialibus Civitatis nostrę Perusin. prętentibus, & futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quia pium reputamus, & debitum, quod viri Religiosi pręsertim ambulantes in caritate non ficta, sed dediti studio pię vitę, & Religionis observantię, in suis agendis coram vobis summariam atque expeditam justitiam consequantur, Idcirco tenore prętentium vobis & vestrum cuilibet prę-

Mandatum. cipimus, & mandamus, quatenus dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Dominici Perusin, Ordinis Fratrum Prędicatorum, in omnibus casibus, & negotiis, tam fabricam Ecclesię dictę Domus, quam eorum Conventum, atque Domum concernentibus, quicunque sint hi cum quibus coram vobis interesse per se, vel alios, aut quovis modo agere, vel conveniri eos oporteat, summariam, & expeditam justitiam ministretis, & ministrari faciatis, & in his, quę judicialem, & longiorem requirerent indaginem, summarie, simpliciter, & de plano, & sine strepitu, & figura judicii, ac sola facti veritate inspecta, procedatis, concludatis, & terminetis justitię (3) partibus administrando, ut Deo, cui dedicati sunt, & divinis orationibus, cum mentium tranquillitate, & animarum quiete, intendere valeant, & vos tanquam filii obedientię apud ipsos per Sedem Apostolicam possitis merito commendari. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (4), Pridie Nonas Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Perusin.*) In *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCI fol.* 119.
3. *Justitiæ.*) Adderem: *Complementum*.
4. *Tricesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXVIII.*

Ut

Anno 1438 Die 13 Februarii.

Ut Prior Cœnobii S. Dominici vota Cortonen. (1) commutare possit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Domus Sancti Dominici Cortonen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX Apostolicę servitutis officio inducimur non immerito, ut Ecclesię, quę in honorem Dei construi sunt incepte, quantum cum Deo possumus, in suis ędificiis perficiantur, ac favorem Apostolicum impendentes, ea concedamus, quę alias de juris rigore penitus sunt interdicta. Sane pro parte tua, & dilectorum filiorum Conventus Fratrum Domus Sancti Dominici Cortonen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Ecclesia dictę Domus continue construitur, & etiam fabricatur, quodque pro ejus constructione, & perfectione, quę plurimum est necessaria, cum Fratres inibi conveniant ad Divina celebranda officia, non habeant Christi fidelium subsidia, undique sint quęrenda, quodque si Prior, qui est pro tempore dictę domus, vota emissa, & emittenda quęcunque peregrinationis, & de pingendis figuris in Civitate, & Dięcesi Cortonen., si fideles ipsi, qui vota hujusmodi emittunt, tantum pro constructione, & fabrica dictę Ecclesię erogarent, quantum eundo ad peregrinationes hujusmodi, & faciendo pingi figuras hujusmodi exposuissent, commutare posset, ex hoc fabrica hujusmodi citius perficeretur, ipsique Fratres ad celebranda Divina in eadem Ecclesia possent citius, & commodius convenire. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis de premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi infra quatuor annos a data presentium computandos vota quęcunque fidelium quorumcunque Civitatis, & Dięcesis predictarum & de faciendo pingi quascunque figuras, exceptis votis de visitando sepulcrum Dominicum, & alia Oratoria Terrę Sanctę, ac limina Apostolorum, dummodo ii, qui vota hujusmodi emiserint, atque emittent, tantum pro fabrica Ecclesię dictę erogent, quantum in adimplendo vota sua hujusmodi exposuissent, ab hujusmodi votis absolvendi, ac vota ipsa in hujusmodi pietatis opera commutandi, prout eorum animarum saluti videris expedire, plenam & liberam auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus facultatem. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (3), Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Supplex petitio. Nota. Facultas.

1. *Cortonen.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCI fol.* 121.
3. *Tricesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis MCCCCXXXVIII.

Anno 1438 Die 3 Martii.

Declarat (1) Quartam partem eduliorum, panis, vini, carnium &c. quæ dantur ob sepulturam, non esse solvendam Parochis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Angeli in Massa extra Muros Narnien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea per quę Monasteriorum, & aliorum Domorum, & Religiosorum locorum, necnon personarum inibi sub regulari habitu Altissimo famulantium omnium commodo, & indemnitati consulitur, libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Sane pro parte dilectorum filiorum Priorum Sancti Dominici, & Sancti Augustini, ac Guardiani Sancti Francisci Reatin. (4) Domorum Fratrum Prędicatorum, ac Eremitarum ipsius Sancti Augustini, & Minorum Ordinum, eorumque Conventuum, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet a tanto tempore citra, cujus initii seu contrarii memoria hominum non existit, pro singulis fidelium utriusque sexus decedentium corporibus in Ecclesiis Domorum hujusmodi, aut earum cęmeteriis pro tempore sepeliendis ipsorum heredes, & consanguinei singulis Conventibus Domorum hujusmodi, in quibus corpora hujusmodi sepulta fuerunt, unum castratum (5), seu aliorum carnium, aut, dum illarum esus ab Ecclesia interdicitur, piscium, necnon vini, & panis certas quantitates, pia largitione donare, & concedere consueverint, tamen nonnulli Rectores Parochialium Ecclesiarum, infra quarum Parochiarum metas dictę domus consistunt, a duobus mensibus citra super quarta parte donatorum, & concessorum hujusmodi, asserentes falso, illa ad eos de jure pertinere, prefatos exponentes multipliciter molestarunt, & molestant, ac fecerunt, & faciunt, quo minus ipsi Conventus donata, & concessa eis hujusmodi integre percipere potuerint & possint. Quare pro parte dictorum exponentium nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, cum ipsi exponentes, potentiam dictorum Rectorum perhorrescentes in civitate & Dięcesi Reatin. non sperent consequi posse justitię complementum, per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, vocatis dictis Rectoribus, & aliis, qui fuerint evocandi, tibi de consuetudine hujusmodi legitime constiterit, tu illam perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observandam fore, & quod juxta eam ex nunc in antea dicti Conventus, & eorum singuli castratum, ac carnium & piscium, necnon panis, & vini quantitates hujusmodi integre, & cum effectu absque alicujus quartę partis de illis Rectoribus ipsis, & co-

Diplomatis causa. Mandatum.

eorum successoribus, vel eorum alicui facienda assignatione, perpetuo percipere possint, & valeant, auctoritatę Apostolica statuas, ordines, & declares, necnon Rectoribus, & Successoribus prędictis, ne de cetero pręfatos Conventus, aut eorum aliquos contra consuetudinem prędictam super hoc impedire pręsumant, eadem auctoritate inhibeas, ipsis etiam super molestiis, & inquietationibus supradictis perpetuum silentium imponendo. Non obstan. felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, & Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine dictę Diœcesis computandam, ad judicium evocari possit, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (6), Quinto Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Clausula derogans.

1. *Declarat.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXIII fol. 279.* Authographum est in Cœnobio *Reatino*.
3. *Narnien.*) Vulgo *Narni*, in *Umbria*.
4. *Reatin.*) Vulgo *Rieti*, in *Umbria*.
5. *Castratum.*) Vervecem scilicet, Italica *Castrato*.
6. *Tricesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXVIII*.

Anno 1438 Die 13 Martii.

Ut Mantuani (1) Fratres e Cœnobio S. Matthæi ad Angelorum Cœnobium se transferant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Mantuan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis gratum nos decet pręstare assensum, & ut ea, quę Religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus sollicitudinis nostrę partes. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Johannis Francisci (3) Marchionis (4) Mantuan., petitio continebat, ipse, qui singularem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum gerit devotionis affectum, in Domo, sive loco Ecclesię Angelorum Mantuan., quam, seu quem idem Marchio de novo construi, & ędificari fecit, Ordinem ipsum institui, necnon domum, sive locum Sancti Matthęi extra Muros Mantuan., ejusdem Ordinis, suppressis inibi pręfato Ordine, & ipsius domus dignitate ad Ecclesiam, sive domum Angelorum hujusmodi transferri, necnon Ecclesiam, sive Domum Angelorum hujusmodi cum omnibus juribus, & pertinentiis suis dilectis filiis Priori & Fratribus dictę Domus Sancti Matthęi, quorum expressus ad id accedit assensus, pro ipsorum usu, & habitatione perpetuis applicari, & assignari ferventius concupiscat, pro parte dicti Marchionis nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, translationem hujusmodi facias, & in dicta Ecclesia Angelorum Ordinem ipsum instituas, ac illam cum omnibus suis structuris, & ędificiis, domibus, & aliis necessariis officinis Priori, & Fratribus prędictis pro eorum usu, & habitatione perpetuis, in perpetuum applices, appropries, & assignes; & nihilominus Priori, & Fratribus prędictis, ut ipsi, necnon alii, quos in pręfata Domo Angelorum pro tempore residere contigerit Priores, & Fratres, omnibus, & singulis privilegiis exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, gratiis, & indultis, aliis ejusdem Ordinis Prioribus, ac Fratribus, Domibus, & personis per Sedem Apostolicam in genere quomodolibet concessis, & in antea concedendis, uti, & gaudere valeant, eadem Auctoritate concedas. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, aut villa, vel quovis castro, seu alio loco ad inhabitandum, quęcunque domos, vel loca de novo recipere, vel eatenus recepta mutare pręsumant absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (5), Tertio Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Mantuan.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italia in Longobardia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CII fol. 159.*
3. *Johannis Francisci.*) E nobilissima Gente *Gonzaga*.
4. *Marchionis.*) Anno *MCCCCXXXIII* hoc titulo donatus erat *Johannes Franciscus*. Ducatus nomine postmodum insignita fuit *Mantua*.
5. *Tricesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, Æra communis *MCCCCXXXVIII*.

Ut Fratribus Prædicatoribus e S. Matthæi ad Angelorum Cœnobium Mantuanum (1) translatis eadem S. Matthæi Domus detur Eremitis de Societate F. Petri de Pisis.

Anno 1438 Die 24 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Mantuan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLXXIII.

Pia vota fidelium, quę ex sincera mentis devotione procedunt, libenter admittimus, & illis, ut ad finem perducantur optatum, cum a Nobis petitur, benevolum prębemus assensum. Nuper siquidem pro parte dilecti filii Johannis Francisci Marchionis Mantuan. nobis exposito, quod cum olim ipse ob devotionis fervorem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum gerere comprobatur, quendam locum, sive Domum in Ecclesia Angelorum Mantuan. pro habitatione, & usu Fratrum hujusmodi, cum structuris, & ędificiis & aliis necessariis officinis de bonis sibi a Deo collatis de novo construi, & ędificari, ac deinde pro parte sua nobis, ut Fratres hujusmodi Ordinis, qui quandam Domum aliam, sive locum Sancti Matthęi nuncupatum, extra Muros Mantuan. inhabitabant, & inibi conventualiter persistebant extra Civitatem, & ad Domum Angelorum prędictam transferri, reduci, & evocari possent, supplicari fecisset, Nos tibi proprio nomine non expresso per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut, si sic fore reperires, Ordine ipso Prędicatorum in dicto loco Sancti Matthęi suppresso pariter, & extincto, hujusmodi Ordinem in dicto loco & Domo Angelorum institueres, ipsosque Fratres ad Domum & locum hujusmodi Angelorum transferres, ipsamque Priori, & Fratribus ipsis cum omnibus structuris, ędificiis, Domibus, & officinis hujusmodi pro usu, & habitatione ipsorum in perpetuum applicares, & assignares, ac alia faceres prout in dictis literis, quarum tenorem pręsentibus haberi volumus pro expresso, dicitur, plenius contineri. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Marchionis petitio continebat, quia Domus Sancti Matthęi hujusmodi ex translatione Fratrum Prędicatorum remanere videbatur penitus derelicta, ipseque Marchio cupiebat, ut inibi pauperes Eremitę de Societate Fratris Petri de Pisis (3) nuncupati collocarentur, ipsaque Domus Sancti Matthęi pro usu, & habitatione ipsorum Eremitarum illis cum omnibus juribus, & pertinentiis suis perpetuo deputaretur, & assignaretur, pro parte ipsius Marchionis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut piis ejus desideriis occurrentes, Domum, sive locum Sancti Matthęi prędictum pro usu, & habitatione hujusmodi Eremitarum concedere, & assignare, ac translationem, & commissionem, sive applicationem curę animarum quę in Ecclesia Sancti Matthęi loci prędicti, ut asseritur, alias imminebat, ad Parochialem Ecclesiam Sanctę Catharinę Mantuan. dudum auctoritate ordinaria factas confirmare, & approbare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes Divinum cultum ubique nostris prętertim temporibus adaugeri, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę de qua in his & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus si translationem, suppressionem, & applicationem, & assignationem de dicta Domo Angelorum eisdem Fratribus per te fieri contigerit, postquam illa rite facta fuerint, ut pręfertur, locum sive Domum Sancti Matthęi prędictum cum omnibus juribus & pertinentiis suis Eremitis, & Societati hujusmodi pro usu, & habitatione ipsorum auctoritate nostra concedas pariter, & assignes, ac translationem, sive commissionem, vel applicationem curę animarum hujusmodi ad Parochialem Ecclesiam Sanctę Catharinę pręfatam, ut pręmittitur, factas eadem auctoritate nostra approbes, & confirmes, constitutionibus Apostolicis, & aliis in contrarium editis non obstantibus quibuscunque, jure tamen Ordinarii loci & cujuscunque alterius in omnibus semper salvo; per hoc autem Societatem Eremitarum hujusmodi non intendimus aliàs approbare. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo (4), Nono Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Exordium. Supplex petitio. Confirmatio.

1. *Mantuano*.) Consulenda præcedens *Constitutio*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CII fol.* 174.
3. *De Societate F. Petri de Pisis*.) Celebris est Ordo, seu Societas, cui a *S. Hieronymo* nomen est. Viros aluit eruditione, ac Sanctitate clarissimos. Nunc etiam floret. Consulendi *Hermenegildus a S Paulo*, *Ioseph de Siguença*, *de los Sanctos*, seu a *Sanctis*, ejusdem Ordinis Historici. Adeas etiam *Miræum de Orig. Relig.* Societas *F. Petri de Pisis* vocatur cum in hoc Diplomate, tum in Constitutionibus *XII Eugenii IV*, & *XIII Sixti IV* apud *Cherubinum in Bullario Romano*.
4. *Tricesimo Septimo*.) Stylo Bullarum, *Æra* communis *MCCCCXXXVIII*.

Monasterium S. Agnetis Bononien. e quocunque tributo reddit immunes (1).

Anno 1438 Die 23 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Sororum Monasterii Sanctę Agnetis, sub cura, & habitu Fratrum Prędicatorum Bononię degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLXXIV.

Sacrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Domino famulatum, promeretur honestas, ut illa vobis de speciali gratia favorabiliter concedamus, per quę vestrę, & ipsius Monasterii commoditatibus utiliter consulatur. Sane cum Monasterium Sanctę Agnetis, in quo sub arcta regularis observantię norma Altissimo redditis vota vestra, propter varios bellorum turbines, & alias temporum calamitates, in suis fructibus, redditibus, & proventibus, adeo sit diminutum, quod non solum ad solvendas gabellas pro rebus usui vestro, & dicti Monasterii necessariis pręfati Monasterii non suppetant facultates, sed etiam, aliis oneribus non adjectis, vix potestis pro Religionis honestate decenter du-

Exordium. Indultum.

ducere vitam vestram, Nos, vobis paterno compatientes affectu, ac illis remediis cupientes subvenire, per que quietius Deo servire, & commodius vivere valeatis, vos, & Priorissas, ac Sorores in eodem Monasterio perpetuis futuris temporibus in observantia degentes, necnon prefatum Monasterium ac omnes possessiones, bona, & jura cum pertinentiis suis, ab omni solutione quorumcunque datiorum, seu gabellarum macinate (3) molendinorum, vel moliture, Sgarmiatorum (4), emptionum, & venditionum frumenti, aliorumque bladorum (5), vini, uvarum, olei, fructuum horti, & aliorum victualium, feni, palearum, lignorum, piscium, calcis, gipsi, laterum, lapidum, tegularum, ac conductionum, seu gabelle grosse portarum, passuum, pedagiorum, necnon emptionum, & venditionum, seu aliorum quorumcunque contractuum, ac etiam imbottati (6), pro frumento, & aliis bladis, vino, affictibus (7), & aliis quibuscunque redditibus, seu bonis, ac mensurationum gabellarum, bullarum, & fuseli (8) molendinorum, aut alicujus alterius oneris, datii, vel gabelle omnium, & singularum rerum, quas presentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, & specifice declaratis, de quibus datium vel gabelle solvi consuevit, necnon constructionis, seu reparationis pontium, stratarum, & fracturarum fluminum, vel inundationum aquarum, camere Civitatis nostre Bononien., aut quibusvis officialibus, vel ipsarum gabellarum emptoribus, conductoribus, cessionariis, aut alicui alteri persone, universitati, vel collegio ecclesiasticis, vel secularibus, quocunque nomine censeantur, modo aliquo faciends. Insuper, a solutione, & contributione quorumvis extimorum, collectarum, prestantiarum (9), & fabrice Sancti Petronii, caritativi, seu quorunlibet aliorum subsidiorum, realium, vel personalium, impositorum, vel in posterum imponendorum, Ecclesiis, Monasteriis, locis, & personis ecclesiasticis, secularibus, vel regularibus quibuscunque dicte Civitatis, & Diecesis, in genere, vel in specie, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia prorsus eximimus, & tenore presentium liberamus, ac immunes, & exemptas esse decernimus. Volentes insuper, & etiam statuentes, quod contrahentes vobiscum super rebus, bonis, & negotiis quibuscunque aliquid pro vobis solvere, aut aliquod predictorum onerum subire nullatenus teneantur, seu etiam compellantur, ac mandantes omnibus, & singulis predicte Civitatis, ac ejus Comitatus, territorii, & districtus officialibus, & aliis quibuscunque personis, quorum interest, seu interesse poterit quomodolibet in futurum, quatenus vos, ac Priorissas, & Sorores hujusmodi, seu Monasterium predictum, ac hujusmodi contrahentes vobiscum contra exemptionem vestram hujusmodi nullatenus ad solvendum, seu ad contribuendum aliquid, premissorum occasione, compellant, aut exinde modo aliquo molestare, seu inquietare presumant, sed eam in omnibus inviolabiliter observent, & faciant observari; Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam super premissis, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. Nostrorum exemptionis, liberationis, constitutionis, voluntatis, statuti, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Ferrarie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Sanctio poenalis.

1. *Immunes.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. C fol.92.*

3. *Macinata.*) *Macina* vocatur ab *Italis* Mola Molendinaria. Hinc *Macinata* Molituram significat, ut innuit Diploma dicens *Macinata .... vel Molitura.* Nec enim Conjunctio *Vel* ibi copulativa est aut disjunctiva, sed exprimit latine, quod Italice dictum fuerat.

4. *Sgarmiatorum.*) Italice *Sgarmigliati.* Tributi species, cujus mentio in Computo *Thesauraria Bononiensis* an. MCCCLXIV. *A Primirano .... conductore Dacii Sgarmigliati pro uno anno &c.*

5. *Frumenti, aliorumque Bladorum.*) Note verba. Ibi enim *Frumentum* triticum duntaxat significat, licet vox generica sit, & seges cujuslibet speciei *Frumentum* dici possit. *Blada* autem, Italice *Biada,* quo nomine *Galli* triticum *Bled* vocant, *Hetruscis* dicuntur quævis legumina, segetes, fruges omnes, excepto tritico. Hinc *Dantes* in Convivio .... *Pane di biado e non di formento.* Adeas Academicos *Furfuris,* vulgo *La Crusca.*

6. *Imbottati.*) *Imbottare* Italis est infundere vinum in dolium.

7. *Affictibus.*) Censibus scilicet, vulgo *Affitto.* Hinc *Cujacius,* celebris ille juris interpres, *Affictus,* inquit, *vulgare verbum Italorum, qui affictare dicunt, pro locare prædia sub pensione certa.*

8. *Fuseli.*) Id interpretatur *Du Cange* in *Glossario* ex Italico *Fusolo,* seu *Fuscello,* Gallice *Arbre de Moulin,* Arbor Molendinarie.

9. *Prastantiarum.*) Ab Italico *Prestare* dare mutuum.

Anno 1438 Die 2 Octobris.

F. Johannem de Turrecremata (1) Magistrum Sacri Palatii Apostolici Beneficio Ecclesiastico donat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CLXXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Turrecremata, Ordinis Fratrum Predicatorum, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religiosis zelus, literarum scientia, vite ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te paterna benevolentia prosequentes, illa tibi favorabiliter concedamus, que tuis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Dudum siquidem dilecto filio Alfonso Alvari tunc Prestimonium (3) de Gave, Seguntin. (4) Diecesis, ut accepimus, inter alia obtinenti, de Archidiaconatu Ecclesie Calaguritan. (5) tunc certo modo vacante, & antea dispositioni Apostolice reservato per alias nostras literas generose providimus, volentes inter cetera, quod idem Alfonsus quam primum literarum vigore earundem Archidiaconatus predicti possessionem foret pacifice assecutus, Prestimonium hujusmodi, quod ex tunc vacare decrevimus, omnino dimittere teneatur, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum itaque Prestimonium hujusmodi per assecutionem pacificam Archidiaconatus predicti per ipsum Alfonsum dictarum vigore literarum faciendam, vacare speretur, Nos volentes tibi qui etiam Palatii Apostolici Ma-

Magister existis, premissorum meritorum tuorum intuitu, gratiam facere specialem, motu proprio, non ad tuam, vel alterius Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, Prestimonium hujusmodi, cujus fructus, redditus, & proventus, septuaginta librarum Turonen. parvorum (6) secundum communem ęstimationem valorem annuum, ut accepimus, non excedunt, cum illud, ut prefertur, aut alias quovis modo, preterquam per ipsius Alfonsi obitum, vacare contigerit, commendandum tibi cum omnibus juribus, & pertinentiis suis donationi Apostolicę reservamus, districtius inhibentes venerabili Fratri nostro Episcopo Seguntin., ac illi, vel illis, ad quem, vel ad quos, ipsius Prestimonii collatio, provisio, prętentatio, seu quęvis alia dispositio communiter, vel divisim, pertinet, ne de illo contra reservationem hujusmodi disponere quoquo modo prę sumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus, si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prestimonio, vel aliis Beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitiones, reservationes & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus te in assecutione Prestimonii hujusmodi volumus anteferri, sed nullum quoad hoc eis Collatio.
quoad assecutionem Prestimoniorum, aut Beneficiorum aliorum volumus prejudicium generari, aut si Episcopo prefato, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli non possint, quodque de Prestimoniis hujusmodi, , vel aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, presentationem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat commenda fieri per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratię quomodolibet impediri valeat, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo &c. nostrę reservationis, inhibitionis, constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Sexto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Johannem de Turrecremata.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CV fol.* 102.
3. *Præstimonium.*) Sic vocant Ecclesiasticum Beneficium cui onus aliquod est annexum.
4. *Seguntin.*) *Seguntia*, aliis *Secontia*, & *Segontia*, urbs est *Hispania Tarraconensis*.
5. *Calaguritan.*) Vulgo *Calaborra*, in *Hispania Tarraconensi*.
6. *Parvorum.*) Supple *Denariorum*, ut alibi notatum fuit.

De Parmense (1) Monasterio reficiendo.

Anno 1438 Die 21 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hilario de Centonibus, Canonico Parmen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sacrę Religionis, sub qua dilectę in Christo filię Priorissa & Sorores Monasterii Sancti Dominici de Parma, sub cura Fratrum Ordinis Predicatorum, reddunt Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis earum, illis presertim, quę subventionem dicti Monasterii, ac ejus conservationem, & Exordium.
manutentionem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Priorissę & Sororum predictarum, petitio continebat, quod olim quondam Baltasar de Cancellis, artium, & medicinę professor laicus Parmen., condens dum vixit de bonis sibi a Deo collatis in ejus voluntate ultima testamentum, inter cetera voluit, & etiam ordinavit, quod in remedium animarum suę, & predecessorum suorum de bonis suis hujusmodi certa pecuniarum summa, sive quantitas, in eleemosynam, atque subventionem pauperum, & miserabilium personarum, & alias in piorum locorum usus per suos heredes, sive executores & fideicommissarios distribuenda, & largienda, erogari deberet, prout in testatoris predicti testamento, in quo legatum hujusmodi plene describitur, & cujus tenorem presentibus haberi volumus pro expresso, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Monasterium hujusmodi, in quo una cum aliis Sororibus, quę inibi in notabili numero Altissimo in paupertate deserviunt, dilecta etiam nobis in Christo filia Elisabeth de Cancellis, ipsius testatoris dum vixit germana Soror, etiam in paupertatis devotione deservit, in diversis ejus membris, & partibus ruinam minetur, & nisi ei celeriter succurratur, cum in aliqua ejus parte dirutum existat, totaliter veniet in collapsum, ac ad ipsum resarciendum, & reparandum Monasterii ipsius non suppetant facultates, & de legato per ipsum testatorem ad pias causas hujusmodi, ut prefertur, adhuc summa centum Florenorum auri de camera, vel circa indistributa & non erogata superest, de qua necessitati, & reparationi dicti Monasterii posset commode subveniri, pro parte Priorissę & Sororum, & Elisabeth predictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tantę necessitati benigne compatientes, summam restantem hujusmodi in reparationem, & subventionem ruinę, & collapsus Monasterii predicti consignari, & erogari, ac etiam applicari, mandare, ac alias ipsis super hoc de opportuno remedio providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui more Pastoris pervigilis, necessitatibus, & indigentiis piorum locorum, & personarum inibi divinis obsequiis deditarum libenter occurrimus, de premissis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Mandatum.
Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de prefatis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita

Supplex petitio.

ita fore, dictasque Priorissam, & Sorores in dicto Monasterio sub regulari observantia degere, & Altissimo famulari repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, evocatis testatoris heredibus, & commissariis, & aliis qui fuerint evocandi, summam centum Florenorum, vel circa, hujusmodi restantem, & minime distributam, ad opus, & reparationem dicti Monasterii, & membrorum ipsius convertendam, & disponendam, erogari, & consignari eadem auctoritate precipias, & facias efficaciter applicari, voluntate predicta, necnon constitutionibus Apostolicis, & aliis in contrarium editis non obstantibus quibuscunque. Datum Ferrarie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Duodecimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Parmen.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italie*, in Longobardia.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CVI fol.* 46.

Anno 1438 Die 18 Novembris.

Tangermundensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Provinciali, & Fratribus Ordinis Fratrum Predicatorum Provincie Saxonie secundum morem Ordinis, antedicti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcre vestre Religionis, in qua sub jugo voluntarie paupertatis devotum, & sedulum Deo exhibetis famulatum, promeretur honestas, ut vos Apostolicis favoribus prosequamur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Friderici Marchionis Brandeburgen. nati, petitio continebat, quod olim ipse cupiens terrena in celestia, & transitoria in eterna felici commercio commutare, ad laudem, & gloriam Dei, & ejus Genitricis gloriose Virginis Marie, ac Religionis vestre propagationem, divinique quoque cultus incrementum, pro sue ac suorum progenitorum animarum salute vobis quendam locum in Civitate nova extra muros oppidi Tangermunden., Halberstaden. (3) Diecesis, consistentem, ut eo pro usu, & habitatione Fratrum vestri Ordinis, qui sub regulari observantia Altissimo perpetuo famulentur, domus cum Ecclesia, cemeterio, campana, campanili, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis fundetur, & construatur, expresso dilectorum filiorum Consulum, & Proconsulum, ac universitatis dicti oppidi ad id accedente consensu, pie, & liberaliter concessit pariter, & donavit. Quare pro parte dicti Friderici asserentis, quod cum Proconsulibus, Consulibus, & Universitate predictis, ut fundatio, & constructio hujusmodi votive fiant, efficacia, favores, & presidia exhibere paratus existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis fundandi & construendi domum cum Ecclesia, cemeterio, campana, campanili, hortis, hortalitiis, & officinis hujusmodi in loco predicto, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem predictam singulari affectione libenter prosequimur, & prefatum cultum nostris potissime temporibus vigere, & etiam adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis prefatum locum recipiendi, & in illo domum cum Ecclesia, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & officinis hujusmodi pro usu, & habitatione dictorum Fratrum, qui inibi sub regulari observantia gratum Deo famulatum reddere perpetuo studeant, fundandi, & construendi, auctoritate Apostolica, tenore presentium, licentiam elargimur, & insuper universis, & singulis Fratribus dicti Ordinis, quos post fundationem & constructionem hujusmodi in dicta domo pro tempore residere, contigerit, ut omnibus, & singulis privilegiis, indultis, gratiis, libertatibus, exemptionibus & immunitatibus prefato Ordini, & illius domibus, ac personis, per Sedem Apostolicam, & alias concessis, generaliter uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore concedimus antedictis. Non obstantibus constitutionibus felicis recordationis Bonifatii Pape Octavi, Predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, aut villa, seu quovis castro, vel alio loco ad inhabitandum domos, seu locs quecunque de novo recipere, vel eatenus recepta mutare, presumant, absque Sedis predicte licentia speciali, faciente plenam & expressam, de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesie infra cujus limites locus ipse consistit, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Nostre concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Ferrarie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Quarto Decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Supplex petitio. — Facultas. — Clausula derogans.

1. *Tangermunden.*) In veteri *Marchia Brandeburgica*, in *Germania*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CV fol.* 71.

1. *Halberstaden.*) Vulgo *Halberstad*, in *Saxonia inferiori*.

Unit

Unit Monasterium de Payola Bononien. Monasterio Sancti Mathiæ Bononien.

Anno 1438 Die 5 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Aurelio Priori Sancti Johannis in Monte Bononien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLXXVIII.

Exordium.

AD ea, quę Monasteriorum, & piorum locorum, ac personarum Ecclesiasticarum pręsertim Regularium, commodum, & utilitatem respiciunt, libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii, per Priorissam soliti gubernari, Sancti Mathię Civitatis nostrę Bononien., Ordinis Sancti Augustini, sub Regula Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii propter guerrarum turbines, mortalitatum pestes, aliosque casus sinistros, qui retroactis temporibus eandem Civitatem cum suis districtibus, & partibus adjacentibus, proh dolor! afflixerunt, adeo tenues, & exiles existant, quod ex illis Priorissa, & alię Moniales ejusdem Monasterii pro tempore existentes, decenter sustentari, & alia onera eis incumbentia commode supportare nequeant; Et, sicut eadem petitio subjungebat, si Monasterium Beatę Marię de Payola, etiam Bononien., dicti Ordinis, in quo propter exiguum Monialium numerum, nulla de pręsenti pręest Abbatissa, eidem Monasterio Sancti Mathię uniretur, annecteretur, & incorporaretur, Priorissa & Conventus prędictę ex hoc sublevamen reportarent, & decentius sustentari, & onera hujusmodi supportare valerent, idque etiam cederet in Monasteriorum utilitatem eorundem. Quare pro parte Priorissę & Conventus earundem, asserentium, quod Sancti Mathię cum suis annexis centum librarum monetę Bononien., ac Beatę Marię Monasteriorum eorundem rentum florenorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus, secundum communem ęstimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsum Monasterium Beatę Marię cum omnibus juribus & pertinentiis suis eidem Monasterio Sancti Mathię in perpetuum unire, annectere pariter & incorporare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, earundem Priorissę & Conventus supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, vocatis qui fuerit evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Monasterium Beatę Marię prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis, dicto Monasterio Sancti Mathię eadem auctoritate in perpetuum unias, incorpores, & annectas, ita quod liceat Priorissę, & Conventui ipsius Monasterii Sancti Mathię pro tempore existentibus, corporalem possessionem Monasterii Beatę Marię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum auctoritate propria apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus recipere, & habere, necnon in suos, & Monasteriorum prędictorum usus convertere, cujuscunque alterius licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasteriorum, & Ordinis prędictorum quibuscunque contrariis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis, necnon quibusvis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod si unionem hujusmodi per te, ut pręmittitur, fieri contingat, in Monasterio Beatę Marię hujusmodi propter hoc divinus cultus, & Monialium numerus nullatenus minuatur, sed animarum cura, si qua illi immineat, exerceatur, & deserviatur, inibi laudabiliter in divinis, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Nonis Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Supplex petitio.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XC fol.* 248.

Firmat, & auget Privilegia (1) Fidei Præconibus, seu Missionariis, concessa a B. Benedicto XI.

Anno 1438 Die 15 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CLXXIX.

Exordium.

EX providentia Sedis Apostolicę, quę per semitas nostri Redemptoris incedens, ad illuminationem cęcę multitudinis infidelium ac militantium populorum corda firmanda, salutem cunctarum expetit animarum, necnon meritis personarum sub jugo Religionis Altissimo militantium, quę, mundanis abjectis illecebris, in regulari observantia exemplo bonorum operum, & prędicationis hortatu animas populorum Christo lucrifacere non postponunt, provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex Prędecessorum suorum laudabilia gesta, atque per eos devote concessa, quę temporis diuturnitate depereunt, ut conservari, & manuteneri valeant, concessisque hujusmodi devotio sanctę fidelitatis accrescat, libenter innovat, & Apostolico munimine roborat innovata, ac etiam nonnulla alia, etiam necessaria, prout rerum qualitas & temporum vices exquirunt, dictis concessis adiicere consuevit. Hinc est, quod Nos ad di-

Supplex petitio.

dilecti filii Prioris Provincialis Ordinis Prędicatorum Provincię Dalmatię supplicationis instantiam, quasdam felicis recordationis Benedicti Papę XI Prędecessoris nostri literas, quas in Cancellaria nostra diligenter inspici, & examinari fecimus, earumque tenorem cum hujusmodi Prędecessoris literę incipiant omnia vetustate consumi de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus, qui talis est. Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Prędicatorum in Hungaria, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum hora undecima sit diei hominibus, ut exeant ad opus usque ad mundi vesperam deputati, & illud Apocalipsis eulogium cito credatur, cum Matris Ecclesię consolatione complendum, videlicet, oportere viros spirituales, vitę munditiam, & intelligentię gratiam cum Johanne fortitos, populis, & gentibus, linguis, Regibusque multis denuo prophetare, quia non sequitur reliquiarum Israel per Isayam prophetata salvatio, nisi juxta Paulum Apostolum prius introeat gentium multitudo. Nos licet immeriti super Apostolicę Sedis specula constituti, fideliter, & prudenter dispensandis Dei ministeriis, & operibus coadjuvandis intendimus, si, vergente plenitudine temporis, post pia priorum studia in vineam Domini Sabaoth novos, & pene novissimos, qui sapientiam longum didicere per otium, operarios mittere curamus. Quia igitur quasdam amplas, & populosas Provincias Albaniam (3) Cunaniam (4), & Polatium (5), ac Duratium (6) prope Hungariam sitas esse percepimus, in quibus aliqui Episcopi, & plurimi Sacerdotes, & Clerici sub Gręcorum dominio constituti, habitant, qui ritum Sanctę Romanę Ecclesię sincera mente diligunt, & pro viribus libenter observant, quas etiam tempore felicis recordationis Innocentii Papę Quarti Prędecessoris nostri auctoritate ejusdem vestri Fratres adierunt, & in Verbo Dei efficaciter instruxerunt, Nos pię memorię Alexandri Papę IV Prędecessoris nostri vestigiis inhęrendo, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus aliquos ex Fratribus, tibi commissis, qui sunt probatę conversationis, & vitę, ac potentes in opere, & sermone, mittas ad terras memoratas, in quibus verbum Dei proponant, quos tibi amovere liceat, aliosque substituere, cum videris expedire, quibus vice nostra in peccatorum omnium remissionem injungas, ut seminaturi super aquas multas, in illo tantum, qui dixit mundum se vicisse confisi, ad illuminationem cęcę multitudinis, & exterminium hereticę falsitatis, ad confirmandum nutantium animos, & fidelium confortandos in luce sermonis, & certitudine operis, propositum sibi iter sine offensione percurrant. Ut autem Ministerium ipsorum honoretur plenius, & laudabilius impleatur, eisdem Fratribus, quos ad hoc miseris, pręsentium auctoritate concedimus, ut ipsi Clericis, ac laicis de ipsis terris oriundis, vel ibidem constitutis, qui, unitatem, & obedientiam Sedis Apostolicę fideliter amplectentes, sunt parati satisfacere de commissis, reconciliationis, & si aliqua excommunicatione tenentur, absolutionis beneficium juxta formam Ecclesię largiantur, proviso, ut si hujusmodi excommunicatio ab Ordinariis locorum Episcopis fuerit rationabiliter promulgata, juxta formam eandem eum eorum consilio relaxetur, & cum Clericis ex prędictis super eo quod excommunicati celebraverunt divina, necnon cum illis, qui ab Episcopis Gręcis, aut juxta ritum Gręcorum Ordines infra ętatem legitimam, vel temporibus indebitis, aut qui omnes eadem die, vel superiores prętermissis inferioribus, aut etiam soluto aliquo pretio, secundum ritum eundem recipere pręsumpserunt, valeant dispensare. Sit etiam eisdem Fratribus licitum omnium fidelium in terris prędictis Confessiones audire, ac ipsis injungere pœnitentias salutares, & excommunicatos a canone juxta formam Ecclesię absolvere, dummodo injuriam, & damna passis satisfaciant competenter. Cum irregularibus autem partium earundem in casibus, in quibus solent Legati Sedis Apostolicę dispensare, ac etiam cum Clericis ipsarum partium, patientibus defectum natalium, dummodo non sint de adulterio, vel incestu, aut de Regularibus procreati, sit Fratribus pręfatis dispensandi facultas, quam circa illos similiter habeant, qui ab unitate Catholicę Ecclesię, seu Religione, vel Clericali ordine discesserunt, si humiliter redire voluerint, & digne satisfacere de commissis, ita quod ipsi Religiosi ad sua loca, salva disciplina Ordinis, resumantur, & illos ex jam dictis, qui excommunicationis vinculo sunt astricti, juxta pręmissam formam, & prędictę satisfactionis modum absolvere valeant, & cum irregularibus eisdem, sicut est expressum superius, dispensare: De causis matrimonialibus, quas in partibus illis ad audientiam ipsorum deferri contigerit, legitime cognoscendi, ac discordantes inter se ad invicem, quo ad pacem, & concordiam redeant, necnon quod inordinate viventes de suis excessibus, sicut justum fuerit, satisfactionem exhibeant, compellendi per censuram ecclesiasticam, Episcoporum suorum scandalo evitato, ipsis Fratribus libera sit facultas. Insuper in locis, in quibus eos hospitari contigerit, vel in locis partium earundem, in quibus residentiam facient, Missam, & cetera divina celebrare officia, & constitutis ibidem, non obstante si aliqua sunt excommunicatione ligati, in verbis, & cibo, ac aliis secure communicare, & ipsos, seu etiam alios converti ad unitatem fidei christianę cupientes recipere, baptizare, & agregare Ecclesię filiis valeant, ac dare indulgentias, commutare vota, ultramarinis, & continentię votis duntaxat exceptis, liberam licentiam, & plenam habeant facultatem. Ceterum Fratribus pręfatis concedimus, quod a catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis possint Ordines, & alia ecclesiastica Sacramenta suscipere, ac vestes sacerdotales, Altaris pallas, Corporalia per eos, qui ex Fratribus ipsis sunt Presbyteri, cum necesse fuerit, benedicere, ubi catholicorum Episcoporum copia non habetur, & earundem terrarum Clericos per literas suas licentiare, ut a Latinis Episcopis ordinentur. Ad hęc sit memoratis Fratribus absolvendi facultas, occisores Clericorum, & ecclesiasticarum personarum in prędictis partibus constitutos. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem &c. Datum Lateran. X Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Primo (7). Nos itaque hujusmodi Prioris Provincię Dalmatię supplicationibus inclinati, literas pręfatas auctoritate Apostolica tenore pręsentium innovamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus; per hoc autem nullum jus Priori, & Fratribus prędictis alias acquiri volumus, sed antiquum, si quod sit, tantummodo conservari. Volumus etiam, & pręsentium tenore concedimus, quod privilegia, facultates, & indulta hujusmodi ad Serinę (8), & Rascię (9) Provincias etiam se extendant, ipsisque Fratribus, sive Religiosis per Dalmatię, & alios Priores Ordinis hujusmodi mittendis, omnibus illis indultis, & facultatibus, quę eis in dictis privilegiis conceduntur, quod in pręfatis etiam duabus Provinciis uti

Tenor Diplomatis B. Benedicti XI.

Nota.

Confirmatio.

Digitized by Google

uti valeant, plenam & liberam concedimus facultatem harum serie. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, communicionis, & voluntatis infringere &c. si quis &c. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Decimo Octavo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

2. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CVI fol.* 32.
3. *Albaniam.*) Regio est *Gracia*, olim *Epirus* dicta.
4. *Cunaniam.*) *Canoviam*, seu *Candaviam*, vulgo *canovia*, Regiuncula est *albania*. Vel legendum *Cumaniam*. Regio est *Hungariæ* ultra *Temesvarum*, & *Tibiscum*.
5. *Polatium.*) Ubi *Polati* Populi *albania* versus montem *Nigrum*, & lacum *Scodræ*.
6. *Duratium.*) *Durracium*, & *Dyrrachium*, in *Albania maritima*.
7. *Anno Primo.*) Christi *MCCCIV.*
8. *Serina.*) Legebam, *servia*, (Maritimæ scilicet, quæ olim *Chulmia*, nunc *Herzegovina* vocatur. Extenditur versus *Dalmatiam* & *Albaniam*), & Amanuensem hallucinatum putabam. Verum in sequenti Diplomate, & in alio ejusdem tenoris dato *VII* Septembris *MCCCCXLI* legitur: *Serina*.
9. *Rascia.*) Pars est *Servia Mediterraneæ*, sita inter *Drinum*, & *Moravam fluvios*.

Fidei Præcones in Albaniam (1), ceterasque Regiones missos commendat.

Anno 1438 Die 15 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliarum Ecclesiarum Prelatis, necnon Clero, & populo in Duracen., Albanen., Cunanien., Polaten., Rascia, & Serina Provinciis constitutis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXX.

Licet supra vires arduis mens nostra jugiter occupata negotiis, & curis existat prepedita diversis, inter ceteras tamen solicitudines nostras ad illud suspiramus ardentius, illudque in solidę caritatis ardore lacrymis jugiter devotionis exposcimus, ut Salvator noster suam sanctam universalem Ecclesiam, toto terrarum orbe diffusam, in unitate perfecta dignetur sua miseratione servare, populosque sui pretiosi Sanguinis aspersione redemptos, precipue ab ipsius Ecclesię unitate divisos, per lubrica vagantes & devia, ad semitam pacis, & Ecclesiasticę unitatis adducere, & cum Nobis, licet immeritis, universorum Christi fidelium sit cura commissa, prout tenemur, & cogimur, totis nisibus, totisque desideriis, & affectibus insistentes solertissime procuramus, viros perspe vita, & sanctitate probatos, ac sacrarum Religionum Sanctimonię dedicatos ad spargendum semina Verbi Dei pro lucrifaciendo nostro animas Redemptori, per orbem circumcirca transmittere, ac errantes oves ad Domini caulam reducere, & sub uno Pastore Jesu Christo Domino Nostro fidelibus obsequiis in Sancta conversatione fundare. Ac propterea nonnulli viri hujusmodi conversationis, & vitę videlicet, ex dilectis filiis Fratribus, Ordinis Predicatorum, tam in Dalmatia, quam Duracen., & aliis Provinciis, pro reductione & Doctrina populorum hujusmodi, per Priores, & alios Superiores Prelatos Ordinis ejusdem, quibus a Sede Apostolica est hujusmodi Predicationis cura commissa, mittuntur, qui licet sint in voluntaria paupertate, & vitę austeritate devotissime constituti, indigent tamen locis & mansionibus ubi possint quandoque post labores perpessos in Domino recreari, quas cum ex se non habeant, Fraternitates, & caritates vestras in Domino requirimus, & hortamur, per Apostolica vobis nihilominus scripta mandantes, quatenus eosdem Fratres ad officium Predicationis hujusmodi transmittendos, cum ad Provincias, civitates, terras, castra, villas, & alia loca vestra pervenerint, pio recipientes, admittentes, & pertractantes affectu, verba vitę & salutaris Predicationis hujusmodi, quę coram vestra devotione duxerint proponenda, ita devota attentione, & sinceris cordibus admittatis, ut errantibus, ac devils populis hujusmodi ad salutares, & uberes fructus reductionis & devotionis accrescant, ac cooperante Altissimo populi hujusmodi ad viam veritatis aspirent, & salus ipsorum, prout in Domino cupimus, ex ministerio legationis, & predicationis Fratrum eorundem, perveniat animarum salus, vosque perinde nostram, & Sedis Apostolicę benedictionem & gratiam uberius consequi valeatis. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Decimo Octavo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Exordium.

Fratres commendat.

1. *Albaniam.*) Consulendum præcedens Diploma.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CVI fol.* 41.

Confirmat (1) concordiam quandam initam inter Archiepiscopum Neapolitanum & Fratres nostros Conventus S. Dominici.

Anno 1438 Die 23 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. CLXXXI.

Pastoralis officii debitum, cui Divina dispositione presidemus, exposcit, ut ab universis nostrę vigilantię creditis jurgiorum contentionumque sublatis dispendiis, pacis, & quietis eis presidia ministremus; ac illa, quę pro eorum fomento, judicio, vel concordia terminata novimus, ne in recidivę contentionis relabantur, scrupulum, Apostolici favoris munimine roboremus. Dudum siquidem, cum inter bonę memorię Nicolaum Archiepiscopum Neapolitanum ex una, ac dilectos filios, Priorem, Subpriorem, Conventum, & Fratres Domus Neapolitan. Ordinis Fratrum Predicatorum, ex alia partibus, super solutione integrę quartę, sive Canonicę portionis parochialis, per Priorem, Subpriorem, Conventum, & Fra-

Exordium.

Diplomatis causa.

& Fratres prędictos, Archiepiscopo pro tempore existenti, & Ecclesię Neapolitan. facienda, de omnibus & singulis, quę in ultimis voluntatibus Ecclesię Domus, & Fratribus hujusmodi legabantur, & relinquebantur, ac illius occasione materia quęstionis exorta fuisset, & causa hujusmodi per appellationem Prioris, & Subprioris, Conventus & Fratrum Prędicatorum, ad Sedem Apostolicam introducta extitisset, bonę memorię Martinus Papa Quintus, Prędecessor noster causam appellationis & negotii principalis dilecto filio Johanni electo Legionen., tunc Capellano suo, & Auditori causarum Palatii Apostolici, ad instantiam ipsius Prioris, & Conventus, audiendam commisit, & fine debito terminandam, & deinde cum pręfatus Nicolaus Archiepiscopus, a quodam sufficienti, sibi per eundem electum tunc Auditorem, postquam in causa ipsa ad nonnullos actus, citra tamen conclusionem inter partes ipsas, processerat, illato gravamine, ad dictam Sedem appellasset, idem Prędecessor causam ultimę appellationis & negotii principalis Nobis, tunc in minoribus Cardinalatus fungentibus honore, audiendam

Tenor compositionis.

commisit, & fine debito terminandam; ac successive postquam, Nos, tunc Cardinalis in causa Nobis commissi gravaminis hujusmodi ad nonnullos actus processeramus, partes inter eadem illę in Nostram quam in arbitrum, arbitratorem, & amicabilem compositorem de alto, & basso (3) compromiserunt, & Nos tunc Cardinalis, compromisso hujusmodi in Nos sponte suscepto, & ejus forma servata, ac communicato consilio peritorum, post maturam deliberationem, super his per Nos habitam, nostrum in scriptis tulimus arbitrium, prout in instrumento publico inde confecto, nostro, quo dicto Cardinalatus fungentes honore utebamur, sigillo munito, cujus tenorem pręsentibus de verbo ad verbum inseri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte venerabilis Fratris nostri Gasparis Archiepiscopi Neapolitan., Nobis ad apicem Summi Apostolatus assumptis fuit humiliter supplicatum, ut pręfato arbitrio, ac omnibus, & singulis in eo contentis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes, ut pręmissorum occasione inter Archiepiscopum Neapolitan. pro tempore existentem, ac Priorem, Subpriorem, conventum, & Fratres prędictos, lites, & dissensiones penitus cessent, ac pacis & tranquillitatis foveantur commoda, hujusmodi supplicationibus inclinati, arbitrium, & contenta prędicta, ac omnia inde secuta, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Tenor vero dicti Instrumenti sequitur, & est talis. In Nomine Domini Amen. Pridem Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster, Dominus Martinus Divina providentia Papa Quintus, quandam Commissionis, sive supplicationis cedulam nobis Gabrieli miseratione Divina tituli Sancti Clementis Sanctę Romanę Ecclesię Presbytero, Cardinali, Senen (4) vulgariter nuncupato, Judici, & Commissario per certum suum cursorem pręsentari fecit, quam Nos cum ea, qua decuit, reverentia recepimus, hujusmodi sub tenore. Dignetur S. V. causam, & causas appellationis, & appellationum ad eandem Sedem interpositę, & interpositarum pro parte Reverendi Patris Domini Nicolai Archiepiscopi Neapolitan. a quibusdam gravaminibus, quę per appellationem & diffinitivam sententiam reparari non possunt, eidem per venerabilem virum Dominum Johannem de Mella vestri Sacri Palatii Apostolici causarum Auditorem, in causa quę verti pretendebatur coram eo inter Priorem, & Subpriorem, & Fratres, & Conventum Sancti Dominici de Neapoli, ex una, & dictum Reverendum Patrem Dominum Nicolaum Archiepiscopum Neapolitan., de, & super certa quarta, seu Canonica portione, & aliis in hujusmodi causa deductis, & eorum occasione partibus ex altera, illatis, & factis, necnon causam, & causas nullitatis, & nullitatum cujusdam pretensę appellationis interpositę per prędictos Priorem, & Subpriorem, & Fratres, ac Conventum prędictos a dicto Domino Nicolao Archiepiscopo Neapolitan., alicui, ex Reverendissimis in Christo Patribus Sacrosanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus una cum negotio principali committere audiendam, cognoscendam, decidendam, & fine debito terminandam. cum omnibus & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, & connexis. In fine vero dictę commissionis, sive supplicationis cedulę scripta erant de alterius manus litera superiori literę ipsius cedulę penitus, & omnino dissimili, & diversa hęc verba, videlicet. De Mandato Domini Nostri Papę Audiat Reverendissimus Pater Dominus Cardinalis Senen. Cujus quidem commissionis vigore, Nos in Causam, & causas hujusmodi, & inter partes, rite, & legitime procedentes ad providi viri Magistri Angeli de Bontianis in Romana curia, & Reverendi in Christo Patris Domini Nicolai Archiepiscopi Neapolitan. Procuratoris, in dicta Nobis facta & pręsentata commissione principaliter nominati Procuratoris instantiam, Magistrum Johannem Nicolai in eadem Curia, & dictorum Prioris, & Subprioris, ac Fratrum, & Conventus Sancti Dominici de Neapoli ex adverso principalium, in eadem Nobis facta, & pręsentata commissione ex adverso principalium nominatorum Procuratorem, prout de ipsorum hinc inde procurationum instrumentis Nobis, legitimis constabat, prout constat documentis, ad dicendum, & opponendum quicquid verbo, vel in scriptis dicere, sive opponere vellet contra commissionem Nobis, ut pręmittitur, factam & pręsentatam per certum Domini Nostri Papę cursorem, citari fecimus, & mandavimus, ad certum peremptorium terminum competentem, in quo comparuit in judicio coram Nobis providus vir Guillelmus Chones in Romana curia, & dictorum Prioris, Subprioris, ac Fratrum, & Conventus principalium Procurator per dictum Magistrum Johannem Nicolai Procuratorem ad hanc Causam legitime constitutum, substitutus, prout de ipsorum hinc inde constitutionis, & substitutionis, mandatis, in actis causę hujusmodi legitimis, constabat, prout constat, documentis, & continenter commissionem Nobis, ut pręmittitur, factam, facto, realiter, & in scriptis excepit. Nos tunc ulterius ad providi viri Magistri Jacobi de Damiano, in dicta Curia, & dicti Domini Nicolai Archiepiscopi principalis, Procuratoris, prout etiam de suę procurationis Instrumento Nobis legitimis constabat documentis, instantiam dicto Magistro Guillelmo Chones ex adverso Procuratori substituto ibidem pręsenti ad dicendum, & opponendum quicquid verbo, vel in scriptis dicere, sive opponere vellet, contra appellationem pro parte sua in hujusmodi causa interpositam, certum peremptorium terminum prefiximus competentem, quo termino adveniente, in illoque coram Nobis judicialiter comparentibus Magistris Guillelmo Chones ex una, & Jacobo de Damiano Procuratoribus hinc inde prę-

prędictis, nominibus, quibus supra procuratoriis, partibus ex altera, Idem Magister Guillelmus Procurator substitutus contra oppositionem per partem adversam interpositam generaliter excepit, ac processum in hujusmodi causa coram venerabili, & circunspecto viro Domino Johanne de Mella Sacri Palatii Apostolici causarum Auditore habitum ex actis causę hujusmodi in quantum melius potuit, & debuit, justificavit, oppositionem vero ab eodem Domino Johanne Auditore interpositam, in quantum melius potuit, & debuit, actis ex eisdem impugnavit, necnon ulterius per ipsum Magistrum Jacobum de Damiano Procuratorem processu in hujusmodi causa habito, ex actis causę hujusmodi impugnato, & oppositione pro parte sua in hujusmodi causa interposita justificata, actis ex eisdem. Subsequenter vero comparentibus in judicio coram nobis Magistris Johanne Nicolai, ex una, & Angelo de Bontianis Procuratoribus hinc inde prędictis nominibus, quibus supra, & nonnullis procurationum mandatis, signis, & subscriptionibus Notariorum publicorum signatis, & subscriptis exhibitis, atque productis, quorum vigore in nos Gabrielem Judicem, & Commissarium prępatum, tanquam in arbitrum, arbitratorem, & amicabilem compositorem compromiserunt, dantes, & concedentes Nobis judici, & commissario, Arbitro, Arbitratori, & amicabili compositori plenam, & liberam potestatem tam super appellatione, quam negotio principali, quartę & canonicę portionis de omnibus & singulis legatis, & relictis in ultimis voluntatibus Fratribus, & Conventui prędictis, quam idem Archiepiscopus ad se, & Ecclesiam Neapolitan. spectare, & pertinere pretendit, de jure, & de facto, ad procedendum, & causam & causas hujusmodi plenarie, & summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, diebus feriatis, & non feriatis, partibus vocatis, & non vocatis, cognoscendum, decidendum, laudandum, sententiandum, arbitrandum, pręcipiendum, ut ad solutionem dictę quartę teneantur Fratres, & Conventus supradicti, & fine debito terminandum, cum omnibus, & singulis, incidentibus, emergentibus & connexis; prout hęc, & alia in quodam Instrumento compromissi, desuper confecto, plenius continetur, & habetur. Cujus quidem compromissi vigore, Nos in causa, & causis hujusmodi, & inter partes prędictas rite, & legitime procedentes, & per dictos Magistrum Angelum de Bontianis, & Johannem Nicolai Procuratores nonnullis positionibus, & articulis, ac juribus, & munimentis coram Nobis comparentibus, exhibitis, & productis, ac contra alterutrius positiones, & articulos, ac jura, & munimenta nonnullis exceptionibus factis, realiter, & in scriptis datis, ac desuper nonnullis testibus fide dignis pro eorundem articulorum probationibus per nos in forma juris receptis, juratis, & admissis, & per Nos visis, tandem vero quadam petitione summaria per dictum Angelum de Boncianis Procuratorem facta, realiter, in scriptis data hujusmodi sub tenore. Petit Procurator pro proprio nomine Reverendi Patris Domini Nicolai Archiepiscopi Neapolitan. per vos Reverendissimum Patrem Dominum Cardinalem Senen., Judicem, & Commissarium, ac arbitrum, arbitratorem, & amicabilem compositorem, vestramque sententiam arbitrabilem pronunciari, decerni, arbitrari, decidi, & declarari per venerabilem, & circunspectum virum Dominum Johannem de Mella, Sacri Palatii Apostolici causarum Auditorem, in hujusmodi causa, quę tunc coram eo vertebatur, & nunc vertitur coram Vobis inter prefatos Dominos Archiepiscopum Neapolitan. ex una, & Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum Monasterii Sancti Dominici Neapolitan. Ordinis Prędicatorum de, & super certis gravaminibus, & aliis in hujusmodi causa deductis, & eorum occasione, partibus, ex altera, bene fuisse, & esse sententiatum, & processum, ab ipso Domino Johanne Auditore, & ejus Processu & sententia, pro parte dicti Domini Archiepiscopi male fuisse, & esse provocatum, & appellatum. Insuper pari vestra arbitrali sententia pronunciari, decerni, declarari, & arbitrari in causa, quę vertitur, etiam coram vobis inter prefatos Dominos Archiepiscopum ex una, & Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum de, & super canonica portione, sive quarta Parochiali, & eorum occasione, ex altera partibus, prędictos Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum, ad solvendum integram quartam, & Canonicam portionem Parochialem dicto Domino Archiepiscopo, & Ecclesię Neapolitan. de omnibus, & singulis legatis, & relictis, in ultimis voluntatibus. Ecclesię, & Fratribus Sancti Dominici Neapolitan. obligatos fore, & teneri secundum tenorem, & formam Concilii Viennen., ipsosque Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum ad ipsam quartam, & Canonicam portionem Parochialem, prefato Domino Archiepiscopo, & Ecclesię Neapolitan. solvendam, & in expensis in hujusmodi causa, tam in partibus, coram Reverendissimo Domino Archiepiscopo Salernitan., quam in Curia coram prefato Domino Johanne Auditore, & coram vobis legitime factis condemnandos fore, & per vos condemnari, oppositionesque, recusationes, & denegationes prędictas Ipsi Domino Archiepiscopo Neapolitan. factas, & pręstitas, fuisse, & esse temerarias, illicitas, & injustas, ac de facto pręsumptas, ipsisque Priori, Subpriori, Fratribus, & Conventui prędictis inde, & super recusationibus, oppositionibus, & denegationibus hujusmodi perpetuum silentium imponendum fore, & per vos imponi, ac alias inde, & super pręmissis omnibus, & singulis conjunctim, & divisim, nomine, quo supra, sibi fieri justitię complementum, verum insuper benignum officium humiliter implorando salvo jure addendi, minuendi, mutandi, corrigendi, & protestatur, ut fuit, & est moris. Postremo vero constitutis coram Nobis Magistris Angelo de Boncianis, ex una, & Johanne Nicolai pro Fratre Benevenuto Priore ipsius Conventus Fratrum Prędicatorum Neapolitan., Procuratoribus, prędictis nominibus, quibus supra Procuratoribus, partibus, ex altera, Sententiam arbitralem, sive laudum, per nos in scriptis fieri, & promulgari debita cum instantia postularunt, & quilibet eorum postulavit. Nos igitur Gabriel, Cardinalis, Judex, & Commissarius, arbiter, arbitrator, & amicabilis compositor prefatus, visis per Nos primitus, & diligenter inspectis omnibus, & singulis in hujusmodi causa habitis, exhibitis & productis, eisque cum diligentia, & maturitate debita recensitis, de jurisperitorum consilio, & assensu, quibus de hujusmodi causę meritis relationem plenariam fecimus, & fidelem, pręhabitaque deliberatione matura, ad nostram in hujusmodi causa arbitralem sententiam, sive laudum, ferendum, procedendum duximus, & processimus, eamque prout vidimus, & cognovimus, & de pręsenti videmus & cog-

& cognoscimus, in scriptis protulimus, & promulgavimus, in hunc qui sequitur modum. Nos Gabriel miseratione divina, tituli Sancti Clementis Sacrosanctę Romanę Ecclesię Cardinalis Senen. vulgariter nuncupatus, Arbiter, Arbitrator, & amicabilis compositor, Christi Nomine invocato, pro Tribunali sedentes, & solum Deum prę oculis habentes, de jurisperitorum consilio, per hanc nostram Sententiam arbitralem, quam ferimus in his scriptis, pronunciamus, arbitramur, decernimus, & declaramus, per venerabilem; & circumspectum Virum Dominum Johannem de Melia Sacri Palatii Apostolici causarum Auditorem in causa hujusmodi, quę tunc coram eo vertebatur, & nunc vertitur coram Nobis inter prefatos Dominos Archiepiscopum Neapolitan. ex una, & Priorem, & Subpriorem, Fratres, & Conventum Monasterii Sancti Dominici Neapolitan. Ordinis Prędicatorum, de, & super certis gravaminibus, & aliis in hujusmodi causa deductis, & eorum occasione, partibus, ex altera bene fuisse, & esse processum, & pronunciatum, & ab ipso Domino Johanne Auditore, ac ejus processu, & sententia pro parte dicti Domini Archiepiscopi male fuisse provocatum, & appellatum. Insuper pari nostra arbitrali sententia pronunciamus, arbitramur, decernimus, decidimus, & declaramus in causa quę vertitur etiam coram Nobis inter prefatos Dominos Archiepiscopum ex una, & Priorem, Subpriorem, Conventum, & Fratres, de, & super canonica portione, sive quarta Parochiali, & eorum occasione, ex altera partibus, prędictos Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum, ad solvendum integram quartam, & canonicam portionem Parochialem dicto Domino Archiepiscopo, & Ecclesię Neapolitan. de omnibus, & singulis legatis, & relictis, & ultimis voluntatibus Ecclesię & Fratribus Sancti Dominici Neapolitan. obligatos fore, & teneri secundum tenorem, & formam Concilii Viennen., ipsosque Priorem, Subpriorem, Fratres, & Conventum, ad ipsam quartam, & integram portionem Parochialem prefato Domino Archiepiscopo, & Ecclesię Neapolitan. solvendam condemnandos fore, & condemnamus, recusationesque, oppositiones, & denegationes prędictas ipsi Domino Archiepiscopo prestitas, fuisse, & esse temerarias, illicitas, & injustas, ac de facto presumptas, ipsisque Priori, Subpriori, Fratribus, & Conventui prędictis, inde, & super recusationibus, oppositionibus hujusmodi perpetuum silentium imponendum fore, & imponimus, & expensas hinc inde in hujusmodi causa tam in partibus coram Archiepiscopo Salernitan., quam in Curia coram prefato Domino Johanne Auditore, & coram Nobis factis, recompensantes, & condemnationes earundem expensarum in Causis obmittentes. Antequam vero hujusmodi instrumentum in publicam redigerent formam, discretus vir Magister Henricus Schel, dictus Hesse, hujusmodi causę coram Nobis Notarius, & Scriba se a Romana Curia absentavit, quapropter discreto viro Petro Schoerve de Poch Clerico, Colonien. Diecesis, publico Apostolica, & Imperiali auctoritatibus Notario in Causa, & Causis hujusmodi ulterius scribere, & fideliter continuare in eisdem duximus committendum, & commisimus, in quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium premissorum presentes literas, sive presens publicum Instrumentum hujusmodi nostram arbitralem sententiam in se continentem, sive continens, exinde fieri, & per Notarium publicum, nostrumque in hujusmodi causa coram Nobis Scribam infrascriptum scribi, & publicari, mandavimus, nostrique sigilli jussimus, & fecimus appensione communiri. Lecta, lata, & in scriptis promulgata fuit hęc presens nostra arbitralis sententia per Nos Gabrielem Cardinalem Judicem, & Commissarium, ac arbitratorem, & amicabilem compositorem Romę in domibus nostrę solitę residentię litis apud Sanctum Laurentium in Damaso sub anno a Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Vigesimo Sexto, Indictione quarta, die vero Sabbati Decima octava mensis Maii hora Vesperarum consueta, Pontificatus prefati Domini nostri Domini Martini Papę V Divina providentia anno Nono, presentibus ibidem venerabilibus, & circumspectis viris Dominis Christophoro de Vincen. Decretorum Doctore, & Petro de Modoetia dicti Domini nostri Papę Acolyto, testibus ad premissa vocatis specialiter, & rogatis, & ego Petrus Schoerve de Poch Clericus, Colonien Diecesis, publicus Apostolica, & Imperiali auctoritatibus Notarius, necnon Reverendissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gabrielis Cardinalis prefati arbitri, arbitratoris, & amicabilis compositoris, & hujusmodi causę coram eo Scriba, quia premissa omnia & singula in actis Magistri Henrici Schel, dicti Hesse, Notarii registrata, ac presentem sententiam arbitralem per dictum Dominum Cardinalem, ut premittitur, latam, & promulgatam inveni, ideo premissa omnia, & singula ex actis dicti Magistri Henrici de mandato ejusdem Domini Cardinalis extraxi, & in presentem publicam formam redegi, signoque & nomine in eis solitis, & consuetis una cum dicti Domini Cardinalis sigilli appensione signavi rogatus & requisitus, in fidem, & testimonium omnium, & singulorum premissorum. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Ferrarię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo,

1. *Confirmat.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. IX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CVI fol. 290.*

3. *De alto & basso.*) Id est *De omni prorsus.*

4. *Senen.*) Sic vocabatur, quia *Senensis* Episcopus fuerat: natione siquidem *Venetus* erat, e gente *Condolmeria*.

Fri-

Fratres Cœnobii S. Severini (1) veniant in possessionem redditnum Monasterii Sororum ejusdem Prædicatorum Ordinis. Anno 1439 Die 18 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Vicario dilecti filii Alberti (3) Electi (4) Camerinen. in Spiritualibus Generali, & Bastiano Canonico Camerinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXXII.

AD ea, per quę Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum quorumlibet commodo, utilitatique consulitur, & opportunitatibus subvenitur, libenter intendimus, iisque favoribus prosequimur opportunis. Exordium. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Sanctę Marię de Mercato, Terrę nostrę Sancti Severini, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Camerinen. (5) Diœcesis, Supplex petitio. Nobis nuper exhibita, petitio, continebat, quod olim, videlicet pro tempore, quo Communitas dictę Terrę a subjectione quondam Antonii de Sancto Severino, qui eam tunc occupatam detinebat, se subtraxerat, ac Sedi Apostolicę, ejusque Legatis, & officialibus veram obedientiam, & debitam fidelitatem prędtiterat, domus prędicta, causantibus diversis dissensionibus, controversiis, ac commutationibus, quę tunc in Terra prędicta vigebant, in bonis mobilibus, & immobiliibus, ac prętertim structuris, & ędificiis suis, plurima damna, & detrimenta suscepit in tantum, quod exinde dormitorium dictę domus destructum remansit, quod propter rerum carentiam adhuc ad debitam reformationem deduci non potuit, &, sicut eadem petitio subjungebat, si Monasterium Monialium, olim sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, prope Pontem Sancti Severini ad flumen Potentię, in campo idoneo (6) dictę Diœcesis, quod in suis Ecclesia, & aliis structuris, & ędificiis funditus collapsum, ac destructum, & cujus duę tantum Sorores antiquę in suorum Consanguineorum, seu affinium, ipsius Monasterii fructus, ac redditus capientium, domibus commorantes existunt, eidem domui uniretur, ex hoc exponentes prędicti circa reparationes dormitorii, ac structurarum domus hujusmodi habilius intendere, pluraque exinde commoda, necnon in Ecclesia ipsa divinus cultus augmentum suscipere, valerent. Mandatum. Quare pro parte dictorum Prioris, & Conventus, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eorum, ac dictę domus statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra vos diligenter informetis, seu alter vestrum se informet, &, si per informationes hujusmodi ea fore vera repereritis, seu alter vestrum repererit, Monasterium prędictum, cujus triginta, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui, cujus octoginta Florenorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus, secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipsi exponentes asserunt, non excedunt, auctoritate prędicta perpetuo uniatis, incorporetis, & annectatis, seu alter vestrum uniat, incorporet, & annectat; Ita quod liceat ex tunc Priori pro tempore existenti dictę domus, ac eisdem Conventui per se, vel alium, vel alios, corporalem possessionem Monasterii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum auctoritate propria libere apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus in reparationes duntaxat dormitorii, ac structurarum, & ędificiorum domus, ac illius Ecclesię hujusmodi convertere, & exponere, Diœcesani loci, & cujusque alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod per vos, seu illum ex vobis, per quos, seu quem, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas fieri contigerit, de fructibus, redditibus, & proventibus Monasterii hujusmodi singulis Sororibus ipsis quandiu vixerint congrua de qua vobis, vel illi videbitur, portio consignetur, quodque propter hoc dictum Monasterium velut hereditas ad profanos usus nullatenus deducatur. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo octavo (7), duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno octavo.

1. *S. Severini.*) *Septempedani* scilicet, in *Piceno*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CVI fol.47.* Autographum asservatur in Cœnobio *S. Severini* Plumbum filis cannabinis appenditus.

3. *Alberti.*) Adeas *Ughellum* in Episcop. *Camerinen. Tomo I Italia Sacra pag.563. Edit.II.*

4. *Electi.*) Ab anno *MCCCCXXXVII*, uti *docet Ughellus* mox laudatus.

5. *Camerinen.*) Nunc Episcopalis est Civitas *Septempedana*.

6. *Idoneo.*) *Idonico*. Sic etiam nunc vulgo vocatur Campus ille, uti me docuit eruditus P. *Bernardus Gentilius* Presbyter celeberrimi Oratorii *S. Philippi Nerii*. Illi præstantissimo viro, e *Septempedanis* Patriciis oriundo, & antiquitatum suæ Patriæ investigatori diligentissimo, quem laudibus ornat vir clarissimus *Nicolaus Coletus* De *Episcopis S. Severini Tomo II Italia Sacra pag.768. Edit. II*, hæc annotatio referatur accepta. Ceterum *Idonicus* Græca vox est ἡδονικὸς, id est suavis, jucundus, amœnus, delectabilis, a verbo ἥδω delecto. Nec miror, quod illa Græca nomenclatione *Septempedani* fuerint usi, cum vox ipsa *Septempeda*, mea quidem sententia, Græcanica sit a Σεπτὸς Venerabilis, & Πέδον Terra. Hinc ab Auctoribus passim Græce scribitur *Septempeda* nomen Σεπτέμπεδα, rectius Σεπτέμπεδον. Ab aliis vero, ut analogia vocis Πέδον servetur, & in utraque lingua neutrum genus obtineat *Septempedum* nominatur. Sic appellatur a *Sexto Julio Frontino* apud *Goesium* de *Re Agraria*, & a *Bonino Mombritio* in *Vita S. Victorini Septempedani*. Quod a Græcis urbs *Septempedana* condita fuerit, auctores sunt *Leonardus Franchus*, & *Andreas Baccius*. Sic enim loquitur *Leonardus* in vita S. Severini Lib. I. *Potentia flumen Septempedam, Urbem olim a Græcis conditam, præterfluit*. Idem docet in opere, cui titulus: De *Antiquitatibus Septempedanorum*. *Andreas* vero *Baccius* de *Naturali Vinorum Historia &c.* Lib.V. *A Syracusanis*, inquit, *Siciliæ populis, ut Strabo meminit Lib.V, complures constat ædificatas in Piceno Urbes: Ab his Dionysii tyrannidem fugientibus Ancona condita circa LXXX, aut XC Olympiadem, Romana tunc Republica a trecentis annis adolescente, & has inter, videtur* Septem-

Septempedam ædificatam nomine Græco, ut illis temporibus præcipue Græcas Siculi tractabant scientias. De Civitatibus a *Siculis* in *Piceno* fundatis loquitur *Plinius Lib.III Cap.XIII.* Nec desunt Inscriptiones antiquæ, quibus firmari potest opinio nostra. Unam, sed mutilam, refert *Compagnioni* in *Regia Picena Parte I Lib.I.*

M. M. PETIN
ET GRÆ
MACERIA
DEC.

Extat *Septempeda*, ubi sequentes reperiuntur, quas mecum communicavit humanissimus *Gentilius* mox laudatus.

D. M.	Q. PETILIO Q. L.
L. LIB. EUDEMUS	ATTALO
UL. VOL.	HEREDES SUA
SIBI	VOLUNTATE.
POSUIT.	

In his Inscriptionibus id unum notandum, quod *Eudemus*, & *Attalus* Græca nomina sunt. Addam, si conjectura placet, cur Septempeda, seu *Venerabilis Terra* denominata fuerit Urbs cui nunc a S. *Severino* nomen est. Urbs *S. Severini* vocata fuit a Christianis ex *S. Severino* ejusdem Civitatis Episcopo. *Septempeda* vero, seu *Venerabilis Terra* ex Dea *Feronia*, quam ibidem venerebantur, a falsorum Deorum cultoribus denominata videtur. Huc refer sequentes Inscriptiones.

CAMURENÆ
C. FIL.
CELERINÆ
FL. FERON.
MUNICIP. SEPTEMP.
MUNICIPES T. INCOL.
TUF. UTR. SEXUS
OB MERITA EJUS
H. A. I. R.

Id est *Camurena Caii Filia Celerina, Flamina Feronia, Municipi Septempedana, Municipes & Incola Tufici utriusque sexus ob merita ejus, honore accepto, impensas remiserunt.* Fuit *Tuficum* Urbs Umbriæ antiquæ, nunc destructe. De qua consulendus *Cornelius in Dictionario universali* Gallice conscripto, *Tomo III*, verbo *Tuficum*.

CAMURENÆ
C. F.
CELERINÆ
FLAM. FERON.
MUNICIP. SEPTEMP.
L. TITENNIUS FELIX
MARI. OPT.

Id est *Camurena Caii Filia Celerina, Flamina Feronia, Municipi Septempedana, Lucius Titennius Felix, Mari Optima.* Quod igitur Templum, Deæ *Feroniæ* sacrum, *Septempeda* fuerit, Inscriptiones ipsæ declarant. Huic Sententiæ suffragatur Eminentissimus S. R. E. Cardinalis *Corradinus Tomo II pag.266* Operis, cui titulus: *Vetus Latium Profanum & Sacrum*.

7. *Tricesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXXXIX.*

Anno 1439 Die 13 Martii.

Monasterium vulgo dictum Dominarum Cœnobio Sanctæ Mariæ de Mercato de Sancto Severino (1) Camerinen. Diœcesis uniendum decernit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sanctę Marię de Sancto Severino, Camerinen. Dięcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Sinceręs devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam promeretur, ut petitionibus vestris, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Dudum siquidem cum pro parte dilecti filii Philippi, Abbatis Monasterii Sancti Laurentii, & Sancti Eustachii, de Sancto Severino, Camerinen. Dięcesis, Ordinis Sancti Benedicti, Nobis fuisset expositum, quod cum fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii, cui etiam cura imminet Animarum, propter guerras, & alias calamitates, quę partes illas diutius afflixerant, adeo diminuti, & tenues existerent, quod Abbas ejusdem Monasterii cum suis Monachis, & aliis ministris in dicto Monasterio degentibus, qui erant numero viginti quinque, vel circa, commode sustentari, & alia sibi incumbentia onera supportare nequiret, quodque, si Monasterium Monialium Sancti Johannis Monasterium Dominarum (3) nuncupatum, Ordinis Sancti Augustini dictę Dięcesis, quod in suis structuris, & ędificiis, quasi funditus collapsum, & ad solum deductum existebat, prout existit, ac ab ipso Monasterio de Sancto Severino per dimidium milliare, vel circa distat, & in quo duę tantummodo Moniales supererant, quę jam a multis retroactis temporibus residentiam inibi non fecerant, prout nec faciebant, eidem Monasterio de Sancto Severino, uniretur, annecteretur, & incorporaretur, idem Abbas pro sua, & aliorum sustentatione, ac onerum supportatione hujusmodi magnum susciperet relevamen, Nos tunc dilecto filio Alberto Electo Camerinen. committi concessimus, ut, prout sibi melius videretur, super hoc duceret disponendum. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, cum ad hujusmodi concessionis executionem, ex eo, quod, ut asseritur, super illa literę Apostolicę confectę non fuerant, minime processum extitisset, domusque vestra ex guerris, & calamitatibus hujusmodi tam in ędificiis, quam aliis suis membris, & bonis ad divinum cultum pertinentibus, plurimum deteriorata, collapsa, & attenuata existeret, pro parte vestra Nobis fuisset humiliter supplicatum, ut necessitatibus dictę domus compatientes, prefatum Monasterium Dominarum domui vestrę unire, & incorporare similiter dignaremur: Nos etiam tunc dilecto filio, vicario dicti electi Camerinen. in Spiritualibus Generali, ejus proprio nomine non expresso, per nostras literas dedimus in mandatis, ut pro subventione reparationis dormitorii, & aliorum ędificiorum domus vestrę predictę, & illius Ecclesię, Monasterium Sancti Johannis cum omnibus juribus, & pertinentiis suis domui hujusmodi uniret, annecteret, & etiam incorporaret, prout in dictis literis, in quibus de concessione hujusmodi Abbati per prius, ut premittitur, facta, nulla mentio facta fuit, dicitur plenius contineri. Nos ne propterea literę ipsę valeant de subreptione notari, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, volumus & Apostolica

Diplomatis causa.

Mandatum.

Auctori-

Auctoritate decernimus, quod prefate litere, necnon processus habiti per easdem, & quecunque inde secuta ab earum data valeant, plenamque roboris obtineant firmitatem in omnibus & per omnia perinde ac si de concessione hujusmodi Abbati predicto per antea facta, quam Auctoritate Apostolica tenore presentium invalidam fore decernimus, ac volumus nullius existere roboris, vel momenti, plena, & expressa mentio facta fuisset. Non obstantibus premissis, ac omnibus illis, que in predictis literis non obstare voluimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostre concessionis, constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo (4), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono. Sanctio pœnalis.

1. *De S. Severino.*) In *Piceno*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXIII fol. 74.* Autographum asservatur in Cœnobio *S. Severini*. Plumbum filis cannabinis appenditur.
3. *Dominarum.*) Id est *Nobilium*. Urbs siquidem *Septempedana*, & Sanctis quos aluit, & civibus natalium splendore conspicuis illustratur.
4. *Tricesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCXXXIX*.

Monasterium Beatæ Mariæ de Payola Monasterio Sancti Mathiæ Bononien. (1), uniendum decernit.

Anno 1439 Die 5 Martii.

Ex Arch. (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Michaeli Angelo Episcopo Lavelen. (3), in civitate nostra Bononien. residenti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXXIV.

Sacre Religionis, sub qua dilecte in Christo filie Priorissa, & Conventus Monasterii, per Priorissam soliti gubernari, Sancti Mathie Bononien., Ordinis Sancti Augustini, sub Regula Fratrum Predicatorum degentes, sedulum, & devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut earum opportunitatibus favorabiliter consulamus. (Exordium.) Dudum siquidem pro parte earundem Priorisse, & Conventus Nobis exposito, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii propter guerrarum turbines, mortalitatem, pestes, aliosque casus sinistros, qui retroactis temporibus civitatem nostram Bononien., cum suis districtibus, & partibus adjacentibus, proh dolor! afflixerunt, adeo exiles, & tenues existebant, quod ex illis Priorissa, & Moniales ejusdem Monasterii pro tempore existentes, decenter sustentari, & alia onera eis incumbentia commode supportare nequibant, (Diplomatis causa.) quodque si Monasterium Beate Marie de Payola etiam Bononien., dicti Ordinis, in quo propter exiguum Monialium numerum nulla tunc dicto Monasterio preerat Abbatissa, eidem Monasterio Sancti Mathie uniretur, annecteretur, & incorporaretur, Priorissa, & Conventus predicte ex hoc sublevamen reportarent, & decentius sustentari, ac onera hujusmodi supportare valerent, idque etiam cederet in Monasteriorum utilitatem eorundem, ac pro parte Priorisse, & Conventus predictarum asserentium, quod Sancti Mathie cum suis annexis centum librarum monete Bononien., & Beate Marie Monasteriorum predictorum centum Florenorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem estimationem valorem annuum non excedunt, Nobis humiliter supplicato, ut dictum Monasterium Beate Marie, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio Sancti Mathie in perpetuum unire, annectere, & incorporare dignaremur, Nos per alias nostras Literas (4) dilecto filio Aurelio Priori Sancti Johannis in monte Bononien. ejus proprio nomine expresso, dedimus in mandatis, ut vocatis, qui forent evocandi, de premissis omnibus, & singulis auctoritate nostra se diligenter informaret, &, si per informationem hujusmodi ita esse reperiret, predictum Monasterium Beate Marie cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis prefato Monasterio Sancti Mathie eadem auctoritate in perpetuum uniret, annecteret, & incorporaret, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorisse, & Conventus predictarum, petitio continebat, dictus Aurelius, ex eo quod Prioratus Sancti Johannis in Monte Bononien., quem ipse Aurelius obtinet, Dignitas nullatenus existit, ad ipsarum literarum executionem procedere nequeat, ac propterea etiam ex eo quod in dictis literis, quod Sancti Mathie Roman. Ecclesie immediate, & Beate Marie Monasteria predicta venerabili Fratri nostro Episcopo Bononien. pro tempore existenti ordinario jure subsint, nulla mentio habita, quodque propter exiguum Monialium numerum in prefato Monasterio Beate Marie nulla tunc eidem Monasterio preesset Abbatissa, expressum sit, cum idem Monasterium Beate Marie non per Abbatissam, sed per Priorissam gubernari consueverit, dilecte in Christo filie Conventus dicti Monasterii Beate Marie, quo minus idem Aurelius ad literarum hujusmodi executionem procedat, impedire, nec non literas ipsas de subreptione arguere intendunt, pro parte earundem, Priorisse, & Conventus dicti Monasterii Sancti Mathie Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ne propterea effectus literarum predictarum impediri contingat, super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad omnimodam literarum Apostolicarum executionem juxta ipsarum continentiam atque formam provide dicta auctoritate procedas, ac si litere ipse tibi directe, & in eisdem quod Sancti Mathie Roman. Ecclesie, & Beate Marie Monasteria predicta dicto Episcopo ordinario jure subessent, ut prefertur, quodque propter exiguum numerum Monialium nulla tunc eidem Monasterio Beate Marie, (Mandatum.) preesset Priorissa expressum fuisset, non obstantibus premissis, & omnibus illis, que in dictis literis non obstare voluimus, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, a quoquam, quavis aucto-

auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo (5), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Bononien.*) In *Italia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.*197.
3. *Lavelen.*) *Lavellen.*, aliis *Labellen.*, vulgo *Lavello*, in *Apulia*. Hujusce *Michaelis Angeli* meminit Ughellus in Episcopis *Lavellen.*
4. *Literas.*) Datas V Decembris *MCCCCXXXVIII.*
5. *Tricesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, Æra communi *MCCCCXXXIX.*

Anno 1439 Die 9 Aprilis.

De Privilegiis Ordinis Prædicatorum nunquam derogatur (1) nisi ejusdem Ordinis ipsius Generalis Magistri, & eorundem privilegiorum specialis mentio fiat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLXXXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Magistro Generali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, pręsentibus, & futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a commendatione Fratrum.

SAcrę Religionis sinceritas, sub qua, mundanis abjectis illecebris, verbum etiam Dominicum per diversa mundi climata prędicando, & pluribus virtutibus, ac fructuosis operibus dietim multiplicando, devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, non indigne meretur, ut petitionibus vestris, illis pręsertim, quę vestrum commodum, quietem, & tranquillitatem conspicere dignoscuntur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica vobis auctoritate concedimus, necnon etiam ex certa scientia decernimus, & declaramus, quod nulla per Nos, vel Sedem Apostolicam sub quibusvis formis, aut quorumcunque, etiam Mendicantium Ordinum, & illorum Religiosorum, seu aliorum verborum expressionibus, & cum quibuslibet derogatoriis privilegiorum eisdem Mendicantium Ordinibus, & Religiosis per Nos, vel Sedem eandem concessorum clausulis, etiam motu proprio, quibusvis personis, cujuscunque gradus, status, vel conditionis existant, etiam si Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, vel alia quavis auctoritate prefulgeant, necnon Collegiis, Capitulis, Universitatibus, seu Conventibus concessa, aut in eorum favorem, vel alias quomodolibet

Concessio & declaratio.

facta, & a Nobis, vel a Sede prędicta emanata hactenus, vel imposterum concedenda, facienda, & a Nobis emananda, literę, Privilegia, Facultates, & indulta vobis, & Ordini vestro, vestrisque domibus, atque locis, seu vestrum, aut eorum alicui, contra, vobis, & eis, tam per plures Summos Pontifices, Prędecessores nostros, quam etiam Nos, seu alias quomodolibet concessorum privilegiorum, literarum, gratiarum, & indultorum tenores prejudicent, vel prejudicare possint, nisi in literis; privilegiis, facultatibus, & indultis cum expressione generali Ordinum, etiam Mendicantium, & illorum Religiosorum concessis, & concedendis, ac factis, seu faciendis, seu emanatis, vel emanandis hujusmodi, de Ordine Fratrum Prędicatorum, & illius, ac eius domibus, & vobis, privilegiis, literis, gratiis, & indultis prefatis, necnon quoad ipsa concedenda privilegia, literas, facultates, & indulta de Generali Magistro dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, qui erit pro tempore, signanter, & notanter, ac specialiter, & expressè, necnon de verbo ad verbum, mentio facta fuerit, omnium quoque, & singulorum privilegiorum, literarum, facultatum, & indultorum concessorum prędictorum tenores, pręsentibus pro expressis habentes, ac decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, quascunque excommunicationum, suspensionum & interdicti, & alias quasvis sententias, censuras, & pęnas in se continentes, ac quicquid contra voluntatem, & declarationem nostram hujusmodi, ac tenorem pręsentium, scienter, vel ignoranter, a quoquam, quavis auctoritate haberi, fulminari, seu proferri contigerit, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti existere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę voluntatis, concessionis, constitutionis, & declarationis infringere &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Quinto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Nono.

Gratis de Mandato Domini nostri Papę

Bonanus

Super partem inflexam, seu plicum, legitur,

Duplicata gratis de mandato D. n. Papę.

A tergo

R.

Ja. de Viterbio.

B. Valnen.

1. *Nunquam derogatur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Autographum. Plumbum fericis filis appenditur. Ibidem duplex Exemplar. Authenticum unum ex Autographo *Neapoli* asservato, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.*184. Ejusdem tenoris *Constitutio* data V Kal. Aprilis Pontificatus *Eugenii IV* Anno Nono legitur apud *Usumarem pag.*107.

Dr

Donationes Fratribus Wratislaviensibus (1) factas confirmat. Anno 1439 Die 16 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sancti Adalberti Ordinis Fratrum Prędicatorum Wratislavien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXXVI.

CUm a Nobis petitur quod justum est & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane petitio vestra, Nobis exhibita, continebat, quod bonę memorię Laurentius Episcopus Wratislavien. ad Ordinem vestrum pium habens respectum, Ecclesiam Sancti Adalberti, tunc per liberam resignationem Rectoris ipsius vacantem, ubi nunc estis Divino obsequio mancipati, cum adjuncto sibi fundo, Capituli sui ad id accedente consensu, provida vobis & Ordini vestro liberalitate concessit, quasdam alias hujusmodi concessioni congruas adjiciens libertates, quas felicis recordationis Gregorius Decimus confirmavit (3), prout in patentibus literis inde confectis dictorum Gregorii, & Episcopi, ac Capituli sigillis munitis, dicitur plenius contineri. Nos itaque, vestris supplicationibus inclinati, quod super his pie, & provide factum est ratum, & firmum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, & communitionis infringere. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Exordium. Supplex petitio. Confirmatio.

1. *Wratislaviensibus.*) In *Silesia.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.93.*
3. *Confirmavit.*) *Constitutione XIII*, quæ legitur *pag.* 514 *Tomo I* hujus Bullarii.

Firmat statuta pro Cœnobio & Monasterio Wratislavien. (1) a Generali Magistro edita. Anno 1439 Die 16 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Conventui domus Sancti Adalberti Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac dilectis in Christo filiabus, Priorissę, & Sororibus Monasterii Sanctę Catharinę sub habitu, & cura dicti Ordinis viventibus Wratislavien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXXVII.

ORdinis vestri Sacra Religio, & personarum ipsius conspicua merita promerentur, ut eis, & vobis, in his presertim, quę divini Cultus, & Religionis ejusdem, regularisque normę augmentum respiciunt, Nos exhibeamus favorabiles, & benignos. Sane exhibita Nobis pro parte vestra petitio continebat, quod dudum dilectus filius Bartholomęus (3) Texerii, vestri Ordinis Generalis Magister, curam gerens pervigilem ad gregem sibi commissum inter cetera sui Ordinis Domus, seu Monasteria, Omnipotente Deo cooperante, Sancti Adalberti, & Sanctę Catharinę domus, seu Monasteria vestra, in quibus divinis estis obsequiis mancipati, laudabiliter reformavit, ac ad regularis observantię normam provide perduxit, nonnullorumque regularium statutorum, & ceremoniarum observantiam, secundum dispositiones Constitutionum, & Regulam vestri Ordinis disposuit, fecit, & ordinavit, prout in eisdem dicitur plenius contineri. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dispositioni, & ordinationi premissis, pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ordinationes, & statuta predicta, rata, & grata habentes, ipsa auctoritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus; supplentes etiam omnes defectus, si qui forsan intervenerint in premissis. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Exordium. Supplex petitio. Confirmatio.

1. *Wratislavien.*) In *Silesia.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.93.*
3. *Bartholomæus.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXXVI pag.776.*

Concedit Sororibus Tertii Ordinis Perusin. (1) quandam domum ipsis assignatam. Anno 1439 Die 30 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectę in Christo Filię Franciscę de Perusio, Sorori de Pœnitentia Beati Dominici nuncupatę, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLXXXVIII.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod inter te, & dilectam in Christo Exordium.

filiam

filiam Blanciam, quondam Bobil mulierem Perusin. Tertii Ordinis Beati Francisci occasione eujusdam dimidię domus relictę per quondam Nicolam Puctiarelli, etiam mulierem Perusin., pauperibus mulie-
Diplomatis causa. ribus Perusii commorantibus pro earum habitatione, quędam contentiones exortę fuissent, venerabilis Frater noster Andreas Johannis (3) Episcopus Perusin., volens hujusmodi contentiones, & lites inter vos vigentes terminare, per suas literas decrevit, & declaravit, dictam medietatem a summo usque ad deorsum cum supellectilibus in ea existentibus per te, & socias tuas pręsentes, & futuras mulieres de Pęnitentia Beati Dominici perpetuo tenendam, & possidendam, & quandam aliam domum relictam per quondam Jacobam Andreucioli, etiam mulierem Perusin., per dictam Blanciam, & ejus Socias similiter pręsentes, & futuras dicti Ordinis Beati Francisci perpetuo teneri, & possideri debere, loco ta-
Concessio. men, seu gripta, cisternam colligente pro communi usu aquę tam pro de Pęnitentia Beati Dominici, quam pro eisdem Beati Francisci communiter manente, prout in dictis literis plenius continetur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi dicti Episcopi decreto, & declarationi, & aliis in dictis literis contentis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, decretum, & declarationem pręfati Episcopi, & alia in dictis literis contenta, & quęcunque inde secuta, auctoritate Apostolica tenore pręsentium confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus; supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, & aliis contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Pridie Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Perusin.*) In *Hetruria ditionis Pontificiæ.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXXIII *fol.* 292.
3. *Andreas Johannis.*) Adeas *Ughellum in Episcop. Perusin.*

Anno 1439 Die 10 Maii.

Constituit judicem de lite (1) inter Moniales Montis-Pessulani Monasterii Ordinis Prædicatorum, & Abbatem Monasterii Vallis Magnæ Cisterciensis Ordinis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Guilhermo de Fondera Canonico Burdegalen., in Civitate nostra Avenionen. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Humilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem ad supplicationem dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Prioratus Sanctę Marię de Prulhano Villę Montis-Pessulani (3), Ordinis Sancti Augustini, Magalonen. Dięcesis, sub habitu, & institutione Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura degentium, ac ex certis per eas tunc Nobis expositis rationabilibus causis in Monasterio Monialium de Bonoloco alias de Vinhogolo,
Diplomatis causa. Cistercien. Ordinis, prefatę Dięcesis, Dignitatem Abbatialem ac illius Ordinem hujusmodi supprimi, & extingui, necnon ipsum Monasterium cum omnibus iuribus, & pertinentiis suis eidem Prioratui uniri, annecti, & incorporari, per quasdam primo, & deinde tibi per alias nostras literas, in quarum posterioribus inter cetera, quod unione ipsa tunc suum effectum legitime sortita, ac postmodum inter Priorissam, & Conventum prędictas ex una, necnon Abbatem tunc, & nunc existentem Monasterii Vallis magnę, Cistercien. Ordinis, Agathen. (4) Dięcesis, se tunc in hujusmodi Monialium Monasterio interesse habere prętendentem partibus, ex alia, materia quęstionis exorta, venerabilis Frater noster Petrus (5), Episcopus Albanen. in partibus illis Apostolicę Sedis Legatus, tibi causam hujusmodi auctoritate dictę Legationis, ad ipsius Abbatis instantiam, audiendam commiserat, & fine debito terminandam, quodque illa coram te, licet in ea super possessorio unam pro dictis Priorissa & Conventu, & contra dictum Abbatem definitivam, quę in rem judicatam transierat, sententiam protulisses, pendebat indecisa, quod fructus, redditus, & proventus, prędicti valorem centum librarum hujusmodi annuatim non valebant, expressum fuisset, prout in singulis literis ipsis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę & Conventus prędictarum, petitio continebat, causa prędicta contra pręfatas Priorissam, & Conventum ad ipsius Abbatis instantiam, ac etiam contra eum sententia hujusmodi lata, ut prefertur, non extiterit, sed Abbas tunc legitime vocatus ad hujusmodi causam venerit, & super pręmissis inter eum, ex una, ac Priorissam, & Conventum pręfatas, lis adhuc pendeat indecisa, necnon Priorissa, & Conventus hujusmodi pręfatam Abbatissam, tunc contra unionem factam hujusmodi reclamantem, in causam traxerint, dictaque sententia contra eam, & pro ipsis Priorissa, & Conventu super possessorio hujusmodi per quendam Judicem Regium in illis partibus tunc existentem lata fuerit, pro parte dictarum Priorissę & Conventus, etiam asserentium, se spem habere, quod dicta Abbatissa unionem factam confirmare, litique & causę sibi contingentibus hujusmodi cedere debeat, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eis, & dicti Prioratus statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam pręfata Abbatissa unionem factam confirmaverit, ac liti, & causę ei contingenti hujusmodi sponte, & libere cesserit, & de hoc tibi legitime constiterit, ad executionem literarum tibi directarum hujusmodi juxta illarum continentiam, atque formam procedas
Mandatum. perinde in omnibus, & per omnia, ac si in illis non quod Causa ad instantiam Abbatis commissa, ac sententia hujusmodi contra eum lata extiterant, sed quod Abbas prędictus vocatus ad causam hujusmodi ve-

venerat, ac inter eum, & dictas Priorissam, & Conventum, lis pendebat, quodque dicta sententia contra Abbatissam lata, & quod illa per easdem Priorissam & Conventum in causam tracta, fuerant, ut etiam prefertur, expressum fuisset. Non obstan. premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, que in singulis literis predictis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Lite*.) Vide *Constitutionem CLXVI.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXVI fol. 95.*
3. *Montis-Pessulani*.) In *Occitania*.
4. *Agathen*.) Vulgo *Agde*, in *Occitania*.
5. *Petrus*.) *De Fuxo* nuncupatus, Ordinis Minorum. *Petri* meminit *Ciaconius* in *Petro de Luna*. Adeas *Ughellum in Episcop. Albanen.*

Assignat duodecim millia florenorum pro reficiendo Perusino (1) Cœnobio.

Anno 1439 Die 13 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Conventui domus Sancti Dominici Perusin. Ordinis Fratrum Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CXC.

Exordium.

MEditatio cordis nostri assidua ad hoc vigilat, & intendit, ut circa Ecclesias, & loca Religionis titulo insignita, que indigentie premuntur incommodis, ne negligentie videantur exponi, efficacis solicitudinis studium apponere, & salubris provisionis remedium adhibere curemus. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod fabrica Domus vestre, que miro, sumptuosoque opere fundari incepta, in structuris & edificiis suis perfici, necnon illius Fratres, qui sub Religionis habitu studio pie vite vacantes, & sedulum, & devotum exhibentes Altissimo famulatum, in multitudine numerosa existunt, sustentari ex illius facultatibus, necnon piis decedentium legatis, que ipsi domui pro tempore fiunt, commode non possunt, quodque domui predicte, que pro perfectione, & sustentatione hujusmodi duodecim millium florenorum auri summa indigere dignoscitur, nonnisi Apostolico interveniente presidio in premissis congrue subveniri non potest. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in predictis gremium Apostolice gratie aperire, ac perfectioni, & sustentationi prefatis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ordinem prefatum, illiusque personas, & domos singulari dilectione prosequimur, ac ejus palmites in diversis mundi partibus dispersos, qui in Dei Ecclesia fructus afferunt pleniores, inter viscera gerimus caritatis, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia & singula incerta, & male ablata, seu legata, aut relicta, & jam ad quascunque pias causas pro male ablatis, quorum restitutio, quibus fieri debeat, ignoratur, & omnia alia legata, seu relicta in quibuscunque Testamentis, Codicillis, sive ultimis voluntatibus, quomodocunque ad pias causas, sive ad quemcunque pium usum, nominibus personarum, & locorum nominatim, & specialiter non expressis, per quoscunque in Civitate nostra Perusin., & ejus Diecesi facta, & que usque ad biennium a die date presentium fieri contigerit, necnon medietatem omnium bonorum mobilium, & immobilium, jurium, & actionum, ubicunque existant, & in quibuscunque rebus seu bonis consistant, ac nomina debitorum per quendam Nicolaum de Cheses in Monte-Politiano, civem Perusin. in ejus ultima voluntate sub certis forma, & conditione Christi pauperibus legatorum, quandocunque conditio ipsa advenerit, fabrice, & sustentationi predictis, auctoritate Apostolica concedimus, & donamus, & Priori, sive provisori dicte domus pro tempore existenti, omnia, & singula incerta, & male ablata, ac legata, & relicta hujusmodi, & infra biennium, ac medietatem supradictam, ex tunc, quandocunque conditio ipsa advenerit, ut prefertur, petendi, exigendi, & recipiendi, ac de eis illa dantibus, & solventibus finem, & quietationem auctoritate Apostolica faciendi; Vota vero peregrinationum, & abstinentie, ultramarino voto duntaxat excepto, per quoscunque in civitate, & diecesi predicta emissa, & que, eodem durante biennio, emitti contigerit, que voventes ipsis commutari, & eis remitti petierint, dummodo tantum, quantum voventes ipsi pro satisfactione votorum emissorum in eundo, & redeundo, ac oblationes faciendo exposituri verisimiliter extitissent, fabrice, & sustentationi predictis persolverint integraliter, in alia pietatis opera eisdem voventibus commutandi, illaque eis remittendi, plenam, & liberam, auctoritate eadem, tenore presentium concedimus facultatem. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Supplex petitio.

Indultum.

Commendatio Fratrum.

1. *Perusino*.) Juris est Romanæ Provinciæ.
2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol. 294, & Lib. CXXVI fol. 62.*

In-

Anno 1439 Die 14 Maii.

Inserit, & firmat Innocentii VII Constitutionem (1), qua Tertii Ordinis Regula confirmatur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

PRovisionis nostrę debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur. Hinc est, quod Nos quarundam literarum tenorem quondam Innocentii, in sua obedientia, de qua partes infrascriptę tunc erant, Septimi nuncupati, in ipsius registro repertum, pro eo quod, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Fratrum, & dilectarum in Christo filiarum Sororum Ordinis Fratrum Prędicatorum, de Penitentia S. Dominici nuncupatorum, in Civitate nostra Eugubin. degentium, petitio continebat, ipsi hujusmodi tenore ex certis causis se asserunt indigere, ex registro ipso de verbo, ad verbum transcribi, & ad Fratrum, & Sororum prędictorum instantiam pręsentibus annotari fecimus, qui est talis. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Sedis Apostolicę &c. (3). Ceterum, ut earundem literarum tenor prędictus sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quę haberent originales Literę supradictę, & eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, sive in judicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ut eidem stetur firmiter in omnibus, sicut eisdem originalibus literis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit &c. incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Pridie Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Tenor Constitutionis Innocentii VII.

1. *Constitutionem.*) Est *III.* Legitur *Tomo II* hujus Bullarii pag. 473.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXXIII *fol.* 87.
3. *Sedis Apostolicę &c.*) Ut in *Constitutione* mox laudata ad finem usque.

Anno 1439 Die 22 Maii.

Protectores duorum Hospitalium Januensium (1) constituendos esse a Prioribus Ordinum Carthusien., Montis Oliveti, & S. Dominici.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Januen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

UT pię Christi fidelium voluntates, illę pręsertim, quę pro Christi pauperibus gubernandis, pie, & provide emanarunt, debitum consequantur effectum, & finem nanciscantur optatum, libenter, cum a Nobis petitur, eorundem fidelium vota Apostolicis favoribus pręvenimus. Sane pro parte dilectorum filiorum Ducis, & Communitatis Januen., Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim quidam Bartholomęus de Bosco de Janua dum ageret in humanis, cupiens terrena in cęlestia felici commercio commutare, de bonis sibi a Deo collatis duo Hospitalia invicem contigua in suburbiis Januen., loco dicto Pammaton., sub denominatione & vocabulo Sanctę Marię de Misericordia, unum videlicet pro viris, & aliud pro mulieribus pauperibus, & egenis, de novo erexit, atque fundavit, necnon inter cetera pro utili, & laudabili regimine ipsorum Hospitalium, quod quatuor ex notabilioribus Civibus Januen., quos ad hoc Sancti Bartholomęi de Riparolo, Carthusien, & Sancti Hieronymi de Quarto, Montis Oliveti, Januen. Dięcesis, ac Sancti Dominici, Januen., Fratrum Prędicatorum, Ordinum, domorum Priores pro tempore existentes, sub certis, modo, & forma tunc expressis de triennio in triennium ducerent eligendos, qui Cives protectores, & consiliarii Rectorum dictorum Hospitalium pro tempore existentium nuncuparentur & essent, voluit, & mandavit, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto, cujus tenorem pręsentibus haberi volumus pro expresso, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, quia dicta Hospitalia, sicut pręfertur, erecta, & in parte dotata, in quorum uno videlicet mulierum de pręsenti laudabilis Hospitalitas observatur, ipsius fundatoris superveniente obitu nondum perfecte compleri, & perfici potuerunt, maxime Hospitale pro viris, quod adhuc caret pavimento, ac alias in suis ędificiis, & structuris expensis egeant non modicum sumptuosa, ad quam faciendam atque supplendam ipsorum Hospitalium non suppetant facultates, ac dilectus filius Franciscus (3), de Bozolo Civis Januen. hoc pie considerans, pro suę, ac suorum animarum salute in perfectionem operis, & uberioris dotis augmentum dictorum Hospitalium, dummodo regimen Hospitalium hujusmodi sibi quoad vixerit, & post ejus obitum dilecto filio Christophoro ejus nato, etiam laico Januen. similiter quoad vixerit, si eum supervivere contigerit, per Sedem Apostolicam committatur, quodque post ipsorum patris, & nati decessum unus ex eorum filiis, si tunc aliquis superesse contigerit, alioquin unus alius ex suis descentibus masculis ad hoc idoneus per Priores hujusmodi assumi, & addi debeat quatuor aliis per ipsos Priores eligendis in quintum Protectorem, sive Consiliarium Rectorum Hospitalium hujusmodi, ut pręfertur, deficientibusque masculis omnibus ex sua linea descendentibus, unus ex tribus nobilibus de domo de Auria, qui ad

Bartholomæus de Bosco Hospitalium Januensium fundator.

Protectores a quibus Constituendi?

Numerus Protectorum.

ad regimen totius familię domus hujusmodi pro tempore eligetur, ad hujusmodi quintum locum Protectorum, & consiliariorum Hospitalium hujusmodi perpetuo surrogetur, & per dictos Priores cum omnimoda, & debita facultate, ac si prędictus fundator in prima sui dispositione voluisset, & ordinasset, pro tempore eligatur, seu etiam deputetur, de bonis a Deo sibi collatis summam trium millium librarum monetę Januen. infra tres annos proxime futuros ea ponere, & erogare proponit. Quare pro parte Ducis, & Communitatis pręfatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro Dei laude, Civitatis honore, profectu, & commodo miserabilium personarum, super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui devotiones Christi fidelium adaugeri, piorumque locorum commodum, & utilitatem procurari, intensis desideriis, nostris pręsertim temporibus, affectamus; de pręmissis certam notitiam non habentes, Fraternitati tuę, de qua in his, & aliis in Domino fiduciam obtinemus specialem, committimus, & mandamus, quatenus si per informationem per te super hoc diligenter habendam, pręmissa repereris fore vera, & ad id trium Priorum, ac quatuor Protectorum, & Consiliariorum Rectorum Hospitalium pręfatorum impręsentiarum existentium, expressus accedat assensus, super quibus tuam conscientiam oneramus, postquam idem Dominicus de summa trium millium librarum hujusmodi, sicut pręmittitur, eroganda, & exponenda infra hujusmodi terminum, sufficienter caverit, Hospitalia prędicta, quę, ut asseritur, adhuc Rectore carent, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, Dominico, & successive Christophoro, si sint idonei, & aliud Canonicum non obsistat, per eos quoad vixerint, juxta formam Constitutionis fel. rec. Clementis Papę V, Prędecessoris nostri, in Concilio Viennen. super hoc editę, tenenda, regenda, & etiam gubernanda, auctoritate nostra, committas, necnon, post eorum obitum, unum ex ejus filiis, siquis tunc superfuerit, alioquin unum ex suis descendentibus Masculis, & illis deficientibus unum ex omnibus nobilibus de Domo Auria hujusmodi, pro quinto Protectore, & Consiliario Rectorum dictorum Hospitalium, per dictos Priores eligi, & assumi facere, auctoritate nostra, procures, eundemque quintum in Protectorem, & Consiliarium hujusmodi eligendum, easdem facultatem, & vocem in pręmissis habere, ac si dictus fundator quinque Protectores, & Consiliarios, & non quatuor tantum, ut pręmittitur, deputasset, eadem auctoritate declares; inducens per te, vel alium, seu alios, Dominicum, & successive Christophorum prętatos, vel Procuratores suos, eorum nominibus, in corporalem possessionem Hospitalium, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, & defendens inductum, amoto exinde quolibet detentore, ac faciens Dominicum, & successive Christophorum pręfatos, vel dictos Procuratores pro eis ad pręfata Hospitalia, ut est moris, admitti, sibique de illorum Fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, & obventionibus universis, in subventione pauperum, & infirmorum, ac alias in utilitatem dictorum Hospitalium convertendis, & exponendis, integre responderi; Contradictores auctoritate nostra &c. non obstan. fel. rec. Bonifatii Papę Octavi, etiam Prędecessoris, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque: Aut si aliqui super commissionibus sibi faciendis de Hospitalibus hujusmodi speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitiones, reservationes, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus, omnibus Dominicum, & successive Christophorum prędictos in assecutione dictorum Hospitalium volumus anteferri, sed nullum quoad hoc eis, quoad assecutionem Hospitalium aliorum pręjudicium generari: seu si Archiepiscopo Januen. pro tempore existenti, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod ad receptiones, vel provisiones alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, quodque de hujusmodi, vel aliis Hospitalibus, ad eorum commissionem, vel quamvis aliam dispositionem conjunctim, vel separatim, spectantibus, nulli valeat commissio fieri, seu alias provideri de illis per Literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore, habenda sit in nostris literis mentio specialis, Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Undecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Nota.

1. *Januensium.*) In *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXIV f. l. 268.
3. *Franciscus.*) *Dominicus* hoc in Diplomate postea sępius vocatur.

Judices constituit, qui de litibus Mutinensium (1) Fratrum sententiam ferant.

Anno 1439 Die 3 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

CXCIII.

SAcrę Religionis zelus, sub qua dilecti filii Prior, & Conventus Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Mutinen., mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, non *indigne* meretur, ut petitionibus suis, illis pręsertim, per quę a litigiorum anfractibus, & aliorum potentia *liberati*, pacis ac dulcedinis mansuetudine gandeant, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annu*amus*. *Hinc*est, quod Nos dictorum Prioris, & Conventus, asserentium, quod ipsi ab octo annis citra in *domo* pręfata sub regulari dicti Ordinis observantia laudabiliter permanserunt, prout etiam de pręsenti permanent, in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica auctoritate Priori pro tempore existenti dictę Domus, ac pręfatis Conventui concedimus, necnon tenore pręsentium statuimus, decernimus, & ordinamus, quod omnes, & singulę causę, controversię, & quęstiones inter Prio-

Exordium.

Indultum.

Priores, & Fratres pro tempore dictę Domus ex una, ac quascunque tam Ecclesiasticas, seculares, vel regulares, quam alias quascunque, & laicales personas, cujuscunque gradus, status, preeminentię, vel conditionis existant, etiam si Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, vel alia quavis dignitate prę fulgeant, tam conjunctim, quam divisim, super quibuslibet bonis mobilibus, vel immobilibus, juribus, jurisdictionibus, censibus, redditibus, debitis, & rebus aliis, in genere, vel in specie, partibus ex alia, exortę hactenus, & quas simul, vel successive in posterum forsan exoriri contigerit, sive in illis ipsi Prior pro tempore, & Conventus actores, sive rei extiterint, cum omnibus, & singulis earum, & cujuslibet ipsarum dependentibus, incidentibus, emergentibus, & connexis per alterum ex Vicario Episcopi Mutinen. pro tempore existentis in spiritualibus generali, ac Archidiacono Ecclesię Regin. pro tempore existentibus, quem Prior, & Conventus prędicti duxerint ad id pro tempore eligendum duntaxat, & non per alium, vel alios Ordinarium, seu Ordinarios, Judicem, vel Judices, summarie perpetuis futuris temporibus audiantur, cognoscantur, decidantur, & fine debito terminentur, aut audiri, cognosci, decidi, & terminari debeant, cuique quidem sic pro tempore electo ex nunc auctoritate prędicta causas hujusmodi, ut premittitur, audiendi, cognoscendi, decidendi, & terminandi, harum serie mandatum damus pariter, & potestatem. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, illa presertim, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Dięcesim, nisi in certis exceptis causis, & in illis ultra unam Dietam a fine suę Dięcesis, ad judicium evocetur, & aliis Apostolicis constitutionibus, ac Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę voluntatis, concessionis, statuti, constitutionis, ordinationis, & mandati infringere &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogentesimo Tricesimo Nono, Quinto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Sanctio poenalis.

Gratis de mandato Domini nostri Papę

Zac. *Super partem inflexam, seu plicum, legitur.*

Gratis de mandato Domini nostri Papę

Ja. de Viterbio.

1. *Mutinensium.*) In ejusdem nominis Ducatu *in Longobardia*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.* 233, aliud ex Autographo *Mutinensi*.

Anno 1439 Die 31 Julii.

Unit Monasterium Sancti Cæsarii Monasterio Sancti Sixti (1) de Urbe.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Laurentii extra muros Urbis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Supplex petitio.

AD ea libenter intendimus, per quę Ecclesiarum, & Ecclesiasticorum locorum, & personarum eorum salubriter, prout instantius requirit temporum qualitas, & locorum persuadet utilitas, valeat provideri. Sane nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Sixti de Urbe, Ordinis S. Augustini, sub habitu, & institutione Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura degentium, Nobis oblata petitio continebat, quod cum in ipso Monasterio copiosus Sororum numerus ad presens existat, quę secundum gratiam eis a Domino traditam inibi student devote, & religiose eidem Domino militare, dubitant, ne forsan Monasterium Monialium S. Cęsarii etiam de Urbe Ordinis S. Benedicti prope ipsum Monasterium S. Sixti, & fere ex opposito illius situatum, in quo, ut asseritur, propter ipsius desolationem solum duę, aut tres moniales morantur de presenti, ad manus Religiosorum, aut aliorum virilis sexus hominum, pro eorum habitatione ex concessione Sedis Apostolicę, vel alias, cum nota, & scandalo ipsarum Sororum S. Sixti in posterum deveniat, nisi eidem Monasterio S. Sixti uniatur, quodque si hujusmodi unio fieret, ex hoc quies, & securitas dicti Monasterii S. Sixti, & in eo pro tempore degentium Sororum, & personarum, sequeretur, quia tunc Viri in Monasterio prefato S. Cęsarii cum talibus sine nota, & scandalo habitare non possent, & etiam necessitatibus, & indigentiis locorum, & personarum Monasterii S. Sixti prędicti, quas sepius in victualibus, & aliis necessariis patiuntur, in parte subveniretur, ipsumque Monasterium S. Sixti, quod, ut etiam asseritur, in diversis locis suorum structurarum, & ędificiorum ruinam minatur, posset commode reparari. Quare pro parte Priorissę, & Conventus earundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium S. Cęsarii hujusmodi, cujus triginta, illius dignitate Abbatiali, & Ordine S. Benedicti ibidem suppressis, provisoque dictis duabus, vel tribus monialibus illius de alio loco honesto, pro earum habitatione, in quo Altissimo famulari, ac de certa congrua portione, unde sustentari valeant, eidem Monasterio S. Sixti, cujus trecentorum florenorum auri de Camera secundum communem extimationem fructus, redditus, & proventus, valorem annuum, ut ipsa Priorissa, & Conventus asserunt, non excedunt, in perpetuum unire, annectere, & incorporare, ac super premissis providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quorum precipua circa Ecclesiarum, & Monasteriorum, aliorumque locorum Ecclesiasticorum omnium status directionem, versatur instantia, cupientes in premissis salubriter providere, de iis tamen certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis eo-

Unit ac supra.

eorum circumſtantiis auctoritate noſtra te diligenter informes, &, ſi per informationem hujuſmodi ea repereris fore vera, ſuper quibus tuam conſcientiam oneramus, Abbatiali dignitate, & Ordine S. Benedicti hujuſmodi per te ſuppreſſis ipſum Monaſterium S. Cęſarii eum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis ex tunc eidem Monaſterio Sancti Sixti in perpetuum eadem auctoritate incorpores, unias, & annectas, dictiſque Monialibus ipſius, & Monaſterii S. Cęſarii ad pręfatum Monaſterium S. Sixti, ſi ad illud tranſire, & in eo remanere voluerint, ſe transferendi, & in eo habitu ipſarum mutato perpetuo remanendi, licentiam concedas, &, ſi ad ipſum Monaſterium S. Sixti tranſire noluerint, eis de alio loco honeſto, & portione congrua, ut pręfertur, ipſis, quoad vixerint, per Monaſterium S. Sixti hujuſmodi miniſtranda provideas, auctoritate noſtra ſupradicta; Ita quod liceat eiſdem Priorisſę, & Conventui per ſe, vel alium, ſeu alios, corporalem poſſeſſionem Monaſterii S. Cęſarii, jurium que, & pertinentiarum prędictorum etiam auctoritate propria apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus, & emolumenta recipere, & habere, necnon in ſuos, & Monaſteriorum prędictorum uſus perpetuo tenere, & convertere, Ordinarii loci, & cujuslibet alterius licentia minime requiſita. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędeceſſoris noſtri, & aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus Monaſteriorum, & Ordinum prędictorum, quibuſcunque contrariis, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quacunque firmitate alias roboratis, necnon quibuſvis privilegiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorumcunque tenorum exiſtant, per quę prętentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Volumus autem, quod poſt unionem hujuſmodi, ſi fiat, Priorisſa pro tempore exiſtens, & Conventus hujuſmodi in eodem Monaſterio S. Cęſarii certis annorum ſingulorum diebus per te deſignandis, Miſſam unam, in qua pro fundatorum, & aliorum benefactorum dicti Monaſterii S. Cęſarii animarum ſalute, & remedio, ſpecialis oratio fiat, celebrari facere, & alia ipſius Monaſterii S. Cęſarii incumbentia onera ſupportare omnino teneantur. Et inſuper ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Triceſimo Nono, pridie Kalendas Auguſti, Pontificatus noſtri Anno Nono.

Clauſula derogans.

C. de Reato.

1. *S. Sixti.*) *Vide Notam I ad Conſtitutionem XI Honorii III Tomo I pag. 9.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex Autographo in Monaſterio *SS. Dominici & Sixti* de Urbe aſſervato, aliud ex *Archivo Apoſtolico Lib. CXXVI fol. 90.* Huc pertinet ſequens Inſtrumentum, cujus Autographum eſt in Archivo Monaſterii *SS. Dominici & Sixti* de Urbe.

IN nomine Domini Amen. Hoc eſt certum ſumptum, ſive exemplum cujuſdam publici Inſtrumenti ſubſcripti, & publicati propria manu, & ſigno quondam bo: me: Leonardi Nicolai de Buccamatiis Civis Romani, publici Notarii jam defuncti, in quodam ſolio papireo & in parte lacerato, fideliter ſumpti, & exemplati per me Auguſtinum Dominici Mantini Civem Romanum, Dei gratia publicum Apoſtolica, & Imperiali auctoritate Notarium; quod quidem Inſtrumentum ſpectat, & pertinet ad Priorisſam, & Moniales Venerabilis Monaſterii S. Sixti de Urbe, & per me repertum fuit in dicto Monaſterio inter alia Inſtrumenta dicti Monaſterii, ac pro intereſſe dicti Monaſterii ne totaliter laceretur, recopiatum fuit de verbo ad verbum, ut jacet, nihil addito, vel diminuto, quod ſubſtantiam mutet, vel variet intellectum, niſi forte litera, vel ſyllaba, quæ ſubſtantiam mutare, vel intellectum variare non habent. Cujus quidem inſtrumenti tenor in omnibus, & per omnia talis eſt, ut infra ſequitur. Videlicet.

In nomine Domini Amen. Anno Domini MCCCCXLIII Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri Domini Eugenii divina providentia Papæ Quarti ... Indictione ſexta, Menſis Maii die tertia, in præſentia mei Notarii, & teſtium infraſcriptorum, ad hæc ſpecialiter vocatorum, & rogatorum, perſonaliter conſtitutus R. P. D. Aſtorgius Archiepiſcopus Beneventanus pro dicto Sanctiſſimo Domino noſtro in Urbe Gubernator, videlicet intus Monaſterium Sancti Cæſarii de Urbe, Tituli Tuſculan., quem titulum de præſenti habet Reverendiſſimus Dominus Dominus Cardinalis Firmanus, & tum virtute dicti Officii Gubernatoris, & tum ex commiſſione, ut aſſeruit, ſibi facta per prædictum Reverendiſſimum Dominum Cardinalem, ad ſe vocari fecit D. Antoniam dudum Abbatiſſam dicti Monaſterii, Gregoriam de Tibure, & Scholaſticam dicti Monaſterii Moniales, ibidem præſentes, quibus præſentibus, & audientibus expoſuit, quod intendit executioni demandare Bullam Apoſtolicam, & proceſſum ſuper eis agitatum per Reverendos Patres Monaſterii Sancti Laurentii extra muros Urbis, & Commiſſarium Apoſtolicum de, & ſuper unione facta de dicto Monaſterio S. Cæſarii cum ſuis bonis, & juribus ad Monaſterium S. Sixti ibidem propinquum, & de extinctione nominis dictæ Abbatiſſæ, & depromotione fienda de dictis Monialibus, de eis introducendis intus dictum Monaſterium S. Sixti una cum Monialibus dicti Monaſterii S. Sixti manendo, & vivendo, & eapropter eis præcepit ſub excommunicationis pœna, ut ad dictum Monaſterium S. Sixti deberent accedere, manere, & vivere, ut ſupra dictum eſt. Quæ Dominæ recuſaverunt prædicta facere velle, cum intendebant in dicto Monaſterio S. Cæſarii vivere: qui Dominus Gubernator, & Commiſſarius Apoſtolicus præcepit, ut deberent eum ſequi, & tunc Dominus Gubernator, & Commiſſarius exivit foras dictam Eccleſiam, & ipſæ Dominæ ſequutæ fuerunt eum, & eas duxit ad dictum Monaſterium, & intus dictum Monaſterium eas introduxit, & præſentavit Priorisſæ & Monialibus dicti Monaſterii S. Sixti ibidem præſentibus, & acceptantibus, & quibus præcepit, ut dictas tres Dominas recipiant, & manuteneant, & gubernent in dicto Monaſterio, & tanquam earum Sorores pertractare debeant, & ſic prædicta Priorisſa, & Moniales S. Sixti acceptaverunt velle mandatis prædictis obedire, & ſuper quibus omnibus, & ſingulis prædictus Dominus Gubernator Commiſſarius mihi infraſcripto Notario præcepit, & Frater Sabas de Roma Prior dicti

dicti Monasterii S. Sixti, Ordinis S. Dominici, me infrascriptum Notarium rogavit, ut publicum conficerem Instrumentum unum, vel plura, prout fuerit expediens. Acta, & expedita fuerunt prædicta in dicta Ecclesia S. Cæsarii in dicto Monasterio S. Cæsarii... singula singulis referendo, modo, & forma quibus supra, præsentibus, & audientibus his Testibus, videlicet, Reverendo Patre, & Domino Georgio de Cæsarinis Protonotario Apostolico, & egregiis legum Doctoribus, Domino Antonio de Caffarellis, Domino Lelio de Valle, Advocatis Consistorialibus, Civibus Romanis, ad prædicta vocatis, pariter, & rogatis. Ego Leonardus Nicolai de Buccamatiis Romanus Civis publicus Imperiali auctoritate Notarius, quia prædictis omnibus interfui, & præsens fui rogatus, ac mandatus, a quibus supra, ea scribere, sed quia aliis negotiis præpeditus, manu propria scribere non potui, per alium mihi fidum scribi feci, ideo ad fidem, & validitudinem præmissorum manu propria me subscripsi, & meum signum apposui consuetum.

Nos Saidonus de Saidis de Civitate Castelli, Legum Doctor, Judex Palatinus, secundus Collateralis Curiæ Capitolii, & magni Equitis, ac Comitis D. Francisci de Scannalurisæ Dei gratia almæ Urbis Senatoris Illustris, in fidem suprascripto sumpto, sumpto, & exemplato de...... & protocollis bonæ memoriæ quondam Leonardi Nicolai de Buccamatiis Civis Romani, publici Notarii jam defuncti, & in quodam folio papireo reperto lacerato per supra, & infrascriptum Notarium, illudque cum infrascriptis correctoribus, & Officialibus auscultavi cum suo Originali, & mature scripturam, in omnibus, & per omnia concordare inveni, nihil addito, seu diminuto in aliqua parte, quæ substantiam mutet contractus, nisi forsan syllaba, vel litera, quæ substantiam contractus mutare, vel variare non habent, ideo ad cautelam, & roboris firmitatem dictum Instrumentum nostra propria manu subscripsimus sub anno Domini MCCCCLXXIX Indictione XIII Mensis Octobris die.... Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Sixti Divina Providentia Papæ Quarti ad instantiam, & petitionem Prioris dicti Monasterii Sancti Sixti, præsentis, instantis, & petentis pro interesse dicti Monasterii, ac Monialium ejusdem.

Ego Augustinus Dominici Mantini Civis Romanus Dei gratia publicus Apostolica, & Imperiali auctoritate Notarius, & in Peritiorum Capit... Dom.... Prior, & Officialis Corrector, & Commissarius Venerabilis Collegii...... & Procurator almæ Urbis habens fidem huic sumpto, sive exemplo, ut supra per me copiato, sumpto, & exemplato, de supradicto publico Instrumento ut supra subscripto, & publicato propria manu, & signo præfati quondam bonæ memoriæ Leonardi Nicolai de Buccamatiis, publici Notarii, Civis Romani, jam defuncti, facta prius per me eundem Augustinum, Notarium, & Commissarium prædictum una cum dicto Domino .... Judice, & secundo Collaterali prædicto, ac infrascripto Johanne Dominici Gorii meo in hac parte collega, factaque etiam recognitione, & comparatione literarum, & signi dicti Leonardi per idoneos testes recognoscentes literam, & signum dicti quondam Leonardi, & quia in omnibus, & per omnia repertum fuit præsens sumptum cum dicto Instrumento publico, & Originali concordare, nihil addito, vel diminuto, quod substantiam mutet, vel variet intellectum, nisi forte litera, vel syllaba, quæ substantiam mutare, aut intellectum varis re non habent, idcirco ad perpetuam rei memoriam me sic propria manu subscripsi, & publicavi, signumque meum apposui consuetum sub Anno Domini MCCCCLXXIX, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Sixti Divina Providentia Papæ Quarti Indictione XIII Mensis Octobris Die XI ad instantiam, & petitionem Prioris dicti Monasterii S. Sixti præsentis, & petentis pro suo interesse, & dicti Monasterii, ac Monialium ejusdem.

Anno 1439 Die 12 Augusti.

F. Ludovicum de Pisis (1), ceterosque Fidei præcones in Oriente commendat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Electis, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Plebanis Archipresbyteris, & aliis personis Ecclesiasticis, Cistercien., Cluniacen., Præmonstraten., Sanctorum Benedicti, & Augustini, ac aliorum quorumcunque Ordinum, necnon Magistris, & Præceptoribus, ac Fratribus Hospitalis S. Johannis Jerosolymitan., & Beatæ Mariæ Theutonicorum, dilectis quoque filiis nobilibus viris Marchionibus, Comitibus, & Baronibus, ac aliis nobilibus, Potentibus insuper, Capitaneis, Rectoribus, Consulibus, Antianis, Populis, Communitatibus, & Universitatibus Civitatum, Castrorum, & aliorum locorum, ac universis, & singulis Christi fidelibus, ad quos præsentes advenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Commendatio.

CUM ob salutem fidelium Christianorum, & conversionem infidelium, hæreticorum, & Schismaticorum, ac aliarum nationum, quæ sanctum Nomen Domini, & fidei catholicæ veritatem non agnoscunt, dilectum filium Fratrem Ludovicum de Pisis, Vicarium in partibus omnibus Orientalibus, & in Societate Peregrinantium (3) propter Christum cum multis Fratribus suis sociis, Ordinis Prædicatorum, ad partes prædictas Orientales, & cetera dictæ peregrinationis loca personaliter transmittamus; Nos cupientes, eum, & quemlibet eorum in locis, civitatibus, & terris, ubi fructum in Ecclesia Dei afferre posse cognoverint, Verbum Dei prædicare, domos, seu Monasteria erigere, & alia, quæ pro honore Dei, Religionis ob-

observantia; & fidei christianę augmento, necessaria, & opportuna erunt, facere posse: Universitati vestrę, & vestrum singulis strictè mandamus, quatenus prędictos Fratres simul, vel divisim, prout ipsi deliberaverint, in civitatibus, terris, & locis vestris, & quę gubernatis, benigne receptantes, & morari, aut transire, prędicationi etiam Dominici Verbi, cum voluerint, insistere, Monasteria erigere, & alia, quę ipsi voluerint, laudabilia opera permittentes facere, auxilia, favores, & patrocinia eis prestetis, quemadmodum ab eis eritis requisiti. Nihilominus permittentes ipsos in ejusmodi accessu, transitu, & discessu cum eorum libris, pannis, & rebus omnibus libere pertransire. Et de passagio tuto, navigiis opportunis, & guidis (4), ac scorta (5) eis providentes, si opus fuerit, & ipsi duxerint requirendum: Vos taliter in pręmissis gerentes, quod prę̀ter ęternę beatitudinis pręmia, quę hujusmodi bonorum operum fautores consequuntur, nostram etiam benedictionem, & Sedis Apostolicę gratiam mereamini. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Pridie Id. Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.

Blondus.

Super plicum, seu partem inflexam, legitur.

A tergo.
R. De Curia

A. de Strata.

1. *Ludovicum de Pisis.*) Virum doctissimum, ut docet *Fontana Theatro Dominicano Parte III Cap. III Tit. XXXVI pag.577.* ubi *Ludovicum* nostrum *Pisanos* inter Inquisitores recenset, Hoc munus obiit anno *MCCCCLXX*

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis cannabinis appenditur, Asservatur ibidem Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXVII fol.313.*

3. *Peregrinantium.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.VIII.*

4. *Guidis.*) Ducibus scilicet.

5. *Scorta.*) Id est Præsidiariis militibus, Vocabulum plaue Italicum.

Fidei Præcones, seu Missionarios, privilegiis (1) ornat.

Anno 1439 Die 12 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Fratri Ludovico de Pisis (3) Ordinis Prędicatorum, Societatis propter Christum Peregrinantium (4) per Magistrum Generalem ejusdem Ordinis Vicario deputato, & aliis tuis Successoribus pro tempore deputandis, in partibus Orientalibus, & Septentrionalibus ubique, & maxime in Civitatibus Caffę (5), & Peyrę (6), & in terris Sarracenorum (7), Paganorum, Gręcorum, Bulgarorom, Cumanorum, Æthiopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zizorum (8), Ruthenorum, Sisorum (9), Jacobitarum, Nubianorum, Nestorianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Mosteliiarum (10), Tartarorum, Kareiorum (11), Ungarorum majoris Ungarię, & aliorum, qui nondum Sacramentum fidei susceperunt, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Plantatus olim in agro Ecclesię vester Prędicatorum Ordo, sic a suis primordiis, gratia operante divina, laudabilibus incrementis, prę̀sertim sub regularis vitę studio successive proficit, quod assidue flores perferens copiosius honestatis, & producens uberius fructus vitę inter alta plantaria dominica, puritate conversationis, scientię dono, & virtutis merito, tam contra profugandas hereses, quam contra pestes mortiferas criminum aliorum extirpandas, doctrinę magisterio, & evangelizatione Verbi Dei dinoscitur specialiter insignitus. Unde Nos in agro ipso cultores, licet immeriti, a Domino deputati, eundem Ordinem grandi prosequi favore proponimus, & exaltationem ipsius, qui robur fidelium, & infidelium clarum lumen existit, jugis diligentię studio multipliciter procurare. Sane personam tuam Nobis fide digno testimonio commendatam, & plures ejusdem Ordinis professores ad partes memoratas ob animarum procurandam salutem, a Nobis, & Ordine tuo, destinatos, sperantes, favente Domino, bonorum spiritualium inter alios fructus uberrimos allaturos, ut hęc Deo grata opera per te, & Successores tuos alios universos, quos, to, & ipsi deputaverint, commodius, & fructuosius procurentur, tenore prę̀sentium indulgemus, ut non solum in domibus vestris, & Ecclesiis aliis, ad quas eritis advocati, seu requisiti, sed in plateis, & quibuscunque locis publicis, & Congregationibus fidelium Verbum Dei proponere, & audientibus, Nomen Domini nostri Jesu Christi, & viam ęternę vitę prędicare, & evangelizare libere valeatis. Et dum vos navigare, seu ad quęcunque loca transfretare contigerit, fidelium quorumcunque Diœcesum, vel locorum confessiones audire, & tam in eis, quam aliis infidelibus occurrentibus, juxta facultates, auctoritatem, & licentias, alias per Nos vobis concessas, pro suarum salute animarum, adesse, & prodesse simpliciter valeatis. Constitutionibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Pridie Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.

Exordium a laude Ordinis.

Nota.

Facultas.

Blondus.

Super plicum, seu partem inversam, legitur.

A tergo. De Curia

R. A. de Strata.

1. Pri-

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.VIII.*

2. *Archivo.*) In quo Authographum. Plumbum filis cannabinis appenditur. Ibidem asservatur Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CXVII fol.*313.

3. *Ludovico de Pisis.*) De quo in praecedenti Diplomate.

4. *Peregrinantium.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum* loco mox laudato.

5. *Caffe.*) In *Tartaria Minori*, olim Theodosia.

6. *Peyre.*) Suburbium est *Constantinopolitanum*.

7. *Sarracenorum.*) Consulenda *Nota* ad *Constitutionem CCCXI Innocentii IV Tom. I pag.* 238, ubi de *Saracenis*, ceterisque nonnullis nationibus, quarum hic mentio.

8. *Zizorum.*) In *Constitutione* mox laudata legitur: *Zicocorum.*

9. *Sisorum.*) Gens erat *Pannoniæ*.

10. *Mostelitarum.*) Vide *Notam ad Constitutionem XXXIII Johannis XXII Tom.II pag.*154.

11. *Karelorum.*) Quorum Regio *Carelia*, vulgo *Karelen*. Provincia est Regni *Sueciæ*, in *Finlandia*.

Anno 1439 Die 17 Augusti.

Amplissimis Privilegiis (1) Missionarios, seu Fidei Præcones donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCVII. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. Advesperascente, & jam inclinato die, cum jam per Apostolum Nos scimus, in quos fines seculorum devenerunt, ad firmitatem catholicorum hominum, & conversionem, ac illuminationes in fide aberrantium, ut tenemur, nostre considerationis aciem elevantes, ea parare, & parata reservare, desideramus, per que animarum saluti fructuosius consulatur. Cum itaque Ordo Fratrum Predicatorum exemplo vite, & scientie lumine, presertim per regularis observantie nitorem, non solum humilium, ac justorum adaugere pietatem, sed velata gentium corda ad Sacri fontem Baptismatis, operante Domino, perducere contendat, ut nostris quoque temporibus tam salutaria opera eo uberius producere valeat, quo ipsum, & Fratres ejus Apostolicis privilegiis, & gratiis abundantius conspexerint esse refectos, Nos

Laus Ordinis. dilecto filio Ludovico de Pisis (3) Ordinis predicti, Societatis propter Christum Peregrinantium, per Magistrum Generalem ejusdem Ordinis Vicario, & Heretice pravitatis Inquisitori deputato, & aliis suis successoribus pro tempore deputandis, in partibus Orientalibus tam fidelium, quam infidelium, constitutis, & quam maxime in civitatibus Caffe (4), & Peyre, & in terris Sarracenorum, Paganorum, Grecorum, Bulgarorum, Cumanorum, Æthiopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zizorum, Rutenorum, Sisorum, Jacobitarum, Nubianorum, Indorum, Mostelitarum, Tartarorum, Karelorum, Hungarorum majoris Hungarie, & aliorum, qui nondum Sacramentum fidei perceperunt, ut

Privilegia. ipse Vicarius, & ejus Successores, & deputandi ab ipsis pro tempore dicti Ordinis Fratres possint singulorum Christi fidelium, quorumcunque Diecesum, & locorum, ad ipsos pro tempore confluentium, Confessiones audire, & pro commissis, etiam si talia fuerint, propter que Sedes Apostolica sit merito consulenda, penitentiam salutarem injungere, necnon a quibusvis sententiis, excommunicationis tam a jure, quam ab homine latis, ac aliis censuris, & penis quomodocunque, vel qualitercunque eas incurrerint, seu ligati fuerint, absolvere, necnon, dummodo tales bigamie, aut homicidii, vel mutilationis membrorum labe respersi non sint, super irregularitate, si quam, quovis modo, aut casu, incurrerint, dispensare, aut hujusmodi Confessione audita, Eucharistie, ac Extreme Unctionis, aliaque ecclesiastica Sacramenta ministrare. Insuper, ut singuli Confessores idonei, quos Vicarius, & Fratres partium predictarum dicti Ordinis duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, Plenariam remissionem in mortis articulo impendere, vel si alias copiam Confessoris habere non valuerint, dummodo contriti existant, eandem Indulgentiam consequantur: Quodque Confessores ipsi singulorum confessiones audire, & pro commissis, quoties ipsis videbitur, etiamsi talia sint, propter que Sedes Apostolica sit merito consulenda, debitam absolutionem impendere, ac penitentiam salutarem injungere, necnon ipsorum Fratrum singulos, a quibuscunque sententiis, censuris, & penis in ipsos quavis auctoritate promulgatis absolvere, ac super irregularitate per ipsos quoquomodo contracta dispensare,

Nota. omnemque inhabilitatis, & infamie maculam, dummodo ex aliquo trium premissorum videlicet Bigamia, homicidio, vel mutilatione, non processerint, abolere, libere, & licite valeant. Insuper ut ipsorum Fratrum bonorum operum fructus amplius valeant propagari, ut Vicarius, & Fratres pro tempore existentes prefati singula loca, alias pro habitatione, & usu Fratrum dicti Ordinis idonea, recipere, & in illis Domus, & Monasteria cum Ecclesiis, campanilibus, campanis, dormitoriis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigere, que quidem loca, domus, Monasteria recepta, & erecta, & earum persone omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, immunitatibus, & indultis, aliis locis, domibus, Monasteriis, & personis Ordinis Predicatorum a Sede Apostolica quoquo modo concessis, uti pariter debeant, & gaudere. Insuper ut Vicarius, & Fratres predicti omnibus, & singulis gratiis, libertatibus, exemptionibus, privilegiis, indulgentiis, & Indultis quibus Provincialis, & Fratres Provincie Terre Sancte utuntur, & gaudent, & que Romani Pontifices Fratribus Predicatoribus dicte Societatis hactenus concesserunt, etiam uti, & gaudere valeant; Quodque Fratres ipsi Schismaticos, & excommunicatos, seu interdictos quoscunque, etiam quantumcunque notorios, nisi quos Vicarius, seu deputati per eum, evitare mandaverint, evitare minime teneantur; Insuper omnibus, & singulis Christi fidelibus, qui de bonis sibi a Deo collatis pro centenario videlicet unum pro liberatione fidelium captivorum de manibus Infidelium, seu pro erectione, & fundatione, seu manutentione domorum, & monasteriorum, pro usu, & habitatione dictorum Fratrum erogaverint, liceat eligere Confessores idoneos, qui eos, confessione eorum diligenter audita, ab omnibus peccatis, criminibus, & excessibus suis, etiam in casibus Sedi Apostolice specialiter, vel generaliter reservatis, semel duntaxat, & deinde quoties fuerit opportunum, dummodo talia non fuerint, propter que Sedes Apostolica specialiter consulenda fuerit, absolvere, & penitentiam salutarem injungere, necnon Plenariam omnium peccatorum in mortis articulo remissionem impen-

impendere, licite valeant, Auctoritate Apostolica, prout ratio continget, tenore præsentium indulgemus. Insuper prędicto, & aliis, qui pro tempore fuerint, dictarum partium Vicariis super natalium, & ętatis intra vigesimum tertium annum defectibus, eum personis, & Fratribus Ordinem prędictum profiteri volentibus, & professis, ut ad omnes Sacros Ordines, usque ad Presbyteratus Ordinem inclusive, & singulas Ordinis Pręlaturas, & officia in dictis partibus promoveri, & in illis ministrare valeant, dispensandi, necnon Notarios ad acta publicos in favorem fidei Christianę conscribendos creandi, & instituendi, dicta Auctoritate, tenore pręsentium, concedimus facultatem; Insuper ut fidelium devotio ferventius fide crescat, ut omnes, & singulę utriusque sexus personę, quę prędicationibus dictorum Fratrum interfuerint, & illas cum proposito se emendandi audierint, singulę singulis vicibus, unius Anni, & Quadraginta dierum Indulgentiam consequantur; Quodque Fratres, & Sorores de Pœnitentia Beati Dominici, quos Vicarius, seu ab eo deputati Fratres pro tempore recipient, & alię utriusque sexus personę, quę in Societate (5) Beatę Virginis, sub Capitulis, & Cęremoniis per ipsos Vicarium, seu Fratres, ordinandis, Altissimo devote famulabuntur, Confessores eligere, qui confessionibus eorum diligenter auditis, ipsis confessis, & contritis, Plenariam in mortis articulo omnium suorum peccaminum remissionem impendere valeant. Postremo, ut idem Vicarius, & Inquisitor alios Inquisitores hęreticę pravitatis in Provinciis, de quibus sibi videbitur, & supradicta substituere, & ordinare valeat, simili auctoritate concedimus per pręsentes. Non obstantibus Apostolicis, ac in Generalibus, vel specialibus Conciliis, editis Constitutionibus, & Ordinationibus, quibus quantum pręsentibus adversantur derogari volumus, etiamsi talia fuerint, de quibus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio pręsentibus esset habenda, cæterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c Nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

Nota.

Clausula derogans.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.VIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CXVII fol.*115.
3. *Ludovico de Pisis.*) De quo in præcedentibus Diplomatibus.
4. *Cassa.*) Consulendum præcedens Diploma.
5. *Societate.*) *Sanctissimi* nempe *Rosarii*.

F. Johannem de Turrecremata (1), aliosque legat (2), ad conciliandam pacem Reges inter Galliarum, & Angliæ.

Anno 1439 Die 20 Octobris.

Ex Odorico (3) Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXXXIX num. XXXIX.

CXCVIII.

Eugenius Episcopua, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus B. . Archiepiscopo Spalatensi (4), & Petro Episcopo Meldensi, (5) ac dilectis filiis Johanni Francisco de Capitibus Lisię, utriusque juris Doctori, & militi, necnon Johanni de Turrecremata, Theologię professori, & Apostolici Palatii Magistro, Oratoribus nostris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, quę pacem, unitatem, & concordiam Christi fidelium, pręsertim Regum, & Principum, Nobis, & Romanę Ecclesię devotorum respiciunt, libenter intendimus, illaque indefessis studiis, ac favoribus prosequimur opportunis. Sane cum super dands pace generali inclyto Regno Francię diversis, maximisque bellorum tempestatibus plurimum afflicto, intelligamus nonnullos solemnes tractatus jamdiu inchoatos de proximo futuros, per quos, Deo miserante, spes magna redditur, pacem dudum desideratam secuturam fore, Nos, qui personas vestras ad prętatum Regnum pro nonnullis aliis arduis negotiis impręsentiarum destinamus, volentes quicquid cum voluntate, & gratitudine partium necessarium, vel opportunum, visum fuerit, per vos in ea re posse impendi, diligentius exhiberi, vobis & aliquibus vestrum, de quibus super his specialem in Domino fiduciam obtinemus, de, & super discordiis, ac differentiis quibuscunque inter carissimos in Christo filios nostros Reges Francię, & Anglię, Duces, & Principes ex eorum sanguine, & alios, quorum interest, existentibus, nostro nomine, & auctoritate tractandi, concordandi, componendi, & concludendi treugas, & sufferentias, si opus fuerit, sub spe pacis firmandę, indicendi, pacem, & concordiam perpetuo duraturas sub illis capitulis, pactis, modis, & conditionibus, atque formis, pęnarum adjectionibus, juramentis, obsidibus personarum, depositis terrarum, jurium, & bonorum obligationibus, renunciationibus, promissionibus, cautelis, clausulis, solemnitatibus, atque modis, de quibus vobis videbitur, necnon alia faciendi quęcunque vobis ad firmitatem, & observantiam pacis, & concordię hujusmodi necessaria videbuntur, seu etiam opportuna, si super hoc ab ipsis vos, vel aliqui vestrum in prędictis, seu aliquorum prędictorum requisiti fueritis, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem, ratum, & gratum habituri quicquid feceritis in pręmissis. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, XX (6) Octobris, Pontificatus nostri Anno Nono.

Legationis causa.

Legatio.

1. *Johannem de Turrecremata.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*. Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad Annum MCCCCLXVIII pag.*837.
2. *Legat.*) Consulendi Scriptores quos laudat *Echard* mox citatus. Adeas *Odoricum*.
3. *Odorico.*) *Ex Lib. XI Eugenii IV pag.*340.
4. *Spalatensi.*) Italis *Spalatro*, Slavis *Split*, in *Dalmatia*. Quod illi Archiepiscopo *Bartholomæi* nomen fuerit, liquet ex *Eugenii* Constitutione eidem inscripta apud *Labbeum Concilior. Tomo XII pag. 946. Edit. Parisien.*
5. *Meldensi.*) Vulgo *Meaux* in *Gallia*. Consule *Sammarthanos in Gallia Christiana*.
6. *XX.*) Sic Amanuensis. Legendum *Tertio Decimo Kalendas Novembris*.

In-

Inferit Alexandri V Conftitutionem eximentem (1) Fratres Prædicatores Epifcoporum jurifdictione.

Anno 1439 Die 21 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXCIX.

Eugenius Epifcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

PRovifionis noftrę debet provenire fubfidio, ut jus fuum cuilibet confervetur. Hinc eft, quod Nos tenorem quarundam literarum bonę memorię Alexandri, Quinti in fua obedientia nuncupati, in Regiftro ipfius repertum, pro eo quod, ficut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis, & Fratrum domorum Ordinis Prędicatorum in Infula Hibernię confiftentium, petitio continebat, ipfi hujufmodi tenore ex certis eos, necnon fub ipforum cura pro tempore degentes, Monafteriorum, Hofpitalium & locorum in eadem Infula exiftentium, Sorores, & perfonas, commoventibus caufis, fe afferunt indigere, de Regiftro ipfo de verbo ad verbum tranfcribi, & ad eorundem Vicarii, ac Fratrum fupplicationis inftantiam prefentibus annotari fecimus, qui eft talis. Alexander Epifcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Et fi pro cunctorum Chrifti fidelium &c. (3). Ceterum, ut earundem literarum tenor, fic infertus, omnimodam rei, feu facti, certitudinem faciat, Apoftolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quę originales literę fupradictę haberent, & etiam prorfus eidem tenori fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, five in judicio, five alibi, ubi fuerit exhibitus, vel oftenfus, & eidem tenori firmiter ftetur, ficut eifdem originalibus literis ftaretur, fi forent exhibitę, vel oftenfę. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, fed antiquum tantummodo confervari. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millefimo Quadringentefimo Tricefimo Nono, Undecimo Kalendas Decembris, Pontificatus noftri Anno Nono.

Tenor Diplomatis Alexandri V.

1. *Eximentem.*) Ut in *Tractatu de Confenfu Bullar.* Tomo *ultimo Tit. V.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoftolico Lib.* CXXVI *fol.* 82.
3. *Chrifti fidelium &c.*) Ut in *Conftitutione XIII Alexandri V Tomo II pag.* 494.

Ut Mutinenfes (1) Fratres quædam bona valeant abalienare.

Anno 1439 Die 23 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CC.

Eugenius Epifcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio.... Archipresbytero Ecclefię Mutinen., Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Exordium.

HOneftis fupplicum votis libenter annuimus, illaque favoribus profequimur opportunis. Exhibita fiquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Fratrum Domus Sancti Dominici Mutinen Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod ipfi nonnullas poffeffiones, domos, & alia bona immobilia in Diœcefi Mutinen. fita, ad domum ipfam legitime pertinentia, habere dignofcuntur eis minus utilia & accommoda, quę quidem bona, fi venderentur, & ex illorum pretio alia poffeffiones & bona eidem domui magis propinqua emerentur, domui prętatę major commoditas, & utilitas proveniret. Quare pro parte dictorum exponentium Nobis fuit humiliter fupplicatum, ut dicta poffeffiones, domos & bona hujufmodi vendendi, & alienandi, & alia poffeffiones, & bona ex illorum pretio emendi, & pro dicta domo in perpetuum acquirendi, licentiam concedere de benignitate Apoftolica dignaremur. Nos itaque, de premiffis certam notitiam non habentes, hujufmodi fupplicationibus inclinati, difcretioni tuę per Apoftolica fcripta committimus & mandamus, quatenus de pręmiffis omnibus & fingulis, & eorum circumftantiis univerfis auctoritate noftra te diligenter informes, &, fi per informationem, hujufmodi venditionem, & alienationem de bonis prędictis, fi fiat, in utilitatem dictę domus cedere repereris evidentem, fuper quo tuam confcientiam oneramus, Priori & Fratribus prętatis bona hujufmodi omnibus & fingulis voluntatibus, ordinationibus, mandatis, condictionibus (3), feu donationibus, legatis & relictis in teftamentis appofitis, etiam per publica inftrumenta vallatis, etiam cum fpeciali adjectione, quod bona hujufmodi nullo unquam tempore vendi, alienari, feu impignorari poffent, &, fi fecus fieret, ad alia, etiam Ecclefiaftica, feu pia loca pervenire deberent, ac aliis contrariis quibuscunque non obftantibus, vendendi, & alienandi auctoritate noftra, hac vice duntaxat, licentiam largiaris. Volumus autem, quod pretium poffeffionum & bonorum hujufmodi taliter venditorum, & alienatorum apud bonos & fideles viros deponatur, & de illo alia poffeffiones & bona dictę domui propinqua, & magis accommoda fideliter emantur, & quantocius acquirantur. Quodque bona hujufmodi taliter empta & acquifita illis obligationibus, condictionibus, oneribus, & difpofitionibus fubfint, quibus poffeffiones & bona vendita & alienata hujufmodi antequam venderentur obligata & obnoxia quomodolibet exiftebant. Conftitutionibus Apoftolicis, ac teftatorum, feu donatorum voluntatibus, & aliis contrariis non obftantibus quibufcunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millefimo Quadringentefimo Tricefimo Nono, Nono Kalendas Decembris, Pontificatus noftri Anno Nono.

Supplex petitio.

Facultas.

Gratis de mandato Domini noftri Papę

Gratis de mandato Domini noftri Papę
P. ....

De Callio.

1. *Muti-*

1. *Mutinenses.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italiae*. Plumbum filiis cannabinis appenditur;
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Mutinensi*. 3. *Conditionibus.*) Id est *Edictis*.

Mutinensis (1) Cœnobii reædificandi causa factas abalienationes confirmat.

Anno 1439 Die 23 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SAcre Religionis, sub cuius regulari observantia dilecti filii Prior, & Fratres domus Sancti Dominici Mutinen. Ordinis Fratrum Predicatorum Altissimo devoium exhibent famulatum, promeretur honestas, ut paterna diligentia eorum piis petitionibus favorabiliter annuamus. Sane, pro parte Prioris, & Fratrum predictorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi olim nonnulla possessiones, & bona immobilia ad dictam domum legitime spectantia, & pertinentia, ad hoc ut domum ipsam in suis edificiis tunc collapsam, reparari, & reedificari facerent, diversis personis libere vendiderunt, concesserunt, & adaliorum dominia transtulerunt, pretiaque illorum in reparationes, & reedificationem domus, & edificiorum hujusmodi converterunt. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut venditionibus, alienationibus, & concessionibus de dictis possessionibus, & bonis qualitercunque, & quibuscunque factis, & celebratis, robur Apostolice confirmationis adiicere, & alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque petitionibus eorum grato concurrentes assensu, venditiones, & alienationes de possessionibus, & bonis hujusmodi, quorum quantitates, qualitates, denominationes, & confines presentibus haberi volumus pro expressis, qualitercunque, & quibuscunque factas, & celebratas, etiam si possessiones, & bona hujusmodi ea conditione, quod vendi, alienari, impignorari, vel ad alienos usus per ipsos Priorem, & Fratres, aut quosvis alios, transferri non possent, eidem domui legata, seu relicta fuerint, etiam cum adiectione, quod si illa aliquando vendi, alienari, impignorari, vel in alienos usus converti per dictam domum contingeret, eo casu domus hujusmodi bonis ipsis carere deberet, hujusmodique bona ad alienos usus, seu ad quevis Ecclesias, & pia loca alia eo ipso pervenirent, & super hoc Instrumenta publica confecta reperirentur, dummodo pretium possessionum & bonorum hujusmodi venditorum, alienatorum, seu concessorum, summam ducentarum librarum Bononinarum non excedat, auctoritate Apostolica, tenore presentium, confirmamus, approbamus, & presentis scripti patrocinio communimus, non obstantibus constitutionibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus domus, & Ordinis predictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis qnibuscunque: Nulli ergo &c. nostre confirmationis, approbationis, & communitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Nono Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1. *Mutinensis.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italiae*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVI fol.* 162.

Pro reficiendo Tolonensi (1) Cœnobio Quingentas libras Turonenses assignat.

Anno 1439 Die 27 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Grassen (3), & dilectis filiis Monasterii Piniaci (4), per Prepositum soliti gubernari, Forolivien. (5) Diecesis, ac Ecclesie Tolonen. Prepositis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ADea, per que Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum, ac personarum, presertim sub sacro religionis habitu Altissimo famulantium, omnium statui consulitur, & opportunitatibus subvenitur, libenter intendimus, illisque, quantum cum Deo possumus, favorem benevolum adhibemus. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiotum Prioris, & Conventus domus Tolonen. Ordinis Fratrum Predicatorum inter alia Nobis exposito, quod domus predicta, in qua per plures annos laudabiliter tunc permanserunt, prout etiam permanebant, in eius structuris, & edificiis vix ad sui medietatem constructa erat, ac per eos subjuncto, quod illa ex ipsius imperfectione hujusmodi in Missarum, & aliorum divinorum officiorum exhibitione, defectum non modicum, ac etiam ipsi exponentes plurima incommoda tunc sustinuerant, & quotidie sustinebant. Nos tunc ad eorundem exponentium supplicationem per alias nostras literas certo dedimus judici in mandatis inter alia, ut, si esset ita, Priori, dicte domus pro tempore existenti, ac prefato Conventui de quibuscunqne per utriusque sexus personas infra Arelaten. (6) Provinciam, Civitatem, & Diecesim, pro tempore commorantes, generaliter duntaxat ad pias causas relictis tunc, & in antea relinquendis, pecuniis, rebus, & bonis usque ad summam Quingentarum librarum Turonen. parvorum pro fabrica dicte domus duntaxat, & non alias, Apostolica auctoritate concederet, prout in dictis literis plenius continetur. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii moderni Prioris dicte Domus, ac prefatorum Conventus petitio continebat, licet judex predictus, ad executionem literarum hujusmodi legitime procedens, summam prefatam ad usum predictum concesserit, & alias litere, necnon concessio hujusmodi, suum totalem, seu quasi, effectum

Diplomatis causa.

effectum fortitę fuerint, tamen domus prędicta vix ad ipsius structurarum, & ędificiorum hujusmodi medietatem deducta reperitur, & ad illius perfectionem fidelium suffragiis opus existit. Quare pro parte dictorum moderni Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eorum, ac dictę domus, statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de prę-missis certam notitiam non habentes, hujusmodi posterioribus supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, Priori pro tempore existenti, ac Conventui pręfatis, etiam de quibuscunque, per quascunque, etiam utriusque sexus, personas cujuscunque dignitatis, gradus, status, Ordinis, vel conditionis existant, intra Provinciam Provincię, ejusque Civitates, & Dięceses, pro tempore commorantes ad pias causas generaliter duntaxat relictis hactenus, & inposterum relinquendis, pecuniis, rebus, & bonis usque ad
Concessio. aliam similem Quingentarum librarum similium summam in fabricam domus hujusmodi duntaxat, & non alias, convertendam, etiam perinde, ac si illa eis quoad hoc specialiter relicta forent, eadem auctoritate concedere studeatis, & nihilominus, si concessionem hujusmodi, vigore pręsentium, fieri contigerit, eisdem Priori pro tempore, ac Conventui hujusmodi pecunias, res, & bona usque ad dictam summam ab omnibus, & singulis personis tam ecclesiasticis, quam secularibus, cujuscunque dignitatis, gradus, vel conditionis fuerint, illa solvere, seu assignare debentibus, tam conjunctim, quam divisim, petendi, & exigendi, ac pro fabrica hujusmodi duntaxat recipiendi, & habendi, easque, ac ipsarum singulas, de hujusmodi receptis, & habitis pro tempore quietandi, necnon vestrum cuilibet, personas, solvere, & assignare pro tempore debentes hujusmodi, ad debitam de pręmissis satisfactionem eisdem Priori pro tempore, & Conventui faciendam, per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, oppositione postposita, cogendi, & compellendi, plenam, & liberam auctoritate, & tenore pręsentium, concedimus facultatem. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, oppositione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si personis pręfatis, vel quibusvis communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Sexto Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Tolonensi*.) Vulgo *Toulon*, in *Gallo-Provincia*, ubi ceteræ Civitates de quibus mox dicetur.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVI fol.55.*
3. *Grassen.*) Vernacule *Grasse*.
4. *Piniaci*.) Vulgo *Pignans*.
5. *Forojulien.*) Vulgo *Frejus*, in *Gallo-Provincia*. Hinc legerem: *Foro Julien.* Nam *Forum Livii*, vulgo *Forli*, est in *Romandiola*.
6. *Arelaten.*) *Arles*.

Anno 1440 Die 2 Januarii.

Ut Fratres de Pœnitentia S. Dominici degentes in Eremitorio (1) S. Michaelis de Agnano sint immunes omni tributo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Aquilan. (3) & Tiburtin. (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. VOto Religionis astrictos, libenter circa ea benevolo favore prosequimur, per quę ipsi liberius, & quietius valeant Altissimo famulari. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi Johannis de Trottis de Alexandria, & nonnullorum aliorum Fratrum Ordinis de Pęnitentia Beati Dominici nuncupati, in Eremitorio, Monasterio nuncupato, Sancti Michaelis de Agnano, Pisan. Dięcesis, commorantium, petitio continebat, quod ipsi Eremitorium prędictum, quod ad Ordinem Monachorum Eremitarum de Observantia S.Hieronymi, sub Regula Sancti Augustini degentium, legitime pertinet, cum Oratorio, seu Capella, omnibusque juribus, & pertinentiis suis, ab eodem Ordine Sancti Hieronymi ex concessione dudum sibi per illius Superiores desuper facta, & successive
Supplex petitio. auctoritate Apostolica confirmata, sub certa annua pensione, seu responsione, tenent, regunt, & gubernant, illudque ab eodem Ordine Sancti Hieronymi omnimode recognoscunt, quodque tam ipsum, quam alia dicti Ordinis Sancti Hieronymi Eremitoria per Apostolicę Sedis literas, ab omnibus, & singulis impositionibus, subsidiis, collectis, talliis, & aliis gravaminibus, quę per quascunque personas ecclesiasticas, vel seculares, prędicta, vel ordinaria auctoritate, in genere, vel in specie, quomodolibet pro tempore imponuntur, perpetuo immunia penitus, & exempta existunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, licet concessio pręfata immunitatem, & exemptionem Eremitorii hujusmodi secum trahat, & plenarie amplectatur, tamen Fratres prędicti pro eo, quod nullus Professorum dicti Ordinis Sancti Hieronymi in eodem Eremitorio propter concessionem ipsam residet, seu, ea durante, residebit, impositionum, subsidiorum, collectarum, & talliarum prędictarum oneribus, interim ratione ipsius Eremitorii contra immunitatem, & exemptionem, easdem gravari timeant, pro parte ipsorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum indemnitati super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vos, vel alter vestrum, si, & postquam de expositis pręmissis vobis legitime constiterit, Fratres prędictos, quandiu Eremitorium ipsum ab eodem Ordine Sancti Hie-
Mandatum. ronymi (5) hujusmodi illis gaudebant, seu gaudere poterant, & debebant, dum in eodem Eremitorio residebant, seu adhuc gauderent, aut gaudere possent, & deberent, si in illo residerent, ratione ipsius libere, & plene gaudere posse pariter, & debere, auctoritate nostra decernatis, non permittentes ipsos Fra-

Fratres, seu aliquem eorum interim contra immunitatem, & exemptionem easdem, ad solvendum impositiones, subsidia, collectas, tallias, & gravamina hujusmodi, vel aliquid ex eis ratione dicti Eremisorii, seu quorumcunque jurium, & bonorum ejusdem compelli, aut alias illarum occasione a quoquam quomodolibet molestari, sed facientes sibi ipsas immunitatem, & exemptionem illibatas ab omnibus irrefragabiliter observari. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus premissis, & constitutionibus Apostolicis, ac Ordinum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Seu si aliquibus, communiter, vel divisim a Sede predicta sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono (6), Quarto Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Eremitorio.*) In Hetruria.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXVI fol. 116.*
3. *Aquilan.*) In Aprutio.
4. *Tiburtin.*) Tivoli, in Latio.
5. *S. Hieronymi.*) Ibi aliquid deest.
6. *Tricesimo Nono.*) Stylo Bullarum, Ærę communis MCCCCXL.

Æedes sacras Ferrariensis (1) Cœnobii visitantes Indulgentiis donat. — Anno 1440 Die 21 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes Literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — CCIV.

Exordium. ETsi quęlibet pia loca in Sanctorum memoria dedicata omni devotione venerari, laudumque preconiis attollere moneamur, ad ipsius tamen unicę gloriosissimę Marię Virginis, quę castissimo ejus utero, salutis Auctorem protulit, amplectenda solemnia, tanto studiis invigilare tenemur assiduis, quantonimirum illa prę ceteris vivificando profuit, Mundo succurrendo perdito, sedibusque prelata sidereis, quasi Stella Matutina prerutilans, utpote misericordię Mater, & generis Consolatrix humani, apud eum, quem Maternis lactavit uberibus, sedulas pro nostrę fragilitatis expiatione preces, & intercessiones effundere satagit, dignum propterea recensentes, & debitum, ut ad honorem sui nominis dedicata loca, gratiosis remissionum, & Indulgentiarum impendiis prosequamur. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus Filius, Nobilis vir, Nicolaus Marchio Estensis, ob singularem, quem ad eandem B. Virginem devotionis gerit affectum, de animę suę salute recogitans, quandam extra Muros Civitatis nostrę Ferrariensis ad honorem, & sub vocabulo ejusdem B. Virginis, Ecclesiam opere insigni, & sumptuoso erigi, & ędificari facere inceperit, ad optatum finem, Deo annuente, perducere, illamque decenter dotare, personas quoque inibi Observantię deditas circa Divinum cultum continuo deservituras, quę juxta ipsius Marchionis propositum, Christi fidelium animas Deo lucrifaciant, de Sedis Apostolicę auctoritate deputare intendat, Nos, cupientes, ut Ecclesia ipsa per eundem Marchionem debite perficiatur, & congruis frequentetur honoribus, ac cultus, & devotio ferventius vigeant, & augeantur, fidelesque predicti eo libentius causa devotionis confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię conspexerint uberius se refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, postquam in ipsa Ecclesia dicta officia celebrari contigerit, tenore presentium concedimus, quod omnes, & singuli, utriusque sexus fideles, vere penitentes, & confessi, qui in Festo Assumptionis ejusdem B. Virginis a primis Vesperis, usque ad secundas Vesperas Ecclesiam ipsam devote visitaverint annuatim, illam Indulgentiam, ac plenam suorum peccaminum remissionem consequantur, quam visitantes Ecclesiam B. Marię in Portiuncula, alias dictam de Angelis, extra Muros Assisinaten. prima die Mensis Augusti quomodolibet consequuntur. Presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono (3), Nono Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Nono. — Indulgentia.

Cincius.

Jo. de Steccatis.

1. *Ferrariensis.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Ferraria* asservato.
3. *Tricesimo Nono.*) Stylo Bullarum, Æra communis MCCCCXL.

Mendicantes Fratres omni tributo (1) immunes esse declarat. — Anno 1440 Die 22 Februarii.

Ex Bullario (2) Carmelitano in Eugenio IV Constitutione XVI Tomo I pag. 197.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano Tituli S. Sabinę Presbytero Cardinali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — CCV.

Diplomatis causa. DUdum, videlicet quarto Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno nono, cum preciperemus taxationem valoris bonorum, fructuum, & reddituum Ecclesię, & aliorum beneficiorum, ac piorum locorum Civitatis, & Diœcesis Pistoriensis, cum eis gravamina imponerentur (3), inequaliter factam fuisse,

fuisse, & nonnullos supra suarum facultatum vires gravari, quam eorum conditio postulabat, licet de voluntate nostra, gravamina, quę per Communitatem Florentię nunc exiguntur, non procedant: volentes tamen hujusmodi errorem, & inconvenientiam tolli, & taxationem prędictam ad debitam ęstimationem seduci, venerabili Fratri nostro Roberto (4) Episcopo Aretino, & nonnullis aliis ecclesiasticis personis Pistoriensis Dięcesis per nostras certi tenoris literas commisimus, & dedimus in mandatis, ut, facta diligenti inquisitione, dictam taxationem corrigerent, & ad justam ęqualitatem reducerent. Qui Episcopus, & dictę personę, in hac causa Commissarii, procedentes, Ecclesiis, & domibus Fratrum Ordinum Mendicantium, & Monasteriis Monialium sub cura ipsorum viventibus, Civitatis, & Dięcesis earundem (5) .... commissionem eis per nos factam, cum solum de locis piis, ac beneficiis, & nullo modo de premissis domibus, & Ecclesiis Mendicantium, vel Monasteriis eorum curę commissis, nostrę literę facerent mentionem, taxam, & extimum imposuerunt, & catasto (6) in Archivio Ecclesię Pistoriensis collocarunt. Nos itaque, hujusmodi Ecclesias, & domos Ordinum Mendicantium, & eis subjecta Monasteria, quibus specialia privilegia, propter Fratrum merita, & fructus, quos in Ecclesia Dei uberes

Nota :

faciunt, a Sede Apostolica singulariter sunt concessa, & in similibus taxationibus, ut fructificare in salutem animarum, & quietius Deo vacare possint, cum Clero, Ecclesiis, & hujusmodi alias catastis taliibus non venerant adscribenda: volentes in eorum gratiis, & privilegiis eos conservare, & confovere, circumspectioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus; quatenus dictarum Ecclesiarum, & Domorum Ordinum Mendicantium predictorum, & Monasteriorum sub illorum cura viventium, si tamen ipsa Sororum Monasteria alias in Catastis cum Clero, non consueverint annumerari, hujusmodi taxationem, & extimum, nostrarum literarum vigore, ut dicitur, facta, a catasto, & libro taxationum hujusmodi, in Ecclesia Pistoriensi, & ubicumque alibi, etiam apud Scribam Commissariorum hujusmodi existentibus, auctoritate nostra per te, vel alium subdelegatum abradi, & aboleri facias, ac procures realiter, & cum effectu: contradictores quoslibet cujuscunque status, gradus, Ordinis, vel conditionis existentes, & quacunque etiam Ecclesiastica, vel Mundana prefulgeant dignitate, per censuram Ecclesiasticam &c. compescendo, prędictis literis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Super quibus plenam eidem tuę circumspectioni tenore prȩsentium concedimus facultatem. Datum Florentię anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono (7), Octavo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Tributo*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Bullario*.) Legitur etiam apud *Waddingum Annal. Minorum Tomo V in Regesto Pontificio pag.* 274.
3. *Imponerentur*.) Aliquid deest. Andetem: *fide digna relatione didicimus*. Vel legendum: *Perciperemus*, non autem *Pracciperemus*, uti legitur versu primo.
4. *Roberto*.) Adeas *Ughellum in Episcop. Aretin.*
5. *Earundem* ....) *Waddingus* addit: *Vestra: scriberemus Contra*.
6. *Catasto*.) Sic vocant librum Vectigalium Legerent *Catasta*.
7. *Tricesimo Nono*.) Stylo Bullarum, *Æra* communis *MCCCCXL*.

Anno 1440 Die 11 Aprilis.

Inserit & confirmat Constitutiones quibus Bonifatius IX, & Martinus V Ordinem Prædicatorum variis præconiis & privilegiis (1) ornant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AD statum dilectorum filiorum universorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Religiosorum salubriter & prospere dirigendum, paterna solicitudine vigilantes, eorum profectibus libenter intendimus, & quę pro hujusmodi status conservatione, & directione, provide processisse comperimus, illa libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Dudum siquidem quondam Bonifatius, IX in sua Obedientia nuncupatus, quasdam suas concessit literas, quas felicis recordationis Martinus Papa V Prędecessor noster suis postmodum literis confirmavit, quarum tenor sequitur, & est talis. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ad summi Apostolatus &c. (3) Bonifatius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam. Etsi pro cunctorum Christi fidelium &c. (4). Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Bartholomęi Ordinis prefati, ac Theologię professoris, necnon Generalis totius Ordinis supradicti Magistri, Nobis nuper exhibita petitio continebat, Ipse, ac dilecti filii universi Priores & Fratres dicti Ordinis, Bonifatii, ac

Confirmatio.

Martini Prędecessorum literas prędictas ampliori Sedis Apostolicę munimine roborari desiderent, Nos itaque Magistri ejusdem in hac parte supplicationibus inclinati, Bonifatii, ac Martini literas hujusmodi harum serie approbantes, illas juxta earum, & quarumlibet ipsarum continentiam atque formam plenarii roboris firmitate subsistere, & subnixas fore, auctoritate Apostolica, ex certa scientia decernimus per presentes. Nulli ergo &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.

X
X
X

M. De Pistoria
W. Colonzova
a tergo
R.

Super plicum, seu partem inflexam legitur.
Duplicata....
Ja. de Viterbio.

1. *Pri-*

1. *Privilegia*.) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. V &c.*

2. *Archivo*.) In quo duplex Autographum, & Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol. 196.* Authenticum asservatur in Archivo Cœnobii *Ragusini*. Legitur apud *Usumarem pag. 109.*

3. *Apostolatus &c.*) Ut in Constitutione LXVI *Martini V Tomo II pag. 585* ad hæc usque verba: *Tenoris sequentis*.

4. *Christi fidelium &c.*) Ibidem ad finem usque.

Anno 1440 Die 21 Aprilis.

Firmat privilegia (1) Fratribus Ordinis Prædicatorum a suis Prædecessoribus concessa.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex, in quo potestatis plenitudo consistit, ad statum ecclesiasticarum personarum, sua presertim, mundanis abjectis illecebris, sub sacro Religionis jugo Altissimo vota reddentium, & circa fidelium animarum salutem, necnon hereticorum, & aliorum infidelium quorumlibet debitam conversionem predicationibus, & doctrina continuo laborantium, libenter intendens, nonnunquam per suos Predecessores in earum favorem gesta innovat, ac approbat, & confirmat, prout id conspicit in Domino salubriter expedire. Hinc est, quod Nos dilecti filii Bartholomei Ordinis Fratrum Predicatorum, ac Theologie professoris, necnon Generalis totius Ordinis hujusmodi Magistri, devotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam felicis recordationis Gregorii XI ad instar nonnullorum Romanorum Pontificum Predecessorum suorum, dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis ejusdem Ordinis per eum concessas, necnon alias Martini V, Predecessorum nostrorum, etiam concessarum hujusmodi confirmatorias literas, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri, fecimus, auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa scientia innovamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus. Tenor vero singularum litterarum predictarum talis est. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis Ordinis Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex Apostolice Sedis provisione, ac personarum Deo devotarum, presertim sub regulari observantia, & in favorem fidei catholice Domino famulantium studio pie vite, devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque Predecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innovet, innovatione restauret, & auctoritate fulciat innovata. Hinc est, quod Nos, vestris devotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam litteras felicis recordationis Gregorii Pape XI, Predecessoris nostri, ad instar nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum, predecessorum suorum, vobis, & Ordini vestro concessas, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa nostra scientia innovamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Tenor vero dictarum litterarum talis est. Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis Ordinis Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Virtute conspicuos sacri vestri Ordinis Professores, qui contemplationi celestium ferventer invigilant, & pie vite studio sine intermissione desudant, decet per Apostolice circumspectionis auxilium sic provide dirigi, & solicite confoveri, ut alicujus pretextu calumnie nullum interne pacis excidium, nullumque religiosi status perferant detrimentum, sed in hiis robur, & vigorem habeant, per que circa cultum divini nominis, devotis, & quietis mentibus invalescant. Hinc est, quod, sicut Nobis exponere curavistis, tu, fili Magister, & predecessores tui juxta ejusdem Ordinis consuetudinem observatam hactenus, & a Sede Apostolica toleratam, statim postquam electi secundum predicti Constitutiones Ordinis extitistis, Fratrum ipsius curam gesseritis, Magisterii officium plene, ac libere in omnibus exercentes, iidemque Fratres vobis devote, ac humiliter obedierint, & intenderint reverenter, & in eodem Ordine sit statutum, ut Magister ipsius, qui pro tempore fuerit, Magisterii officio amoveri valeat a Diffinitoribus Capituli generalis. Nos volentes ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, ac Ordinem ipsum, prefate Sedi immediate subjectum, a Sede approbatum eadem, honestate floridum, preclarum scientia, & virtute fecundum, privilegio Apostolice gratie attollere singulari, vestris supplicationibus inclinati, devotioni vestre ad instar felicis recordationis Bonifatii VIII, & Benedicti XI, Romanorum Pontificum Predecessorum nostrorum, ut successores tui, fili Magister, qui erunt pro tempore statim postquam electi secundum Constitutiones fuerint supradictas, eo ipso veri ejusdem Ordinis Magistri effecti, curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plene habeant, & libere gerant, ipsosque Fratres auctoritate propria ligare, absolvere, necnon in eodem Ordine agere valeant, que ipsi, & prefati Ordinis Diffinitores juxta predictas Constitutiones eisdem Ordini, & Fratribus secundum Deum viderint expedire, aliasque possint officium Magisterii licite in omnibus exercere, iidemque Fratres tibi Magistro, & successoribus tuis devote, & humiliter obediant, & intendant, & prefati successores, & tu Magister a Diffinitoribus Capituli generalis Ordinis ipsius, secundum Ordinis Constitutiones ejusdem absolvi, & amoveri possitis, auctoritate Apostolica indulgemus, ratum habentes & firmum quicquid super premissis per te, Magister, dictosque predecessores Fratres, & Diffinitores, factum, & observatum est hactenus, concessa tibi exequendi Magisterii officium quoad premissa omnia, & alia, libera facultate. Fratres autem de Ordine vestro, quos secundum Constitutiones ipsius Ordinis Conventibus vestris deputandos duxeritis in Lectores, sine cujuscunque alterius licentia, libere in domibus predicti Ordinis legere, ac docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget studium generale, ac etiam quilibet in facultate ipsa docturus, ut Magister solemniter incipere consuevit. Et licet Episcopis, & Diecesanis vestris debitam, & devotam obedientiam impendatis, nolumus tamen, quod circa instituta, & preci-

Confirmatio. (margin, beside "Romanorum Pontificum Predecessorum suorum")

Constitutio Martini V. (margin, beside "scientia innovamus")

Mare magnum Gregorii XI. (margin, beside "supplicationibus inclinati")

Magistri Generalis electio. (margin, beside "decessores tui juxta")

Ordinis laus. (margin, beside "ambiguitatis scrupulum")

Fratres Theologiam doceant. (margin, beside "de Ordine vestro")

A quibus Priores sint constituendi? (margin, beside "bet in facultate")

præcipue super institutione, & destitutione Priorum ejusdem Ordinis ex hoc præjudicium aliquod incurratis. Quando vero in aliquo Capitulo, vel Conventu vestri Ordinis de Provinciali, vel Conventuali Priore occurrerit electio facienda, si ex aliqua causa factam electionem a Fratribus ejusdem Ordinis, quorum interest, non contingat forsitan confirmari, Superior, ad quem confirmatio electionis hujusmodi pertinet, aliquem de illis Fratribus, quos ipsi Electores, vel major pars eorum per literas suas ab eo petierint, quando ad ipsum pro electi confirmatione transmittunt, ea de vestra licentia concedere valeat in Priorem. In Electionibus quoque eorundem Magistri, & Priorum Provincialium ipsius Ordinis Fratribus, qui debent electionem hujusmodi celebrare, cum eos frequenter de remotis partibus oporteat convenire, tempus super hoc a jure statutum non currat, nec ipsi in hac parte juris regulis coarctentur. Et quia ejusdem Ordinis Fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sæpius transmittuntur,

A quovis Episcopo Fratres suscipere possunt Ordines.

propter quod stabilem, & perpetuam in certis, & determinatis, ejusdem Ordinis domibus non faciunt mansionem, quia etiam bonos, & ydoneos, & approbatos a vobis, Fratres facitis ad Ordines promoveri, liceat vobis ordinandos Fratres ejusdem Ordinis quibuscunque malueritis catholicis Pontificibus, communionem, & gratiam Apostolicæ Sedis habentibus, præsentare, ipsisque Pontificibus præsentatos a vobis Fratres, sine qualibet examinatione per eosdem Pontifices facienda, & absque omni promissione, vel obligatione ipsorum ordinandorum Fratrum ad Ordines promovere.

Ubinam Sacra celebrare possimus?

In locis autem, in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili possitis Missarum solemnia, & alia divina officia celebrare, ac etiam recipere Ecclesiastica Sacramenta. Cum generale interdictum Terræ fuerit, in Ecclesiis, & Oratoriis vestris, & aliis quibuscunque, cum ad loca perveneritis ecclesiastico

Fratres eorumque Procuratores, ac famuli ab interdicto generali solvuntur.

supposita interdicto, clausis januis, interdictis, & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, liceat vobis celebrare divina, & ecclesiastica recipere Sacramenta, dummodo causam non dederitis interdicto, nec contingat, id vobis specialiter interdici, neque Ecclesiæ, & Oratoria ipsa fuerint specialiter interdicta. His vero, qui vestris immorantur obsequiis, cuncta libere ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipsos, cum decedunt, in vestris Cimiteriis sepelire. Si quando autem in terris, in quibus residetis, vel earum personas excommunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri vestris servitiis deputati, negotiorum quoque vestrorum Procuratores, & operarii, qui in vestris locis eorum operibus personaliter continue institerint, hujusmodi sententiis obnoxii minime habeantur, ibique possint audire divina, juxta formam, quæ locis ipsis in eo casu a Sede Apostolica est concessa, nisi eisdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdici contingat eosdem.

Ubique degere possunt Fratres.

Et quia vos, extremam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pio studio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter revocatis, concedimus, ut in excommunicatorum terris libere commorari, & ab eis tunc etiam quando vos per ipsas transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, & recipere valeatis.

Facultas a censuris solvendi.

Magister quoque, & singuli Priores Provinciales, & Conventuales, ac vices eorum gerentes in Provinciis, & Conventibus, ac locis sibi commissis, prædictis Fratribus constitutis ibidem, & Fratribus aliis ejusdem Ordinis interdum ad eos declinantibus undecunque, absolutione, & dispensatione indigentibus, sive priusquam intraverint Ordinem, sive post in casibus excellerior, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrunt sententias, a jure, vel a judice generaliter promulgatas, & hujusmodi sententiis innodati, aut in locis suppositis ecclesiastico interdicto divina officia celebrantes, vel suscipientes Ordines sic ligati, notam irregularitatis incurrunt, absolutionis, & dispensationis beneficium valeant impartiri, nisi adeo gravis fuerit enormis excessus, quod sint ad eandem Sedem merito destinandi. Fratres etiam vestri, quos pro tempore vos, Magister, & Priores tam Provinciales, quam Conventuales, necnon & vices vestras gerentes, in proprios habueritis Confessores, absolutionis, & dispensationis beneficium vobis, cum expedierit, valeant impartiri juxta formam concessionis super absolutione, & dispensatione Fratrum ejusdem Ordinis superius vobis factæ. Ad hæc volentibus vestro aggregari collegio, qui suspensionis, aut interdicti, vel excommunicationis sententiis a jure, vel a judice promulgatis generaliter sunt ligati, absolutionis beneficium, observata forma canonica, impartiri, ipsosque in Fratres recipere, ac eos, qui post assumptum habitum, vel professionem emissam recolucrint, se talibus in seculo fuisse sententiis innodatos, secundum formam ipsam, vos, Magister, & singuli Priores Provinciales, & Conventuales, ac vices vestras gerentes, valeatis absolvere, & cum irregularibus dispensare, si forsan talibus innodati sententiis, vel in locis interdicto suppositis divina præsumpserint officia celebrare, vel Ordines receperint; Ita tamen, quod si aliqui ex hujusmodi eisdem sententiis propter debitum sint astricti, satisfaciant, ut tenentur. Ceterum vestra discretio caute provideat, ut Apostolicæ Sedis, Legatorum ipsius, & Ordinariorum locorum in absolutionibus hujusmodi scandalum evitetur.

Fratres multis oneribus levat.

Porro quieti vestræ providere volentes, quod per literas Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Delegatorum ipsius conveniri a quoquam minime valeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis inviti per litteras ipsius Sedis de cetero impetrandas: Quodque nullus vestrum correctionis, seu visitationis, vel Inquisitionis officium Monasteriis, vel Ecclesiis, seu quibuscunque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denunciationes sententiarum interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curam Monialium, seu Religiosarum quarumlibet personarum teneatur per Apostolicas litteras impetratas, & imposterum impetrandas, nisi hujusmodi Apostolicæ litteræ de hoc indulto, & Ordine vestro expressam fecerint mentionem, auctoritate vobis Apostolica indulgemus. Concedimus etiam, ut ad visitandum aliqua Monasteria Monialium cujuscunque Ordinis compelli aliquatenus non possitis, aut recipiendum Commissiones causarum, seu sententiarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas per litteras præfatæ Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia hujusmodi mentio specialis, sive per Legatos, vel delegatos ipsius. Nullus insuper Archiepiscopus, vel Episcopus, cujusque alius Prælatus Ecclesiasticus, vel eorum Vicarii, vel officiales ad portandum, vel deferendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra

Prin-

Principes seculares, Communitates, Populos, seu quoscunque benefactores vestros: nullusque Delegatus, vel Ordinarius judex ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, sive quod sitis in causis aliquibus Assessores, seu ad alia lites, vel controversias contingentia in causis, quę coram ipsis tractantur, quemquam vestrum compellere valeant sine prędictę Sedis mandato, vel licentia speciali, expressam faciente de hac indulgentia mentionem; nec quisquam vestrum parere, vel intendere teneatur super iis monitionibus, & mandatis, aut jussionibus eorundem, aut facere, vel implere quod in hac parte duxerint injungendum. Ceterum Magister, & singuli Priores Provinciales, atque ipsorum Vicarii illos ex Fratribus, de quibus auctoritate Sedis Apostolicę, vel Legatorum ipsius, Archiepiscopis, & Episcopis, vel aliis quibuscunque provisum extitit, vel imposterum contigerit provideri, corrigere, ac etiam non obstante contradictione aliqua possint ad suum Ordinem revocare, nec per litteras ejusdem Sedis, seu Legatorum ipsius jam obtentas, vel de cetero obtinendas, aliquos de Fratribus ipsius Ordinis prefatis Archiepiscopis, & Episcopis, aut aliis teneantur in socios deputare, nisi dictę litterę Apostolicę obtinendę de indulto hujusmodi, & Ordine ipso expressam fecerint mentionem & alias id honestati Ordinis, & illorum saluti viderint expedire. Nullus autem Legatus, nisi de latere nostro missus, auctoritate litterarum Sedis Apostolicę specialem de hoc indulto & Ordine vestro non facientium mentionem, nullusque Prelatus, aut aliqua persona religiosa, vel secularis, de Fratribus ejusdem Ordinis, seu Cardinalis Romanę Ecclesię ad sua, seu Ecclesię negotia procuranda, vel secum manendum aliquos assumere valeat, nisi quos Magister, vel Prior Provincialis ipsorum tanquam ydoneos, & discretos sibi duxerint assignandos, quos etiam volumus subjacere Ordinis disciplinę. Illos vero Ordinis vestri Fratres, qui ad prędicandum Crucem, vel inquirendum contra hereticam pravitatem, seu ad alia hujusmodi negotia, sunt, vel fuerint deputati ubicunque a Sede Apostolica, tu, fili Magister, tuique successores, removere, seu revocare, penitus transferre, ipsisque, quod supersedeant, injungere, aliosque substituere, cum expedire videritis, licite, & libere valeatis, ac in eos, si contravenerint, censuram ecclesiasticam exercere, ac quilibet Prior Provincialis, vel ejus Vicarius ejusdem Ordinis idipsum in sua Provincia circa Fratres ipsius Ordinis, quibus ab eadem Sede similia contigerit in illa committi, facere possit, non obstantibus aliquibus litteris, vel indulgentiis Apostolicis impetratis, vel imposterum impetrandis, quę de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque, ne quis post professionem in Ordine vestro factam ab ipso Ordine sine Magistri, vel sui Prioris licentia discedat; discedentem vero absque cautione litterarum alterius ipsorum, prętextu alicujus privilegii Apostolicę Sedis, nullus audeat retinere; quod si forte retinere pręsumpserit, vobis, Magister, vel singuli Priores duntaxat, & vestris Vicariis licitum sit, in ipsos discedentes Fratres excommunicationis sententiam promulgare, detinentes vero eosdem secum, vel in Monasteriis, seu Ecclesiis suis, nisi eos ejecerint, postquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis sententię volumus subjacere, non obstante quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint per litteras non facientes plenam, & expressam de indulto hujusmodi mentionem. Si vero aliqui de Fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam a Sede prędicta, aut a vobis, ad Religionem aliam transeundi, infra duos, vel tres menses se ad illam Religionem suę saluti congruam non contulerint, & ipsius non susceperint habitum regularem, licitum sit vobis singulis, Magister, & Priores, ac vices vestras gerentibus, contra ipsos tanquam contra alios vestri Ordinis apostatas procedere, secundum quod honestati dicti Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui post susceptionem habitus alterius Religionis infra tempus probationis, nulla professione facta, inde pręsumpserint resilire, aut etiam si post professionem hujusmodi ad Religionem latiorem, seu mitiorem Ordinem transierint, vel, quod absit, ad seculum revertantur, vos, volumus, contra ipsos rigorem vestri Ordinis exercere. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & alias subdere disciplinę rigori possitis per vos, ac etiam alios in quocunque habitu contigerit eos inveniri, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Inhibemus etiam, ne Fratres quos ab Ordine vestro pro suis culpis per Magistrum vel Priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio suo motu, prędicare Confessiones audire, seu docere pręsumant, nisi ad alium Ordinem, in quo hujusmodi exerceantur officia, licite transierint, de vestra, vel Magistri, seu Priorum, vel Vicariorum ipsorum, licentia speciali. Quod si forte ipsi contra hujusmodi inhibitionem nostram aliquid super pręmissis temere attemptare pręsumpserint, vos, Magister, & singuli Priores, ac vestri Vicarii in illos, quos infra fines prędicationis suę, juxta consuetudinem vestri Ordinis distinctos, inveneritis talia pręsumentes, monitione pręmissa, auctoritate nostra, excommunicationis sententiam valeatis promulgare. Ejectos autem de Ordine vestro, vel egressos, qui receptione in eodem Ordine suis culpis exigentibus reddiderunt se indignos, & alios Fratres ejusdem Ordinis ex rationabili causa ad quoscunque Ordines approbatos, pręterquam ad Beati Augustini Hospitalariorum, & aliorum Religiosorum arma portantium, ad evitandum occasionem evagandi, vos, Magister, & singuli Priores, seu vestri Vicarii cum testimonialibus litteris auctoritate nostra licentiandi liberam habeatis facultatem. Nos enim districtius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere, seu retinere pręsumant, absque licentia speciali Sedis Apostolicę, faciente de hoc plenariam mentionem. Inhibemus etiam, ut nulli, sive sit in Religionis Ordine, sive extra Ordinem constitutus, habitum vestrum, aut ita consimilem, quod propter eum Frater Prędicator credi possit deferre liceat absque mandato Sedis Apostolicę speciali. Et, ut dicta inhibitio majorem consequatur effectum, statuimus, ut hii, qui habitum vestrum, vel sibi prędicto modo consimilem deferre pręsumpserint, ad deponendum ipsum per Dięcesanos locorum, cum a vobis requisiti fuerint, monitione pręmissa, per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compellantur. Ceterum cum humilitas vestra sibi de latitudine orbis terrę nihil pręter domos, & ortos, cum virgultis, pręmiorum obtentu cęlestium, duxerit reservandum, Nos, pie volentes, quod illorum fructus applicentur vestrę paupertatis usibus, ut de dictis ortis, & virgultis vestris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate pręsentium indulgemus, districtius inhibentes, ne quis a vobis de prę-

De Fidei Censoribus, aliisque nonnullis.

Nullus, votis solemnibus nuncupatis, ab Ordine discedat.

Nullus nostris similes vestes induat.

Ordo noster Decimis solvendis immunis.

premissis aliquid exigere, vel extorquere presumat. Quia vero nonnulli vestrę Religionis habitum assumentes diversis personis, quę sciri, & inveniri non possunt, aliqua bona interdum restituere tenentur, vobis Magistro, & Prioribus, ac Vicariis prędictis concedimus, ut singuli vestrum in locis sibi commissis bona ipsa in pios usus convertere valeant, prout secundum Deum viderint expedire.

In Cœmeteriis nostris libera sepultura.

Sepulturam quoque in locis, cimiteriis, & Ecclesiis vestris concedimus, & eam liberam esse censemus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publici usurarii fuerint, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Districtius inhibentes, ut nulli Religiosi, vel seculares, vobis invitis, aliquorum corpora defunctorum in vestris cimiteriis sepelire, aut in Ecclesiis vestris Missarum solemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca vestra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare, sine vestro assensu, & voluntate presumant.

Quinam Fratrum Confessiones possint excipere?

Inhibemus insuper universis Fratribus vestri Ordinis, ne aliqui eorum, alii, quam Prelatis suis peccata sua confiteri presumant, nisi necessitatis urgente articulo, vel nisi forsan Magister, vel Prior proprius alicui Fratri dederit Fratri alteri ejusdem Ordinis licentiam confitendi. Universis autem Ecclesiarum Prelatis, & aliis inhibemus, ne confessiones vestras, vobis invitis, audire, vel compellere vos ad Synodos, vel convocationes suas accedere, vel cum eis extra Civitatem, vel intra processionaliter exire, aut suis constitutionibus subjacere, vel Capitula,

Quædam Episcopis interdicit.

scrutinia, vel inquisitiones in locis vestris, vel alibi de vobis facere, aut fidelitatem juramento firmatam, & annualem obedientiam a Prioribus, & Subprioribus vestris exigere, aut de ipsorum institutione, vel destitutione, sive de statutis vestri Ordinis se aliquatenus intromittere, seu prohibere, ne ad Civitates, vel Villas, ubi religiose, & honeste commorari possitis, a populis evocati, audeatis accedere, ibique pro vestris usibus construere ędificia, Ecclesias, seu Oratoria, aut in accedentes Fratres, seu construentes hujusmodi, vel receptatores ipsorum, excommunicationis sententiam ferre presumant.

Exemptio a Canonica portione.

Concedimus quoque vobis, ut de illis, quę in ornamentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniversario, septimo, vicesimo, tricesimo, sive aliis ad perpetuum cultum divinum, seu pro pictantiis, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquę domus vestri Ordinis obligatę noscuntur, vel de domibus, prędiis, & ortis, aliisque locis, vobis secundum Institutum vestri Ordinis opportunis, aut de hiis, quę pro hujusmodi domibus, prędiis, ortis, & locis emendis, vobis legantur, dummodo premissa non convertantur in alios usus, sed in illos duntaxat, pro quibus relinquuntur, aut alios etiam, qui in hac concessione, vel indulgentia continentur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et, ne quis a vobis, vel ultimarum executoribus voluntatum, seu a decedentium hęredibus de premissis, aut de hiis, quę vobis in ultimis voluntatibus absolute legantur, vel alias pro vestris necessitatibus conferuntur, aliquid exigere, vel extorquere presumat, districtius inhibemus.

Translatis Cœnobiis, supellex, cetera que id genus transferenda.

Ad hęc liceat Fratribus vestri Ordinis cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam ędificia, seu omnem ędificiorum materiam locorum, quę dimittunt, dedicatis Ecclesiis duntaxat exceptis, quam libros, calicea, & paramenta secum ad alia loca transferre, ac ędificia ipsa cum solo, & aliis ad eadem loca pertinentibus, prȩter Ecclesias, vendere, ipsorumque pretium in aliorum locorum, ad quę dicti Fratres se transferunt, ędificationem, seu alias in eorum utilitatem convertere, secundum quod eis videbitur melius expedire.

Exemptio ab omni tributo.

Et, ne aliqui Archiepiscopi, vel Episcopi, aut alii Ecclesiarum Prelati, seu quęvis alia persona ecclesiastica, vel secularis prędicta loca, seu bona occupare, accipere, vel usurpare, aut quoquo modo sibi vendicare presumant absque dictę Sedis licentia speciali, districtius inhibemus.

Et a jurisdictione proprii Episcopi.

Indulgentes vobis, ut ad prestationem procurationum Legatorum prędictę Sedis, vel Nunciorum ipsius, seu Diocesanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, seu subsidiorum, vel provisionum quarumcunque minime teneamini, nec ad ea solvenda per litteras dictę Sedis, aut Legatorum, aut Nunciorum ejusdem, seu Rectorum Terrarum Ecclesię Romanę impetratas, seu imposterum impetrandas, cujuscunque tenoris fuerint, in perpetuum compelli possitis, nisi dictę Sedis litterę impetrandę plenam, & expressam de Indulto hujusmodi, & de dicto Ordine fecerint mentionem. Ceterum cum felicis recordationis Innocentius Papa IIII, Prędecessor noster, olim duxerit statuendum, ut exempti, quantacunque gaudeant libertate, nihilominus tamen, ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua contra ipsos agitur, rite possint coram locorum Ordinariis conveniri, & illi, quoad hoc suam in illis jurisdictionem, prout jus exigit exercere. Nos, vobis ut occasione Constitutionis hujusmodi nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & Ordini vestro per privilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, vel imposterum concedendis prejudicium generetur, auctoritate presentium, indulgemus; decernentes, vos, seu personas vestri Ordinis in prędictis casibus Ordinariis ipsis minime subjacere. Decernimus ergo irritum, & inane quicquid contra tenorem concessionum, constitutionum, & inhibitionum hujusmodi per quoscunque fuerit attemptatum, & interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas contra concessiones, constitutiones, & inhibitiones easdem in vos, vel vestrum aliquos, vel loca vestra, seu benefactores, vel executores, aut hęredes prędictos imposterum promulgari contigerit, penitus non tenere.

Sanctio pœnalis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum concessionum, constitutionum, & inhibitionum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avinione II Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ceterum, ut earundem litterarum tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipse per omnia habeat, quę haberent originales litterę supradictę, & eadem prorsus hujusmodi tenori fides adhibeatur quandocunque, & ubicunque, sive in judicio, vel alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus, quę eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę, nec per hoc originales litteras dicti Gregorii, seu

Boni-

Bonifatii, aut Benedicti, ad quorum instar illę sunt editę, producere, seu ostendere teneamini. Verum ne dubitationes, ac controversię, quę alias vos pluribus laboribus, & expensis vexaverunt, de cetero vobis fiant, de certa scientia decernimus, ut dictum privilegium Gregorii Papę XI in judicio, & extra in qualibet sui dispositione inviolabiliter observetur. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, illa pręsertim felicis recordationis Clementis Papę V, Prędecessoris nostri edita in Concilio Viennensi, quę incipit: Dudum: necnon privilegiis, gratiis, & concessionibus Apostolicis in genere, vel in specie quibusvis personis. Ecclesiis, sive locis, concessis, sub quavis forma, vel expressione verborum, etiam si de eis habenda esset in pręsentibus mentio specialis, seu per quę pręsentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, earum in toto, seu in aliqua parte sui effectus posset aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuscunque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super hiis, aut eorum aliquo, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Declarantes, clausulam illam videlicet: Salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur: in omnibus aliis debere intelligi, pręterquam in hiis, de quibus in ipso privilegio specialiter cavetur, quod canonica portio minime exigatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę innovationis, communitionis, voluntatis, constitutionis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctos Apostolos XII Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo. Ceterum ut quarumlibet litterarum earundem tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica prędicta decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, eumque vigorem tenor ipse per omnia habeat, quę haberent singulę originales litterę supradictę, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur quandocunque, & ubicunque, sive in judicio, & alibi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, quę singulis eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę, nec per hoc originales litteras Gregorii, seu Bonifatii, aut Benedicti, vel Martini hujusmodi, pręfati Magister, Priores, & Fratres producere, seu ostendere teneantur. Volentes etiam, ac auctoritate Apostolica, & scientia supradictis, harum serie decernentes, quod Privilegium Gręgorii Papę XI hujusmodi in judicio, & extra in qualibet sui dispositione inviolabiliter observetur. Non obstantibus constitutionibus, illa pręsertim pię memorię Clementis Papę V, etiam Prędecessoris nostri, in Concilio Viennensi edita, quę incipit: Dudum: necnon privilegiis, gratiis, & concessionibus Apostolicis in genere, vel in specie quibusvis personis, Ecclesiis, sive locis, sub quavis forma, aut verborum expressione concessis, etiamsi de illis in pręsentibus habenda foret mentio specialis, seu per quę pręsentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, earum in toto, seu in aliqua parte sui effectus posset aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super hiis, vel eorum aliquo, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę innovationis, confirmationis, communitionis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.

V
X
X
X

Super plicum, seu partem infernam, legitur,

Duplicata pro Justino

M. de Pistoria.

W. Colonzoun.

F. de Laude

A tergo.

R.

1. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo.*

2. *Archivo.*) In quo Duplex Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Duplex ibidem asservatur Exemplar, Authenticum unum ex Authographo *Neapolitano*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol. 198.* Legitur apud *Ususmarem pag. 110.*

Anno 1440 Die 1 Maii.

F. Henricus Caltysen (1) Magister Sacri Palatii Apostolici creatur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCVIII. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto filio Henrico Caltysen., Ordinis Prędicatorum & Theologię Professori, ac Sacri Palatii Apostolici Magistro (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, sub qua prębes Altissimo famulatum, literarum quoque scientia, vitę, ac morum decor, alięque virtutes, quibus pollere dignosceris, Nos inducunt, ut te speciali favore, & honoris gratia prosequamur. Ex pręmissis igitur de probitate tua fumentes in Domino fiduciam specialem, te Magistrum Sacri Palatii Apostolici cum officio, exercitio, emolumentis, honoribus, & oneribus consuetis, auctoritate Apostolica facimus, constituimus (4), & deputamus; tibi nihilominus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & indultis, quibus ceteri Palatii dicti Magistri, qui pro tempore fuerunt, uti, & gaudere potuerunt, seu etiam debuerunt, de consuetudine, vel de jure, plene gaudeas, & utaris, harum serie concedentes. Nulli ergo &c. nostrę factionis, constitutionis, deputationis, & concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Kalendis Maii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Henricus Calysen.*) Seu *Kaltysen*, ut in ipsius Epitaphio *Confluentiæ* legere est. *Kalt-Eysen* nuncupatur ab *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLXV pag.828*. In *Fastis Academicis Lovanien. Cap. XIV* Valerius Andreas ipsum corrupte vocat *Calyser*. Patria fuit *Confluentinus*. Hinc *Henricus de Confluentia* dicitur a *Johanne Nyder Lib. III Formicarii Cap. II*. Ejusdem meminere quamplures Scriptores, quos laudat & excipit *Echard* mox citatus. Eos inter *Eysengrenius ad annum MCCCLXIII* Henricum nostrum *virum disertissimum, non minus vita, quam eloquentia spectatum, Theologorum suæ ætatis Principem* fuisse, testatur. Floruit *Henricus* in *Basileensi* Concilio adversus *Bohemos*, ut videre est ex *Ænea Sylvio*, postea *Pio II*, in *Historia Bohemica* apud *Ortvvinum Gratium* in *Fasciculo rerum expetendarum pag. 255*, & inter Scriptores *Bohemicos Freberi pag. 118*. Ipse est *Henricus* cognomento *Frigidum ferrum*, qui *Johanne Cochlæo* teste in *Historia Hussitarum Lib. VI ad an. MCCCCXXXIII* per tres dies respondit ad Tertium Articulum *Bohemorum*. Is ipse siquidem *Henricus, Kaltysen*, & *Kalteisen* nominatur ab aliis, qui *Dissertationem*, seu *Orationem* illam per triduum habitam in Concilio *Basileensi*, transcribunt. Consulendi *Bzovius Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXXXIII num. CCLIV*, *Canisius Tomo IV Lect. Antiq.*, *Binius*, & *Labbeus* in *Concil. Basileen*. Nec istis adversatur *Cochlæus*, sed vernaculum cognomen *Henrici* latine scribit. *Germani* etenim Frigidum *Kalt*, Ferrum *Eysen* appellant.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol. 187*.

3. *Magistro.*) Sic etiam legitur in ipsius Epitaphio. *Anno MCCCCLXV Secunda Octobris obiit R. D. Henricus a Kaltysen Ord. Prædic. SS. Palatii Magister, Archiepiscopus Nidrosien., & Cesarien. filius hujus Conventus*, Confluentiæ scilicet, in *Germania*. Quod *Henricus* fuerit Archiepiscopus, dicetur in *Appendice ad Pontificatum Nicolai V.*

4. *Constituimus.*) Emendandus igitur *Echard Tomo I Scriptor. Ord. in Indice Magistrorum Sacri Palatii pag. 12*, ubi docet, *Henricum* anno duntaxat *MCCCCXLIII* hoc munus obiisse. Adeas *Fontanam Theatro Dominicano Parte II Cap. V num. XXXII pag. 439*.

Anno 1440 Die 14 Maii.

Septensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCIX. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Petro Episcopo Tibiriaden. (3) Ulixbonen. (4) residenti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Sacrę Religionis, sub qua dilecti filii Conventus Domus Sancti Georgii Cepten., (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut eorum votis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dictorum Conventus, petitio continebat, quod olim, postquam clarę memorię Johannes (6) Portugallię, & Algarbii Rex cum suo fidelium exercitu omnes infideles, & mirificę Crucis inimicos, qui locum Ceptę in Africa detinebant, Domino cooperante, devicerat, & de illo penitus expulerat (7), antequam locus ipse in Civitatem, prout nunc est, per creationem inibi Episcopi auctoritate Apostolica erigeretur, nonnulli dicti Ordinis professores ad catholicę fidei, & hujusmodi Religionis propagationem, ac Divini cultus augmentum, fervore devotionis anhelantes, de voluntate, & consensu ejusdem Regis, quin immo, & ejus auxilio, ac favore, unam, Mischitam (8) nuncupatam per eosdem infideles venusto opere fabricatam, in qua ipsi pro suorum cultu rituum simul convenire, & aliam, quam certa ex ipsis infidelibus familia inhabitare, ante expulsionem hujusmodi, consueverant, ędes in Civitate, tunc loco, hujusmodi sitas successive receperunt, & Mischitam nuncupatam in Domum cum Ecclesia, ac reliquas ędes hujusmodi, in Capellam sub vocabulo Beatę Virginis Marię de Africa erexerunt, in ipsaque Domo ex post, eiusdem Ordinis Fratres conventualiter degerunt, prout degunt de pręsenti, crebris orationibus, & vigiliis pro singulis contra dictos infideles civitati ipsi satis vicinos (9) pro eadem fide pugnantibus, ad Dominum insistentes, ac quandoque proprias eorum personas gravibus periculis propterea exponentes. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfati conventus necnon dicti professores super eo quod de novo receperunt ędes, ac illas in Domum cum Ecclesia, & in Capellam hujusmodi erexerunt, ut pręfertur, Apostolicę Sedis licentiam pręhabuisse prorsus ignorent, necnon licet ipsi in dictę Capellę, cui dote carenti, & plurimis, quę Deus ex ipsius gloriosę Virginis meritis inibi operari dignatus est, miraculis coruscanti, pię oblationes, & eleemosynę per eosdem fideles pro tempore ero-

Supplex petitio.

erogantur, possessione pacifica continuo extiterint, & existant, singulis diebus inibi Missas, & alia Divina officia celebrantes, pro eo tamen, quod Capellam ipsam ad eos, seu Domum, & Ordinem prętatos de jure spectare nullo legitimo constet documento, timeant, super ea se posse in posterum molestari, pro parte eorundem Conventus, asserentium, se plerumque victualibus, sustentationi eorum necessariis, in eadem Civitate carere, ac ex hujusmodi oblationibus, & eleemosynis non modicum desuper relevamen suscipere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut professores prędictos, quatenus absque dictę Sedis licentia ędes de novo receperint, ac illas in Domum cum Ecclesia, ac in Capellam hujusmodi, erexerint, si qui ex eis supervivant, necnon Conventum, & Fratres eosdem, qui Domum prętatam, absque simili licentia inhabitarunt, & inhabitant, a quibuscunque pęnis, sententiis, & censuris Ecclesiasticis, quas propterea incurrisse noscantur, absolvere, ac erectiones Domus, Ecclesię, & Capelię hujusmodi approbando, & confirmando, ipsis Conventui & Fratribus, quod dictam Domum perpetuo inhabitare valeant concedere, Capellam quoque prędictam eidem Domui in perpetuum applicare, & assignare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si ita est, professores superviventes, inquantum absque licentia ędes receperint, ac domum, Ecclesiam, & Capellam erexerint, necnon Conventum, & Fratres, super eo, quod etiam absque licentia Domum hujusmodi inhabitarunt, ut prętertur, si hoc humiliter petierint, a pęnis, sententiis, & censuris prędictis auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvas, in forma Ecclesię consueta, injunctis inde sibi pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, & nihilominus erectiones domus, Ecclesię & Capelię hujusmodi approbans, & confirmans, ipsis Conventui, & Fratribus, quod habitationem in Domo hujusmodi perpetuo continuare, libere & licite valeant, concedas, necnon Capellam prędictam, cui iidem Conventus in Divinis diligenter deserviri facere pro tempore debeant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prętatę Domui in perpetuum applices, appropries, & assignes, eamque ad Conventum, domum, & Ordinem prędictos pleno jure spectare, & pertinere, decernas auctoritate nostra supradicta, faciens ipsos Conventum pacifica ejusdem Capellę possessione, ac oblationum, & eleemosynarum inibi pro tempore obvenientium, integra perceptione gaudere. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. non obstantibus constitutionibus Apostolicis, ac Ordinis prędicti, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Pridie Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Decimo. Indultum.

1. *Septensis.*) vulgo *Ceuta*, in *Habata* Provincia Regni *Fezza* in *Africa*, juxta fretum *Herculeum*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXVII fol.* 275.
3. *Tibiriaden.*) *Tiberiaden.*, vulgo *Tiberiade*, seu *Genesareth*, in *Galilęa*.
4. *Ulixbonen.*) *Ulyssippone*, *Lisboa*, in *Lusitania* Regno.
5. *Cepten.*) *Septen*.
6. *Johannes.*) Hujus nominis *I*.
7. *Expulerat.*) Anno *MCCCCX*, vel *MCCCCXV*, ut aliis placet.
8. *Mischitam.*) Seu *Turcarum* Templum.
9. *Vicinos.*) Nunc etiam *Mauri Septam* tenent obsessam.

Firmat sententiam, qua Fratribus Cœnobii S. Geminiani (1) adjudicatur Ecclesia S. Laurentii *Al Ponte*.

Anno 1440 Die 18 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam: CCX.

SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Prior, & Fratres Sancti Dominici, alias Annunciatę, Terrę Sancti Geminiani, Ordinis Fratrum Prędicatorum Vulteran Diœcesis, devotum & sedulum exhibent *Domino* famulatum, promeretur honestas, ut votis eorum, in his pręsertim, per quę ipsorum & dictę Domus tranquillitati, & commoditati, ac jurium conservationi consulitur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus Sane petitio, pro parte Prioris, & Conventus dictorum Nobis nuper exhibita, continebat, quod cum dudum inter eos ex una, & dilectos filios Capitulum Ecclesię Plebis nuncupatę Sancti Geminiani de dicta Terra, ex alia, & Antonium Stephani de Genteluzzia Clericum dictę Diœcesis ex reliqua, Partibus, super Ecclesia sine Cura, & Oratorio Sancti Laurentii Al Ponte de dicta Terra, qualibet partium earundem, Ecclesiam, & Oratorium hujusmodi ad se de jure spectare asserente, quęstio verteretur, tandem partes ipsę super hoc in dilectum filium nostrum Julianum (3) tituli Sanctę Sabinę, Presbyterum Cardinalem, tanquam in arbitrum, arbitratorem, & amicabilem compositorem, sub certis modo, & forma, ac pęna compromiserunt, dictusque Cardinalis, compromisso in se suscepto, ęquum postmodum tulit arbitrium inter eos, utrimque receptum, prout in compromissi, & arbitrii eorundem Instrumentis, ejusdem Cardinalis sigillo munitis, quorum tenorem pręsentibus de verbo ad verbum inseri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Conventus prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Cardinalis arbitrio hujusmodi robur Apostolicę confirmationis adjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, Instrumenta & arbitrium per Cardinalem latum, ut prętertur, ac omnia inde secuta, rata habentes, & grata, illa auctoritate Apostolica ex certa scientia confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes, omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Tenor vero Instrumentorum prędictorum, compromissi videlicet, talis est. In Dei Nomine Amen. Anno a Nativitate ejusdem Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Indictione Tertia, die vero un-

Diplomatis causa.

Confirmatio.

undecima Mensis Martii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Eugenii, Divina providentia Papę Quarti, Anno Decimo. Noverint universi, & singuli hoc pręsens publicum Instrumentum inspecturi, visuri, lecturi, & audituri, quod instituti personaliter in pręsentia mei Notarii publici, testiumque infrascriptorum, venerabilis Dominus Frater Jacobus de Regno, Generalis Procurator totius Ordinis Prędicatorum, ac assertus Procurator, & vice, & nomine honorabilium Prioris, Fratrum, & Conventus Monasterii Sancti Dominici, alias Annunciatę de Sancto Geminiano, Vulteran. Diœcesis, ex una, & venerabilis vir Ser (4) Petrus de Sancto Geminiano Apostolicę Camerę Notarius, Syndicus circumspectorum virorum Canonicorum, & Capituli Plebis Sancti Geminiani prędicti Procurator, ut constare vidi publico documento suscepto, & publicato per discretum virum Hieronymum Nicolai Bindi Notarium de Sancto Geminiano sub die quinta pręsentis Mensis Martii, ac etiam tanquam Procurator Generalis, & proprio nomine egregii viri Domini Antonii Ser Stephani de Gemelliazis de Sancto Geminiano Prioris Sanctorum Leonardi, & Petri de Cassaglia vecchia extra Muros Sancti Geminiani prędicti, dictę Vulteran. Diœcesis, de qua procuratione constare dixit publico Instrumento manu Magistri Johannis Pilleii Clerici Cameracen. Diœcesis, sub die Quinta Mensis Februarii proxime pręteriti, ad infrascripta, & alia faciendum, prout in dictis Instrumentis plenius continetur, partibus, ex altera, de communi concordia commiserunt, & compromiserunt, in Reverendissimum in Christo Patrem, & Dominum, Dominum Julianum, Miseratione Divina tituli Sanctę Sabinę Sacrosanctę Romanę Ecclesię Presbyterum Cardinalem, tanquam in arbitrum, arbitratorem, & amicabilem Compositorem, amicum communem, & bonum virum, omnes, & singulas lites, causas, quęstiones, & differentias inter dictas partes vertentes, & quę verti, oriri, & esse possint usque in diem duraturi pręsentis compromissi, & tam ortas, quam oriundas, quacunque ratione, jure, vel causa, & pręsertim super juribus, & rationibus habitis, sive acquisitis, de Ecclesia, & Oratorio Sancti Laurentii Al Ponte sitis in Sancto Geminiano, aut super Ecclesia, & Oratorio prędictis, ac dominio, & proprietate, & fructibus, redditibus, proventibus, & censibus hujusmodi Ecclesię, & Oratorii, dantes, & concedentes dictę partes dicto Arbitro, & Arbitratori plenam auctoritatem, & potestatem, & baliam (5) in prędictis, ac dominio, & proprietate, & fructibus, redditibus, proventibus, & censibus hujusmodi Ecclesię, & Oratorii dantes, & concedentes dictę Partes dicto Arbitro, & Arbitratori plenam auctoritatem, & potestatem, & baliam, in prędictis, & super prędictis, & qualibet earum de jure, de facto, & de jure tantum, & de facto tantum, semel, & pluries, & quoties dictus Dominus Arbiter, & Arbitrator voluerit, laudandi, sententiandi, & arbitrandi, pronuntiandi, declarandi, adjudicandi, & amicabiliter componendi, dandi, concedendi, & assignandi, juris ordine servato, & non servato, in scriptis, & sine scriptis, partibus pręsentibus, vel absentibus, partibus citatis, & non citatis, una parte citata, & altera non, sedendo, & recte stando, seu eundo, breviter, & summarie, sine strepitu, & figura judicii, & de plano, omni hora, loco, & tempore, non obstantibus aliquibus feriis, & ipsius Domini Arbitri Laudum, arbitrium, diffinitiones, pronuntiationes, declarationes, adjudicationes, sententias, & pręcepta, & quamlibet earum partem, semel, & pluries, & quandocunque voluerit, corrigendi, interpretandi, & declarandi, etiam ad voluntatem ipsius Domini Arbitri omni hora, loco, & tempore, & quandocunque, etiam infra terminum dicti compromissi, hoc actum, & per pactum expressum appositum inter ipsos compromittentes in compromisso pręsenti, quod de omnibus, & singulis his, quę, seu de quibus, per dictum Dominum arbitrum laudari, & arbitrari continget, intelligantur, lites fuisse & quęstiones esse inter dictas partes, & de his expresse compromissum fuisse in compromisso, pręsenti, & haberi, & censeri debeant, ac si de eis in pręsenti compromisso specialis mentio haberetur, necnon promittentes dicti compromittentes dictis nominibus sibi invicem, & vicissim, solemnibus stipulationibus hinc inde intervenientibus, stare, parere, observare, & obedire, & executioni mandare, & mandari facere cum effectu omnibus, & singulis laudis, arbitriis, diffinitionibus, pronuntiationibus, & sententiis, vel eorum aliquo, vel eorum, vel alicujus eorum parte, articulo, capitulo, vel membro, non appellare, vel appellationis causam prosequi, nec de nullitate, vel iniquitate opponere, nec petere ipsa, vel eorum aliquod, totaliter, vel in parte corrigi, vel emendari, vel ad arbitrium boni viri deduci, & pręsens compromissum, & omnia, secuta, & quę sequerentur ex eis, vel aliquo eorum, perpetuo firma, & rata habere, tenere, observare, & in nullo contra facere, vel venire, per se, vel alium, seu alios, aliqua ratione, jure, modo, vel causa, & non erit contra factum, vel ventum sub pęna Ducentorum Florenorum auri de Camera, medietatem parti observanti, & reliquam medietatem Apostolicę Camerę applicando, & solvendo per partem non observantem, & sub refectione damnorum, expensarum, & interesse litis, & extra, & prędicta pęna soluta, vel non, commissa, vel non, prędicta omnia, & singula scripta, & infrascripta, ex quo laudari, & arbitrari continget, nihilominus perpetuo firma perdurent, pro quibus omnibus, & singulis observandis & prędicta pęna solvenda, si, & quoties commissa fuerit, pręfatę partes dictis nominibus uni, alteri, invicem, & e converso dictos suos principales, eorumque hęredes, successores, & bona pręsentia, & futura, ecclesiastica, & mundana obligarunt, & hypothecarunt, renunciantes omnibus, & singulis exceptionibus, juribus, indultis, privilegiis, atque gratiis, quibus mediantibus, compromissum, vel aliquod pręmissorum dicere, facere, vel annullare possent, & exceptionibus, non sic facti, & celebrati contractus, aliter fuisse dictum, recitatum, quam scriptum, doli mali in factum actioni, conditioni, sine causa, & ex injusta causa, omnique juris, legis, & constitutionis auxilio, & legi, & exceptioni dicenti generalem renunciationem non valere, nisi pręcesserit specialis, totaliter renunciaverunt, necnon Partes pręfatę dictis nominibus promiserunt hinc inde, atque in, & super omnia dictorum suorum principalium, & dominorum Scripturis corporaliter manibus tactis juraverunt, prędicta omnia, & singula supra per eos promissa, gesta, & facta, & quę laudata, sententiata, declarata, pronuntiata, adjudicata, & concessa fuerint, attendere, facere, & observare, ut supra promissum, & scriptum est, & erunt gesta, facta, adimpleta, & observata, sub pęnis, & obligationibus superius expressis, & compromissum dictę partes durare

vo-

volunt infra, & hinc ad vicesimam diem presentis mensis Martii, rogantes me Notarium infrascriptum, ut de predictis eis, & eorum cuilibet unum, & plura publicum, seu publica conficerem Instrumentum, & Instrumenta. Acta fuerunt hec Florentie in Monasterio beate Marie de Servis in domo residentie domini Cardinalis, presentibus ibidem providis, & discretis viris Domino Petro Ferdinandi. Canonico Calaguritann, & Marino Slichow Clerico Zwermen. Diecesum, testibus ad premissa vocatis specialiter, & rogatis. Arbitrii vero hujusmodi talis. Nos Julianus miseratione divina tituli Sancte Sabine Sacrosancte Romane Ecclesie Presbyter Cardinalis Arbiter, & Arbitrator, & amicabilis compositor, & amicus communis, a supradictis partibus electus, & deputatus, prout in dicto compromisso in Nos facto plenius continetur, viso dicto compromisso, potestate, arbitrio, & balia nobis a dictis partibus attributis, & attentis supradictis litibus dictarum partium, & ipsis partibus compromittentibus auditis, & eorum juribus, & quicquid dicere voluerunt examinatis, discussis, & intellectis, volentesque posse omnes dictarum partium lites tollere, & sedare, & ipsas ad concordiam, pacemque reducere, & omnem scandalorum materiam amputare, & unicuique ipsarum partium tribuere quod suum est, jus, & justitiam ministrando, ut sic cessent lites, damna, scandala, ac impense, &, ut decet, Ecclesiastice persone tandem pacifice, & concorditer, perpetuent amorem, pacem, & benevolentiam, manumittendo, & augendo, mori causis prefatis, & aliis, que nos merito movere potuerunt, & debuerunt, sedentes pro tribunali ad cautelam, omnibus, melioribus modo, via, jure, & forma, quo, qua, & quibus magis, & melius possumus, Christi nomine invocato, laudamus, pronuntiamus, sententiamus, decernimus, declaramus, volumus, adjudicamus, & condemnamus in hunc modum, videlicet, quod Ecclesia & Oratorium Sancti Laurentii Al Ponte de Sancto Geminiano, cum omnibus redditibus, juribus, & pertinentiis suis sit, & esse debeat, & spectare, ac pertinere in perpetuum ad dictos Priorem, Fratres, & Conventum Monasterii, & ad Monasterium, sive Ecclesiam Sancti Dominici de Sancto Geminiano, quod Monasterium, sive Ecclesia intitulatur, sub titulo, aut nomine Annunciate gloriosissime Virginis Marie, cum hoc quod dicti Prior, Fratres, & Conventus teneantur per decem annos continuos, a dato presentium computandos, proxime futuros, annis singulis in festo Sancti Laurentii dare & solvere realiter, & cum effectu prefato Domino Antonio pro damnis, & expensis supportatis, ac etiam pro sua remuneratione qua bona fide possidebat hujusmodi Ecclesiam, & Oratorium, nomine pensionis, Florenos decem auri de Camera boni, & justi ponderis, anno quolibet, dictis decem annis durantibus, donec quousque erit provisus de aliquo alio beneficio a Sanctissimo Domino Nostro, vel Ordinario majoris valoris. Volentes, etiam & mandantes perpetuis temporibus Preposito, & Capitulo Plebis Sancti Geminiani solvi per dictos Priorem, Fratres, & Conventum, consuetum censum trium librarum anno quolibet, recusationibus, & denegationibus quibuscunque cessantibus, mandantes etiam omnia predicta inviolabiliter observari sub penis in compromisso contentis. Latum, & datum fuit dictum laudum, sententia, & arbitramentum per dictum Dominum Cardinalem, Arbitrum & Arbitratorem prefatum sub Anno, Indictione, die, mense, Pontificatu, loco, & testibus predictis, presentibus supradictis Dominis Magistro Jacobo, & Ser Petro, & dictis nominibus omnia predicta ratificantibus, & acceptantibus, rogantibus etiam, ut de predictis similiter facerent Instrumentum & Instrumenta una cum appensione sigilli dicti Domini Cardinalis ad majorem firmitatem, & robur premissorum omnium. Et ego Bartholomeus de Battiferris, Clericus Lunen. Diecesis, publicus Imperiali auctoritate Notarius, prefati Domini Cardinalis Secretarius, premissis omnibus, & singulis, dum sic. ut premittitur, fierent, & agerentur, una cum prenominatis testibus presens interfui, & ea omnia sic fieri vidi & audivi, & in notam recepi, ex qua hoc presens publicum Instrumentum manu aliena, me aliis occupato negotiis, fideliter scriptum, in hanc publicam formam redegi, & subscripsi, signoque, & nomine meis solitis, & consuetis una cum appensione sigilli dicti Domini Cardinalis signavi in fidem, & testimonium omnium, & singulorum premissorum, vocatus, & rogatus. Nulli ergo &c. Nostre confirmationis, & communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Quinto Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Tenor Sententiæ.

1. *S. Geminiani.*) In *Hetruria*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXVIII fol.* 192.
3. *Julianum.*) *Cesarinum*, Romanum, familiæ splendore illustrem, & prudentia clarum, ut, inquit *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal.* Tomo II ad an. *MCCCCXVII pag.* 861.
4. *Ser.*) Idem ac Dominus.
5. *Baliam.*) Id est Summam auctoritatem, & administrationem.

Anno 1440 Die 18 Maii.

De Albensi (1) Cœnobio reficiendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Domus Sancti Dominici Alben., & Thebaldo (3) de Boscho, & Bartholomeo de Janua professoribus, Ordinis Fratrum Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ECclesiarum & Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum fabricis, necnon personarum in illis, sub habitu, & observantia regularibus, degentium omnium, necessitatibus, manus porrigere adjutrices pium apud Deum, & meritorium reputantes, nonnunquam Christi fideles ad impendendum talibus opportuna suffragia, indulgentiis videlicet, & remissionibus excitamus, ut exinde reddantur dominico gregi aptiores. Cum itaque, sicut accepimus, Domus Sancti Dominici Alben. Ordinis Fratrum Predicatorum in Ecclesia, ac nonnullis aliis structuris, & edificiis suis, imperfecta remanserit, & re-

Diplomatis causa.

remaneat, ac pluribus officinis ad conventualitatem necessariis indigere noscatur, & alias dilecti filii Prior pro tempore existens, & Fratres, qui in Domo ipsa, videlicet post illius noviter factam reformationem, sub regulari dicti Ordinis observantia & arcta paupertate die, ac nocte, divina inibi officia celebrando, copioso etiam numero permaneant, a civibus, & incolis, civitatis Alben. propter eorum paupertatem, seu alias sinistras temporum conditiones mediam partem necessariorum eis ad victum, & vestitum pro tempore ingruentium, suscipere nequeant, quodque propterea ad hoc aliunde fidelium suffragiis opus existat; Nos cupientes, ut Ecclesia, ac structurę & ędificia ad perfectionem debitam deducantur, necnon officinę hujusmodi congrue construantur, & ut dicti Prior, & Fratres in Domo sua commodius Altissimo vota reddere, & populo proficere valeant, necnon fideles illarum partium ad impendendum in pręmissis auxilia opportuna eo ferventius animentur, quo ex inde suarum animarum salutem se speraverint adipisci, vobis, & vestrum cuilibet, ut omnibus, & singulis Christi fidelibus utriusque sexus, usque ad numerum centum inclusive duntaxat, qui, si vir, & uxor fuerint, & inter ambos septem, si vero alii exiterint, & singuli eorum quinque florenos auri de camera, seu tantumdem in aliis eorum rebus, seu bonis, ad fabricam Ecclesię, seu structurarum, & ędificiorum, aut officinarum, vel alias sd utilitatem Domus hujusmodi, seu illius Prioris, & Fratrum sub hujusmodi observantia pro tempore existentium, infra annum a die publicationis pręsentium computandum, realiter & cum effectu persolverint, seu assignaverint, quod singuli Confessores, quos singuli fideles prędicti post ipsorum persolutionem, seu assignationem hujusmodi duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, semel tantum in mortis articulo eisdem fidelibus tunc confessis in sinceritate fidei, unitate Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, necnon Successorum nostrorum Romanorum Pontificum, canonice intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeant, indulgere possitis, ac quilibet vestrum possit, auctoritate prędicta, tenore pręsentium, concedimus facultatem, sic tamen quod Confessores pręfati de his de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, illam fidelibus eisdem sic confessis per se, si supervixerint, aut per hęredes suos, si tunc forsan transierint, faciendam injungant, quam ipsi, vel illi facere teneantur, ut pręfertur, & ne, quod absit, dicti fideles propter hujusmodi concessionem reddantur prociviores ad illicita in posterum committenda volumus, quod si ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua forte committerent, quoad illa, prędicta remissio, eis nullatenus suffragetur, quodque singuli fideles prędicti per unum annum a tempore, quo hujusmodi concessione potiri deliberaverint, computandum, singulis sextis feriis, impedimento cessante legitimo, jejunent, &, si in dictis feriis ex pręcepto Ecclesię, injuncta penitentia, voto, vel alias jejunare teneantur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut pręmittitur, non sint astricti, jejunent, quodque, si in dicto anno, vel aliqua ejus parte impediti legitime fuerint, anno sequenti, vel alias, quamprimum poterint, modo simili supplere hujusmodi jejunium in toto, vel in parte, quod si id commode adimplere nequiverint, eo casu confessores idonei, quos ad id elegerint, jejunium ipsum in alia pietatis opera, prout hujusmodi suarum animarum saluti expedire viderint, commutare valeant, quę prędicti Confessi pari modo debeant adimplere, alioquin quoad pręmissa non observantes concessio ipsa nullius sit roboris, vel momenti. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Quinto Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Alben*,) In Ducatu *Montisferrati*, in *Italia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *CXXVIII fol.* 54.
3. *Thebaldo*.) Seu *Theobaldo*.

Anno 1440 Die 12 Julii.

Confirmat donationem (1) Monasterii Sanctæ Mariæ Fratribus nostris in Civitate Perusin. degentibus factam.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. EA, quę pro Ecclesiasticorum locorum quorumlibet conservatione, & directione, necnon in eis divini cultus augmento, ex auctoritate nostra provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Prioris & Fratrum Domus Sancti Dominici Perusin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, inter cetera Nobis exposito, quod dudum antea, postquam Monasterium Monialium Beatę Marię de Virginibus Perusio. Monasterio Monialium Sanctę Margaritę in suburbiis Perusin. Sancti Augustini, & Sancti Benedicti, Ordinum, auctoritate Apostolica unitum, & incorporatum, ejusque Moniales ad pręfatum Monasterium Sanctę Margaritę translatę extiterant, dilectę in Christo filię Abbatissa, & Conventus pręfati Monasterii Sanctę Margaritę, dictum Monasterium Beatę Marię Priori, & Fratribus prędictis, ita quod in illo quatuor, seu tres ex eis sub regulari observantia degentes inibi habitarent, & divina officia celebrarent, quodque eis non liceret illud deserere, vel alteri concedere, aut ad alios usus deputare, & quod inquantum extra illud per duos menses permanerent, quod ex tunc ipsum Monasterium Beatę Marię Abbatissę, & Conventui prędictis, sicut prius libere remaneret, ac sub aliis modis, & conditionibus, tunc expressis, concesserant, & per eosdem exponentes subjuncto quod dictum Monasterium Beatę Marię, in suis structuris ruinam minabatur, quodque illud pro ejus reparatione, & conservatione, & ne ad profanos usus deduceretur, nonnullis civibus Perusin. de Congregatione, seu Societate Disciplinatorum (3) Civitatis nostrę Perusin. concedere proponebant, Nos tunc dilecto filio Johanni, Abbati Monasterii S. Pauli extra muros Urbis in Civitate prędicta tunc commoranti, per alias

Indultum. Diplomatis causa.

alias nostras literas dedimus in mandatis, ut, vocatis Abbatissa, & Conventu prefatis, & aliis, qui forent evocandi, super premissis se diligenter informaret, &, si per informationem ipsam ea vera esse reperiret, suam desuper onerando conscientiam, Monasterium Beatę Marię predictum ab eodem Monasterio Sanctę Margaritę auctoritate nostra separaret, ac Priori, & Fratribus, illud civibus predictis concedendi, & assignandi, ac alias de eo bene & libere disponendi, & divina inibi officia celebrari faciendi, eadem auctoritate Apostolica, licentiam largiretur. Postmodum vero, sicut pro parte Prioris, & Fratrum, necnon Congregationis, seu Societatis Disciplinatorum predictorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, prefatus Abbas ad executionem literarum earundem, ipsarum forma servata, procedens, dictum Monasterium Beatę Marię a prefato Monasterio Beatę Margaritę auctoritate Apostolica predicta, & totaliter segregavit, ac Priori, & Fratribus predictis, ut prefatum Monasterium Beatę Marię, Congregationi, seu, societati Civium Disciplinatorum hujusmodi perpetuo assignarent, & de illo libere disponerent eadem auctoritate licentiam concessit, ita quod in illo alias juxta literarum predictarum continentiam, atque formam, Divina officia celebrari deberent, & successive Prior, & Fratres predicti vigore licentię eis concessę hujusmodi, Ecclesia, Sacristia, ac quadam illi contigua Domo pro ipsis specialiter reservatis, reliqua omnia habitationes, hortos, structuras, & ędificia tunc specialiter designata, & expressa, dicti Monasterii Beatę Marię, Congregationi, seu Societati Disciplinatorum hujusmodi per ipsos, & eorum successores de Congregatione, seu Societate hujusmodi perpetuo habenda, tenenda, & possidenda, ita quod illa nullo unquam tempore vendere, seu alienare valerent, & sub certis aliis modis, formis, & conditionibus rationabilibus tunc expressis, Abbatissę, & Conventus predictarum speciali consensu, voluntate, seu concessione ad id tunc etiam accedente, dederunt pariter, & concesserunt, prout in literis predictis, ac diversis super licentia Priori, & Fratribus, necnon super, Congregationi, seu Societati factis, concessionibus hujusmodi, confectis Instrumentis plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum, necnon Congregationis, seu Societatis Disciplinatorum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, vigore literarum hujusmodi, ac omnibus & singulis in dictis Instrumentis contentis, & inde secutis, pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, de Benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, tam per Abbatem, quam per Priorem & Fratres factas concessiones, necnon conditiones, modos, & formas, ac alia omnia, & singula in Instrumentis contenta, & inde secuta hujusmodi, auctoritate Apostolica, ex certa scientia, confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Per hoc autem Congregationem, seu Societatem Disciplinatorum hujusmodi alias non intendimus approbare. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Quarto Idus Julii Pontificatus nostri Anno Decimo.

Confirmatio.

Sanctio pœnalis.

1. *Donationem*.) Consulenda Constitutio *CLXVIII* data *IV Februarii MCCCCXXXVIII*. Legitur *pag*.83.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol*.107.
3. *Disciplinatorum*.) De quibus in *Notis ad Constitutionem* mox laudatam.

Anno 1440 Die 3 Augusti.

Confirmat damnationem aliquorum Articulorum (1) Philippi Norreys contra Fratres Prædicatores, & alios Fratres Mendicantes.

Ex Arch. (2) *Ordinis*.

CCXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam.

Regnans in Ecclesiis triumphans Ecclesia, cui Pastor est Pater Æternus, cuique Sanctorum ministrant agmina & laudis gloriam Angelorum chori decantant, In terris, sibi Vicariam constituit, Ecclesiam militantem, unigenito Filio Dei vivi Domino Nostro Jesu Christo ineffabili commercio copulatam. In hac quidem ipse Christus, a Patre progrediens, per illustrationem Paracleti, qui ab utroque procedit, statuit fidei firmamentum, ut ab eo veluti a primitivo fonte ad singulas orthodoxas nationes ejusdem fidei rivuli deriventur. Ad hujusmodi autem Ecclesię regimen voluit Christi clementia Romanum Pontificem deputare ministrum, cujus institutionem, ac doctrinam elogio veritatis evangelicę traditam, cuncti renati fonte Baptismatis teneant, & observent. qui enim sub hac doctrina cursum vitę peregerint salvationis gratiam merebuntur, qui vero ab ea deviaverint, aut errores contra illam tenuerint, non correcti, ferientur damnationis sententia, quam nonnunquam convenit Apostolico munimine roborari. Sane petitio pro parte dilectorum filiorum Fratrum Predicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini, ac de Monte Carmelo Ordinum Nobis nuper exhibita continebat, quod quidam Philippus Norreys, qui se gerit pro Magistro in Theologia, Dublinen. Dięcesis, nonnullos Articulos prorsus erroneos, & sacris Canonibus contrarios, etiam publice, predicare, & astruere non expavit, ac multorum simplicium animas, inficere, illas a devotione Fratrum hujusmodi retrahendo. Nos vero, attendentes, quod nimis perniciosum esset articulos hujusmodi veluti erroneos, & eisdem Canonibus contrarios tenere, astruere, vel docere, causę hujusmodi examinationem dilecto filio Nostro Dominico Sanctę Marię in via lata Diacono Cardinali vivę vocis oraculo, ut de premissis se diligenter informaret, & quicquid in re hac informationis reciperet, Nobis in Consistorio secreto referret, commisimus, ipseque Cardinalis sufficienti per eum informatione prehabita, & facta Nobis in Consistorio prefato relatione fideli, de mandato nostro, jurisque peritorum, necnon plurimorum in sacra Theologia Magistrorum consilio, & assensu per suam definitivam sententiam pronuntiavit, decrevit, & declaravit, prout

Exordium.

Diplomatis causa.

prout in Instrumento dictę Sententię desuper confecto, ejusdem Cardinalis sigillo munito, plenius continetur. Quare pro parte Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pronuntiationi, decreto, sententię, & declarationi prędictis, & omnibus aliis in dicto Instrumento contentis, & inde secutis, robur Apostolicę confirmationis adiicere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, omnium, & singulorum pręmissorum statum habentes pro sufficienter expresso, hujusmodi supplicationibus inclinati, pronuntiationem, decretum, sententiam, & declarationem prędicta, & omnia alia in

Confirmatio. pręfato Instrumento contenta, & inde secuta rata habentes, & grata, illa auctoritate Apostolica, ex certa scientia tenore pręsentium confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Tertio Nonas Augusti, Pontificatus nostri, Anno Decimo.

1. *Articulorum*,) Consulendum sequens Diploma.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXXVIII *fol.*144. Legitur apud *Waddingum Annal. Minor. Tomo V ad an.* MCCCCXL *num.* XVIII *pag.*381.

Anno 1440 Die 24 Augusti.

Damnat (1) Philippi Norreys de Hibernia Articulos contra Mendicantes.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Dublinen. (3), & Armachan. (4) Archiepiscopis, ac Episcopo Bajocen. (5), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. Exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Universorum Magistrorum, & Ministrorum, aliorumque Fratrum Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Beatę Marię de Monte Carmelo, Ordinum, petitio continebat, quod licet olim ipsi Ordines, sanctę, & juste viventes, & in Dei Ecclesia instituti, ac a Sede Apostolica extiterint approbati, necnon ex eis fides catholica non modicum susceperit incrementum, tamen iniquitatis filius Philippus Norreys de Hibernia, qui se gerit pro Magistro in Theologia, Dublinen. Diœcesis, suę salutis immemor, non verens linguam suam in perversionem status & religiosorum Ordinum eorundem, ad iniqua, reprobataque verba protendere, nuper malitiose perverse, damnate, & erronee in Regno Anglię, & terra Hibernię in Fidei catholicę diminutionem, sanctęque universalis Ecclesię, Dei ac sanctorum ignominiam, & dedecus necnon Christi fidelium animarum periculum dixerit, & docuerit, quod sicut muri Jerusalem erant destructi per quatuor diversos Princi-

Propositiones Philippi Norreys. pes, sic Ecclesia Christi erit destructa per Fratres quatuor Ordinum Mendicantium. Item sicut Princeps tributorum missus ab Antiocho in Civitatem Jerusalem, locutus est ei verba pacifica in dolo, sic Fratres quatuor Ordinum Mendicantium venerunt in Ecclesiam cum dolo, ut destruerent eam pro eorum conatu, & posse. Item sicut Princeps tributorum venit in Civitatem Jerusalem cum turba multa, & turba dicitur a turbo, turbas, sic Fratres intraverunt Ecclesiam, & sunt in ea quasi turba, quia perturbant Ecclesiam. Item sicut Gabaonitę venerunt ad ducem Josue cum mendaciis, sic Fratres quatuor Ordinum Mendicantium intraverunt Ecclesiam cum mendaciis. Item asserit, quod fuerunt quatuor Concilia Generalia celebrata in quibus diversi heretici fuerunt condemnati, & tamen Fratres quatuor Ordinum Mendicantium sunt peiores hereticis, quam ipsi fuerunt. Item quod Fratres quatuor Ordinum Mendicantium sunt fures, & latrones, & spoliant Sanctam Ecclesiam. Item quod Fratres quatuor Ordinum sunt Ribaldi (6) pessimi. Item quod Fratres quatuor Ordinum Mendicantium sunt lupi rapaces. Item quod Fratres quatuor Ordinum Mendicantium sunt peiores Juda traditore. Item quod Fratres quatuor Ordinum sunt Antichristi, & directe contra Christum. Item quod Fratres quatuor Ordinum Mendicantium sunt discipuli Mahometi. Item quod nullus Parochianorum cujuscunque Parochię potest accedere ad aliquem Fratrem admissum in forma Juris secundum Capitulum: Dudum: gratia Confessionis faciendę sine licentia proprii Sacerdotis, sive Curati parochialis. Item quod confessi Fratribus admissis secundum formam Capituli: Dudum: tenentur iterato quolibet anno omnia peccata sua, ac eadem peccata in numero confiteri suo proprio Sacerdoti, quem dixit esse parochialem Curatum. Item dixit, firmiter se credere, nullum bonum hominem esse inter Fratres quatuor Ordinum Mendicantium. Item quod dubitavit, aliquos Fratres quatuor Ordinum Mendicantium esse Sacerdotes, aut

Nota. habere sacrum ordinem Presbyteratus. Item dixit aperte, quod ipsemet noluit stare judicio Domini Papę, sed judicio Concilii Generalis. Item dixit indifferenter, quod nullus Sacerdos, sive Religiosus sive non, deberet quovis modo mendicare, necnon plura alia seditiosa, & perversa, ab eademque fide penitus aliena, coram omni populo palam prędicare non expavit in Fratrum, & Ordinum prędictorum detrimentum, vilipendium, & contemptum. Nosque hujusmodi causę examinationem dilecto filio nostro Dominico (7) Sanctę Marię in Via lata Diacono Cardinali vivę vocis oraculo, ut de pręmissis se diligenter informaret, & quicquid in re hac informationis reciperet Nobis in Consistorio Secreto referret, ad dilecti filii Magistri Venturę de Castello, nostri, & Romanę Curię Procuratoris fiscalis (8) causęque hujusmodi Promotoris instantiam commisimus, ipseque Cardinalis, sufficienter per eum informatione pręhabita, & facta Nobis desuper in Consistorio pręfato relatione fideli de mandato nostro, jurisque peritorum, necnon plurimorum in Sacra theologia Magistrorum consilio, & assensu, per suam definitivam sententiam pronuntiavit, decrevit, & declaravit, prout hęc omnia in libello per dictum Ven-

Propositiones damnantur. turam Procuratorem, in hujusmodi Causa exhibito, petita fuerant, nonnullos dictorum Articulorum, quos dictus Philippus protulit, & prędicavit, fuisse, & esse falsos, scandalosos, injuriosos, blasphemos, seditiosos, quosdam erroneos, quosdam vero alias damnatos, & reprobatos, illosque Dei, & Ecclesię Sanctę

Sanctę, ac Sanctorum Ignominiam, ac dedecus, & manifestam hęresim sapere, & multarum animarum periculum generare (9), dictumque Philippum, & ejus sequaces, errantes, mendaces, & in prędictis scandalosos, & a decretis ordinatis per Romanam Ecclesiam, & Apostolicam Sedem, ac expressa, & evidenti veritate devios, alienos, ac alias assertores & prędicatores nonnullorum ex dictis Articulis juxta decreta quorundam Prędecessorum nostrorum tanquam hęreticos, esse censendos, & ut tales reprobandos & damnandos, & ab omnibus Christi fidelibus evitandos fore, ac reprobari, damnari, & evitari debere. Ipsos igitur Philippum, & sequaces, si de cetero contra hujusmodi sententiam & declarationem directe, vel indirecte, publice, vel occulte, quovis quęsito colore venire pręsumpserit, vel pręsumpserint, ac nisi dictus Philippus pręfatos articulos ubicunque illos legisse, dogmatizasse, & prędicasse reperiri contigerit, quoties opus fuerit, ad requisitionem Magistrorum, Ministrorum & Fratrum hujusmodi revocaverit, ex nunc, prout ex tunc, & ex tunc, prout ex nunc, ipso facto excommunicationis sententiam, a qua nisi per Romanos Pontifices, vel alios a Nobis potestatem habentes, pręterquam in mortis articulo, non possint absolvi, ac privationis omnium beneficiorum, & officiorum suorum Ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon honorum, & Dignitatum, ac inhabilitationis, etiam ad futura, & alias pęnas a dictis Prędecessoribus nostris, aut alias a jure circa prędicta contra tales generaliter, vel specialiter promulgatas, incurrisse, declarandos fore, & declaravit, ad quę quidem beneficia, officia, honores, & dignitates restitui, vel habilitari non possint, nisi, ut prefertur, per Nos, vel alium super hoc a Nobis potestatem habentem, pręfatum Philippum in expensis in hujusmodi causa legitime factis condemnandum fore, & condemnavit, illarum taxatione sibi in posterum reservata. Et subsequenter Cardinalis pręfatus, expensas ipsas in ducentis & quinquaginta Florenis auri de Camera boni, & justi ponderis provida moderatione taxavit, dilecti filii Edmundi Hunt (10) Ordinum prędictorum (11) quoad premissa Procuratoris super expensis eisdem juramento secuto, prout in Instrumento publico, inde confecto, ipsius Cardinalis sigillo munito, plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Magistri, Ministri, & Fratres hujusmodi dubitant, ne Philippus, & sequaces prędicti pręfatos Articulos, quoties opus fuerit, revocare, & alias Cardinalis sententię hujusmodi reverenter parere non velint, pro parte Magistrorum, Ministrorum, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut providere eis super his de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios premissa executioni debite demandantes, dictamque sententiam, ubi, & quando expedire videritis, auctoritate nostra solemniter publicantes, faciatis eisdem Magistris, Ministris, & Fratribus, vel dicto eorum Procuratori de Florenorum summa hujusmodi pro expensis juxta pręfati Instrumenti earundem condemnationis, & taxationis tenorem plenam, & debitam, satisfactionem impendi. Et nihilominus, legitimis super his per vos habendis servatis processibus, eos, quoties expedierit, aggravare curetis. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis &c. Non obstante si Philippo prefato, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede Indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Nono Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Damnat.*) *Philippus Norreys*, inquit *Waddingus* Annal. Minor. Tomo V ad an. MCCCCXL num. XVI pag. 381, *in Sacra Theologia Magister, Dublinensis Diœcesis, in Hibernia, Ordinum Mendicantium hostis acerrimus, assumptis Armachani armis, & multis contra eos excogitatis insulsissimis, & insanis Propositionibus, scriptisque libellis, in eos abiit errores, ut commissa causa Dominico Sanctę Marię in Via lata Diacono Cardinali in secreto Consistorio, & ex judicio virorum doctorum, primo a Cardinale, mox a Pontifice fuerint ipse, & sequaces tanquam hęretici, & erronei condemnati.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol. 141.* Quibusdam immutatis legitur apud Waddingum mox laudatum, *num. XIX pag. 382.*, & in *Bullario Carmelitano in Eugenio IV Constitut. XVII pag. 198.*

3. *Dublinen.*) In *Hibernia*.

4. *Armachan.*) *Hibernię* Primati.

5. *Baiocen.*) Vulgo *Baieux*, in *Normannia*, Provincia *Galliarum* Regni.

6. *Ribaldi.*) *Italica* vox, *Gallis* olim familiaris, sic enim vocabantur homines vilissimi, *Fures, exules, fugitivi, excommunicati, quos omnes Ribaldos Francia vulgariter consuevit appellare*, ut legitur apud *Parisium in Histor. Anglię ad an. MCCLI.*

7. *Dominico.*) Cognomento *Capranica*, de quo Consulendus *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal.* Tomo *II ad annum M.C CXVII pag. 832.*

8. *Fiscalis.*) Waddingus scribit: *Fidei*.

9. *Periculum generare.*) Nota Propositiones, de quibus hic agitur, acervatim damnari. Non igitur *S. Pius V*, ut vulgo docent recentiores, auctor est hujusce formulę, qua justis de causis & sapienti consilio passim nunc utitur Mater Ecclesia.

10. *Hunt.*) Ex Waddingo: *Suine*. In *Bullario Carmelitano* legitur: *Hunte*.

11. *Ordinum prędictorum.*) Ex Waddingo: *Ordinis Prędicatorum*.

Anno 1440
Die 9 Octobris.

Curam animarum Ecclesiæ Parochialis Sancti Dominici Firman. (1) Fratribus nostris committit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Dominici Firman., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua, mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, non indigne meretur honestas, ut petitiones vestras, illas pręsertim, quę animarum fidelium curam respiciunt, ad exauditionis gratiam, quantum cum Deo possumus, favorabiliter admittamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, quod licet Prior, & Fratres pro tempore existentes Domus vestrę Sancti Dominici Firman., Ordinis Fratrum Prędicatorum, in qua Missę, & alia Divina officia laudabiliter celebrantur, per secularem Presbyterum, ad id ab eis pro tempore electum, seu deputatum duntaxat, curam animarum parochianorum Capellę Parochialis Sancti Thomę in dicta domo fundatę, exercere, ac ipsis Eucharistię, Olei Sancti, & alia Ecclesiastica Sacra-
Diplomatis causa.
menta ministrare consueverint, tamen vos ad evitandum scandala, quę ex carentia, seu negligentia secularis Presbyteri ratione curę, ac administrationis hujusmodi vobis, & dictę Domui possent verisimiliter pervenire, necnon pro salute animarum parochianorum hujusmodi curam exerceri, ac sacramenta hujusmodi ministrari, per idoneos Fratres in Sacerdotio constitutos dictę Domus pręsentes, & futuros, ad id per illius Priorem pro tempore eligendos, seu deputandos duntaxat, ferventius concupiscitis. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut desiderio vestro hujusmodi annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur prout ex debito tenemur Summi Pontificis officii nobis desuper injuncti, fidelium quorumlibet animarum salutem quęrentes, eorumque scandalis, quantum cum Deo possumus, obviare volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica vobis
Delegatio.
auctoritate concedimus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, singuli Fratres in Sacerdotio constituti prefatę Domus pręsentes, & futuri, quos Prior pro tempore existens dictę Domus, quoties sibi expedire videbitur, ad id simul, vel successive duxerit eligendos, seu deputandos, curam animarum omnium & singulorum parochianorum pręsentium, & futurorum Capellę hujusmodi exercere, necnon eis Eucharistię, Olei Sancti, & alia Sacramenta hujusmodi ministrare, libere & licite possint, & valeant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Domus, & Ordinis
Clausula derogans.
Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Septimo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Firman.*) Vulgo *Fermo*, in *Marchia Anconitana*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CXXXVIII fol.*105.

Anno 1440
Die 26 Octobris.

Cœnobii extra muros Ferrarien. (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro Nicolao (3) Marchioni Esten., in Civitate nostra Ferrarien. in temporalibus Vicario nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIis supplicum votis gratum pręstamus assensum, &, ut ea, quę Religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus sollicitudinis nostrę partes. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, tu qui singularem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum devotionis geris affectum, in Domo, sive loco Ecclesię Beatę Marię de Belflore extra, & prope muros Ferrarien., quam, seu quem de novo construi, & ędificari fecisti, Ordinem ipsum institui, ac dictam Domum cum Ecclesia, campanili, campanis, hortis,
Supplex Marchionis petitio.
hortalitiis, structuris, & ędificiis, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, Fratribus dicti Ordinis per illius Magistrum Generalem hac prima vice ad id deputandis, pro usu, & habitatione eorum perpetuis assignari ferventius concupiscas, pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, ut dictus Magister, vel alii per ipsum ad hoc deputandi, pręfatam Domum cum Ecclesia, campanis, campanili, hortis, hortalitiis, structuris, ędificiis, ac juribus, & pertinentiis prędictis pro usu, & habitatione perpetuis dictorum Fratrum, qui inibi sub regularibus ejusdem Ordinis institutis perpetuo vi-
Facultas.
vere debeant, recipere, ac in dicta domo, in qua etiam pręmissum Ordinem, pręsentium serie, Apostolica auctoritate, instituimus, quoscunque Fratres dicti Ordinis, prout eis visum fuerit, ponere, & etiam deputare, eadem auctoritate concedimus per pręsentes: & nihilominus Priori & Fratribus, ac personis, qui in dicta Domo Beatę Marię pro tempore residebunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, gratiis, & indultis aliis, ejusdem Ordinis Prioribus, Fratribus, Domibus, & personis per Sedem Apostolicam in genere quomodolibet concessis, & in

antea

Digitized by Google

antea concedendis, uti, & gaudere valeant, eadem auctoritate tenore presentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Pape Octavi Predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua civitate, aut Villa, vel quovis castro, vel loco alio, ad habitandum quecumque domos, vel loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare presumant, absque Sedis predicte licentia speciali, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre institutionis concessionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Septimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Decimo. Clausula derogans.

1. *Ferrarien.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italia*, in *Longobardia* Pontificiæ Ditionis.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXXXIV *fol.*258.

3. *Nicolao.*) Ex illustrissimâ gente *Estensi* oriundo, *Alberto* patre.

Bona Societatis (1) S. Mariæ Laudum, & S. Petri Martyris apud Fratres Prædicatores Florentiæ constitutæ tributis solvendis obnoxia non esse decernit.

Anno 1441 Die 11 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

AD ea per que Religiosorum quorumlibet utilitati consulitur, & indemnitatibus obviatur, ex injuncto Nobis desuper Apostolice servitutis officio, libenter intendimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Attendentes igitur, quod Domus Sancte Marie Novelle Florentin., Ordinis Fratrum Predicatorum, inter ceteras ipsius Ordinis Domos ubicunque consistentes notabilis, & insignis existit, ac copioso Religiosorum numero sua inibi Altissimo continuo vota reddentium, ac in Divinorum exhibitione laudabiliter servientium, necnon ex eorum virtutibus, ac fructuosis operibus, fidelibus ad illam pro tempore confluentibus, plurimum proficientium abundare dignoscitur, ac cupientes, quod Prior, & Fratres in Domo predicta pro tempore degentes, in bonis, ac juribus ad eorum usus, & utilitatem, pia fidelium largitione relictis hactenus, & in posterum relinquendis, inviolabiliter preservetur, necnon voluntates, & ordinationes fidelium eorundem in ea parte nullatenus omittantur, sed integre executioni debite demandentur, dilecti filii Jacobi de Regno, Ordinis ejusdem ac Theologie professoris, necnon Generalis totius Ordinis supradicti in Romana Curia Procuratoris, in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & auctoritate Apostolica, ex certa scientia, tenore presentium, statuimus, decernimus, & ordinamus, & declaramus, omnia & singula, pecunias, res, & bona mobilia, & immobilia, fructus, census, atque redditus, per quoscunque fideles utriusque sexus Societati laicorum Sancte Marie Laudum, & Sancti Petri Martyris nuncupate in certo ejusdem Domus loco, certis cujuslibet anni diebus, pro nonnullis piis exercendis operibus congregari solitorum, ad usum, & utilitatem Prioris & Fratrum pro tempore predictorum, ut per eos Misse, Anniversaria, & alia divina officia pro eorundem fidelium animarum salute in Domo predicta, sub certis modis, & formis celebrari deberent, ac debeant, relicta, legata, concessa, seu donata, ac in posterum relinquenda, leganda, concedenda, seu donanda, prout, & quemadmodum alia prefate Domus possessiones & bona mobilia, & immobilia fore noscuntur Ecclesiastica, ac ab omnibus, & singulis collectis, impositionibus, subsidiis, & caritativis, & aliis oneribus, vel exactionibus, quibuscunque nominibus nuncupentur, per Nos, vel Sedem Apostolicam, aut quosvis alios, etiam nostra, vel dicte Sedis auctoritate, quomodolibet impositis hactenus, & in posterum imponendis, prorsus, & omnino exempta, & libera ac sub literis, privilegiis, & indultis Apostolicis, presertim de similibus exemptionibus, Priori, & Fratribus pro tempore, ac domui, & eorum bonis hujusmodi concessis comprehensa esse, & ut talia haberi, teneri, censeri, & gubernari, & defendi, necnon privilegiis, & literis exemptionum hujusmodi, ac si illis quoad ea, specialiter emanassent, plenarie uti, & gaudere posse, & debere, quodque etiam illa omnia, & singula juxta voluntates, ordinationes, & alia contenta in Instrumentis publicis super relictis, legatis, concessionibus, seu donationibus pecuniarum, rerum, & bonorum, censuum, ac reddituum Societati ad usus, & utilitatem Prioris, & Fratrum pro tempore factis, & faciendis hujusmodi habitis, & habendis per eos, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, Priori, & Fratribus pro tempore supradictis integre dentur, & assignentur, ac in eorum usus, & utilitatem, & non alias, effectualiter convertantur, necnon dari, assignari, & converti debeant, & quod in toto, vel in parte, ullo unquam tempore, ex quibusvis causis, quovis quesito colore, vendi, alienari, obligari, permutari, vel ad alios, etiam pios, usus, quam Prioris, & Fratrum pro tempore prefatorum, converti, seu assignari nullatenus possint, neque debeant, quodque etiam nulle Ecclesiastice, seu seculares, vel alie persone quecunque, cujuscunque dignitatis, status, Ordinis, officii, seu preeminentie existant, & quibuscunque dignitatibus ecclesiasticis, vel mundanis prefulgeant, necnon quecunque dominia, seu officia ecclesiastica, seu secularia exerceant, seu teneant, in genere, vel in specie, quovis etiam quesito colore de pecuniis, bonis, & rebus, censibus, & redditibus ad usum, & utilitatem Prioris & Fratrum pro tempore relictis, legatis, concessis, seu donatis, ac relinquendis, legandis, concedendis, seu donandis hujusmodi, vel ipsorum aliquo, aut illorum, vel cujuslibet eorum regimine, gubernatione, vel administratione ullo unquam tempore se ingerant, vel intromittant, aut ingerere, seu intromittere, vel contra voluntatem, statutum, decretum, & declarationem nostram hujusmodi venire, facere, aut attentare presumant: preterea omnes & singulos supradictos, & alios quoscunque, quos de cetero contra vo-

Exordium a laude Fratrum.

Indultum.

voluntatem, statutum, decretum, seu declarationem nostram hujusmodi, ac tenorem pręsentium quomodolibet venire, facere, seu attentare contigerit, excommunicationum, suspensionum, & interdicti aliasque sententias, censuras, & pęnas, tam a jure, quam ab homine in similia perpetrantes indictas, statutas, latas, inflictas, seu promulgatas incidisse, & illis irretitos esse, ex nunc, prout ex tunc, auctoritate Apostolica supradicta, harum serie decernimus, & declaramus. Per hoc autem regimen, & gubernationem Capitaneorum pręsentium, & futurorum dictę Societatis, quoad pecunias, res, & bona, census, atque redditus, relicta, & relinquenda prędicta alterare, seu removere, ac etiam Fraternitatem ipsam approbare alias non intendimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus domus, Ordinis, & Societatis prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c Nostrorum statuti, constitutionis, & ordinationis, declarationis, voluntatis, & intentionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo (3), Tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Societatis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.* Hic autem notandum, quod ex ipso Diplomate Bona Societatum, erectarum in Ecclesiis Ordinis, ad Ordinem ipsum spectant, ut in Bulla - *Pretiosus* - declarat S. Pontifex *Benedictus XIII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXI fol.155.*

3. *Quadragesimo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLI*,

Anno 1441 Die 11 Januarii.

Creat Conservatores Societatis (1) S. Mariæ Laudum, & S. Petri Martyris apud Fratres Prædicatores Florentiæ constitutæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Sabinen., & Bononien. ac Perusin. Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie siquidem nostrę emanarunt literę tenoris subsequentis: Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ad ea per quę Religiosorum quorumlibet utilitati consulitur &c (3) Cupientes igitur ut literę ipsę, & eorum effectus irrefragabiliter observentur, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, ac omnia, & singula in eis contenta, ubi, & quando expedire videritis, auctoritate Apostolica solemniter publicantes, ac super his Priori, & Fratribus pro tempore supradictis efficacis defensionis auxilio assistentes, non permittatis eos contra voluntatem, statutum, decreta, declarationes, ac continentiam, atque formam aliorum in literis contentorum hujusmodi, ab ipsis literis expressis, vel aliis quibusvis personis, seu earum aliqua quomodolibet impediri, aut molestari. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii se-
Delegatio. cularis. Et insuper omnes, & singulos, quos vobis constiterit, censuras, sententias, & pęnas prędictas, aut earum aliquam incurrisse, quoties pro parte Prioris, & Fratrum pro tempore prędictorum, desuper requisiti fueritis, tandiu in Ecclesiis, & aliis ecclesiasticis locis, de quibus vobis videbitur, illis, vel illa irretitos esse nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, donec desuper absolutionis beneficium meruerint obtinere. Non obstantibus omnibus supradictis, ac pię memorię Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra Civitatem, & Dięcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam a fine suę Dięcesis ad judicium trahatur, seu ne judices a
Clausula derogans. Sede deputati prędicta extra Civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, seu alii, vel aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine Dięcesis eorundem trahere pręsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali, ac aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel ultra certa loca ad judicium trahi non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo (4), Tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Societatis.*) Consulendum præcedens Diploma.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol.40.*

3. *Consulitur &c.*) Ut in præcedenti Diplomate ad finem usque.

4. *Quadragesimo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLI.*

De

De reficiendo & ampliando Monasterio (1) Venetiarum Corporis Christi.

Anno 1441 Die 17 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorisę, & Conventui Monasterii Corporis Christi, loci de Venetiis, per Priorissam soliti gubernari, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum, viventium, Castellan. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SPeciosus forma prę filiis hominum, & plenus gratia Sponsus Ecclesię, Christus Jesus, inter cetera sanctitatis insignia pręcipue diligit castitatem, ut sibi Virgini, nato de Virgine, & Immaculato Agno Virgines famulentur. Statum etiam vidualem non repellit, cum juxta Sacrę Scripturę eloquia, non solum Virgines, verum etiam viduę ad Regnum cęlorum perveniunt, propter quę dignum reputamus, ut Apostolicę Sedis benignitas virgines, quę se parant accensis lampadibus eidem Sponso obviam ire, atque etiam devotas viduas, quę in humilitatis spiritu in hujusmodi Virginum consortio ipsi Sponso servire desiderant, tanto propensiori caritatis studio prosequatur, quanto ipsę secundum fragilitatem sexus majori dignoscuntur auxilio indigere. Cum itaque, sicut accepimus, Monasterium vestrum, in quo, liberorum spreta propagine, carnem spiritui servire compellitis, & mundania a vobis abjectis illecebris, Altissimo gratum famulatum exhibere studetis, adeo strictum prospiciatur, & arctum, quod modernum Monialium, ob vestram laudabilem, quam ibidem in sanctitatis castimonia observatis vivendi normam, Domino permittente, multiplicatus numerus, non potest inibi commode commorari, ejusque facultates adeo tenues sunt, & exiles, quod ipsius Monasterii structurę, & ędificia ex illis nequeant aliquatenus ampliari; Nos ad ea, quę vestrę commoditatis augmentum respiciunt, favorabiliter intendentes, ac cupientes ex intimis, prefatum Monasterium per sanctarum exercitia operationum in salutem plurimorum, flores honoris, & honestatis incessanter germinare, ac speculum omnium virtutum effici, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnes & singulos utriusque sexus homines ecclesiasticos, & laicos in loco de Venetiis Castellan. Dięcesis degentes, vel ad illum undecunque confluentes, qui peregrinationis ultra mare, seu visitandi limina Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum, aut Sancti Jacobi in Compostellan., vel Sancti Antonii Viennen., Dięcesum, vota quoquo modo emiserunt, aut forsan emitterent in futurum, vobis, aut Procuratoribus vestris, ad fabricam dicti Monasterii pro ędificiorum & structurarum hujusmodi ampliatione, & extensione, tantam pecunię summam liberaliter erogaverint, quantam in executione votorum hujusmodi verisimiliter expositturi essent, si illa personaliter, & corporaliter adimplerent, a votis ipsis, & eorum corporali, & personali executione auctoritate Apostolica tenore pręsentium penitus absolvimus, & perpetuo reddimus absolutos. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo (3), Sextodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Diplomatis causa.

Indultum.

1. *Monasterio.*) Vide *Notas ad Constitutionem XLIX datam XVIII Maii MCCCCXXXV.* Legitur *pag.* 34.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXVIII fol.* 101.
3. *Quadragesimo.*) Stylo Bullarum, Æra communis MCCCCXLI.

Fratres Cœnobii Brunensis (1) Processionem, seu supplicationem (2), Corpus Dominicum deferendo, Dominica infra Octavas Corporis Christi, ut moris est, habeant.

Anno 1441 Die 11 Junii.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

CCXX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis de Czedlitz, & Fontis Sanctę Marię Virginis in Sar, Pragen. (4) Dięcesis, Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Sancti Michaelis, oppidi Brunen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Olomuscen. (5) Dięcesis, petitio continebat, quod licet olim ipsis, eorumque Prędecessoribus, ex Sedis Apostolicę privilegio, cui non extiterit in aliquo derogatum, a tanto tempore, quod ejus contrarii memoria hominum non existit (6), fas fuerit, singulis annis in Festo Dedicationis Ecclesię prefati Sancti, quę in Dominica infra Octavam celebritatis Sanctissimi Corporis Domini Nostri Jesu Christi occurrente celebratur, solemnem per dictum diem Processionem facere, Corpus Dominicum in illa honorifice deferendo, tamen, ab aliquibus annis citra, certi, tunc expressi, olim Basilien. Concilii ad partes illas Legati, patriam illam a fide, & devotione nostra, & dictę Sedis, pervertere satagentes, eosdem Priorem, & Conventum in nostra & Romanę Ecclesię devotione persistentes, ac eisdem Legatis in premissis obedire penitus recusantes, privilegio, facultate, honore, dignitate, Processionis hujusmodi, nulla causa, saltem legitima, subsistente, privarunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, nonnulli ejusdem patrię, qui a nostra, & dictę Sedis devotione recesserant, ad cor reversi, viam agnoverint veritatis, & indecens sit, quod ipsi Prior, & Conventus, qui ferventissime & indefesse in nostra perstiterunt devotione, & fide, remaneant hujusmodi Processionis privilegio, facultate, honore, & dignitate nudati, pro parte ipsorum Nobis fuit humi-

Diplomatis causa.

Digitized by Google

Concessio. humiliter supplicatum, ut providere eis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur attendentes, quod hi, qui constantiores in fide, & devotione persistunt, debent ab aliis in dignitate, & honoribus confoveri, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si vocatis, qui fuerint evocandi, pręmissa fore vera repereritis, super quibus vestram conscientiam oneramus, privationem hujusmodi revocare auctoritate nostra curetis, &, si revocationem ipsam per vos fieri contigerit, ut prefertur, Priorem & Conventum prefatos in eum statum, necnon ad privilegium, honores, & facultatem Processionis hujusmodi restituatis, & redintegretis auctoritate prefata. Non obstantibus pię memorię Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede deputati prędicta extra Civitatem, & Diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere, seu aliquas ultra unam dietam a fine Diœcesis eorundem trahere presumant, ac de duabus dietis, in Concilio Generali, & aliis constitutionibus Apostolicis contrariis quibuscunque; aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Induito hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Tertio Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Brunen.*) In *Moravia*.
2. *Supplicationem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit.VIII.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLVIII fol.*181.
4. *Pragen.*) In *Bohemia*.
5. *Olomuscen.*) *Olomucen.*, vulgo *Olmutz*, in *Moravia*.
6. *Non exhibit.*) Nota quod hoc anno *MCCCCXLI* omni hominum memoria antiquior erat pia Fratrum consuetudo supplicationes solemnes habendi Dominica subsequenti festum *Corporis Christi*.

Anno 1441 Die 14 Junii.

S. Mariæ de Castello Cœnobii Januensis (1) fundandi facultas.

Ex Ughello in Januen. Archiep. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.895 Edit.II.

CCXXI. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Accien. (2), & dilecto filio Priori Prioratus Sancti Theodori extra muros Januen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. ROmani Pontificis sapientia circumspecta, cunctarum Orbis Ecclesiarum solicitudinem gerens, circa ea, quę illarum directionem concernere noscuntur, diligenter intendit, necnon sublatis ab ipsis dispendiis singulis, & universis circumstantiis debite compensatis, nonnunquam, prout etiam id pro divini cultus augmento & Religionis propagatione, ac alias salubriter expedire conspicit, earum statum alternat, atque commutat, grataque in eisdem Deo plantaria subrogat, ut exinde Ecclesię ipsę prosperis gratulentur eventibus, ac felicia in spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementa. Sane pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Thomę (3) de Campofregoso Ducis, ac nonullorum nobilium de Justinianis (4), civium Januensium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet Collegiata ac parochialis Ecclesia Beatę Marię de Castello Januen. una ex antiquioribus Ecclesiis in Civitate Supplex petitio. Januen. consistentibus, ac alias nobilis, & insignis, necnon in ea una Prępositura, quę Dignitas inibi principalis, ac curata, & electiva existit, & quatuor Canonicatus, & totidem Prębendę, & nonnullę perpetuę sine cura Capellanię, pro uno Preposito, & quatuor Canonicis, necnon certis Capellanis ibidem in Missis & aliis divinis officiis perpetuo servire debentibus, instituti fore noscantur, tamen a multis annis citra, Prępositus, Canonici, & Capellani interim existentes dictę Ecclesię, seu eorum major pars debitam apud eam residentiam facere neglexerunt, ac negligunt, illaque propterea, ac alias diversimode in Missarum celebratione, & Divinorum exhibitione defectum non modicum, necnon plura in spiritualibus & temporalibus sustinuit, prout hodie sustinet, detrimenta. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Dux, & qui Parochiani dictę Ecclesię sunt cives prędicti, provide considerent, ac Laus Fratrum. sperent, quod propter vitam laudabilem, necnon virtutes, & opera fructuosa Religiosorum Ordinis Fratrum Prędicatorum sub illius regulari observantia degentium Ecclesia ipsa, si illa, suppressis in ea Prępositura, Capellanis, ac Canonicatibus & Prębendis prędictis, in domum conventualem ejus Ordinis erigeretur, dictorumque supprimendorum res & bona omnia ad usum Prioris, & Fratrum in domo ipsa pro tempore commorantium, & alias ad fabricam & utilitatem dictę domus perpetuo concederentur, & applicarentur, non solum exinde reformationem, & augmentum susciperet, sed universi de Civitate prędicta, & alii fideles in ea pro tempore commorantes plurima suarum animarum utilitates, consolationes, & gaudia sentire debeant. Quare pro parte Ducis, & civium prędictorum Facultas. Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cultus augmentum, ac Religionis propagationem hujusmodi nostris potissime temporibus, ubique locorum vigere intensis desideriis affectantes, ac alias de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, vos, vel alter vestrum, auctoritate nostra diligenter vos informetis, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse reperietis, super quo vestram conscientiam oneramus, Pręposituram, necnon omnes & singulos Canonicatus, & Prębendas, ac Capellanias prędictas, quarum omnium fructus, redditus, & proventus centum & quinquaginta Florenorum auri de Camera, secundum communem ęstimationem valorem, ut ipsi Dux & cives asserunt, non excedunt, in dicta

pror-

prorsus & omnino supprimere, & extinguere, illisque suppressis, & extinctis, Ecclesiam præfatam cum habitationibus, hortis, officinis & pertinentiis suis omnibus & contiguis, & ad ipsam spectantibus in domum conventualem prędicti Ordinis pro usu, & habitatione perpetuis quorundam Fratrum Ordinis, & observantię prędictorum, creare, & erigere, necnon omnia & singula Ecclesię, Pręposituræ, Capellaniarum, & Canonicatuum, & Pręb endarum præfatorum possessiones, census, responsiones, & bona mobilia, & immobilia, necnon libros, calices, paramenta, ceteraque Ecclesiastica ornamenta, domui erigendę, ac Fratribus pręsentibus & futuris Ordinis & observantię hujusmodi, perpetuo, ac libere donare, applicare, & appropriare eadem auctoritate curetis. Ita quod liceat illis ex Fratribus ipsis, quos Magister Generalis pro tempore existens dicti Ordinis ad id duxerit eligendos, per se, vel alium, seu alios, Ecclesię cum contiguis habitationibus, hortis, officinis, & pertinentiis, ac libris, calicibus, paramentis, & ornamentis hujusmodi, quamprimum ipsa Ecclesia in domum conventualem per vos vigore pręsentium erecta fuerit, ut pręfertur, necnon Priori, & Fratribus in dicta erigenda domo pro tempore degentibus, quam primum simul, vel successive veri Prępositus, Canonici, & Capellani Ecclesię pręfatę cesserint, vel decesserint, seu alias Pręposituram, Canonicatus, & Pręb endas, ac Capellanias ipsas quomodolibet dimiserint, etiam simul, vel successive, bonorum, possessionum, censuum, responsionum, juriumque & pertinentiarum prędictorum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, necnon illorum omnium & singulorum fructus, redditus, & proventus ad usum, fabricam, & utilitatem prędictas convertere, & exponere, inibique structuras, & ędificia ad Conventualitatem necessaria, & opportuna, construi facere, necnon ipsis pręsentibus & futuris Fratribus in Domo prędicta perpetuo habitare & morari, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus privilegiis, ac literis per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet Ecclesię, Pręposito, Canonicis, & Capellanis prędictis concessis, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum pręsentibus inserti forent, haberi volumus pro expressis, necnon felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua inter cetera prohibetur, ne Fratres de Ordinibus Mendicantium in aliqua Civitate domum de novo recipere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon Ecclesię, & Ordinis prędictorum, juramento, Confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Pręp ositura, ac Canonicatibus, & Pręb endis, necnon Capellaniis hujusmodi specialės, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus, generales pręfatę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus ad Pręposituram, Canonicatus, & Pręb endas, ac Capellanias prędictas volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Dignitatum, Canonicatuum, & Pręb endarum, vel Beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus &c. Nos enim, si erectionem prędictam per vos vigore pręsentium fieri contigerit Priori, & Fratribus in Domo pro tempore degentibus hujusmodi, ac eidem Domui, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indultis, & gratiis per Sedem prędictam & alias quomodolibet aliis Ordinis hujusmodi domibus, Prioribus, & Fratribus generaliter concessis uti valeant pariter & gaudere, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium de speciali gratia indulgemus, ac volumus & ordinamus, quod propterea Cura Parochianorum pro tempore existentium Ecclesię prędictę nullatenus negligatur, sed per unum ex Fratribus prędictis, vel secularem a Priore pro tempore existente domus hujusmodi ad id pro tempore deputandum Sacerdotem idoneum laudabiliter exerceatur. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Decimo Octavo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Clausula derogans.

1. *Januensis.*) In Liguria. Hujus diplomatis meminit *Fontana Monument. Dominican. Parte III Cap. I ad ann. MCCCCXLI pag.* 337.
2. *Accien.*) Consulendus *Ughellus in Episcop. Accien.*
3. *Thoma.*) Adeas *Ughellum* loco laudato.
4. *De Iustinianis.*) *Sunt in hac Ecclesia, inquit Ughellus pag. 897, plures ex Justiniana nobilissima familia viri clarissimi, inter quos Paris Henrici filius Sacelli majoris Fundator, qui sibi, suisque sepulcrum posuit, & Andreas Januensium Dux.*

Narbonensis (1) Archiepiscopus, ipsiusque Suffraganei Provinciæ Narbonensis Inquisitorem habeant commendatum.

Anno 1441 Die 1 Julii.

Ex Percino (2) in Opusculo De Inquisitione Parte III Cap. III pag. 100.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Narbonensi, & ejus Suffraganeis Carcassonensi, S. Pontii Tomeriarum (3), Agathensi (4), & Electensi (5) Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CCXXII.

Scripsit nobis fraternitas vestra, dilectum filium Fratrem Petrum de Turelure hęreticę pravitatis Inquisitorem in Provincia Narbonensi intendere (6) aliqua ad jurisdictionum vestrarum interesse tangentia a Nobis petiisse, & impetrasse, supplicatisque, ut eum in brevi de eo ab exorbitantiis a jure alienis coerceamus, cum nollemus prędicto quicquam in vestrum, & Pręlatorum Provincię pręjudicium facere. Ad quę respondentes fatemur, Inquisitorem aliquando significasse, justam sibi fore querimoniam adversus nonnullos vestrum, se in suo Inquisitionis officio perturbantes; atque etiam pro viribus impedientes; petens sibi per Nos viam, & modum ostendi, quibus totaliter in posterum exercere possit

Diplomatis causa.

poſſit officium, ut cum honore Dei, & ſui officii integritate valeret lites, jurgia, & contradictiones Ordinariorum effugere, & declinare. Cum igitur noſtrę ſit intentionis, prout ex officio paſtoralis curę Nobis incumbere, non ignoratis, & vos, & ipſum Inquiſitorem in veſtris, & ſuis juribus confovere, & lites, & controverſias, quę fortaſſis inter vos vigerent, cum juſtitia tollere, & terminare; Hortamur in Domino veſtram fraternitatem, ut attente conſiderantes, quod hujuſmodi Inquiſitores ab Eccleſia fuerunt inſtituti ad relevandum Ordinarios parte ſolicitudinis illis incumbente, & in favorem, & augmentum fidei catholicę, enervationem, & extirpationem hereticę pravitatis, contenti eſſe velitis in hac materia diſpoſitionibus, & inſtitutis Sacrorum Canonum, & ad negotium hoc hereſum; quo nullum in Eccleſia habetur majus, prędictis Inquiſitoribus aſſiſtere favoribus opportunis. Nam ſicut gratum erit Nobis, & ſumme acceptum quicquid favoris, commodi, & adjumenti prędictis a Fraternitatibus veſtris juxta ſpem noſtram pręſtabitur, ita moleſtias, & illata eorum laudabili exercitio diſturbia, cum diſplicentia audiremus. Pro bono autem concordię volumus, ut gravaminibus propter quę ab ipſo Inquiſitore per vos extitit appellatum, ab eodem revocatis, lites, quę hodie inter vos pendent indeciſę, ſopiantur penitus, & extinguantur: prout Nos illas in revocationis antedictę eventum, ad Nos auctoritate Apoſtolica advocantes, tenore pręſentium extinguimus, caſſamus, & pro non eventis, & caſſatis, haberi volumus, & mandamus. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Quadrageſimo Primo, Kalendis Julii, Pontificatus noſtri Anno Undecimo.

Commendatio.

1. *Narbonenſis*,) In *Occitania* ubi cetere Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
2. *Percino*.) Ex Autographo *Carcaſſonenſi*:
3. *S. Pontii Tomeriarum*.) *S. Pons de Tomiers*.
4. *Agathenſi*.) *Agde*.
5. *Electenſi*.) Seu *Alectenſi*, vulgo *Alet*.
6. *Intendere*.) Fortaſſis. *Interdum*.

Anno 1441 Die 19 Julii.

Ne quis exportet libros (1) e collegio S. Auguſtini, vel e Cœnobio Papien. (2)

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

CCXXIII.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Epiſcopo Oſtien. Sanctę Romanę Eccleſię Cardinali, & Archiepiſcopo Mediolanen., ac dilecto filio Abbati Monaſterii Sancti Salvatoris extra muros Papien., Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium. UT illa, quę pro incremento ſtudiorum, ac decore, & ſtatu piorum locorum, Religioſarumque perſonarum, tam pie, quam provide deputata noſcuntur, ab omni valeant perverſa machinatione ſervari, libenter futuris pręcaventes eventibus, ſic providere ſalubriter affectamus, ut temerariis auſibus obviando, pia quęcunque opera ſtabili valeant firmitate vigere. Sane pro parte venerabilis Fratris noſtri Brandę (4) Epiſcopi Sabinen. (5), Sanctę Romanę Eccleſię Cardinalis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipſe zelo pię devotionis accenſus, cupiens tam pauperibus ſcholaribus in Collegio Sancti Auguſtini Papien. commorantibus, quam & Religioſis Domus Sancti Apollinaris extra (6) muros Papien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, opportunitatibus providere, ut in eiſdem

Diplomatis cauſa, Collegio, & Domo ſtudentes in eis literarum ſtudiis valerent efficacius, & commodius intendere, librorum cupia vero deeſſet, tam Collegio quam Domui prędictis, de libris, tam in Theologia, quam in Jure canonico, & civili, ac aliis licitis facultatibus in non parvo numero providere curavit, atque providit, illoſque in eiſdem locis juxta ipſorum opportunitatem, & condecentiam locorum realiter aſſignari fecit, dedit, atque donavit proponens etiam juxta facultatem a Domino ſibi pręſtitam locis ipſis de aliis etiam neceſſariis libris ſucceſſu temporis providere. Quare pro parte ipſius Epiſcopi Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut pro perpetua librorum hujuſmodi, qui ad pręſens in dictis locis habentur, & in futurum, dante Domino, haberi contigerit, conſervatione, atque tutela, proque ipſorum pauperum ſtudentium, & Religioſorum commodo, & utilitate, providere locis pręfatis paterna diligentia curaremus. Nos igitur ipſius Epiſcopi, Collegii hujuſmodi fundatoris (7) & dotatoris, piiſſimum opus, & laudabile propoſitum in Domino plurimum commendantes, ac ſuper librorum hujuſmodi conſervatione, ac tuta cuſtodia, quantum cum Deo poſſumus, providere cupientes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, circumſpectioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus veſtrum per vos, vel alium, ſeu alios, eiſdem Collegio, & Domui efficacis favoris, & defenſionis auxilio aſſiſtentes, omnes, & ſingulos tam clericos, quam laicos in Civitate Papien., vel alibi conſtitutos, cujuſcunque ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, etiamſi Pontificali, vel alia quavis pręfulgeant dignitate, auctoritate pręſentium moneatis. quos, & Nos ex nunc pręſentium tenore monemus, vel alter veſtrum moneat, eiſque, & ipſorum cuilibet in virtute ſanctę obedientię, & ſub excommunicationis pęna, quam in eos, & eorum quemlibet ex nunc prout ex tunc, ferimus, & etiam promulgamus, quamque ſecus pręſumentes incurrere volumus ipſo facto, auctoritate noſtra man-

Inhibitio. detis, ne libros hujuſmodi, aut aliquem illorum, quovis quęſito colore, extra Collegium, aut Domum pręfata portare, aut illos, vel illorum aliquem ſubtrahere, furari, abducere ſeu alias occupare, aut occupari, ſubtrahi, abduci, vel furari, facere, ſeu in hujuſmodi conſilio machinari, aut pręſumptoribus auxilium, vel favorem quovis modo prębere pręſumant, alioquin eos, & eorum ſingulos, qui monitionibus hujuſmodi non paruerint cum effectu, quoſque in pręmiſſis, aut eorum aliquos reos, & culpabiles eſſe noveritis, eorumque complices, & ſequaces, quoties id vobis conſtiterit, aut ſuper hoc fueritis requiſiti, ſeu alter veſtrum fuerit requiſitus, tandiu in Eccleſiis, ſive locis, in quibus vobis videbitur, dum ibidem populi multitudo convenerit ad divina, diebus Dominicis, & feſtivis excommunicatos etiam nominatim publice nuncietis, & faciatis ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius evitari, donec

donec ad cor reversi libros subtractos hujusmodi restituerint, aut de similibus libris, eisdem locis, valore, & decentia paribus providere curaverint cum effectu, ac ab incursu hujusmodi sententię post restitutionem integre factam absolutionis beneficium meruerint obtinere. Et nihilominus, ne super pręmissis per aliquos possit ignorantia quomodolibet allegari, volumus, per vos, vel alterum vestrum anno quolibet, prout vobis visum fuerit, omnes hujusmodi personas in genere requiri, atque moneri, ne contra pręsens mandatum aliquis quicquam attentare pręsumat, & quod etiam Episcopus Papien. pro tempore existens, cui in virtute sanctę obedientię, & sub similis interminatione sententię pręsentium auctoritate mandamus, ne aliquis valeat in pręmissis similem ignorantiam allegare, in Ecclesiis, & locis pręfatis, anno quolibet, semel saltem, pręsens mandatum faciat solemniter publicari. Constitutionibus Apostolicis, vel aliis in contrarium editis, non obstantibus quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut denunciari, vel evitari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; Contradictores per censuram &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Quarto Decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Libros.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Papien.*) Seu *Ticinen.*, vulgo *Pavia*, in *Italia*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIX fol.* 75.
4. *Branda.*) *Castellionei*, de quo legendus *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCX pag.* 802.
5. *Sabinen.*) Hinc emendandus *Oldoinus* mox laudatus, qui *pag.* 803 docet Brandam *nunquam Portuensem Ecclesiam cum Sabinensi mutasse*. Commutavit certe, & ad Ecclesiam *Sabinensem* translatus est *IV* Kalendas Februarii *MCCCCXL*. Adeas *Ughellum in Episcop. Portuen. Tomo I Italię Sacrę pag.* 143, & *in Episcop. Sabinen. pag.* 179. *Edit. II.*
6. *Extra.*) Nunc intra.
7. *Fundatoris.*) Huc spectat inscriptio, quę legitur apud *Oldoinum pag.* 803.

Quędam ad hospitium Firmanum (1) fundandum legata destinat Sacello construendo in Ędibus Sacris Firmani Cœnobii.

Anno 1441 Die 2 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCXXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Nicolao (3) Tituli S. Crucis in Jerusalem Presbytero, & Dominico (4) S. Marię in Via lata (5) Diacono Cardinalibus, ac Venerabili Fratri Episcopo Racanaten. (6), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circumspecta nonnunquam fidelium ultimas voluntates, pręsertim cum ex intentione, a qua illę exortę sunt, effectum debitum provenire conspicit, justis etiam, & rationabilibus suadentibus causis variat, atque commutat, necnon desuper disponit, & ordinat, prout etiam pro ipsorum fidelium animarum salute id conspicit in Domino salubriter expedire. Sane pro parte dilectę in Christo filię Antonnuccię, relictę quondam Petri Antonii Manni laici, viduę Firmanę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim dictus Petrus Antonius condens de bonis suis in ejus voluntate ultima Testamentum, dictam Antonnucciam ejus universalem heredem instituit, ac inter cetera voluit, & ordinavit, quod in domibus ipsius proprię habitationis in Civitate Firmana consistentibus una Ecclesia sub vocabulo S. Petri Martyris constitui, & erigi, ac habitationes ad usum sex Religiosorum Ordinis Fratrum Prędicatorum necessarias fieri, videlicet per Antonnucciam prędictam, dum vitam duceret in humanis, & id tunc vellet, ac Priorem, & Lectorem pro tempore existentes domus Sancti Dominici Firmani dicti Ordinis, & nonnullos alios tunc nominatos Testamenti hujusmodi Executores, alioquin post obitum pręfatę Antonnuccię, videlicet infra annum ab obitu hujusmodi computandum; quodque etiam pręfati sex Religiosi ibi continuo remanere, ac in Missis, aliisque divinis officiis, prout in aliis domibus pręfati Ordinis consuetum est, pro anima dicti Testatoris, ac defunctorum ejusdem, servire deberent, necnon pro dote Ecclesię, & sustentatione Religiosorum prędictorum nonnulla tunc expressa, ejus possessiones, & bona reliquit, ac legavit, hac tamen conditione adjecta, quod si voluntas sua hujusmodi effectum minime sortiretur, tunc & eo casu bona omnia pro constructione, dote, & sustentatione relicta hujusmodi ad domum Sanctorum Johannis & Pauli, loci de Venetiis, pręfati Ordinis, Castellanę Dioecesis, pervenirent, & quod illius Fratres de illis in Ecclesia dictę eorum Domus, seu infra illius territorium unam Ecclesiam sub vocabulo prędicto erigi, & construi facere, ita quod inibi sex ad minus Fratres Ordinis hujusmodi continuo, ut pręfertur, permanere, & servire, alioquin ipsa omnia relicta bona Ecclesię S. Marci dicti loci de Venetiis devenirent, de quibus illius pro tempore procuratores Memoriam sub vocabulo pręfato facere, tenerentur, ac etiam quod dicta bona in alium usum converti non possent, & nonnulla alia voluit, reliquit, & ordinavit, prout in publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfata Antonnuccia provide consideret, quod domus Testatoris hujusmodi infra metas duarum Ecclesiarum Parochialium ad invicem propinquarum, ac etiam circa illas alię domus quorundam magnorum civium Firman. fore noscantur, & quod exinde plures, prout verisimiliter pręsumitur, inter Fratres, in domo erigenda degentes, & Parochialium Ecclesiarum Rectores pro tempore, ac Cives hujusmodi, controversię, & scandala exoriri possent, ac propterea cupiat, etiam ad vitam suam, loco dictę erigendę Ecclesię unam Capellam sub vocabulo S. Petri in Ecclesia domus S. Dominici, in qua Corpus pręfati Testatoris sepultum existit, de summa ad constructionem per Testatorem relicta hujusmodi erigi, & fundari, inibique Missas, & alia divina officia pro Testatoris, & ejus Defunctorum

Diplomatis causa.

animarum salute celebrari, necnon reliqua bona omnia per Testatorem pro dote erigendę Ecclesię, ac sustentatione Fratrum in ea servire debentium, hujusmodi domui prędictę, ac ejus pro tempore Priori, & Fratribus perpetuo applicari, & concedi, pro parte Antonnuccię prędictę, ac dilecti filii Jacobi de Regno, Ordinis prędicti, & Theologię professoris, ac pro eodem Ordine in Romana Curia Procuratoris, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut desiderio Antonnuccię hujusmodi annuere, & alias super premissis statui, & utilitati Domus Sancti Dominici, ac saluti animarum prędictarum, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac domorum habitationis Testatoris, aliorumque omnium singulorum bonorum, & possessionum per Testatorem tam pro erectione, quam dote, & sustentatione hujusmodi relictorum qualitates, quantitates, valores, vocabula, atque confines, pręsentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circunspectioni vestrę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, de pręmissis certam, & diligentem informationem suscipiatis, &, si per informationem hujusmodi ea esse vera repereritis, super quo vestram conscientiam oneramus, auctoritate Apostolica statuatis, ordinetis, & concedatis, quod de summa exponenda pro erectione Ecclesię construendę hujusmodi Antonnuccia, ac Prior, & Lector hujusmodi, & illi ex aliis executoribus prętatis, qui superstites fuerint, etiam vivente ipsa Antonnuccia, alioquin, ea defuncta, quam primum fieri poterit, ipsi Prior, Lector, & alii tunc degentes executores duntaxat unam Capellam sub vocabulo dicti S. Petri in Ecclesia prętatę Domus S. Dominici erigere, construere, & fundare possint, & debeant; ac ulterius domui S. Dominici, ejusque pro tempore existentibus Priori, & Fratribus supradictis tam domus habitationis Testatoris, quam reliqua omnia, & singula pro dote erigendę Ecclesię, ac sustentatione Fratrum in ea permanere debentium per eum relictas, & legatas possessiones, & bona hujusmodi auctoritate prędicta perpetuo donare, appropriare, applicare, atque concedere, aliaque omnia, & singula, per quę effectus gerendorum vigore pręsentium prędictorum adimpleri valeat, facere, & exequi curetis, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Nos enim, si statutum, ordinationem, ac donationem, & concessionem prędicta per vos, ut premittitur, fieri contigerit, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illa omnia sic per vos, ut pręfertur, tunc gesta, & facta ex nunc, & antea perpetuo valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, perinde in omnibus, & per omnia, ac si idem Testator domos, habitationes, & alia per eum, ut pręmittitur, relicta, & legata bona supradicta pro fabrica, & erectione, Capellę, ac domui S. Dominici ejusque Priori, & Fratribus prędictis donasset, ac libere reliquisset, & deputasset, quodque etiam Prior, & Fratres in domo S. Dominici pro tempore degentes hujusmodi singulis diebus, ad minus unam Missam pro animabus prędictis in dicta Capella, postquam constructa fuerit, per unum ex eis celebrare teneantur. Non obstantibus pręmissis, & aliis in dicto Instrumento contentis, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac domus S. Dominici, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a prętata sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Quarto Nonas Augusti, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *Firmanum.*) *Fermo*, in Marchia *Anconitana*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Firmano*.
3. *Nicolao.*) *Albergato*, quem *non modo Ordinis Carthusianorum, sed Ecclesia sancta decus & ornamentum* fuisse, docet *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXVII pag.* 249.
4. *Dominico.*) Cognomento *Capranica*, de quo consulendus *Oldoinus* mox laudatus *pag.* 832.
5. *S. Maria in Via Lata.*) Nota hoc anno *MCCCCXLI* titulo *S. Mariæ in Via Lata* Cardinalem *Dominicum* ornatum dici. Hinc dilucidatur quæstio de qua *Oldoinus pag.* 834.
6. *Racanaten.*) *Recanaten.*, seu *Recineten.*, vulgo *Recanati* in Marchia prædicta.

Anno 1441 Die 29 Augusti.

Ut Albenses (1) Sorores de Pœnitentia veniant in possessionem Domus Humiliatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Aquen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, per quę fidelium utriusque sexus personarum, pręsertim sub regulari habitu, ac vitę castimonia Altissimo famulantium omnium utilitati consulitur, & opportunitatibus subvenitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio, libenter intendimus, illaque favoribus, quantum cum Deo possumus, prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Margaritę (3), Marchionissę Montisferrati, & aliarum Sororum de Pęnitentia Sancti Dominici, in Civitate Alben. commorantium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet in Domo Sanctę Marię Magdalenę Alben. Ordinis Humiliatorum unus Prępositus, ac quinque, vel sex Fratres, necnon, disjunctim tamen ab illis, decem vel undecim Sorores prętati Ordinis Humiliatorum (4) permanere, & ex illius facultatibus eorum vitę subsidia percipere consueverint, Domus tamen ipsa Fratribus, & Sororibus inibi habitantibus, illius moderno Prępolito duntaxat excepto, penitus destituta remansit, & remanet, &, sicut eadem petitio subjungebat, si eadem Domus, Ordine Humiliatorum, ac Conventuali Prępositura inibi penitus suppressis, cum omnibus possessionibus, & bonis mobilibus, & immobilibus, ac annexis, & aliis juri-

Supplex petitio.

Juribus, & pertinentiis suis Sororibus de Pęnitentia Sancti Dominici in Civitate hujusmodi commorantibus prȩsentibus, & futuris perpetuo concederetur, applicaretur, & incorporaretur, ex hoc Sorores pro tempore de Pęnitentia hujusmodi plura in eorum opportunitatibus commoda sentirent, & circa Orationes Altissimo exhibendas, ac alia pia & bona opera exercenda, prout etiam ratione Institutorum earundem, tenentur, commodius intendere valerent, pluresque etiam mulieres dictę Civitatis ad suscipiendum earum habitum facilius invitarentur. Quare pro parte Marchionissę, & aliarum Sororum prędictarum, ac dilecti filii Nobilis viri Johannis Jacobi (5) Marchionis Montisferrati, sub cujus temporali dominio Civitas ipsa consistit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc, statui Sororum de Pęnitentia hujusmodi opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de prȩmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de prȩmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Domum prędictam, cujus fructus, redditus, & proventus sexaginta florenorum auri de camera, secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipsę exponentes asserunt, non excedunt, suppressis inibi per te prius Prępositura, & Ordine Humiliatorum hujusmodi, cum annexis, ac aliis bonis, possessionibus, juribus, & pertinentiis supradictis universis, Sororibus prȩsentibus, & futuris de Pęnitentia hujusmodi juxta ipsarum ritus, mores, statuta, & consuetudines perpetuo tenendam, regendam, & gubernandam, auctoritate prȩfata perpetuo concedas, incorpores, applices, & assignes, ita quod, cedente, vel decedente Prȩposito prędicto, seu alias Domum ipsam quomodolibet dimittente, liceat Sororibus de Pęnitentia hujusmodi per se, vel alium, vel alios corporalem possessionem Domus, annexorum, bonorum, possessionum, jurium, & pertinentiarum prędictorum, auctoritate propria libere apprehendere, ac fructus, redditus, & proventus prȩfatos in suos & dictę Domus usus, & utilitatem convertere, & exponere, Diȩcesani loci, vel alterius cujuslibet super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis Humiliatorum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prępositura hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales prȩfatę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus ad Prępositum, & Domum hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem dignitatum, vel beneficiorum aliorum prȩjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis specialibus, vel generalibus Religiosis hactenus concessis quorumcunque tenorum existant, per quę prȩsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Quarto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo. — *Mandatum.* — *Clausula derogans.*

1. *Alben.*) Vulgo *Alba*, in *Monteferrato*, Ducatu *Italiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXL fol. 94.*
3. *Margarita.*) Beatæ, cognomento *Magna*, ex illustrissima Ducum *Sabaudiæ* prosapia oriundæ. Ipsius corpus miræ magnitudinis, & formositatis, incorruptum servatur. Ejusdem Festum celebratur die *XXVII* Mensis Novembris.
4. *Humiliatorum.*) Hinc non solum viros, sed etiam pias mulieres Ordini *Humiliatorum* nomen dedisse discimus.
5. *Johannis Jacobi.*) Qui *Theodoro Palæologo* patre, matre *Johanna*, Ducis *Roberti* filia, natus erat. Mortua *Johanna*, Beata *Margarita* nupserat *Theodoro*. Hinc *Johannes Jacobus* Beatæ *Margaritæ* privignus erat.

F. Eliam Bodandi delegat, qui Lemovicenses (1) absolvat.

Anno 1441 Die 6 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eliȩ Bodandi Ordinis Prędicatorum, necnon Theologię professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ANimarum saluti providere cupientes, ad ea libenter intendimus, per quę salus hujusmodi procurari, & ipsarum periculis animarum valeat salubriter obviari. Dudum siquidem ad felicis recordationis Martini Papę V, Prędecessoris nostri, notitiam deducto, quod quamplures utriusque sexus homines tam Civitatis, & Diȩcesis Lemovicen., quam locorum vicinorum, talia, propter quę Sedes Apostolica, sive illius auctoritas consulenda fuerat, peccata commisissent, qui vel propter guerras partium illarum, aut longam dictę Sedis abinde distantiam, viarumque discrimina, seu corporalem eorum impotentiam pro absolutionibus a peccatis eisdem obtinendis ad Sedem ipsam recurrere tunc nequibant, in suarum grave periculum animarum, idem Prędecessor periculis hujusmodi obviare volens, tibi confessiones aliquorum ex ipsis audiendi, illosque in casibus, in quibus Minores Pęnitentiarii in Romana Curia, tunc residentes, absolvere possent, absolvendi ad certum tempus tunc expressum per suas literas (3) concessit facultatem. Cum autem tempus hujusmodi dudum expiraverit, &, sicut Nobis nuper innotuit, interim in prędictis partibus hujusmodi guerrę non cessaverint, sed potius invaluerint, necnon temporum causante malitia homines ad illicita committenda procliviores efficiantur, ac propterea aliquis idoneus, aliqua super providendis Christi fidelibus, de absolutionibus, & aliis remediis salutaribus speciali potestate a dicta Sede suffultus, ibidem fore poterit plurimum opportunus. Nos, attendentes, quod tu, sicuti a multis intelleximus, Verbum Dei in Aquitanię partibus per multa tempora populo dictarum oc- — *Exordium.* — *Diplomatis causa.* — *Indultum.*

occasione guerrarum afflicto, prędicando, eos verbo, pariter & exemplo boni operis informare consuevisti, hac consideratione inducti, tibi, qui, ut asseris, dilecti filii nobilis viri Ludovici (4) Dalfin (5) Viennen. Confessor existis, ut tu, quoad vixeris, Confessiones omnium & singulorum utriusque sexus dictę Diœcesis hominum, sua peccata tibi confiteri volentium, audire, & Confessionibus hujusmodi diligenter auditis, eis debitam etiam in casibus temporalibus (6) absolutionem impendere, ac pęnitentiam salutarem injungere valeas, plenam & liberam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus facultatem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Octavo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Lemovicenses.*) In *Gallia Aquitanica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.* 190.
3. *Literas.*) Constitutionem nempe *CXCVII Martini V*. Legitur *Tomo II pag.* 666.
4. *Ludovici.*) Hujus nominis *II*.
5. *Dalfini.*) Seu *Delphini*, vulgo *Dauphin*. Sic primogenitus *Galliarum* Regis vocatur ex *Delphinatus* Provincia.
6. *Temporalibus.*) Papalibus.

Anno 1441 Die 7 Septembris.

Commendat (1) Fratres nostros Prælatis & populo Duracen., Antibaren. Albanen., Cunanien., Polaten., Rasciæ, & Serinæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Duracen., & Antibaren. Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliarum Ecclesiarum Prælatis, necnon Clero, & populo in Duracen., Antibaren. (3), Albanen., Cunanien., Polaten. Rascia, & Serina Provinciis, & Diœcesibus, constitutis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Licet supra vires arduis mens nostra jugiter occupata negotiis &c. (4) Antibaren., ac aliis Provinciis pro reductione, & doctrina populorum hujusmodi per Priorem Provincialem Provincię Dalmatię, vel Priorem Conventus Domus Duracen., vel alios Superiores Pręlatos Ordinis ejusdem, quibus a Sede Apostolica est hujusmodi prędicationis cura commissa, per se mittuntur, qui licet in voluntaria paupertate, & vitę austeritate persistant devotissime, indigent tamen locis, & mansionibus, ubi possint quandoque post labores perpessos in Domino recreari, quas cum ex se non habeant, fraternitates, & caritates vestras in Domino requirimus, & hortamur, per Apostolica vobis nihilominus scripta mandantes, quatenus tam dilectum filium Nicolaum de Sancto Severino, dicti Ordinis professorem, & in Sacra Theologia Magistrum, asserentem se ad hujusmodi Prędicationis officium per prefatum Priorem Provincię

Mandatum.

Dalmatię jam pridem deputatum, quam & deinde alios dicti Ordinis Fratres idoneos ab eodem Magistro Nicolao successivis temporibus ad hoc deputandos, & transmittendos, eum ad Provincias, Civitates, Terras, Villas, Castra, & alia loca vestra pervenerint, pio recipientes, admittentes, & pertractantes affectu, verba vitę, & salutaris prędicationis hujusmodi, quę & juxta continentiam literarum felicis recordationis Innocentii IV, & Alexandri IV, & Benedicti XI, Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, per nostras literas, cum quadam extensione innovatarum, coram vestra devotione duxerint proponenda, ita devota mente, & sinceris cordibus admittatis, ut errantibus, ac deviis populis hujusmodi ad salutares & uberes fructus reductionis, & devotionis accrescant, ac, cooperante Altissimo, populi hujusmodi ad viam veritatis aspirent, & salus ipsorum, prout in Domino cupimus, perveniat animarum, vosque provide nostram, & Sedis Apostolicę Benedictionem, & gratiam uberius consequi valeatis. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Commendat.*) Legenda *Constitutio CLXXX data XV Decembris MCCCCXXXVIII pag.* 93.
2. *Archivo*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.* 216.
3. *Antibaren.*) Vulgo *Antivari*, in *Dalmatia*. De ceteris Provinciis dictum est in *Constitutione* mox laudata.
4. *Negotiis &c.*) Ut in *Constitutione CLXXX data XV Decembris MCCCCXXXVIII* ad hæc usque verba *Quam Duracen*. Legitur *pag.* 93.

Anno 1441 Die 20 Septembris.

Donat Sororibus nostris de Pœnitentia Palatium (1) & Ecclesiam S. Cæciliæ de Urbe trans Tiberim.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Vicarię, & Sororibus Tertii Ordinis Sancti Dominici, de Pęnitentia nuncupati, in Domibus, Ecclesię Sanctę Cęcilię in Transtiberim de Urbe commorantibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Deo devotarum & Religiosarum personarum vota ad exauditionis gratiam benigno favore libenter admittimus, illa potissime quę illarum quietem, & animarum salutem, ac Religionis decus, & honestatem respicere dignoscuntur. Hinc est, quod Nos, vestris supplicationibus inclinati, vobis, ut

Donatio.

Domos, seu Palatium ad Cardinalatum tituli Sanctę Cęcilię spectantes, seu spectans, in quibus, seu quo de presenti commoramini, & pro quarum, seu cujus, reparatione, ut asseritis, multos sumptus, & ex-

expensas fecistis, donec, & quousque aliquis Cardinalis tituli dictę Sanctę, qui fuerit, illas, seu illud inhabitare voluerit, habitare, & in illis, absque tamen alicujus pensionis solutione, libere & licite commorari possitis, auctoritate Apostolica concedimus per presentes. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere, si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimum Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Duodecimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Palatium*.) Ibi per aliquod tempus Sorores de Poenitentia commoratas esse, & ædibus illis reficiendis magnas impensas egisse, docet ipsum Diploma. Palatium illud, nunc Monasterium, obtinent Moniales Ordinis *S. Benedicti*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXIV fol.* 167.

Ut F. Didacus (1) de Davalos in Eremitorii S. Mariæ *de la Vega* (2) possessionem mittatur.

Anno 1441 Die 4 Octobris.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

CCXXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Arlanen. (4), & dilectis filiis Decano Giennen. (5) ac Cantori Corduben. (6) Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religionis zelus, vitę ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos dilectus filius Didacus de Davalos, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor fide digno commendatur testimonio, Nos inducunt, ut ea sibi favorabiliter concedamus, quę suis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Exhibita siquidem Nobis nuper ex parte dicti Didaci, petitio continebat, quod olim, postquam ipse per carissimum in Christo filium nostrum Alfonsum (7) Regem Aragonum illustrem in ejus Capellanum domesticum, & commensalem receptus fuerat, & a dilecto filio Bartholomeo Texerii (8) Magistro dicti Ordinis, quod tam in prefati, quam etiam carissimi in Christo filii Nostri Castellę Regum, aut carissimarum Castellę, seu Aragonum Reginarum illustrium, vel nobilis mulieris Infantissę Castellę, in Christo filiarum servitio, quandiu alicui ipsorum gratum foret, aut in quocunque loco aliquis eorum pro sui complacentia, seu ipsi Didaco concessa, vel concedenda, gratia ordinaret, eum permansurum, cum uno Socio ejusdem Ordinis professore, & ad id voluntario, sibique grato, idem Didacus stare, morari, necnon ipsi Socio, & idem Socius ipsi Didaco, vel cuicunque alteri Fratri dicti Ordinis confiteri quoties foret opportunum, sine contradictione, libere valerent, licentiam, sive indultum, ita quod nullus dicto Magistro inferior eosdem Didacum & Socium in aliquo premissorum quovis modo impedire, nec licentia, sive indultum hujusmodi, per generales revocationes, nisi in illis de ipsa licentia sive indulto de verbo ad verbum specialis mentio fieret, revocari possent, obtinuerat: super receptione quoque, & retentione loci sibi in altero Regnorum Castellę & Aragonum assignandi, in quo cum dicto Socio pro Infantissę prefatę servitio laudibus divinis insistere posset, ejusdem Infantissę gratum, liberumque consensum habuerint, dilectus filius Henricus Infans Aragonum Magister Militię Sancti Jacobi de Spata (9), cum ad Magistrum dictę Militię pro tempore existentem Eremitorii Sanctę Marię de la Vega in Territorio Preceptorię Sancti Jacobi de Montizon ejusdem Militię, Toletan. Diecesis, siti, omnimoda dispositio de antiqua, & approbata, ac hactenus pacifice observata, consuetudine, duntaxat pertineat, illudque gubernans pro tempore ab eo solo nutu Magistri Militię hujusmodi amoveri consueverit, dilectum filium Alfonsum Garcię olim ipsius Eremitorii gubernatorem senem, & infirmum ibidem utiliter preesse amplius non valentem, ab illius regimine, & administratione amovens, Eremitorium ipsum, cum omnibus illius possessionibus, juribus, & pertinentiis, quę tunc habebat, &, dante Domino, haberet in futurum, prefato Didaco per eum tenendum, regendum, & gubernandum auctoritate ordinaria concessit, & assignavit, ita quod illius fructus, redditus, eleemosynas, oblationes, & mandas (10), quas Christi fideles pro devotione sua ibidem facere vellent, pro tempore levare, exigere, recipere, & habere, de illisque disponere, & ordinare libere, & licite valeret, sicut illi qui dictum Eremitorium tenuerant, rexerant, & gubernaverant pro tempore, de illis disponere, & ordinare, libere, & licite potuerant, seu etiam debuerant, alienatione tamen quorumcunque bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium ejusdem Eremitorii sibi penitus interdicta. Voluitque dictus Magister Militię, quod idem Didacus ex fructibus, redditibus, & proventibus, eleemosynis, oblationibus, & mandis hujusmodi ad reparationem, & ornamenta dicti Eremitorii in eo necessaria, esset astrictus, dictique senis, & infirmi ibidem sustentationi congrue providere teneretur, prout in ejusdem Magistri Militię exinde confectis, suoque sigillo munitis, literis dicitur plenius contineri. Quare pro parte ipsius Didaci Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & assignationi, ac aliis in literis contentis hujusmodi pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam de expositis, & potissime de licentia Magistri Ordinis Prędicatorum hujusmodi, vobis legitime constiterit, concessionem, & assignationem easdem, ac quęcunque inde secuta, auctoritate nostra approbetis, & confirmetis ac suppleatis omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus de novo ex abundanti cautela Eremitorium predictum, cujus fructus, redditus, & proventus viginti quatuor Florenorum auri de Camera, secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipse Didacus asserit, non excedunt, eidem Didaco per eum tenendum, regendum, & gubernandum, cum omnibus juribus, & perti-

Supplex petitio.

Mandatum.

Nota.

pertinentiis supradictis, sub illis modo, & forma, sub quibus dictus Magister Militię illud, ut pręmittitur, concessit, & assignavit, ac alias, juxta seriem & continentiam licentię Magistri Ordinis Prędicatorum hujusmodi, eadem nostra auctoritate concedatis pariter, & assignetis; Inducentes per vos, vel alium, seu alios eundem Didacum, vel procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem Eremitorii, juriumque & pertinentiarum prędictorum, & defendentes inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore, ac facientes ipsum Didacum, vel dictum procuratorem pro eo ad hujusmodi Eremitorium, ut est moris, admitti, sibique de illius fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis integre responderi. Contradictores per censuram Ecclesiasticam &c. Non obstantibus Apostolicis Constitutionibus, necnon Militię stabilimentis, ac illius, & Ordinis prędictorum statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si aliquibus communiter vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Quarto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Clausula derogans.

1. *Didacus.*) De quo in *Constitutione data X Julii MCCCCXXXVI.*
2. *S. Maria de la Vega.*) In *Hispania Tarraconensi.*
3. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.96.*
4. *Arianen.*) *Aurianen.*, vulgo *Orense*, in *Hispania Tarraconen.*
5. *Giennen.*) vulgo *Jaen*, in *Hispania Betica.*
6. *Corduben.*) *Cordova*, in *Hispania Betica.*
7. *Alfonsum.*) Hujus nominis *V.*
8. *Bartholomao Texerii.*) De quo sæpius dictum fuit.
9. *Militia S. Jacobi de Spata.*) Sic vocant celeberrimum Ordinem Militarem ab *Alexandro III* approbatum.
10. *Mandas.*) Munera scilicet ad ipsum missa.

Anno 1441 Die 15 Octobris.

Excommunicandos eos decernit qui molestiis affecerant Fratres supplicationem (1) habentes die festo S. P. Dominici.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Narbonen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Guillelmi Gauberti Prioris, & Fratrum domus oppidi de Monte-Pessulano, Magalonen. Diocesis Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod licet Prior, & Fratres dictę domus certis diebus, & temporibus, ac presertim in festo Sancti Dominici ipsorum Patroni, de antiqua, & approbata, hactenusque pacifice observata, consuetudine, certis & Apostolicis, eis desuper suffragantibus concessionibus, & privilegiis, prędictum oppidum cum elevata Cruce & Reliquiis processionaliter incedere, ac diversa cantica de sanctis decantare consuevissent, etiam a tanto tempore, cujus contrarii non est memoria, tamen Natalis de Batuto Monachus, qui se gerit pro Procuratore, sive negotiorum gestore dilecti filii Nostri Nicolai (4) tituli Sanctę Crucis in Jerusalem Presbyteri Cardinalis, qui Prioratum seu Plebanatum Ecclesię Sancti Firmini ejusdem oppidi in commendam obtinet, ac duodecim, vel circiter, associati sibi in ea parte complices clerici, & laici armati, quorum aliqui in dicto oppido studentes, & scholares de Universitate Studii dicti oppidi existere affirmantur, in dicto festo juxta consuetudinem hujusmodi ad Dei laudem, & honorem in hymnis, & canticis processionaliter, religiose, & devote incedentes ausu sacrilego invadere, ac eos, ac dictam Processionem variis, & inhonestis clamoribus, & insultibus inordinatis multipliciter perturbare, ac unum ex Fratribus illi qui tunc Crucem deferebat assistentem, necnon primum in dicta processione incedentem, enormiter in capite & manu usque ad non modicam sanguinis effusionem vulnerarunt, sic quod de ejus morte plurimum trepidabatur, necnon quendam Baccallareum in legibus dictę domus familiarem cum ense evaginato etiam agressi fuerunt, ac tres ejus sinistrę manus digitos uno ictu ita inciderunt, quod omni eorum ministerio destitutus esse censetur, ac etiam in aliquos ex dictis Fratribus manus violentas injecerunt, & plurimos lapides in eos projecerunt in gravem Divinę Majestatis offensam, Religionis vilipendium, ac dictorum Prioris, & Fratrum prejudicium non modicum, & gravamen, ac etiam dilectus filius Johannes Roges Prior secularis, & Collegiatę. Ecclesię Sancti Salvatoris dicti Oppidi, cui dilectus filius Ludovicus de Frallengis Decanus Ecclesię Sancti Petri Avenionen. Conservator, ut dicebat, pro dilectis filiis Priore, & Capitulo dictę Ecclesię Sancti Firmini, contra inferentes eis in rebus, & bonis ad ipsos spectantibus molestias, vel jacturas, per literas Sedis Apostolicę deputatus, & habens cognoscendi de his, quę judicialem requirunt indaginem, specialem per easdem literas potestatem, super his commiserat vices suas, literarum & commissionis earundem pretextu, ad instantiam dicti Natalis Guillelmo Priori, & Fratribus prędictis, ne ex tunc in antea in dicto Oppido Processionem facerent, sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, tunc expressis, inhibuit, propter quę Guillelmus Prior, & Fratres prędicti sentientes exinde indebite se gravari, ad dictam Sedem Apostolicam appellarunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, nonnulli ex dictis complicibus de Universitate hujusmodi seculares existunt, & propterea diversis exemptionibus, & libertatibus, quo minus debiti contra ipsos super illorum criminibus, & excessibus hujusmodi instituantur, sive formentur, processus, se tueri contendere possent, pro parte Guillelmi Prioris, & Fratrum Prędicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut appellationis hujusmodi necnon negotii principalis, ac illam, quam ipsi contra Natalem & complices prędictos super premissis, ac illorum (5) movere intendunt, causas, alicui in partibus illis committere, & alias eis super his oppor-

opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Natale, necnon complicibus prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, causas ipsas audias, & appellatione remota debito fine decidas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere, & insuper dictos sacrilegos, tandiu Dominicis festivisque diebus in Ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, excommunicatos publice nuncies, faciasque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, donec Guillelmo Priori, & Fratribus prędictis de pręmissis emendam satisfecerint competentem, & cum tuarum testimonio literarum ad Sedem Apostolicam venerint absolvendi & nihilominus legitimis super his per te habendis servatis processibus, eos, quoties expedierit, aggravare procures, & contradictores, per censuram Ecclesiasticam &c. invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris Nostri, illis pręsertim, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne Judices ab eadem Sede deputati extra civitatem, vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, sive alii, vel aliis vices suas committere pręsumant, ac de duabus dietis in Concilio Generali, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon quibusvis exemptionibus, & privilegiis de scholaribus, & personis Universitatis hujusmodi, etiam ratione delicti, aut contractus, seu rei de qua agitur, seu alias quomodolibet extra dictum Oppidum per literas dictę Sedis, ad judicium non trahendis per felicem recordationem Martinum Papam V, Prędecessorem Nostrum, per quasdam, quę incipiunt: Singularis: & alias quascunque concessiones ab eadem Sede, seu alias quomodolibet factas, aut concessas, etsi de illis, eorumque totis tenoribus, in pręsentibus de verbo ad verbum mentio habenda foret, quibus tamen alias derogare, non intendimus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Natali, & complicibus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quo interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo primo, Idibus Octobris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Supplicationem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLIV fol. 94.*

3. *Narbonen.*) In *Occitania*.

4. *Nicolai.*) *Albergati*, cujus meminit *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tom. II ad an. MCCCCXVII pag. 849.*

5. *Illorum.*) Aquid deest: vel legendum: *Aliis*,

F. Andreæ (1) Rhodiorum Archiepiscopo, ne Latini Cyprii se Græcorum communione abstineant (2).

Anno 1441 Die 5 Novembris.

Ex Odorico (3) Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXLI num. VI.

Archiepiscopo (4) Colocensi (5).

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CCXXXI.

OBlata Nobis nuper pro parte quorundam Episcoporum Gręcorum Insulę Cypri supplicatio (6) in effectu continebat, quod licet olim, per Dei gratiam, Gręci Latinis uniti sunt (7), prout jam apud omnes gentes notorium est, tamen Latinorum quidam, in Insula Cypri commorantes, a communione Gręcorum illic consistentium abstinere dicuntur, ex quo unionis ipsius effectus, prout deberet, non succedit, prout in ipsa supplicatione, cujus copiam tibi pręsentibus mittimus interclusam, plenius continetur. Quare Fraternitati tuę committimus, & mandamus tenore pręsentium, quatenus habita super iis diligenti informatione, si prędicta inveneris vera esse, omnibus melioribus modo, & forma, quibus id fieri posse videris, habita ratione ad Decretum (8) super ipsa unione promulgatum, ut Latini memorati Gręcis prefatis communicent juxta tenorem supplicationis prędictę, omni cura, & diligentia procures. Datum Florentię V Novembris (9) Anno XI.

1. *Andrea.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

2. *Abstineant.*) Adeas *Odoricum* loco laudato.

3. *Odorico.*) Laudat *Eugenii IV Librum XII pag. 146.*

4. *Archiepiscopo.*) Sic legitur apud *Odoricum*, qui Diploma transcribit in forma *Brevis*. Penes ipsum fides hac de re sit: nullum enim autographum Diploma ab eodem Pontifice datum in hac eadem forma reperire potuit. Genuinam formam *Brevium Eugenii IV* exhibent *Constitutio CCXL data IV Aprilis MCCCCXLII*, & *CCXLII* data *XXV* ejusdem mensis.

5. *Colocensi.*) *Colossensi*, seu *Rhodio*.

6. *Supplicatio.*) Hujus tenoris: *Beatissime, ac Clementissime Pater. Quanquam alias tempore divisionis Ecclesiarum Latinæ, atque Græcæ, Latini a Communione Græcorum licite abstinerent, nunc tamen sublato dissensu in tempore indubitatæ Unionis, per Sanctitatem Vestram, Domino faciente, confirmatæ atque perfectæ, si Latini Græcis non communicarent, jam non una Fides, non una fidelium Catholica cunctorum Mater Ecclesia, jam nihil factum putaretur, & Decreta Vestræ Sanctitatis, Sacrosancto approbante Concilio, ad perpetuam rei memoriam edita, jam per Orbis fines longe, lateque vulgata, tanquam irrita cederent in contemptum. Et quoniam, Pater Beatissime, in Regno, & Insula Cypri Latinis mixtimque Græcis populato, Latini in matrimonialibus, funeralibus, & aliis solemnibus publicisque actibus Græcis non communicant, ut deberent, immo quidam eorundem hoc expresse prohibent, quod majoris scandali causam posset verisimiliter generare. Ut igitur, Pater Sanctissime, hujusmodi scandalis obvietur, ac Sancta & salubris Unio in Ecclesia Sancta Dei conservetur in ævum, supplicant humiliter eidem Sanctitati Vestræ Episcopi, & alii Græcorum dicti Regni fideles, quatenus omnibus Dominis Episcopis, Prælatis, & aliis Latinis ejusdem Regni incolis sub censuris ecclesiasticis, & aliis pœnis pracipere & mandare dignetur, quatenus amodo Episcopos, Prælatos, & alios* quo-

quoscunque Græcos fideles, secundum eorum Dignitates, & Gradus indistincte in processionibus, matrimonialibus, funeralibus, & aliis quibuscunque legitimis actibus in suum consortium benigne, & caritative recipiant, & admittant, eisdem communicent, & sincera in Domino caritate pertractent, nulla super hoc inter eos præteritorum nota pensata in contrarium facientes, non obstantibus quibuscunque. Legitur apud *Odoricum* loco laudato.

7. *Uniti sunt.*) In *Florentino* Concilio Generali.

8. *Decretum.*) Vide acta ejusdem Concilii. Idem Decretum legitur in *Bullario Romano*. Est *XVII* inter Constitutiones *Eugenii IV.*

9. *Novembris.*) Si Diploma datum fuit in forma Brevis, deest Annus a Nativitate *MCCCCXLI*. Si in forma Bullæ, deest idem Annus Incarnationis *Millesimus Quadringentesimus Quadragesimus Primus*.

Anno 1441 Die 28 Novembris.

De reficiendo Confluentino (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori & Fratribus Ecclesię Domus Fratrum Ordinis Prędicatorum oppidi in Confluentia Treveren. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus & honestis supplicum votis, his pręsertim, quę restaurationem Ecclesiarum, & aliorum piorum locorum respiciunt, libenter annuimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte vestra petitionis series continebat, quod cum Conventus vester Fratrum Ordinis Prędicatorum in Confluentia, Treveren. Dięcesis, ignis voragine infelici quodam casu combustus existit, qui absque fidelium suffragiis minime reparari, & restaurari potest, cum dictę Ecclesię facultates plurimum exiles existant, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut aliquibus Fratribus dicti Ordinis commutandi vota peregrinationis in certam pecuniarum summam, in restaurationem, & reparationem hujusmodi Conventus convertendam, & illa vota, quorum commutationes Romani Pontifices, Prędecessores nostri, sibi reservare consueverunt, facultatem concedere, & alias opportune super his de benignitate Apostolica providere dignaremur. Nos itaque, considerantes, quod sine restauratione hujusmodi Conventus in Ecclesia predicta Divinus cultus continuari non potest, quem nostris pręsertim temporibus apud omnes Christi fideles augeri desideramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut Prior pro tempore, & Seniores Fratres dicti Conventus deputare possint Fratres comprobatę vitę, & alias idoneos, qui simul, aut separatim, vota cujuscunque peregrinationis, & transmarina, & Beatorum Petri, & Pauli, ac Sancti Jacobi in Compostella, per quoscunque Christi fideles utriusque sexus in Civitate & Dięcesi Treveren., necnon in Provincia Colonien. constitutos, emissa forsan & in posterum emittenda, in certam pecuniarum summam prout discretioni dictorum Fratrum deputandorum, & cuilibet ipsorum conveniens esse videbitur, in restaurationem & fabricam dicti Conventus duntaxat exponendam, commutare valeant, devotioni vestrę usque ad annum a data pręsentium computandum, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, indulgemus. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo, Quarto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Indultum.

1. *Confluentino.*) Vulgo *Coblentz*, in *Germania*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.* 116.

3. *Treveren.*) *Seu Treviren.* in circulo Rhenano.

Anno 1441 Die 13 Decembris.

Unit Parochialem Ecclesiam Sanctæ Luciæ Monasterio (1) Monialium Corporis Christi de Venetiis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Tervisio. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, per quę Monasteriorum, ac aliorum Religiosorum locorum, & in illis pręsertim fragili sexu Altissimo famulantium personarum omnium utilitati consulitur, & opportunitatibus subvenitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Monasterii Corporis Christi de Venetiis Ordinis Sancti Augustini, per Priorissam gubernari soliti, Castellan. Dięcesis, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si Parochialis Ecclesia Plebes nuncupata Sanctę Lucię de Venetiis, prefatę Dięcesis, eidem Monasterio propinqua, seu contigua, in qua Corpus ejusdem Sanctę honorifice conservatur, quę parvam Parochiam habere, cuique certi annui fructus, sive redditus non excedentes summam viginti ducatorum annuatim, & fidelium oblationes, quibus unus Sacerdos se commode sustentare, & alia pro parte incumbentia onera supportare non potest, provenire noscuntur, pręfato Monasterio perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc Ecclesię in divinis laudibus serviretur, & utilitas Monasterio hujusmodi proveniret. Quare pro parte Priorissę, & Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eorum, ac Monasterii, & Ecclesię prędictorum statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac pręfati Monasterii fructuum, reddituum, & proventuum verum valorem annuum pręsentibus pro expresso haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ecclesiam prędictam cum omni-

Supplex petitio.

Nota.

Indultum.

omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio auctoritate prædicta perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita quod, cedente, vel decedente moderno Rectore præfatæ Ecclesiæ, seu alias illam quomodolibet dimittente, liceat Priorissæ pro tempore existenti dicti Monasterii per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Ecclesiæ, juriumque, & pertinentiarum prædictarum, auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ejusque oblationes hujusmodi in suos, ac Monasterii, & illius pro tempore Sororum, necnon Ecclesiæ præfatarum, & utilitatem convertere, & exponere, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia minime requisita. Non obstantibus, si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, & reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeant quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem quod propter incorporationem, annexionem, & unionem hujusmodi, si illas vigore præsentium fieri, & effectum sortiri contigerit, dicta Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis, sed illi per idoneum Presbyterum, ad id per venerabilem Fratrem nostrum Thomam Episcopum Feltren. (4) quandiu vixerit, ac eo defuncto per Priorissam pro tempore Monasterii hujusmodi eligendum, in divinis laudabiliter serviatur, ejusque Parochianorum animarum cura exerceatur, necnon alias illius debite supportentur onera consueta. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo primo, Idibus Decembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Monasterio.*) Vide *Constitutiones XLII*, & *XLIII Bonifatii IX*, *Tomo II pag.* 334, & 335.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.* 29.
3. *Tervisin.*) Seu *Tarvisin.*, in ejusdem nominis Marchia, in *Italia*.
4. *Feltren.*) Vulgo *Feltre*, in Marchia *Tarvisina*.

De quibusdam Propositionibus a nonnullis Presbyteris in Mendicantes Fratres prolatis.

Anno 1441 Die 21 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CCXXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Beatæ Mariæ de Igniacho & Sancti Medardi Remen. (2), & Suessionen. (3) Diœcesum Monasteriorum Abbatibus, ac Decano Ecclesiæ Camaracen. (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Humilibus supplicum votis libenter annuimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prædicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum Ordinum Domorum Remen. Priorum, & Fratrum, petitio continebat, quod olim dilecti filii Johannes de Gamante Sancti Stephani, & Petrus Silvestri Sancti Jacobi Remen., Ecclesiarum Rectores, & quidam alii Presbyteri civitatis, & Diœcesis Remen. nonnulla Sanctorum Patrum dictis, & decretis repugnantia, in fide erronea, piarum aurium multipliciter offensiva, ac præfatis Fratribus, Prioribus, & Ordinibus non minimum præjudicialia asserere, & christiano populo prædicare publice non formidarunt, prout neque quotidie formidant, in animarum suarum periculum, & scandalum, & perniciosissimum exemplum plurimorum. Quare pro parte ipsorum Priorum, & Fratrum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam, & causas, quam, & quas, propterea eisdem Rectoribus, & Presbyteris communiter, & divisim movere volunt, & intendunt, alicui in partibus illis committere, & alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, vocatis Rectoribus, & Presbyteris præfatis, atque aliis, qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuit appellatione remota decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papæ Octavi, Prædecessoris Nostri, illis præsertim quibus cavetur expresse, ne quis extra suam civitatem & Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, sive alii, vel aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine Diœcesis eorundem trahere præsumant, dummodo ultra duas dietas quis auctoritate præsentium non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si Rectoribus & Presbyteris præfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo primo, Duodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLVIII fol.* 225.
2. *Remen.*) Vulgo *Reims*, in *Campania*, *Provincia Galliæ*.
3. *Suessionen.*) *Soissons*, in Insula *Franciæ*.
4. *Camaracen.*) *Cameracen.*, *Cambray*, in *Belgio*.

Fra-

Anno 1442 Die 5 Januarii.

Fratres laudibus effert, & Avenionenses sacras ædes Ordinis, tempore Capituli Generalis ibidem celebrandi (1), visitantes indulgentia speciali donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm itaque (3), sicut accepimus, Generale Capitulum dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Predicatorum, qui pro integritate, & veritate Christiane Fidei conservanda, & salute animarum, fructus pariunt in Dei Ecclesia salutares, in Domo, seu Conventu eorum, civitatis nostre Avenionen. (4), festo Pentecostes proxime futuro celebrandum sit, que Domus in edificiis, ac structuris non modica reparatione noscitur indigere, nec sumptus habet unde valeat Fratrum multitudinem illo tempore sustentare, & hujusmodi edificia reparare, & instaurare, nisi ad id pia Christi fidelium suffragia erogentur; Nos, cupientes, ut dictum Capitulum secundum ejusdem Ordinis laudabilia instituta debite celebretur, & Ecclesia domus prefate congruis honoribus frequentetur, & ut Christi fideles ipsi eo libentius confluant ad eandem, & pro reparatione necessariorum edificiorum Ecclesie, domus, & Conventus predictorum manus promptius porrigant adjutrices, quo propter hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos; de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus vere penitentibus, & confessis, qui a primis Vesperis dicti festi Pentecostes usque ad Vesperum tertie ferie immediate sequentis inclusive Ecclesiam ipsam devote visitaverint, & pro Fratrum receptione, & Capituli celebratione, seu edificiorum predictorum reparatione, & constructione juxta facultates suas manus porrexerint adjutrices, illam indulgentiam & peccatorum remissionem concedimus, & elargimur, quam consequuntur visitantes Ecclesiam Beate Marie Virginis Anicien. (5) die Annunciationis Beate Virginis quando dicte Virginis festum occurrit feria sexta Hebdomade Sancte. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo primo (6), Nonis Januarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Laus Fratrum.

Indulgentia.

1. *Celebrandi.*) Die XX Maii.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIV fol.261.*
3. *Cum itaque.*) Exordium deest.
4. *Avenionen.*) In ejusdem nominis Comitatu *Gallo-Provincia.*
5. *Anicien.*) Vulgo *Le Puys en Velay*, in *Gallia*.
6. *Quadragesimo Primo.*) Stylo Bullarum, *Æra* communis *MCCCCXLII.*

Florentinum (1) Monasterium S. Luciæ confert Monialibus Ordinis.

Anno 1442 Die 18 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

ROmani Pontificis providentia circumspecta nonnunquam concessa per eum, certis causantibus, ac alias justis, & rationabilibus suadentibus causis, cassat, & revocat, & annullat, necnon circa quarumlibet, presertim sub Religiosis habitu, & humilitatis spiritu Altissimo famulantium, personarum statum salubriter, & prospere dirigendum operose diligentie studium libenter impendit, & his, que earum commodum, & utilitatem conspicere noscuntur, opem, & operam, quantum ex alto conceditur, efficaces impendit. Dudum siquidem ex certis tunc expressis rationabilibus causis, motu proprio, inter alia in olim Monasterio S. Lucie in via S. Galli Florentie, Ordinis S. Augustini, Abbatialem Dignitatem, ac dictum Ordinem supprimentes, ejusque tunc Abbatissam, & Moniales ad Monasterium S. Catharine de Caffagio etiam Florentin. prefati Ordinis transferentes, necnon ipsum Monasterium S. Lucie, videlicet ejus Ecclesiam, ac infra ipsius septa tantum consistentia, domos, structuras, edificia, curias, hortos, & hortalitia, ordinationi, & dispositioni nostre reservantes, reliqua omnia ejusdem Monasterii S. Lucie, ac ad illud tunc spectantia, terras, vineas, possessiones, jura, & bona mobilia, & immobilia, census, atque redditus prefato Monasterio S. Catharine, necnon dilectis in Christo filiabus illius Abbatisse, & Conventui, primo, & deinde hujusmodi olim Monasterio S. Lucie, videlicet ejus Ecclesiam, aliaque omnia, & singula, Domos, habitationes, structuras, edificia, curias, hortos, & hortalitia reservata predicta, tam Domus Silvarum Florentine Diecesis, quam aliis ubicunque consistentibus, Religiosis, & Fratribus Ordinis B. Marie de Monte Carmelo sub illius regulari observantia degentibus, presentibus, & futuris, ac eidem Ordini B. Marie perpetuo concessimus, donavimus, applicavimus, & etiam appropriavimus, ut in diversis nostris desuper confectis literis (3) plenius continetur. Cum itaque postmodum, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorisse, & Sororum de Penitentia S. Dominici nuncupatarum in Civitate Florentina commorantium, petitio continebat, dilecti filii Prior, & nonnulli Fratres, qui vigore concessionis eis facte hujusmodi in dicto olim Monasterio S. Lucie aliquandiu sub predicta observantia laudabiliter permanserant, ex certis causis, ad id eorum animos moventibus, de olim Monasterio, seu Domo S. Lucie hujusmodi ad magnam, & antiquam Domum Florentin. prefati Ordinis B. Marie de Monte Carmelo, se transtulerunt, & in ea presentialiter moram

Exordium.

Diplomatis causa.

moram trahant; ac alias prefatę Priorissa, & Sorores in olim Monasterio B. Marię de Nive, etiam Florentin., Ordinis S. Benedicti, per Nos eis dudum concesso, commode habitare non valeant, & propterea ampliori loco indigere noscantur, ac etiam ex translatis prędictis duabus earundem, quibus post translationem ipsam dotes ipsarum assignatę fuerunt, & quę extra prefatum Monasterium Sanctę Catharinę moram trahunt, duntaxat exceptis, dilectę in Christo filię, Catharina olim Abbatissa, ac Betta, & Tita olim Moniales prefati olim Monasterii S. Lucię absque dote remanserint, & de presenti remaneant; Nos vitam laudabilem, & opere fructuosam tam Prioris, & Fratrum, quam Priorissę, & Sororum prędictorum plurimum in Domino commendantes, & tam eorum, quam etiam Catharinę, Bettę, & Titę prędictarum, ne ob facultatum carentiam vagare, & per mendicata suffragia etiam in Religionis vilipendium, adire cogantur, statui, commodo, & utilitati super his, quantum cum Deo possumus, providere, necnon reservatorum, donatorum, & concessorum omnium, & singulorum premissorum, qualitates, Concessio. quantitates, vocabula, loca, & confines, fructuumque, redditunm, & proventuum veros valores annuos presentibus pro expressis haberi volentes, ac concessionem, applicationem, appropriationem, & donationem tam de olim Monasterio S. Lucię, illiusque Ecclesia, Domibus, habitationibus, structuris, curiis, hortis, & hortalitiis, Fratribus de Observantia Ordinis B. Marię de Monte Carmelo, quam de omnibus, & singulis terris, vineis, possessionibus, juribus, & bonis, necnon censibus, atque redditibus Monasterio S. Catharinę, ejusque Abbatissę, & Conventui per Nos factas, & literas quoad illas duntaxat desuper confectas hujusmodi, etiam dictorum Prioris, & Fratrum ad hoc expresso accedente consensu, Auctoritate Apostolica, ex certa scientia harum serie cassantes, & revocantes, necnon pro nullis, & infectis habentes, dictumque Ordinem B. Marię de Monte Carmelo in hujusmodi Domo, seu olim Monasterio S. Lucię penitus supprimentes, & totaliter extinguentes, Prioris, & Fratrum, ac Priorissę, & Sororum, necnon Catharinę, Bettę, & Titę prędictorum in hac parte supplicationibus inclinati, ac etiam de ipsorum omnium supplicantium consensu, Ecclesiam, olim Monasterium S. Lucię, ac infra illius septa consistentia, domos, habitationes, structuras, ędificia, curias, hortos, & hortalitia reservata, & Carmelitis olim concessa, prędicta, Priorissę, & Sororibus presentibus, & futuris prefatis pro earum perpetuis usu, & habitatione, ita quod ipsum olim Monasterium S. Lucię ex nunc in antea domus Sororum de Pęnitentia S. Dominici nuncupetur, necnon omnia, & singula terras, vineas, possessiones, jura, bona mobilia, & immobilia, census, atque redditus Monasterio S. Catharinę, ejusque Abbatissę, & Conventui per Nos hactenus donata, & applicata, hujusmodi Priori, & Fratribus dictę magnę domus Ordinis B. Marię de Monte Carmelo, etiam presentibus, & futuris, sub prędicta laudabili observantia degentibus, auctoritate, & scientia prędictis, tenore presentium perpetuo concedimus, donamus, applicamus, & appropriamus. Et nihilominus Catharinę, unam, & Bettę aliam, necnon Titę prefatis etiam aliam partes, ex tribus partibus omnium, & singulorum fructuum, redditūum, & proventuum, ex omnibus, & singulis terris, vineis, possessionibus, juribus, censibus, & bonis olim Monasterii S. Lucię per presentes, Priori, & Fratribus concessis, & donatis hujusmodi ex nunc in antea pro tempore provenientium, ita quod singulę earundem Catharinę, Bettę, & Titę per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem, singularum trium partium, terrarum, vinearum, possessionum, jurium, censuum, & bonorum Priori, & Fratribus concessorum hujusmodi, ex nunc auctoritate propria libere apprehendere, quodque Presidens, seu Presidentes pro tempore Monasterii, seu Monasteriorum, in quo, seu quibus Catharina, Betta, & Tita prędictę pro tempore canonice permanserint, omnia, & singula tunc apprehensa, prędicta retinere, ac quamlibet tertiam partem fructuum, reddituum, & proventuum pro tempore provenientium hujusmodi percipere, & levare, necnon cuilibet ex Catharina, Betta, & Tita prefatis integre, absque diminutione aliqua realiter, & cum effectu, tradere, & consignare, ac singulas tertias partes concessorum, & donatorum hujusmodi de consensu dictarum Catharinę, Titę, & Bettę, prout ad earum singulas spectabit, locare, seu affictare, ac in locationem, seu affictum concedere, & illa debite conservare, seu conservari facere teneantur, & quod etiam dicti Prior, & Fratres hujusmodi singulas partes trium partium terrarum, vinearum, possessionum, jurium, bonorum, atque censuum, ac eorum possessionem, prout illarum cujuslibet reservatio inferius descripta, simul vel successive cedentibus, vel decedentibus Catharina, Betta; & Tita prędictis cessare contigerit, etiam simul vel successive auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere valeant, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius, super hoc licentia minime requisita, nec de quacunque parte ex tribus partibus prefatis donec, & quousque illius reservatio prędicta duraverit, directe, vel indirecte, quovis quęsito colore, se quomodolibet impedire, nec ingerere audeant, vel presumant, ac eisdem Priorissę, & Sororibus presentibus, & futuris pro reparatione, & conservatione Ecclesię, Domorum, structurarum, & ędificiorum olim Monasterii S. Lucię prędictorum super fructibus, redditibus, atque proventibus terrarum, vinearum, possessionum, jurium, censuum, ac bonorum prędictorum, pensionem annuam duodecim Florenorum auri de Camera per eosdem Priorem, & Fratres presentes, & futuros, videlicet quatuor pro prima, & alios quatuor pro secunda, necnon reliquos quatuor Florenos eorundem pro tertia partibus, eis per presentes donatorum, & concessorum hujusmodi, prout, & quamprimum illarum possessionem simul, vel successive apprehenderint, ipsis Priorissę, & Sororibus, presentibus, & futuris, vel earum Procuratori legitimo in celebritate Omnium Sanctorum, in Civitate Florentina perpetuo, singulis annis, integre persolvendam, auctoritate prędicta, reservamus, constituimus, & assignamus; volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod Prior, & Fratres pro tempore magnę Domus hujusmodi ad faciendam solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationem constitutionis & assignationis eis factarum prędictarum tenorem efficaciter obligati existant, ac quoties in celebritate prędicta illam non persolverint, lapsa eadem celebritate ad debitam tunc pensionem hujusmodi impendendam, ac etiam si contra per presentes concessa Catharinę, Bettę, & Titę prefatis, vel eorum aliqua venerint, aut fecerint, seu attentare, vel facere presumpserint, ut prefertur, per censuram Ec-

Ecclesiasticam, aliaque juris remedia, appellatione postposita, cogi, atque compelli possint, & valeant, quodque quam primum in magna Domo sub regulari observantia hujusmodi vivere desierint, tam predicta, quam alia ad eos ratione olim Monasterii S. Lucię prefati, vel aliarum quarumvis de illis per Nos, vel Sedem Apostolicam eis pro tempore factarum concessionum, & donationum pro tempore spectantia, terras, vineas, possessiones, jura, & bona mobilia, & immobilia, necnon Census, atque redditus, omniaque, & singula ad olim Monasterium S. Lucię, ac Priorissam, & Sorores hujusmodi libere revertantur, atque reverti, necnon pertinere, & spectare debeant. Preterea eisdem Catharinę, Bettę, & Titę ac earum cuilibet de dicto Monasterio S. Catharinę ad aliud, seu alia quorumvis Ordinum Monasterium, seu Monasteria, in quo, seu quibus benevolas receptrices invenerint, se transferendi, & in eo, vel illis, sub ejus, vel eorum regulari habitu perpetuo permanendi plenam, & liberam hujusmodi tenore presentium licentiam elargimur. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, Domus magnę, & Ordinum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum, cassationis, revocationis, habilitationis, suppressionis, extinctionis, concessionis, donationis, applicationis, appropriationis, reservationis, constitutionis, assignationis, statuti, indulti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (4), Duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Nota. Clausula derogans.

Gratis de mandato Domini Nostri Papę

Ja: Bonion.

Gratis de mandato D. N. Papę

G. de Callio.

1. *Florentinum.*) Legendæ Constitutiones *datæ I, & XXIX Octobris MCCCCXXXV, pag. 47, & 48.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentiæ in Monasterio S. Luciæ* asservato.
3. *Literis.*) Extant in Archivo Ordinis inter Constitutiones *Eugenii IV.*
4. *Quadragesimo Primo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLII.*

Anno 1442 Die 18 Februarii.

Creat Conservatores Florentini Monasterii (1) S. Luciæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXXXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Florentino, & dilectis filiis B. Marię Florentin., ac Sancti Salvi extra muros Florentin. Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie siquidem nostrę emanarunt Literę, quarum tenor sequitur de verbo ad verbum, & est talis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam. Romani Pontificis providentia circumspecta, nonnunquam concessa &c. (3). Cupientes igitur ut literę hodie emanatę predictę, & earum effectus irrefragabiliter observentur, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum prefatis Priorissę, & Sororibus super premissis efficacis defensionis auxilio assistentes non permittatis eas contra concessionem, donationem, applicationem, appropriationem, reservationem, constitutionem, & assignationem, per Nos eis factas, hujusmodi, necnon alias contra dictarum hodie emanatarum literarum continentiam, atque formam quomodolibet impediri, seu molestari, ac faciatis de pensione ipsis facta predicta juxta illius assignationis, reservationis, & constitutionis predictarum tenorem per Priorem, & Fratres predictos, & alios ad quos pro tempore spectabit, integre responderi. Non obstantibus omnibus supradictis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Priori, & Fratribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod ad solutionem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (4) Duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Gratis de Mandato D. nostri Papę.

G. de Callio.

1. *Monasterii.*) De quo in præcedenti *Constitutione.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentiæ* in Monasterio *S. Luciæ* asservato.
3. *Concessa &c.*) Ut in præcedenti *Constitutione* ad finem usque.
4. *Quadragesimo Primo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLII.*

De

De Fratribus Mendicantibus promovendis (1) ad Gradus Scholasticos in Universitate Parisiensi. — Anno 1442 Die 24 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. — CCXXXVIII.

AD jugem divinę scientię, & Sacrę Theologię propagationem, ut peculiare illius studium ad salubrem fidelium ędificationem undique suos funiculos longiores efficiat, continuas nostrę meditationis solicitudines impendimus, ac illis, quę propterea, singulis sublatis dispendiis, profutura fore conspicimus, favores Apostolicos diffusius impertimur. (Exordium.) Sane pro parte dilectorum filiorum Generalium, & Fratrum Minorum, Prędicatorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum Ordinum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet juxta antiquas, & laudabiles, dudum, etiam a tanto tempore, cujus contrarii non existit memoria, in Facultate Theologię Universitatis Studii Parisiensis inconcusse observatas, consuetudines, singuli dictorum Ordinum Fratres, qui pro felici dicti studii Theologię continuatione, & salutari consummatione, per generalia cujuscunque ex dictis Ordinibus Capitula, vel per suos Generales, aut eorum Vicarios, seu alios ad id sufficientem potestatem habentes, ad Universitatem Parisiensem missi, & ad legendum Bibliam publice deputati, & assignati fuerunt, si per deputatos Facultatis Theologię dictę Universitatis ad hoc reperti fuerint sufficientes, solutis juribus ejusdem Facultatis, fine mora alicujus pręcedentis temporis ad legendum Bibliam publice hujusmodi ab eadem Facultate admissi, & recepti, sive acceptati fuissent, necnon illi, qui simili modo ad legendum Sententias deputati fuerunt, sine alicujus pręcedentis temporis requisitione, sine Biblię lectura, sine cursibus, & absque ulla ipsorum cursuum persolutione, ab ipsa Facultate ad legendum Sententias, sive librum Sententiarum, admissi extiterant; & postquam dicti Fratres Baccalaurei formati in dicta Theologia facti fuerant, quilibet ex eisdem Ordinibus Regens, unum ex dictis Baccalaureis pro obtinenda Sententia in dicta Theologia Cancellario Ecclesię Parisiensis pręsentare consuevit, ipseque Baccalaureus sic pręsentatos, ad immediatam sequentem tunc Sententiam, licet etiam statuti temporis, videlicet quinque annorum, dum tamen bis de ordinario respondisset, spatium non complevisset, protinus admissi extitissent, & ex pręmissis plurimi dictorum Ordinum Fratres in eadem Theologia legendo, & disputando, multipliciter profecerunt, ac plura exinde Deo grata, & hominibus accepta bona successerunt, tamen a multis annis citra, nonnulli ex Facultate Theologię Universitatis hujusmodi, dictis Fratribus, ac Ordinibus, communique utilitati se opponentes, ita fecerunt, ut eis exinde multa dispendia provenire noscantur, pro parte Generalium, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. (Diplomatis causa.) Nos itaque uberes, & commendabiles, quos dicti Fratres dudum in Dei Ecclesia afferunt fructus, propensius attendentes, ac eorum statui, ac indemnitati in pręmissis opportune consulere cupientes, necnon dictas consuetudines velut legitimas, & rationabiles Apostolica auctoritate approbantes, & confirmantes, ac observandas fuisse, & in futurum perpetuo observari debere, censentes, ac decernentes pręfectis, perpetuo valiturę, & irrefragabiliter observandę constitutionis edicto, eadem auctoritate sancimus, statuimus & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus omnes, & singuli dictorum Ordinum Fratres, qui pro continuatione, & consummatione studii Theologię hujusmodi, per aliqua ex Generalibus dictorum Ordinum Capitula. vel eorum aliquod, aut per suos Generales, vel eorum Vicarios, seu quoscunque alios, sufficientem ad id potestatem habentes, ad dictam Universitatem missi, & ad legendum inibi Bibliam, publice deputati, & assignati fuerint, ac per dictos deputatos Facultatis Theologię ad hoc sufficientes, & idonei reperti fuerint, solutis juribus ejusdem Facultatis, indilate, & absque alicujus pręcedentis temporis mora, ad legendum Bibliam publice hujusmodi, necnon illi, qui simili modo ad legendum Sententias deputati fuerint, nulla cujusvis temporis expectata mora, sine lectura Biblię, sine cursibus, & absque ulla ipsorum cursuum persolutione ad legendum Sententias, sive librum Sententiarum a dicta Facultate, omnibus contradictione, & difficultate penitus cessantibus, libere admittantur, & admitti debeant. (Mandatum.) Ac postquam dicti Fratres formati in eadem Theologia Baccalaurei fuerint, quilibet ex eisdem Ordinibus Regens, unum ex dictis Baccalaureis, pro obtinenda Sententia in dicta Theologia, prędicto Cancellario pręsentet, & pręsentare debeat, ipseque Baccalaureus sic pręsentatus ad immediatam tunc sequentem Sententiam, licet statuti temporis, videlicet quinque annorum spatium non compleverit, dum tamen bis de Ordinario responderit, sine aliqua contradictione protinus libere admittatur, Mandantes nihilominus Cancellario dictę Ecclesię pro tempore existenti, necnon universis Doctoribus, Magistris, & Scholaribus dictę Facultatis, eisque & eorum cuilibet in virtute S. obedientię ac in suorum remissionem peccaminum districte pręcipiendo, injungentes, quatenus sanctionem, statutum, & ordinem prędicta efficaciter observent, & ab omnibus faciant observari, ac decernentes irritum, & inane, si secus super iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesię, Universitatis, Facultatis, & Ordinum prędictorum, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate, hactenus, vel in posterum roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, quibus per pręsentes volumus derogari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, approbationis, constitutionis, sanctionis, statuti, ordinationis, mandati, injunctionis, & voluntatis infringere &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (3), Nono (4) Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Promovendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VI.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.287.* Legitur etiam apud *Waddingum Annal. Minor. Tomo V ad an. MCCCCLXII num. IX pag. 413*, in *Bullario Carmelitano Parte I in Appendice ad Pontificat. Eugenii IV pag. 599.*, apud *Boulaeum Histor. Universitatis Parisien. Tomo V pag.524.* In *Supplemento ad Bullar. Romanum* est XV inter *Constitut. Eugenii IV.*

3. *Quadragesimo Primo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLII.*

4. *Nono.*) Apud *Waddingum*, in *Bullario Carmelitano*, & apud *Boulaeum* legitur: *Tertio.*

Anno 1442 Die 24 Martii.

Conservatores constituit qui præcedentes literas executioni mandandas curent.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CCXXXIX. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Melden. (2), & dilectis filiis Sanctę Genovefę (3) intra, ac Sancti Germani (4) extra (5) Parisien. muros Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie Nostrę emanarunt literę tenoris sequentis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ad jugem Divinę Scientię &c. (6). Cupientes igitur, ut dictę literę pro dilectis filiis Generalibus, & Fratribus Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum emanatę votivum sortiantur effectum, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alios, literas prędictas executioni debitę demandantes, necnon, ubi, & quando expedire videritis, auctoritate nostra solemniter publicantes, singulis ex eorundem Ordinum Fratribus pręsentibus & futuris, quoties pro parte eorum, vel alicujus ipsorum desuper requisiti fueritis, seu alterum vestrum fuerit requisitus, in premissis efficacis defensionis auxilio assistatis, necnon statutum, sanctionem, & ordinationem prędictam perpetuis futuris temporibus firmiter observanda fore, & observari debere nuncietis, eaque, ac omnia, & singula in prędictis literis contenta per censuram ecclesiasticam, & quęvis alia opportuna juris remedia a Rectore, & Cancellario, ac Decano, & Magistris Facultatis Theologię dictę Universitatis, qui pro tempore fuerint, & quibusvis aliis cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, exempti, & non exempti, vel conditionis fuerint, & quavis, etiamsi Archiepiscopali, vel Episcopali, aut alia Dignitate pręfulgeant, efficaciter observari, faciatis; non permittentes dictos Fratres, aut eorum aliquem, super premissis, vel eorum aliquo, perturbari, seu quomodolibet molestari, & insuper, legitimis super his, per vos habendis, servatis processibus, eos, quoties expedierit, aggravare curetis; contradictores per Censuram Ecclesiasticam similem &c. Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Ceterum volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod a dato pręsentium sint vobis, & cuilibet vestrum in premissis omnibus, & earum singulis potestas, & jurisdictio attributę, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in illis, & pro eis, dicta auctoritate procedere, ac si quoad ipsa omnia jurisdictio hujusmodi per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata foret. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris Nostri illis pręsertim, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, & Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Dięcesis &c. ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra Civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, sive alii, vel aliis vices suas committere pręsumant, ac de duabus dietis in Concilio Generali, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a Sede eadem sit Indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (7), Nono Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.288.*

2. *Melden.*) Vulgo *Meaux*, in *Gallia Belgica*.

3. *S. Genovefa.*) Est Ordo Canonicorum Regularium.

4. *S. Germani.*) Abbas iste Ordinis est *S. Benedicti*.

5. *Extra.*) In Suburbio scilicet *Parisiensi*, quod vocant *Suburbium Sancti Germani*.

6. *Scientia &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

7. *Quadragesimo Primo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLII.*

Anno 1442 Die 4 Aprilis.

Ut Fratres Florentiam (1) mittantur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vincentio de Finario (3), Priori domus Bononiensis, Ordinis Prædicatorum.

EUGENIUS PP. IV.

CCXL. Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem!

SIncera tuę Religionis dilectione promoti deliberavimus, quosdam ex Fratribus domus tuę, quam speciali caritate complectimur, Florentiam brevi spatio, & quam citius fieri poterit, ad prędentiam nos-

Digitized by Google

nostram venire, quorum nomina dilectus Filius Jacobus de Regno, tibi, suis literis designabit. Quocirca devotioni tuę per presentes precipimus in meritum obedientię salutaris, quatenus omnes, & singulos Fratres ejusmodi, infirmitatis urgente casu duntaxat excepto, ad hanc Florentiam Urbem vi's presentibus post unum, vel duos dies ad tardius, mittas & venire jubeas, ibidemque domum Sancti Marci ejusdem Religionis, ad civitatem pervenientes, se recipiant, donec parte nostra eis fuerit aliud declaratum. Ipsis nihilominus Fratribus iter ipsum in meritum sanctę obedientię injungendo, etiamsi de eis per quemcunque illorum Superiorem aliter foret forte dispositum, vel ordinatum. Datum Florentię sub annulo nostro secreto Die IV Aprilis MCCCCXLI, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Florentiam.*) Ibi Generalis Concilii causa per id tempus *Eugenium IV* fuisse, liquet ex his quæ refert *Odoricus Raynaldus Annal. Ecclesiast. ad Ann. MCCCCXLII num. 1.* Quod autem Fratres Prædicatores hac in Synodo præclaras jam sustinuissent partes, narrant Auctores, ipsaque Concilii Acta loquuntur. Tanta vero, quam præ se fert Diploma, *Eugenii* solicitudo, quâ Fratrum urget adventum, argumento est, Fratres apud ipsum maximæ existimationis fuisse.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 33. Autographum asservatur *Bononiæ*.

3. *De Finario.*) Sic a patria, vulgo *Finale* (urbs est *Liguriæ*) cognominatus *Vincentius*.

F. Nicolaum de Anno (1) variis privilegiis ornat.

Anno 1442 Die 17 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXLI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao de Anno Ordinis Fratrum Predicatorum professori carissimę in Christo filię nostrę Marię de Bautio (3), Reginę (4) Illustris, ac dilecti filii nobilis viri Johannis Antonii de Ursinis (5), Principis Tarenti, ejus nati Capellano, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religionis zelus, vitę, ac morum honestas, & comprobata tuę devotionis integritas, merito Nos inducunt, ut personam tuam specialibus gratiis, & favoribus prosequamur, presertim in his, quę animę tuę, & aliorum salutem concernere dignoscuntur. Nos itaque, Reginę & Principis predictorum, pro te dilecto eorum Nobis humiliter supplicantium, consideratione inducti, tibi, ut eorum capellanus quoad vixeris existas, & ipsis, & cuilibet ipsorum cum uno Fratre tui Ordinis comprobatę vitę, quem duxeris eligendum, tam intra, quam extra Conventum, Missam, & alia divina officia libere & licite ministrare, & in spiritualibus operibus eis deservire valeas, tui Superioris licentia minime petita, constitutionibus, ac privilegiis dicti Ordinis, etiamsi talia forent, de quibus de verbo ad verbum in nostris literis specialis, & expressa mentio esset facienda, quibus quoad effectum premissorum penitus derogamus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque, auctoritate Apostolica, tenore presentium indulgemus. Et insuper devotioni tuę, ut aliquem idoneum secularem, vel regularem Sacerdotem in tuum possis eligere Confessorem, qui toties quoties fuerit opportunum, confessionibus tuis diligenter auditis, pro commissis debitam tibi absolutionem impendat, & injungat penitentiam salutarem, etsi talia fuerint, in quibus Priores conventuales dicti Ordinis absolvere possunt, necnon libros dicti Ordinis, & illos, qui tua manu conscripti esse reperiuntur, pro tuo usu tua vita durante licite & libere habere valeas, eadem auctoritate concedimus per presentes. Volumus autem, ut hujusmodi libri, quamprimum te ab hac vita migrare contigerit, ad dictum Ordinem sine dilatione aliqua reducantur. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo secundo, Quinto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Indultum.

Nota.

1. *Nicolaum de Anno.*) Legerem *de Aimo*, rectius *de Aymo*. Per id enim tempus floruit *Nicolaus* noster *de Aymo*, *Siciliæ Regi*, cujus pluries Legationes obiit, acceptissimus. *Nicolai* meminit *Toppius* apud *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLXII pag.* 822.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.* 294.

3. *Maria de Bautio.*) Vulgo *Baux*. Gens est antiquissima de qua consulendi *Bouche* in *Historia Provinciæ*, *Ammiratus de Familiis Neapolitanis*, aliique passim. *Raymundo de Bautio de Ursinis*, Principi *Tarentino*, nupserat *Maria*. Hinc *de Bautio* nuncupatur. Vel dicendum, quod ipsamet *Maria*, patre *Johanne d' Anguien*, & matre *Sancia de Bautio* nata, cognomen *de Bautio* detulerat viro.

4. *Regina.*) *Raymundo* siquidem mortuo, *Ladislaus*, seu *Lancelotus I*, Rex *Neapolis*, ipsam *Mariam* uxorem duxerat. Hinc Regina vocatur.

5. *Johannis Antonii de Ursinis.*) Qui *Raymundum*, e nobilissima *Ursinorum* prosapia oriundum, patrem, de quo mox dictum fuit, & *Mariam de Bautio* matrem habuit.

Fra-

Anno 1442 Die 25 Aprilis.

Fratres, qui Senense (1) Cœnobium reforment, mittit, & apprime commendat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCXLII.

Dilectis filiis Magistris Hospitalis, & Fabricæ Ecclesiæ Senensis.

EUGENIUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Constituimus, decrevimus, atque ordinavimus ad honorem Dei, & Virginis Marię, & augmentum Sacri Ordinis Prędicatorum, atque etiam ad consolationem, & ędificationem populi Senarum, Regularem observantiam poni, & observatum iri in Conventu Sancti Dominici Senen., atque ea ratione a diversis Conventibus Fratres Ordinis ejusdem advocavimus, & illuc Senas misimus. Quare vos hortamur in Domino, ut huic nostro pio, & sancto proposito faveatis, atque id agatis, ut effectum celerem sortiatur, qua de re & in hoc mundo laudem, & in cęlo gloriam consequemini, & salutem. Datum Florentię sub annulo nostro secreto, die XXV Mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Senense*.) In Hetruria.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 34. Autographum asservatur *Bononiæ*.

Anno 1442 Die 28 Aprilis.

Monasterium, ad Lutum Leporis (1) nuncupatum, Ordinis jurisdictioni restituit, & reformandum jubet.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCXLIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Gengembach Fratri Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Apostolicę servitutis, Nobis injunctę desuper, officium mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea, quę pro statu prospero Monasteriorum, ac piorum locorum, necnon personarum in illis sub regulari observantia vacantium assidue studio pię vitę, opportuna fore conspicimus, & per quę illarum necessitatibus consulitur, operosis studiis intendamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod olim, postquam dilecti filii Bartholomeus Texeri (3), Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Provincialis Provincię Teutonicę Fr. Nicolaus Notel, tibi commiserant, ut Monasteria quędam prefati Ordinis, & specialiter Monasterium Sororum sive Monialium extra muros Spiren. (4), ad Lutum Leporis nuncupatum, sub cura Fratrum dicti Ordinis viventium, reformares, ut dilectę in Christo filię Priorissa & Sorores dicti Monasterii sub perpetua clausura remanerent, tamen congregati in Civitate Basilien., postquam Nos olim Concilium Basilien de Civitate Basilien. ex justis, & necessariis causis ad Civitatem Ferrarien. (5), etiam per certas literas transtulimus, Monasterium, ac Priorissam, ac Sorores prędicta curę & regimini venerabilis Fratris Nostri Episcopi Spiren pro tempore existentis subjecerunt, unde reformatio, & clausura fuerunt totaliter impeditę, & nisi clausura hujusmodi fiat, de scandalis, animarumque periculis in prefato Monasterio extat multipliciter formidandum, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Diplomatis causa.

Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, prefatas literas, & quascunque similes in futurum dandas, necnon quęcunque inde secuta, quarum tenores presentibus, pro expressis haberi volumus, Apostolica auctoritate, & ex certa scientia cassa, & irrita, nulla, & infecta esse declarantes, ac decernentes, ac nullius existere roboris, vel momenti, nunciantes, ac mandantes Fratribus, & Sororibus prędictis, & omnibus tibi commissis, & committendis per Generalem, aut Provincialem prenotatos, prefertim Priorissę, & Sororibus prędictis, ac eis in virtute sanctę obedientię, & in peccaminum suorum remissionem districte precipientes, ac injungentes, ut in singulis, quę reformationis, & clausurę prędictarum ministerium quomodolibet concernunt, tuis preceptis, monitionibus, & exhortationibus efficaciter pareant, & intendant. Et insuper tibi ad prefatum Monasterium te personaliter conferendi, illudque, ac ejus Priorissam, Sorores, & personas visitandi, ac in spiritualibus, & temporalibus, tam in capite, quam in membris reformandi, & deinceps perpetuis futuris temporibus, ut Priorissa, & Sorores ipsius Monasterii sub perpetua clausura vivere debeant, & teneantur, statuendi, & ordinandi, ac omnia, & singula, quę reformationis ope indigere videbuntur, prout tibi expedire visum fuerit, reformandi, excessus quoque, & crimina Priorissę, & Sororum prędictarum corrigendi, statuta quoque utilia, honesta, & rationabilia faciendi, edendi, & concedendi, necnon Priorissam, & Sorores prędictas ad vivendum sub clausura hujusmodi per censuram ecclesiasticam, & alia opportuna juris remedia, compellendi, & coercendi, ac secularis brachii auxilium desuper invocandi, & a suis presidentiis, & officiis singulis absolvendi, & novas instituendi, necnon omnia alia, & singula, quę in premissis, & circa ea, necnon pro prefatorum Monialium, & ipsius Monasterii salubri directione, & indemnitate, Religionis propagatione, & divini cultus incremento, necnon Priorissę & Sororum prędictarum animarum salute, & devotionis augmento opportuna, vel necessaria fore per-

Digitized by Google

perspexeris, prout tibi secundum Deum expedire appareat, faciendi, disponendi, ordinandi & exequendi, plenam, & liberam, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium licentiam concedimus, & facultatem; & nihilominus excommunicationis, suspensionis, ac interdicti, aliasque ecclesiasticas sententias, censuras, & pęnas, quas in contradictores, & rebelles quoslibet, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, sexus, vel conditionis fuerint, rite promulgaveris, ratas habebimus, ac faciemus, auctore Domino, inviolabiliter observari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis, exemptionibus, & indultis dicto Monasterio sub quibusvis verborum formis quomodolibet concessis, & si de illis in pręsentibus de verbo ad verbum mentio habenda foret, quorum omnium tenores etiam pro expressis haberi volumus, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate, roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Quarto Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Ad Latum Leporis.*) In *Germania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.* 3.
3. *Barthelomaus Texeri.*) De quo sæpius dictum fuit.
4. *Spiren.*) Vulgo *Speyr*, in *Germania*,
5. *Ferrarien.*) Anno *MCCCCXXXVII* indictum fuisse *Ferrariense* Concilium, referunt Annales Ecclesiastici.

Curam animarum Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Novellæ Florentiæ (1) Fratribus Ordinis committit.

Anno 1442 Die 9 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXLIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Arianen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD ea per quę Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum, ac in eis Altissimo famulantium, personarum omnium commodo, & utilitati consulitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio, libenter intendimus, illaque favoribus, quantum cum Deo possumus, prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sanctę Marię Novellę Florentin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet in Ecclesia pręfatę domus una perpetua capellania, Rectoria, seu Vicaria per secularem Presbyterum teneri solita, cui cura parochianorum pro tempore existentium dictę Ecclesię, quę etiam Parochialis est, imminere dignoscitur, instituta existat, ac Prior, & Fratres pro tempore existentes, pręfatę domus ex illius fructibus, redditibus, atque proventibus Presbytero pro tempore obtinenti Capellaniam hujusmodi sex Florenos auri annis singulis persolvere, & assignare consueverint, & de cetero persolvere, teneantur, tamen multis citra temporibus Prior pro tempore supradictus, aut unus ab eo ad id pro tempore deputatus, ejusdem domus Frater in Sacerdotio constitutus, curam animarum parochianorum pro obtinente pro tempore Capellaniam hujusmodi exercuit, prout exercet etiam de pręsenti, &, sicut eadem petitio subjungebat, si Capellania, seu Rectoria, vel Vicaria in Ecclesia hujusmodi penitus supprimeretur, ejusque pensio, seu responsio prędicta dictę domui perpetuo incorporaretur, uniretur, & annecteretur, ipsique pro tempore Prior, & Fratres ab onere solutionis hujusmodi liberarentur, ex hoc hujusmodi domus aliquod susciperet relevamen, & per illius Priorem, seu unum ex Fratribus pro tempore existentem cura prędicta laudabiliter exerceretur. Quare pro parte dictorum exponentium, asserentium, quod pręsentatio Presbyteri secularis hujusmodi, ad eandem Capellaniam, Rectoriam, seu Vicariam, quoties illam vacare contigerit, ad dictum pro tempore Priorem, pertinere dignoscitur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eorum, & dictę domus statui, & utilitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Capellaniam, Rectoriam, vel Vicariam perpetuam prędictam in pręfata Ecclesia, auctoritate prędicta, perpetuo supprimas, ac penitus extinguas, necnon illius fructus, redditus, & proventus, qui in responsione, seu pensione sex Florenorum hujusmodi duntaxat consistunt, ac ipsam pensionem eidem domui perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita, quod cedente, vel decedente Presbytero, Capellaniam, seu Rectoriam, vel Vicariam hujusmodi obtinente, seu alias illam quomodolibet dimittente, pensio, seu responsio sex Florenorum hujusmodi cesset penitus, & expiret, necnon Priores & Fratres pręsentes, & futuri, dictę domus ab illorum solutione & assignatione prędicta perpetuo liberi & absoluti existant, eisque liceat illos in suos, & dictę domus usus, & utilitatem auctoritate propria libere convertere, & exponere, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita. Nos enim si suppressionem, & unionem hujusmodi vigore pręsentium per te fieri contigerit, Priori pro tempore existenti domus hujusmodi, quod ipse per se, vel unum, seu duos, aut plures ex Fratribus pręsentibus, & futuris pręfatis, animarum parochianorum pręsentium, & futurorum dictę Ecclesię curam exercere libere & licite possit, & valeat, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, & etiam indulgemus, necnon & dictum pro tempore Priorem ad hujusmodi curam perpetuo, ut pręfertur exercendam teneri, & obligatum fore, statuimus, decernimus, & ordinamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque,

Diplomatis causa.

Mandatum.

Clausula derogans.

aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, & reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum quas quidem literas, & processus ad prefatam Capellaniam, Rectoriam, vel Vicariam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Quinto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Florentia.*) In *Hetruria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.78.*

Anno 1442 Die 15 Junii.

Ædes Sacras S. Mariæ extra muros Lycien. (1) sitas, confert Fratribus Prædicatoribus.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXLV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Capperino Aromatario Civi Lycien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. HUmilibus, & honestis supplicum votis libenter annuimus, illisque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte tua Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod tu unus de Societate, sive Confraternitate Sanctę Marię Annunciationis extra muros Lycien. existens, cupiens terrena in celestia, & transitoria in eterna felici commercio commutare, de bonis tibi a Deo collatis quandam Capellam sub vocabulo Sanctę Marię Annunciationis extra muros Lycien. construi, & edificari fecisti. Cum autem ad Ordinem Fratrum Predicatorum, tu, & Cives Lycien. magnum geratis devotionis affectum, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellam predictam a Fratribus dicti Ordinis in Domo & Ecclesia Sancti Johannis Baptistę Lycien., Ordinis Predicatorum, existentibus, sub regulari observantia viventibus, regi, & gubernari, & ab eisdem divina officia celebrari, ac ecclesiastica Sacramenta ministrari, concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes, ut fideles Christi continuo in devotionis ardore magis inflammentur, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut Fratres Ecclesię & domus predictarum, in observantia tamen viventes, perpetuis futuris temporibus dictam Capellam licite, & libere regere, & divina officia ibidem celebrare, & ecclesiastica Sacramenta ministrare valeant, felicis recordationis Clementis Papę Quinti, Predecessoris Nostri, & alia qualibet constitutione contrariis nequaquam obstantibus, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo, auctoritate presentium indulgemus. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Decimo septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Donatio.

1. *Lycien.*) Ibi fundatum fuit Cœnobium *SS. Annunciationis*. Juris est Provinciæ *Apuliæ*.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, Authenticum unum *Libro B. fol.*218, ex Autographo asservato in Cœnobio *SS. Annunciationis* extra muros *Lycien.*; aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XXII fol.*216.

Anno 1442 Die 22 Junii.

Curam animarum committit Fratribus Cœnobii S. Marci Florentin. (1)

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXLVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Prior, & Fratres domus Sancti Marci Florentin., Ordinis Fratrum Predicatorum, de observantia, mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut petitiones eorum, illas presertim, que spiritualem fidelium interesse respiciunt, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittamus. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia domus predictę, que olim Prioratus Ordinis S. Benedicti Silvestrinorum nuncupata extitit (3) tam tunc, quam etiam postea parochianos habuisse, ac de presenti habere noscatur, asserunt que Prior, & Fratres, curam animarum parochianorum eorundem tempore existentię Prioratus hujusmodi, per Monachos, qui inibi tunc degebant, aut aliquando forte per Seculares Presbyteros exerceri consuevisse, seque ob carentiam facultatum aliquem Capellanum, qui curam predictam, quam ipsi per se ipsos absque Apostolicę Sedis indulto exercere non possunt, pro tempore exerceat, manutenere commode nequire, Nos super hoc opportune providere volentes, ipsorum Prioris & Fratrum, in hac parte supplicationibus inclinati, eis, ut qui nunc est, & pro tempore fuerit dictę Domus Prior curam predictam per se, vel alium, seu alios ex Fratribus hujusmodi, quem, vel quos ipse Prior ad hoc deputandum, seu deputandos duxerit, prout Monachi, sive seculares Presbyteri antedicti olim potuerunt, & debuerunt pro perpetuis futuris temporibus exercere libere, & licite valeat, atque possit, auctoritate Apostolica tenore presentium de speciali gratia, & in favorem observantię regularis indul-

Mandatum.

indulgemus; sibi nihilominus curam ipsarum serio plenarie committentes. Non obstantibus Apostolicis constitutionibus, ac Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis, & commissionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriugentesimo Quadragesimo Secundo, Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Sanctio pœnalis.

Jo. de Steccatia.

1. *Florentiæ.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex Autographo *Florentiæ* asservato, aliud ex *Archivo Apostolico Lib.* *CLIV fol.* 17.
3. *Extitit.*) Consulenda *Constitutio CIII* ejusdem *Eugenii IV.* Legitur *pag.* 57.

Indulgentia concessa visitantibus ædes Sacras Xantonen. (1) Cœnobii.

Anno 1442 Die 5 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCXLVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Chisti fidelibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cunctarum Ecclesiarum, ac domorum, necnon aliorum piorum locorum, prefertim sub vocabulo Beatissimę Virginis Marię sine tactu pudoris matris Redemptoris Domini Nostri Jesu Christi gloriosissimę, ac in ipsius, & beatam vitam possidentium Sanctorum in cęlis, laudem erectorum, & constructorum, manus pias adjutrices piis affectibus porrigere, pium apud Redemptorem ipsum, ac meritorium reputantes, eunctos Christi fideles ad impendendum Ecclesiasticis, & locis prędictis auxilium libenter nostris & Apostolicę Sedis excitamus muneribus, &, ut ad id eo Fideles ipsi fortius animentur, quo majus ex hoc animarum commodum se speraverint adipisci, nonnunquam pro his temporalibus, & momentaneis suffragiis spiritualia, & ęterna eis munera, remissiones videlicet peccaminum, & indulgentias elargimur. Sane cum, sicut pro parte carissimi in Christo filii Nostri Caroli (3) Regis Francorum Illustrissimi, necnon Venerabilis Fratris nostri Guidonis (4) Episcopi, ac dilectorum filiorum Communitatis & Prioris, ac Conventus domus Beatę Marię Ordinis Fratrum Prędicatorum Xantonen., accepimus, domus ipsa in structuris, & ędificiis sumptuose ędificata, causantibus guerris, & aliis diris, ac sinistris eventibus, quę partes illas ac Civitatem Xantonen. hactenus afflixerunt, imperfecta remanserit, ac ipsa necnon Capella etiam sub vocabulo gloriosissimę, ac Matris prędictę Marię Virginis fundata, in qua Prior, & Fratres dictę domus Missas, & alia divina officia continuo celebrare consueverunt, prout de presenti celebrant, causantibus prćmissis sinistris, & guerris, ruinę subjacere nitentur, & totaliter corruere sperentur, nisi ipsis Priori, & Fratribus piis fidelium hujusmodi suffragiis, & eleemosynis subveniatur: Nos, cupientes domum, & Capellam prędictas hujusmodi in suis structuris, & ędificiis conservari, ac ad debitam illorum reparationem & perfectionem deduci, & perpetuo conservari, & ut ipsi fideles ad eandem Capellam confluant, ac pro fabrica, & reparatione illius, & domus prędictę promptius manus porrigant adiutrices, quo fideles ipsi majora pręmia se sciverint reportare, prefatorum Regis, & Episcopi, necnon Communitatis, & Prioris, ac Conventus, & Fratrum hujusmodi supplicationibus inclinati, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in die celebritatis, & festivitatis gloriosi Sancti Eutropii Capellam eandem devote visitaverint annuatim, ac manus pias pro fabrica, & reparatione prędictis porrexerint adjutrices, ut prefertur, septem annos de injunctis eis pęnitentiis misericorditer relaxamus. Volumus autem quod si alias visitantibus dictam Capellam, aut manus porrigentibus adjutrices, seu alias inibi pias eleemosynas erogantibus, sive alias aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per Nos concessa fuerit, pręsentes literę nullius existant roboris, vel momenti. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Tertio Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Exordium.

Supplex petitio Galliarum Regis.

Indulgentia.

1. *Xantonen.*) Vulgo *Xaintes*, in *Gallia Aquitanica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* *CLIII fol.* 177.
3. *Caroli.*) Hujus nominis *VII*.
4. *Guidonis.*) Adeas *Sammarthanos* in *Episcopis Xantonen.*

Anno 1442 Die 5 Julii.

Confirmat Donationem (1) quandam a se factam Conventui Sancti Dominici Perusin.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXLVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Dominici Perusin. Ordinis Fratrum Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictiooem.

Exordium. SAcre Religioois, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut petitiooes vestras, in his presertim, per que jurium vestrorum detractionibus obviatur, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittamus. Dudum siquidem videlicet tertio Idus Maii, Pootificatus oostri Aono Nono, pro parte vestra Nobis ioter alia exposito, quod fabrica Domus vestre, que miro, sumptuosoque opere fundari incepta erat, in structuris, & edificiis
Diplomatis causa. suis perfici, ac Fratres in eadem Domo sub pie vite studio io multitudine oumerosa pro tempore degentes ex facultatibus ipsius Domus, piisque decedeotium legatis, que illi pro tempore fiebant, sustentari commode non poterant, quodque Domui predicte que pro perfectiooe, & sustentatione hujusmodi duodecim millium florenorum auri summa indigere ooscebatur, oisi Apostolico suffragaote presidio, in premissis congrue subveniri nequibat; Nos tunc inter alia medietatem omnium bonorum immobilium, & mobilium, jurium, & pertinentiarum, & actiooum ubicunque, & io quibuscuoque rebus consisteotium, ac nooiinum debitorum per quondam Nicolaum de Cheses de Monte Politiano, Civem Perusin., in ejus ultima voluotate, sub certis forma, & cooditione Christi pauperibus legatorum fabrice, & sustentationi predictis concessimus, & donavimus, ac Priori, seu Provisori dicte Domus pro tempore existenti medietatem hujusmodi, quandocuoque cooditio prefata adveoiret, petendi, exigeodi, & recipiendi, ac singulis dantibus, & solveotibus de omni eo, & toto quod ex ipsa medietate reciperet, finem & quitationem faciendi, plenam, & liberam facultateio concessimus per quasdam primo, & deinde, scilicet duodecimo Kal. Octobris, Pontificatus predicti Aono Uodecimo, pro parte Guillelmi de Casali (3) Generalis Ministri Ordinis Minorum, & quondam Jacobe prefati Nicolai filie Mulieris, tunc in humanis agentium, similiter Nobis exposito, quod olim dictus Nicolaus, cupieos terrena in celestia, & transitoria in eterna, felici commercio commutare, & condens in ejus voluntate ultima de bonis sibi a Deo collatis testamentum, in illo inter alia oonnulla bona io Civitate nostra Perusin. ejusque Diecesi consistentia, & ad eum legitime spectantia, post obitum dicte Jacobe, quam bonorum hujusmodi usufructuariam, quoad viveret, esse voluerat, & decreverat, inter Christi pauperes distribuenda reliquerat, certis desuper executoribus deputatis, prout io iostrumento publico, super inde confecto, dicebatur plenius contineri, quodque Ecclesia, sive Domus Sancti Francisci Assisinateo. dicti Ordinis io structuris, & edificiis suis reparatione noo parum indigebat, ac predicta mulier ad Saoctum & Ordioem prefatos singularem devotionis affectum gerebat, & de propria salute recogitans uoam oonnullis Fratribus Ordinis Predicatorum, & pauperibus Christi erogare, aliam vero, & majorem partem bonorum predictorum io reparationem Domus Assisinaten. hujusmodi, ac illius Ecclesie fabricam convertere desiderabat; Nos tunc per alias oostras literas certo Judici mandavimus, ut de premissis omnibus per eosdem Ministrum & Mulierem expositis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra se diligenter informaret, &, si ita esse reperiret, prefate mulieri omnia, & singula bona predicta vendendi, illaque, seu pretium ex ipsorum venditiooe proveniens pro una Fratribus Ordinis Predicatorum, & pauperibus hujusmodi, prout, & secundum quod sue conscientie videretur, distribuendi, pro alia vero, & majori, partibus predictis, in reparationem Domus Assisinateo., & fabricam illius Ecclesie hujusmodi convertendi duntaxat, plenam, & liberam, eadem auctoritate, licentiam concederet, & etiam facultatem, prout io singulis literis predictis plenius cootinetur. Cum autem pro eo quod Minister, & mulier predicti concessas vobis per Nos priores literas antedictas io hujusmodi eorum expositione sua tacuerunt, & de ipsis prioribus oulla in dictis posterioribus literis meotio facta fuit, ipse posteriores litere quoad medietatem bonorum per Nos Domui vestre, seu illius Ecclesie, ut prefertur, concessam, & donatam hujusmodi duotaxat, subreptitie, & invalide censeantur, &, sicut exhibita Nobis ouper pro parte dilectorum filiorum Priorum artium dicte civitatis, & vestra petitio continebat, ipsi Priores firmiter tenentes, quod Minister, & mulier predicti, si de prioribus literis predictis debitam mentionem fecissent, posteriores literas prefatas a Nobis nisi salvis concessione & dooatiooe medietatis hujusmodi, ac sioe quocunque illarum prejudicio, miolme obtinuissent, egre ferant, quod bona concivium suorum io partibus ab eadem civitate alieois erogari debeant, considerata potissime necessitate perfectionis Domus vestre antedicte, & quod ex perfectione ipsa inexplicabilia animarum commoda provenire speratur, prefata quoque conditio per obitum mulieris hujusmodi advenerit:
Mandatum. Nos, super his opportune providere volentes, Priorum artium predictorum & vestris in hac parte supplicationibus ioclinati, literas posteriores predictas ac processus habitos per easdem, & quecunque inde secuta, quoad medietatem eandem duntaxat, oulla, & invalida fuisse, & esse declarantes, necnon ex abundanti cassantes, irritantes, & aonullaotes, ac pro nullis, & infectis habenda decernentes, ita tamen, quod quoad reliquam partem, quam in reparatiooem Domus Assisinaten. & fabricam illius Ecclesie hujusmodi convertendi licentiam, & facultatem predicte Mulieri concedi mandavimus, ut prefertur, & quam oon majorem esse volumus, sed ad ipsam medietatem duotaxat reducimus, io sui plena vigoris firmitate permaneant, & insuper harum serie volumus, & Apostolica vobis auctoritate concedimus, quod concessio, & donatio medietatis bonorum, que per eorum vocabula, qualitates, quantitates, confioes, & valores presentibus haberi volumus pro expressis, oecooo priores litere hujusmodi, ac om-

omnia, & singula in eis contenta in suo pleno robore firma, & illibata persistant, ac Prior, sive Provisor pro tempore existens antedictus, tam presentium, quam dictarum priorum literarum vigore, medietatem ipsam ubicunque, & apud quoscunque consistat, petere, exigere, levare, recipere, & habere, ac in fabricam Domus Perusin., & sustentationem hujusmodi convertere, solventesque, quitare, ac alia omnia, & singula juxta ipsarum priorum literarum continentiam, atque formam, necnon alias in premissis necessaria, & opportuna facere possit, & debeat in omnibus, & per omnia perinde ac si posteriores litere predicte nullatenus emanassent. Non obstantibus premissis, ac omnibus illis, que in prefatis prioribus literis non obstare volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Per hec autem dilectis filiis Guardiano, & Fratribus dicte Domus Assisinaten., seu quibusvis aliis ad quos spectat, quo minus reductam medietatem hujusmodi vigore posteriorum literarum predictarum similiter petere, exigere, levare, recipere, & habere, ac in reparationem Domus Assisinaten. & illius Ecclesie hujusmodi convertere, solventesque quitare, ac alia omnia, & singula desuper necessaria & opportuna adinstar Prioris, sive Provisoris antedicti, facere possint, & debeant, nullum prejudicium sive impedimentum afferri sed potius ad eos concessionem hujusmodi quoad ipsam reductam medietatem extendi volumus per presentes. Nulli ergo &c. nostre declarationis, cassationis, irritationis, annullationis, constitutionis, concessionis, reductionis, & voluntatis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice *Millesimo* Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Tertio Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Donationem*.) Consulenda *Constitutio CXC data XIII Maii MCCCCXXXIX*, & Instrumentum inferius transcribendum ad calcem *Constitutionis CCLXXXII ejusdem Eugenii IV*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLIV fol. 70*.
3. *Guillelmi de Casali*.) Adeas *Waddingum Annal. Minor. Tomo V ad an. MCCCCXXX num. V pag. 209*.

Anno 1442 Die 9 Julii.

Monasterium Monialium Beatæ Mariæ de Nazareth Papien. (1) donat Fratribus Ordinis nostri in fabricæ ac FF. studentium commodum.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCXLIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii de Aqualonga, Papien. Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DEbitum pastoralis officii, cui disponente Domino presidemus, exposcit, ut ad ea solicite intendamus, per que utilitates, & commoda Monasteriorum, & aliorum locorum religiosorum quorunlibet, ac personarum in illis degentium procurentur. Sane pro parte dilectorum filiorum Johannis (3) de Monte Nigro, Magistri Provincialis Provincie Lombardie Ordinis Fratrum Predicatorum, secundum morem dicti Ordinis, necnon Prioris, & Fratrum Domus Papien. dicti Ordinis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Monasterium Sororum beate Marie de Nazareth etiam Papien., Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum instituta regularia Ordinis dictorum Fratrum viventium, a plerisque citra temporibus adeo Monialium, sive Sororum numero destitutum existit, quod duabus illius Monialibus, sive Sororibus, etiam aliqua desuper licentia minime obtenta, prefatum Monasterium egressis, & Domos suorum parentum, & consanguineorum accersitis, tres inibi duntaxat Moniales, seu Sorores residere noscuntur, ac alias in spiritualibus, & temporalibus multipliciter conspicitur neglectum, in ipso quoque Monasterio propter multorum, qui illud, quod muris bassis (4) cinctum est, visitare plerumque consueverunt, frequentiam, ac diversas alias causas, scandala multoties succreverunt, ac spes aliqua non resultat, quod Monasterium prefatum per dictas Moniales, sive Sorores, ad debitas reformationem, & observantiam possit reduci. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefati Magister, Prior, & Fratres, quod Ordini Fratrum Predicatorum hujusmodi ulteriora inconve*nientia* premissis, nisi super hoc provideatur, succedere verisimiliter debeant, anxius pertimescant, *necnon* Domus prefata, in qua copiosus Fratrum in illius Ecclesia Missas, & alia Divina officia, quotidie celebrantium numerus esse dignoscitur, quasi in centro Civitatis Papien. consistat, amplis, & magnis structuris, & edificiis non perfectis fulciri (5), pro parte Magistri, Prioris, & Fratrum Predicatorum asserentium, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii septuaginta florenorum auri de camera secundum communem estimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ordine, & dignitate Priorissali in ipso Monasterio penitus suppressis, prefatum Monasterium cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui perpetuo appropriare, & applicare, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ipsius Domus fructus, redditus, & proventus, qui, ut ipsi Magister, Prior, & Conventus etiam asserunt, exigui sunt, presentibus pro expressis habentes, quique de premissis certam noritiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Moni*alibus*, sive Sororibus dicti Monasterii, necnon aliis, qui fuerint evocandi, super premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse inveneris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ordinem, & dignitatem hujusmodi in prefato Monasterio dicta auctoritate supprimas, penitus & extinguas, necnon Monasterium predictum cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem Domui dicta auctoritate perpetuo applices, unias, & appropries, ita quod liceat ex tunc Priori, & Fratribus dicte Domus, per se vel alium, seu alios, corporalem Monasterii, juriumque & pertinentiarum predictarum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, necnon fructus, redditus, & proventus, Monasterii hujus*modi*, unius videlicet ad opus fabrice Ecclesie & Domus predictarum, ac alterius medietatum earundem in usus, & utilitatem ac sustentationem Fratrum in dicta domo pro tempore studentium convertere, & ha-

Exordium.

Supplex petitio.

Donatio.

& habere, cujuscunque super hoc licentia minime requisita, noo obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, domus, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si suppressionem, & extinctionem, necnon applicationem, appropriationem, & unionem hujusmodi per te, vigore pręsentium, fieri contigerit, tibi Moniales & Sorores in dicto Monasterio degentes, & eis invitis ab illo ad quęvis alia congrua, de quibus tibi videbitur, dicti, vel aliorum quorumcunque Ordinum Monasteria, sive loca, in quibus dictę Moniales benevolas receptrices invenerint, transferendi, necnon eis ibidem de vitę necessariis, de fructibus, redditibus, & proventibus pręmissis, providendi, vel alias tot ex ipsius Monasterii possessionibus, & bonis, quot pro hujusmodi necessariis competenter sufficere potuerint, assignandi, auctoritate Apostolica, licentiam concedimus & etiam facultatem. Volumus autem quod medietas fructuum, redditutum, & proventuum ad opus fabricę, ut pręmittitur, convertendorum hujusmodi apud dilectum filium Augustinum de Barachiis, laicum Papien. modernum, vel pro tempore existentem ipsius fabricę operarium, & unum ex dictę Domus Fratribus, quem illius Prior, etiam pro tempore existens, ad hoc deputandum duxerit, per eos fideliter disponendum, integre deputetur, & assignetur, quodque Fratres Studentes pro tempore in Domo prędicta ratione applicationis, & appropriationis earundem in Capella Beatę Marię de Nazareth nuncupanda in Ecclesia prędicta singulis diebus unam Missam celebrare debeant, atque teneantur, proviso quod Monasterium pręfatum ad profanos usus, velut hęreditas, nullatenus redigatur, & insuper irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Septimo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Papien.*) Vulgo *Pavia*, in *Insubria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.64.*
3. *Johannis*.) Vir fuit magnarum partium, Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad an. MCCCCXLIV pag.799.* De *Johanne* fusius postea dicetur.
4. *Bassi*.) Humilibus scilicet.
5. *Fulciri.*) Turbatus locus.

Anno 1442 Die 5 Augusti.

De quatuor Cœnobiis in Provincia Siciliæ construendis.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CCL.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo de Regno Ordinis Prędicatorum, in Theologia Magistro, Generali in Romana Curia Procuratori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SIncerę Religionis, sub qua mundanis abjectis illecebris cum adeptione voluntarię paupertatis virtutum Domino in humilitatis spiritu devotum impendis, & sedulum famulatum, merita promerentur, ut Apostolica Sedes te, & tuum Ordinem favoribus condignis confoveat, & specialibus gratiis prosequatur, in illis pręsertim, per quę cultus Divini Nominis augetur, tuque, & dediti pię vitę studio vobis ipsis, & aliis fidelibus ad animarum salutem proficere valeatis. Exhibita siquidem Nobis nuper *pro* parte tua, petitio continebat, quod in Provincia Regni Sicilię, secundum morem ipsius Ordinis sic nun- Supplex petitio. cupata, propter diuturna bella, quę partes illas maxime afflixerunt, plurimę Urbium, & aliorum locorum desolationes, ac alię calamitates subsecutę sunt, & propterea Religionis pręfatę Domus, pręfati Ordinis in eadem Provincia sunt plurimum destitutę, ac diminutę in fidelium animarum dispendium, & detrimentum Ordinis antedicti. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicta Provincia Quatuor loca pro usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum, tibi, vel alio Fratri ipsius Ordinis, per te, vel dilectum filium Generalem dicti Ordinis Magistrum, qui pro tempore erit, deputandum, si tibi, vel deputando prędicto, pia largitate fidelium concedantur, recipere, & in quolibet dictorum locorum Domum cum campanili, campanis, cęmeterio, & aliis congruentibus, & ceteris necessariis officinis, fundare, erigere, seu disponere, & ordinare possitis, licentiam concedere dignaremur. Nos Indultum. igitur, supplicationibus inclinati hujusmodi, tibi, seu deputando hujusmodi, Quatuor loca, si tibi, vel deputando pręfato, pia largitione fidelium concedantur, vel aliis justis modis poteris, seu poterit adipisci, libere recipere, & libere retinere, & in quolibet locorum ipsorum Domum cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, & aliis congruentibus, & necessariis officinis, construendi, & ędificandi, & in eis Fratribus dicti Ordinis, qui regularem observantiam professi sunt perpetuo commorandi, Dięcesani loci, vel cujusvis alterius licentia minime requisita, quodque Domus, sive loca eadem sic recepta cum Ecclesiis, ceterisque pertinentibus ad eandem, ac Fratres in illis pro tempore degentes, omnibus, & singulis, gratiis, privilegiis, Indulgentiis, & indultis dicto Ordini, & Domibus ejus a Sede Apostolica in generali concessis, uti, & gaudere libere valeant, felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Religiosi Ordinis Mendicantium loca de novo recipere, vel recepta mutare possint absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis constitutionibus Apostolicis contrariis nequaquam obstantibus auctoritate Apostolica tenore pręsentium facultatem, & plenam licentiam elargimur. Nulli ergo &c. nostrę elargitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Nonis Augusti, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLIV fol.164.*

Con-

Confirmat quandam Compositionem (1) initam inter Fratres Ordinis nostri ex una, & Rectores Ecclesiarum de Viveyro, Mindonien. Diœcesis ex altera.

Anno 1442 Die 11 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCLI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Beatę Marię de Meyra, Mindonien. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum, prępertim sub regulari habitu Altissimo famulantium, personarum statum, in pacis, & quietis dulcedine dirigendum, prout ex susceptę Nobis incumbit servitutis officio, diligenter intenti, his, quę pro sedandis inter personas ipsas dissensionum materiis provide facta fuerunt, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici volumus adiici muniminis firmitatem. Sane Nobis pro parte dilectorum filiorum Prioris, Conventus, & Fratrum Domus Sancti Dominici de Viveyro Ordinis Fratrum Prędicatorum, Mindonien. Dięcesis, petitio exhibita continebat, quod dudum inter tunc Priorem ejusdem domus, & Conventum prędictos ex una, ac tunc Rectores Parochialium Ecclesiarum in Villa, & infra limites Archidiaconatus de Viveyro ejusdem Dięcesis, infra quos ipsa domus exidit, consistentium, necnon Clericos & Beneficiatos in eisdem ex altera, partibus, super certis funeralibus exorta materia quęstionis, tandem communi amicorum interveniente tractatu inter eos amicabilis super his Compositio intervenit, videlicet, quod tam de pecuniis, pane, vino, piscibus, panno, cera, quam aliis quibuscunque funeralibus, quę prima die, qua defunctorum, in ipsa sepulturas eligentium, cadavera inibi sepulturę pręsentarentur, cum ipsis cadaveribus, juxta morem illius patrię offerrentur, unam Priori & Conventui prędictis, aliam medietates Rectori Ecclesię cujus ipse defunctus Parochianus fuisset, aut in cujus Parochia decessisset, & Beneficiatis in eadem cederent, ac inter eos de illis ęquę portiones fierent, quodque Rectores, Clerici, & Beneficiati pręfati de dictis funeralibus non aliud, quam dimidiam partem hujusmodi, de aliis vero tam mobilibus, quam immobilibus bonis eisdem domui, Conventui, & Fratribus, ab ipsis defunctis in eorum testamentis, codicillis, seu ultimis voluntatibus legatis, vel alias quomodolibet in eleemosynam erogatis nihil a Domo, Conventu, & Fratribus prędictis, seu ipsorum defunctorum hęredibus, & testamentariis repetere seu exigere possent, neque deberent, prout in Instrumentis publicis, desuper confectis, dicitur plenius, contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Compositio hujusmodi bonę memorię Francisco Episcopo Mindonien., & successive aliis, qui pro tempore fuerunt Episcopi Mindonien., ipsius Francisci successoribus id scientibus, & approbantibus, a quinquaginta annis, & ultra inconcusse, & inviolabiliter observata extiterit, prout de pręsenti observatur, & per Venerabilem Fratrem nostrum Petrum Episcopum Mindonien. observari mandatur, pro parte eorundem Prioris, Conventus, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Compositioni prędictę, pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de pręmissis certam notitiam non habentes, dictorum Instrumentorum tenores habentes pręsentibus pro expressis, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Rectoribus, Clericis, & Beneficiatis pręfatis, necnon aliis qui fuerint evocandi, super pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, Compositionem ipsam, & quęcunque inde secuta eadem auctoritate approbes, & confirmes, ac omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, suppleas, necnon Compositionem ipsam per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari facias; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, cęterisque contrariis, quibuscunque, aut si Rectoribus, Clericis, & Beneficiatis prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo secundo, Tertio Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Supplex petitio.

Confirmatio.

1. *Compositionem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. IX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.* 115.

3. *Mindonien.*) Vulgo *Mondonedo*, in *Hispania*.

Fa-

Anno 1442
Die 15 Septembris.

Facultas constituendi Cœnobium in Castro Pontis-Latronis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomęo Texeri, Generali Magistro Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

VOtis fidelium quorumlibet gratis Nos convenit pręstare assensum, & ut ea, quę religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus solicitudinis nostrę partes. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod olim dilectus filius nobilis vir Antonellus de Rath Dominus Castri, seu Terrę Pontis Latronis Capuan, sive Calven. (3) Dięcesis, de propria salute recogitans, & ad Religionis, & cultus hujusmodi aspirans augmentum, quandam, cum Ecclesia in Castro, sive loco hujusmodi, domum in honorem, & sub vocabulo Sancti Dominici pro usu, & habitatione aliquorum Ordinis Fratrum Prędicatorum de bonis sibi desuper ministratis construxit, & ędificavit, sive construi, & ędificari fecit, atque ordinavit. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Fratribus dicti Ordinis, seu aliquibus eorum, domum prędictam pro usu, & habitatione premissis, recipiendi, & acceptandi, eisque apud illam singulas necessarias officinas construendi, & erigendi licentiam concedere, ac alias ipsis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum prefatos vigere, etiam & augeri, intensius affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fratribus prędictis, vel aliquibus eorum, quos ad domum ipsam pro usu, & habitatione supradictis, assignari contigerit, ipsam pro usu, & habitatione supradictis, quodque conventualiter Domino famulentur ibidem, recipiendi, acceptandi, & retinendi, ac apud eam quasvis officinas construendi, & erigendi, auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam elargimur, & insuper universis, quos in dicta domo pro tempore residere, sive degere contigerit, Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, libertatibus, & exemptionibus, pręfatis domibus, & Ordini, ac personis per Sedem Apostolicam, & alias quomodolibet concessis, & in antea concedendis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, eadem auctoritate indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, villa, seu quovis castro, vel loco ad habitandum quęcunque domos, vel loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare, pręsumant, absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque; jure tamen Parochialis Ecclesię, ac cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo secundo, Decimo Septimo Kalendas Octobris Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Pontis-Latronis.*) In Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLIV fol.* 116.
3. *Calven.*) *Calvium* urbs est Episcopalis sub *Capuana* Metropoli, *Suessam* inter & *Capuam* sita. Nunc pene deleta.

Anno 1442
Die 28 Septembris.

Unit Monasterium Sanctæ Catharinæ Conventui Sancti Cataldi Ariminen. (1)

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Marco Pręposito Ariminen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea, per quę Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum, atque domorum, & personarum, in illis pro tempore degentium utilitati consulitur, & opportunitatibus subvenitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus domus Sancti Cataldi Ariminen. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet olim plures, tam Magistri, ac alias graduati, quam etiam studentes in artibus & Theologia, prefati Ordinis professores in domo prędicta moram trahere, ipsique studentes in eorum studiis hujusmodi periti evadere consuevissent, tamen a multis citra temporibus propter facultatum carentiam, & pręsertim ex venditione cujusdam amplissimę possessionis, ad dictam domum tunc spectantis, ad utilitatem tunc sibi Gregorii XII in sua obedientia, de qua Civitas Ariminen. tunc erat, nuncupati, ac de ipsius mandato, tunc forma juris, (3) Magistrorum, graduatorum, & studentium hujusmodi plurimum inibi diminuta remansit, necnon domus prędicta, & pręsertim in loco infirmarię ejusdem, olim pro majori ejus parte a stipendiariis destructo, non modica detrimenta suscepit, & sicut eadem petitio subjungebat, si Monasterium Sororum Sanctę Catharinę Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, in quodam Civitatis nostrę Ariminen. angulo ab aliis secularium habitationibus saltem a tribus lateribus ejusdem semotum consistens, ac Monialibus, dictum Ordinem Sancti Augustini expresse professis, inibi actu commorantibus, pręter illius Priorissam de Civitate nostra Bononien. seu illius

Diplomatis causa.

illius territorio oriundam, destitutum, necnon ad instar cujusdam longe domus absque claustro, locutorio, & capitulari loco constructum existens, per Priorissam gubernari consuetum, cujus una Ecclesia, & alia medietates edificiorum omnium, dormitorium, cum nonnullis imperfectis officinis fore noscuntur, suppressis, illius conventuali Prioratu, ac dicto Ordine Sancti Augustini, eidem domui perpetuo incorporaretur, uniretur, & annecteretur, ex hoc illa in suis opportunitatibus aliquod suscipe-ret relevamen, necnon in eo studium Fratrum hujusmodi aliqualiter reformari possent. Quare pro parte dilecti filii Provincialis Provincię Sancti Dominici juxta morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, necnon prędictorum Prioris, & Fratrum, etiam asserentium, quod multi solent Fratres eorum Ordinis hujusmodi ad domum prędictam pręsertim temporibus, in quibus Provincialia Capitula ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum in eadem Provincia pro tempore celebrantur, sępius confluere, necnon tam eorum, quam etiam infirmorum ex Fratribus in eadem domo pro tempore degentibus magna pars extra illam, etiam causante destructione infirmarię hujusmodi, in diversis secularium domibus, & hospitiis permanere, & pernoctare consuevit, & quod propterea ipsum Monasterium, ad quod de dicta domo, a qua non multum distare videtur, & etiam de die secrete & per viam parum frequentatam adiri potest, eidem domui tam ad evitandum oblocutiones, & scandala, quę in pernoctatione & mansione Fratrum extra domum hujusmodi provenire possent, quam etiam pro Fratribus ad illam confluentibus, & aliis in ea infirmantibus pro tempore non solum utile, & accommodum, sed etiam necessarium existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statui domus hujusmodi super pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac omnium, & singularum possessionum, atque bonorum dicti Monasterii qualitates, quantitates, loca, vocabula, atque confines, necnon illorum, & dictę domus fructuum, redditaum, atque proventuum veros valores annuos pręsentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis per te ipsum duntaxat auctoritate nostra diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Monasterium prędictum, Prioratu, ac illius Ordine supradictis in eo per te penitus suppressis, cum possessionibus, & bonis, ac aliis juribus, & pertinentiis suis omnibus pręfatę domui perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita quod liceat ex tunc Priori, & Fratribus pro tempore existentibus dictę domus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Monasterii, possessionum, jurium, & pertinentiarum prędictorum, auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac hujusmodi eorum fructus, redditus, & proventus in suos, necnon Monasterii, & domus prędictorum usus, & utilitatem convertere, alicujus super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & Monasterii, ac Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod quamprimum unionem, annexionem, & incorporationem prędictas vigore pręsentium fieri, & effectum sortiri contingat, Priorissa pręfata, necnon alię quę sint dicti Monasterii Sorores, per Provincialem pro tempore existentem Provincię, & Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi, ad aliud, seu alia Monasteria, vel loca Sororum Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum hujusmodi degentium, in quo, seu quibus vitę suę necessaria commode suscipiant, transferantur, & transferri debeant, quodque alias dicti Monasterii debite supportentur onera consueta. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Quarto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Donatio.

Clausula derogans.

1. *Ariminen.*) Volgo *Rimini*, in *Romandiola*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLVI fol.*223.
3. *Tunc forma juris.*) Turbatus locus.

Ut Monasterium de Bono Loco uniatur (1) Monasterio Montis-Pessulani Ordinis Prædicatorum.

Anno 1442 Die 10 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Guilhelmo de Fondera Canonico Burdegalen. in Civitate nostra Avinionen. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Digna exauditione vota personarum humilium, divinis laudibus, sacręque Religionis observantię deditarum, Apostolico Nos convenit favore prosequi, & ipsarum necessitatibus occurrere provisionis gratia congruentis. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Catharinę, Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię de Proihano (3) Villę Montis-Pessulan., Ordinis Sancti Augustini, Magalonen. Dięcesis, sub habitu, institutione Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura degentium, Nobis exposito, quod licet dictus Prioratus in ejus fundatione sufficienter dotatus extitisset, occasione tamen guerrarum, necnon mortalitatum, & aquarum inundationum, aliarumque multiplicium calamitatum, quibus partes ipsę diu concussę fuerunt, adeo in suis facultatibus fuisset diminutus, quod ipsa Priorissa, & decem alię Moniales ejusdem Ordinis ibidem degentes vitę necessaria habere, & incumbentia dicto Prioratui onera, nequiverant commode supportare, quodque etiam Monasterium Monialium de Bono loco alias de Vinhogalo, Cistercien. Ordinis, dictę Dięcesis, in loco utrique nemoroso existens, & a dicta villa non ultra leucam cum dimidia, ut communiter asserebatur, distans

Exordium.

Diplomatis causa.

distans, temporum etiam causante malitia fuerat a longo tempore, prout tunc existebat, Monialibus adeo derelictum, quod in ipso duntaxat Abbatissa, quę ibidem interdum residere solebat, & quędam alia Monialis, ad aliud Monasterium tunc translata, remanserat, ac exinde bis, aut ter in anno vix divina celebrabantur, illius quoque bona, & proventus ut plurimum deperdebantur, & si dictum Monasterium de Bono loco cum omnibus juribus & pertinentiis suis pręfato Monasterio de Prolhano in perpetuum incorporatum, & unitum fuisset, illud in utilitatem utriusque Monasterii redundasset, ac dilecta in Christo filia Margarita dicti Monasterii de Bono loco Abbatissa attente premissa, seque diversis infirmitatibus detentam & adeo debilitatam existere, quodque indemnitatibus dicti Monasterii de Bono loco non posset commode providere, considerans, illius regimini, & administrationi consentiens, ut illud dicto Monasterio de Prolhano uniretur, extra Romanam Curiam coram certis Notario publico, & testibus, sponte cesserat, ac dictum Monasterium de Bono loco transferri cupiebat, & ibidem perpetuo Domino famulari. Nos per alias nostras literas dilecto filio Priori secularis, & Collegiatę Ecclesię dictę villę, ejus proprio nomine non expresso, dedimus in mandatis, ut super premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra se diligenter informaret, &, si per informationem hujusmodi ea reperiret fore vera, cessionem prędictam ab eadem Margarita factam, si per habentem potestatem admissa non foret, seu illam, si de novo ipsam sponte, & libere facere vellet, eadem auctoritate reciperet, & admitteret, eaque per ipsum recepta, & admissa dignitatem Abbatialem, ac Ordinem Cistercien. hujusmodi in dicto Monasterio de Bono loco supprimeret, illudque etiamsi per cessionem hujusmodi, aut alias quovis modo vacaret, seu cum illud per cessum, vel decessum dictę Margaritę Abbatissę vacare contingeret, dummodo tunc non esset de persona alterius canonice provisum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis supradictis Prioratui dicti Monasterii de Prolhano perpetuo incorporaret, annecteret, & uniret, ac dictę Margaritę Abbatissę ad pręfatum Monasterium de Prolhano transeundi, & in eo perpetuo remanendi licentiam concederet; ac voluimus inter alia quod post unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si fierent, Priorissa, & Conventus prefatę in dicto Monasterio de Bono loco certis annorum singulorum diebus per dictum Priorem designandis unam Missam, in qua pro Fundatorum, & aliorum dicti Monasterii benefactorum animarum salute, & remedio, specialis oratio fieret, perpetuo celebrari facere tenerentur, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum, petitio continebat, dilectus filius Raymundus Malempne, Prior dictę Ecclesię, Sancti Salvatoris ad ipsarum literarum executionem procedens, quia per habitam per eum desuper informationem exposita hujusmodi reperiit veritate subniti, post admissionem cessionis hujusmodi, incorporationem, annexionem, & unionem fecit easdem, necnon fines, sive limites mandati sibi facti hujusmodi excedens inter alia ordinavit, quod Priorissa, & Conventus prędictę per Quinquennium ex tunc proxime secuturum uno die veneris cujuslibet mensis duntaxat, vel si uno alicujus solemnis festi celebritas occurreret, alio die tunc immediate sequente, & propinquiori, unam Missam, in qua pro Fundatorum & benefactorum animarum salute hujusmodi specialis oratio fieret, faceret celebrari, ac inter Priorissam, & Conventum prędictas, necnon dilectum filium modernum Abbatem Monasterii Vallisinagnę ejusdem Cistercien. Ordinis, Agaten. Diœcesis, sua interesse asserentem, prefatam Margaritam, necnon dilectas in Christo filias quasdam alias dicti Monasterii de Bono loco Moniales super unionis, annexionis & incorporationis prędictarum juribus coram te, cui venerabilis Frater noster Petrus Albanen. Episcopus in partibus illis Apostolicę Sedis Legatus causam, ad quem prędictus, & Margarita Abbatissa, tunc contra hujusmodi unionem reclamantes, super dicto Monasterio de Bono loco, ejusque regimine, & administratione per Priorissam, & Conventum prędictas vocatus, & tracta fuerant, auctoritate Legationis hujusmodi audiendam, terminandamque commiserat, lis pendet indecisa, tuque in causa hujusmodi ad nonnullos actus inter Partes ipsas dicitur processisse, &, sicut eadem petitio subjungebat, Priorissa, & Conventus prędictę, unionem, annexionem, & incorporationem pręfatas, quę effectum sortitę sunt, dubitant viribus non subsistere, pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum, asserentium, quod Prioratus Quadraginta, & Monasterii de Bono loco prędictorum redditus centum librarum Turonen. parvorum secundum communem ęstimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, & incorporationi, ac aliis premissis, pro firmiori eorum subsistentia, robur Apostolicę confirmationis adjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes,

Mandatum. &, si per informationem hujusmodi tibi de unione, annexione, & incorporatione, & aliis premissis legitime constiterit, tu illa omnia, & quęcunque inde secuta eadem auctoritate approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus, dictis aliis literis in suo robore permanentibus, prefatum Monasterium de Bono loco cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem Prioratui de novo in perpetuum eadem auctoritate incorpores, unias, & annectas; ita quod liceat Priorissę, & Conventui corporalem Monasterii de Bono loco, ejusque regiminis, & administrationis bonorum possessionem, vel quasi, in qua, ut asserunt, existunt, auctoritate propria libere continuare, necnon hujusmodi illius fructus, redditus, & proventus in suos, ac Prioratus, & Monasterii de Bono loco prędictorum usus convertere perpetuo pariter, & retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius super hoc licentia minime requisita, non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę in dictis aliis literis non obstare voluimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod Priorissa pro tempore existens, & Conventus hujusmodi in eodem Monasterio de Bono loco, certis annorum singulorum diebus per te designandis unam Missam, in qua pro Fundatorum, & benefactorum prędictorum animarum

salute

salute, & remedio specialis oratio fiat juxta dictarum aliarum literarum formam, & continentism in omnibus, & per omnia pariformiser celebrari facere teneantur; & insuper ex nunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo, Quarto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Uniatur.*) Consulenda *Constitutio CLXVI data V. Novembris MCCCCXXXVII.* Legitur *pag.*82.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLVI fol* 194.
3. *Prolbano.*) *Pruliano*, ut in *Notis ad Constitutionem* mox laudatam videre est.

Eximit omni tributo Monasterium Monialium Sancti Dominici Pisan. (1). Anno 1443 Die 4 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. CCLV.

AD ea, per quę Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum, & in illis pręsertim sub habitu, & observantia regularibus degentium, personarum omnium commodo, quieti, & utilitati consulitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exordium. Sane pro parte in Christo dilectarum filiarum Priorissę & Conventus Sororum, seu Monialium Monasterii Sancti Dominici Pisan., per Priorissam gubernari soliti, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet in Monasterio ipso jam triginta annis elapsis una Priorissa cum pluribus Monialibus, sub regulari, & arcta dicti Ordinis observantia, & alias laudabiliter permanserint, prout dictę exponentes numero triginta, & ultra existentes hodie permanent, tamen quia fructus, redditus, & proventus pręfati Monasterii ad earum sustentationem, & aliorum, ipsis, & dicto Monasterio pro tempore occurrentium, onerum supportationem pro media parte sufficientes non fuerunt, prout neque hodie sufficiunt, Priorissa, & Sorores prędictę in pluribus suis, & dicti Monasterii necessitatibus fidelium suffragia hactenus quęsiverunt, prout ipsę exponentes sępius quęrere coguntur. Supplex petitio. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfatę exponentes ratione datiorum, impositionum, collectarum, subsidiorum, & aliorum onerum impositorum hactenus, ac de cetero imponendorum, plurimum gravari, & molestari formident, pro parte Priorissę & Monialium, seu Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc earum & dicti Monasterii statui providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dictarum exponentium vitam laudabilem, & opera fructuosa, de quibus plurimorum fide dignorum plenariam informationem suscepimus, debite compensantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Monasterium prędictum, necnon illius Priorissam, Moniales, seu Sorores, ac mobilia, & immobilia, possessiones, res, & bona pręsentia, & futura omnia, & singula, necnon quoscunque earum & dicti Monasterii pro tempore existentes colonos, laboratores, affictuarios, locatarios, & pensionarios, & quemlibet eorum ab omnibus, & singulis decimis, datiis, impositionibus, & subsidiis, & caritativis, aliisque exactionibus, & oneribus quibuslibet per Nos, vel Sedem Apostolicam, ac Archiepiscopum pro tempore existentem, & Clerum Pisan., necnon dilectos filios Cives, & Communitatęs Florentin., vel eorum aliquem, ipsius Monasterii Pręlatis, & personis, auctoritate Apostolica, pro tempore existentibus, ex quibusvis, etiam rationabilibus, & favorabilibus causis impositis hactenus, & in posterum imponendis, necnon ab illorum, & cujuslibet ipsorum persolutionibus, & contributionibus in eisdem, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa scientia, perpetuo prorsus eximimus, & totaliter liberamus, ac exempta, & libera esse, necnon de quibuscunque libris Florentię, ac Pisis, & alias ubicunque consistentibus, in quibus ad similes persolutiones faciendas descripta reperirentur, omnino cassari, & aboleri volumus, & mandamus, decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, quascunque excommunicationum sententias continentes, quos occasione pręsentium haberi, seu fulminari, aut fieri contigerit, irritos, & inanes existere, nulliusque roboris vel momenti. Indultum. Non obstan. quibuscunque privilegiis & literis Apostolicis per Nos, vel dictam Sedem, sub quibusvis formis, aut verborum expressionibus in genere, vel in specie, & cum quibuscunque, etiam aliorum literarum, privilegiorum, aut alias effectui pręsentium derogatoriis Clericis concessis hactenus, vel in posterum concedendis, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent pręsentibus, haberi volumus pro expressis, & quę ad Monasterium, & Priorissam, Sorores, seu Moniales, necnon possessiones, & bona prędicta, vel eorum aliquod volumus non extendi, sed illis ex nunc specialiter, & expresse, ac ex certa scientia quoad pręmissa derogamus, & aliis Apostolicis, necnon Provincialibus, & synodalibus Conciliis, edictis, constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę exemptionis, liberationis, voluntatis, mandati, constitutionis, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringeotesimo Quadragesimo Seeundo (3), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Pisan.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLVI fol.*174.
3. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Alias communis *MCCCCXLIII.*

Anno 1443 Die 7 Januarii.

Jussu suo, seque præsente, Sacras ædes Florentin. (1) Cœnobii S. Marci dedicatas esse declarat, ipsas visitantibus Indulgentias elargitur, & Dedicationis officium transfert.

CCLVI.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Splendor paterne gratie, qui sua mundum illuminat ineffabili claritate, pia vota fidelium, de clementissima ipsius majestate sperantium, tunc precipue benigno favore prosequitur, cum devota ipsorum humilitas Sanctorum precibus, & meritis adjuvatur, propter quod loca sacra in dictorum Sanctorum honore dedicata convenit summe venerationis frequentatione ab eisdem fidelibus jugiter honorari, ut per illorum patrociolum se divina gratia constituant digniores. Cupientes igitur, ut Ecclesia domus S. Marci Florentin., Ordinis Fratrum Predicatorum, de Observantia nuncupatorum, que, ac illius Altare majus, quod sub vocabulo Sanctorum Cosme & Damiani constructum est, nuper, videlicet in festo Epiphanie per dilectum filium nostrum Nicolaum (3) tituli S. Marcelli Presbyterum Cardinalem, de mandato, & in presentia, nostris, cum solemnis Misse ab eo propterea ad dictum Altare decantate celebratione, ac omnibus ceremoniis in talibus fieri solitis, interessentibus etiam de Venerabilibus Fratribus nostris reliquis Sancte Romane Ecclesie Cardinalibus, ac plerisque Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prelatis in Romana Curia residentibus, ad honorem beati Marci Evangeliste ac Sanctorum Cosme, & Damiani predictorum, solemniter consecrata extiterunt, congruis honoribus frequentetur, & ut Christi fideles eo libentius causa devotionis ad eandem consecratam Ecclesiam confluant, quo ex hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, vere penitentibus & confessis, qui in Festo predicto consecratam Ecclesiam ipsam, ob reverentiam consecrationis hujusmodi, devote visitaverint, annuatim septem annos & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer relaxamus: Presentibus perpetuo valituris. Per quas etiam ad perpetuam rei memoriam divinum prefate consecrationis officium, quod per dilectos filios Priorem & Fratres dicte domus in predicto Festo, & immediate sequentibus septem diebus pro tempore celebrari deberet, ne propter illud officii dicti Festi Epiphanie, ac ejus octave solemnitas suspendatur, sed continuo agatur, prout ante consecrationem ipsam agi consuevit, ipsorum Prioris, & Fratrum in hac parte supplicationibus inclinati ad primam Dominicam post eandem octavam Epiphanie auctoritate Apostolica transferimus, & translatum esse decernimus, per eosdem Priorem, & Fratres ipsa Dominica & immediate sequentibus septem diebus perpetuis futuris temporibus celebrandum. Non obstantibus premissis, & aliis contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum predictorum se noverit incursurum. Datum Florentie apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo (4), Septimo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Indulgentia. Dedicationis officium transfert.

P. de Guasconibus.

1. *Florentini.*) In *Hetruria*. Adeas *Fontanam Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXLII pag.* 338.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex *Archivo Apostolico Libro CLIX fol.* 106, Aliud ex Autographo *Florentino*. Ejusdem Diplomatis meminit *Fontana* mox laudatus. Citat *Laegium*.
3. *Nicolaum.*) *De Acciapacio*. Ipsius meminit *Ciaconius in Eugenio IV Vit. Pontif. & Card. Tomo II ad annum MCCCCXXXI pag.* 902.
4. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXLIII*.

Anno 1443 Die 9 Januarii.

Cœnobiorum Cartusien. & Prædicatorum Priores constituit Visitatores & Reformatores Papiensis (1) Monasterii SS. Mariæ & Arelani, Ordinis S. Benedicti.

CCLVII.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Beate Marie de Gratis, & Sancti Apollinaris Papien., Cartusien. & Predicatorum Ordinum Domorum Prioribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Etsi juxta pastoralis officii debitum, circa Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium, ac personarum in eis sub regulari habitu studio pie vite vacantium, salubrem directionem nostre sollicitudinis partes libenter adhibeamus, illis tamen, que viri relicto toro, & liberorum spreta propagine suam filio Virginis consecrari disposuerunt integritatem, ipsarumque Monasteriis, & aliis locis provisionis nostre subsidium, tanto adiicimus diligentius, quanto propter fragilitatem sexus majori noverimus suffragio indigere. Sane, sicut pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatisse, Conventus Monasterii Sanctorum Marie, & Arelani Senatoris Papien., Ordinis Sancti Benedicti, Nobis nuper exhi-

exhibita, petitio continebat, ipsę quę sua sub regulari observantia, jugi castimonia, Altissimo exsolvunt vota, spem habent firmissimam, quod si vestris salutaribus juvarentur doctrinis, vestra cura solicita a venantium ereptę laqueis, Deo illis propitio, ad statum salutis celerius pertingerent, &, eis cum exultatione spirituum sub debito professionis obsequio, virtutum culmina scandentibus, Monasterium ipsarum, divinę largitatis concurrente munere, monasticę vitę, & regularis disciplinę, ad laudem Dei & gloriam, succedente tempore, constitueretur speculum, ac pręcipuum, & singulare exemplum salutu plurimorum, votiva quoque in spiritualibus, & temporalibus continuo susciperet incrementa. Quare pro parte, Abbatissę, & Conventus prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut earum, & dicti Monasterii statui in pręmissis salubriter consulere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui totis pręcordiis affectamus, ut singula Religionum loca operum bonorum exercitiis, & pręclaris sanctitatis meritis nostro ministerio reddantur fęcunda, & prosperioribus jugiter proficiant eventibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vos, & quemlibet vestrum usque ad decennium a dato pręsentium computandum, dicti Monasterii Visitatores, & Reformatores, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium facimus, constituimus, & etiam deputamus, vobisque, & vestrum cuilibet in virtute Sanctę Obedientię pręcipimus, & mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, quoties opus videbitur, ad dictum Monasterium accedentes, cum timore Domini, illud, ejusque personas, tam in capite, quam in membris visitetis, & quę inibi correctionis, & reformationis ministerio indigere noveritis, corrigatis, & reformetis, ipsasque personas juxta regularia ipsius Ordinis instituta monasticis disciplinis instruatis, ac illas quę commiserunt, & interim committent excessus, vel delicta, juxta illorum exigentiam animadvertatis, & puniatis, & si excessus, & delicta prędicta id exegerint ab Abbatissali, & aliis dignitatibus, personatibus, & administrationibus ejusdem Monasterii, quas, quos, seu quę obtinent, & interim obtinebunt, deponatis, & amoveatis, necnon alias earum loco surrogetis, ac substituatis, & surrogatas, & substitutas pro tempore in loco depositarum & amotarum recipi, & admitti faciatis, statuta quoque pręfati Monasterii absque discessu a Regula dicti Sancti alteretis, mutetis, corrigatis, minuatis, illisque addatis, & detrahatis, ac statuta prędicta, secundum alterationes, mutationes, correctiones, diminutiones, & detractiones, quas per vos vigore pręsentium fieri contigerit, ab omnibus, & singulis personis ipsius Monasterii, quę interim erunt, inviolabiliter observari faciatis. Contradictores per regulares disciplinas dicti Ordinis, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, atque alia faciatis, statuatis, disponatis, & ordinetis, quę secundum Deum pro regularis observantię hujusmodi conservatione, & incremento in eodem Monasterio videbuntur expedire, super quibus omnibus, & singulis plenam, & liberam tenore pręsentium licentiam concedimus, & etiam facultatem; Non obstantibus, quibuscunque statutis, & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prędictorum, contrariis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, seu si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo (3), Quinto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Supplex Monialium petitio.

Visitatores constituti.

1. *Papiensis.*) In *Insubria.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXIV fol. 52.*
3. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, aeræ communis *MCCCCXLIII.*

Facultas fundandi Montis Murensis (1) Cœnobii.

Anno 1443 Die 26 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCLVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Generali Magistro, & aliis Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sacrę Religionis, sub qua, mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum impenditis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis vestris, illis maxime, per quę dicta religio cum divini cultus augmento propagari valeat, favorabiliter annuamus. Vestris itaque devotis supplicationibus inclinati, vobis, quibus olim, ut asseritis, venerabilis Frater noster Nicolaus Episcopus Tricaricen. Ecclesiam sine Cura Sanctę Marię de Annunciata Oppidi Montis Muri, Tricaricen. (3) Dięcesis, tunc certo modo vacantem, & ad collationem, ac omnimodam dispositionem Episcopi Tricaricen. pro tempore existentis pertinentem, cum quodam Hospitali ei adjuncto, in quo dudum antea observata non fuerat, neque tunc observabatur Hospitalitas, ac omnibus aliis juribus, & pertinentiis suis, auctoritate Apostolica sibi in ea parte concessa, pro perpetuis usu, & habitatione aliquorum Fratrum vestri Ordinis, sub regulari illius observantia in ea pro tempore moraturorum, dedit, & assignavit, ut tam illam, quam etiam unum alium quemcunque locum in Civitate Tricaricen, in dicta Dięcesi consistentem, si vobis pia largitate fidelium concedatur, aut vos alias ipsum justis modis poteritis adipisci, & recipere, ac pro usu, & habitatione hujusmodi perpetuo retinere, necnon utrumque eorum in Domum Conventualem ejusdem Ordinis, cum campanili, campana, & aliis necessariis officinis erigere, prędictam quoque, & si quę in hujusmodi alio loco fuerit, Ecclesias decenter augere, vel de novo construere, & ędificare, seu augeri, construi, & ędificari, omniaque alia circa hoc opportuna gerere, & exercere libere, & licite valeatis, felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, ac aliis Apostolicis constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmi-

Exordium.

Supplex petitio.

firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, plenam, & liberam auctoritate presentium concedimus facultatem, jure tamen Parochialium Ecclesiarum, & quorumlibet aliorum, in omnibus semper salvo. Nos enim Fratribus dicti Ordinis, qui in prefatis domibus, si, & postquam erecte fuerint, ut prefertur, pro tempore morabuntur, quod omnibus privilegiis, indultis, exemptionibus, & immunitatibus dicto Ordini, & aliis ejus Domibus per Sedem Apostolicam generaliter concessis, & concedendis, uti & gaudere possint, & debeant, indulgemus auctoritate predicta. Nulli ergo &c. elargitionis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo secundo (4), Septimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Montis Murensis.*) Juris est Provincialis *Apuliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LVI fol.10.*
3. *Tricaricen.*) Vulgo *Tricarico*, in Regno *Neapolitano*.
4. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXLIII.*

Anno 1443 Die 22 Martii.

Ratam habet, & firmat fundationem Cœnobii de Villalon (1).

Ex Archivo (2) Ordinis Lib. B. fol. 32.

CCLIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę copiosa benignitas piis quarumlibet sub regulari castimonia Domino militantium personarum votis libenter annuit, & illis, quę pro divini cultus, ac Religionis augmento, necnon ipsarum, & illarum locorum piorum statu, ac indemnitate processisse comperit, ut illibata persistant, libenter apostolici adiicit muniminis firmitatem. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus S. Dominici Villę de Villalon, Ordinis Fratrum Predicatorum, Legionensis Diœcesis,

Diplomatis causa.

Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim quondam Fernandus (3) Infans clarę memorię Johannis (4) Castellę, Legionis, & Portugallię Regnorum Regis natus, & Leonora ipsius Fernandi uxor, cupientes terrena in celestia, ac transitoria in ęterna felici commercio commutare, pro suarum, necnon ipsorum progenitorum animarum salute, Alcazarem (5), & Palatia in Villa hujusmodi consistentia, & ad ipsos Fernandum, & Leonoram legitime spectantia, cum via, sive calle & currali inter Alcazarem, & palatia predicta consistentibus, ac cum spatio, ronda murorum dictę Villę nuncupato, pro fundanda inibi quadam Domo Fratrum dicti Ordinis primo, & successive, postquam Domus hujusmodi fundata extitit, de novo Alcazarem, & palatia prefata, necnon ut Prior, & Fratres in eadem domo pro tempore degentes in antea commode sustentari possent, nonnulla tunc expressa bona, rura, & annuos redditus ad ipsos Fernandum, & Leonoram similiter legitime pertinentia, dilectis filiis Fratribus dicti Ordinis, sub certis modo, & forma perpetuo donarunt, concesserunt, & assignarunt, ac Fratres dicti Ordinis hujusmodi donationem, & concessionem recipientes, certas Missas singulis diebus, & alia divina Officia pro salute Infantis, & Infantissę, ac aliorum in dictis literis enarratorum in eadem Domo dicere, & celebrare decreverunt, prout in eorum Fernandi, & Leonorę literis, ipsorum sigillo munitis, quarum tenores de vulgari idiomate Hispanico in latinum transferri, & in Cancellaria Apostolica inspici, ac examinari diligenter, necnon de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte dictorum Prioris, & Conventus, asserentium, quod donatio, concessio, & assignatio predictę per carissimos in Christo filios nostros Johannem, ipsorum Fernandi, & Leonorę natum, Navarrę tunc, Aragonum, & Sicilię Infantem, & Johannem Castellę, & Legionis, Regem Illustres, ac dilectum filium Federicum Comitem de Guna, tunc predictę Villę possessorem, successive confirmatę fuerunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationibus, concessionibus, & assignationibus, necnon decretis, & statutis Missarum, & Officiorum celebrandorum predictis pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, donationes, concessiones, & assignationes, ac decreta, & statuta supradicta, ac omnia,

Confirmatio.

& singula inde secuta rata habentes, & grata, eadem Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & confirmamus, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; Parochialium Ecclesiarum tamen, & aliorum quorumlibet in omnibus jure semper salvo. Tenor vero predictarum

Tenor fundationis.

literarum sequitur, & est talis. In Nomine Dei, Patris, Filii, & Spiritus Sancti, trium in uno solo Deo vivo, & vero, qui vivit & regnat in secula seculorum, existentium Personarum, ac Beatę, & gloriosissimę Virginis Marię ejus Genitricis, quam in omnibus factis nostris habemus in Dominam, & Advocatam, ad omnium quoque celestis curię Sanctorum honorem, & obsequium. Quoniam universa a Deo super faciem terrę creata hoc in seculo ipsius Dei ordinatione finem quoad humanitatem recipiunt, & quilibet in hujusmodi vita suum habet certum cursum, nihilque aliud fine carens restat, nisi solus ille Deus, qui sine principio, & sine fine permanet in ęternum, quique sicut ęternus, sic & voluit suum esse Regnum sempiternum, quia etiam ceteri in hac presertim vita permanentes Reges, & Principes, ac Domini, ipsi Deo immensas, quas ab eo recipiunt gratias, & dona recognoscendo, illius non immemores debent esse Regni, deque sibi a Deo in hoc seculo commissis, quibus ejus amore opera misericordię faciendo, Ecclesias, & Monasteria, ubi Sanctissimo Nomini Divino servitia, & laudes offeruntur, ędificando, & ipsarum Ecclesiarum, sive Monasteriorum servitoribus, pias eleemosynas, ex quibus vitam suam ducere valeant, erogando, rationem reddere tenentur. Eapropter nos Infans Fernandus, Dominus Elenę (6), Dux de Peñafiel (7), Comes de Alburquerque (8), & de Majorga (9), ac Dominus etiam de Haro (10), necnon Altissimi, & potentissimi Domini Johannis Divina gratia Castellę, Legionis, & Portugallię Regis, ac Illustrissimę Dominę Leonorę (11) Reginę ejus consortis filius, & Infantissa

Do-

D. Leonora ejusdem Infantis Fernandi Conjux, Comitissa de Alburquerque, necnon Comitis D. Sancii, & Infantissę Portugallię D. Beatricis, quorum animabus Altissimus veniam dignetur impertiri, filia, per hanc nostram privilegii literam, omnes tam pręsentes, quam futuros volumus non ignorare homines, quod nos summo Deo nostro Omnipotenti Domino pro universis beneficiis, & gratiis singolaribus ab eo per nos receptis, & quę recipere speramus, regratiari (12) volentes, ac ut ex nunc in perpetuum illi laudes, & obsequia prestentur, devota cum intentione desiderantes, ejusdem privilegii literę nostrę per tenorem, concedimus, & cognoscimus quod proposuimus, proponimusque unum Conventuale Ordinis Fratrum Pręedicatorum ad Dei Servitium, & B. Dominici Confessoris honorem, & reverentiam ędificare, & ordinare Monasterium, & pro ipsius Monasterii fundatione, & ędificatione, Alcazarem nostrum, & Palatia, quę nos in Villa nostra de Villalon tenebamus, sicuti cum via, sive calle, aut currali inter dictum Alcazarem, & Palatia prędicta existentibus, & cum spatio, ronda murorum dictę Villę nuncupato, continetur, prefato Ordini Fratrum Pręedicatorum pro territorio, & pro inibi hujusmodi ędificando, & fundando Monasterio, tunc fecimus, prout nunc facimus donationem, super quę ego prefatus Infans, meis literis, Consilio, sive Populo, Pretoribus, Officialibus, ac pro his hominibus dictę nostrę Villę de Villalon mandavi, ut Fratri Alfonso, de Valleoleti dicto, in Sacra Theologia Magistro, ejusdem Ordinis nomine, & pro eo Alcazarem, & Palatia prędicta restituerent, & assignarent ad hoc, quod ipse Frater Alfonsus dictum Monasterium principiaret, & fundaret, dictusque Frater Alfonsus, dicti Ordinis nomine, dicti Alcazaris, & palatiorum prędictorum tenentiam, & possessionem recepit, & tum propter commissionem per nos ei desuper factam, tum etiam propter Dei servitium suam diligentiam in dicti Monasterii fundatione apponere curavit, taliter quod de presenti Monasterium ipsum jam constructum, & in eo Prior, & Fratres Conventuales dicti Ordinis Prędicatorum, auctoritate Provincialis dicti Ordinis, instituti existunt. Nos autem Infans, & Infantissa prenominati, ambo insimul, per hanc nostri Privilegii literam ex nunc, & in perpetuum donationem prędictam per nos de Alcazare, & palatiis prędictis, prout cum via, sive calle, & cum intermedio currali, ac spatio, ronda murorum nuncupato, prędictis, continetur, factam, firmam habemus, & validam, & eam denuo ratificantes, Priori, & Conventui dicti Monasterii S. Dominici prefatę nostrę Villę de Villalon pręsentibus, & futuris, nomine dicti Ordinis Alcazarem, & palatia prędicta cum via, sive calle, currali, & spatio ronda murorum nuncupato, hujusmodi omnia in alto, & basso, cum omnibus introitibus, exitibus, & pertinentiis suis eisdem Alcazari, & palatiis, nobisque, & nostrorum cuilibet quomodolibet pertinentibus, & pertinere debentibus, de novo damus, & concedimus, ut Alcazarem, & palatia prędicta, eorumque dependentiam, & possessionem, vel quasi, a nobis ex tunc, & ex nunc separamus, illaque in dictos Priorem, & Conventum dicti Monasterii S. Dominici dictę nostrę Villę de Villalon, nomine dicti Ordinis, pro eo transferimus. Et insuper ut Prior & Conventus dicti Monasterii S. Dominici dictę nostrę Villę de Villalon commodius nunc, & in antea sustentari valeant, ac Deum pro dictorum Dominorum Johannis Regis, & Leonorę Reginę, ac Comitis Sancii, & Infantissę D. Beatricis, defunctorum, animabus, quibus ipse Deus veniam elargiri dignetur, necnon pro Domini nostri Domini Henrici (13) Regis, mei dicti Infantis Fratris carnalis, quem Altissimus longis, & optimis temporibus sustineat, salute, nostraque, & filiorum nostrorum vita, & salute orare teneantur; Nos eisdem Priori, & Conventui ampliorem gratiam, & clementiam facere volentes, sibi pro eorum provisione, & sustentatione eas, quę Domini appellantur hereditates cum stancho nuncupatę, prout una cum dictis palatiis in quibus dictum Monasterium fundatum existit, & ad rendam (14) in dicta Villa dari solebant, necnon omnes redditus fororum dictę nostrę Villę de Villalon nuncupatos, & ipsius Villę nostrę Martinepam, quę anno quolibet mille centum, & quinquaginta morabitinos (15) valere consuevit, ac prędium Forero nuncupatum dictę nostrę Villę, quod valet annis singulis sexcentos morabitinos, Caput quoque Tributi dictę nostrę Villę de Villalon, in quo solvuntur anno quolibet mille ducenti morabitini, una perpetua, & irrevocabili donatione inter vivos concedimus, & assignamus; quę omnia supradicta, stanchum (16), forum, Martinepam, Prędium, & Caput Tributi Judęorum, tantum, sicut premittitur, valere consueta, prout nos ea habebamus, & habemus, proutque nobis pertinuerunt, & pertinent, volumus a nobis, liberisque nostris, nostrisque redditibus, foris, tributis, ac juribus separari, & amoveri, prout nos ea separamus, & amovemus, illaque in prefatos Priorem, & Conventum dicti Monasterii dictę nostrę Villę, nomine dicti Ordinis, transferri, prout nos illa transferimus, ad hoc, ut Prior, & Conventus ipsi illa, personis, quibus eis visum fuerit, arrendent, colligant, & recuperent, & ea in eorum usus, & utilitatem annis singulis, pro eorundem Prioris, Fratrum, & Conventus dicti Monasterii de Villalon tam presentium, quam futurorum, sustentatione convertant, & singulis cujuslibet anni mensibus Anniversaria veluti in aliis dicti Ordinis Prędicatorum Conventibus, & Monasteriis, pro eorum, qui illis eleemosynas erogant, vita, salute, & animabus fieri consuevit, & consuescit, perpetuo faciant, prefatosque Priorem, & Conventum dicti Monasterii S. Dominici dictę nostrę Villę de Villalon tam presentes, quam futuros rogamus, ut dicta Anniversaria prout ad eos pertinet, facere procurent, super quo eorum conscientias oneramus. Et insuper per hanc nostri Privilegii literam ex nunc ab hereditatibus cum dicto stancho, ac dictorum fororum redditibus, Martinepa, prędio, & Capite Tributi Judęorum prędictis, quę nos in prędicta nostra Villa de Villalon habemus, & quę nunc usque nobis pertinent, & quomodolibet pertinebant, & ab eorum, & cujuslibet eorum tenentia, & possessione recedimus, & a nobis separamus; necnon illa prefatis Priori, & Conventui dicti Monasterii de Villalon dimittimus, & transferimus in eosdem, ut illi ea ex nunc in antea pro eorundem Conventus provisione, & sustentatione, ut premittitur, habeant, cum hoc tamen quod Prior, & Conventus ipsi ea alienare, seu in aliam partem transmutare non possint, sed illa pro eorundem provisione, & sustentatione prędictis, ut prefertur, remaneant; prefatis etiam Priori, & Conventui dicti Monasterii dictę nostrę Villę de Villalon prędictę per hanc nostram literam damus, & concedimus potestatem de manu eorum, sive auctoritate sua, si voluerint, sibique opus esse videbitur, ponendi receptorem, arrendatorem, collectorem, depositarium, aut Villicum, sive Majordomum, de

qui-

quibus magis expediens visum fuerit, qui pro dicto Conventu dictę nostrę Villę, omnia, quę ex dictorum hereditatum, Stanchi, fororum, Martinepę, Prędii, & Capitis Tributi Judęorum, prout anno quolibet colligi, & arrendari solent, redditibus, & proventibus, sicuti voluerint, & utilius esse conspexerint, arrendent, colligant, & recuperent. Super his quoque computatoribus, sive Officialibus nostris, & eorum cuilibet mandamus, ut de libris nostris reddituum, tributorum, & jurium nostrorum redditus dictarum hereditatum cum stancho pręfato, necnon foros, Martinepam, Prędium, & Caput Tributi Judęorum prędicta deleant, sive amoveant, seque ea ad rendam dare, colligere, aut petere, seu alicui ex nostris Vassallis, vel personę alteri in redditibus, & juribus ipsis solutionem consignare nullatenus intromittant, ex quo illa prefatis Priori, & Conventui dicti Monasterii S. Dominici dictę Villę *nostrę* de Villalon ex nunc in perpetuum pro dictis sustentatione, & provisione, ut prędicitur, concedimus, & in eos illa transferimus. Mandamus insuper prefatis Consilio, Pretoribus, Rectoribus, & pro his hominibus, & quibuscunque aliis Officialibus, necnon populo Judęorum dictę nostrę Villę, & eorum cuilibet tam presentibus, quam futuris, quibus & eorum singulis hujusmodi nostra privilegii litera, seu cujus transumptum manu Notarii publice signatum presentatum fuerit, quatenus prefatis Priori, & Conventui dicti Monasterii dictę nostrę Villę de Villalon, seu eorum receptori cum hereditatum, & stanchi redditibus, foris, Martinepa, & capite tributi prędictis, a prima die mensis Januarii proxime sequentis anni MCCCCII in antea singulis annis nostris, & successorum nostrorum absque alia desuper requisita liberatione, sive alio requisito mandato, terminis, & modo, quibus retroactis temporibus hactenus thesaurariis, & receptoribus nostris, qui nunc usque fuerunt, solvere consueverunt, & solverunt, plenarie, & integre, taliter quod nihil eis inde deficiat, respondeant, & responderi faciant; Quodque si forte valorem dicti Capitis Tributi Judęorum dictę nostrę Villę diminui, aut populum dictorum Judęorum ibi penitus deficere contingeret, & propterea Prior, & Conventus dicti Monasterii dictę nostrę Villę prefatos mille ducentos Morabetinos, seu partem eorum ex Capite Tributi prenominato recuperare non possent, volumus, consentimus, & concedimus, nos, nostrosque in posterum heredes, & successores, qui post nos in dicta nostra Villa de Villalon jure hereditario succedere, aut eam alias habere debuerint, ad eorum in aliis nostris, seu dictorum heredum, & Successorum nostrorum, hic non nominatis, redditibus, tributis, & juribus faciendam teneri emendationem, ita, & totaliter, quod prefati Prior, & Conventus dictos mille ducentos Morabitinos ex dicto capite Judęorum integraliter percipiant. Et ut prefati Prior, & Conventus dictę nostrę Villę de hujusmodi donatione reddantur certiores, & securiores, quia ego prefatus D. Infans sum Dominus, & major quatuordecim, ac minor vigintiquinque annis; idcirco ambo, & nostrum quilibet Deum, Beatamque Virginem Mariam, & ad Sacra Dei Evangelia per nos, nostris manibus corporaliter tacta juramus, hanc dictam a nobis dictis Priori, & Conventui de premissis omnibus & singulis factam Donationem, & eleemosynam nunc, & in perpetuum, firmam, & stabilem habere, & habituros esse, eamque sic tenebimus, observabimus, & adimplebimus, & contra eam in toto, seu in parte per nos, aut heredes nostros nullo unquam tempore ibimus, nec veniemus, nec ipsi venient, minusque litem, seu controversiam aliquam movebimus, seu ipsi movebunt contra eandem. Verum quia ego D. Infans supradictus hujus per nos factę donationis tempore, vigintiquinque minor, & quatuordecim annis major hujusmodi existo, tumque certificatus, eos, qui XXV annis minores sunt, cum eos damnificari contingit, posse restitutionem petere, id circo *talis* modi in integrum contra dictam Donationem, & eleemosynam ob defectum ętatis prędictę, seu *alias* quomodolibet, volo, me non posse petere restitutionem. Rogamus insuper per hanc nostram literam, & petimus prefatos nostros heredes, & successores, qui post nos, seu quemlibet nostrum prędictam nostram Villam de Villalon jure hereditatis habere debuerint, quatenus hanc nostram dictam per nos prefatis Priori, & Conventui dicti Monasterii dictę nostrę Villę de Villalon, de premissis omnibus, & singulis, factam donationem eis teneant, & observent, & contra eam in toto, vel in parte, sub pęna nostrę maledictionis nullatenus vadant, seu faciant, nec ab aliis contrairi, seu contrafieri permittant. Et insuper si forte nostrum quemlibet, aut heredes, & successores nostros, qui post nos, & quemlibet nostrum dictam nostram Villam de Villalon jure habere debuerint, contra hujusmodi donationem, *seu partem* illius in aliquo premissorum ire, seu facere, aut contravenire, aut movere velle contigerit, Rever*endum* Patrem Dominum pro tempore Episcopum Legionensem, seu ejus Judices quoslibet, & Vicarios, quibus hęc nostra privilegii litera, ut prędicitur, sive signatum transumptum, presentabitur, rogamus, quatenus nos, & nostrum quemlibet, prefatosque heredes, & Successores nostros in dicta nostra Villa post nos, & quemlibet nostrum quomodolibet succedere debentes, per omnem ecclesiasticam censuram, premissa prout melius & plenius in hac nostra litera continentur, sic tenere, adimplere, & observare faciant. Nosque Prior, & Conventus Monasterii prędicti concedimus, & cognoscimus, quod recipimus pro nobis, & successoribus nostris, Priore, & Conventu, qui pro tempore fuerint, dictas Donationem, gratiam, & eleemosynam: Ceterum quoniam eleemosynam recipientes Deum pro eorum, a quibus illas sic recipiunt, vita, salute, & animabus exorare tenentur; propterea nos, qui eleemosynam prędictam a vobis Infante, & Infantissa prędictis dictum Monasterium fundantibus, & ędificantibus, dictamque gratiam, & eleemosynam nobis facientibus, recipimus, considerantes quod Ordo, Monasterium, Prior, & Conventus dicti Monasterii S. Dominici prefati, vobis dictis Dominis propterea obligantur, ut que Dominus noster Jesus Christus Vobis pro beneficiis prędictis bonum dignetur retribuere premium, constituimus, & ordinamus, quod Nos Prior, & Conventus supradicti qui de presenti sumus, & qui in futurum in Monasterio erunt eodem, singulis diebus in aurora cujuslibet diei unam pro dictis Dominis Johanne Rege, & Leonora Regina vestri Domini Infantis progenitoribus, & pro vobis Dominis Infante, & Infantissa, vestrisque filiis, heredibus, & successoribus in dicta Villa de Villalon succedere, & eam habere debentibus, Missam perpetuo decantari, singulisque annis tria trecenaria, & duodecim anniversaria, cum vigilia, & Missa de Requiem, & in fine Vigilię, & Missę responsoriis decantatis,

ce

Digitized by Google

celebrari faciemus, & facient. Et similiter, quod nos Prior, & Conventus supradicti presentes, & futuri singulis diebus in Missa majori unum responsum decantare, & Commemorationes hujusmodi in Kalendario nostro ad perpetuam memoriam ponere debeamus. Nos enim Infans, & Infantissa conjuges supradicti dictam Donationem ex nunc, & in perpetuum, firmam, stabilem, & valituram habentes, hanc nostram privilegii literam nostris nominibus roboratam, sigillisque nostris munitam vobis inde dare mandavimus. Datum in Villa nostra Medina del Campo die XIV Mensis Decembris anno a Nativitate Salvatoris nostri Jesu Christi MCCCCI. Ego Infans. Ego Infantissa. & ego Garzia dicti Domini Infantis scriba de ejus, & dictę Infantissę mandatis illam scribi feci. Registrata. Valascus Fernandi. Petrus Alfonsi. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, confirmationis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo (17) Undecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo Tertio.

1. *Villalon.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum ex Autographo in Cœnobio de *Villalon* asservato.
3. *Fernandus.*) Postea Rex *Aragonum*.
4. *Johannis.*) Hujus nominis *I.*
5. *Alcazarem.*) Arabica vox est, teste *Sebastiano de Cobarruvias*, quæ Domum Cæsaream, seu Regiam, sonat.
6. *Elena.*) In Comitatu *Ruscinonensi*.
7. *Peñafiel.*) *Rupis* nempe *fidelis*, seu *Pintia*, in *Castella Veteri*.
8. *Alburquerque.*) *Albuquerque*, sic vulgo vocant *Albuquercum* oppidum *Hispaniæ* in *Extremadura*.
9. *Majorga.*) In *Legionensi* Diœcesi.
10. *Haro.*) *Faro*, in *Algarbia*.
11. *Leonora.*) *Aragonensis*.
12. *Regratiari.*) Id est *gratiam gratia rependere*.
13. *Henrici.*) Hujus nominis *III.*
14. *Rendam.*) Redditam scilicet.
15. *Morabitinos.*) Nummorum species est.
16. *Stanchum.*) Stagnum nempe.
17. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCXLIII.*

Cœnobii de Villalon Conservatores creat.

Anno 1443 Die 22 Martii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CCLX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Legionen., & dilectis filiis Abbati Montis Sancti Facundi de Sancto Facundo, Legionen. Diœcesis, ac Archidiacono de Majorga in Ecclesia Legionen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie siquidem dilectis filiis Priori, & Conventui domus Sancti Dominici Villę de Villalon Ordinis Fratrum Pręedicatorum, Leginnen. Dięcesis, nostras concessimus literas tenoris sequentis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Sedis Apostolicę copiosa benignitas &c. (2) cupientes igitur, ut dictę literę votivum sortiantur effectum, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios eisdem Priori, & Conventui, quoties pro eorum parte fueritis requisiti, in pręmissis, & circa ea, opportunę defensionis assistentes auxilio, non permittatis dictos Priorem, & Conventum, ac alios, quos hujusmodi literę concernunt contra illarum formam, & tenorem quomodolibet impediri aut alias super in illis contentis aliquatenus molestari, vel etiam perturbari, impeditores, molestatores, & perturbatores, ceterosque quoslibet contradictores per censuram Ecclesiasticam & alia juris remedia, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus si aliquibus communiter, vel divisim, a prefata Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito huiusmodi mentionem. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Secundo (3), Undecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

1. *Archivo.*) *In quo duplex* Exemplar. Authenticum unum *Lib. B. fol.33.* ex Autographo asservato in Cœnobio *de Villalon*, aliud ex *Archivo Apostolico* Lib.*CLXXIV fol.65.*
2. *Benignitas &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.
3. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLIII.*

Delegat F. Petrum de Jeremia (1), aliosque nonnullos, qui reforment Monasterium S. Placidi de Calonero.

Anno 1443 Die 22 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Matthęo Episcopo Agrigentin., & dilectis filiis Ambrosio Abbati Sancti Martini de Scalis, ac Thomę de Columba Priori Annali Sancti-Nicolai de Arenis, Montis regalis, & Cathanien. Dięcesum, Monasteriorum, necnon Petro de Jeremia Vicario Domus Sanctę Citę (3) Panormitan. Ordinis Fratrum Pręedicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

INter curas multiplices, quibus occurrentium rerum, negotiorumque varietatibus obsidemur, illss attentius amplectimur, per quas regulares Ordines & loca jugi sanctimonię dedita, prout congruere prospicimus, in spiritualibus, & temporalibus votivę prosperitatis dirigantur eventu. Unde efficacis ad id solicitudinis studium adiicere cupimus, & provisionis occurrere remedio salutaris, ne Ordines, & lo- Exordium.

& loca ipsa, Apostolicę providentię, quod absit, destituta consilio, periculosę deformationis attingant opprobrium, sed labentis cursu temporis exquisito statu prospero continuum, dante Domino, in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementum. Sane dudum, postquam ex fide dignorum relatione, non sine gravi displicentia, & amaritudine cordis acceperamus, in Monasterio S. Placidi de Calonero Romanę Ecclesię immediate subjecto, Ordinis Sancti Benedicti, Messanen. Diecesis, quod olim magna Religionis & honestatis integritate respienduit, causante moderni Abbatis ejusdem Monasterii desidia, regularem observantiam depressam fore, Nos tunc volentes, prout ex pastoralis officii debito tenebamur, premissis celeriter obviare, & prefatum Monasterium ad regularem observantiam reducere, dilectum filium Baptistam de Jordane, Canonicum Messanen., & te, fili Petre, visitatores, & reformatores dicti Monasterii tam in capite, quam in membris, per alias nostras literas fecimus, constituimus, & etiam deputavimus, tibique, & illi Monasterium ipsum reformandi, & ad regularem observantiam reducendi, ac alia omnia, & singula circa hec necessaria, & opportuna faciendi, plenam concessimus facultatem, prout in ipsis literis plenius continetur. Postmodum vero literis predictis per te, & dictum Baptistam, ut accepimus, ex certis causis, quas presentibus haberi volumus pro expressis, executioni minime demandatis, dilecti filii Mattheus, & Placidus de Marcho ex una, ac Marinus de Perricono, & Paulus Pardionis, Monachi dicti Monasterii, ex altera, partibus, coram dilecto filio nostro tituli Sancti Sixti Presbytero Cardinali se personaliter presentantes, ut etiam accepimus, quantum in eis fuit consenserunt expresse, atque voluerunt, quod vos videlicet Frater Episcope, ac filii Abbas, Prior, & Vicarie Visitatores, & reformatores electis in spiritualibus, & temporalibus dicti Monasterii tam in capite quam in membris. Nos igitur, qui regularem observantiam precipue in Monasterio ipso vigere cupimus, volentes dictorum Monachorum votis annuere in hac parte & Monasterium ipsum ad observantiam reduci antedictam, eorum super hoc supplicationibus inclinati, vos Frater Episcope, ac filii Abbas, Prior, & Vicarie Visitatores & reformatores tam in capite quam in membris, ut prefertur, auctoritate Apostolica tenore presentium facimus, constituimus, & etiam deputamus. Vobis nihilominus per Apostolica Scripta, districte precipiendo, mandantes, quatenus onus hujusmodi acceptantes, & habentes pre oculis solum Deum, vos etiam quatuor, seu tres, vel saltem duo vestrum, quorum, etiam duorum, unum te, Petre fili, semper esse volumus, &. te deficiente, vos reliqui tres, vel duo, hac vice duntaxat, ad Monasterium predictum quantocius accedatis, illudque visitetis, & secundum juris dispositionem, ac Ordinis predicti Regulam tam in capite, quam in membris hujusmodi eadem auctoritate reformetis, cum potestate corrigendi, & reformandi, ac statuendi & ordinandi in eodem quecunque necessaria, & utilia, usque ad completam reformationem, & reductionem ad bonam, & laudabilem observantiam regularem, ac Abbatem, & personas dicti Monasterii pro commissis, & committendis delictis, & criminibus juxta excessuum & criminum ipsorum qualitates puniendi, &, si opus fuerit, illos propterea carcerandi, & a suorum Ordinum executione, necnon Abbatem ab ejusdem Monasterii, seu Abbatię, & personas predictas ab officiorum regimine, ac administratione in perpetuum, vel ad certum tempus suspendendi, ac illos, dicto Abbate duntaxat excepto, cujus privationem & amotionem Nobis tantummodo reservamus, amovendi, & privandi, necnon de uno loco ad alium, seu alia Monasteria, prout eidem reformationi expedire videbitis, transferendi, omniaque alia, & singula, juxta datam vobis a Domino prudentiam, efficaciter peragendi, faciendi, gerendi, statuendi, ordinandi, disponendi, & exequendi, que usque ad completam reformationem hujusmodi necessaria videbuntur, aut quomodolibet opportuna. Demum quoque, postquam premissa per vos facta fuerint, tibi fili Petre, & uni ex vobis tribus, quibus etiam ut infrascripta adimpleatis similiter precipiendo mandamus, Monasterium predictum, quoties opus fuerit, usque ad triennium a die prime visitationis per vos facte duntaxat computandum in omnibus, & per omnia ut supra visitandi, & in regulari observantia continuo conservandi, aliaque omnia, & singula circa hec necessaria, ut prefertur, faciendi, gerendi, & exequendi, contradictores quoque, & rebelles per censuram Ecclesiasticam, necnon penas, de quibus vobis visum fuerit, & juris remedia alia opportuna, appellatione postposita, compescendi, plenam, & omnimodam, auctoritate prefata, tenore presentium, concedimus facultatem, ac etiam potestatem. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Predecessoris Nostri, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, & statutis, & consuetudinibus, Monastarii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliis roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque per que effectus presentium quomodolibet valeret impediri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum esset presentibus specialis, & expressa mentio facienda, que quoad hoc nulli volumus suffragari, seu si Abbati, & personis prefaris, & quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit induitum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo secundo(4), Undecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo.

Diplomatis causa.

Delegat ut supra.

&c.

Clausula derogans.

1. *Petrum de Jeremia.*) Beatum, de quo consulendi Scriptores quos laudat, & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad annum MCCCCLII pag.* 810.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCLXXIV fol.* 268. Meminit *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXLII pag.* 338., ex *Pirro* in *Sicilia Sacra.*

3. *S. Cita.*) Nonnulli scribunt *Zita.* Hocce Coenobium est *Panormi* in *Sicilia*, ubi etiam Dioeceses *Montis Regalis*, *Cathaniensis*, & *Messanensis.*

4. *Quadragesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, ęra communis *MCCCCXLIII.*

Con-

Confirmatio donationis Regiæ cujuſdam Beneficii Eccleſiaſtici factæ Conventui de Villalon. (1) Legionen. Diœceſis Ordinis Prædicatorum. Anno 1443 Die 27 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus de Villalon, Ordinis Fratrum Predicatorum, Legionenſis Diœceſis, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. CCLXII.

SEdis Apoſtolicę gratioſa benignitas piis quarunlibet regulari ſub caſtimonia Domino militantium perſonarum votis libenter annuit, & illis, quę per eam pro hujuſmodi perſonis confirmata comperit, uberioris interdum Apoſtolici muniminis adminiculum interponit, ut eo firmius illibata perſiſtant, quo frequentiori ſuo fuerint pręſidio communita. Dudum ſiquidem pro parte cariſſimę in Chriſto filię noſtrę Eleonorę Reginę Aragonum Illuſtris nobis expoſito, quod ipſa ad hujuſmodi propenſius aſpirans cultus augmentum, juſpatronatus, & pręſentandi perſonam idoneam ad quandam Capellam ſine cura, Capella Domini nuncupatam communiter, ſitam in villa de Villalon, Legionenſis Diœceſis, cujus dictę Reginę prędeceſſores fundatores fuere, & cujus ipſa Regina unica patrona exiſtebat, cum omnibus ſuis pertinentiis vobis ad hoc quod in ipſa Capella divinum attentius perageretur Officium, libere donaverat, & conceſſerat, ac in vos totaliter tranſtulerat, ita quod fructus, redditus, & proventus hujuſmodi Capellę ex tunc in antea perpetuis futuris temporibus percipere, & habere, ac in veſtros, & ipſius domus uſus communes perpetuo convertere poſſetis, atque deberetis, ac pro parte ipſius Reginę Nobis humiliter ſupplicato, ut donationi, conceſſioni, & translationi prędictis pro illarum ſubſiſtentia firmiori robur Apoſtolicę confirmationis adiicere de benignitate Apoſtolica dignaremur, Nos, dictę Reginę ſupplicationibus inclinati, donationem, conceſſionem, & translationem pręfatas, & quęcunque inde ſecuta, rata habentes, & grata, illa per alias noſtras literas confirmavimus, prout in eiſdem literis plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut omnes, & ſingulos defectus, ſi qui forſan in donatione, conceſſione, & translatione prędictis intervenerunt, pro ipſarum ſubſiſtentia firmiori, ſupplere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos itaque, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium defectus prędictos ſupplemus, ac volumus, vobiſque concedimus, quod literę pręfatę a dato pręſentium valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant perinde in omnibus, & per omnia, ac ſi in illis defectus hujuſmodi ſuppleviſſemus. Nulli ergo &c. Noſtrę ſuppletionis, voluntatis, & conceſſionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Quadrageſimo Tertio, Sexto Kalendas Aprilis, Pontificatus noſtri Anno Decimo Tertio.

Exordium. — *Diplomatis cauſa.* — *Confirmatio.*

1. *De Villalon.*) Conſulenda *Conſtitutio CCLIX*.
2. *Archivo*) In quo duplex Exemplar, Authenticum unum *Libro B. fol.* 35. ex Autographo aſſervato in Cœnobio *de Villalon*; aliud ex *Archivo Apoſtolico Libro CLXXIV fol.* 66.

Ut Mutinenſes Fratres quædam bona poſſint alienare. Anno 1443 Die 16 Maii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Archipreſbytero Eccleſię Mutinen., Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. CCLXIII.

AD ea, *per quę Monaſteriorum*, & aliorum Religioſorum locorum quorunlibet commodo, & *utilitati conſulitur*, ex injuncto Nobis deſuper Apoſtolicę Servitutis officio libenter intendimus, *illaque favoribus proſequimur* opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris & Fratrum domus Sancti Dominici Mutinen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipſi nonnulla ex poſſeſſionibus ac bonis immobilibus tam in Diœceſi Mutinen., quam etiam in territorio Carpen., quod nullius Diœceſis exiſtit, conſiſtentibus, & ad domum pręfatam legitime pertinentibus, immobilia, poſſeſſiones, & bona eidem domui minus utilia pro aliis bonis immobilibus permutare, ſeu alias libere vendere, & alienare, necnon pretium ex venditione hujuſmodi proveniens in emptionem aliorum bonorum mobilium convertere, pro utilitate dictę domus deſiderant, atque proponunt, ſi ad hoc eis Apoſtolica ſuffragetur auctoritas. Quare pro parte dictorum Prioris & Fratrum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut eorum deſiderio hujuſmodi annuere, & alias ſuper hoc ſtatui pręfatę domus opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur de his certam notitiam non habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus per te ipſum duntaxat de pręmiſſis omnibus & ſingulis, ac eorum circumſtantiis univerſis auctoritate noſtra te diligenter informes, &, ſi per informationem hujuſmodi ea vera eſſe, ac poſſeſſionibus & bonis permutandis, ſeu vendendis, pręfatis tibi ſpecifice deſignatis, tibi videatur, quod venditio, ſeu permutatio hujuſmodi, ſi fiat, in evidentem dictę domus utilitatem cedere debeat, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, Priori, & Fratribus prędictis tot de poſſeſſionibus & bonis immobilibus ad domum ſpectantibus hujuſmodi, quod eorum valor ad ſummam ſeptingentorum Florenorum auri de camera communiter aſcendat, ſimul, vel ſucceſſive, tam conjunctim, quam diviſim, quibuſvis perſonis, etiam laicis, libere vendendi & alienandi, ac venditionis titulo tradendi, & aſſignandi, aut pro aliis poſſeſſionibus & bonis immobilibus, eidem domui magis utilibus

Exordium. — *Supplex petitio.* — *Facultas.*

cum eisdem personis permutandi, & ex causa permutationis hujusmodi concedendi, seu partim venditionis, & partim permutationis prędictarum, prout tibi visum fuerit, faciendi, plenam & liberam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam concedas, & etiam potestatem.

Clausula derogans.

Non obstantibus si ipsa possessiones & bona vendenda, & permutanda eidem Domui, cum hoc quod illa nullo unquam tempore vendi, alienari, permutari, pignori dari, seu ad alios usus deputari possint, seu debeant, ac aliis quibusvis conditionibus, prohibitionibus, subjectionibus, modis, & formis, pia fidelium largitione relicta & legata hactenus fuerint, quorum quidem legatorum, & relictorum omnium & singulorum, modos & formas, necnon super illis confectorum publicorum instrumentorum tenores, ac dictorum vendendorum & permutandorum possessionum, & bonorum qualitates, loca, vocabula, atque confines, etiam pro eo quod, ut ipsi exponentes asserunt, ex combustione ipsius domus, quę jam septem, vel circa, annis elapsis casualiter provenisse dignoscitur, inter alia omnia Instrumenta & scripta publica in ea tunc consistentia, consumpta fuerunt, pręsentibus haberi volumus pro expressis, & quibus omnibus in eventum faciendarum venditionis & permutationis hujusmodi, seu alterius earum, specialiter derogamus, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon pręfati Ordinis juramento confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo tertio, Decimo Septimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

Gratis de Mandato D. N. Papę

P. De Noxeto

Gratis de Mandato D. N. Papę

P. De Guasconibus.

Y. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Mutinensi*.

Anno 1443
Die 29 Maii

Suavensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Incolis, & habitatoribus Castri Suave, Veronensis Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam, non indigne meretur, ut petitionibus vestris, illis pręsertim, quę divini cultus augmentum, & Religionis propagationem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, vos ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, ac illius Religiosos geritis devotionis affectum, unam Domum Conventualem pro usu, & habitatione quorundam dicti Ordinis Fratrum, ex quorum virtutibus, ac vita laudabili, & fructuosis operibus multa vestrarum animarum consolationes, & gaudia sentire speratis, in vestro Castro Suave, Veronen.

Supplex petitio.

Dięcesis, de novo erigi, & fundari ferventius cupiatis, ac pro hujusmodi desiderio adimplendo nonnullas domos in loco ad id apto, accommodo, & honesto jam duxeritis deputandas, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut desiderio prędicto annuere, & alias desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum & Religionem hujusmodi ubique locorum vigere, & augeri nostris potissime temporibus affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, universitati vestrę unam Domum cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, claustris, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis pro usu & habitatione perpetuis nonnullorum ipsius Ordinis Fratrum pro tempore existentium in Castro prędicto, loco utique inibi ad id, ut pręfertur, congruo, & honesto, de novo erigendi, fundandi, & construendi, necnon Provinciali pro tempore Provincię Sancti Dominici, juxta morem pręfati Ordinis, per se, vel alium, seu alios, ad id ab eo deputandum, seu deputandos, suo, & totius Ordinis pręfati nomine, Domum prędictam recipiendi, sibique, & aliis pręsentibus,

Facultas.

& futuris Fratribus ad id a Superioribus dicti Ordinis, juxta illios Constitutiones, & consuetudines electis, in Domo ipsa perpetuo commorandi plenam, & liberam licentiam, & facultatem; necnon Priori, & Fratribus in dicta construenda Domo pro tempore degentibus, eorumque servientibus, & personis, quod ipsi omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, gratiis, & indultis, aliis ejusdem Ordinis Prioribus, Fratribus, domibus, servientibus, & personis per Sedem Apostolicam, vel alias generaliter quomodolibet concessis, uti, & gaudere valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & etiam indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua prohibetur, ne Fratres cujusvis Ordinis Mendicantium in aliqua civitate, villa, castro, vel loco ad habitandum Domos, & loca de novo reci-

Clausula derogans.

pere, vel recepta mutare pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo, Quadragesimo Tertio, Quarto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Suavensis.*) In *Longobardia* ditionis *Veneta*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar ex Autographo asservato in *Veronensi* Cœnobio *S. Anastasia*.

Con-

Confirmat ea, quæ de Cœnobio S. Mariæ de Castello Januen. (1) fundando sanxerat.

Anno 1443 Die 8 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AD ea, per quę Monasteriorum, & aliorum religiosorum locorum atque domorum, necnon in illis sub regulari habitu degentium, personarum omnium statui, commodo, & tranquillitati consulitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem pro Religionis propagatione, ac divini cultus augmento, & ex aliis rationabilibus causis, sub certis modo, & forma tunc expressis, per quasdam certo dedimus Judici inter alia in mandatis, ut auctoritate nostra Prępositu ram, ac omnes, & singulos Canonicatus, & Prębendas Ecclesię Beatę Marię de Castello, Januen., ac perpetuas Capellanias in illa tunc institutas, in eadem Ecclesia penitus supprimeret, & extingueret, necnon pręfatam cum habitationibus, hortis, officinis, & pertinentiis suis omnibus ei continuis, & ad illam spectantibus, in Domum Conventualem Ordinis Fratrum Prędicatorum pro usu, & habitatione perpetuis quorundam ipsius Ordinis Fratrum sub illius observantia pro tempore degentium erigeret, & crearet, ac omnia, & singula Ecclesię, Prępositurę, Canonicatuum, & Prębendarum, necnon Capellaniarum prędictarum, census, mansiones, & bona mobilia, & immobilia, librosque, calices, & paramenta, ceteraque ecclesiastica ornamenta, Domui tunc erigendę, ac Fratribus pręsentibus, & futuris, de observantia hujusmodi, perpetuo & libere donaret, applicaret, & appropriaret, ita quod liceret illis ex Fratribus supradictis, quos Magister Generalis dicti Ordinis ad id duceret eligendos, Ecclesię, habitationum, hortorum, pertinentiarum, ac donandorum, & applicandorum prędictorum, in certos tunc expressos eventus, auctoritate propria, libere apprehendere & perpetuo retinere, necnon Priori, & Fratribus pro tempore existentibus dictę erigendę Domus in ea perpetuo habitare, & morari, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia minime requisita, & deinde, postquam Judex pręfatus ad executionem literarum earundem procedens, illarum forma servata, Prępositu ram, Canonicatus & Prębendas, ac Capellanias prędictos in dicta Ecclesia penitus suppresserat, & extinxerat, necnon etiam habitationes, hortos, officinas, & pertinentias hujusmodi in Domum Conventualem, ut pręfertur, erexerat, & creaverat, ac omnia, & singula possessiones, census, pensiones, & bona, librosque, calices, paramenta, & ornamenta prędicta Domui tunc erectę prędictę perpetuo donaverat, applicaverat, & appropriaverat, prout in quodam Instrumento publico, desuper confecto, plenius dicebatur contineri, per alias Nostras literas suppressionem, donationem, applicationem, erectionem, creationem, extinctionem, & appropriationem prędictas, ac alia omnia & singula per Judicem vigore priorum literarum gesta, atque facta, ceteraque in dicto Instrumento contenta, & inde secuta, ex certa scientia confirmavimus, & approbavimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, necnon omnes, & singulas lites, & causas inter Priorem, & Fratres tunc existentes dictę Domus ex una, ac venerabilem Fratrem nostrum Archiepiscopum Januen., necnon dilectos filios Prępositum prędictę, ac illius, ac majoris Januen. Ecclesiarum, Capellanos, & alios tunc expressos, super pręmissis, & earum occasione, partibus, ex altera, tunc vertentes, & indecisas pendentes, ad Nos advocantes, & penitus extinguentes, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Jacobi de Regno Ordinis prędicti, ac Sacrę Theologię professoris, necnon in Romana Curia totius pręfati Ordinis Procuratoris Nobis nuper exhibita, petitio continebat, ab aliquibus asseratur, quod Domus erecta prędicta a Domo Sanctę Theclę Januen. Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini secundum mensuram per constitutiones Apostolicas, seu alias a jure in talibus statutam, & ordinatam, necnon antiquam & observatam consuetudinem distare non videtur, sed quod infra mensuram prędictam fore dignoscitur, ac propterea de literarum & inde secutorum prędictorum viribus hęsitetur, & pro parte Procuratoris prędicti, necnon dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum dictę erectę Domus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statui Domus erectę hujusmodi, necnon Prioris, & Fratrum in ea pro tempore degentium, in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, quod ex erectione Domus, & aliis gestis pręmissis Religionis propagatio, & cultus augmentum hujusmodi in partibus illis provenire dignoscitur, ac super hoc statui Domus erectę, ejusque pro tempore Prioris & Fratrum hujusmodi, quantum cum Deo possumus, providere volentes, necnon Constitutionibus super mensura editis, ac consuetudini supradictis, quoad pręmissa harum serie derogantes, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa scientia decernimus, atque concedimus, quod singulę literę prędictę, necnon processus habiti per easdem, ab eorum omnium datis, & quęcunque inde secuta valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, quodque Fratres pręsentes, & futuri Ordinis Fratrum Prędicatorum, & observantię hujusmodi, dictam, ut pręfertur, erectam Domum pro eorum usu, & habitatione perpetuis retinere, & in ea conventualiter permanere libere & licite possint & valeant perinde in omnibus, & per omnia, ac si in singulis literis prędictis, quod domus, ut pręfertur, erecta prędicta per mensuram pręfatam a Domo Fratrum Eremitarum hujusmodi non distabat, sed quod infra illam existebat, expressum, & per illas Constitutionibus, & Consuetudini pręfatis tunc quoad id, specialiter, & expresse derogatum fuisset. Non obstantibus pręmissis, necnon aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac pręfatorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę derogationis, constitutionis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo tertio, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

I. 74

1. *Januen.*) In *Liguria*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libr. CLXXIV fol.*321.

Anno 1443 Die 30 Junii.

Casertani (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Severini Neapolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium statum utiliter, & prospere dirigendum, paterna solicitudine vigilantes, eorum profectibus libenter intendimus, & ut illa ex ipsis quę deformationum incommodis subjacere noscuntur, debitę reformationis beneficio gaudeant, grataque in eis Deo plantaria succrescentur, opem, & operam, quantum cum Deo possumus, impendimus efficaces. Sane pro parte dilecti filii Jacobi de Regno Ordinis Fratrum Prędicatorum ac Sacrę Theologię professoris, necnon in Romana Curia totius Ordinis prędicti generalis Procuratoris, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod Monasterium Sororum Sancti Jacobi Casertan., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, causantibus guerris, & aliis sinistris eventibus, quę partes illas hactenus afflixerunt, Sororibus penitus destitutum remansit, necnon & Priorissa ejusdem, quod per Priorissam gubernari consuevit, ad Hospitale pauperum Annunciatę Neapolitan. se contulit, inibique Diplomatis causa. certum officium obtinere dignoscitur, &, sicut eadem petitio subjungebat, si Monasterium pręfatum dicto Ordini Fratrum Prędicatorum, ad usum perpetuum quorundam ex Religiosis ejusdem concederetur ultra Religiosos, & divini cultus augmentum quę inibi succederent, cives, & incolę Casertan. plura suarum animarum, utilitates, consolationes, & gaudia sentirent. Quare pro parte dicti Jacobi Procuratoris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Monasterium prędictum, Priorissali dignitate, ac dicto Ordine Sancti Augustini in eo penitus suppressis, & extinctis, cum omnibus & singulis bonis immobilibus, & mobilibus, ac juribus, & pertinentiis suis, Ordini Fratrum Prędicatorum hujusmodi pro usu, & habitatione perpetuis quorundam ex religiosis Facultas. pręsentibus, & futuris ibi conventualiter, & laudabiliter vivere debentibus, perpetuo concedere, incorporare, tradere, & assignare, auctoritate prędicta, studeas, & procures, ita quod ex tunc Magister Generalis dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existens, seu ejus Vicarius, aut locum tenens per se, vel alium, vel alios corporalem possessionem Monasterii, bonorum, jurium, & pertinentiarum prędictorum auctoritate propria libere apprehendere, illudque in domum conventualem cum claustro, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officiis, ad instar aliarum domorum prefati Ordinis Prędicatorum, reducere, & reformare, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius licentia desuper minime requisita, ipseque, ac alii prędentes, & futuri Fratres prędicti in illo perpetuo permanere, ac omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, aliisque domibus pręfatis, ac eorum Prioribus, & Fratribus per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet concessis, uti valeant, pariter & gaudere. Non obstantibus felicis re- Clausula derogans. cordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua prohibetur, ne Fratres de quibusvis Mendicantium Ordinibus in aliqua Civitate, villa, terra, seu alio quocunque loco domum de novo recipere possint absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente plenam & expressam ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Pridie Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Casertan.*) In Regno *Neapolitano*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXIV fol.*322.

Anno 1443 Die 6 Julii.

Hospitalem Domum, & Cœnobium Humiliatorum unit Monasterio S. Catharinæ Brixien. (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Prępositio Ecclesię Sancti Johannis Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. ADea, per quę Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum, ac personarum, in illis pręsertim sub fragili sexu, & regulari observantia degentium omnium, statui consulitur, & opportunitatibus subvenitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Monasterii Sanctę Catharinę Brixien., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet ipsę triginta octo nume-

numero, vel circa existant, ac in dicto Monasterio sub perpetua clausura, ac regulari dicti Ordinis observantia, & alias laudabiliter vivant, tamen propter exilitatem fructuum ejusdem Monasterii, qui ultra centum florenos auri de camera annuatim communiter non valent, plura hactenus susceperunt, & suscipiunt incommoda, ac, causante facultatum earentia, nonnullę ex ipsis sępius infirmantur, pluresque ex infirmis prędictis ab earum infirmitatibus hujusmodi liberari non poterint. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Domus Sancti Lucę Burgi Sancti Alexandri Brixien. Ordinis Humiliatorum, in spiritualibus, & temporalibus defectus non modicos hactenus sustinuerit, & hodie sustineat, illaque, & alię tres, vel quatuor pręfati Ordinis Humiliatorum in Civitate Brixien. consistentes Domus jamdiu regulari observantia destitutę remanserint, & de pręsenti remaneant, nec in ipsis omnibus ultra decem & octo, aut viginti pręfati Ordinis Humiliatorum Fratres a multis citra temporibus insimul continuo habitaverint, prout de pręsenti habitant, & alias in Hospitali Pauperum Sancti Johannis de foris Brixien. jamdiu modica, seu nulla Hospitalitas servata fuerit, & si domus Sancti Lucę & Hospitale prędicta eidem Monasterio unirentur, ex hoc Priorissa, & Sorores dicti Monasterii pro tempore existentes in necessitatibus eis pro tempore occurrentibus magna suffragia reciperent, ac quietius, & commodius sua Altissimo vota reddere, & in laudabilibus operibus multiplicare, pluraque, exinde bona etiam ad laudem, & gloriam Altissimi, populique devotionis augmentum provenire valerent, pro parte dilectorum filiorum communitatis, & Civium dictę Civitatis, necnon prędictarum Priorissę & Conventus, etiam asserentium, quod Monasterium prędictum respectu multitudinis exponentium hujusmodi arctum existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut earum & dicti Monasterii statui super pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, super pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Domum Sancti Lucę, cujus, ac illius Prępositurę, quę conventualis est, ducentorum, necnon Hospitale, cujus trigintaquinque florenorum auri similium, fructus, redditus, & proventus, secundum communem ęstimationem valorem annuum, ut ipsi exponentes asserunt, non excedunt, prędicta, cum omnibus eorum, & cujuslibet ipsorum possessionibus, & bonis, juribus, & pertinentiis, auctoritate prędicta pręfato Monasterio perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita quod quamprimum tempus juxta statuta, & ordinationes pręfati Ordinis Humiliatorum dilecto filio moderno Prępostito dictę Domus Sancti Lucę ad illius regimen, seu ipsam Pręposituram tenendam, & gubernandam olim concessum desierit, seu lapsum fuerit, aut alias cedente, vel decedente ipso Prępostito, si forsan ei dicta Prępositura ad vitam suam per literas Apostolicas, vel earum auctoritate, collata fuerit, seu illam quomodolibet dimittente, liceat Priorissę & Conventui prędictis per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Domus Sancti Lucę, cujus Prępositurum ac Ordinem Humiliatorum in eventu lapsus temporis, aut cessus, vel decessus, seu dimissionis hujusmodi, ex nunc prout ex tunc harum serie supprimimus, ac suppressos fore decernimus, necnon Hospitalis post illius Rectoris cessum, vel decessum, & aliorum uniendorum prędictorum auctoritate propria libere apprehendere, ipsisque, ac futuris dicti Monasterii Priorissis, & Sororibus perpetuo retinere, hujusmodique illorum fructus, redditus & proventus in suos, ac Monasterii, domus, & Hospitalis prędictarum usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius licentia minime requisita, quodque ex tunc Prępositus, & Fratres in dicta Domo Sancti Lucę tunc existentes ad quatuor prędictas, seu alias pręfati Ordinis Humiliatorum Domos se transferre teneantur, & debeant. Nos enim, si unionem Domus Sancti Lucę hujusmodi fieri, ac effectum sortiri contigerit, quod pręfatę Priorissa pro tempore, ac Conventus post apprehensionem possessionis Domus Sancti Lucę hujusmodi aliquas ex eis ad dictam Domum Sancti Lucę transmittere valeant, ita quod tunc dictę transmissę, & alię quę pro tempore inibi permanserint Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum hujusmodi, Sorores in Domo ipsa Sancti Lucę quę tunc Monasterium Sororum prędictarum existat, & esse debeat, sub observantia prędicta in perpetua clausura, conventualiter vivere teneantur, quodque illa, ac Sorores dicti Monasterii Conventum faciant, & per unam Priorissam gubernentur, auctoritate pręfata Priorissę pro tempore, & Conventui pręfatis, tenore pręsentium, concedimus, statuimus, decernimus, & ordinamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Domus Sancti Lucę, necnon Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus, & commissionibus sibi faciendis de Prępositaris hujusmodi, ac Hospitalibus speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, & si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas & super illis habitos processus ad Prępositaram, & Hospitale prędicta volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Prępositurarum, vel beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso, quod Domus Sancti Lucę prędicta, si Sorores forsan ad illam non transmittuntur, ut prefertur, ad profanos usus velut hereditas minime deducatur, ac in pręfato Hospitali hospitalitas non totaliter negligatur, quodque in Ecclesia dictę Domus interdum Missę, & alia divina officia celebrentur, ipsiusque Hospitalis debite supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Pridie Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Supplex Brixienium petitio.

Unio ut supra.

Clausula derogans.

1. *Brixien.*) In *Langobardia* Ditionis *Veneta*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXX fol.* 82.

Ut

Anno 1443 Die 29 Augusti.

Ut Sorores Monasterii S. Catharinæ Brixien. veniant in possessionem (1) Cœnobii Humiliatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesie Sancti Johannis Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Nuper siquidem ad supplicationem dilectarum in Christo filiarum Priorisse, & Sororum Monasterii Sancte Catharine Brixien., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum degentium ex certis rationabilibus causis, ac sub quibusdam modo, & forma tunc expressis, tibi per alias nostras literas inter cetera dedimus in mandatis, ut Domus Sancti Luce Burgi Sancti Alexandri Brixien. Ordinis Humiliatorum eidem Monasterio auctoritate nostra perpetuo unires, annecteres, & incorporares, pro ut in dictis literis in quibus, quod fructus, redditus, & proventus Domus predicte, ac illius Conventualis Prepositure ducentorum Florenorum auri de camera secundum communem estimationem valorem annuum non excedebant, expressum extitit, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorisse, & Conventus predictarum, petitio continebat, ab aliquibus asseratur, quod fructus, redditus & proventus predicti summam prefatam annuatim communiter excedant, pro parte ipsarum Priorisse, & Conventus, etiam asserentium, quod ad literarum prefatarum executionem nondum processum est, extitit Nobis humiliter supplicatum, ut super hoc earum, & dicti Monasterii statui, & indemnitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ne propterea litere ipse de subreptione notentur, dictaque Priorissa, & Conventus illarum frustrentur effectu, providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus literas predictas valere, plenamque roboris firmitatem obtinere decernere, necnon ad illarum totalem, & plenariam executionem alias juxta earum continentiam, atque formam, procedere, eadem auctoritate, studeas, & procures, perinde in omnibus, & per omnia ac si in illis quod fructus, redditus, & proventus Domus, & Prepositure non ducentorum sed trecentorum Florenorum auri hujusmodi secundum estimationem predictam valorem annuum non excedunt, expressum fuisset. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis que in dictis literis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Senis Anno Incarnationis Dominice Millesimo, Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Quarto Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Possessionem.*) Consulendum praecedens Diploma.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXX fol.* 208.

Anno 1443 Die 3 Septembris.

In Hugonem quendam qui tenebat hæreditatem, quæ F. Wilhelmo Clopper obvenerat (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Laurentii in Oesebroech extra Muros Trajecten. (3), & Insule beate Marie Monasteriorum Abbatibus, ac Preposito Ecclesie Sancte Walburgis Arnhemen., Trajecten. Diecesis. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Diplomatis causa. Nota.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Trajecten. Ordinis Fratrum Predicatorum, ac Wilhelmi Clopper dicti Ordinis professoris, petitio continebat, quod cum olim Hugo Henrici oppidanus oppidi Leyden. dicte Diecesis occupasset, & occuparet, quedam immobilia, mobiliaque bona, ad genitricem prefati Wilhelmi dum viveret pertinentia, & in quibus dictus Wilhelmus, ut dicebat, juxta ipsius Ordinis privilegia succedere poterat, & debebat, dilectus filius Conradus Benne Decanus Ecclesie Sancti Willehadi Bremen. (4), cui Venerabilis Frater Archiepiscopus Bremen. Conservator pro Generale, & Fratribus prefati Ordinis contra inferentes eis in rebus, & bonis ad ipsos spectantibus molestias, vel jacturas, per literas Apostolice Sedis deputatus, ac habens cognoscendi de his que judicialem requirunt indaginem, specialem per easdem literas potestatem, super his totaliter commiserat vices suas, literarum, & commissionis hujusmodi vigore, ad instantiam Prioris, & Fratrum domus, ac Wilhelmi predictorum, Hugonem prefatum sub excommunicationis pena, quam in scriptis tulit, monuit, & mandavit eidem, ut infra certum peremptorium competentem, tunc expressum, & dudum elapsum, terminum, ipsi Wilhelmo bona hujusmodi daret, & consignaret, alioquin eum in dictam penam incidisse declararet, ac mandaret, & faceret excommunicatum publice nunciari, & deinde pro parte ipsius Hugonis, asserentis per premissa indebite se gravari, fuit ad Sedem appellatum antedictam. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefatus Hugo non fuerit, licet potuerit, appellationem suam hujusmodi infra tempus legitimum, prosecutus, pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, di-

discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, vocatis Hugone prędicto, & aliis, qui fuerint evocandi, vobis constiterit quod pręfatus Hugo ipsam appellationem infra tempus legitimum prosecutus non fuerit, ut prefertur, legitimis per ipsum Conradum Decanum super his habitis, servatis processibus, ad ulteriora procedatis, juxta formam literarum Sedis earundem, & si eos minus legitime habitos fuisse repereritis, auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram Ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstante si Conrado prefato, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Tertio Nonas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo. Mandatum.

1. *Obvenerat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CLXX *fol.* 212.
3. *Trajecten.*) In *Hollandia*.
4. *Bremen.*) In *Germania*.

Ut Seculares Sacellis in æde sacra Cœnobii S. Mariæ de Castello Januen. (1) fundatis præfecti officia sua præstent.

Anno 1443 Die 7 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Venerii de Tiro de Portuveneris, Januen. Diœcesis, & Sancti Matthęi Januen., ac Sancti Theodori extra Muros Januen. Prioratuum Prioribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Votis fidelium, illis prefertim quę ad divini cultus conservationem cedere noscuntur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sanctę Marię de Castello Januen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet in institutione & dotatione primęvis cujusdam Capellę sub vocabulo Sanctę Trinitatis in Ecclesia pręfatę domus fundatę, quę de jurepatronatus laicorum existit, inter alia caveatur expresse, quod illam pro tempore obtinens singulis diebus in ea Missam celebrare, ac officiis diurnis, atque nocturnis, in Ecclesia prędicta personaliter interesse, & servire, necnon in institutione sua ad eandem de celebrando, & serviendo, ut prefertur, corporale juramentum pręstare teneatur, nec cum eadem Capella beneficium Curatum obtinere valeat, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto plenius dicitur contineri; tamen modernus ipsius Capellę Rector, prefertim a tempore quo vigore aliarum literarum nostrarum Ecclesia pręfata in domum Conventualem hujusmodi erecta, ac Prępositura, necnon Canonicatus, & Prębendę dictę Ecclesię, & alia, non tamen de jurepatronatus Laicorum existentia, in eadem Instituta beneficia suppressa, & extincta fuerunt, Missas, & alia divina officia in Capella ipsa celebrare, & celebrari facere, ac etiam non nulli alii beneficiis & Capellaniis in Ecclesia prędicta institutis, quę obtinent, & de jurepatronatus laicorum hujusmodi existunt debita servitia prestare neglexerunt, prout etiam hodie negligunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, venerabilis Frater Noster Jacobus Archiepiscopus Januen. erectionem, & suppressionem prędictas moleste tulisse videatur, ac propterea ipsi exponentes ad eum super corrigenda negligentia prędicta recursum habere non audeant, pro parte Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc statui Ecclesię ac saluti animarum fundatorum Capellę, necnon Capellaniarum, & benevolorum de jurepatronatus Laicorum existentium hujusmodi opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos, qui cultum prędictum ubique locorum vigere, & augeri intensis desideriis affectamus, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, omnes, & singulos, Capellam, & Capellanias, & beneficia de jure patronatus Laicorum hujusmodi pro tempore obtinentes, pręsentes, & futuros, ut juxta illorum primęvas institutiones, seu alias, si (3) forsan ipsa in eorum fructibus nimis diminuta fuerint, secundum juris communis dispositionem in Ecclesia & Capella pręfatis, & earum singulis, Missas, & alia divina officia celebrent, per censuram Ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita, quoties pro parte Prioris, & Fratrum pro tempore dictę domus desuper requisiti fueritis, etiam per subtractiones fructuum eorundem, auctoritate Apostolica, cogere atque compellere, aliaque super hoc necessaria, & opportuna facere, & exequi studeat, vobis, & vestrum cuilibet, tam conjunctim, quam divisim, quoad coertionem, & alia premissa, prout, & quemadmodum Archiepiscopus Januen. pro tempore existens, posset, & deberet, faciendi, & exequendi eadem auctoritate facultatem plenam, & liberam, concedentes. Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac pręfatę Ecclesię, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia, roboratis, statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Septimo Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum.

1. *Januen.*) In *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CLXXIV *fol.* 178.
3. *Si.*) *Nisi*.

Anno 1444 Die 4 Januarii.

Assignat Domum Sororibus de Pœnitentia de Urbe.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

CCLXXI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Ausaren. (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea per quę fidelium utriusque sexus personarum, pręsertim pie, & caste degentium, *omnium* commodo consulitur, & opportunitatibus subvenitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Ordinis Sancti Dominici, de Pęnitentia nuncupatarum, in Urbe sub humili habitu, ac pie, & caste degentium, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum quondam Antonia Paulipili de Vallatis mulier de dicta Urbe, condens in ejus ultima voluntate testamentum, inter alia quandam domum ad eam tunc legitime pertinentem in Regione Sancti Angeli pręfatę Urbis consistentem, cum certis in ea tunc expressis rebus, & utensilibus ad usum, & habitationem perpetuos quarundam pauperum mulierum, ac sub cura, & administratione Guardianorum pro tempore existentium Societatis Salvatoris de pręfata Urbe reliquit, atque legavit, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfatę exponentes in eadem Urbe locum communem non habeant, ac tres ex eisdem domum pręfatam pręsentialiter inhabitent, pro parte dictarum Priorissę, & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis ac aliis futuris Priorissis, & Sororibus prędicti Ordinis, domum cum rebus, & utensilibus hujusmodi perpetuo concedere, donare, & assignare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac domus, rerum, & utensilium prędictorum qualitates, quantitates, & valores, dictęque domus locum, atque confines pręsentibus pro *expressis* haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationes hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, dictaque domus & utensilia alias alicui specialiter non pertineant, domum cum rebus, & utensilibus hujusmodi pręfatis, pręsentibus, & futuris, Priorissę, & Sororibus, per eas perpetuo habendam, tenendam, & habitandam, etiam perinde ac si dicta testatrix illam eis specialiter reliquisset, auctoritate prędicta, etiam perpetuo concedere, donare, & assignare studeas, & procures. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (3), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

Diplomatis causa.

Concessio.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCLXXIV fol.* 234.
2. *Ausaren.*) Cui nomen *Petrus*, ut in *Constitutione data I Aprilis MCCCCXLIV.*
3. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, *Ære communis MCCCCXLIV.*

Anno 1444 Die 15 Januarii.

Confirmat literas (1) quibus Panormitanos Fratres Quarta portione de legatis solvenda immunes reddidit.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXXII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Martini de Scalis, Panormitan. Diœcesis, & Archidiacono Ecclesię Panormitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum siquidem nostrę emanarunt literę, quarum tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis: Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Dominici Panormitan. Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sacrę Religionis sub qua devotum &c (3). Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum prędictorum nuper etiam exhibita petitio continebat, perditionis filius Nicolaus, olim Archiepiscopus Panormitan., prętextu quarundam literarum a perditis de conventiculo Basilien., post translationem Concilii de Civitate Basilien., ac nonnulla monita, & mandata per Nos desuper facta, emanatarum, ad solutionem faciendam Quartę partis, seu portionis quorundam eis & dictę Domui factorum legatorum, seu relictorum contra concessionem nostram hujusmodi compulerit, ipsique sic compulsi Quartam, seu portionem prędictam persolverunt, pro parte eorundem Prioris & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum ac dictę Domus statui super pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes quod literę nostrę prędictę, quas in suo plenario robore ex nunc harum serie permanere decernimus, etiam perinde ac si post illarum datum hujusmodi persolutiones Quartę partis, seu portionis hujusmodi ab eisdem Priore, & Fratribus minime factę fuissent, necnon earum effectus inviolabiliter observentur, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios eisdem Priori, & Fratribus super pręmissis efficacis defensionis auxilio assistentes, non permittatis eos contra concessionem nostram, ac literarum nostrarum hujusmodi formam quomodolibet impeti, seu aliqualiter molestari. Contradictores per censuram Ec-

Diplomatis causa.

Confirmatio.

Ecclesiasticam &c. Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus solutionibus factis premissis, ac felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa presertim qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dįcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam ad judicium evocetur, seu ne judices, a Sede Apostolica deputati, extra civitatem, & Dįcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere, vel aliquos ultra unam dietam a fine Dįcesis eorundem trahere pręsumant, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (4), Decimo Octavo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo. *Clausula derogans.*

1. *Literas.*) Datas *XVIII Martii MCCCCXXXII pag.* 14 hujusce voluminis.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXX fol.* 109.

3. *Devotum &c.*) Ut in Diplomate mox laudato ad finem usque.

4. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXLIV.*

Mendicantes Decimis solvendis immunes esse declarat (1).

Anno 1444 Die 24 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCLXXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

DUdum justis ex causis pro summa necessitate catholicę fidei, & universalis Ecclesię unam decimam fructuum ecclesiasticorum in universo orbe consistentium duximus imponendam, & ab omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Pręlatis, ac personis Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, exemptis, & non exemptis, hujusmodi redditus, & proventus ubicunque obtinentibus, & infra certum tempus obtenturis, cujuscunque pręeminentię, status, gradus, dignitatis, Religionis, ordinis, vel conditionis existans, etiam a dilectis filiis Hospitalium, & Ordinum Sancti Johannis Jerosolymitani, & Sanctę Marię Theutonicorum Magistris, Pręceptoribus, Fratribus, Prioribus, Baillivis, & certis aliis Hospitalium, & Ordinum prędictorum professoribus Beneficia obtinentibus, solvendam, exigendam, & colligendam auctoritate certarum literarum nostrarum decrevimus, & declaravimus, prout in dictis literis, quarum tenorem pręsentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur. Cum autem nostrę intentionis extiterit, atque existat, ut Ordines Mendicantium, & insuper Sanctę Marię Servorum ubicunque existentium ab ejusmodi decimę solutione, & omnibus aliis decimę solutionibus, ad quorumcunque instantiam impositis, sive imponendis, exempti sint, auctoritate Apostolica, ex certa scientia declaramus, & decernimus per pręsentes, nostrę intentionis fuisse, & esse, ut Ordines Mendicantium, videlicet Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum, ac insuper Sanctę Marię Servorum, ac omnes, & singulas domos eorum ab hujusmodi solutione decimę exemptos, & exemptas fuisse, & esse, statuentes auctoritate & scientia eisdem eos, & eas a quoquam, quavis auctoritate ad solutionem hujusmodi decimę, & impositionis persolvendam minime coarctari posse, aut debere quovis modo; Mandantes in virtute sanctę Obedientię omnibus, & singulis Pręlatis, vel quibusvis personis, cujuscunque status, gradus, & dignitatis existant, per Nos hactenus deputatis, vel in posterum deputandis, & certis aliis ab eisdem, vel quavis alia ecclesiastica, vel mundana auctoritate ad executionem dictarum literarum ordinatis, surrogatis, seu ordinandis, vel surrogandis, sub pęna Excommunicationis, quatenus Ordines, & Domos prędictos, & prędictas, pręfatorum occasione, nullo modo, seu quovis quęsito colore impetant, vexent, vel molestent, seu impeti, molestari, & vexari faciant, quoquomodo; irritum ex nunc, & inane decernentes quicquid contra hujusmodi nostram declarationem & decretum, actum, gestum, sententiatum, seu promulgatum fuerit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę declarationis, Constitutionis, Statuti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (3), Nono Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Diplomatis causa.

Declaratio.

1. *Declarat.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.* 202. Autographum est in Cœnobiis *Tudensi*, & *Mediolanensi S. Eustorgii*.

3. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXLIV.*

Anno 1444 Die 21 Februarii.

Quonam modo sit intelligenda clausula (1): *Salva justitia Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur.*

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCLXXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circumspecta non numquam concessa per eam, ne exinde lites, & controversię oriantur, dilucidat, & declarat, necnon desuper decernit, & ordinat prout id, personarum, rerum, locorum, & temporum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire. Nuper siquidem de anno proxime preterito per Nos accepto, quod ab aliquibus asserebatur, Decretali: Super Cathedram: a felicis recordationis Bonifatio Papa Octavo, Prędecessore nostro, de juribus parochialibus editę, & in Viennen. Concilio innovatę, per Nos derogatum fuisse, unde gravia possent jurgia, dissensiones, & scandala exoriri, Nos tunc per alias nostras literas, omnia, & singula, concessiones, & privilegia, literas, & indulta, si quę contra Decretalem prędictam, vel aliquam illius partem per innovationes literarum Prędecessorum nostrorum, Romanorum Pontificum, seu pro talibus reputatorum, aut alias, sub quibuscumque modis, vel formis, a Nobis emanassent, & si de illis, ut eorum tolleretur effectus, ipsarumque totis tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, revocavimus, cassavimus, & irritavimus, nulliusque firmitatis esse decrevimus, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem felicis recordationis Martinus Papa V, etiam Prędecessor noster, quoddam privilegium per pię memorię Gregorium Papam XI, etiam Prędecessorem Nostrum, dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum ad instar Bonifatii prędicti, ac etiam felicis recordationis Benedicti Papę XI, Prędecessoris Nostri, dudum concessum, ut in qualibet sui dispositione inviolabiliter observari deberet, per suas literas inter cetera decreverit, ac clausulam hujusmodi videlicet: Salva justitia Ecclesiarum a quibus mortuorum corpora assumerentur: in eodem privilegio inter alia expressam, in omnibus aliis debere intelligi, preterquam in hiis, de quibus in privilegio Gregorii hujusmodi specialiter cavetur, quod canonica portio minime exigatur, ex certa scientia declaravit, constitutione a pię memorię Papa Clemente V, etiam Prędecessore nostro, in dicto Concilio edita, quę incipit: Dudum: Non obstante, Nos, qui dicto Martino Prędecessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, divina favente clementia ad apicem Summi Apostolatus assumpti fuimus, ac dudum ante datum literarum revocatoriarum nostrarum prędictarum privilegium Gregorii in qualibet sui dispositione hujusmodi inviolabiliter observari aliis nostris literis inter cetera duximus decernendum, attendentes, quod literę, decretum, & declaratio Martini hujusmodi ad lites, & controversias evitandas, cum multa, prout etiam tunc in minoribus constituti accepimus, discussione, & deliberatione precesserant, ac paci, & quieti Magistri, Priorum, & Fratrum Prędicatorum ad omne quod super eo, an per literas revocatorias nostras prefatas prioribus literis nostris prędictis, & contentis in eisdem detractum fuisse censeatur, forsan exoriri posset, dubium submovendum, & alias super premissis oportune providere volentes, eorumdem Magistri, Priorum, & Fratrum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica ex certa scientia declaramus, tempore dati revocatoriarum literarum nostrarum prędictarum nostrę intentionis fuisse, & etiam hodie esse, per illas, ac revocationem, cassationem, irritationem, & decretum, & in eisdem contenta, prędicta, Martini Prędecessoris, ac prioribus nostris literis, necnon declarationi, & decretis in illis contentis, hujusmodi, in aliquo detrahere, aut ea quovis modo notare minime voluisse, neque velle, quinimmo eisdem scientia, & auctoritate decernimus, & etiam declaramus, hujusmodi Prędecessoris, ac per consequens priores nostras literas cum declaratione, & decretis prędictis, aliisque in eis contentis clausulis in suis robore, & vigore plenarie permanere, haberi, censeri, & servari debuisse, ac debere, perinde in omnibus, & per omnia, ac si revocatorię literę nostrę prefatę nullatenus emanassent. Non obstantibus premissis, necnon omnibus illis, quę idem Martinus Prędecessor in suis, ac Nos in prioribus nostris literis prędictis voluimus non obstare, ceterisque contrariis, quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę declarationis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (3), Nono Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

Diplomatis causa,

Declaratio;

1. *Clausula.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum, & Exemplar, ex *Archivo Apostolico Lib. CLXX fol.* 295. Legitur etiam *Libro B. fol.* 578 ex Autographo *Barchinen.* Aliud asservatur in *Mediolanensi* Cœnobio *Sancti Eustorgii*. Exemplar fide publica comprobatum habetur in Cœnobio *S. Severini.*

3. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXLIV.*

Delegat F. Petrum de Jeremia (1) qui Monialibus Monasterii S. Catharinæ de Cassere (2) Ordinis S. Benedicti agenda præscribat.

Anno 1444 Die 7 Martii.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Jeremia Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CCLXXV.

Exordium.

ADea, per quę Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium statui salubri, necnon directioni, ac quieti consulitur, ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum ad supplicationem dilectorum filiorum Communitatis, & Civium, ac dilectę in Christo filię Scholasticę Abbatissę, tunc Monialis Monasterii Sanctę Catharinę de Cassere, Panormitan., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, ex certis tunc pro eorum parte Nobis expositis rationabilibus causis, per alias nostras literas sub certis modo, & forma tunc expressis in Monasterio prędicto per Priorissam tunc gubernari solito, illius tunc conventualem Prioratum supprimi, & extingui, necnon Abbatialem dignitatem institui, & creari, ac de persona dictę Scholasticę eidem Monasterio tunc certo modo vacanti provideri, ipsamque illi in Abbatissam prefici, & ei munus benedictionis impendi & quod Abbatissa, & Moniales pro tempore existentes Monasterii prefati in eo sub regulari observantia continuo vivere deberent, statui, & decerni, inter cetera mandavimus, prout in dictis literis plenius continetur. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictę Scholasticę, petitio continebat, Judex in dictis literis deputatus ad earum executionem procedens illarum vigore Prioratum suppressit, ac Abbatialem Dignitatem in Monasterio hujusmodi instituit, atque creavit, necnon de persona dictę Scholasticę eidem Monasterio providit, eamque illi in Abbatissam prefecit, ipsaque Scholastica vigore prefectionis & provisionis prędictarum possessionem regiminis, & administrationis bonorum dicti Monasterii adepta fuit, ac dictum Monasterium ad observantiam hujusmodi reduxit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefata Abbatissa timeat, quod si nonnullę dicti Monasterii Moniales, quę post provisionem, & prefectionem hujusmodi in eo sub observantia prefata vivere recusantes ab ipso Monasterio se realiter absentarunt, ad illud de cetero redire contingeret, exinde Moniales in ipso Monasterio juste, & sancte sub eadem observantia permanentes facile infici possent, ac alias ab aliquibus hęsitetur, an propter suppressionem, institutionem, & creationem factas prędictas, Abbatissa pro tempore existens, ac Moniales presentes, & futurę dicti Monasterii privilegiis, exemptionibus, prerogativis, & gratiis per Sedem Apostolicam vel alias Monasterio prefato, illiusque pro tempore Priorissę, Sororibus, & personis dudum concessis per amplius gaudere debeant; pro parte Scholasticę Abbatissę & presentium Monialium prefatarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, quod ad aliquam ex Sororibus sive monialibus, quę se a Monasterio ipso, ut premittitur, absentarunt, in Monasterio prędicto recipere minime teneantur, neque ad id invite compelli possint, auctoritate Apostolica statuere, & decernere, ac etiam duabus cujusvis Monasterii, seu quorumvis Monasteriorum Ordinis Sancti Benedicti Monialibus in Monasterio Sanctę Catharinę prefato sub illius regulari habitu Altissimo perpetuo famulari volentibus, de suo, vel suis, Monasterio, seu Monasteriis hujusmodi ad prefatum Monasterium Sanctę Catharinę, de consensu Abbatissę, & Monialium exponentium prędictarum, se transferendi, & in eo sub habitu prędicto perpetuo remanendi, necnon dictis Abbatissę, & Monialibus exponentibus duas Moniales prefatas in earum Monasterii hujusmodi Sorores, & Moniales recipiendi, & admittendi licentiam, & facultatem plenam, & liberam, necnon etiam quod Monialium Sanctę Catharinę, ejusque pro tempore Abbatissa, & Moniales omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indultis, & gratiis olim concessis prędictis perpetuo uti & gaudere valeant, auctoritate prędicta, concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de ultimo expositis Nobis prędictis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus inde, & super ultimo expositis, & petitis prędictis omnibus, & singulis facias prout conscientię tuę melius videbitur. Non obstantibus quod in Dignitate constitutus non sis, ac Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinum prefatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (4), Nonis Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Petrum de Jeremia*.) Beatum, natione *Siculum*, patria *Panormitanum*, virum pietate, ac doctrina celeberrimum, de quo consulendi Scriptores, quos laudat, & excipit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLII pag.* 810.

2. *De Cassere*.) In Sicilia.

3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXXII fol.* 173.

4. *Quadragesimo Tertio*.) Stylo Bullarum, ęræ communis *MCCCCXLIV*.

Anno 1444 Die 11 Martii.

Altimontis (1) Cœnobii fundandi facultas,

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo (3) Cassanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

INter cetera cordis nostri desiderabilia illud intensis desideramus affectibus, ut ubique Majestas *Altissimi* in gratiarum benedictionibus collaudetur, suique cultus gloriosi nominis amplietur, & ad eorum promotionem, necnon sacrę Religionis propagationem libenter, cum a Nobis petitur, opem, & operam, quantum cum Deo possumus, impendimus efficaces. Sane pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Cobelię Comitissę Altimontis, & dilecti filii Jacobi de Regno Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Sacrę Theologię professoris, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Comitissa prępfata, cupiens terrena in cęlestia felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Sanctum Dominicum, ac pręfati Ordinis Religiosos gerit devotionis affectum, necnon pro salute animarum fidelium pręsentium, & futurorum, Castri Altimontis, Cassanen. Dięcesis, sub ipsius Comitissę dominio temporali consistentis, & ut ipsi ex laudabilibus operibus eorundem Religiosorum plura suarum animarum consolationes, & gaudia sentire valeant, de bonis sibi a Deo collatis unam domum conventualem pro usu, & habitatione perpetuis quorundam dicti Ordinis Fratrum regularis observantię in certo loco dicti Castri, infra quem Parochialis Ecclesia Beatę Marię de Consolatione consistit, fundari, construi, & erigi facere intendit, illique Ecclesiam ipsam, quę de jurepatronatus ipsius Comitissę existit, & cui plena Cura animarum imminere dignoscitur perpetuo, & libere assignari desiderat, necnon propterea juspatronatus hujusmodi a se, & suis heredibus, & successoribus abdicare, ac in Ordinem, & ipsius Religiosos pręfatos transferre proponit. Quare pro parte eorundem Comitissę, & Jacobi, *qui* & totius Ordinis in Romana Curia Procurator existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut desiderio Comitissę hujusmodi annuere, & alias super pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, desiderium, & propositum Comitissę hujusmodi condignis in Domino laudibus commendantes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica Scripta mandamus, quatenus, si est ita, & ad id pręfatę Comitissę expressus accedat assensus, Ecclesiam prędictam, cujus fructus, & redditus decem Florenos auri de Camera, secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipse Procurator asserit, non excedunt, cum bonis, & possessionibus, ac aliis juribus, & pertinentiis suis omnibus, Ordini pręfato, ejusque pręsentibus, & futuris Fratribus, pro domo fundanda & erigenda hujusmodi duntaxat, perpetuo applicare, appropriare, & incorporare, necnon Comitissę pręfatę domum prędictam cum claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum hujusmodi, si, & postquam illius modernus Rector cesserit, vel decesserit, aut alias eam quomodolibet dimiserit, fundandi, construendi, & erigendi, seu construi, fundari, & erigi faciendi, ac Jacobo pręfato, vel ejus successori pro tempore existenti in Curia Procuratori, per se, vel alium, seu alios, Ecclesiam, & domum prędictas auctoritate propria recipiendi, dictisque pręsentibus, & futuris Fratribus perpetuo illas retinendi, ac in dicta domo commorandi, necnon & Priori pro tempore ipsius domus per se vel unum ex idoneis Fratribus in illa pro tempore degentibus, aut secularem idoneum Sacerdotem, curam animarum Parochianorum pro tempore existentium ipsius Ecclesię exercendi, plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedere auctoritate nostra studeas, & procures. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua prohibetur, ne aliquis ex Ordinibus Mendicantium in aliqua, seu aliquo, civitate, villa, castro, vel loco, domum de novo recipere, seu receptam mutare pręsumat absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si applicationem, & concessionem fieri, domumque hujusmodi erigi contigerit, ut pręfertur, domui, ac Priori prędictis, necnon Fratribus in domo hujusmodi pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, indultis, & gratiis, aliisque, pręfati Ordinis domibus, Prioribus, & Fratribus per Sedem pręfatam, vel alias generaliter concessis, uti valeant pariter, & gaudere, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio (4), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Altimontis.*) Juris est Provincialis *Calabriæ*.
2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar, duo authentica ex Autographis asservatis in *Altimontis* Cœnobio, aliud ex *Archivo Apostolico Lib.CLXXXII fol.271.*
3. *Episcopo.*) Cui nomen *Joachim*.
4. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLIV.*

Mo-

Moderatores Confraternitatis (1) S. Petri Martyris constituit Fratres, ac Laicos per Fratres ipsos eligendos. — Anno 1444 Die 28 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sanctę Marię Novellę Florentin. Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — CCLXXVII.

SAcrę Religionis sinceritas, sub qua mundanis abjectis illecebris devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, non indigne meretur, ut petitionibus vestris, vestrum presertim, ac Domus vestrę Sanctę Marię Novellę Florentin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, salubrem statum, necnon fidelium quorumlibet ad illam pro tempore devotionem gerentium, animarum salutem concernentibus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exordium. Cum itaque, sicut pro parte dilecti filii Jacobi de Regno Ordinis prędicti, ac Theologię professoris, in Romana curia totius Ordinis prefati Procuratoris, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, personis de Societate S. Petri Martyris nuncupata, in certo loco ipsius Domus pro nonnullis devotis, ac piis exercendis operibus interdum congregari solitis, quod de cetero congregationem facere non audeant, neque presumant, per dilectos filios Communitatem Florentin. inhibitum, ac prohibitum fuit, ac propterea dubitetur, quod bona sub gubernatione dictę Societatis, & administratione, ac ad commodum, & utilitatem Domus prędictę, ejusque pro tempore Prioris, & Fratrum pia fidelium largitione, & ut exinde Anniversaria, & alia divina officia pro Animabus fidelium eorundem in Ecclesia prefatę Domus, sub certis modis, & formis celebrentur, hactenus relicta, & per nonnullos de dicta Societate Capitaneos nuncupatos ad id pro tempore electos, seu deputatos teneri, ac certo modo gubernari, distribui, & erogari solita, ac alia similiter de cetero relinquenda minus solicite gubernari, & ministrari debeant; Diplomatis causa. Nos, super hoc indemnitati vestrę, ac prefatę Domus, providere volentes, prefati Procuratoris in hac parte supplicationibus inclinati, Priori pro tempore existenti prefatę Domus, ac duobus ex Fratribus dicti Ordinis in ea pro tempore degentibus, necnon & duobus ex bonis viris de Societate prędicta pro tempore existentibus, quos ad id Prior, & Fratres in Domo pro tempore degentes prędicti tunc capitulariter congregati duxerint pro tempore eligendos, omnia, & singula sub gubernatione, & regimine personarum de Societate hujusmodi, ut premittitur, hactenus relicta, & in posterum relinquenda, jura introitus pagę (3) ac bona mobilia, & immobilia, eorumque pro tempore fructus, redditus, & proventus petendi, exigendi, recipiendi, habendi, tenendi, & alias juxta voluntates, & ordinationes fidelium illa relinquentium prędictorum gubernandi, ministrandi, distribuendi, erogandi, convertendi, & exponendi, ac illorum ratione quęcunque, & qualiacunque salubria, utilia, & rationabilia, quoties etiam expedire videbitur, statuta, & ordinationes edendi, & condendi, ac condita, & edita, corrigendi, mutandi, augendi, minuendi, tollendi, aliaque in premissis, & circa ea, prout, & quemadmodum personę & Capitanei pro tempore de Societate hujusmodi ex consuetudine, seu alias, poterant, vel debebant, faciendi, & exequendi, ita quod statuta, & ordinationes hujusmodi inviolabiliter observentur, & observari debeant, ac etiam Nobis, necnon Priori, & Fratribus in Domo pro tempore degentibus supradictis quoad electiones faciendas hujusmodi, plenam, & liberam, auctoritate Apostolica, tenore presentium, facultatem concedimus, & etiam potestatem. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon prefati Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Quinto Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.

Bona Societatis etiam in commodum Fratrum cedere debent.

Administratores Societatis a Fratribus eligendi.

1. *Confraternitatis.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXXII fol. 79.*

3. *Jura introitus pagę.*) Ibi *Paga* pagum significat, ut apud Auctores, quos laudat *Du Cange* in *Glossario*, verbo *Paga*.

Sororibus de Pœnitentia Ordinis nostri donat (1) quandam Domum in regione S. Angeli Urbis sitam. — Anno 1444 Die 1 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Sororibus Ordinis Sancti Dominici, de Pęnitentia nuncupatis, in Alma Urbe sub humili habitu pie, & caste degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — CCLXXVIII.

EXposcit vestrę devotionis sinceritas, & vitę puritas promeretur, ut in his, per quę vestris commodo, & quieti consulitur, votis vestris, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exordium. Nuper siquidem pro parte vestra Nobis exposito, quod dudum quondam Antonia Paulipili de Vallatis, mulier de Urbe, condens in ejus voluntate ultima testamentum, inter alia quandam Domum, ad eam tunc legitime pertinentem, in Regione Sancti Angeli prefatę Urbis consistentem, cum certis in ea tunc expressis rebus, & utensilibus, ad usum, & habitationem perpetuam quarundam pauperum mulierum, sub cura, & ad- Diplomatis causa.

& administratione Guardianorum pro tempore existentium Societatis Salvatoris de prefata Urbe reliquerat, & legaverat, ac subiuncto, quod vos in eadem Urbe locum communem non habebatis, quodque tres ex vobis domum predictam tunc habitabant, Nos, domus, rerum, & utensilium predictorum qualitates, quantitates, & valores, ipsiusque domus locum, & confines pro expressis habentes, Donatio. venerabili Fratri Nostro Episcopo Ausaren, ejus proprio nomine non expresso, aliis nostris literis dedimus in mandatis, ut de premissis omnibus, & singulis auctoritate nostra se diligenter informaret, & si per informationem hujusmodi ea fore vera reperiret, super quo illius conscientiam oneravimus, domum cum rebus, & utensilibus hujusmodi, vobis, & futuris Priorisse, & Sororibus vestri Ordinis, per vos, & illas perpetuo habendam, tenendam, & habitandam, & perinde ac si dicta testatrix illam vobis specialiter reliquisset, perpetuo concederet, donaret, & assignaret, prout in eisdem literis plenius continetur. Et deinde, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, venerabilis Frater Petrus Episcopus Ausaren. ad ipsarum literarum executionem legitime procedens, quia in eisdem literis contenta reperiit fore vera, concessionem, donationem, & assignationem predictas fecit. Com autem, sicut eadem petitio subjungebat, de juribus literarum concessionis, donationis, & assignationis predictarum, pro eo quod in ipsis literis, quod prefata domus non per ipsam testatricem relicta, sed ex pretio, quod provenerit ex venditione alterius domus in Regione Ripe, in quarterio quatuor Capitum, de dicta Urbe site, & per eandem testatricem ad usum, & habitationem predictos relicte, empta extitit, mentio aliqua facta non fuit, a plerisque hesitetur; Nos, ne propterea vos, ac Priorissam, & Sorores predictas per aliquem super premissis in posterum impeti, vel molestari, contingat, providere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica vobis auctoritate concedimus, quod litere & processus desuper habiti valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant in omnibus, & per omnia, perinde ac si in eisdem literis de premissis plena, & expressa mentio facta, & jus dicte relicte domus, quod in ipsam domum emptam ratione emptionis hujusmodi transivit, vobis concessum, donatum, & assignatum fuisset. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis que in prefatis aliis literis non obstare volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostre concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo quarto. Kalendis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

1. *Donat.*) Consulenda *Constitutio CCLXXI data IV Januarii MCCCCXLIV.* Legitur *pag.* 178.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXXII fol.* 151.

Anno 1444 Die 7 Aprilis

F. Jacobum Richer (1) Vicarium Apostolicum in Hungariam mittit, illumque & ipsius socios commendat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Electis Abbatibus, Prioribus, Prepositis, Decanis, Archidiaconis, Plebanis, Archipresbyteris, & aliis personis Ecclesiasticis Cistercien., Cluniacen., Premonstraten., Sanctorum Benedicti, & Augustini, ac aliorum quorumcunque Ordinum, necnon Magistris, & Preceptoribus, ac Fratribus Hospitalis Sancti Johannis Jerosolymitan., & Beate Marie Teutonicorum, dilectis quoque filiis nobilibus viris Marchionibus, Comitibus, & Baronibus, ac aliis nobilibus, Potestatibus insuper, Capitaneis, Rectoribus, Consulibus, Ancianis, Populis, Communitatibus, & Universitatibus civitatum, castrorum, & aliorum locorum, ac universis, & singulis Christi fidelibus, ad quos presentes advenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. PRospicientes ex apice Summi Pontificatus detrimenta, desolationes, ac varia calamitatum genera, que partes Regni Hungarie, & presertim Transilvanie, Turcorum, & aliorum infidelium immanitate, ac efferata crudelitate, hactenus passe sunt, ex quibus fideles utriusque sexus, Sacerdotes, ac viri Religiosi capti fuerunt, & in miserabilem infidelium servitutem pervenerunt, & quod infelicius est, Domus, Monasteria, ac Ecclesie, & alia pia loca, ab ipsis infidelibus combusta, & diruta extiterunt, unde in nonnullis locis illarum partium divinus cultus omnino cessavit, in aliquibus vero maxime diminutus exiltit, in magnum Christiane Religionis opprobrium, Nos ad quos saluti fidelium maxime spectat providere, ut loca ipsa, & presertim Monasteria, & Ecclesie restaurentur, & divinus ibidem cultus resurgat, pro divini nominis gloria, & fidelium animarum salute, ad predictas partes mittimus dilectum filium Jacobum Richer de Basilea, Ordinis Predicatorum professorem, in contrada Transilvanie Vicarium deputatum, virum observantie regularis religione, scientia, moribus, & integritate vite, comprobatum, cum nonnullis Fratribus suis sociis dicti Ordinis, ut in illis partibus juxta temporum, & locorum conditiones, pia opera, & Deo grata, & accepta efficere studeant. Cupientes Missio, & Concessio. igitur eosdem Jacobum Vicarium, & quemlibet suorum sociorum in civitatibus, terris, castris, & locis, ubi in Dei Ecclesia proficere posse cognoverint, verbum Dei predicare, & fidelium animas ad semitam Divinorum mandatorum inducere, domos, seu Monasteria de fidelium suffragiis, erigere, & destructa reparare, & observantiam regularem in illis domibus, & Monasteriis plantare, & a Regula, & institutionibus dicti Ordinis devia reformare, & cetera alia ad divini nominis laudem, & predicti Ordinis

Ordinis reverentiam efficere valeant, universitatem vestram, & vestrum singulos, paterna caritate hortamur, requirimus, & injunginius per presentes, quatenus pro Dei, & nostra reverentia Jacobum Vicarium, & Fratres predictos in civitatibus, terris, castris, & locis vestris benigne recipiatis, ac favoribus opportunis assistere velitis, ut ea, que ipsis commisimus, Dei honorem, & salutem fidelium, & animarum edificationem concernentia, favoribus vestris libere exequi valeant, & juxta privilegia dicto Ordini a Sede Apostolica concessa, Confessiones audire, & defunctorum corpora in eorum Ecclesiis sepelire libere possint, & omnibus, & singulis libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, & privilegiis dicti Ordinis libere uti, & gaudere valeant, ac per pia fidelium suffragia, & eleemosynas pro edificiis Ecclesiarum, & domorum restaurandis, & de novo fiendis, & libris ad usum Ecclesiarum opportunis, ac victu, ac vestitu, & aliis necessitatibus, debita subventio fiat, & eleemosynas hujusmodi erogantes divinam, & Apostolicam benedictionem assequantur, & nihilominus providere velitis, ut Jacobus Vicarius, & socii predicti cum eorum libris, pannis, & rebus omnibus, tam per aquam, quam per terram sine aliqua datii solutione, libere transire, & recedere possint, & de securo transitu navigiis, guldis, & scorta, eis provideatis, si opus fuerit, & vos duxerint requirendos. Vos denique totaliter, in premissis gerere, & favores vestros exhibere velitis, ut preter eterne beatitudinis premia, que hujusmodi bonorum operum actores assequuntur, nostram, & Apostolice Sedis Benedictionem, & gratiam consequi mereamini. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.

1. *Jacobum Richer.*) De *Basilea* ex patria nuncupatum. 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CLXXXII *fol.* 96.

Fidei Præcones, seu Missionarios Transylvaniæ privilegiis (1) ornat.

Anno 1444 Die 13 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CCLXXX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis tam Fratrum Predicatorum, quam Minorum Ordinum professoribus in domibus partium Transylvan., Regni Hungarie, eorundem Ordinum commorantibus presentibus, & futuris; Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcre Religionis sinceritas, sub qua mundanis abjectis illecebris devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, non indigne meretur, ut votis vestris, illis presertim, que ad fidelium animarum consolationem, salutem, & gaudium cedere noscuntur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut vestrum quilibet ad id idoneus, & per superiorem domus sui Ordinis, in qua tunc moram traxerit, pro tempore deputatus, quoties expedire videbitur, in quibusvis civitatibus, terris, villis, oppidis, atque locis in partibus Transylvan. Regni Hungarie consistentibus, Verbum Dei populo predicare, necnon & quorumcunque utriusque sexus fidelium incolarum, & habitatorum partium Transylvan. predictarum confessiones audire, & pro commissis, dummodo talia non existant propter que sit merito Sedes Apostolica consulenda, debitam absolutionem impendere, & salutarem penitentiam injungere, libere, & licite possit, quodque etiam omnes, & singulos fideles utriusque sexus hujusmodi, id pro tempore eligentes, in Ecclesiis, ac cemeteriis domorum predictarum, ac cujuslibet earundem, absque tamen Diecesani locorum ac Rectorum Parochialium Ecclesiarum, infra quarum Parochiarum limites pro tempore moram traxerint, & aliorum quorumlibet, licentia, seu consensu, sepelire valeat, Clementis Pape V, Predecessoris nostri, & quibuscunque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac vestrorum Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & cosuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, vobis auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus facultatem. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Indultum.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.* 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib* CLXXXII *fol.* 4.

Anno 1444
Die 6 Junii.

Ut Mutinenses (1) Fratres in nonnullorum prædiorum possessione permaneant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXXXI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis ... Abbati (3) Monasterii (4) Sancti Petri, & .... Archipresbytero majoris Ecclesię Mutinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD ea Romanus Pontifex ex Apostolicę servitutis officio libenter intendit, per quę cum personarum, & locorum Religiosorum quorumlibet commodo & indemnitate pię testantium voluntates, si non omnino, saltem quantum secundum Deum salubrius fieri potest, valeant adimpleri. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Conventus Domus Mutinen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod olim quondam Simon de Plenis Civis Mutinen. cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, ac condens de bonis sibi Diplomatis causa. a Deo collatis in ejus voluntate ultima testamentum, inter alia per eum facta legata ex bonis hujusmodi, certas tunc expressas possessiones, seu petias terrarum, aut illarum fructus, redditus, & proventus pręfatę Domui pro una Missa singulis diebus in Capella Sancti Thomę de Aquino, sita in Ecclesia prędictę Domus, pro anima sua ex tunc post ejus obitum in antea celebranda, & alia tunc per ipsum Simonem ordinata peragenda, sub certis modo & forma reliquit, & legavit; volens & ordinans inter cetera quod Missa hujusmodi, per unum ex Fratribus in prędicta Domo commorantibus de Civitate Mutinen. oriundum, & ad hoc per Fratres ejusdem Domus eligendum singulis diebus celebrari deberet; quodque dictę possessiones seu petię nullo unquam tempore per Fratres prędictos vendi, vel alienari possent, & si unquam per eosdem Fratres venderentur, seu alienarentur, ex tunc dicti Conventus ipsis possessionibus, seu petiis, seu illarum fructibus penitus privati censerentur, prout in Instrumento publico, superinde confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, dicti Prior & Conventus, qui ad regularem observantiam de novo reducti sub ipsa observantia Altissimo devote famulari noscuntur, quique post reductionem hujusmodi certam partem, cum reliqua pars licet minima possessionum, & petiarum prędictarum per alios Fratres, qui ante reductionem prędictam in pręfata Domo morabantur, alienata extiterit, assecuti, in illarum pacifica possessione hactenus fuerunt, & existunt, propter alienationem prędictam, & pro eo quod nonnulla per dictum testatorem in pręfata voluntate, quanquam frivole ordinata, per ipsos Fratres observata non extiterunt, licet super eisdem possessionibus seu petiis per aliquem hactenus molestati non fuerint, nec etiam molestentur, dubitent, se possessiones, seu petias prędictas cum bona conscientia retinere non posse, illis quoque nimium grave reddatur dictam Missam per unum ex Fratribus oriundis hujusmodi singulis diebus celebrari facere, & cum alias pars ejusdem Domus cum nonnullis literis, & Instrumentis, aliisque juribus in quibus prę- Nota. fatę, & nonnullę alię conditiones in aliis voluntatibus, seu ipsi Domui factis legatis appositis annotatę erant, ignis voragine casualiter combusta fuerint, de prędictis conditionibus notitia de facili haberi nequeat, pro parte eorundem Prioris, & Conventus, asserentium, quod communiter in Civitate pręfata similes clausulę obligatorię a testatoribus in eorum ultimis voluntatibus apponi consueverunt; Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his eis, ipsorumque statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, ac dicti Instrumenti tenorem pręsentibus pro expresso haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum super pręmissis Mandatum. omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, vos diligenter informetis, & si per informationem hujusmodi ea fore vera repereritis, super quo vestram conscientiam oneramus, Priorem & Conventum prędictos quoad retinendum possessiones & petias pręfatas, illarumque fructus, redditus, & proventus hujusmodi percipiendum, in eo statu, in quo Fratres tunc in ipsa Domo commorantes, antequam alienatio, & prętermissio prędictę fierent, quomodolibet erant, omnino restituere, & reponere, ipsisque, & eorum cuilibet quamcunque pęnam, per eos ex prędictarum, ac quarumvis aliarum conditionum in ceteris voluntatibus, seu ipsi Domui factis legatis appositarum, quęcunque illa fuerint, non observatione per eos forsan incursam, remittere, prętere seu prędictas, & quascumque alias possessiones & terras, quas ipsi Prior & Conventus alias juste possident eidem Domui perpetuo donare, concedere, & assignare, necnon Priori dictę Domus pro tempore existenti & Conventui pręfatis, quod hujusmodi Missam, etiam per alium ex Fratribus ipsius Domus, qui de pręfata Civitate oriundus non sit, celebrari facere possint, & valeant, quodque ad servandum frivola & inania per dictum testatorem, ut prefertur, ordinata, minime teneantur, concedere pariter, & indulgere dicta auctoritate nostra curetis. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon voluntatibus & ordinationibus prędictis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo quarto, Octavo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Gratis de Mandato D. N. Papę.

Gratis de Mandato D. N. Papę.

N. De Carbonibus,

Arnoldus.

1. Mu-

1. *Mutinenses*.) In ejusdem nominis Ducatu *Italiæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Mutinensi*. Aliud ibidem asservatur ex *Arch. Apostol. Lib. CCLXXXIV* *fol.* 98.
3. *Abbati*.) Cui nomen *Appolonius*, seu *Apollonius*.
4. *Monasterii*.) Ordinis *S. Benedicti*.

Firmat ea, quæ pro reficiendis Perusini Cœnobii sacris ædibus Perusini (1) Cives decreverunt.

Anno 1444 Die 19 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Perusin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CCLXXXII.

Exordium.

EA, quę pro Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum, atque domorum commodo & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico mandamus munimine roborari. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Dominici Perusin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim dilecti filii Priores, Camerarii, & Consilium Civitatis nostrę Perusin. more eorum solito tunc congregati, ac Civitatem Perusin. repręsentantes, pro augmento, seu fabrica dictę Domus, seu Ecclesię ejusdem, & ut illa in suis imperfectis structuris, & ędificiis, & ad decorem pręfatę Civitatis, ad sui perfectionem commodius deduci posset providerunt, & solemniter ordinarunt (3), quod de quibuscunque exitibus pertinentibus, seu quę ex tunc in antea fieri deberent, quibuscunque, ac quibusvis de causis, re, & facto per quoscunque Magistratus, seu officiales Camerę Apostolicę Perusin., tam civibus quam secularibus, forensibus, seu comitatensibus, etiam si nostri, & Sanctę Romanę Ecclesię stipendiarii forent, vel alii, tam ordinarie, quam extraordinarie, ac secundum formam, necnon vigore quorumcunque statutorum, ordinationum, & reformationum, factorum tunc, & in antea fiendorum, seu alias quovis modo, personę pecunias ex exitibus hujusmodi recipientes pro quolibet floreno juxta morem dictę Camerę ab eis sic recipiendo unum solidum monetę in pręfata civitate currentis, ad fabricam hujusmodi pro tempore deputato persolvant, seu relaxent, ita quod provisio, & ordinatio prędictę per quinque annos durare deberent, quodque plenam roboris firmitatem obtinerent, si, & in quantum illam per Nos approbari contingeret, prout in libris dictę Communitatis plenius continetur.

Diplomatis causa.

Perusinorum pietas.

Quare pro parte Prioris & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut provisioni, & ordinationi prędictis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę firmitatis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, provisionem, & ordinationem, ac alia per Priores, Camerarios, & Consilium gesta hujusmodi & inde secuta, tam quoad illas, quę per Officiales pro tempore existentes Camerarum Communis, & Conservatorum, & Massariorum dictę Civitatis, ex eisdem Cameris, vigore aliorum statutorum, & ordinationum, & reservationum, factorum, & fiendorum prędictorum tam ordinarie, quam extraordinarie, ex quacunque, seu quacunque de causa, re, & facto Gubernatori, Bargello, Prioribus artium, Doctoribus, Consulibus, Auditoribus, Camerariis ac portarum Capitaneis, necnon Potestatibus, famellis, atque donzellis, ceterisque officialibus civitatis prędictę, & Perusin. Comitatus infra dictum quinquennium existentibus pro tempore solventur, quam de consensu pręfatę Communitatis quoad alias pecuniarum summas omnes, & singulas, quas hujusmodi Communitas ex se absque Sedis Apostolicę auctoritate expendere potest, & quibusvis personis pro tempore persolvendas per hujusmodi quinquennium auctoritate nostra prędicta approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem.

Confirmatio.

Clausula derogans.

Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon pręfatę Civitatis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Quarto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.

1. *Perusini*.) In *Italia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXII fol.* 119.
3. *Solemniter ordinarunt*.) Hæc tanta *Perusinorum* pietas, & in Ordinem nostrum beneficentia major est, quam ut orationem postulet. Hic unum obiter notandum: quod pari studio, & ordinum omnium gratulatione, vir eximiis dotibus, quibus præstat, clarissimus, R. Admodum P. Magister *Dominicus Ponsi* in numerum Patriciorum a *Perusinis* ea de causa potissimum relatus est, quod sacris, ceterisque ædibus *Perusini* Cœnobii reficiendis operam daret, ut ex hoc Instrumento liquet. *Decemviri Augusta Civitatis Perusiæ, Reverendissimo, Clarissimoque viro, Sacra Theologia Magistro, Fratri Dominico Ponsi Niciensi, Ordinis Prædicatorum, Venerabilis Conventus S. Dominici Perusia filio, ejusdemque Conventus olim Priori, & inde Provincia Romana Provinciali meritissimo, & modo in Urbe Consultori Sacra Congregationis super Reliquiis, ex-Provinciali Romano, Socioque apud Reverendissimum Patrem Magistrum Generalem totius Ordinis Prædicatorum, Perpetuam Felicitatem.*

Cum nulla re melius moveri debeamus, quam illustrium Virorum operibus, industria, ipsaque tandem virtute, nequaquam hæsitari contingit, quin cuncta hæc omnibus perfecta numeris in Te optime perspexerimus; eo præsertim quia magnis tuis sumptibus, parique cura, labore, ac solicitudine ingentem Conventus S. Dominici molem mirifice amplificando, ejusque insignem, tum constructione, tum amplitudine Ecclesiam, & Sacrarium præclare satis in dies exornando, Augusta Patria nostra præstantiam & splendorem non modice augere laudabiliter voluisti. Cupientes ergo, his causis adducti, tantique memores beneficii, aliquod benevolentia, existimationis, gratique animi nostri publicum, & nunquam intermoriturum ostendere testimonium, quod Tibi jucundum foret, & Civitati nostra optatissimum, proinde nos ad sonum campana & Tubarum,

ut moris est, vocatis & legitime congregatis in nostra solita audientia DD. Consulibus, & Auditoribus respective utriusque Collegii Nobilium, necnon Camerariis Artium, qui quidem Civitatis nostræ Senatum constituunt, & apud quos una nobiscum hujus conficiendæ rei totum jus residet, & potestas, & Divino tunc implorato præsidio, maturis habitis colloquiis, missoque prius inter nos partito, & subinde hodie inter memoratos Consules, Auditores, & Camerarios, omniumque suffragiis juxta tuæ probitatis, excellentiæ, & virtutum merita favorabilibus undequaque repertis, Te, tuamque agnatitiam Familiam Niciensem, nunc & perpetuis futuris temporibus, in Civem, & Cives Civiles, antiquos, & Originarios nostros omni meliori modo, via, causa, & forma, quibus magis, melius, utilius, validius, & efficacius, tam de jure, quam de consuetudine, explere potuimus, possumus, & debemus, solemniter nominavimus, fecimus, creavimus, & ordinavimus; numeroque & cœtui aliorum Civium Civilium, antiquorum, & originariorum Civitatis nostræ agregavimus cum omnibus & singulis privilegiis, gratiis, prærogativis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, dignitatibus, habilitatibus, officiis, & beneficiis, quibus alii Cives nostri antiqui, & originarii fruuntur, potiuntur, & gaudent; Mandantes omnibus, & singulis ad quos spectat, ut Te, tuamque agnatitiam Familiam Ponsi Niciensem in infinitum, tractent, & reputent tanquam Cives civiles, antiquos, & originarios nostræ Civitatis, necnon Officialibus Archivii, seu Armarii nostri, & Notariis principalibus illius, ut Te, tuamque agnatitiam Familiam, ut supra, quandocunque Tibi, & Eis videbitur, & placebit, describant, & accatrastent inter alios Cives Civiles, Antiquos, & Originarios, Statutis, Ordinationibus, ceterisque contrariis, non obstantibus quibuscunque. In quorum omnium præmissorum fidem &c. Præsentes ad sempiternam rei memoriam fieri jussimus, & per Notarium nostrum infrascriptum subscribi, ac publicari, & sigillo nostro consueto muniri fecimus. Datum Perusiæ in Palatio Decemvirali sub Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi Millesimo Septingentesimo Vigesimo Nono, Indictione Septima, tempore Pontificatus Sanctissimi D. N. Benedicti XIII Divina Providentia Pontificis Maximi, Anno Sexto, & die Decima quinta Julii.

Locus ✠ Sigilli.

Ita est Nicolaus Agatonius Notarius Collegiatus Perusinus, & ad præsens Notarius Decemviralis Illustrissimi Magistratus Perusiæ de prædictis rogatus subscripsi.

Augustæ Perusiæ Civitatis Virginis Sanctissimi Rosarii Decemviri.

Cunctis præsentes inspecturis fidem facimus, & attestamur suprascriptum Dominum Nicolaum Agatonium de suprascriptis rogatum fuisse, & esse Notarium publicum Collegiatum Perusinum, fide dignum, legalem, & authenticum, talem qualem se facit, suisque scripturis publicis, hic, & ubique, in judicio & extra semper adhibitam fuisse, & de præsenti fidem indubiam adhiberi. In quorum fidem &c. Datum Perusiæ ex Palatio nostro Decemvirali hac die 6 Augusti 1729.

Locus ✠ Sigilli.

Jo. Baptista Angelinus Cancellarius Decemviralis.

Anno 1444 Die 31 Augusti.

Ut Moniales Brixiensis (1) Monasterii S. Catharinæ annuam pensionem Canonicis Ordinis S. Augustini solvant ex redditibus Cœnobii S. Lucæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXXXIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circunspecta nonnunquam per eam, necnon ipsius auctoritate, concessa, atque gesta cassat, irritat, revocat, & annullat, ac de illis etiam ad aliarum personarum ecclesiasticarum sub sacro Religionis jugo Altissimo famulantium commodum, & salubrem statum disponit, & ordinat, prout personarum earundem, necnon locorum, rerum, & temporum qualitate pensata, id conspicit in Domino salubriter expedire. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Sororum Monasterii Sanctę Catharinę Brixien per Priorissam soliti gubernari. Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Pręedicatorum degentium, Nobis inter alia exposito, quod licet ipsę triginta octo, vel circa, numero existerent, ac in dicto Monasterio sub perpetua clausura regularique dicti Ordinis observantia, & alias laudabiliter viverent, tamen propter exilitatem fructuum ejusdem Monasterii, qui ultra centum florenos auri de camera annuatim communiter non valebant, plura tunc susceperant & quotidie suscipiebant incommoda, ac causante facultatum carentia nonnullę ex ipsis sępius infirmabantur, pluresque ex infirmis prędictis ab earum infirmitatibus hujusmodi liberari non poterant, & per easdem exponentes subjuncto, quod Domus Sancti Lucę Burgi Sancti Alexandri Brixien., Ordinis Humiliatorum, in spiritualibus, & temporalibus defectus non modicos sustinuerat, & tunc sustinebat, illaque, & alię tres, vel quatuor pręfati Ordinis Humiliatorum in Civitate Brixien. consistentes Domus jamdiu regulari observantia destitutę remanserant, & tunc remanebant, nec in ipsis omnibus ultra decem & octo, aut viginti, pręfati Ordinis Humiliatorum Fratres a multis citra temporibus insimul continuo habitaverant, prout nec tunc habitabant, & alias in Hospitali Pauperum Sancti Johannis extra portam Brixien. jamdiu modica, seu nulla hospitalitas servata fuerat, &, si Domus Sancti Lucę prędicta eidem Monasterio uniretur, exinde Priorissa, & Sorores dicti Monasterii pro tempore existentes in necessitatibus, eis pro tempore occurrentibus, magna suffragia reciperent, ac quietius, & commodius Altissimo vota reddere, & in laudabilibus operibus multiplicare, pluraque exinde bona, & ad laudem, & gloriam Altissimi, populique devotionis augmentum, provenire valerent, Nos tunc ad dilectorum filiorum communitatis, & civium dictę Civitatis, necnon prędictarum Priorissę, & Sororum etiam asserentium quod Monasterium prędictum respectu multitudinis exponentium hujusmodi arctum erat, & ad instantiam earundem per alias nostras literas certo judici, sub certa tunc expressa forma, dedimus in mandatis, ut domum Sancti Lucę cum illius Pręepositura, quę conventualis erat, ac Hospitale prędicta, cum omnibus eorum, & quibuslibet ipsorum possessionibus, & bonis, juribus, & pertinentiis, auctoritate nostra pręfato Monasterio perpetuo incorporaret, uniret, & annecteret, ita quod quamprimum tempus, juxta statuta, & ordinationes pręfati Ordinis Humiliatorum tunc Pręposito dictę domus Sancti Lucę ad illius regimen, seu ipsam Pręposituram tenendam, & gubernandam, olim concessum, desineret, seu lapsum foret, aut alias cedente, vel decedente ipso Pręposito, si forsan ei dicta Pręepositura ad vitam suam per literas Apostolicas, vel earum auctoritate, collata foret, seu illam quomodolibet dimittente, liceret Priorissę, & Sororibus prędictis per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem domus Sancti Lucę cujus Pręposituram, ac Ordinem Humiliatorum in eventum lapsus temporis, aut cessus, vel decessus, seu dimissionis hujusmodi, ex tunc suppressimus, ac suppressos fore

Diplomatis causa

Digitized by Google

fore decrevimus, necnon Hospitalis post illius Rectoris cessum, vel decessum, & aliorum uniendorum prędictorum, auctoritate propria libere apprehendere, ipsique, ac futuris dicti Monasterii Priorissis, & Sororibus, perpetuo retinere, hujusmodique illorum fructus, redditus, & proventus, in suos ac Monasterii, domus, & Hospitalis, prędictorum, usus, & utilitatem convertere. Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia minime requisita; quodque ex tunc Prępositus & Fratres in dicta Domo Sancti Lucę tunc existentes ad quatuor prędictas, seu alias pręfati Ordinis Humiliatorum domus, se transferre tenerentur, & deberent, & insuper, si unionem domus Sancti Lucę hujusmodi fieri, aut effectum sortiri, contingeret, quodque pręfatę Priorissa pro tempore, ac Sorores post apprehensionem possessionis domus Sancti Lucę hujusmodi aliquas ex eis ad dictam domum Sancti Lucę transmittere valerent, iis quod tunc dictę transmissę, & alię, quę pro tempore inibi permanerent, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum hujusmodi, Sorores in domo ipsa Sancti Lucę, quę tunc Monasterium Sororum prędictarum existeret, & esse deberet, sub observantia prędicta in perpetua clausura conventualiter vivere tenerentur, illęque, ac Sorores dicti Monasterii unicum Conventum facerent, & per unam Priorissam gubernarentur, eisdem Priorissę pro tempore, & Conventui per easdem literas concessimus, statuimus, decrevimus, prout in dictis literis plenius continetur. Cum itaque Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Prioratus Sancti Salvatoris extra, ac prope Muros Brixien. Ordinis Sancti Augustini exhibita petitio continebat, ipsi causantibus guerris in illis partibus olim vigentibus Prioratum ipsum relinquere coacti fuerint, ac dubitent illum in aliis de cetero forsan supervenientibus guerrarum turbinibus, denuo dimittere, aut per dilectos filios communitatem, & Cives Brixien. pro eorum securitate demoliri debere, ac alias Prioratus prędictus in loco aquoso, & insano consistat, pro parte Prioris, & Conventus Prioratus prędictorum, etiam asserentium, quod licet vigore literarum earundem dicta domus Sancti Lucę eidem Monasterio juxta mandatum hujusmodi unita, annexa, & incorporata, ac ipsę unio, annexio, & incorporatio effectum sortitę fuerunt, tamen nulla ex Priorissa, & Sororibus supradictis in domo ipsa Sancti Lucę moram trahit, sed illę unum inibi Capellanum, cui certam portionem assignant, tenere noscuntur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut domum Sancti Lucę prędictam cum Ecclesia, ac aliis structuris, & ędificiis suis, necnon eis contiguis, & propinquis hortis, atque domibus, illis prius a Monasterio, ac illius Priorissa, & Conventu pręfatis segregatis, separatis, atque dimembratis, Canonicis pręsentibus, & futuris Ordinis & Congregationis prędictorum perpetuo concedere, & alias eis super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, domum, & Ecclesiam unitas, cum eis tam contiguis, quam & propinquis hortis, & domibus hujusmodi duntaxat a Monasterio, ejusque pro tempore Priorissa, & Sororibus pręfatis auctoritate Apostolica ex certa scientia, harum serie, penitus segregantes, & dimembrantes, ac in conventualem Prioratum pro usu & habitatione perpetuis quorundam Congregationis hujusmodi Canonicorum pro tempore existentium ex nunc erigentes, illa sic segregata Canonicis pręsentibus, & futuris ejusdem Congregationis & Ordinis Sancti Augustini prędictorum, auctoritate & scientia prędictis, perpetuo concedimus, donamus, applicamus, & appropriamus, ita quod liceat ex nunc Canonicis pręsentibus pręfatis, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem eis concessorum pręfatorum, auctoritate propria, libere apprehendere, ac pro se, & dictis futuris Canonicis perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia minime requisita. Et insuper volumus, statuimus, atque decernimus, quod Priorissa pro tempore existens, ac Conventus Monasterii hujusmodi de fructibus aliorum bonorum Monasterio unitorum hujusmodi, portionem annuam per eas dicto Capellano dari solitas Priori, & Canonicis, qui erunt pro tempore dicti Prioratus, sic per vos erecti, annis singulis perpetuo tradere, & realiter assignare teneantur, & debeant, necnon & Prioratui erecto prędicto, ejusque pro tempore Priori, Canonicis, & personis, & post apprehensionem per eos faciendam hujusmodi, omnibus & singulis, privilegiis, libertatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, aliis dictę Congregationis Monasteriis, Prioribus, Conventibus, & personis per Sedem Apostolicam, vel alias generaliter concessis uti, & gaudere valeant, auctoritate prędicta harum serie indulgemus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinum prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrorum segregationis, separationis, dimembrationis, erectionis, concessionis, donationis, applicationis, appropriationis, voluntatis, statuti, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo quarto, pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Mandatum.

1. *Brixiensis.*) Consulenda *Constitutio CCLXVIII* ejusdem *Eugenii IV.* Legitur *pag.*276.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXXVIII fol.*20.

Man-

Anno 1444 Die 24 Novembris.

Mantuanum (1) Monasterium S. Dominici curæ Fratrum Ordinis committit.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXXXIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

AD decorem Sacrę Religionis nostrę meditationis dirigentes intuitum, votis illis, per quę Monasteriorum, ac personarum in eis degentium, statui, & indemnitatibus consulitur, ac Religionis ejusdem propagatio sequi speratur, annuimus gratiose. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sancti Dominici Mantuani, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub Instituto Ordinis FF. Prędicatorum viventium, petitio continebat, ipsę, quę mundanis spretis illecebris pro animarum suarum salute, divinique cultus augmento, regularem observantiam inibi perpetuo dicti Ordinis vigere ferventius concupiscunt, pro observantię hujusmodi conservatione, quam per dilectos filios Fratres domorum Ordinis FF. Prędicatorum in Civitate & Diœcesi Mantuan. consistentium, qui sub regulari observantia ipsius Ordinis FF. Prędicatorum diu, noctuque divinis laudibus insistendo, gratum impendunt Altissimo famulatum, propter ipsorum vitam laudabilem manuteneri facilius posse sperant, curę, regimini, & gubernationi FF. Prędicatorum sub observantia degentium hujusmodi subiici, & submitti, ac sub illis perpetuo vivere desiderent, pro parte ejusdem Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem fieri, illiusque observantiam vigere ubilibet, intensis desideriis affectamus, hujusmodi, necnon dilectę in Christo Filię Nobilis Mulieris Paulę Marchionissę Mantuanę, Nobis super hoc humiliter supplicantis, supplicationibus inclinati, Monasterium, illiusque pro tempore Priorissam, & Conventum, necnon omnes, ac singulas Moniales, ac personas pręsentes, ac futuras hujusmodi curę, regimini, & gubernationi prędictis, quoad spiritualia duntaxat, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo subiicimus pariter, & submittimus; mandantes, ac decernentes Fratres pręfatos, seu ab eis pro tempore deputatos, quoties opus fuerit, eisdem Priorissę, Monialibus, & personis pręsentibus, & futuris, & earum singulis, illarum confessionibus diligenter auditis, pro commissis per eas excessibus, criminibus, & delictis in omnibus, pręterquam Sedi Apostolicę casibus reservatis, debitam absolutionem impendere, & injungere pęnitentiam salutarem, necnon eis Eucharistię, & alia Ecclesiastica Sacramenta ministrare, illaque & similia, jurisdictionem, dominium, & potestatem in Monasterium, Priorissam, Conventum, Sorores, & personas hujusmodi habere, & exercere posse, quę in alia Monasteria dicti Ordinis, earumque personas sub institutis hujusmodi degentes curę, regimini, & gubernationi ipsorum subjecta habent, & exercere possunt. Non obstantibus &c. Nulli ergo omnino hominum &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Octavo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Supplex Monialium petitio.

Mandatum.

1. *Mantuanum*.) In ejusdem nominis Ducatu *Italię*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 284. ex Autographo asservato in Monasterio *Mantuano*.

Anno 1445 Die 28 Januarii.

De F. Mundono Belvayleti in pristinum Pœnitentiarii Avenionensis (1), munus restituendo.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXXXV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Petri, & Sancti Agricolę Avenionen. Decanis, & Archidiacono Biterren. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SIc decet ea, quę nonnunquam minus provide gesta fuerunt, in rationis reduci tramitem, ut quod in unius favorem processisse conspicitur, in alterius non redundet pręjudicium. Exhibita siquidem pro parte dilecti filii Mundoni Belvayleti (3), Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Sacrę Theologię professoris, petitio continebat, quod olim pro parte dilecti filii . . . . Nobis suggesto, quod licet dudum tam per Nos, quam diversos alios Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, pro Christi fidelium animarum salute, statutum, & ordinatum foret, quod in Civitate nostra Avinionen. unus per Sedem Apostolicam institueretur, & ordinaretur Pęnitentiarius, qui pro confessionibus eorundem fidelium audiendis, & pro commissis debita ipsis fidelibus absolutione impendenda, juxta facultatem sibi per dictam Sedem concessam, in pręfata Civitate, continuam residentiam facere teneretur, tamen pręfatus Mundonus in dicta Civitate Pęnitentiarius noster a dicta Civitate se absentaverat, & in ea residentiam personalem facere non curabat, ac de reditu illius ad eandem Civitatem, pro officio Pęnitentiarię inibi per eum exercendo spes aliqua non subsisteret, & propterea ob defectum Pęnitentiarii hujusmodi eisdem fidelibus periculum imminebat animarum. Nos tunc dilecto filio Decano Ecclesię Avinionen., ejus proprio nomine non expresso, per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut pręfatum . . . . . . in Pęnitentiarium nostrum in dicta Civitate, auctoritate nostra, constitueret, & assignaret, committens sibi, ut hujusmodi Pęnitentiarię officium etiam pręfato Mundono ad ipsam Civitatem redeunte sicut alii nostri in eadem Civitate Pęnitentiarii illud ibidem gerere, & exercere consueverant, exequeretur, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem,

Diplomatis causa.

sicut

sicut eadem petitio subjungebat, literę prefatę subreptitię, & obreptitię existant, ac fraudulenter, & dolose tacita veritate, & expressa falsitate per . . . . in maximum preiudicium dicti Mundoni extortę, & impetratę fuerint, presertim cum ipse Mundonus, qui verus Penitentiarius in ipsa Civitate auctoritate Apostolica dudum ad effectum hujusmodi deputatus extitit, & illud antea per plures annos laudabiliter rexerat, & exercuerat tempore dati earundem literarum in eadem Civitate personaliter constitutus existebat, & officium ipsum actu regebat, & exercebat, ac etiam postmodum exercuit, prout sublato impedimento regere, & exercere intendit in futurum, Domino concedente, pro parte ipsius Mundoni Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes in premissis salubriter providere, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dicto . . . . . . & aliis, qui fuerint evocandi, si, & postquam de premissis vobis legitime constiterit, seu alias literas predictas subreptitias, & ex falsis suggestionibus, ac causis minus veris, extortas, & impetratas, aut alias invalidas fuisse, repereritis, super quo vestras conscientias oneramus, dictas literas, ac processus habitos per easdem, & quecunque inde secuta eadem auctoritate ubicunque cassetis, revocetis, & annulletis, nulliusque roboris vel momenti existere decernatis, necnon prefatum Mundonum ad dictum officium, & illius liberum exercitium in pristinum statum, in quo antequam literę ipsę emanarent quomodolibet erat, ita quod ipse Mundonus ex officio hujusmodi pecunias recipere non debeat, amoto dicto . . . . . . dicta auctoritate, restituatis, & integretis, ac restitutum, & redintegratum defendatis, & super eodem officio ipsi . . . . . perpetuum silentium imponatis, ipsique Mundono efficacis super his defensionis auxilio assistentes, non permittatis eum contra tenorem presentium per dictum . . . . . . vel quemcunque alium super dicto officio indebite quomodolibet molestari. Molestatores, perturbatores, ac contradictores quoslibet per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si prefato . . . . . . vel quibusvis aliis communiter vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto (4), Quinto decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *Avenionen.*) In ejusdem nominis Comitatu.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXVIII fol.* 190.
3. *Mundoni Belvayleti.*) Hunc non novit *Johannes* noster *Mahuet* in opere cui titulus *Prædicatorium Avenionense Cap. IV Libri III*, ubi recenset *Avenionensis* Cœnobii alumnos ab anno *MCCCC* ad annum *MCCCCXCVIII.*
4. *Quadragesimo Quarto.*) Stylo Bullarum æra communis *MCCCCXLV.*

Sorores de Pœnitentia, utpote personas Ecclesiasticas, tributis solvendis exemptas esse declarat (1).

Anno 1445 Die 3 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCLXXXVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesię S. Stephani Praten., Pistorien. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Mulierum Mantellatarum (4), seu Pinzocherarum (5) de Penitentia Sancti Dominici nuncupatarum, in Terra Prati, Pistorien. Diecesis, commorantium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet ipsę certam Regulam, auctoritate Apostolica approbatam, profiteri, & sub cura Fratrum Predicatorum vivere, ac quandam in dicta Terra Domum in communi tenere, & in ea Capitulum facere, necnon unam ex eis in Priorissam habere noscuntur, & propterea cum earum bonis a datiis, collectis, & aliis oneribus, per dilectos filios Communitatem dictę terrę, vel alias seculares personas in terra prefata, seu alias, absque Sedis Apostolicę licentia impositis hactenus, & de cetero imponendis exemptę esse debent, tamen ratione datiorum, impositionum, & onerum predictorum in personis, & bonis eorum molestari dubitant tempore succedente. Quare pro parte dictarum exponentium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc eis, ac earum statui & indemnitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea vera esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, predictas, ac omnes, & singulas Mulieres in dicta terra commorantes, presentes, & futuras, hanc Regulam profitentes, necnon sub cura hujusmodi viventes pro tempore Ecclesiasticas personas fore exemptas, auctoritate predicta decernas, atque declares, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto (6), Tertio Nonas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

Diplomatis causa.

Indultum.

1. *Declarat.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. XIV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVII fol.* 104.
3. *Pistorien.*) In *Hetruria*.
4. *Mantellatarum.*) Sic etiam in Vita *S. Catharinæ Senensis* vocantur Sorores de Pœnitentia.
5. *Pinzocherarum.*) Seu *Bizocarum*, vel *Beghinarum*.

Sic

Sic nuncupatas Sorores de Pœnitentia notat *Du Cange* in *Glossario*, verbo: *Bizochi*.

6. *Quadragesimo Quarto*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLV*.

Anno 1445 Die 11 Martii.

Facultas fundandi Cœnobii Castri Abbatis (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CCLXXXVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Caputaquen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIis votis fidelium, illis potissime, quę ex devotionis fervore, ac pro divini cultus, & Religionis augmento prodire, necnon ad ipsorum fidelium animarum salutem cedere, conspicimus, libenter annuimus, & ea, quantum cum Deo possumus, favoribus prosequimur opportunis. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Beatę Marię Nunciatę extra Terram, seu Castrum Abbatis, de Provincia Principatus, Salernitan. Diœcesis, certo modo vacaverit, & vacet ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis, & hominum Terrę seu Castri hujusmodi, petitio continebat, ipsi zelo devotionis accensi, cupientes terrena in cęlestia, ac transitoria in ęterna, felici commercio commutare, de bonis sibi a Deo collatis unam Domum pro usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub regulari observantia degentium, in Terra, seu Castro hujusmodi, juxta, & prope dictam Ecclesiam, cum Ecclesia, campanili, campanis, cemeteriis, & aliis, pro dictis usu, & habitatione necessariis officinis, fundare, & construere, seu fundari, & construi facere, desiderent, pro parte dictorum universitatis, & hominum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Domum hujusmodi juxta dictam Ecclesiam fundandi, & construendi, ac Fratribus ipsis illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, necnon alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui cultum, & Religionem prędictos nostris pręsertim temporibus augeri intensis desideriis affectamus, modum vacationis, ac fructuum, reddituum & proventuum pręfatę Ecclesię, & secundum communem ęstimationem, valorem annuum pręsentibus pro expressis habentes, necnon volentes easdem universitatem & homines in suo laudabili proposito confovere, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si tibi temporis qualitate, & loci conditione, ac circumstantiis universis, pensatis, concessionem hujusmodi faciendam fore videbitur, super quo tuam conscientiam oneramus, universitati, & hominibus, juxta, & prope dictam Ecclesiam, quovis modo, aut ex cujuscunque persona, seu per liberam resignationem alicujus de illa extra Romanam Curiam, & coram Notario publico, & testibus sponte factam, dicta Ecclesia vacet, & si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia Beatę Marię dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dati pręsentium non sit in ea alias alicui jus quęsitum, unam Domum cum Ecclesia, campanili, campanis, & aliis necessariis officinis pręfatis fundandi, & construendi, necnon Fratribus prędictis domum eandem, postquam illa constructa fuerit, pro hujusmodi eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo retinendi, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius licentia minime requisita, ac jure Parochialis Ecclesię in omnibus semper salvo, plenam & liberam auctoritate nostra licentiam largiaris. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua civitate, castro, vel villa, seu alio loco quocunque ad habitandum Domum, vel locum de novo recipere, seu recepta mutare pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, & si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac quęcunque inde secuta ad dictam Ecclesiam Beatę Marię volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim Fratribus in dicta fundanda Domo pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, libertatibus, immunitatibus, & indultis, ceteris dicti Ordinis Fratribus in quibusvis aliis domibus sive locis pro tempore degentibus, in genere quomodolibet concessis, uti possint, pariter & gaudere, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, de speciali dono gratię, concedimus, pariter & indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto (3), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

Diplomatis causa.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Castri Abbatis*.) In Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXCV fol. 99*.
3. *Quadragesimo Quarto*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLV*.

Vi-

Viglevanensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1445 Die 16 Junii.

CCLXXXVIII

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesie Sancti Ambrosii Terre Viglevani, Novarien. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIis fidelium votis, iis presertim, per que divini cultus augmentum, & Religionis propagatio specialiter procurantur, libenter annuimus, & quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Communitatis, & hominum Terre Viglevani, Novarien. Diecesis, petitio continebat, quod ipsi ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum gerunt devotionis affectum, unam Domum cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis in prefata terra Viglevani pro usu, & habitatione Fratrum regularis observantie dicti Ordinis, ad honorem, & sub vocabulo Sancti Petri Martyris juxta morem dicti Ordinis, construere, erigere, & edificare, seu construi, erigi, & edificari facere, proponunt, si eis super hoc Apostolica suffragetur auctoritas. Quare pro parte Communitatis, & hominum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsorum proposito hujusmodi annuere, dictisque Fratribus Domum predictam tunc constructam recipiendi, & in ea remanendi, licentiam concedere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum, & Religionem hujusmodi, ubique locorum nostris potissime temporibus adaugeri, & propagari, intensis desideriis affectamus, propositum Communitatis, & hominum eorundem plurimum commendantes, illorum hujusmodi, ac dilecti filii Nobilis viri Philippi Marie Angeli Ducis Mediolani, supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si per diligentem examinationem, per te super hoc auctoritate nostra recipiendam, repereris, quod locus, in quo prefata Domus construi debet, honestus, & ad id aptus, & accommodatus existat, Communitati, & hominibus prefatis Domum cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, & hortalitiis hujusmodi construendi, & erigendi, seu construi, & erigi faciendi, necnon Fratribus predictis illam sic constructam, pro usu, & habitatione predictis, ac regulari observantia inibi tenenda, recipiendi, & in ea perpetuo remanendi, Diecesani loci, & cujuslibet alterius licentia super hoc minime requisita, jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, plenam, & liberam, auctoritate nostra, licentiam largiaris. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Pape octavi Predecessoris nostri, illa presertim, per quam inter alia prohibetur, ne Fratres dicti Ordinis loca de novo recipere presumant absque Sedis Apostolice licentia speciali, faciente de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si licentiam per te concedi, ac Domum hujusmodi erigi vigore presentium contigerit, universis, & singulis Fratribus prefati Ordinis in ea pro tempore degentibus, ut quibuscunque privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, gratiis, & indultis, aliis donibus, & Fratribus ejusdem Ordinis per Sedem predictam, vel alias quovis modo concessis, uti valeant pariter, & gaudere, auctoritate Apostolica, tenore presentium indulgemus. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Sexto Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Viglevanensis.*) Vulgo *Vigevano*, in *Insubria*. Juris est Provincialis *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 47.
3. *Novarien.*) Nunc Episcopalis est *Viglevanensis* Ecclesia. Hac dignitate donata fuit anno *MDXXIX*, uti docet *Johannes Carolus a Stadel* in *Compendio Geographiæ Ecclesiasticæ pag.* 73.

Inquisitori Carcassonensi (1) in veneficos (2), aliosque nonnullos.

Ex Odorico Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXLV num. XXVI.

Anno 1445 Die 1 Julii.

CCLXXXIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio heretice pravitatis Inquisitori in Regno Francie, Ordinis Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

AD nostrum, non sine gravi mentis amaritudine, pervenit auditum, quod plerosque Christi Sanguine mercatos adeo tenebrarum princeps, ut eos suorum dominationis lapsusque participes efficiat, ejus infascinavit astutiis, quod ipsi detestabiles illius suorumque satellitum suasus, & illusiones, cecitate noxia sectantes, Demonibus immolant, eos adorant, ab ipsis responsa prestolantur, & acceptant, illis homagium faciunt, & in signum desuper cartam scriptam, vel aliquid aliud tradunt cum ipsis obligatoria, ut solo verbo, tactu, vel signo, maleficia, quibus velint, illi inferant, sive tollant, infirmitates sanent, aerit temperiem provocent, & super aliis nefandis pacta firmant, seu quod talia conceperint, presumptiones extant; imagines, vel alia constituunt, fierique procurant, ut ipsi Demones inde constringantur, cum illorum invocationibus maleficia perpetrant, Baptismatis, & Eucharistie, necnon aliis Sacramentis, & quibusdam illorum materiis, etiam in eorum sortilegiis, & maleficiis abuti non formidant, imagines de cera, aut alia re cum invocationibus etiam hujusmodi factas Baptizant, vel ordinant baptizari. Rursus eorum aliqui, Sacratissime Crucis ejusdem, in qua pro Nobis omnibus Pastor ipse pependit, mysterium non recensentes, in sculpturis, & alias prefate Crucis signo, varia opprobria motibus execrandis irrogant; & de Sacramentis ipsis, que nullateous iteranda fe-

forent, ausibus superstitiosis iterare præsumunt. Alii vero pluribus annis excommunicationum sententias in contemptum clavium perferunt animo indurato, non curantes redire ad Sanctę Matris Ecclesię gremium in gravem utique Divinę Majestatis offensam, ac suarum, & aliorum plurimorum periculum animarum, perniciosum pariter & exemplum. Nos hujusmodi pestiferos, quibus grex dominicus inficitur, contagiones, & morbos propellere, cunctosque populos a præcipitiis, & veritis, quantum in Nobis fuerit, cohibere summis affectibus gestientes, tibi, & aliis, qui per te Vicarii deputati fuerint, vel substituti, super premissis, & eorum quolibet contra talia, vel aliquod ipsorum committentes, aut fieri procurantes, seu quod fiant auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet exhibentes, necnon eorum receptatores, & defensores, indeque suspectos, ac hujusmodi etiam excommunicationum sententiis innodatos, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, seu conditionis fuerint, auctoritate Apostolica, quoties tibi videbitur expedire, inquirendi, servatisque modis, qui juxta dispositiones canonicas in processibus, cum locorum Diœcesanis, & aliis in casibus hęresis amplectendi sunt, summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii procedendi, necnon illos examinandi, & prout eorum in iis excessuum qualitates exegerint, carceribus mancipandi, & detinendi, pęnis quoque debitis, ac per censuram Ecclesiasticam, & quevis opportuna juris remedia; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio percellendi: necnon omnia alia, & singula, quę in premissis, & circa ea quomodolibet necessaria, vel opportuna fuerint, faciendi, & exequendi, etiam cum privilegiis, & indultis Apostolicis, quę tibi in casibus hęresis hujusmodi suffragari possunt, plenam, & liberam, auctoritate præfata, concedimus, tenore præsentium, facultatem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

Mandatum.

1. *Carcassonensi.*) In *Occitania*. 2. *Veneficos.*) Adeas *Odoricum* loco laudato.

Anno 1445 Die 7 Julii.

Sedenensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXC.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Generali Magistro, & aliis Fratribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Sacrę Religionis sub qua mundanis abjectis illecebris cum adeptione voluntarię paupertatis Domino in humilitatis spiritu devotorum, & sedulum impenditis famulatum, merita promerentur, ut Apostolica Sedes vos, & vestrum Ordinem favoribus benignis confovesr, & specialibus gratiis prosequatur, in his præsertim, per quę divinus cultus augeatur, vobisque, & aliis fidelibus animarum salutis proveniat incrementum. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, quibus, ut asseritis, dilecti filii Communitas, & homines terrę Sedenę, Ebredunen. (3) Diœcesis, desiderantes ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem vestrum gerunt, unam ejusdem Ordinis domum conventualem pro divini cultus augmento, & animarum suarum refrigerio in dicta terra habere, illam cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, claustro, horris, horralitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione perpetuis aliquorum ejusdem Ordinis Fratrum inibi sub regulari observantia moraturorum, in aliquo dictę terrę loco, ad hoc congruo, & honesto, de novo erigere, & fundare, seu erigi, & fundari facere proponunt, si eis ad hoc suffragetur Apostolicę Sedis auctoritas, ut dicti Communitas, & homines prędictam domum cum Ecclesia, campanili, campanis, & aliis officinis prędictis, vobis pia largitione donare, vosque illa recipere, & pro hujusmodi usu, & habitatione perpetuo retinere libere, & licite valeatis, alicujus super hoc licentia minime requisita, plenam, & liberam auctoritate Apostolica licentiam concedimus per præsentes. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii, Papę Octavi, Prędecessoris nostri, illa præsertim, qua cavetur, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, villa, castro, vel loco, domos, aut loca de novo recipere, aut recepta mutare præsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim Priori, & Fratribus, qui in dicta construenda domo pro tempore morabuntur, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, & indultis per Sedem Apostolicam dicto Ordini generaliter concessis, & concedendis, uti, & gaudere valeant, eadem Auctoritate, tenore præsentium, indulgemus, jure Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius, semper salvis. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Sedenensis.*) Vulgo *Seine*, in *Gallo-Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro CXCVIII fol. 30.
3. *Ebredunen.*) In *Delphinatu*.

Ut

Ut Logronnense (1) Cœnobium alio possit transferri. Anno 1445 Die 17 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo (3) Burgen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CCXCI.

INter cetera desideria cordis nostri illud intensis desideriis affectamus, ut ubique Majestas Altissimi collaudetur, & in benedictionibus gratiarum sui gloriosissimi Nominis cultus amplietur, & ad eorum promotionem eo libentius humilibus supplicum votis annuimus, quo sacrę Religionis augmentum exinde cognoscimus provenire. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Ægidii loci de Logronno, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Calaguritan. (4) Diœcesis, petitio continebat, ipsi in dicta Domo, pro eo quod illa, quę longe a civitate Calaguritan. distare, & in confinibus (5) Regni Castellę fore dignoscitur, guerrarum temporibus omnino desolata extiterit, & destructa, & etiam propter populi ab ea distantiam, in maxima paupertate vixerint, & ulterius vivere non valeant, ac propterea quod si dicti Prior & Fratres ad alia loca transferentur, fit permaxime opportunum, pro parte eorundem Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, ipsorumque statui super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ad Ordinem ipsum specialem gerentes devotionis affectum, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super prœmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, eisdem Priori, & Fratribus pro suis, & aliorum Fratrum prefati Ordinis usu, & habitatione Sanctę Marię de Valtuerna, seu aliam quamcunque Domos infra terminos dicti loci de Logronno, consistentes, si sibi alias canonice concedatur, recipiendi, necnon pro usu, & habitatione prędictis perpetuo retinendi, libere, & licite, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius licentia super hoc minime requisita, ac jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo, felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne Fratres dicti Ordinis in aliqua civitate, castro, villa, seu loco quocunque ad habitandum domos, vel loca quęcunque de novo recipere, seu hactenus recepta mutare, prœsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, plenam, & expressam faciente de prohibitione hujusmodi mentionem, necnon quibusvis aliis constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, nequaquam obstantibus, eadem Auctoritate licentiam largiaris, proviso quod Ecclesia Domus Sancti Ægidii prędicta ad profanos usus velut hęreditas nullatenus convertatur. Nos enim Priori, & Fratribus supradictis, si hujusmodi licentia per te eis concedi, ipsosque illius vigore aliam Domum de novo recipere, contigerit, ut de novo recepta Domus prędicta, ac Fratres in ea pro tempore degentes, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, & immunitatibus, aliis Domibus, sive locis dicti Ordinis generaliter concessis, uti, & gaudere possint, ac valeant, auctoritate Apostolica, tenore prœsentium, de speciali dono gratię, indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Sexto Decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.

Margin notes: Exordium. — Diplomatis causa. — Facultas.

1. *Logronnense*.) *Juliobrigense* scilicet, vulgo *Logronno*, in *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCVIII fol.* 191.
3. *Episcopo*.) Nunc Archiepiscopalis est *Burgensis* Sedes.
4. *Calaguritan*.) Vulgo *Calaborra*, in *Hispania Tarraconensi*.
5. *Confinibus*.) Inter *Castellam* scilicet & *Navarram*.

Compositionem Canonicos Regulares inter, & Moniales Brixienses (1) initam confirmat. Anno 1445 Die 21 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sanctorum Faustini, & Jovitę Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CCXCII.

APostolicę Nobis injunctę desuper officium servitutis mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea, quę pro statu prospero Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac personarum in illis sub regulari observantia Altissimo famulantium, succisis inter eas quibusvis litigiorum anfractibus, profutura fore conspicimus, Apostolici favoris prœsidium extendamus, & iis, quę propterea prodiisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis mandamus adjici firmitatem. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Monasterii Sanctę Catharinę Brixien., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis exposito inter alia, quod licet ipsę Triginta octo, vel circa numeru existerent, ac in dicto Monasterio, sub perpetua clausura, regularique dicti Ordinis observantia, & aliis laudabiliter viverent, tamen propter exilitatem fructuum ejusdem Monasterii, qui ultra centum florenos auri de camera annuatim communiter non valebant, plura tunc susceperant, & suscipiebant incommoda, ac causante facultatum carentia nonnullę ex ipsis infirmabantur, pluresque ex infirmis prędictis ab earum infirmitatibus hujusmodi liberari non poterant, & per easdem exponentes subjuncto, quod Sancti Lucę Burgi

Margin notes: Exordium. — Diplomatis causa.

Sancti Alexandri Brixien. Ordinis Humiliatorum, in spiritualibus, & temporalibus defectus non modicos sustinuerat, & tunc sustinebat, illaque, & alię tres, vel quatuor prefati Ordinis Humiliatorum in Civitate Brixien. consistentes Domus jamdiu regulari observantia destitutę remanserant, & tunc remanebant, nec in ipsis ultra decem & octo, aut viginti prefati Ordinis Humiliatorum Fratres a multis temporibus citra insimul continuo habitaverant, prout, nec habitabant, & alias in hospitali pauperum Sancti Johannis extra Muros Brixien. jam dudum modica, seu nulla hospitalitas servata fuerat, &, si domus Sancti Lucę predicta eidem Monasterio uniretur, exinde Priorissa, & Sorores dicti Monasterii pro tempore existen. in necessitatibus, eis pro tempore occurrentibus, magna suffragia reciperent, ac quietius, & commodius sua Altissimo vota reddere, & in laudabilibus operibus multiplicare, pluraque exinde bona. & ad laudem, & gloriam Altissimi, populique devotionis augmentum provenire valerent, Nos Domum Sancti Lucę cum illius Prępositura, quę conventualis erat, ac Hospitale prędicta, cum omnibus eorum, & cujuslibet ipsorum possessionibus, & bonis, juribus, & pertinentiis prefato Monasterio per quasdam perpetuo incorporari uniri, & annecti mandavimus; & deinde pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Prioratus Sancti Salvatoris extra & prope muros Brixien. Ordinis Sancti Augustini etiam exposito, quod ipsi causantibus guerris in partibus illis olim vigentibus, Prioratum ipsum relinquere coacti fuerant, ac dubitabant illum in aliis de cetero forsan superventuris guerrarum turbinibus denuo dimittere, aut per dilectos filios Communitatem, & cives Brixien. pro eorum securitate demoliri debere, ac alias Prioratus prędictus in loco aquoso, & insano consisteret, Nos tunc ad instantiam Prioris, & Conventus prefatorum, etiam asserentium, quod licet vigore literarum prędictarum dicta Domus Sancti Lucę eidem Monasterio juxta mandatum hujusmodi unita, annexa, & incorporata, dictęque literę suum effectum sortitę fuissent, tamen nulla ex Priorissa, & Sororibus supradictis in Domo ipsa Sancti Lucę moram trahebat, sed illę unum inibi Capellanum, cui certam portionem assignabant, tenerent, Domum, & Ecclesiam unitas, cum ei contiguis, & propinquis hortis, & domibus duntaxat, a Monasterio, ejusque pro tempore Priorissa, & Sororibus prefatis, auctoritate Apostolica, ex certa scientia, penitus segregantes, separantes, & dimembrantes, ac in conventualem Prioratum, pro usu & habitatione perpetuis quorundam Congregationis hujusmodi Canonicorum pro tempore existentium, ex tunc erigentes, illa sic segregata Canonicis presentibus, & futuris, Congregationis, & Ordinis Sancti Augustini prędictorum, auctoritate, & scientia prędictis, perpetuo concessimus, donavimus, applicavimus, & appropriavimus per alias nostras literas sub certis modis, & formis, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Prioris, & Conventus, ac Priorissę & Sororum Monasterii prędictorum, petitio continebat, postquam ipsi Prior, & Conventus, posteriorum literarum hujusmodi vigore, dictarum Domus, & Ecclesię unitarum cum ei contiguis, & propinquis hortis, & domibus possessionem adepti fuissent, cum super domo, Ecclesia, & aliis bonis, ac rebus unitis premissis inter Priorissam & Sorores ex una, ac Priorem, & Conventum prefatos, ex alia, partibus, materia quęstionis exorta fuisset, tandem partes ipsę super his in dilectum filium Lucam de Vicentia Canonicum Congregationis Canonicorum Sancti Georgii in Allega de Venetiis, Castellan. Diecesis, nuncupatorum, tanquam arbitrum, arbitratorem, & amicabilem compositorem, sub certis modo, & forma compromittere curarunt, ac prefatus Lucas compromisso hujusmodi in se sponte suscepto, illiusque forma servata, equum inter dictas partes tulit arbitrium, per quod inter alia Domum, & Ecclesiam cum ei contiguis, & propinquis hortis, & domibus, ac structuris, & ędificiis suis ad Priorem, & Conventum, necnon Prioratum Sancti Salvatoris, alias vero possessiones, domos, molendina, & bona unita cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, ad Priorissam, & Sorores prefatas a solutione certę tunc expressę annuę portionis liberas penitus, & immunes existere, ita quod nullo unquam tempore ad solutionem hujusmodi compelli possent, pronuntiavit, sive declaravit, prout
Confirmatio. in Instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Conventus, necnon Priorissę, & Sororum prefatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut arbitrio, unioni annexioni, & incorporationi prefatis, ac omnibus, & singulis in dictis Instrumentis, & literis contentis, ac inde secutis pro illorum subsistentis firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, arbitrium, & illo in suo robore permanente in omnibus aliis, unionem, annexionem, ac incorporationem, necnon in literis, & prout rationabilia fuerint, ac ipsum arbitrium contingunt in Instrumento contenta, hujusmodi, & quęcunque inde secuta eadem auctoritate approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus Apostolicis, necnon Monasterii, Prioratus, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Duodecimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

1. *Brixienses.*) Videas *Constitutionem CCLXXXIII datam XXXI Augusti MCCCCXLIV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico lib. CXCVIII fol.* 260.

Nar

Narrat (1) ea, quæ F. Andreas (2) Archiepiſcopus Coloſſenſis (3) S. Sedis Legatus geſſit, ipſumque laudibus effert.

Anno 1445 Die... Auguſti.

Ex Odorico (4) Raynaldo Annal. Eccleſiaſt. ad annum MCCCCXLV num. XXI.

Eugenius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CCXCIII.

Exordium.

BEnedictus ſit Deus, & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui vota, & pia deſideria noſtra, quibus pro debito noſtri paſtoralis officii ſalutem Chriſtiani populi anhelamus, & continuis, quantum Nobis ex alto permittitur, operibus confovemus, multis, magniſque favoribus in dies proſequitur &, ultra quam mereamur, felicibus comitatur effectibus. Sane poſt celebratam in ęcumenico Concilio Florentino orientalis Eccleſię cum occidentali unionem (5), poſt Armenorum, Jacobitarumque, & Meſopotamię populorum reductionem (6) venerabilem Fratrem noſtrum Andream Archiepiſcopum Coloſſenſem ad partes Orientis & Cypri inſulam deſtinavimus (7), ut & Gręcos, & Armenos, & Jacobitas ibidem degentes prędicationibus ſuis, & decretorum pro eorum unione, & reductione editorum, expoſitionibus, & declarationibus in ſuſcepta Fide confirmaret, & quos ex aliis ſectis a vera doctrina alienos tam Neſtorii (8), quam Macarii (9) ſectatores inveniret, monitionibus, & exhortationibus noſtris ad Fidei veritatem reducere conaretur. Quod pro ſua ſapientia, aliiſque virtutibus, quibus eum largitor gratiarum Dominus inſignivit, diligentiſſime proſecutus, poſt diverſas multipliceſque diſputationes, poſt varios tractatus, eliminata tandem ex eorum cordibus primum omnium Neſtorii impietate, qui purum hominem Chriſtum eſſe, & Beatiſſimam Virginem non Dei, ſed Chriſti Genitricem aſſeverabat, deinde Macarii Antiocheni impiiſſimi, qui quanquam Chriſtum verum Deum, & hominem eſſe profiteretur, Divinam tamen ſolum in eo voluntatem, & operationem, humanitati ejus parum tribuens, eſſe aſſerebat, venerabiles Fratres noſtros Timotheum Metropolitanum Chaldęorum (10), quos ad hęc uſque tempora Neſtorianos, eo quod Neſtorium ſequebantur, in Cypro vocaverunt, & Eliam Epiſcopum Maronitarum, qui cum ſua natione Macarii dogmatibus in eodem Regno infectus tenebatur (11), cum omnium multitudine populorum, & clericorum in Inſula Cypri ei ſubjecta ad veritatem fidei orthodoxę, divino ſibi aſſiſtente numine, convertit, fidemque & doctrinam, quam ſemper ſacroſancta coluit, & obſervavit Eccleſia, eiſdem Pręſulibus, & omnibus ibidem eis ſubjectis tradidit; quamque pręfati Pręſules in publica, & magna Congregatione diverſarum nationum in eodem regno exiſtentium, in Metropolitana Eccleſia S. Sophię habita, ſumma cum veneratione ſuſceperunt. Quo facto Chaldęi quidem pręfatum Timotheum ſuum Metropolitam, Eliam vero Maronitarum Epiſcopum (12) Nuncium, de Fide Romanę Eccleſię, quę Domino providente, & B. Petro Apoſtolo opem ferente, ſemper immaculata permanſit, ſolemnem profeſſionem emiſſuros ad Nos uſque miſerunt, & coram Nobis in hac Sacra Oecumenici Concilii Lateranenſis (13) Generali Congregatione Fidem ipſam, atque doctrinam ipſam Timotheus ipſe Metropolita primum in lingua ſua Chaldęa Gręce interpretatam, & de Gręco in latinum traductam reverenter, & devote, ut ſequitur profeſſus eſt. Ego Timotheus Archiepiſcopus Tharſenſis (14) Chaldęorum, qui in Cypro ſunt, Metropolita pro me, meiſque omnibus in Cypro exiſtentibus, populis, profiteor, voveo, atque promitto immortali Deo, Patri, Filio, & Spiritui Sancto, demum tibi Sanctiſſimo, ac Beatiſſimo Patri Eugenio Papę IV, & huic Sacroſanctę Apoſtolicę Sedi, & Sanctę huic & venerabili Congregationi, quod de cetero ſemper manebo ſub obedientia tua, & ſucceſſorum tuorum ac Sacroſanctę Romanę Eccleſię, & tanquam ſub unica Matre, & Capite omnium Eccleſiarum. Item quod de cetero ſemper tenebo, & profitebor Spiritum Sanctum procedere ex Patre, & Filio, ſicut docet, & tenet Sancta Romana Eccleſia. Item quod de cetero ſemper tenebo, & approbabo duas naturas, duas voluntates, unam Hypoſtaſim, & duas operationes in Chriſto. Item quod de cetero ſemper confitebor, & approbabo omnia ſeptem Sacramenta Eccleſię Romanę, prout ipſa tenet, docet, & prędicat. Item quod de cetero nunquam in ſacra Euchariſtia oleum apponam (15). Item quod de cetero ſemper tenebo, & prędicabo, & docebo quicquid tenet, confitetur, docet, & prędicat Sacroſancta Romana Eccleſia, & quicquid ipſa reprobat, anathematizat, & damnat, reprobo, anathematizo, & damno, & in futurum ſemper reprobabo, anathematizabo, & damnabo, ſpecialiter impietates, & blaſphemias nequiſſimi hęreſiarchę Neſtorii, & omnem aliam hęreſim extollentem ſe adverſus hanc Sacroſanctam, & Apoſtolicam, Catholicam Eccleſiam. Hęc eſt Fides, Pater Sancte, quam tenere, & obſervare, ac teneri, & obſervari facere ab omnibus ſuppoſitis meis juro, atque promitto, & unumquenque eam reſpuentem, & contra eam ſe ſe erigentem, privare omnibus beneficiis ſuis, eundemque excommunicare, & hęreticum, & damnatum denunciare, &, ſi pertinax fuerit, degradatum curię tradere ſeculari ſpondeo, polliceor, atque promitto. Deinde ſimilem per omnia profeſſionem dilectus in Chriſto filius Iſaac, nuncius venerabilis Fratris Noſtri Elię Epiſcopi Maronitarum, ipſius vice, & nomine, reprobando Macarii de unica voluntate in Chriſto hęreſim, cum multa veneratione emiſit. Pro quorum quidem profeſſione, religione, & tantarum animarum ſalute, Deo, & Domino Noſtro Jeſu Chriſto, qui temporibus noſtris tanta fidei incrementa largitur, tot Chriſtianis populis beneficia donat, gratias immenſas agentes, eaſdem profeſſiones accepimus, & approbamus, ac eoſdem Metropolitam, & Epiſcopum, in Cypro, & ſubjectos ad gremium Sanctę Matris Eccleſię ſuſcipimus, & ipſis morientibus in pręfata fide, obedientia, & devotione, iis gratiis, & privilegiis inſignimus, imprimis, quod nemo prędictos Chaldęorum Metropolitam & Maronitarum Epiſcopum, eorundemque clericos, & populos, neque ex populo, & clero quempiam de cetero audeat hęreticos appellare, aut Chaldęos de cetero Neſtorianos nominare pręſumat. Quod ſi quiſpiam mandati hujuſmodi contemptor extiterit,

ju-

Diplomatis cauſa.

Andreæ præconium.

Chaldæorum Metropolita Fidem Catholicam profitetur.

Orator Maronitarum eandem Fidem profitetur.

Privilegiis ipſos ornat.

jubemus ab ejus Ordinario excommunicari tandiu, quaodiu distulerit condigne satisfacere, ac Ordinarii arbitrio aliqua temporali pęna mulctari. Item quod prefatus Metropolita, & Episcopus, eorumque Successores, in omnibus, & quibuscunque honoribus, Episcopis a communione Sacrosanctę Romane Ecclesię separatis continuo preferantur. Item quod possint de cetero censuras in subditos exercere, & quos de cetero rite excommunicaverint, pro excommunicatis, & quos absolverint, pro absolutis, ab omnibus censeantur. Item quod prefati Presules, & Sacerdotes, & clerici, & laici eorum utriusque sexus, qui unionem, & fidem hanc susceperint, possint in Ecclesiis catholicorum sepulturas eligere, & cum catholicis matrimonia, more tamen latinorum catholicorum, contrahere, & omnibus beneficiis, immunitatibus, & libertatibus gaudere, & frui, quibus ceteri homines catholici tam laici, quam clerici in dicto Regno potiuntur, & gaudent. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo, Quadragesimo Quinto, Septimo Nonas Augusti (16), Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.

1. *Narrat.*) *Miserat jam ante in Cyprum Eugenius*, inquit *Odoricus* loco laudato, *Andream Archiepiscopum Colossensem, ut schismaticos ad orthodoxæ fidei puritatem traduceret: qui divina ope fultus tantos animorum motus excitavit, ut qui Nestorii haresi hactenus fuerunt imbuti, vel secuti erant Macarii impietatem, Timotheum Metropolitanum Chaldaorum, & Eliam Episcopum Maronitarum ad profitendum omnium nomine coram Romano Pontifice catholicam veritatem, illique rite ac demisse obedientiam deferendam designarint. Suscepit legationem Timotheus; Elias vero suo nomine Isaac misit. Qui excepti perhumaniter in publica sessione Concilii Lateranen. ab Eugenio, affectique omnibus privilegiis, quibus potiuntur Catholici.*

2. *Andreas.*) Consulendi Scriptores quos laudat & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad an. MCCCCXLV pag. 801. &c.*

3. *Colossensis.*) Seu *Rhodius*, in ejusdem nominis Insula.

4. *Odorico.*) Ex *Lib. XVIII Eugenii IV pag. 124*, & ex *Justiniano in Concilio Florentino Parte III pag. 187.* Partim legitur apud *Echard* loco laudato.

5. *Unionem.*) Constitutio hac de re data legitur in *Bullario Romano*. Est *XVII* inter Bullas *Eugenii IV.*

6. *Reductionem.*) Vide Constitutionem *XIX Eugenii IV* apud *Cherubinum in Bullario Romano.*

7. *Destinavimus,*) Uti dicetur in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

8. *Nestorii.*) In *Ephesino* Concilio damnati.

9. *Macarii.*) Quem *VI* Synodus Generalis, *III* nempe *Constantinopolitana* damnavit.

10. *Chaldæorum.*) Sic *Nestorianos* hæreticos vocant, quia morem gerunt Patriarchæ, cujus Sedes est in *Chaldæa*. *Regio* est *Asiæ*.

11. *Tenebuntur.*) Hæc audiant qui *Maronitas* nunquam a Fide defecisse, docent.

12. *Eliam vero Maronitarum Episcopum.*) Sic *Odorici* librarius. Legendum, *Elias vero Maronitarum Episcopus.* Nuncium siquidem, *Isaacum* nempe, misit *Elias*, ut ex ipso Diplomate liquet.

13. *Lateranensis.*) *Eugenius* enim Concilium *Romam* transtulerat. Adeas *Labbeum Tomo XIII Concilior. pag. 1222. &c. Edit. Parisien.*

14. *Tharsensis.*) Seu *Tarsensis*, in *Cilicia*.

15. *Apponimus.*) Nota morem *Nestorianorum*.

16. *Septimo Nonas.*) Ab Amanuensi hæc lectio. Quarta enim duntaxat & tertia, ante Nonas Augusti numerantur dies. Tertiæ succedit alia quæ *Pridie* vocatur, tum *Nonæ* notantur die *V* Mensis Augusti. *Septimo* autem *Nonas* ad hoc usque tempus inauditum.

Anno 1445 Die 29 Septembris.

Segregat, & dividit Florentinum Cœnobium Sancti Marci a Conventu Sancti Dominici Fesulan. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXCIV. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

SEdis Apostolicę providentia circumspecta nonnunquam per eam concessa, atque gesta cassat, revocat, & annullat, ac desuper disponit, & ordinat prout id, personarum, rerum, & temporum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium. Dudum siquidem, ex certis tunc expressis rationabilibus causis, olim Monasterium S. Marci Florentin. Ordinis Sancti Benedicti Silvestrinorum de Monte Falco nuncupatorum in domum Fratrum Ordinis Predicatorum, ac olim domum Sancti Georgii Florentin. dicti Ordinis Fratrum Predicatorum in Prioratum predicti Ordinis Silvestrinorum in illis prioribus eorum Ordinibus supradictis penitus suppressis, & extinctis, ereximus, ac inter cetera voluimus, & ordinavimus,

Diplomatis causa. quod postquam Fratres ex tunc Prioratus ad Domum erectam, ac Monachi tunc Monasterii prefatorum, ad Prioratum hujusmodi se transtulissent, Sancti Dominici in monte prefati Ordinis Fratrum Predicatorum, Fesulan. Diecesis, & dicta olim Domus S. Georgii que tempore erectionis hujusmodi in simul unitę existebant, ac prefata tunc erecta S. Marci domus invicem unitę existerent, & per unicum Priorem perpetuo regerentur, & regi deberent, prout in aliis nostris, desuper confectis, literis plenius continetur. Cum itaque postmodum, sicut pro parte dilectorum filiorum Sancti Marci, & S. Dominici domorum predictarum & Fratrum sub regulari observantia degentium nobis nuper exhibita petitio continebat, ipsa domus S. Marci magno Fratrum numero abundaverit, & modernis temporibus abundet, necnon speretur quod excrescente inibi fidelium devotione etiam numerus ipse incrementum suscipere debeat, ac propterea, & quia etiam dicta domus S. Dominici convenientem Fratrum numerum habere dignoscitur verisimiliter presumi possit, quod quelibet domorum earundem per se absque alterius ipsarum suffragio persistere possit, & quod si earum unio hujusmodi dissolveretur, id ad salubrem statum earundem domorum, ac commodum, & quietem Fratrum in illis pro tempore degentium cedere debeat, pro parte Priorum, & Fratrum exponentium predictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut per hoc eorum, ac dictarum suarum domorum statui, & tranquillitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vitam laudabilem exponentium predictorum debite compensantes, & ut

Mandatum. ipsi, & alii in dictis domibus sub eadem observantia pro tempore degentes Priores, & Fratres, sublatis ab eis sinistris quibuslibet, sua quietius, & commodius Altissimo vota reddere valeant, quantum cum Deo possumus, providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnes, & singulas uniones, annexiones, & incorporationes de S. Marci, & S. Dominici domibus predictis per nostras vel Sedis Apostolicę literas, seu earum vigore, vel alias quomodolibet factas hactenus, ac literas ipsas, & super illis habitos pro-

processus, necnon quęcunque inde secuta auctoritate Apostolica ex certa scientia tenore pręsentium dissolvimus, cassamus, revocamus, & annullamus, & ipsas domos S. Marci, & S. Dominici ab invicem totaliter segregamus, & separamus, necnon etiam quod singulę earum ex nunc in antea, & perpetuis futuris temporibus per singulos Priores, necnon sub obedientia Prelatorum suorum prout singulę alię dicti Ordinis Fratrum Pręedicatorum domus in quibus sub hujusmodi observantia vivitur, reguntur, & gubernantur, disjunctim regi, & gubernari debeant etiam perinde in omnibus, & per omnia, ac si illarum unio hujusmodi nunquam facta fuisset, quodque etiam ea quę in S. Marci ad ipsam, & illa quę in S. Dominici domibus prefatis presentialiter consistunt paramenta, libri, & Calices, & alia ornamenta Ecclesiastica, necnon cetera mobilia, res, & bona ad eandem Sancti Dominici Domos libere pertineant, & pertinere debeant auctoritate, & scientia prędictis statuimus, & decernimus, & ordinamus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Clausula derogans. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum dissolutionis, cassationis, revocationis, annullationis, segregationis, separationis, constitutionis, decreti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto, Tertio Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.

A. de Tuscanis

2. *Fesulanen.*) Consulenda *Constitutio CIII Eugenii IV.* Legitur *pag.*57.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex Autographo *Florentino*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CXCVIII fol.*87.

Cibiniensis (1) Cœnobii reædificandi facultas.

Anno 1445 Die 31 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXCV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Beatę Marię in Kerez Strigonien. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Piis fidelium votis gratum Nos decet pręstare consensum, & ut ea, quę Religionis propagationem, divinique cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus sollicitudinis nostrę partes. Exordium. Sane pro parte dilectorum filiorum Magistrorum civium, & incolarum Oppidi Cybinnen. (4) Strigonien. Dięcesis, necnon judicum, juratorum septem Castrorum, partium Transylvanarum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, postquam perfidi, & infideles Turci, ac Christianę Religionis, & fidei inimici partes easdem, in Regno Hungarię consistentes, debellatum intrarent, cum Oppidum prędictum nedum ipsius Regni, sed totius fere Christianitatis ab illa parte contra ipsos infideles propugnaculum, aut quasi murus, atque Clypeus existat, & ipsi ab eorum apparitionibus super eo, quod infideles prefati in ipsorum regressu, & majori potentia oppidum prędictum aggredi, & invadere intenderent, notitiam susceperant, eorundem impetum infidelium pertimescentes, ac desuper quantum poterant providere satagentes, quandam Ordinis Fratrum Pręedicatorum, prope, & extra muros dicti oppidi consistentem, domum duabus turribus, & muris fortibus munitam, ne ab ipsis infidelibus illa in ejusdem oppidi exterminium capi, seu occupari posset, usque ad chorum demoliri, ac de illius lapidibus ipsa oppidi mœnia, ea fortificando reparari, consolidarique fecerunt. Supplex petitio. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, cives, incolę, judices, & jurati prędicti, pie considerantes, quod divinus cultus, non minui, sed potius augeri debeat. in recompensam demolitionis prędictę domus, & alias ob singularem quem ad Fratres ejusdem Ordinis gerunt devotionis affectum, illam pro *illorum* usu, & habitatione domum infra muros ejusdem oppidi construi, & ędificari corde gerant, sed *dilectus* filius Plebanus oppidi prefati, absque rationabili causa, constructioni, & fundationi, contradicat, pro parte eorundem Magistrorum, civium, incolarum, judicum, & juratorum, asserentium, quod ex constructione, & fundatione prędicta, si fiat, cultus ipse & prefatorum incolarum consolatio spiritualis, illorumque animarum salus non mediocriter succedere poterunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi, ac dilectorum filiorum universorum Fratrum ejusdem Ordinis, Nobis etiam super hoc humiliter supplicantium, supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus si vocatis dicto plebano, & aliis, qui fuerint evocandi, tibi de premissis legitime constiterit, Magistris, civibus, incolis, judicibus, & juratis domum hujusmodi cum campana, campanili, cemeterio, dormitorio, claustro, refectorio, & aliis necessariis officinis, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus prędictis domum pro aliquorum ex eis usu, & habitatione perpetuis, recipiendi, & retinendi, jure tamen parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, Dięcesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita, auctoritate nostra licentiam largiaris. Facultas. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te concedi contigerit, universis, & singulis Fratribus ejusdem Ordinis, quos in ipsa construenda domo pro tempore residere contigerit, ut omnibus privilegiis, indulgentiis, libertatibus, exemptionibus, & gratiis Ordini prefato, necnon ipsius domibus, & personis, per Apostolicam Sedem, vel alias quomodolibet generaliter concessis, uti, & gaudere valeant, auctoritate Apostolica indulgemus per pręsentes. Non obstantibus, felicis recordationis Bonifacii Papę Octavi, Predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, sive villa, vel quovis castro, aut alio loco, ad habitandum loca quęcunque, vel domos de novo recipere, vel hactenus recepta mutare presumant, absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente

ple-

plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac contradictione Plebani hujusmodi, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo quinto, Pridie Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

1. *Cibiniensis.*) Incolis *Zeben*, Germanis *Hermanstat*, in *Transylvania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVI fol.14.*
3. *Strigonien.*) Vulgo *Gran*, in *Hungaria*.
4. *Cybiunen.*) *Cibinien.*

Anno 1446 Die 8 Februarii.

In surripientes bona Mutinensis (1) Cœnobii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXCVI.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Decano (3) Ecclesię Virdunen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SIgnificarunt Nobis dilecti filii Prior, & Conventus domus Sancti Dominici Ordinis Prędicatorum Mutinen., quod nonnulli iniquitatis filii, quos prorsus ignorant, Anniversaria, obventiones, emolumenta, legata, frumenti, vini, olei, auri, argenti quantitates, libros, literas authenticas, domorum utensilia, pannos laneos, lineos, ornamenta Ecclesiastica, Sanctorum Reliquias, cruces, calicea, equos, boves, oves, & nonnulla alia bona, Priori, & Conventui, ac domui prędictis in eleemosynam erogata, temere & malitiose occultare, & occulte detinere pręsumunt, non curantes ea pręfatis Priori, & Conventui exhibere in animarum suarum periculum, & ipsorum Prioris & Conventus non modicum detrimentum, super quo iidem Prior, & Conventus, Apostolicę Sedis remedium implorarunt. Quocirca discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes hujusmodi occultos detentores Anniversariorum, obventionum, & aliorum bonorum prędictorum ex parte nostra publice in Ecclesiis coram populo per te, vel alium moneas, ut infra competentem terminum, quem eis prefixeris, ea prefatis Priori, & Conventui a se debita restituant, & revelent, ac de eis plenam & debitam satisfactionem impendant, & si id non adimpleverint, infra alium competentem terminum, quem eis ad hoc peremptorie duxeris prefigendum, ex tunc in eos generalem excommunicationis sententiam proferas, & eam facias ubi, & quando expedire videris, usque ad satisfactionem condignam solenniter publicari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo quinto (4), Sexto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

Mandatum.

☩

B. de Vibmo.

Ja. de Rizonibus.

Bouron.

1. *Mutinensis.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italię*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Mutinensi*.
3. *Decano.*) Cui nomen *Bertrandus Malazerus*, ut constat ex Instrumento, cui subscripsit Anno a Nativitate Domini MCCCCXLVI, Indictione IX, Die XII Februarii. Asservatur in Archivo *Mutinensi*.
4. *Quadragesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, eræ communis *MCCCCXLVI*.

Anno 1446 Die 12 Martii.

Jadrense (1) Monasterium jurisdictioni Fratrum restituit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXCVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circunspecta, nonnunquam facit, disponit, & ordinat, prout id personarum, locorum, & temporum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire. Dudum pro parte dilectarum in Christo Filiarum Priorissę, & Sororum Sancti Demetrii Jadren. per Priorissam gubernari soliti, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum tunc degentium, Nobis exposito, quod, licet Monasterium ipsum inter alia illarum partium Monialium Monasteria in suis structuris, & ędificiis, ac Religiosarum numero, necnon facultatum abundantia, & aliis multipliciter solemne atque notabile fuisset, tamen causante minus bono regimine, nonnullorum Religiosorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, curam dicti Monasterii tunc habentium, nec sub regulari observantia degentium, Monasterium ipsum multipliciter damnificatum remanserat, pluraque oblocutiones, & murmura de illius Priorissa, & Sororibus a multis annis citra habita fuerant, & sępius habebantur, ac per easdem exponentes subjuncto, quod si Monasterium prefatum ulterius sub cura Fratrum hujusmodi permaneret, ejus pro tempore Priorissa, & Sorores de die in diem detrimenta susciperent, Nos, tunc ad supplicationem exponentium prędictarum, ac dilectorum filiorum nobilium virorum Domicellorum Jadren., quorum aliqui Sorores, & quidam filias, nonnulli Nepies, ac ceteri alii

Diplomatis causa.

alii consanguineas Sorores dicti Monasterii tunc se habere dicebant, venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Jadren., ejus proprio nomine non expresso, per alias nostras dedimus in mandatis, ut de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, se diligentius informaret, & si per informationem ipsam ea vera esse reperiret, & si videretur quod id tunc faciendum esset, Monasterium prefatum, ac illius tunc presentes, & in antea futuras Priorissas & Sorores, cum omnibus earum bonis, etiam presentibus tunc, & in antea futuris, ab omnimodis superioritate, majoritate, cura, visitatione & correctione Generalis Magistri, & aliorum Superiorum, ac Religiosorum, pro tempore existentium, dicti Ordinis Fratrum Predicatorum perpetuo eximeret, & perpetuo liberaret, donec Nos per ipsius Archiepiscopi literas de premissis certificati de Superiori idoneo eidem Monasterio duceremus providendum, ita quod Magister, Superiores, & Religiosi predicti, vel eorum aliquis nullam in Monasterium, Priorissas & Sorores, & bona predicta curam, superioritatem, majoritatem, aut jurisdictionem exercere valerent, seu valeret, ac ulterius eisdem presentibus, & futuris Priorissis, & Sororibus, quod Sacerdotes idonei seculares, aut cujusvis Ordinis Regulares, quos ipsę, quoties expedire videbitur, de licentia Archiepiscopi Jadren. pro tempore existentis, duxerint pro tempore eligendos, earum confessiones audire, & pro commissis, dummodo talia non forent, propter quę esset Sedes Apostolica consulenda, debitam absolutionem impendere, & salutarem pęnitentiam injungere, ipsisque Sacramentum Eucharistię, & alia Sacramenta Ecclesiastica ministrare, ac Missas, & alia divina officia in Ecclesia prefati Monasterii celebrare possent, eadem auctoritate nostra concederet, prout in dictis nostris literis plenius continetur. Postea vero, sicut pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi (3) Magistri, ac Jacobi de Regno in Romana Curia Procuratoris, Generalium totius Ordinis Fratrum Predicatorum hujusmodi, ac illius, & Sacrę Theologię professoria Nobis nuper exhibita petitio continebat, Venerabilis Frater Noster Laurentius Archiepiscopus Jadren. ad executionem literarum earundem procedens, exemptionem, liberationem, & concessionem predictas, juxta prefati mandati continentiam, atque formam, in non modicum Ordinis, ac Magistri, Superiorum & Religiosorum hujusmodi prejudicium, & gravamen fecisse dignoscitur, unde pro parte Magistri, & Prioris prefatorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his Ordini Fratrum Predicatorum, & illius Religiosorum prefatorum statui, & indemnitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de expositis per Bartholomęum Magistrum, & Jacobum Priorem hujusmodi, etiam per inspectionem cujusdam instrumenti publici super processu predicto confecti, in quo etiam non apparet exposita per Priorissam, & Sorores hujusmodi legitime probata fuisse, plenius informati, ac propterea Ordini Fratrum Predicatorum hujusmodi, ac illius Religiosorum honori, & statui, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, Bartholomęi Magistri, & Jacobi Procuratoris Supplicationibus hujusmodi inclinati, alias literas, & super inde habitos processus prefatos, necnon omnia, & singula in illis contenta, & inde secuta, auctoritate Apostolica ex certa scientia, tenore presentium, revocamus, cassamus, & annullamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus, & mandamus, Bartholomęumque predictum, & successores suos pro tempore existentes dicti Ordinis Fratrum Predicatorum Generales Magistros, & alios ejusdem Ordinis Superiores in pristinum, & eum statum, in quo antequam literę alię predictę fierent, existebant, eadem Apostolica auctoritate instituimus, atque reponimus. Volumus tamen, ut per unum ab Ordine, & alium, ab Archiepiscopo prefato viros idoneos deputatos predictum Monasterium visitetur, & emendanda, si quę fuerint, emendentur, & nihilominus dictis Priorissę, & Sororibus, ut Confessorem eis gratum, alias idoneum, & honestum, qui earum Confessiones audire, Missas celebrare, & ais alia Sacramenta Ecclesiastica conferre valeat, eligere possint, quousque de Fratre regularis observantię ejusdem Ordinis eis provisum fuerit, harum serie concedimus, & indulgemus. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinum prefatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę revocationis, cassationis, annullationis, mandati, constitutionis, repositionis, concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto (4), Quarto idus Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto decimo.

Mandatum.

1. *Jadrense.*) Seu *Jaderense*, Italis *Zara*, Slavis *Zadar*, in *Illyrico*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCXI fol.50.*
3. *Bartholomęi.*) *Texerii*, de quo sępius dictum fuit.
4. *Quadragesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXLVI.*

Donationem Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis de Killcarbayn (1) factam confirmat.

Anno 1446 Die 15 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCXCVIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati de Novavia, Clonferten. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EA, quę pro divini cultus augmento, ac piorum locorum, & personarum sub Religionis habitu Domino famulantium, prospero statu provide facta sunt, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico disponimus presidio communiri. Sane, sicut pro parte venerabilis Fratris nostri Thomę Episcopi Clonferten. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, ipse pietate motus etiam de unanimi dilec-

Diplomatis causa.

dilectorum filiorum Decani, & Capituli Ecclesię Clonferten. consensu, Capellani de Kyllcarbayn, quę certis tunc expressis de causis Vicarię de Killedarmyrbolga Clonferten. Dięcesis Apostolica auctoritate unita, & incorporata fuit, dilectis filiis Fratribus Tertii Ordinis Sancti Dominici, ac dilectis in Christo filiabus ejusdem Ordinis Sororibus in Villa de Killcarbayn ejusdem Dięcesis pro tempore degentibus, cum nonnullis petiis terrarum ac muris, & possessionibus dictę Capellę adjacentibus, necnon quibuscunque aliis terrulis pia fidelium largitione ipsis donatis, pro earum usu, & habitatione in eleemosynam puram perpetuo auctoritate ordinaria concessit, donavit, & assignavit, prout in authenticis, desuper confectis, literis, Episcopi, & Capituli prędictorum sigillis munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte dicti Episcopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, donationi, & assignationi prędictis pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus

Confirmatio. inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super pręmissis, auctoritate Nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse inveneris, super quo tuam conscientiam oneramus, concessionem, donationem, & assignationem prędictas, & quęcunque inde secuta, Auctoritate Nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto (3) Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto decimo.

1. *Killcarbayn.*) In *Hibernia*, ubi *Clonfertensis* Diœcesis.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. CXCV fol.* 188.
3. *Quadragesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVI.*

Anno 1446 Die 27 Aprilis.

De duodecim Fratribus delegandis qui tempore Capituli Provincialis Provinciæ Daciæ Christi fideles omnibus peccatis solvere possint (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*

CCXCIX.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. SAcrę Religionis sub qua dilecti filii Provincialis, & Definitores in Capitulo Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum, Provincię Dacię pro tempore constituti devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis eorum, per quę saluti animarum Christi fidelium consulitur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictorum Provincialis & Definitorum, petitio continebat, quod eo tempore quo Capitulum Provinciale in dicta Provincia celebratur magna utriusque fidelium sexus ex diversis Provinciis multitudo, ob devotionem, quam ad Fratres dicti Ordinis propter eorundem Fratrum exempla salutifera gerunt, ac varios fructus, quos in prędicationibus, ac aliis justis, & bonis operibus continue inter se producunt, confluit, & eisdem Fratribus, peccata sua confiteri, petere consueverunt, immo eosdem importune movent, sollicitant, & agitant, ut eorum audiant Confessiones. Nos igitur, totis affectantes pręcordiis, animabus confluentium ad Capitulum hujusmodi, tam salubribus occurrere mediis, per quę peccatorum expurgatis maculis Divinum in Ecclesia ipsa, in qua Capitulum ipsum celebrabitur, adorantes Mysterium, Altissimi gratiam valeant promereri, ipsis, & successoribus eorum, ut duodecim eligere, & deputare possint dicti Ordinis Sacerdotes, qui celebratione dicti Capituli durante, quorumcunque Christi fidelium utriusque sexus ad dictum Capitulum, causa devotionis, & confitendi peccata sua, confluentium pro tempore, Confessiones audire, eosque ab omnibus peccatis, criminibus, & excessibus suis, quę eis confitebuntur, nisi talia fuerint, propter quę Sedes Apostolica fuerit merito consulenda, quoties fuerit opportunum, perpetuis futuris temporibus, absolutionis beneficium impendere, & pęnitentiam salutarem injungere, ac illorum animarum saluti plenarie consulere, libere & licite valeant, plenam, & liberam auctoritate Apostolica licentiam concedimus & facultatem. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum apud Sanctum Paulum extra Muros Urbis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

Supplex petitio.

Concessio.

1. *Possint.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCXI fol. 9.*

Fra-

Fratres & Sorores Tertii Ordinis de Urbe omni fecularium jurifdictione immunes reddit (1).

Anno 1446 Die 15 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Epifcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

CCC.

Exordium.

VIrtutum Domino famulantibus fic expedit turbationis, & inquietationis materiam fubtrahi, quod in devotionis fuavitate quiefcere valeant, & tranquillum ipfi Domino reddere famulatum. Cum itaque, ficut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, Fratrum, & Sororum Societatis Tertię Regulę Sancti Dominici de Pęnitentia nuncupari, in Monte Magnanapoli (3) nuncupato de Urbe, petitio continebat, ipfi ut eo devotius, quo quietius fua Altiffimo vota exfolvere valeant, & ut eis vagandi, & fe mundialibus implicandi, materia non prębeatur, ab omnibus quę ipfis propterea extare poterint impedimentis immunes, & liberi effe concupifcunt. Nos itaque, eorundem Prioris, Fratrum, & Sororum in hac parte fupplicationibus inclinati, ipfos, & eorum quemlibet, ac fucceffores fuos pro tempore exiftentes Societatis hujufmodi ab omni jurifdictione feculari, auctoritate Apoftolica, tenore pręfentium, eximimus, & liberamus, necnon exemptos, & liberos, penitus, & omnino effe, volumus atque concedimus, decernentes eos, & ipforum quemlibet fuper fingulis etiam criminalibus caufis, & querelis ipfis pro tempore motis coram Vicario dictę Urbis, etiam pro tempore exiftente comparere debere, ac alibi, quam coram eodem Vicario cuiquam refpondere minime teneri: diftrictius inhibentes univerfis, & fingulis Senatoribus, confervatoribus, judicibus, & Marefchallis, aliifque quibufvis Secularibus officialibus pręfatę Urbis, fimiliter pro tempore exiftentibus, quibufcunque nominibus cenfeantur, & eorum cuilibet, ne deinceps per fe, vel alium, feu alios, pręfatos Priorem, Fratres, & Sorores fuper quibufcunque rebus, negotiis, & bonis inquietare, vel moleftare, aut eis onera, vel gravamina, quavis occafione, vel ex caufa imponere quoquomodo prefumant. Non obftantibus ftatutis, confuetudinibus, ac privilegiis, officialibus dictę Urbis quovis modo conceffis, & in pofterum concedendis, ceterifque contrariis quibufcunque. Nulli ergo &c. noftrę exemptionis, liberationis, voluntatis, conceffionis, conftitutionis, & inhibitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millefimo Quadringentefimo Quadragefimo Sexto, Idibus Maii, Pontificatus noftri Anno Sexto Decimo.

Indultum.

1. *Reddit.*) Ut in *Tractatu de Confenfu Bullar. Tomo ultimo Tit. XIV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoftolico Lib.* CCXI *fol.* 9.
3. *Magnanapoli.*) Ibi nunc celeberrimum Monafterium *SS. Dominici & Sixti*, de quo poftea pluries.

Sorores Tertii Ordinis præficit cuidam Pauperum hofpitio de Urbe.

Anno 1446 Die 8 Junii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Eugenius Epifcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Jofue Epifcopo Tropien. in Romana Curia refidenti, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

CCCI.

Exordium.

EA, quę pro Chrifti fidelium animarum falute, ac pauperum commodo, & utilitate provide facta confpicimus, ut illibata perfiftant, libenter, cum a Nobis petitur, Apoftolico mandamus munimine roborari. Sane pro parte dilectarum in Chrifto filiarum Pierrę de Florentia, & Beatricis de Vercellis, Sororum Tertii Ordinis Sancti Dominici, de Pęnitentia nuncupatarum, in Urbe commorantium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim quondam Antonia de Benzonibus de Crema, mulier tunc in eadem Urbe moram trahens, de propria falute recogitans, & in cęleftibus thefaurizare cupiens, de bonis a Deo fibi collatis, condens in ejus voluntate ultima teftamentum, inter cetera duas domos, & certa alia accafamenta, in Contrata Bafilicę duodecim Apoftolorum de Urbe confiftentia, & ad eam legitime pertinentia, cum nonnullis etiam ejus lectis, & aliis utenfilibus, rebus, & bonis pro ufu, & habitatione aliquorum pauperum pręfertim de partibus Lombardię ad dictam Urbem venientium, legavit, donavit, & deputavit, volens, & ordinans, quod aliquę pauperes perfonę hujufmodi ad curam, regimen, & gubernationem domorum & accafamentorum, ac aliorum bonorum prędictorum conftituerentur, & deputarentur, quę etiam, quoties eis expedire videretur, earum, vel alicujus ipfarum loco aliam, vel alias fimiles perfonas ad id fubftituere, & furrogare poffent, & deberent. Poftmodum vero dicta Antonia ab hac luce fubtracta, poftquam nonnulli ipfius heredes, feu voluntatis hujufmodi executores, aut alii ad id fufficienti poteftate fuffulti, quondam Johannam de Mediolano, Sororem Tertii Ordinis Sancti Francifci procuratricem, gubernatricem, & adminiftratricem domorum, accafamentorum, & bonorum hujufmodi fecerant, conftituerant, & deputaverant, pręfata Johanna, cupiens voluntati dictę teftatricis, & pauperum indemnitati, ac ne Domus prędictę ad profanos ufus redigerentur, falubriter providere, Pierram & Beatricem pręfatas, ejus focias, & in altera dictarum Domorum fecum cohabitantes, etiam procuratrices, gubernatrices, & adminiftratrices domorum & aliorum bonorum prędictorum fecit, conftituit, ordinavit, & deputavit, prout in diverfis Inftrumentis publicis, defuper confectis, dicitur plenius contineri. Cum autem, ficut eadem petitio fubjungebat, a nonnullis de Conftitutionum, ordinationum, & deputationum hujufmodi viribus hęfitetur, ac propterea Pierra, & Beatrix pręfatę fuper illis, ac Domibus, accafamentis, & aliis bonis, & rebus prędictis,

Diplomatis caufa.

Præficit ut fupra.

posse

posse dubiteat, in posterum molestari; pro parte earundem Pierrę & Beatricis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut testamento, seu ultimę voluntati, necnon constitutionibus, & ordinationibus, & deputationibus prędictis, ac omnibus, & singulis in dictis Instrumentis contenta, & inde secutis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, domorum & accasamentorum situs, & confines, ipsorumque, ac aliorum bonorum prędictorum quantitates, & veros valores presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super pręmissis omnibus & singulis te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse inveneris, super quo tuam conscientiam oneramus, Testamentum, seu ultimam voluntatem, necnon deputationes, constitutiones, & ordinationes hujusmodi, ac prout illa concernunt, & rationabiliter facta sunt in Instrumentis contenta hujusmodi, & quęcunque inde secuta, eadem auctoritate approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogentesimo Quadragesimo Sexto, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCXI fol.124.*

Anno 1446 Die 10 Julii.

Quædam in gratiam Fulginatensis (1) Monasterii sancita confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CCCII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. EA, quę pro Monasteriorum, & in illis sub regulari habitu Altissimo deditarum, presertim feminei sexus, personarum omnium, directione, commodo, & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię de Populo, Fulginaten., Ordinis Sancti Augustini, per Priorissam soliti gubernari, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum, videlicet die vigesima quinta Mensis Januarii anni proxime preteriti, dilectus filius Noster Dominicus (3) tituli Sanctę Crucis in Jerusalem Presbyter Cardinalis, tunc in Fulginaten. Civitate, & nonnullis aliis partibus Apostolicę Sedis Legatus, ad hoc ut Supplex petitio. Vallis Viridis, ac Sancti Johannis de Pugillis, necnon Beatę Marię de Cruce, etiam Fulginaten. dicti Ordinis Monasteriorum, Monialibus, ac eorum statui rectius, & consultius provideretur, tam Apostolica ei, ut asserebat, in ea parte tunc commissa, quam suę Legationis hujusmodi auctoritatibus, ex certa scientia, ac motu proprio ipsius, statuit, decrevit, & mandavit, quod Moniales in dictis Vallis Viridis, ac de Pugillis, & de Cruce Monasteriis tunc existentes, ad dictum Monasterium de Populo se conferrent, & in illo una cum aliis inibi Monialibus, sub sanctimonia, honestate, & regulari observantia, prout deceret, habitarent, & unitę existerent, quodque ipsa tria Monasteria cum dicto Monasterio de Populo incorporata intelligerentur, ac voluit, & etiam decrevit, & mandavit, quod omnia, & quęcunque bona mobilia, seu immobilia, presentia, & futura, necnon jura, actiones, privilegia, concessiones, immunitates, gratię & indulta ipsorum de Pugillis, Vallis Viridis, & de Cruce, Monasteriorum, dicto Monasterio de Populo unita, & incorporata existerent, ac etiam intelligerentur, ita quod dictum Monasterium de Populo haberet ea, teneret, & possideret, & usufructuaret, necnon etiam cum in eis, & dictis tribus unitis Monasteriis, Ordini Fratrum Prędicatorum immediate subiectum, & ab omni alia jurisdictione exemptum esset, & esse deberet, ac nonnulla alia tunc expressa fecit, & etiam voluit, decrevit, & mandavit, prout in quibusdam prefati Cardinalis Legati, ejus sigillo munitis, desuper confectis, literis, quas in Cancellaria Apostolica diligenter inspici, & examinari fecimus, plenius continetur. Quare pro parte dilecti filii Jacobi de Regno Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi & Theologię professoris, necnon Generalis in Romana Curia pro suo Ordine prefato Procuratoris, Priorissę, & Conventus, asserentium quod de Populo octuaginta, & aliorum omnium Monasteriorum prędictorum etiam octuaginta florenorum auri de camera fructus, redditus, & proventus secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statuto, decretis, voluntati, factis & mandatis prędictis, ac omnibus, & singulis in eisdem literis contentis, & inde secutis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, decreta, voluntatem, facta, & mandata, necnon Confirmatio. alia in ipsis literis contenta, & inde secuta omnia, & singula, prędicta auctoritate Apostolica, ex certa scientia, confirmamus, necnon presentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinis Sancti Augustini prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę confirmationis, & communitionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogentesimo Quadragesimo Sexto, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

1. *Fulginatensis.*) Vulgo *Foligno*, in *Umbria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCXVI fol.169.*
3. *Dominicus.*) *Capranica*, de quo *Oldoinus* apud *Ciaconium in Martino V ad an. MCCCCXVII pag.832.*

Unit

Unit Monasterio Sanctæ Catharinæ Brixien. (1) Ordinis Nostri Domum Sancti Matthæi ejusdem Civitatis.

Anno 1446
Die 26 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sanctę Eufemię Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

CCCIII.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua dilectę in Christo filię Priorissa, & Cooveotus Monasterii Sanctę Cathariuę Brixien. per Prioriuam soliti gubernari, Ordiois Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, sedulum, & devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut earum votis, illis presertuo, per quę ipsarum & dicti Monasterii conmodo, & utilitati consulitur, favorabiliter annuamus. Dudum si quidem ex nonnullis tunc pro parte ipsarum Priorissę & Sororum, ac dilectorum filiorum Commuuitatis & civium dictę civitatis, necnoo prędictarum Priorissę, & Sororum, inter cetera domum Sancti Lucę Burgi Sancti Alexandri Brixien. Ordinis Humiliatorum, eum illius Prępositura, quę Conventualis erat, & Hospitale, enm omnibus possessionibus, bonis, juribus, & pertinentiis pręfato Monasterio perpetuo incorporari, uniri, & annecti, certo desuper executore deputato, per quasdam mandavimus primo, & deinde ex aliis pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus, Prioratus Sancti Salvatoris extra, & prope muros Brixien., Ordinis Sancti Augustini, Nobis expositis causis, domum Sancti Lucę prędictam cum Ecclesia, ac aliis structuris, & ędificiis suis, necnon ejus contiguis propinquis hortis, & domibus hujusmodi duntaxat a Monasterio, ejusque pro tempore Priorissa, & Sororibus prefatis ex eerta scientia, auctoritate Apostolica, aliarum literarum serie penitus segregantes, separantes, & dimembrantes, ac in Conventualem Prioratum pro usu, & habitatione perpetuis quorundam Congregationis hujusmodi Canonicorum pro tempore existentium ex tunc erigentes, illa sic segregata Canonicis presentibus, & futuris Congregationis & Ordinis Sancti Augustini hujusmodi auctoritate, & scientia prędictis per ipsas alias nostras literas perpetuo concessimus, dooavimus, applicavimus, & appropriavimus, sub certis modis, & formis, ut in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Sororum prędictarum, petitio contineoat, ipsę, quę quadraginta numero, & ultra inibi sub regulari observantia Altissimo famulantur, &, ut ipsius domus possessionem pacifice assequerentur, magnas subierunt expensas, & segregatione, separatione, & dimembratione prefatis non modicum patiuntur, pro parte earundem Priorissę, & Sororum asserentium, quod dictum Monasterium, respectu personarum in eo degentium in illius domibus, structuris, & ędificiis arctum existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad hoc, quod ipsę inibi commorari, ac fructus, & bona dicti Monasterii gubernare, necnon Massarios, Conversos, & personas ad eorum servitia deputatas, collocare commodius possint, Ecclesiam, seu Oratorium, vel domum Sancti Matthęi mulierum convertitarum, quod, seu quę a prefato Monasterio, oon multum distat, & in quo, seu qua alia Priorissa, seu Ministra cum una conversa duntaxat residet de presenti, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, prefato Monasterio unire, annectere, & incorporare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea fore vera repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ecclesiam, seu Oratorium, vel domum prędictam, vel prędictum, quod, seu quę sine cura est, & cujus viginti, eum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis prefato Monasterio, cujus Trecentorum, & octuaginta Florenorum auri de Camera, fructus, redditus, & proventus secuodum communem ęstimationem, valorem annuum, ut ipsę Priorissa, & Sorores asserunt, non excedunt, eadem auctoritate nostra unias, incorpores, & annectas, ita quod cedentibus, vel decedentibus Priorissa, seu Ministra, & Conversa prędictis, vel Ecclesiam, seu Oratorium, aut domum hujusmodi quomodolibet dimittentibus, ipsarum Convertitarum Ordo, si alicujus Ordinis forsan existunt, inibi penitus suppressus sit, & esse censeatur, liceatque Priorissę, & Sororibus prefatis per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Ecclesię, seu Oratorii, vel domus, juriumque, & pertinentiarum prędictarum apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus exigere, percipere, & retinere, necnon in suos & dictorum Monasterii, Ecclesię, Oratorii, seu domus usus & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujuslibet alterius liceotia desuper nullatenus requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinum prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, necnon quęcunque inde secuta ad Ecclesiam, Oratorium, seu domum, hujusmodi volumus non extendi, sed nullum eis, quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis, & indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus totis tenoribus quorumcunque habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod Ecclesia, Oratorium, seu domus hujusmodi debitis propterea non fraudetur obsequiis, ac illius congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quo-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Clausula derogans.

quo quam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto, Septimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto decimo.

1. *Brixien.*) Legendæ *Constitutiones* CCLXVII, CCLXXXIII, & CCXCII ejusdem *Eugenii IV.*

2. *Archivo*,) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CCXI *fol.* 151.

Anno 1447 Die 16 Januarii.

Articulos (1) quibus Mendicantes impetuntur damnat (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

CCCIV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis electis, & Abbatibus ubilibet constitutis, ad quos presentes literę pervenerint, Salutem, & Apostolicam Bendictionem.

Exordium.

Gregis Nobis crediti curam gerentes pervigilem, studiis efficere conamur assiduis, ut pro quorum salute languores humanos Altissimi Filius perpeti voluit fideles execrandis non involvantur erroribus, sed nostri directione ministerii prout superna gratia contulerit, a noxiis, ac dispendiis jugiter preserventur & ut etiam vos in partem solicitudinis vocati pro dictis extirpandis erroribus operam, & operam ferventius impendatis vos pro injuncto Nobis officio excitamus. Dudum siquidem felicis recordationis Bonifatius Papa VIII Predecessor noster, in sua, quę incipit: Super Cathedram: Constitutione, sive Decretali, quam postea pię memorię Clemens Papa V, etiam Predecessor noster in Viennen. Concilio innovavit, & quę subsequenter ad Heremitarum Sancti Augustini, & B. Marię de Monte Carmelo Ordinum Fratres per Sedem Apostolicam extensa fuit, inter cetera statuit, & ordinavit, quod in singulis civitatibus, & Diœcesibus, in quibus Predicatorum, & Minorum Ordinum Fratrum loca consisterent, ac in locis ipsis vicinis, in quibus loca hujusmodi non haberentur, Magistri, & Priores Provinciales Predicatorum, aut eorum Vicarii, & Generales, ac Provinciales Ministri, necnon Custodes Minorum, Ordinum predictorum, ad presentiam Prelatorum ibidem se conferrent per se, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putarent, humiliter petituri, ut Fratres, qui ad hoc electi forent in eorum civitatibus, & Diœcesibus Confessiones suorum subditorum confiteri sibi volentium audire libere valerent, & hujusmodi confitentibus, prout secundum Deum expedire cognoscerent, penitentias imponere salutares, ac beneficium absolutionis impendere, de licentia, gratia, & beneplacito eorundem: Prefatique Magistri, Priores, ac Ministri studerent eligere personas idoneas, sufficientes, vitę probatę, discretas, modestas, atque peritas ad tam salubre ministerium, & officium exequendum; quas sic electas Prelatis ipsis presentarent, vel facerent presentari, ut de illorum licentia, gratia, & beneplacito in civitatibus, & Diœcesibus eorundem personę sic electę hujusmodi confessiones sibi confiteri volentium, audirent, & eis imponerent penitentias salutares, ac beneficium absolutionis impenderent, prout in ipsa Constitutione, sive Decretali plenius continetur. Et licet postmodum ad pię recordationis Johannis Papę XXII, etiam Predecessoris nostri, notitiam deducto, quod quondam Johannes de Polliaco (4) Magister in Theologia sequentes articulos tenuerat, publiceque docuerat, videlicet, quod confessi Fratribus, licentiam generalem confessiones audiendi habentibus, eadem peccata, quę confessi fuerant, iterum proprio Sacerdoti confiteri tenerentur, ac stante statuto: Omnes utriusque sexus: in Concilio Generali, nec Deus, nec Romanus Pontifex facere posset, quod Parrochiani non tenerentur omnia peccata sua semel in anno proprio Sacerdoti Parrochiali curato confiteri. Quodque non posset Papa generalem dare potestatem audiendi confessiones, imo nec Deus, quin confessus, generalem habenti licentiam, teneretur eadem iterum suo proprio Sacerdoti veluti parrochiali curato confiteri, dictus Johannes Predecessor a verbis, quę Vas electionis protulit, exordium sumens, habita inde per plures Sacrę paginę professores examinatione diligenti, necnon de venerabilium Fratrum suorum Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium consilio, & assensu prefatos articulos tanquam falsos, & erroneos, & a sana doctrina devios, auctoritate Apostolica damnaverit, & reprobaverit, ipseque Johannes de Polliaco veris rationibus opinioni, quam dudum habuerat, contrariis, & quibus respondere non poterat, demonstratis, eosdem articulos non esse veros affirmans, illos in Consistorio publico, necnon ipsorum Johannis PP., & Cardinalium presentia revocaverit; tamen, sicuti nuper Fratrum Ordinum eorundem lamentabili querela ad nostrum, non sine displicentia gravi, pervenit auditum, plures ecclesiasticę, necnon alię utriusque sexus personę, reprobos, superstitiososque hujusmodi articulos complexantes, fideliumque animos inficere, ac eos, ut Fratribus Ordinum hujusmodi non confiteantur, & ab illorum devotione retrahere molientes, nedum predictos, sed & alios etiam Sacris Canonibus omnino contrarios articulos asserere publice non verentur, videlicet, quod Confessio Fratribus sic electis, & admissis facta dubitabilis, & incerta sit, unde tenentur omnes incertum dimittere, & sic solum confiteri suis Sacerdotibus curam animarum habentibus sub pena peccati. Et quamvis ipsi Fratres admissi auctoritatem habeant confessiones audiendi, & absolvendi, tamen ad eos accedendi populus subjectus sine licentia proprii Sacerdotis non habet potestatem, Fratres quoque privilegia pro confessionibus audiendis, & sepulturis habendis petentes, in peccato mortali, & Romani Pontifices illa Mendicantibus concedentes, sive confirmantes etiam in simili peccato, & excommunicati sunt; Ac dicti Fratres Mendicantes non pastores, sed fures, latrones, & lupi censentur, Sacerdos autem Curatus Mendicantibus confessiones audiendi licentiam dans magis super ipso Statuto: Omnes utriusque sexus: dispensat, quam Papa Fratribus licentiam tribuens, juxta formam Decretalis antedictę. Nos igitur

igitur animarum, & alia, quę premissorum Articulorum occasione, nisi prodeuntes inde confutarentur, errores succedere possent, pericula trepidantes, ac illis, quantum in Nobis fuerit, obviare cupientes, omnes articulos predictos una cum venerabilibus Fratribus nostris Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus mature inspeximus, & per diversos in jure Canonico Doctores, ac sacrę paginę professores diligenter examinari fecimus, & quia protinus illos falsos, & erroneos, ac eisdem Canonibus adversos fore reperimus, illos de dictorum Fratrum nostrorum Sanctę Romanę Cardinalium Ecclesię consilio, & assensu, auctoritate Apostolica pro falsis, erroneis, & adversantibus sacris Canonibus damnatos, reprobatosque declaramus, atque decernimus. Quocirca Universitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus singuli vestrum, quando super a quoquam predictorum Ordinum Predicatorum, Minorum, & aliorum Mendicantium super premissis privilegiatorum, Magistro Generali, ac Provinciali, Ministro, Vicario, vel aliud gerente officium, fueritis requisiti, ad confutandos, & reprimendos, ac penitus tollendos hujusmodi errores, prout in prefatis Decretali, sive Constitutione: Super Cathedram: ac Extravagante: Vas electionis: continetur, diligenti studio, atque cura provideatis, ac intendatis, prefatasque Constitutiones integre servantes, faciatis ab omnibus inviolabiliter observari. Et si quos forsan hujusmodi damnatos, ut prefertur, articulos, aut aliquem, seu aliquos eorum pertinaciter asserere, vel tenere, seu predicare invenietis, contra illos communiter, vel divisim, tanquam contra hereticos, & de Catholica Fide suspectos, procedere, necnon ipsos, & eorum quemlibet juxta tantorum excessuum qualitatem, per censuram ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia, auctoritate predicta, compescere studeatis. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat haoc paginam nostrę declarationis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto (5), Decimo Septimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Sexto decimo.

Articulos damnat.

Blondus.

Duplicata de Curia

A. de Magio.

1. *Articulos.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Damnat.*) Adeas *Odoricum Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXLVII num. XI.*
3. *Archivo.*) In quo Autographum. Legitur etiam in *Bullario Carmelitano in Eugenio IV Constitutione XXIV pag.* 210. Illud partim transcripsit *Odoricus* loco mox laudato.
4. *Johannes de Polliaco.* (Vide *Notas* ad *Constitutionem XXXI Johannis XXII.* Legitur *Tomo II pag.* 152.
5. *Quadragesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVII.*

F. Petro de Jeremia (1), ut locationem cujusdam Domus damno Episcopi Melivetani (2) factam rescindat.

Anno 1447 Die 13 Februarii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CCCV.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Jeremia, Vicario Ordinis Fratrum Predicatorum de observantia in Insula Sicilię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Justis petentium votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Jaymi (4), Episcopi Melivetan., petitio continebat, quod olim bonę memorię Senator (5) Episcopus Melivetan. ejus predecessor, asserens, id in utilitatem Episcopatus Melivetan. cedere, quandam Domum, cum horto in Civitate Catanien. (6) in contrata S. Johannis Jerosolymitani sitam, & ad mensam Episcopalem Melivetan. legitime pertinentem, quondam Unicio de Naro, Civi Catanien. pro se, & suis heredibus, & successoribus, usque ad viginti novem annos, ex tunc proxime futuros, sub annuo censu duarum unciarum argenti monetę in Insula Sicilię currentis, & unius rotuli eerę prefato Senatori Episcopo, & suis Successoribus, vel eorum Procuratori legitimo pro una in Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, & alia medietatibus, dicti Census, in Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum festivitatibus, per Unicium, & Successores suos predictos annis singulis locationis titulo, seu in emphyteusim, tradidit, & concessit, prout in Instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri, & sicut eadem petitio subjungebat, concessio, & traditio prefatę, non in utilitatem, ut prefertur, sed in prejudicium Episcopi Melivetan. pro tempore existentis, & maxime ipsius Jaymi, qui de prefata Civitate oriundus existit, eumque in illa pro nonnullis Ecclesię Melivetan., ac suis ibidem tractandis negotiis residere oportet, & alias in dicta Civitate pro ejus habitatione Domum propriam non habet, emanasse noscuntur. Quare pro parte ejusdem Jaymi Episcopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam vocatis successoribus Unicii predictis, & aliis, qui fuerint evocandi, tibi de premissis legitime constiterit, concessionem, & traditionem prefatas, & inde secuta per te ipsum, revoces, casses, irrites, & annulles, ac nullius firmitatis existere auctoritate nostra decernas. Non obstantibus premissis, & constitutionibus Apostolicis, illa presertim, qua cavetur, quod literę Apostolicę, nisi in Dignitate Ecclesiastica constitutis personis, committi non possint, necnon dictę Ecclesię, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & con-

& consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto (7), Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

1 *Petro de Jeremia*.) Beato, de quo in *Constitutione* CCLXI ejusdem *Eugenii IV*.
2. *Melivetan*.) Seu *Melitensis*, vulgo *Malta*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. IV fol.* 33.
4. *Jaymi*.) Adeas *Roccum Pirrum in Sicilia Sacra*.
5. *Senator*.) Consulendus Auctor mox laudatus.
6. *Catanien*.) In *Sicilia*.
7. *Quadragesimo Sexto*.) Stylo Bullarum, seu communis *MCCCCXLVII*

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Cardinalis, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Eugenio IV Summo Pontifice, promotos exhibens.

CARDINALIS.

Anno 1439. F. Johannes de Turrecremata, splendidissimum lumen Ecclesiæ, cognomento *Defensor Fidei*, natione Hispanus, patria *Pinsianus*, seu *Vallisoletanus*, vulgo *Valladolid*, avita nobilitate clarus, scriptis & virtutibus ubique terrarum celeberrimus, ex Magistro Sacri Palatii, S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalis creatus. Titulo *S. Sixti* primum, tum Titulo *S. Mariæ Trans Tiberim*, donatus fuit. Ecclesiis postea *Ostiensi*, *Prænestinæ*, *Albanensi*, ac *Sabinensi* jus dixit. Præfuit etiam *Auriensi*. *Legionensis* insuper Episcopus renunciatus est, & variis Legationibus claruit, ut in hac, & sequentibus *Appendicibus* dicetur. Innumeris laudibus ornatur *Johannes* a variis Scriptoribus, quos consulas velim. Adeas, si placet, *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag.* 916, & Auctores, quos laudat. Legendi *Ughellus Tomo I Italiæ Sacræ in Episcopis Sabinen. pag.* 180, *& in Episcopis Prænestin. pag.* 218 *Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. II Tit. XXVII pag.* 28. *Cavalerius Tomo I pag.* 274 *num.* 206, *& Tomo II pag.* 210 *num. III. Ferdinandus de Castillo*, & *Lopez in Historia Ordinis Prædicatorum*. *Trithemius*, *Possevinus*, *Miræus*, *Bellarminus*, *Labbeus*, aliique, quos laudat, *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad Annum MCCCCLXVIII pag.* 837 *&c.* Diem clausit extremum *Romæ* in Cœnobio *S. Mariæ supra Minervam*, ibique sepultus est in Sacello *SS. Annunciationis*, ubi duplex Epitaphium: Unum tumulo sic inscriptum. *Hic quiescit D. Johannes de Turrecremata, natione Hispanus, Episcopus Sabinus, S. R. E. Cardinalis S. Sixti, qui obiit XXVI Septembris A. D. MCCCCLXVIII. Requiescat in Pace.* Aliud in eodem Sacello sic legitur: *F. Johanni Hispano Vallisoletano, ex vetere, pura, nobilique familia de Turrecremata, Ordinis Prædicatorum, S. R. E. Cardinali, Episcopo Sabinensi, pietate, ac doctrina clarissimo, multis Legationibus egregie functo, B. Virginis Annunciatæ Sodalitas Auctori suo posuit. Obiit Romæ VI Kalendas Octobris Anno Domini MCCCCLXVIII, ætatis vero suæ LXXX.*

PATRIARCHA.

Anno 1439. F. Johannes Bordonius, seu de Bardonio, ut a *Fontana* nuncupatur, S. Theologiæ Magister, Patriarcha Alexandrinus. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. III Tit. II pag.* 44, *ex Lib. Obligat. Prælator.*, *ex Ughello in Mss.*, *& ex Plodio*. Ejusdem meminit *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXXXIX pag.* 336. *Cavalerius Tomo I pag* 252 *num.* 133.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1431 Die 26 Septembris. F. Hughectus de Valentia, Archiepiscopus Mitilmen., seu Mitylenen., vulgo *Metelin.*, In ejusdem nominis Insula Maris Ægæi. Præsul iste Scriptoribus ignotus est. Hinc Diploma, quo constitutus fuit Archiepiscopus, hic transcribendum. Sed Amanuensis incuria scriptum crediderim *Mitilmen.*, & legendum videtur *Mitylenen*, uti mox diximus. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hughecto de Valentia Electo Mitilmen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis, quem Pastor ille cælestis, & Episcopus animarum, potestatis sibi plenitudine tradita, Ecclesiis prætulit universis, plena vigiliis solicitudo requirit, ut circa statum cujuslibet Ecclesiæ sic vigilanter excogitet, sicque prospiciat diligenter, quod per ejus prudentiam circumspectam Ecclesiis ipsis Pastores præficiantur idonei, per quorum solertiam circumspectam, Ecclesia ipsa superni favoris auxilio suffragante votivæ prosperitatis successibus gratulentur. Dudum siquidem bonæ memoriæ Angelo Archiepiscopo Mitilmen. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes ipsi Ecclesiæ, cum vacaret, per apostolicæ Sedis providentiam, utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum*

Irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero dicta Ecclesia per obitum ipsius Angeli Archiepiscopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longa vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, Religionis zelaconspicuum, literarum scientia præditum, vita ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatiane pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolica providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias, & largitur præmia confidentes, quod, dirigente Domino actus tuos, præfata Ecclesia per tua industria & circumspectionis studium fructuosum regetur utiliter, & prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens, curam, & administrationem prædictas sic exercere studeas solicite, fideliter, & prudenter, quod ipsa Ecclesia Gubernatori provido, & fructuoso Administratori gaudeat se commissam, Tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Sedis prædictæ benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo, Sexto Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico. *Libro VIII fol. 196.*

Anno 1431 Die 10 Decembris.

F. Petrus Thomæ, Archiepiscopus Serien., seu Seren., vulgo *Sindifu*, in Serica Regione, vulgo *Catay*, in Asia. Hunc non norunt *Fontana*, *Cavalerius*, *Echard*, ceterique, quos legi. Diploma, quo renunciatus fuit Archiepiscopus, hujus tenoris est. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Thomæ Electo Serien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad exequendum Pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes, circa statum Ecclesiarum quarumlibet aciem nostræ considerationis extendimus, & illis quas propriis carere Pastoribus intuemur, ne prolixæ vacationis subjaceant detrimentis salubris provisionis remedium, quantum nobis ex alto permittitur, adhibemus. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Ruffo Archiepiscopo Serien. regimini Serien. Ecclesiæ præsidente, felicis recordationis Martinus Papa Quintus Prædecessor noster cupiens eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni suæ duxit ea vice specialiter reservandam, decernens ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Postmodum vero eadem Ecclesia per ipsius Nicolai Ruffi Archiepiscopi obitum, qui extra Romanam Ecclesiam debitum naturæ persolvit, vacante, dictoque prædecessore per eum de dicta Ecclesia non disposito, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, nos Divina favente Clementia ad Apicem Summi Apostolatus assumpti, vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, cum a nonnullis revocaretur in dubium, an aliquis præter Romanum Pontificem de Ecclesiis per eundem Prædecessorem dispositioni suæ reservatis, & tempore obitus sui hujusmodi vacantibus disponere potuisset, sive posset, ad hujusmodi ambiguitatis tollendum dubium per nostras literas declaramus, Ecclesias hujusmodi quæ tempore præmissa sic reservatæ vacabant, remansisse, & remanere per hujusmodi reservationem, & decretum affectas, nullumque præter Romanum Pontificem ea vice potuisse, sive posse, disponere quoquo modo, ac decernimus irritum, & inane quicquid in contrarium per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan erat tunc, vel in posterum contigerit attentari, & ad provisionem celerem, & felicem ipsius Ecclesiæ, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, declaratione, & decretis obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, Ordinem ipsum expresse professum &c. eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum, & Pastorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesima Quadringentesimo Tricesimo Primo, Quarto Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XVII fol. 270.*

Anno 1432 Die 2 Maii.

F. Andreas de Constantinopoli, Archiepiscopus Tolocen., vel Tholocen. Hujus Archiepiscopi non meminerunt Nostrates. Hinc exscribitur sequens Diploma. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto filio Andreæ de Constantinopoli Electo Tolocen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dum ad universas Orbis Ecclesias juxta Pastoralis officii debitum Apostolicæ diffundimus considerationis intuitum, illarum nimirum propensior cura nos angit quas suis destitutas Pastoribus dispendiosæ vacationis incommodis subjacere conspicimus, ut per nostræ providentiæ ministerium illis secundum cor nostrum viri præficiantur idonei in Pastores sub quorum regiminibus Ecclesiæ ipsæ in spiritualibus, & temporalibus feliciter gubernentur. Dudum siquidem bonæ memoriæ Boetio Archiepiscopo Tholacen. regimini Tolocen Ecclesiæ præsidente &c. Postmodum vero Ecclesia præfata per obitum dicti Boetii Archiepiscopi, qui extra Romanam Curiam decessit, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Fratrum Ordinis Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, Magistrum in Theologia, cui de*

religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Sexto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico. Ceterum, quænam sit hæc *Sedes Toloeen.*, vel *Tholocen.*, me fugit. Vel igitur dicendum, quod cum *Thessalonicen.*, vocis compendio, *Thelocen.* notaretur, Amanuensis legit *Tholocen.*, vel scribendum fortassis *Coloeen.* Hujus nominis triplex est Metropolis, una in *Hungaria*, *Coloeiensis* nempe, vulgo *Coloca*, alia in *Phrygia*, *Colossensis* scilicet, *Rhodii* tandem Sedes est *Colossensis*. Sed notandum, quod *Rhodii* Sedebat quidem *Andreas* natione Græcus, Ordinis Prædicatorum alumnus, quem inter *Colossenses* Archiepiscopos recensuimus in *Appendice ad Pontificatum Johannis* dicti *XXIII*, verum *Andreas* iste *Rhodius* interfuit *Constantiensi* Concilio, ut dictum fuit in *Appendice* mox laudata, *Tomo II pag.* 528, *&* 529. Hinc ab anno circiter *MCCCCXIV* constitutus erat Archiepiscopus: *Andreas* autem ille, cujus hic mentio, idem videtur ac *Andreas de Pera*, quem ex *Plodio*, *Sampajo*, & *Cavalerio* inter Episcopos a *Martino V* creatos retulimus *Tomo II pag.* 699.

Anno 1435. F. Thomas Tomasinus, Episcopus Traguriensis, ut in hac *Appendice* videre est, Administrator in spiritualibus, & temporalibus Ecclesiæ Florentinæ. *Constitutiones LXIV*, *& LXV Eugenii IV pag.* 47, *&* 48.

Anno circiter 1438. F. Matthæus Avenicen., natione Armenus, Archiepiscopus Naxuanensis, seu Nascivanen., sive Nascxsciovanensis, vulgo *Nassivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag.* 55, *ex Plodio*, *& Fernandez*. *Cavalerius Tomo I pag.* 233 *num. LXV*

Anno 1441. F. Thomas ó Kelly, Archiepiscopus Tuamensis, vulgo *Toam*, in Hibernia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. CVIII pag.* 108, *ex Ughello in Mss. Cavalerius Tomo I pag.* 244 *num. XCVIII. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 422.

Anno circiter 1442. F. Lupus de Metina, seu de Barrientos, de quo sæpius in hac *Appendice* dicetur (variis enim præfuit Ecclesiis) Archiepiscopus Compostellanus, in Galiæcia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XXIX pag.* 68, *ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 277 *num. CCIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVI pag.* 813 *&c.* Archiepiscopus *Compostellanus* vocatur etiam in *Constitutione* data *Florentiæ* anno Incarnationis *MCCCCXLI* (Stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCXLII) Pridie Kalendas Martii, Pontificatus *Eugenii IV* Anno Undecimo, ut in hac *Appendice* videre est ubi loquimur de Episcopis anni *MCCCCXLII.* Hinc constat quod Archiepiscopus *Compostellanus* renunciatus fuit *Lupus de Metina*, verum, quod onus recusaverit, docent auctores mox laudati, & habetur ex hac Inscriptione quæ legitur apud *Echard* pag 813. *Archivum Scripturarum, & privilegiorum antiqui generis de Barrientos unius ex septem hujus Urbis, cujus fundator fuit Illustr. & Rev. D. Don Fray Lope de Barrientos oriundus ex illa, qui fuit Episcopus Segoviæ, Abulæ, Cuencæ, electusque Archiepiscopus Compostellanus, Cancellarius magnus Castellæ, & ejusdem Inquisitor Generalis, Confessarius D. Regis Johannis II, & Præceptor Regis D. Henrici IV, primus Cathedraticus Primæ in Universitate Salmantina, Ordinis S. Dominici, fundator, & dotator hujus Hospitalis, & alterius Cuencæ, eorumque patronatuum, & majoratuum, Conventuumque nostræ Dominæ de la Peña de Francia, & S. Petri de las Dueñas, reparator Ecclesiæ S. Andreæ regli, Ordinis Prædicatorum. Sepultus est in hoc Sacello, quod anno MCCCCXLIV fundatum est. Vixit postea plures annos, in quibus omnibus singularis exhibuit virtutis exempla.*

Anno 1444. F. Leonardus natione Græcus, patria Chiensis, Archiepiscopus Mitylenen., vulgo *Metelin.*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi. *Michael Justiniani* in ejusdem *Leonardi Vita Fontana Theatro Dominicano Parte I Tit. LV Cap. IV pag.* 81, ubi *Mitylenensis* Sedes *Lesbiensis* vocatur. *Cavalerius Tomo I pag.* 264. *num. CLXXXII. Echard. Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVIII pag* 816 *&c.* ex variis Monumentis *Maria Justiniana*, Principe *Chiensi*, cui ab intimis conscientiæ consiliis *Leonardus* erat, agente, *Mitylenensem* Archiepiscopum anno circiter *MCCCCXLVI* constitutum fuisse *Leonardum*, docet *Echard.* Annum non assignant *Cavalerius*, & *Fontana*. *Ambrosius* vero de *Altamura* in *Bibliotheca Dominicana ad annum MCCCLXII pag.* 185, & *Rovetta* in *Bibliotheca Provinciæ Lombardiæ ad annum MCCCCLXI*, eundem *Leonardum* Præsulem *Chiensem* renunciant. Verum duplici Diplomate constat Anno *MCCCCXLIV* die *XXVIII* Junii *Leonardum* Pallio donatum, & jam antea Metropoli *Mitylenensi* præfectum fuisse. Ut igitur illustretur historia tanti viri, *qui vitæ, morumque integritate, dignitatis, eruditionis, ac præclare gestorum laude, ipsa demum, & pro commissis ovibus, ac Christi fide vita constanter posita, gentem suam, patriamque longe nobilitavit*, ut loquitur *Echard*, operæ pretium sit, utrumque Diploma transcribere. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Leonardo Electo Mithilinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos nuper te tunc Ordinis Fratrum Prædicatorum ad Ecclesiam Mithilinen. tunc vacantem*

duxe-

duxerimus auctoritate Apostolica promovendum, præficiendo te illi in Archiepiscopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, ac postmodum Pallium, insigne videlicet plenitudinis Pontificalis officii ex parte tua fuisset a nobis per dilectum filium Georgium de Charisto Ordinis Prædicatorum Capellanum, & Nuncium tuum, ea qua decuit instantia postulatum, Nos tuis supplicationibus annuentes, Pallium ipsum de corpore beati Petri sumptum per venerabiles Fratres nostros Chien., & Foliarum novarum ac veterum Episcopos tibi assignandum, per eundem Nuncium duximus destinandum, ut iidem Episcopi, vel eorum alter, illud assignent tibi sub forma quam eis sub Bulla nostra mittimus interclusam, & a te nostro, & Romanæ Ecclesiæ, nomine sub forma quam sub Bulla dicta dirigimus. fidelitatis debita solitum recipiant juramentum, tu autem illo infra dictam Ecclesiam Mithilinen. illis diebus utaris qui expressi in ipsius Ecclesiæ privilegiis continentur. Ut igitur signum non discrepet a signata, sed quod geris exterius serves in mente, discretionem tuam monemus, & hortamur attente, per Apostolica tibi scripta mandantes, quatenus humilitatem & justitiam, dante Domino, qui dat præmia, & munera largitur, conservare studeas, quæ suum servant & promovent servatorem, & Ecclesiam Sponsam tuam cures solicite, auctore Domino, spiritualiter, & temporaliter augmentare. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. 191. fol. 207.* In alio vero sic legitur. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Chien., & Foliarum novarum ac veterum Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum Pallium, insigne videlicet plenitudinis Pontificalis officii ex parte dilecti filii Leonardi Chien. Electi Mithilinen. per dilectum filium Fratrem Georgium de Charisto Ordinis Prædicatorum Capellanum, & Nuncium suum fuerit a Nobis ea qua decuit instantia postulatum, Nos ipsius precibus annuentes, Pallium ipsum de corpore beati Petri sumptum per vos vel alterum vestrum assignandum eidem secundum formam quam vobis sub Bulla nostra mittimus interclusam, per dictum Fratrem Georgium duximus destinandum. Quocirca Fraternitati vestræ per Apostolica Scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum pallium ipsum juxta præmissam formam sibi assignare, & ab ipso, nostro, & Ecclesiæ Romanæ nomine, sub forma quam vobis sub eadem Bulla dirigimus, fidelitatis debitæ solitum juramentum recipere curetis, formam autem juramenti quod dictus electus præstabit ille ex vobis qui illud recipiet, nobis de verbo ad verbum per eius patentes literas suo sigillo signatas per proprium Nuncium quantocius destinare procuret. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quarto, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. 191. fol. 207.* Ejusdem *Leonardi* mentio inter hujus *Appendicis* Legatos.

S. Antoninus de Florentia, alumnus Fesulani Cœnobii, Archiepiscopus Florentinus, vulgo *Firenze*, in Hetruria. *Ughellus in Archiep. Florentinis Tomo III Italiæ Sacræ pag. 472. Franciscus Castillioneus in Vita S. Antonini.* Ejusdem Sancti familiaris fuit *Franciscus*. *Leander Albertus de viris illustribus Ordinis Prædicatorum. Leonardus Ser-Huberti, Florentinus, in Additionibus ad Vitam S. Antonini.* Auctor coævus est *Leonardus*. *Pius II, Æneas* nempe *Silvius, Libro II Commentariorum*, ubi laudes celebrat *S. Antonini*. Floruit eodem seculo. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XLV pag. 75. Cavalerius Tomo I pag. 260 num. CLXXII. Sovegius in Anno Dominicano. Marchesius in Diario Dominicano ad diem X Maii.* Eruditi Editores Actorum Sanctorum, *Bollandistæ* scilicet, ad eandem diem. Ceterique quos laudat, *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLIX pag. 817 &c. De Florentia*, ex patria nuncupatur vir immortalis memoriæ *S. Antoninus*. *Florentiæ* siquidem *nobili loco natus est, patre Nicolao de' Foreiglioni, avo Pierozzo* (Hinc a nonnullis de *Perozzis* cognominatur) *suæ Reipublicæ quater Proconsule, qua tum erat dignitas insignis & magnæ auctoritatis, matre Thomassina ejusdem nobilitatis fœmina*, ut loquitur *Echard* mox laudatus. Emendandus ergo *Fontana*, qui S. Antoninum *humili loco natum* docet, & legendus hac de re *Thomas Buoninsegni Senensis*, in *Disquisitione de Progenie & Origine S. Antonini*, ab eodem *Thoma* vulgata cum *Historia Translationis S. Antonini*. Lustrali nomine *Antonius*, non vero *Antoninus*, vocatus est. Hinc in ipsius Operum Autographis, *Florentiæ* & alibi asservatis, in Pontificiis Diplomatibus, ac in variis Monumentis antiquis, *Antonius* appellatur, ut alibi notatum fuit. Usu tamen venit, ut *Antoninus* nominatus sit, &, ut erat singularis prudentiæ, *Antoninus Consiliorum* passim audiebat apud omnes. Variis editis Operibus claruit Præsul Sanctissimus, priscis Apostolorum temporum Episcopis jure comparandus, de quo consulendi Scriptores mox laudati. Emendandi tamen *Warthonus*, aliique Sanctum *Antoninum* Sedi *Neapolitanæ* præficientes, ut notat *Echard*. Emendandus ipsemet *Echard*, qui nonnullos sectatus, die duntaxat *X Februarii* Sanctum *Antoninum* ad Sedem *Florentinam* evectum fuisse, censet. *Florentinus* Archiepiscopus die *X* Januarii *MCCCCXLV*, stylo veteri, novo *MCCCCXLVI*, renunciatus certo fuit, ut liquet ex Pontificiis Constitutionibus asservatis in Archivo Ordinis. Brevitatis gratia constitutiones illas missas facio, sed notandum, quod una inscribitur. *Dilecto filio Antonio de Florentia Electo Florentin.* Sic incipit: *Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem, bonæ memoriæ Bartholomæo Archiepiscopo Florentin. regimini Ecclesiæ Florentin. præsidente, Nos, cupientes &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Teque illi præficimus in Archiepiscopum & Pastorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLVI) *Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CC fol. 166.* Alia sic inscribitur. *Dilectis filiis Universis Vassallis Ecclesiæ Florentin.* Sic incipit: *Divina disponente clementia &c. Postmodum vero prædicta Ecclesia per obitum ejusdem Bartholomæi Archiepiscopi &c. Demum ad dilectum filium Antonium de Florentia, Electum Florentin., tunc Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLVI) *Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo.* Ex Autographo *Florentiæ* asservato in Cœnobio *S. Marci*.

Anno 1446 Die 10 Januarii.

EPISCOPI.

Anno 1431 Die 16 Aprilis.

F. Johannes de Podio, Episcopus Caturcen., seu Cadurcen., vulgo *Cahors*, in Aquitania, sub Archiepiscopo Bituricensi. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag.* 24. Hujus Episcopi meminerunt auctores *Galliæ Christianæ in Episcopis Cadurcen.*, sed quia silent, *Johannem* Ordinis Prædicatorum fuisse, hinc a *Fontana*, *Cavalerio* aliisque Scriptoribus qui Episcopos Ordinis recensent, passim omittitur. Nullus etiam ipsi locus inter Inquisitores *Tolosanos*, quorum series exhibetur apud *Percinum* in *Opusculo de Inquisitione Parte III pag* 110, & apud *Fontanam in Theatro Dominicano Parte III De Ministris S. Inquisitionis Cap.III Tit. LXXXIII pag.*614. Ordinis tamen FF. Prædicatorum professor, Inquisitor *Tolosanus*, & Magister in Theologia fuit, ut videre est ex sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Podio Electo Caturcen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex susceptæ servitutis Officio solicitudine pulsamur assidue, ut circa statum Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium quorum cura nobis imminet generalis, solicite intendentes, illis præsertim quæ vacationis incommoda deplorare noscuntur per Apostolicæ Sedis ministerium salubriter succurratur. Dudum siquidem bonæ memoriæ Guillelmo Episcopo Caturcen. regimini Caturcen Ecclesiæ præsidente felicis recordationis Martinus Papa V Prædecessor noster cupiens eidem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni suæ ea vice specialiter reservavit, decernens ex tunc irritum & inane si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero dicta Ecclesia per ejusdem Guillelmi Episcopi obitum, qui extra Romanam Ecclesiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, dictoque Prædecessore, per eum dictæ Ecclesiæ aliter non proviso, sicut Domino placuit, ab hac luce subtracto, Nos divina favente Clementia ad apicem summi Apostolatus assumpti, vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter Romanum Pontificem hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa ulterioris vacationis exponeretur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Inquisitorem Tolosan. juxta morem dicti Ordinis Prædicatorum, Magistrum in Theologia, in Presbyteratus ordine constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo, Sexto decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.VIII fol.*137.

Anno 1431 Die 13 Julii.

F. Walterus de Leycestria, Episcopus Roffensis, vulgo *Rochester*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Diploma, quo renunciatus fuit Episcopus, hujus tenoris est. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Waltero de Leycestria Electo Roffen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Mauritio Episcopo Roffen. regimini Roffen. Ecclesiæ præsidente felicis recordationis Martinus Papa Quintus Prædecessor noster cupiens eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni suæ ea vice specialiter reservans, decrevit ex tunc irritum, & inane si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero Ecclesia præfata per obitum ejusdem Mauritii Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, dictoque Prædecessore, per eum aliter de provisione dictæ Ecclesiæ non disposito, sicut Domino placuit, ab hac luce subtracto, Nos Divina favente gratia ad Apicem summi Apostolatus assumpti, cum a nonnullis revocaretur in dubium, an aliquis post dicti Prædecessoris obitum præter Romanum Pontificem de provisionibus Ecclesiarum per ipsum Prædecessorem dispositioni suæ reservatarum, & quæ tempore obitus hujusmodi sic reservatæ vacabant &c. remansisse, & remanere per hujusmodi reservationem & decretum affectas, Nullumque de illis præter Romanum Pontificem hac vice se intromittere potuisse, vel posse quoquomodo, ac decernimus irritum & inane si quid in contrarium per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan erat tunc, vel in posterum contingeret attentari, ac ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter Romanum Pontificem hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, declaratione, & decretis obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longioris vacationis exponeretur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Primo, Tertio Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XVI fol.* 290.

F. Gil-

Digitized by Google

F. Gillerius, vel Guillerius, Balam, Antissiodorensis, Episcopus Ebronensis, alias S. Abrahami, in Palæstina, sub Jerosolymitano Patriarcha. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXXXVIII pag. 333. Cavalerius Tomo I pag. 234 num. LXVII.* Ecclesiis *Bethleemitanæ*, & *Ebroicensi* præfuisse *Gillerium*, hac in *Appendice* dicetur.

Anno circiter 1431.

F. Johannes de Opatowice, Polonus, Episcopus Chelmensis, vulgo *Chelm*, & *Chielmnick*, in Russia nigra, sub Archiepiscopo Leopolitano. *Dominicus Frydrychowicz* in libro cui titulus: *S. Hyacinthus Poloniæ Patronus &c. pag. 225, Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXIII pag. 166, ex Bzovio de Rebus gestis in Polonia. Cavalerius Tomo I pag. 236 num. LXXIII.*

Anno circiter 1431.

F. Hermannus de Gherden, Episcopus Citrensis, vulgo *Chitro*, in Macedonia, sub Archiepiscopo Thessalonicensi. Nunc Metropolis est *Citrensis* Ecclesia. Hunc Episcopum non norunt *Fontana* in *Theatro Dominicano*, *Cavalerius &c.* Successit *Johanni* Episcopo *Citrensi*, ut ex hoc Diplomate constat. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermanno de Gherden Electo Citren., Salutem &c. Summi dispositione Rectoris ad regimen universalis Ecclesiæ deputati, curis assiduis angimur, & assidua meditatione pulsamur, ut opem, & operam, quantum nobis ex alto conceditur, impendamus, quod Orbis Ecclesiæ universæ Pastorum regiminibus destitutæ per nostræ providentiæ ministerium viris committantur idoneis, qui sciant, velint, & valeant Ecclesias ipsas eis commissas studiose regere, & feliciter gubernare. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Citren. regimini Citren. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam, utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero prædicta Ecclesia per obitum ejusdem Johannis Episcopi qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Priorem domus in Wanberah Ordinis Fratrum Prædicatorum Padeburnen. Diœcesis, Baccalarium in Theologia, Ordinem ipsum expresse professum, & in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica &c. præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem dictæ Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Septimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico.

Anno 1432 Die 26 Martii.

F. Julianus Tallada, Episcopus Laodicen., seu Laodicien., in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. Nunc Metropolis est Laodicensis Ecclesia. De *Juliano* isto altum silentium apud *Fontanam*, *Cavalerium &c.* Episcopus certe fuit, ut ex sequenti Diplomate videre est. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano Tallada Electo Laodicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Laodicen. regimini Laodicen. Ecclesiæ præsidente Nos cupientes ipsi Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem & idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Johannis Episcopi qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Magistrum in Theologia, in Presbyteratus ordine constitutum, Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, sicut apud nos fide digna testimonia perhibentur, insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum, accepta, de eorundem Fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolica, providemus, Teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Quarto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico.

Anno 1432 Die 12 Julii.

Digitized by Google

Anno 1432. F. Andreas Dias, Ulyssipponensis, Episcopus Megarensis, in Achaia, sub Archiepiscopo Corinthio, vel Atheniensi, ut nonnullis placet. *Cavalerius Tomo I pag.228. num.LII, ex Fontana in Monumentis Dominicanis. Eebard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.26, ex Souza Histor. Provinciæ Portugalliæ Parte I Lib.III Cap.XXXVI fol.193.*

Anno 1432 Die 23 Julii. F. Augustinus de Caffa, Episcopus Soldaiensis, vulgo *Soldaia*. Hinc *Soldagiensis*, & *Soldayensis* etiam scribitur, ut videre est ex Diplomatibus mox transcribendis. Unum datum fuit *MCCCCXXXII* die *XXIII* Julii, alterum die *XIV* Octobris. In isto Diœcesis *Soldaiensis* sita dicitur in *Armenia Majori*. Ubi notandum quod *Armenia Major* hic late sumitur, ut nonnullis antiquis familiare fuit. Urbs enim *Soldaiensis* est in *Taurica*, inter *Caffam*, & Promontorium *Inkermen*. Ille ipse est *Augustinus*, de quo multum laborat *Cavalerius Tomo I pag.229 num.LIII*, cujus hæc verba: *F. Augustinus, cujus patriam, & cognomen nescimus, ab Eugenio IV die XVIII Augusti MCCCCXXXII, uti Fontana docet in Theatro pag.297 ex Bzovio, renuntiatus fuit Episcopus Soldarensis, vel Soldanensis sub Metropoli Cimbaliensi, seu Cambaliensi apud Tartaros in Asia. Verum Soldariensis, vel Soldaniensis hæc Sedes ab aliis Archiepiscopalis fertur.* Hæc ille, ubi dies, Sedis nomen, & situs emendandi sunt ex sequentibus Constitutionibus. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Augustino de Caffa Electo Soldagien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis quem Pastor ille cælestis, & Episcopus animarum, potestatis sibi plenitudine tradita, Ecclesiis prætulit universis, plena vigiliis solicitudo requirit, ut circa cujuslibet statum Ecclesiæ sic vigilanter excogitet, sicque prospiciat diligenter, quod per ejus providentiam circumspectam Ecclesiis singulis Pastor accedat idoneus, & Rector providus deputetur, per quem Ecclesiæ ipsæ superni favoris auxilio suffragante votivæ prosperitatis successibus gratulentur. Dudum siquidem bonæ memoriæ Ludovico Episcopo Soldagien. regimini Soldagien. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum & inane si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Postmodum vero eadem Ecclesia per ipsius Ludovici Episcopi obitum, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice disponere potuit sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de eorundem Fratrum nostrorum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico. In alia vero Constitutione sic legitur. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Augustino Episcopo Soldayen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam Nobis & Apostolicæ Sedi devotam, tuis exigentibus meritis, paterna diligentia prosequentes, libenter illa tibi concedimus quæ tuis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Tuis itaque in hac parte supplicationibus inclinati, ut unum de quacunque domo Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem in Sacerdotio constitutum, ad hoc tamen voluntarium, cum, sicut asseris, in partibus Armeniæ majoris in quibus Soldayen. Ecclesia, cui præesse dignosceris, sita est, Catholici seculares commode haberi non possunt, recipere, & in tuum Capellanum, & socium pro dicendis horis canonicis, & divinis celebrandis officiis retinere, dictusque Frater domum de qua ipsum receperis absque sui superioris licentia exire, tecumque in dicta Ecclesia residere, libere, & licite valeat, ita tamen quod idem Frater habitum dicti Ordinis retinere, & juxta illius instituta regularia vivere teneatur, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, tibi, qui etiam dicti Ordinis Professor existis, plenam, & omnimodam & illi licentiam tenore præsentium elargimur. Nulli ergo &c. Nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico. *Lib.26. fol.83.*

Anno 1433 Die 6 Martii. F. Sebastianus Abbatis, Episcopus Galtillien., seu Gatellen. vulgo *Gatelli*, sub Patriarcha Constantinopolitano. Hujus Episcopi meminit *Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap.LXXIII pag.219*, ubi narrat, quod Episcopus iste *Valentiæ*, in *Hispania Tarraconensi*, degebat anno *MCCCCXXXIX* Die *VIII* Junii. Ceterum scribens hispanice, *Diago* Sebastianum vocat Episcopum *de gracia*, quibus verbis id unum docet, quod *Sebastianus* Episcopus fuit *in Partibus*, ut vulgo loquuntur. Hinc tamen *Fontana*, *Cavalerius*, aliique, de quibus in *Appendice ad Pontificatum Nicolai V* dicetur, sic hallucinati sunt, quod *Sebastianum* creaverint Episcopum *Gratiensem*. Ubinam sederit habetur ex hoc Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sebastiano Abbatis Electo Galtillien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus &c. per obitum Guillelmi Episcopi &c. regimini Ecclesiæ Galtillien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni &c.*

de-

Digitized by Google

decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Oulielmi Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & Theologiæ Professorem, in Sacerdotio constitutum cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circunspectione aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Secundo (Stylo Bullarum æræ communis MCCCCXXXIII) *Pride Nonas Martii, Pontificatus nostri, Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Libro III fol.353.*

F. Bartholomæus de Sancto Ypolito, seu Hippolyto, Episcopus Grenelandien., seu Gronelandien., vulgo *Groenlandt*, & *Groenlande*, in ejusdem nominis Regione terræ Arcticæ sub Archiepiscopo Nidrosiensi. De hoc Episcopo silent *Fontana, Cavalerius*, aliique. Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomæo de Sancto Ypolito electo Grenelandien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Grenelandien. Ecclesiæ præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per ipsius Nicolai qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relationibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem in Theologia Bacallarium & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia & temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Laurentium in Damaso Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo tertio, Octavo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno tertio* Ex Archivo Apostolico *lib 53. fol.212.*

Anno 1433 Die 24 Septembris.

F. Johannes Volidire, a S. Leone nuncupatus, ex Episcopo *Leonensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Martini V pag.709 Tomo II* dictum fuit, Episcopus Venetensis, *Vannes*, in Britannia Minori, sub Archiepiscopo Turonensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DCXXIII pag.318, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.239 num.LXXXIV.*

Anno 1433.

F. Laurentius Pignon, Burgundus, alumnus Senonensis Cœnobii, ex Episcopo *Bethleemitano*, ut in *Appendice ad Pontificatum Martini V pag.704 Tomo II* videre est, Episcopus, Antissiodorensis, *Auxerre*, in Gallia, sub Archiepiscopo Senonensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.XXXIX pag.145, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.244 num.XCVII. Echard Tomo I Scriptor.Ord.ad an. MCCCCXLVI pag.804*, ex variis antiquis Monumentis.

Anno 1434.

F. Petrus de Astigio, Episcopus Almeriensis, *Almeria*, in Hispania Bætica, sub Archiepiscopo Granatensi. Hunc Episcopum non norunt *Fontana, Cavalerius*, aliique. Ipsius mentio in sequenti Constitutione. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Astigio Electo Almerien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad regimen universalis Ecclesiæ Divina dispositione vocati &c Cum itaque Ecclesia Almerien., cui bonæ memoriæ Jacobus Episcopus Almerien. dum viveret præsidebat, per obitum ipsius Episcopi qui antequam felicis recordationis Martinus Papa V Prædecessor noster ad apicem summi Apostolatus assumeretur extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacaverit, & vacet ad præsens, Nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ, quæ in Partibus infidelium constituta existit, ne prolixioris vacationis incommodis exponatur, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac in Theologia Professorem, & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & dictis Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ &c. Si ex quavis causa ejus provisio hujusmodi ad Sedem Apostolicam specialiter, vel generaliter pertineat, de ipsorum Fratrum nostrorum consilio auctoritate apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in virtute illius a quo universorum dona charismatum proveniunt confidentes, quod gratia tibi assistente Divina circa reductionem insi-*

Anno 1434 Die 19 Februarii.

Digitized by Google

infidelium eorundem non solum doctrina verbi, sed exemplo boni operis laborabis, ipsaque Ecclesia per tuæ circumspectionis industriam, & studium fructuosum regetur utiliter, & prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expedicas te ad dictam Ecclesiam conferas & resideas personaliter in eadem, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Almerien. Pontificalia nequeas exercere. Jugum igitur &c. Datum Romæ apud Sanctum Grisogonum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Tertio (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXIV) *Undecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XLI fol.37*. Notandum, quod *Infideles* de quibus loquitur hæc Constitutio, erant *Mauri*, qui tunc ibidem grassabantur.

Anno 1434 Die 16 Aprilis.

F. Bartholomæus de Rimbertinis, Episcopus Argolicensis, *Argo*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Is ipse est *Bartholomæus Lapaccius*, seculo XV Ecclesiæ columen, ac præclarum Ordinis & ævi sui sidus, quem *Verbi Ducem*, & *Tubam celebrem* vocabat *Eugenius IV*, ut docent Auctores mox laudandi. In duos, tresve, plerique *Bartholomæum* nostrum multiplicant, uti notat *Echard*. Ipsi nomen *Bartholomæus*, ut variis monumentis evincitur, & in confesso est apud omnes. *Dominicus* etiam quandoque vocatur, ut ex *Monaldo, Badio, & Pacciantio*, demonstrat *Echard*. Ex patria nonnunquam cognominatur *de Florentia*, ut videre est apud *S. Antoninum Histor. Parte III Tit. XXII Cap. XI.* Aliquando *Lapaccius*, sæpius *de Lapaciis* nuncupatur, ut liquet ex monumentis quæ transcribit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVI pag.834. &c. Ubertinus* a *Badio* dicitur. *Rambertinus* ex antiquo *Ms.* nominatur a *Tomasino* in *Indice Librorum Cardinalis Bessarionis*, *Rimbertinus* appellatur in ejusdem Bartholomæi libro *de sensibilibus deliciis Paradisi &c.* Prodiit *Venetiis* anno *MCCCCXCVIII.* Cognomen tandem *de Rimbertinis* habet in Diplomate mox exscribendo. Quod unus & idem tot illis nomenclaturis donatus sit, ex eo probatur, quia scriptores coætanei, antiqua Monumenta, ipsiusque *Bartholomæi* opera manuscripta, variis illis cognominibus vocant *Bartholomæum* Ordinis Prædicatorum *Argolicensem* primo, deinde *Cortonensem*, postea *Coronensem* Episcopum, qui *Eugenio IV*, & *Nicolao V* Summis Pontificibus, florebat. De *Cortonensi* & *Coronensi*, Sedibus, quibus præfuit *Bartholomæus*, dicetur postea. Nunc de *Argolicensi* loquendum. Illi Ecclesiæ jus dixisse *Bartholomæum*, docent ex recentioribus *Plodius*, & *Fernandez*. Ipsos, ægre tamen, excipiunt *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. L pag.130*, & *Cavalerius Tomo I pag.271 num. CCI*, in nota marginali. *F. Bartholomæum Lupatium* (en novum cognomen) *de Ubertinis, Florentinum*, inquit Fontana, *virum sui seculi in Orbe Christiano famosum, ex Magistro Sacri Palatii Argolicensem Episcopum evasisse, Eugenio Papa IV promovente, asserunt Plodius Parte II Lib. III, & Fernandez in Episcopis Italis: veruntamen fides sit apud ipsos.* Id sane minime dubium, uti probat *Echard* mox laudatus. Emendandus tamen *pag.835* ubi *Bartholomæum* anno duntaxat *MCCCCXLIII* Episcopum *Argolicensem* consecratum fuisse, docet. Cur omnes illi Scriptores erraverint, id fuit in causa, quod, *Echard, Fontana, Plodius, Fernandez, Cavalerius*, aliique *Bartholomæum* Magistro Sacri Palatii *Johanni de Turrecremata* successisse, putaverint. Cum autem *F. Johannes de Turrecremata* anno duntaxat *MCCCCXXXIX* ex Magistro Sacri Palatii Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis creatus sit, hinc quisque, pro viribus nodum solvere tentans, novas obduxit tenebras. Sed distinguendum *Magistros Scholarum Sacri Palatii Apostolici* a *Magistris* ejusdem *Sacri Palatii*. Magistri Scholarum S. Palatii Apostolici, ut alibi notatum fuit, ii dicebantur, qui scholas illas habebant in sacro Palatio, quæ nunc Romæ sunt in Gymnasio, cui a *Sapientia* nomen est. Omnium Ordinum, *Prædicatorum*, *Minorum* &c. Doctores id munus obire poterant. Officio Magistri Sacri Palatii, quod describitur ab *Eugenio IV* in *Constitutione CLXV pag.81* hujusce *III Tomi*, soli Fratres Prædicatores ab illo munere constituto ad hanc usque diem functi sunt. Magister Sacri Palatii per id tempus erat F. *Johannes de Turrecremata*. Hoc enim munere donatus fuit ab anno *MCCCCXXXI* ad annum usque *MCCCCXXXIX*, ut videre est apud *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVIII pag. 837*. Hoc autem anno MCCCCXXXIV *Bartholomæus* noster Magister erat scholarum sacri Palatii Apostolici, ut ex hac Constitutione probatur. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomæo de Rimbertinis Electo Argolicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem Romani Pontificis &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Francisco Episcopo Argolicen. regimini Argolicen. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem. & idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane si secus super his, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter per quoscunque contingeret attentari Postmodum vero dicta Ecclesia per obitum ejusdem Francisci Episcopi qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus hac vice præter nos se intromittere potest, neque potuit, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, in Sacerdotio constitutum, ac Magistrum Scholarum Palatii Apostolici, & Capellanum nostrum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos &c. familiari experientia notum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam. & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Grisogonum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Sextodecimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.51. fol.276.*

F. Pe-

F. Petrus Justinianus, Episcopus Petenen., seu Petinen., vulgo Pedena, in Istria, sub Patriarcha Aquilejensi. Illum crediderim Petrum de Venetiis Episcopum Petinensem, de quo Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXII pag. 263, ex Taegio, & Ughello, ac Cavalerius Tomo I pag. 37 num. LXXVII. Quod cognomento Justinianus fuerit, liquet ex hac Constitutione. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Justiniano electo Petenen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Petenen. regimini Ecclesiæ Petenen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Nicolai Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem & in Presbyteratus ordine constitutum, cui de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentium meritorum accepta eidem Petenen. Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate nostra, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam, regimen & administrationem ejusdem Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Florentiæ Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Tricesimo quarto, Quarto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. LIII fol. 269. Anno 1434 Die 10 Septembris.

F. Laurentius de Cardis, Episcopus Sagonensis, Sagona, in Corsica, sub Archiepiscopo Pisano. Hunc Episcopum non novit Ughellus in Italia Sacra. Omittitur a Fontana in Theatro Dominicano. Laurentius Cardonius vocatur quidem a Razzio, Lopez, & Plodio quos excipit Cavalerius Tomo I pag. 246 num. CVI, sed Razzius ipsum præficit Ecclesiæ Savonensi in Liguria: Lopez ipsum constituit Episcopum Sagonensem, in Corsica, Plodius autem & Cavalerius incerti sunt quid eligere possint. Litem dirimit sequens Constitutio. Cum enim Laurentius ibi dicatur, successisse Gabrieli, a Sagonensi ad Ecclesiam Forosemproniensem translato, & habeantur ex tabulis Ecclesiarum Sagonensis in Corsica, & Forosemproniensis, vulgo Fossembrone, in Umbria, Gabrielem, Ordinis S. Benedicti Monachum, Sagonæ, & Fori-Sempronii hoc anno sedisse. Hinc liquet, Laurentium nostrum Sagonensem, non vero Savonensem Episcopum fuisse. Ejusdem Gabrielis meminit Ughellus in Episcopis Sagonen. Tomo III Italiæ Sacræ pag. 517. ad annum MCCCCXXXII, & in Episcopis Forosempronien. Tomo II pag. 833. Editionis II. Verum, quod idem Præsul, de una ad alteram translatus utrique Sedi præfuerit, non dicit. Errat, non in anno MCCCCXXXIV, sed in die XIX Novembris, quo Gabrielem Episcopum Forosemproniensem adlectum fuisse, docet. Aliud ipsi cognomen imponit, & ita silet, quod Episcopus iste Forosemproniensis Ordinis S. Benedicti alumnus fuerit, ut argumento sit, quod Ughellus Gabrielem Forosemproniensem distinxerit a Gabriele Ordinis S. Benedicti Episcopo Sagonensi. Hæc omnia sequentibus Diplomatibus illustrantur. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laurentio de Cardis Electo Sagonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Nunc Ecclesia Sagonen. ex eo vacante quod nos hodie Venerabilem Fratrem nostrum Gabrielem Forisempronien., tunc Sagonen. Episcopum apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo quo dictæ Ecclesiæ, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Ecclesiam Forisempronien. tunc pastore carente duximus auctoritate Apostolica transferendum, præficiendo eum illi in Episcopum, & pastorem, Nos ad provisionem dictæ Ecclesiæ Sagonen. &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum dictis Fratribus habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in Theologia Magistrum, & in Sacerdotio constitutum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ Sagonen., de dictorum Fratrum nostrorum consilio auctoritate præfata providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & pastorem, curam, & administrationem dictæ Ecclesiæ Sagonen., tibi in spiritualibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. Nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo quarto, Quarto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. LIII. fol. 296. In alio vero sic legitur. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laurentio Electo Sagonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exigit tuæ devotionis affectus &c. Cum itaque, sicut exhibita nobis petitio tua continebat, tu de cujus persona nuper Ecclesiæ Sagonen. tunc vacanti, te illi in Episcopum, & Pastorem præficiendo providimus, ad Ordinem Fratrum Prædicatorum, cujus Professor existis, singularem, ut asseris, geras devotionis affectum, cupiasque unum, vel duos Fratres ejusdem Ordinis professores, viros utique honestate conspicuos, ac scientia, & moribus eruditos, tecum pro legendis horis Canonicis, & alias in tuis servitiis retinere Nos tuis in hac parte supplicationibus inclinati, ut Fratres hujusmodi unum, vel duos tantum, in domo tua Episcopali recipere, & ad hujusmodi tua servitia retinere, eisque, ut, superiorum suorum petita licet non obtenta licentia, loca, & claustra ipsorum exire, & ad servitia tua accedere, ac tecum in illis in domo tua præfata, & penes eandem Ecclesiam remanere, libere, & licite valeant, Constitutionibus & ordinationibus Ecclesiæ, & Ordinis prædictorum, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, tibi, & eis plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiam elargimur. Volumus autem, quod dicti Fratres in habitu, & professione eorum re- Anno 1434 Die 29 Octobris.

remaneant, & horas canonicas extra dictam Ecclesiam juxta dicti Ordinis, in illa vero juxta ipsius Ecclesiæ ritum, & consuetudinem teneantur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentiæ Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quarto, Quarto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno quarto. Ex Archivo Apostolico *Libro XLIII fol.225.*

Anno 1434 Die 22 Decembris. F. Gundisalvus de Curiola, Episcopus Augurien., seu, quantum conjectura consequi possum, Augurien., Ancyranus nempe, vulgo *Anguri*, rectius *Angyra*, in Prygia, sub Archiepiscopo Hierapolitano. Episcopus *Anguriensis* renunciatus est *Gundisalvus* Diplomate dato *XI* Kalendas Januarii *MCCCCXXXIV*, Pontificatus *Eugenii IV* Anno Quarto. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gundisalvo de Curiola, electo Augurien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c.* In Archivo Ordinis asservatur Exemplar ex Archivo Apostolico *Lib.LI fol.249.* Cuidam Francisco successit *Gundisalvus* noster. Id certum ex Diplomate mox laudato, sed ubinam sit hæc *Anguriensis* Sedes, non facile dictu. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXIV pag.134, ex Fernandez, & Plodio, Cavalerius Tomo I pag.233 num.LXIV, & Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.414* Gundisalvum istum nominant *Consalvum Anglum.* Addunt *Fernandez, Plodius, Cavalerius, & Fontana,* quod hæc Sedes est in *Anglia.* Ipsius tamen nulla mentio in Tabulis Ecclesiasticis *Angliæ*, quas consulere potui, nec hujus nominis *Angliæ* civitatem novi.

Anno 1434. F. Nicolaus Urbinas, Episcopus Acerranus, *Cerra*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Neapolitano. *Ughellus in Episcopis Acerranis Tomo VI Italiæ Sacræ pag.*219 *Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.VI pag.*114. *Cavalerius Tomo I pag.*234 *num.LXVIII.*

Anno 1434. F. Benedictus de Paconeto, alumnus Provinciæ Regni Neapolitani, Episcopus Ariensis, in Græcia, suo Archiepiscopo Cretensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V. Tit.LI pag.*130, *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.*241 *num.XCI.* Ad Ecclesiam *Balneoregiensem* translatus fuit, ut in hac *Appendice* dicetur.

Anno 1435 Die 10 Octobris. F. Johannes Feyre, Episcopus Sodorensis, seu Soderensis, in Scotia, sub Archiepiscopo Glascoviensi. Ignotus iste *Fontanæ, Cavalerio*, ceterisque. Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Feyre Electo Sodoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Ricardo Episcopo Sodoren. regimini Sodoren. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes ipsi Ecclesiæ, cum vacaret, per ejusdem providentiam Sedis utilem, & idoneam, præsidere personam, dictæ Ecclesiæ provisionem ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero dicta Ecclesia per obitum ejusdem Ricardi Episcopi qui extra Romanam Curiam decessit vacante, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuerat, sive poterat, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, paternis, & solicitis studiis intendentes de persona quondam Johannis Burwassh Electi Sodoren. ipsi Ecclesiæ auctoritate Apostolica providimus, ac eum illi in Episcopum Pastoremque præfecimus. Cum itaque præfatus Electus interim possessione, vel quasi, regiminis, & administrationis Ecclesiæ prædictæ per eum non habita, nec munere sibi consecrationis impenso, fuerit extra eandem curiam vita functus, Nos ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, præcavere summopere cupientes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Professorem, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circnospectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta ipsi Ecclesiæ de prædictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate præfata, providemus, Teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, dictæ Ecclesiæ, curam, & hujusmodi administrationem tibi in eisdem spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto, Sexto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.LXX fol.*236.

Anno 1435. F. Thomas Tomasinus, Ex Episcopo *Traguriensi*, Episcopus Recanatensis, *Recanati*, & Maceratensis, *Macerata*, in Piceno, sub Archiepiscopo Firmano. *Ughelus Tomo I in Episcopis Recanaten., & in Episcopis Maceraten. Tomo II Italiæ Sacræ pag.*739. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*24. *col.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCLIII pag.*221, *& Tit.CCCCLXXXVIII pag.* 278. *Cavalerius Tomo I pag.*245. *num.CII.* Variis Ecclesiis præfuit *Thomas* iste, *Æmoniensi* scilicet anno MCCCCX, *Polensi* anno MCCCCXX, *Urbinatensi* anno MCCCCXXIII, *Traguriensi* anno MCCCCXXIV, ut videre est in præcedentibus *Appendicibus*, ubi quamplures Auctores laudantur, sed sciendum, quod annorum series sæpius ab illis invertitur. Hinc Scriptores *pag.* 709. *Tomo II* hujus Bullarii citatos sectatus, cum dixissem *Thomam* nostrum anno *MCCCCXXX* renunciatum fuisse *Lesinensem* Episcopum, notavi, consulendam esse *Constitutionem LXV Eugenii IV.* Legitur hæc Constitutio *pag.*49. hujusce *III*
Vo-

Digitized by Google

Voluminis, ubi Nota III probatur, quod vel Thomas noster Lesinensis primo, postea Traguriensis Episcopus fuit, vel Lesinensis Episcopus designatus est quidem Thomas, sed illi Sedi nuncium remisit, & Traguriensi præfuit ad annum MCCCCXXXV, quo Maceratensis, & Recanatensi Episcopus creatus est. Enim vero in Constitutione LXIV Eugenii IV data I Octobris MCCCCXXXV (legitur pag. 47.) Thomas vocatur Episcopus Traguriensis, Generalis Ecclesiæ Florentinæ, præsentaliter Pastore carentis, in spiritualibus & temporalibus administrator &c. & in sequenti Constitutione LXV data XXIX Octobris eodem anno Thomas dicitur Recanatensis & Maceratensis Episcopus, tunc Traguriensis, generalis Administrator Ecclesiæ Florentinæ &c. Quod argumento est, Thomam hoc anno MCCCCXXXV ex Traguriensi ad Recanatensem, & Maceratensem Ecclesias translatum fuisse. Episcopus certe Traguriensis erat anno MCCCCXXXI, ut constat ex Sequenti Diplomate. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Thomæ Episcopo Tragurien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam, tuis exigentibus meritis, paterna benevolentia prosequentes, illa tibi libenter concedimus, quæ tibi fore conspicimus opportuna, tuis igitur in hac parte supplicationibus inclinati, tibi qui Professor Ordinis Prædicatorum existis, assumendi, & tecum retinendi, ad tua obsequia, & sub tua obedientia, duos Fratres dicti Ordinis, quos ad hoc duxeris eligendos, ipsosque ad Romanam Curiam, & quæcunque alia loca, prout, & quoties tibi expediens fuerit, transmittendi, ac ipsis Fratribus pro tempore eligendis præmissa faciendi, ipsosque Fratres semel per te electos, si tibi videbitur, ad dictum Ordinem remittendi, & alios duos dicti Ordinis, quoties tibi placuerit, de novo recipiendi, & tecum, quoad vixeris, retinendi, quibuscunque privilegiis, vel indulgentiis, prædicto Ordini, vel ejus Fratribus ab Apostolica Sede concessis, necnon statutis, & consuetudinibus prædicti Ordinis nequaquam obstantibus, plenam, & liberam tenore præsentium concedimus facultatem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo primo, Decimo octavo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno primo. Ex Archivo Apostolico Lib. 14. fol. 285. Ecclesiis Belunen., & Feltren. jus dixisse Thomam, hac in Appendice videbitur.

Anno 1436 Die 10 Februarii.

F. Johannes Heyterbach, Episcopus Adrimitanus: Fortassis Adramyttenus, vulgo Landramiti, Turcis Eudromit, in Phrygia, sub Archiepiscopo Ephesino, vel Adrumetanus, in Africa, sub Archiepiscopo Carthaginensi. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. Diploma, quo renunciatur Episcopus, hujus tenoris est. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Heyterbach Electo Adrimitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Henrico Episcopo Adrimitan. Ecclesiæ Adrimitan. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret per Apostolicæ Sedis providentiam, utilem, & idoneam, præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ Ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Henrici Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem. de qua nullus præter Nos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne ipsa Ecclesia longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacra Theologia Magistrum, in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ Adrimitan., de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in eisdem spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVI) Quarto idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Libro 70. fol. 270.

Anno 1436 Die 5 Martii.

F. Thomas Thinton, Episcopus Bangorensis, Bangor, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. Successit Johanni nostro Gilbert, ut videre est ex hoc Diplomate, quod transcribitur, quia Fontana, Cavalerius, aliique Thomæ non meminerunt. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. dilecto filio Thomæ Thinton Electo Bangoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Bangoren. regimini Bangoren. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per ipsius providentiam Sedis utilem, & idoneam, præesse personam, dictæ Ecclesiæ provisionem ordinationi & dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane si secus super his per quoscunque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero prædicta Ecclesia per obitum ejusdem Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam. cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, cui de literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam,

meritorum accepta præfata Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCXXXVI) *Tertio Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 113. *fol.* 100.

Anno circiter 1436. F. Siffridus Teuto, Episcopus Cyrensis, aliis Cyrrensis, vulgo *Quars*, olim *Carlu*, in Syria, sub Archiepiscopo Hierapolitano, vulgo *Alep*, in Patriarchatu Antiocheno. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLIX pag.* 820, ex *Trithemio, Lusitano, Simlero, Eyseingrenio, Pio*, seu *Plodio, Fontana, Altumura* qui *Siffridum* ad annum *MCCCCLXX* rejiciunt. Ipsis suffragatur *Cavalerius Tomo I pag.* 180 *num. CCXV*. Sed notandum, quod *Siffridus* noster Suffraganeus, ut loquuntur, seu pastoralis curæ Vicarius, fuit *Theodorici* Archiepiscopi *Moguntini*, qui Sedit ab anno *MCCCCXXXVI* ad *MCCCCLIX*. Licet igitur *Siffridus* superstes fortassis fuerit anno *MCCCCLXX*, Episcopus tamen jam antea renunciatus erat. Hallucinantur etiam *Trithemius*, aliique, qui *Siffridum* vocant Episcopum *Cyrenensem*. Sedes enim *Cyrenensis*, olim vulgo *Corene*, nunc *Calroan*, in *Africa*, Archiepiscopalis est: & *Siffridus* in antiquis monumentis quæ refert *Echard*, dicitur *Episcopus Cirensis*, non vero *Cyrenensis*. Vide quæ de *Syfrido Piscatoris* hac in *Appendice* notantur in Episcopis anni *MCCCCXLVI*.

Anno 1436 Die 3 Septembris. F. Nicolaus Odalil, *multiplicium virtutum meritis insignitus*, ut loquitur *Eugenius IV* in Diplomate, quo Nicolaus renunciatur Episcopus Achadensis, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. *Fontana in Monumen. Dominicanis Parte III Cap. I ad annum MCCCCXXXVI pag.* 330, *ex Eugenii IV Constitutione data tertio Nonas Septembris, Pontificatus anno Sexto. Cavalerius Tomo I pag.* 232 *num. LVIII*.

Anno 1436 Die 8 Octobris. F. Angelus de Bononia, Episcopus Veglen., seu Veglanen., Veglen., & Veglien., vulgo *Veggia, Veglia*, & *Vegla*, Slavis *Kirk*, in ejusdem nominis Insula maris Adriatici, sub Archiepiscopo Jaderensi. Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque. Successit *Angelus* noster cuidam *Nicolao*. Hinc dubium subnasci potest, utrum scilicet *Vegliensis* Episcopus fuerit *Angelus* in *Apulia*, ubi Sedes *Vigiliensis*, nonnullis *Veglien.*, vulgo *Biseglia*, & *Veglia*, sub Archiepiscopo *Tranensi*. Ibi per id tempus Sedisse *Nicolaum* quendam, docent *Ughellus*, & *Saruellius* in *Episcopis Vigilien.* Sed ad annum usque *MCCCCXLII* Episcopum fuisse *Nicolaum*, auctores sunt Scriptores mox laudati, qui *Angelum de Bononia* non norunt. Quapropter ipsum *Vigilienses* inter Episcopos recensere non auden. Quod Episcopus *Veglensis* fuerit, constat ex hoc Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Angelo de Bononia Electo Veglen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad exequendum Pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Veglen. regimini Veglen. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & provisioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Nicolai Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & in Theologia Magistrum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis: quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Sexto, Octavo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 81. *fol.* 69.

Anno 1436. F. Leonardus, vel Lambertus, ut a nonnullis nominatur, cognomento de Solis, Episcopus Andrensis, *Andro*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi, sub Archiepiscopo Naxensi. *Cavalerius Tomo I pag.* 232. *num. LIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcopor. pag.* 26. *col. II, & ad annum MCCCCXXXVI pag.* 790 *col. II.*

Anno 1447 Die 15 Aprilis. F. Georgius, Episcopus Sibenicensis, vulgo *Sebenico*, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Spalatensi, Hunc omittunt *Fontana, Cavalerius &c.* Episcopus renunciatus fuit hocce Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Georgio Electo Sibenicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad exequendum Pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Bogdano Episcopo Sibenicen. regimini Sibenicen. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super*

bis

Illa per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Bogdani Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum Pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesiæ reservationis, & decreti prædictorum forsan ignari, vocatis omnibus, qui potuerunt, debuerunt, ac etiam voluerunt electioni hujusmodi interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes, nimirum te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem in Theologia Magistrum, & in Presbyteratus ordine constitutum, in eorum, & dictæ Ecclesiæ Episcopum concorditer elegerunt licet de facto, tuque reservationis, & decreti præfatorum similiter inscius electioni hujusmodi illius tibi præsentato decreto, consensisti similiter de facto, & demum reservatione, & decreto ad tuam deductis notitiam, hujusmodi electionis negotium proponi fecisti in Consistorio coram nobis. Nos igitur electionem ipsam, & quæcunque inde secuta ut pote post, & contra reservationem, & decretum prædicta de facto, ut præmittitur, attentata, irrita prout erant, & inania reputantes, ac ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus, necnon dictorum Capituli te eligentium concordi voluntate debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem de dictorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Decimo Septimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 89. *fol.* 251.

F. Petrus de Cruce, Episcopus Tiberiaden., in Palæstina, sub Archiepiscopo Nazareno. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Hocce Diplomate constitutus fuit Episcopus. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Cruce Electo Tiberiaden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem Johanne Episcopo Tiberiaden. regimini, Tiberiaden. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per ipsius providentiam Sedis utilem, & idoneam præesse personam, dictæ Ecclesiæ provisionem ordinationi, & dispositioni, nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero per obitum ejusdem Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longa vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & in Theologia Professorem, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem tibi in eisdem spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quinto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro* 89. *fol.* 307. Anno 1437 Die 9 Augusti.

F. Hugo de Shenheim, Episcopus Nicopolitanus. Quænam sit hæc Sedes, definire non ausim. Enim vero, ut notatum fuit *Tomo II pag.* 530, hujus nominis variæ sunt Urbes. Alia est in *Palæstina*, sub Patriarcha *Jerosolymitano*, alia in *Armenia Minori*, sub Archiepiscopo *Sebastensi*. Est etiam *Nicopolis Epiri*, sub Archipræsule *Naupactensi*. Est & *Nicopolis* in *Mysia*. Ceterum hujus Episcopi, quem *Fontana, Cavalerius*, ceterique non norunt, meminit sequens Diploma. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hugoni de Shenheim Electo Nicopolican., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Attenta considerationis intuitu &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Wenzeslao Episcopo Nicopolitan. regimini Nicopolitan. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Wenzeslai Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante, Nos, vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & filicem, de qua nullus præter nos hoc vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longa vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, & in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c.* Anno 1437 Die 9 Augusti.

Da-

Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quinto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico *Lib.LXXXIX fol.262.*

Anno 1437. Die 13 Septembris. F. Johannes de Curali, Episcopus Embronensis, seu Imbronensis, vulgo *l'Embro*, vel *Lembro*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Curali Electo Embronen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Episcopo Embronen. Ecclesia Embronen præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per ipsius providentiam sedis utilem, & idoneam, præsidere personam, dicta Eclesia provisionem ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum præfati Episcopi, qui extra Romanam Curiam decessit, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesia personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & in Theologia Professorem, necnon in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesia de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem ejus curam in spiritualibus, & temporalibus tibi plenarie committendo. In illo &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.98. fol.287.*

Anno 1437. F. Nicolaus, Episcopus Sarreptanus, seu Sareptanus, in Phœnicis, sub Archiepiscopo Tyrio. Nec istum norunt *Fontana*, *Cavalerius &c.* Legendæ sequentes Constitutiones, & notandum, quod olim sub *Nazareno*, nunc *Sareptanus* Episcopatus est sub Archiepiscopo Tyrio. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao Electo Sarreptan. Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sincera devotionis affectus &c. Nuper siquidem Ecclesiæ Sarreptan. tunc Pastore carenti de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate apostolica providendum. præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris, in quibus etiam voluimus, quod quamprimum literas Apostolicas super provisione, & perfectione hujusmodi expeditas haberes, ad præfatam Ecclesiam accederes, & apud illam personaliter resideres, quodque extra tuam Civitatem, & Diœcesim, Pontificalia officia exercere nequires, inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad Ecclesiam præfatam, quæ in Partibus infidelium consistit, nequeas commode accedere, & apud eam personaliter residere, Nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad Ecclesiam prædictam accedere, seu apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Tornacen., dummodo per illorum Diœcesanum ad id requisitus fueris, etiam de illius speciali licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, auctoritate præsentium indulgemus, voluntate prædicta, & Constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque non obstantibus, proviso quod ordinationes Clericorum per te ad quasvis ordinationes promoveri volentium statutis a jure temporibus duntaxat tenere debeas, & prout Ordinationes hujusmodi requirunt successive ordinandos promoveas secundum juris dispositiones, quodque ratione ordinum exhibendorum hujusmodi, aut aliorum, ad Episcopale officium pertinentium, nihil per te, vel alium, directe, vel indirecte recipias, nisi quando te extra Civitatem hujusmodi transferre contingeret, & tunc procurationes in victualibus recipere valeas moderatas, alioquin, si secus egeris, eo ipso te noveris ab officio hujusmodi fore suspensum. Nulli ergo &c. Nostra concessionis & voluntatis infringere &c Si quis &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Quinto Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *lib 92 fol 215.* Aliud vero Diploma hujus tenoris est. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Electo Sarreptan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum Nos pridem Ecclesiæ Sarreptan Pastoris regimine destitutæ de persona tua Nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, Nos ad ea. quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus tenore præsentium facultatem: volumus autem, quod idem Antistes, qui præfatum munus impendet, postquam illud tibi impenderit, a te nostro, & Romanæ Ecclesiæ nomine fidelitatis debitæ solitum recipiat juramentum juxta formam quam sub Bulla nostra mittimus interclusam, ac formam Juramenti, quod te præstare contigerit, Nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium Nuncium quantocitius destinare procuret. Quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Nazareten. cui præfata Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro XCII fol.217.*

F. Jo-

F. Johannes, Episcopus Troianus, Turcis *Eski Stamboul*, in Phrygia, sub Archiepiscopo Cyziceno. Anno 1437.
Illius non meminerunt *Fontana*, *Cavalerius &c.* Quod Episcopus fuerit liquet ex sequenti Diplomate.
Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Electo Troian., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exigit tuae devotionis sinceritas, quam ad nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobaris, ut petitionibus tuis, illis praesertim per quas tuae opportunitati consulitur quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Nuper siquidem Ecclesiae Troian. tunc Pastore carenti de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, auctoritate apostolica, duximus providendum, praeficiendo te eidem Ecclesiae in Episcopum & Pastorem, prout in nostris exinde confectis literis plenius continetur, Cum itaque duae in Ecclesia Domus Fratrum Praedicatorum cujus ordinis Professor existis, perpetuae Capellaniae sine cura, quas ante promotionem, & praefectionem hujusmodi Canonice, ut asseris, obtinebas, prout obtines, per hujusmodi promotionem, & munus consecrationis impendendum tibi vacare sperentur, Nos volentes te, qui etiam in Theologia Magister existis, & ad Ecclesiam tuam praefatam, quae in partibus Infidelium constituta est, accedere, & in ea residere non potes, ut statum tuum decentius tenere valeas de alicujus subventionis auxilio providere, praemissorum intuitu, necnon consideratione venerabilis Fratris nostri Petri Episcopi Albanen. pro te nobis super hoc humiliter supplicantis, favore prosequi gratia speciali, ipsius Episcopi, & tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, ut etiam, postquam munus receperis antedictum, praefatas Capellanias, quarum fructus, redditus, & proventus Triginta librarum Turonen. parvorum secundum communem aestimationem valorem annuum, ut accepimus, non excedunt, quoad vixeris, una cum dicta Ecclesia Troian. in commendam retinere, ac illarum fructus, redditus, & proventus percipere, ipsosque in tuos, & dictarum Capellaniarum usus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeas, non obstantibus, quod Ordinis praedicti Professor existis, & aliis Constitutionibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Domus, & Ordinis praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, de speciali gratia indulgemus. Proviso quod Capellae praedictae debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed earum debite supportentur onera consueta. Nulli ergo &c. nostrae concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Ferrariae Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Octavo, Septimo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo, Ex Archivo Apostolico *Lib.105. fol.296.*

F. Johannes Hispanus, alumnus Salmanticensis Coenobii, Episcopus Benevolensis, vulgo *Benevola*. Anno circiter 1437.
Cavalerius Tomo I pag.233. num.LXII, ex Lopez. Anno *MCCCCXXXVII* die *I* Augusti Sacras Aedes & unum Altare cujusdam Conventus Ordinis *S. Francisci*, permissu *Salmanticensis* Episcopi, solemni ritu consecravit *Johannes*, uti refert *Cavalerius*. Hinc quod Episcopus fuerit, certum. Sed quisnam sit *Benevolensis* Episcopatus, quem *Lopez* alibi *Venevalensem* vocat, me fugit. *Cavalerius* arbitratur, scribendum *Bengalensem*, vulgo *Bengala*, in *India* extra *Gangem*, sub Imperio *Magni Mogolis*. Legerem *Benguelensis*, vulgo *Benguela*. Urbs est in ejusdem nominis Regione *Africa*, in *Aethiopia inferiori*, in Regno *Angola*. Ibi tunc *Hispani*, nunc *Lusitani*, & *Batavi*. Notandum quod *Ulyssippoaensis* Archiepiscopus suos inter *Suffraganeos* recenset Episcopum *Congensem*, vulgo *Congo*, in ejusdem nominis Regno. Situm est in *Africa*. Habet ad austrum *Benguelam*, unde fortassis Episcopatus *Congum* translatus est.

F. Gillerius, vel Guillerius, Balam, Antissiodorensis, ex Episcopo *Ebronensi*, ut in hac *Appendice* Anno 1437.
dictum fuit, Episcopus Bethleemitanus, in Judaea, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXXXVIII pag.141, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.234 num.LXVII*, Episcopus *Ebroicensis* fuit, ut mox dicetur.

F. Petrus de Dursort, Gallus, e nobili gente de Duras, Petragoricensis, *Perigueux*, in Gallia Aquitanica, sub Archiepiscopo Burdigalensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCLXIII* Anno 1438.
pag.263, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.233 num.LXIII. Huic Ecclesiae brevi tempore praefuit vir eruditione, ac pietate venerabilis. *Jacet in choro suae Cathedralis*, ut inquit *Fontana*, ubi sequens Epitaphium:

Praesul erat Petrus, jacet hic in pulvere pulvis.
Sit caelum requies, sit tibi vita Deus.
Obiit X Aprilis.

F. Benedictus de Paconeto, ex Episcopo *Ariensi*, ut in hac *Appendice* videre est, Episcopus Balneo- Anno 1438.
regiensis, *Bagnarea*, in Hetruria, sub Sancta Sede. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXXII pag.136, ex Taegio, & Ughello. Cavalerius Tomo I pag.241 num.XCI.*

F. Gillerius, vel Guillerius, Balam, Antissiodorensis, ex Episcopo *Bethleemitano*, uti mox dictum Anno 1438.
fuit, Episcopus Ebroicensis, *Evreux*, in Normannia, sub Archiepiscopo Rotomagensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXXX pag.188, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.234. num.LXVII.*

F. Johannes de Ragusio, cognomento Stoicus, Episcopus Argentinensis, *Strasbourg*, in Alsatia, sub Anno circi-
Archiepiscopo Moguntino. Variis Legationibus floruisse *Johannem*, quem Monumenta Coenobii *Ra-* ter 1438.
gusini, ejusdem Conventus alumnum fuisse produnt, certa res est. Quod etiam fuerit Episcopus, minime du-

dubium esse potest. An vero fuerit *Argentinensis*, ut docent *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit XLIX pag* 129, *ex* variis auctoribus, quos laudat, & *Cavalerius Tomo I pag.* 235 *num.LXXII*, vel *Argensis* in *Peloponneso*, uti censet *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXLIV pag.*797 *&c.* de hoc inter Scriptores non convenit.

Anno 1438 Die 21 Februarii. F. Lupus de Metina, Episcopus Segobiensis, *Segovia*, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DXL pag.* 293, *ex Ægidio in Theatro Segobiensis Ecclesiæ. Cavalerius Tomo I pag.* 277 *num.CCIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVI pag.*813, ex variis Auctoribus, & Monumentis. Ubi notandum quod *Lupus* noster *de Barrientos* cognominatur. Ex antiqua siquidem gente *de Barrientos* oriundus est. *De Metina* vero cognomen habet in Diplomate mox laudando, quia *Metinæ*, rectius *Methymnæ*, vulgo *Medina del Campo*, in *Hispania*, natus est, & Cœnobii *Methymnensis* fuit alumnus. *Johanni* Regi *Castellæ* & *Legionis* a consiliis & Confessionibus, ac *Henrici* Principis Magister, seu Præceptor erat, cum *Segobiensis* Episcopus renunciatus est anno *MCCCCXXXVIII*. Emendandi siquidem *Fontana*, *Cavalerius*, aliique, a quibus Episcopus iste remittitur ad annum *MCCCCXL*. Episcopus certe renunciatus est Anno *MCCCCXXXVIII*, ut liquet ex *Eugenii IV* Constitutione, quæ sic incipit. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Lupo de Metina, Electo Segobien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Segobien. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & in Theologia Magistrum &c. Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Septimo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXXXVIII) *Nono Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.XCVIII fol.*309. Aliis Ecclesiis præfuit *Lupus*, ut in hac *Appendice* dicetur.

Anno 1438. F. Nicolaus Augusta, Venetus, Episcopus Tricaricensis, *Tricarico*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Acheruntino, & Materano. *Ughellus in Episcopis Tricaricen. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 153 *Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DXCIX pag.*313. *Cavalerius Tomo I pag.*243. *num. XCVI. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXLVI pag.*806. Ad annum *MCCCCLXXXVI* remittitur a *Plodio*, & *Rovetta*, sed falluntur, ut liquet ex hoc Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Nicolao Episcopo Tricaricen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem: Devotionis tuæ sinceritas qua erga nos, & Romanam Ecclesiam, splendere dignosceris non indigne meretur, ut his quæ sunt favoris, & gratiæ, nos tibi promptos, & benevolos gaudeas invenisse. Cum itaque, sicuti tua nobis nuper exhibita petitio continebat, Tu qui Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existis, ob singularem devotionis affectum quem ad Ordinem ipsum geris, desideres apud te aliquos ejusdem Ordinis Fratres in Capellanos, & alias familiariter habere, Nos tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, ut duos ex prædictis Fratribus similiter Ordinem ipsum professos ad hoc voluntarios, quos elegeris, petita, licet non obtenta, a suo Superiore licentia, apud te pro tempore habere, & retinere valeas, ipsisque Fratribus quod tecum, ut præfertur, morari, & tibi in Divinis obsequiis, & aliis licitis, & honestis exercitiis familiariter assistere, & servire libere, & licite possint, quibuscunque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, consuetudinibus, decretis, & reformationibus dicti Ordinis, Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de speciali gratia indulgemus. Per hoc inter ipsos Fratres apud te, ut præmittitur, moraturos ab obedientia, & subjectione dicti Ordinis alias non intendimus aliquatenus liberari. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 126. *fol.*135.

Anno 1439 Die 17 Junii. F. Julianus Antonii, Episcopus Citariden., fortassis Cythericen. Hujus autem nomenclationis variæ Civitates. Una in ejusdem nominis Insula maris Ægæi, Cythera scilicet, vulgo *Cerigo*. Episcopalis est. Alia, vulgo *Cithira*, Cythera nempe, in Insula Cypri. Hæc etiam fuit Episcopalis, sub Archiepiscopo *Constantiæ*, seu Salaminæ. Ceterum *Juliani* non meminerunt *Fontana*, *Cavalerius*, aliique. Episcopus certe fuit, ut liquet ex hoc Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano Antonii Electo Citariden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Jacobo Episcopo Citariden. regimini Citariden. Ecclesiæ præsidente &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, tui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, Auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Quinto decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 117. *fol.*202.

Anno 1439 Die 1 Julii. F. Johannes Garzias, Episcopus Usellensis, in Sardinia, sub Archiepiscopo Arborensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXLIX pag.*327 *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.* 263 *num. CLXXVIII* Alumnus Provinciæ *Aragoniæ*, Conventus nempe *Cæsaraugustani*, fuit *Johannes*, de

de quo consulendus Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap. XXXIV pag. 144, ubi Johannem Episcopum Majoricensem vocat; ad Episcopatum enim Majoricensem translatus fuit Johannes, ut in hac Appendice dicetur. Licet autem Diago de Episcopatu Usellensi non meminerit, illi tamen Ecclesiæ jus dixisse Johannem certum est, tum ex Auctoribus mox laudatis, tum ex Diplomate quod sic incipit. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Garziæ, Electo Usellen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Attentæ considerationis &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Jacobo Episcopo Usellen. Ecclesiæ, alias de Alas nuncupatæ, præsidente &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Professorem &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico Lib. CXVII fol. 209.

F. Michael Polonus, Episcopus Kiovien., Kiow, in Volhinia, sub Archiepiscopo Leopoliensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCIX pag. 209. Simon Okolski in Russia Florida pag. 58. Dominicus Frydrychowicz in libro, cui titulus: S. Hyacinthus & Poloniæ Patronus &c. pag. 228. Cavalerius Tomo I pag. 234 num. LXIX. Anno 1439.

F. Laurentius Siculus, Episcopus Alexanen., Alessano, & Leucadien., Capo di Leuca, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Hidruntino. Ughellus in Episcop. Alexanen. Tomo IX Italiæ Sacræ pag. 90. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXIV pag. 121, ex Taegio. Cavalerius Tomo I pag. 240 num. LXXXVI. Anno 1439.

F. Simon de Laude, Episcopus Solubrien., seu Salabrien., Selymbrien., Selybrien., vel Selombrien., vulgo Selivree, Selombria, & Selibria, in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. Cavalerius Tomo I pag. 266 num. 185, ex Feuillet, & Piodio. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 23. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag. 191 &c. Cœnobii Duacensis alumnus fuit Simon noster. Quod etiam Suffraganeus, ut loquuntur, seu Vicarius Atrebatensis Episcopi fuerit, in confesso est apud omnes. Utrum autem Episcopus ille Atrebatensis sit Martinus noster Poree, vel ipsius Successor Hugo de Cayen lis est inter Philippum Petit in libro de Fundatione Duacensis Cœnobii, & Bernardum de Jonghe mox laudatum. Sed notandum ex Bernardo de Jonghe, quod Martinus Poree diem supremum obiit anno MCCCCXXVI. Id probat Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXXVI pag. 778 ex ejusdem Martini cenotaphio. Simon vero de Laude hoc anno duntaxat MCCCCXXXIX Episcopus renunciatus est, ut liquet ex Eugenii IV Diplomate, quo constituitur Episcopus Solubriensis. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Simoni Electo Solubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Rogero, Episcopo Solubrien., regimini Solubrien. Ecclesiæ præsidente &c. Postmodum vero Ecclesia ipsa per obitum ejusdem Rogeri &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Magistrum in Theologia &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico Libro CXVII fol. 276. Id etiam constat ex alia Pontificia Constitutione. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Simoni de Laude Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus, literarum scientia, vita, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio, nos inducunt, ut illa tibi favorabiliter concedamus, quæ tuis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Hinc est, quod nos hodie de persona tua nobis, & Fratribus nostris, tuis exigentibus meritis, accepta, Ecclesiæ Solubrien. ad præsens Pastore carenti providere intendimus, attendentes, quod ex fructibus ejusdem Ecclesiæ, quæ in patria Græcarum existit, nihil verisimiliter percipere poteris, ac propterea te, qui, ut asseritur, dilectæ in Christo filiæ nobilis Mulieris Isabellis Ducissæ Burgundiæ Confessor existis, & cui dudum beneficium Ecclesiasticum cum cura, vel sine cura, per Sancti Augustini Canonicos, vel Sancti Benedicti Ordinum Monachos gubernari solitum, etiam si Prioratus, Dignitas, personatus, Administratio, vel officium foret, & ad illud consuevisset quis per electionem assumi, eique cura immineret Animarum, ad cujuscunque, seu communiter, vel divisim, quorumcunque collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinens, si quod in aliqua Civitate, Diœcesi, seu loco sub Dominio dilecti filii nobilis viri Philippi Ducis Burgundiæ consistente vacabat tunc, vel dum vacaret, quod infra certi tunc expressi temporis spatium duceres acceptandum, commendandum tibi, ac per te quoad vixeris tenendum, regendum, & etiam gubernandum certis tibi desuper executoribus deputatis per quasdam reservavimus, volentes, quod in illius assecutione, eisdem privilegiis, & antelationum favoribus, necnon desuper emanatis declarationibus, quibus personæ per dictum Ducem ad nonnulla beneficia Ecclesiastica auctoritate nostra in assecutione beneficiorum ad quæ nominatæ fuerant, gaudebant, & utebantur, utique, & gaudere poterant, uti etiam posses, & gaudere. Et deinde super Prioratu Beatæ Mariæ de Castro supra Salvium Cluniacen. Ordinis, Bisuntin. Diœcesis unam ducentorum Florenorum Auri de Camera reservavimus, constituimus, & etiam assignavimus, & subsequenter super Parochialis Ecclesiæ Sancti Johannis in Sclusa Bisuntin., & Tornacen. Diœcesum fructibus, redditibus, & proventibus aliam Quindecim librarum grossarum monetæ in Partibus Flandriæ currentis annuas pensiones tibi etiam quoad viveres persolvendas, per diversas alias nostras literas in quibus de aliis primodictis literis nulla extitit facta mentio, reservari, constitui, & assignari, mandavimus, prout in literis ipsis plenius continetur. Nos igitur, ne propterea literæ super provisionibus prædictis subreptionis vitio impugnari valeant, providere, teque præmissorum meritorum tuorum intuitu gratioso favore prosequi volentes, ipsorum Ducis, & Ducissæ ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati volumus, & Apostolica tibi auctoritate concedimus, quod præfatæ provisionum hujusmodi literæ a data præsentium valeant, plenumque sortiantur effectum, tu quoque pensiones ipsas recipere valeas, ac executores præfati*

Digitized by Google

& ab eis pro tempore deputati subexecutores ad ipsarum pensionum literarum executionem alias juxta earum continentiam, atque formam, procedere, ceteraque in eis contenta exequi possint, & debeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac si de pensionibus ipsis in præfatis primo dictis literis specialis, & expressa, mentio facta fuisset, & nihilominus tibi, quod beneficium hujus eisdem primo dictis literis, quas etiam postquam in Episcopum Solubrien. consecratus fueris, pristinum robur habere decernimus, comprehensum, & in cujus assecutione prærogativis, & antelationum favoribus antedictis uti posse volumus, cum præfatis Ecclesia Solubrien., quamdiu illius præfueris regimini, recipere, & in commendam retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus etiam recipere, ac in tuos, & illius usus convertere, de illisque disponere, & ordinare, sicut illud pro tempore obtinentes de ipsis disponere, & ordinare potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tantum quorumcunque bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium ejusdem beneficii tibi penitus interdicta, necnon pensiones hujusmodi percipere libere, & licite valeas, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus, proviso, quod Ecclesia Solubrien., & commendandum beneficium hujusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed debite supportentur eorum onera consueto. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus prædictæ Solubrien. Ecclesiæ, ac Monasterii, seu loci in quo beneficium ipsum forsan fuerit, vel a quo dependerit, ac illius Ordinis juramento, confirmatione Apostolica vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo nono Sexto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Nono. Ex Archivo Apostolico *Lib.120. fol.28.* Ecclesia Solubrien. nunc Metropolis est.

Anno 1439 Die 23 Octobris.

F. Fernandus de Mella, Episcopus Lyden., seu Lydden., Liden., vel Lidinen. &c., vulgo *S. George de Lidde*, in Palæstina, sub Patriaccha Jerosolymitano. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, aliisque ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Fernando de Mella Electo Lyden. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dum juxta Pastoralis officii debitum &c. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Lyden. vacet ad præsens, & tanto tempore vacaverit, quod de ejus vero vacationis modo certa notitia non habetur, Nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, ne longioris vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem in Sacerdotio constitutum, Religionis zelo conspicuum, literarum scientia præditum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, atque aliis multiplicium virtutum donis, ut fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attentu meditatione pensatis de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum &c. de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem; curam, & Administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Tricesimo nono, decimo kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Nono*, Ex Archivo Apostolico. *Lib. XIV fol.32.*

Anno circiter 1440.

F. Petrus de Silva, Episcopus Tudensis, *Tuy*, in Hispania Tarraconensi, sub Archiepiscopo Compostellano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DCVIII pag.314, ex Ægidio, in Theatro Ecclesiæ Tudensis. Cavalerius Tomo I pag.256 num.CLVI.* Alumnus *Toletani* Cœnobii fuit *Petrus*, natalium splendore, pietate, ac doctrina spectabilis, ut notat *Fontana*. Erravit autem *Fontanæ* librarius scribens, *Petrum* Ecclesiæ *Tudensis* evasisse Pastorem *circa Annum Millesimum Quadringentesimum Sexagesimum*. Legendum *Quadringentesimum Quadragesimum*. Cum enim *Petrus* ex hac ad alias Sedes ante annum *MCCCCL* translatus fuerit, ut in hac & sequentibus *Appendicibus* dicetur, liquet profecto *Petrum* Ecclesiæ *Tudensi* jus dixisse ante annum *MCCCCLX*. Præfuit Ecclesiis *Tudensi*, *Lucensi*, *Auriensi*, seu *Orensanensi*. Addit *Sovegius* noster in *Anno Dominicano*, quod Petrus de Silva *Badajocensis*, seu *Pax-Augustensis*, vulgo *Badajox*, Episcopus fuit,

Anno 1440.

F. Bartholomæus de Rimbertinis, seu Lapaccius, ex Episcopo *Argolicensi*, ut in hac *Appendice* videre est, Episcopus Cortonensis, *Cortona*, in Hetruria, sub Sancta Sede. *Ughellus in Episcop. Cortonen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.627 Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCV pag.180. Cavalerius*, aliique supra laudati. Adversatur tamen *Echard*, sed levi nititur fundamento. Ad Episcopatum *Coronensem* translatus fuit *Bartholomæus*, ut in *Appendice* sequenti videre est.

Anno circiter 1440.

F. Franciscus Hispanus, Episcopus Civitaten., vulgo *Ciudad Rodrigo*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXXXIII pag.172, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.237 num.LXXIV, ex Plodio.*

Anno 1440 Die 18 Maii.

F. Johannes Sancii, Episcopus Soriensis, seu Sorensis, in Sardinia, sub Archiepiscopo Turritano, *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DLVII pag.298, ex Libro Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.237 num.LXXVI.* Nota quod *Cavalerius* & *Fontana Johannem* cognominant *Sorreium*. Verum *Johannes Sancii* dicitur in Constitutione Pontificia, quæ sic incipit. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Sancii, Electo Sorien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ecclesiarum utilitati &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Stephano Episcopo Sorien. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, ac in Sacerdotio constitutum, Minorem Pænitentiarium nostrum &c.*

De-

Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Quinto Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo. Ex Archivo Apostolico *Libro CXXIX fol.74.*

F. Thomas Tomassinus ex Episcopo Recanatensi, & Maceratensi, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Feltrensis & Bellunensis, in Marchia Tarvisina, sub Aquileiensi Patriarcha. *Ughellus in Episcop. Bellunen. pag.164, & in Episcopis Feltren. pag.375 Tomo V Italiæ Sacræ Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXXXI pag.139, & Tit.CCXLIII pag.192. Cavalerius Tomo I pag.245 num.CII.* Episcopus *Feltrensis* vocatur in *Constitutione CCXXXIII Eugenii IV pag.145* hujusce *III* Tomi. Anno 1440.

F. Garzias Engui de Sega, seu Garsias Arnaldus de Sega, ut a *Sammarthanis* nominatur, Episcopus Aquensis, vulgo *Acqs*, in Gallia Aquitanica, sub Archiepiscopo Auxitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XLIII pag. 127, ex Fernandez, & Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag. 248 num. CXII.* Anno circiter 1440.

F. Benvenutus Bungusinus, Episcopus Adriensis, *Adria* in Statu Veneto, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte Tertia in Appendice pag. 619, ex Taegio, Lusitano, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 240 num. LXXXVII.* Anno 1440.

F. Garzias de Ledesma Episcopus Laudicen., seu Laodicien., in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Garciæ de Ledesma electo Laudicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem, Inter cetera &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Gundisalvo Episcopo Laudicen. regimini Laudicen. Ecclesiæ præsidente &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, Pastoris solatio destituta &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Theologia Magistrum, & in Sacerdotio constitutum, Religionis zelo conspicuum, literarum scientia præditum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum Nostrorum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem præfatæ Ecclesiæ in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Sexto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.129. fol.39.* Nunc Metropolis est Ecclesia *Laodiciensis*. Anno 1440 Die 17 Augusti.

F. Johannes Leonis, Romanus, Episcopus Alarinensis, seu Larinensis, vulgo *Larino*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Ughellus in Episcopis Larinen. Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.305 Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXV pag.211. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXL pag.794. Ludovicus Jacob in Bibliotheca Pontificia. Prosper Mandozius in Bibliotheca Romana.* Omittitur a *Cavalerio*. Ab aliis appellatur *Johannes Leo*. A nonnullis Episcopus creatus dicitur die *XVII* Augusti. Verum *Johannes Leonis* nominatur in Diplomate mox laudato, quo renunciatur Episcopus die *XVI* Septembris. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Leonis de Urbe, Electo Alarinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad exequendum &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Dominico Episcopo Alarinen. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo, Sexto Decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXXIX fol.90.* Anno 1440 Die 16 Septembris.

F. Leo de Liguria, Episcopus Alериensis, *Aleria*, in Corsica, sub Archiepiscopo Pisano. *Ughellus in Episcopis Alerien. Tomo III Italiæ Sacræ pag.503 Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXII pag.120. Cavalerius Tomo I pag.241 num.XCII.* Anno 1440.

F. Johannes de Turrecremata, S. R. E. Cardinalis, ut in hac *Appendice* videre est, Episcopus Aurensis, *Orense*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellan. *Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati. Addit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVIII pag.838 col.2* Infulam etiam *Mindoniensem* obtinuisse *Johannem*, sed nec auctorem citat, nec annum assignat. *Fontana* vero *Auriensem* Episcopatum ab *Orensanensi* distinguens, *Johannem* recenset inter *Orensanenses* Episcopos *Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXXIX pag.252.* Anno circiter 1440.
Idem Episcopus Ostiensis, *Cavalerius* mox laudatus. Citat *Marchesium*.

Anno circiter 1440.

F. Raymundus de Tilli, Carcassonensis Cœnobii Provinciæ Tolosanæ alumnus, ex Inquisitore, Episcopus Vasatensis, seu Basatensis, *Basas*, in Gallia Aquitanica, sub Archiepiscopo Auxitano. *Percinus Monumen. Conventus Tolosani seculo III ad annum MCCCCXXXI pag.*100, ubi hæc habet. *Anno MCCCCXXXI F. Raymundus de Tilli Magister in Theologia egregius, de Prædicatione Carcassonesi, & nominatus Provincialis in Capitulo Tulosæ celebrato, rexit Provinciam novem annis, & ad sui petitionem absolutus fuit a Fr. Bartholomæo Texeri. Prior postea fuit Monasterii Sororum Prullii, paulo post Inquisitor Carcassonensis, & tandem Tolosanus. Verba sunt Chronici F. Reginaldi. Fuit denique Episcopus Vasatensis ex eodem Chronico. Licet enim in Gallia Christiano DD. Sammarthanorum non dicatur assumptus ex nostro Ordine, in additionibus tamen ad F. Bernardum Guidonis hoc expresse notatur post annum MCCCCXL.* Percinum excepit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*23. Consulendus idem *Echard* in *Appendice* ad calcem *Tomi II num. XLVII.* Ejusdem *Raymundi* meminerunt *Fontana* in *Appendice ad Theatrum Dominicanum pag.* 627, & *Cavalerius Tomo I pag.*257 *num.CLVIII*, ubi *Raymundus* cognominatur *Pillio*, de *Fillio*, & de *Fillio*. Et in hoc emendandi *Cavalerius* & *Fontana*.

Anno 1441 Die 23 Januarii.

F. Jacobus, Episcopus Casensis, seu Caphensis, vulgo *Caffo*, in Taurica Chersoneso, sub Archiepiscopo Soltaniensi. Hunc non norunt *Fontana, Cavalerius &c.* Episcopus creatus fuit hocce Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Electo Casen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis quem Pastor ille cælestis, & Episcopus Animarum &c. Postmodum vero Ecclesia Casen. ex eo Pastoris solatio destituta quod nos hodie venerabilem Fratrem nostrum Gifredum in universali Ecclesia tunc Casen. Episcopum a vinculo quo eidem Ecclesiæ Casen., cui tunc præerat, tenebatur de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine ex certis rationabilibus causis absolvimus, nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ Casen, de quo nullus præter nos hac vice disponere potuit, neque potest, reservatione & Decreto obsistentibus supradictis, ne longæ vacationis subjaceret incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & in Theologia Magistrum, in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debito meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepto eidem Casen. Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio providemus auctoritate Apostolica, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo* (Stylo Bullarum æræ vero communis MCCCCXLI) *Decimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXXIX fol.*95.

Anno 1441 Die 23 Januarii.

F. Jacobus, Episcopus Famagustan., seu Famá-Augustan., vulgo *Famagosto*, in Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Electo Famagustan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Famagustan. regimini Famagustan. Ecclesiæ præsidente &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Nicolai Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta &c. cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Bacallarium in Theologia, ac in Sacerdotio constitutum, cui de vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debito meditatione pensatis de persona tua nobis, & dictis Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepto eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo* (Stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCXLI) *Decimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXVI fol.* 346.

Anno 1441.

F. Albertus Casini, Episcopus Acciensis, *Accia*, in Corsica, sub Archiepiscopo Genuensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.VII pag.*114. *Ughellus in Episcop. Accien. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.*909 *Edit. II. Taegius in Monumentis Ordinis. Cavalerius Tomo I pag.*252 *num.CXXXIV.*

Anno 1442 Die 24 Januarii.

F. Felix Fajadelli, Episcopus Gajetanus, seu Cajetanus, vulgo *Gaeta*, in Regno Neapolitano, sub S. Sede. *Ughellus in Episcopis Cajetan. Tomo I Italiæ Sacræ pag.*542. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CXVI pag.*149. *Cavalerius Tomo I pag.*245. *num.C.* Notandum, quod a Scriptoribus illis cognomen habet *de Neapoli*. In Diplomate autem mox laudando cognominatur *Fojadelli*. Sic enim inscribitur Diploma: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Felici Fajodelli, Electo Gajetan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Gajetan. regimini Gajetan. Ecclesiæ &c. Et deinde præfata Gajetan. Ecclesia per obitum dicti Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta dilecti filii Capitulum dictæ Ecclesiæ Gajetan. reservationis & decreti prædictorum forsan ignari ad electionem futuri inibi Epis-*

Episcopi procedentes, vocatis omnibus, qui voluerunt, potuerunt, & debuerunt electioni hujusmodi commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes nimirum te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, & in Sacerdotio constitutum, in eorum, & dictæ Ecclesiæ Episcopum concorditer elegerunt licet de facto, Tuque eorundem reservationis & decreti similiter inscius, electioni hujusmodi illius tibi præsentato decreto consensisti etiam de facto, ac demum reservatione & decreto prædictis ad tui notitiam deductis ejusdem postulationis negotium proponi fecisti in Consistorio coram nobis, Nos igitur electionem ipsam, & alia inde secuta utpote post & contra reservationem, & decretum prædicta de facto, ut præmittitur, attentata, irrita, prout erant, & inania reputantes, ac ad provisionem dictæ Gajetan. celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit sive potest reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te cui de Religionis zelo, litterarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus, & præfatorum Capituli te eligentium concordi voluntate debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Gaietan. Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Gaietan. Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLII) Nono Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Libro CL fol.99. Ad Ecclesiam Stabiensem translatus fuit, ut in hac Appendice dicetur.

F. Valascus de Bitri, Episcopus Sabasten., seu Sebasten., vel in Palæstina, sub Archiepiscopo Nazareno, vel in ora Ciliciæ, sub Archiepiscopo Tarsensi. Sedes enim Sebastensis, in Cappadocia, Metropolis est. Omittunt Fontana, Cavalerius &c. Episcopus constitutus fuit hoc Diplomate. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Valasco de Bitri Electo Sabasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Petro Episcopo Sabasten. Regimini Sebasten. Ecclesiæ præsidente &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Petri Episcopi qui extra Romanam Curiam decessit, Pastoris solatio destituta &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Theologia Magistrum, & in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo Quadragesimo Primo, (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLII) Pridie Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. 150 fol. 106. Aliud ejusdem tenoris exemplar asservatur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Libro XXXVII fol. 26. Ceterum Vicarius Archiepiscopi Compostellani fuit Valascus, ut ex sequenti Constitutione videre est. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Valasco Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem &c. Devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris Ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Nuper siquidem Ecclesiæ Sabasten. tunc Pastore carenti de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris, in quibus etiam voluimus, quod quamprimum literas Apostolicas super provisione, & præfectione hujusmodi expeditas haberes ad præfatum Ecclesiam te conferres, & resideres personaliter in eadem, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires, inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad Ecclesiam præfatam quæ in partibus Infidelium consistit, nequeas commode te conferre, nec residere personaliter apud illam, Nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, venerabilis Fratris nostri Lupi Archiepiscopi Compostellan., & tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad Ecclesiam prædictam te conferre, seu apud earum personaliter residere valeas, minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Compostellan. duntaxat, si ad id per præfatum Archiepiscopum aut ejus in eadem Compostellan. Ecclesia Successores ad id requisitus fueris, etiam de illius licentia speciali hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, auctoritate præsentium indulgemus, voluntate prædicta, & Constitutionibus Apostolicis, ceterisque gratiis non obstantibus quibuscunque. Proviso quod Ordinationes Clericorum in dictis Civitate, & Diœcesi, & de illis duntaxat per te ad quosvis ordines promoveri volentium tantum statutis a Jure temporibus tenere debeas, & prout ordines hujusmodi requirunt successive secundum Juris ordinem promoveas ordinandos, quodque ratione ordinum exhibendorum hujusmodi aut aliorum ad Episcopale officium pertinentium nihil per te vel alium directe vel indirecte recipias nisi quando extra Civitatem hujusmodi contingeret te conferre & tunc procurationes in victualibus recipere valeas moderatas, Alioquin, si secus egeris, ab officio hujusmodi eo ipso noveris te suspensum. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Primo (Stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCXLII) Pridie Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. 149 fol. 171.

Anno 1442 Die 28 Februarii.

F. Ni-

Anno 1442 Die 4 Maii. F. Nicolaus, Episcopus Sigoiensis, seu Seniensis, Italis *Segna*, Germanis *Zeng*, in Illyrico, sub Archiepiscopo Spalatensi. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Successit *Johanni* ad *Waradiensem* Sedem translato, ut ex hoc Diplomate constat. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao Electo Signien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Postmodum vero Eccesin Sigaien. exeo Pastoris solatio destituta, qaod aos dudum veaernbilem Fratrem aostrum Johannem Waradien. tanc Sigaien. Episcopum licet absentem a vincalo qao eidem Sigaiea. Ecclesiæ, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes eam ad dictam Ecclesiam Waradien. duximas auctoritate Apostolicn transferendum, præficieado ipsum eidem Wnradiea. Ecclesiæ ia Episcopum, & Pastorem, Nos ad provisionem ejusdem Signien. Ecclesiæ celerem, & felicem, de qaa aullus prater nos hac vice disponere potuit neque potest, reservatione, & decreto obsisten. sapradictis, ue Ecclesia ipsa Signien. longæ vacationis expoaeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis iatendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ Signien. personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus aostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sucerdotio constitatum, nc Proviaciæ Dalmatiæ more ipsius Ordinis Proviacialem cui apad nos de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, boaestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisqae multiplicium virtutum donis fide digna testimoaia perhibeutur, direximus oculos aostræ mentis, qaibus omnibas attentn medicatione peasatis de personn tan nobis, & eisdem Fratribus aostris ob dictorum taorum exigeatiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ Signien. de ipsorum Fratrum nostrorum consilio auctoritate Apostolica providemas, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Signiea. tibi in spiritualibus, & tempornlibus plenarie committeado. In illo &c. Datum Florentiæ Anao Incnrnatioais Domiaicæ Millesimo Qaadringentesimo Quadrngesimo Secundo, Quarto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 161 *fol.* 160.

Anno 1442 Die 15 Octobris. F. Jacobus Blacden., Episcopus Akadensis, seu Achadensis, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. Istius non meminerunt *Fontana, Cavnlerius &c.* Episcopus renunciatus fuit hocce Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Blacdea Electo Akaden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Thadeo Episcopo Akaden. regimini Akaden. Ecclesiæ præsideate Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cam vacnret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordiaationi, & provisioni Nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes en tunc irritum, & inane, si secus super his n qaoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Thadei, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem ia Theologia Magistrum, & in Sacerdotio coastitutam, cui de Religioais zelo, vitæ mundicia, honestate morum spiritualium providentia, & temporalium circanspectione, aliisque mulciplicinm virtutum donis apud nos fide digaa testimonia perhibentur, direximus ocalos nostræ mentis. Quibus omnibas debita meditatione pensatis de persona tua aobis, & eisdem Fratribas nostris ob dictorum tuorum exigeatiam meritorum accepta, præfatæ Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio auctoritate Apostolica providemus, teqae illi præficimus ia Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus pleaarie committendo. Ia illo &c. Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Qaadringentesimo Quadragesimo Secundo, Idibus Octobris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXI fol.* 87.

Anno 1442. F. Lupus de Metina, seu de Barrientos, ex Episcopo *Segobiensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Abulensis, *Avila*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. III pag.* 112, *ex Ægidio ia Theatro Ecclesiæ Abulensis, ex Plodio, & ex Ughello in Msf. Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati.

Anno 1442. F. Dominicus de Imola hoc anno creatus est Episcopus Ecclesiæ cujus nomen non produnt Scriptores. Auctor est. *Cavalerius Tomo I pag.* 238 *num. LXXVIII, ex Razzio, & Plodio.*

Anno circiter 1442. F. Johannes Hispanus, Episcopus Pacensis, seu Pax-Augusteosis, vel Badajocensis, vulgo *Badajox*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. *Fontnas Thentro Domiaicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLV pag.* 256, *ex Actis Capituli Generalis Avenioaensis MCCCCXLIV. Cavaleriam Tomo I pag.* 240 *num. LXXXVIII.* Istum *Cavalerius* arbitratur non distinguendum ab alio *Johaane Hispano*, quem Episcopum *Pacteasem*, vel *Paphensem*, hoc anno circiter fuisse docet *Plodius* apud eundem *Cavalerium Tomo I pag.* 238 *num. LXXIX.*

Anno 1443 Die 29 Aprilis. F. Nicolaus Arnoldi, Episcopus Bibliensis, seu Gybeldensis, & Gybeleteosis, vulgo *Gibel*, in Phœnicia, sub Antiocheno Patriarcha. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Successit *Johanai*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Eugenius Episcopus, Servus Servoram Dei, dilecto filio Nicolao Arnoldi Electo Biblien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudam siqaidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Biblien. regimiai Biblien. Ecclesiæ præsidente. Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cam eam vacare contingeret per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam, præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ provisioni, & ordinatioai nostræ duximus ea vice specialiter reservandam decernentes ex tunc irritum, & inaae si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contiageret attentari. Postmodum vero præ-*

præfata Ecclesia per obitum ipsius Johannis Episcopi, qui extra Romanam Ecclesiam debitum naturæ persolvit, Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos hac vice se intromittere, potuit, sive potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne ipsa Ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem & in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua, Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo. Ex Archivo Apostolico *Lib.171. fol.226.*

F. Antonius Presto Episcopus Sulcitanensis, *Solo*, in Sardinia, sub Archiepiscopo Calaritano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXVI pag.301, ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.238. num.LXXXI.* Successit cuidam *Sissino*, ut habetur ex Diplomate asservato in Archivo Ordinis. Sic incipit. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio Presto, Electo Sulcitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis &c. Postmodum vero Ecclesia Sulcitan. ex eo apud dictam Sedem vacante, quod Nos nuper venerabilem Fratrem nostrum Sissinum, Ampurien., tunc Sulcitan. Episcopum apud Sedem eandem constitutum a vinculo quo Ecclesiæ Sulcitan., cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & auctoritatis Apostolica Sedis plenitudine absolventes, eum ad Ecclesiam Ampurien. tunc vacantem auctoritate Apostolica duximus transferendum, præficiendo eum illi in Episcopum &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Nono Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CLXXI fol.226.* Anno 1443 Die 24 Julii.

F. Michael de Padroin, Episcopus Niocensis, vulgo *Nio*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi. Consulendi *Diago Historiæ Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap. XCIIII pag.273, Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXIV pag.249, ex Libro Provision. Prælatorum, & ex Ughello in Mss., Cavalerius Tomo I pag.258 num. CLXIV, & CLXV*, ubi notat, quod a nonnullis vocatur *F. Michael Hispanus, alumnus Caucoliberitani Cœnobii in Provincia Aragoniæ, Episcopus Niocensis*. Ab aliis Episcopatus iste *Niochensis* dicitur. Sed in Diplomate, quo *Michael* Episcopus renunciatur, *Niocensis* appellatur. Asservatur in Archivo Ordinis. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli, Electo Niocen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Hectore Episcopo Niocen., regimini Niocen. Ecclesiæ &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio, Pridie Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CLXXI. fol.268.* Anno 1443 Die 4 Novembris.

F. Bartholomæus de Michaelibus, Senensis, Episcopus Nucerinus, *Nocera*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano. *Ughellus in Episcopis Nucerinis Tomo VII Italiæ Sacræ pag.742 Edit. I*, ubi laudes *Bartholomæi* celebrat, sed silet, quod Ordinis Prædicatorum fuerit. Eum tamen crediderim *F. Bartholomæum* Episcopum *Lucherinum*, seu *Lucerinum*, ut scribit *Lusitanus*, quem *Cavalerius Tomo I pag.250 num. CXXIV*, ex *Piodio* & *Lusitano* docet anno circiter *MCCCCL* floruisse. Ipsi successit *F. Petrus*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Calisti III*, ubi *Bartholomæus* inter ejusdem Pontificis Legatos recensetur. Anno 1443.

F. Johannes de Almana, Majoricensis, Episcopus Urgelitanus, *Urgel*, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconensi. *Fontana*, & *Cavalerius* mox laudandi.

Idem ex Episcopo Urgelensi, Episcopus Syracusanus, in Sicilia, sub Archiepiscopo Montis Regalis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCCLXX pag.303, ex Pirro in Sicilia Sacra*, & in *Monumentis Dominicanis Parte III Cap. I ad annum MCCCCXLIII pag.339, ex Actis Consistorialibus, & Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag.244 num.XCIX.* Episcopus *Majoricensis* fuit *Johannes* noster, uti dicetur in hac *Appendice*. Anno 1443.

F. Raymundus de Tuilio, Episcopus Conforanen., vulgo *Coserans*, in Aquitania, sub Archiepiscopo Auxitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCI pag.178, ex Lib. Provision. Prælatorum, & ex Gallia Christiana.* Meminit idem *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXLIII pag.339. Cavalerius Tomo I pag.238 num.LXXXII. Echard Tomo I Scriptorum Ord. in Indice Episcoporum pag. 23, ex nova Gallia Christiana.* Anno 1443.

F. Fer-

Digitized by Google

Anno 1444. Die 24 Januarii. F. Fernandus de Aquilari, Episcopus Almaricen., seu Almerien., *Almeria*, in Hispania Bætica, sub Archiepiscopo Granatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXVI pag.* 122, *ex Libro Provision. Prælatorum*. *Cavalerius Tomo I pag.* 240 *num. LXXXIX*. Sed notandum quod ab istis *Fernandus de Aquilari* vocatur *Bernardus de Aquilari*. In hoc autem falluntur, ut liquet ex Diplomate asservato in Archivo Ordinis. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Fernando de Aquilari, Electo Almaricen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Petro Episcopo Almaricen. regimini Almaricen. Ecclesiæ præsidente &c. postmodum vero dicta Ecclesia per obitum ipsius Petri, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Tertio* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLIV) *Nono Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Libro CLXIV fol.* 264. Episcopus ille, *Petrus* nomine, cujus hic mentio, est *Petrus* noster *de Astigio*, cui *Fernandus* successit. Hinc emendandus *Fontana*, qui *Petrum* inter Episcopos Ordinis non recenset, ut in hac *Appendice ad annum MCCCCXXXIV* notatum fuit, & ipsum *Petrum de Sicia* cognominat.

Anno 1444. F. Felix Fajadelli, ex Episcopo *Cajetano*, ut in hac *Appendice* videre est, Episcopus Stabiensis, seu Castri Maris, vulgo *Castel a mare di Stabie*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Surrentino. *Ughellus in Episcopis Stabien. Tomo VI Italiæ Sacræ pag.* 661, *Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLX pag.* 299. *Cavalerius Tomo I pag.* 245 *num. C.*

Anno 1444. F. Garzias Engui de Sega, seu Garsias Arnaldus de Sega, ex Episcopo *Aquensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Bajonensis, *Bayone*, in Aquitania, sub Archiepiscopo Auxitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXI pag.* 136, *ex Fernandez, & Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.* 248 *num. CXII.*

Anno 1444. F. Johannes Garsias, ex Episcopo *Usellensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Majoricensis, *Mallorca*, in ejusdem nominis Insula, sub Archiepiscopo Valentino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXI pag* 223, *ex Lopez, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 263 *num. CLXXVIII. Diago Histor. Aragoniæ Provinciæ Lib. II Cap. XXXIV pag.* 144.

Anno 1444. F. Michael Aragonus, Episcopus Usellensis, in Sardinia, sub Archiepiscopo Arborensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXLIX pag.* 327, *ex Lib. Provision. Prælatorum Eugenii IV. Cavalerius Tomo I pag.* 256 *num. CLV.*

Anno circiter 1444. F. Petrus Turturellus, seu Turelure, vel Taurus, ut a nonnullis cognominatur, Episcopus Diniensis, *Digne*, in Gallo Provincia, sub Archiepiscopo Ebredunensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXIII pag.* 186, *& Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag.* 273 *num. CCII. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 23.

Anno 1444. F. Yvo de Ponesal, alumnus Cœnobii Quimperlaiensis, Episcopus Venetensis, *Vannes*, in Britannia Minori, sub Archiepiscopo Turonensi. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 23 *col.* 2, *ex Monumentis Cœnobii Quimperlaiensis, & ex Alberto Legrand in Histor. Eccles. Britanniæ.*

Anno 1445. F. Lupus de Metina, seu de Barrientos, ex Episcopo *Abulensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Conchensis, seu Conquensis, vulgo *Cuenca*, in Hispania sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXCVI pag.* 178, *ex Regestis Vaticanis, Fernandez, & Ægidio in Theatro Conchensis Ecclesiæ. Cavalerius Tomo I pag.* 277 *num. CCIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVI pag.* 813 *&c.*

Anno 1445. F. Johannes de Alamana, ex Episcopo *Syracusano*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Majoricensis, *Mallorca*, in ejusdem nominis Insula, sub Archiepiscopo Valentino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXI pag.* 223, *ex Pirro in Sicilia Sacra, & in Monumentis Dominicanis Parte III Cap. I ad annum MCCCCXLV pag.* 340. *Cavalerius Tomo I pag.* 244 *num. XCIX.*

Anno 1445. F. Petrus Antonius Petrucius, Viterbiensis, Episcopus Signien., *Segni*, in Campania Romana, sub S. Sede. *Ughellus in Episcopis Signien. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 1240 *Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. DL pag.* 296. *Cavalerius Tomo I pag.* 257 *num. CLVII.*

F. An-

F. Antonius Ponticocona, Panormitanus, ex Episcopo Cephaludensi, ut in Appendice ad Pontificatum Anno 1445.
Johannis dicti XXIII videre est Tomo II pag 531, Episcopus Agrigentinus, Giorgenti, in Sicilia, sub Archiepiscopo Panormitano Fontana Theatro Dominicana Parte I Cap.V Tit.XII pag.116, ex Pirro in Sicilia Sacra, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.251 num.CXXXII.

F. Nicolaus Antonii, Calaber, Episcopus Insulanensis, Isola, in Calabria, sub Archiepiscopo S. Se- Anno 1445.
verinæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCC pag.206, ex Tacgio, & Ughello. Cavalerius Tomo I pag.242 num.XCIV.

F. Petrus de Silva, ex Episcopo Tudensi, ut in hac Appendice videre est, Episcopus Lucensis, Lugo, Anno 1445.
in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. Fontana Theatro Dominicana Parte I Cap. V Tit. CCXLVII pg.219., ex Lib. Provision. Prælator. Cavalerius Tomo I pag.256. num.CLVI. Ad Episcopatum Auriensem translatus fuit, ut in Appendice sequenti dicetur.

F. Thomas, Episcopus Bossanensis, Bosa, in Sardinia, sub Archiepiscopo Turritano. Omittitur a Anno 1445.
Fontana, Cavaleria aliisque. Episcopus renunciatus fuit hocce Diplomate. *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ electo Bossanen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem quorundam relatione per nos intellecto, quod Bossanen. & Sorren. Ecclesiæ adeo in suis facultatibus, & redditibus tenues, & exiles existerent, quod earum Præsules nequirent juxta Episcopalis Dignitatis exigentiam commode sustentari. Nos super his, tunc salubriter providere volentes, præfatas Ecclesias de Fratrum nostrorum consilio, & assensu, ac Apostolicæ Potestatis plenitudine per alias literas nostras insimul perpetuo univimus, ita quod, cedente, vel decedente altero Præsulum Ecclesiarum prædictarum superstes ex tunc Bossanen., & Sorren. Episcopus existeret, & nominaretur, qui in qualibet ipsarum Sedem Episcopalem haberet, & exerceret Pontificalia in utraque, & nihilominus voluimus, & auctoritate Apostolica statuimus quod Ecclesiæ prædictæ deinceps per unum Antistitem perpetuis futuris temporibus gubernarentur, ipseque Antistes uno in una, & alio Anno in altera ipsarum unitarum Ecclesiarum alternatis vicibus Chrisma conficere, & in qualibet earundem Civitatum, vel Diœcesum singulis Annis celebrare, Synodumque Episcopalem, & Curiam tenere, & existere ad Jura reddendum cum vicariis, & aliis officialibus consuetis teneretur, quodque amborum Capitulorum Ecclesiarum hujusmodi communis Electio futuri Pontificis existeret, & ad ipsa Capitula tanquam ad unicum Collegium pertinere dignosceretur electio memorata, prout in eisdem literis, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, plenius continetur. Postmodum vero præfata Ecclesia Bossanen. per obitum bonæ memoriæ Juliani Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignorum relatione, etiam intellecta, ac attendentes, quod si unio hujusmodi sic remanere deberet, in partibus illis differentiæ, dissensiones, & scandala inter Capitula dictarum Ecclesiarum orirentur, unionem hujusmodi de dictorum Fratrum consilia, & dictæ Potestatis plenitudine, auctoritate prædicta, & ex certa scientia ad obviandum dissensionibus, & scandalis hujusmodi hac vice duntaxat dissolvimus, Ecclesiasque ipsas ab invicem separavimus, & separamus, ac in statu pristina in quo ante unionem præfatam erant plenarie restituimus. Cum autem, sic præmissa Ecclesia ipsa Bossanen. per dissolutionem unionis hujusmodi, ac dicti Episcopi obitum, Pastoris solatio foret destituta Nos vacatione hujusmodi, fide digna relatione similiter intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ Bossanen. celerem, & felicem, de qua nullus præter nos pro eo quod nos dudum antea provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium tunc vacantium, & inantea vacaturarum, ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandas, decernentes, extunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari, hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, ne ipsa Bossanen. Ecclesia longa vacationis exponeretur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris prædictis habuimus diligentem, demum ad te in sacra pagina professorem, ac Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professum, de cujus Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque virtutum meritis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate præfata, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ejusdem Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesima Quadragesimo Quinto, Tertio Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quintodecimo.* Ex Archivo Apostolico Lib.200. fol.153.

F. Syfridus Piscatoris, Episcopus Cerenensis, seu Cerinensis, vel Cirinensis, rectius Cyrenen., vul- Anno 1446 Die 6 Martii.
go Cerines, in Insula Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. Successit iste Johanni nostro de Rysserscheyt, de quo dictum fuit in Appendice ad Pontificatum Martini V Tomo II pag.703, & distinguendus videtur a Siffrido Episcopo Cyrensi, cujus mentio fit hac in Appendice. Enim vero Siffridus, Episcopus Cyrensis, Sedem in partibus Infidelium suam obtinuit, ut supra diximus, nec ibi consistebat. sed, Episcopi Moguntini Vicarius, assidue commorabatur in Germania: Hic autem Syfridus Piscatoris Diœcesim suam petere tenebatur: Insula siquidem Cyprus, quæ nunc Turcis paret, tunc juris erat Christianorum. Quod autem Syfridus Piscatoris Episcopus Cerenensis, non vero Cyrensis, fuerit, constat hocce Diplomate. Eugenius Epi-

Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Syfrido Piscatoris Electo Cerenen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem Johanne Episcopo Cerenen. regimini Cerenen. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc &c. Postmodum vero Ecclesia præfata per obitum dicti Johannis Episcopi qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos ea vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione, & Decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua nobis, & dictis Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum, accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLVI) *Quarto Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto Decimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.* 200 *fol.* 240.

Anno circiter 1446.

F. Tomas de Naro, Episcopus Hipponensis, vulgo *Ippo*, seu *Bona*, in Africa. Episcopi *Syracusani* Vicarius fuit *Tomas* iste. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXCI pag.*203, *ex Pirro in Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag.*246 *num.CIII.*

Anno 1446 Die 23 Septembris.

F. Thomas Nato, Episcopus Joppen., vulgo *Joppe*, vel *Jaffa*, in Palæstina, sub Archiepiscopo Cæsariensi. Is ipse videtur quem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit.CCCII pag.*207, *ex Libro Provision. Prælatorum*, & *Cavalerius Tomo I pag.*241 *num.XCIII* vocant *Thomam Curatum*, & Episcopum *Joppensem* constituunt anno *MCCCCXLV*. Sed *Thomas Nato*, vel *Natus*, appellatur in Diplomate, quo renunciatus fuit Episcopus Anno MCCCCXLVI. Sic incipit: *Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ Nato, Electo Joppen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Jacobo Episcopo Joppen &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam accedas, & personaliter resideas in eadem &c Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto, Nono Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto decimo.* Asservatur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico.

Anno 1446.

F. Philippus Baudonus de Rotariis, civis Astensis, Episcopus Astensis, *Asti*, in ejusdem nominis Comitatu Italiæ, sub Archiepiscopo Mediolanensi. *Ughellus in Episcopis Asten. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.*391 *Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit.LIX pag* 133. *Cavalerius Tomo I pag.*280 *num.CCXII.* Ejusdem *Philippi* mentio in *Constitutione XXI Nicolai V data V Aprilis MCCCCXLVIII.*

Anno 1446.

F. Goffredus, Episcopus Corinensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCIV pag.*180, *ex Libro Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.*245 *num.CI.* Duo sunt Oppida *Corinium* dicta, unum vulgo *Cirencester* in *Anglia*, aliud vulgo *Cori* in *Illyrico*, sed quod ibi Sedes Episcopalis fuerit, me fugit. Hinc fortassis scribendum *Corien.*, seu *Caurien.*, vulgo *Coria*, in *Extremadura*, sub Archiepiscopo *Compostellano*: vel *Coronen.*, cujus nominis duplex est Episcopatus, unus in *Peloponneso*, sub *Patracensi*, alius in *Bœotia*, sub *Atheniensi*: vel *Corycen.*, vulgo *Coreos*, in *Cilicia*, sub Archiepiscopo *Seleuciensi*. Hæc ultima lectio placet *Cavalerio* mox laudato. Verum legendum crediderim *Cerinen.*, seu *Cereoen.*, rectius *Cyrenen.*, vulgo *Cerines*; & *Gofredus* iste, quem *Johanni* successisse docet *Fontana*, non distinguendus videtur a *Syfrido Piscatoris* Episcopo *Cerenensi*, de quo dictum fuit hac in *Appendice*. Et sane *Syfridus* ipse *Piscatoris* in Constitutione *Sixti IV*, quæ transcribetur in *Appendice ad Pontificatum ejusdem Sixti*, vocatur *Guffridus*.

Anno 1447 Die 8 Januarii.

F. Didacus a Sancto Michaele, Episcopus Granatensis, vulgo *Granada*, in Hispania Bætica. Nunc Metropolis est. Hac dignitate *Granatensis* civitas donata fuit ab *Alexandro VI*. Antea tamen, dum scilicet *Maurorum* ditionis erat, ibidem Sedisse *Didacum* nostrum, auctor est *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCLXIX pag* 198, *ex Libro Provisionum Prælatorum, & Fernandez*. Eisdem suffragatur *Cavalerius Tomo I pag.*246 *num. CIV.*

F. Johannes de Ragusio, Episcopus Mercanensis, & Tribuniensis, in Dalmatia, sub Ragusina Metropoli, a Senatu Ragusino designatus legitur in tabulis publicis an. MCCCCXXXV die XXX Decembris. Nihil aliud extat de illo, & utrum fuerit inauguratus, me fugit.

LE-

LEGATI.

F. Johannes Stoicus de Ragusio, Ordinis Prædicatorum Procurator Generalis, Basileam missus, ut Anno 1431.
Apostolicæ Sedis nomine Basileense Concilium auspicaretur. *Acta Concilii Basileensis apud Labbeum To-*
mo XII Conciliorum pag 459 *Edit. Parisien. Ferrarius de rebus Hungariæ Provinciæ Parte III Lib. III Cap. III*
*pag.*445 *&c. & Parte III Lib. IV pag.*494. *Fontana Monument. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXXXI*
*pag.*324, *ex Spondano. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXLIV pag.*797 *col. II.*

F. Johannes Nyder a Basileensi Concilio bis ad Bohemos Legatus. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis,* Anno 1431.
*ad an. MCCCCXL pag.*792, ex ejusdem *Johannis* scriptis, & variis Auctoribus, quos laudat *Echard.* Ade-
as *Labbeum Tomo XII Concilior. pag.*848 *Edit. Parisien.*

F. Andreas Rhodius, Archiepiscopus Colossensis, cujus mentio inter Archiepiscopos *Johannis* dic- Anno 1432.
ai *XXIII* Tomo II pag 528, & inter Legatos *Martini V* pag. 710, Legatus Basileam missus ab *Eugenio IV.*
*Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXLV pag.*802 *col. I. Odoricus Raynaldus Annal. Eccle-*
siast. ad annum MCCCCXXXII num. XII. Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad an. MCCCCXXXII
*pag.*325, *ex Spondano.*

F. Johannes de Turrecremata, de quo sæpius in hac *Appendice*, Magister S Palatii Apostolici, ab Anno 1432.
Eugenio IV ad Basileense Concilium mittitur. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum*
*MCCCCXXXII pag.*325. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVIII pag.*838.

F. Johannes Stoicus de Ragusio, Procurator Generalis Ordinis Prædicatorum, ut mox dictum Anno 1435.
fuit, Constantinopolim mittitur a Basileensi Concilio, anteaquam dissolveretur ab Eugenio IV. *Instru-*
*menta quæ refert Labbeus Tomo XII Concilior. pag.*851 *&c. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum*
*MCCCCXLIV pag.*798. *Fontana Monumen. Dominic. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXXXV pag* 329.

IDem ab eodem Concilio Constantinopolim iterum mittitur, & ab Eugenio IV commendatur. *Con-*
*stitutio CLXI Eugenii IV pag.*78 hujusce *III* Tomi. Anno 1437.

F. Johannes de Turrecremata, Magister S. Palatii Apostolici, Legatus in Germaniam missus, ut Anno 1438.
Principes, ceterosque, a Basileensibus abstraheret. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum*
*MCCCCLXVIII pag.*838.

IDem Legatus in Galliam missus ad pacem conciliandam inter Reges Galliarum & Angliæ. *Constitu-* Anno 1439.
tio CXCVIII Eugenii IV. Legitur *pag. III* hujusce *Tertii* Tomi: *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum*
MCCCCLXVIII pag 838. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXXXII pag* 326,
*ex Lucerino, Olmeda, & Spondano, & Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. II num. XXIX pag.*357. Cau-
te tamen legendus *Fontana* locis mox laudatis.

F. Bartholomæus de Rimbertinis, seu Lapaccius, Episcopus Argolicensis, & postea *Cortonensis*, ut Anno 1440.
in hac *Appendice* videre est, Constantinopolim missus. *Cavalerius Tomo I pag.*272 *num. CCI. Echard To-*
*mo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVI pag.*836 *col. II. Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I*
ad annum MCCCCXL pag. 336.

IDem in Hungariam, & Poloniam mittitur ab Eugenio IV ad hæresim, cui *Simplicis animi* nomen Anno 1442.
erat, compescendam. *Ferrarius de Rebus Hungariæ Provinciæ Parte III Lib. IV pag.* 494. *Cavalerius To-*
*mo I pag.*272 *num. CCI.* Cujusdam Legationis, qua *Bartholomæus* noster functus est in *Germania*, memi-
nit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXVI pag.*836 *col. II.* Sed notandum quod *Bartholo-*
mæus semel & iterum S Sedis Legatus in *Germaniam* missus fuit, ut in *Appendice* sequenti videre est.

F. Andreas Rhodius, Archiepiscopus Colossensis, Legatus in Orientem missus. *Odoricus Raynal-* Anno 1445.
dus Annal. Ecclesiast. ad annum MCCCCXLV num XX, ubi citat Legationis Diploma ex *Lib. XVIII Euge-*
*nii IV pag.*124. Ejusdem Legationis meminit *Eugenius IV* in *Constitutione CCXCIII.* Legitur pag. 197
hujus *III* Tomi.

Anno circiter 1446. F. Leonardus Chiensis, Archiepiscopus Mitylenensis, ut in hac *Appendice* videre est, Constantinopolim mittitur. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVIII pag.* 817 *col. I*, *aliique supra laudati*.

Typis editæ fuerant nonnullæ Constitutiones *Eugenii IV*, cum Breviores ejusdem Pontificis literas accepi, quas, mutilas licet, non abs re fuerit hic transcribere. Primo siquidem ex ipsis discimus, quod die *III* Martii Summus Pontifex renunciatus est *Eugenius IV*. Secundo mentio fit in eodem Diplomate ejusdem Fratris *Juliani*, de quo sic legitur in Regestis *Septempedanæ* Civitatis.

Die XVI Mensis Martii . . . Anni MCCCCXXXI

Indictione IX.

Venerabilis vir Frater Julianus Ordinis Fratrum Prædicatorum Professor de Sancto Severino, Ambasciator, & Orator dicti Communis Sancti Severini destinatus ad Curiam Romanam per consensum Communis per dictos D. D. Consulem, & Priorem dictæ terræ, existentes personaliter in quadam Saletta (id est aula) *propria Domorum eorum solita habitationis . . . . Breve Diplomate Sanctissimi D. nostri Papæ Eugenii Quarti, sigillato annulo Capitum Principum Apostolorum, tenoris & continentiæ infrascriptorum : videlicet.*

Dilectis filiis Officialibus, ac Universitati Terræ nostræ Sancti Severini.

EUGENIUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Anno 1431 Die 9 Martii. I-1. EA quæ dilectus filius Julianus Ordinis Fratrum Prædicatorum Professor cires fidelitatis vestræ conscientiam nobis exposuit, plene audivimus, commendantes fidelitatem, & devotionem vestræ personæ, & Fratrum. Cum autem ad nos attinet cura . . . . . Terra nostra Sancti Severini evenit apud nos, sufficienter, ita ut . . . . . Dei benignitate confisi, & continuatione vestræ fidelitatis omnium, ut dicta terra tranquilla, & . . . . . erunt. Vos vero opera fidelitatis, & devotionis continuare non omittatis, ut de comprobata vestra fidelitate certiores effecti, in nostro & Ecclesiæ gremio acceptatores habuimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Capitum Principum Apostolorum Die VIIII Martii, Assumptionis vero nostræ Die Septima.

Nota, istud Diploma datum dici *sub Annulo Capitum Apostolorum*, quod sigillum nunc adhibent duntaxat in Bullis. Id notatu dignissimum.

NI-

NICOLAUS V.

Patria Sarzanensis, (a) electus est Romæ apud S. Mariam supra Minervam Die VI Martii MCCCCXLVII. Coronatus (b) fuit ejusdem Mensis Die XIX. Obiit (c) XXIV Martii MCCCCLV. Sedit Annos VIII, Dies XIX.

(a) *Nicolaus V* in Epistola ad *Bononien.* Canonicos.
(b) Ex Lib. Sacri Collegii Cardinal.
(c) *Ciaconius* in *Nicolao V.*

Ut Prior Cumani (1) Cœnobii executioni mandet ea quæ de Cumano Monasterio sanxerat Eugenius IV.

Anno 1447 Die 19 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori domus Sancti Johannis extra muros Cuman. Ordinis Fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. I.

Diplomatis causa.

Rationi congruis &c (3). Dudum siquidem felicis recordationis Eugenio PP. IIII Prędecessori nostro pro parte dilectarum in Christo filiarum domus de Sancto Marco nuncupatarum, exposito, quod ipsę, quibus olim dicta domus cum aliis ędificiis pia fidelium largitione donata, vel alias justo titulo per eas adepta fuerat, in illa sub clausura, & humili habitu paupertatem, obedientiam, & castitatem observando per aliquot annos honeste vixerant, prout tunc vivebant, nulla tamen super hoc a Sede Apostolica obtenta licentia, quodque ibidem hactenus multiplicaverant, prout in dies multiplicabant exemplaris vitę meritis, & Altissimo favente, domos, & alia loca pro earum, & aliarum similiter vivere eligentium Sororum usu, & habitatione perpetuis adipisci sperabant, necnon in domibus, & locis eisdem sub regulari observantia Ordinis Sancti Augustini, ad quam singularem gerebant devotionis affectum de cetero vivere, & sub dicto habitu remanere, ac professionem per Sorores dicti Ordinis emitti solitam, prout in manibus dilecti filii Vicarii in spiritualibus Generalis Venerabilis Fratris nostri Episcopi Cuman promiserant, emittere ferventer exoptabant, si dictę Sedis auctoritas suffragaretur eisdem, idem Prędecessor, qui Religionis propagationem, & singula religiosa loca, earum pręsertim, quę uni viro Christo se videlicet voto celebri desponsantes, flores honoris, & honestatis fructus producunt... intensis desiderabat affectibus, cupiens ipsas exponentes Sorores in tam laudabili proposito confovere, earum supplicationibus inclinatus, videlicet sub dato diei sextodecimo Kalends. Decembris Pontificatus sui Anno Sextodecimo (4), tibi dari voluit in mandatis, ut de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis te diligenter informares, &, si per informationem ita esse reperires, concessionem domus, & ędificiorum Sororibus hujusmodi factam, auctoritate Apostolica approbares, & nihilominus in pręfata domo Ordinem Sancti Augustini ita statueres, & ordinares, quod in antea Sorores ipsę pręsentes, & futurę conventualiter, & sub Regula, & habitu prędictis vivere, ipsęque & alię domum prędictam ingredi volentes, Sorores, si ex hoc dicta domus nimium non gravaretur, professionem hujusmodi emittere deberent, eisque, ut unum alium locum ubicunque consistentem, per eas justis modis acquirendum, qui a dicta Domo de Sancto Marco dependeret, & illius membrum existeret, recipere, ac pro ipsarum, & aliarum Sororum hujusmodi usu, & habitatione perpetuis retinere, & quod quamcunque Sororem dicti Ordinis de earum gremio in ipsarum, & domus de Sancto Marco, ac loci hujusmodi Priorissas, seu gubernatrices prima vice, & deinceps quoties domum, & locum pręfatos Priorissis, seu gubernatricibus carere contingeret, servatis tamen solemnitatibus, & aliis de jure requisitis per electionis, seu postulationis, ministerium assumere, & justis suadentibus causis, quatenus opus foret, a gubernatione ipsarum, ac domus, & loci hujusmodi amovere, ipsaque electio, postulatio, & amotio ad eas de Sancto Marco perpetuo deberet pertinere, ipsisque Sororibus, ut in domo, & loco prędictis condecentem Ecclesiam cum campanili, campana, Altaribus, & aliis necessariis officinis erigere, necnon ut quęlibet ipsarum pręsentium, & futurarum Sororum domus, & loci prędictorum confessorem eligere, ipseque Confessor earum singulis pro commissis per eas, & excessibus, nisi talia fuerint, propter quę Sedes Apostolica merito consulenda foret, debitam absolutionem impendere, & pęnitentiam salutarem injungere, necnon eis Eucharistiam, aliaque Ecclesiastica Sacramenta ministrare valeret, quodque ea quę Sorores ipsę pro domus, & loci, ac Sororum hujusmodi stabilimento, directione, & conservatione, rationabilia statuta ibidem inviolabiliter observanda statuerent, & ordinarent, eadem auctoritate approbares; Et insuper dictus Prędecessor universis, & singulis Sororibus in domo, & loco prędictis pro tempore moraturis, ut omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, libertatibus, immunitatibus, & exemptionibus pręfato Ordini, ac illius domibus, & personis per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet concessis uti, & gaudere libere, & licite valerent, auctoritate Apostolica indulsit, jure Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII etiam Prędecessoris nostri, illa pręsertim, qua prohibetur, ne Fratres Ordinum Mendicantium loca de novo recipere, vel eatenus recepta mutare pręsumant absque dictę Sedis licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & quod tu Ordinis Fratrum Prędicatorum professor existis, & aliis Apostolicis

Eugenii IV Decretum.

con-

constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem Sorores prędictę concessionis hujusmodi, pro eo quod prędictę literę Prędecessoris ipsius superveniente obitu confectę non fuerint, frustrentur effectu; volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod concessio ipsa perinde a dicta die sexto decimo Kalendas Decembris sortiatur effectum, ac si super illa ipsius Prędecessoris literę sub ejusdem diei dato confectę fuissent, quodque pręsentes literę ad probandam plene concessionem hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur, & nihilominus discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad executionem pręsentium alias

Mandatum. juxta ipsius concessionis continentiam, atque formam, auctoritate nostra, procedere studeas, & procures. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto (5), Quartodecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Cumani.*) Seu *Novocomensis*, vulgo *Como*, in *Insubria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXI fol.77.*
3. *Rationi congruit &c.*) Ut in *Constitutione I Eugenii IV* ad hæc usque verba: *Consequantur effectum*. Legitur pag. 1 hujus *III* Tomi.
4. *Anno Sexto decimo*. Christi *MCCCCXLVI*.
5. *Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVII*.

Ut quæ F. Alexius (1) de Albicis testamento cavit, perficiantur.

Anno 1447 Die 19 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

II.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati S. Salvatoris de Septimo Florentin. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit &c. (3) Dudum siquidem pro parte venerabilis Fratris nostri Antonii (4) Archiepiscopi Florentin tunc Prioris (5) domus Sancti Marci Florentin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac dilecti filii Alexii de Albicis dicti Ordinis professoris felicis recordationis Eugenio PP. IIII Prędecessori nostro inter alia exposito, quod pręfatus Alexius, tunc infra annum suę probationis existens, & antequam regularem professionem emisisset, habens notitiam, quod quondam Nicolaus de Albicia Civis Florentin., qui testamentum condens suorum bonorum eundem Alexium nepotem suum universalem heredem instituerat, tempore sui obitus diversis Civibus Florentin. occasione nonnullorum contractuum debitor remanserat, ac volens, quantum in eo erat, tam exonerationi Nicolai, quam indemnitati civium pręfatorum salubriter providere, suum condiderat testamentum, in quo non solum hereditaria omnia prędicta, sed etiam aliqua sua paternalia bona hospitali pauperum B. Marię ad Sanctum Gallum extra muros Florentin. perpetuo reliquerat, & legaverat, illudque de eis heredem suum universalem instituerat cum hujusmodi onere, videlicet, quod Rector pro tempore existens dicti hospitalis civibus hujusmodi centum Florenos annuatim persolveret, donec, & quousque eis juxta declarationem per eosdem Archiepiscopum tunc Priorem, & Alexium, tam de nominibus civium, quam etiam de quantitatibus eis debitarum pecuniarum faciendam foret integre satisfactum, ac subjuncto, quod dilectus filius Michael Nicolai Rector pręfati Hospitalis suorum successorum ejusdem hospitalis Rectorum, qui essent pro tempore, ac eiusdem hospitalis nominibus hereditatem Alexii hujusmodi cum eodem onere adierat, ejusque, necnon bonorum pręfatorum possessionem assecutus fuerat, quodque etiam se, necnon successores, & hospitale prędicti, illiusque bona ad solvendum annuatim centum Florenos civibus hujusmodi, donec eis juxta declarationem prędictam satisfactum foret, ut prefertur, solemniter obligaverat juramento, ac nonnullis pęnis, renunciationibus, & cautelis desuper tunc adjectis, prout in quibusdam Instrumentis publicis desuper confectis plenius contineri dicebatur, idem Prędecessor ad supplicationem Archiepiscopi tunc Prioris, & Alexii prędictorum, dilecto filio Abbati Sancti Salvi extra muros Florentin. ejus proprio nomine non expresso per suas literas dedit in mandatis, ut si esset ita, hereditariam institutionem, relictaque & legata per Alexium, ac aditionem hereditatis, necnon assecutionem bonorum ejusdem, obligationemque per Michaelem Rectorem factam hujusmodi, & quęcunque inde secuta, auctoritate ipsius Prędecessoris approbaret, & confirmaret, supplendo omnes defectus, si qui intervenissent in eisdem, prout in dictis literis plenius continetur: Et deinde, sicut etiam pro parte Archiepiscopi tunc Prioris, & Alexii pręfatorum, dicto Prędecessori expositum fuerat, licet Michael pręfatus post datum literarum pręfatarum se, & dictum hospitale ad solvendum creditoribus declaratis, & declarandis, hujusmodi, usque ad summam duorum milium Florenorum similium, videlicet centum Florenos annis singulis specialiter obligasset, prout in alio Instrumento publico desuper confecto plenius contineri dicebatur, ac etiam dilectus filius Jacobus Abbas pręfati Monasterii ad executionem literarum earundem, etiam vocato dicto Michaele, procedens, institutionem, relicta legata, aditionem, assecutionem, obligationem, & inde secuta prędicta auctoritate Prędecessoris hujusmodi canonica fuisse, & esse decrevisset, & declarasset, illaque omnia, & singula approbasset, & confirmasset, necnon defectus omnes, si qui forsan in illis intervenerant, etiam supplevisset, tamen pręfatus Michael contra per eum promissa hujusmodi veniens illa adimplere neglexerat, prout etiam tunc negligebat, idem Prędecessor tunc videlicet Nono Kalendas Novembris Ponti-

Eugenii IV Decretum. ficatus sui Anno Quartodecimo (6) ad supplicationem Archiepiscopi tunc Prioris, & Alexii pręfatorum, voluit, & concessit sub forma infrascripta, Michaelem, & suos successores pręfatos, & eorum singulos ad servandum promissa per Michaelem, ac contenta in Instrumentis desuper confectis hujusmodi compelli posse, ac debere, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon pręfati Ordinis &c. quibuscunque. Ne autem de voluntate, & concessione prędictis pro eo quod

Digitized by Google

quod super illis prefati Prędecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod voluntas, & concessio Prędecessoris hujusmodi perinde a dicta die Nono Kalendas hujusmodi suum sortiantur effectum, ac si super illis dicti Prędecessoris literę sub ipsius diei dato confectę fuissent, prout superius enunciatur, quodque pręsentes literę ad probandum plene voluntatem Prędecessoris, & concessionem hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur, & nihilominus discretioni tuę &c. mandamus, quatenus, si, vocatis Michaele prędicto & aliis qui fuerint evocandi, tibi de pręmissis omnibus, & singulis legitime constiterit, Michaelem, & Successores prefatos, ac eorum singulos ad servandum pręmissa per Michaelem promissa, ac omnia & singula contenta in Instrumentis desuper confectis hujusmodi sub excommunicationis, & aliis, de quibus tibi videbitur, pęnis, & etiam alias per censuram Ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione remota, dicta auctoritate Apostolica, quoties tibi expedire videbitur, compellere studeas, & procures. Non obstantibus pręmissis contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto (7), Quartodecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Mandatum.

1. *Alexius.*) Ex insigni & perantiqua *Albiciorum* gente oriundus.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XII fol.* 162.
3. *Rationi congruit &c.*) Ut in *Constitutione I Eugenii IV* ad hæc usque verba: *consequantur effectum.*
4. *Antonii.*) *Antonini* nempe, Sancti, de quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV.*
5. *Tunc Prioris.*) Hoc munere variis in locis functus est *S. Antoninus*, uti notat *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad annum MCCCCLIX pag.* 818.
6. *Quarto decimo.*) Christi *MCCCCXLIV.*
7. *Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVII*

Ut F. Henricur Kalteysen (1) Apostolici Palatii Scholarum Magister Ecclesiasticum Beneficium assequi possit.

Anno 1447 Die 19 Martii.

Ex Arch. (2) *Ordinis.*

III.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Enrico Caldicer (3), Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, in Theologia, ac Scholarum Palatii Apostolici Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit &c. (4) Dudum siquidem felicis recordationis Eugenius PP. IIII Prędecessor Noster Parochialem Ecclesiam de Vusterch, Leodien. Dięcesis, tunc certo modo vacantem, per te quoad vixeris tenendam, regendam, & etiam gubernandam per alias suas literas tibi commendavit, prout in eisdem literis plenius continetur, & deinde pro parte tua ipsi Prędecessori exposito, quod literarum earundem vigore in possessionem ipsius Ecclesię assecutus fueras, & tunc pacifice tenebas, quodque si Ecclesiam ipsam te dimittere contigisset, aliam similem Ecclesiam absque dispensatione obtinere non posses, idem Prędecessor, volens te apud eum de Religionis zelo, literarum scientia, vitę, ac morum honestate, aliisque probitatis, & virtutum meritis, quibus personam tuam tam familiari experientia, quam etiam fide dignorum testimoniis, & etiam ob grata devotionis obsequia, quę sibi, & Apostolicę Sedi hactenus impenderas, & adhuc impendebas, pręmissorum obsequiorum, & meritorum tuorum intuitu, uberioris dono gratię prosequi, tuis in hac parte supplicationibus inclinatus, videlicet Quintodecimo Kalendas Martii, Pontificatus sui anno Sextodecimo, tecum, ut prefata Ecclesia per te dimissa, quamcunque aliam Parochialem Ecclesiam consuetam Clericis secularibus assignari, si tibi Apostolica, vel alia quavis auctoritate canonice conferretur, vel commendaretur, tu ipsam in commendam per te quoad viveres tenendam, regendam, & etiam gubernandam, tenere libere, & licite valeas, ita quod debitis, & consuetis ipsius commendatę Ecclesię supportatis oneribus de residuis illius fructibus, redditibus, & proventibus disponere, & ordinare libere, & licite valeres, sicuti veri Rectores ipsius commendatę Ecclesię, qui fuerant pro tempore, disponere, & ordinare potuerant, seu etiam debuerant, alienatione tamen quorumcunque bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium ipsius commendatę Ecclesię tibi penitus interdicta, quod Ordinis Fratrum Prędicatorum etiam tunc professus existeres, ut prefertur, ac quibuscumque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ejusdem Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore suarum, de speciali, si super hoc confectę fuissent literę, gratia dispensavit, proviso quod dicta durante commenda Ecclesia commendata prędicta debitis propterea non fraudaretur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligeretur; ne autem de dispensatione hujusmodi, pro eo quod super illa dictę Prędecessoris literę, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod pręsentes literę ad probandam plene dispensationem hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. Nostrę voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto (5), Quarto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Mandatum.

1. *Kalteysen.*) Vide *Notas ad Constitutionem CCVIII Eugenii IV.* Legitur *pag.* 122 hujus *III* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IV fol.* 96.
3. *Enrico Caldicer.*) Corrupta vox. Scribendum: *Henrico Kalteysen.*, ut videre est *Nota I ad Constitutionem CCVIII Eugenii IV. Legitur pag.* 122 hujusce *III Tomi.*
4. *Rationi congruit &c.*) Ut in *Constitutione I Eugenii IV.*
5. *Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVII.*

F. Jo-

Anno 1447 Die 2 Aprilis.

F. Johannem de Neapoli (1) Inquisitorem Siciliæ constitutum commendat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum, & Monasteriorum Prelatis, ac Principibus, Ducibus, ceterisque Dominis temporalibus Regni Sicilię citra Farum, Salutem, & Apostolicam Benedictiooem.

Exordium.

CUM dilectus filius Johannes de Neapoli, Ordinis Prędicatorum professor, ac in Sacra pagina Magister, fuerit per suum Ordinem in Regno Sicilię citra Farum deputatus Inquisitor hereticę pravitatis, quod officium necessarium est pro Religionis Christianę, & fidei orthodoxę adversus hereticos, & non recte de fide sentientes, defensione, universitatem vestram, & vestrum singulos exhortamur in Domino, vobis in remissionem vestrorum peccaminum injungentes, ut prefatum Johannem Inquisitorem pro nostra, & Sedis Apostolicę reverentia commendatum habentes, eidem circa sui officii exercitium assistatis vestris auxiliis, & favoribus, ita vos gerentes erga eum, ut vestro opere mediante fides augeri possit, & mali vepres de agro Domini extirpari, & vos ęterna premia, & gratiam, ac benedictionem nostram consequi valeatis. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnatioois Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Quarto Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Johanem,*) Hunc non novit *Fontana* Fidei censores recensens in *Theatro Dominicano*. Adeas *Echard Tomo I Scrip. Ordinis ad Annum MCCCCLX pag.* 821.

2. *Archivo*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CV. fol.* 195.

Anno 1447 Die 6 Aprilis.

Confirmat omnia Privilegia Ordinis Fratrum Prædicatorum a Martino V, & Eugenio IV concessa.

Ex Archivo (1) Ordinis.

V.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam,

Exordium ab Ordinis laude.

LIcet ex debito Summi Pontificatus officii Nobis desuper injuncti, circa quorumlibet fidelium, presertim mundanis abjectis illecebris sub regulari habitu Altissimo famulantium omnium profectus, utilitates, & commoda, Nos deceat intentos existere, Ordinem tamen Fratrum Prędicatorum, ejusque pro tempore Religiosos, tanto potioribus favoribus, & gratiis coosovere satagimus, quanto illorum scientia, virtutibus, & fructuosis operibus, etiam ad fidei catholicę conservationem, & incrementum, ad divini Nominis laudem, & gloriam, id conspicimus in Domino expedire. Hinc est, quod Nos, dilecti filii Bartholomęi Texerii (2) Generalis totius Ordiois prędicti Magistri, ac illius, & Sacrę Theologię professoris, in hac parte supplicatioibus inclinati, omnia, & singula immunitatea exemptiones, libertates, gratias, & indulta a felicis rec. Martino V, & Eugeoio IV, ac aliis Summis Pontificibus Prędecessoribus nostris, Ordini prefato, ejusque pro tempore Geoerali, Superioribus, & Fratribus hactenus concessa, atque facta, necnon illorum Apostolicas confirmationes, & validationes, ac quascunque Martini, Eugenii, & aliorum Predecessorum prędictorum confecta, & emanata, litteras, & privilegia, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent presentibus, haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa scientia confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus, illaque plenariam roboris firmitatem, etiam perinde ac si ea per Nos de verbo ad verbum, prout in litteris & privilegiis continetur, de novo concessa forent, obtinere, eadem auctoritate deceroimus. Noo obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis quę Martinus, Eugenius, & alii Predecessores prefati in eorum litteris, & privilegiis prędictis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, communitionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringeotesimo Quadragesimo Septimo, Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Confirmatio.

Clausula derogans.

Sanctio poenalis.

X
X
X

Pe. de Noxeto.

H Senstlebin

Gratis in Bulla, & Regestro de maodato D. N. Papę

A. Frocardus.

1. *Archivo,*) In quo Autographum. Aliud asservatur in Cœnobio *Ragusino*. Duplex Exemplar habes in Archivo Ordinis, authenticum unum ex illo quod tenet Conventus *S. Andra de Faventia*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. V. fol.* 79. Legitur apud *Usumarem pag.* 110.

2. *Bartholomæi Texerii.*) De quo sæpius dictum fuit.

In-

Indulgentias elargitur visitantibus ædes sacras Aniciensis (1) Cœnobii in quo Generale Capitulum celebrandum erat.

Anno 1447 Die 6 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi Fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VI.

CUM itaque (3) sicut accepimus, Generale Capitulum dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Prędicatorum, qui pro integritate, & veritate Christianę Fidei conservanda, & salute animarum, fętus pariunt in Dei Ecclesia salutares, in Domo, seu Conventu eorum in Civitate Anisien. in festo Pentecostes celebrari debet; Nos, cupientes, ut dictum Capitulum secundum ejusdem Ordinis laudabilia instituta debite celebretur, & Ecclesia Domus prefatę congruis honoribus frequentetur, & ut Fideles ipsi eo libentius confluant ad eandem, & pro reparatione necessariorum ędificiorum Ecclesię, Domus, & Conventus prędictorum manus promptius porrigant adjutrices, quo propter hoc ibidem dono cęlestis gratiæ uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui a primis Vesperis dicti Festi Pentecostea usque ad Vesperas tertię immediate sequentis inclusive, Ecclesiam ipsam devote visitaverint, & pro Fratrum receptione, & Capituli celebratione, seu ędificiorum prędictorum reparatione, & constructione manus porrexerint adjutrices, septem Annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis misericorditer relaxamus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Indulgentia.

1. *Aniciensis.*) Vulgo *Le Puy*, in *Gallia*. Juris est *Tolosanæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostol. Libro XII fol.* 112.
3. *Cum itaque.*) Exordium deest.

S. Stephanini Oratorium unitur Prioratui S. Marcelli Papien. (1).

Anno 1447 Die 6 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Sancti Michaelis majoris, & Sancti Inventii Papiensium Ecclesiarum Prępositis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VII.

AD ea ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, per quę Ecclesiarum, & aliorum piorum locorum, ac personarum in eis degentium, prętertim sub regulari habitu Domino famulantium, opportunitatibus valeat salubriter provideri. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Antonii de Sessa, Prioris Prioratus Sancti Marcelli Papiensis, Ordinis Sancti Augustini, petitio continebat: quod dictus Prioratus adeo in suis fructibus, redditibus, & proventibus tenuis, & exilis existit, quod ex ipsis ipsius Prioratus Prior pro tempore existens se decenter sustentare, & alia sibi incumbentia onera supportare nequit, &, si oratorium campestre sine cura Sancti Stephanini Campanię Papię Prioratus nuncupatum, extra muros Papienses dicti Ordinis, apud quod, cum habitationibus careat, nullus habitat, & quod quondam Nicolaus Arnoldi ipsius oratorii Rector, dum viveret, obtinebat, per ejusdem Nicolai obitum qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacans ad presens, eidem Prioratui Sancti Marcelli, cui cura imminet animarum, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, Prior prefatus se commodius sustentare, & onera prędicta supportare valeret. Quare pro parte dicti Antonii Prioris, asserentis, quod Prioratus quadraginta trium, necnon oratorii hujusmodi duodecim florenorum auri de Camera, fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum super eisdem pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereritis, super quo vestras conscientias oneramus, oratorium prędictum, sive, ut pręmittitur, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per liberam resignationem cujuscunque de illo extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensia statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsumque oratorium dispositioni Apostolicę specialiter reservatum existat, & a quocunque Monasterio, seu alio Regulari loco dependeat, super eo quoque inter aliquos lis, cujus statum prętentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dati prętentium non sit in eo alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Prioratui auctoritate prędicta in perpetuum uniatis, incorporetis, & annectatis, ita quod ex tunc liceat Priori pro tempore hujusmodi per se, vel alium, seu alios, oratorii juriumque, & pertinentiarum prędictorum corporalem possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, ac Prioratus Sancti Mar-

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum.

Marcelli, & oratorii hujusmodi usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, sive loci, a quo forsan prefatum oratorium dependeat, & Ordinis predictorum, Clausula derogans. juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Aut si aliquis super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarit etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, ac processus habitos per easdem, & quocunque modo secuta ad prefatum oratorium volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis; Proviso quod oratorium hujusmodi debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed illius debite supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, pridie Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Papien.*) In *Insubria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Papiæ* asservato in Cœnobio *SS. Thomæ & Apollinaris*.

Anno 1447 Die 8 Maii.

Ut Monasterium Mantuanum (1) juris ac potestatis sit Magistri Generalis Ordinis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. AD decorem S. Religionis vestrę meditationis dirigentes intuitum, votis illis, per quę Monasteriorum, ac personarum in eis degentium, statui, ac indemnitatibus consulitur, ac Religionis ejusdem propagatio sequi speratur, annuimus gratiose. Cum itaque, sicuti exhibita Nobis nuper pro Supplex Monialium petitio. parte dilectarum in Christo Filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Dominici Mantuan., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub Instituto Ordinis Fratrum Predicatorum viventium, petitio continebat, ipsę, quę mundanis abjectis illecebris pro animarum suarum salute, divinique cultus augmento, regularem observantiam dicti Ordinis inibi perpetuo vigere ferventius concupiscunt, pro observantię hujusmodi conservatione, quam per dilectos filios Generalem Magistrum, ac Fratres Domorum Ordinis Fratrum Predicatorum in Civitate, & Diœcesi Mantuan. consistentium, qui sub regulari observantia ipsius Ordinis Fratrum Predicatorum die, noctuque divinis laudibus insistendo, gratum impendunt Altissimo famulatum, propter ipsorum vitam laudabilem, manuteneri facilius posse sperant, curę, regimini, & gubernationi Magistri, ac Fratrum Predicatorum sub observantia degentium hujusmodi subiici, & submitti, ac sub illis perpetuo vivere desiderent, pro parte earundem Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem fieri, illiusque observantiam vigere ubilibet intensis desideriis affectamus, hujusmodi, necnon dilectę in Christo Filię Nobilis Mulieris Paulę (3) Marchionis (4) Mantuan. Nobis super hoc humiliter supplicantis, supplicationibus inclinati, Monasterium, illiusque pro tempore Priorissam, & Conventum, necnon omnes, & singulas Moniales, ac personas presentes, & futuras, donec in hujusmodi regulari observantia permanserint, curę, regimini, & gubernationi predictis auctoritate Apos-Mandatum. tolica tenore presentium perpetuo subiicimus pariter, & submittimus, dictosque Magistrum, & Fratres (5) illa, & prorsus similia jurisdictionem, dominium, & potestatem in Monasterium, Priorissam, Conventum, Sorores, & Personas hujusmodi habere, & exercere posse volumus, quę in alia Monasteria dicti Ordinis eorumque personas sub institutis hujusmodi, curę, regimini, & gubernationi ipsorum subjecta, habent, & exercere possunt. Non obstantibus privilegiis, gratiis, & indultis, Episcopis Mantuan. pro tempore existentibus concessis, necnon constitutionibus Apostolicis, & Ordinum, & Monasteriorum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, subjectionis, submissionis, mandati, & constitutionis infringere. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Octavo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Primo (6).

1. *Mantuanum.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostol. Libro LXX fol.* 51. Legitur etiam *Lib. B. fol.* 284, ex Autographo *Mantuano*.
3. *Paulæ.*) Oriunda ex antiquissima gente *Malatesta*.
4. *Marchionis.*) *Marchionissa*. *Paula* siquidem nupserat *Johanni Francisco*, e gente *Gonzaga*, qui *Mantuanus* Marchio renunciatus erat anno circiter *MCCCCXXXIII*.
5. *Fratres.*) *Lombardiæ* Provinciæ, cujus juris est Monasterium *Mantuanum*.
6. *Anno Primo.*) In Exemplari *Libri B.* legitur: *Anno Secundo*.

Ut

Ut F. Johannes de Colonia (1) Beneficium ecclesiasticum assequi possit.

Anno 1447 Die 1 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Colonia Ordinis Fratrum Predicatorum professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Merentur fructuosa exactę tuę vitę studia, ut te sinceris prosequentes affectibus, opportunitatibus tuis, prout congruum fore conspicimus, salubriter consulamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua petitio continebat, quod nuper dilectus filius Bartholomęus Texerii (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum Generalis, non ignarus solicitudinis, & laborum, quos tu una cum quondam Johanne de Monte Nigro (4) dicti Ordinis Professore, pro arduis negotiis Sacrosanctę Universalis Ecclesię (5), & Catholicę fidei tam in reductione Grecorum (6), quam nonnullarum aliarum nationum ad prefatam fidem per varias Mundi partes peragrando indefesse pertuleras, & animadvertens, te senio confractum, ac viribus tui corporis plurimum debilitatum existere, etati tuę compatiens, necnon volens tuis necessitatibus aliqualiter providere, ut extra Domos predicti Ordinis, quem expresse professus existis, alicui Ecclesię posses in divinis deservire, plenam, & liberam licentiam concessit, prout in literis authenticis, ejusdem Generalis sigillo munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessionem hujusmodi confirmare, ac alias tibi, & statui tuo in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur concessionem hujusmodi ratam, & gratam habentes, ac volentes te, apud Nos de religionis zelo, vitę ac morum honestate, aliisque probitatis, & virtutum meritis multipliciter commendatum, predictorum intuitu, favore prosequi gratioso, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, ut curam cujuscunque Parochialis Ecclesię, seu alterius Ecclesiastici Beneficii Curati, si te ad illam gerendam alias canonice deputare contigerit, absque alicujus prejudicio gerere, & exercere, nec non Ecclesię, seu beneficio, hujusmodi quoad vixeris deservire, libere, & licite possis, fel. rec. Martini PP. V Predecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate apostolica tenore presentium indulgemus, proviso quod Cura hujusmodi nullatenus negligatur. Nulli ergo &c Nostrę concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Kalendis Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Indultum.

1. *Johannes de Colonia.*) Cujus ætatem, & præclaras dotes hocce Diplomate discimus.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostol. Lib. IX fol.* 215.
3. *Bartholomæus Texerii.*) Cujus sæpius mentio facta fuit.
4. *Johanne de Montenigro.*) Viro celeberrimo, de quo sæpe, & consulendi *S. Antoninus* auctor æqualis *Histor. Parte III Tit. XXII.*, *Leander Albertus de Viris illustribus*, *Leo Allatius*, ceterique, quos laudat & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXLIV pag.* 799.
5. *Universalis Ecclesiæ.*) Tribus siquidem Conciliis adfuit *Johannes* jussu *Eugenii IV*, ut videre est ex Actis Conciliorum *Basileensis*, *Ferrariensis*, & *Florentini*. Nota, quod in *Actis* illis aliquando *F. Johannes Provincialis* appellatur *Johannes* noster, quia nempe Provinciæ *Lombardiæ* tunc præerat.
6. *In reductione Græcorum.*) Hac de re legendus *Josephus Methonensis*, *Græcus*, in *Responsione ad Marcum Ephesium De Actis in Synodo*, apud *Labbeum*: refert ille quæ contra *Græcos* egit *Johannes*, quem laudibus ad cælum effert.

Fratres, & Sorores de Pœnitentia Secularium jurisdictione reddit immunes (1).

Anno 1447 Die 17 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

X.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Ea, quę pro fidelium personarum, presertim in humilitatis spiritu Altissimo famulantium, salubri statu provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Dudum siquidem felicis recordationis Eugenius PP. IIII Predecessor noster Priorem, ac Fratres, & Sorores pro tempore existentes de Societate Tertię Regulę Sancti Dominici nuncupatos in Monte Magnanapoli de Urbe, ad hoc ut quietius sua Altissimo vota exhibere valerent, ab omni jurisdictione seculari, auctoritate Apostolica, exemit (3), liberavit, ac exemptos voluit esse, & liberos, necnon etiam decrevit, eos, & ipsorum quemlibet super singulis etiam criminalibus causis, & querelis, eis pro tempore motis, coram Vicario dictę Urbis pro tempore duntaxat comparere debere, ac alibi, quam coram eo respondere minime teneri, necnon districtius inhibuit universis, & singulis Senatoribus, Conservatoribus, Judicibus, & Marescallis, aliisque quibusvis secularibus officialibus prefatę urbis pro tempore existentibus, ne ex tunc in antea per se, vel alium, seu alios, Priorem, Fratres, & Sorores prefatos super quibusvis rebus, negotiis, & bonis inquietare, vel molestare, aut eis onera, vel gravamina quavis causa, vel occasione imponere quoquomodo presumerent. Non obstantibus statutis, & consuetudinibus, ac Privilegiis, officialibus ejusdem Urbis tunc concessis, & in antea concedendis, ceterisque contrariis quibuscunque. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, Fratrum, & Sororum de Societate hujusmodi presentialiter existen., petitio continebat, ipsi Literas predictas, ac omnia in illis contenta, & inde secuta pro eorum subsistentia firmiori per Nos confirmari, ac super hoc eorum statui providere desiderant, Nos, votis hujusmodi favorabiliter annuentes, eorundem presentium Prioris, Fratrum, & Sororum in hac parte supplicationibus inclinati, literas, exemptionem, liberationem, voluntatem,

Indultum.

Decretum, ac inhibitionem hujusmodi, ac alia omnia, & singula in ipsis literis contenta, & inde secuta, auctoritate Apostolica, ex certa scientia, tenore præsentium, valere, ac plenariam roboris firmitatem obtinere debere, decernimus, ac etiam ad abundantiorem cautelam ipsos Priorem, Fratres, & Sorores pro tempore, ut præmittitur, auctoritate, & scientia prædicta eximimus, & liberamus, necnon desuper in omnibus, & per omnia, prout superius continetur, volumus, decernimus, & inhibemus. Non obstantibus omnibus illis, quæ idem Prædecessor noster in dictis suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ Constitutionis, exemptionis, liberationis, voluntatis, & inhibitionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Quintodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Clausula derogans.

1. *Immunes.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. XIV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico.*
3. *Exemit.*) *Constitutione CCC.* Legitur *pag.* 101 hujus *III Tomi.*

Anno 1447 Die 27 Octobris.

Ut F. Thomas (1) de Eugubio veniat in possessionem Ecclesiæ S. Michaelis Constantinopolitanæ Diœceseos.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Coronen. (3), & Mothonen. (4) Episcopis, ac dilecto filio Priori Monasterii Beatæ Mariæ Misericordiæ per Priorem soliti gubernari Constantinopolitan. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Religionis zelus, literarum scientia, vitæ ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus dilectus filius Thomas de Eugubio Ordinis Prædicatorum, & Theologiæ professor, apud nos fide digno commendatur testimonio, nos inducunt, ut ea sibi favorabiliter concedamus, quæ suis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Fr. Dominicus dicti Ordinis professor Ecclesiam S. Michaelis sitam in loco Peyre (5), Constantinopolitan. Diœcesis, quæ est membrum Patriarchatus latini Constantinopolitan. quam tunc ex dispensatione Apostolica in commendam obtinebat, commendæ hujusmodi in manibus venerabilis Fratris nostri Jacobi Episcopi Caphen (6) coram notario publico, & nonnullis testibus extra Romanam Curiam sponte, & libere cesserit, Nos volentes dicto Thomæ, qui, ut asserit, Ordinem ipsum expresse professus existit, præmissorum meritorum suorum intuitu, de alicujus subventionis auxilio providere, gratiam quoque facere specialem, discretioni vestræ per Apostolica Scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de cessione hujusmodi vobis constiterit, illam auctoritate nostra admittatis. Non obstantibus Bonifacii PP. VIII & aliis Apostolicis constitutionibus &c. Seu si Venerabili Fratri nostro Patriarchæ Constantinopolitan. vel quibusvis aliis &c. mentio specialis, proviso, quod propter commendam hujusmodi Ecclesia ipsa debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur. Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo quadragesimo Septimo, Sexto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Thomas.*) *De Eugubio* ex patria nuncupatus.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVII fol.* 129.
3. *Coronen.*) in *Peloponneso.*
4. *Mothonen.*) Rectius *Methonen.*, *vulgo Modon*, in *Peloponneso.*
5. *Peyre.*) Suburbium est *Constantinopolitanum.*
6. *Caphen.*) In *Taurica Chersoneso.*

Anno 1447 Die 17 Novembris.

Consentini (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii B. Mariæ de la matena (3) Sancti Marci (4) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Sinceræ devotionis affectus, quem dilectus filius nobilis vir Antonius de Sancto Severino Comes Tricaricen. (5) ad Nos, & Romanam geriti Ecclesiam, promeretur, ut petitiones suas, illas præsertim, quæ divini cultus incrementum, & religionis propagationem respiciunt, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Sane pro parte dicti Comitis Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipse pia devotione succensus, cupiens terrena in cœlestia, ac transitoria in æterna felici commercio commutare, de bonis sibi a Deo collatis unam domum pro usu, & habitatione nonnullorum Fratrum de observantia Ordinis Prædicatorum extra muros Civitatis Cusentin. (6) in loco ad hoc congruo, & honesto cum Ecclesia, campanili, campana, domibus, hortis, hortalitiis, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis fundare, & construere, seu fundari, & construi facere desiderat, si ei Sedis Apostolicæ super hoc licentia concedatur. Quare pro parte dicti Comitis, qui etiam Dux Sancti Marci existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi dictam domum in loco ad

Supplex Comitis petitio.

ad id congruo, & honesto, ut prefertur, fundandi, & construendi, seu fundari, & construi faciendi, ac illam, postquam constructa fuerit, eisdem Fratribus recipiendi licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque qui divinum cultum nostris potissime temporibus vigere, & augeri intensis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem Comiti domum prefatam cum Ecclesia, campanili, campana, domibus, refectorio, dormitorio, & officinis pro usu, & habitatione pretatis in loco hujusmodi fundandi, &construendi, seu fundari, & construi faciendi, ac eisdem Fratribus domum ipsam pro hujusmodi eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo retinendi, licentiam auctoritate Apostolica largiaris. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam & expressam &c. & aliis Apostolicis &c. quibuscunque Nos enim si concessionem hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, Fratribus predictis, qui in ipsa construenda domo pro tempore morabuntur, ut omnibus, & singulis privilegiis &c. jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Quinto decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Consentini.*) Vulgo *Cosenza*, in *Calabria*.
2. *Archivo*) In quo duplex Exemplar, Authenticum unum *Libro B. fol.48.* ex Autographo asservato *Consentiæ* in Cœnobio *S. Dominici*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XVI fol.58.*
3. *De la Matena.*) Vulgo *della Marina*.
4. *S. Marci.*) In *Calabria*, *Consentiam* inter & *Temesam*.
5. *Tricaricen.*) Vulgo *Tricarico*. Urbs est *Lucaniæ*. in Regno *Neapolitano*. Verum in Exemplari *Consentino* legitur Comes *Catancensis*, seu *Catacensis*, vulgo *Catanzaro*. Urbs est *Calabriæ ulterioris*. Utraque Episcopalis.
6. *Cosentin.*) *Cosentin.*, rectius *Consentin.*, ut in *Nota I.*

Ferrarienses (1) Fratres biduo ante & post Assumptionis festum iisdem peccatis solvant Christi fideles, quibus Episcopi possunt absolvere.

Anno 1447 Die 3 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Sincerę devotionis affectus, quam dilectus filius nobilis vir Leonellus (3) Marchio Estensis, Civitatis nostrę Ferrariensis, pro Nobis, & Romana Ecclesia in temporalibus Vicarius Generalis, ad eandem gerit Ecclesiam, promeretur, ut petitionibus suis, illis presertim, quas ex devotionis fervore prodire, & ad animarum salutem provenire conspicimus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Dudum siquidem per felicis recordationis Eugenium PP. IV Predecessorem nostrum accepto (4), quod quondam (5) Nicolaus Marchio Estensis, quandam extra muros Civitatis nostrę Ferrarien. in honorem, & sub vocabulo B. M. Virginis Ecclesiam pro nonnullis Religiosis sub regulari observantia vivere volentibus opere insigni, & sumptuoso erigi, & edificari facere inceperat, illamque ad optatum finem perducere, ac sufficienter dotare intendebat, idem Predecessor, cupiens ut ipsa Ecclesia per eundem Nicolaum Marchionem debite perficeretur, & congruis frequentaretur honoribus, ac divinus cultus, & Fidelium devotio ferventius vigerent, & augerentur, concessit, quod omnes, & singuli utriusque sexus fideles vere penitentes, & confessi, qui in Festo Assumptionis ejusdem Beatę Marię, a primis Vesperis usque ad secundas, Ecclesiam ipsam, postquam in illa Divina Officia celebrari contingeret, devote visitarent annuatim, illam Indulgentiam, ac plenam suorum peccaminum remissionem consequerentur, quam visitantes Ecclesiam B. Marię in Portiuncula, alias de Angelis, extra muros Assisinat. prima die Mensis Augusti quomodolibet consequuntur, prout in eisdem literis, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Leonelli petitio continebat, Ecclesia predicta decenti opere constructa sit, ac dilecti filii Prior, & Conventus Fratrum Ordinis Predicatorum in illa sub eadem observantia degentes, divinorum celebrationi hujusmodi continuo intendant, & , Deo annuente, de cetero insistere, & divinis laudibus Altissimum venerari proponunt, & ut fideles predicti ad eandem Ecclesiam, pro suorum peccaminum consequenda remissione, dicta die, vel antea confluentes, eterna inde premia, Deo propitio, reportent, & hujusmodi Indulgentię melius participes fieri valeant, pro parte dicti Leonelli Nobis fuit humiliter supplicatum, ut predictis Fratribus dictorum fidelium sic confluentium confessiones audiendi, & alia circa id opportuna faciendi, facultatem concedere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, supplicationibus hujusmodi inclinati, eisdem Fratribus in dicta Ecclesia pro tempore existentibus, in Sacerdotio constitutis duntaxat, ut omnium, & singulorum fidelium predictorum cujuscunque Civitatis, & Diecesis, ad dictam Ecclesiam pro dicta remissione consequenda, confluentium, & per duos precedentes, & per duos hujusmodi primam sequentes dies remanentium, confessiones audire, ac illis diligenter auditis, pro commissis, etiam in singulis in quibus Episcopis absolvendi facultas concessa existit casibus, fidelibus ipsis debitam absolutionem impendere, & penitentiam salutarem injungere, licite valeant, Auctoritate Apostolica, tenore presentium, concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus & prohibitionibus Apostolicis, ceterisque &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum concessionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Tertio Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. Fer-

1. *Ferrarienses.*) Conventus *S. Mariæ Angelorum*, tunc extra, nunc vero intra muros Civitatis Ferrarien. In ejusdem Dominis Ducatu *Italiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Ferrariensi*.
3. *Leonellus.*) Vulgo *Lionello*. Consulendus *Johannes Baptista Pigna Histor. Estensis Familiæ*.
4. *Accepto.*) Legenda *Constitutio CCXVI Eugenii IV.* Legitur pag. 130 hujus *III* Tomi.
5. *Quondam.*) Obierat *Nicolaus* anno *MCCCCXLI*, ut nonnullis placet, ut aliis anno *MCCCCXLV*.

Anno 1448 Die 12 Januarii.

Declarat Fratres quatuor Ordinum Mendicantium, & Moniales eisdem subjectas immunes (1) esse subsidio, seu tributo, jussu Sedis Apostolicæ solvendo Regi Aragonum.

Ex Archivo (2) Ordinis Lib. B. fol. 580.

XIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circunspecta nonnunquam concessa per eam justis, & rationabilibus suadentibus causis dilucidat, & declarat, ac desuper disponit, & ordinat, prout personarum, rerum, locorum, & temporum qualitate pensata, id conspicit in Domino salubriter expedire. Dudum felicis recordationis Eugenius Papa IV Prędecessor noster videlicet pridie nonas Maii Pontificatus sui anno sexto decimo (3) ex certis tunc ei pro parte carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (4) Regis Aragonum Illustris, expositis causis, ad ipsius Regis supplicationem, per quasdam suas literas auctoritate Apostolica venerabilibus Fratribus nostris Cęsaraugustan., & Tarraconen Archiepiscopis inter cetera unum subsidium quadraginta millium Florenorum auri de camera super fructibus, redditibus & proventibus, omnium beneficiorum ecclesiasticorum, ac personarum in Aragonię, Valentię, & Majoricarum Regnis, ac Principatu Catalonię ubique consistentium, ad utilitatem, & commodum dicti Regis imponendum, necnon pręfatam summam ab omnibus, & singulis Archiepiscopis, & personis Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, exemptis, & non exemptis, in Regnis, & Principatu pręfatis, redditus Ecclesiasticos obtinentibus, cujuscunque gradus, status, dignitatis, Religionis, ordinis vel conditionis existerent, infra certos tunc expressos terminos, petendi, exigendi, percipiendi, eosque ad solutionem summę hujusmodi infra eosdem terminos sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac aliis tunc expressis, pęnis cogendi, & compellendi, ac nonnulla alia tunc expressa desuper faciendi, gerendi, & exequendi, Ordinibus Mendicantium, & Sanctę Marię Servorum, ac Monasteriorum Sororum, sive Monialium Ordinum quorumcunque Mendicantium, & redditus non habentium, necnon Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium beneficiis duntaxat exceptis, plenam, & liberam facultatem concessit. Et deinde Nobis qui, dicto Prędecessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, fuimus divina favente clementia, ad apicem Summi Apostolatus assumpti, pro parte dicti Regis inter alia exposito, quod pręfati duo Archiepiscopi ad earundem literarum executionem non procedere inchoaverant, quodque summa prędicta ad ipsius status conservationem, non solum utilis, sed etiam necessaria existebat, Nos tunc pręmissis, & certis aliis tunc expressis rationabilibus causis pręfati Regis in ea parte supplicationibus inclinati, literas prędictas, ac facultatis concessionem, aliaque in illis contenta, suum plenarium effectum sortiri, dictosque Cęsaraugustan., & Tarraconen. Archiepiscopos facultate eis concessa prędicta uti, & illam exequi posse alias juxta literarum prędictarum continentiam, atque formam, etiam secundum quandam tunc expressam extimationem aliis nostris literis auctoritate Apostolica statuimus, & decrevimus, prout in singulis literis ipsis plenius continetur. Cum itaque, sicut nuper accepimus, ab aliquibus in dubium vertitur, an Priores, Guardiani, & Fratres pro tempore existentes domorum Prędicatorum, Minorum, Beatę Marię de Monte Carmeli, ac Eremitarum Sancti Augustini Mendicantium Ordinum infra Regna, & Principatum hujusmodi consistentium, necnon Abbatissę, Priorissę, Moniales, & Sorores in Monasteriis, & locis etiam infra Regna, & Principatum prędicta consistentibus sub Prędicatorum, ac Minorum Fratrum prędictorum cura pro tempore degentes, sub literis, & facultate prędictis comprehendantur, Nos, ad hujusmodi dubium submovendum, & ne ipsi Priores, Guardiani, & Fratres, ac Abbatissę, Priorissę, Moniales, & Sorores super premissis contra intentionem nostram in aliquo molestentur, providere volentes, motu proprio, non ad eorum, vel alicujus ex ipsis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, Priores, Guardianos, & Fratres domorum, necnon Abbatissas, Priorissas, Moniales, & Sorores sub eorum cura degentes Monasteriorum infra Regna consistentium hujusmodi, ipsaque domus, & Monasteria, necnon eorum, & cujuslibet ipsorum mobilia, & immobilia, res, & bona, vel eorum aliqua sub literis facultate, concessione, subsidio, statuto, & decreto prędictis, vel eorum aliquo minime comprehensa fuisse, nec esse, sed ab illis, & eorum singulis Priores, Guardianos, & Fratres quatuor Ordinum Mendicantium, necnon Abbatissas, Priorissas, & Sorores, eorumque domos, & Monasteria infra Regna & Principatum consistentia, necnon illorum res, & bona prędicta omnia, & singula totaliter excepta, & exempta extitisse, & existere, necnon Cęsaraugustan. & Tarraconen. Archiepiscopos prefatos vel ab eis ad id pro tempore deputatos subexecutores, aut eorum aliquem, Priores, Guardianos, Fratres, Abbatissas, Priorissas, Moniales, & Sorores, exceptos prędictos, vel ipsorum aliquem ad solutionem aliquam faciendam summę prędictę vigore Prędecessoris, ac nostrarum literarum hujusmodi, seu alias, cogere, seu compellere minime potuisse, nec debuisse, neque de cetero posse, nec debere, quinimmo omnes, & singulos processus quoscunque, excommunicationum, suspensionum, & interdicti, aliasque sententias, censuras, & pęnas in se continentes per Cęsaraugustan., ac Tarraconen. Archiepiscopos, seu ab eis deputatos pręfatos, vel ipsorum aliquem, vigore tam Prędecessoris, quam nostrarum literarum hujusmodi, contra Priores, Guardianos,

Diplomatis causa.

Declaratio.

Fra-

Fratres domorum, quatuor Ordinum Mendicantium, ac Abbatissas, Priorissas, Moniales, & Sorores, Monasteriorum hujusmodi, eorumque colonos, laboratores, censuarios, & affictuarios, vel eorum aliquos pro eo quia monitis, & mandatis eis pretextu Predecessoris, ac nostrarum literarum hujusmodi factis minime paruerunt, forsan olim habitos, fulminatos, quorum, necnon publicorum Instrumentorum forsan desuper habitorum, tenores, ac domorum, & Monasteriorum, necnon Priorum, Guardianorum, Fratrum, Abbatissarum, Priorissarum, Monialium, & Sororum, loca, nomina, cognomina, & quantitates, ac bonorum eorundem qualitates, valores, & etiam quantitates, ac si de verbo ad verbum inserti forent, presentibus haberi volumus pro expressis, ac omnia inde secuta, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti, idque etiam tempore dati earundem literarum nostrarum, nostre Intentionis fuisse, & esse, auctoritate Apostolica ex certa scientia, tenore presentium, declaramus, ac decernimus, districtius inhibentes Cesaraugustan. & Tarraconen. Archiepiscopis, & ab eis vigore facultatis hujusmodi pro tempore deputatis predictis, & eorum singulis, ne ullo unquam tempore Priores, Guardianos, Fratres, Abbatissas, Moniales, & Sorores in declaratione comprehensos hujusmodi, vel eorum aliquos ad solvendum aliquid de subsidio predicto cogere, seu compellere, aut contra declarationem nostram prefatam in aliqua parte venire, facere, attentare audeant, vel presumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid in contrarium ab Archiepiscopis, & deputatis predictis, aut eorum aliquo, vel aliis quibuslibet, etiam pretextu literarum predictarum, vel alias, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et insuper ad abundantiorem cautelam omnes, & singulos ex Prioribus, Guardianis, Fratribus, Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & Sororibus exceptis, necnon colonis, laboratoribus, affictuariis, & censuariis predictis sub hujusmodi processibus comprehensos ab omnibus, & singulis excommunicationis, & aliis sententiis, censuris, & penis, contra eos premissorum occasione latis, ac in dictis processibus contentis, auctoritate predicta, ex nunc harum serie absolvimus, & absolutos fore decernimus, necnon in pristinum, & eum statum, in quo ante emanationem processuum hujusmodi existebant, restituimus, atque reponimus, omnemque inhabilitatis & infamie maculam, sive notam per ipsos premissorum occasione forsan contractam penitus abolemus, necnon cum Prioribus, Guardianis, & Fratribus in processibus comprehensis hujusmodi super irregularitate, si quam sententiis ipsis, vel earum aliqua forsan ligati, Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, & se illis immiscendo, quomodolibet contraxerint, eadem auctoritate dispensamus. Et nihilominus cupientes, quod presentes litere, & earum effectus inviolabiliter observentur, dilectis filiis Narbonen., & Tolosan., ac Aquen. officialibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, Prioribus, Guardianis, Fratribus, Abbatissis, Priorissis Monialibus, Sororibus colonis, laboratoribus, affictuariis, & Censuariis in declaratione comprehensis, prefatis, & eorum singulis super premissis efficacis defensionis auxilio assistentes, non permittant, eos per Archiepiscopos, & deputatos predictos, vel eorum aliquem, aut alios quoscunque, contra declarationem, & inhibitionem nostras, ac tenorem presentium literarum hujusmodi quomodolibet impeti, seu aliqualiter molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus premissis, ac pie memorie Bonifatii Pape VIII Predecessoris nostri, illis presertim, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine sue Diecesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede deputati predicta extra Civitatem, & Diecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere presumant, & de duabus dietis in Concilio Generali, ac aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Cesaraugustan. & Tarraconen. Archiepiscopis, & eorum pro tempore deputatis predictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre declarationis, constitutionis, inhibitionis, absolutionis, restitutionis, abolitionis, repositionis, dispensationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo (5), Pridie Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Clausula derogans.

Sanctio poenalis.

1. *Immunes.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Barchinonen.*

3. *Sexto Decimo.*) Christi *MCCCCXLVI.*

4. *Alphonsi.*) Hujus nominis *V.*

5. *Quadragesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, aere communis *MCCCCXLVIII.*

Re-

Anno 1448 Die 10 Februarii.

Restituendum decernit (1) quicquid Fratres Mendicantes propter subsidium, seu tributum, Aragoni Regis gratia indictum, solverunt.

XV.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sanctę Marię de Populeto, & Montis Aragonum Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

NUper per nostras certi tenoris literas (3) pridie Idus Januarii, Pontificatus nostri anno primo, motu proprio, declaravimus, atque decrevimus, Priores, Guardianos. Fratres, domorum Prędicatorum. Minorum. S. Marię de Monte Carmeli, & Eremitarum S. Augustini, Mendicantium Ordinum, necnon Abbatissas, Priorissas, & Moniales, & Sorores sub dictorum Ordinum cura degentes infra Aragonię, Valentię, & Majoricarum Regna, ac Principatum Catalonię consistentes, necnon eorum bonorum quęcunque a solutione, & prestatione subsidii quadraginta millium Florenorum, auctoritate nostra Apostolica carissimo in Christo filio Alfonso Regi Aragonum, & Sicilię Illustri hactenus concessi, exempta, & libera esse debere, nec sub hujusmodi concessione subsidii comprehensa esse, neo ad aliquam hujusmodi subsidii solutionem teneri, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, multi ex Prioribus, Guardianis, Fratribus, & Abbatissis, Priorissis, & aliis prędictis personis metu pęnarum in monitionibus, & mandatis Venerabilium Fratrum nostrorum Tarraconen., & Cęsaraugustan. Archiepiscoporum, prędicti subsidii executorum, vel per eosdem deputatorum, contentarum, & alias diversas pecuniarum summas solvere, necnon alia bona tradere, & dare coacti fuerint, etiam post interpositas ab eis ad Sedem Apostolicam appellationes; Nos, statui, & indemnitati religiosarum personarum prefatarum paterno affectu providere cupientes, necnon omnium, & singularum litium, & causarum, si quę premissorum occasione inter supradictos, tam in Romana Curia, quam extra eam ubicunque indecisę forsan pendeant, status, & appellationum tenores, necnon pecuniarum persolutarum, & bonorum traditorum, acceptorum prędictorum, summas, & quantitates prękentibus pro expressis haberi volentes, easque ad Nos advocantes, & lites hujusmodi penitus extinguentes, ac motu proprio, non ad ipsorum exemptorum, vel alicujus pro eis Nobis, super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate decernentes, & auctoritate Apostolica, ex certa scientia, tenore prękentium, statuentes, & declarantes, quod posteriores literę nostrę prędictę ab earum dato, ac omnia in eis contenta, & inde secuta valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, perinde in omnibus, & per omnia, ac si in illis de appellationibus, ac causis, & litibus prefatis specialis, & expressa mentio facta, ipsęque causę tunc advocatę, ac lites extinctę fuissent, vobis, & vestrum cuilibet, tenore prękentium, committimus, & districte mandamus, quatenus omnes, & singulas pecuniarum summas sic persolutas, libros, aut alia quęcunque bona tradita, seu per executores, subexecutores, & collectores dicti subsidii, aut alios prędictorum occasione accepta, etiamsi illi, vel illa ad usum, seu subsidium Regis hujusmodi jam, vel tunc tradita, & assignata fuerint illis omnibus, & singulis, ex Prioribus, Guardianis, Fratribus, Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & Sororibus prefatis, qui dicta bona tradiderint, vel a quibus acceptata fuerint, aut pecunias persolverint, ut prefertur, per executores prędictos, collectores, aut receptores, qui nunc sunt, vel pro tempore erunt, pecuniarum subsidii hujusmodi, per unum, seu plures ex eis infra spatium quindecim dierum a die requisitionis eis desuper vigore prękentium faciendę sub excommunicationis pęna, quam ex nunc, prout ex tunc, in quoslibet ex executoribus, receptoribus, seu collectoribus supradictis, contrafacientes harum serie proferimus, & etiam promulgamus, dicta bona quęcunque data, vel accepta fuerint, & pecunias prędicti subsidii occasione persolutas, de collectis tunc, seu colligendis pro subsidio hujusmodi pecuniis realiter, integre, & cum effectu restitui, & tradi faciatis, vobis nihilominus & vestrum cuilibet mandantes, ut si vobis, aut alteri vestrum constiterit, executores, receptores, & collectores prefatos sententiam excomunicationis hujusmodi incurrisse, ac desuper pro parte illorum ex supradictis, ad quos id tunc spectabit, vel eorum alicujus desuper requisiti fueritis, excommunicatos publice nuncietis, & ab aliis nunciari, necnon ab omnibus arctius evitari faciatis, donec de premissis tunc debitam satisfactionem impenderint. Non obstantibus premissis, ac omnibus illis, quę in aliis posterioribus literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si executoribus, receptoribus, & collectoribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Nulli ergo &c. nostrę advocationis, extinctionis, constitutionis, statuti, declarationis, commissionis, mandati, prolationis, promulgationis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo (4) Quarto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Decernit.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXIX fol.* 47.
3. *Literas.*) Precedentes.
4. *Quadragesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, ęra communis *MCCCCXLVIII.*

De

De Sacello S. Antonii fundando juxta sacras Ædes Finariensis (1) Cœnobii.

Anno 1448. Die 7 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Albinganen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus, & honestis supplicum votis, illis presertim, per quę pie testantium voluntates adimplentur, seu in alium modum pii operis commutantur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & fratrum S. Catharinę Terrę Finarii Ordinis Fratrum Prędicatorum, Savonen. (3) Diœcesis, necnon Lazarini de Orco, & Laurentii de Girardis Laicorum ejusdem Terrę, petitio continebat, quod olim Andreas Pilotus Laicus, condens de bonis suis in ejus voluntate ultima Testamentum, in illo inter cetera voluit, & ordinavit, quod pro suę, ac suorum animarum salute, de bonis hujusmodi una Capella sub vocabulo S. Antonii super certa parte cujusdam Possessionis ad eundem Testatorem, dum vixit, legitime pertinentis, extra muros dictę Terrę consistentis, denuò fundari, construi, & ędificari deberet, necnon in dotem ipsius Capellę pro Missis, & aliis Divinis officiis, in ea pro tempore celebrandis, possessionem prędictam, & quingentas libras monetę Savonen., ac declaranda in certos tunc expressos eventus nonnulla alia ejus bona, legavit, & reliquit, certis per eum super his executoribus deputatis, prout in quodam publico instrumento, exinde confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, non solum Domus, & habitationes secularium, sed etiam Ecclesię, & Capellę extra muros prefatos sitę fere omnes propter duras, & capitales guerras, quarum strepitu, & furore Terra prędicta novissimis diebus hostiliter invasa fuerit, destructę, & incultę remanserint, prout remanent de presenti, ac communi omnium opinione verisimiliter presumatur, quod hujusmodi Capella si constructa, & ędificata fuisset, in destructionis jacturam similis incidisset, dictique Lazarinus, & Laurentius prefati Testamenti executores se fore asserentes, ac de sinistris ibidem in posterum occursuris casibus dubitantes proinde considerent, quod si ex pecuniis, & bonis per Testatorem relictis hujusmodi prędicta Capella juxta Domum S. Catharinę hujusmodi inter dictos muros tanquam in loco tuto sitam, videlicet illi contigua, & conjuncta construeretur, & ędificaretur, ipsaque possessio, & bona eidem Domui Sanctę Catharinę loco prefatę dotis perpetuo applicarentur, ex hoc Fratres in ipsa domo degentes pro tempore eidem Capellę in Missis, & officiis prędictis secundum voluntatem, & ordinationem Testatoris hujusmodi perpetuo deservirent, dictisque animabus utilius, & salubrius consuleretur, ac hujusmodi destructionis pericula protinus vitarentur, pro parte Prioris, & Fratrum, necnon Lazarini, & Laurentii executorum prefatorum asserentium, quod fructus, redditus, & proventus possessionis, ac bonorum omnium prefatorum preterquam illorum, quę sub eventibus prędictis comprehenduntur, viginti florenorum auri de Camera secundum communem existimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, ac possessionem, & bona omnia prefata per eorum vocabula, loca, qualitates, quantitates, valorem, & confines presentibus haberi volentes pro expressis, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ea inveneris ita esse, voluntatem & ordinationem Testatoris hujusmodi sic commutans, quod dictis pecuniis prefatis Capella juxta Ecclesiam S. Catharinę hujusmodi, ut prefertur, in loco videlicet de quo eisdem Priori, & Fratribus ac executoribus visum fuerit, construi, & ędificari possit, & debeat, eadem auctoritate decernas, & ordines, necnon possessionem, & relicta bona prefata eidem Domui S. Catharinę perpetuo applices, concedas, pariter, & assignes, non obstantibus, quod idem Testator aliter voluerit, & ordinaverit, ut prefertur, ac Conventus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Domus S. Catharinę, & Ordinis prefatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod si, & postquam premissa juxta tenorem presentium adimpleta fuerint, Fratres prefati eidem Capellę in Missis, & aliis officiis hujusmodi juxta voluntatem, & ordinationem ante dictas pro tempore deservire laudabiliter teneantur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo (4), Nonis Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Finariensis.*) Seu *Finalien.*, vulgo *Finale*, in ejusdem nominis Marchionatu *Italiæ*, inter *Savonam* ad ortum & *Albengam* ad occasum.
2. *Archivo.*) In quo Exemplat ex *Archivo Apostolico Lib. X fol.* 218.
3. *Savonen.*) In *Liguria*.
4. *Quadragesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVIII.*

F. Christophorus de Campo Corso (1) Pœnitentiarius Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe creatur.

Anno 1448 Die 14 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XVII. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Christophoro de Campo Corso Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

RElligionis zelus, literarum scientia &c. (3) Hinc est, quod Nos de persona tua prędicta, premissorum obtentu, plenam in Domino fiduciam obtinentes, te qui, ut asseris, in sacra pagina peritus existis &c. in Pęnitentiarium Minorem in Basilica Principis Apostolorum de Urbe constituimus, & etiam ordinamus, tibi tenore pręsentium committentes, ut hujusmodi officium Pęnitentiarii Minoris in prefata Basilica sicut alii nostri in illis illud ibidem gerere, & exercere consueverint, diligenter, & fideliter exequaris. Volumus autem, quod tu, priusquam ipsum officium incipias exercere, in manibus Majoris Pęnitentiarii nostri de hujusmodi fideliter exercendo officio prestes corporale juramentum juxta formam pręsentibus annotatam, quę talis est. Ego Frater Christophorus de Campo Corso Ordinis Fratrum Prędicatorum Domini PP. in prefata Basilica Pęnitentiarius minor ab hac hora in antea fidelis ero Beato Petro Sanctęque Romanę Ecclesię, ac Domino meo Domino Nicolao PP. V, ejusque successoribus canonice intrantibus. Non ero in facto, consilio, vel consensu, quod vitam perdant &c. Sic me Deus adjuvet, & hęc Sancta Dei Evangelia. Nulli ergo &c. nostrę constitutionis, ordinationis, commissionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo (4), pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Christophorus de Campo Corso.*) Istum, & sequentes missos fecit *Fontana* Pœnitentiarios recensens in *Theatro Dominicano*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. IX fol.17.*

3. *Scientia &c.*) Quæ hic desunt reperiuntur in ejusdem tenoris Diplomatibus.

4. *Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLVIII.* In Archivo Ordinis asservantur tria alia Diplomata quibus *Nicolaus V* Pœnitentiarios ejusdem Basilicæ constituit.

Anno 1447 Die.....

XVIII. FRatrem Marcum. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo, Pontificatus nostri Anno Primo.* Dies desideratur. Ex Archivo Apostolico *Libro XXVII fol.56.*

Anno 1450 Die 10 Januarii.

XIX. FRatrem Marcum de Capitaneis. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono*, (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCL) *Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro IX fol.28.*

Anno 1451 Die 19 Septembris.

XX. FRatrem Nicolaum de Blavis, de Alexandria. Constitutio sic incipit. *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Tertio decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Legendum *Quinto*, ut patet ex anno *MCCCCLI.* Ex Archivo Apostolico *Libro IX fol.104*

Ut F. Antonius de Orrietis Beneficium Ecclesiasticum assequi possit.

Anno 1448 Die 5 Aprilis.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXI. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Orrietis Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

REligionis zelus &c. Hinc est, quod Nos venerabilis Fratris nostri Philippi Baudoni (2) Episcopi Asten. & dilecti filii nobilis viri Caroli (3) Ducis Aurelianen., (4) asserentium, quod licet tu circa directionem negotiorum Ecclesię Asten. pro tempore ingruentium in spiritualibus & temporalibus eidem Episcopo utilis & acceptus existas, ipse tamen Episcopus, cupiens etiam in futurum, zelo Ordinis Fratrum Prędicatorum, cujus etiam professor existit, presentia, & assistentia tua potiri, ex fructibus, redditibus, & proventibus mensę Episcopalis Asten., qui causantibus guerris, & aliis sinistris eventibus, exiles sunt, tuis indigentiis commode subvenire non potest, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi qui Presbyter, &, ut asseritur, dictum Ordinem expresse professus, ac in jure canonico peritus existis, ipsique Episcopo in antea quandiu sibi placuerit, assistere intendis, ut quodcunque beneficium Ecclesiasticum cum cura, vel sine cura, seculare, vel regulare, cujuscunque Ordinis, etiam si parochialis Ecclesia, seu Prioratus, dignitas, personatus, administratio, vel officium fuerit, & ad Prioratum, dignitatem, personatum, administrationem, vel officium hujusmodi con-

consueverit quis per electionem assumi, eique cura immineat animarum, dummodo Prioratus, aut dignitas Conventualis, seu officium hujusmodi claustrale non existat, ipsiusque Beneficii fructus, redditus, & proventus, centum Florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedat, si quod in Civitate, vel Diœcesi Astensi, aut loco alio Provinciæ Mediolanen. vacans, vel vacaturum, quavis auctoritate tibi canonica commendetur, in hujusmodi commendam recipere, & quoad vixeris, retinere libere, & licite valeas; Ita quod liceat tibi, hujusmodi commenda durante, de ipsius beneficii fructibus, redditibus, & proventibus, disponere, & ordinare, sicuti illi qui beneficium ipsum obtinuerunt pro tempore de illis disponere, & ordinare potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcunque bonorum mobilium & pretiosorum mobilium Beneficii hujusmodi tibi penitus interdicta. Non obstantibus quod dicti Ordinis, ut præfertur, professor existis, ac Generalis Concilii, & quibuscunque aliis Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, necnon Monasterii, a quo forsan ipsum Beneficium dependere contigerit, ac illius & prædicti Ordinum Prædicatorum, juramento, confirmatione Apostolica &c. Proviso quod Beneficium hujusmodi debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura, si qua illi immineat, nullatenus negligatur, sed diligenter exerceatur, ac illius debite supportentur onera consueta. Nulli ergo &c. Nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico.*
2. *Philippi Baudoni.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV.*
3. *Caroli.*) Nati *Parisiis* XXVI Maii MCCCXCI patre *Ludovico Aurelianensium* Duce, matre *Valentina Mediolanensi.*
4. *Aurelianen.*) *Astensis* etiam Comitatus juris ac potestatis erat *Caroli.*

Quoddam Beneficium Monasterio Hedingen. (1) uniendum decernit.

Anno 1448 Die 11 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto Filio Augiæ majoris Constantien. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXII.

Supplex petitio.

Apostolicæ Nobis desuper injunctæ, servitutis officium mentem nostram jugiter excitat, & inducit, ut circa ea, quæ pro statu prospero Monasteriorum, & piorum locorum, ac personarum in illis sub Religionis observantia vacantium assidue studio piæ vitæ opportuna fore conspicimus, per quæ eorum necessitatibus consulitur, operosis studiis intendamus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissæ, & Sororum Monasterii in Hedingen., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Ordinis Prædicatorum degentium Constantien. Diœcesis, petitio continebat, licet olim parochialis Ecclesia in Crochenwisz (3) dictæ Diœcesis eidem Monasterio unita, & incorporata fuisset, ipsæque Priorissa, & Sorores illam a sexaginta annis, & ultra tenuissent, & possedissent, prout tenent, & possident pacifice, & quiete, quia tamen literæ Apostolicæ, & alia monumenta ipsarum alias ignis voragine consumpta fuerunt, super hujusmodi unione, & incorporatione aliter quam per longi temporis possessionem, & præscriptionem se tueri non possent, & propterea molestari posse dubitent tempore procedente Quare pro parte dictarum Priorissæ, & Sororum, asserentium, quod Monasterii, & Ecclesiæ prædictorum redditus decem marcarum argenti secundum communem æstimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictam Ecclesiam eidem Monasterio de novo unire, annectere, & incorporare, ac aliasque eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de præmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus de præmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse inveneris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ecclesiam prædictam Rectore carentem cum villa Entenschwiller dictæ Diœcesis, ac omnibus aliis juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio auctoritate Apostolica in perpetuum incorpores, & unias, & annectas, ita quod liceat Priorissæ, & Sororibus præfatis possessionem hujusmodi retinere, ad hujusmodi fructus, redditus, & proventus in suas, & ipsorum Monasterii, & Ecclesiæ usus convertere perpetuo, & retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinum prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunqque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, ac processus habitos per easdem, & quæcunque inde secuta ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, si illas vigore præsentium fieri, & effectum sortiri, contigerit, Priorissa, & Sorores præfatæ animarum Curam dictæ Ecclesiæ, & omnia, & singula illi incumbentia onera per aliquem, vel

Confirmatio.

vel aliquos ad hoc idoneum, vel idoneos supportare debeant, ac teneantur, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Hedingen.*) Fortassis *Medingen.* Hujus nominis Monasterium est in Provincia *Saxoniæ*, cujus juris est *Constantiense* Cœnobium.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXIV fol.73.*

3. *Gruchenvvisz.*) In *Suevia*.

Anno 1448 Die 11 Aprilis.

Ratam habet & firmat donationem Neapolitani (1) Cœnobii S. Spiritus factam Fratribus Prædicatoribus.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Beatę Marię de Capella Neapolitan. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ORdinis Fratrum Prędicatorum sacra Religio necnon personarum ipsius conspicua merita promerentur, ut eis in his, quę divini cultus, dictęque Religionis augmentum concernunt, favorem benevolum impendamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Antonii della Rocha (3) dicti Ordinis professoris, petitio continebat, quod olim dilectus filius Paulus Antonius de Bentivoglis (4) Prior Generalis Fratrum Armenorum Sancti Basilii (5) sub Regula, & secundum instituta eorundem Fratrum Prędicatorum degentium, Domum Sancti Spiritus Neapolitan. cum Ecclesia, Domibus, & aliis pertinentiis suis, tunc ad ipsos Fratres Armenos legitime pertinentem, & ipsis Fratribus destitutam, ac in suis structuris, & ędificiis collapsam prędicto Antonio pro ipsius, & aliquorum aliorum dicti Ordinis Prędicatorum Fratrum usu, & habitatione perpetuis, etiam ad id dilecti filii Bartholomęi Texerii ipsius Ordinis Prędicatorum Generalis Magistri consensu, & auctoritate accedentibus, perpetuo concessit, atque donavit, prout in Prioris, & Magistri prędictorum authenticis literis desuper confectis, ipsorum sigillis signatis, plenius dicitur contineri; ipseque Antonius Domus, & Ecclesię prędictarum possessionem, concessionis, & donationis earundem vigore. extitit pacifice assecutus. Quare pro parte dicti Antonii, asserentis, se Domum, & Ecclesiam hujusmodi suis laboribus, & industria pro parte reparasse, ac ulteriori illarum reparationi in dies intendere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & donationi prędictis, & inde secutis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum hujusmodi vigere, & augeri nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamus, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, concessionem, & donationem prędictas, ac quęcunque inde secuta auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; Et nihilominus eidem Antonio Domum cum Ecclesia, ac Domibus, & pertinentiis suis hujusmodi perpetuo retinendi, ipsamque in Domum Conventualem cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione prędictis, erigendi, ędificandi, & construendi seu erigi, construi, & ędificari faciendi, necnon Antonio, & Fratribus Ordinis Prędicatorum prędictis ipsam Domum sic erectam, & fundatam pro usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & retinendi, ac in ea perpetuo commorandi, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius licentia super hoc minime requisita &c. Nos enim, si, & postquam Domum prędictam in Domum Conventualem hujusmodi erigi, construi, & ędificari contigerit, ut prędicitur, universis, & singulis Fratribus in eadem sic erecta Domo pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, & Indulgentiis prędicto Ordini Prędicatorum, & ipsius Domibus, atque locis, necnon personis eorundem per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet generaliter concessis, & in antea concedendis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore prędentium indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, Villa, seu quovis castro, vel loco ad habitandum quęcunque Domos, vel loca de novo recipere, vel eatenus recepta mutare prędumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex petitio.

Confirmatio.

1. *Neapolitani.*) In ejusdem nominis Regni Metropoli. Legendum hac de re sequens Diploma,

NOs Fr. Pandolfus Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Abbas venerabilis Monasterii S. Mariæ de Capella prope Neapolim Ordinis S. Benedicti, Judex, Executor, & Commissarius ad infrascripta specialiter deputatus per Sedem Apostolicam, universis, & singulis præsentes Literas inspecturis, tam præsentibus, quam futuris, Salutem in Domino & Mandatis nostris hujusmodi, immo verius Apostolicis firmiter obedire.

Literas Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Nicolai Divina Providentia Papæ Quinti ex vera, & nota Bulla plumbea pendente ad cordulam fili cannabis, more Romanæ Curiæ bullatas, non vitiatas, non cancellatas, non abo-

abolitas, nec in aliqua ipsarum parte suspectas, sed sanas, & integras, omni prorsus vitio, & suspitione carentes, ut prima facie apparebant, præsentatas si quidem Nobis coram infrascripto Notario publico & testibus, per Religiosum virum Fr. Antonium de la Rocca Professum Ordinis Prædicatorum in eisdem Literis Apostolicis principaliter nominatum, Nos cum ea, qua decuit, reverentia eas recepisse noveritis tenoris, & continentiæ subsequentis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Mariæ de Capella, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ordinis Fratrum Prædicatorum &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MCCCCXLVIII, III Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Post quarum quidem Literarum Apostolicarum præsentationem, earumque receptionem, Nobis, & per Nos, ut præmittitur, factas, fuimus, per dictum Fratrem Antonium debita cum instantia requisiti, quatenus, ut ad ipsarum Literarum Apostolicarum executionem, & contentorum in eisdem procedere curaremus juxta traditam, & directam, a dicta Sede Apostolica, & per ipsas Literas Nobis formam.

Nos igitur Pandolfus Abbas, Judex, Commissarius, & executor prædictorum, volentes Mandatum Apostolicum supradictum Nobis in hac parte commissum reverenter exequi, ut tenemur, forma, & tenore ipsarum Literarum Apostolicarum diligenter attentis super contentis in eisdem Apostolicis Literis, debite inquisivimus, & habita diligenti informatione, tam per veras, & legitimas probationes, quam per Literas dicti Pauli Antonii de Bentivolis Prioris Generalis Fratrum Armenorum S. Basilii, quam etiam per Literas Fratris Bartholomæi Texerii ipsius Ordinis Prædicatorum Generalis, coram Nobis exhibitas, & productas, omnia, & singula in ipsis Apostolicis Literis per ipsum Fratrem Antonium expressata comperimus, & invenimus, fore, & esse vera concessionem, & donationem prædictas, & quæcunque inde secuta Auctoritate Apostolica approbamus pariter, & confirmamus, supplentes omnes defectus, si qui forte intervenissent in eisdem Auctoritate præfata, & nihilominus eidem Antonio coram Nobis præsenti Domum prædictam, cum Ecclesia, Campanili, Campana, Cœmeterio, Refectorio, Dormitorio, Claustris, Hortis, Hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & hujusmodi præfatis, erigendi, ædificandi, & construendi, seu erigi, construi, & ædificari faciendi; Necnon dicto Antonio, & aliis Fratribus Ordinis Prædicatorum prædictis ipsam Domum sic erectam, & fundatam pro usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, ac obtinendi, ac in ea perpetuo commorandi, Diœcesani Loci, & cujuslibet alterius licentia super hoc minime requisita, Auctoritate prædicta Apostolica Nobis commissa concedimus, & postquam Domum præfatam in Domum Conventualem hujusmodi, erigi, construi, & ædificari contigerit, ut præfertur, universis, & singulis Fratribus in eadem sic erecta Domo pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis Privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, & Indulgentiis præfato Ordini Prædicatorum, & suis Domibus, atque locis, necnon Personis eorundem per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet generaliter concessis, & in antea concedendis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, Auctoritate Apostolica supradicta Nobis in hac parte concessa indulgemus. Jure tamen Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvis.

Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papæ Octavi prohibitione, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua Civitate, Villa, seu quovis Castro, vel Loco, ad habitandum quæcumque Domos, vel Loca de novo recipere, vel eatenus recepta mutare præsumant, & aliis, quæ præfatus Dominus Noster Papa in eisdem Apostolicis Literis non obstare exprimit, & declarat, melioribus modo, & forma, quibus de jure Auctoritate Apostolica prædicta potuimus, ac valuimus, ac possumus, & valemus, & juxta ipsarum Literarum Apostolicarum Nobis propterea directarum continentiam, & tenorem.

In quorum omnium singulorum testimonium, certitudinem, & plenam fidem, has nostras præsentes patentes Literas, sive præsens publicum Instrumentum per infrascriptum Notarium publicum Apostolica, & Imperiali, Curiæque Archiepiscopalis Neapolitanæ Actorum Notarium, & Scribam, subscribi, & publicari mandavimus, nostrique sigilli jussimus appensione communiri. Datum, & Actum in Hospitio nobilis viri Georgii de Gensariis Genitoris nostri, sito, & posito in Platea Fontanulæ Civitatis Neapolis sub Anno Domini MCCCCXLVIII Die secundo Mensis Augusti ondecimæ Indictionis Pontificatus præfati Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Nicolai Divina Providentia Papæ Quinti Anno Tertio. Præsentibus Nobilibus viris Domino Leone de Genario, Campanea viola, & Notario Nicolao de Troisio Testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis. *Ex Autographo asservato in Archivo Cænobii S. Spiritus.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVII fol.21.* Autographum asservatur in Archivo *Neapolitani* Cœnobii *S. Spiritus*.

3. *Antonii della Rocha.*) Distinguendus iste ab alio ejusdem prorsus nominis, & cognominis Fratre, qui decimo septimo seculo floruit in *America*. *Italus* ille cujus hic mentio, *Hispanus* alius fuit.

4. *De Bentivoglis.*) Gens est illustris & nobilissima, quæ nunc etiam floret in *Italia*.

5. *Armenorum S. Basilii.*) Unitorum scilicet de quibus in Notis ad *Constitutiones V, & VII Innocentii VI Tomo II, pag.246 &c.*

Digitized by Google

Anno 1448 Diee 16 Aprilis.

Ne insignia gentis de Spinolis (1) e Sacello S. Nicolai sito intra septa Cœnobii FF. Prædicatorum Peræ (2) tollantur.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XXIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Chien. (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Conventus domus Peyræ, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Constantinopolitan. Diœcesis, petitio continebat, quod olim, postquam ipsi non valentes Capellam Sancti Nicolai, sitam infra septa domus prędictę in statu debito sustentare, ac illi in divino cultu facere congrue deserviri, per quosdam cives Januenses, de Spinolis nuncupatos, quod illam manutenerent, eique deserviri facerent, permiserant, ac dilectus filius Gabriel de Persio, ut conjuncta persona Petri de Persio genitoris sui, minus veraciter asserens, progenitores suos Capellam prędictam fundasse, Priorem, & Fratres, petendo eos astringi, & compelli, ad dicendum causam, quare omnia arma & insignia, alia a suis, de Capella hujusmodi deleri non deberent, ac realiter amoveri, coram dilecto filio Nicolao Maymet tunc Vicario venerabilis Fratris nostri Patriarchę Constantinopolitan. traxerat in causam, iidem quoque Prior, & Fratres prędictos de Spinolis de quorum armorum deletione, & amotione agebatur, tanquam principales vocandos fore duxerant, & etiam nominaverant, ac dictus Vicarius, in hujusmodi causa perperam procedens, definitivam, per quam Capellam prędictam per prędictos de Persio fuisse fundatam, Fratresque prędictos arma, & insignia de Spinolis hujusmodi inibi apponi absque consensu illorum de Persio pati minime debuisse, sententiam promulgaverat. Verum quia Prior, & Conventus prędicti per simplicitatem, & juris ignorantiam a dicta sententia appellare omiserant, propter quod enormiter se, ac domum prędictam lęsos esse allegabant, felicis recordationis Eugenius PP. IV Prędecessor noster, cum in Civitate Constantinopolitan., seu ejus Diœcesi, idoneus Judex minime reperiretur, tibi suis dedit literis in mandatis, quod si vocatis qui forent evocandi, constaret, Priorem, Conventum, & domum prędictos ex omissione appellationis hujusmodi enormiter esse lęsos, eos ad appellandum a dicta sententia in integrum prout justum foret restitueres dictisque Priori, & Conventui a sententia hujusmodi infra tempus debitum appellantibus, & appellationem hujusmodi infra tempus legitimum prosequentibus, auditis hinc inde propositis, quod justum foret appellatione remota, decerneres, & faceres, quod decrevisses, per censuram Ecclesiasticam firmiter observari, prout in dictis literis plenius continetur. Postmodum vero tu ad earundem literarum executionem, prout ex illarum forma poteras, procedens, constito tibi de enormi Prioris, Conventus, & domus hujusmodi lęsione, super hoc diligenti, & matura deliberatione pręhabita, Priorem, & Conventum prędictos propter omissionem appellationis prędictę enormiter lęsos fuisse, pronuntians, & declarans, eos adversus sententiam, ac quodcunque aliud gravamen sibi, ac domui prędictę ex ipsa omissione illatum, in integrum ac in statum pristinum ad appellandum per tuam sententiam interlocutoriam restituendos esse, ac restitui debere, decrevisti, & etiam declarasti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Prior, & Conventus prędicti, licet post restitutionem hujusmodi ad te, vel ad ipsum Patriarcham appellarunt, eandem tamen appellationem, temporum causante malitia, non fuerint infra tempus legitimum prosecuti, pro parte Prioris, & Conventus Prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut lapsu temporis hujusmodi non obstante, causam appellationis ejusdem, & negotii principalis aliquibus in partibus illis committere, & alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę, cum in partibus illis non possit commode haberi copia peritorum, per Apostolica scripta mandamus, quatenus, lapsu temporis hujusmodi non obstante, vocatis qui fuerint evocandi, audias causam summarie, simpliciter, & de plano. sola facti veritate inspecta, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, sciens quod decreveris per censuram Ecclesiasticam firmiter observari: testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Non obstantibus si Petro, & Gabrieli prędictis, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Sexto Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *De Spinolis*.) Nunc etiam floret Nobilissima gens *de Spinolis*, vulgo *Spinola*.

2. *Pera*.) Vulgo *Pera*, alias *Peyra*, ut liquet ex variis Diplomatibus. Suburbium est *Constantinopolitanum*, ubi Cœnobium Fratrum Prædicatorum.

3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro X fol.82*.

4. *Chien*.) Italis *Scio*, Gallis *Chio*, in ejusdem nominis Insula maris *Ægei*, & *Icarii*.

Val-

Valvernensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Anno 1448
Die 13 Junii.

XXV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Burgen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HIs, quę pro divini cultus restauratione, ac sacrę Religionis propagatione comperiuntur provide processisse, ut illibata persistant. libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici decernimus adiici muniminis firmitatem. Sane pro parte dilectorum filiorum Johannis de Maiurlas Prioris, & nonnullorum aliorum Fratrum Ordinis Prędicatorum apud Ecclesiam Sanctę Marię de Valverna extra muros oppidi Lucromen., Calaguritan. (4) Dięcesis residentium, petitio continebat, quod olim bonę memorię Didacus Episcopus Calaguritan. cupiens, prout ejus pastorali incumbebat officio, quod Ecclesia prędicta, quę habitu, non tamen actu, parochialis est, Missarum, & aliorum divinorum officiorum celebratione, qua, pro eo quod omnes & singuli illius Parochiani illam relinquendo ad nonnullas alias intra dictum oppidum consistentes parochiales Ecclesias certis ex causis se retraxerant, plurimum destituta remanserat, in posterum debite restauraretur, dilecto filio Bartholomęo de Burgos tunc Priori, & prędictis, & aliis, qui aliunde tunc advenerant ejusdem Ordinis Fratribus unam domum cum eius necessariis officinis apud eandem Ecclesiam pro ipsorum, & aliorum, qui eis inibi pro tempore succederent, ipsius Ordinis Fratrum, habitatione perpetua, erigi, construi, & ędificari faciendi, eamque recipiendi, & retinendi, licentiam auctoritate ordinaria concessit, ipsamque Ecclesiam cum omnibus juribus, & pertinentiis, necnon calicibus, crucibus, vestimentis, & aliis ornamentis suis eisdem Bartholomęo tunc Priori, Fratribus, & successoribus auctoritate prędicta in perpetuum donavit, applicavit, appropriavit, & etiam assignavit, Ita quod cedente, vel decedente ipsius Ecclesię Rectore, qui tunc erat, prout adhuc est, seu illam alias quomodolibet dimittente, liceret eidem Bartholomęo tunc Priori, Fratribus, & successoribus, per se, vel alium, seu alios corporalem Ecclesię possessionem, juriumque & pertinentiarum, necnon calicum, crucium, vestimentorum, & ornamentorum prędictorum auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere fructusque redditus, & proventus ejusdem Ecclesię in fabricę reparationem, conservationem domus, Ecclesię, & ornamentorum prefatorum, ipsorumque omnium Fratrum in communi usus, & utilitatem convertere, prout in ipsius Episcopi literis, seu quibusdam Instrumentis publicis, exinde confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Johannis moderni Prioris, & Fratrum, exponentium prędictorum, asserentium, se hujusmodi domum vigore licentię prędictę erigi, construi & ędificari facere incepisse, necnon in ea, & apud ipsam Ecclesiam cujus hujusmodi fructus, redditus, & proventus, quos prefatus Rector annuatim percipit, & in suos usus convertit, decem librarum Turonen. parvorum, secundum communem existimationem valorem annuum non excedunt, donationis, applicationis, appropriationis, & assignationis prędictarum obtentu, Missas, & officia hujusmodi, quotidie & devote inibi celebrando, non solum de parochianorum prędictorum filiorum, sed etiam de dilectorum universitatis ejusdem oppidi Ecclesiam ipsam intuitu celebrationis hujusmodi plerumque visitantium, voluntate pariter, & consensu, pacifice, & quiete residere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, donationi, applicationi, appropriationi, & assignationi, prędictis, ac omnibus inde secutis pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, ac cultum divinum nedum restaurari, sed etiam augeri, religionemque propagari nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis, auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi repereris ita esse, super quo tuam conscientiam oneramus, concessionem, donationem, applicationem, appropriationem, & assignationem antedictam, ac quęcunque inde secuta eadem auctoritate nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, illa presertim, qua inter alia prohibetur, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, seu alio quocunque loco domos, vel loca quęlibet de novo recipere, seu recepta mutare presumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo octavo, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Diplomatis causa.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Valvernensis*.) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXIX fol. 74.*
3. *Episcopo Burgen.*) Nunc Metropolis est *Burgensis* Ecclesia.
4. *Calaguritan.*) Vulgo *Calaborra*. Diœcesis est sub Archiepiscopo *Burgensi*.

Anno 1448 Die 29 Junii.

Innovat, & confirmat Eugenii IV Constitutionem (1), qua damnantur errores Johannis de Poliaco, ipsiusque asseclarum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVI. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Electis, & Abbatibus ubilibet constitutis ad quos presentes literę pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. PRovisionis nostrę debet provenire subsidio, ut ea quę a bonę memorię Prędecessoribus nostris in religionis augmentum utiliter gesta sunt, illęsa permaneant, & ab omnibus inviolabiliter observentur. Hinc est, quod Nos tenores quarundam litterarum felicis recordationis Eugenii Papę IV, Prędecessoris nostri, in ipsius registro repertos de registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & presentibus annotari fecimus, qui sunt tales: Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Electis, & Abbatibus ubilibet constitutis, ad quos presentes litterę pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gregis nobis crediti &c. (3). Ceterum ut earundem litterarum tenores majoris roboris, & efficacię censeantur, Nos de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu, easdem Prędecessoris nostri litteras in omnibus, & per omnia innovantes, approbamus, confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę innovationis, approbationis, confirmationis, & communitionis infringere &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Tertio Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Blondus

Gratis de mandato D. nostri Papę

A. de Maglo.

1. *Constitutionem.*) *CCCIV* Datam *XVI* Januarii *MCCCCXLVII*. Legitur *pag.* 206 hujus *III* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Authographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur apud *Usufmarem pag.* 111.
3. *Crediti &c.*) Ut in *Constitutione* mox laudata ad finem usque.

Anno 1448 Die 6 Julii.

Fratres Prædicatores veniant in possessionem Senensis (1) Cœnobii S. Spiritus.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati (3) Monasterii S. Antonii, Senen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. PAstoralis officii debitum exigit, ut circa ea, quę pro statu prospero Ecclesiarum, & piorum locorum, ac personarum pię studio vitę Domino famulantium profutura conspicimus, & per quę earum opportunitatibus consulitur, opem, & operam, quantum possumus, efficaciter impendamus. Sane pro parte dilectorum filiorum Priorum, Civium, & Vexilliferi, ac Communis Senen., necnon Generalis Magistri Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet alias

Diplomatis causa. Prioratus S. Spiritus Senen. Ordinis Sancti Benedicti Monasterio Sancti Eugenii extra muros Senen. dicti Ordinis, ac illius Congregationi sub certis modo, & forma appropriatus, & concessus fuerit (4), eum dilecti filii illius Abbas, & Monachi Prioratum ipsum in religionis, & regularis observantię Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi favorem, & incrementum renunciare, seu appropriationi, ac omni juri sibi in dicto Prioratu, seu ad eum quomodolibet competenti, cedere, sunt, si ad id Sedis Apostolicę intervenerit consensus, parati. Quare pro parte Priorum, Vexilliferi, Communis, & Magistri prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Prioratum ipsum a dependentia dicti Monasterii, necnon ab illo separare, & segregare, ac in eo Ordinem Sancti Benedicti hujusmodi supprimere, illumque ad usum & habitationem Fratrum prędictorum applicare, de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum. Nos igitur de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, si est ita, postquam Abbatis, & Monachorum prędictorum expressus ad id accesserit consensus, appropriationem & concessionem eidem Monasterio sic factas, auctoritate nostra revoces, & annulles, ac Prioratum ipsum, qui Conventualis, aut dignitas, vel personatus non est, & a dicto Monasterio dependet, ac per illius Monachos gubernari consuevit, cujusque fructus, redditus, & proventus viginti quatuor florenorum auri de camera secundum communem existimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, ab eodem Monasterio eadem auctoritate separes, & segreges, ac in eo Ordinem Sancti Benedicti supprimas, illumque eisdem Magistro, & Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum dones (5), appropries, & concedas, ipsisque Prioratus prędicti corporalem possessionem apprehendendi, ac inibi Domum cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, domibus, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi, erigendi, & construendi, seu construi, & erigi faciendi, Dięcesani loci, & cujusvis al-

alterius licentia super hoc minime requisita, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, eadem auctoritate licentiam concedas. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii S. Eugenii, & illius, ac Ordinum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si donationem, concessionem, & appropriationem hujusmodi per te vigore prędentium fieri contigerit, Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum, qui in domo ipsa pro tempore residebunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, etiam omnibus libertatibus, & gratiis, & indultis, quibus alii Fratres ejusdem Ordinis sub hujusmodi regula degentes, eorumque domus quovis modo gaudent, & utuntur, uti etiam & gaudere valeant, auctoritate Apostolica tenore prędentium indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Pridie Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Senensis.*) In *Hetruria*. Hoc de Cœnobio consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap. II. Tit. XXVI pag. 173 &c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVI fol. 92.* Autographum est in eodem Cœnobio *S. Spiritus.* Meminit *Fontana* loco laudato.
3. *Abbati.*) Cui nomen *Jacobus*.
4. *Concessus fuerit.*) Anno *MCCCCXLV.*
5. *Donet.*) *Die... X Augusti ejusdem anni MCCCCXLVIII F. Petrus Antonii de Petruccis Senensis, Perusinus Baccalaureus a F. Antonio de Viterbio Generali Vicario Conventuum in Romana Provincia reformatorum, Vicarius institutus; cum aliis Fratribus Senas petiit, & libera Monachorum cessione accedente, per dictum Dominum Abbatem Sancti Antonii delegatum & Apostolicum Commissarium possessionem Ecclesia Conventus, ac bonorum omnium ad illum spectantium suscepit, Johanne de Senis Notario instrumentum conficiente.* Verba sunt *Fontana* loco laudato.

Ex Eugenii IV Constitutione (1) Philippum Norreys FF. Mendicantibus infensissimum damnandum, & carceri mancipandum decernit.

Anno 1448 Die 18 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Cantuarien. (3), & Dublinen. (4), Archiepiscopis, ac Londonien. (5) Episcopo, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum felicis recordationis Eugenii Papę Quarti Prędecessoris nostri emanarunt literę tenoris subsequentis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Dublinen., & Armachan. Archiepiscopis, ac Episcopo Bajocen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exhibita Nobis &c. (6). Et deinde, Nobis, qui dicto Prędecessori, sicut Domino placuit, ab hac luce erepto, fuimus, Divina favente clementia, ad apicem summi Apostolatus assumpti, pro parte Magistrorum, Ministrorum, & Fratrum prędictorum exposito, quod dictus Philippus Sententię hujusmodi & habitis super ea processibus contumaciter parere non curaret, loco, & tempore congruis desuper requisitus, sed congregatis in Basilea etiam post translationem olim Concilii Basileen. de Basilea ad Civitatem nostram Ferrarien. per eundem Prędecessorem factam adhęserat, & in sententiis, censuris, & pęnis in processibus prędictis contentis, quas occasione non paritionis hujusmodi incurrerat, per duos annos insorduerat, & a literis, processibus, ac requisitione prędictis ad Sedem Apostolicam, ut dicebat, appellarat, Nos dicto Dominico tituli Sanctę Crucis in Jerusalem Presbytero tunc, ut prefertur, Sanctę Marię in Via lata, Diacono Cardinali commisimus, ut ad dilecti filii Procuratoris Fiscalis Curię causarum Camerę Apostolicę instantiam contra prefatum Philippum, eo per literarum contradictarum Auditorem citato, aggravatorias, brachium seculare implorando, literas daret, ac prout sibi videretur, omnibus, & singulis Prelatis, ac Principibus secularibus, Communitatibus, & aliis officialibus locorum, ad quę dictus Philippus declinaret, sub pęnis, & censuris mandavit, ut ipsum Philippum caperent, & sub firma custodia detinerent, quousque dictas damnatas conclusiones revocaret, ac dictis Magistris, Ministris, & Fratribus de expensis hujusmodi, in quibus condemnatus erat, satisfaceret, & quid de ipso agi deberet, existeret ordinatum, ipseque Cardinalis dictum Philippum tanquam rebellem, & inobedientem mandatis Sedis Apostolicę, & propter premissa hereticum in sententiis, censuris, & pęnis prędictis per suas literas aggravavit, cum auxilii brachii secularis invocatione hujusmodi extra Romanam Curiam decrevit, & concessit, prout in Instrumento publico desuper confecto, ipsius Cardinalis sigillo munito, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Magistri, Ministri, & Fratres prędicti dubitent, quod dictus Philippus literis Cardinalis hujusmodi, & pertinentium vigore habendis processibus, reverenter parere non velit, pro parte Magistrorum, Ministrorum, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his de opportuno remedio providere dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas Cardinalis, ubi, & quando expedire videritis, auctoritate nostra solemniter publicantes, necnon sententias, censuras, & pęnas hujusmodi aggravatas fore nunciantes, dictum Philippum, quoties super hoc pro parte Magistrorum, Ministrorum, & Fratrum prędictorum fueritis requisiti, in Ecclesiis, aliisque locis infra Missarum solemnia, dum major inibi populus ad Divina convenerit, Dominicis, festivisque diebus, hereticum, & excommunicatum, campanis pulsatis, candelis accensis pariter, & extinctis, ac in terram projectis, publice nuncietis, & ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, necnon capi, & sub dicta custodia detineri, faciatis, donec, & quousque prefatas Conclusiones revocaverit, & de expensis ipsis Magistris, Ministris, & Fratribus prędictis satisfecerit, & insuper legitimis super his per vos habendis servatis processibus, eos, quoties expedierit, aggravare curetis tandiu auctoritate nostra &c. Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstante il

dicto Philippo, vel quibusdam aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit Indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Induito hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Quintodecimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Constitutione.*) CCXIV *data XXIV Augusti MCCCCXL.* Legitur *pag.*128 hujusce *III* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostol. Lib. XIV fol.*36.
3. *Cantuarien.*) In *Anglia*.
4. *Dublinen.*) In *Hibernia*.
5. *Londonien.*) Seu *Londinen.*, in *Anglia*.
6. *Exhita nobis &c.*) Ut in Constitutione laudata, ad finem usque.

Anno 1448 Die 31 Julii.

Iis qui in Cœnobiis nostris commorantur Sacramenta ministrare (1), eorumque cadavera sepulturæ (2) tradere possumus.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

XXIX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

JUstis, & honestis supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis, pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi (4) Magistri, & Jacobi (5) Procuratoris Generalium Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, quod olim Magistro, Prioribus, & Fratribus dicti Ordinis pro tempore existentibus a variis Romanis Pontificibus, Prędecessoribus nostris induitum (6) & concessum existit, quod ipsi omnibus, & singulis personis, quę in eorum obsequiis morarentur, possent Sacramenta ecclesiastica ministrare, & illas, cum decesserint, in eorum cimiteriis sepelire, prout in litteris inde confectis, quarum tenores pręsentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, persępe in diversis domibus, sive Conventibus dicti Ordinis contingat, nonnullos Christi fideles ob causam devotionis infra septa domorum hujusmodi & clausuram cohabitare, quibus dari debent hujusmodi Sacramenta; Nos nostrorum Prędecessorum in hac parte vestigiis inhęrentes, ipsorum Magistri, & Procuratoris supplicationibus inclinati, Magistro, Prioribus, & Fratribus pręfatis ubilibet constitutis, omnibus, & singulis personis infra septa, & clausuram prędicta, pro tempore commorantibus, quotiens opus fuerit, Sacramenta ecclesiastica libere & licite, sicut illis, qui in eorum servitiis insistunt, ministrandi, & eas post earum decessum in eorum cimiteriis sepeliendi, Diocesani loci, aut alterius cujuscunque licentia super hoc minime requisita, plenam & liberam concedimus tenore pręsentium, auctoritate apostolica, facultatem: Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus pręfati, & aliorum quorumvis Ordinum, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo, Quadragesimo Octavo, Pridie Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Concessio.

Poggius.

N. A. Puteo.

Ja. De Viterbio.

1. *Ministrare.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.VII.*
2. *Sepulturæ.*) Ibidem *Tit.IX.*
3. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur apud *Usufmarem pag.*111.
4. *Bartholomęi.*) *Texerii.*
5. *Jacobi.*) *De Regno* nuncupati.
6. *Indultum.*) Ut in *Tractatu* mox laudato.

Anno 1448 Die 17 Augusti.

Fulginatenses (1) Moniales Ordinis Prædicatorum, annua pensione proposita, quasdam domos cedere possint Confratribus *Hospitalis Pietatis* nuncupatis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Nicolao (3) Episcopo Tubertin. (4) Civitatis nostrę Fulginaten. pro Nobis, & Romana Ecclesia Gubernatori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIa cunctorum vota fidelium, pręsertim quibus pauperum, & miserabilium personarum indigentiis succurritur, & paternę caritatis officio Apostolicis favoribus prosequimur, &, ut salubres inde fructus proveniant, ministerii nostri pręsidium impartimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Confratrum Societatis, seu Confraternitatis Collegii Pietatis Fulginaten., petitio continebat, quod cum alias ipsi misericordię opera amplecti cupientes pro sustentandis, & curandis pauperibus, & infirmis, ac pestilentię morbo gravatis personis, ac nonnullis aliis piis exercendis operibus, quandam in se Societatem, seu Confraternitatem fidelium, Collegium Pietatis nuncupatum, instituerunt, quia tamen Domum aliquam, in qua se congregare, ac dictas personas pauperes, & infirmas recipere possent, non habebant, a dilectis in Christo filiabus Priorissa, & Monialibus Monasterii S. Ma-

Supplex petitio.

S. Marię de Populo Fulginaten., sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentibus, ... Sancti Johannis gratiarum etiam Fulginaten., quę de mensa dicti Monasterii existit, cum certis domibus, seu mansionibus sibi contiguis, prętterquam Hospitali Sancti Petri sito in pertinentiis Collisflorti Fulginaten. Dięcesis, cujus fructus, redditus, & proventus duodecim florenos auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, pro personis curandis, & recipiendis, ac aliis operibus hujusmodi sub aliquo congruo censu, de quo inter se concordaverint per ipsos Sorores, & Confratres eidem Monasterio annis singulis persolvendo, de dilectorum filiorum Sororum, & Conventus Domorum Sancti Dominici Fulginaten. dicti Ordinis consensu, sibi concedi, appropriari, & applicari obtinuerunt. Quare pro parte Sororum & Confratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, applicationi, & appropriationi hujusmodi pro earum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac dictas Domos, seu mansiones ad opus Hospitalis pro recipiendis, & curandis personis hujusmodi deputare, ita quod de cetero Hospitale Pietatis nuncupetur, ipsisque Priori, & Confratribus juspatronatus, & pręsentandi unum ex Fratribus dicti Ordinis in Capellanum, seu Rectorem dictę Ecclesię, quoties illam in antea vacare contigerit, reservare, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus per te ipsum de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, concessionem, appropriationem, & applicationem approbes, & confirmes, necnon Domos, & mansiones, dicto Hospitali Sancti Petri excepto, ad opus hujusmodi deputes, dictumque jus pręfatis Priori, & Confratribus eadem auctoritate perpetuo reserves, ac facias, & exequaris in pręmissis & cetera omnia prout dictorum Prioris, & Confratrum, necnon hospitalis pauperum, & infirmorum statui, & utilitati videris expedire. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Per hoc autem Confraternitatem ipsam non intendimus alias in aliquo approbare. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Sexto Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Indultum.

1. *Fulginaten.*) Vulgo *Foligno*, in *Umbria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*:
3. *Nicolao*.) *De Cæsaribus de Caciliano*, de quo consulendi *Ciaconius* in *Eugenio IV*, & *Ughellus* in *Episcop. Tiburtin.* *Tomo I Italia Sacra pag.* 1310, *Edit. II.*
4. *Tubertin.*) *Tiburtin.*, vulgo *Tivoli*, in *Campania Romana*.

Anno 1448 Die 21 Augusti.

XXXI.

Aragoniæ (1) Provinciali agendi rationem præfinit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

REgimini universalis Ecclesię quanquam immeriti, disponente Domino, pręsidentes, curis urgemur, & assidua meditatione pulsamur, ut quorumcunque Religiosorum, & pręsertim Fratrum Prędicatorum, ac Sororum, quorum Beatus Dominicus instituit Ordinem, illorumque personę dirigantur salubriter, & feliciter gubernentur, ac ne in spiritualibus, vel temporalibus detrimenta subeant, libenter ipsis, quantum possumus, opportunę provisionis remedium adhibemus. Sane, sicut nuper carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (3) Regis Aragonum illustris fide digna relatione ad nostrum, non sine mentis turbatione, pervenit auditum, licet cuiuslibet Ordinis Pręsidens expensarum superfluitate, mundanisque pompis, & illecebris penitus abjectis, veluti lucerns lucens ejus subditis potissime in tribus substantialibus votis bonum & salubre exemplum pręstare debeat, & teneatur, nonnulli tamen pręsidentes, sive Priores Provinciales Provincie Aragonię juxta morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, qui dilecto filio Petro Costa (4) ejusdem Ordinis, & Theologię Professori in Prioratu Provincię hujusmodi successerunt &c. in eam devenerunt temeritatem, ut quę sibi a jure, & laudabili consuetudine noverint interdicta exquisitis viis, ac fraudibus, ad eorum nutum usurpare moliti fuerint, & dietim moliantur, in non modicam ejusdem Ordinis ipsiusque observantię enervationem. Nos igitur, cupientes, ut pręsumptorum hujusmodi compescatur temeritas, & aliis de cetero talia perpetrandi penitus via pręcludatur, pręfati Alfonsi Regis in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, pręsenti perpetua, & irrefragabili, constitutione statuimus, & ordinamus, quod in antea perpetuis futuris temporibus, dilectus Filius Jacobus Ægidii (5) qui nunc est, & quicunque in antea erit Prior Provincialis dictę Provincię, Monasteria dicti Ordinis Sororum exhortandi inibi personas ad bene religioseque vivendum, seu corrigendi defectus, vel audiendi computa, aut quavis alia etiam justa, rationabili, & necessaria causa, ultra bis, vel ter annis singulis intrare non possint, neque debeant, & Sororibus ipsis etiam id petentibus in Priorem aut Confessorem aliquis, quavis auctoritate dari non possit, nisi Frater dicti Ordinis Prędicatorum, qui quinquagesimum suę ętatis annum transcendat, dictusque Jacobus, & pro tempore Prior Provincialis omnibus & singulis statutis & ordinationibus per Generalia, & Provincialia Capitula Fratrum Prędicatorum pro tempore editis subjecti sint, & esse debeant, ac dicto Jacobo, & pro tempore Priori Provinciali, aliquę, quas, ut in officio Provincialatus hujusmodi remanerent, se fecisse asseruerint, nullatenus, sed illę duntaxat expensę communes, & rationabiles, quas se in Generali Capitulo fecisse probaverint, & quę ab omnibus Fratribus vocalibus in Capitulo hujusmodi fuerint approbatę persolvantur, & per-

Supplex Regis petitio.

persolvi debeant. Prętерea ut omnis Conventus dictę Provincię Prioris Provincialis pręsentia gaudeat & lętetur, Jacobus & pro tempore Prior Provincialis prędicti in uno Conventu ultra mensem de uno in alium cunctos, & per circulum successive visitando, morari, seu stare non possint, illis Conventibus duntaxat exceptis, ad quos non nisi per mare (6) transitus habetur, & illo, in quo dictus Jacobus, & pro tempore Prior Provincialis Religionis habitum receperint, in quibus pro suę voluntatis libitu stare, & morari valeant, & quilibet Conventus Provincię hujusmodi ipsi Jacobo, ac pro tempore Priori Provinciali expensas juxta ordinationem Magistri Generalis dicti Ordinis tempore quo dilectus filius Petrus Queralt (7) ipsius Ordinis Professor, & dicti Generalis Magistri in Pręfata Provincia Vicarius Generalis erat, ad petitionem, & instantiam Magistrorum, ac Fratrum de consilio Conventus Barchinonen. ejusdem Ordinis factam duntaxat ministrare teneantur, quodque si forsan aliquem Magistrum in Theologia vel Fratrem antiquum dicti Ordinis pro suis scandalosis, manifestis, & probatis excessibus pręfatum Jacobum, & pro tempore Priorem Provincialem corrigere oportuerit, & punire, tunc Magistrum, seu Fratrem hujusmodi infra ipsius delinquentis Conventum corrigere, & punire debeant, & si propter aliquem inordinatum favorem id facere forsitan nequiverint, tunc ipsum delinquentem coram Generali Magistro ejusdem Ordinis, per quem corrigatur conveniant, nisi forsan sic delinquens vagabundus fuerit, & scandalosam extra septa sui Conventus vitam ageret, tunc enim, & non alias, dicti Jacobus, & pro tempore Provincialis brachium seculare invocare possint, quicunque vero ex Jacobo, & pro tempore Prioribus Provincialibus erga subditos suos male se habuerit, aut eos injuste, vel inique, sive indebite molestaverit, seu inquietaverit, quovis modo, eidem subdito expensas per eum occasione hujusmodi factas solvere teneatur, sed etiam eo ipso ab officio Provincialatus hujusmodi sit suspensus, donec, & quousque sic molestato, seu inquietato subdito expensas hujusmodi integre persolverit; quod si forsan desuper ab eodem subdito requisitus ipsas expensas infra mensem a die requisitionis ejusdem computandum solvere recusaverit, lapso mense hujusmodi a dicto officio ipso facto depositus, & absolutus sit, & esse censeatur. Ne autem bona delinquentium Fratrum, & quę in illorum cameris invenirentur, alienari possint, per Conventum, & non per Provincialem, cum beneficio inventarii custodiantur, & conserventur. Fratres autem qui dicto Petro Costa in Provincialatu hujusmodi successerint, & qui in antea Provinciales pro tempore erunt, quicquid indebite, aut injuste ope sui Provincialatus a quovis Conventu dictę Provincię, sive Fratre ejusdem, per se, vel alium receperint, illis, a quibus receperint, seu recipient, integre restituere teneantur, & ad restitutionem hujusmodi faciendam compelli possint, & debeant. Nullus etiam ex Jacobo, & pro tempore Prioribus Provincialibus prędictis per se, vel alium, seu alios ut in officio Provincialatus remaneat, seu pro sui defensione in eodem, literas a Prelatis Ecclesię, ac Collegiis, aut à quibuscunque secularibus cujusvis potestatis, vel Regularibus, Magistro Generali, seu Sedi Apostolicę pręsentandas per se, vel per alium procurare pręsumat, quod si contrarium fecerint, excommunicationis sententiam incurrant eo officio, ac hujusmodi literis per quemvis, & quovis modo pręsentatis dicti Priores Provinciales ab officio Provincialatus hujusmodi ex tunc depositi, privati, & absoluti eo ipso existant. Prior quoque Provincialis hujusmodi post depositionem, seu absolutionem ab officio Provincialatus, locum super Magistros se antiquiores tenere non pręsumat, nec quidquam a Conventibus plusquam ipsi Magistri obtinere valeat. In hujusmodi vero officio Provincialatus Jacobus, & Prior Provincialis pro tempore per triennium (8), & non ultra ipsum gubernando existant, ac elapso ipso triennio, quod tam quoad Jacobum, quam alios Priores Provinciales pro tempore a die confirmationis eorum ad Provincialatum hujusmodi factę volumus, & computari debere decernimus, ipse Jacobus, & pro tempore Prior Provincialis a pręfato Provincialatu eo ipso absoluti sint, & esse censeantur, ac Prior Conventus, in quo proximum, & sic successive futurum celebrari debebit Capitulum, nisi Generalis Magister dicti Ordinis de alio Vicario ante celebrationem hujusmodi Capituli providerit, dictę Provincię Vicarius eo ipso absque aliqua de eo desuper deputatione facienda existat, donec, & quousque per Capitulum hujusmodi alius Prior Provincialis eligatur, ipsiusque electio per dictum Generalem Magistrum confirmata publicetur in dicta Provincia, & noviter Prior Provincialis confirmatus pręsens extiterit in eadem, decernentes omnia, & singula statuta, & ordinationes nostra prędicta per omnes, & singulos Conventus dictę Provincię, ac illorum Fratres ex nunc in antea perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere, ac mandantes venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis Cęsaraugustan. (9), & Tarraconen. (10), & Valentineo. (11) Episcopo (12), quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, quoties pro parte Fratrum dictę Provincię, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, seu aliquis eorum fuerit requisitus, dicta auctoritate Apostolica pręsentes literas solemniter publicantes, omnia, & singula statuta, & ordinationes prędictas, per eosdem Fratres, & alios, ad quos spectat, quacunque appellatione postposita, per censuram Ecclesiasticam, & alia juris remedia, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, inviolabiliter faciant observari, necnon illos ex dictis Fratribus, quos vigore pręsentium sententiam excommunicationis hujusmodi eis incurrisse constiterit, tandiu dicta auctoritate Apostolica excommunicatos nuncient, & ab aliis faciant nunciari, necnon ab omnibus arctius evitari, donec sic excommunicati in his, in quibus circa premissa deliquerant, debite satisfecerint, seu alias ab ipsa sententia absolutionis beneficium, & reconciliationis gratiam a nobis, vel Sede prędicta, seu, quibus desuper potestatem concedimus, ab Archiepiscopis, vel Episcopo prędictis, seu ad id per eos, vel aliquem ipsorum deputandis meruerint obtinere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, & Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede prefata deputati extra civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, vel alii, seu aliis vices suas committere pręsumant, dummodo ultra duas dietas quis auctoritate pręsentium non trahatur, aut si dicto Ordini ab eadem sit Sede indultum,

quod

quod ipsius personę ad judicium trahi, seu suspendi, vel excommunicari, aut ipsa ejusdem Ordinis loca interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali cujuscunque tenoris existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta ipsorum Archiepiscoporum, & Episcopi jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quę quoad hoc volumus eisdem Fratribus nullatenus suffragari. Nulli ergo &c. nostrorum statuti, ordinis, Constitutionis, mandati, concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Duodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Aragonia*.) Illi Provinciæ per id tempus jus dicebat *F. Jacobus Ægidii*, ut ex ipso Diplomate constat: Vir erat instaurandæ religiosæ Disciplinæ totus natus. Hinc *F. Bartholomæus Texerii* Magister totius Ordinis ipsum Vicarium Generalem Congregationis *Aragoniæ* constituerat anno *MCCCCXL*, ut liquet ex Literis, quas refert *Diago* mox laudandus. Nascentem congregationem sanctissimis legibus instituerat cum *Aragoniæ* Provincialis evasit, & hocce Diploma rogatu Regis obtinuit. Videas infra *Constitutionem* LII, *datam IX Martii MCCCCL*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIV fol.* 115.

3. *Alfonsi*.) De quo sæpius dictum fuit.

4. *Petro Costa*.) Ab anno scilicet *MCCCCXXXIV*, quo Vicarius Generalis *Aragoniæ* Provinciæ F. *Martinus Trilles* electus erat. De F. *Petro Costa* legendus *Diago pag.* 65, loco mox laudato.

5. *Jacobus Ægidii*.) Vulgo *Gil*. Provincialis renunciatus erat anno *MCCCCXLV* in Comitiis *Aragoniæ* Provinciæ *Podiicerdani* coactis. Magister Sacri Palatii fuit *Jacobus*, de quo consulendi *Diago Histor. Provinciæ Aragon. Lib. I Cap. XXXVII pag.* 65. &c. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. V num. XXXIII pag.* 440, ex *Olmeda*, *Plodio*, & *Fernandez*. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXV pag.* 831.

6. *Per mare*.) In Insulis nempe *Baleari*, & *Ebusensi*, vulgo *Yviça*. Tunc etiam *Aragoniæ* Provinciæ juris erant Conventus *Sardiniæ*. Ibi nunc nova Provincia quæ ab anno *MDCCVI* constituta fuit.

7. *Petrus Queralt*.) Vir venerablis, *Beati* nomine passim insignitus. De quo legendus *Diago Histor. Provin. Aragoniæ Lib.* 1 *Cap. XXXIX pag.* 68. &c.

8. *Triennium*.) Nunc per *Quadriennium*.

9. *Cæsaraugustan*.) In *Aragonia*.

10. *Tarraconen*.) In *Catalonia*.

11. *Valentinen*.) In ejusdem nominis Regno *Hispaniæ*.

12. *Episcopo*.) Nunc Archiepiscopalis est *Valentina* Sedes.

Ut Encinense (1) Monasterium sit jurisdictionis Fratrum Prædicatorum.

Anno 1448. Die 5 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Petri Decano Ecclesię Civitaten., in Civitate Zamoren. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua dilectę in Christo filię Agnes Priorissa, & Sorores in quodam Eremitorio Beatę Marię Magdalenę del Encina vulgariter nuncupato, sito extra locum de Aldea del Palo, Zamoren. Diecesis, sub regulari observantia Ordinis Fratrum Prędicatorum degentes, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut illa eis favorabiliter concedamus, per quę, omnibus semotis dispendiis, famulatum hujusmodi cum animi quiete reddere possint. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dictarum Priorissę, & Sororum, petitio continebat, quod olim postquam dicta Agnes de sui Superioris licentia Beatę Marię de Consolatione Salamantin. primo, & deinde ejusdem Beatę Marię de las Duenas Zamoren. Monasteria Sororum dicti Ordinis cum gratia Domini ad observantiam reduxerat, tandem quibusdam legitimis supervenientibus causis etiam de sui Superioris licentia una cum nonnullis ipsius Ordinis Sororibus in prefato Eremitorio se reclusit, ac inibi de consensu habitatorum dicti loci tam propriis suppetentibus, quam ex Christi fidelium suffragiis unam Domum cum Ecclesia, Dormitorio, Refectorio, ac aliis necessariis officinis, pro earum usu, & habitatione honestissime construi, & ędificari procuravit, in qua Agnes, & Sorores prędictę earum Sponso, qui Christus est, in orationibus, & Divinis officiis sub regulari observantia continuo complacere studentes, per triennium fere steterunt, & commorantur de presenti. Verum quia Prior Prioratus Sancti Michaelis del Burgo Zamoren., Ordinis Sancti Benedicti, asserens dictum Eremitorium infra metas Parochię Parochialis Ecclesię ejusdem loci de Aldea ipsi Prioratui subiectę consistere dictas Priorissam, & Sorores, quę sub cura Fratrum Prędicatorum semper fuerunt, & perpetuo esse intendunt, visitare, corrigere, & ab eis ratione visitationis hujusmodi pecuniam, seu bona recipere nititur, prefatę Priorissa, & Sorores gravem in earum animis perturbationem suscipiunt, nec possunt, prout sua Religio mandat, cum quiete Altissimo famulari. Quare pro parte dictarum Priorissę, & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsas, ac Ecclesiam, Domum, Eremitorium, cum horto, possessionibus, necnon omnibus, & singulis eorum mobilibus, & immobilibus ab omni jurisdictione, visitatione, correctione, institutione, destitutione, mero, & mixto imperio, civili, & criminali prędicti, & pro tempore existentis, dicti Prioratus Prioris prorsus ex nunc, & perpetuo liberare, necnon constructionem, & ędificationem prędictas confirmare, & approbare, aliasque ipsarum Priorissę, & Sororum statui, & indemnitatibus opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem hujusmodi ubique propagari desideramus, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam vocatis dicto Priore, & aliis, qui fuerint evocandi, tibi de premissis legitime constiterit, constructionem, & ędificationem prędictas auctoritate nostra approbes, ac Priorissam, & Sorores in eadem Domo degentes tam presentes, quam futuras, cum hortis, possessionibus, ac omnibus aliis bonis suis mobilibus, & immobilibus a jurisdictione, correctione, visitatione, institutione, destitutione, mero, & mixto im-

Supplex petitio.

Mandatum.

imperio civili, & criminali prędicti, & pro tempore existentis Prioratus ejusdem Prioris auctoritate Apostolica penitus, & omnino eximas, atque liberes, necnon eas, & illa prefato Ordini Prędicatorum subjicias, & subjectas esse decernas, ita quod deinceps tam presentes, quam futurę Priorissa, & Sorores in dicta domo sub regulari observantia degentes, per quempiam ab eadem domo amoveri, ac per alium quam per dicti Ordinis Prędicatorum Provincialem, seu ejus locum tenentem visitari, & corrigi non possint; Nos enim si approbationem, confirmationem, exemptionem, & alia premissa per te presentium vigore fieri contigerit, ut prefertur, Priorissę, & Sororibus, ac earum domui hujusmodi, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, franchesiis, & immunitatibus, quibus alię domus, seu Monasteria Sororum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum in genere gaudens, & utuntur, uti valeant, pariter & gaudere, prefata auctoritate concedimus per presentes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus domus, Prioratus, & Ordinum Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen dictę Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo. Datum Romę apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Nonis Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Clausula derogans.

1. *Eminen(e.)* In *Hispania Tarraconensi*, ubi cetera loca de quibus hoc in Diplomate.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVI fol.41.*

Anno 1448 Die 6 Septembris.

Inquisitori, & Provinciali Græciæ, ne Latini desciscant ad Ritus Græcos (1).

Ex Odorico (2) Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCXLIX num. X.

XXXIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis heretice pravitatis Inquisitori, & Provinciali Provincię Grecię Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pervenit ad aures nostras, quod in locis, quę Catholicis in Grecia subjecta sunt, multi catholici unionis pretextu, ad Grecos imprudenter transeunt ritus. Mirati admodum sumus, mirarique non desinimus, nescientes, quid sit, quod eos a consuetudine, ac ritibus, in quibus nati, nutritique sunt, in alienigenarum ritus transposuit. Nam etsi laudabiles Orientalis Ecclesię ritus sint, non licet tamen Ecclesiarum ritus permiscere, neque id unquam Sacrosancta Synodus Florentina permisit. Quas ob res Nos, quibus, quamvis immeritis, hujusmodi rerum omnium cura divinitus imposita est, cupientes citius, ne malum longius serpat, huic rei providere, vobis, & utrique vestrum sub virtute sanctę obedientię districte mandamus, ut auctoritate Apostolica in omnibus locis predictis, cum ea ex officio vestro visitabitis, permixtionem rituum omnino prohibeatis, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis &c. Datum Romę apud S. Potentianam Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (3), Octavo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Græcos.*) Adeas *Odoricum* loco laudato.
2. *Odorico.*) Ex *Lib. XXII Nicolai V pag.229.*
3. *Quadragesimo Octavo.*) *Odorici* librarius mendose scribit *MCCCCLVIII*, quo anno *Nicolaus V* non sedebat certe: obierat enim anno *MCCCCLV.*

Anno 1448 Die 15 Octobris.

Ut F. Laurentius Valascii Portugalliæ Regis (1) Orator Casibus Episcopalibus absolvere possit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laurentio Valascii, Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, Magistro in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Injunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium tunc digne peragere non ambigimus, cum illis, quę ex devotionis fervore prodire conspicimus, & per quę saluti animarum Christi fidelium providetur, favorem Apostolicum impartimur. Hinc est, quod Nos, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, qui ex parte carissimi in Cristo filii nostri Alfonsi Portugallię Regis illustris Ambassiator ad Nos destinatus existis, ut usque ad quatuor annos a dato presentium computandos, quarumcunque personarum utriusque sexus tam Ecclesiasticarum, etiam cujuscunque Ordinis, & observantię Regularium, quam Secularium in Regno Portugallię consistentium, Ordinariorum, seu Rectorum Parochialium, ac superiorum, aut aliorum quorumcunque licentia super hoc minime requisita, quoties fuerit opportunum, aut personis ipsis videbitur, Confessiones audire, ac eas ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis, de quibus confitebuntur, etiam in casibus Episcopalibus, dummodo talia non fuerint propter quę Sedes Apostolica foret consulenda merito, absolvere, ac ipsis personis pęnitentiam salutarem injungere valeas, Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, Auctoritate Apostolica, tenore presentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctam Potentianam Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Idibus Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Indultum.

1. Por-

1. *Portugalliæ Regis.*) *Alfonsi V*, cognomento *Africani*. 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVII fol.* 139.

Roterodamensis (1) Cœnobii fundandi facultas. Anno 1448. Die 19 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Proconsulibus, Oppidanis, habitatoribus, & incolis Oppidi Roterdam, Trajecten. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXXV.

Piis fidelium votis gratum Nos pręstare decet assensum, & ut ea, quę Religionis propagationem ac Divini cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus sollicitudinis nostrę partes. Exordium. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod vos devotionis zelo succensi, ac transitoria in ęterna, & terrena in cęlestia felici commercio commutare cupientes, in oppido Roterdam, Trajecten. Dięcesis, quendam accommodum, & congruum locum, ut in eo Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum construatur, & ędificetur, pia largitione assignastis, donastis, & deputastis, ac in eodem loco collectis vobis a Deo bonis Domum dicti Ordinis cum Ecclesia, cęmeterio, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, ac aliis necessariis officinis pro perpetuis Fratrum dicti Ordinis sub regularibus illius habitu, & observantia Altissimo famulaturorum usu, & habitatione cum Christi fidelium adminiculo construi, & ędificari facere proponitis, Apostolicę desuper Sedis pręsidium suppliciter implorantes. Supplex petitio. Nos igitur, qui religionem, & cultum hujusmodi nostris temporibus vigere, & etiam augeri intensis desideriis affectamus, tam pium vestrum propositum in Domino plurimum commendantes, ac eisdem vestris supplicationibus inclinati, vobis Domum cum Ecclesia, campana, & aliis officinis hujusmodi in dicto loco fundandi, & erigendi, sive construi, & fundare faciendi, necnon Fratribus ipsis illum pro usu, & habitatione pręmissis recipiendi, & emendi, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, licentiam elargimur; Facultas. Et nihilominus universis, ac singulis Fratribus, quos in dicta Domo pro tempore residere contigerit, ut omnibus privilegiis, indulgentiis, libertatibus, & exemptionibus pręfato Ordini, & ipsius Domibus, ac personis per Sedem prędictam, & alias, quomodolibet generaliter concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, eadem auctoritate indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, Villa, Castro, vel alio quovis loco ad inhabitandum quęcunque Domos, vel loca denuo recipere, vel eatenus recepta mutare pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię dicti Oppidi semper salvo. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis autem &c Datum Romę apud S. Potentianam Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Quarto decimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Roterodamensis.*) Vulgo *Roterdam*, in *Holandia*. Provinciæ *Saxoniæ* primum, deinde Provinciæ *Germaniæ inferioris* fuit hocce Cœnobium, ab hæreticis tandem occupatum. 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.

Firmat, & inserit Constitutiones quibus Gregorius XI (1), Martinus V (2), & Eugenius IV (3) Ordinem FF. Prædicatorum privilegiis ornarunt. Anno 1448 Die 4 Decembris.

Ex Archivo (4) *Ordinis.*

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. XXXVI.

Licet ex debito summi Pontificatus officii, Nobis desuper injuncti, circa fidelium quorumlibet profectus, & commoda Nos deceat intentos existere, illos tamen ex eis qui sua, mundanis abjectis illecebris, sub regulari habitu Altissimo vota persolvunt, tanto potioribus gratiis libenter, cum a nobis petitur, confovemus, quanto ipsorum, vita laudabili, necnon scientia, prędicationibus, aliisque virtutibus, & fructuosis operibus, merito compensatis, id ad privilegiorum illis concessorum corroborationem, eorumque salubrem statum conspicimus in Domino salubriter expedire. Exordium. Hinc est, quod Nos dilecti filii Bartholomęi Texerii Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Theologię professoris, necnon Generalis ejusdem totius Ordinis Magistri, in hac parte devotis supplicationibus inclinati, quasdam fel. recordationis Gregorii XI, ad instar nonnullorum Romanorum Pontificum Prędecessorum suorum Magistro, Prioribus, & Fratribus universis ejusdem Ordinis per eum concessas, necnon alias pie memorię Martini V, & Eugenii IV, Summorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum, ipsarum concessarum confirmatorias literas, quas omnes diligenter inspici, & examinari, quarumque tenores de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa scientia innovamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus. Supplex petitio. Tenores vero singularum litterarum prędictarum sequuntur, & tales sunt. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Romanus Pontifex in quo potestatis plenitudo consistit, ad statum ecclesiasticarum personarum, sua pręsertim mundanis abjectis illecebris, sub sacro Religionis jugo Altissimo vota reddentium, & circa fidelium animarum salutem, necnon hereticorum, & aliorum infidelium quorumlibet, debita conversatione, prędicationibus, & doctrina continuo laborantium libenter intendens, non nun-

nunquam per suos Prędecessores, In earum favorem gesta innovat, ac approbat, & confirmat, prout id conspicit in Domino salubriter expedire. Hinc est, quod nos dilecti filii Bartholomęi, Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Theologię professoris, necnon Generalis totius Ordinis hujusmodi Magistri, devotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam fel. rec. Gregorii XI, ad instar nonnullorum Romanorum Pontificum Prędecessorum suorum, dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis ejusdem Ordinis per eum concessas, necnon alias Martini V Prędecessorum nostrorum, etiam concessarum huiusmodi confirmatorias litteras, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa scientia innovamus, ac confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus. Tenor vero singularum litterarum prędictarum talis est. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Magistro, Prioribus, & Fratribus universis Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex Apostolicę Sedis provisione, ac personarum Deo devotarum, pręsertim sub regulari observantia, & in favorem fidei catholicę Domino famulantium studio pię vitę, devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque Prędecessorum suorum, Romanorum Pontificum gesta innovet, innovatione restauret, & auctoritate fulciat innovata. Hinc est, quod Nos vestris devotis in hac parte supplicationibus inclinati quasdam litteras fel. rec. Gregorii PP. XI Prędecessoris nostri, ad instar nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum Prędecessorum suorum vobis & Ordini vestro concessas, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa nostra scientia, innovamus & pręsentis scripti patrocinio communimus. Tenor vero dictarum litterarum talis est. Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Magistro, Prioribus & Fratribus universis Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Virtute conspicuos Sacri vestri ordinis professores &c. Ceterum cum fel. rec. Innocentius PP. IV. Prędecessor noster, olim duxerit statuendum, ut exempti, quantumcunque gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua contra ipsos agitur, rite possint coram locorum Ordinariis conveniri, & illi (quoad hoc) suam in illis jurisdictionem, prout jus exigit, exercere, Nos vobis, ut occasione constitutionis hujusmodi, nullum libertatibus, & immunitatibus vobis & ordini vestro, per privilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, vel imposterum concedendis, prejudicium generetur, auctoritate pręsentium indulgemus; Decernentes vos, seu Personas vestri Ordinis, in prędictis casibus, Ordinariis ipsis minime subjacere. Decernimus ergo irritum & inane, quicquid contra tenorem concessionum, constitutionum, & inhibitionum hujusmodi per quoscunque fuerit attemptatum, & interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas contra concessiones, constitutiones, & inhibitiones easdem, in vos, vel vestrum aliquos, vel loca vestra, seu benefactores, vel executores, aut heredes prędictos imposterum promulgari contigerit, penitus non tenere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum concessionum, constitutionum, & inhibitionum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avinioni II Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ceterum ut earundem litterarum tenor sic insertus, omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Auctoritate Apostolica decernimus, illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem, tenor ipse per omnia habeat, quę haberent originales litterę supradictę, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur, quandocunque & ubicunque, sive in judicio, vel alibi fuerit exhibitus, vel ostensus, & eidem stetur firmiter, in omnibus, quę eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę, nec per hoc orginales litteras dicti Gregorii, seu Bonifatii, aut Benedicti, ad quarum instar illę sunt editę, producere, seu ostendere teneamini. Verum ne dubitationes ac controversię, quę alias vos plurimis laboribus, & expensis vexaverunt, de cetero vobis fiant, ex certa scientia decernimus, ut dictum Privilegium Gregorii Papę XI, in judicio, & extra in qualibet sui dispositione inviolabiliter observetur. Non obstantibus consuetudinibus Apostolicis, illa pręsertim felicis recordationis Clementis PP. V, Prędecessoris nostri, edita in Concilio Viennen., quę incipit: Dudum: necnon privilegiis, gratiis, & concessionibus Apostolicis in genere, vel in specie, quibusvis personis, Ecclesiis, sive locis concessis, sub quacunque forma, vel expressione verborum, etiam si de eis habenda esset in pręsentibus mentio specialis, seu per quę pręsentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, earum in toto, seu in aliqua parte sui, effectus posset aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuscunque. Nos autem ex nunc, irritum decernimus, & inane, si secus super his aut eorum aliquo a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Declarantes clausulam illam, videlicet, (salva tamen justitia illarum Ecclesiarum a quibus mortuorum corpora assumuntur) in omnibus aliis debere intelligi, pręterquam in iis de quibus in ipso privilegio specialiter cavetur, quod canonica portio minime exigatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę innovationis, communitionis, voluntatis, constitutionis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctos Apostolos, XII Kalendas Junii, Pontificatus nostri anno decimo. Ceterum ut quarumlibet litterarum earundem tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica prędicta decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipse per omnia habeat, quę haberent singulę originales litterę supradictę, & eadem prorsus hujusmodi tenori fides adhibeatur quandocunque, & ubicunque, sive in judicio, vel alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, quę singulis originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur, si forent exhibitę vel ostensę, nec per hoc originales litterę Gregorii, seu Bonifatii, sicut Benedicti, vel Martini hujusmodi prefati, Magister, Priores, & Fratres, producere, seu ostendere teneantur.

Vo-

Volumus etiam auctoritate Apostolica, & scientia supradictis, harum serie decernentes, quod Privilegium Gregorii PP. XI hujusmodi in judicio, & extra in qualibet sui dispositione inviolabiliter observetur. Non obstantibus constitutionibus, illa presertim pie memorie Clementis PP. V, etiam Predecessoris nostri, in Concilio Viennen. edita, que incipit: Dudum: necnon privilegiis, gratiis, & concessionibus Apostolicis in genere, vel in specie, quibusvis personis, Ecclesiis, sive locis, sub quavis forma verborum, & expressione concessis, etiamsi de illis presentibus habenda foret mentio specialis, seu per que presentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, earum in toto, seu in aliqua parte sui, effectus posset aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuscumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super iis vel eorum aliquo, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre innovationis, confirmationis, communitionis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Florentie Anno Incarnationis Dominice M. CD. XL. tertio Idus Aprilis Pontificatus nostri Anno decimo. Ceterum ut omnium, & singularum litterarum predictarum tenores sic inserti omnimodam rei, seu facti, certitudinem faciant, eadem auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem ipsi tenores inserti, & eorum singuli, per omnia habeant, que haberent singule originales littere supradicte, necnon eadem fides tenoribus omnibus, & singulis hujusmodi quandocunque, & ubicunque illi in judicio, vel alibi fuerint exhibiti, vel ostensi, adhibeatur, & illis firmiter stetur in omnibus, sicut singulis originalibus litteris staretur, si ille forent exhibite, vel ostense, nec per hoc Magister, Priores, & Fratres predicti litteras originales predictas, vel earum aliquam ostendere teneantur; volentes, ac auctoritate Apostolica, & scientia predictis, harum serie, decernentes, quod Privilegium Gregorii XI hujusmodi in qualibet sui dispositione, in judicio, & extra, inviolabiliter observetur. Non obstantibus pie memorie Clementis PP. V similiter Predecessoris nostri, in Concilio Viennen. edita, que incipit: Dudum: & aliis Constitutionibus, necnon privilegiis, gratiis, & concessionibus Apostolicis, in genere, vel in specie, quibusvis personis, Ecclesiis, sive locis, sub quavis forma, aut verborum expressione concessis, etiam si de illis presentibus habenda foret mentio specialis, per que presentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, eorum in toto, vel in aliqua parte effectus valeat aliqualiter impediri, & aliis contrariis quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre innovationis, confirmationis, communitionis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, pridie Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Gratis de mandato D. nostri Pape

N. Senftlebm

Pe. de Noxeto

Gratis de mandato D. nostri Pape

Ja. de Viterbio.

1. *Gregorius XI.*) *Constitutione XX.*
2. *Martinus V.*) *Constitutione CCXX.*
3. *Eugenius IV.*) *Constitutione CCVII.*
4. *Archivo.*) In quo duplex Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Ibidem asservatur Exemplar authenticum. Legitur apud *Ussumarem pag.* 112. Aliud Autographum habes in *Genuensi* Coenobio *S. Dominici*.

Ut F. Conradus Wrin Ecclesiasticum Beneficium assequi possit.

Anno 1448 Die 30 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXXVII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Conrado Wrin Juniori Ordinis Predicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religionis zelus, vite ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fidedigno commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te specialibus favoribus, & gratiis prosequamur. Hinc est quod Nos, volentes te, qui, ut asseritur, Ordinem Fratrum Predicatorum expresse professus existis, & pro quo carissimus in Christo filius noster Fredericus (2) Romanorum Rex illustris, asserens, te dilectum suum Capellanum fore, Nobis super hoc humiliter supplicavit, horum intuitu favore prosequi gratioso, Regis hujusmodi, necnon tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, ut quodcunque beneficium Ecclesiasticum cum cura, vel sine cura, cujusvis valoris annui per seculares Ecclesiasticos regi solitum, etiam si Parochialis Ecclesia, vel ejus perpetua vicaria, ac de jure patronatus laicorum fuerit, si alias tibi canonice conferatur, vel te ad illud presentari, & in eo constitui contigerit, recipere, & quoad vixeris retinere libere, liciteque valeas, quod dicti Ordinis professor existis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ipsius

Indultum.

ipsius Ordinis, juramento, confirmatione Apostulica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, cetetisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de specialis dono gratię dispensamus, proviso, quod beneficium hujusmodi debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nulli ergo &c. nostrę dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Tertio Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XV fol. 59.*

2. *Fredericus.*) *Pacificus* nuncupatus, filius *Ernesti* Ducis *Austriæ*.

Anno 1449 Die 4 Januarii.

Vallis Tariensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario in spiritualibus Generali venerabilis Fratris nostri Episcopi Placentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis gratum prestamus assensum, & ut ea, quę Religionis propagationem, divinique cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus solicitudinis nostrę partes. Sane pro parte dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Predicatorum, ac habitantium incolarum Burgi Vallis Tari, Placentin. Diecesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dilectus filius Nicoloxius de Casterboxa habitator dicti Burgi, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum hujusmodi gerit devotionis affectum, cupiens, quod in eodem Burgo, in quo nulla dicti Ordinis domus existit adhuc, una inibi cum Ecclesia, campanili, campanis, dormitorio, claustro, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum, quorum virtutibus, & laudabili vita, ac fructuosis operibus prefati incolę, & habitatores multa suarum animarum consolationes, & gaudia sentire sperant, de novo construatur & ędificetur, Fratribus predictis nonnulla bona sua

Supplex petitio.

mobilia, & immobilia in eadem Diecesi consistentia ea donatione, quę dicitur inter vivos, donavit, tradidit, & assignavit. Quare pro parte Fratrum, & incolarum, ac habitantium predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Fratribus, fundandi, & ędificandi, seu fundari, construi, & ędificari faciendi domum ipsam cum Ecclesia, campanili, campanis, dormitorio, claustro, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, licentiam concedere, aliisque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem ipsam ubique propagari, & cultum divinum nostris potissime temporibus augeri supremis affectibus desideramus, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam tibi de donatione hujusmodi legitime constiterit, super quo tuam conscientiam oneramus, eisdem Fratribus unam domum cum Ecclesia, campanili, campanis, cemeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum ipsius Ordinis Fratrum in dicto Burgo in loco inibi ad

Facultas.

hoc congruo, & honesto, de novo erigendi, fundandi, & construendi, illamque recipiendi, & in ea perpetuo permanendi, plenam & liberam licentiam auctoritate Apostolica largiaris, Nos enim, si erectionem, constructionem, & ędificationem hujusmodi fieri contingat, ut prefertur, Priori, & Fratribus in dicta construenda domo pro tempore degentibus, quod ipsi omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, aliis domibus prefati Ordinis, aut eorum Prioribus, & Fratribus per Sedem Apostolicam, vel alias in genere quomodolibet concessis, uti valeant pariter, & gaudere, auctoritate Apostolica, tenore presentium concedimus, & etiam indulgemus.

Clausula derogans.

Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Predecessoris nostri, illa presertim, qua prohibetur, ne Fratres de quibusvis Mendicantium Ordinibus in aliqua civitate, villa, terra, seu alio quocunque loco domum de novo recipere possint absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (3), pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Vallis Tarien.*) in Ducatu *Parmensi*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XVII fol. XCIX.*

3. *Quadragesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, aera communis *MCCCCXLIX.*

F. Leo-

F. Leonardus (1) Abbas Monasterii SS. Andreæ & Gregorii de Urbe renunciatur.

Anno 1449 Die 13 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Leonardo, alias Marcello, Abbati Monasterii Sanctorum Andreę, & Gregorii de Urbe, Ordinis Sancti Benedicti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXXIX.

Exordium.

INter solicitudines varias, quibus assidue premimur, illa potissime pulsat, & excitat mentem nostram, ut status Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium curę nostrę divina providentia commissorum, spiritualiter, & temporaliter augeatur, quodque illis, quę suis destituta Pastoribus vacationis incommoda deplorare noscuntur, tales ministros preficere studeamus, per quorum regimen Ecclesię, & Monasteria ipsa utiliter, & salubriter valeant gubernari. Dudum siquidem Monasterio Sanctorum Andreę & Gregorii de Urbe Ordinis Sancti Benedicti, cui quondam Johannes illius Abbas, dum viveret, presidebat, per obitum ejusdem Johannis Abbatis, qui extra Romanam Curiam decessit, vacante, felicis recordationis Martinus Papa V, Predecessor noster, Monasterium ipsum sic vacans bone memorię Sagaci Episcopo Caven. per eum tenendum, regendum, & gubernandum auctoritate Apostolica commendavit. Cum autem commenda hujusmodi per obitum ipsius Sagacis Episcopi, qui extra dictam Curiam debitum naturę persolvit, expiraverit, dictumque monasterium, ut premittitur, vacaverit, & vacet ad presens, Nos ad provisionem ipsius Monasterii celerem, & felicem, de qua nullus preter Nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, pro eo quod Nos nuper provisiones Monasteriorum omnium tunc vacantium, & in antea vacaturorum, ordinationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari, ne dictum Monasterium diuturnę vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam super his cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Predicatorum, Ordinem ipsum expresse professum, & in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitę munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostrę mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua, Nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem monasterio de eorundem Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi preficimus in Abbatem, curam, regimen & administrationem ipsius Monasterii tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias, & largitur premia confidentes, quod dirigente Domino actus tuos prefatum Monasterium, per tuę industrię, & circumspectionis studium fructuosum regetur utiliter, & prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa. Quocirca discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi a Domino onus regiminis prefati monasterii suscipiens reverenter, sic te in ejus cura salubriter exercenda diligentem exhibeas, & etiam studiosum, quod dictum Monasterium per diligentię tuę studium, gubernatori provido, & fructuoso administratori gaudeat se commissum, tuque preter ęternę retributionis premium nostram, & dictę Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (3), Idibus Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Diplomatis causa.

Abbas constitutus.

1. *Leonardus.*) Quod Ordinis Fratrum Prædicatorum fuerit iste, ex ipso Diplomate constat. Hæc igitur inscriptionis verba: *Ordinis S. Benedicti*: referenda sunt ad Monasterium *SS. Andreæ & Gregorii*, non autem ad *F. Leonardum*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVIII fol.75.*

3. *Quadragesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLIX.*

Inserit Diploma (1), quo Martinus V ex Constitutione Bonifatii IX Fratres Prædicatores Episcoporum jurisdictione, Decimis, Tributis &c, immunes esse declarat.

Anno 1449 Die 15 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Provinciali, & universis Conventualibus Prioribus, ac Fratribus Domorum, sive Conventuum Ordinis Fratrum Predicatorum Provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XL.

PRovisionis nostrę debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum felicis recordationis Martini Papę V, Predecessoris nostri, in Regestro ipsius Predecessoris repertum, pro eo quod, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, licet ipsarum literarum transumpta in forma publica habeatis, tamen cum transumpta hujusmodi pro vestrorum jurium defensione in judicio exhibetis, plerumque nonnulli judices, seu alię personę nimium curiosę prefatis sic exhibitis transumptis, quia illorum Originalia non exhibentur, fidem adhibere recusant in non modicum vestri prejudicium, atque damnum, de regestro prefato de verbo ad verbum transcribi, & ad vestrę petitionis instantiam presentibus annotari fecimus, qui talis est;

Diplomatis causa.

Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam. Ad summi Apostolatus apicem divina dispositione vocati, dum preclaram dilectorum filiorum Ordinis Fratrum Predicatorum professorum Religionem, & merita intra nostre mentis recensentes arcana, & ad commendabiles, quibus operosis eorum ministeriis erga Deum, & homines indesinenter exuberant fructus, digne nostros

Nota. diffundimus cogitatus, votis illis gratiosum libenter offerimus auditum, per que ipsorum statui, & indemnitatibus consulitur, ut ea, que pro illorum quiete, commodoque, & profectibus exquisita comperimus, presidio muniminis Apostolici jugiter invalescant. Dudum siquidem &c. (3). Ceterum ut earundem literarum tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti, certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quem haberent originales litere supradicte, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur quandocunque & ubicunque in judicio, vel alibi ubi fuerit exhibitus vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus, sicut ipsis originalibus literis staretur, si forent exhibite, vel ostense, per hoc autem nullum jus vobis de novo acquiri volumus, sed antiquum, si quod habetis, tantummodo conservari. Nulli ergo &c. nostre constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (4), Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Diploma.*) *LXVI* nempe *Constitutionem Martini V*, quæ legitur *Tomo II pag.* 585.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, Authenticum unum *Lib. B. fol.* 158. ex Authographo asservato in *Tudensi* Cœnobio. Aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XVIII fol.* 7.

3. *Dudum siquidem &c.*) Ut in Diplomate mox laudato ad finem usque.

4. *Quadragesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXLIX*.

Anno 1449 Die 15 Martii.

Inserit, & firmat Constitutiones quasdam quibus errores Johannis de Poliaco damnantur (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Provinciali, & universis Conventualibus Prioribus, ac Fratribus domorum, seu Conventuum Ordinis Fratrum Predicatorum Provincie Hispanie juxta morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. PRovisionis nostre debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum nostrarum, in regestro nostro repertum, pro eo quod, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, licet ipsarum literarum transumpta in forma publica habeatis, tamen, cum transumpta hujusmodi pro vestrorum jurium defensione in judicio exhibetis, plerumque nonnulli judices, seu alie persone nimium curiose, prefatis sic exhibitis transumptis, quia illorum Originalia non exhibentur, fidem exhibere recusant, in non modicum vestri prejudicium atque damnum, de regestro predicto de verbo ad verbum transcribi, & ad vestre petitionis instantiam presentibus annotari fecimus, qui talis est. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, &

Diplomatis causa. singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis electis, & Abbatibus ubilibet consistentibus, ad quos presentes litere pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Provisionis nostre debet provenire subsidio &c. (3). Ceterum ut earundem literarum tenor predictus sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, eundemque vigorem, dictus tenor per omnia habeat, que haberent originales litere supradicte, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur quandocunque & ubicunque in judicio, vel alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus, sicut ipsis originalibus literis staretur, si forent exhibite, vel ostense. Per hoc autem nullum jus vobis de novo acquiri volumus, sed antiquum, si quod habeatis, tantummodo conservari. Nulli ergo &c. Nostre constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (4), Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Damnantur.*) Vide Notas ad *Constitutionem XXXI Johannis XXII.* Legitur *Tomo II pag.* 152.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum *Libro B. fol.* 200 ex Autographo *Tudensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 27.

3. *Subsidio &c.*) Ut in *Constitutione XXVI data XXIX Junii MCCCCXLVIII* ad finem usque. Legitur *pag.* 256.

4. *Quadragesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXLIX*.

In-

Inserit & firmat Mare magnum (1) Eugenii IV.

Anno 1449 Die 15 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Provinciali, & universis Conventualibus Prioribus, ac Fratribus domorum, seu Conventuum Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PRovisionis nostrę debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum felicis recordationis Eugenii Papę IIII, Prędecessoris nostri, in ipsius Regestro repertum, pro eo quod, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, licet ipsarum literarum transumpta in forma publica habeatis, tamen cum transumpta hujusmodi pro vestrorum jurium defensione in judicio exhiberis, plerumque nonnulli judices, seu alię personę nimium curiosę pręfatis sic exhibitis transumptis, quia illorum Originalia non exhibentur, fidem adhibere recusant in non modicum vestri prejudicium, atque damnum, de regestro prędicto de verbo ad verbum transcribi, & ad vestrę petitionis instantiam pręsentibus annotari fecimus, qui est talis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Romanus Pontifex, in quo potestas plenitudo consistit &c.(3). Ceterum, ut earundem literarum Eugenii Prędecessoris tenor prędictus sic insertus omnimodam rei, seu facti, certitudinem faciat, dicta auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem dictus tenor per omnia babeat, quem haberent originales literę supradictę, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur, quandocunque & ubicunque in judicio, vel alibi, ubi fuit exhibitus, vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus, sicut ipsis originalibus literis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Per hoc autem nullum jus vobis de novo acquiri volumus, sed antiquum, si quod habetis, tantummodo conservari. Nulli ergo &c Nostrę constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo (4), Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Diplomatis causa.

1. *Mare Magnum.*) *Constitutionem* scilicet *CCVII Eugenii IV.* Legitur *pag.*117 hujusce *Tomi III.*
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar, Authenticum unum *Libro B. fol.*192 ex Autographo *Tudensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro X fol.*51.
3. *Consistit &c.*) Ut in *Constitutione CCVII Eugenii IV*, mox laudata, ad finem usque.
4. *Quadragesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXLIX.*

Unit Monasterium Beatæ Mariæ de Nazareth Conventui S. Apollinaris Papien. (1) Ordinis nostri.

Anno 1449. Die 5 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Papien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis sub qua dilecti filii Prior, & Fratres domus Sancti Apollinaris extra muros Papien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum promeretur honestas, ut illa sibi favorabiliter concedamus, per quę earum commoditatibus valeat salubriter provideri. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, petitio continebat, quod olim dilecti filii Prior, & Fratres Sancti Thomę Papien. Ordinis prędicti de consensu Generalis totius Ordinis pręfati Monasterium Monialium Beatę Marię de Nazareth Papien. Ordinis Sancti Augustini, quod sub cura Fratrum domus Sancti Thomę hujusmodi olim existebat, & quod ipsi tunc ex concessione Apostolica de illo eis facta per antea obtinebant videlicet illius Ecclesiam, & infra ejus septa consistentia Domus, hortos, & ędificia, Prioribus, & Fratribus pro tempore existentibus Domus Sancti Apollinaris hujusmodi, in qua regularis observantia vigebat, prout viget, ad hoc ut ipsi cum suis bonis mobilibus, guerrarum temporibus pro eorum securitate se reducere, necnon plura commoda consequi possent, perpetuo ac libere concesserunt, tradiderunt, atque donarunt, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, donationi, & traditioni prędictis pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam tibi, quod dicti Prior, & Fratres Domus Sancti Thomę Monasterium Monialium prędictum, ex concessione Apostolica canonice obtinuerint, ac illud cum Ecclesia, Domo, horto, & ędificiis prędictis Priori, & Fratribus pro tempore existentibus Domus Sancti Apollinaris hujusmodi donaverint, concesserint, & tradiderint, ut pręfertur, legitime constiterit, donationem, concessionem, & traditionem easdem, ac, prout illas concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Domus Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica,

Supplex petitio.

Concessio.

vel

vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Papien.*) In *Insubria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. II fol.* 26.

Anno 1449 Die 5 Julii.

F. Henricum Kaltisen (1) Magistrum Sacri Palatii Apostolici Beneficio Ecclesiastico donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Magistro Henrico Kaltisen, Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię Professori, familiari nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

GRata familiaritatis obsequia, quę Nobis, & Apostolicę Sedi hactenus impendisti, & adhuc solicitis studiis impendere non desistis, necnon Religionis zelus, literarum scientia, vitę ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus personam tuam tam familiari experientia, quam ex fide dignorum testimoniis juvari percepimus, Nos inducunt, ut ea tibi favorabiliter concedamus, quę tuis necessitatibus fore conspicimus opportuna. Dudum siquidem omnes Prępositūras Conventuales, tunc vacantes, & in antea vacaturas, collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum itaque postmodum Prępositura Monasterii Montis Sancti Johannis per Prępositum soliti gubernari extra Muros oppidi Sulden. (3) Maguntin. (4), & Herbipolen. (5) Diecesum (6), Ordinis Sancti Benedicti, quę Dignitas Conventualis est, & quam quondam Hermannus de Buchenauwe ipsius Monasterii Prępositus, dum viveret, obtinebat, per obitum ipsius Hermanni, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacaverit, & vacet ad presens, nullusque de illa preter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione & decreto obsistentibus supradictis; Nos, volentes tibi, qui etiam (7) Scholarum Palatii Apostolici Magister existis, ut statum tuum decentius tenere valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, ac premissorum obsequiorum, & meritorum tuorum intuitu gratiam facere specialem, motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate Prępositūram prędictam, cui cura imminet animarum, & ad quam consuevit quis per electionem assumi, cujusque fructus, redditus, & proventus triginta Marcarum argenti secundum communem ęstimationem valorem annuum, ut accepimus, non excedunt, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per liberam resignationem dicti Hermanni, vel alterius de illa in dicta Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut per Constitutionem felicis recordationis Johannis Papę XXII Prędecessoris, quę incipit: Execrabilis (8): seu per assecutionem alterius beneficii ecclesiastici incompatibilis, quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad dictam Sedem legitime devoluta, ipsaque Prępositura Dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter, reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis tibi pro te, quoad vixeris, una cum Parochiali Ecclesia in Westherch Leodien. (9) Diecesis, & aliis quibuscunque Beneficiis ecclesiasticis quę ad presens in commendam obtines, & in posterum obtinebis, tenendam, regendam, & etiam gubernandam, auctoritate Apostolica commendamus, decernentes, prout est, irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, ita quod debitis ipsius Prępositurę, ac dilectorum filiorum Conventus ejusdem Monasterii supportatis oneribus, de residuis fructibus, redditibus, & proventibus prefatę Prępositurę disponere, & ordinare libere, & licite valeas, sicuti veri illius Prępositi, qui fuerunt pro tempore, de illis disponere, & ordinare potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tantum quorumcunque bonorum immobilium prefatę Prępositurę tibi penitus interdicta. Non obstantibus pię memorię Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus, sive commendis, sibi faciendis de dignitatibus ipsius Monasterii speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales, dictę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus te in assecutione dictę Prępositurę volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem dignitatum, aut beneficiorum aliorum prejudicium generari, seu si venerabili Fratri Nostro Archiepiscopo Maguntin., & prędictis Conventui, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli non possint, quodque de dignitatibus ejusdem Monasterii, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis, ad eorum collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque

Indultum.

teno-

tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi commendę impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo &c. Nostrę commendę, constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Spoleti Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Tertio Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Fr. Henricum Kaltisen.*) Seu *Kalteysen*, vel *Kaltysen*, de quo in *Notis* ad *Constitutionem CCVIII Eugenii IV.* Legitur *pag.* 122 hujus *III* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVI fol.* 18.
3. *Sulden.*) *Fulden.*, uti mox dicetur.
4. *Maguntin.*) *Magontin.*, *Moguntin.*, & *Mocontin.*, Germanis *Maintz*, Italis *Magonza*, in *Germania*.
5. *Herbipolen.*) Incolis *Wurtzburg*, in *Germania*.
6. *Diœcesum.*) *Fuldensis* Urbs *Germaniæ* juris est Abbatis, qui Princeps est Imperii. Sita est inter Diœceses *Maguntinam* & *Herbipolensem*. Hinc utriusque Diœceseos dicitur. Celebris est Abbatia *Fuldensis*, Ordinis *S. Benedicti*. Hac de re consulendus *Christophorus Brovver* in *Fulden. Antiquit.* Oppidum vero *Sulden.*, nec in his partibus, nec alibi novi.
7. *Qui etiam.*) Utroque siquidem munere, Magistri scilicet Sacri Palatii, & Magistri Scholarum ejusdem Palatii tunc fungebatur *Henricus* noster.
8. *Execrabilis.*) Legitur inter *Extravagantes communes Lib. III Tit. II Cap. IV.*
9. *Leodien.*) Episcopatus iste Tractus est *Germaniæ*, in *Belgio* insertus.

Ut Fratres Prædicatores aliud a Cœnobio S. Anastasiæ Veronæ (1) ponere possint.

Anno 1449. Die 18 Augusti.

Ex Arch. (2) Ord. Lib. B. fol. 472.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

XLV.

Exordium.

Suscepti cura regiminis Apostolatus Nos continue vigilare compellit, ut personarum omnium, presertim sub regulari habitu altissimo famulantium, quantum cum Deo possumus, statui consulatur; & ut ea, quę Religionis propagationem, & divini cultus augmentum respiciunt, votivum sortiantur effectum, libenter nostrę sollicitudinis partes interponimus. Cum enim dilectus filius Generalis (3) Ordinis Prędicatorum, petente nobili viro Duce Venetiarum, & Civibus Veronen., statuerit, & ordinaverit ponere in Conventu Sanctę Anastasię in ipsa Civitate Veronen. Fratres de observantia dicti Ordinis, remotis Conventualibus, exceptis illis, qui in observantia vivere voluerint, ne Conventuales illi, qui in dicto Conventu fuerant, vagandi causam haberent, Nos de opportuno remedio providere volentes, dilectis filiis Provinciali Provincię S. Dominici, & Fratribus Conventualibus ejusdem Ordinis, aut ab eo legitime deputandis personis idoneis, seu personę idoneę, auctoritate Apostolica, ut tam infra muros, quam extra, Civitatis Veronen. hujusmodi aliam Domum, sive locum, cujuscunque magnitudinis, & situs cum Ecclesia, campanili, campanis, domibus, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, ac membris pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum Conventualium hujusmodi presentium, & futurorum recipere, & fundare, construi, & ędificari facere ad ipsius Provincialis, & Fratrum, seu aliarum super hoc ab eo deputandarum personarum hujusmodi libitum voluntatis, libere, & licite valeant, tenore presentium concedimus facultatem. Et insuper Provinciali, & Fratribus prefatis, ac eorum Priori, qui pro tempore in dicta recipienda, seu fundanda Domo residebunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis aliis ejusdem Ordinis Magistro Generali, Provincialibus, Prioribus, & Fratribus per Prędecessores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem Apostolicam, seu alias in genere, vel in specie quomodolibet concessis, & in posterum concedendis, uti, & gaudere libere, & licite possint, ac valeant, auctoritate prefata similiter concedimus per presentes, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuscunque alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibentis, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, Villa, Castro, vel alio quovis loco ad inhabitandum quęcunque Domos, vel loca, de novo recipere, vel eatenus recepta mutare presumant absque Sedis predictę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Fabriani, Camerinen. Dięcesis, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Quinto Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Verona.*) In *Longobardia* Ditionis *Veneta*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Veronensi*.
3. *Generalis.*) *Bartholomaeus Texerii*. Obiit hoc anno vir praestantissimus: de quo saepius dictum fuit.

De

De reficiendo Papiensi (1) Cœnobio S. Thomæ.

Anno 1449 Die 20 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Majoris, & Sanctissimę Trinitatis, ac Sancti Innocentii Papien. Prępositis Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Ad ea ex Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, per quę structura & ędificia Ecclesiarum ac Domorum Religiosorum, in quibus devotę solicitudinis studio veneratur Altissimus, nostrę provisionis ope celeriter perficiantur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Ludovici de Lira, Provincię Lombardię Provincialis, & Prioris, & Fratrum Domus S. Thomę Papien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod dudum felicis recordationis Eugenius P.P. Quartus Prędecessor noster ad humilem supplicationis instantiam dilectorum filiorum Jo. de Monte Nigro (3) tunc ejusdem Provincię Provincialis (4), ac Priorum & Fratrum domus ejusdem per suas literas certo executori in eis deputato, dedit in mandatis, ut, si, & postquam sibi de nonnullis per Jo. Provincialem, ac Priorem & Fratres Domus Papien. hujusmodi ipsi Prędecessori expositis legitime constitisset, dignitatem Priorissalem in Monasterio S. Marię de Nazareth etiam Papien., Ordinis Sancti Augustini penitus, & omnino supprimeret, ac illud cum omnibus juribus & pertinentiis suis prefatę Domui uniret, & incorporaret, necnon de illius redditibus & proprietatibus, quemadmodum suę conscientię visum foret, provideret; & deinde prefatus executor ad earundem literarum executionem procedens, quia sibi de narratis in literis hujusmodi legitime constitit, dignitate ipsa in eodem Monasterio per eum prius suppressa penitus & extincta, illud cum omnibus juribus & pertinentiis supradictis prefatę Domui perpetuo incorporavit, annexuit, & univit, ita tamen ut medietas reddituum & proprietatis hujusmodi, qui septuaginta florenorum auri de camera, secundum communem existimationem, valorem annuum non excedunt, ad opus fabricę dictę Domus, & illius Ecclesię, alia vero medietas in sustentationem Fratrum in dicta Domo pro tempore studentium, certis modo, & forma ad eum adhibitis, prout in dictis literis, & processu executoris hujusmodi desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Ecclesia ejusdem Domus quasi in centro civitatis Papien. existens plurimis amplis & imperfectis ędificiis exuberet, & ad illam Fratrum inibi quotidie Missas, & alia Divina Officia celebrantium copiosus numerus, ac non mediocris populi multitudo confluat, ipsaque ad opus fabricę hujusmodi assignata portio pro dictorum ędificiorum reparatione perficienda minime sufficiat, pro parte Ludovici Provincialis, ac Prioris, & Fratrum hujusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis prefatas Fratribus assignatas portiones vendendi, ac pretium inde proveniens in fabricam ipsam convertendi licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum de premissis omnibus, & singulis ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi de his, & aliis premissis vobis legitime constiterit, Ludovico Provinciali, necnon Priori, & Fratribus predictis pro tempore existentibus medietatem pro sustentatione Fratrum studentium hujusmodi, ut premittitur, assignatam, cuicunque, seu quibuscunque, personę, vel personis plus offerenti, seu offerentibus, vendendi, & alienandi plenam & liberam licentiam auctoritate nostra concedatis, non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Domus, Monasterii, & Ordinum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod pecunię ex dicta vendenda, seu alienanda portione tunc habitę vel receptę apud operarios ejusdem fabricę absque mora deponantur, & ad illius opus quam citius convertantur. Datum Fabriani Camerinen. Diecesis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Tertio Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Supplex petitio.

Mandatum.

1. *Papiensi.*) Consulenda *Constitutio XLIII data V Aprilis MCCCCXLIX.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico.*

3. *Jo. de Monte Nigro.*) Vide Notas ad *Constitutionem IX pag. 243.*

4. *Ejusdem Provinciæ Provincialis.*) Hinc firmantur ea quæ in *Notis* mox laudatis dicta sunt de *F. Johanne Provinciali Lombardiæ*, cujus sæpius mentio in Actis Conciliorum *Basileensis*, *Ferrariensis*, & *Florentini.*

Quie-

Quicquid pro Cœnobiis Reformatis constitutum fuit, servetur, mortuo licet (1) Generali Magistro totius Ordinis.

Anno 1449 Die 2 Septembris.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 10.

Dilectis filiis Vicariis Conventuum Ordinis Prędicatorum in regulari observantia per Italiam reformatorum.

XLVII.

NICOLAUS PP. V.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

QUoniam rumor increbuit, dilectum Filium Generalem (2) vestri Ordinis defunctum esse, Nos, consulentes paci, & quieti Conventuum Ordinis ejusdem, & obviantes turbationi, & scandalis, quę forte propter ejus mortem oriri possent, volumus, & serie pręsentium declaramus, ut, aut nunc si Generalis mortuus est, aut quandocunque mori contigerit, quicquid potestatis, & jurisdictionis, & alia omnia quęcunque habetis, vel a Sede Apostolica, vel ab ipso Generali, vigorem suum, veluti eo vivente habeant, & teneant, quousque Generalis futurus creetur, & de officiis, aliisque, quę habetis, ordinaverit, & disposuerit. Non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus. Datum Fabriani (3), Camerinen. (4) Dięcesis, sub annulo Piscatoris die II Mensis Septembris (5), Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Mortuo licet.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Titulo IV.*
2. *Generalem.*) *Petrum Rochim.*
3. *Fabriani.*) In *Marchia Anconitana.* Nunc Episcopalis Sedes est Ecclesia *Fabrian.*
4. *Camerinen.*) Vulgo *Camerino*, ibidem.
5. *Septembris.*) Adde *MCCCCXLIX.*

Tergestensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1449 Die 9 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Elphinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XLVIII.

Exordium.

TUnc injunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium effectui mancipamus optato, cum ad ea, per quę sacra Religio ubilibet propagata, divinusque cultus incrementum suscipere valeat, favorem Apostolicum impertimur, necnon his, quę propterea processisse comperimus, ut illibata persistant, Apostolici mandamus adjici muniminis firmitatem, statui personarum Religioni & cultui hujusmodi deditarum, desuper opportune providendo. Sane dilectorum filiorum Dernutii Micinaeituiy, & Tergalli Mictigernao., ac aliorum Fratrum Ordinis Prędicatorum, in Domo loci Triesto nuncupatai, Elphinen. Dięcesis, commorantium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi a paucis aemporibus citra, etiam nulla per eos a Sede Apostolica desuper obtenta licentia, ad dictum locum per nonnullas benefacientes, ad hujusmodi Ordinem singularem devotionem gerentes personas, pia eis largitione donatum, & concessum, se transtulerunt, & locum eundem, confirmatione ordinaria eis super hoc suffragante, receperunt, ac inibi Domum, & Ædificia de lignis pro habitatione ipsorum Fratrum construi, & ędificari, ac Cęmeterium benedici, necnon corpora Mortuorum sepeliri, & inhumari fecerunt, ac ex tunc in eadem Domo sub regulari habitu, ac regularibus dicti Ordinis institutis Altissimo famulando permanserunt, prout etiam permanent ad pręsens. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Dernutius, Tergallus, & alii Fratres prędicti in pręfata Domo sub habitu, & famulatu prędictis remanere desiderent, & summe peroptent, Sedis prędictę licentia interveniente, pro parte ipsorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, concessioni, constructioni, & confirmationi hujusmodi pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adjicere, & alias super his sibi, & statui suo, optime providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem dicti Ordinis singulari devotione ubilibet propagari, ac divinum cultum adaugeri nostris potissime temporibus, intensis desideriis affectamus, de pręmissis tamen certam notitiam non habentes, necnon Dernutium, Tergallum, & alios supradictos a quibusvis excommunicationum, suspensionum, aliisque sententiis, & censuris ecclesiasticis, quas per Constitutiones Apostolicas, ac dicti Ordinis regularia instituta, vel alias quomodolibet pręmissorum occasione incurrisse noscuntur, Apostolica auctoritate absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, donationem, concessionem, constructionem, & confirmationem prędictas, & quęcunque inde secuta, eadem Auctoritate nostra approbes pariter, & confirmes, supplendo omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus Dernutio, Tergallo, & aliis Fratribus prelibatis, ut in dicto loco, Domum, etiam de lapidibus, & aliis structuris necessariis pro usu, & habitatione ipsorum, & aliorum Fratrum dicti Ordinis una cum Ecclesia, campanili, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigendi, construendi, & ędificandi, sive erigi, construi, & ędificari faciendi, necnon Dernutio, Tergallo, & prędictis, ac aliis dicti Ordinis

Supplex petitio.

Facultas.

Fratribus præsentibus, & futuris, ad Domum præfatam se transferendi, & eam inhabitandi, ac pro usu, & habitatione hujusmodi, quodque conventualiter Altissimo famulentur, ibidem recipiendi, acceptandi, & etiam retinendi, eadem auctoritate nostra licentiam largiaris. Nos enim, si confirmationem, & approbationem, ac concessionem prædictas per te vigore præsentium fieri contigerit, ut omnibus, & singulis, ac aliis prorsus similibus privilegiis, indulgentiis, libertatibus, exemptionibus, & gratiis præfato Ordini, ac illius Domibus, & personis per Sedem prædictam quomodolibet concessis, & in antea concedendis uti, & gaudere libere, & licite valeant, Auctoritate Apostolica, indulgemus. Non obstantibus præmissis, ac, tam felicis recordationis Bonifatii Papæ Octavi, Prædecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, villa, seu quovis alio loco ad habitandum quæcunque Domos, vel loca de novo recipere, seu eatenus recepta mutare præsumant absque Sedis ejusdem licentia speciali, faciente, plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, quam aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis, & cujuslibet alterius Ecclesiæ in omnibus semper salvo. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Quinto Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Tergestensis.*) Vulgo *Trieste*, in *Istria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. VI fol. 15.*

Anno 1449 Die 15 Decembris.

Argentiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario in Spiritualibus Generali Venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Neapolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis, illis præsertim, quæ divini cultus augmentum, & Religionis propagationem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorem Apostolicum impartimur. Sane pro parte dilecti filii Nobilis Domini Marini Bosso Domini terræ de Argentio Agathen. (3) Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse pia devotione succensus, cupiens in cœlestibus thesaurizare, de bonis sibi a Deo collatis unam domum pro usu, & habitatione Fratrum Prædicatorum in territorio dictæ terræ juxta Ecclesiam S. Mariæ Ajuto de Argentio dictæ Diœcesis, quæ sine cura est, & in qua nullus residere consuevit, & quæ Mensæ Episcopali Agathen. canonice est annexa, fundare, & construere, seu fundari, & construi facere desiderat, si Apostolicæ Sedis ei super hoc suffragetur auctoritas. Quare pro parte dicti Marini Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ei dictam domum juxta præfatam Ecclesiam cum campanili, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis fundari, & construi faciendi, ac ipsis Fratribus illam una cum dicta Ecclesia, ac illi contiguo territorio pro hujusmodi hortis, hortalitiis, necnon paramentis, & aliis Ecclesiasticis ornamentis ad divinum cultum necessariis, in dicta Ecclesia existentibus, recipiendi, & pro hujusmodi eorum usu, & habitatione perpetuo retinendi, reservatis tamen præfatæ mensæ omnibus, & singulis aliis possessionibus, & bonis dictæ Ecclesiæ eorumque fructibus, redditibus, & proventibus, præter territorium prædictum, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum vigere, & augeri, intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, præfatam Ecclesiam cum dicto territorio sibi contiguo ab eadem mensa auctoritate nostra separes, & segreges, ac unionem, annexionem, & incorporationem, de ipsa Ecclesia dictæ mensæ factas quoad Ecclesiam, & territorium hujusmodi duntaxat dissolvas, &, si separationem, segregationem, & dissolutionem hujusmodi vigore præsentium feceris, præfato Marino domum ipsam cum campanili, campanis, domibus, hortis, hortalitiis, & officinis pro usu & habitatione hujusmodi fundari, & construi faciendi, ac eisdem Fratribus dictam domum cum Ecclesia, territorio, paramentis, & ornamentis prædictis ex tunc recipiendi, & perpetuo retinendi, ac illam in domum conventualem Ordinis Fratrum Prædicatorum erigendi, eadem Auctoritate, licentiam largiaris, jure Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo. Volumus autem, quod dictus Marinus, prout ad id se sponte obtulit, infra certum terminum, quem sibi præfixeris, congruam præfatæ mensæ recompensam facere teneatur. Non obstantibus, tam felicis recordationis Bonifatii Papæ VIII Prædecessoris Nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, loca de novo recipere, aut recepta mutare præsumant absque Sedis Apostolicæ licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, quam aliis &c. Nos enim dictis Fratribus, quos in ipsa Domo pro tempore morari contigerit, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, & immunitatibus præfato Ordini, ac illius Domibus, & locis per Sedem Apostolicam generaliter concessis uti, & gaudere, libere, & licite valeant, tenore præsentium, indulgemus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono, Decimo Octavo Kalendas Januarii, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Argentiensis.*) In Regno Neapolitano.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum.
3. *Agathen.*) Vulgo *S. Agatha de' Goti*.

Fir-

Firmat ea quæ Perusini (1) statuerant ad Ædes sacras Cœnobii FF. Prædicatorum ejusdem Civitatis perficiendas.

Anno 1450 Die 10 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

L.

Exordium.

EA, quę pro Ecclesiarum, & aliorum Ecclesiasticorum locorum, secularium, & regularium quorumlibet fabrica, & utilitate provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod dilecti filii Priores & Consilium nostrę Civitatis Perusin. considerantes, quod quędam provisio, statutum, & ordinatio ab eis pro augmento, seu fabrica dictę domus, seu Ecclesię ejusdem, & ut illa in ejus etiam imperfectis structuris, & ędificiis, etiam ad decorem pręfatę Civitatis, ad sui perfectionem commodius deduci posset, dudum edita atque facta, ac postea auctoritate Apostolica confirmata, in effectu continentia, quod de quibuscunque exitibus pertinentibus, seu quę ex tunc in antea fieri deberent quibuscunque, ac quibusvis de causis, re, & facto per quoscunque Magistratus, seu officiales Camerę Apostolicę Perusin. tam civibus, & comitativis, quam Forensibus, etiam si nostri, & Sanctę Romanę Ecclesię stipendiarii forent, vel alii tam ordinarie, quam extraordinarie, seu alias quovis modo fieri debuissent, personę pecunias ex exitibus hujusmodi percipientes unum solidum monetę in dicta Civitate currentis pro quolibet floreno per quinquennium extunc computandum, illi, qui ad fabricam ipsam pro tempore deputatus existeret, persolverent, seu relaxarent, ac etiam quia tempora quinquennii hujusmodi absque eo quod fabrica prędicta ad sui perfectionem hujusmodi deducta fuisset, cessaverant, & expiraverant, denovo in favorem fabricę, & pro commodiori illius perfectione hujusmodi providerunt, statuerunt, & ordinaverunt, & concesserunt in omnibus, & per omnia juxta formam superius annotatam, ita quod hujusmodi nova concessio, provisio, statutum, & ordinatio per biennium duntaxat in die Kalendarum Januarii ex tunc secuturi inchoandum durare, ac per Sedem Apostolicam approbari deberent, & successive ille venerabilis Frater Noster Bartholomęus (3) Archiepiscopus Ravennas etiam tunc in pręfata Civitate pro Nobis & dicta Romana Ecclesia in temporalibus Gubernator, auctoritate sui officii hujusmodi approbavit, & confirmavit, prout in Instrumento publico super novis provisione, statuto, ordinatione, & concessione, necnon ipsius Archiepiscopi authenticis literis super ejus approbatione, & confirmatione prędictis confectis in Cancellaria Apostolica visis, lectis, & diligenter inspectis, plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statuto, provisioni, ordinationi, & concessioni ultimo factis, necnon approbationi, & confirmationi eorum, ac omnibus & singulis in Instrumento, & literis pręfatis contentis, & inde secutis, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur gesta & concessa per Priores hujusmodi tanquam pie, & misericorditer emanata, condignis in Domino laudibus commendantes, provisionem, statutum, ordinationem, concessionem denuo factam, ac eorum approbationem, & confirmationem, necnon alia omnia, & singula in Instrumento, & literis contenta, indeque secuta hujusmodi auctoritate Apostolica ex certa scientia approbamus, & confirmamus, necnon prǽsentis scripti patrocinio communimus; supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis, & camerę prǽfatarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę approbationis, & confirmationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono (4), Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Supplex petitio.

Confirmatio.

1. *Perusini*.) Consulendæ notæ ad *Constitutionem CCLXXXIII Eugenii IV*. Legitur *pag*.187 hujus *III Tomi*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVII fol*.15.
3. *Bartholomæus*.) Adeas *Ughellum* in *Archiep. Ravennaten*.
4. *Quadragesimo Nono*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCL*.

Confirmat indulta (1) Monialibus Monasterii Beatæ Mariæ Mediolanen. a Bonifatio IX concessa.

Anno 1450 Die 10 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Ambrosii Mediolanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LI.

Exordium.

ETsi quibuslibet personis, & locis religiosis ex injunctę Nobis desuper Apostolicę servitutis officio defensionis munimine assistere teneamur, illis tamen specialius & efficacius adesse Nos convenit, quibus propter feminei sexus fragilitatem proprię defensionis potentia minus suffragatur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Beatę Marię Portę Ticinen. extra muros Mediolanen., per Priorissam solitam gubernari, Ordinis Sancti Augustini, secun-

secundum Instituta Ordinis Sancti Dominici viventium, petitio continebat, quod olim bonę memorię Bonifatio VIIII in sua obedientia nuncupato, pro parte Priorissę & Conventus Monasterii hujusmodi tunc existentium exposito, quod ipsę vehementer optabant, ut Prior, & Fratres domus Fratrum Ordinis Prędicatorum Mediolanen. eisdem Priorissę, & Conventui Missas celebrare, & eorum confessiones audire, necnon ecclesiastica Sacramenta eis ministrare, ac corpora decedentium ex eis tradere ecclesiasticę sepulturę, libere possent, prefatus Bonifatius VIIII dictarum Priorissę & Conventus tunc existentium in ea parte supplicationibus inclinatus, per suas certi tenoris literas, auctoritate Apostolica, eisdem Priorissę & Conventui concessit, statuit, & ordinavit, quod Fratres ejusdem domus in prefato Monasterio Missas celebrare, Confessiones audire, & ipsi Priorissę, & Conventui ecclesiastica sacramenta ministrare, necnon decedentium in eis corpora tradere ecclesiasticę sepulturę libere & licite possent, & deberent, inhibendo Prępositis & Canonicis Ecclesię Sancti Laurentii Majoris Mediolanen., infra cujus Parochiam dictum Monasterium situm existit, ac eorum Vicariis, & Capellanis, ne de pręmissis se intromittere quoquo modo presumerent, sed duntaxat de antiquo annuo censu, per Priorissam, & Conventum hujusmodi eis prestari solito, contenti esse deberent, sive possent, & nihilominus eisdem Priorissę & Conventui, ut Prior, & Fratres prędicti eas tempore infirmitatis visitare, ac ille ex eis, qui per prędictam Priorissam eligeretur, & requireretur pro tempore, exequias Monialium dicti Monasterii pro tempore decedentium, ac Missas annuales, septimas, tricesimas, in eodem Monasterio celebrare, ac etiam eisdem Priorissę & Conventui Verbum Dei intimare, quoties foret opportunum, & seculares personę quoties aliquid in dicto Monasterio de novo recipi contingeret, intra septa dicti Monasterii intrare, & infirmantes hujusmodi visitare & quod ipsa Priorissa quascunque dicti Monasterii Moniales pro utilitate Monasterii, quoties sibi placeret, destinare libere, & licite posset, & valeret, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita, gratiose concessit, prout in eisdem literis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Priorissę & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, statuto, ordinationi, ac aliis in prędictis literis contentis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de literis, concessione, statuto, & ordinatione, ac aliis prę-missis tibi legitime constiterit, statutum, concessionem, & ordinationem, ac omnia, & singula in dictis literis contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate nostra approbes, confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem decernentes literas ipsas plenum firmitatis robur obtinere. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Monasterii & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono (3), Quarto Idus Januarii Pontificatus nostri Anno Tertio.

Confirmatio.

1. *Indulta.*) Vide *Constitutiones CIV, & CV Bonifatii IX Tomo II pag. 374 &c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostol. Libro VI fol. 91.*
3. *Quadragesimo Nono.*) Stylo Bullarum, aera communis *MCCCCL.*

Anno 1450 Die 9 Martii.

Institutiones Vicariorum Generalium, Privilegia quibusdam Fratribus concessa, ceteraque Constitutionibus Ordinis non consona rescindit (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium a laude Ordinis.

AD vitam laudabilem, ac diversarum, presertim sacrarum litterarum, scientiam admirabilem, necnon virtutes alias plurimas, ac opera fructuosa, quibus Religiosi Ordinis Fratrum Prędicatorum, etiam ad laudem, & gloriam Divini nominis, fideique catholicę conservationem, & augmentum, ac plurimorum fidelium animarum salutem, continuo pollere noscuntur, nostrę dirigentes considerationis intuitum, illa libenter eis concedimus, atque in eorum favorem, statumque salubrem facimus, disponimus, & ordinamus, per quę antiqua ipsius Ordinis consuetudines, & regularia instituta, necnon Apostolica eidem Ordini concessa privilegia, sublatis contrariis quibuslibet, inviolabiliter observentur, ipsique Religiosi institutis, & consuetudinibus supradictis se conformantes, sua in pacis & quietis mansuetudine Altissimo vota reddere, ac fructus in Dei Ecclesia proferre valeant ampliores. Cum itaque, sicut Nobis innotuit, plurima, & diversa quorundam Summorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, atque nostra privilegia, litterę, & indulta, Vicariorum deputationes, seu institutiones, ac illorum, necnon domorum muliarum ejusdem Ordinis, earumque pro tempore Fratrum exemptiones, ac alias diversas concessiones, ordinationes, & institutiones, earumque forsan confirmationes in se continentia, contra consuetudines, & instituta Ordinis hujusmodi, illisque derogantia tam in genere quam in specie, hactenus emanasse noscantur, ex quibus Ordo prędictus pro magna parte, quasi laceratus, seu divisus appareat, ac plurima dissensiones, & scandala etiam in ipsius Ordinis vilipendium, prejudicium, atque damnum, necnon plurimorum perniciosum exemplum olim subsecuta fuerint, & in dies subsequantur; Nos, premissa omnia ęque, debite, & paternaliter compensantes, ac super eis statui, & indemnitati dicti Ordinis, quantum cum Deo possumus, salubriter providere volentes, motu proprio, non ad alicujus, seu aliquorum nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, auctoritate Apostolica, ex cer-

Diplomatis causa.

Abrogatio.

certa scientia, tenore presentium, omnes, & singulos Vicarios, etiam Generales, & Provinciales prefati Ordinis, ubique existentes, ad eorum Vicariatuum predictorum officia per Sedis predictę, seu nostras litteras, aut earum vigore, seu alias quomodolibet contra Ordinis hujusmodi consuetudines, & statuta hactenus deputatos, necnon ab ipsis institutos Priores, & officiales, ab hujusmodi Vicariatuum Prioratuum, & Officialium officiis omnibus, & singulis ex nunc realiter amovemus, & amotos esse censemus, eosque, & Fratres domorum hujusmodi ad Magistri Generalis, necnon aliorum superiorum dicti Ordinis presentium, & futurorum, juxta eadem statuta, & consuetudines pro tempore electorum obedientiam, & subjectionem totaliter reducimus, ac etiam supradicta, necnon super exemptionibus, aliisque diversis indultis, & gratiis per Nos, vel dictam Sedem, Vicariis, Prioribus, officialibus, & domibus, eorumque Fratribus prefatis olim concessis, & in ipsorum favorem emanatis, ac pro illorum confirmationibus confecta privilegia, litteras, & indulta, inter quę quasdam (3) nostras, quoad domos, Mooasteria, & loca Provincię Aragoorę juxta morem dicti Ordinis, eorumque Prelatos, & Fratres sub dato diei duodecimo Kalendas Septembris Pontificatus nostri Anno Secundo emanatas litteras, cum statutis, & ordinationibus, aliisque cooteotis in eisdem ioclndantur, & comprehendantur, indeque secuta omnia, & singula, necnon etiam quascunque confirmationes Apostolicas super quibusvis per Generales, Vicarios, & Provinciales dicti Ordinis Fratrum Predicatorum quibuscunque Fratribus ejusdem Ordinis, tam graduatis, quam non graduatis, olim concessas, ac litteras desuper confectas, revocamus, cassamus, & anoullamus, viribusque evacuamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus, & mandamus; Et insuper alios quoscunque dicti Ordinis professores, cujuscunque gradus extiterint, tam io nostros, & ipsius Sedis, quam Venerabilium Fratrum oostrorum S. R. E. Cardinalium Capellanos, etiam continuos commensales, cum diversis honoribus, exemptionibus, indultis, & gratiis vigore specialium nostrorum, ac prefate Sedis, necnon Cardinalium prefatorum litterarum, & privilegiorum hactenus creatos, atque receptos qui extra Palatium Apostolicum, ac Domos eorundem Cardioalium vel alicujus eorum moram traxerint, seu trahaot, etiamsi alias servitiis oostris, ac dictę Sedis, vel ipsorum Cardioalium extra Palatium, ac Domos Cardinalium hujusmodi insisterent, ac etiam tam illos ex professoribus Ordinis hujusmodi, qui ex specialibus ejusdem Sedis privilegiis absque consensu dicti pro tempore Magistri emanatis, servitiis Parrochialium Ecclesiarum, seu aliorum quorumlibet ecclesiasticorum locorum, in quibus titulum non habent, insistere noscuntur, quam alios omnes, & singulos qui vigore quarumvis litterarum, & privilegiorum Apostolicorum, de Ordine prefato, ac illius habitu totaliter dimisso, ad Monasteria, & loca Monasticorum Ordinum se traostulerunt, & io eorum Monachos, habitum Monasticum suscipieodo, recepti fuerunt, quique in Monasteriis sive locis ipsis continuam non fecerunt, seu neque faciunt residentiam, ad ipsum Ordinem Fratrum Predicatorum, ac illius domos, necnon obedientiam, & subjectionem Magistri Generalis, & aliorum superiorum pro tempore existeotium Ordinis hujusmodi auctoritate Apostolica, & scientia supradictis, etiam ex nunc totaliter reducimus, & etiam revocamus, ita quod ex nunc, ac antea tam nostri quam supradicti Vicarii, Priores, officiales, & Fratres, Magistro, & superioribus pro tempore prefatis, eorumque monitis, & mandatis plenarie parere, intendere, & obedire, ac statutis, & consuetudinibus predictis io omnibus se conformare, perpetuo teneantur, & debeant; districtius inhibentes omnibus, & singulis Vicariis, Prioribus, officialibus, & Fratribus, privilegiis, litteris, & indultis Apostolicis otentibus, seu gaudeotibus supradictis, oe de cetero ullo unquam tempore post presentium publicationem, directe, vel indirecte, publice, vel occulte, quovis quesito colore, sub excommunicationis pęna, quam ex nunc prout ex tunc in quoslibet ex eis contrafacientes harum serie promulgamus, dictis eis concessis Apostolicis litteris, privilegiis, & indultis, vel eorum aliquo uti, seu contra amotionem, cassationem, revocationem, & alia per Nos hodie gesta premissa, vel eorum aliquod venire, facere, seu attemptare, aut alias absque licentia speciali Magistri pro tempore supradicti similia, vel alia quevis contra statuta prefata, privilegia, litteras, seo indulta a Nobis, vel Sede predicta per se, vel alium, seu alios impetrare, aut eis alias forte concedendis uti audeaot, vel presumant; decerneotes ex nuoc hujusmodi per Nos, vel Sedem prefatam forsan concedenda litterę, privilegia, & indulta, nisi io illis de dato, ac tenore presentium de verbo ad verbum mentio habeatur, nullius existere roboris, vel momenti, ac etiam irritum, & inane, si secus super hiis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Preterea omnia & singula, quę contra Capituli Generalis prefati Ordiois ultimo celebrati, ac Indicta ab eodem Capitulo deputatorum statuta, ordinata, sententiata, gesta, atque facta, per Nos, vel Sedem eandem concessa sunt, auctoritate Apostolica, & scientia predictis etiam revocamus, & annuliamus, & nihilominus Magistro Generali pro tempore existenti predicto, ac illis, quos ipse aut Capitulum Generale dicti Ordinis Fratrum Predicatorum pro tempore celebrandum, ad id duxerint eligendos, & eorum cuilibet contra Vicarios, Priores, & Fratres presentes, & futuros Ordinis Fratrum Predicatorum hujusmodi, qui de cetero contra preseotium litterarum contioentiam, atque tenorem, seu earum aliquam partem venire, facere, seu attemptare presumerent, alias juxta canonicas sanctiones, ac prefata instituta, procedendi, puniendi, incarcerandi, corrigendi, aliaque desuper oecessaria, & opportuna faciendi, & exequeodi, pleoam, & liberam auctoritate Apostolica supradicta per hujusmodi presentes concedimus facultatem, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstaotibus privilegiis, litteris, indultis, & aliis contra statuta, & consuetudines hujusmodi emaoatis predictis, etiamsi illa, quorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, presentibus haberi volumus pro expressis, motu proprio, & ex certa scientia, & cum quibusvis Ordini, ac ejus statutis, & consuetudioibus predictis, necnon aliis derogatoriis clausulis, ac irritantibus decretis emanaveriot, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscuoque: Aut si Vicariis, Prioribus, & aliis Fratribus supradictis ab eadem Sede indultum existat, quod ioterdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, noo facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; contradictores

per

Digitized by Google

per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę amotionis, reductionis, revocationis, cassationis, annullationis, evacuationis, constitutionis, promulgationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono (4), Septimo Idus Martii, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

X
X
X

... Frocardus. Pe. de Noxeto

Duplicata

Ja. de Viterbio.

1. *Rescindit.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur apud *Usumarem pag.* 115.
3. *Quasdam.*) *Constitutionem scilicet XXXI, datam XXI Augusti MCCCCXLVIII.*
4. *Quadragesimo Nono.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCL.*

Anno 1450 Die 13 Martii.

Monasterii Corporis Christi Genuæ (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Andreę de Sexto, Januen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Votis fidelium quorumlibet gratum Nos decet pręstare assensum, & ut ea, quę Religionis propagationem, & Ecclesiarum pręsertim Metropolitan., ac aliis pręsidentium, necnon Religiosarum personarum commoda respiciunt, optatum fortiantur effectum, libenter partes nostrę solicitudinis adhibemus. Sane pro parte venerabilis Fratris nostri Jacobi (3) Archiepiscopi Januen., & dilectarum in Christo filiarum Philippę de Auria, & Thomasię de Gambacurtis, Monialium Monasterii Sancti Dominici Pisan., sub cura Fratrum Ordinis Pręedicatorum viventium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse Archiepiscopus ad laudem divini nominis, & ob singularem, quam ad ipsum Ordinem gerit devotionem, Parochialem Ecclesiam Sancti Silvestri (4) Januen., ac palatium sibi contiguum ad ipsius mensam Archiepiscopalem legitime spectans, ad hoc ut ibidem unum Monasterium dicti Ordinis, sub vocabulo Corporis Christi, pro usu, & habitatione quarundam Monialium, sub cura hujusmodi, ac regulari observantia, vivere debentium, erigatur, concedere proponit, dummodo dictę Ecclesię fructus, & redditus post obitum Rectoris nunc existentis ejusdem Ecclesię dictę mensę perpetuo remaneant, ac Philippa, & Thomasia pręedictę pro Palatio, & Ecclesia hujusmodi triginta, & unum loca in Compera (5) Sancti Georgii Januen. descripta, ac per eas, vel earum alteram, emenda pręfatę mensę, in recompensam, prout ad id se obtulerunt, realiter assignaverint, & ad hoc Apostolicę Sedis suffragetur auctoritas. Quare pro parte Archiepiscopi, ac Philippę, & Thomasię pręedictorum, asserentium, ex pręmissis ejusdem mensę conditionem meliorem effici evidenter, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Archiepiscopo pręedicta Ecclesiam, & Palatium eisdem Philippę, & Thomasię pro hujusmodi usu, & habitatione concedendi, licentiam elargiri, & aliias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus; hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse, necnon concessionem ipsam, si fiat, in evidentem utilitatem dictę mensę cedere. & ad hoc dicti Rectoris assensum accedere, reperens, super quo tuam conscientiam oneramus, postquam Philippa, & Thomasia pręedictę ipsis loca eidem mensę assignaverint, ut pręfertur, Archiepiscopo, ut eis Ecclesiam, & Palatium, cum omnibus honoribus, oneribus, juribus, & pertinentiis suis, exceptis fructibus ipsis, concedere, ac Philippę, & Thomasię pręedictia, ut illa pro hujusmodi usu, & habitatione recipere, & ibidem dictum Monasterium cum omnibus necessariis officinis erigere valeant, ita tamen quod fructus, & redditus pręedicti post obitum Rectoris ejusdem dictę mensę remaneant, eadem auctoritate licentiam largiaris. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, ac Ecclesię Januen., & Monasterii Sancti Dominici, & Ordinis pręedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Nono (6), Tertio Idus Martii, Pontificatus nostri anno Tertio.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Genua.*) In *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo asservato in *Januensi* Cœnobio *de Castello*. Plumbum filis cannabinis appenditur.
3. *Jacobi.*) Adeas Ughellum in *Archiep. Januen*.
4. *S. Silvestri.*) Hoc eodem nomine passim vocatur insigne hoc Monasterium *Corporis Christi*. Vide infra *Consit. XCI ejusdem Nicolai V.*
5. *Compera.*) Sic dicitur quasi *Communis pera*.
6. *Quadragesimo nono.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCL.*

Ut

Ut F. Christophorus de Corbera se, suaque devoveat hospitio Pauperum Placentin. (1)

Anno 1450 Die 28 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto filio Christophoro de Corbera Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LIV.

Exordium.

MEritis tuę devotionis inducimur, ut votis tuis, illis presertim, quę animarum salutem ac erga pauperes, & miserabiles personas pietatis opera respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, tu qui, ut asseris, Ordinem Fratrum Prędicatorum expresse professus existis, zelo devotionis accensus, ac misericordię opera amplecti desideras, de licentia dilecti filii moderni Provincialis Provincię Lombardię juxta morem dicti Ordinis ad servitia pauperum, & infirmorum in hospitali Pauperum S. Lazari extra muros Placentin. degentium, qui ultra centum & septuaginta numero ad presens existunt, tam animarum, quam corporum eorundem saluti consulere satagens, cum aliquo tenui salario, seu provisione, pro tuis victu, & vestitu, te personaliter dedicaveris, atque obtuleris, ac servitiis hujusmodi continue die noctuque insistas in grande pauperum & infirmorum eorum suffragium, & refugium; ac ex magno devotionis fervore servitiis prefatorum, ac pro tempore in eodem hospitali existentium pauperum, & infirmorum perpetuo intendere, omniaque & etiam singula mobilia bona per te forsan ex salario seu provisione hujusmodi, aut alias quomodolibet licite, acquisita, si quę tempore obitus tui tibi superfuerint, hospitali, aut pauperibus hujusmodi donare, concedere, ac assignare proponas pariter & affectes, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui super egenos & pauperes libenter intendimus, tam pium tuum propositum plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, ut in dicto hospitali ad servitia pauperum, & infirmorum in illo ad presens, & pro tempore degentium perpetuo remanere, necnon omnia, & singula bona hujusmodi eidem hospitali donare, concedere, & assignare, cujusvis licentia super his minime requisita, libere, & licite valeas, quodque a servitiis hujusmodi, quoad vixeris, a quoquam invitus revocari, seu amoveri nequeas, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere. Si quis autem &c. Datum Laterani Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, quinto Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Placentin.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italia*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVI fol.* 122.

Cœnobii S. Juliani de Monte (1) fundandi facultas.

Anno 1450 Die 21 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Asturicen. (3) Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LV.

Supplex petitio.

CIrcunspecta Sedis Apostolicę benignitas &c. (4) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Monasterii S. Juliani de Monte Ordinis Fratrum Prędicatorum, Legionen. Diœcesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias dilecti filii Decanus, & Capitulum Ecclesię Legionen. Monasterium prędictum, tunc domum, sive Eremitorium dicti Sancti, ac quandam vineam cum nonnullis decimis, & pertinentiis, aliisque juribus, & pertinentiis, tunc expressis, Fratribus tertii Ordinis S. Francisci in domo, sive Eremitorio hujusmodi pro tempore commorantibus, perpetuo libere donarunt, & assignarunt, quodque postmodum nonnulli ex Fratribus Tertii Ordinis hujusmodi, postquam ipsi domus, vineę, decimarum, juriumque, & pertinentiarum earundem possessionem adepti fuerant, illasque per longa tempora pacifice & quiete possederant, in ipsa domo secundum instituta regularia Ordinis Fratrum Minorum Altissimo vota sua persolventes, cupientes, disponentesque vitam eorum in melius commutare, sana & matura inter se prehabita deliberatione, habitum Fratrum Prędicatorum hujusmodi assumpserunt, sub quo in domo prędicta sub denominatione nominis Monasterii secundum Instituta regularia Ordinis dictorum Fratrum Prędicatorum hactenus laudabiliter vixerunt, prout degunt ad presens. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, venerabilis Frater noster Episcopus Legionen., necnon Decanus, & Capitulum predicti, ac Priorem, & Fratres Monasterii prędictos super donatione, & assignatione, ac aliis premissis successu temporis molestari, & inquietari contingeret, eis Monasterium tunc domum, vineam, decimas, primitias, jura, & pertinentias supradicta in omnibus, & per omnia denuo concesserunt, donarunt pariter, & assignarunt, prout in Instrumentis publicis, inde confectis dicitur plenius contineri, pro parte Prioris & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, donationi, & assignationi prefatis necnon translationi de Ordine Fratrum Minorum ad Ordinem Fratrum Prędicatorum hujusmodi per eosdem Priorem, & Fratres, ut premittitur, factę pro eorum subsistentiis firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de be-

Facultas.

benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per eandem informationem ita esse repereris, concessionem, donationem, & assignationem, necnon translationem prefatas, & ea, quę circa illa, ac habitus assumptionem hujusmodi per ipsos Priorem, & Fratres facta fuere, omnia, & singula in dictis Instrumentis contenta, ac quęcunque inde secuta eadem auctoritate approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinum predictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Undecimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *S. Juliani de Monte.*) In *Hispania Tarraconensi.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXI fol.12.*
3. *Asturicen.*) Vulgo *Asterga*, in *Hispania Tarraconensi.*
4. *Benignitas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1450 Die 7 Maii.

Moniales Monasterii Phortzemensis (1) quibusdam Beneficiis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii in Mulbrun., Spiren. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea ex injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, per quę domus, & alia regularia loca quęlibet incommodis subacta, in illisque jugi sanctimonię & castitati dedicę, personę ipsę ad statum prosperum redigantur, & in eorum necessitatibus opportunę subventionis auxilio releventur, ut exinde personę ipsę devotionis & attentioris solicitudinis studio inibi divini cultus jugiter vacare valeant incremento. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Domus B. Marię in Phorchen., (4) Spiren. Dięcesis sub cura Fratris Ordinis Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod licet dicta domus noviter per dilectum filium nobilem virum Jacobum Marchionem Badem (5) adeo & totaliter fuerit reformata, quod ipsę inibi sub arcta clausura, & regulari observantia Altissimo famulentur, nihilominus quia domus ipsa in suis fructibus, redditibus, & proventibus taliter diminuta existit, quod ex illis commode sustentari, nec Fratres idoneos, qui earum confessiones pro tempore audiant, & Ecclesiastica Sacramenta eis ministrent, apud se tenere minime possunt, propter quorum carentiam regularis observantia hujusmodi per easdem minime manuteri potest, quodque si duę perpetuę Capellanię sine cura ad altare S. Laurentii situm in Ecclesia dictę domus per cessum vel decessum illas ad presens obtinentium, seu alias quomodolibet dimittentium prefatę domui perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex tunc Priorissa, & Conventus dictę domus nunc & pro tempore existentes, commodius sustentari, & incumbentia sibi onera supportare, Confessores quoque prefatos eo melius apud se tenere possent.

Supplex petitio.

Quare pro parte Priorissę, & Conventus predictarum, asserentium in dicta domo quinquaginta personas feminei sexus, vel circa, preter illius familiares, existere, collationem quoque, provisionem, presentationem, seu quamvis aliam dispositionem dictarum Capellaniarum ad Priorissam, & Conventum dictę domus pro tempore spectare, quodque domus triginta, & cujuslibet capellaniarum predictarum trium marcarum argenti fructus, redditus, & proventus secundum communem existimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellanias predictas cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui perpetuo incorporare, annectere, & unire de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de omnibus, & singulis expositis supradictis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ea repereris veritate fulciri, super quo tuam conscientiam oneramus, Capellanias predictas cum omnibus juribus, & pertinentiis antedictis prefatę domui auctoritate prefata perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita quod ex tunc, decedente, vel decedentibus dicti Altaris Capellano, seu Capellanis similiter, vel successive, aut illam, vel illas alias quomodolibet dimittente, seu dimittentibus, liceat Priorissę pro tempore existenti, & Conventui prefatis per se, vel alium, seu alios corporalem Capellanię, seu Capellaniarum, juriumque, & pertinentiarum predictorum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illorum fructus, redditus, & proventus in suos & dictę domus usus convertere, Diecesani loci, & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac domus, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis, in illis partibus speciales, vel generales, Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitus per easdem ac quęcunque inde secuta ad dictas Capellanias volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari; Proviso quod Capellanię supradictę debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed congrue eorum onera juxta illarum fundationem supportentur consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quo-

a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Nonis Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Phortzemen.*) Vulgo *Phortzhaim*, in *Badensi* Marchionatu *Germaniæ*, ad *Entium* fluvium.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostol. Lib. XVI fol.* 18.
3. *Spiren.*) Vulgo *Speyr*, in *Germania*.
4. *Phorchen.*) Seu *Phortzemen*. Ut enim notat *Baudrand*, *Phortzemum* a nonnullis *Phorca* vocatur.
5. *Badem.*) *Baden.*, celebris est & antiquissima familia *Germaniæ*, quæ nunc etiam floret.

Cœnobii Squillacen. (1) fundandi facultas.

Anno 1450 Die 21 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Leonardi Catacen. (3) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LVII.

Diplomatis causa.

Solet Sedis Apostolicę clementia &c.(4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Johannis Squillacen., Ordinis Fratrum Prędicatorum petitio continebat, quod olim postquam dilecti filii commune & Cives Squillacen. ob singularem devotionem, quam ad dictum Ordinem gerebant, prout de pręsenti gerunt, Ecclesiam Sancti Johannis Squillacen. Fratribus ejusdem Ordinis pro eorum usu, & habitatione perpetuis de consensu, & voluntate bonę memorię Francisci (5) Episcopi Squillacen., ac dilecti filii nobilis viri Johannis Antonii Ducis Suessan. Domini temporalis dictę Civitatis, donarunt, dicta Ecclesia in Domum Fratrum Prędicatorum erecta, & per Priorem, ac quosdam dicti Ordinis Fratres recepta, ac viginti annis, & ultra tenta, possessa, & gubernata extitit, pront etiam de pręsenti tenetur, & gubernatur, licet de facto. Cum autem, sicut eadem petitio, subjungebat, a nonnullis asseritur, Domum ipsam olim hospitale pauperum fuisse, illamque de licentia Sedis Apostolicę sive ordinaria auctoritate in domum dicti Ordinis erectam fuisse, pro parte Prioris, & Conventus prędictorum, asserentium, fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię decem florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, & quod ipsi quoddam hospitale pauperum prope Domum pręfatam pro pauperibus recipiendis construi facere inceperunt, illudque perficere proponunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro ipsorum securitate, ad hoc quod in eadem domo cum animorum suorum quiete, & sana conscientia Altissimo famulari valeant, ipsos, & ipsorum quemlibet ab excommunicationis sententia, si quam pręmissorum occasione incurrerint, absolvere, ac super irregularitate, si quam forsan Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, vel illis se immiscendo, contraxerint, dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam abolere ab eis, quodque Prior, & Fratres prędicti domum ipsam cum Ecclesia, ac omnibus bonis, fructibus, & redditibus, ac proventibus, juribus, & pertinentiis suis retinere, & in ea conventualiter permanere, eisque quod alias super his opportune consulere, & providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, volentes Priorem & Fratres prędictos pręmissorum intuitu favore prosequi gratioso hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus Priorem, & Fratres prędictos, si hoc humiliter petierint, ab hujusmodi excommunicationis sententia, si quam pręmissorum occasione quomodolibet incurrerint, auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde sibi pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, ac cum eis super irregularitate quam forsan eadem sententia ligati, non tamen in contemptum clavium, celebrando, vel immiscendo se illis, contraxerint, ipsis tamen prius ad tempus, de quo tibi videbitur, a suorum Ordinum executione suspensis, eadem auctoritate dispenses, aboleasque omnem inhabilitatis, & infamię maculam per eos forsan pręmissorum occasione contractam; & nihilominus postquam absolutionem, suspensionem, & dispensationem prędictas feceris, ut pręfertur, eis, ut domum prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pro usu, & habitatione pręfatis de novo recipere, & perpetuo retinere, in illaque remanere, ut inibi Altissimo famulari possint, felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, & Clementis VI, Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, quibus cavetur, ne Mendicantes in Civitate, castro, vel villa &c. necnon aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, & insuper quod si te pręmissa facere contigerit eisdem Priori, & Fratribus qui in eadem domo pro tempore residebunt, quod omnibus privilegiis, indulgentiis &c. jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Duodecimo Kalend. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Squillacen.*) Seu *Scyllacen*, vulgo *Sciglio*, & *Squillace*, in *Calabria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CV fol.* 17.
3. *Catacen.*) Vulgo *Catanzaro*, in *Calabria*.
4. *Clementia &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Francisci.*) Adeas Ughellum in *Episcop. Catacen.*

Anno 1450 Die 9 Junii.

Ut F. Thomas (1) Simeonis de Caphasta mittatur in possessionem quorundam Beneficiorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Tanen. (3), & Salmastren. (4), ac Soldaien. (5) Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Thomę Simeonis de Caphsita, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, petitio continebat, quod licet dudum per felicis recordationis Eugenium PP. IIII Prędecessorem nostrum accepto, quod Parochialis Sancti Michaelis, & sine cura S. Laurentii, Caphen. Ecclesię, quas quondam Antonius de Roneho ipsarum ecclesiarum Rector, dum viveret obtinebat, per obitum ejusdem Antonii, qui extra Romanam Curiam &c. vacavissent, & vacarent tunc, idem Prędecessor Ecclesias prędictas, sive, ut premittitur, sive alias quovis modo vacarent, dicto Thomę per eum, quoad viveret, tenendas, regendas, & gubernandas, sub certis modo & forma per suas literas commendari gratiose mandaverit, volens inter cetera, quod ipse Thomas sub Vicarii Generalis pręfati Ordinis obedientia permanere teneretur, ipseque Thomas dictas Ecclesias earundem literarum vigore sibi commendatas hujusmodi commendę obtentu canonice assecutus fuerit, ac illas ex tunc tenuerit, & possederit, tamen Venerabilis Frater noster Jacobus Episcopus Caphen. (6), nescitur quo spiritu ductus, ipsum Thomam pręfatis ecclesiis, earumque fructibus, redditibus, proventibus, juribus, ac libris etiam, aliisque bonis mobilibus per ipsum Thomam legitime acquisitis de facto temeritate propria spoliare pręsumpsit, in animę suę periculum, & ipsius Thomę prejudicium non modicum atque damnum. Quare pro parte ejusdem Thomę, asserentis quod tempore reductionis dilectorum filiorum Armeniorum ad fidem catholicam illorum interpres extitit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes quod spoliato injuste ex restitutionis beneficio succurrendum, hujusmodi supplicationibus inclinati Fraternitati vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dicto Episcopo, & aliis, qui fuerint evocandi, ac constito vobis summarie de premissis, & eodem Thoma, sicut justum fuerit, restituto, audiatis causam, & fine debito decidatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore &c. non obstantibus pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus &c. Seu ne Judices a Sede Apostolica deputati extra suam Civitatem &c. & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si Episcopo prętato, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Quinto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Nota.

Mandatum.

1. *Thomas.*) *Armenorum* interpres in *Florentino* Concilio, ut ex ipso Diplomate liquet.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Tanen.*) Seu *Tanaensis*, incolis *Azak*, Italis *La Tana*, in *Tartaria Precopensi*, juxta *Tanaim* fluvium.
4. *Salmastren.*) *Samastren.*, rectius *Famastren.*, vulgo *Samastro*, & *Famastro*. Urbs est *Paphlagoniæ*, in ora maris *Euxini*. Dicitur etiam *Amastren.*
5. *Soldaien.*) Alias *Soldadien.*, indigenis *Sultardarai*, in *Taurica Chersoneso*.
6. *Caphen.*) In *Taurica Chersoneso*.

Anno 1450 Die 1 Augusti.

Ne, mortuo Generali Magistro totius Ordinis, ejusdem Generalis Vicarii ab officio abeant (1).

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 10.

LIX.

Dilectis filiis Vicariis Conventuum Ordinis Prędicatorum in regulari observantia per Italiam Reformatorum.

NICOLAUS PP. V.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD aures nostras pervenit, dilectum Filium Fratrem Petrum Rochini (2) vestri Ordinis Generalem nuper diem suum extremum clausisse (3). Quare volentes paci, & Conventuum quieti ejusdem Ordinis consulere, ac turbationi, & scandalis, quę forte propter ejus mortem oriri possent, obviare; volumus, & harum serie declaramus, ut nunc, si Generalis ipse mortuus est, aut quandocunque eum mori contigerit, quicquid potestatis, jurisdictionis, necnon cetera omnia, quęcunque habetis, a Sede Apostolica, vel ab ipso Generali, vigorem suum, veluti eo vivente, habeant, & teneant, quousque futurus Generalis creetur, & ipse de officiis, ac aliis omnibus, quę habetis, ordinaverit, & dif-

disposuerit. In contrarium facientibus quibuscunque non obstantibus. Datum Fabriani Camerinensis Diœcesis sub Annulo Piscatoris Kal. Augusti (4) Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Abeant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Petrum Rochini.*) *Petrum Rochim*, natione *Gallum*. Provinciæ *Provinciæ* præerat cum Generalis Magister renunciatus fuit anno *MCCCCL.*
3. *Clausisse.*) Eodem anno quo creatus est Generalis Magister, intra primum ab electione mensem, mortuus est.
4. *Augusti.*) Addendum: *MCCCCL.*

Ut Vicarii Generales Cœnobiorum Reformatorum ab Officio removeri (1) possint.

Anno 1450 Die 1 Augusti.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 10.

Dilecto filio Vicario Generali totius Ordinis Prædicatorum.

NICOLAUS PP. V.

LX.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Scribimus (2) Vicariis Conventuum tui Ordinis per Italiam reformatorum, quod, si Magister Generalis (3) Ordinis ipsius mortuus est, quemadmodum Nobis nuper extitit significatum, aut eum mori contigerit, quicquid Officiorum, potestatis, ac jurisdictionis a Sede Apostolica, vel ab ipso Magistro, quovis modo illis concessum fuit, vigorem suum, veluti si ipse Magister viveret, obtineat, quousque Magister Generalis, creabitur, qui de Officiis ipsis, & ceteris omnibus aliter disponere, & ordinare valebit. Verum quia possent quidam Vicarii reperiri, qui mentibus Fratrum Conventuum prædictorum non bene satisfacerent, volumus, & serie præsentium tibi concedimus, quod ipsos Vicarios, aut eorum aliquos, uti dictis Fratribus Conventuum Reformatorum videbitur, & placuerit, modo ad hoc concordes fuerint, destituere, & loco illorum novos Vicarios instituere possis, & valeas, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Fabriani Camerinensis Diœcesis sub annulo Piscatoris Kal. Augusti (4), Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Removeri.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Scribimus.*) Ut in præcedenti Diplomate.
3. *Generalis.*) *Petrus Rochim*. Vicarius autem Generalis cui inscribitur Diploma, erat *F. Guido Flamochetti*, de quo postea dicetur.
4. *Augusti.*) Addendum: *MCCCCL.*

Contra detentores bonorum Ordinis Prædicatorum.

Anno 1450 Die 13 Septembris.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Imolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXI.

Significarunt Nobis dilecti filii Procurator Generalis, & Fratres Provinciæ Sancti Dominici Ordinis Prædicatorum, quod nonnulli iniquitatis filii, quos prorsus ignorant, decimas, censùs, fructus, redditus, proventus, jura, jurisdictiones, possessiones, terras, vineas, prata, pascua, nemora, silvas, molendina, piscarias, equos, jumenta, boves, vaccas, porcos, oves, asinos, gallinas, Capponea, localia, vasa aurea, argentea, ærea, cuprea, stannea, lignea, trabes, postes, libros, Calices, Cruces Sanctorum Reliquias, ornamenta ecclesiastica, pannos laneos, lineos, linteamina, domorum utensilia, auri, argenti monetati, & non monetati quantitates, debita, legata, pecuniarum summas, & nonnulla alia mobilia, & immobilia bona ipsis Fratribus in eleemosynam erogata, temere, & malitiose occultare, & occulte detinere præsumunt, non curantes ea præfatis Fratribus exhibere, in animarum suarum periculum, ipsorumque Fratrum non modicum detrimentum, super quibus iidem Fratres Apostolicæ Sedis remedium implorarunt. Quocirca Fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes hujusmodi occultos debitores decimarum, censuum, fructuum, reddit0uum, proventuum, & aliorum bonorum prædictorum ex parte nostra publice in Ecclesiis coram populo, per te, vel alium moneas, ut infra competentem terminum, quem eis præfixeris, eisdem præfatis Fratribus restituant, & revelent, ac de ipsis plenam, & debitam satisfactionem impendant, &, si id non adimpleverint infra alium competentem terminum, quem eis ad hoc peremptorie duxeris præfigendum, ex tunc in eos generalem excommunicationis sententiam proferas, & eam facias, ubi, & quando expedire videris usque ad satisfactionem condignam solemniter publicari. Datum Fabriani Camerinen. Diœcesis, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

F. de Sinibaldis.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum, ex Autographo asservato in Cœnobio *S. Andreæ Faventin.*

Anno 1450 Die 30 Novembris.

Constituit Judices qui de lite Fratribus Prædicatoribus Portugalen. (1) illata sententiam ferant (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

LXII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Viseo. (4), & Cepten.(5) Episcopis, ac dilecto filio Cantori Ecclesię Lamacen. (6), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HUmilibus supplicum votis &c. (7). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Episcopi, & dilectorum filiorum Capituli Ecclesię Portugalen., petitio continebat, quod olim pro parte eorum Nobis exposito, quod cum Prior & Conventus domus S. Dominici Portugalen. (Diplomatis causa.) Ordinis Fratrum Prędicatorum Crucem Domini nostri Jesu Christi elevatam per Civitatem Portugalen. nullatenus deferre valerent, nisi a prefatis Episcopo & Capitulo ad processiones, vel alias, evocati fuissent, & prefati Episcopus & Capitulum in quasi possessione juris & observantię hujusmodi a tanto tempore inconcusse, quod ejus initii memoria hominum non existit, essent quodque Prior & Conventus predicti a modico tempore citra, nescitur quo spiritu ducti, elevata cruce hujusmodi per Civitatem prefatam usque ad ripam fluminis Civitatis ejusdem quandam Imaginem Crucifixi ex Flandria devecti ad eorum Ecclesiam deferendi causa, certis adhibitis cęremoniis palam & publice transmisissent, ipsamque Imaginem ad eorum Monasterium detulissent, & aquis ab eis inter eas cęremonias benedictis, prędicassent, quod qui ex illis biberent omnes infirmitates evaderent & languores, ac quandam Confraternitatem occasione ejus Imaginis ordinassent, ut populum Civitatis ejusdem ab Ecclesia Portugalen., quę totius ejus Civitatis Parochialis existit, concursu & devotione extraherent, ex quibus Portugalen. Ecclesia & Capitulum prędicti graves injurias, & damna plurima erogabantur (8), Nos dilecto filio nostro Dominico (9) Ecclesię S. Crucis in Jerusalem Presbytero Cardinali dedisse dicimur in mandatis, ut, si, & postquam de pręmissis sibi constiterit, Priorem, & Conventus prędictos moneret, ut abstinerent ab omnibus & singulis supradictis, qui quidem Cardinalis, constito ei de illis, prefatos Priorem & Conventum, ut ab omnibus, & singulis innovatis hujusmodi abstinerent sub pęnis & censuris tunc expressis per suas certi tenoris literas, prout latius in illis contineri dicitur, monuit, & mandavit eisdem, ac Prior & Conventus prefati monitioni hujusmodi paruerunt pariter & mandato. Et deinde pro parte dictorum Prioris & Conventus fuit Nobis expositum, quod licet a tanto tempore citra cujus contrarii memoria hominum non existebat, variis, & diversis privilegiis ac indultis tam per Nos, quam Prędecessores nostros ab omni jurisdictione, & superioritate Ordinaria exempti extitissent, & privilegiorum hujusmodi vigore corpora fidelium defunctorum in eorum Cęmeterio & Ecclesia sepelire, ac illa cum Cruce erecta ad sepeliendum associare, Missasque, & alia divina officia etiam solemniter celebrare, & verbum divinum prędicare eleemosynasque ab hujusmodi Christi fidelibus exigere, confessionesque audire, consuevissent, & alias ad solutionem alicujus quartę de eleemosynis quibusdam, prefertim pro celebrandis Missis, & anniversariis faciendis, minime obligati fuissent, nihilominus Capitulum, & Canonici prędicti, ex eo quod ipsi Prior, & Fratres Imaginem prędictam collocaverant, quodque Cives hujusmodi adinstar aliarum Civitatum & nonnullorum aliorum locorum Regni Portugalię quandam Confraternitatem (10) ad honorem, & sub vocabulo Jesu Christi pro eorum animarum consolatione instituerant, prefatos Priorem, & Fratres coram (Mandatum.) dilectis filiis Alfonso Fernandi Scholastico (11), & Alfonso Dionysii Canonicis, necnon Vicariis dictę Ecclesię Portugalen. traxissent in causam, ac Priorem, & Fratres prędictos citari fecissent, & ne sub excommunicationis pęna Cives hujusmodi ad dictam Confraternitatem admitterent, necnon Missas, & alia divina officia eis celebrarent, aut corpora defunctorum hujusmodi in dicta domo, aut eorum Ecclesia sepelirent, nec Crucem erectam in processionibus, & sepulturis mortuorum portarent, necnon Civibus prędictis, ne ad dictam domum accederent, sive illam introirent, & quod eleemosynas Fratribus antedictis nullatenus darent, per certas eorum literas Scholasticus, Canonici, & Vicarii prefati inhibuissent, ac diversa alia gravamina, damna, & injurias eisdem Priori, & Fratribus, necnon Civibus, & populo Portugalen. hujusmodi intulissent pariter, & jacturas, quodque Prior, Fratres, & populus supradicti videntes indebite se gravari, a futuro, ut asserebant, gravamine ad Sedem Apostolicam appellassent, &, hujusmodi appellatione pendente, Priorem, & Fratres prędictos excommunicatos sententialiter & publice nunciassent, & declarassent, & alia plura fecissent, & propterea ad Sedem prędictam appellassent, causęque appellationum hujusmodi prefato Cardinali commissę fuissent, & per ipsum Cardinalem ad nonnullos actus in illis processum extitisset, prefatas, ac omnes alias causas, pręmissorum occasione, movendas, dilecto filio Priori Monasterii S. Crucis per Priorem soliti gubernari extra muros Colimbrien. (12.) Ordinis Sancti Augustini, Apostolicis literis obtinuerint (13), prout in illis, quarum prętextu prefatos Episcopum, & Capitulum coram dicto Priore fecerint ad judicium evocari, plenius dicitur contineri, coram quo pro parte dictorum Episcopi, & Capituli fuit, excipiendo, propositum, quod cum ipse fuisset consultor, & ordinator hujusmodi ad se directarum literarum, & promisisset causam hujusmodi suscipere, ac Priori, & Conventui domus Sancti Dominici hujusmodi favere, illosque quos paterna affectione diligebat, adjuvare, prout erant probare parati, eisdem Episcopo, & Capitulo reddebatur multiplici ratione suspectus, deputarique arbitros, coram quibus de hujusmodi, & aliis gravibus suspicionibus tunc expressis legitime docerent, humiliter postularent, & quia dictus Prior prefatos Episcopum, & Capitulum, super his audire contra justitiam denegabat, prefati Episcopus, & Capitulum ad Sedem Apostolicam appellarunt, sed prę-

prefatus Prior, appellatione Episcopi & Capituli hujusmodi, de qua non erat ignarus, & infra termini prosecutionis tempus, de quo non modicum supererat, iidem Episcopus & Capitulum erant, contempta, ad ulteriora, licet nulliter, procedens, definitivam contra dictos Episcopum & Capitulum sententiam promulgavit iniquam. Quare pro parte dictorum Episcopi & Capituli Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus causam appellationis hujusmodi, & negotii principalis aliquibus probis in partibus illis viris committere, & alias super his eis providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, de utriusque partis procuratorum assensu, si, vocatis Priore, & Conventu, ac Civibus hujusmodi, & aliis qui fuerint evocandi, ita esse repereritis, revocato in irritum quicquid post appellationem ad Nos legitime interpositam inveneritis temere attentatum, auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram Ecclesiasticam firmiter observari; Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, presertim qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Diecesim, nisi in certis exceptis casibus, & ultra unam dietam a fine sue Diecesis ad judicium evocetur: seu ne judices a Sede deputati prefata extra Civitatem & Diecesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere, seu aliquos ultra unam dietam a fine Diecesis eorundem trahere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, & aliis constitutionibus Apostolicis, contrariis quibuscunque, aut si Priori & Conventui domus hujusmodi, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, pridie Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Portugalen.*) In *Lusitania* Regno.
2. *Ferant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII*, & *IX*.
3. *Archivo.*) In quo Exmplar ex *Archivo Apostolico Lib. XLVIII fol.* 291.
4. *Visen.*) Vulgo *Viseo*, in *Lusitania*.
5. *Cepten.*) *Septen.*, vulgo *Ceuta*, in *Mauritania Tingitana*. Tunc juris erat *Lusitania* Regis.
6. *Lamacen.*) Aliis *Lamecen.*, vulgo *Lamego*, in *Lusitania*.
7. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
8. *Erogabantur.*) Patiebantur.
9. *Dominico.*) *Capranica* nuncupato, viro utique doctrina, religione, & sanctis semper operibus admirabili, ut in ipsius Epitaphio legere est in Templo *S. Mariæ super Minervam* de Urbe. Cardinalis *Dominici* laudes celebrat *S. Antoninus*. Adeas Auctores quos laudat & excipit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXVII pag.* 232.
10. *Confraternitatem.*) *SS. Nominis Dei*, ut ex ipso Diplomate videre est.
11. *Scholastico.*) Canonico nempe Theologo Professori. Hinc Theologalis Præbenda, ut vocant, a nonnullis *Scholastoria* nuncupatur.
12. *Columbrien.*) *Colimbrien.*, seu *Conimbricen.*, vulgo *Coimbra*, in *Lusitania*.
13. *Obtinuerint.*) Nonnihil deest.

Confirmat omnia privilegia Cœnobio San-Maximinensi (1) concessa.

Anno 1451 Die 3 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Beate Marie Magdalene de Sancto Maximino Ordinis Fratrum Predicatorum, Aquensis Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

CUm a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor equitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris justis petitionibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates a Predecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, sive per privilegia, vel alias indulgentias vobis, & domui vestre predicte concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, vel aliis Christi fidelibus rationabiliter vobis, & domui vestre prefate indultas, sicut eas juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem domui vestre auctoritate Apostolica, confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo (3), Tertio Nonas Januarii Pontificatus nostri Anno Quarto.

Confirmatio.

1. *San-Maximinensi.*) Vide *Constitutiones III, IV, V*, & *VI Bonifatii VIII Tomo II pag.* 40 *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *San-Maximinensi*. Legitur etiam *pag.* 19 *Bullarii San-Maximinensis* typis *Parisien.* editi anno *MDCLXVI*.
3. *Quinquagesimo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCLI*.

Anno 1451 Die 13 Martii.

De F. Johanne (1) de Ragusio, aliisque Fratribus in Bosnam (2), sive Serviam (3) mittendis, ut ibidem Evangelium prædicent, & Cœnobia constituant.

Ex Archivo (4) Ordinis.

LXIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Ragusio Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD hoc Nos prętulit ejus domui benignissima clementia Salvatoris, ut ad messem suam, ubicunque illa valuerit, colligendam, ac acquirendum animas illorum, qui propinquiores barbaris infidelibus in majora, ac quotidiana discrimina, nisi in Catholica Fide instruantur, verisimiliter sunt casuri, seminatores verbi Dei transmittere, & alia opportuna remedia adhibere indefessa solicitudine studeamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod in Provincia Bosnę, sive Servię pauci Religiosi, ac viri Ecclesiastici existunt, qui verbum Dei habitantibus, & incolis ejusdem Provincię prędicent, ob quorum defectum incolę, & habitatores prędicti, qui infidelibus sunt vicini, in Fide Catholica non instruuntur, & inibi fides ipsa quotidie cum animarum damnatione minuitur. Diplomatis causa. Unde tu pia consideratione motus una cum nonnullis Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum professoribus ad augmentum Fidei Orthodoxę, & pro salute incolarum, & habitatorum prędictorum, ad pręfatam Provinciam, & partes illas personaliter accedere, & ibidem Verbum Dei prędicare, ac aliquas domos dicti Ordinis de novo erigi, construi, & ędificari facere ferventer exoptas, dummodo tibi, & eisdem Fratribus super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi, & Fratribus prędictis licentiam hujusmodi concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Catholicę Fidei incrementum, & animarum salutem supremis affectibus desideramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, ut petita, & obtenta a Generali ejusdem Ordinis, seu ejus Vicario licentia, una cum aliquibus Fratribus ejusdem Ordinis in lege Domini eruditis, & ad hęc sufficientibus, & voluntariis, ad pręfatam Provinciam accedendi, & quoties tibi videbitur alios ipsius Ordinis professores recipiendi, ac inibi Verbum Dei prędicandi, & annuntiandi, necnon Christi fidelium omnium in eadem provincia commorantium, quoties opportunum fuerit, confessiones per te, vel dictos Fratres audiendi, ac pro commissis juxta delictorum, & criminum per eos commissorum qualitatem, & exigentiam, etiam si Sedes Apostolica super his consulenda esset, debitam absolutionem impendendi, & pęnitentiam salutarem injungendi, & ad Fidem Catholicam venientes cum cęremoniis consuetis baptizandi, omniaque alia Sacramenta fidelibus Christi, & baptizatis hujusmodi ministrandi, necnon Conventus, & domos dicti Ordinis de consensu, & concessione Domini temporalis illius patrię in Civitatibus, Oppidis, & locis ad id aptis, & accommodis, & per ipsum Dominum tibi assignandis, erigendi, construendi, & ędificandi, seu construi, erigi, & ędificari faciendi, & illas pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis recipiendi, ac omnia, & singula, quę Rectores Parochialium Ecclesiarum de jure, vel consuetudine facere possent, faciendi, disponendi, & exequendi, plenam, & liberam licentiam tenore pręsentium elargimur. Missio. Privilegia. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in quacunque civitate, Castro, villa, vel loco ad inhabitandum domos de novo recipere, seu eatenus recepta mutare pręsumant absque Sedis prędictę licentia speciali faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę elargitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo (5), Tertio Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Pe. de Noxeto.

1. *Johanne.*) Distinguendus iste ab alio *Johanne* nostro *de Ragusio*, cognomento *Stoico*, qui, ut docent Annales Ecclesiastici, & videre est apud *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad annum MCCCCXLIV pag. 797 &c*, Eugenio IV Summo Pontifice, floruit. Uterque patria *Ragusinus*, ut constat ex Monumentis Archivi *Ragusini* Cœnobii. Uterque alumnus ejusdem *Ragusini* Conventus. Verum *Johannes* cujus in hoc Diplomate mentio fit, cognomento fuit *Olearius*, vir multæ doctrinæ, ac pietatis, qui aliquot Cœnobia in *Bosniæ* Regno fundavit, multosque ad fidem convertit Principes, nobiles, & plebeios. Occupato a Turcis *Bosniæ* Regno, *Ragusium* reversus est, obiitque non sine speciali pietatis nota die *VII* Martii anno circiter *MCCCCLXIX*. Ex Monumentis *Ragusini* Cœnobii.

2. *Bosnam.*) *Bosniam*, & *Bossenam*. Pars fuit *Hungariæ* late sumptæ, Regio nempe *Servia Mediterranea*, ut in sequenti Nota.

3. *Sive Serviam.*) *Mediterraneam* nempe, quæ duplex est. *Pars*, ut inquit *Baudrand* in Dictionario Geographico, *Drino fluvio orientalis Rascia dicitur, la Rascie vulgo; est que inter Drinum & Moravam. Pars vero Drino fluvio occidentalis, seu inter Drinum ad ortum & Croatiam ad occasum Bosna, seu Bosnia, dicitur, la Bosnie.* Hinc in ipso Diplomate legitur: *Provincia Bosnæ, sive Serviæ.*

4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Ragusino*.

5. *Quinquagesimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLI*.

VI.

Vicarius Generalis Italiæ Fratres extra Conventus degentes (1) revocet.

Anno 1451 Die 29 Martii.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 11.

LXV.

Dilecto filio Fratri Vincentio (2) de Finario Ordinis Prędicatorum Vicario Generali Conventuum Reformatorum citra Alpes.

NICOLAUS PP. V.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PLacet, & volumus, ac tuę devotioni per pręsentes facultatem concedimus, ut omnes, & singulos Fratres tui Ordinis in terminis tuę visitationis tibi commissis consistentes, etiamsi in servitio Ecclesiarum Parochialium, aut Dominorum Ecclesiasticorum, vel temporalium positi sint, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, compellere valeas, ut a pręfatis locis exeant, & ad Conventus Ordinis revertantur, quibuscunque literis per Nos, vel Predecessores nostros, vel Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales, aut a Superiore Ordinis eorundem, sub quacunque forma factis non obstantibus, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, haberi volumus pro expressis, & quibus quoad hoc specialiter & expresse derogamus, pro infectis declaramus. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIX Martii, MCCCCLI, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Degentes.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*

2. *Vincentio.*) *De Finario* cognominatur ex patria, Urbe est *Liguria*.

De portione (1) Canonica non solvenda.

Anno 1455 Die 30 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

DIligentia semper exacta studuimus Prędecessorum nostrorum Romanorum Pontificum non solum non infringere voluntates, quin imo cupivimus rectis illorum vestigiis inhęrere, & si quando illorum concessa mutavimus, aut id rationabilibus causis suadentibus fecimus, aut negotiis arduis, quę undique in Romanę Curię alveum confluunt prępediti. Nuper siquidem sub dato pridie Kalend. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto, dilectis filiis Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini litteras concessimus, per quas eis indulsimus inter cetera, ut de hiis quę pro ornamentis, paramentis, libris, fabrica, luminaribus, Anniversariis, septimo, vicesimo, tricesimo, vel aliis diebus ad perpetuum cultum divinum, seu pro pictantiis, aut victu, vel vestitu, ad sustentationem eorum, aut pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquę domus ejusdem Ordinis obligatę dicebantur, vel de domibus, prędiis, ortis, aliisque locis secundum instituta ejusdem Ordinis de hiis, quę pro hujusmodi, ortis, & locis emendis eis legabantur, seu hactenus legata fuerant, dummodo non converterentur in alios usus, sed in illos dumtaxat, pro quibus relicta fuerant, aut relinqui contingeret, nulli tenerentur portionem Canonicam exibere. Postmodum vero sub dato Id. Februarii, Pontificatus, & Anni prędictorum pręfatum indultum, & quęvis alia per Nos, aut Prędecessores nostros Romanos Pontifices, quibusvis aliis quorumcunque Ordinum Mendicantium Fratribus, aut eorum Conventibus, sive domibus, ubicunque consistentibus, sub quavis verborum forma, etiam motu proprio, & ex certa scientia, facta indulta, & concessas desuper litteras, revocavimus, prout in quibusdam aliis nostris litteris continetur, quarum tenorem de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus & est talis. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Tunc recte & congrue officium nostrum gerimus, cum singulis Ecclesiis, & personis ecclesiasticis, jura & dignitates diligenti studio pręservamus, & eas a temerariorum insultibus custodimus indemnes. Nuper siquidem dilecti filii Prior Generalis, & Fratres Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini cum importuna supplicationis instantia a Nobis extorserunt litteras tenoris subsequentis. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sincerę devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam, promeretur, ut petitiones vestras, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Hinc est, quod Nos vestris supplicationibus inclinati, ut de hiis quę pro ornamentis, paramentis, libris, fabrica, luminaribus, anniversariis, septimo, vicesimo, vel tricesimo, aut aliis diebus, ad perpetuum cultum divinum, seu pictantiis, aut victu, vel vestitu, ad sustentationem vestram, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquę domus ejusdem Ordinis obligatę dicuntur, vel de domibus, prędiis, ortis, aliisque locis vobis secundum instituta ejusdem Ordinis de hiis, quę pro hujusmodi domibus, ortis, & locis emendis, vobis legantur, seu hactenus legata fuerunt, dummodo non convertantur in alios usus, sed in illos dumtaxat pro quibus relicta fuerunt, aut relinqui contigerit, nulli teneamini portionem canonicam exibere, vobis tenore pręsentium indulgemus. Et, ne quis a vobis, vel ultimarum voluntatum executoribus, seu decedentium heredibus, de pręmissis, aut de hiis, quę vobis in ultimis voluntatibus legantur, vel antea legata fuerunt, seu alias pro vestris ne-

Diplomatis causa.

Inserit literas quas rescindit.

necessitatibus conferentur, aliquid exigere, vel extorquere pręsumat, districtius inhibemus. Non obstantibus Bonifatii VIII, quę incipit: Super Cathedram: ac Johannis XXII, in Concilio Lugdunen. (3), necnon Clementis V, Prędecessorum nostrorum, Romanorum Pontificum, editis Constitutionibus, quibus auctoritate Apostolica tenore pręsentium quoad pręmissa dumtaxat hac vice ex certa scientia specialiter derogamus. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Pridie Kalen. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Cum autem ex litteris prędictis Rectoribus Parochialium Ecclesiarum evidens fiat injuria, maxime cum sit in sacris Canonibus provide statutum, & ordinatum, ut quod prędicti, & quorumcunque Ordinum Mendicantium Fratres de luminaribus, anniversariis, & aliis in prędictis litteris contentis eisdem rationibus (4) canonicam exibere portionem (5). Nos, ad quos ex officio Nobis commisso pertinet, pręfatos canones ac gesta Sanctorum Patrum pręservare, motu proprio, non ad alicujus, vel aliquorum, Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, prędictas, necnon quascunque alias, quibus aliis quorumcunque Ordinum Mendicantium Fratribus, aut eorum Conventibus, sive domibus, ubicunque consistentibus, seu Ordinibus hujusmodi per Nos, seu Prędecessores nostros Romanos Pontifices super non exibitione Canonicę portionis hujusmodi, sub quacunque verborum forma, etiam motu proprio, & scientia similibus concessas litteras, ac processus habitos per easdem, & quęcunque inde secuta, illarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pręsentibus pro expressis habendo, revocamus, cassamus, & annullamus, decernentes prędictos, ac omnes & singulos Fratres eorundem Ordinum ad exibitionem canonicę portionis hujusmodi juxta Prędecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, Bonifatii VIII, Johannis XXII, & Clementis V, instituta, in omnibus, & per omnia, teneri, & compelli posse, & debere, perinde ac si litterę ipsę a Nobis, seu Prędecessoribus nostris, nullatenus emanassent. Non obstantibus pręmissis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę revocationis, cassationis, annullationis, & Constitutionis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo (6), Id. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Nos igitur, qui talia, & tanta, intendimus maturo digestoque consilio recensere, & diversis arduis prępediti negotiis primo dictas litteras revocavimus, illas, & alias Pręfatorum Prędecessorum quascunque hactenus eorundem Ordinum Fratribus concessas, & per Nos confirmatas, seu approbatas litteras, & processus inde habitos, per easdem, & quęcunque inde secuta, illarum tenores ac si de verbo ad verbum inserti forent, pręsentibus pro expressis habendo, volumus, & decernimus in earum robore permanere, ac si ultimo dictę revocatorię litterę nullatenus emanassent, quas cum omnibus, & singulis inde secutis, motu & scientia similibus, revocamus, cassamus & annullamus, easque nullius volumus esse roboris vel momenti. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę voluntatis, Constitutionis, revocationis, cassationis, & annullationis infringere &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Tertio Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Fratres eximit canonica portione solvenda.

P. De Noxeto.

A tergo legitur.

Gratis de mandato D. n. Papę

Registrata
apud me
P. de Noxeto.

S. de Spada.

1. *Portione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Titulo X.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur.
3. *In Concilio Lugdunen.*) *Lugduni* Pontificalibus infulis anno MCCCXVI *Johannem XXI*, dictum *XXII*, decoratum fuisse, prodit historia. Ex hoc autem Diplomate discimus, eundem Summum Pontificem Concilium ibidem celebrasse.
4. *Rationibus.*) *Rectoribus.*
5. *Portionem.*) Addendum: *Teneantur.*
6. *Quinquagesimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLI.*

Anno 1451 Die 3 Aprilis.

LXVII.

Helsingoburgensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Roskilden. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

UT ea, quę pro divini cultus augmento, Religionis propagatione, & animarum salute provide facta sunt, firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, favorem Apostolicum impertimur, &, ut ad optatum perducantur effectum, partes nostrę solicitudinis interponimus. Sane pro parte dilectorum filiorum, Prioris, & Fratrum Prędicatorum in quodam Oratorio in villa Helsingoor (4) tuę diœcesis commorantium Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum carissimus in Christo filius noster Ericus (5) Rex Dacię zelo devotionis accensus, intendens divinum cultum ampliare, pręfatis Priori, & Fratribus quendam locum ad fundandum, & construendum unam domum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis pie donavit, quam quidem donationem Fratres prędicti secundum Instituta dicti Ordinis acceptarunt, ac Oratorium ipsum quotidie augmentare festinant. Quare pro parte dictorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationem ipsam confirmare, & approbare, ac eis in pręfato loco fundandi unam domum, cum Ecclesia, campanili,

Supplex petitio.

cum-

campana, cemeterio, & aliis necessariis officinis, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum ubique vigere, & augeri continue desideramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si & postquam tibi de hujusmodi donatione legitime constiterit, illam, & inde secuta quęcunque auctoritate nostra approbes, & confirmes, & post confirmationem hujusmodi, si illam feceris, prefatis Priori, & Fratribus in eodem sibi donato loco unam domum cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, cemeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Predicatorum construendi, erigendi, & ędificandi, seu fundari, construi, erigi, & ędificari faciendi, plenam, ac Fratribus predictis illam pro usu, & habitatione hujusmodi accipiendi, & tenendi, liberam licentiam auctoritate nostra concedas; Nos enim, si concessionem hujusmodi per te vigore presentium fieri contingat, ut prefertur, universis, & singulis Fratribus in eadem erigenda domo pro tempore commoraturis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, gratiis, & privilegiis, aliis domibus dicti Ordinis, ac Fratribus in eis commorantibus per Sedem Apostolicam, vel alias generaliter concessis, uti valeant pariter, & gaudere, eadem auctoritate concedimus per presentes. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Predecessoris Nostri, prohibente, ne Ordinum Mendicantium Fratres in quocunque Castro, Villa, vel alio loco ad inhabitandum domos de novo recipere, seu hactenus receptas mutare presumant, absque Apostolicę Sedis licentia speciali, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo quinquagsimo primo, Tertio Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto. Facultas.

1. *Helsingeburgensis.*) Vulgo *Elsingborch*, in *Scania* Provincia.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XV fol.* 57.

3. *Roskilden.*) *Roschilden.*, vulgo *Roschild*, in *Zelandia* Insula.

4. *Helsingoor.*) *Helsingborch*.

5. *Ericus.*) Seu *Henricus*.

De Reformando Bergomensi (1) Monasterio Sancti Matthæi, eoque committendo curæ celebris Congregationis Lombardiæ.

Anno 1451 Die 4 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Bergomen., & Brixien., ac Plebis de Nimbro Bergomen. Diecesis, Ecclesiarum Archipresbyteris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXVIII.

INter ceteras sollicitudines, quas ad universi status Ecclesiastici reformationem gerimus, id sinceris prosequentes studiis, ut in Monasteriis, aliisque religiosis locis, in quibus presertim Moniales sub fragili sexu voto Religionis astrictę divinis obsequiis dedicatę noscuntur, disciplina, & observantia regularis vigeat, honestas floreat, virtutum plantaria per bonorum operum studia, ac sanctimonię merita, semper exuberent, opportunę provisionis intendere debemus antidotis, ne si quid in illis indecorum irrepserit, vitiosum succrescendo inceptum, devotas personarum religiosam cupientium ducere vitam, mentes retrahat, sed quicquid sacrę Religioni contrarium presumitur, ad illius augmentum, & Dei gloriam salubriter corrigatur. Sane pro parte dilectorum filiorum communitatis, ac Civium Bergomen. Nobis nuper exhibitę petitionis series continebat, quod ex reformatione certarum domorum, & locorum religiosorum presertim domus Ordinis Fratrum Predicatorum in Civitate Bergomen. consistentis, quę reformata, & ad Regularem ejusdem Ordinis Observantiam reducta extitit, propter eorum Fratrum religiosam, bonorumque exemplorum copiam producturam vitam, laudabilemque tam in cultu divino, quam Predicationibus, & exhortationibus, quę populo illuc pro tempore affluenti frequenter fiunt, per eosdem Fratres observatum ritum, quamplures illarum partium utriusque sexus Christi Fideles vitam suam corrigere volentes ad religiose, sancteque vivendum inducuntur; Eisdemque, ut pie creditur, animarum suscipitur salutis incrementum; & licet nonnullę, & devotę feminei sexus personę tam virgines, quam viduę mundanis abjectis illecebris pro suarum provide cogitantes animarum salute, ęternoque Sponso cum suis lampadibus, meritoriis videlicet actibus, obviam ire, perpetuumque sub habitu & eorum Fratrum regularibus Institutis famulatum reddere pia mente desiderant, Monasteria tamen, seu domus Monialium sub habitu, & regularibus Institutis, ac in cura, & regimine venerabilis Fratris nostri Episcopi Bergomen. viventium, quę in dicta Civitate plura consistere dignoscuntur, propter illorum nimiam in spiritualibus deformitatem intrare perhorrescentes, locumque, in quo suarum animarum salutem procurare posse se sperent, non reperientes, suum pium desiderium in premissis adimplere non valent. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, communitas, & cives prefati premissa provide considerantes, summo desiderent affectu Monasterium S. Marthę dicti Ordinis in Burgo S. Sephani Bergomen. constitutum, in quo cum Priorissa septem vel circa Moniales consistere dignoscuntur, quodque propter disciplinę, & observantię regularis per ipsius Priorissam, & Moniales . . . . nimiumque Priorissa, & Moniales ipsarum suarum salutis animarum immemores vitam deducere conspiciuntur, visitationis, reformationis, ac correctionis officio quamplurimum noscitur indigere, debite reformari, & ad regularem dicti Ordinis juxta illius statuta, ac ad eorundem Fratrum Predicatorum, Reformatorum, ut prefertur, curam & gubernationem reduci, per-

Exordium.

Diplomatis causa.

perpetuoque remanere, pro parte Communitatis, & civium prędictorum Nobis fuit humiliter supplica- **Mandamus.** tum, quatenus pium, sanctumque ipsorum desiderium hujusmodi contovere, ipsiusque Monasterii S. Marthę statui in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Monasteriorum, aliorumque religiosorum locorum omnium statum, cultumque hujusmodi nostris potissime temporibus ubique adaugeri summis desideriis affectantes, piamque communitatis, ac civium prędictorum intentionem, etiam consideratione dilectorum filiorum nobilis viri Francisci Foscari Ducis, ac Dominii Venetorum Nobis super hoc humiliter supplicantium, benignis prosequentes affectibus, discretioni vestrę, de qua in iis, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum assumptis vobiscum duobus Fratribus Regularis Observantię dicti Ordinis, qui laudabilis famę, ac honestę conversationis existant, ad prefatum Monasterium S. Marthę personaliter accedentes, ac solum Deum prę oculis habentes, in eodem Monasterio S. Marthę tam in capite, quam in membris visitationis officium auctoritate nostra diligenter impendere, ac solerter exercere procuretis, reformationis debitę admiuicula propensius exquirendo, ac ea quę vestrarum, quas super hoc oneramus, conscientiarum judicio reformationis pręsidio indigere prospexeritis, reformando, Nos enim, ut ex visitationis, & reformationis officio hujusmodi fructus sequantur optati, vobis, & cuilibet vestrum Monasterium S. Marthę prędictum, necnon illius Priorissam, ac alias personas inibi degentes visitandi, & de quibusvis criminibus, & excessibus summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, inquirendi, crimina quoque, & excessus hujusmodi puniendi, & corrigendi, dictumque Monasterium S. Marthę, ac Priorissam, & personas hujusmodi ad regularem observantiam dicti Ordinis reducendi, necnon Priorissam Prioratu, ac alias personas hujusmodi officiis, quę inibi obtinent, si earum culpę, & demerita id exegerint, & ad regularem observantiam dicti Ordinis reduci recusaverint, privandi, & ab illis **Nota.** amovendi, ipsasque etiam invitas, ad alia Monasteria in eadem civitate constituta cum earum dotibus, personarum etiam eorundem Monasteriorum, ad quę transferentur, licentia minime requisita, transferendi, quascunque etiam deformitates in moribus, & modo vivendi, ac circa observantiam hujusmodi introductas debite reformandi, inutilia, & damnosa evellendi, proficua vero, & necessaria plantandi, ac omnia, & singula antiqua dicti Monasterii S. Marthę consuetudines, & statuta eadem auctoritate recensendi, & diligenter examinandi, & prout secundum Deum, salubri quoque, & felici ipsius Monasterii, necnon inibi divinis pro tempore laudibus insistentium personarum statui expedire cognoveritis, juris, ac ęquitatis insecuto tramite, illa ex eisdem statutis, & consuetudinibus, quę rationabilia fore repereritis, approbandi, & confirmandi, aliis vero debitis reductionis, moderationisque pręsidiis addendi, vel detrahendi, nova quoque rationabilia statuta, quę, necnon antiqua inibi, ac hujusmodi consuetudines juxta vestram approbationem, confirmationem, additionem, & detractionem, ac ipsius Ordinis observantiam regularem in dicto Monasterio vigere debeant, condendi, & ordinandi, necnon unam, duas, aut plures Sorores Monasteriorum, seu locorum Ordinis, & observantię prędictorum ubicunque consistentium de eisdem Monasteriis, seu locis, suorum tamen superiorum ad hoc interveniente consensu, ad Monasterium Sanctę Marthę hujusmodi in perpetuum, vel ad tempus, prout vobis expedire videbitur, transferendi, ac sincera inibi caritate tractare faciendi, unamque ex illis, aut aliis, quę probatę vitę, & laudabilis conversationis, & famę, in regulari quoque observantia dicti Ordinis experta fuerit, in Priorissam ejusdem Monasterii S. Marthę ordinandi, & instituendi, & nihilominus, ut Priorissa, & personę Monasterii S. Marthę hujusmodi in Observantia prędicta melius, & uberius persistere valeant, Monasterium, Priorissam, ac personas hujusmodi a regimine, & cura pręfati Episcopi eximendi, & penitus liberandi, ac sub regimine, & cura dilectorum filiorum Vicarii, ac Fratrum Prędicatorum regularis observantię Lombardię ponendi, & reducendi, quodque Monasterium, & Priorissa, ac personę hujusmodi eorundem Vicarii, & Fratrum curę, & Regimini juxta illorum ritus, mores, & privilegia eisdem Fratribus per Sedem Apostolicam concessa, ac ipsius regularis observantię instituta, postquam exemptionem hujusmodi feceritis, ut prefertur, in omnibus perpetuo subjecti sint, & subiici censeantur, eadem auctoritate decernendi, ipsique Vicario, & Fratribus, ut Monasterium, Priorissam, & personas hujusmodi sub eorum cura, & regimine, ut prefertur, recipere procurent, mandandi, ac omnia, & singula alia, quę in pręmissis, vel circa ea necessaria fuerint quomodolibet, vel opportuna, faciendi, ordinandi, & statuendi, ac ea, quę ordinaveritis, & statueritis, exequendi, contradictores quoque quoslibet, & rebelles, necnon quoscunque, quo minus hujusmodi visitationis officium exercere possitis, cujuscunque status, gradus, vel conditionis fuerint, etiam si Episcopali pręfulgeant dignitate, per se, vel alium, seu alios quomodolibet impedientes per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, cujusvis sublato appellationis obstaculo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, compescendi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinis Prędicatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alias roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut suis dignitatibus, seu officiis privari, aut de loco, ad locum invite transferri non possint per literas Apostolicas non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac eorum Ordinibus, propriis nominibus, & cognominibus mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum, vestręque jurisdictionis explicatio in hac parte impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Do-

Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Pridie Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

P. F. Ginibaldus

Jo. de Maniato

A tergo legitur.

Registrata apud me Pe. de Noxeto.

1. *Bergomensi.*) In ditione *Veneta*. Subest modo Provinciali *Lombardiæ*,

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Bergomensi*.

Bononiense Cœnobium quibusdam redditibus in gratiam studentium donat. Anno 1451 Die 8 Maii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

LXIX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis, Priori, & Fratribus domus Ordinis Prędicatorum Bononien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Regularis observantię voto astrictis personis, ut onera eis protempore incumbentia facilius supportare valeant, congrue adhibemus provisionis subsidium, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino expedire. Cum, sicut accepimus, domus vestra Ordinis Prędicatorum Bononien., ad quam studentium ex diversis mundi Provinciis, occasione studii Generalis inibi vigentis, multitudo confluere, ac ibidem recipi, ac caritative tractari consuevit, ad eorundem studentium, ac alia sibi incumbentia onera supportanda facultatibus non abundet, Nos, volentes vobis, ac eidem domui de alicujus subventionis auxilio, quo onera hujusmodi facilius supportare valeatis, providere, motu proprio, non ad vestram, vel alicujus pro vobis, Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus, jura, & obventiones Gregoriani, Avinionen., & Brixien. Collegiorum in Civitate nostra Bononien. invicem unitorum, vobis, ac eidem domui vestrę usque ad nostrum, & Apostolicę Sedis beneplacitum, auctoritate Apostolica, tenore presentium de prędictę Sedis munificentia liberali donamus, conferimus, & etiam assignamus, ita quod liceat vobis fructus, redditus, & proventus, jura, & obventiones hujusmodi propria auctoritate apprehendere, ac in vestros, & dictę domus, usus, & utilitates, usque ad beneplacitum hujusmodi convertere, cujusvis super hoc licentia minime requisita, alienatione tamen quorumcunque immobilium, ac pretiosorum mobilium bonorum dictorum Collegiorum vobis penitus interdicta. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrę donationis, collationis, & assignationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Octavo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Exordium. Diplomatis causa. Indultum. Clausula derogans.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiens. fol.*34, ex Autographo *Bononiæ* asservato.

Innovat, & confirmat Constitutionem, qua B. Benedictus XI Moniales (1) Ordinis immunes reddit Episcoporum jurisdictione, Tributis &c. Anno 1451 Die 15 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis

LXX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Ex clementi provisione Sedis Apostolicę, necnon religiosarum personarum, presertim sub regulari observantia Altissimo famulantium, studio pię vitę, devotione, & meritis noscitur provenire, ut Romanus Pontifex, quandoque Prędecessorum Romanorum Pontificum gesta corroboret, & indulta confirmet. Dudum siquidem felicis recordationis Benedictus PP. XI, Prędecessor noster dilectis in Christo filiabus universis Priorissis, & Sororibus Monasteriorum Ordinis S. Augustini, secundum instituta, & sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventibus, presentibus, & futuris, literas concessit tenoris subsequentis. Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus universis, Priorissis, & Sororibus Monasteriorum Ordinis S. Augustini secundum Instituta, & sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventibus, tam presentibus, quam futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sacra vestra religio, sub qua devotum Creatori nostro &c. (3). Datum Laterani Tertio Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictarum Priorissarum, & Sororum, petitio continebat, ipsę Priorissę, & Sorores literas prędictas, ut eo potioris roboris firmitate subsistant, & per illos, ad quos spectat, firmius observentur, quo frequentiori fuerint Sedis ejusdem presidio stabilitę, nostro munimine roborari desiderent, pro parte earundem Prio-

Exordium. Tenor Constitutionis B. Benedicti XI.

Priorissarum, & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut earum desiderio hujusmodi favorabiliter annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati Auctoritate
Confirmatio. Apostolica tenore presentium literas predictas, ac omnia, & singula in illis contenta, & inde secuta approbamus, ac pleno decernimus subsistere robore firmitatis. Nulli ergo &c nostrę approbationis & constitutionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Moniales.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. XIII.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar. Authenticum unum *Libro B. fol.* 129 ex Autographo *Taurensi*. Aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XXII fol.* 16.

3. *Nostro &c.*) Ut in *Constitutione XIX B. Benedicti XI pag.* 91 *Tomi II.*

Anno 1451 Die 17 Maii.

Ex Martini V præscripto prohibet, ne Mendicantes Fratres ad Monachorum, Carthusianis exceptis, Ordines transeant (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Hac de re sancita a Martino V. Solicitudo pastoralis officii &c. (3). Dudum siquidem felicis recordationis Martinus Papa Quintus, Predecessor noster, viam ambitiosę cupiditatis Religiosis potissime mendicantibus ad alios Ordines, presertim Monasticos, fucatis coloribus, & ob frugem melioris vitę convolare nitentibus, precludere cupiens, ex certa scientia declaravit, ac decrevit, statuens, quod de cetero nullus Religiosus de Ordinibus Mendicantium, quorumcunque, cujuscunque status, conditionis, vel Religionis existeret, quomodocunque, & qualitercunque, posset, & deberet virtute cujuscunque licentię & indulti Apostolici, seu Penitentiarię nostrę, tunc suę, curam gerentis, vel alia quavis auctoritate, hactenus etiam per Bullas Apostolicas facultatum quarundam, tam Legatorum, & Nunciorum Sedis prefatę, necnon Penitentiarię hujusmodi pro tempore curam gerentis, quam aliorum quorumcunque, sub quavis potestate, aut Auctoritate, maxime de transferendis Fratribus, aut aliquibus presertim Ordinum Mendicantium professoribus in genere, vel in specie ab Ordinibus hujusmodi Mendicantibus ad Monasticos, sub quacunque conceptione verborum apparerent, admitti, aut recipi per aliquos etiam superiores Ordinis, seu Monasterii, aut loci Monastici, seu alias in Monachum, seu in Fratrem alicujus ex Ordinibus Monasticis supradictis, vel alias expressis, & non expressis, Ordine Carthusiano duntaxat excepto, sub pena excommunicationis, in quam tam recipientes, quam recepti, ipso facto incurrerent, & quam ex tunc contra quemlibet transgressorem protulit, ac secus, vel aliter facta, non tenere, nullius existere efficacię, roboris, vel momenti: decernens, quod si quis virtute cujuscunque licentię, seu Indulti fuisset receptus ad aliquem Monasticum Ordinem, & habitum consuetum gestari per Monachos dicti Ordinis suscepisset, sive professionem emisisset, sive non, sub dicta pena teneatur in Monasterio, in quo receptus est, stare, per quasdam primo, & deinde per alias suas literas statuit, & ordinavit, quod omnes, & singuli Fratres Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, qui ipsius Predecessoris super hoc non obtenta licentia, erant tunc, & in antecedenter essent, venerabilium S. R. E. Cardinalium, seu aliorum Prelatorum, aut quarumvis personarum Ecclesiasticarum, vel secularium Capellani, seu Confessores, aut familiares, non tamen in domibus eorundem Cardinalium pro tempore commorantes, proinde eorum Superioribus, & correctioni ipsorum in omnibus, & per omnia essent subjecti, ac si Capellani, seu Confessores, aut familiares, ut prefertur, non essent, decernens nihilominus, eos ad renunciandum officiis & familiaritatibus hujusmodi obtentis, desistendumque penitus, & omnino ab officiis & familiaritatibus eisdem atque ad claustra sua revertendum, & regulariter juxta suę professionis continentiam vivendum, per dilectos filios Priorem Generalem, ac Provinciales ipsius Ordinis Priores, efficaciter compellendos, prout in singulis dicti Predecessoris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut facti evidentia demonstrat,
Inhibitio. Predecessoris statuta, decreta, & ordinationes hujusmodi, quę minime custodita sunt, non solum speratos fructus, prout verisimiliter credebatur, non attulerunt, verum etiam iidem Religiosi exquisitis mediis, suavi jugo Domini excusso, religionis observantia, & claustri amęnitate penitus derelictis, ad alios Monasticos, sive Canonicorum Regularium Sancti Augustini Ordines se transtulerunt, nonnulli vero beneficia Ecclesiastica, etiam quibus cura imminet animarum; simulatis occasionibus, adepti, illa contra decreta, statuta, & ordinationem predicta detinuerunt, prout eorum aliqui detinent in animarum suarum periculum, & Ordinis memorati prejudicium, ac non modicum detrimentum: Nos, volentes in premissis prout ex officii Pastoralis debito obligamur, de opportuno remedio providere, declarationem, statuta, & ordinationes, predicta, auctoritate Apostolica ratificantes, & approbantes, & pro illorum soliditate innovantes, illasque inviolabiliter observari, mandantes, universis, & singulis ejusdem Ordinis professoribus cujuscunque dignitatis, ordinis, vel conditionis fuerint, qui contra literarum earundem tenores ad aliquem Monasticum, sive Canonicorum Regularium Sancti Augustini, preter quam Carthusien. Ordinem, se transtulerint, quique beneficia ecclesiastica cum cura, vel sine cura ex post adepti sint, aut earundem, vel aliarum personarum, preter quam si aliquorum S. R. E. Cardinalium predictorum Capellani continui commensales, eorumque servitiis insistant, harum serie in virtute Sanctę obedientię auctoritate Apostolica precipimus & mandamus, quatenus infra unius mensis spatium, postquam presentes ad ipsorum notitiam deductę fuerint, ad domos ipsius Ordinis, in quibus regularem professionem emiserant, vel alias prout Generales, & Provinciales Priores dicti Ordinis pro tempore existentes statuerint, omni prorsus exceptione remota redire, ac beneficia hujusmodi, quę

ex

ex nunc vacare decernimus, realiter, & cum effectu dimittere, ipsorumque superiorum mandatis parere, eisque intendere humiliter teneantur. Et nihilominus eisdem Prioribus tenore presentium auctoritate prefata precipimus, & mandamus, quatenus omnes, & singulos professores predictos, qui in earundem, ac presentium literarum observatione se exhibuerint negligentes, quomodolibet, vel rebelles, non obstantibus quibuscunque privilegiis, exemptionibus, habilitatibus, dispensationibus, commendis, licentiis, collationibus, provisionibus, aut literis Apostolicis, eis, vel eorum aliquibus, etiam alicujus, seu aliquorum intuitu vel respectu, sub quacunque forma, vel expressione verborum, etiamsi de illis individua & expressa mentio, ac de verbo ad verbum habenda foret, hactenus factis, seu concessis, & in posterum forte faciendis, & concedendis, que eis in premissis nullatenus volumus suffragari, omnibus, & singulis beneficiis, que obtinent, seu obtinebunt quomodolibet in futurum, privare, ipsosque ab illis amovere, & amoveri facere, necnon inobedientes predictos, penis que pro culpis, aut excessibus majoribus, seu gravioribus in dicto Ordine imponi solent, sive alias pro sui arbitrio punire, & corrigere; Necnon omnes & singuli, qui aliquem ex Fratribus dicti Ordinis in Ecclesiis sibi commissis, vel alias ad eos legitime pertinentes pro Capellanis, vel aliter retinent, illos infra dictum mensem licentiare, ac expellere vigili attentione procurent. Alioquin si de premissis fuerint negligentes, quomodolibet vel rebelles, beneficiis hujusmodi eo ipso privati existant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre ratificationis, approbationis, constitutionis, commissionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Sexto decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Transeant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XII.*

2. *Archivo.* In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.* 705. ex Autographo *Barchinonensi*. Legitur in *Bullario Casinensi Tomo I Const. LXXXI pag.* 87.

3. *Officii &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Monasterii Toletani (1) fundandi facultas.

Anno 1451 Die 18 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Toletan., & dilectis filiis Archidiacono de Talavera, ac Thesaurario Ecclesie Toletan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SEdis Apostolice gratiosa benignitas piis fidelium quorumlibet, presertim feminei sexus, qui spretis mundanis illecebris, ac mortalis viri toro propulso, in illius, qui speciosus est pre filiis hominum beneplacitis sub Religionis habitu Altissimo famulantur, votis libenter annuit, ac honestis supplicantium precibus favorem benevolum impertitur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecte in Christo filie Constantie (3) Priorisse Monasterii Monialium Sancti Dominici de Majorito (4) per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum degentium, Toletan. Diecesis, petitio continebat, quod scilicet olim pro ejus parte Nobis exposito, quod ipsa pro divini cultus augmento, & regularis observantie ejusdem Ordinis S. Augustini, que sub cura antedicta, & regulari observantia erat, propagatione, quandam domum in Civitate Toletan. consistentem, & per Christi fidelium largitionem, ad illius instantiam ad id concessam, seu que in posterum concedi contigerit, in Monasterium Monialium ejusdem Ordinis S. Augustini, que sub cura antedicta, & regulari observantia Altissimo famularentur, de bonis que ad usum premissorum sibi simili largitione pertinebant, seu pervenirent in futurum, fundare, & sufficienter dotare proponebat, & intendebat, ac pro parte dicte Constantie, que, ut asserebat, carissimi in Christo filii nostri Johannis (5) Castelle, & Legionis Regis Illustris consanguinea erat, Nobis humiliter supplicato, ut ejus pio desiderio hujusmodi favorabiliter annuere, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos hujusmodi, ac dicti Regis Nobis in ea parte humiliter supplicantis, supplicationibus inclinati, dilecto filio officiali Toletan., ejus proprio nomine non expresso, aliis nostris literis dedimus in mandatis, quatenus, si esset ita, eidem Constantie, postquam domum aptam, & mobilia pro constructione, & immobilia bona pro dote Monasterii hujusmodi sufficientia debite assignare fecisset, prefatam domum in Monasterium Monialium dicti Ordinis, que inibi sub regulari observantia perpetuo Altissimo famularentur, erigendi, fundandi, & dotandi, ac cum Ecclesia, cemeterio, campanili, claustro, dormitorio, refectorio, & aliis solitis, ac debitis officinis, erigi, fundari, construi, & dotari faciendi, jure Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo, ac illas ex dilectis in Christo filiabus Monialibus predicti Monasterii de Majorito, que sub observantia hujusmodi vivere valerent ad dictum fundandum Monasterium transferendi, licentiam elargiri, & quod dictum fundandum Monasterium perpetuis futuris temporibus per Priorissam regatur, & gubernetur, statuere, & decernere, ipsamque Constantiam fundando Monasterio in Priorissam preficere, curam, regimen, & administrationem illius sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, seu fundandi Monasterii Prioratum sibi conferre & assignare, necnon quod prefata Constantia & ipsius fundandi Monasterii existentes Priorisse, & in eo degentes Moniales, illarumque Visitator, Capellani, servitores, & servitrices, etiam extra dictum Monasterium commorantes pro tempore, ipsumque fundandum Monasterium, omnibus, & singulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, gratiis, concessionibus, & indultis prefati Ordinis Sancti Augustini, necnon de Oterdesillas Ordinis Sancte Clare, Palentin. Diecesis, Monasterii per Nos, vel Sedem Apostolicam, seu alias quomodolibet, sub quibusvis verborum formis,

Supplex petitio.

in

in specie, vel in genere, necnon particulariter concessis, & in posterum forsan concedendis, in omnibus, & per omnia pariter, & absque ulla differentia perinde ac si illa omnia, & singula, quorum tenores de verbo ad verbum præsentibus haberi volumus pro expressis, eidem Constantię, Priorissę, & degentibus Monialibus, visitatori, Capellanis, servitoribus, & servitricibus, ipsique fundando Monasterio, nominatim, specifice, & expresse concessę fuissent, & concederentur, uti, gaudere libere, ac licite possent, & valerent, concedere, & indulgere curaret, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictę Constantię, petitio continebat, licet dictus officialis ad ipsarum literarum executionem procedens, quia per informationem per eum desuper habitam pręmissa repererit fore vera, Monasterium fundandi, construendi, & dotandi licentiam elargitus fuerit, quod Monasterium ipsum perpetuis futuris temporibus per Priorissam regatur, & gubernetur, necnon omnia alia, & singula in dictis literis contenta concesserit, & fecerit, tamen nonnulli aliorum in dicta civitate consistentium pręfati Ordinis Monasteriorum Fratres, & Moniales, alięque Ecclesiasticę, & seculares personę Civitatis prędictę per eosdem Fratres & Moniales inductę prefatam Constantiam in suo laudabili proposito hujusmodi multipliciter impedire pręsumpserunt, ac pręsumunt, feceruntque, & faciunt, quo minus ipsa Constantia Monasterium pręfatum fundare, erigere, & construere, Civitatemque prędictam intrare, seu ad illam procuratores, factores, & familiares suos mittere valeat, pro parte ejusdem Constantię Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica Scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam, vocatis, qui fuerint evocandi, vobis de pręmissis legitime constiterit, omnibus, & singulis utriusque sexus cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & pręeminentię fuerint, dictam Constantiam in pręmissis

Facultas.

per se, vel alium, seu alios impedientes, & perturbantes, seu ipsos impedientibus, & perturbantibus auxilium, consilium, vel favorem publice, seu occulte, directe, vel indirecte prestantibus, ut ab impedimentis, & perturbationibus, ac auxilii, consilii, & favoris hujusmodi prestationibus, penitus omnino cessent, necnon deinceps talia facere attentare pręsumant, sub excommunicationis pęna, quam contrafacientes eo ipso incurrant, & a qua nonnisi a Nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intrantibus, pęter quam in mortis articulo constitutus, quis absolvi possit, monere, & eisdem mandare, auctoritate nostra cureris. Et nihilominus illos ex pręsumptoribus prędictis, quos excommunicationis sententiam hujusmodi incurrisse constiterit, tandiu Dominicis, aliisque festivis diebus, in Ecclesiis, dum inibi populi multitudo concurret ad divina, excommunicatos publice nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari, necnon ab omnibus arctius evitari, donec excommunicati, a Nobis, vel Sede prędicta absolutionis beneficium meruerint obtinere. Non obstante, si ordinationibus pręfatis a Sede Apostolica sit indultum, quod ipsorum Ordinum personę vel eorum Ordines non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quę quoad hoc nolumus aliquibus suffragari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Quintodecimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Toletani.*) Vulgo *Toledo in Hispania Tarraconen.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXIV fol. 74.*
3. *Constantia.*) E stirpe regia oriunda, ut ex hoc & sequenti Diplomatibus liquet.
4. *De Majorito.*) Seu *Majorico*, id est *Madriten.*, vulgo *Madrid.*
5. *Johannis.*) Hujus nominis *II.*

Anno 1451 Die 18 Maii.

Donationem Toletano (1) Monasterio factam confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis de Majorito & de Guadalfatara in Ecclesia Toletan. Archidiaconis, ac officiali Toletan, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX debito ministerii pastoralis, quo Ecclesiis, & Monasteriis omnibus pręsidemus, illis quę pro Ecclesiarum, & Monasteriorum eorundem, ac in eis pręsertim feminei sexus sub regulari habitu Domino famulantium personarum, commodo, & utilitate processisse, comperimus, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici mandamus adjici muniminis firmitatem. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię Constantię Priorissę Monasterii Monialium Sancti Dominici de Majorito (3) Ordinis Sancti Augustini, Toletan Dięcesis, sub cura Fratrum Pędicatorum degentium petitio continebat, quod olim ipsa, cui per alias nostras literas inter cetera quandam Domum in Civitate Toletan. consistentem in Monasterium Monialium dicti Ordinis, quę inibi sub regulari observantia in perpetuum famularentur, erigendi, construendi, fundandi, & dotandi, licentia concessa existit, volens dictum fundandum Mo-

Supplex petitio.

nasterium de bonis sibi pia Christi fidelium largitione donatis dotare, inter alia summam, sive quantitatem octo millium Morabetinorum (4) Monetę illius patrię, ac unam petiam (5) de panno de Mostreviller nuncupatam, necnon viginti Caficia (6) frumenti sibi a carissimo in Christo filio nostro Johanne Castellę, & Legionis Rege Illustri in ipsius Regis libris annoatim in donationem perpetuo assignata de pręfati Regis voluntate, & consensu, dicto fundando Monasterio in dotem perpetuo donavit, & concessit, prout in instrumento publico desuper confecto dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem pe-

petitio subjungebat, dicta Constantia donationem, & concessionem predictas, ac omnia, & singula inde secuta pro ipsorum subsistentia firmiori Apostolico munimine roborari desiderei, pro parte Regis, & ejusdem que, ut asserit, ipsius Regis consanguinea existit, Constantie predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Constantie desiderio hujusmodi favorabiliter annuere, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vobis, de donatione, ac concessione hujusmodi legitime constiterit, eas, & prout illas contingunt, & rationabiliter processerunt, quecunque inde secuta approbare, & confirmare auctoritate Apostolica curetis, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Quinto Decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Toletano.*) Consulendum praecedens Diploma.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IX fol.* 14.
3. *Majorite.*) *Majorico.*
4. *Morabetinorum.*) Monetae species, de qua dictum fuit.
5. *Petiam.*) Id est *Panni volumen.*
6. *Caficia.*) Mensura *Hispanica*, de qua *Du Cange* in *Glossario*, verbo *Caficium.*

Ordinis Conservatores in Hispania, & Galliis constituti.

Anno 1451. Die 19. Maii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Compostellan., Cesaraugustan., & Lugdunen. Archiepiscopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LXXIV.

Militanti Ecclesie licet immeriti, disponente Domino, presidentes, circa curam Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium solertia omni reddimur indefesse soliciti, ut juxta pastoralis officii regimen eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus. *Exordium.* Sane dilectorum filiorum Magistri, & Fratrum Predicatorum, necnon dilectarum in Christo filiarum Sororum, aliarumque personarum sub obedientia dicti Ordinis constitutarum, conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Prelati, ac Ecclesiastice persone, tam Religiose, quam Seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & Laici, Communia Civitatum, Universitates oppidorum, castrorum, villarum, & aliorum locorum, & alie singulares persone Civitatum, & Diecesum, & aliarum partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt, Castra, Villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, jura, & jurisdictiones, necnon fructus, census, redditus, & proventus Ordinis Fratrum Predicatorum, Sororum, & personarum aliarum predictarum, & nonnulla alia mobilia, & immobilia spiritualia, & temporalia ad Ordinem, Fratres, Sorores, & personas predictos spectantia, & ea detinent indebite occupata, seu ea detinentibus, prestant auxilium, consilium, vel favorem, nonnulli etiam civitatum, & diecesum, ac partium predictarum, qui Nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Ordini, & personis super predictis castris, villis, & Locis aliis, terris, Domibus, & possessionibus, juribus, jurisdictionibus, fructibus, censibus, redditibus, & proventibus eorundem, ac quibuscunque aliis bonis mobilibus, & immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, & aliis rebus ad eosdem Ordinem, Fratres, & Sorores, & personas spectantibus, multiplices molestias, & injurias inferunt, & jacturas. *Diplomatis causa.* Quare dicti Magister, & Fratres, & Sorores, alieque persone Nobis humiliter supplicarunt, ut cum eisdem, valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habere recursum, providere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus. *Supplex petitio.* Nos igitur adversus occupatores, detentores, presumptores, molestatores, & injuriatores, hujusmodi, illo volentes eisdem Ordini, Fratribus, Sororibus, & Personis remedio subvenire, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia precludatur, Fraternitati vestre, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca, in quibus deputati estis conservatores, & judices, prefatis Ordini, & Fratribus, Sororibus, & personis, efficacis defensionis presidio assistentes non permittatis eos super his, & quibuslibet aliis bonis, & juribus ad Ordinem, Fratres, Sorores, & personas predictos, ab eisdem & quibuslibet aliis, indebite molestari, vel eis gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi dicto Magistro, Fratribus, Sororibus, & personis, cum ab eis, vel Procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, de predictis, & aliis personis quibuslibet super restitutione hujusmodi Castrorum, Villarum, Terrarum, & aliorum locorum, jurisdictionum, jurium, & bonorum mobilium, redditumm quoque, & proventuum, & aliorum quorumcunque bonorum, necnon de quibuslibet molestiis, injuriis, & damnis presentibus, & futuris, in illis videlicet que judicialem requirunt indaginem, summarie, de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero prout qualitas eorum exegerit, justitie complementum, occupatores, seu detentores, presumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, quandocunque, & quotiescunque expedierit, Auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. *Conservatores constituti.* Non obstantibus, tam felicis recordationis Bonifacii PP. VIII Predecessoris nostri, in quibus cavetur, ne aliquis extra suam Civitatem, & Diecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, ultra unam dietam a fine sue Diecesis, ad judicium evocetur, seu ne judices, & conservatores a Sede deputati predicta, extra Civitatem, & Diecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, sive alii, vel aliis vi-

vices suas, committere, aut aliquem, ultra unam Dietam, a fine suę Diœcesis trahere pręsumant, dummodo ultra duas dietas, aliquis auctoritate pręsentium non trahatur, seu quod de aliis, quam manifestis injuriis, & violentiis, ac illis, quę judicialem requirunt indaginem, pęnis in eos, si secus egerint, & in id procurantes editis, conservatores, se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscunque Constitutionibus, a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus, tam de Judicibus delegatis, & conservatoribus, quam personis, ultra certum numerum ad judicium non vocandis, aut aliis editis, quę vestrę possent jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio, quomodolibet obviare, seu si aliquibus communiter, vel divisim a pręfata sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici, seu extra vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi, & eorum personis, locis, Ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia generali vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & de qua cujusque toto tenore, de verbo ad verbum in nostris literis, habenda sit mentio specialis. Ceterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum, prosequi valeat Articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis id inchoans, nullo fuerit impedimento canonico prępeditus, quodque a datis pręsentium, sit vobis, & unicuique vestrum, in pręmissis omnibus, & eorum singulis cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, perpetuata potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in omnibus pręmissis, cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, & pro prędictis procedere, ac si prędicta omnia, & singula a vobis cępta fuissent, & jurisdictio vestra, & cujuslibet vestrum, in prędictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extitisset. Constitutione prędicta super Conservatoribus, ac alia qualibet in contrarium edita, non obstante. Pręsentibus futuris perpetuis temporibus valituris. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Quarto decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum ex Autographis asservatur in Cœnobio *Cordubensi*, & in Monasterio *S. Petri Martyris* in oppido *de Majorga* in *Hispania.* Aliud habes in *Salmanticensi* Cœnobio.

Anno 1451 Die 26 Junii.

Cœnobii prope Haldusten (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Zagrabien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis gratum Nos decet pręstare assensum, &, ut ea, quę Religionis propagationem, divinique cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus sollicitudinis nostrę partes. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Federici Cilię (4), Segorię (5) & Hortemburgę (6) Comitis, petitio continebat, quod ipse ob singularem devotionem quam erga Ordinem Prędicatorum gerit, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, de bonis a Deo collatis, & propriis facultatibus ad sui Creatoris. & gloriosissimę ejus Genitricis semper Virginis Marię laudem. & gloriam sub vocabulo S. Spiritus, quandam domum cum Ecclesia, campanili, refectorio, & aliis officinis necessariis inter ... & Savech castra prope Haidusten, Aquilejen. Diœcesis, sitam, de licentia Ordinarii loci construi, & ędificari fecit, quam quidem domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis de cetero in eadem domo regulariter viventium donare vult, & proponit. Quare pro parte dicti Comitis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi Fratribus Ordinis hujusmodi prędictam domum donandi, & illis recipiendi, & acceptandi licentiam concedere, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum hujusmodi vigere, & etiam adaugeri intensis desideriis affectamus, ac Comitem ipsum in suo laudabili proposito confovere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, donata, & assignata domo hujusmodi per dictum Comitem, ut prefertur, Fratribus Ordinis prędicti talem domum cum habitationibus suis universis recipiendi, & retinendi auctoritate Apostolica licentiam largiaris, & nihilominus universis, & singulis quos in dicta domo pro tempore residere, sive degere contigerit, Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus Ordini pręfato, & ipsius domibus, ac personis per Sedem Apostolicam, & alias generaliter quomodolibet concessis, quę pręsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate prędicta tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, vel villa, aut quovis loco ad habitandum quęcunque loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare presumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Sexto Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Supplex petitio.

1. Hal-

1. *Haldusten.*) Hocce Cœnobium in *Stiria* situm videtur.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXII fol.28.*
3. *Zagrabien.*) Aliis *Zagabrien.*, vulgo *Zagabria*, in *Pannonia*.
4. *Cilia.*) *Celia*, & *Celeja*, vulgo *Cyllej*, in *Stiria*.
5. *Segoria.*) Forassis *Secovia*, vulgo *Seckavv*, in *Stiria*.
6. *Hortemburga.*) Forsan *Altenburgi*, vulgo *Altemburg*, in *Hungaria*, *Arrabonem versus*.

Anno 1451 Die 28 Junii.

Madritense, ac Toletanum Monasteria (1) variis privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Digna reddimur attentione soliciti, ut in admittendis illarum votis benevolentię impertiamur effectum, quę illecebris mundanis, ac mortalia viri toto propulsis, in illius, qui speciosus est prę filiis hominum, beneplacitis, sub regulari observantia laudabiliter conversantur. Hinc est, quod Nos, qui dudum ex certis tunc a Nobis pro parte dilectę in Christo filię Constantię Priorissę Monasterii Monialium Sancti Dominici de Majorito (3) per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Toletan. Dięcesis, expositis causis, carissimi in Christo filii nostri Johannis Castellę secundę (4), Legionis (5) Regis Illustris, nobis desuper humiliter supplicantis, ipsiusque Constantię supplicationibus inclinati, per alias nostras literas eidem Constantię quandam Domum in Civitate Toletan. consistentem in Monasterium Monialium dicti Ordinis, quę inibi sub regulari observantia perpetuo Altissimo famularentur, erigendi, construendi, fundandi, & dotandi, ac erigi, fundari, construi, & dotari faciendi, licentiam elargiri, necnon quod pręfata Constantia, & ipsius fundandi Monasterii Priorissę pro tempore existentes, ac in eo degentes Moniales, illarumque Visitator, Capellani, servitores, & servitrices, etiam extra dictum Monasterium commorantes pro tempore, ipsumque Monasterium fundandum omnibus, & singulis exemptionibus, & immunitatibus, libertatibus, privilegiis, gratiis, concessionibus, indulgentiis, & indultis pręfati Ordinis Sancti Augustini, necnon de Otordesillas Ordinis Sanctę Clarę, Palentin. Dięcesis, Monasteriis per Nos, vel Sedem Apostolicam, seu alias quomodocunque sub quibusvis verborum formis, in specie, vel in genere, necnon particulariter concessis, & in posterum forsan concedendis, in omnibus, & per omnia pari modo, & absque ulla differentia, perinde ac si illa omnia & singula, quorum tenores de verbo ad verbum ipsis aliis literis voluimus pro expressis, eidem Constantię, Priorissis, & degentibus Monialibus, Visitatori, Capellanis, servientibus, & servitricibus, ipsique fundando Monasterio, nominatim, specifice, & expresse concessa fuissent, & concederentur, uti, & gaudere libere, & licite possent, & valerent, concedi, & indulgeri mandavimus, certo desuper executore deputato, prout in dictis literis plenius continetur, Regis, & Constantię prędictorum in hac parte supplicationibus inclinati, eidem Constantię, & aliis Priorissis dicti Monasterii de Majorito, ac in eo degentibus Monialibus, illarumque Visitatori, Capellanis, servitoribus, & servitricibus, etiam extra prędictum Monasterium de Majorito commorantibus pro tempore, ac ipsi Monasterio de Majorito, quod pręfato fundando Monasterio, & illius Priorissis, Monialibus, Visitatori, Capellanis, servitoribus, & servitricibus per Nos, ut premittitur, concessis, necnon eis, & dicti fundandi Monasterii Priorissis, Monialibus, Capellanis, servitoribus, & servitricibus pręsentibus & futuris, ut etiam per Nos, & Sedem prędictam, vel alias dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum Monasteriis quomodocunque, & qualitercunque sub quibusvis verborum formis, in specie, vel in genere, etiam particulariter concessis, & concedendis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, gratiis, concessionibus, & indultis omnibus, & singulis libere, & licite uti, & gaudere possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus pariter, & indulgemus; mandantes districtius dictorum Sancti Augustini, & Fratrum Prędicatorum Ordinum, ac de Otordesillas Monasteriorum quorumcunque Prioribus, & superioribus, Abbatissę, Monialibus, & personis, ut dum, & quoties desuper fuerint requisiti, eisdem Constantię, & aliis de Majorito, ac fundandi Monasteriorum prędictorum Priorissis, & Monialibus, illarumque Procuratoribus exemptionum, immunitatum, libertatum, privilegiorum, gratiarum, concessionum, & indultorum eis concessorum apud eos consistentium, vera, & integra transumpta tradant, & assignent, seu tradi, & assignari faciant, & permittant, ipsarum tamen requirentium propriis sumptibus, & expensis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrorum concessionis, induiti, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Quarto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Indultum.

1. *Monasteria.*) Consulendæ *Constitutiones LXXII, LXXIII &c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXVI fol.161.*
3. *Majorito.*) *Majorica.*
4. *Castella Secunda.*) Seu *Castella Nova*;
5. *Legionis.*) *Et Legionis.*

Anno 1451 Die 1 Julii.

Compositionem Parochum inter & Hortesianos (1) Fratres initam confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Lascuren. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. EA quę judicio, vel concordia terminata sunt, ne in recidivę contentionis scrupulum relabantur, sed illibata persistant, Apostolico convenit pręsidio communiri. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Prędicatorum Conventus loci de Hortesio Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aquen. (4) Dięcesis, Nobis exhibita, petitio continebat, quod olim postea quam inter Priorem, & Fratres prędictos ex una, ac quondam Guillemotum tunc perpetuum vicarium Parochialis Ecclesię dicti loci super eo, quod Prior, & Fratres prędicti decedentium Corpora in cęmeterio Ecclesię dicti Conventus in ejusdem Vicarii pręjudicium tradebant Ecclesię sepulturę, necnon quibusdam oblationibus legatis, & rebus aliis ex altera partibus, quęstionis materia exorta fuerat, tandem de consensu bonę memorię Navarri (5) tunc Episcopi Aquen. super pręmissis amicabilis inter partes ipsas compositio intervenerat, prout in patentibus literis inde confectis dicebatur plenius contineri, felicis recordationis Clemens PP. IIII Prędecessor noster compositionem ipsam sicut rite, & provide facta fuerat, & ab utraque parte sponte recepta, ac ex tunc pacifice observata, ratam habens, & firmam, auctoritate Apostolica confirmavit prout in literis dicti Clementis Prędecessoris plenius continetur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, moderni Prior, & Fratres dicti Conventus compositionem, auctorizationem, confirmationem, & communitionem prędictas dubitant ex certis causis viribus non subsistere, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut compositioni, auctorizationi, confirmationi, & communitioni prefatis cum omnibus inde secutis, pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę Confirmationis adiicere, ac alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. (Diplomatis causa.) Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam tibi de compositione, auctorizatione, confirmatione, & communitione prędictis legitime constiterit, illas, necnon quęcunque inde secuta, auctoritate Apostolica approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. (Confirmatio.) Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Conventus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Hortesianos.*) *Hortesianum*, aliis *Ortesianum* Cœnobium juris est *Occitaniæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCVI fol.* 17.
3. *Lascuren.*) Vulgo *Lescar*, in *Aquitania*.
4. *Aquen.*) Vulgo *Acqs*
5. *Navarri.*) Is erat *Navarrus de Mioßens.* Ad eat *Sammarthanos* in *Episcopis Aquen.*

Anno 1451 Die 3 Julii.

De ampliando Pinaroliensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sanctę Marię de Stafarda, ac ejusdem Sanctę Marię de Cabitero Abbatibus, ac Pręposito Sancti Laurentii extra Muros Pinaroli per Pręposítum soliti gubernari, Taurinen. (3) Dięcesis, Monasteriorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SEdis Apostolicę gratiosa benignitas piis fidelium, pręsertim sub Religionis habitu Domino militantium, votis libenter annuit, & honestis supplicum precibus favorem benevolum impertitur. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Ludovici (4) Ducis Sabaudię ac Prioris, & Fratrum domus SS. Dominici & Antonii oppidi Pinaroli, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Taurinen. Dięcesis, petitio continebat, olim prefatus Dux de salute propria recogitans, ac cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, sufficienti desuper a Sede Apostolica licentia suffultus, (Diplomatis causa.) prefatam domum cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, & aliis necessariis officinis ad honorem Dei, & gloriosissimę Virginis Marię sub vocabulo dictorum Sanctorum pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi in prefato oppido fundari, & construi facere cępit, & cum ad perfectionem fundationis, ac constructionis hujusmodi magnę requirantur expensę, ac quędam domus Confratrię Portę Sancti Francisci nuncupatę de dicto oppido, eidem domui contigua pro perfectione hujusmodi, necnon ampliatione structurarum, & ędificiorum illius permaxime necessaria existat, nonnulli quoque Confratres dictę Confratrię consentiant, quod prefata domus cum omnibus, & singulis aliis domibus, possessionibus, & bonis ad ipsam Confratriam spectantibus dictis Priori, & Fratribus pro perfectione fundationis, & constructionis hujusmodi concedatur, & assignetur, ita tamen quod ipsi Prior & Fratres Ordinis Prędicatorum de prędictis, vel aliis bonis aliquam idoneam & sufficientem recompensationem dilectis filiis Guardiano & Fratribus domus Sancti Francisci de dicto oppido Ordinis Fra-

Fratrum Minorum pro cibariis ex quibus certis anni diebus ipsi Confratres de fructibus Confratrię hujusmodi duodecim ex Fratribus prędicti Ordinis Minorum exhibere debent, assignare teneantur, pro parte eorundem Ducis, Prioris, & Fratrum Ordinis Prędicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, vocatis dictis Confratribus, & aliis, qui fuerint evocandi, vobis de pręmissis legitime constiterit, postquam eisdem Guardiano, & Fratribus Minorum pro cibariis antedictis debita recompensa facta fuerit, pręfatam domum, Confratriam nuncopatam, in illa, quatenus opus sit, dicta Confratria suppressa penitus, & extincta, cum omnibus aliis domibus, possessionibus, & bonis supradictis, quorum omnium fructus, redditus, & proventus quindecim Florenorum auri de camera secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedunt, ipsis primo dictis Priori, & Fratribus pro perfectione fundationis, & constructionis domus hujusmodi deputare, concedere, & assignare, ita quod ipsi Prior, & Fratres prędicti ipsam domum Confratrię, si opus fuerit, demoliri, & in ea alia ędificia fundari, & construi, facere, alias quoque domos, possessiones, & bona vendere, ac illarum pretium in perfectionem fundationis, & constructionis hujusmodi convertere, libere, & licite valeant, deputate, concedere, & assignare auctoritate nostra curetis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Quinto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Mandatum.

1. *Pinaroliensi.*) Vulgo *Pignerol*, *Pinarolo*, ad radices *Alpium*, in *Pedemontio*. Juris ast Provinciæ *S. Petri Martyris*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. VI fol. 79.*

3. *Taurinen.*) In *Pedemontio*.

4. *Ludovici.*) Successerat patri suo *Amedeo*, seu *Amadeo VIII*, quem *Basileenses* Antipapam, *Felicem V*, creaverant.

Doctrinam Sancti Thomæ laudibus celebrat (1), & providet Cœnobio Tolosano (2) reficiendo.

Anno 1451 Die 20 Julii.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

LXXIX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori (4), & Fratribus Conventus Tolosani Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum & plantare sacram Religionem & plantatam fovere modis omnibus debeamus, nusquam hoc melius exequimur, quam cum, ut regulares Ordines, & eorum loca jugi sanctioni dedita, prout congruit, prosperitatis optatę dirigantur eventu, nostrę vigilantię partes solerter impertimur. Unde propterea ex pastoralis officii debito illis plurimum gaudemus concedere, quę ad id credimus verisimiliter profutura, ne Ordines, & loca ipsa Apostolico, quod absit, destituta auxilio, periculosę deformationis attingant opprobrium, sed labente cursu temporis continuum auctore Domino suscipiant incrementum. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet Conventus vester Tolosanensis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, in quo, mundanis propulsis illecebris, dignoscimini Altissimo famulari, qui totius ejusdem Ordinis primus fuisse perhibetur, & in cujus Ecclesia Sancti Thomę de Aquino, ex cujus doctrina tota universalis illuminatur Ecclesia, Corpus solemniter & honorifice reconditum (5) cum decenti admodum veneratione conservatur, in suis hujusmodi Ecclesia, & officinis necessariis decenter constructa, & ędificata extiterit, nihilominus tamen occasione terręmotus (6), qui diversis inibi vicibus retroactis temporibus contigit, Ecclesia ipsa in plerisque, ejusque dormitorium, quod nondum completum extitit, adeo in magna sui parte collapsum, & dirutum extitit, quod nisi certa illi noviter apposita fuissent sustentacula, ne ad terram rueret, ac etiam de totali ejus desolatione non mediocriter timendum erat, ceterę autem officinę prędictę talem etiam ruinam minantur, quod illarum, ac Ecclesię & dormitorii reparationes pro quatuor millibus scutorum auri, prout per architectores satis expertos compertum, & ęstimatum extitit, nullatenus fieri possint, tanta quoque Conventus prelibatus pręgravatur inopia, quod ibidem pauperibus dicti Ordinis Fratribus in Theologia, & aliis licitis facultatibus in Universitate (7) Tholosanensi studentibus, & illuc de quibuscunque Provinciis, & nationibus confluentibus, vix solus panis, & ille interdum cum magna penuria dari valeat, ac etiam ministrari, & propter vitam miseram Fratrum eorundem in Conventu hujusmodi pro tempore degentium, & qui antea ibidem miserrime vixerunt, causante inopia, & paupertate, quamplurima calices, candelabra, thuribula, diversaque alia argentea Sacristię Conventus memorati jocalia ad usuram impignorata, & tandem propter inopiam hujusmodi non redempta, deperdita fuere pariter, & distracta, ac etiam in eodem Conventu Magister secularis prout hactenus consueverat ad instruendum novitios in primitivis scientiis ulterius aliquatenus teneri, & sustentari nequit, quodque paupertate, & miseria hujusmodi causante, nulli, vel pauci sub dicti Ordinis regulari habitu Altissimo famulaturi, qui Conventum ipsum ingredi velint, reperiuntur. Unde cum propter pręmissa Fratres dicti Conventus pro tempore existentes pro victu sibi acquirendo pariter, & vestitu hinc inde mendicando discurrere cogantur, est profecto verisimiliter dubitandum, ne si miseria hujusmodi duret in Conventu prędicto fervor Religionis tepescat, divinus cultus minuatur, & finaliter Religio ipsa totaliter pereat in eodem: ac de reędificatione, reparatione Ecclesię, Conventus, officinarum, & ędi- Exordium. Doctrina S. Thomæ præconium.

ędificiorum prędictorum, necnon aliarum incommoditatum sublevamine ad pręsens spes nulla resultat, neque resultare speratur, nisi Apostolico suffragio etiam largissimo interveniente. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, alias quam plures personę provinciarum, civitatum, & diœcesum infrascriptarum, plura, & diversa pecuniarum summas, res, & bona, per usurarum voraginem, furtum, & rapinam, ac alios illicitos modos acquisierint, & quibus eorum restitutio facienda sit, penitus ignoretur. diversęque alię ex personis ipsarum provinciarum, civitatum, & diœcesum, Sancti Jacobi in Compostella vota emiserint, quę certis ex causis eis in alia pietatis opera summe desiderant commutari, pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum Fuxi (8), Armanaci (9), & Convenarum (10) Comitum, singularem, ut asseritur, ad Conventum prelibatum devotionis affectum gerentium, ac Capitulariorum (11) Civitatis, & Universitatis studii Tolosanensis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis attentis, ne Conventus ipse, quod absit, in divini cultus, & religionis diminutionem ad nihilum redigatur, & totaliter pereat, de pecuniarum, rerum, & bonorum hujusmodi alicujus subventionis suffragio, de Apostolicę Sedis munificentia speciali, ac alias super his opportune providere, vota vero prędicta in alia pietatis opera in usus, & utilitatem inferius latius designatos, convertenda, tibi Priori, & aliis ex Fratribus tecum in dicto Conventu commorantibus, per te ad id eligendis, & deputandis, commutandi, facultatem concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ordinis antedicti, quem etiam singulari dilectione in visceribus amplectimur caritatis, religiosorum locorum, ac personarum statum decentem, & congruum, & tranquillum manutenere, necnon cultum divinum vigere & augeri nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamus, de expositis, & subjunctis prędictis fide dignorum relatione informati, & plenam notitiam habentes, Comitum, Capitulariorum hujusmodi, ac etiam vestris in hac parte supplicationibus inclinati, tibi Priori, & dilecto filio Hugoni (12) Magistro Sacrę Theologię & dicti Ordinis professori in toto Regno Francię (13) hereticę pravitatis Inquisitori, & Fratribus per te, & ipsum Inquisitorem ad id eligendis, & deputandis (14) pręfatis, ut quarumcunque &c. Tolosanensis, Auxitanensis, Burdigalensis, & Bituricen. Provinciarum (15) harumque Civitatum, & Diœcesum utriusque sexus Christi fidelium, Ecclesiasticorum, etiam Ordinum quorumlibet, vel secularium personarum, cujuscunque dignitatis, status, gradus, nobilitatis, conditionis, vel pręeminentię fuerint, confessiones audire, ac eis diligenter auditis, illas a quibusvis excommunicationis, aliisque sententiis, & censuris ecclesiasticis, & eis a jure, vel ab homine, occasione bonorum detentorum, & usurpatorum hujusmodi latis, & inflictis, seu promulgatis, & quibus ligatę existent, debitam absolutionem impendendi, cum his vero ex dictis ecclesiasticis personis, quibus te Priorem, & Inquisitorem, & hujusmodi Fratres per te deputandos, ipsum absolutionis beneficium impendere, contigerit, super quacunque irregularitate. si quam eisdem sententiis ligatę Missas, & alia divina officia, nec tamen in contemptum clavium, celebrando, aut se illis immiscendo, contraxerint, dispensandi, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam, abolendi, necnon ducentis ex omnibus personis prędicta Sancti Jacobi in Compostella vota quę, ut pręmittitur, emiserint, in alia pietatis opera, in ędificationem, & reparationem Conventus, Ecclesię, officinarum, structurarum & ędificiorum prędictorum, ac etiam sustentationem vestram convertenda, commutandi, & personas, quibus vota, tu Prior, & Fratres per te deputandi hujusmodi commutaveritis, ad votorum eorundem observantiam in antea non teneri, denuntiandi, nec non per usuras, furtum, & rapinam, ac alios illicitos modos, ut prefertur, de acquisitis, ablatis, usurpatis, seu extortis pecuniis, rebus, & bonis in Provinciis, Civitatibus & Diœcesibus hujusmodi, usque ad summam trium millium Ducatorum auri duntaxat, ab omnibus, & singulis, etiam cujuscunque dignitatis, status, gradus, nobilitatis, conditionis, vel pręeminentię existant, personis, quas illa, seu eorum partem quomodolibet extorsisse, seu apud eas existere, aut per ipsas indebite occupari, tu Prior, & Fratres deputandi inveneritis, ac etiam prędictam votorum commutationem juxta commutationem eandem auctoritate Apostolica petendi, levandi, exigendi, atque recipiendi, ac de receptis, exactis, & levatis eisdem singulas personas pręfatas, a quibus illa levata, & recepta fuerint, quitandi, absolvendi, & liberandi, ac etiam omnia alia, & singula in pręmissis, vel circa ea necessaria, seu etiam quomodolibet opportuna, etiam Diœcesanorum locorum, & quorumcunque aliorum licentia minime requisita, faciendi, plenam, & liberam concedimus auctoritate Apostolica tenore pręsentium facultatem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Tertio decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

Sanctio pœnalis.

1. *Celebrat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VI.*

2. *Tolosano.*) Adeas *Percinum Monumen. Conventus Tolosani Seculo III ad an. MCCCCLI pag.* 101 *&c.*

3. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Tolosano*. Legitur (mutilum tamen) apud *Percinum* mox laudatum.

4. *Priori.*) Is erat *F. Johannes Belige*, uti liquet ex *Tabula Priorum Tolosan.*, quam *Percinus* exhibet *pag.* 180 *&c.*, & ex Instrumento, quod legitur apud eundem *pag.* 101.

5. *Reconditum.*) Vide *Constitutiones III, IV, & V, Urbani V, Tomo II pag.* 258 *&c.*

6. *Terra motus.*) De quo sic legitur in Actis Capituli Provincialis apud *Fanum Jovis* coacti anno *MCCCCLII .... F. Johannes Vassiere Prior Provincialis, & FF. Diffinitores horribilibus & damnosis terra motibus anno MCCCCXXVII ingruentibus, plaga quotidie succrescente, ad instantiam FF. Conventus Tolosæ, totius Ordinis primi, qui penuria laborantes vendere ac alienare coacti fuerant plura jocalia, cultui & servitio Divino dicata, lecta relatione Capituli, Nobilium Urbis & Suburbii Tolosa, qua declaratur non sufficere summam sex millium scutorum pro reparatione Ecclesiæ, Pinnaculi, & officinarum Conventus ...., concedunt participationem omnium nostrorum bonorum iis qui aliquid in eleemosynas nobis contulerint.*

7. *Universitate.*) Notat *Percinus*, quod *Conventus Tolosanus* nomen hic habet *Universitatis*.

8. *Fuxi.*) Vulgo *Foix* in *Occitania*.

9. *Armanaci.*) Seu *Arminiaci*, vulgo *Armagnac*, in *Aquitania*.

10. Con-

Digitized by Google

10. *Convenarum*.) Vulgo *Cominges*, ad fontes *Garumnæ* fluvii.
11. *Capitulariorum*.) Vulgo *Capitouls*.
12. *Hugoni*.) *Nigri* cognominatur in Instrumento supra citato. Vide sequens Diploma.
13. *In toto Regno Franciæ*.) Nota *Tolosanum* Censorem fidei *Inquisiturem in toto Regno Franciæ* nuncupari.
14. *Deputandis*.) Unus ex delegatis fuit *F. Philippus Roberti*, ut videre est ex Instrumento sæpius laudato.
15. *Provinciarum*.) *Gallia Aquitanica*.

Inquisitorem Tolosanum variis privilegiis ornat, ipsique concessa firmat (1).

Anno 1451 Die 1 Augusti.

Ex Odorico (2) Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLI. num. VI.

LXXX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hugoni (3) Nigro (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Sacrę Theologię professori, hereticę pravitatis in toto Regno Francię Inquisitori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

OMnia & singula privilegia, libertates, immunitates, concessiones, & indulta Inquisitoribus hereticę pravitatis in toto Regno Francię, Ducatu Aquitanię, Occitanisque partibus, & tota Vasconia, in quibus (5) Heretice pravitatis Inquisitor deputatus existis, qui pro tempore fuerunt, per quoscunque Summos Pontifices, Prędecessores nostros sub quavis forma, vel concessione verborum, hactenus quomodolibet concessa, quęcunque, quotcunque, & qualiacunque fuerint, illorum effectus, continentias, & tenores presentibus pro sufficienter expressis, eaque omnia & singula rata, & erata habentes, innovamus, confirmamus pariter, & approbamus, ac vim, & vigorem habere decernimus; presentisque scripti patrocinio committimus (6); supplendo omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et insuper tibi habituro deinceps ad exterminationem scelerum, & excessuum inferius designatorum, in iis presertim, quę antea ex officio per te ipsum facere non poteras, & in illis, de quibus, an te intromittere posses, ab aliquibus forsan hesitabatur, auctoritate nostra, specialem, quam tibi presentium vigore attribuimus, jurisdictionem, contra omnes, & singulos, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, vel preeminentię existant, divino timore postposito, in suarum detrimentum animarum, Deum & gloriosissimam Virginem Mariam, & Sanctos ejus blasphemantes; necnon sacrilegos, & divinatores, etiamsi heresim non sapiant manifeste, patratores quoque sceleris illius tam enormis, propter quod ira Dei venit in filios diffidentię, ac eum brutis animalibus carnaliter damnabiliter participantes, Quarreristas (7), & cujuscunque alterius, etiam quovis nomine nuncupatę sectę, & opinionis, schismaticos, eorumque omnium, & singulorum, tam conjunctim quam divisim receptores, defensores, & fautores, ac eis adherentes, necnon prestantes auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quęsito colore, per te ipsum etiam ex officio, vel alias, dięcesanorum locorum, & quorumcunque aliorum licentia super hoc minime requisita, summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii, sola duntaxat veritate inspecta, procedendi, necnon illos examinandi, & prout eorum excessuum qualitates exegerint, carceribus mancipandi; bonis quoque & debitis, ac per Censuram Ecclesiasticam & alia opportuna juris remedia percellendi, contra illos etiam ex predictis, de quibus tibi videbitur, quascunque citatorias, & alias opportunas literas decernendi, & destinandi, eosque etiam quantumcunque agant in remotis, citandi, & citari faciendi, ac ipsas, & quasvis alias per te pro tempore, tam ex officio, quam presentium vigore decretas, & destinatas, feriate emanatas literas, etiam absque Dięcesanorum eorundem & ipsorum officialium requisitione, & illarum ostensione, libere, & licite, ac sine quovis impedimento, obstaculo, executioni demandare faciendi; contradictores quoque quoslibet, & rebelles auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; cetera que omnia, & singula quę in premissis, vel circa necessaria fuerint, seu etiam quomodolibet, opportuna, faciendi, & exequendi, plenam, & liberam concedimus auctoritate Apostolica tenore presentium facultatem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Kalendis Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Concessio.

1. *Firmat*) Cosulendus *Odoricus* laudatus.
2. *Odorico*.) Ex *Libro XII pag.* 48.
3. *Hugoni*.) Adeas *Percinum* in *Dissertatione de Inquisitione Parte III Cap. VII num. IV pag.* 106.
4. *Nigro*.) *Nigri* cognominatur in Instrumento quod refert *Percinus Monumen. Convent. Tolosani Seculo III ad an. MCCCCLI pag.* 101
5. *In quibus*.) Hinc quanta fuerit Inquisitionis *Tolosanæ* jurisdictio liquet.
6. *Committimus*.) *Communimus*.
7. *Quarreristas*.) Recensendi eos inter hæreticos quos non novit *Vanrast* in *Historia Hæreticorum & Hæresum*.

Inserit, & firmat Constitutiones quibus Bonifatius IX, Martinus V, & Eugenius IV Ordinem FF. Prædicatorum præconiis, & privilegiis ornant (1).

Anno 1451 Die 6 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

LIcet ea, quę auctoritate Romani Pontificis fiunt, plenam obtineant firmitatem, Nos tamen illis interdum nihilominus robur adiicimus, ut eo firmius illibata persistant, quo magis nostro fuerint presidio communita. Dudum siquidem quondam Bonifatius, IX in sua obedientia nuncupatus, Ordinem Fratrum Prędicatorum, ac dilectos filios Magistrum, Priores, ac Fratres presentes, & futuros, nec-

necnon quascunque Sorores, ac domos, Monasteria, loca, Hospitalia, quęcunque sub cura, & regimine Ordinis & Fratrum Prędicatorum, pro tempore constituta, & eorum Rectores, ac gubernatores, cum omnibus pertinentiis suis, quę tunc obtinerent, & in futurum, dante Domino, adipiscerentur, sub B. Petri, & sua protectione suscipiens, eisdem Magistro, Prioribus, & Fratribus nonnulla exemptiones, libertates, privilegia per quasdam suas concessit, quę felicis recordationis Martinus V, & Eugenius IV Romani Pontifices Prędecessores nostri per eorum literas postmodum confirmarunt, prout in ipsius Eugenii literis, in quibus singularum aliarum literarum hujusmodi tenores inserti sunt, plenius continetur, & quorum quidem ipsius Eugenii literarum tenorem de verbo ad verbum pręsentibus annotari fecimus, qui sequitur in hęc verba. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ad statum dilectorum filiorum universorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Religiosorum &c. (3) Quare pro parte dilectorum filiorum, Guidonis (4) Magistri Generalis (5) dicti Ordinis, & eorundem Priorum, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus exemptionibus, & libertatibus, privilegiis, concessionibus, necnon omnibus, & singulis in ipsis literis contentis pędictis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula exemptiones, libertates, & privilegia, concessiones, & contenta prędicta, rata, & grata habentes, illa auctoritate Apostolica confirmamus, & approbamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, Locorum, Hospitalium, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, approbationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Octavo Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Inserit Constitutionem Eugenii IV.

1. *Ornant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Titulo V &c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Authentico *Cremonensi*. Legitur apud *Usufmarem pag.* 118.
3. *Religiosorum.*) Ut in *Constitutione CCVI Eugenii IV* ad finem usque. Legitur *pag.* 116 *hujus Tertii Tomi.*
4. *Guidonis.*) Cognomento *Flamochetti*, natione *Galli*, alumni Provinciæ *Franciæ*. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLI pag.* 808.
5. *Magistri Generalis.*) Hoc eodem anno *MCCCCLI* electus fuerat in Comitiis Generalibus *Romæ* coactis.

Anno 1451 Die 17 Augusti.

LXXXII.

Albense (1) Monasterium solius Generalis Magistri jurisdictionis esse declarat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Margaritę (3) & Conventui Monasterii Beatę Marię Magdalenę Alben., Ordinis Sancti Augustini, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DIgna reddimur attentione solliciti, ut in admittendis earum votis benevolum impertiamur affectum, quę, illecebris mundanis, & mortalis viri toro propulsis, in illius, qui speciosus est prę filiis hominum, beneplacitis sub regulari observantia laudabiliter conversantur. Dudum siquidem ex certis tunc Nobis pro parte sua, filia Margarita Abbatissa, & nonnullarum Monialium, sive Sororum vestri Monasterii beatę Marię Magdalenę Alben., Ordinis Sancti Augustini, tunc (4) Sororum Tertii Ordinis Sancti Dominici expositis causis, pręfatum Monasterium tunc Domum Sororum ejusdem Tertii Ordinis in Monasterium pręfati Ordinis Sancti Augustini ereximus, ac vobis tunc Sororibus dicti Tertii Ordinis regularem professionem in Ordine Sancti Augustini hujusmodi emitti solitam emittendi, licentiam concessimus, dictumque sic erectum Monasterium cum annexis, necnon illius Abbatissam, Moniales, & Conversas ab omnibus superioritate, Dominio, & potestate venerabilis Fratris nostri Episcopi Alben., aliorumque Prelatorum, & Judicum ordinariorum, necnon Superiorum Religiosorum & Fratrum dicti Ordinis Sancti Augustini eximimus, ac sub Beati Petri, & Sedis Apostolicę protectione atque nostra suscepimus, nonnulla quoque alia tunc expressa concessimus, & indulsimus prout in nostris inde confectis literis dicitur plenius contineri. Nos igitur, ut eo quietius, & ferventius in humilitatis spiritu Altissimo vota vestra reddere studeatis, quo vos specialibus favoribus, & gratiis per Nos prosequi conspexeritis, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vos dictumque Monasterium Ordinis Prędicatorum Generali Magistro duntaxat auctoritate Apostolica tenore pręsentium subiicimus, ita quod vos, & Abbatissa, ac Sorores dicti Ordinis pręsentes, & futurę pro hac prima vice & etiam in antea quoties vos, & illas eo carere contigerit, unum ex Fratribus dicti Ordinis, dummodo quinquagesimum suę ętatis annum transcendat, in vestrum, & ipsarum Capellanum, Confessorem, seu Vicarium, qui vestras, & illarum Confessiones audire, eis Missas, & alia divina officia celebrare, velum profitentium eahibere, ac circa ejusdem Monasterii in spiritualibus, & temporalibus regimen, & gubernationem, quęcunque licita, & honesta agere possit, eligere valeatis, & valeant, ac sic electus, postquam a majori parte dilectarum in Christo filiarum Conventus ejusdem Monasterii electus fuerit, sine alia desuper facienda confirmatione, confirmatus sit, & esse censeatur, & absque justa, & rationabili causa per dictum Generalem, aut quemvis alium superiorem amoveri non possit, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica,

Supplex petitio.

Indultum.

Sanctio poenalis.

vel

, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę subjectionis infringere. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Sexto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

X
X
X
A. de Bonda.
P. de Spinosis.

1. *Alben.*) Vide *Notas ad Constitutionem CCXXV Eugenii IV.* Legitur *pag.* 138 hujus *III Tomi.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, Authenticum unum ex *Albensi* Autographo, aliud est *Archivo Apostolico Libro XVII fol.* 55.

3. *Margarita.*) Beatæ, de qua dictum fuit in *Notis* ad Diploma laudatum.

4. *Tunc.*) Tertio siquidem Ordini nomen prius dederant, & perfectiori vitæ studentes ad altiorem postea convolarant.

Decernit (1) Quæstionem de miraculis & vita S. Vincentii Ferrerii.

Anno 1451 Die 18 Octobris.

Ex Odorico (2) *Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLI num. XVI.*

LXXXIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Georgio (3) Episcopo Prenestrino, & dilectis filiis Alfonso (4) tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbytero, ac Johanni (5) Sancti Angeli Diacono S.R.E. Cardinalibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Sanctorum Patrum exempla nos provocant, & sacrarum literarum admonet auctoritas, ut quos excellentior vita commendat, si vera miraculorum viventes, ac mortuos sequuntur signa, in regnis celestibus constitui non ambigamus, ac ut Catalogo Sanctorum ascribi, & a tota Ecclesia solicitis studiis, & preconiis sonoris honorari curemus. Cum itaque dudum Fratris Vincentii (6) de Ferraria (7), origine Valentini (8), Ordinis Predicatorum Sancti Dominici (9), Vitę (10) excellentia, casti mores, fructuosa predicatio (11) cum caritate, in adversis patientia, miraculorum perseverata coruscatio, toti fere Occidenti innotescerent, recolendę memorię quondam Johannes (12) Dux Britannię, apud cujus patriam (13) religiosus hic vir debitum carnis exolverat (14), & plurima miracula (15) ejus meritis continuo fieri cognoverat, instantibus ejus Prelatis, Principibus, ac populis apud felicis recordationis Martinum (16) Papam V Predecessorem nostrum, institit, ut hujus gloriosę memorię viri Canonizationi intenderet, demum prefato Martino Papa de medio sublato (17), per suos solemnes Nuncios graves viros Dux prefatus apud sa: memorię Eugenium Papam IV, Predecessorem nostrum institit pro hoc sancto opere inchoando, sed & hac stante solicitudine dictus Dux extitit vita functus (18). Denium Nobis ad apicem summi Apostolatus assumptis per carissimos filios nostros Johannem (19) Castellę, & Legionis, & Alfonsum (20) Aragonum Reges Illustres, per literas, & Nuncios, neonon per Capitulum Generale Sacri Ordinis Predicatorum, hic apud hanc Almam Urbem proxime celebratum (21), particulariter, & in communi pro hoc sancto opere inchoando, fuimus sępius requisiti, nunc instantibus prefatis Johanne Hispaniarum, Alfonso Aragonum Regibus, Petro (22) moderno Duce Britannię, qui post ejus genitoris obitum, prout in hereditate, sic in hujus Sancti operis devotione successit, in generali Consistorio pro parte eorundem Nobis presentibus per dilectum filium Andream de Sancta Cruce Civem Romanum, Advocatum Consistorialem, miraculis hujusmodi, longo, & gravi Sermone explicatis (23) supplicari fecerunt, quatenus aliquibus ex venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus committere, ut desuper vita dicti Fratris Vincentii, & miraculis hujusmodi, & eorum circumstantiis universis se solemniter, & diligenter informent, & habita super his Informatione matura, ea quę repererint, Nobis, & reliquis Cardinalibus referant, & alias super hujusmodi supplicatione providere opportune dignaremur. Nos igitur, divini Nominis gloriam ampliari, ac Catholicam Fidem suos sacros palmites continuo dilatare, nostris presertim temporibus supremis desiderantes affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, quorum grave judicium, & precipua prudentia, ac fidele consilium in maximis nostris, & dictę Ecclesię negotiis comprobatum a Nobis extitit, de eorundem Fratrum consilio, per Apostolica scripta committimus, ut vos, aut aliquę personę Ecclesiasticę in Dignitatibus constitutę, comprobatę integritatis, & doctrinę sacrarum literarum peritę, quas ad hoc deputandas esse duxeritis, super premissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis in Curia, & extra (24), diligentem informationem recipere, & veritatem elicere studeatis, & habita super his informatione matura, quę veritati innixa esse repereritis, sive hujusmodi deputandi (25) invenerint, Nobis in secreto Consistorio fideliter referatis, ut una cum vestro, & prefatorum Cardinalium consilio ad Domini nostri laudem efficere valeamus quę Sanctorum Patrum dogmata, & sacrorum Canonum institutiones, ac justitia, & christiana caritas postulat, & requirit, super quibus plenam, & omnimodam, auctoritate Apostolica, vobis tenore presentium concedimus facultatem. Verum cum inter ceteras graviores causas, quę apud Sedem Apostolicam agitantur, hęc gravissima sit, & in eadem omnis diligentia, & conscientię serenitas adhiberi debeat, ut in hac causa, non simulata, sed solida veritas elici possit, volumus, ut hujusmodi personę a vobis deputandę, quanquam graves quidem fore existimentur, in manibus vestris, aut alterius eorum, vel in manibus ejus, quem deputabitis ad hoc, prestent juramentum, ut omnia eis a vobis commissa, solum Deum, & veritatem pre oculis habentes, prout Sac. Canones dictant, omni studio, & diligentia exequantur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Quintodecimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. De-

Digitized by Google

1. *Decernit.*) Adeas *Odoricum Annal. Ecclesiast. ad annum MCCCCLI num. XVI*, eruditos Editores *Actorum SS. Tomo I April. a pag.477 ad 529*, ceterosque scriptores mox laudatos

2. *Odorico.*) Ex *Archivo Apostolico Lib. XIV fol.34.*

3. *Georgio.*) *De Flisco*, ex *Lavania* Comitibus. Consulendus Ughellus in *Episcop. Praenestin. Tomo I Italiae Sacrae pag.218.*

4. *Alfonso.*) *Borgia* cognominato, de quo *Ciaconius* in *Eugenio IV.* Is ipse est *Calistus III* qui Sanctorum albo *Vincentium* ascripsit.

5. *Johanni*,) *Carvajal*, seu *Carvaial*. Idem *Ciaconius* ibidem.

6. *Vincentii.*) Ætatis suæ Thaumaturgi, Angelici viri, Europæ Apostoli, quem Deus Optimus Maximus innumeris prodigiis ubique celeberrimum reddidit.

7. *De Ferrariis.*) *Ferreriis*, Hispanis *Ferrer*. Natus est *S. Vincentius* patre *Guillelmo Ferrer*, matre *Constantia Miguel.*

8. *Valentini.*) *Valentia* siquidem, in *Aragonia*, lucis usuram accepit *Vincentius*.

9. *S. Dominici.*) In Cœnobio *Valentino*.

10. *Vita.*) Vitam S. *Vincentii* conscripsere *Ranzanus* noster, *Vincentius Justinianus*, *Franciscus Castilionensis*, *S. Antoninus*, *Flaminius*, *Leander*, *Diago*, *Seraphinus Thomas Miguel*, aliique varii, quos laudat *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCXIX pag.765.*

11. *Prædicatio.*) *Quæ loca, & quo tempore sint illustrata prædicatione evangelica S. Vincentii* recenset *Godefridus Henschenius*, in Actis supra laudatis, *pag.480 &c.*

12. Johannes.) Hujus nominis *VI*, agnomine *Bonus*, & *Sapiens*.

13. *Patriam.*) *Venetia* scilicet, vulgo *Vannes*, in *Britannia Minori*.

14. *Exolverat.*) Quo anno, dicetur in *Notis ad Bullam Canonizationis*.

15. *Miracula.*) *Patrata in eorum gratiam qui diœcesim Venetensem incolebant*, refert *Bernardus Guyardus* apud *Henschenium pag.514 &c.*

16. *Martinum.*) *III* dictum *V.*

17. *Sublato.*) *Romæ* Die *XX* Februarii, *MCCCCXXXI.*

18. *Vita functus.*) Anno *MCCCCXLII.*

19. Johannem.) Hujus nominis *II*, non vero *I*, ut excidit nonnullis.

20. *Alfonsum.*) Hujus nominis *V.*

21. *Celebratum.*) Anno *MCCCCLI* Die *XIII* Junii.

22. *Petro.*) *Simplici* nuncupato.

23. *Explicatis.*) Nota morem. Id etiam nunc fit in Consistoriis publicis.

24. *In Curia & extra.*) *Avenione*, *Venetia*, *Tolosa*, *Neapoli &c.*

25. *Deputandi.*) Delegatorum nomina refert *Pius II* in *Bulla* data Kalendis Octobris *MCCCCLVIII.*

Anno 1451 Die 27 Novembris.

Abrogat Literas (1) a se datas de Canonica portione (2) solvenda, vel non solvenda.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LXXXIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

REgimini Universalis Ecclesiæ, disponente Domino, præsidentes, juxta pastoralis officii debitum cura reddimur indefessa soliciti, ut Christi fideles singuli in quorum utique tranquillitate quiescimus, jurgiorum resecatis anfractibus, in concordi dulcedine, pacis undique famulentur auctori. Unde ad omnes præsertim dirimendas lites, ac quæcunque submovenda scandala, quæ inter ecclesiasticas, seculares, ac Mendicantium Ordinum regulares personas hostis antiqui versutia veterem jam prope sopitam renovantes zizaniam, ex quibusdam per Nos hinc inde eisdem personis factis concessionibus pullulare conspicimus, eo Apostolicæ solicitudinis studio propensius occurrimus, quo ipsarum personarum dissensio periculosius aliis cedit in exemplum, & illarum turbatio vehementius Nos perturbat. Nuper siquidem pridie Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto, dilectis filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini per quasdam inter cetera indulsimus, ut de hiis, quæ pro ornamentis, paramentis, libris, Fabrica, luminaribus, Anniversariis, septimo, vigesimo, tricesimo, vel aliis diebus, ad perpetuum cultum divinum, seu pro pictantiis, aut victu, & vestitu, ad sustentationem eorum, aut pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus ejusdem Ordinis obligatæ dicebantur, vel de domibus, prædiis, ortis, aliisque locis, eis secundum Instituta ejusdem Ordinis de hiis, quæ pro hujusmodi domibus, ortis, & locis emendis eis legabantur, seu hactenus legata fuerant, dummodo non converterentur in alios usus, sed in illos dumtaxat pro quibus relicta fuerant, aut relinqui contingerer, nulli tenerentur portionem canonicam exibere. Et deinde, videlicet Idibus Februarii Pontificatus & Anni prædictorum, præfatum, & quævis alia, per Nos, aut Prædecessores nostros Romanos Pontifices, quibusvis aliis quorumcunque Ordinum Mendicantium Fratribus, aut eorum Conventibus, sive domibus ubicunque consistentibus sub quavis verborum forma, etiam motu proprio, & ex certa scientia facta indulta, & concessas desuper litteras, per alias nostras litteras revocavimus, cassavimus, & annullavimus. Ac subsequenter, videlicet III Kalendas Aprilis dicti Pontificatus Anno Quinto aliæ a Nobis emanarunt litteræ, per quas, Nos, asserentes, quod Nos, qui talia & tanta maturo, digestoque consilio recensere intendebamus, & diversis arduis præpediti negotiis primodictas litteras revocaveramus, illas, & alias præfatorum Prædecessorum quascunque eatenus eorundem Ordinum Fratribus concessas, & per Nos confirmatas, seu approbatas litteras, & processus inde habitos per easdem, & quæcunque inde secuta, illarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent ipsis posterioribus litteris, pro expressis habendo, voluimus, & decrevimus in earum robore permanere, ac si ultimo dictæ revocatoriæ litteræ a Nobis nullatenus emanassent. Quas cum omnibus, & singulis inde secutis, motu, & scientia, similibus, revocavimus, cassavimus, & annullavimus, ac nullius esse volumus roboris, vel momenti, prout in singulis litteris prædictis, quarum tenores de verbo ad verbum præsentibus haberi volumus pro insertis, plenius continetur. Cum autem, sicut gravibus plurimorum querelis fide digna relatione percepimus, ex eo quod nonnulli ex Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, ac ex dilectis filiis Rectoribus & Clericis Parrochialium Ecclesiarum, necnon Prædicatorum, Minorum, Heremitarum, Carmelitarum, ceterorumque Mendicantium Ordinum Fratribus, prætendentes per præfatas, ac alias, a Nobis habitas, litteras, Constitutionibus, consuetudinibus, privilegiis, & Indultis super solvendis, aut non solvendis Parrochialibus, & aliis juribus editis, fuisse derogatum,

in-

Digitized by Google

indulta, concessiones, & pacta inter eos inita, & consuetudines diutius habitas servare recusant, non modo antiquam, & periculosam inter eos ab olim suscitatam, & alias sopitam, discordiam revocari, quinimo graviora possent jurgia, dissensiones, & scandala verisimiliter exoriri, Nos, qui illius in terris vicem gerimus, qui pacem, & concordiam nutrit in sublimibus, ac pacem ipsam jure hereditario suis reliquit Discipulis in discessu, motu proprio, auctoritate Apostolica, ex certa scientia predictas, ac quascunque alias per Nos tam Archiepiscopis, Episcopis, Rectoribus & clericis, quam Fratribus predictis, etiam motu, & scientia similibus, ac sub quibusvis formis, & expressionibus verborum super solvendis, vel non solvendis, juribus predictis, seu per quas aliquid super solutione jurium predictorum innovaretur, seu innovari quomodolibet posset, per Nos hactenus in specie, seu in genere concessas litteras, illarum tenores de verbo ad verbum presentibus pro insertis habentes, revocamus, cassamus, annullamus, ac illis in judicio, & extra, ubicunque exhibite fuerint, vel ostense, nullam fidem adhiberi debere decernimus, necnon Archiepiscopos, Episcopos, Rectores, & Clericos, ac Fratres predictos, & illorum quoslibet quoad solutionem faciendam, vel non faciendam antedictam, in eo statu, in quo, antequam a Nobis predicte littere emanarent, fuerant, in integrum restituimus, & reponimus; Mandantes, juxta formam, & tenorem presentium in judicio & extra ubicunque per quoslibet censeri & judicari, ipsasque presentes in libro Cancellarie nostre describi, & ad cujuslibet illas petentis instantiam per dictam Cancellariam in forma de Curia gratis absque taxatione aliqua expediri. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre revocationis, cassationis, annullationis, constitutionis, restitutionis, repositionis, & mandati infringere &c. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo, Quinto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Literas a se datas rescindit.

De Curia.

A. de Reate.

1. *Literas.*) Vide *Constitutionem LXVI.* Legitur *pag.*187.
2. *Portione.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.X.*
3. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum fericis filis appenditur. Legitur apud *Ussumarem pag.*318. Exemplar authenticum asservatur in Cœnobio *Mutinensi*.

Ne mortuo Generali Magistro Ordinis F. Vincentius (1) abeat ab officio (2) Vicarii Generalis Conventuum reformatorum Italiæ.

Anno 1451 Die 1 Decembris.

*Ex Bullario Castellani Parte I pag.*11.

Dilecto filio Fratri Vincentio de Finario Ordinis Predicatorum Vicario Generali Conventuum reformatorum citra Alpes.

LXXXV.

NICOLAUS PP. V.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NOlentes, quod ex obitu Fratris Guidonis Flamocher (3) olim Generalis (4) Magistri vestri Ordinis aliquid ipsi Ordini, ac Fratribus in eo degentibus prejudicium quomodolibet irrogetur, tibi dictum Vicariatus Officium, faciendi, ac exercendi cum auctoritate, potestate, & jurisdictione, a prefato Magistro, dum in humanis esset, habita, quam hic haberi volumus, pro expressa, & in hujus administratione persistendi, ac perseverandi super omnibus, & singulis Conventibus, & Monasteriis tam Fratrum, quam Sororum, committimus auctoritate nostra per presentes, donec, & quousque futurus Magister electus, & confirmatus extiterit, & circa deputationem alterius Vicarii, vel aliter fuerit institutum, aut ordinatum; super quibus omnibus, dicto durante tempore, tibi plenam concedimus facultatem, & sic ab omnibus, quorum interest, aut intererit, mandamus inviolabiliter observari, in contrarium forsitan facientibus quibuscunque non obstantibus. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die prima Decembris MCCCCLI, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Vincentius.*) De *Finario*, ex patria nuncupatus.
2. *Abeat ab officio.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*
3. *Guidonis Flamocher.*) *Flamocheti*, ut dictum fuit in *Nota IV* ad *Constitutionem LXXXI* ejusdem *Nicolai V.*
4. *Olim Generalis.*) Hoc eodem anno, quo obiit, fuerat electus.

Anno 1451
Die 27 Januarii.

Ecclesiasticum Beneficium confert Finariensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laurentio Sansono Canonico Saonen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea ex Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, per quę pię testantium voluntates, ex quibus divini cultus augmentum, & animarum salus procuratur, desiderato effectui mancipentur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Prędicatorum Domus Sancti Dominici loci de Finario, Saonen. Dięcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod quidam Christophorus Marcho, Civis Saonen. olim, dum in humanis ageret, postquam sepulcrum Dominicum & alia loca transinarina peregre visitaverat, zelo devotionis accensus, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna commutare, de propriis facultatibus, & bonis sibi a Deo collatis quandam Ecclesiam, sive Capellam, sine cura, sub vocabulo Sancti Sepulcri in Villa Portu (4), Naulen. (5) Dięcesis, in Territorio Finarii construi, & ędificari fecit, & deinde postquam illam certis possessionibus, & introitibus usque ad summam decem Florenorum auri de camera de suis propriis bonis dotaverat, ac juspatronatus, necnon pręsentandi personam idoneam ad Capellam ipsam, dum pro tempore vacaret, sibi per loci Ordinarium reservari obtinuerat, suum condidit testamentum, in quo jus, & in quantum potuit, Capellam hujusmodi Fratribus Ordinis Prędicatorum dictę Civitatis Saonen., seu Monachis de Observantia Sancti Benedicti, vel Fratribus Ordinis Carthusien. reliquit, ac voluit, & ordinavit, quod casu quo ipsi Fratres Capellam prędictam non haberent, quod ex introitibus prędictis, sex Floreni auri similes vel circa in prędicta Civitate Saonen. pauperibus Christianis distribuerentur annuatim, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefatus Christophorus in suis dictis vivę vocis oraculo verbo solum in pręsentia nonnullorum fide dignorum testium etiam voluerit, & ordinaverit, quod Capella ipsa per certos suos fideicommissarios tanquam proximioribus eidem Capellę cum illius domo, ac possessionibus & introitibus daretur, & assignaretur Fratribus Ordinis Prędicatorum in dicta Villa Finarii commorantibus, qui inibi Missas, & alia divina officia pro ipsius Christophori, & parentum, & amicorum suorum animarum salute tempore procedente celebrarent, pro parte tam dictorum Prioris, & Fratrum loci Finarii hujusmodi, asserentium, quod Capella prędicta ab eadem Civitate Saonen., ac locis in quibus proximiores Monachi Sancti Benedicti, & Fratres Carthusien. Ordinum prędictorum commorantur, multum distat, & quod ipsi Monachi, & Carthusien. illam cum onere celebrandi Missas, & divina hujusmodi acceptare nolunt, pro parte nobilis viri Johannis de Carreto Marchionis Saonę, & Domini dicti loci Finarii, ac etiam Jacobi de Zortorolino, & Gasparis de Noxeto Civium Saonen. dilectorum filiorum, pręfati Christophori fideicommissariorum in eodem testamento deputatorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellam, cum illius domo, introitibus, possessionibus, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfatis Priori, & Fratribus loci de Finario pro eorum usu, & habitatione perpetuo concedere, & donare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam, vocatis Monachis Sancti Benedicti, & Fratribus Carthusien. Ordinum prędictorum, ac aliis, qui fuerint evocandi, tibi de pręmissis legitime constiterit, Capellam prędictam, dummodo tempore dati pręsentium non sit in eo alicui specialiter jus quęsitum, cum domo, possessionibus, introitibus, ac omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eisdem Priori, & Fratribus loci de Finario pro eorum usu, & habitatione perpetuis, ita tamen quod ibidem Missas, & alia Divina officia juxta voluntatem, & ordinationem dicti Christophori celebrare debeant, & teneantur, pręfata auctoritate nostra donare, concedere, & assignare procures. Non obstan. voluntate dicti Christophori, ac Constitutionibus, & ordinationibus, necnon statutis, & consuetudinibus Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo (6), Sexto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Finariensi.*) Vulgo *Finale*, in *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVII fol. 92*.
3. *Saonen.*) Vulgo *Savona*, in *Liguria*.
4. *Portu.*) Vulgo *Porto*, in *Liguria*.
5. *Naulen.*) Vulgo *Noli*, in *Liguria*.
6. *Quinquagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCLII*.

Fra-

Fratres Prędicatores Veneti domum sibi legatam abalienare possint, ad canonis, seu pensionis annuę sortem rependendam.

Anno 1452 Die 7 Februarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXXVII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Patriarchę Venetiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DIgna exauditione vota personarum humilium, maxime Divinis laudibus, & sacrę Religionis observantię deditarum, Apostolico Nos convenit favore prosequi, ipsarumque dispendiis occurrere provisionis gratia congruentis. Sane, sicut pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Venetiarum, petitio continebat, ipsi ex causa legitima Domui Sancti Andreę de Littore, etiam Venetiarum, Carthusien. Ordinis, anno quolibet quoddam livellum, sive canonem, septem ducatorum auri solvere sunt astricti, &, sicut eadem petitio subjungebat, quędam mulier, etiam Venetiarum, cupiens eos ab onere solutionis hujusmodi relevare, eis quandam Domum ad eam legitime pertinentem, Venetiis sitam, in eleemosynam per eorum Priorem in relevamen oneris hujusmodi convertendam erogavit. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis licentiam, Domum erogatam hujusmodi in eleemosynam recipiendi & de ea in relevamen livelli, seu canonis prędicti libere disponendi, concedere dignaremur. Nos itaque, eorum in hac parte supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, si est ita, quod Prioris & Fratrum dictę Domus Sancti Andreę per eos ad hoc legitime constitutus procurator laicus, Domum erogatam prędictam in eleemosynam recipere, & ex ea obventiones resultantes in recompensam, ac livelli, sive Canonis quantitatis relevamen hujusmodi convertere libere, & licite debeat, & teneatur, auctoritate nostra licentiam largiaris. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo (2), Septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XV fol.* 74.

2. *Quinquagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, ęra vero communis *MCCCCLII.*

Unit Ecclesiasticum beneficium Monasterio Kirchemiensi (1).

Anno 1452 Die 4 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pręposito Ecclesię Beatę Marię in Obernhosen extra Muros Oppidi Gippingen., Constantien. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

Exordium.

HIs, quę pro Domibus, pręsertim Monialium, & in illis sub humilitatis spiritu, ac virę castimonia Altissimo famulantium, pie, ac provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico mandamus munimine roborari, necnon ad illa etiam ex injuncto Nobis desuper officio libenter intendimus, per quę Domibus, & Monialibus hujusmodi opportuno subventionis auxilio succurratur, ut exinde ipsę Moniales devotioris, & attentioris solicitudinis studio inibi Divini cultus vacare valeant incremento. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus domus Monialium in Kircheim, Constantien. Dięcesis, sub cura, & Regula Ordinis Fratrum Prędicatorum degentium petitio continebat, quod dudum quondam Kruso certę puellę de militari genere procreatę Sraelcharm nuncupatę, dum vixit tutor, provide attendens, quod Priorissę, & Conventus dictę domus vix haberent unde sustentari possent, eisdem compatiendo, juspatronatus, & pręsentandi personam idoneam ad Parochialem Ecclesiam in Oppido Wendlingen dictę Dięcesis, dum viveret, in Priorissam, & Conventum dictę domus tutorio nomine pręfatę puellę transtulit, & illud eisdem donatione inter vivos donavit, quodque Priorissa, & Conventus dictę domus tunc existentes prętextu translationis, & donationis, juspatronatus, seu pręsentandi personam idoneam ad illam, dum vacat, assecutę fuere, illudque per decem annos, vel circa, pacifice possederunt, prout etiam possident de pręsenti, & sicut eadem petitio subjungebat, si Parochialis Ecclesia prędicta domui pręfatę per cessum, vel decessum moderni Rectoris ejusdem eandem ad pręsens obtinentis, seu alias quomodolibet dimittentis, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc Priorissa pro tempore existens dictę domus, & Conventus pręfatę eo commodius sustentari, ipsamque domum in ędificiis, & structuris reparare, & conservare possent, ipsęque Priorissa, & Conventus, ex hoc non modicum susciperent relevamen. Quare pro parte Priorissę, & Conventus prędictorum, asserentium, quod Ecclesię prędictę duodecim, ac domus pręfatę viginti marcarum argenti fructus, redditus, & proventus secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut translationi, & donationi hujusmodi, ac omnibus inde secutis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, necnon Ecclesiam prędictam, quam primum illam, ut pręfertur, vacare contigerit, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui perpetuo unire, annectere, & incorporare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis, qui fuerint evocandi, de omnibus, & singulis expositis prędictis, ac eorum cir-

Diplomatis causa.

Mandatum.

circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea repereris veritate fulciri, translationem, & donationem jurispatronatus hujusmodi, necnon quęcunque inde secuta, eadem auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem Domui auctoritate nostra pręfata perpetuo incorpores, unias, & annectas, ita quod illius Rectore, qui nunc est, cedente, vel decedente, aut eam alias quomodolibet dimittente, liceat Priorissę pro tempore existenti, & Conventui pręfatis per se, vel alium, seu alios, corporalem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem, auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac hujusmodi illius fructus, redditus, & proventus, reservata tamen ex eis pro uno perpetuo Vicario inibi per te hac prima vice, & deinde quoties Vicariam hujusmodi in antea vacare contigerit, per Ordinarium loci instituendo, congrua, de qua dictus Vicarius commode sustentari, Episcopalia jura solvere, & alia sibi pro tempore incumbentia onera supportare valeat, portione, in suos, & domus, ac Parochialis Ecclesię pręfatorum usus, utilitatemque convertere, Ordinarii loci, & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per easdem ad inhibitionem, reservationem & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac quęcunque inde secuta ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prędjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso, quod Ecclesia prędicta debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, ac ei per Vicarium perpetuum instituendum hujusmodi laudabiliter deserviatur in divinis, ac onera consueta supportentur. Nos enim ea nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo (3), Quarto Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Kirchemiensi.*) Vulgo *Kirchheim*, in *Suevia*.
2. *Archivo.*) In 4to duplex Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. VI fol.27*, & *Libro LX fol.49*.
3. *Quinquagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, ętę vero communis *MCCCCLII*.

Phortzemense (1) Monasterium quibusdam Beneficiis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1452 Die 28 Martii.

LXXXIX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Domus Beatę Marię Pforzheim (3), Spiren. (4) Dięcesis, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Religionis zelus, vitę, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendamini testimonio, Nos inducunt, ut ea vobis favorabiliter concedamus, quę vestris commoditatibus fore conspicimus opportuna. Dudum siquidem ex certis rationabilibus causis tunc expressis duas perpetuas sine cura Capellanias ad Altare S. Laurentii situm in Ecclesia dictę domus, per cessum, vel decessum, illas tunc obtinentium, seu eas quomodolibet alias dimittentium, pręfatę domui perpetuo uniri, & incorporari mandavimus, certo executore vobis desuper deputato, prout in nostris inde confectis literis, in quibus, quod fructus, redditus, & proventus ejusdem Monasterii, sive domus, triginta marcarum argenti secundum communem aestimationem valorem annuum non excedebant, expressum fuit, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, licet forsan insertum sit, quantum fructus, redditus, & proventus hujusmodi valeant annuatim, nihilominus ex illis septuaginta personę, vel circa, computatis familiaribus, & ancillis, in eodem Monasterio, sive domo, educantur, & sustentantur ad pręsens, ad quarum victum triginta marcę argenti penitus non sufficerent, Nos, ne propterea eędem literę de subreptione notari possint, vosque illarum effectu frustrari valeatis, providere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica vobis Auctoritate concedimus, quod literę prędictę valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, quodque pręfatus executor, & ab eo pro tempore deputatus subexecutor, ad earum omnimodam executionem procedere possit, & debeat in omnibus, & per omnia, ac si in eisdem literis verus valor fructuum, reddituum, & proventuum Monasterii, sive domus, & Capellaniarum hujusmodi expressus fuisset, non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę in dictis literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę voluntatis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo secundo, Quinto Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

1. Por-

1. *Phortzewense.*) Vulgo *Pfortzheim*, in *Badensi* Marchionatu *Germaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVI fol.51.*
3. *Pforzheim.*) Aliis, *Phortzheim*, & *Phortzhaim*.
4. *Spiren.*) Vulgo *Spejer*, & *Speyr*, Gallis *Spire*, in *Germania*.

Hospitale S. Lazari unitur Varaginensi (1) Cœnobio FF. Prædicatorum.

Anno 1452 Die 5 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laureotio Sansooo, Canonico Saonen., Salutem & Apostolicam Benedictionem. XC.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Beatę Marię de Eremita de Varagine, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Saonen. (3) Dięcesis, petitio continebat, quod licet ipsi hospitale Sancti Lazari eidem domui contiguum, in quo aliqua hospitalitas a memoria hominum servata non fuit, a fundatione dictę domus pro ipsorum Prioris, & Fratrum usu, & habitatione, nemine contradicente, pacifice tenuerint, possederint, & inhabitaverint, ac aliquas necessarias officinas, quas ipsi absque dicto hospitali possidere non possent, ędificaverint, tamen quia hospitale ipsum forte a sui primęva fundatione, & constructione pro pauperibus ibi recipiendis, & hospitalitate servanda constructum, & ędificatum fuit, dubitant, hospitale ipsum, in cujus pacifica possessione existunt, canonice non possidere. Quare pro parte dilecti filii Raphaelis de Pornasio (4), Vicarii Generalis dictę domus, Magistri in Theologia, ac Prioris, & Fratrum prędictorum asserentium, quod hospitale ipsum ruinosum, & certe ejus possessiones incultę sunt, & illius fructus, redditus, & proventus quatuor Florenorum auri de camera secundum communem existimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hospitale prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pro eorum usu, & habitatione perpetuo concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam vocatis qui fuerint evocandi, tibi de pręmissis omnibus, & singulis legitime constiterit, hospitale ipsum, dummodo tempore dati pręsentium non sit in eo alias alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis Priori, & Fratribus hujusmodi pro eorum, ac pollerum suorum usu, & habitatione, perpetuis, auctoritate nostra concedas pariter, & assignes. Et nihilominus, si concessionem, & assignationem hujusmodi prędictas vigore pręsentium fieri contingat, facias eadem auctoritate nostra Priorem, & Fratres prędictos pacifica dicti hospitalis possessione gaudere. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Proviso, quod Ecclesia dicti hospitalis ad prophanos usus veluti hereditas minime redigatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum.

1. *Varaginensi.*) Vel *Voraginensi*, vulgo *Varagine*, & *Voragine*, in *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVI fol.59.*
3. *Saonen.*) Vulgo *Savona*, in *Liguria*.
4. *Raphaelis de Pornasio.*) Viri celeberrimi, de quo consulendi Scriptores quos laudat & excipit *Echard Tomo I Script. Ord. ad annum MCCCCLXV pag.831.*

De Januensi (1) Monasterio S. Silvestri fundando.

Anno 1452 Die 6 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Monasterii Sancti Nicolai De Buscheto extra Muros Januen. per Priorem soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XCI.

HUmilibus, & honestis supplicum votis, illis pręsertim, per quę divini cultus augmentum, & religionis propagatio, ac animarum salus proveniunt, libenter annuimus, ac personarum fragilis potissime sexus fęminei, quę mundi hujusmodi spretis illecebris, virginitatem suam Jesu Christo Filio Virginis devoverunt, vota favorabiliter exaudimus. Dudum siquidem pro parte venerabilis Fratris nostri Jacobi Archiepiscopi Januen., & dilectarum in Christo filiarum Philippę de Auria, & Thomasię de Gambacurtis Monialium Monasterii Sancti Dominici Pisarum, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, exposito, quod ipse Archiepiscopus ad laudem Divini Nominis, & ob singularem, quem ad ipsum Ordinem gerebat, devotionis affectum, Parochialem Ecclesiam Sancti Silvestri Januen. ac palatium sibi contiguum, ad ipsius mensam Archiepiscopalem legitime spectans, ad hoc, ut ibidem unum Monasterium dicti Ordinis sub vocabulo Corporis Christi pro usu, & habitatione quarundam Monialium sub cura hujusmodi, ac regulari observantia vivere debentium, concedere proponebat, dummodo dictę Ecclesię fructus, & redditus post obitum Rectoris tunc existentis ejusdem Ecclesię dictę men-

Exordium. Diplomatis causa.

mensę perpetuo remanerent, ac Philippa, & Thomasia prędictę pro palatio, & Ecclesia hujusmodi triginta, & unum loca in compera Sancti Georgii Januen. descripta, ac per eas, vel earum alteram emenda prefatę mensę in recompensam, prout ad id se offerebant, realiter assignarent, Nos tunc bonę memorię Gregorio Abbati Monasterii Sancti Andreę, Ordinis Cistercien., ejus proprio nomine non expresso, aliis nostris literis dedimus in mandatis, quod de pręmissis omnibus, & singulis se diligenter informaret, &, si ita esse, necnon concessionem ipsam, si fieret, in evidentem utilitatem dictę mensę cedere, & ad hoc dicti Rectoris assensum accedere, reperiret, super quo ipsius Abbatis conscientiam oneravimus, postquam Philippa, & Thomasia prędictę ipsa loca eidem mensę assignavissent, Archiepiscopo, ut eis Ecclesiam, & Palatium, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, exceptis fructibus ipsis, concedere, ac Philippę & Thomasię prędictis, ut illa pro hujusmodi usu, & habitatione recipere, & ibidem dictum Monasterium cum omnibus necessariis officinis erigere valerent, ita tamen quod fructus, & redditus prędicti post obitum Rectoris ejusdem, dictę mensę remanerent, auctoritatę nostra licentiam concederet, prout in eisdem literis plenius continetur. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Philippę & Thomasię prędictarum, petitio continebat, licet ipsę triginta & unum loca in comperis hujusmodi emerint, & illa pro recompensa eidem Archiepiscopo facienda & assignanda deputaverint, quia tamen idem Gregorius Abbas, sicut Domino placuit, debitum naturę persolvit, nequiverunt prędictam Ecclesiam, & palatium, in quo pro erectione prefati Monasterii ex piis fidelium eleemosynis duo millia Florenorum, vel circa exposuerunt, pacifice possidere, ac prefatus Archiepiscopus, qui a principio favorabilis fuit, mortuo tunc existente Rectore dictę Ecclesię Sancti Silvestri, illam dilecto filio Benedicto Presbytero, Januen. Diœcesis, de cujus in pręmissis pręstando consensu nulla spes habetur, auctoritate ordinaria contulit, sibique providit etiam de eadem, eisque minime, ut antea facere consuevit, assistit, ita ut, causantibus mandatis & comminationibus, quę eis ex post fecit, necnon excommunicationis sententia, qua ipsas, licet exemptas, de facto innodari fecit, ejusdem Monasterii, in quo plures mulieres Januen. ingressę sunt, & ex optimatibus, ac primis ipsius Civitatis, alię plures ingredi affectant, erectio & constructio, hoste humani generis procurante, pene impedita existit, ac nuper contra ipsas super pręmissis in Romana Curia dilecto filio Guillelmo de Fondera electo Oloren. (3), locum unius ex Auditoribus Causarum Palatii Apostolici obtinenti, committi, & in ea ad nonnullos actus, citra tamen conclusionem, inter partes ipsas procedi, obtinuit. Quare pro parte Philippę, & Thomasię prędictarum, ac aliarum earundem Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam hujusmodi ad Nos advocare, eamque, & litem prędictas extinguere, necnon eas ab hujusmodi excommunicationis sententia, si illa forsitan ligatę existant, simpliciter, & ad cautelam absolvere, necnon omnes defectus, si qui forsan in pręmissis intervenerunt, supplere, ac alias eis & earum statui, & quieti super his paterna caritate consulere, ac etiam providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, statum causę hujusmodi pręsentibus pro expresso habentes, ac illam ad Nos harum serie, & ex certa scientia, advocantes, eamque, & litem hujusmodi penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, de qua in his, & aliis specialem in Domino
Mandatum. fiduciam obtinemus, per apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, vocatis Archiepiscopo, & Rectore prefatis, ac aliis, qui fuerint evocandi, Philippam, Thomasiam, & Sorores prędictas ab hujusmodi sententia, si ea forsitan innodatę existunt, absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde earum cuilibet pro modo culpę penitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, & nihilominus, si prefatus Archiepiscopus infra annum a die notificationis presentium computandum, omnes, & singulas expensas per Philippam, & Thomasiam, & Sorores prędictas tam pro reparatione, & fabrica dicti palatii, quam etiam ad ordinationem Monasterii hujusmodi, sive alias occasione pręmissorum factas, necnon omnes proventus, qui ex locis prędictis ad manus ipsius, vel ejus procuratoris pervenerunt, restituerit cum effectu, Philippam, & Thomasiam, & Sorores pręfatas ad restituendum, & assignandum ipsum palatium prefato Archiepiscopo per Censuram Ecclesiasticam, appellatione remota, compellas. Ita tamen quod Archiepiscopus memoratus ipsum palatium alicui alii pro loco Ecclesię, secularive personę nullatenus vendere, aut alienare, vel distrahere valeat quoquomodo, alioquin si idem Archiepiscopus expensas hujusmodi integraliter, & cum effectu infra tempus prędictum restituere distulerit, seu alias recusaverit, Palatium prędictum Philippę, Thomasię, & Sororibus prefatis, contradictione aliqua non obstante, pro construendo Monasterio antedicto, necnon earum usu, & habitatione perpetuis, auctoritate nostra tradas, pariter, & assignes, ac alias ad earundem priorum literarum omnimodam executionem, ac si illę tibi directę fuissent procedens, de pręmissis omnibus, & singulis, summarie, simpliciter, & de plano, ac sine figura judicii te informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, triginta & unum loca prędicta Archiepiscopo pro mensa prefata, & Ecclesiam cum capellis, libris, calicibus, & aliis ornamentis, necnon illi juncta domo, Rectoris ejus contradictione penitus non obstante, ac Palatium ante dictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Philippę, Thomasię, & Sororibus memoratis ex nunc tradere, & assignare, curam quoque Parochianorum dictę Ecclesię vicinioribus Ecclesiis parochialibus, prout tibi melius videbitur, applicare, illamque, & in dictas Ecclesias transferre, necnon fructus, redditus, & proventus Ecclesię hujusmodi prefatę mensę unire & applicare procures, ita quod, cedente, vel decedente Rectore dictę Ecclesię, sive fructus, & redditus hujusmodi alias quomodolibet dimittente, liceat tunc Archiepiscopo Januen. per se, vel alium, seu alios corporalem, vel quasi, possessionem eorundem fructuum, & reddituum auctoritate propria apprehendere, & pro mensa prefata perpetuo obtinere, alicujus super hoc licentia minime requisita, Philippam & Thomasiam, & Sorores prędictas Ecclesię, Domus, atque Palatii, juriumque, & pertinentiarum facias prędictorum pacifica possessione gaudere, eisque efficacis defensionis pręsidio assistens non permittas eas super pręmissis aliqualiter molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fue-

fuerit, auxilio brachii secularis. Preterea in premissis, & circa ea facias, ordines, & disponas, prout secundum Deum, pro ipsius Monasterii utilitate, ac Philippe, Thomasie, & Sororum predictarum pace pariter, & quiete videris expedire. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim si traditionem, assignationem, & unionem predictas per te vigore presentium fieri contigerit, ex tunc irritum decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo, Octavo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Januensi.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli. De hoc autem Monasterio consulendæ *Constitutiones LIII*, & *XCVII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Januensi*.

3. *Oleren.*) Vulgo *Oleron*, in *Gallia*.

F. Thomas de S. Dionysio fit Abbas Monasterii S. Michaelis de Zebegen. (1)

Anno 1452 Die 10 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Strigonien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

APostolice solicitudinis studium &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Thome de Sancto Dionysio, Ordinis Fratrum Predicatorum professoris, petitio continebat, quod olim Monasterio S. Michaelis Archangeli de Zebegen., Ordinis Sancti Benedicti, Quinque Ecclesien (5) Diecesis, per liberam cessionem regiminis, & administrationis illius per dilectum filium Vincentium ejusdem Monasterii monachum tunc illius Abbatem in manibus venerabilis Fratris nostri Dionysii Archiepiscopi Strigonien., cui prefatum Monasterium est Ordinario jure subjectum, extra Romanam Curiam sponte factam, & per eundem Archiepiscopum extra dictam Curiam ordinaria auctoritate admissam vacante venerabilis Frater Noster Raphael tunc electus Gezen. (6) verus ipsius monasterii patronus ex speciali Sedis Apostolice privilegio, cui non est hactenus in aliquo derogatum, eundem Thomam in Abbatem ipsius Monasterii prefato Archiepiscopo infra tempus legitimum presentavit, idemque Archiepiscopus ad presentationem eandem de persona dicti Thome prefato monasterio eadem auctoritate providit: Ipsumque illi prefecit in Abbatem, licet de facto, ac dictus Thomas presentationis, provisionis, & prefectionis earundem obtentu, regiminis, & administrationis dicti Monasterii corporalem possessionem, vel quasi, extitit assecutus, ac nulla super hoc a Sede Apostolica obtenta dispensatione ad illud se transtulit &c. insuper eidem Thome, si per te de persona sua dicto Monasterio vigore presentium provideri contigerit, ut a quocunque catholico Antistite, gratiam, & communionem prefate Sedis habente, munus benedictionis, si ei alias canonice impensus non sit, suscipere valeat, ipsique Antistiti, ut illud sibi impendere possit libere, & licite, eadem auctoritate concedas. Volumus autem, quod predictus Antistes, qui eidem Thome munus predictum impender, ab eo nostro, & Romane Ecclesie nomine fidelitatis debite solitum recipiat juramentum, juxta formam quam sub Bulla nostra mittimus interclusam, ac formam juramenti, quod ipse Thomas prestabit, Nobis de verbo ad verbum per ejus patentes literas, suo sigillo signatas, per proprium Nuncium quantocitius destinare procuret, quodque per hoc prefati ordinario juri Episcopi Strigonien., cui dictum Monasterium ordinario jure, ut premittitur, subesse dignoscitur, nullum in posterum prejudicium generetur. Datum (7) Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo, Quarto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Zebegen.*) In *Hungaria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVI fol.17.*
3. *Strigonien.*) Vulgo *Gran.*, in *Hungaria*.
4. *Studium &c.*) Ut in ejusdem tenoris Diplomatibus.
5. *Quinque Ecclesien.*) In *Hungaria*.
6. *Gezen.*) Fortassis *Giessen*, in *Germania*.
7. *Datum.*) In Archivo Ordinis asservantur duo alia Diplomata quibus *Nicolaus V* Abbates creavit

FRatrem Dominicum de Triscayno de Tarento Abbatem Monasterii S. Marie de Sabuzzano, Ordinis S. Basilii, Gallipolitane Dieceseos, in Regno Neapolitano. Constitutio sic incipit: *Solicitæ considerationis indagine &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Undecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XVI fol.89.*

Anno 1453 Die 22 Augusti.

XCIII.

FRatrem Michaelem de Ragusio Abbatem Monasterii S. Marie Mellsen., Ordinis S. Benedicti, Ragusin. Dieceseos, in ejusdem nominis Republica. Constitutio sic incipit: *Apostolicæ Sedis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio,* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLIV) *Undecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXVI fol.84.*

Anno 1454 Die 22 Martii.

XCIV.

Unie

Anno 1452 Die 16 Junii.

Unit quædam Beneficia Cœnobio S. Mariæ de Victoria. (1)

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Ceptensi, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ROmanus Pontifex fabricis Ecclesiarum, & ecclesiasticorum locorum, ut hujusmodi fabricę, presertim christianorum Regum Apostolicę Sedi devotissimorum occasione triumphorum per eos victoriosissime obtentorum, curis, & expensis honorifice, & mirifico opere ad divini Nominis laudem, construi incepte, fine debito terminari, & conservari valeant, libenter intendit, sueque solicitudinis partes impertitur efficaces. Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (3) Portugallię, & Algarbii Regis illustris, Nobis nuper exhibitę, petitionis series continebat, quod cum quondam clarę memorię Johannes (4) Portugallię, & Algarbii Rex, ipsius Regis Alfonsi progenitor, dum ageret in humanis, propter certam victoriam, tunc per eum cum Dei adjutorio contra suos inimicos obtentam, ac alias gerens ad Beatam Mariam Virginem singularem devotionis affectum, cupiensque terrena in cęlestia, ac transitoria in ęterna felici commercio commutare, ac de propria salute recogitans, de bonis sibi a Deo collatis unam Ecclesiam, seu domum ad divini cultus augmentum, in honorem, & reverentiam prefatę Beatę Marię fundari, construi, & ędificari facere promiserit, prefatus Johannes Rex,

Diplomatis causa.

volens promissum hujusmodi adimplere, quandam domum, seu Monasterium Fratrum Prędicatorum sub Regula, & Ordine Sancti Dominici, ac sub vocabulo Beatę Marię de Victoria cum Ecclesia, cemeterio, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis, pro usu, & habitatione Prioris, & Fratrum dicti Ordinis in territorio oppidi de Leiria, (5) Colimbriensis Dięcesis, in dominio suo temporali consistentis, honorifice, & magnifice, multumque sumptuose fundari, construi, & ędificari facere incepit, quę domus, seu Monasterium propter operia magnitudinem, & ędificiorum sumptuositatem nondum ad perfectionem deduci potuit, desideratque prefatus Rex Alfonsus ędificia hujusmodi continuari, & compleri, ipsamque domum, seu Monasterium, ac ejus ornamenta, necnon Fratres inibi divinis inherentes obsequiis in vestibus, ac aliis suis necessitatibus debite conservari, & sustentari, pro quibus quidem completione, conservatione, & sustentatione prefatum Monasterium, seu domus quampluribus noscitur indigere. Et, sicut eadem petitio subjungebat, si aliquę Parochiales Ecclesię, de jure patronatus ejusdem Regis existentes, Fabricę dictę domus, seu Monasterii, in quo cultus divinus devote observatur, ad illius, & Fratrum predictorum utilitatem, & necessitatem perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ędificia hujusmodi compleri, ipsumque Monasterium, seu domus debite conservari, ac Fratres in illo uberius sustentari, & cultus divinus per amplius augmentari valerent. Quare pro parte prefati Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus unam, duas, seu plures Parochiales Ecclesias de jure patronatus ejusdem Regis Alfonsi existentes, cujus, seu quarum fructus, redditus, & proventus, mille librarum Turonen. parvorum secundum ęstimationem communem valorem annuum non excedant, predictę fabricę, perpetuo uniri, annecti, & incorporari mandare pro ipsius Regis complacentia singulari, benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Ecclesias, locaque ecclesiastica, etiam in quibus presertim regularis viget observantia, construi, & conservari, cultumque hujusmodi nostris potissime temporibus, ubique adaugeri summis zelantes affectibus, de premissis tamen certam notitiam non habentes, ipsiusque Regis devotis in hac parte supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, de premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, te autoritate nostra informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, unam, vel duas, seu plures Parochiales Ecclesias de jurepatronatus ipsius Regis Alfonsi existentes, cujuscunque tanę seu annui valoris, fructus, redditus, proventus illius, vel illarum existant, dummodo mille

Mandatum.

librarum similium, secundum eandem ęstimationem, valorem annuum non excedant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, fabricę dictę Ecclesię, seu Monasterii pro ipsorum ędificiorum complemento, & conservatione, aliisque in eadem domo, seu Monasterio necessariis acquirendis, & supportandis, reservata tamen primitus per te super fructibus, redditibus, & proventibus, uniendę, seu singularum uniendarum Ecclesię, vel Ecclesiarum hujusmodi, pro singulis inibi instituendis, ac in divinis laudabiliter deservituris, perpetuis Vicariis portione congrua, de qua quilibet eorum congrue sustentari, Episcopalia jura solvere, ac alia ei ratione Ecclesię sibi commissę incumbentia onera valeat supportare, necnon jurepatronatus, seu presentandi personam, seu personas idoneam, vel idoneas, ad perpetuam, seu perpetuas Vicariam, seu Vicarias Ecclesię, vel Ecclesiarum, uniendę, seu uniendarum hujusmodi, quoties illam, vel illas pro tempore vacare contigerit, prefato Regi Alfonso, suisque successoribus Portugallię Regibus semper salvo, prefata auctoritate in perpetuum unias, annectas, & incorpores ita, quod, cedente, vel decedente, aut decedentibus Rectore, seu Rectoribus Ecclesię, vel Ecclesiarum, uniendę seu uniendarum hujusmodi, seu Ecclesiam dimittente, vel Ecclesias hujusmodi, simul, vel successive quomodolibet dimittentibus, liceat uni, vel duobus, seu tribus probo vel probis, viro, seu viris, per te ad nominationem prefati Alfonsi Regis, & successorum suorum, Regum Portugallię pro tempore existentium ad hoc deputando, seu deputandis corporalem Ecclesię, vel Ecclesiarum, juriumque, & pertinentiarum predictorum, per se, vel alium, seu alios possessionem propria auctoritate apprehendere, illiusque, vel illarum fructus, redditus, & proventus in fabricę, ac Domus, seu Monasterii hujusmodi, complementum, & conservationem, & ornamentorum provisionem, ac alias in Monasterii, seu Domus usus, & utilitates, Fratrumque sustentationem, perpetuo convertere, Dięcesani, seu Dięcesanorum loci, vel locorum, aut aliorum quorumcunque licentia super hoc minime re-

requisita. Contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii, seu Domus, & Ordinis prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, necnon processus habitos, & habendos per easdem, ad Ecclesiam, seu Ecclesias uniendam, vel uniendas hujusmodi, volumus non extendi: sed nullum eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis: proviso, quod Ecclesia, seu Ecclesiæ, unienda, vel uniendæ prædictæ, debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis nullatenus negligatur, sed illarum debite supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo, Sexto decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Pe. de Noxeto.

1. *Cœnobio S. Mariæ de Victoria.*) Juris est Provinciæ Portugalliæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 374 ex Autographo asservato in Cœnobio S. *Mariæ de Victoria*.
3. *Alfonsi.*) Cognomento *Africani*.
4. *Johannes.*) Hujus nominis *I* cognomento *Pater Patriæ*.

De rescindenda sententia ab Episcopo Portugalen. (1) in quosdam Fratres lata.

Anno 1452 Die 27 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Monasterii de Igrelvo per Priorem soliti gubernari, Portugalen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Justis, & humilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Didaci de Portu, Prioris domus, seu Monasterii Sancti Dominici Portugalen., Ordinis Fratrum Prædicatorum, Magistri in Theologia, ac Johannis de Laureto dicti Ordinis professi, in eadem Theologia Bacchalaurei, petitio continebat, quod alias Venerabilis Frater noster Gundisalvus Episcopus Portugalen., seu ejus Vicarii, odio potius, & rancore, quam a justitiæ zelo moti, prætendentes Didacum, & Johannem præfatos nonnullorum fuisse, & esse testamentorum executores, ac de gestis per eos circa testamentorum hujusmodi executionem Episcopo, seu ejus Vicariis præfatis rationem reddere debere, eosdem Didacum & Johannem ad certos prætensos tunc expressos terminos coram Episcopo, seu Vicariis hujusmodi, recipiendos, in quibus de gestis hujusmodi rationem reddere deberent, citari, procuravit. Verum quia de antiqua, & tanto tempore, cujus hujusmodi memoria in contrarium non existit, inconcusse observata consuetudine, executio testamentorum, & deinde rationes illorum, in Ecclesia, civitate, & Diœcesi Portugalen. ad Episcopum, & Vicarios, præfatos minime, sed ad carissimum in Christo filium nostrum Alfonsum, & quemlibet pro tempore Portugalliæ Regem pertinet, Didacus, & Johannes præfati scientes, se etiam ab omni jurisdictione, superioritate, & correctione Episcopi, & Vicariorum præfatorum fore exemptos, ac illorum, qui eos immutabiliter prosecuti fuerunt, prout adhuc prosequuntur, ipsosque capi, & carceribus mancipare, permoliti sunt, potentiam merito perhorrescentes, coram Episcopo, seu Vicariis ipsis minime comparuerunt, propter quod Episcopus, seu Vicarii præfati, contra Didacum, & Johannem præfatos ob non comparitionem hujusmodi sententiam excommunicationis promulgarunt, ipsosque excommunicatos fore publice denuntiari fecerunt, quanquam nulliter, & de facto, in non modicum Didaci, & Johannis prædictorum præjudicium, & gravamen, ac Ordinis, & Regis præfatorum libertatum detrimentum, & scandalum plurimorum. Quare pro parte eorundem Didaci, & Johannis, asserentium se coram Episcopo & Vicariis præfatis, eis manifeste comminantibus, & eos incarcerare volentibus, in judicio comparere, multum ipsis periculosum fore, nec Episcopum, seu Vicarios præfatos, contra eos, ab omni jurisdictione Episcopi exemptos, hujusmodi sententiam ferre potuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus statui eorum in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulorum Christi fidelium præsertim Sacræ religionis voto astrictorum pacem libenter confovemus, de præmissis tamen certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam vocatis Gundisalvo Episcopo, seu Vicariis præfatis, & aliis, qui fuerint evocandi, de præmissis, ac quod deinde rationes executorum testamentorum hujusmodi ad præfatum Episcopum non spectent, tibi legitime constiterit, omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, per Episcopum, ejusque Vicarios, contra Didacum & Johannem præfatos, tam conjunctim, quam divisim, præmissorum occasione, quomodolibet latas, ac processus desuper habitos, & quæcunque inde secuta, auctoritate nostra nulla fuisse, & esse, ac de facto processisse decernas, & declares, non obstantibus præmissis, necnon constitutionibus, & Or-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo, Quinto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Portugalen.*) In *Lusitania* Regno.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXVII fol.* 276.

Anno 1453 Die 4 Januarii.

Concordiam initam inter Monasterium (1) Sancti Silvestri de Pisis Januen., & Archiepiscopum Januensem confirmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XCVII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. ETsi ad procurandum universis Christi fidelibus pacis commoda solicite cogitemus, circa personas tamen fragilis sexus feminei, quę, spreto mortalis viri toro, Christo Jesu virginitatem suam, mundanis relegatis illecebris, devoverunt, tanto efficacius, & ferventius id efficere, & quę pro ipsarum tranquillitate judicio, vel concordia terminata sunt, ne in recidivę contentionis scrupulum relabantur, Apostolico munimine roborare, appetimus, quanto eędem personę pro earum imbecillitate majoribus auxiliis indigere noscuntur. Dudum siquidem pro parte bonę memorię Jacobi Archiepiscopi Januen., & dilectarum in Christo filiarum Philippę de Auria, & Thomasię de Gambacurtis, Monialium Monasterii Sancti Dominici Pisan. sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, Nobis exposito, quod idem Archiepiscopus ad laudem Divini Nominis, & ob singularem, quem ad ipsum Ordinem habebat devotionis affectum, Parochialem Ecclesiam Sancti Silvestri Januen., & Palatium sibi contiguum, ad ipsius Mensam Archiepiscopalem legitime spectans, ad hoc, quod ibidem unum Monasterium dicti Ordinis sub vocabulo Corporis Christi pro usu, & habitatione quarundam Monialium sub cura hujusmodi, ac regulari observantia vivere debentium, erigeretur, concedere proponebat, dummodo dictę Ecclesię fructus, & redditus post obitum Rectoris, tunc existentis, ejusdem Ecclesię dictę mensę perpetuo remanerent, ac Philippa, & Thomasia prędictę pro Palatio, & Ecclesia hujusmodi triginta & unum loca in compera Sancti Georgii Januen. descripta, ac per eas emenda, prefatę mensę in recompensam, prout ad id se offerebant, realiter assignarent. Nos tunc bonę memorię Gregorio Abbati S. Andreę de Sexto, Cistercien. Ordinis, Januen. Dięcesis, ejus proprio nomine non expresso, dedimus in mandatis, quod de premissis omnibus, & singulis se diligenter informaret, &, si ita esse, necnon concessionem ipsam, si fieret, in evidentem utilitatem dictę mensę cedere, & ad hoc dicti Rectoris assensum accedere reperiret, super quo ipsius Abbatis conscientiam oneravimus, postquam Philippa, & Thomasia prędictę ipsa loca eidem mensę assignavissent, Archiepiscopo, ut eis Ecclesiam, & Palatium, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, exceptis fructibus ipsis, concedere, ac Philippę, & Thomasię predictis illa pro hujusmodi usu, & habitatione recipere, & ibidem dictum Monasterium cum omnibus necessariis officinis erigere valerent, ita tamen, quod fructus, & redditus prędicti post obitum Rectoris ejusdem dictę mensę remanerent, auctoritate nostra licentiam concederet, primo per quasdam, & deinde pro parte Philippę, & Thomasię prędictarum exposito Nobis, quod licet ipsę triginta & unum loca in compera hujusmodi emissent, ac illa pro recompensa eidem Archiepiscopo facienda, & assignanda deputassent, quia tamen idem Gregorius Abbas morte pręventus fuerat, nequiverant prędictam Ecclesiam, & Palatium in quo pro erectione prętati Monasterii ex piis fidelium eleemosynis ipsę duo millia Florenorum vel circa exposuerant, pacifice possidere, ac prefatus Archiepiscopus, qui a principio eis favorabilis fuerat, mortuo Rectore dictę Ecclesię illam dilecto filio Benedicto de Leivi presbytero Januen. Dięcesis, de cujus in pręmissis prestando consensu nulla spes habebatur, auctoritate Apostolica contulerat, sibique providerat de eadem, ipsisque minime, ut antea, assistebat, itaut causantibus mandatis, & comminationibus, quę eis ex post fecerat, necnon excommunicationis sententia, qua ipsas, licet exemptas, innodaverat, ejusdem Monasterii, in quo plures mulieres ingredi affectabant, erectio, & ędificatio pene impeditę erant, ac etiam dictus Archiepiscopus super pręmissis in Romana Curia coram dilecto filio Guillelmo De Fondera Electo Oloren. causam contra ipsas committi, & in ea ad aliquos actus procedi, obtinuerat, Nos statum Causę prędictę tunc pro expresso habentes, ac Causam ipsam ad Nos ex certa scientia advocantes, & litem eandem penitus extinguentes, dilecto filio Juliano de Vernatia, Priori Monasterii Sancti Nicolai de Boscheto extra Muros Januen., per Priorem soliti gubernari, Ordinis Sancti Benedicti, ejus proprio nomine similiter non expresso, per alias nostras literas commisimus, & mandavimus, quod, vocatis, Archiepiscopo, & Rectore prefatis, ac aliis, qui fuerint evocandi, Philippam, Thomasiam, & alias Sorores prędictas ab hujusmodi sententia, si ea forsitan innodatę essent, absolveret in forma Ecclesię consueta, & nihilominus, si prefatus Archiepiscopus infra annum a die notificationis posteriorum literarum prędictarum computandum, omnes, & singulas expensas per Philippam, & Thomasiam & Sorores prędictas, tam pro reparatione, & fabrica dicti Palatii, quam etiam ad ordinationem Monasterii hujusmodi, sive alias, occasione premissorum, factas, necnon omnes proventus, qui ex locis prędictis ad manus ipsius, vel ejus procuratoris pervenerant, restitueret cum effectu, Philippam, & Thomasiam, & Sorores prędictas ad restituendum, & assignandum ipsum Palatium prefato Archiepiscopo per censuram Ecclesiasticam, appellatione remota, compelleret; ita tamen, quod Archiepiscopus memoratus ipsum Palatium alicui pro loco Ecclesię secularium personę vendere, aut alienare, vel distrahere non valeret quoquomodo. Alloquin, si idem Archiepiscopus expensas hujusmodi inte-

Diplomatis causa

integraliter, & eum effectu infra tempus prędictum restituere differret, seu alias recusaret, Palatium prędictum Philippę & Thomasię, & Sororibus pręfatis, contradictione aliqua non obstante, pro constituendo Monasterio antedicto, necnon earum usu, & habitatione perpetuis, auctoritate nostra traderet pariter, & assignaret, ac alias ad earundem priorum literarum omnimodam executionem, ac si illę sibi directę fuissent, procedens, de premissis omnibus & singulis summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii se informaret, &, si per informationem eandem ita esse reperiret, triginta & unum loca prędicta pro mensa pręfata, & Ecclesiam cum capellis, libris, calicibus, & aliis ornamentis, necnon illi juncta domo, Rectoris ejus contradictione non obstante, & Palatium antedictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Philippę, & Thomasię, & Sororibus prędictis, ex tunc tradere, & assignare, curam quoque Parochianorum dictę Ecclesię vicinioribus Parochialibus Ecclesiis prout ei melius videretur, applicare, illamque in dictas Ecclesias transferre, necnon fructus, redditus & proventus hujusmodi prętatę mensę unire, & applicare curaret, ac in prȩmissis, & aliis tunc expressis, ac circa ea faceret, ordinaret, atque disponeret, prout secundum Deum, & pro ipsius Monasterii erectione, ac Philippę, Thomasię, & Sororum prędictarum pace, & quiete sibi videretur expedire, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis pro parte Philippę, Thomasię, & Sororum prędictarum petitio continebat, post aliqualem controversiam, ac mutuos tractatus inter ipsas, ac Archiepiscopum pręfatos, & coram dicto Priore habitos, de communi partium consensu Prior, & executor pręfatus dictum Palatium cum juribus, & pertinentiis suis pro construendo dicto Monasterio, ac ipsarum Sororum usu, & habitatione perpetuis pro triginta & uno locis in compera hujusmodi per prędictas Sorores pręfato Archiepiscopo assignandis, perpetuo remanere debere, pronuntiaverit, decreverit, & declaraverit, ipsumque Palatium eisdem Sororibus, loca vero prędicta quę usque ad decennium pro evictione dicti Palatii voluit obligata manere, cum omnibus juribus,& pertinentiis suis Archiepiscopo pręfatis pro sua Mensa tradiderit,& assignaverit,& quod dicta Ecclesia Sancti Silvestri in suo statu quoad omnia alia remanente in ea Sorores prędictę crates, & fenestras ferratas fabricari facere, illiusque, necnon ornamentorum, librorum, & paramentorum usum, & commoditatem habere sub certis modo, & forma tunc expressis, libere, & licite possent, voluerit, atque mandaverit, ac nonnulla alia pro ipsarum partium pace, & tanquillitate, utilia, & honesta fecerit, & ordinaverit, quę per ipsas partes ratificata, & approbata fuerunt, prout in quodam publico Instrumento, cujus tenorem prȩsentibus haberi volumus pro expresso, plenius continetur, pro parte dictarum Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut declarationem, traditionem, assignationemque prędictas, ac omnia alia per ipsum executorem facta, gesta, & ordinata, ac per ipsas partes ratificata & approbata in dicto Instrumento contenta, & inde secuta, auctoritate Apostolica ex certa scientia approbare, & confirmare, omnesque defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, declarationem, traditionem, assignationem, voluntatem, mandatum, & ordinationem ejusdem Prioris, ac omnia alia per ipsum facta, gesta, & ordinata, ac per ipsas partes emologata, ratificata, & approbata, in dicto Instrumento contenta, & prout illa contingunt, inde secuta, auctoritate Apostolica ratificamus, & approbamus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, atque illis prȩsertim, quibus cavetur, quod super similibus causis conditiones fiant ad partes onerando conscientias eorum quibus fit commissio, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę ratificationis, approbationis, & suppletionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo (3), pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Confirmatio.

1. *Monasterium*. Vide Constitutiones *LIII*, & *XCI*.

2. *Archivo*.) In quo duplex exemplar: authenticum unum ex Autographo *Januensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro XXIII fol.* 18.

3. *Quinquagesimo Secundo*.) Stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCLIII*.

De F. Martino in studiis alendo a Conventu S. Crucis Tragurien. ex his quæ vel ipse Martinus, vel illius mater eidem Conventui contulerunt (1).

Anno 1453 Die 11 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVIII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Sibenicen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Humilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Martini Magistri Marci Ciroyci de Sibenico (4) Provincię Dalmatię, Ordinis Prędicatorum professoris, petitio continebat, quod nuper dilectus filius Dominicus Johannis de Florentia (5) Prior Provincialis Provincię Romanę, ac ejusdem Ordinis Generalis Vicarius (6), in Theologia Magister, ex certis tunc expressis causis, pręfato Martino usumfructum redditus, & bonorum tam mobilium, quam immobilium quę ipse Martinus Conventui, seu Domui Sanctę Crucis Tragurien. (7) dicti Ordinis de Insula Bua (8) nuncupato, libere reliquit, a prędicto Conventu exigere, recipere, & pro sustentatione ejus in studio, & aliis necessitatibus habere, & in suos usus hujusmodi licite convertere posset, gratiose concessit, prȩcipiens Prȩsidenti dicti Conventus in vir-

Diplomatis causa.

virtute Sanctę obedientię, ut relicta hujusmodi bona eidem Fratri Martino omni exceptione remota redderent, restituerent, & assignarent primo, & deinde eis sub excommunicationis pęna mandavit, ut, etiam pecuniarum summam, si quę post suam concessionem hujusmodi, & priorem inhibitionem per ipsum illis desuper factas a matre ejusdem Fratris Martini percepissent forte, & habuissent, illam eidem Martino omni dilatione, & exceptione postpositis, restituere deberent, prout in ipsius Prioris Provincialis desuper confectis patentibus literis plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prętati Conventus de usufructu, & pecunia hujusmodi ipsi Martino respondere hactenus non curaverint, nec curent, in magnum ipsius Martini, qui, ut asserit, literarum studio insistere cupit,
Mandatum. prejudicium, atque damnum, pro parte dicti Martini nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi quandiu literarum studio institerit, de usufructu redditus, & bonorum hujusmodi respondere, dictamque pecuniarum summam per eosdem Conventum sibi assignari, mandare, atque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam vocatis Pręsidente, & Conventu prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, de relictis bonis, pręcepto, & mandato, & literis Vicarii hujusmodi tibi legitime constiterit, facias ipsi Martino quan-
Nota. diu literarum studio institerit, & non alias, de usufructu hujusmodi integre responderi, ac etiam dictę pecunię summam sibi, ut pręfertur, studio insistenti assignari. Contradictores per Censuram Ecclesiasticam &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, illis pręsertim quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a Sede Apostolica deputati extra Civitatem vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, seu alii, vel aliis vices suas committere pręsumant, dummodo aliquis ultra duas dietas auctoritate pręsentium non trahatur, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac statutis, & Consuetudinibus Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis contrariis quibuscunque. Aut si Pręsidenti, & Conventui prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo (9), Tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Contulerunt*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XVII fol.* 106.

3. *Sibenicen.*) Vulgo *Sebenico*, in *Illyrico*.

4. *Martini Magistri Marci Ciroyci de Sibenico*.) Id est *Martini oriundi de Sibenico, qui patrem habuit Magistrum Marcum Cirovcum*.

5. *Dominicus Johannis de Florentia*.) *Vir ingenio, pietate atque prudentia conspicuus, omni literarum genere praditus, orator, poeta, theologus &c.* Verba sunt *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLXXXIII pag.* 864.

6. *Generalis Vicarius*.) Per menses *XVIII* munus Vicarii Generalis obiisse *Dominicum*, docet *Echard* mox laudatus.

7. *Tragurien.*) Vulgo *Trau*, in *Illyrico*.

8. *Bua*.) Seu *Bubua*, vulgo *Bua*, Slave *Cibove*. Insula est *Illyrici*.

9. *Quinquagesimo Secundo*.) Stylo Bullarum, ętę vero communis *MCCCCLIII*.

Anno 1453 Die 28 Martii.

Fratres reformatos commendat.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 11.

XCIX. Dilectis filiis Vicario, & Capitulo Generalibus Ordinis Prędicatorum.

NICOLAUS PP. V.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum Fratres (1) vestri Ordinis, qui in regulari observantia Altissimo Domino famulantur, propter Religionis augmentum quod ex eorum operibus sequitur, & propter utilitatem, quas verbo & exemplo ferunt in populo Christiano, gerimus singularem Curatus (2) affectionem, volumus, & tenore pręsentium mandamus vobis, ut non permittatis eos per aliquos injuste molestari, aut circa eorum vitam, & regimen aliquid immutari, sed sinatis ipsos juxta formam prius observatam sub suis Vicariis, sub obedientia tamen vestri Ordinis Magistri, omnemque favorem eis, quantum in vobis est, impendatis, itaut possint in dies proficere in melius, cum videatis ex eorum multiplicatione honorem magnum accedere Ordini vestro, & revelari (3) multa incommoda, & damna Ordinis vestri, ex eorum propagatione. Super iis autem dilectus filius Vincentius de Finario Generalis Vicarius citra Alpes Fratrum Regularis observantię, qui de Religione, & prudentia multum commendatur, loquetur latius cum devotione nostra (4), cui velitis fidem prębere. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Martii (5) Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Cum Fratres*.) *Cum ad Fratres*,

2. *Curatus*.) *Caritatis*.

3. *Revelari*.) *Relevari*,

4. *Nostra*.) *Vestra*.

5. *Martii*.) Addendum *MCCCCLIII*,

F. Ro-

F. Rolandus de Cosie (1) Inquisitor Regni Franciæ constituitur. Anno 1453 Die 10 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

C.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Rolando de Cosie Ordinis Fratrum Pȩdicatorum Professori in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

COnsiderantes tuȩ circumspectionis industriam in multis & arduis sȩpius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea quȩ gravis sunt ponderis tibi fiducialiter committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosȩ solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum in Regno Franciȩ vigentium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hȩreticȩ pravitatis auctoritate Sedis Apostolicȩ deputatus existis, in Regno prȩdicto cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus Inquisitoribus dictȩ pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis hȩresum Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes contra prȩdictȩ hȩreticȩ pravitatis Credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de hȩresi, aut erroribus prȩdictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi quȩ de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prȩdictȩ quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam & liberam auctoritate Apostolica tenore prȩsentium concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac Jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum in aliquo derogare. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo (3), Quarto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo.

F. Rolandum laudibus ornat.

Inquisitor constituitur.

1. *Rolandus de Cosie*.) Seu *Le Cozic*, ut vocatur apud Echard *Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLIV pag.* 812.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Quinquagesimo*.) Legendum *LIII* cum Pontificatus Annus Septimus ascribatur. Vel dicendum quod erravit Amanuensis in ipso Pontificatus Anno, & scribendum: *Pontificatus nostri Anno Quarto*, Christi *MCCCCL*.

Salernitan. (1) Monasterii S. Mariæ Magdalenæ Moniales Regulam S. Benedicti servent, licet Ordinis nostri vestes induerint. Anno 1453 Die 11 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Galerio Marchisio Canonico Salernitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VOtis humilibus sexus fȩminei personarum, quȩ mundania spretis illecebris in illius, qui speciosus est forma prȩ filiis hominum, beneplacito delectantur, libenter annuimus, ut nostris gratiosis, ac justis favoribus, sublato quocunque conscientiȩ scrupulo, gloriam cum majori tranquillitate consequi mereantur perpetuȩ claritatis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Conventus Monialium, & Sororum Monasterii S. Mariȩ Magdalenȩ Salernitan., petitio continebat, quod cum olim dictum Monasterium, quod Archiepiscopo Salernitan. ordinario jure subjectum fore dignoscitur, & tunc laxioris vitȩ existebat, Monialibus destitutum foret, & careret, nonnullȩ Moniales diversorum Monasteriorum aliorum etiam Salernitan. sub regulari habitu vivere cupientes, cooperantibus Fratribus Ordinis Fratrum Prȩdicatorum de observantia, tunc in Civitate Salernitan. commorantibus, de licentia, & beneplacito Archiepiscopi Salernitan. qui tunc erat, ad dictum Monasterium S. Mariȩ Magdalenȩ se transtulerunt, Altissimo devote famulando, quarum devotionis exemplum quamplures nobiles dictȩ Civitatis puellȩ imitantes, spretis nuptiis, & carnalibus desideriis, etiam Christo Sponso virginitatem voventes, monasterium ipsum ingressȩ professionem per illius Moniales emitti solitam inibi emiserunt regularem, etiam illius habitum cum Mantello nigro, tunica, & Scapulari albis sub certis cȩremoniis deferendo, in ipso quoque Monasterio B. Mariȩ Magdalenȩ officium Divinum ac horȩ Canonicȩ ad usum, & secundum consuetudinem majoris Ecclesiȩ Salernitan. dicuntur, & recitantur. Et licet dictȩ Moniales Ordinem S. Benedicti profiteantur, ac secundum illius regulam vivant, dubitant tamen, an Monasterium ipsum ejusdem S. Benedicti, vel alterius, SS. Bernardi videlicet Cistercien., seu Dominici Prȩdicatorum, vel Francisci Minorum Ordinum existat, & super hoc certam notitiam tam per scripturas Monasterii ejusdem, quam personas antiquiores illarum partium, seu quemvis alium modum habere nequeunt, sed inveniuntur aliqua Instrumenta publica, quibus habetur, quod Religiosȩ ipsius Monasterii Sorores Beatȩ Mariȩ Magdalenȩ nuncupabantur. Quare pro parte Conventus Monialium, & Sororum prȩdictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis, ad omnem circa prȩmissa tollendum scrupulum, pro earum securitate conscientiarum super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de prȩmissis certam notitiam non habentes, hu-

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum.

hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, prędictis receptis, & in dicto Monasterio recipiendis pro tempore pręsentibus, & futuris Monialibus, & Sororibus quod ipsę perpetuis futuris temporibus sub regula, & professione dicti S. Benedicti degere, ac cum regulari habitu videlicet Mantello nigro, tunica, & Scapulari albis, ac cęremoniis, qui, & quę in ipso Monasterio de pręsenti observantur perseverare, & remanere sub jurisdictione, & subjectione dicti Episcopi Salernitan. pro tempore existentis prout hactenus fuerunt, libere, & licite possint, & valeant, auctoritate nostra concedas pariter, & indulgeas, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Quinto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Salernitan.*) In Regno *Neapolitano*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXVII fol.* 18.

Anno 1453 Die 16 Junii.

F. Nicolaus de Aymo (1) Ducissæ Calabriæ Sacelli præfectus, variis privilegiis ornatur.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CII. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao de Aymo Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Religionis zelus &c. Hinc est quod Nos te, cui dudum felicis recordationis Eugenius PP. IIII Prędecessor noster, ut clarę memorię Marię de Baucia Reginę, & dilecti filii nobilis Viri Johannis Antonii de Ursinis Principis Tarentin. ejusdem Marię nati, dum viveret, existens, & ipsis ac eorum cuilibet cum uno Fratre tui Ordinis Fratrum Prędicatorum tam extra, quam intra Conventum Missam, & alia divina officia libere ac licite celebrare, & in spiritualibus operibus eis deservire valeres, tui superiorum licentia minime petita, per suas concessit primo, & deinde Nos, qui dicto Prędecessore, sicut Domino placuit, sublato de medio, divina favente clementia ad apicem Summi Apostolatus assumpti fuimus, quique postmodum literas Capellanatus hujusmodi, ac quascunque alias Fratribus dicti Ordinis Apostolica vel alia quavis auctoritate concessas, certis rationabilibus suadentibus causis, revocavimus, cassavimus, & annullavimus, ac voluimus, quod nullus prędicti Ordinis professor quarumcunque literarum Apostolicarum, etiam facultatis, vel licentię Sedis Apostolicę vigore, absque ejusdem Generalis Ordinis licentia extra suum Conventum moram facere, sive ipsis literis concessis, vel in posterum concedendis, uti posset, sub excommunicationis, ac aliis censuris, sententiis, & pęnis, quas contrarium facientes incurrere voluimus ipso facto, tibi per alias nostras literas concessimus pariter, & indulsimus, ut non obstantibus literis antedictis quoad viveres Capellanus hujusmodi Principis esse, illique in missis, & aliis divinis officiis ministrare libere, ac licite valeres, pręmissorum meritorum tuorum intuitu gratiosis favoribus prosequi volentes, tuis, & asserentis, Nos sibi nuper per quasdam nostras literas in forma Brevis duos Fratres ejusdem Ordinis de quibus sibi videretur in Capellanos, & ad sua servitia retinendi, ac eisdem Fratribus ad hujusmodi servitia standi, & commorandi facultatem concessisse, dilectę in Christo filię nobilis mulieris Isabellę de Aragonia de Claromonte Ducissę Calabrię Nobis super hoc humiliter supplicantis, in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod pręfatę Ducissę, quoad vixeris, Capellanus esse, & tecum unum Socium, professorem dicti Ordinis, quem ad hoc duxeris eligendum, habere, tuque, & pręfatus Socius, alter videlicet alterum, seu quemcunque alium secularem, vel prędicti, aut cujuscunque alterius Ordinis regularem Presbyterum, qui tuis, & illius confessionibus diligenter auditis pro commissis in reservatis semel tantum, non reservatis vero Sedi Apostolicę casibus quoties fuerit opportunum, debitam tibi, & illi, absolutionem impendat, & injungat pęnitentiam salutarem, eligere, tuque de quibuscunque mobilibus bonis per te ex tui industria, non tamen de fructibus beneficiorum ecclesiasticorum per te pro tempore obtentorum, acquisitis, quęcunque, quotcunque, & qualiacunque, ac cujusvis valoris dicta bona sint, dum tamen in utilitatem & commodum prędicti Ordinis, ac Conventus, seu domorum, & locorum ejusdem pro tuę voluntatis libito tam in vita, quam in morte donare, & disponere, necnon omnium & singulorum familiarium ac curialium pręfatę Ducissę eorum peccata confiteri volentium confessiones audire, illisque diligenter auditis pro commissis debitam absolutionem impendere, & injungere pęnitentiam salutarem, necnon omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, & indultis tibi per Nos, & dictum Predecessorem nostrum cum dictorum Reginę & Principis Capellanus esses, concessis uti, & gaudere, libere & licite possis, & valeas, ac supradictis revocatoriis literis, quibus quoad pręmissa harum serie expresse derogamus, illis alias in suo robore permansuris, necnon constitutionibus Apostolicis, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica &c. Nulli ergo &c. nostrę derogationis, concessionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Sexto decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Privilegia.

1. *Nicolaus de Aymo.*) De quo sæpius dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol.* 188.

Fir-

Firmat transactionem inter FF. Prædicatores, & Rectorem quendam Majoricenses (1).

Anno 1453 Die 21 Julii:

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

CIII.

Diplomatis causa.

PAstoralis officii &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, Vicariorum, & Fratrum S. Dominici Majoricen., & S. Trinitatis de Miramari, domorum Ordinum Fratrum Prędicatorum, ac Jacobi Sabet, Rectoris Parochialis Ecclesię de Muro, Majoricen. Diœcesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod orta dudum inter ipsos Priorem, Vicarios, & Fratres ex una, & Jacobum Rectorem, partibus, ex altera, super quadam annua pensione centum & quadraginta librarum monetę illarum partium, quam Prior, Vicarii, & Fratres eidem super fructibus, redditibus, & proventibus prędictę Ecclesię annis singulis in certis tunc expressis locis, & terminis, ratione ejusdem domus de Miramari, quę de jurepatronatus carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (4) Aragonum Regis Illustris existit, auctoritate Apostolica assignatam, ac eundem Jacobum illam eis solvere debere, seque in possessionem, vel quasi juris prȩsentandi dictam provisionem fuisse, ac dictum Jacobum Rectorem ipsos possessione hujusmodi contra justitiam spoliasse, necnon ad eos juspatronatus ejusdem Ecclesię pertinere, Jacobus vero Rector prędictus, se ad solutionem prȩfatę pensionis non teneri, atque contra eum factos processus super prȩmissis fuisse, & esse nullos, asserebant, materia quęstionis, & causa, hujusmodi pluribus annis jam decursis tam in Romana Curia, quam extra, coram diversis judicibus, seu Auditoribus, ex diversis etiam appellationis commissionibus ventilata, latisque contra dictum Jacobum Rectorem per diversos Judices, etiam auctoritate Apostolica delegatos, extra dictam Curiam diversis definitivis sententiis, quarum aliquę in rem dicuntur transisse judicatam, necnon in Jacobum Rectorem pro eo, quod dictis sententiis non paruerat, in vim literarum, & processuum executorialium super dictis sententiis habitorum, & in Priorem, Vicarios, & Fratres prędictos, qui juxta monitorium, & mandatum eis per dilectum filium Magistrum Petrum Martini de Caversrubeis, Capellanum nostrum, & causarum Palatii Apostolici Auditorem, cui causam prędictam, & quarundam appellationem sententiarum ad ipsius Jacobi instantiam audiendas, commiseramus, & fine debito terminandas, certa tunc expressa acta, & jura ad causam hujusmodi facientia, eidem Jacobo Rectori, seu dicto Auditori non restituerant, seu assignaverant, nonnullis excommunicationum sententiis promulgatis, & in causa ipsa super prȩmissis, aut aliquibus eorum per prȩfatum Auditorem ad nonnullos actus, citra tamen conclusionem, inter dictas partes processo, ac lite sic coram eodem Auditore indecisa pendente, tandem dilectus filius Guillermus Portes, dicti Ordinis professor, Syndicus Prioris, & Fratrum S. Dominici prędictorum, ac ipse Jacobus lites, & dissensiones hujusmodi succidere, ac laboribus, & expensis exinde provenientibus parcere, cupientes, postquam dilectus filius noster Antonius tituli S. Grisogoni Presbyter Cardinalis quandam desuper arbitralem sententiam promulgaverat, super litibus, & controversiis antedictis hanc inter se concordiam inierunt, videlicet quod dictus Rector, & successores, qui interim in eadem Ecclesia erunt, tenerentur, & solverent cum effectu de fructibus dictę Ecclesię eisdem Priori & Fratribus, qui etiam interim in dicta domo de Miramari essent, mille & ducentas libras dictę monetę infra spatium duodecim annorum, ita quod darent centum libras quolibet anno, & si in aliquo dictorum annorum essent dicti fructus adeo steriles, quod non sufficerent pro sustentatione Rectoris, & onerum sibi, & dictę Ecclesię incumbentium, ac solutione prędictarum centum librarum, quod solutio illo anno facienda transferretur ad alium primum annum, in quo dicti fructus abundarent ad prȩmissa, & sic toties usque dum totalis solutio compleretur, etiamsi transferretur dictus terminus duodecim annorum ad tredecim, vel plures annos, nec aliquo anno teneretur dictus Rector solvere ultra centum de dictis libris, & quod prima solutio inciperet fieri in festo Resurrectionis Dominicę venturo anno a nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, in eodem festo singulis aliis sequentibus annis, quodque dictę pecunię conferrentur primo in solutionem expensarum per ipsos Priores, Vicarios, & Fratres in prosecutionem dictarum causarum legitime factarum, & redemptionem censualium, & pignorum earundem domorum quę ob necessitatem supportationis onerum dictarum causarum, & sic ob dictam causam juste alienata reperientur, quibus solutis, & redemptis, de residuo dictarum librarum emantur tot censualia, ad quot dictum residuum sufficeret, & dicta emenda censualia sint & approprientur perpetuo dictę domui de Miramari pro sustentatione Prioris & Fratrum in ipsa Ecclesia continuo in divinis deservientium, quodque etiam si prędictum Rectorem, aut aliquem ejus successorem super dicta pensione per aliquem in antea in litem trahi, aut alias molestari contingeret, Priores, Vicarii, Conventus, & Fratres domorum prędictarum, qui essent pro tempore, postquam idem Rector litem, seu molestiam hujusmodi, ... suis sumptibus, & de bonis utriusque domorum relevare deberent, & interim, lite, & molestia hujusmodi durantibus, ad prȩstationem centum librarum hujusmodi idem Rector arctari non posset, quinimmo a prȩmissis, & aliis, in quibus eum forsitan propterea condemnari, seu quovis modo directe, vel indirecte detrimentum pati contingeret, illum ipsi Fratres indemnem conservare, ac de bonis domorum prędictarum hujusmodi damna ipsi Rectori, aut ejus successoribus, ac per eos indebite solutas libras resarcire tenerentur, ipseque Jacobus, & ejus successores hujusmodi ad aliquam aliam solutionem Priori, Vicariis & Fratribus prȩfatis ultra prȩmissas mille ducentas libras in posterum faciendam tam ratione prȩteriti, quam prȩsentis, & futuri temporis, nullatenus teneantur: sed dicta Ecclesia & illius fructus, ac modernus, & qui pro tempore erunt illius Rectores, solutis prędictis mille ducentis libris ab omni solutione dictę, aut cujusvis alterius pensionis,

con

occasione premissorum Priori, Vicariis, & Fratribus prędictis presentibus & futuris, seu eorum domibus, aut cuivis alteri facienda ex nunc in antea perpetuo liberi, & immunes existant, ipsaque pensio omnino cessaret & penitus expiraret, nullaque ex nunc in antea Prioribus, Vicariis, & Fratribus, seu domibus antedictis, seu cuivis alteri actio petendi pensionem eandem, ac etiam super patronatu prędicto ad ejusdem Ecclesię dispositionem, & ordinationem illi, ad quem alias de jure pertineret, intacta perpetuo remaneret. Voluerunt pręterea partes ipsę, quod super cognitione sterilitatis, fructuum, reddituum, & proventuum prędictorum, necnon taxatione expensarum per ipsos Fratres factarum, & redemptione censualium, & bonorum alienatorum hujusmodi staretur judicio & arbitrio dilecti filii Nicolai de Montalio Canonici Majoricen.,&,ipso absente,personę Rectoris Parochialis Ecclesię S. Eulalię Majoricen. pro tempore existentis, per se ipsum judicantis, & ab eorum pronunciatione seu declaratione appellari non posset, ac interponenda forsitan contra voluntatem hujusmodi appellatio nulla, & invalida censeretur, prout in diversis, super ipsarum arbitralis sententię & concordię capitulis confectis Instrumentis, seu literis publicis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, Vicariorum, Fratrum, atque prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut lites hujusmodi nostro ministerio debitum finem accipiant, ipsique semotis discordiis tranquille vivere, & Altissimo vota sua quietius reddere possint, causas hujusmodi ad Nos advocare, ac illas, & lites hujusmodi penitus extinguere, necnon pręfatę concordię & capitulis in ea contentis robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui pacem, & quietem appetimus singulorum, de consensu partium, concordię & capitulorum de verbo ad verbum tenores, ac causę hujusmodi statum, pręsentibus pro expressis habentes, ipsamque causam ad Nos harum serie advocantes, & illas, ac lites hujusmodi penitus extinguentes, necnon Priorem, Vicarios, Fratres, & Jacobum Rectorem prędictos, ac eorum quemlibet ab omnibus & singulis excommunicationis, suspensionis &c. & absolutum fore censentes, Concordiam & Capitula prędicta, ac prout illa contingunt, & rationabiliter processerunt, omnia & singula in illis contenta & inde secuta rata habentes & grata, ea auctoritate Apostolica, & ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac perpetuo, & pleno firmitatis robore subsistere, necnon per partes ipsas, & singulares personas ex eis, ac perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari, & ad observantiam hujusmodi coei, ac compelli debere, ac posse, ac per solutionem dictarum mille & ducentarum librarum Ecclesiam, necnon Jacobum, & successores prędictos tam pręteriti, quam futuri temporis ratione prędictę, seu cujuslibet alterius pensionis, ac etiam ab omnibus dominio, superioritate, potestate, & patronatu domorum, illarumque Priorum, Vicariorum, & Fratrum prędictorum, seu quorumvis aliorum superiorum dicti Ordinis penitus,& omnino liberos, & exemptos existere, ac ipsis domibus, Priori,Vicariis,& Fratribus in nullo subjacere, decernimus per pręsentes. Supplemus quoque de simili consensu omnes & singulos defectus &c. & consensus omnium superiorum de dictorum Ordine ac aliorum, quorum interest &c. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę advocationis, extinctionis, absolutionis, ratihabitionis, approbationis, confirmationis exemptionis, suppletionis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Duodecimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Confirmatio.

1. *Majoricen.*) In ejusdem nominis Insula maris Mediterranei.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXVIII fol.* 34.

3. *Officii &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V*, cognomento *Sapientis*.

Anno 1453 Die 21 Julii.

Conservatores creat qui Constitutionem præcedentem servandam curent.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

CIV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono, & Sacristę Ecclesię Majoricen., ac Officiali Majoricen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie nostrę emanarunt literę tenoris subsequentis. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Pastoralis officii cura, quam disponente Domino licet immeriti &c. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, Vicariorum, & Fratrum S. Dominici Majoricen., & S. Trinitatis de Miramari domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Jacobi Sabet Rectoris Parochialis Ecclesię de Muro Majoricen. Dięcesis &c.(2). Cupientes, ut concordia, & contenta prędicta per utramque dictarum partium, & alios, ad quos spectat, inviolabiliter observentur, ac volentes eorundem Prioris, Vicariorum, Fratrum, & Rectoris, asserentium se, illorumque Factores, & procuratores excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis per dictum Petrum, seu alios judices forsan innodatos fore, statui, in pręmissis, opportune providere, ipsorum Prioris, Vicariorum, Fratrum, & Rectoris in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum Priorem, Vicarios, Fratres, & Jacobum pręfatos & quosvis alios eorum procuratores, seu actores, si hoc humiliter petierint, a prędictis, & quibusvis aliis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, quibus pręmissorum occasione quomodolibet innodati existunt, auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvatis in forma ecclesię consueta, injunctis inde pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, ac cum illis ex eis, qui ecclesiastici fuerint, super irregularitate, si quam hujusmodi sententiis, vel earum aliqua ligati, Missas, & alia divina officia non tamen in con-

Digitized by Google

contemptum clavium, celebrando, aut immiscendo se illis, contraxerint, dispensare, omnemque ab eis inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam per ipsos premissorum occasione contractam abolere, & nihilominus per vos, vel alium, seu alios eisdem Priori, Vicariis, Fratribus, & Rectori in premissis efficacis defensionis auxilio assistentes, quoties, & quandocunque pro parte ipsorum, seu alicujus eorum, desuper fueritis requisiti, literas nostras hujusmodi solemniter publicantes, concordiam, & contenta predicta per partes ipsas, & alios, ad quos spectat, seu spectabit, perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari facere, auctoritate Apostolica curetis, non permittentes eos, seu ipsorum aliquem contra concordata hujusmodi aliquatenus molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, illis presertim quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Dięcesim &c., seu ne Judices, & Conservatores &c. quam aliis quibuscunque constitutionibus a Predecessoribus nostris Romanis Pontificibus tam de Judicibus delegatis, ac Conservatoribus &c. quam aliis &c. quibuscunque. Aut si Priori, & Fratribus, Vicariis, & Rectori prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, &c. Ceterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit canonico impedimento prepeditus, quodque a dato presentium sit vobis, & unicuique vestrum in premissis omnibus, & eorum singulis ceptis, & non ceptis, presentibus, & futuris perpetuata potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possit in premissis omnibus ceptis, & non ceptis presentibus, & futuris, & pro predictis procedere, ac si predicta omnia & singula coram vobis, cepta fuissent, & jurisdictio vestra & cujuslibet vestrum in predictis omnibus, & singulis per citationem, vel alium modum perpetuata legitimum extitisset, constitutione predicta super Conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante, presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Duodecimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCII folio* 219.

2. *Diœcesi &c.*) Ut in praecedenti Diplomate ad finem usque.

F. Dominicus de Neapoli (1) fit Generalis Vicarius Ravellensis (2) Diœceseos.

Anno 1453 Die 6 Octobris.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

CV.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico de Neapoli Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, & in Theologia Baccalario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus &c.(4). exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod alias venerabilis Frater noster Laurentius (5) Episcopus Ravellen., attente considerans propter imminentem sibi senectutem, & corporales ęgritudines, viribus corporeis, adeo in dies destitui, quod Ecclesiam Ravellen., cui preest, commode, sicut affectabat, regere non poterat per se ipsum, te pro eiusdem Ecclesię suę, subditorumque suorum, regimine, & gubernatione felici in Civitate, & Dięcesi Ravellen. Vicarium in spiritualibus constituit generalem, sperans, propter tuas virtutes eidem Ecclesię te futurum esse multipliciter fructuosum. Quare pro parte prefati Episcopi, qui propter premissa eandem Ecclesiam per se ipsum regere minime posse confidit, ac dilecti filii Nobilis viri Raymundi de Ursinis (6) Principis Salernitan., & Domini Civitatis Ravellen., ac tua, Nobis humiliter supplicatum fuit, ut super hoc communibus eorum votis annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutionem de te factam hujusmodi ratam, & gratam habentes, tibi, ut dictum Vicariatus officium in Civitate & Dięcesi predictis, duntaxat gerere, & exercere libere & licite valeas, constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque nequaquam obstantibus auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus pariter & indulgemus. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *F. Dominicus de Neapoli*.) *Dominicus* nempe cognomento *Mercarius*, ex patria *de Neapoli* nuncupatus. De ipso dicetur in *Appendice ad Pontificatum Calisti III*, fuit enim Ravellensis Episcopus.
2. *Ravellen.*) In Regno *Neapolitano*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCIV fol.* 227.
4. *Zelus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Laurentius*.) Adeas Ughellum in *Episcopis Ravellen.*
6. *Raymundi de Ursinis*.) Nobilissima gens est, de qua sæpe dictum fuit, & sæpius dicetur.

Anno 1453 Die 24 Novembris.

Constituit Judices qui de lite Reatinis (1) Fratribus illata sententiam ferant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Monasterii S. Pastoris extra Muros Reatin. per Priorem soliti gubernari, & Christophoro de Valentinis Canonico Reatin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SUa Nobis dilecti filii Prior, & Fratres Domus S. Dominici Reatin. Ordinis Prędicatorum petitione monstrarunt, quod licet dictus Ordo, & universi ipsius Ordinis professores per speciale Sedis Apostolicę privilegium, cui non est in aliquo derogatum, ab omni dominio, jurisdictione, & potestate quorumcunque Ordinariorum judicum sint prorsus exempti (3), & eidem Sedi immediate subjecti, ita quod judices ipsi, etiam ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua agitur, ubicunque committatur delictum, ineatur contractus, seu res ipsa consistat, non possint in eos dominium, jurisdictionem, aut potestatem aliquam exercere, ac Ordo, & professores prędicti fuerint in pacifica possessione, vel quasi, exemptionis hujusmodi a tempore concessionis Privilegii supradicti, ac etiam cujus contrarii memoria non existit, tamen Angelus Lancellotti Civis Reatin., falso asserens, quod Prior, & Fratres pręfati certam pecunię summam tunc expressam sibi nomine Gentileschę, conjugis suę, ex causis similiter tunc expressis dare, & solvere legitime tenerentur, eosdem Priorem, & Fratres, super hoc petendo eos condemnari, & compelli, ad dandum, & solvendum sibi dicto nomine pecuniarum summam hujusmodi, coram Vicario in spiritualibus Generali Venerabilis Fratris nostri Episcopi Reatin. fecit ad judicium evocari. Pro parte vero Prioris, & Fratrum Prędicatorum fuit coram Vicario eodem, excipiendo, propositum, quod cum ipsi essent dicti Ordinis professores, & ab omni dominio, jurisdictione, & potestate Episcopi Reatin., qui est protempore, & quorumlibet Judicum ordinariorum per speciale privilegium dictę Sedis, cui non erat in aliquo derogatum, exempti, & pręfatę Sedi immediate subjecti, ita quod iidem Ordinarii non possint in eos jurisdictionem, dominium, aut potestatem aliquam exercere, & tam idem Prior, & Fratres, quam prędecessores eorum fuissent a tempore prędicto in pacifica possessione, vel quasi, exemptionis hujusmodi, prout superius est expressum, & ipsi erant legitime probare parati, ipsi super pręmissis coram dicto Vicario conveniri non poterant, nec debebant, & tamen cum idem Vicarius eos super hoc audire contra justitiam denegaret, pro parte eorundem Prioris, & Fratrum ex hoc indebite se gravari sentientium, ad Sedem prędictam extitit appellatum, sed dictus Vicarius, appellatione hujusmodi, cujus non erat ignarus, & infra cujus prosecutionis tempus, de quo non modicum supererat, Prior, & Fratres prędicti erant, contempta, nihilominus in hujusmodi causa procedens, definitivam contra eosdem sententiam promulgavit, iniquam licet, etiam nulliter, & de facto, & eandem sententiam exequi temere attentans, quandam petiam terrę tunc expressam in Dięcesi Reatin. consistentem, quę dictis Priori, & Fratribus per eos in conservationem, & reparationem ędificiorum, & paramentorum ipsius domus, & alios licitos usus ipsorum Fratrum convertenda in eleemosynam erogata fuerat, & quam iidem Prior, & Fratres tunc in usus convertendam prędictos legitime tenebant, pro solutione hujusmodi pecuniarum eidem Civi assignavit, similiter nulliter, & de facto. Unde pro parte eorundem Prioris, & Fratrum, denuo ad Sedem fuit appellatum antedictam, quapropter discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Quod si non ambo his exequendis poteritis interesse, alter vestrum ea nihilominus exequatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Octavo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum.

1. *Reatin.*) Vulgo *Rieti*, in *Umbria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Reatino*.
3. *Exempti.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. V.*

Anno 1454 Die 24 Januarii.

Mirensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVII.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thesaurario Ecclesię Elboren. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIis fidelium votis illis pręsertim, quę erectiones domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac illius, necnon divini cultus augmentum respiciunt, libenter annuimus, illaque, quantum cum Deo possumus, favoribus prosequimur opportunis. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Sanctii de Laronda, Comitis de Mira, Elboren. Dięcesis, petitio continebat, quod ipse zelo devotionis, quem ad Ordinem, & Fratres prędictos semper gessit, atque gerit, accensus, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, in villa de Mira, quę est caput, & principalior locus sui Comitatus, quandam domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis, in qua sub regulari ejusdem Ordinis observantia Fratres Altissimo famulentur, & verbum Dei populo publice prędicetur, & alias opere, & exemplo populum ipsum a malis operibus retrahant,

Supplex petitio.

sum-

sumptuoso opere construi, fundari, institui, & erigi facere, necnon locum pro hujusmodi domo, cum Ecclesia, claustro, dormitorio, refectorio, aliisque terminis, & officinis necessariis, & opportunis fundanda, donare, concedere, necnon de bonis sibi a Deo collatis pro ipsius domus fundatione, erectione, & constructione, necnon librorum, calicum, & ornamentorum, ecclesiasticorum acquisitione, & conservatione, erogare intendat. Quare pro parte dicti Comitis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Provinciali, & Fratribus dicti Ordinis Provincię Portugallię, secundum illius morem, domum prędictam in dicta villa, seu prope ipsam in loco ad hoc congruo, & honesto, per ipsum Comitem eis concedendo, & assignando, cum Ecclesia, campanili, campana, Altaribus, claustro, dormitorio, refectorio, aliisque officinis necessariis, & opportunis prędictis fundandi, erigendi, & construendi, ac in illa Fratres dicti Ordinis sub observantia ponendi, & inducendi, licentiam, & facultatem concedere, & alias Comiti, Provinciali, & Fratribus prędictis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Divinum cultum, necnon ipsius Ordinis augmentum intensis desideriis appetimus, ipsius Comitis pium propositum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, Facultas.
quatenus, si, & postquam tibi de prędictis pręmissis constiterit, & dictus Comes, ac alii Christi fideles domum ipsam fundari, & erigi facere volentes, & bona pro illius fundatione, constructione, erectione, & aliorum prędictorum acquisitione, & consignatione coram te libenter obtulerint, & locus eligendus ad hoc congruus, & honestus repertus fuerit, eisdem Comiti, Provinciali, ac Fratribus prędictis, cum Ecclesia, campanili, ac aliis pręmissis pro Provinciali, & Fratribus prędictis, illorumque usu, & habitatione perpetuis fundandi, construendi, & erigendi, ac alia omnia, & singula pręmissa faciendi, & adimplendi, necnon quęcunque bona mobilia, & immobilia pro ipsius domus conservatione, & ornamentorum augmento a fidelibus sibi oblata recipiendi, & in usus domus construendę, ac ornamentorum ecclesiasticorum aliorum prędictorum, convertendi, felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris Nostri, qua prohibetur, ne Religiosi Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa locum ad habitandum absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de hujusmodi prohibitione mentionem, recipere de novo pręsumant, ac aliis constitutionibus Apostolicis contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, auctoritate nostra licentiam largiaris. Nos enim si erectionem, fundationem, constructionem, & donationem hujusmodi per te fieri contigerit, ut pręfertur, Provinciali, & qui pro tempore erunt Fratribus in dicta domo construenda, postquam erecta, & fundata fuerit, ut pręfertur, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, libertatibus, exemptionibus, & immunitatibus Ordini pręfato, necnon ipsius domibus, locis, & personis per Sedem prędictam, vel alias generaliter concessis, uti & gaudere libere, & licite possint, & valeant, concedimus per pręsentes. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio (4), Nono Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Mirensis.*) In *Portugallia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCII fol.* 289.
3. *Elboren.*) *Eboren.*, vulgo *Evora*, in *Portugallia.*
4. *Quinquagesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, ęrę verò communis *MCCCCLIV.*

Cavet, ne quis ex Fratribus imperium Generalis Magistri detrectare possit (1). Anno 1454 Die 9 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. CVIII.

DUm ad vitam laudabilem, ac sacrarum literarum scientiam, plurimasque alias virtutes, & opera fructuosa, quibus in agro Dominico Ordinis Fratrum Prędicatorum Religiosi pollent, nostrę dirigimus considerationis intuitum, profecto ea eis libenter impendimus auxilia, ac in eorum favorem, Exordium a laude Ordinis.
statumque salubrem dirigendum, statuimus, disponimus, & ordinamus, per quę salubria ipsius Ordinis consuetudines, & regularia instituta, necnon Apostolica illi concessa privilegia, semotis quibuslibet disturbiis, inviolabiliter observentur, ipsique Religiosi, institutis, & consuetudinibus supradictis se conformantes, sua in pacis, & quietis mansuetudine Altissimo vota reddere, ac fructus in Dei Ecclesia proferre valeant ampliores. Sane, sicut Nobis innotuit, plurima, & diversa nonnullorum Summorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, atque nostra privilegia, literę, ordinationes, concessiones, & indulta, Vicariorum, & Reformatorum deputationes, seu institutiones, illorum, ac domorum, Diplomatis causa.
Fratrumque, & Sororum plurimorum ejusdem Ordinis exemptiones, ac super pluribus aliis concessionibus confirmationes, consuetudines, & instituta supradicta, illisque derogantia, tam in genere, quam in specie, hactenus emanasse noscuntur, ex quibus ipse Ordo pro magna parte, quasi laceratus, seu divisus apparet, & aliqui ad Magisterii in Theologia gradum per saltus anelantes, nonnulli vero eorundem regularis observantię Religiosorum depressa norma, pię vitę studio, & suavi contemplationis jugo sepositis, prosilientes ad vetita, mundanis se immiscere, suis in eodem Ordine Superioribus obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas denegare, hinc inde vagari, & alias enormiter vivere non tremiscunt, in sacrę Religionis opprobrium, & perniciosissimum exemplum, & scandalum plurimorum. Nos quorum interest, nostras super his afferre vigilantię curas, pręmissa omnia, ęque, debite, & paternaliter compensantes, ut excussis, quę eorundem Religiosorum offuscant decentiam, incontinentiis, aptiores parturiant alumnos, providere volentes, motu proprio, non ad alicujus instantiam, sed ratione, & justitia suadentibus, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore

presentium, omnes, & singulos in ipso Ordine preter, & contra illius consuetudines, & instituta hujusmodi, Vicarios, Visitatores, & Reformatores etiam Generales, & Provinciales, ubicunque existentes, per Nos, aut Sedem Apostolicam, literarum nostrarum auctoritate, seu alias quomodolibet hactenus deputatos, necnon ab eis institutos Priores, & Officiales, ab hujusmodi Vicariatuum, Prioratuum, & officialatuum officiis, omnibus, & singulis ex nunc, realiter, & omnino removemus, ac amotos esse censemus, pariter & nunciamus; Necnon eos etiam qui non completis scholasticis actibus & exercitiis, ad id requisitis, per saltum, ut prefertur, & sine Magistri, ac Capituli Generalis ejusdem Ordinis licentia, a quoquam, quavis auctoritate, gradum Magisterii hujusmodi susceperint, & alios Fratres, ac Sorores, eorumque domos, predictos ad prefati Magistri, necnon aliorum Superiorum dicti Ordinis presentium, & futurorum, juxta statuta & consuetudines supradicta, pro tempore existentium, obedientiam, & subjectionem, omnimodas, totaliter reducimus. Necnon super exemptionibus, aliisque diversis Indultis, & gratiis per Nos, vel dictam Sedem Vicariis, Visitatoribus, Reformatoribus, Prioribus, Officialibus, & domibus, eorumque singularibus Fratribus, & Sororibus prefatis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, scientia, & auctoritate supradictis, sub quibusvis formis, & verborum expressionibus, & cum quibuscunque etiam talibus, quod illis per quevis alia Apostolica, literas, facultates, & privilegia, nisi sub certis modis, & formis, ac specificationibus, & denominationibus, plene, debite, signanter, & specifice expressis, vel ullo modo derogari nequeat, ac aliis etiam individualium, & aliarum quarumvis derogatoriarum clausularum, vim, & effectum habentibus, derogatoriis, necnon fortiorum earundem, sive ille servate fuerint, sive non, prohibitoriis, ceterisque effectui presentium prejudicialibus, etiam in Apostolicis literis poni insolitis, clausulis, illisque adjectis decretis irritantibus, quovis intuitu, respectu, causa, vel occasione concessis, & in eorum favorem emanatis, ac illorum confirmationibus, confecta privilegia, literas, & indulta, indeque secuta omnia, & singula, necnon etiam quascunque confirmationes Apostolicas, super quibusvis, per Generales Vicarios, & Provinciales quibuscunque Fratribus, ejusdem Ordinis, tam graduatis quam non graduatis, olim concessis, & Indultis emanatas, ac literas desuper confectas, quorum, aliorumque premissorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, presentibus, haberi volumus pro expressis, revocamus, cassamus, & annullamus, viribusque evacuamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus, & mandamus. Et insuper alios quoscunque dicti Ordinis professores, cujuscunque gradus extiterint, tam in nostros, & ipsius Sedis, quam Venerabilium Fratrum nostrorum Sancte Romane Ecclesie Cardinalium Capellanos etiam continuos commensales, ac diversis, honoribus, exemptionibus, indultis, & gratiis vigore specialium nostrorum, & Sedis, necnon Cardinalium prefatorum, literarum, & privilegiorum, hactenus creatos atque receptos, qui infra Palatium Apostolicum, ac domos eorundem Cardinalium, vel alicujus eorum moram non traxerint, seu trahunt, etiam si alias servitiis nostris, ac dicte Sedis, vel ipsorum Cardinalium insisterent, ac etiam tam illos, ex professoribus Ordinis hujusmodi, qui etiam specialibus ejusdem Sedis privilegiis, absque consensu dicti pro tempore Magistri emanatis, servitiis Parochialium Ecclesiarum, seu aliorum quorumlibet Ecclesiasticorum locorum, in quibus titulum non habent, insistere noscuntur, quam omnes alios & singulos qui vigore quorumvis literarum, & privilegiorum Apostolicorum de Ordine prefato, ac illius habitu totaliter dimisso, ad Monasteria, & loca aliorum se transtulerint, & in ipsis Monasteriis, & locis, continuam residentiam non fecerint, ad ipsum Ordinem Fratrum Predicatorum, ac illius domos, necnon obedientiam & subjectionem Magistri, & aliorum Superiorum, pro tempore existentium Ordinis hujusmodi, auctoritate & scientia supradictis, etiam ex nunc totaliter reducimus, & etiam revocamus, ita quod ex nunc inantea tam ipsi quam supradicti Vicarii, Visitatores, Reformatores, Officiales, Priores, & Fratres Magistro, & Superioribus, pro tempore prefatis, eorumque monitis, & mandatis, plenarie parere, intendere, & obedire, ac statutis, & consuetudinibus predictis in omnibus se conformare perpetuo debeant, & teneantur; districtius inhibentes, omnibus & singulis Vicariis, Prioribus, Officialibus, & Fratribus, Apostolicis, & aliis privilegiis, literis, & indultis utentibus, & gaudentibus prefatis, ne de cetero ullo unquam tempore post publicationem presentium, sub excommunicationis pena, quam ex nunc prout ex tunc, & e converso, in quemlibet ex eis contrafacientes harum serie promulgamus, dictis eis concessis Apostolicis literis, privilegiis, & indultis, necnon qui per saltum, aut sine licentia Capituli, vel Magistri hujusmodi, ut premittitur, dictum gradum Magisterii susceperint, ne ullo, nisi postquam non completos actus, & cursus ad id requisitos, secundum instituta predicta, in locis debitis, & ad id ordinatis fecerint, ipso gradu uti, seu contra amotionem, cassationem, revocationem, & alia hodie per Nos gesta premissa, vel eorum aliquod venire, facere, seu attentare, aut alias absque licentia speciali Magistri pro tempore supradicti, similia, vel quevis alia, contra consuetudinem & instituta prefata, privilegia, literas, seu indulta, a Nobis, vel Sede predicta per se, vel alium, seu alios impetrare, aut eis alias forte concedendis, uti audeant, vel presumant. Decernentes ex nunc, hujusmodi per Nos, vel Sedem prefatam forsan concedenda, litere, privilegia, indulta, nisi in illis de data, & tenore presentium de verbo ad verbum, non autem per generales aut alias clausulas quamvis expressam mentionem importantes, mentio habeatur, nullius existere roboris & momenti, ac etiam irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Preterea omnia & singula, que contra Capituli Generalis prefati Ordinis ultimo celebrati, ac ab eodem Capitulo deputatorum statuta, ordinata, sententiata, gesta, atque facta, per Nos, vel Sedem eandem concessa sunt, auctoritate, & scientia similibus etiam cassamus, revocamus, & annullamus. Et nihilominus Magistro Generali pro tempore existenti predicto, ac illis, quos ipse, aut Capitulum Generale ejusdem Ordinis Fratrum Predicatorum pro tempore ad id duxerint eligendos, & eorum cuilibet contra Vicarios, Priores, Visitatores, Reformatores, Fratres, & Sorores presentes, & futuros Ordinis Fratrum Predicatorum hujusmodi, qui de cetero contra presentium literarum tenorem, atque

atque formam, seu aliquam partem earundem vivere, facere, seu attemptare pręsumpserint, alias juxta canonicas sanctiones, ac pręfata instituta procedendi, illosque puniendi, incarcerandi, corrigendi, sententiam excommunicationis prędictam incurrisse declarandi, & ut tales publice nunciandi, & nunciari, ac a Christi fidelibus arctius evitari faciendi, necnon ab ipsa sententia, postquam a contradictione, & rebellione hujusmodi, destiterint, & ab illa absolutionis beneficium humiliter petierint, in forma Ecclesię consueta absolvendi, aliaque desuper necessaria, & opportuna, prout eis videbitur expedire, etiam faciendi, & exequendi, contradictores quoslibet, & rebelles cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita, compescendi, auxiliumque brachii secularis, si opus fuerit, invocandi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus facultatem. Non obstantibus omnibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum statutis, & consuetudinibus, ac privilegiis aliis, literis, & indultis, ceterisque contrariis quibuscunque. Aut si Vicariis, Visitatoribus, Reformatoribus, Prioribus, Officialibus, Fratribus, Sororibus, & aliis supradictis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę remotionis, nunciationis, reductionis, revocationis, cassationis, irritationis, annullationis, evacuationis, mandati, inhibitionis, promulgationis, constitutionis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quarto, Quinto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Clausula derogans.

Pe. De Noxeto.

super plicum, seu partem inflexam.

A tergo legitur.

A. De Reate.

Registrata in Camera
Apostolica.

1. *Possit.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur apud *Usumarem pag.* 120.

Quędam Bononiensi (1) Cœnobio restituenda jubet.

Anno 1454 Die 16 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sancti Dominici Bononien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CIX.

SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum sub regulari observantia exhibetis Altissimo famulatum, ac devotionis sinceritas, quam ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam, non indigne merentur, ut votis vestris, in his pręsertim, per quę vestra, ac domui vestrę Sancti Dominici Bononien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, statui, & indemnitatibus consulitur, gratiosum Apostolici favoris pręsidium liberaliter impendamus. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod, licet ad domum vestram prędictam, cui alias, ut possessiones, annuos redditus, & immobilia bona retinere, ac possidere libere, & licite posset, creditur Apostolica fuisse auctoritate concessum, tam usufructus quorundam immobilium bonorum ex transactione habita inter tunc Priorem, & Fratres ejusdem domus ex una, & Priorissam, ac Sorores Monasterii Sanctę Agnetis Bononien. Ordinis Sancti Augustini, sub cura vestra degentes, ex alia, partibus, quam nonnulla annui redditus, possessiones, & bona, ex diversis, tam ex testamento, quam alias in morte, seu vita et factis institutionibus, relictis, legatis, donationibus, seu concessionibus pervenerint, tamen pro eo quod vos, & antequam domus ipsa ad regularem observantiam dicti vestri Ordinis, sub qua nunc degitis, reduceretur, quidam ex prędecessoribus vestris, Prioribus, & Fratribus ejusdem domus ex ignorantia, seu inadvertentia, vel alias forsan credentes, id vobis, seu illis licere, nonnulla ex supradictis possessionibus, & bonis, etiam illis, quorum usufructus duntaxat ex dicta transactione ad pręfatam domum pervenerat, etiam quoad ipsam irrequisitis Priorissa, & Sororibus pręfati Monasterii tunc existentibus, etiam in perpetuum, seu ad certum tempus in locationem, vel emphiteosim, aut in excambium, seu permutationem, vel alias concessistis, seu vendidistis, vel alias alienastis, aut concesserunt, vendiderunt, vel alienarunt, quorum etiam aliqua per ipsos testatores, seu concedentes vendi, vel alienari prohibebantur, aut Missarum, seu aliorum divinorum officiorum celebrationem, vel erogationem eleemosynarum, aut pecuniarum, seu aliorum bonorum distributionem, vel aliis, quid spirituale, seu temporale concernentia, condictiones, & onera, etiam hujusmodi adjecta pęna, quod nisi illa adimplerentur, relicta, legata, donata, seu concessa bona hujusmodi ad alia Ecclesias, Monasteria, domos, hospitalia, seu pia loca, vel ad certos pios usus, seu etiam personas ecclesiasticas, vel laicos, eo ipso devolverentur, non adimplevistis, seu

Exordium.

Diplomatis causa.

non

non adimpleverunt, dubitatis, seu opinamini, illa ex usufructibus, redditibus, possessionibus, & bonis prędictis, quę nunc pacifice possidetis, tanquam ad alios devoluta, & ad eos pertinentia, absque conscientiarum vestrarum scrupulo percipere, & retinere, ac de illis factas in locationem, seu emphiteosim, vel ex causa permutationis, concessiones, seu venditiones, aut alienationes hujusmodi, & quęcunque inde secuta, viribus non subsistere, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum.

Nos igitur cupientes, ut sublatis quibusvis litium, & aliis dispendiis, eo quietius in humilitatis spiritu, & prefata observantia Altissimo famulari, ac sacrarum literarum studiis, quibus quam plures ex vobis dediti fore noscuntur, commodius insistere valeatis, necnon usufructus, redditus, possessiones, & bona per eorum nomina, cognomina, designationes, loca, confines, qualitates, & veros valores, ac institutionum, relictorum, legatorum, donationum, concessionum, venditionum, & alienationum, condictionum quoque, & onerum predictorum, quęcunque, quotcunque, & qualiacunque fuerint, tenores, de verbo ad verbum presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia tenore presentium, vos, ac prędictam vestram domum, quoad usufructus, redditus, possessiones, & bona prędicta, illa videlicet, quę nunc pacifice possidetis, necnon jus vobis, & prefatę vestrę domui, in illis, seu ad ea quomodolibet competens, in eo statu, in quo antequam per vos, seu dictos prędecessores, concessiones, venditiones, & alienationes prędictę fierent, ut vos, & illi condictiones, & onera antedicta facere omitteretis, seu facere omitterent quomodolibet, eratis, & dicti prędecessores erant, seu vestra domus hujusmodi erat, in integrum restituimus, reponimus, & integramus, illaque omnia, & singula ad vos, & vestram dictam domum, ut prius spectare, & pertinere decernimus. Concessiones insuper, venditiones, & alienationes prefatas, ac quęcunque inde secuta approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus omnia, & singula missarum, ac divinorum celebrationes, pecuniarum quoque, seu bonorum distributiones, & quęcunque alia spiritualia, & temporalia, condictiones, & onera, ad quę vos, & dicti prędecessores, ratione usufructuum, reddituum, possessionum, & bonorum prędictorum, tenebamini, seu tenebantur, & fructus per vos, & dictos prędecessores exinde male forsan perceptos, quę omnia, quęcunque, quotcunque, & qualiacunque, ac quanticunque valoris sint, similiter presentibus haberi volumus pro expressis, vobis, ac prefatę domui penitus remittimus, & donamus; decernentes, vos; seu dictam vestram domum ad ipsas condictiones, & onera ratione preteriti temporis adimplendum nullatenus teneri, nec ad id a quoquam invitos, quavis auctoritate, ullo unquam tempore, compelli posse, ac ex nunc irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Verum quia forsan ob diuturnitatem temporis, seu alias, difficile foret concessionem super retinendis annuis redditibus, possessionibus, & bonis immobilibus, alias domui vestrę, ut dicitur, factam prędictam probare, volumus, & dicta vobis Apostolica auctoritate cnncedimus, pariter, & decernimus, quod presentes literę ad probandum concessionem prefatam in judicio, & extra, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur, dispensantes nihilominus vobiscum, ac vobis, & prefatę vestrę domui harum serie concedentes, quod usque ad Apostolicę Sedis beneplacitum, quę nunc possidetis, retinere, & quę in posterum alias justo titulo vos adipisci contigerit, annuos redditus, & immobilia, quęcunque, ac possessiones, accipere, & retinere libere, & licite valeatis.

Bona immobilia in communi possideri posse confirmat, ac concedit &c.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac institutionibus, relictis, legatis, donationibus, concessionibus, omnibus, & condictionibus prędictis, ac penis in illis, seu in confectis desuper instrumentis, contentis, etiam dicta auctoritate Apostolica, & simili scientia approbatis, & confirmatis, necnon institutis, statutis, & consuetudinibus Ordinum prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, quibus omnibus, & singulis, etiam si quoad illorum derogationem, de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, illorum tenores similiter presentibus pro expressis, habentes, quoad premissa expresse derogamus, illis alias in suo robore permansuris, ceterisque, contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę restitutionis, repositionis, reintegrationis, constitutionis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, voluntatis, remissionis, donationis, concessionis, dispensationis, & derngationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quarto, Sexto Decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Bononiensi.*) Juris est, ac caput Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In Bullario *Bononiensi pag.* 24, ex Autographo *Bononien.*

Ut Leydense Monasterium juris, ac potestatis sit Ordinis.

Anno 1454 Die 23 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CX.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesię S. Petri Trajecten. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EA, quę pro sacrę religionis &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum universarum Sororum, sive Conventus, Monasterii Sancti Dominici, oppidi de Leydis, Trajecten Diœcesis, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, petitio continebat, quod olim postquam dictum Monasterium cum Ecclesia, campanili, cęmeterio, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis, pro usu & habitatione perpetuis Sororum inibi Altissimo pro tempore famulaturarum, auctoritate Apostolica in honorem Sancti, & Ordinis prędictorum canonice fundatum, & erectum extiterat, dilectus filius Auribelli (4) Generalis dicti Ordinis Magister, ad ipsarum Conventus petitionis instantiam, Monasterium ipsum accipiens, illud eidem Ordini auctoritate sui Magistratus perpetuo incorporavit, ipsasque Conventum & singulares inibi pro tempore existentes Sorores tam in capite, quam in membris, sub cura Fratrum eorundem degere, omnibusque privilegiis, indulgentiis, gratiis, libertatibus, & exemptionibus prefato Ordini per Sedem Apostolicam concessis, uti, & gaudere debere, quantum in eo fuit, statuit & decrevit, aliasque fecit, prout in ipsius Magistri literis exinde confectis, ejusque sigillo munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Sororum & Conventus exponentium prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut incorporationi, statuto, & decreto, ac aliis in literis contentis hujusmodi pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę &c. mandamus, quatenus, si, & postquam de expositis hujusmodi tibi legitime constiterit, incorporationem, statutum, & decretum, ac quatenus ea concernunt, alia in literis contenta hujusmodi, & inde secuta quęcunque auctoritate nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsan intervenerint. Non obstantibus &c quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quarto, Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Mandatum.

1. *Leydense*.) Vulgo *Leyden*. Sic vocant *Lugdunum Batavorum* in *Hollandia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCVII fol.*241.
3. *Trajecten.*) In *Hollandia*.
4. *Auribelli*.) *Martialis* scilicet *Auribelli*. Anno *MCCCCLIII* vir animi fortitudine, prudentia, & eruditione clarus electus erat Generalis Magister Ordinis. Consulendus *Johannes Mahuet in Prædicatorio Avenionensi Lib. III Cap. III pag.*113 *&c.* Adeas etiam *Echard Tomo I Scriptor. Ordinis ad an. MCCCCLIII pag.*811.

Rescindit literas, quarum auctoritate nixus Abbas Ordinis S. Benedicti venerat in possessionem Tridentini (1) Monasterii Monialium Ordinis nostri.

Anno 1454 Die 16 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXI.

Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Tridentin. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

JUstis supplicum votis libenter annuimus, eaque favore prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Fratrum domus Ordinis Prędicatorum extra muros Tridentin., petitio continebat, quod dudum pro parte dilecti filii Benedicti Abbatis Monasterii Sancti Laurentii extra dictos muros Nobis inter alia exposito, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii quinquaginta Florenorum Auri de Camera secundum taxationem Camerę Apostolicę valorem annuum non excedunt, & ii Monasterium Monialium S. Margaritę in Suburbio Tridentin., Ordinis S. Augustini, quod Ordinis Prędicatorum hujusmodi, & tunc Monialibus prorsus destitutum fore asserebat, Abbatiali dignitate, & ejus Ordine inibi suppressis, ipsi Monasterio S. Laurentii perpetuo uniretur, incorporaretur, & annecteretur, illius Abbas pro tempore existens, & ejus Conventus, quem ibidem falso esse asserebat, commodius sustentari possent: Nos Priori Prioratus S. Laurentii de Burgeto Ordinis Cruciferorum tuę Diœcesis nostris dedimus literis in mandatis, quatenus super premissis se diligenter informaret, & si per informationem hujusmodi ea vera fore repeiret, dictum Monasterium S. Margaritę, ejus Abbatiali dignitate, & Ordine inibi suppressis, dicto Monasterio S. Laurentii perpetuo incorporaret, annecteret, & uniret, quodque Odo de Veneriis, Prior dicti Prioratus, ad dictarum literarum executionem procedens, quamvis exposita Nobis in illis vera minime repetisset, prout nec vera erant, nihilominus ipsum Monasterium S. Margaritę ipsi Monasterio S. Laurentii perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, & in eodem Monasterio S. Margaritę Abbatialem dignitatem, & ejus Ordinem extinxit, licet de facto, Benedictus Abbas pretextu unionis, & annexionis hujusmodi prefati Monasterii S. Margaritę possessionem apprehendens, illud ex tunc occupavit, & detinuit, fructus exinde percipiendo, similiter de facto, &, sicut eadem petitio

Diplomatis causa.

sub-

subjungebat, cum fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii S. Laurentii circa trecentos Florenos similes valeant communiter annuatim, dictęque literę, & quęcunque inde secuta ex eo quod in iisdem literis verus fructuum, redditutum, & proventuum, ipsius Monasterii S. Laurentii valor annuus secundum communem existimationem expressus non extitit, ipsumque Monasterium S. Laurentii tempore impetrationis dictarum literarum Conventu carnit, prout caret de pręsenti, nullius existant roboris. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium, quod ab olim pręfatum Monasterium Sanctę Margaritę Ordini hujusmodi auctoritate Apostolica perpetuo incorporatum extitit, & illius Abbatissa, & Moniales, quę fuerunt pro tempore, sub eorum cura, regimine, & disciplina, vivere consueverunt, suaque propterea interesse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas huiusmodi, veluti subreptionis vitio subjacentes, & inde secuta minime subsistere, declarare, dictumque Monasterium, hujusmodi unione rescissa, ad eius dignitatem, & Ordinem, ac in statum pristinos restitui, mandari, de providentia Sedis Apostolicę dignaremur. Quocirca discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis dicto Abbate, & aliis, qui fuerint evocandi, si pręmissa ita esse, ac unionem, incorporationem, & annexionem hujusmodi ex falsis causis processisse, repereris, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas auctoritate nostra dissolvas, & alias super pręmissis quod justum fuerit, eadem auctoritate, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas testimonium veritati perhibere. Non obstantibus si eidem Ordini a Sede Apostolica sit indultum, quod illius personę ad iudicium trahi, aut suspendi, vel excommunicari, seu ipsę, aut dicti Ordinis loca interdici non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia, generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, tuę jurisdictionis explicatio valeat in hac parte quomodolibet impediri, quę quoad hoc ipsis nolumus suffragari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quarto, Quarto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Tridentini*.) In *Rhætia*.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XVI fol.7*.

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Nicolao V Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1449. F. Antonius de Carlenis, Coadjutor *Amalphitensis* Archiepiscopi, ut dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Martini V Tomo II pag.709*, Archiepiscopus Amalphitensis, *Amalfi*, in Regno Neapolitano. *Ughellus in Archiep. Amalphiten. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.241. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLX pag.820. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.II pag.51, ex Vallo. Cavalerius Tomo I pag.263 num.CLXXIX.*

Anno circiter 1450. F. Hugo Rethur, Burgensis, Archiepiscopus Corinthius, in Peloponneso. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.XXXIII pag.70, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.250 num.CXXVIII.*

Anno 1450 Die 16 Decembris. F. Antonius de Omossa, vel de Ommessa, ut a *Fontana*, & *Cavalerio* cognominatur, Archiepiscopus Athenienfis, in Græcia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.X pag.59, ex Regestis Nicolai V. Cavalerius Tomo I pag.254 num.CXLIX.* Episcopus *Acciensis* fuit *Antonius*, ut in hac *Appendice* dicetur.

Anno circiter 1451. F. Michael Murianeosis, Archiepiscopus Spalatensis, *Spalatro*, in Dalmatia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.XCIV pag.100, ex Ughello in Mss., Plodio, & Ferrario. Cavalerius Tomo I pag.255 num.CL.*

Anno 1452. F. Henricus Kalrysen, Archiepiscopus Nidrosien., vulgo *Drontheim*, & *Trontheim*, in Norvegia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.LXX pag.91, ex Libro Provisionum Prælatorum, Plodio, Lusitano, Taegio, & Olmeda*. Consulendi Scriptores laudati in *Notis ad Constitutionem CCVIII Eugenii IV pag.121* huiusce *III* Tomi, & notandum, quod *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.XXV pag.66 Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXV pag.828*, aliique nonnulli, *Henricum Kaltysen* non distin-

distinguunt ab *Henrico Teutone* Archiepiscopo *Cæsareensi*, de quo dictom fuit in *Appendice ad Pontificatum Urbani V Tomo II pag.*262. Hinc *Henricus Kaltysen* ab ipsis Archiepiscopus *Nidrosiensis*, & *Cæsareensis* ita constituitur, ut *Fontana* iocis mox laudatis ipsum utriusque Sedis Archiepiscopum eadem die renunciatum fuisse, doceat. Verum quod *Henricus* ille distinguendus sit ab alio *Henrico Teutone* qui florebat anno *MCCCLXV*, auctores sunt *Plodius*, *Razzius*, & *Altamura*, quos excipit *Cavalerius Tomo I pag.* 268 *num.CXC*. Quod autem *Henricus Kaltysea* Archiepiscopatus *Cæsareensis* titulo donatus fuerit, nulla quidem dubito, id enim legitur in antiquis ejusdem epitaphiis, quæ refert *Echard*, sed vix crediderim quod utriusque Sedis Archiepiscopus eadem die creatus sit. id *Fontana* pluries dicit, sed nunquam probat. Quantum conjectura consequi possum, propius vero videtur, quod redux ex Pontificia Legatione, qua fungebatur anno *MCCCCXLVIII*, ut in hac *Appendice* videre est, *Henricus Kaltysen* Archiepiscopus *Cæsareensis* constitutus fuerit, postea *Nidrosiensis* Archiepiscopus creatus.

F. Simon Blondus, Archiepiscopus S. Severinæ, io Calabria. *Fontana Theatro Dominicano Parte I* Anno 1453.
*Cap.IV Tit.LXXXVIII pag.*98, *ex Ughello*. *Cavalerius Tomo I pag.*269 *num.CXCI*, ex eodem *Ughello*, qui *Simonem* vocat *virum summa vitæ innocentia & doctrina præditum*. Addit quod ipsius *electio notatur in Actis Consistorialibus Nicolai V Anno Pontificatus VII.* Hinc autem emendandi *Cavalerius* & *Fontana*, qui *Simonem* anno dumtaxat *MCCCCLIV* Archiepiscopum creatum docent. Cum enim dicant, id contigisse die *XV* Octobris anni *VII* Pontificatus *Nicolai V*, hac dignitate *Simon* auctus est anno Christi *MCCCCLIII*, ut enim supra dictum fuit, *Nicolaus V* Summus Pontifex renunciatus & consecratus est mense Martio *MCCCCXLVII*.

E P I S C O P I.

F. Petrus de Silva, ex Episcopo *Lucensi*, ut in præcedenti *Appendice* videre est, Episcopus Auriensis, Anno 1447.
Orense, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXVIII pag.*135, *ex Regestis Pontificiis*. *Cavalerius Tomo I pag.*256 *num. CLVI.* Notandum quod *Fontana* distinguens *Auriensem* Episcopatum ab *Orensanensi*, isti, *Orensanensi* nempe, *Petrum* præficit anno *MCCCCLIII*, ut videre est in *Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXXIX pag.*252.

F. Guillelmus Van Osoris, Episcopus Sareptanus, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. *Ber-* Anno 1448
*nardus de Jonghe in Belgio Dominicano a pag.*111 *ad* 116. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcopor.* Die 21 Oc-
*pag.*22 *col.II*, *& Pag.*25 *col.I*, *ex Monumentis Conventus Gandaven.*, *& ex Sandero Rer. Gandaven. Lib.V* tobris.
Cap.VII. Notat *Echard*, quod *Guillelmus* ab anno *MCCCCLIX* ad *MCCCCLXXV*, quo obiit, *Suffraganeus*, seu Vicarius, *Tornacensis* fuit. Fuit certe, sed ab anno *MCCCCL* consecravit Altare sacrarum ædium *Gandavensis* Abbatiæ *S. Bavonis*, ut videre est apud *Bernardum de Jonghe* mox laudatum. Anno MCCCCLIV, ut ex antiquo Manuscripto refert idem scriptor, *in festo S. Bavonis, id est prima die Octobris, benedictum fuit primum & antiquum Cœmeterium ad meridiem Monasterii* (S. Agnetis Gandaven.) *juxta murum Bilocæ per Dominum Wilelmum Episcopum Sareptanum, Domini Tornacensis Reverendum Vicarium in Pontificalibus. Postea die XXVI Novembris ..... prædictus Episcopus Sareptanus Ecclesiæ campanam consecravit ad gloriam Dei, & honorem S. Agnetis, a qua & nomen accepit* Addit Bernardus noster quod *anno MCCCCLV die XXVII Aprilis in Abbatia Aldenburgensi Ordinis S. Benedicti* Guillelmus Sareptanus Episcopus *consecravit chorum novum ab Aniano Abbate vigesimo septimo extructum. Item duo Sacella, & duo altaria nova: videlicet: Summum Altare in honorem SS. Trinitatis, & SS. Apostolorum, Altare ad meridiem, in honorem S. Crucis, & S. Benedicti. Reconciliavit etiam navim Ecclesiæ, atrium, refectorium, Capitulum, Dormitorium, & claustrum per totum ..... Anno MCCCCLVII Kalendis Maii ex veteri capsa lignea in feretrum novum argento & auro decoratum transtulit corpus S. Arnulphi in Ecclesia prædictæ Abbatiæ Aldenburgen.* Ex his igitur liquet, *Guillelmum* nostrum longe ante *MCCCCLIX* Episcopum fuisse. Id etiam firmari potest ex ejusdem Præsulis Epitaphio, quod legitur apud Bernardum de Jonghe pag.116. *Hic jacet Reverendus in Christo Pater, & Dominus, D. Guilielmus miseratione Divina Episcopus Sareptanus, necnon Reverendissimorum in Christo Patrum Dominorum Johannis, Guilielmi, & Ferrici Dei providentia Episcoporum Tornacensium Suffraganeus, Fundator Domus Sororum de Bethania in Bragis, ac Sanctissimi Domini nostri D. Papæ in Sancto Petro in Urbe Pœnitentiarius juratus, Frater Ordinis Prædicatorum Conventus S. Andomari, qui obiit anno MCCCCLXXV, XIX Novembris. Orate pro anima ejus.* Successit *Guillelmus* cuidam *Nicolao*, de quo dictum fuit in præcedenti *Appendice*, ut videre est ex hoc Diplomate. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Guillelmo Electo Sareptan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente Clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Sareptan. regimini Sareptan. Ecclesiæ præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per ipsius sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandum, decernentes extunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero Ecclesia ipsa per obitum ipsius Nicolai, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, Pastoris solatio destituta, nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter Nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus*

diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Baccalaureum formatum in Theologia, ut in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, ejus curam, & administrationem tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Romæ apud Sanctam Potentianam Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Duodecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Lib. II. fol. 51.*

Anno circiter *MCCCCXLVIII* Fratrem *Sebastianum, Valentinum*, Episcopum *Gratiensem* constitutum fuisse, docent *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXI pag. 198, & Cavalerius Tomo I pag. 247 num. CVII.* Addit *Cavalerius* quod hæc *Gratiensis* Sedes, vulgo *Grazia*, vel *Crazia* sita est in *Bithinia*, sub Archiepiscopo *Claudianopolitano*. *Fernandez* hac de re laudatur a *Fontana: Cavalerius* citat *Diago*. Sed hallucinantur. Episcopi siquidem quos *Hispani* vernacule vocant *de gracia*, sunt Episcopi vulgo nuncupati *in Partibus*, & *Sebastianus* iste est Episcopus ille *Galtilliensis*, de quo dictum fuit in *Appendice* præcedenti.

Anno 1448. **F.** Alfonsus Hispanus, Episcopus Ambronen., seu Embronen., Imbronensis scilicet, vulgo *l'Embro* in ejusdem nominis Insula maris Ægæi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXVII pag. 123, ex Regestis Nicolai V. Cavalerius Tomo I pag. 247. num. CVIII.*

Anno 1449 Die 24 Januarii. **F.** Gerlacus Gildehuysen, Episcopus Hierapolitanus, in Phrygia, sub Archiepiscopo Synadensi. Ipse est *Gerlacus Texto* Suffraganeus, seu Vicarius, *Ultrajectinus*, qui *Leydensium* Sanctimonialium Sacellum dedicavit anno *MCCCCL* Mense Julio, ut refert *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 25 col. I.* Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque. Successit *Johanni*, ut liquet ex hoc Diplomate, quo series Episcoporum *Hierapolitanorum* illustratur. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gerlaco Gildehuysen. Electo Jerapolitan. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Jerapolitan. regimini Jerapolitan. Ecclesiæ præsidente, Nos attendentes quod Ecclesia prædicta etiam tanto tempore vacavit, quod de ejus vero vacationis modo certa notitia non habetur, ejusque dispositio est ad Sedem prædictam legitime devoluta, nolentesque Ecclesiam ipsam ulterioris vacationis sustinere jacturam, ac cupientes ei per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero Nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem, de qua nullus, si est ita, præter Nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longioris vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in Presbyteratus Ordine constitutum cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, Auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXLIX) *Nono Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XI. fol. 52.*

Anno 1449. **F.** Dominicus Pulchrifili, Episcopus Dionysien., sub Bostrensi Metropoli Arabiæ Petreæ. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXIV pag. 186, ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag. 247 num. CX.*

Anno circiter 1449. **F.** Jacobus de Clusio, Episcopus Tarsensis, seu Tharsensis, in Cilicia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXXIII pag. 303, ex Ugurgerio in Pompis Senen., Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 248 num. CXIII.* Metropolis certe nunc est *Tarsensis* Sedes *Ciliciæ*. Notat Abbas *Blasius Terzi* in *Syria Sacra Lib. I Cap. LXII pag. 85*, quod ejusdem nominis Urbs est in *Bythinia*.

Anno 1449. **F.** Bartholomæus de Rimbertinis, seu Lapaccina, de quo sæpius dictum fuit in *Appendice* præcedenti, ex Episcopo *Cortonensi*, Episcopus Coronensis, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Patracensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCIII pag. 180. Ughellus, Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati. Licet enim nonnulli doceant, quod Ecclesiæ *Cortonensi* jus nunquam dixit *Bartholomæus*, de *Coronensi* tamen nulli dubium. Ipsius mentio in *Constitutione XXVII Calisti III data VIII Junii MCCCCLVII.*

F. Ægi-

F. Ægidius de Bononia, Episcopus. . . . . Vicarius Archiepiscopi Trevirensis, in Germania. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.CVII pag.108, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.248 num.CXV.* Anno circiter 1450.

F. Amator Hispanus, Episcopus Oscensis, *Huesca*, in Aragoniæ Regno, sub Archiepiscopo Cæsaraugustano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCXXXVIII pag.252, ex Johanne Marietta, Fernandez, & Olmeda. Cavalerius Tomo I pag.248 num.CXVI.* Anno circiter 1450.

F. Franciscus Cioquinus, Pisanus, Episcopus Taurisien., vulgo *Tauris*, in Perside. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DLXXV pag.304, ex Monumentis Pisani Cœnobii, Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.247 num.CXI.* Anno circiter 1450.

F. Bartholomæus de Medicis, Episcopus Comaciensis, *Comacchio*, in Romandiola, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Cavalerius Tomo I pag.249 num.CXVIII, ex Taegio, & Plodio.* Anno circiter 1450.

F. Benedictus, alumnus Lucensis Cœnobii, Episcopus . . . . in Corsica. *Cavalerius Tomo I pag.249 num.CXX, ex Razzio, & Plodio.* Anno circiter 1450.

F. Bonifatius Lambrus, Mediolanensis, Episcopus Palentinus, in Hispania, sub Archiepiscopo Burgensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCCXLVII pag.256, ex Plodio, Fernandez, & Gozeo, Cavalerius Tomo I pag.249 num.CXXII.* Anno circiter 1450.

F. Thomas Bud, Episcopus Assaven., seu Asapheo., vulgo *S. Asaph*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LVII pag.132, ex Regestis Pontificiis. Cavalerius Tomo I pag.250 num.CXXVI. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.414.* Successit cuidam *Reginaldo*, ut habetur ex Diplomate asservato in Archivo Ordinis. Sic incipit: *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ Bud, Electo Assaven., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Assaven. ex eo Pastoris solatio destituta, quod Nos hodie venerabilem Fratrem nostrum Reginaldum Cicestren., tunc Assaven., Episcopum, licet absentem, a vinculo Assaven. Ecclesiæ, cui tunc præerat, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, eum ad Ecclesiam Cicestren. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Professorem &c Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Sexto Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.XXI fol.40.* Anno 1450 Die 27 Martii.

F. Bartholomæus de Bononia, Episcopus Draconarien., *Dragonara*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXXVIII pag.187, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.250 num.CXXVII.* Anno circiter 1450.

F. Alfonsus Bituricensis, alumnus Cœnobii Trecensis, cum Regi Galliarum a confessionibus fuisset, Episcopus creatus est. Sic docet *Cavalerius Tomo I pag.251. num.CXXIX, ex Sampaio, & Plodio.* Quænam vero sit illa sedes, cui præfuit *Alfonsus*, non dicitur. Anno circiter 1450.

F. Bartholomæus de Bononia, Episcopus Signiensis, seu Seniensis, Italis *Segna*, Germanis *Zeng*, in Illyrico, sub Archiepiscopo Spalatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DXLIX pag.295, ex Ferrario. Cavalerius Tomo I pag.251 num.CXXX.* Anno circiter 1450.

F. Benedictus de Andora, Episcopus Guden., fortassis Guaden., vulgo *Guadel*, in Perside, in Provincia *Kherman*. Vel legendum Buden., vulgo *Budoa*, seu Biduanen., in Dalmatia Meridionali. Is ipse videtur *Benedictus*, quem Amanuensis *Fontanæ* cognominat *de Dadria*, quem *Colæ* successisse dicit, quemque præficit Ecclesiæ *Sieiden.*, ut videre est apud *Fontanam Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DLXV pag.300*, ubi hæc habet. *P. Fr. Benedictus de Dadria institutus Siciden. Episcopus a Nicolao V per obitum Colæ ejusdem Ecclesiæ Episcopi, XVI Kalendas Decembris anno MCCCCL, prout Libri Provision. Prælatorum ejusdem Pontificis Maximi testantur.* Hæc ille, cui suffragatur quidem *Cavalerius Tomo I pag.251 num.CXXXI*, sed legendum putat: *Sicinen.*, in ejusdem nominis Insula maris *Ægæi*; non enim reperire potuit, quinam sit Episcopatus ille *Siciden.* In Diplomate, quo *Benedictus* constituitur Episcopus, legitur *Guden*: Hujus tenoris est. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Benedicto de Andora,* Anno 1450 Die 16 Novembris.

electo Guden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Guden. regimini Guden. Ecclesiæ præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum illam vacare contigerit, per operationis nostræ ministerium, utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Nicolai Episcopi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, Nos vacatione huiusmodi fide dignis relationibus intellecta, ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter Nos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne ipsa Ecclesia prolixæ vacationis exponeretur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Guden. Ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem &c. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Sexto decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico *Lib. LIV fol.*421.

Anno 1450. F. Johannes Isambardus, Episcopus Chrysopolitanus, in Arabia Majori, sub Archiepiscopo Bosrensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXXI pag.*169, *ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.*252 *num.CXXXVI.* Is ipse est *Johannes Ysambardi Episcopus Christopolitanus, Suffraganeus*, seu Vicarius *Metensis*, qui *dedicavit Altare quoddam in Ecclesia nostra Metis anno MCCCCLIV*, ut refert *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*26. *col.I.*

Anno 1450 Die 16 Novembris. F. Antonius de Omossa, Episcopus Acciensis, *Accia*, in Corsica, sub Archiepiscopo Genuensi. Istius Episcopi meminit *Ughellus in Episcopis Accien. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.*909 *Edit. II*, sed silet quod alumnus fuerit Ordinis Prædicatorum. Hinc a nostratibus inter *Accienses* Episcopos non recensetur. *Astanensi* Sedi præficitur a *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LVIII pag.* 133. Addit quod hæc *Astanensis* Sedes est in *Corsica*. Quia vero hujusce nominis Episcopatus ibidem non est, hinc *Cavalerius Tomo I pag.*254 *num.CALIX* censet *Antonium* Episcopum *Astensem* fuisse, in ejusdem nominis Comitatu *Italiæ*, sub Archiepiscopo *Mediolanensi*. Emendandus etiam *Ughellus* in *Acciensium* Episcoporum serie. *Antonius* siquidem non successit *Alberto* nostro *de Casinis*, sed *Agnello* Ordinis Carmelitarum, ut ex hoc Diplomate videre est. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Omossa electo Accien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Agnello Episcopo Accien. regimini Ecclesiæ Accien. præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem & idoneam præsidere personam. provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus ea vice specialiter reservandum, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Postmodum vero Ecclesia per obitum ipsius Agnelli Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad povisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, ne longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, literarum scientiæ, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastarem &c. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo, Sexto decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.X fol.*250. Archiepiscopus *Atheniensis* fuit *Antonius*, ut in hac *Appendice* videre est.

Anno 1450. F. Gaspar de Castello S. Johannis in Persichetto, Episcopus Imolensis, seu Foro Corneliensis, *Imola*, in Romandiola, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. CCXCIX pag.*205, *ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag.*258. *num CLXVI, Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLVII pag.*815.

Anno 1450. F. Baptista de Firmo, Episcopus Hierapolitanus, in Arabia, sub Archiepiscopo Petracensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXCVI pag* 204, *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.*274 *num. CCIII, ex Monumentis Conventus Firmani.* Vivebat anno *MCCCCLXIII*, ut probat *Cavalerius* ex Inscriptione, quam refert. Hinc autem liquet, quod Episcopatus iste distinguendus est ab alio ejusdem nominis, quem per id tempus obtinuerunt, *Gerlacus*, & *Judocus*, de quibus in hac *Appendice*. Et ex hoc emendandi *Fontana* & *Cavalerius*.

F. Lu-

F. Ludovicus de Foro, Cœnobii Wefalienfis alumnus, Epifcopus Fogienfis. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Epifcoporum pag.26 col.I, ex Chronicis Wefalien.* Quifnam fit Epifcopatus ifte, non docet *Echard*. Idem videtur ac *Phocenfis*, vulgo *Foia*, in *Æolide*, fub Archiepifcopo *Smirnenfi*. Anno circiter 1450.

F. Johannes Polonus, Epifcopus Culmenfis, *culm*, in Pruffia, fub Archiepifcopo Gnefnenfi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCXII pag.183, ex Bzovio. Cavalerius Tomo I pag.252 num. CXXXV, ex Plodio.* Anno circiter 1451.

F. Jacobus Tuders, Epifcopus Laudenfis, *Lodi*, in Lombardia, fub Archiepifcopo Mediolanenfi. *Cavalerius Tomo I pag.253 num.CXXXVII, ex Sampaio, & Plodio.* Anno circiter 1451.

F. Manuel de Candia, Emmanuel nempe Cretenfis, Epifcopus Scutarenfis, Scodrenfis fcilicet, vulgo *Scutari*, in Albania, fub Archiepifcopo Antibarenfi. *Cavalerius Tomo I pag.253 num.CXL, ex Taegio, & Plodio.* Succeffit ifte cuidam *Johanni*, ut ex hoc Diplomate conftat. *Nicolaus Epifcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Manueli de Candia, Electo Scutaren., Salutem, & Apoftolicam Benedictionem. Apoftolatus officium &c. Dudum fiquidem bonæ memoriæ Johanne Epifcopo Scutaren. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Profefforem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo Quadringentefimo Quinquagefimo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLI) *Sexto Idus Januarii, Pontificatus noftri Anno Quarto.* Ex Archivo Apoftolico *Libro LIX fol.28.* Anno 1451 Die 8 Januarii.

F. Bernardus Michaelis, Epifcopus Alienfis. *Cavalerius Tomo I pag.253 num. CXXXIX, ex Taegio, ex Plodio, & ex Actis Capituli Generalis MCCCCLI.* Quænam fit hæc *Alienfis* Ecclefia, non facile dictu. Urbs eft Arabiæ felicis *Hali* vulgo vocata: eft etiam Infula maris *Æthiopici* quæ vulgo *Alioa* nuncupatur: fed quod ibidem per id tempus Epifcopatus fuerit, vel ibi *Bernardus* nofter jus dixerit, me fugit. Legendum fortaffis *Ufeilen.*, & *Bernardus* ifte non diftinguendus a fequenti. Anno circiter 1451.

F. Bernardus Michaelis, alumnus Aragoniæ Provinciæ, Epifcopus Ufellenfis, in Sardinia, fub Archiepifcopo Arborenfi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXLIX pag. 327, ex Lopez, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.258 num.CLXIII. Diago Hiftor. Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap. XCV pag.275*, ubi legitur fequens Epitaphium Bernardi: *Hic jacet Reverendiffimus Dominus, Dominus Bernardus Michaelis iftius Monafterii* (Cœnobii fcilicet *Emporienfis*, vulgo *Ampurias*, in Aragoniæ Provincia) *filius, Ufellenfis Epifcopus, & Sereniffimi Domini Regis Aragonum Confiliarius, ac Confeffor illuftriffimi Domini Ferdinandi Ducis Calabriæ. Obiit Prima Octobris Anni Domini MCCCCLIV.* Hoc anno *MCCCCLIV* mortuum fuiffe *Bernardum Michaelis* negat *Cavalerius*, quia, inquit, eodem anno diem fupremum obiit *Michael Aragonus* Epifcopus *Ufellenfis*, cui fucceffit *Bernardus Michaelis*. Verum hinc potius dubium fubnafcitur, utrum nempe *Michael* ille, de quo dictum fuit in *Appendice* præcedenti, diftinguendus fit a *Bernardo Michaelis*, cujus hic mentio. Et fane *Diago* Provinciæ *Aragoniæ* fcriptor diligentiffimus *Michaelem* illum *Aragonum* non novit. Anno circiter 1451.

F. Johannes de Enitra, Epifcopus Tagaftenfis, *Tagafta*. Urbs eft Africæ, natalibus S. P. *Auguftini* clara. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, aliifque. Hoc Diplomate conftitutus fuit Epifcopus. *Nicolaus Epifcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Enitra Electo Tagaften., Salutem, & Apoftolicam Benedictionem. Apoftolatus officium &c. Dudum fiquidem bonæ memoriæ Jacobo Epifcopo Tagaften. regimini ecclefiæ Tagaften. præfidente, nos cupientes eidem ecclefiæ cum vacaret &c. provifionem ipfius ecclefiæ ordinationi & difpofitioni noftræ duximus &c. refervandam &c. Poftmodum vero præfata ecclefia per obitum ejufdem Jacobi qui extra Romanam Curiam debitum naturæ perfolvit &c. nos vacatione hujufmodi fide dignis relatibus intellecta ad provifionem ipfius ecclefiæ celerem & felicem &c. ne ecclefia ipfa longæ vacationis exponatur incommodis &c. demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum profefforem Ordinem ipfum expreffe profeffum, & in Theologia Baccalaureum, cui de vitæ munditia, honeftate morum, fpiritualium providentia, & temporalium circumfpectione aliifque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna teftimonia perhibentur, direximus oculos noftræ mentis, quibus omnibus debita meditatione penfatis, de perfona tua nobis & eifdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclefiæ de ipforum Fratrum noftrorum confilio, auctoritate apoftolica, providemus, teque illi præficimus in Epifcopum & Paftorem, curam, regimen, & adminiftrationem ipfius ecclefiæ tibi in fpiritualibus & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium noftram & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius confequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo Quadringentefimo Quinquagefimo primo, Pridie Kal. Aprilis, Pontificatus noftri Anno Quinto.* Ex Archivo Apoftolico *Lib.LXXI fol.56.* Anno 1451 Die 31 Martii.

F. Ricardus Volfi, Epifcopus Dunenfis, vulgo *Downe*, & Connerten., vulgo *Conner*, in Hibernia, fub Archiepifcopo Armachano. Hunc non norunt *Fontana*, *Cavalerius*, aliique. Succeffit *Thomæ*, ut ex Anno 1451 Die 21 Junii.

hoc

hoc Diplomate constat. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ricardo Volsi Electo Dunen. & Conneren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Thoma Dunen. & Conneren. ecclesiarum insimul canonice unitarum Episcopo, regimini Dunen. & Conneren. ecclesiarum præsidente, nos cupientes eisdem ecclesiis, cum vacarent &c. provisionem ipsarum ecclesiarum ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero ecclesiis ipsis per obitum ipsius Thomæ qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem earundem ecclesiarum celerem & felicem &c. ne ecclesiæ ipsæ longæ vacationis exponantur incommodis &c. post deliberationem quam de præficienda eisdem ecclesiis personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Sancti Dominici professorem, in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eisdem ecclesiis de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate apostolica, providemus, teque illis præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsarum ecclesiarum tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Undecimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXI fol.* 34.

Anno 1451. F. *Robertus Rochford, Sacræ Theologiæ Professor, Episcopus Connorensis in Hybernia electus anno MCCCCLI. Ex Waræo. Hunc non norunt nostri.* Hæc totidem verbis docet *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 26. *col. II* Sed notandum, quod ille *Connorensis* Episcopatus non reperitur in *Hibernia*. Hinc evidens est, irrepsisse mendum, legendumque *Conneren.*, rectius *Converten.*, vulgo *Conner*, quæ Sedes est in *Hibernia*, uti mox dictum fuit. Utrum autem *Waraus* erraverit etiam in nomine Episcopi, & iste *Robertus* idem sit ac præcedens *Ricardus*, judicent alii.

Anno 1451 Die 1 Octobris. F. Michael de Candia, seu Cretensis, Episcopus Agiensis, in Insula Cretensi, sub Archiepiscopo Cretensi. Ipse est *Michael Græcus*, quem *Cavalerius Tomo I pag.* 287 *num CCXLIII* præficit Ecclesiæ *Cydoniensi*, vulgo *La Canea*. Episcopatus est Insulæ *Cretensis* cui Sedes *Agiensis* unita fuit. Hinc Episcopus *Caneæ* dicitur a *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXXII pag* 154, ubi hæc habet. *F. Michael, natione Græcus, Sacra Theologia Laureatus insignis, Caneæ Episcopus creatus fuit ab Apostolica Sede in Insula Cretensi, & post aliquot annos Veronæ ex hac vita migravit anno MCCCCLXXIX, apud nostros sepultus.* Hæc ille ex *Plodio*, *Razzia*, & *Fernandez*. Ipsis suffragatur *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCI pag.* 875 Sed *Altamura*, quem laudat *Cavalerius Tomo I pag.* 302 *num. CCCIII*, Michaelem nostrum *Cretensem* Archiepiscopum creat, & in hoc emendandus ex sequenti Diplomate. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Candia Electo Agien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Luca Episcopo Agien. regimini ecclesiæ Agien. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. Postmodum vero dicta ecclesia per obitum ejusdem Lucæ Episcopi qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis &c. post deliberationem quam de præficienda eidem ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Sacræ Theologiæ & Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Sacerdotio constitutum, literarum scientia præditum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, & aliis multipliciter virtutum meritis, prout fide dignorum testimoniis percepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua nobis & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ Agien. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, ipsius curam & administrationem tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Primo, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXI fol.* 3.

Anno 1451. F. Johannes, Episcopus Tangaren., seu Tingitanus, vulgo *Tanger*, in Africa, sub Archiepiscopo Eborensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXCII pag.* 310, *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.* 254 *num. CXLIV.*

Anno 1451. F. Johannes Rosa, Episcopus Moldaviensis, in ejusdem nominis Regione Europæ. *Simon Okolski in Russia Florida pag.* 59, *ex Bzovio. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.* 232. *Cavalerius Tomo I pag.* 254 *num. CXLVII, ex Plodio.*

F. Ja-

Anno circiter 1451.

F. Jacobus Dezza, Hispanus, Episcopus Zamorensis, *Zamorra*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano. *Cavalerius Tomo I pag.254 num.CXLVIII*, *ex Plodio*.

Anno 1453 Die 12 Januarii.

F. Hieronymus Vitalis, Episcopus Lathoren., seu Latopolitanus, a plerisque Letorensis dictus, in Ægypto Superiori. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Episcopus renunciatus est hocce Diplomate. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hieronymo Vitalis Electo Lathoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Nuper siquidem, Ecclesia Lathoren., cui de persona alicujus a memoria hominum provisum non fuit, Pastori solatio destituta, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem, ne Ecclesia ipsa longiorie vacationis exponatur incommodis, paternis & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Baccalaureum formatum in Theologia, & carissimi in Christo filii nostri Alfonsi Regis Aragonum Illustris Capellanum, in Sacerdotio constitutum, ac alias multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesia de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias, & largitur præmia confidentes, quod dirigente Domino actus tuos præfata Ecclesia sub tuo felici regimine, gratia tibi assistente Divina, regetur utiliter, & prospere dirigetur, ac in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens curam, & administrationem prædictas sic exercere studeas solicite, fideliter, & prudenter, quod ipsa ecclesia gubernatori provido & fructuoso administratori gaudeat se commissam, tuque exinde præter æternæ retributionis præmium nostram & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas, ad præfatam Ecclesiam te transferas & resideas personaliter in eadem, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia nequeas officia exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLIII) *Pridie Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXVI fol.87*.

Anno 1453 Die 29 Januarii.

F. Lupus de Causeco, Episcopus Lidensis, vulgo *S. George de Lidde*, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCXXXI pag.215, ex Lib Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.255 num.CLII.* Successit *Fernando*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Lupo de Causeco, Electo Liden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Fernando Episcopo Liden. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Secundo*, (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLIII) *Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXVII fol.58*.

Anno 1453 Die 20 Aprilis.

F. Johannes de Polentia, Episcopus Beritensis, seu Berytensis, *Berito*, vel potius *Baruti*, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Nunc Metropolis est Berytensis Ecclesia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXXXVI pag.140, ex Regestis Pontificiis. Cavalerius Tomo I pag.255 num.CLIV.* Notandum quod a Scriptoribus istis *Johannes Græcus* dicitur. Successit *Martino*, ut ex hoc Diplomate videre est. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Palentia Electo Beriten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus Officium &c. Et deinde præfata Ecclesia per obitum Martini Episcopi Beriten. &c. Demum ad te Theologiæ & Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo tertio, Duodecimo* Kalendas *Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico. *Libro XXVI fol.47*.

Anno 1453.

E*cclesiæ Beuleucilonen. titulari, & in infidelium partibus datur Episcopus P. F. Hermanus Nortorp a Nicolao Papa V, tertio Idus Aprilis Anno sui Pontificatus septimo, qui fuit reparati orbis MCCCCLIII, prout in Regestis ejusdem Pontificis habetur: de quo tamen ne verbum quidem habuere Ordinis scriptores.* Auctor est *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. LXXXII pag.*139. Ipsum excipit *Cavalerius Tomo I pag.255 num.CLIII.*

Anno 1453 Die 14 Maii.

F. Judocus Bar, Episcopus Hierapolitanus, in Phrygia, sub Archiepiscopo Synadensi. Is ipse est *Ludovicus* Episcopus *Jerapolitanus*, de quo *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXCVI pag.*204, *ex Libro Provision. Prælatorum*, & *Cavalerius Tomo I pag.250 num.CXXV.* Errat insuper *Cavalerius* dicens Episcopum istum anno *MCCCCL* die *XXIII* Januarii constitutum fuisse. Quod eodem circiter anno consecratus fuerit *Judocus*, docet *Echard*, a quo cognominatur *Borre*. Sic enim loquitur *Tomo I Scriptorum Ordinis* in Indice Episcoporum pag.26. col.1. *Judocus Borre Episcopus Hierapolitanus, Suffraganeus* (seu Vicarius) *Ultrajectinus anno MCCCCL circiter consecratus, obiit XXV Julii MCCCCLXX. Ex Monumen.*

Con-

Couven. Ultraject. & Monialium Ordinis Leydensium. Corrupte a Fontana, & sequacibus dicitur Ludovicus. Vide Bataviam Sacram. Hæc ille. Successit *Judocus* ipse *Gerlaco* nostro, ut videre est ex hoc Diplomate. *Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Judoco Bar Electo Hierapolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Gerlaco Episcopo Hierapolitan. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, & in Theologia Magistrum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Pridie Idus Maii Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro XXVI fol.* 87.

Anno circiter 1454. **F.** Martinus de Solera, Episcopus Chrysopolitanus, Vicarius Basileensis Episcopi. *Fontana Monument. Dominican. Parte II Cap. VIII ad an. MCCCLIV pag.* 224. Consulendus *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcopor. pag.* 26 *col.* 1, *& Seculo XIV pag.* 729. Ceterum *Chrysopolitanus*, seu *Chrisopolensis*, ut scribit *Fontana*, duplex est Episcopatus, unus in *Arabia*, sub Archiepiscopo *Bostrensi*, alius in *Macedonia*, sub *Philippensi* Metropoli.

Anno circiter 1455. **F.** Hieronymus de Vinea, Episcopus Policastrensis, *Policastro*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano. *Ughellus in Episcop. Policastren. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 564 *Edit. II. Theodorus de Valle in Lib. de Viris illustrib. Ord. Prædicatorum. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXV pag.* 267. *Cavalerius Tomo I pag.* 276. *num. CCVII.*

Anno circiter 1455. **F.** *Thomas Serrano, Episcopus Canariarum IV, qui tum dicebatur Episcopus S. Martialis de Rubicon in Insula Lancerote sub Nicolao Papa V, & Paulo II. Hic Insulas Canariæ & Tenerifæ ad fidem adducere laboravit, & successorem habuit Johannem de Frias, qui ex Insula Lancerote Sedem in Canariam transtulit anno MCCCCLXXXV die XX Novembris.* Auctor est *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag* 22, *ex Historia sacra majoris Canariæ, quam scripsit Christophorus de la Camara Canariarum Episcopus XXV, & edidit Matriti anno MDCXXXIV, in* 4. *Et hic Thomas a Fontana & aliis nostris omissus.* Episcopatus *Canariensis* est in ejusdem nominis Insulis *Oceani*, sub Archiepiscopo *Hispalensi*.

LEGATI.

Anno 1448. **F.** Henricus Kaltysen, Magister S. Palatii Apostolici, Legatus ad Academiam Lovaniensem missus pro generali Ecclesiæ reformatione. *Valerius Andreas in Fastis Academicis Lovanien. Cap. XIV. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXV pag.* 828. Archiepiscopus *Nidrosiensis* postea fuit *Henricus*, ut in hac *Appendice* videre est.

Anno 1448. **F.** Bartholomeus de Rimbertinis, seu Lapaccini, Episcopus *Cortonensis*, ut in præcedenti *Appendice* dictum fuit, Legatus in Germaniam missus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II num. XXXI pag.* 357, *& in Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXLVIII pag.* 343. *Cavalerius Tomo I pag.* 272 *num. CCI.*

Anno 1448. **F.** Leonardus Chiensis, Archiepiscopus Mitylenensis, ut in *Appendice* præcedenti videre est, Constantinopolim Legatus missus ad Græcorum Imperatorem Palæologum. *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad annum MCCCCLVIII pag.* 817. *Fontana, Cavalerius*, aliique supra laudati.

Anno circiter 1449. **F.** Bartholomæus de Rimbertinis, de quo mox dictum fuit, Venetias mittitur. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. I ad annum MCCCCXLIX pag.* 344, *ex Olmeda*

CALIS-

CALISTUS III.

(a) *Ciaconius in Calisto III.*
(b) *Panvinius in Chronicis.*
(c) *Ciaconius in Calisto III.*

Alfonsus Borgia antea dictus, Hispanus, Valentinus, Electus (*a*) est Die VIII Aprilis MCCCCLV. Coronatus (*b*) fuit Die XX ejusdem Mensis. Obiit (*c*) Die VI Augusti MCCCCLVIII. Sedit Annos III, Menses IV.

De perficiendo Papiensi (1) Cœnobio.

Anno 1455 Die 20 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Monasterii S. Marcelli Papien. per Priorem soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

RAtioni congruit &c. (3) Dudum siquidem felicis recordationis Nicolao PP. V, Predecessori nostro, pro parte dilectorum filiorum Conventus, & Fratrum domus Sancti Thomę Papien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Augustini de Barrachis, laici dictę domus, ac illius Ecclesię operarii, exposito, quod si nonnulla immobilia, & mobilia bona ad fabricam domus, & Ecclesię hujusmodi spectantia, factis primitus subhastationibus (4), ac proclamationibus debitis, & congruis, plus offerenti venderentur, & pretium exinde redigendum in complementum ejusdem domus, quę sumptuoso opere incepta fuerat, converteretur, id in evidentem domus, & fabricę hujusmodi cederet utilitatem, prefatus Prędecessor, volens eorundem bonorum quantitatem, & verum valorem pro expressis habere, inter cetera voluit, & concessit pridie Nonas Julii Pontificatus sui Anno VIII (5), certo dari Judici in mandatis, ut super premissis omnibus, & singulis, auctoritate Apostolica se informaret, &, si per informationem hujusmodi ita esse, venditionemque & alienationem bonorum hujusmodi, si fieret, ut prefertur, in evidentem utilitatem domus, & fabricę predictorum cedere, reperiret, Fratribus, & operario prędictis bona premissa, quibusvis personis, etiam laicis, factis subhastationibus, & proclamationibus debitis, plus offerenti, vendendi, & alienandi, ac pretium exinde suscipiendum, & redigendum, in fabricam, & complementum dictę domus convertendi, licentiam ipsa auctoritate Apostolica, concederet, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac domus, & Ordinis predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem dicti Fratres, & Conventus, ac operarius voluntatis, & concessionis prędictarum pro eo quod super illis ipsius Nicolai Prędecessoris literę, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, frustrentur effectu, volentes, & auctoritate Apostolica prędicta decernentes, quod voluntas, & concessio hujusmodi perinde a dicta die pridie Nonas Julii sortiantur effectum, ac si super eis ipsius Prędecessoris literę sub ipsius diei dato confectę fuissent, prout superius enarratur: quodque presentes literę ad probandum plene voluntatem & concessionem prędictas ubique sufficiant, nec ad id probationis alicujus adminiculum requiratur, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus super premissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse, venditionemque & alienationem bonorum eorundem, si fiant, ut prefertur, in evidentem utilitatem, domus, & fabricę prędictarum cedere repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Fratribus, & operario prędictis bona premissa vendendi, alienandi, ac pretium in complementum fabricę convertendi, licentiam juxta voluntatem, & concessionem Nicolai, Prędecessoris nostri, hujusmodi auctoritate nostra concedas, & largiaris. Non obstantibus premissis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Duodecimo Kalendas Maii (6), Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Papiensi.*) In *Insubria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. V fol.61.*
3. *Rationi congruit &c.*) Ut in *Constitutione I Eugenii IV.*
4. *Subhastationibus.*) Id est auctione bonorum facta. Hæc autem auctio *subhastatio* dicitur, quia solebat hasta figi in publicis auctionibus.
5. *Anno Octavo.*) Christi *MCCCCLIV.*
6. *Duodecimo Kalendas Maii.*) Hac die *Calistum III* coronatum fuisse, docet *Panvinius*. Adversantur *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II in Calisto III ad annum MCCCCLV pag.981*, *Felix Contelorius in Elencho Cardinalium*, *Oldoinus in Additionibus ad Ciaconium* mox citatum *pag.985*, *Platina in Calisto III*, *Odoricus Annal. Ecclesiast. ad annum MCCCCLV num. XIX*, aliique passim. Nec inter sese conveniunt isti. *Ciaconius* enim censet, *Calistum* Anno MCCCCLV *Kalendis Maii* coronam Pontificiam suscepisse, *Contelorius* apud *Oldoinum* docet, coronam *Calisto* fuisse impositam die *XX* Martii *MCCCCLIV* stylo veteri, novo *MCCCCLV*. *Platina* tandem apud *Odoricum* id actum putat *XII* Kalendas Aprilis, die nempe *XXI* Martii. Hoc sane Diplomate destruitur sententia *Ciaconii*, cum enim *Duodecimo Kalendas Maii* datum sit, ergo coronam jamjam susceperat *Calistus*, non igitur coronatus fuit *Kalendis Maii*. De ceteris nihil moror, die siquidem *XXI* Martii *MCCCCLIV* stylo veteri, novo *MCCCCLV*, vivebat adhuc *Nicolaus V*, ut ex *Contelorio* scribit *Oldoinus pag.965*. Nota quod *Panvinii* sententiam firmant hæc Diplomatis verba: *Datum .... Duodecimo Kalendas Maii*. Hinc enim conjici potest, hac ipsa die, *Calistum III* Corona Pontificia redimitum fuisse. Die siquidem qua coronam suscipiebat Summus Pontifex, plerumque constitutiones edebat, quas Prædecessor morte præventus non potuerat promulgare. Consulendæ quinque priores Constitutiones *Eugenii IV.*

Anno 1455 Die 20 Maii.

Ne Bononiensis (1) Episcopus, & Cœnobii FF. Prædicatorum Prior, testamenti Francisci de Pepolis (2) curatores, tributum in gratiam fabricæ S. Petronii indictum solvant.

Ex Archivo (3) Ordinis.

II. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Anama, Archidiacono Ecclesię Bononien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. HUmilibus supplicum votis, illis pręsertim, per quę pie testatorum consequendo voluntates, ecclesiasticorum, etiam regularium, & aliorum piorum locorum indemnitatibus consulitur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nonnullorum Conventuum, ac Religiosarum, & ecclesiasticarum personarum, & domorum etiam regularium, ac hospitalium, & aliorum piorum locorum Civitatis Bononien., petitio continebat, quod olim, postquam quondam Franciscus dictus Teziatus de Pepolis, laicus Bononien., de propria salute recogitans, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, suum condens in ultima ipsius voluntate testamentum, nonnulla annua legata, & relicta ad pios usus, ac pro certis Conventibus, & Ecclesiis ac hospitalibus fecerat, Episcopo Bononien., & Priore Fratrum Prędicatorum dictę Civitatis pro tempore executoribus super hoc deputatis, ac
Diplomatis causa. etiam postquam annua legata post ejus obitum absque aliqua diminutione suis legatariis soluta fuerant, dilecti filii populus, & commune dictę Civitatis, & tunc Regentes populares dictę Civitatis nonnulla statuta, & ordinationes inter alia condiderunt, per quę voluerunt, quod ex quibuscunque pecuniis Camerę, & Communitatis Bononien. dari deberent quatuor parvi denarii illius monetę pro qualibet libra, seu viginti solidis, pro fabrica Ecclesię Sancti Petronii primo, & deinde de pecuniis relictis ad pias causas per ipsam fabricam exigerentur duo solidi pro libra, quodque executores testamentorum, & ultimarum voluntatum ad id compelli possent, & subsequenter etiam statutum solutionis duorum solidorum hujusmodi ad hereditates, & fideicommissa quę nondum executioni demandata fuerant, ampliarunt, & etiam ordinatum fuit, quod ex legatis, & fideicommissis, seu aliis distributionibus ad pias causas, seu pro anima factis in pręteritum quandocunque, tempore longissimo etiam, ante ordinationem dictę fabricę, quę solvenda essent a tempore ordinationis dictę fabricę, etiam duo solidi pro fabrica Ecclesię S. Petronii solverentur. Quę quidem statuta cum insertione rubricarum eorundem etiam sub his verbis quod de quibuscunque relictis ad pias causas in pręteritum factis solvantur duo solidi pro libra, fuerunt per bonę memorię tunc Legatum Bononien., & deinde per Martinum V, & Eugenium IV, & tandem per Nicolaum V, Summos Pontifices, Prędecessores nostros, motu proprio, & ex certa scientia confirmata, & approbata, & ad cautelam innovata. Cum itaque sicut eadem petitio subjungebat, tempore dati dictorum statutorum jam fuerit piis locis hujusmodi jus quęsitum, testamentaque & legata hujusmodi ante statutorum prędictorum editionem facta extiterint, ac de relictis bonis hujusmodi nihil hactenus solutum fuerit, cum absurdum esse videatur ipsa statuta per laicos edita, & generaliter a Sede Apostolica confirmata, testamenta, voluntates, & Ecclesiarum, ac piorum locorum bona pręsertim jam acquisita, immutare, vel auferre, & ad pręterita trahi posse, ne igitur executores testamentorum piorum legatorum saltem ante editionem statutorum hujusmodi factorum, & pręsertim dicti quondam Francisci, ac eorundem executores commissarii, necnon Conventus, Ecclesię, hospitalia, & pia loca prędicta, eorumque personę pretextu statutorum eorundem valeant in aliquo per officiales dictę fabricę in futurum molestari, pro parte Conventuum & personarum ecclesiasticarum, hospitalium, & piorum locorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis assistere, ac super pręmissis opportune providere, testamentum quoque, ac pia legata dicti Francisci a statutis, & ordinationibus hujusmodi, eorumque confirmationibus, & omnino eximere, & tam illa, quam quęcunque testamenta, seu pias ultimas voluntates legata, relicta, fideicommissa, ac hereditates, facta, & relicta ante ordinationem dictę fabricę non debuisse, neque debere sub ordinationibus, & statutis hujusmodi, eorumque confirmationibus post ordinationem ipsius fabricę comprehendi, necnon pręfatos Conventus, & loca, aliasque, quorum interesse posset, ad pręstationem, vel solutionem solidorum hujusmodi, aut ad observationem statutorum eorundem, nullatenus compelli posse, aut debere, decernere, & declarare, & eis quatenus, sub ipsis comprehendi viderentur, specialius, & expresse derogare, eisque super pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, de qua in his & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus vocatis operariis dictę fabricę S. Petronii, & aliis, qui fuerint evocandi, inquisita dili-
Mandatum. gentius per te super pręmissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra, veritate, visisque & attentis diligenter, quę circa pręmissa fuerint attendenda, in pręmissis, & circa ea ordines, facias, decernas, exequaris, & provideas in omnibus & per omnia, prout tibi salubrius videbitur expedire, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Non obstantibus pręmissis, & aliis statutis, & consuetudinibus Civitatis, Communitatis, ac Ecclesiarum, & locorum Bononien., & Ordinum quorumlibet, etiam juramento, confirmatione Apostolica, seu quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Tertio Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Bononiensis.*) In *Italia*.
2. *Pepolis.*) Gens est nobilissima, quæ nunc etiam *Bononia* floret.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. V fol. 62.*

Mo-

Digitized by Google

Anno 1455 Die 28 Maii.

Monasterium Tertii Ordinis Florentiæ (1) erigendi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

III.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo (3) Florentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Digna reddimur attentione soliciti, ut illarum votis gratum prestemus assensum, que mundanis abjectis illecebris, per sancte conversationis, & laudabilis vite studium semper ad hoc intendunt, ut in conspectu Dei, & hominum prefulgeant, & accensis lampadibus possint obviam ire Christo. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecte in Christo filie Annelene, relicte quondam strenui Viri Baldacii, gentium armorum (4) Capitanei, petitio continebat, ipsa Annelena, que clare memorie Galleotti de Malatestis (5) Comitis nata fuit, zelo devotionis accensa, cupiat sub regula Tertii Ordinis S. Dominici una cum nonnullis aliis mulieribus, id etiam affectantibus, in Civitate Florentin., in ejus Domo, devotum, & sedulum exhibere Altissimo famulatum, pro parte dicte Annelene Nobis extitit humiliter supplicatum, ut sibi, quod in predicta ejus domo, seu habitatione, unum Oratorium cum Capella, in qua, tam ipsa, quam pro tempore in eadem domo degentes Sorores Missas, & alia Divina Officia per proprium, vel alium Sacerdotem idoneum celebrari facere possint, erigere, ac habitum dicti Ordinis ab uno Fratre Ordinis Predicatorum, per eam eligendo, suscipere, & quod ipsa, & que sibi in Priorissam successerint, omnes & singulas Mulieres viduas, vel que maritum non habuerunt, ad earum societatem recipere, & illas vestire, ac in communi sub Regula dicti Tertii Ordinis in huiusmodi Oratorio vivere teneantur, concedere, & attento quod alie Sorores sub eadem Regula degentes a foro seculari sunt exempte (6), & convenit, eas ex sudore manuum suarum vitam ducere, cum eleemosynas non petant, & paucos redditus habeant, Annelenam, & alias in dicto Oratorio pro tempore commoraturas, & sub eadem Regula degentes, Sorores cum omnibus & singulis suis bonis mobilibus, & immobilibus, presentibus, & futuris, a quibuscunque molestationibus, vexationibus, & gravaminibus pecuniariis, penitus, & omnino ex tunc, & totaliter liberare, aliasque circa earum vitam & statum opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, & tue videatur conscientie, quam super his oneramus, eidem Annelene, quod in dicta ejus habitatione, seu alio pio loco prefatum Oratorium cum Capella, in qua Missas & alia Divina Officia per proprium, vel alium Sacerdotem idoneum celebrari facere possint, & alias necessarias officinas erigere, construere, & edificare, seu erigi, construi, & edificari facere, ac habitum per Sorores dicti Ordinis gestari solitum ab uno Fratre ejusdem Ordinis Predicatorum, & per eandem Annelenam eligendo, suscipere, quodque eo suscepto tam ipsa, quam alie, que sibi in Priorissam juxta formam dicte Regule successerint pro tempore, Priorisse, omnes, & singulas Mulieres viduas, vel que maritum non habuerunt, ad earum societatem aggregari volentes, recipere, ac illis habitum Ordinis & Regulas predictorum dare, seu illas vestire, necnon in communi sub dicta ipsius Tertii Ordinis Regula vivere & similiter unum predicti Ordinis Predicatorum de observantia Fratrem, virum utique vita & moribus comprobatum, in earum Magistrum, Confessorem, & Correctorem, qui, si forte, quod absit, aliquos excessus, & crimina perpetrare easdem contineat, vel Magister Generalis dicti Ordinis, pro dictis excessibus illas misericorditer punire habeat, eligere, & eundem, si idoneus non foret, aut circa earum regimen accurate non intenderet, vel intendere nollet, vel non posset, quoties hoc contigerit, deponere, ac alium loco illius eligere libere, & licite possint, concedere, & ne ipsa Annelena & alie Sorores predicte presentes & future indebitis molestiis afficiantur, eas presentes, & futuras cum omnibus, & singulis earum bonis mobilibus, & immobilibus, presentibus, & futuris a quibuscunque molestationibus, vexationibus, & gravaminibus pecuniariis penitus & omnino ex tunc, & totaliter liberare, & quod Priorissa, & Sorores predicte quacunque ratione vel causa ad judicium seculare trahi non possint, quodque ipsa Annelena, quoad vixerit, Priorissa existat, que regimen, & administrationem dicte Domus habeat, & post ejus obitum, vel cessionem, eligatur per ipsas Sorores alia Soror dicte Domus utilis, & idonea in Priorissam, & sic perpetuis temporibus electio fiat antedicta, absque alicujus alterius confirmationis adminiculo, & quod dicta Annelena, & illa, que sibi successerit, possint suas Sorores juxta criminum, & excessuum exigentiam, corrigere, & etiam ipsa, & que sibi successerit modo supradicto corrigere, statuere, & ordinare auctoritate nostra procures. Nos enim si premissa per te vigore presentium fieri contingat, Annelene, & aliis Sororibus in prefato Oratorio pro tempore commoraturis, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, & gratiis aliis mulieribus ejusdem Ordinis in genere concessis, uti, & gaudere possint, & valeant, ac potiantur, & gaudeant, auctoritate Apostolica concedimus per presentes. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus predicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Quinto Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Florentiæ*.) In *Hetruria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II fol.23.*
3. *Archiepiscopo*.) Iterat *S. Antoninus* Ordinis Fratrum Prædicatorum decus, de quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV* dictum fuit.
4. *Gentium armorum*.) Vulgo *Gens d'armes*.
5. *Malatestis*.) Adeas *Sansovinum de Origine Familiarum Italiæ*.
6. *Exempta*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.XIV.*

Anno 1455 Die 7 Junii.

Conventus Florentinus S. Marci fit in possessione (1) annuorum reddituum, aliorumque sibi legatorum.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

IV. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus S. Marci Florentin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut illa vobis favorabiliter concedamus quę vestris commoditatibus fore conspicimus opportuna. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, dilectus filius Cosmas de Medicis (3), Civis Florentin. domum vestram S. Marci Florentin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, ad quam, & vos singularem gerit devotionis affectum, multipliciter reparaverit, & super modum desideret, quod in ea observantia perpetuo vigeat, & manuteneatur, & quod vos, & pro tempore in ipsa domo degentes, successores vestri, commode sustentare, ac bona immobilia recipere, & retinere possitis. Quare pro parte tam dicti Cosmę, quam vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis, & pro tempore successoribus, Priori, & Fratribus in dicta domo commorantibus, & sub regulari observantia viventibus, quod omnia, & singula bona immobilia, ac annuales redditus vobis, seu ipsi domui vestrę pia fidelium largitione, aut ex donatione, vel testamento, seu alias eroganda, donanda, vel relinquenda, recipere, & retinere, ac in vestros & dictę domus usus convertere possitis, concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes, ut dicta observantia in prefata domo semper vigeat (4), & manuteneatur, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & prelatę domui vestrę, ac pro tempore existentibus, & observantiam predictam tenentibus, & secundum illam viventibus, Fratribus, successoribus vestris, ut omnia, & quęcunque bona immobilia, censusque, & annuales

Indultum: redditus quoscunque, vobis, & dictę vestrę domui, per quascunque personas, pia legatione, donatione, testamento, seu alias qualitercunque, eroganda, vel relinquenda, recipere, & retinere, ac in vestros, & dictę domus usus absque alicujus culpę, vel pęnę incursu convertere, & alias prout necessitas, vel utilitas exegerit, seu requiret, disponere libere, & licite possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, consuetudinibus, & privilegiis domui, & Ordini hujusmodi, per Sedem Apostolicam, vel alias in genere, vel in specie, sub quacunque verborum forma vobis concessis, vel ab eadem Sede emanatis, etiam si juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roborata forent, ac de illis, earumque totis tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum presentibus mentio habenda foret, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Possessione*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum* Tomo *ultimo Tit. I.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. II fol.* 159.
3. *Cosmas de Medicis*.) *Pater Patriæ* nuncupatus. Adeas *Scipionem Ammiratum de Nobil. Famil. Florentin.*
4. *Vigeat*.) Viget adhuc, & Sanctorum Seminarium diceres *Florentinum* Cœnobium *S. Marci*.

Anno 1455 Die 7 Junii.

De reficiendo Septempedano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

V. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Laurentii de Sancto Severino, Camerinen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. AD ea ex Apostolicę servitutis officio libenter intendimus, per quę singulorum piorum locorum, ac personarum in illis Altissimo famulantium utilitatibus consulatur, & ut illa optatum sortiantur effectum, favorem Apostolicum liberaliter impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus B. Marię de Mercato de Sancto Severino Ordinis Fratrum Prędicatorum, Camerinen. Diœcesis, petitio continebat, quod Domus prędicta, ac illius Conven-

Diplomatis causa. tus, & Ecclesia in suis structuris, & ędificiis adeo sumptuosis reparationibus indigent, quod ipsi Prior & Fratres illas per se facere non possunt, verum si unam partem possessionum, quas habent in territorio ejusdem loci pro reparationibus hujusmodi fiendis usque ad summam ducentorum florenorum, auri de camera, cum dictamine nonnullorum proborum virorum, vendendi licentia concederetur, ac pretium exinde habendum in manibus alicujus boni, & fidelis mercatoris deponeretur, ipsi *Prior*, & Fratres ex dicto pretio, una cum aliis piis auxiliis, & eleemosynis per incolas, & habitatores dicti loci factis, & in posterum fiendis hujusmodi reparationes facere possent, ex quibus etiam incolę, & habitatores prędicti, magnam exinde consolationem susciperent. Quare pro parte Prioris, & Conven-

Facultas. tus prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis ex possessionibus hujusmodi usque ad prędictam summam vendendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apos-

Apostolica dignaremur. Nos itaque de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse, ac venditionem ipsam, si fiat, in evidentem dicti Conventus utilitatem cedere repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Priori, & Conventui prędictis aliquas ex iisdem possessionibus usque ad summam ducentorum florenorum prędictam, cum dictamine proborum virorum, vendendi, plenam, & liberam licentiam, eadem auctoritate concedas, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, proviso quod, si eadem venditio fiat, ut pręfertur, pretium ex dictis possessionibus vendendis apud aliquam personam fide, & facultatibus idoneam deponatur, & in reparationes prędictas integraliter absque diminutione quacunque quantocius, convertatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

C. Fideiis.

1. *Septempedano*) Vulgo *S. Severino*, in *Piceno*.

2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar unum ex *Archivo Apostolico Lib. V fol. 70*, aliud ex Autographo *Septempedano*.

De quibusdam agris Viterbiensis Cœnobii sub annuo censu perpetuo locandis.

Anno 1455 Die 10 Julii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

VI.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Viterbien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus, & honestis supplicum votis, illis pręsertim, quę Ecclesiarum, & locorum Religiosorum commodum, & utilitatem respiciunt, libenter annuimus, illaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Marię ad Gradus, Viterbien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod olim quidam Petrus de Valle Miles Viterbien. de suę animę salute pie recogitans, inter alia legata per ipsum facta, ad pias causas in suo testamento suę voluntatis ultimę nonnullas possessiones, & alia immobilia, mobiliaque bona tunc expressa domui prędictę, seu illius Ecclesię, ac ejus tunc Priori, & Fratribus in eleemosynam, ac pro conservatione, & reparatione domus, & illius Ecclesię, necnon aliis necessariis, sub certis modo, & forma, etiam tunc expressis legavit, & reliquit, ac in eleemosynam donavit, ea tamen conditione adjecta, quod prędicti, & pro tempore existentes Prior, & Fratres dictę domus possessiones, & bona immobilia hujusmodi nullo unquam tempore vendere, vel alienare, vel etiam ultra quadriennium alicui locare, seu in locationem concedere possent, quod si secus facerent a jure suo caderent, & antedictis possessionibus, & bonis privati essent, prout in testamento prędicto dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, inter alias possessiones dictę domus Sanctę Marię sic legatas, & relictas hujusmodi, sint quidam Campus, & certa alia immobilia bona in territorio Civitatis nostrę Viterbien. consistentia, ex quibus Priori, & Fratribus prędictis modica resultat utilitas, cum illa ultra quadriennium locari non possint, ut pręfertur, quę si in perpetuum locari, seu concedi, vel alienari valerent tunc exinde multo pinguiores redditus, seu census annui invenirentur, idque in evidentem dictę domus Sanctę Marię cederet, atque redundaret utilitatem; pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem quod ipsi possessiones, & bona hujusmodi cui, vel quibus eis videbitur, & placuerit in emphiteusim (2) perpetuam sub annuo censu, seu canone de quo concordabitur, locare, concedere, & assignare valeant, licentiam impertiri, & alias ipsis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus specificatis, & designatis coram te prius Campo, & bonis immobilibus hujusmodi per te ipsum super pręmissis omnibus, & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi tibi constiterit pręmissa fore vera, super quo tuam conscientiam oneramus, ac concessionem, & assignationem hujusmodi in emphiteusim, si fiat, in evidentem utilitatem dictę domus cedere, pręfatis Priori, & Fratribus Campum, & alia immobilia bona hujusmodi, cui, vel quibus ipsis videbitur, & placuerit, in emphiteusim perpetuam sub annuo censu, de quo ipsi mutuo concordabunt, ita tamen quod campus, & alia immobilia bona hujusmodi juxta voluntatem dicti testatoris alienari non possint, sed obligata remaneant, ut pręfertur, locandi, concedendi, & assignandi eadem auctoritate nostra licentiam largiaris, voluntate pręmissa, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon domus, & Ordinis prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus, quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. V fol. 106*.

2. *Emphiteusim*.) Graeca vox est ἐμφύτευσις. *Contractus apud Juristas intelligitur, quo directus Dominus alicujus fundi usumfructum ejus concedit cum pacto meliorandi, & solvendi annuales responsiones*. Verba sunt *Macri* in *Sacro Dictionario*.

F. An-

Anno 1455
Die 15 Julii.

F. Antonio (1) Archiepiscopo Florentino de quibusdam Beneficiis conferendis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Antonio Archiepiscopo Florentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EXigunt tuę devotionis merita, ut personam tuam singularibus favoribus, & gratiis prosequamur. Volentes igitur eandem personam adeo honorare, quod per honorem, tibi exhibitum aliis valeas te reddere gratiosum, motu proprio, non ad tuam, vel alicujus alterius, pro te Nobis super hoc oblatę, petitionis, instantiam, sed nostra mera liberalitate Fraternitati tuę, de qua plurimum in Domino confidimus, quatuor ex beneficiis Ecclesiasticis cum cura, vel sine cura, ad tuam, etiam conjunctim cum Capitulo tuę Ecclesię Florentin., seu illorum, vel venerabilis Fratris nostri Episcopi Pistoriensis, vel cujusvis alterius collationem provisionem, pręsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinentibus, etiamsi Prioratus, Plebanatus, Prępositura, vel Archipresbyteratus, seu alię in Collegiatis Ecclesiis principales dignitates, aut in Collegiatis ipsis Canonicatus, & prębendę fuerint, & ad illos, vel illas consueverunt aliqui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, etiamsi specialiter, vel ex quavis causa, etiam ratione personę, vel personarum illa obtinentium, generaliter dispositioni Apostolicę reservata, dummodo aliquod ex eis dignitas in Ecclesia tua Florentin., major post Pontificalem non sit, quę infra quinquennium a dato

Indultum.

pręsentium computandum in quibuscunque mensibus etiam Apostolicis expectantibus concessis, & concedendis, quocunque, modo pręterquam per obitum apud Sedem, vel promotionem ad Ecclesiarum, vel Monasteriorum regimina, vel etiam per obitum dictę Sedis officialium, aut nostrorum familiarium continuorum commensalium in nostris, seu Romanę Ecclesię obsequiis actu insistendo, extra Romanam Curiam pro tempore decedentium vacare contigerit, gratiis expectativis, specialibus, vel generalibus, reservationibus, nominationibus, nominandi facultatibus, unionibus, privilegiis, literis quibuscunque, & indultis sub quacunque verborum forma, etiam motu simili, & ex certa scientia, cum quibusvis pręrogativis, antelationibus, inhibitionibus, suspensionibus, decretis irritantibus, declarationibus, derogatoriarum derogatoriis, & aliis, etiam insolitis & talibus, quod eis etiamsi specialiter, specifice, & expresse derogaretur, derogari non possit, clausulis, vivia, &

Clausula derogans.

effectum habentibus, a Nobis, vel eadem Sede quomodolibet emanatis, & emanandis, quibusvis personis, cujuscunque status, dignitatis, gradus, officii, vel conditionis fuerint, etiamsi pręfatę Sedis Notarii, vel alii Officiales, seu Capellani nostri, vel causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam actu sua officia exercentes, vel in Romana Curia pręsentes, ac pręsentialitate, & aliis pręrogativis, antelationibus, & declarationibus, etiam ad instar familiarium nostrorum, in certo libro Cancellarię Apostolicę pro tempore descriptorum, seu describendorum, aut majoribus, & uberioribus pro tempore gaudentes, seu aliter qualitercunque privilegiati, & in dat. priores, & in processibus diligentiores fuerint, & quacunque ecclesiastica, vel mundana dignitate pręfulgeant, concessis, & concedendis, etiamsi de illis, ac eorum totis tenoribus, necnon nominibus, & cognominibus personarum, dignitatum, & officiorum, ac causis, propter quas pręmissa concessa fuerint, specialis, & expressa, non autem per generales clausulas, & idem importantes, sed specifice cum illarum totali insertione, pręsentibus, mentio habenda foret, alias non sit, nec censeatur eis esse derogatum, ac reservationibus similium facultatum a Nobis quomodolibet pro tempore emanatis, & emanandis, sub quibus beneficia reservata, seu dignitates, vel Canonicatus, & Prębendę hujusmodi comprehenduntur, ac generalibus reservationibus per Nos, ac eandem Sedem factis, & faciendis, necnon Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis Regulis Cancellarię pręfatę quibus omnibus, & aliis pręmissis, in quantum effectui pręsentium pręjudicent, motu, & scientia similibus hac vice duntaxat specialiter, specifice, & expresse derogamus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, singula videlicet eorundem singulis personis idoneis, etiam quęcunque, quotcunque, & qualiscunque, cum cura, vel sine cura, similia, aut dissimilia beneficia ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, conferendi, & de illis etiam providendi, ac alias de eis disponendi, omniaque alia, & singula in pręmissis necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita, compescendi, plenam, & liberam tenore pręsentium concedimus facultatem, & omnimodam potestatem; volentes, quod personę, quibus beneficia ipsa, seu canonicatus, & prębendas hujusmodi contuleris, omnibus aliis, pręterquam Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus, possint, & debeant anteferri, ac statuentes, & ordinantes, quod per quascunque alias nostras literas, etiam motu proprio, & scientia pręfatis a Nobis emanatas, & in posterum emanandas, nullatenus sit, nec censeatur tenori pręsentium esse in aliquo quoquomodo derogatum, nisi tu Nobis super hoc duxeris humiliter supplicandum, irritum, & inane decernentes quicquid secus attentatum est, vel in posterum contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę. . . . . (3) Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo,

1. *Antonio.*) Sancto scilicet *Antonino*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Fesulano*
3. *Dominicę . . . . . .*) Anno scilicet *MCCCCLV.*

Ne

Ne Monasterium de Turreboldon. uniatur Pergamen. (1) Monasterio Matris Domini.

Anno 1455 Die 29 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Mediolanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

JUstis, & honestis supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem felicis recordationis Nicolao PP. V, Prędecessori nostro, pro parte Venerabilis Fratris nostri Johannis (3) Episcopi Pergamen., ac dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Conventus Monasterii Beatę Marię Matris Domini, Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub cura & secundum Instituta ejusdem Ordinis viventium, in Burgo Pergamen. exposito, quod pręfatus Episcopus dudum provide attendens, quod in Monasterio Beatę Marię de Turreboldon., Pergamen. Dięcesis pluribus annis Moniales ejusdem sub Priorissa ad nutum Episcopi Pergamen., qui pro tempore fuerat in eo eligenda, instituenda, & renovanda, religiose vixerint, ac guerrarum turbinibus, hostiumque incursibus id causantibus, sex Moniales ejusdem sub Priorissa & duę conversę dumtaxat existebant, minus honeste nec tute, neque sine infamia in eodem Monasterio in loco Campestri, & a Civitate Pergamen. per tria milliaria, vel circa, distante, vivere poterant, & quod omnibus etiam transeuntibus & gentibus armigeris aditus patebat, rustici quoque & coloni seculares una cum ipsis monialibus habitabant, propter quam habitationem nomenque infamię, & gravia scandala orta fuerint, & graviora in futurum verisimiliter oriri timebantur, dictus Episcopus volens, boni pastoris more, scandalis, & infamię hujusmodi, propter religionis honestatem, & sexus fragilitatem, obviare, pręfatum Monasterium de Turreboldon., quod sibi ordinario jure subjectum existebat, cum omnibus bonis mobilibus, & immobilibus, ac juribus & pertinentiis suis dicto Monasterio Matris Domini in loco tuto, & clauso ac honesto sito, & Episcopo Pergamen. pro tempore existenti etiam subjecto perpetuo auctoritate ordinaria univerat, annexerat, & incorporaverat, ac moniales, & conversas dicti Monasterii de Turre, pro evitando scandalo, in dictum Matris Domini Monasterium transtulerat, & collocaverat, dignitatemque sive officium Priorissę in dicto Monasterio de Turre penitus extinxerat, ac dicta Monasteria de cetero unum existere, & per Priorissam gubernari debere decreverat, aliaque fecerat, prout pręmissa omnia in literis authenticis, sive Instrumentis publicis, desuper confectis, dicebatur plenius contineri, idem Nicolaus Prędecessor dictorum Episcopi, Priorissę, & Conventus asserentium, quod de Turre sexaginta, ac Matris Domini Monasteriorum hujusmodi centum florenorum auri de camera fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedebant, ac in ipso Monasterio Matris Domini sexaginta Moniales, vel circa professę existebant, in ea parte supplicationibus inclinatus unionem, incorporationem, & annexionem prędictas, ac quęcunque inde secuta, rata, & grata habens, ea omnia auctoritate Apostolica per suas literas confirmavit, omnesque & singulos defectus, si qui intervenient in eisdem, eadem auctoritate supplevit, necnon Monasterium de Turre prętatum eidem Monasterio Matris Domini cum bonis, juribus, & pertinentiis supradictis, denuo perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, dignitatemque, sive officium Priorissę in dicto Monasterio de Turre penitus, & omnino extinxit, ac voluit, & eadem auctoritate decrevit, ipsa Monasteria de cetero unum Monasterium existere & censeri, ac per unam Priorissam dicti Monasterii Matris Domini perpetuis futuris temporibus in spiritualibus, & temporalibus regi, & gubernari debere, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Monialium Monasterii de Turre hujusmodi Ordinis petitio continebat, ipsę occasione literarum prędictarum dispersę in domibus parentum suorum degant, ac pręfatę literę ex falsis causis obtentę fuerint, & in eis expressa a veritate sint penitus aliena, ac in eis quod ille qui fundavit, & dotavit dictum Monasterium jam centum annis elapsis nobilis laicus existebat, nulla mentio facta fuerat, pro parte ipsarum Priorissę & Monialium Monasterii de Turre Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eas ad prędictum earum Monasterium restitui, pręfatasque unionem, & annexionem, & incorporationem ex falsis causis obtentas dissolvere, necnon literas Nicolai Prędecessoris hujusmodi tanquam subreptitias revocari mandare, aliasque statui earum in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ex officio Nobis commisso tenemur unicuique justitiam ministrare, de pręmissis rebus ex posse certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus per te ipsum de pręmissis Nobis expositis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si, vocatis Priorissa & Conventu Monasterii Matris Domini hujusmodi, & aliis qui fuerint evocandi, ita esse, & quod unio, annexio, & incorporatio prędictę ex falsis causis obtentę, ipsęque literę subreptitię existant, tibi legitime constiterit, pręfatas unionem, annexionem, incorporationem, & confirmationem revocare, cassare, & annullare, ac dictas Priorissam, & Moniales dicti Monasterii de Turre ad illius possessionem, in qua ante unionem & confirmationem hujusmodi existebant, restituere, & reponere eadem auctoritate nostra procures, prout de jure fuerit faciendum. Non obstantibus pręmissis ac pię memorię Bonifatii PP. VIII etiam prędecessoris nostri illis pręsertim quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem vel Dięcesim nisi in certis exceptis casibus & in illis ultra unam dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra civitatem vel Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere pręsumant, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Do-

Nota.

Mandatum.

Clausula derogans.

Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Quarto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Pergamen.*) Seu *Bergomen.*, vulgo *Bergamo*, in *Lombardia* Ditionis *Veneta*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. V fol. 83.*
3. *Johannis.*) Adeas *Ughellum in Episcopis Bergomen.*

Anno 1455 Die 25 Septembris.

Ut F. Gaspar Melchioris, Friderici Imperatoris Capellanus, licet Ecclesiasticum Beneficium sit consecutus, in Cœnobiis Ordinis commorari possit (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

IX.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesie Salzeburgen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, vite ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos dilectus filius Gaspar Melchioris, Ordinis Fratrum Predicatorum professor, apud Nos fide digno commendatur testimonio, Nos inducunt, ut ipsum specialibus favoribus & gratiis Apostolicis prosequamur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dicti Gasparis, petitio continebat, quod olim dilectus filius Martialis Auribelli de Avinione, Generalis Prior (4) dicti Ordinis prefato Gaspari, cum quo dudum, sicut asserit, ut non obstante quod dicti Ordinis professor existit, nihilominus duo beneficia ecclesiastica secularia, etiamsi alterum illorum curatum fuerit, si sibi alias canonice conferantur, recipere & retinere possit, Apostolica fuit auctoritate dispensatum, gratiose concessit, ut nihilominus in nativa, aut alia quacunque domo dicti Ordinis cum omnibus & singulis gratiis, exemptionibus, & privilegiis per ipsum & predecessores suos Generales Priores dicti Ordinis ipsi Gaspari concessis, stare possit, prout in ejusdem Martialis Prioris inde confectis literis plenius dicitur contineri. Quare pro parte dicti Gasparis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni hujusmodi pro illius subsistentia firmiori robur Apostolice confirmationis adiicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi, ac carissimi in Christo filii nostri, Frederici Romani Imperatoris semper Augusti, pro dicto Gaspare Capellano suo Nobis super hoc humiliter supplicantis, in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si ea repereris ita esse, concessionem predictam, dummodo Prioris dicti Gasparis ad hoc consensus accesserit, auctoritate nostra approbes, & confirmes, supplendo quoscunque defectus, si qui fortassis intervenerint in eadem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis contrariis quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Possit.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol. 29.*
3. *Salzeburgen.*) *Salisburgen.* scilicet, vulgo *Saltzburg.*
4. *Prior.*) Seu *Magister*.

Anno 1455 Die 30 Octobris.

Calcariensis (1) Cœnobii fundandi (2) facultas.

Ex Archivo (3) Ordinis.

X.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri ... Archiepiscopo Colonien. (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Cognita devotionis constantia, Fidei quoque integritas, quas dilecti Filii Burgi Magister (5), Consules, Scabini (6), & incole Oppidi Calcarie, Coloniensis Diecesis, ad Nos, & Romanam gerunt Ecclesiam, non indigne merentur, ut eorum petitiones, illas presertim que etiam animarum propagatam salute, sacre Religionis augmentum respiciunt, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admittamus.

Supplex petitio.

Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte eorundem Burgi Magistri, Consulum, Scabinorum, & incolarum, petitio continebat, quod ipsi provide attendentes, quod nullus cujusvis Religionis virorum, nedum in dicto Oppido, quod admodum populosum, verum etiam in Ducatu Clivensi (7), uno duntaxat Ordinis Fratrum Predicatorum excepto, Conventus existit, zelo, devotionis accensi, morique fama Sanctitatis, & boni odoris fragrantia, ac vite exemplo, dilectorum filiorum Fratrum Domus Rotterdamen. (8) dicti Ordinis, Trajecten. (9) Diecesis, de bonis eis a Deo collatis, piisque Christi fidelium suffragiis, unam domum pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum domus Rotterdamen. huiusmodi in dicto Oppido cum Ecclesia, campanili, campana, cemeterio, domibus, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in honorem, & sub vocabulo Sancti Vincentii (10) olim dicti Ordinis professoris, nuperque per Nos suis exigentibus meritis, ac miraculis evidentissimis poscentibus, summa cum reverentia Canonizati (11), fundare, erigere, & construere, seu fundari, erigi, & construi facere, summopere desiderant, si eis Sedis Apostolice super hoc licentia concedatur. Quare pro parte Burgi Magistri, Consulum, Scabinorum, & incolarum predictorum asserentium, se id faciendi a dilecto filio Martiali Auribelli (12) dicti Ordinis Magistro Generali, licentiam, quantum in

eo

eo fuerit, habuisse, & usumfructum cujusdam petię terrę ad Universitatem dicti oppidi legitime pertinentia, & aliquos annos (13) pro Domus, & aliorum prędictorum inchoatione paratos assignare obtulisse, Nobis fuit humiliter supplicatum; ut eis Domum cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, domibus, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis hujusmodi, fundandi, erigendi, & construendi, ut prefertur, & prefatis Fratribus Domus Rotterdamen., postquam fundata, erecta, & constructa fuerit, illam recipiendi, & pro eorum usu, & habitatione prędictis, perpetuo retinendi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ad dictum Sanctum singularis gerimus devotionis affectum, ac cultum divinum, nostris potissimum temporibus augeri, intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus prefatis Burgi Magistro, Consulibus, Scabinis, & incolis, postquam usumfructum dictę petię terrę assignaverint, ut prefertur, seu ad id faciendum, se efficaciter obligaverint; Domum prędictam cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, domibus, hortis, hortalitiis, & officinis hujusmodi in dicto oppido, & loco ad id congruo, & honesto, sub prefati Sancti vocabulo pro usu, & habitatione antedictis, fundandi, erigendi, & construendi, seu fundari, erigi, & construi faciendi, ac Fratribus de dicta Domo Rotterdamen. domum ipsam erigendam pro hujusmodi eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo retinendi, auctoritate Apostolica per te ipsum licentiam largiaris (14). Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii PP. VIII Predecessoris nostri inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, seu quovis alio loco domos, vel loca quęcunque de novo recipere, vel hactenus recepta mutare presumant absque Apostolicę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, privilegiis, & indultis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, in presentibus specialis, & expressa mentio habenda foret, necnon Ordinis, & domus Rotterdamen predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim si licentiam hujusmodi concesseris, ut prefertur, universis Fratribus dicti Ordinis quos in ipsa Domo erigenda pro tempore residere contigerit, ut omnibus, & singulis privilegiis, & indulgentiis, libertatibus, & exemptionibus, Ordinis prefati, illiusque Domibus, locis, & personis per Sedem Apostolicam, & aliis quomodolibet generaliter concessis uti, & gaudere, libere, & licite valeant, dicta auctoritate tenore presentium indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Volumus autem, quod ususfructus dictę petię terrę assignandę, ut prefertur, pro domus erigendę & aliorum prędictorum constructione omnino convertatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo quinto, Tertio Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Clausula derogans.

1. *Calcariensis.*) In Ducatu *Clivensi*. Hoc Cœnobium juris est Provinciæ *Germaniæ inferioris*. Consulendus *Bernardus de Jonghe* in *Belgio Dominicano pag.* 314. &c.
2. *Fundandi.*) Ab anno *MCCCCL* inceptum fertur. Vide *Seriem Conventuum FF. Prædicatorum in Belgio & Vicinis locis* Auctore *Bernardo* nostro *de Jonghe*.
3. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar.
4. *Colonien.*) *Colonia* scilicet *Agrippina*, cujus Archiepiscopus unus est ex Electoribus Imperii.
5. *Burgi Magister.*) Vulgo *Burger Meister*, Gallice *Bourg-Maitre*. Is ipse est Ædilis qui Burgo præest.
6. *Scabini.*) De *Scabinis* alibi dictum fuit. Hic a Consulibus distinguuntur. *Belgæ* siquidem *Scabinos* vocant *Ædilitios Judices*.
7. *Clivensi.*) Regio est *Germaniæ*, a *Rheno* fluvio bipartita. Illi Ducatui *Johannes* tunc jus dicebat.
8. *Rotterdamen.*) Seu *Roterodamen*, vulgo *Roterdam*, in *Hollandia*.
9. *Trajecten.*) Vulgo Utrecht, in *Hollandia*.
10. *Vincentii.*) *Ferrerii*, patria *Valentini*. Vide *Notas ad Constitutionem LXXXIII Nicolai V.* Legitur *pag.*303 hujusce Tomi.
11. *Canonizati.*) Hoc anno *MCCCCLV* Mense Junio.
12. *Auribelli.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCCCLIII pag.* 811.
13. *Annos.*) Sic in utroque exemplari. Legerem: *Agros*.
14. *Largiaris.*) Consulendus vir clarissimus *Willelmus de Alten* Inquisitor *Coloniensis*, Cœnobii *Calcariensis* alumnus, in Instrumento quod refert *Bernardus* noster *de Jonghe* in *Belgio Dominicano* pag.314.

Bononiensium Collegiorum Gregoriani, Avenionen., & Brixien. nuncupatorum, redditus confert (1) Bononiensi Cœnobio.

Anno 1455 Die 25 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XI.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Ordinis Fratrum Predicatorum Bononien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sacrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibere studetis Domino famulatum, promeretur honestas, ut votis illis, per quę vestris, ac dictę domus statui, & profectibus consulitur, gratiosum Apostolici favoris presidium laudabiliter impendamus. Dudum siquidem per felicis recordationis Nicolaum Papam Quintum, Predecessorem nostrum, accepto, quod domus vestra Bononien., Ordinis Fratrum Predicatorum, ad quam studentium ex diversis mundi partibus, seu provinciis, causa studendi, & occasione studii generalis inibi vigentia, multitudo confluere, ac ibidem recipi, & caritative tractari consueverat, ad eorundem studentium, ac alia sibi incumbentia onera supportanda, facultatibus non abundabat, dictus Predecessor tunc motu proprio, omnes, & singulos redditus, fructus, proventus, jura, & obventiones Gregoriani, Avinionen., & Brixien. Collegiorum in Civitate nostra Bononien. consistentium, invicem unitorum, vobis, & eidem domui vestrę usque ad suum, & Sedis Apostolicę beneplacitum, donavit, contulit, & assignavit per quasdam primo; Et deinde per eundem Predecessorem etiam accepto, quod vos, qui collationis, donationis, & assignationis predictarum vigore, fructus, redditus, proventus, jura, & obventiones collegiorum hujusmodi

Exordium.

Diplomatis causa.

ex tunc perceperatis, prout etiam percipiebatis, pro constructione, seu reparatione Librariȩ prȩdictȩ domus, necnon emptione librorum, in quibus Religiosi, & alii scientiȩ margaritam inibi acquirere cupientes, studere, & alias ipsorum laudabile desiderium ad divini nominis laudem, & gloriam, ac suorum, & aliorum fidelium animarum salutem, commodius adimplere possent, plura subire habebatis onera expensarum, prȩfatus Prȩdecessor tunc pro hujusmodi, & aliorum vobis pro tempore incumbentium, onerum commodiori supportatione per quasdam alias suas literas, donationem, collationem, & assignationem prȩdictas, usque ad decennium duntaxat a datis posteriorum literarum hujusmodi computandum extendit, & prorogavit, vobisque & prȩfatȩ domui fructus, redditus, & proventus, jura, & obventiones prȩdicta usque ad dictum terminum duntaxat donavit, contulit, & assignavit, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, finis dicti decennii infra quinquennium futurum instare noscatur, credaturque pro complemento fabricȩ, & provisione librorum dictȩ librariȩ, vix quatuor millium Florenorum auri summam sufficere. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum,

Concessio.

ut donationem, collationem, & assignationem, prȩdictas, post finem dicti decennii ad aliud decennium prorogare, ac alias vobis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, volentes vobis pro eorundem onerum supportatione, de ampliori desuper subventionis auxilio providere, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, donationem, collationem, & assignationem prȩdictas usque ad aliud decennium, post lapsum dicti decennii computandum, auctoritate Apostolica tenore prȩsentium prorogamus, vobisque fructus, redditus, proventus, jura & obventiones

Clausula derogans.

hujusmodi usque ad finem alterius prorogati decennii hujusmodi, & deinceps usque ad nostrum, & Sedis Apostolicȩ beneplacitum auctoritate prȩdicta donamus, concedimus, & assignamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus quȩ dictus Prȩdecessor in eisdem literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrȩ concessionis, collationis, donationis, prorogationis, assignationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto, Septimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Confert.*) Consulenda *Constitutio LXIX Nicolai V.* Legitur *pag.* 291 hujus *III* Tomi.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien. pag.* 36, ex Autographo *Bononiensi*.

Anno 1456 Die 24 Februarii.

Cœnobii in Portugalliæ Regno fundandi facultas.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro Alfonso (2) Marchioni de Valentia, ac Comiti de Ourem, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pia, Deo, &c. (3) Cum itaque, sicut Nobis exhibita nuper pro parte tua, petitio continebat, tu qui, ut asseris, clarȩ memoriȩ Johannis (4) Portugalliȩ Regis illustris nepos fuisti, ob singularem devotionem, quam ad Ordinem Fratrum Prȩdicatorum geris, ad laudem Omnipotentis Dei pro

Supplex petitio.

Christi fidelium animarum salute & divini cultus augmento, unam domum, seu Ecclesiam pro usu & habitatione Fratrum dicti Ordinis in aliquo loco Regni Portugalliȩ ad id convenienti, & honesto, de bonis tibi a Deo collatis cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, ac aliis necessariis officinis de novo fundare, construere, & ȩdificare, seu fundari, construi, & ȩdificari facere plurimum exoptas, dummodo tibi super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Nos igitur, tuum pium, & laudabile propositum in hac parte plurimum in Domino commendantes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi unam domum, seu Ecclesiam, pro habitatione, & usu dictorum Fratrum in aliquo loco dicti Regni ad id convenienti, & honesto de bonis tibi a Deo collatis cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, &

Facultas.

aliis necessariis officinis de novo fundandi, construendi, & ȩdificandi, seu fundari, construi & ȩdificari faciendi, plenam, & liberam licentiam auctoritate Apostolica, tenore prȩsentium, elargimur, & nihilominus Fratribus prȩfati Ordinis, ut prȩdictam domum pro eorum usu & habitatione perpetuis temporibus recipere, & inhabitare, ac in ea pro tempore degentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, indultis, indulgentiis, & gratiis, quibus alii Fratres dicti Ordinis per Sedem Apostolicam prȩdictam, vel alias eis, ac eorum domibus in genere quomodolibet concessis, utuntur, & gaudent, seu uti, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, & gaudere, li-

Sanctio pœnalis.

bere, & licite valeant, eadem auctoritate indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prȩdecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium ad inhabitandum domos in quocunque loco de novo recipere, vel hactenus receptas mutare prȩsumant absque prȩdictȩ Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesiȩ, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Nostrȩ elargitionis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto (5), Sexto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XI fol.* 53.

2. *Alfonso.*) Adeas *Nonium* in *Genealogia Regum Portugalliæ*.

3. *Pia Deo &c.*) Exordium deest.

4. *Johannis.*) Huius nominis *I.*

5. *Quinquagesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVI.*

F. Ma-

Digitized by Google

F. Mathiam de Rapica (1) commendat, & in nonnullos neophitos animadvertendum decernit.

Anno 1456 Die 27 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XIII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Narbonen., & Episcopo Gerunden., ac dilecto filio Officiali Narbonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis &c.(3). Exhibita siquidem Nubis nuper pro parte dilecti filii Mathię de Rapica, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, in Theologia Magistri, ac in Comitatibus Rossilionis, & Ceritaine (4) Regni Aragonię hęreticę pravitatis Inquisitoris auctoritate Apostolica deputati, petitio continebat, quod Bernardus Ferrarii, Leonardus Boneti, Johannes de Ala, Franciscus Caxas, Marcus Caxas, Johannes Cipriani, ac ejus natus Jacobus Jaci, & Faber Moren. Neophiti in Villa Perpiniani (5), Dięcesis Elnen. (6), commorantes, se pristinis, quibus abrenunciaverant erroribus involventes, in plerisque excessibus judaizare non verentur, ac christianę Religioni, & catholicę Ecclesię institutis detrahendo, quadragesimę, & aliis jejuniorum diebus contra ipsius Ecclesię prohibitionem, nulla ipsos ad hoc impellente necessitate, carnibus vescuntur, & eorum familiam, & conservitores Christianos eisdem diebus ad hujusmodi carnium esum compellunt, necnon prędictus Bernardus certa superstitione sortilegiis, & divinationibus intentus, virgulas quasdam ligneas, quibus in hujusmodi sortilegiis, & divinationibus utebatur consecrari fecit, & cum venerabilis Frater noster Johannes (7) Episcopus Elnen., & dictus Inquisitor, super his ex officio adversus dictum Bernardum, super pręmissis publice diffamatum, legitimum formassent Inquisitionis processum, iidem Bernardus, & alii neophiti propter quandam conspirationem per eos adversus dictum Inquisitorem factam certum libellum famosum contra ipsum Inquisitorem concipere, & publicare, ipsumque apud graves nequiter diffamare, & ne dictum processum continuare, nec adversus alios in pręmissis etiam culpabiles procedere valeret, diversis sinistris exquisitis viis, & modis impedire, aliasque ipsum quampluribus injuriis, damnis, & expensis afficere pręsumpserunt, quibusdam aliis laicis in hoc ipsis pręstantibus auxilium, consilium, & favorem, in animarum suarum periculum, Dei offensam, ac dicti Inquisitoris opprobrium, & perniciosum exemplum plurimorum. Quare idem Inquisitor humiliter supplicavit, per Nos super his opportune provideri. Nos igitur, quorum est, tales excessus, ne in deteriora protendantur, cohibere, hujusmodi in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, pręfatos neophitos, & alios in pręmissis ipsis pręstantes auxilium, consilium, vel favorem, ut ab hujusmodi impedimentis desistant, & dictum Inquisitorem, officium suum, quando id faciendum fuerit, libere exercere permittant, monitione pręvia, per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia compellatis. Super aliis vero, vocatis dictis neophitis, & conspiratoribus, & aliis, qui fuerint evocandi, quod justum fuerit, appellatione remora &c. decernatis, facientes quod decreveritis &c. testes autem qui fuerint nominati &c. Et nihilominus legitimis super iis, per vos habendis, servatis processibus, eos, quoties expedierit, aggravare curetis, non obstantibus pię memorię Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim nisi in certis exceptis casibus &c. Seu ne judices a Sede Apostolica deputati &c. quam aliis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si dictis neophitis, & conspiratoribus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum quod interdici &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto (8), Tertio Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Rapica*.) Vel *de la Rapita*, ut a *Diago* cognominatur *Histor. Provinciæ Aragon. Lib. I Cap. XXXVIII pag.* 68.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIII fol.* 276.
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ceritaine*.) *Cerretaniæ*, vel *Ceretaniæ*, vulgo *la Cerdaña*. Est Comitatus *Occitaniam* inter & *Cataloniam* situs.
5. *Perpiniani*.) Vulgo *Perpignan*. Urbs est Comitatus *Ruscinonensis* caput.
6. *Elnen.*) Seu *Helenen.*, vulgo *Elna*. Nunc Episcopatus *Perpinianum* translatus est.
7. *Johannes*.) Adeas *Sammarthanos in Episcop. Helenen.*
8. *Quinquagesimo Quinto*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVI*.

Qui peccata deponunt apud Prædicatores, ceterosque Mendicantes Fratres, non tenentur eadem Parocho confiteri (1).

Anno 1456 Die 14 Martii.

Ex Waddingo (2) *Annal. Minor. Tomo VI in Reg. Calisti III pag.* 81.

XIV.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

AD ea libenter intendimus &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum Alberti (4) Ducis Austrię, & Alberti (5) Ducis Bavarię, ac Communitatis, & hominum Argentin. (6), necnon Prędicatorum, Minorum, & aliorum Mendicantium Ordinum, Priorum, Guardianorum, & Fratrum domorum in Civitate Argentina consistentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod non nulli parochialium Ecclesiarum Rectores, dictę Civitatis homines, & Fratres Mendicantes prędictos, mo-

molestare, & inquietare presumunt, asserentes, quod quilibet hominum Argentin. semel in anno eisdem Rectoribus sub pena peccati mortalis confiteri teneatur, propter quod, si quis alicui Fratrum Mendicantium, & non Rectori sue Parochialis Ecclesie confessus est, Eucharistie Sacramento privatur, in maximum dictorum hominum scandalum pariter, & detrimentum. Quare pro parte Ducum, Communitatis, & hominum, necnon Priorum, Guardianorum, ac Fratrum predictorum, asserentium, quod nisi per Sedem Apostolicam de remedio provideatur opportuno, in partibus illis plura scandala verisimiliter subsequentur, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ad omne dubium tollendum super privilegiis, eisdem Fratribus Mendicantibus concessis, pro ipsorum hominum devotione ipsi Fratres Mendicantes omnium utriusque sexus personarum in Civitate, & Diecesi Argentin. consistentium, confessionem, eisdem Rectoribus minime requisitis, audire libere, & licite possint, indulgere, & decernere, ac declarare, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui, quantum cum Deo possumus, libenter dissensionibus, & scandalis obviamus, Predecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inherentes, qui super iis per Clementinam, que incipit: Dudum de sepulturis: (7) salubriter providerunt, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut predicti Fratres Mendicantes, omnium, & singularum utriusque sexus personarum, in civitate, & Diecesi Argentin consistentium. Confessiones, dictis Rectoribus minime requisitis, audire, & ipse persone predictos Mendicantes adire, & ipsis Confiteri, & penitentiam hujusmodi salutarem ab eisdem suscipere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium juxta tenorem dicte Clementine indulgemus, quodque ob hoc predicti parochialium Ecclesiarum Rectores eisdem personis Eucharistiam, & alia Sacramenta Ecclesiastica denegare nequeant, harum serie decernimus, necnon si predicte persone semel in anno eisdem Fratribus Mendicantibus confesse fuerint, peccata dictis Fratribus confessa non amplius predictis Parochialium Ecclesiarum Rectoribus confiteri teneantur, eadem auctoritate juxta eandem Clementinam declaramus, mandantes predictis Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, ne sub pena excommunicationis concessioni, decreto, & declarationi hujusmodi contradicere, seu contra premissa quomodolibet attentare &c. non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto (8), Pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Confiteri.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Waddingo.*) Laudat Regestum Pontificium.
3. *Intendimus. &c.*) Ut in aliis ejusdem tenoris Diplomatibus.
4. *Alberti.*) Qui patrem *Ernestum*, fratrem *Fredericum* Imperatorem habuit.
5. *Alberti.*) Hujus nominis *III*, cognomento *Pii*.
6. *Argentin.*) Vulgo *Strasbourg*, in *Alsatia*.
7. *Dudum de sepulturis.*) Id est quæ incipit *Dudum*, & legitur *Libro Tertio Clementinarum Titulo VII de Sepulturis Cap. II*.
8. *Quinquagesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVI*.

Anno 1456 Die 15 Martii.

Cœnobium B. Mariæ de Victoria (1) quibusdam Beneficiis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XV.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Cepten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex Regis petitio.

ROmanus Pontifex &c. (4). Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (5) Portugallie & Algarbii Regis illustris, Nobis nuper exhibite petitionis series continebat, quod cum quondam clare memorie Johannes (6) Rex Portugallie & Algarbii, ipsius Regis Alfonsi progenitor, dum ageret in humanis, propter certam victoriam tunc per eum cum Dei adjutorio contra suos inimicos obtentam, ac alias gerens ad Beatam Mariam Virginem singularem devotionis affectum, cupiensque terrena in celestia, & transitoria in eterna, felici commercio, commutare, ac de propria salute recogitans, de bonis sibi a Deo collatis unam Ecclesiam, seu Domum ad divini cultus augmentum, in honorem, & reverentiam prefate B. Marie fundari, construi, & edificari facere promiserit, prefatus Johannes Rex, volens promissum hujusmodi adimplere, quandam Domum, seu Monasterium Fratrum Predicatorum sub Regula & Ordine S. Dominici, ac sub vocabulo Beate Marie de Victoria, cum Ecclesia, cemeterio, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis pro usu, & habitatione Prioris, & Fratrum dicti Ordinis in termino oppidi de Loreca, Colimbrien. (7) Diecesis, in dominio suo temporali consistentis, honorifice, & magnifice, multumque sumptuose fundari, construi, & edificari facere incepit, que Domus, seu Monasterium, propter operis magnitudinem, & edificiorum sumptuositatem, nondum ad perfectionem deduci potuit, desideratque prefatus Rex Alfonsus edificia hujusmodi continuari, & compleri, ipsamque Domum, seu Monasterium, ac ejus ornamenta, necnon Fratres inibi divinis inherentes obsequiis, in vestibus, & aliis suis necessitatibus debite conservari, & sustentari, pro cujus quidem completione, conservatione, & sustentatione prefatum Monasterium, seu Domus quam pluribus noscitur indigere, &, sicut eadem petitio subjungebat, si alique Parochiales Ecclesie de jurepatronatus ejusdem Regis existentes, fabrice dicte Domus, seu Monasterii, in quo cultus Divinus devote observatur, ad illius, & Fratrum predictorum utilitatem, & necessitatem perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, edificia hujusmodi compleri, ipsumque Monasterium, seu Domus debite conservari, ac Fratres in illo ulterius sustentari, & cultus divinus per amplius augmentari valerent. Quare pro parte prefati Alfonsi Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus unam, duas, seu plures Parochiales Ecclesias de jurepatronatus ejusdem Regis Alfonsi existentes, cu-

cujus, seu quorum fructus redditus, & proventus, mille librarum Turonen. petinorum (8), secundum existimationem valorem non excedant, prędictę fabricę perpetuo uniri, annecti, & incorporari mandare, pro ipsius Regis complacentia supplicantis de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Ecclesias, locaque ecclesiastica, etiam in quibus presertim regularis viget observantia, construi, & conservari, cultumque hujusmodi nostris potissime temporibus ubique adaugeri, summis zelantes affectibus, de premissis tamen certam notitiam non habentes, ipsiusque Regis devotis in hac parte supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, de premissis omnibus & singulis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, unam, vel duas, seu plures Parochiales Ecclesias de jurepatronatus ipsius Regis Alfonsi existentes, cujuscunque taxę, vel annui valoris, fructus, redditus, & proventus illius, vel illarum, existant, dummodo mille librarum similium secundum eandem existimationem valorem annuum non excedant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, fabricę dictę Domus, seu Monasterii pro ipsorum ędificiorum complemento, & conservatione, aliisque in eadem domo, seu Monasterio necessariis acquirendis, & supportandis, servata tamen primitus per te super fructibus, redditibus, & proventibus uniendę, seu singularum uniendarum hujusmodi, pro singulis inibi instituendis, ac in divinis laudabiliter deservituris perpetuis Vicariis, portione congrua, de qua quilibet eorum congrue sustentari, Episcopalia jura solvere, & alia ei, ratione Ecclesię sibi commissę, incumbentia onera valeat supportare, necnon jurepatronatus, seu presentandi personam, seu personas idoneam, vel idoneas, ad perpetuam, seu perpetuas Vicariam, seu Vicarias, Ecclesię, vel Ecclesiarum, uniendę, seu uniendarum, hujusmodi, quoties illam, vel illas, pro tempore vacare contigerit, prefato Alfonso, suisque successoribus Portugallię Regibus semper salvo, prefata auctoritate in perpetuum unias, annectas, & incorpores, ita quod, cedente, aut cedentibus, vel decedente seu decedentibus Rectore, seu Rectoribus Ecclesię, vel Ecclesiarum uniendę, seu uniendarum hujusmodi, seu Ecclesiam dimittente, vel Ecclesias hujusmodi simul, vel successive quomodolibet dimittentibus, liceat uni, vel duobus, seu tribus, probo, vel probis, viro, seu viris, per te ad nominationem prefati Alfonsi Regis, & successorum suorum Regum Portugallię pro tempore existentium, ad hoc deputando, seu deputandis, corporalem Ecclesię, vel Ecclesiarum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, per se, vel alium, seu alios, possessionem, prefata auctoritate apprehendere, illiusque, vel illarum fructus, redditus, & proventus, ad Domus, seu Monasterii hujusmodi complementum, & conservationem, & ornamentorum provisionem, ac alias in Monasterii, seu Domus, usus, & utilitates Fratrumque sustentationem perpetuo convertere, Diecesani, seu Diecesanorum loci, vel locorum, aut aliorum quorumcunque super hoc licentia minime requisita. Contradictores auctoritate nostra &c. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis & consuetudinibus, Monasterii, seu Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetraverint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, necnon processus habitos, & habendos per easdem, ad Ecclesiam, seu Ecclesias uniendam, seu uniendas hujusmodi volumus non extendi, & nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso, quod Ecclesia, seu Ecclesię, unienda, vel uniendę prędictę debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis nullatenus negligatur, sed illarum debite supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum & inane decernimus, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Quinto (9), Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Concessio.

Clausula derogans.

1. *Victoria.*) Juris est Provinciæ *Portugalliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XI fol.* 216.
3. *Cepten.*) Seu *Septen.*, vulgo *Ceuta*, in *Mauritania Tingitana*.
4. *Pontifex &c.*) Ut in ejusdem tenoris Diplomatibus.
5. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V*, cognomento *Africani*.
6. *Johannes.*) Hujus nominis *I*, *Pater Patriæ* nuncupatus.
7. *Colimbrien.*) Seu *Conimbricen.*, vulgo *Coimbra*, in *Lusitania* Regno.
8. *Petinorum.*) Legerem *Parvorum* (supple *denariorum*) ut in aliis Diplomatibus.
9. *Quinquagesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVI*.

Marelegnii (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1456 Die 27 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVI.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Cirman. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

PIis fidelium votis &c. sane pro parte dilectorum filiorum Communitatis, & hominum Terrę Marelegnii Vallistelinę (4) Cirman. Diecesis. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi pro animarum suarum salute, necnon hujusmodi cultus augmento, ac Ordinis Fratrum Prędicatorum Sancti Dominici propagationem, & ob singularem quem gerunt devotionis affectum ad eundem Ordinem, ac

ac Beatum Petrum Martyrem, domum, sive Conventum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis juxta Ecclesiam Sanctorum Antonii, & Marthę quę sine cura, & in qua nullus residet extra dictam terram consistentem, construi, & ędificari facere, corde proponunt, si eis super hoc Apostolica suffragetur auctoritas. Quare pro parte ipsorum Communitatis, & hominum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis domum, seu Conventum hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum prędicti Ordinis, sub regulari observantia degentium, fundandi, & construendi, & prędictam Ecclesiam in hujusmodi construendo Conventu includendi, ipsisque Fratribus ad ipsam domum, postquam constructa fuerit, se transferendi, eamque sub obedientia suorum Superiorum inhabitandi, & in divinis deserviendi, omniaque alia juxta usum Ordinis prędicti exercendi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum nostris pręcipue temporibus adaugeri, & Ordinem ipsum propagari intensis desideriis affectamus, piumque propositum Communitatis, ac hominum prędictorum in hac parte pręcipue plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, necnon ob contemplationem dilecti filii nobilis viri Francisci Sfortię (5) Ducis Mediolanen., in cujus temporali dominio dicta Ecclesia sita est, Nos desuper interpellantis, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus in pręmissis, & circa ea auctoritate nostra provideas, prout tibi videbitur expedire, super quo tuam conscientiam oneramus. Nos enim, si licentiam constructionis domus per te concedi contigerit, universis, & singulis Fratribus, quos in pręmissa construenda domo pro tempore residere contigerit, ut omnibus Privilegiis, Indultis, libertatibus, immunitatibus, & exemptionibus Ordini prędicto, necnon ipsius domibus, & personis per Sedem Apostolicam, & alias quomodolibet concessis uti, gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & etiam indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Facultas.

2. *Marelegnii.*) Sic in ipso Diplomate. Scribendum tamen videtur *Morbinii*, vulgo *Morbegno*, in *Tellina Valle*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXI fol.* 214.
3. *Cirman.*) Legerem *Coman.*, rectius *Comen.*, seu *Novocomen.*, vulgo *Como* in *Insubria*.
4. *Vallistelina.*) Seu *Vallis Tellina*, vulgo *Valtellina*. Pars est *Rhetia*. Sita est inter *Rhatiam propriam*, Dominium *Venetum*, Ducatum *Mediolanensem*, & Comitatum *Tirolensem*.
5. *Francisci Sfortia.*) Hujus nominis I. Adeas *Bosium Histor. Mediolanen.*

Anno 1456 Die 29 Maii.

Albense (1) Monasterium variis privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

SAcrę Religionis sub qua dilectę in Christo filię Margarita de Sabaudia, Marchionissa Montisferrati Abbatissa, & Conventus Monasterii Beatę Marię Magdalenę Alben., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentes, mundanis abdicatis illecebris, sedulum, & devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut earum statui, tranquillitati, & ipsius Monasterii augmento favorabiliter intendamus, ac his quę propterea processerunt, ut illibata persistant, adjicimus Apostolici muniminis firmitatem. Dudum siquidem postquam felicis recordationis Eugenius Papa IV Prędecessor noster dilectis in Christo filiabus Margaritę Marchionissę Montisferrati, & aliis Sororibus de Pęnitentia Sancti Dominici nuncupatis, tunc in civitate Alben. commorantibus, diversas suas concesserat licentias (3) quarum vigore, seu etiam per quas cuidam domui, tunc ad ipsam Marchionissam legitime pertinenti, & in dicta Civitate consistenti, Sororibus prędictis pro earum usu, & habitatione perpetuis, per eandem Marchionissam donatę, domus Sanctę Marię Magdalenę Alben. Ordinis Humiliatorum, ac Monasterium Sanctę Marię de Gratia, Ordinis Sancti Benedicti, Alben. Diœcesis, sub certis modo, & forma, auctoritate Apostolica perpetuo unita, & vigore unionis prędictę per Marchionissam, & Sorores pręlatas apprehensa, ipsaque donata domus, in conventualem cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, & aliis necessariis officinis, eadem auctoritate erecta fuerant, necnon dictus Prędecessor ipsis Priorissę, per quam ipsam domum regi, & gubernari voluit, ac Sororibus pro tempore existentibus, omnes, & singulas mulieres pie domum ipsam ingredi, & in ea sub illius regulari habitu sua vota Altissimo reddere, volentes, dummodo alias essent idoneę, in earum, & prędictę domus Sorores, recipiendi, eisque regularem habitum exhibendi, ipsique Priorissę etiam earum singularum professionem juxta ipsarum consuetudinem, si illam in suis manibus sponte emittere vellent, etiam recipiendi, & admittendi, licentiam concesserat, & successive domum erectam, Priorissam, & Sorores prędictas, earumque bona, ab omni visitatione, correctione, superioritate, majoritate, & jurisdictione Magistri Generalis, & aliorum Superiorum, & Religiosorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, necnon ab omnibus impositionibus, collectis, subsidiis, etiam caritativis, & aliis quibuslibet oneribus, & exactionibus, dilectis filiis Clero civitatis prędictę, illiusque Diœcesis ex quibusvis causis per Sedem Apostolicam, aut Episcopum pro tempore existentem, necnon dilectos filios Capitulum, Abbatem (4), vel alios quomodolibet in antea imponendis, ac etiam omni jure Parochialis Ecclesię, infra cujus limites ipsa erecta domus existebat, exemerat, & liberaverat, ac perpetuo exemptam, & totaliter liberam existentem esse voluerat, ita quod Magistri, superiores, & Fratres prędicti, vel aliorum aliqui, in Priorissas, & Sorores, ac earum & dictę erectę domus, & bona pręsentia, & futura ullam jurisdictionem, visitationem, correctionem, majoritatem vel superioritatem,

etiam

Digitized by Google

etiam ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua ageretur, ubicunque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsa consisteret, exercere, ac Episcopus pro tempore, Capitulum & Clerus prędicti, vel alii quicunque, ab ipsa erecta domo, Priorissis, & Sororibus, ratione subsidiorum, impositionum, & collectarum, & aliorum onerum prędictorum, aliquid petere, vel exigere, seu colonos eorum inquietare, non possent: quodque ipsę Sorores unam ex eis, prima vice, & successive perpetuis futuris temporibus, quoties ipsa erecta domus Priorissa careret, eligere valerent, pręfatusque Episcopus pro tempore singulas electiones hujusmodi confirmare, ac omnes, & singuli Sacerdotes idonei, quos Priorissa, & Sorores eligerent, celebrare, & ipsorum confessiones audire, & pro commissis, etiam eidem Sedi reservatis, semel duntaxat, in aliis vero, quoties expediens foret, debitam absolutionem, & pęnitentiam salutarem injungere, ac Eucharistię, & alia Sacramenta ministrare, & curam animarum gerere, & exercere possent, ipsęque domus, Priorissa, & Sorores, earumque bona sub protectione dilecti filii nobilis viri Johannis, ejusdem Marchionissę nepotis, & successorum suorum marchionum Montisferrati, tanquam ipsius domus Patronorum permanerent, necnon confessores pro tempore eligendi, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritę, & ore confessę forent, plenam remissionem semel tantum in mortis articulo indulgerent. Et subsequenter Pię memorię Nicolaus Papa V, etiam Prędecessor noster, de pęnitentia, & exemplari vita Marchionissę pręfatę informationem habens sufficienter, ipsius, ac Sororum prędictarum supplicationibus inclinatus, Regulam de Pęnitentia prędicta suppressit, & extinxit, ita quod ab illis, & earum observantia, necnon a quocunque superiorum, & Fratrum Ordinis Prędicatorum obedientia & omnimoda submissione, omnes, & singulę ex Sororibus prędictis, quę Ordinem, & Regulam Sancti Augustini profiteri vellent, perpetuo absolutę remanerent, reliqua omnia, & singula in literis Eugenii prędecessoris nostri concessa, dummodo effectui literarum suarum non obsisterent, ex certa scientia approbavit, illaque perpetua firmitate, & robore subsistere, ac eis omnes, & singulas Sorores, quę Ordinem, & regulam Sancti Augustini profiterentur, sicut prius plene uti, & gaudere posse, atque debere, opposita vero, seu contraria quoad eas, ne sibi aliqualiter obesse, seu nocere valerent, similiter suppressa, & omnino extincta fore decernens, Ordinem Sancti Augustini in ipsa domo perpetuo instituit, eamque in Monasterium, & in illo Abbatialem dignitatem cum cęmeterio pro eisdem Sororibus de novo erexit, volens & decernens, quod Priorissa, & Sorores ipsius domus, regularem professionem Ordinis Sancti Augustini pręfati in manibus Episcopi Alben. emitterent, & deinceps domus ipsa Monasterium Monialium Sanctę Marię Magdalenę Ordinis Sancti Augustini, & Sorores prędictę Moniales nuncuparentur, ipsumque Monasterium per Abbatissam triennalem, per ipsas Moniales singulis trienniis eligendam regeretur, ac in Abbatissam electa perinde ministrare posset, ac si per Sedem Apostolicam esset canonice confirmata, eisdem quoque Abbatissę & Monialibus, alias Moniales idoneas in Moniales inibi & Sorores recipiendi, eisque regularem habitum exhibendi, ac nonnulla alia tunc expressa faciendi, facultatem, licentiam, & potestatem concessit, ac inter alia statuit, & ordinavit, quod Abbatissa pro tempore existens, & Moniales prędictę sub Regula Sancti Augustini, observantia, & perpetua clausura vivere, & nulla ipsarum ejusdem Monasterii separata, nisi in certis casibus exire deberet, nullaque Monialium earundem cum quavis extranea persona, certis tunc expressis duntaxat exceptis personis, colloquium haberet, quodque alienatio quorumcunque bonorum ejusdem Monasterii, Abbatissę & Monialibus prędictis esset penitus interdicta, ac postremo eisdem Abbatissę, Conventui, & Monialibus pręsentibus, & futuris, quod dictum erectum Monasterium cum annexis suis, ac omnibus, & singulis libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, privilegiis, concessionibus, favoribus, gratiis, & indultis pręfato Ordini Sancti Augustini, ejusque domibus, locis, Conventibus, & personis, quacunque auctoritate concessis, & in posterum concedendis, plene, libere, ac in perpetuum uti, & gaudere valerent, Apostolica auctoritate indulsit, ac Monasterium, Abbatissam, Conventum, & Moniales prędictas de novo exemit, ac liberavit, ac penitus exempta, & libera esse, sibique & successoribus suis Romanis Pontificibus canonice intrantibus, & dictę Sedi duntaxat voluit subjacere, & successive per alias literas dictum Monasterium, Abbatissam, Conventum, & Moniales prędictas Generali Magistro Ordinis Prędicatorum subjecit, ita quod Abbatissa, & Moniales pręfatę pręsentes, & futurę ex tunc in antea, quoties ipsas Generali Magistro carere contigerit, unum ex Fratribus dicti Ordinis, dummodo quinquagesimum suę ętatis annum transcenderet, in earum Capellanum, confessorem, seu Vicarium, qui eas, & illarum confessiones audire, eis Missas, & alia divina celebrare, velum profitentibus exhibere, ac circa ejusdem Monasterii in spiritualibus, & temporalibus, regimen, & gubernationem, quęcunque licita, & honesta agere posset, eligere valerent, ac sic electus a majori parte earum sine alia confirmatione desuper facienda, confirmatus existeret, nec per dictum Generalem, absque justa & rationabili causa, vel quemcunque alium Superiorem amoveri posset, prout in singulis literis prędictis, quarum tenores, ac si pręsentibus de verbo ad verbum inserti forent, haberi volumus, pro expressis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Margaritę Marchionissę prędictę, necnon Abbatissę, & Conventus Monasterii hujusmodi, petitio continebat, ipsę quę in pacifica possessione, vel quasi, omnium premissorum existunt, prędicta omnia, ac alia per dilectum filium Jacobum de Belinis dicti Ordinis Prędicatorum Sacrę Theologię professorem, per eas vigore literarum ejusdem Nicolai Prędecessoris, & concessam eis facultatem, in ipsarum, & dicti Monasterii Confessorem, & Vicarium hujusmodi electum, gesta, & facta, maxime in exhibendo velum Monialibus ejusdem Monasterii, ratificari per Nos, ac etiam approbari, & confirmari, necnon Jacobum pręfatum, quanquam in quinquagesimo suę ętatis anno constitutus non sit, licet quadragesimum secundum ejusdem ętatis annum excedat, in ipso Vicariatus officio, tanquam ipsi Monasterio utilem, & necessarium, perpetuari, eumque ab omni visitatione, correctione, superioritate & jurisdictione Magistri Generalis, Priorum Provincialium dicti Ordinis Prędicatorum & alio- Nota

Privilegia concessa.

& aliorum quorumcunque eximi summopere cupiat, & affectet, pro parte Marchionissę, Abbatissę, Conventus, & Monialium prędictarum Nobis humiliter supplicatum fuit, ut pręmissis omnibus, & singulis pro ipsorum subsistentia firmiori, etiam nostrę munimen auctoritatis adiicere, ac alias earum, & dicti Monasterii statui super his providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui personis Religiosis pręsertim fragilis sexus fęminei, ut eo devotius, quo quietius, Altissimo famulari valeant, & Christo Jesu filio Virginis, cui ipsę virginitatem propriam devoverunt, cum puritate mentium, vota sua exsolvere, pacis, & tranquillitatis commoda procuramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas Eugenii, & Nicolai, Prędecessorum eorundem, ac omnia & singula in eis contenta modificata tamen, ut pręfertur, & quantum posterioribus, reformationi, limitationi, & ordinationi, ut pręmittitur, posterius factis, non obviant, ac Abbatissa, & Conventus prędicti, illa juste, & canonice possident, necnon electionem, & deputationem per Abbatissam, & Conventum in personam prędicti Jacobi pro Vicariatus officio, hujusmodi exercendo factam, licet quinquagesimum annum, ut in literis prędictis continetur, non transcendat, sed quadragesimum secundum excedat, ac etiam omnia, & singula, per ipsum Jacobum vigore vicariatus prędicti, rite gesta, & ordinata, auctoritate Apostolica ex certa nostra scientia ratificamus, approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus quod idem Jacobus ab hujusmodi officio, & Vicariatus exercitio a Magistro Generali, Priore Provinciali, & aliis prędictis invitus amoveri nequeat, ut pręfertur, sed officium ipsum perpetuo exercere libere, & licite valeat, voluntate, & ordinatione prędictis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, tenore pręsentium, auctoritate Apostolica indulgemus, rursumque ipsum Jacobum, in Confessorem, Capellanum, & Vicarium sic electum ab omni superioritate, dominio, potestate, jurisdictione, visitatione, correctione, & subjectione Episcopi Alben. (1), aliorum Prelatorum, & judicum ordinariorum, necnon Magistri Generalis, & aliorum Superiorum Religiosorum, & Fratrum Ordinis Prędicatorum, & reliquorum, tam spiritualium, quam temporalium quorumcunque eadem auctoritate perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, ipsumque liberum penitus, & exemptum esse decernimus, ac sub Beati Petri, & dictę Sedis protectione suscipimus, atque nostra, nobisque, & successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intrantibus, ac dictę Sedi duntaxat volumus subjacere, ita quod Episcopus, Prelati, Judices ordinarii, Magister Generalis, superiores Ordinis Prędicatorum, & alii supradicti in ipsum Fratrem Jacobum, utpote prorsus exemptum, etiam ratione, seu pretextu cujusvis delicti, aut contractus, sive rei, de qua ageretur, ubicunque committatur delictum, vel ineatur contractus, nullam superioritatem, jurisdictionem, potestatem, visitationem, correctionem, nullumque dominium valeant quomodolibet exercere, quascunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque sententias, censuras, & pęnas, necnon quoscunque processus, quas, & quos per Episcopum, Prelatos, Judices, ordinarios, Magistrum Generalem, & alios supradictos, ac eorum quemlibet contra prędictum Fratrem Jacobum exemptum, & exemptionem hujusmodi, sive aliquos eorum forsan promulgari, & fieri contigerit, irritos, & inanes existere decernentes. Volumus enim hujusmodi adjectioni, confirmationi, approbationi, ratificationi, exemptioni, & indulto, per quamcunque signaturam, sive concessionem,

Clausula derogans.

per Nos, vel Successores nostros, Romanos Pontifices canonice intrantes, ad supplicationis instantiam Magistri Generalis, & aliorum quorumcunque pręnominatorum, etiam motu proprio in posterum concedendas nullatenus derogari, nisi in illa, vel illis de nomine, & titulo prędictę Margaritę Marchionissę Montisferrati, ac de officio prędicti Fratris Jacobi expressa mentio habeatur. Non obstantibus pię memorię Innocentii IV, & Bonifatii VIII, ac Clementis V Romanorum Pontificum etiam prędecessorum nostrorum, omnibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, statutis, & consuetudinibus Monasterii & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum ratificationis, approbationis, confirmationis, communitionis, indulti, suppletionis, liberationis, constitutionis, susceptionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Quarto Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Albense.*) Vide *Notas ad Constitutionem CCXXV Eugenii IV pag.* 138.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Bullario *Bononiensi* pag. 38.
3. *Licentiat.*) Legerem: *Literas.*
4. *Abbatem.*) Legendum videtur. *Alben.*

Anno 1456 Die 21 Augusti.

Decretalem (1) quæ incipit: *Super Cathedram*: servandam decernit.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XVIII.

Callistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

ILlius, licet immeriti, vicesgerentes in terris &c. Sane licet olim super quęstionibus, & periculosis discordiis, quę inter Prelatos, & Rectores, seu Sacerdotes, & clericos parochialium Ecclesiarum, per diversas mundi partes, & provincias constitutos ex una parte, & Fratres Ordinum Mendicantium super prędicationibus fidelibus populis faciendis, audiendis eorum confessionibus, pęnitentiis injungendis eisdem, & tumulandis corporibus defunctorum, qui suam, apud Fratrum ipsorum Ecclesias, sive loca, eligerent Sepulturam, ac plurimum suscitabantur dissensiones, per decretalem dudum a fel. rec. Bonifatio

Papa

Digitized by Google

Papa VIII Prędecessore nostro edita. quę incipit: Super Cathedram: ac per pię mem. Clementem V, qui in Concilio Vienneo. Decretalem innovavit eandem, necnon Johannem XXII, etiam Romanos Pontifices Prędecessores nostros qui illam duntaxat de Prędicatorum, & Minorum Ordinum Fratribus mentionem facientem, ad Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratres extendens, eandem Constitutionem per ipsos Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratres per omnia voluit integraliter, & inconcusse observari, salubriter provisum extitisset; Nihilominus innumerosę quandammodo de diversis mundi partibus venerabilium Fratrum Episcoporum, aliorumque Superiorum Prelatorum, necnon dilectorum filiorum curatorum, & Parochialium Sacerdotum querelę contra dilectos filios prędictorum Ordinum professores clamorosis insinuationibus nostrum excitare, & fatigare non cessant auditum, quod iidem Fratres Decretalem prędictam tenere, & observare non curant, & illam in Apostolicę Sedis contemptum, & in animarum suarum periculum, transgredi non verentur, plerique etiam ex illis specialium, quę ab ipsa Sede in eorum favorem, adversus ipsam Decretalem emanasse asserunt, privilegiorum, concessionum, & indultorum prętextu, ne ad hujusmodi Decretalis observationem compelli possint, se tuentur, in eorum conquerentium, & Ecclesiarum Parochialium prejudicium, & gravamen. Intelleximus quoque, quod a nonnullis ex Episcopis, Prelatis, Rectoribus, Curatis, & Sacerdotibus dictis Fratribus, contra tenorem predictę Decretalis, graves injurię, molestięque inferuntur, quodque ex eo quod dicti Fratres in ipsorum Prędicationibus Parochianos a visitatione suarum Parochialium Ecclesiarum retrahentes, eosque parochianos ad visitandum Parochiales Ecclesias diebus Dominicis, & Festivis non teneri, sed divina in Ecclesiis ipsorum Fratrum libere frequentare posse, ac eosdem Fratres fore quorumlibet parochianorum proprios Sacerdotes, quibus in anno per ipsos parochianos omnia ipsorum peccata confitenda sunt, & ipsi veri proprii Sacerdotes, quod confessio de peccatis a semel confessis dictis Fratribus ad confessiones audiendas, juxta prędictam Decretalem deputatis, ipsis propriis Sacerdotibus iteranda sit, asserere presumant: inter talia prędicantes, & asserentes, ac veros dictorum Parochianorum Sacerdotes proprios, frequenter scandala non absque rancoris, & odii livore suscitantur. Nos igitur, quorum est hujusmodi quęstionibus & discordiis, ac scandalis, rancoris, & odii fomentis, ubilibet obviare, & eo diligentius inter conquerentes, & Fratres prędictos, quo illa deteriora prętenduntur innoxius, & fidelium corda scrupulosis motibus circa Ecclesiastica Sacramenta ipsis impendenda perniciosius discindunt, & conturbant, cupientes quęstionibus, & discordiis eisdem finem imponere, & ut singuli, ad quos id spectaverit, juris sui terminis contenti, alteri debitum non invadant, & fimbrias suas non dilatent, prędentis constitutionis irrefragabili sancimus edicto, prędictam Decretalem, per Clementinam: Dudum: ut prefertur, innovatam, ab omnibus, etiam per eos, ad quos juxta premissa extensa extitit, in omnibus, & per omnia juxta illius, ac renovationis, & extensionis hujusmodi seriem, & tenorem integraliter, ac firmiter, & instanter, sic ubilibet, etiam in Urbe Romana observanda fore, & observari debere, quęcunque privilegia, concessiones, & indulta si quę a quibusvis Romanis Pontificibus, Prędecessoribus nostris, adversus Decretalem, & ejus innovationem, & extensionem prędictas sub quacunque verborum forma, & cum quibusvis irritantis Decreti, ac talibus, quod illis per quasvis alias literas Apostolicas, etiam facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de illorum tali tenore mentionem, aut alia similis effectus, vel majoris cautelę derogatoriis clausulis qualitercunque derogari nequeat, sive motu proprio, sive quovis respectu pro quibusvis ex dictis Ordinibus, seu eorum domibus, & locis in genere, vel in specie emanaverint, quorum quidem privilegiorum, concessionum, & indultorum tenores perinde, ac si de verbo ad verbum, etiam cum Ordinum, domorum, & locorum, quibus concessa fuerint specifica, & individuali expressione, presentibus inserti forent, eisdem prędentibus pro expressis haberi volumus, quolibet usu eorundem privilegiorum, concessionum, & indultorum, ac hujusmodi usus, etiam continuata possessione nullatenus obsistente, prędicta auctoritate cassantes, revocantes, & irritantes, nulliusque decernentes censenda fore roboris, vel momenti. Pręterea assertiones, quibus dicti Fratres Ecclesiarum Parochianos ad visitandum Ecclesias diebus Dominicis, & festivis non teneri seu divina in Ecclesiis ipsorum Fratrum libere frequentare posse, seque proprios Sacerdotes fore quorumlibet Parochianorum, quibus per ipsos Parochianos ad minus semel in anno confitendum sit, cum non ipsi, sed parochialium Ecclesiarum ipsarum Rectores, seu Vicesgerentes eorundem, aut alii, quibus cura animarum parochianorum hujusmodi imminere dignoscitur, proprii Sacerdotes censeantur, illas etiam quibus iidem proprii Sacerdotes confessionem de peccatis Fratribus ipsis juxta Decretalem prędictam, ad audiendas Confessiones deputatis, semel confessis factam, iisdem propriis Sacerdotibus iterandam fore astruunt, ut prefertur, reprobantes, Fratribus, & Sacerdotibus eisdem, ne talia asserere presumant, in virtute sanctę obedientię districtius inhibemus: volentes, & decernentes, quod quicunque ex dictis Fratribus, & Sacerdotibus talia de cetero asserere presumpserint publice, vel occulte, nisi per locorum Diocesanos, seu eorum auctoritate moniti ab illis destiterint, excommunicationis sententiam incurrant eo ipso, & per Diocesanos ipsos, quibus super hoc plenam, & liberam presentium serie potestatem concedimus, excommunicationis sententiam hujusmodi incurrisse declarari, & ut tales denunciari possint. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac exemptionibus specialibus, vel generalibus, tam Fratribus, & Ordinibus prędictis, quam prędictis Sacerdotibus, communiter, vel divisim, sub quacunque forma, vel expressione verborum a prędicta Sede concessis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, duodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno secundo.

1. *Decretalem*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XLIV fol.* 3. Legitur etiam apud *Waddingum Tomo VI Annal. Minorum pag.* 86 *Regesti*.

Anno 1458 Die 31 Augusti.

De Decretali (1): *Super Cathedram*: servanda.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIX.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Spireo., & Sancti Petri Pręposiiis, ac Thesaurario Majoris Basileen. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NUper pro semovendis quęstionibus & discordiis, quę inter secularem Clerum, & Mendicantium Ordinum professores, pro eo quod per ipsos hinc inde Decretalis per felicis recordationis Bonifatium PP. VIII Prędecessorem nostrum edita, & a bonę memorię Clemente Papa V, etiam Prędecessore nostro, in Concilio Viennen. innovata, non servatur, ut plurimum suscitabantur, literę nostrę emanarunt tenoris sequentis. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Illius licet immeriti &c. (3) Cum autem, sicut pro parte venerabilis Fratris Episcopi Argentinen., & dilectorum filiorum Capitulorum Majoris Argentinen., & aliarum Ecclesiarum Civitatis, & Dięcesis Argentinen., necnon Pręlatorum, Conventuum Priorum, Rectorum, Curatorum, Sacerdotum, & Vicariorum Parochialium, ac Cleri tam Regularium, quam secularium Civitatis & Dięcesis earundem Nobis extitit intimatum, quod prędicti eorundem Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratres contra tenorem Decretalis, & literarum nostrarum prędictarum, multa eisdem & eorum singulis gravamina inferunt, & jacturas, quia igitur parum esset jura condere nisi etiam qui ea tueatur existat, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis deputati Conservatores, seu judices, tam eisdem Episcopo, Capitulis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero Civitatis, & Dięcesis prędictarum & eorum cuilibet adversus prędictos, quam e converso eisdem Fratribus adversus Episcopum, Capitula, Pręlatos, Priores, Conventus, Rectores, Curatos, Sacerdotes, Vicarios, & Clerum pręfatos, ac singulis eorundem efficacis defensionis pręsidio assistentes, ac dictas nostras literas, ubi, & quando expedierit, solemniter publicantes, ac facientes Decretalem, & literas nostras prędictas quoad omnia in eis contenta firmiter observari, non permittatis contra illorum tenorem, memoratos Fratres dictorum Ordinum eisdem Episcopo, Capitulis, Pręlatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero, seu alicui, vel aliquibus eorundem, nec etiam per dictos Episcopum, Capitula, Pręlatos, Priores, Conventus, Rectores, Curatos, Sacerdotes, Vicarios, & Clerum, seu aliquem, vel aliquos ipsorum eisdem Fratribus gravamina, aut injurias irrogari, seu alias quidquam adversus Decretalem, & literas nostras prędictas attentari, facturi ipsis hinc inde de quibuscunque injuriis, molestationibus, gravaminibus, & damnis illatis hactenus, & etiam in posterum inferendis eisdem, contra tenorem Decretalis, & literarum nostrarum earundem, in illis, videlicet, quę judicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura judicii; in aliis vero prout qualitas ipsorum exegerit justitię complementum; molestatores, & injuriatores, ac pręsumptores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles quandocunque, & quotiescunque expedierit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita, compescendo; non obstantibus omnibus, quę in dictis literis volumus non obstare, necnon prędicti Bonifatii PP. VIII, qua cavetur, ne aliquis extra suam civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne judices, & conservatores a Sede prędicta deputati extra civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, seu alii, vel aliis vices suas committere, seu quod de aliis, quam de manifestis injuriis, & molestiis, quę judicialem exigunt indaginem, pęnis in eos, si secus egerint, & in id procurantes, adjectis, conservatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscunque constitutionibus a Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, tam de judicibus delegatis, & conservatoribus. quam personis ultra certum numerum per literas Apostolicas ad judicium non evocandis, aut aliis edictis quę vestrę possint in hac parte jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare, seu si tam eisdem Fratribus, seu eorum Ordinibus, aut alicui, seu aliquibus Fratrum, & Ordinum prędictorum, quam Episcopo Capitulis, Prioribus, Conventibus. Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, & Clero prędictis, vel aliquibus ipsorum, seu quibusvis aliis communiter, vel divisim a pręfata sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici, seu extra, vel ultra certa loca, vel alio quocunque modo ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi, & eorum possessione, locis, ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & quibuslibet aliis indulgentiis, seu privilegiis dictę Sedis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum specialem oporteat in nostris literis fieri mentionem. Ceterum judicibus, seu conservatoribus quibuscunque, per literas Apostolicas sub quacunque alia quam pręsenti verborum forma, vel expressione confectas, aut tam eisdem dictorum Prędicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratribus, seu ipsis Ordinibus, quam Episcopo, Capitulis, Pręlatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero, vel alicui, seu aliquibus eorum, communiter, vel divisim super damnis, & injuriis, & aliis quibuscunque rebus, seu negotiis aliaa depotatis, vel subdelegatis eorum pręsentibus, & futuris, auctoritate pręsentium districtius inhibemus, ne aliquem, seu aliquos auctoritate literarum ipsarum, pretextu, seu occasione quorumcunque damnorum, vel injuriarum, seu gravaminum contra tenorem dictę Decretalis: Super Cathedram: & literas nostras antedictas, tam ipsis Fratribus, & eorum Ordinibus quam Episcopo, Capitulis, Prioribus, Pręlatis, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, & Clero, vel aliquibus, seu alicui eo-

eorum communiter, vel divisim, a quibuscuoque personia illatorum hactenus, & etiam inferendorum in posterum, cotani se alicubi deinceps ad judicium, vel alias quoquo modo vncare, seu in causam aliquatenus trahere pręsumant, inhibitionem hujusmodi non solum ad futura, sed etiam quovis modo adhuc pendentia, & jam cępta negotia volentes extendi, ac decernentes pręfataa literas & processus eorum auctoritate quomodocunque habitos, & habendos ad damna, gravamina, & injurias hujusmodi contra tenorem dictę Decretalis, & dictarum literarum nostrarum illata, & inferenda, ut dictum est, deinceps aliqualiter non extendi, ac etiam irritum, & inane, si secus super pręmissis per quoscunque, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem nostram hujusmodi ad dictorum Judicum, seu Conservatorum, & subdelegatorum notitiam, de quibus vobis expedire videbitor, deducere procuretia. Insuper volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum valeat prosequi, articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fueris impedimento legitimo prępeditus, quodque a dato pręsentium sit vobis, & unicuique vestrum in pręmissis omnibus, & eorum singulis, cęptis, & non cęptis, pręsensibus, & futuris & pro pręfictis omnibus perpetuata potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in pręmissis omnibus, & singulis cęptis, & non cęptis, pręsentibus & futuris, & pro pręfictis procedere, ac si pręficta omnia, & singula coram vobis cępta fuissent, jurisdictio vestra, & cujuslibet vestrum in pręfictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata fuisset. Constitutione pręfficta super conservasoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante. Datum Romę apud Sanctam Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Pridie Kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

1. *Decretali.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum* (*Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXI fol. 3.* Idem transcripsit *Waddingus Annal. Minorum Tomo VI pag. 86. Regesti.*

3. *Immeriti &c.*) Ut in *Constitutione praecedenti Data XXI Augusti MCCCCLVI*, ad finem usque.

Anno 1456 Die 9 Octobris.

XX.

Privilegium concessum Tarasconen. (1) Confraternitati (2) B. Mariæ Virginis.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro Carolo (4) de Andegavia, Comiti Cenmanię (5), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Nicolaus V eandem confraternitatem privilegiis ornat.

GEneris tui claritas &c. (6). Dudum siquidem felicis recordationis Nicolao PP. V Pręcedessori nostro pro parte tua exposito, quod quędam insignis, & notabilis Capella in honorem gloriosę Virginis Marię, & sub ejus vocabulo in Conventu Ordinis Pręficatorum Oppidi Tarasconen, Avinionen. Diœcesis, per te fundata, & magnifice, ac sumptuose construi incepta extiteras, nondum erat completa, ad quam tam causa devotionis, quam ob multitudinem miraculorum, quę Altissimus ad intercessionem ejusdem Virginis Marię, ut pie credebatur, dietim operabatur, Christi fideles utriusque sexus illarum partium confluere consueverant, ac in qua ad ejusdem B. Marię gloriam, & honorem nonnullę personę quandam honorabilem Confraternitatem erexerant, fecerant, & instituerant, ac observaverant, prout observabant tunc, quam etiam propter pręmissa nonnulli Reges, Duces, Comites, Barones, aliique quamplures & nobiles, necnon utriusque sexus homines manutenebant, & celebrabant annuatim, seque illi incorporarans, In qua tres quotidie, una alta per pueros chorales ejusdem Conventus decantabantur, reliquę vero duę submissa, vocibus, ad ipsius Virginis laudem, & gloriam, Missę celebrari dignoscebantur, idem Pręcedessor, supplicationibus suis inclinatus, omnibus, & singulis utriusque sexus personis in dicta Confraternitase tunc existentibus, ut Confessor idoneus secularis, vel Regularis, quem earum singulę ad hoc ducerent eligendum, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritę, & vere confessę forent, semel tantum in mortis articolo plenam remissionem eisdem Apostolica auctoritate concedere valeres, devotioni tuę tenore suarum literatum (7), super certis modo, & forma induisit, prous in eisdem plenius continetur. *Nota;* Nos igitur cunctas singulorum fidelium, prout ex debito Nobis incumbis officii, ipsi Altissimo lucrifieri animas, intensis desideriis affectantes, suis devotis supplicationibus inclinati, omnibos, & singulis pręsentibus utriusque sexus personis in dicta Constaternitate imprępsentiarum existentibus, us Confessor idoneus secularis, vel Regularis, quem quęlibet dictarum personarum duxerit eligendum, confessionibus hujusmodi diligenter auditis, pro commissis per easdem personas criminibus, excessibus, & peccatis, etiam in omnibus, & singulis casibus Sedi Apostolicę reservasis, semel duntaxat debitam eis absolutionem in forma Ecclesię consueta, impendere, & pęnitentiam salutarem injungere, necnon ipse, vel alias pro tempore Confessor, quem quęlibet dictarum personarum elegerit, omnium suorum peccatorum, de quibus corde contritę, & ore confessę fuerint, etiam semel duntaxat in mortis articulo plenariam remissionem illis in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię pręfictę, & obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, canonice intrantium, persistentibus auctoritate Apostolica impendere valeat, devotioni tuę, tenore pręsensium, indulgemus; *Privilegium concessum.* Sic tamen quod ipse Confessor de iis, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam eisdem personis per eas, si supervixerint, vel per alias, si forte tunc transierint, facieodam injungat, quam personę eędem, vel alii pre-

prefati facere teneantur, & ne, quod absit, propter huiusmodi gratiam dictę personę reddantur procliviores ad illicita committenda, volumus, quod si ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua ex dictis personis quędam committeret, dicta remissio committenti personę huiusmodi nullatenus suffragetur, quodque per unum annum a tempore quo presens nostra concessio ad quarumlibet dictarum personarum notitiam devenerit, computandum, singulis sextis feriis, impedimento cessante legitimo, singulę dictarum personarum jejunent, & si predictis feriis ex precepto Ecclesię, regulari observantia, injuncta penitentia, voto, vel alias, quęlibet dictarum personarum jejunare teneretur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, quo ad jejunandum, ut premittitur, quęlibet earundem non sit astricta, jejunet; Et si in dicto anno, vel aliqua ejus parte essent legitime impeditę, anno sequenti, vel alias quamprimum poterunt, modo simili supplere hujusmodi jejunium teneatur. Porro si forsan quęlibet earundem personarum prelibatum jejunium in toto, vel in parte quomodocunque adimplere commode nequiverit, eo casu Confessor predictus jejunium ipsum in alia pietatis opera eisdem personis commutare valeat, prout animarum predictarum personarum saluti viderit expedire, quę personę hujusmodi pari modo adimplere debeant. Alioquin presens nostra concessio, quoad plenariam remissionem hujusmodi duntaxat, nullius sit roboris, vel momenti. Per hoc autem non intendimus Confraternitatem eandem in aliquo approbare. Nulli ergo &c. Nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Septimo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Tarasconen.*) In *Gallo - Provincia*.
2. *Confraternitati.*) Consulendus *Tractatus de Consensu* *Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXI fol. CLXXIII.*
4. *Carolo.*) Filio *Ludovici II* Regis *Jerusalem Neapolis, Sicilia* & *Aragonia* &c., Patri *Caroli IV* Regis *Jerusalem* &c.
5. *Cenomania.*) Vulgo *Le Maine*.
6. *Claritas &c.*) Exordium deest.
7. *Literarum.*) Desiderantur hæ literæ.

Anno 1456 Die 13 Novembris.

S. Palatii Apostolici Magister examinet (1) orationes habendas coram Summo Pontifice.

Ex Fontana (2) Theatro Dominicano Parte II Cap. V pag. 410.

XXI. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. Licet ubilibet ad seminandum verbum Dominicum, Apostolica Sedes decreverit operarios fore ex omni Religione viros idoneos assumendos, illud tamen in alma Palatii Apostolici Capella, in qua ad Romanum Pontificem undique ex diversis mundi nationibus confluentes, viri famosissimi sedulo conveniunt, & in qua velut ex christianę sapientię, & eloquentię fonte quęvis doctrina imbibitur, eo studiosius, & accuratius agi voluit, quo universus orbis ea, quę apud Sedem ipsam aguntur, tanquam preclarissimum quoddam salubris eruditionis intuetur exemplar, & quo periculosius foret, si in dominica traditione quantumlibet exiguus assereretur error, quam Sedes ipsa sinceram, & puram, sine ruga, vel macula fidelius toto orbe ministrare procurat. Hac igitur consideratione moti, nonnullorum Romanorum Pontificum, Predecessorum nostrorum, qui inter alia statuerunt (3), & injunxerunt, ut nullus in eadem Capella, sermonem verbi dominici habere presumeret, nisi prius a Magistro dicti Palatii pro tempore existente examinatus, & correctus, ac pro idoneo judicatus foret, vestigiis in-
Privilegia concessa. hęrentes, ac periculis, quę propter ignorantiam, vel temeritatem quorundam, qui non subacto examine, hujusmodi sermones ipsos in eadem Capella nonnunquam proferre temere presumpserunt, facile possent emergere, presentis constitutionis edicto occurrere cupientes, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia statuimus, & ordinamus, quod nullus de cetero cujuscunque preeminentię, gradus, Ordinis, vel dignitatis existat, venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus duntaxat exceptis, sermonem in eadem capella presumat habere, nisi illud sibi a dicto filio Fratre Jacobo Ægidii (4) Ordinis Predicatorum Sacrę Theologię professore, moderno, & pro tempore existente Magistro Sacri Palatii, fuerit ante commissum, ipseque Sermo ab eodem Magistro previsus, accuratus, examinatus, si opus extiterit, ante correctus, & emendatus, ac sufficiens, ut in conspectu Romani Pontificis haberi valeat, reputatus fuerit. Ille vero, cui hoc commissum fuerit, ut prefertur, neminem possit loco sui, sine ipsius Magistri petita, & habita licentia subrogare. Magister autem prefatus, in cujus humeris super hoc cura dicti Pontificis, requiescit, in hujusmodi sermonibus, ea, quę ad integritatem fidei orthodoxę, salubritatem doctrinę, & omnium revocationem scandalorum pertinent, necnon ad fastidiosę prolixitatis moderamen, diligenter intendat. Si quis vero tantum de se ipso presumeret, ut correctionem hujusmodi humiliter forte recipere recusaret, ex tunc liceat eidem Magistro sermonem ipsum alteri, nisi illud temporis angustia prohiberet, committere, alioquin sermonem eundem pro ea die, si sibi videatur, prohibere. Quod si forte quispiam ita temerarius fuerit, ut illud, in quo correctus ab eodem Magistro extiterit, in dicta capella sermocinando malitiose enunciare presumpserit, extunc ad amplius in dicta capella perorandum indignus censeatur, ac excommunicationis sententiæ se subjacere noverit eo ipso, nihilominus ab eodem Magistro publice, etiam nostro in conspectu, acriter arguatur. Sacrista autem, vel Subsacrista, necnon Magistri, & Clerici ceremoniarum de hujusmodi sermonibus agendis, vel non agendis, sive pronunciandis, non aliter se, nisi quantum eis per Magistrum prefatum injunctum fuerit, quomodolibet intromittant. Volumus autem, quod ipse Magister, quoties ipsum ab eadem capella, infirmitate, aut alio impedimento legitimo abesse contigerit, substituendi ibidem alium loco sui liberam habeat vigore presentium facultatem. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Mil-

Digitized by Google

Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Examinet*. Consulendus *Fontana* loco laudato.

2. *Fontana*.) Citat *Regestum Vaticanum fol.* 87. Idem transcripsit *Odoricus Raynaldus Annal. Ecclesiastic.*

3. *Statuerunt*.) Nota, privilegium sacras conciones in sacello Pontificio habendas examinandi, Magistro Sacri Palatii Apostolici concessum a Prædecessoribus *Calisti III*. Constitutionem *Eugenii IV* hoc idem concedentis habes *pag.* 81.

4. *Ægidii*.) Adeas *Fontanam Theatro Dominicano Parte II Cap. V pag.* 440, *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad annum MCCCCLXV pag.* 831, & Auctores, quos isti laudant & excipiunt.

Bononienses (1) Fratres, & Moniales omni tributo solvendo immunes (2).

Anno 1456 Die 22 Novembris.

Ex Bullar. Carmelitano Parte I in Calisto III pag. 244. Constitut. IV.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

XXII.

Exordium.

ROmanus Pontifex in militantis Ecclesię specula constitutus, vigilis more Pastoris ad ea diligentię suę curas magna ex parte convertit, per quę Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium, eisque prędidentium, ac in illis Altissimo famulantium, personarum, status, & libertas inviolabiliter observentur, & quę interdum ex suis concessionibus, & literis insurgere videntur varietates, & jurgia, dubia, ac jurgiorum, contentionumque fomenta per suę declarationis oraculum, & alia opportuna remedia radicitus extirpentur, ac eędem personę juris sui integritate potitę auctori suo quietius valeant famulari. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Communitatis, & populi civitatis Bononien. nobis exposito, quod in eadem civitate erant, prout sunt, nonnulla, Ecclesię, & Monasteria, tam virorum, quam mulierum, ac alię personę ecclesiasticę tam Seculares, quam etiam diversorum Ordinum Religiosę, ac etiam cives quidam seculares, qui non solum se, sed etiam eorum colonos per specialia Sedis Apostolicę privilegia, etiam a Nobis obtenta, a solutione datiorum, & gabellarum, aliorumque onerum, eidem Civitati pro tempore incumbentium, se eximi procuraverant, & propter hujusmodi privilegia Communitas ipsa maximam jacturam sustinebat, multęque fraudes committebantur, timendumque erat, ne prędictarum exemptionum occasione dissensiones, & scandala tunc in eadem civitate subsequerentur. Nos de pręmissis certiores esse volentes dilectis filiis Ludovico de Bentivoliis (3) tunc in eadem Civitate Vexillifero justitię, & Johanni de Catania Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Bononiensis in spiritualibus Generali, & Petro de Cathalonia (4), Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Sacrę Theologię professori, necnon Inquisitori hereticę pravitatis per alias nostras literas (5) in forma Brevis commisimus: ut super pręmissis plenam informationem reciperent, & Nobis, quid in hac re invenirent, per suas literas responderent. Et deinde cum Vexillifer, Vicarius, & Inquisitor prędicti Nobis significassent, Privilegia ipsa multum prejudiciaria, & scandalosa eidem Communitati existere, sibique post diligentem informationem super ea habitam concorditer videri: ut Decreta, & exemptiones prędicta solum extenderentur ad ipsos Ecclesiasticos, & Religiosos, & cives Seculares Decreta habentes, & eorum familias duntaxat cum ipsis habitantes, non ad alios, ac etiam pręfata Communitas, & populus nobis humiliter supplicassent, ut super hoc opportune providere dignaremur. Nos maturius in hac re procedere volentes, per alias similes literas Vexillifero, Vicario, & Inquisitori pręfatis commisimus, quod vocatis Ecclesiasticis, Religiosis, civibus, & aliis omnibus decreta habentibus, necnon regiminibus dictę Communitatis, seu Civitatis, concordiam unanimiter inter se inirent, quo facto, Nos per Apostolicas literas eam confirmavimus. Postmodum vero per eorundem commissariorum literas, ac etiam publicum instrumentum, de pręfata concordia inter eos facta certificati, acceptoque, quod inter Ecclesiasticos, & Religiosos, seculares, & alios decreta habentes universaliter conventum esset, ut decreta prędicta ad ipsos, eorumque familias duntaxat secum habitantes, & non ad alios, se extenderent, prout in eodem Instrumento, cujus, ac privilegiorum hujusmodi tenores haberi volumus pro expressis, plenius continetur, hujusmodi supplicationibus inclinati, concordiam ipsam, & illam concernentia, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta rata, & grata habentes, illa auctoritate Apollolica confirmavimus, approbavimus, decrevimus, & declaravimus, omnes, & singulos colonos, & terrarum laboratores, Ecclesiarum, Monasteriorum prędictorum tam virorum, quam mulierum, ac aliarum quarumcunque personarum Ecclesiasticarum, secularium, & Religiosorum Ordinum quorumcunque, & civium secularium civitatis, & diœcesis prędictarum ad solutionem datiorum, gabellarum, & aliorum onerum in dicta Civitate incumbentium, exceptis illis, quibus..... (6) decreta, & privilegia concessa erant, vel loca quędam silvestria, & nemorosa, in quibus aliter habitari non possit, ad culturam, & habitationem reducerent, teneri, & obligari, & ad illa posse, & debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si privilegia hujusmodi, quę eis, aut alicui ipsorum quoad hoc nolumus aliquatenus suffragari, a Nobis, vel ab eadem Sede non emanassent, non obstantibus privilegiis prędictis, quibus, etiamsi de illis, ac de eorum totis tenoribus, ac ordinationibus hujusmodi, necnon nominibus, & cognominibus personarum specialis, expressaque mentio habenda foret, quoad pręmissa specialiter, & expresse, & ex certa scientia derogavimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Per hoc autem non intendimus privilegiis exemptionum hujusmodi quoad eos, qui illis cum sua familia potiebantur, alias in aliquo derogari, prout in dictis literis, quarum tenorem, ac si de verbo ad verbum pręsentibus insertus foret, haberi voluimus pro expresso, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte universorum Prelatorum & Religiosnrum, aliarumque personarum Ecclesiasticarum earundem, petitio continebat, ipsi, qui in pręmissis circumventi, & decepti fuerunt, cum non consenserint in hoc, quod duntaxat ipsi, & sui cohabitantes, eorumque bona, exemptionibus, immunitatibus, & privilegiis hujusmodi uti possint, & quod ipsorum coloni, & laboratores duntaxat eisdem exem-

Diplomatis causa.

Digitized by Google

exemptionibus, & immunitatibus non gauderent, sed tenerentur ad onera antedicta, exquisitis adinventionibus, & cavillationibus Datiariorum ejusdem Civitatis hactenus inquietati, vexatique, graves molestias perpessi fuerint, vereanturque crescente hominum malitia plurimas fulliore in dies, pro eo quod ipsi Datiarii suis limitibus non contenti, contemptu literarum Apostolicarum earundem minus veraciter asseverant, exemptiones, immunitates, & privilegia Ecclesiis, & Monasteriis hujusmodi concessa servari alias minime debere, nisi pro tot personis, quot in illis personaliter habitare comprobetur, ac de reliquis Ecclesiarum, & Monasteriorum bonis quibuscunque gabellas & datia oportere persolvi, & ad illud posse etiam coarctari, non habentes respectum, quod in quampluribus, & Monasteriis, & Nota. Ecclesiis antedictis magna, & continua servatur hospitalitas, eleemosynarumque largitio, & quamplures tam cives quam forenses, & tam Civitatenses, quam coloni, & laboratores ex diversis causis confluant, & declinent ad Monasteria, & Ecclesias antedictas, ac propterea graves oporteat ipsos Prelatos, Religiosos, & personas ecclesiasticas subire expensas, & quod deterius est, personas, & bona Ecclesiarum, atque locorum exemptione, & immunitate hujusmodi gaudentium ad certos numerum, taxam, & mensuram pro eorum libito voluntatis taxare, limitare, & reducere minime vereantur. Quare cum hęc eadem in evidentem Ecclesiarum, & Monasteriorum eorundem lęsionem, ac privilegiorum hujusmodi violationem, & libertatis ecclesiasticę detrimentum, ac vilipendium cedere dignoscantur, pro parte Prelatorum, ac Religiosorum, & personarum predictarum, qui Altissimo cum quiete, & puritate mentium famulari affectant, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut premissis omnibus debita meditatione attentis, ne libertas ecclesiastica passim supprimatur, & pereat, eosque quotidie injuste molestari, & inquietari, contingat, & ex sua molestia quis possit commodum reportare, super iis eorum indemnitati consulere, & de opportuno remedio providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur attendentes, quod singulis actibus nihil est tam contrarium quam dissensus: ac volentes, prout nostro Mandatum. incumbit officio, Ecclesiarum, Monasteriorum, necnon personarum hujusmodi, ne contra sanctiones Canonicas, atque legales opprimantur, vexenturque indebite, libertatem, & jura tueri, hujusmodi supplicationibus inclinati, pro succidendis litibus, ac dubiis, dissidiis, molestationibus, & inquietationibus antedictis penitus amputandis, motu proprio, auctoritate Apostolica, tenore presentium, decernimus, & declaramus, per consensum, sive conventiones, & pacta in literis Apostolicis, & instrumento predictis contenta, necnon approbationem, & confirmationem nostram postea subsecutam, aut quascunque alias literas Apostolicas, quorumcunque tenorum existant, etiamsi ex certa nostra scientia, ac motu proprio emanaverint, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & libertatibus Ecclesiarum, Monasteriorum, & personarum hujusmodi, nisi in eo tantum, quod ipsi coloni, & laboratores duntaxat, datia, & gabellas solvere, & ad onera alia, sicut ceteri coloni, & laboratores tenentur, nullatenus prejudicatum, sive derogatum fore, neque intentionis nostrę fuisse, aut esse per premissa, vel alia quecunque eisdem exemptis, & privilegiatis in aliquo, preterquam de colonis, & laboratoribus eorum duntaxat, derogare, aut prejudicare voluisse, neque velle. Quinimmo privilegia, exemptiones, libertates, & immunitates Ecclesiarum, Monasteriorum, & personarum Ecclesiasticarum hujusmodi in suo pleno, & pristino robore, & firmitate, quoad reliqua omnia, & singula perdurare, ac in nullo omnino, preterquam de colonis ipsis, ut premittitur, immutata esse, vel censeri debere; Mandantes nihilominus auctoritate, & motu predictis, universis Magistratibus, seu Datiariis Civitatis nostrę predictę modernis, & qui pro tempore fuerint, sub excommunicationis pena, quam, si secus fecerint, ipso facto eorum singuli incurrant: quod in premissis, vel circa ea nulla taxa, sive reductio numeri certi, vel mensurę de personis, sive bonis hujusmodi, immunitate, & exemptione gaudentibus, fieri possit, sive Nota. debeat, sed Prelatorum, seu Priorum, ac Officialium, & Procuratorum personarum, atque locorum predictorum simplici verbo, & assertioni credatur, omni contradictione cessante prorsus, necnon eisdem, ac omnibus aliis, & singulis dictę Civitatis Officialibus presentibus, & futuris cujuscunque dignitatis, status, vel conditionis fuerint, necnon eisdem datiariis, ne pretextu earundem literarum nostrarum, vel aliarum quarumlibet, Ecclesias, Monasteria, ac personas hujusmodi, eorumque res, & bona, premissorum occasione, aut pro molendo, seu bladis, uvis, vinis, lignis, vel aliis rebus quibuslibet, aut quibuscunque contractibus pro Ecclesiarum, Monasteriorum, personarumque eorundem victu, usu, utilitate, hospitalitate servanda, receptione declinantium, necessariis, vel utilibus, etiamsi in prediis, vel possessionibus ipsorum Ecclesiarum, Monasteriorum, vel locorum ecclesiarum minime colligantur, sed emantur pretio a quocunque, vel alias gratuito titulo tribuantur eisdem ad solutiones alicujus datii, vel gabellę, aut alias molestare, vexare, inquietare, seu directe, vel indirecte cogere quoquomodo presumant. Non obstantibus constitutione, literis, pactis, & instrumento predictis, quę alias pro infectis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis, declarationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Decimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Bononienses.*) In *Italia*.
2. *Immunes.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. X.*
3. *Bentivoliis.*) Gens est illustris quæ nunc etiam floret in *Italia*.
4. *Petro de Cathalonia.*) Desideratur Inquisitor iste eos inter quos recenset *Fontana Theatro Dominicano Parte III Cap. III pag.* 559. In *addendis* autem *ad III Partem pagina* scilicet 632 Inquisitor *Bononiensis* ab anno *MCCCCLII* ad *MCCCCLX* vocatur *F. Petrus de Majoricis*, qui fortassis idem est ac *Petrus de Cathalonia*.
5. *Literas.*) Quæ desiderantur.
6. *Quibus...*) Quædam desunt.

Episcopo (1), & Inquisitori Taurinen. (2) contra hæreticos.

Anno 1457 Die 29 Januarii.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XXIII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Taurinen. & dilecto filio In partibus illis pro tempore existenti, hereticę pravitatis Inquisitori per Sedem Apostolicam deputato, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VOtis humilium, illis &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum hominum, & Communitatis loci de Bernetio (5) Taurinen. Dięcesis, petitio continebat, quod olim dilectus filius Bertrandus Petri Ordinis Fratrum Prędicatorum professor Magister in Theologia tunc dilecti filii Ludovici de Sunsino (6), dicti Ordinis, hereticę pravitatis Inquisitoris Vicarius, contra diversos utriusque sexus homines in dicto loco, sub districtu tamen loci de Cuneo (7), Montis Regalis (8) Dięcesis, commorantes, adeo, & taliter super hujusmodi pravitate ad inquisitionem processit, quod tam ex illius quam dilecti filii Vicarii Generalis in spiritualibus, & dilecti filii Abbatis Monasterii Sancti Michaelis de Clusa Ordinis Sancti Benedicti, dictę Taurinen. Dięcesis processu, viginti, vel circiter homines de heresi, & infidelitate convicti, ultimo supplicio traditi, & eorum bona confiscata fuerunt, ac consequenter ad effectum Inquisitionis ulterioris faciendę ex ordinatione consiliariorum Ducalis Consilii Taurinen., & dilecti filii Magistri Thomę (9) de Scaravellis, de Vercellis, dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum tunc Vicarii Generalis, ad hoc deputati, ut ipse locus de Bernetio ab eadem radicitus purgaretur pravitate, ipsi Bertrandus, & Ludovicus communiter in hujusmodi Inquisitionis negotio procedentes inquirere cęperunt, paucis tamen per hujusmodi Inquisitionem ad debitam penitentism reductis, ac postquam aliquos processus super iis inchoassent &c. recesserum, ipso loco de Bernetio nondum purgato, sed plurimum infecto remanente, in divinę Majestatis offensam, Fidei Catholicę, & locorum circumstantium detrimentum, & periculum, ac perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, licet dilectus filius Abbas Monasterii Sancti Petri, de Savilliano, Ordinis Sancti Benedicti, & Taurinen. Dięcesis, prędictorum, super hoc a bona memoria Amadeo Episcopo Sabinen., tunc Felice V in sua obedientia, de qua partes illę tunc erant, nuncupato, deputatus, super eadem pravitate, procedens, nonnullos de dicto loco de Bernetio de hujusmodi pravitate infamatos insontes, & inculpabiles repertos absolverit, nihilominus tamen ipsi per modernum Inquisitorem pravitatis, & partium hujusmodi de novo molestentur & vexentur indebite, & injuste, ac molestari, perturbari, & vexari formidant in futurum, pro parte Communitatis, & hominum loci de Bernetio predictorum, cupientium hereticam pravitatem prędictam de dicto loco de Bernetio penitus extirpari Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ut Inquisitor pro tempore deputatus prędictus, seu alia quęcunque persona contra homines dicti loci de Bernetio procedere, inquirere, & ipsos punire non possim, nisi duobus peritis Doctoribus, aut Magistris, sibi assistentibus, & astitis, per Venerabilem Fratrem nostrum Episcopum Montis Regalis, & dictum Abbatem Monasterii de Savilliano deputandis, & eligendis, decernere, statuere, & ordinaro, necnon eisdem Episcopo, & Abbati, & duobus eligendis Inquisitoribus, omnibusque aliis Ecclesiasticis, & secularibus, exemptis, & non exemptis personis, etiamsi pontificali, seu alia quacunque prefulgerint dignitate, sub penis, & censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis, quibus sibi videbitur, inhibendum, ac dictis Inquisitoribus, & deputatis insimul procedentibus, ut prefertur, contra dicta pravitate hujusmodi infamatos inquirendi, ac eos corrigendi, & puniendi, & ad totalem dictę hereticę pravitatis extirpationem omnibus remediis providendi, necnon penitentes, & ad debitam conversionem se reducentes absolvendi, ac ad bona eorum, honores & officia restituendi, licentiam concedere, ac alias super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, duabus ad hoc peritis, & idoneis personis vobiscum assumptis, in pręmissis, & circa ea auctoritate nostra opportune provideatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, firmiter observari. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto (10), Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Episcopo*.) Nunc Archiepiscopalis est *Taurinensis* Sedes.
2. *Taurinen*.) In *Pedemontio*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
4. *Illis &c.*) Exordium deest.
5. *Bernetio*.) In *Pedemontio*.
6. *Ludovici de Sunsino*.) Rectius *Sencino*. Sic a patria, quæ civitas est *Lambardiæ*, cognominatur *Ludovicus* noster, qui de *Censina* dicitur ab *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXIV pag.757*.
7. *Cuneo*.) Vulgo *Coni*, in *Pedemontio*.
8. *Montis Regalis*.) Vulgo *Mondovi*, in *Pedemontio*.
9. *Thomæ*.) Cujus meminit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXL pag.798*.
10. *Sexto*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVII*.

Mo-

Anno 1457 Die 6 Februarii.

Monasterii in Regno Siciliæ (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIV.

Calistus Episcopus Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Theanen. (3), & Narinen. (4), ac Thearin. (5), Epicopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

UT inter ęternę beatitudinis amatrices, quę habitu Sacrę Religionis assumpto, Domino Jesu Christo se voto celebri desponsarunt, quies mentis proficere, ac inter eas observantia regularis stabiliri valeat, tanto propensius ęquum est illas attollere gratiis, & earum pia confovere proposita, quanto sexus fęminei fragilitas ad ferendum Sacrę Religionis propositum auxilio potiori noscitur indigere. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę nobis in Christo filię Nobilis Mulieris Franciscę de Ursinis (6), relictę quondam Nobilis Viri Johannis Antonii de Marezano, olim Ducis Suenę, & Regni Sicilię Amirati (7) viduę petitio continebat, quod ipsa per tres annos, & ultra post obitum dicti Johannis mariti sui pro animi proposito conservando, votum castitatis emisit, reverenter, & affectuose habitum de Pęnitentia Beati Dominici suscepit, & infra dictum tempus ad ipsam in eodem modo vivendi, & sub habitu hujusmodi nonnullę Virgines, postquam per verba de pręsenti matrimonium contraxerant, nulla tamen carnali copula subsecura, confluxerunt (8), cum quibus ipsa Francisca in Civitate Neapolitana socialiter omni tempore in Domo conducta vixit, experiendo continue in victu, & vestitu, vigiliis, & stratu asperitates, & hujusmodi Instituta Sororum regularum de habitu primi Ordinis Sancti Dominici, continue affectans, in perpetua clausura, cum suis sociabus Deo famulari posse, & primum habitum Sancti Dominici profiteri sub cura, & regimine generalis Magistri Ordinis Pręedicatorum, ac pręcipue per Fratres de observantia dicti Ordinis gubernari. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfata Francisca fervore devotionis accensa, unum Monasterium dicti Ordinis de Observantia cum Ecclesia humili, campana, campanili, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione sua, ac aliarum Sororum, ibidem sub perpetua clausura Altissimo famulari volentium, suis sumptibus de novo infra duos a dato pręsentium computandos, fundare, construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere ferventer exoptet, pro parte dictę Franciscę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi licentiam prędictam, & quod donec ipsum Monasterium decenter, & congrue inhabitari possit, in quadam domo, quam pro se, & sociabus interea pro decenti clausura deputavit, commorari, ac alię, quę secum ad probandum supradicta per annum steterint, & profiteri voluerint, per Vicarium Conventuum Reformatorum Provincię Regni citra Pharum, sive alium per eum deputandum, ad professionem solemniter recipi valeant, concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dictę Religionis propagationem nostris potissime temporibus augeri supremis affectibus desideramus, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati vestrę per Apostolica Scripta mandamus, atque committimus quatenus de pręmissis omnibus & singulis, ac eorum circumstantiis universis vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereritis, super quo vestram conscientiam oneramus, pręfatę Franciscę unum Monasterium dicti Ordinis de Observantia, cum Ecclesia humili, campana, campanili, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione sua, & aliarum Sororum, ibidem Altissimo sub perpetua clausura famulari volentium, in aliquo congruo loco, & ad id apto absque tamen alicujus pręjudicio, cum suis sumptibus in aliqua civitate, vel diœcesi, castro, loco, vel villa, de consensu tamen ordinarii loci infra biennium de novo construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, illudque, postquam constructum & ędificatum fuerit, cum eisdem Sororibus recipiendi, & inhabitandi, plenam, & liberam licentiam auctoritate nostra, concedatis, non obstante felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi prohibitione, ne absque Sedis Apostolicę licentia, faciente plenam, & expressam de hujusmodi privilegio mentionem; Mendicantes loca de novo recipere, & fundare pręsumant, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim Franciscę, & mulieribus prędictis, donec ipsum Monasterium decenter & congrue inhabitari possit, in eadem dicta domo cum suis sociabus commorari, & alię, quę secum ad probandum prędicta per annum steterint, & profiteri voluerint, per supradictum Vicarium Provincię Regni pro tempore existentem, sive per alium per eum deputandum, ad professionem solemniter recipi possint, & insuper, ut ipsum Monasterium per supradictam Franciscam de novo erigendum, seu construi faciendum sub regulari observantia B. Dominici perpetuo conservetur, auctoritate Apostolica statuimus, & decernimus, quod Vicarius Fratrum de Observantia Ordinis Prędicatorum Provincię Regni Sicilię citra Pharum, qui pro tempore fuerit, curam dicti Monasterii habeat, ac etiam quod illę de Fratribus dicti Ordinis idoneis, & honestis, per ipsum Vicarium ponendis, & amovendis, qui ipsarum Sororum confessiones audiant, & illas pro commissis absolvant, ac eis, quoties opus fuerit, Ecclesiastica Sacramenta ministrent, providere debeat, & teneatur, quodque Francisca & Sorores prędictę tam in dicta condecenti domo, donec Monasterium prędictum perficiatur, quam in dicto Monasterio sub regulari observantia pro tempore degentes, omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, indultis, & immunitatibus, aliis Monasteriis dicti Ordinis de observantia, necnon Sororibus in illis degentibus, per Sedem Apostolicam, vel alias in genere concessis, & in posterum concedendis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus per Nos, vel Prędecessores nostros Romanos Pontifices hactenus factis, ac ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasteriorum & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis fir-

Supplex petitio.

firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si eisdem Ordinis Sancti Dominici, vel quibusvis aliis communiter vel divisim sb Apostolica sit Sede indultum, quod aliquos preter, & contra eis concessa privilegis, sive indulta, ad visitandum, vel alias admittere teneantur, Presidentesque quoque (9) & persone ad id compelli, & excommunicari, & suspendi, seu ipse, aut Monasterium hujusmodi interdici non possint per literas Apostolica, non facientes plensm, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, & indulgentiis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta vestre jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & que quoad hoc eis nolumus aliquatenus suffragari. Quod si non omnes his exequendis interesse potueritis, duo, aut unus vestrum ea nibilominus exequatur. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto (10), Pontificatus nostri Anno Secundo, Sexto Februarii (11).

1. *Regno Sicilia.*) *Neapolitano* scilicet, ut alicubi dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum, cujus Autographum est in Archivo Archiepiscopi *Teatini*.

3. *Theanen.*) *Teanen.*, in *Campania*, sub Archiepiscopo *Capuano*

4. *Narinen.*) Seu *Neriten.*, vulgo *Nardo*. Urbs est *Salentinorum*, in Regno *Neapolitano*.

5. *Theatin.*) Seu *Teatin.*, vulgo *Chieti*, in *Aprutio citeriori*, in Regno *Neapolitano*.

6. *Francisca de Ursinis.*) E nobilissima scilicet *Ursinorum* gente oriundæ. Adeas *Sansovinum De Gente Ursina*.

7. *Amirati.*) Sic summi classium Præfecti apud *Siculos* appellati. In sequenti Diplomate *Amiratus* iste vocatur *Johannes Antonius de Marzano*, Dux *Suessanus*.

8. *Consuxerunt.*) Enim vero *post consensum legitimum de præsenti licitum est alteri, altero etiam repugnante, eligere Monasterium (sicut sancti quidam de nuptiis vocati fuerunt) dummodo carnalis commixtio non intervenerit inter eos*, ut habetur Cap. *Verum* De Convers. Conjugatorum Tit. XXXII Lib. III Decretal. Gregor. Id etiam liquet ex Capite *Ex publico* Titulo mox laudato, & ex Sacro Concilio *Tridentino*. Hac de re conceduntur conjugibus menses duo.

9. *Præsidentesque quoque.*) Turbatus videtur locus. Vel sensus est: *Et Præsidentes*, id est Præpositi, *& Personæ*, seu communia quibus præsunt &c.

10. *Quinquagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVII*.

11. *Sexto Februarii.*) Sic Amanuensis. Legendum: *Octavo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo*.

Ut Soror Francisca de Ursinis (1) F. Angeli de Periis consiliis regatur.

Anno 1457 Die 8 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXV.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecte in Christo filie Francisce de Ursinis, Sorori Ordinis Sancti Dominici de Penitentia nuncupati, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

Sincere &c. (3) Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua petitio continebat, tu per octo fere annos de voluntate & beneplacito quondam Johannis Antonii de Maraano (4) tunc Ducis Suessan. (5), viri tui, constante etiam inter te & ipsum matrimonio, ex permissione, & concessione, quondam Magistri Generalis Ordinis Fratrum Predicatorum, tunc existentis, dilectum filium Angelum de Periis, ejusdem Ordinis, de Observantia nuncupati professorem, in tuum elegeris, & susceperis confessorem, ac etiam instructorem, & deinde matrimonio hujusmodi per obitum ejusdem viri tui soluto, viduitatis tempore, spe conservandi votum castitatis, & pudicitie, ab eodem susceperis habitum S. Dominici de Penitentia hujusmodi, moderni Generalis Magistri dicti Ordinis super hoc interveniente assensu, ac propter ipsius Angeli laudabilem vitam, regimen, & conversationem optimam, prout experta es, proponas dictum Ordinem profiteri, ac quandam domum dicti Ordinis de Penitentia, in qua permissione divina possis claustraliter perpetuo Altissimo famulari, de novo edificare facere, ac etiam consummare, sperans ab experto, ipsius Angeli cura & presidio mediantibus, hoc efficaciter consequi posse, alioquin fragilitate sexus feminei & diversorum Religiosorum inexperta familiaritate attentis id persgere posse ex toto diffideres. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut te, in hujusmodi pio laudabilique proposito confoventes, mentis tue tranquillitati, & anime tue saluti, super hoc paterna caritate prospicere & opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, ut tui laudabilis propositi hujusmodi consequaris effectum, tibi, quod eundem Angelum quandiu vixeris in tuum Confessorem, ac patrem spiritualem, & gubernatorem anime tue, habere valeas, eidemque Angelo, ut absque alicujus superioris sui contradictione, seu immutatione, ipse confessiones tuas audire, necnon anime tue saluti, & gubernationi intendere debeat, nec a premissis, nisi ipsius demeritis exigentibus, revocari possit invitus, auctoritate Apostolica, tenore presentium, tibi, & illi concedimus, ac pariter indulgemus, & eidem Angelo presentium tenore mandamus. Non obstantibus statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrorum concessionis, indulti, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto (6), Sexto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

1. *Francisca de Ursinis.*) De qua in præcedenti Diplomate.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.

3. *Sincere &c.*) Ut in ejusdem tenoris Constitutionibus.

4. *De Marzano.*) In præcedenti legitur: *Marezano*.

5. *Suessan.*) Optime sic, non vero *Suana*, ut in præcedenti. *Suessanus* Ducatus, vulgo *Sessa*, est in *Campania*, in Regno *Neapolitano*.

6. *Quinquagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVII*.

Anno 1457 Die 23 Martii.

Firmat Fratrum Mendicantium privilegia (1) de Confessionibus excipiendis, & sacris concionibus habendis, rescindens ea quæ Rector Universitatis Parisiensis adversus eosdem Fratres sanxerat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVI.

Calistus (3) Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

INter cetera, quę nostrę pastorali curę competunt, ea ipsa procul dubio esse decernimus, quibus Christi fideles, cunctis propulsis erroribus, in virtute fidei, ac pacis quiete vivere, gloriamque prosequi beatam conspicimus, sed & acceptabile Deo multum id esse non ambigimus, quo religiosę personę Christo famulantes, nostrę vigilantię ministerio, ac justitię favore, privilegiis eisdem, a sancta Sede Apostolica matura cum deliberatione concessis, nullo colore impediri, sed libere frui intuemur.

Diplomatis causa.

Nuper siquidem, non sine quadam animi displicentia, ex relatibus plurimorum fide dignorum percepimus, quod quanquam fel. rec. Bonifatius Papa VIII Prędecessor noster, in sua quę incipit: Super Cathedram (4): Constitutione, sive Decretali, quam postmodum pię me: Clemens V, etiam Prędecessor noster, in Concilio Viennen. innovavit, & quę subsequenter ad Heremitarum Sancti Augustini, & Beatę Marię de Monte Carmeli, Ordinum, Fratres, per Sedem Apostolicam extensa fuit, inter cetera statuerit, & ordinaverit, quod in singulis Civitatibus, & Dięcesibus, in quibus Prędicatorum, & Minorum Ordinum Fratrum loca consisterent, ac in locis ipsis vicinis, in quibus loca hujusmodi non haberentur, Magistri, & Priores Provinciales Prędicatorum, aut eorum Vicarii, Generales, ac Provinciales Ministri, necnon Custodes Minorum, Ordinum prędictorum ad pręsentiam Pręlatorum ibidem se conferrent per se, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putarent, humiliter petituri, ut Fratres qui ad hoc electi forent, in eorum civitatibus, & Diocesibus confessiones suorum subditorum, confiteri sibi volentium, audire libere valeant, & hujusmodi confitentibus, prout secundum Deum expedire cognoscerent, pęnitentias imponere salutares, ac beneficium absolutionis impendere, de licentia, gratia, & beneplacito eorundem, prętatique Magistri, Priores, ac Ministri studerent eligere personas idoneas, sufficientes, vitę probatę, discretas, modestas, atque peritas, ad tam salubre ministerium & officium exequendum, quas sic electas, Prelatis ipsis pręsentarent, vel facerent pręsentari, ut de illorum licentia, gratia, & beneplacito, in Civitatibus & Diocesibut eorundem, personę sic electę hujusmodi, Confessiones sibi confiteri volentium audirent, & eis imponerent pęnitentias salutares, ac beneficium absolutionis impenderent. Ac etiam bonę memorię Johannes PP. XXII Prędecessor noster certos errores damnaverit, & reprobaverit de consensu Fratrum suorum S. Romanę Ecclesię Cardinalium, necnon celebris recordationis Eugenius IV, etiam Prędecessor noster, errores ipsos pro falsis, erroneis, & adversantibus sacris Canonibus damnatos, reprobatosque declaraverit, cum quibusdam aliis, atque decreverit, & subsequenter pię memorię Nicolaus Papa V, similiter Prędecessor noster, de Fratrum suorum consilio, de quorum numero tunc eramus, dicti Eugenii prędecessoris literas, in omnibus & per omnia approbaverit, & confirmaverit, prout in singulis literis Eugenii, & Nicolai, Prędecessorum hujusmodi, plenius continetur, quarum quidem tenor sequitur, & est talis. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Electis, & Abbatibus ubilibet constitutis, ad quos pręsentes literę pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Provisionis nostrę debet provenire subsidio, &c. (5). Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octavo, Tertio Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Veruntamen dum pridem in vigilia Pentecostes proxime pręterita pręfatę literę Nicolai Prędecessoris nostri venerabili Fratri nostro Episcopo (6) Parisien., seu in ejus Episcopali curia pręsentatę forent, dilectus filius Guillelmus Riveti (7) Rector pro tunc Universitatis Parisien. easdem impediri fecit, asserens dicti Nicolai Prędecessoris literas de falso plurimum suspectas, pacis in eadem Universitate solemniter juratę, & status Hierarchici (8) in Ecclesia S. Dei plurimum turbativas, scandalosas, & adversas juri communi, sanctionibus sacris, & Pragmaticę sanctioni, & quod super illis renunciando, & illarum revocatoria impetranda Religiosi quatuor Ordinum Mendicantium fuerunt attentius summati (9), quod facere renuerant, & distulerant, per suas patentes literas, universis notum fecit, quod ex causis pręmissis, & aliis rationabilibus, de mandato, ac speciali, & matura deliberatione, & conclusione dictę Universitatis, omnes & singuli illius jurati, de dictis quatuor Mendicantium Ordinibus, a gremio prętatę Universitatis erant perpetuo privati, non jurati autem ab ejusdem Universitatis consortio, & graduum in eadem susceptione similiter resecati. Si tamen dictis suis obtemperaverint conclusionibus cum effectu, eadem Universitas cum eisdem misericorditer agere intendebat. Et etiam cum in statutis & privilegiis dictę Universitatis, & pręcipue felicis recordationis Alexandri IV inter cetera contineri dicatur, quod si forte Magistris & Scolaribus dictę Universitatis hospitiorum subtrahatur taxatio, aut eis, vel alicui ipsorum injuria, vel excessus inferrentur enormes, utpote mortis, vel membri mutilatio, nisi, congrua monitione pręmissa, infra quindecim dies foret satisfactum, liceret eisdem Magistris & Scolaribus, usque ad satisfactionem condignam suspendere lectiones, & si aliquem eorum indebite incarcerari contingeret, fas esset ipsis, nisi, monitione pręhabita, cessaret injuria, statim a lectione cessare. Quodque si pro aliqua ex causis in Constitutione pię memorię Gregorii PP. VIIII (10) contentis, eadem Universitas lectiones duxerit suspendendas, omnes Magistri tam Regulares, quam Seculares ipsas suspendere tenerentur, eas nisi cum Universitate minime resumpturi, eveniatque interdum, ut ex causis pręmissis ab hujusmodi lectionibus cessatio fiat, Rector, & Universitas Religiosos prę-

prędictos, ut de aliis taceamus, non solum a lectionibus hujusmodi, verum etiam a prędicationibus Verbi Dei cessare compellunt, in Sedis Apostolicę irreverentiam, fidei Christianę dispendium, ac perturbationem dictorum Religiosorum, necnon malum exemplum, & scandalum plurimorum.

Confirmatio.

Quare pro parte dictorum Religiosorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis opportune providere paterna diligentia curaremus. Nos igitur, ad quos ex officio Nobis commisso pertinet in premissis vigilantię nostrę curas adhibere, scientes, quod prędictę Nicolai Predecessoris literę matura cum deliberatione processerunt, & quod nullo capite reputandę sunt de falsitate, aut surreptione, vel obreptione suspectę, nec status Ierarchici in Ecclesia Dei turbativę, vel scandalosę, neque sacris Canonibus adversantes, sed potius consonę, saluti animarum Christi fidelium plurimum profuturę, easque de venerabilium Fratrum nostrorum Cardinalium consilio, & assensu innovamus, confirmamus, & approbamus, serie cum presenti, mandantes illas, ac omnia, & singula in eis, necnon Eugenii Predecessoris literis hujusmodi contenta sub excommunicationis, & aliis diversis sententiis, censuris, & penis firmiter observari, quodque idem Rector prefatos quatuor Ordinum Mendicantium Fratres, pro eo quod determinationibus Sacrosanctę Romanę Ecclesię in materia fidei renunciare noluerint, resecatos, atque privatos, ut prefertur, notificavit: statutum quoque, & privilegium Alexandri IV hujusmodi solum de cessatione a lectionibus, & non a prędicationibus mentionem fecit, hujusmodi supplicationibus inclinati,

Laus Fratrum Mendicantium.

ne tam celebres Ordines, quorum pręclara supposita, illam Universitatem, Francię Regnum, ac Universalem Ecclesiam, suis doctrinis, & exemplis decoraverunt, atque decorant, tam subito tamque repente fuerint ab eadem Universitate, remaneant, & sint, vel censeantur quoquomodo resecati, quinimo ibidem perpetuo vigeant, & notabile facultatis sacrę Theologię membrum fuerint, & existant, privationem, resecationem, & literas Rectoris hujusmodi, ac in eis contenta, & inde secuta quęcunque, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, & assensu, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore presentium, revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac nullius roboris, vel momenti fuisse, & esse decernimus, ipsos quatuor Ordinum Mendicantium Fratres, in pristinum, & in eum statum, in quo ante notificationem, privationem, & resecationem prędictas existebant, restituimus, & reponimus, eosque in aliquo casuum,

Abrogat Decretum Rectoris.

nisi hoc in ipsis literis Alexandri (11), & statutis ante dictis caveatur expresse, ad cessandum a prędicationibus Verbi Dei, nec ad id per Rectorem pro tempore dictę Universitatis, seu quemcunque alium, aut alios compelli posse, declaramus, sed ipsos quatuor Ordinum Mendicantium Fratres, tam juratos, quam non juratos, & alios Prelatos, Doctores, ac Rectores Ecclesiarum, ad quos spectat Verbum Dei in suis Ecclesiis, & aliis locis, ubi fuerint requisiti, prędicare libere & licite posse, & debere in omnibus & per omnia perinde, ac si hujusmodi cessatio non foret in casibus antedictis, & ita literas Alexandri, & statuta hujusmodi, ut juri consona debere intelligi, declaramus. Nichilominus omnibus, & singulis Fratribus quatuor Ordinum Mendicantium prędictorum, qui in dicta Universitate debitos, & consuetos cursus in Theologia inceperint, continuaverint, & profecerint (12), & in futurum incipient, continuabunt & proficient (13), durante hujusmodi aut simili resecatione, ut Licentię gradus, & doctoratus insignia Cancellarius dictę Universitatis pro tempore, ut moris est, sibi impendat, & si forsan idem Cancellarius ad id requisitus, gradus Licentię & Magisterii insignia, eis impendere contradiceret, ex tunc liceat antiquiori Magistro in Theologia prędictorum quatuor Ordinum, vel uni ad hoc deputato ab eorundem quatuor Ordinum Magistris, illis qui dictos cursus perfecerint, gradus, & insignia hujusmodi, prout, servatis alias solemnitatibus & examine consuetis, meruerint, absque alicujus spiritualis, vel temporalis penę incursu, libere impendere, quodque Fratres sic per eosdem Magistros promoti, omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, libertatibus, exemptionibus, indultis, & immunitatibus, gaudeant, & utantur, ac uti, & gaudere possint, sicuti illi, quibus idem Cancellarius hujusmodi gradus, & insignia juxta statuta, & consuetudines dictę Universitatis impendit, in omnibus, & per omnia perinde, ac si gradus, & insignia prędicta, ab eodem Cancellario cepissent, eadem auctoritate concedimus, pariter, & indulgemus. Preterea quia pretextu privilegiorum dictę Universitatis, occasione, seu ex causis prędictis, quidam Fratres prędictorum Ordinum citati fuerunt, atque molestati, durante hujusmodi resecatione, prefato, & pro tempore existenti, Rectori, Conservatoribus, necnon Magistris, & Scolaribus dictę Universitatis, in virtute Sanctę obedientię, ac sub excommunicationis pena latę sententię, a qua nisi in mortis articulo per alium, quam per Romanum Pontificem absolvi non possint, si secus egerint, promulgamus, ne occasione, seu ex causa prędictis, pretextu supradictorum privilegiorum, ipsos Fratres, vel aliquem ipsorum, nisi apud Sedem Apostolicam dumtaxat, directe, vel indirecte, seu alio quovis quęsito colore, per se, vel per alium, seu alios, tam super resecatione, quam gradus impensione, cessatione a prędicatione, quam alias occasione, seu ex causa prędictis molestare, vexare, seu perturbare presumant, eadem auctoritate districtę inhibemus, decernentes ex tunc irritum & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Sanctio poenalis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę revocationis, cassationis, irritationis, annullationis, constitutionis, restrictionis, repositionis, declarationis, concessionis, indulti, promulgationis, inhibitionis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto (14), Decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

A. Ferrarii.

Super partem inversam, seu plicam, legitur;

De Curia

G. De Porris.

A tergo legitur:

Registrata in Camera Apostolica,

G. De Vulterris.

1. *Pri-*

1. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.* Adeas *Waddingum* mox laudandum.

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Legitur apud *Ususmarem pag.* 122, *Castellanum pag.* 90, *Waddingum Annal. Minor. Tomo VI pag.* 392 *ad an. MCCCCLVII num. LXI*, & In *Constitutionibus editis anno MDVII num. XCIX pag.* 53.

3. *Calistus.*) Ex hoc Autographo scribendum *Calistus*, non vero *Calixtus*, vel *Callixtus*, ut passim legitur apud Auctores.

4. *Super Cathedram.*) Extat inter *Extravagantes communes Libro III Tit. VI de Sepulturis Cap. II.*

5. *Subsidio &c.*) Ut in *Constitutione XXVI Nicolai V* ad finem usque (*pag.* 256.) Constitutio siquidem *Eugenii IV* a *Nicolao V* renovata, in hoc *Calisti III* autographo legitur.

6. *Episcopo.*) Nunc Archiepiscopalis est Sedes Parisiensis.

7. *Riveti.*) Cujus meminit *Boulaus Histor. Universitatis Parisien.*

8. *Iherarchici.*) Seu *Hierarchici*.

9. *Summati.*) Appellati scilicet, seu admoniti.

10. *Gregorii PP. VIIII.*) Legitur hæc *Gregorii* Constitutio apud *Boulæum*.

11. *Alexandri.*) Consulenda quæ dicta sunt in *Notis ad Constitutiones Alexandri IV* hac de re transcriptas *Tomo I* hujus Bullarii.

12. *Profecerint.*) Sic in Autographo. Scribendum videtur: *Perfecerint*.

13. *Proficient.*) Ut in *Nota* præcedenti.

14. *Quinquagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLVII*.

Anno 1457
Die 8 Junii.

Statuit annuam Pensionem F. Bartholomæo (1) solvendam ex redditibus Coronensis Ecclesiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Bartholomeo olim Coronensi, nunc in Universali Ecclesia Episcopo, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PErsonam tuam Nobis, & Apostolicę Sedi devotam, paterna benevolentia prosequentes, illa tibi libenter concedimus, quę tuis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Cum itaque tu nuper regimini, & administrationi Ecclesię Coronensis, cui tunc pręeras, per dilectum filium Justum de Justis, Civem Motonen. procuratorem tuum ad hoc a te specialiter constitutum, in manibus nostris sponte, & libere cesseris, Nosque cessionem tuam duxerimus admittendam, ac eidem Ecclesię per hujusmodi cessionem Pastore carenti de persona dilecti filii Johannis Electi Coronensis, de Fratrum nostrorum consilio, gratiose duxerimus providendum, pręficiendo ipsum illi in Episcopum & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur, volentes tibi, qui, ut accepimus, regimini, & administrationi prędictis in manibus nostris libere, & absque pensione aliqua, pręsertim ex eo quod postquam tu olim deliberaveras, regimini, & administrationi dictę Ecclesię cedere velle, in periculo mortis constitutus voluntatem hujusmodi voto de cedendo regimini, & administrationi ejusdem Ecclesię absque aliqua reservatione pensionis ratificaveras, cedere voluisti, quodque tu lapso certo temporis spatio, considerans causas cessionis hujusmodi, & quod absque locorum dispendio, ad quę te conferre, & in quibus residere te contingeret, votum hujusmodi adimplere non valeas, nec te absque servitore progredi debere, pensioni hujusmodi super fructibus, redditibus, & proventibus dictę Ecclesię tibi reservandę, dicto voto non obstante, acquievisti, ne propter cessionem ipsam minimum dispendium patiaris, ac statum tuum juxta Episcopalis dignitatis decentiam tenere possis, de alicujus subventionis auxilio providere, motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, te ab emissione voti hujusmodi Apostolica auctoritate, tenore pręsentium absolvimus, necnon pensionem annuam centum ducatorum auri Venetorum super fructibus, redditibus, & proventibus mensę Episcopalis Coronensis tibi, quoad vixeris, vel procuratori tuo ad hoc a te speciale mandatum habenti, per ipsum Electum, cujus ad id expressus accessit assensus, & successores suos Episcopos Coronenses pro tempore existentes, pro una videlicet in Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, & alię medietatibus, pensionis ejusdem in Nativitatis Sancti Johannis Baptistę festivitatibus, in Civitate Venetiarum annis singulis efficaciter persolvendam, auctoritate prędicta tenore pręsentium reservamus, constituimus, & assignamus, tibique illam quoad vixeris percipere, & in usus tuos convertere, licere decernimus. Et nihilominus Electum, & successore prędictos, ad solutionem pensionis hujusmodi, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis earundem continentiam atque formam fore efficaciter obligatos decernentes, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quemlibet ex Electo, & successoribus prędictis quoties, in aliqua ex festivitatibus pręfatis, vel saltem infra triginta dies immediate sequentes pensionem per ipsum tunc debitam hujusmodi non persolverint cum effectu, lapsis diebus eisdem, ei ingressus Ecclesię interdictus existat. Si vero per sex menses pręfatos triginta dies immediate sequentes sub hujusmodi Interdicto, animo, quod absit, permanserit indurato, ex tunc lapsis mensibus eisdem, regimine, & administratione pręfatę Ecclesię in spiritualibus, & temporalibus suspensus existat eo ipso. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac pręfatę Ecclesię Coronen., juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscunque; aut si Electo ac Successoribus pręfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod ad solutionem, seu pręstationem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, vel suspendi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratię impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, nostrarum absolutionis, reservationis, constitutionis, assignationis, vo-

Diplomatis causa.

Pensio constituta.

Clausula derogans.

Sanctio pœnalis.

voluntatis, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prępsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Tertio.

1. *Bartholomao.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Nicolai V.*

2. *Archivo*) In quo exemplar authenticum ex Authographo asservato in *Florentino* Cœnobio S. *Maria Novella.*

Concordiam Parisiensem Universitatem inter & Mendicantes Fratres sine consensu Generalium eorundem Fratrum initam rescindit. (1)

Anno 1457 Die 11 Octobris.

Ex Bullario (2) Carmelitano Parte I in Calisto III Constitutione VII pag. 249.

XXVIII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis Rectori, & Universitati Studii Parisien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NOlentes, sicut nec velle debemus, ea quę improvido paucorum consilio gesta sunt cum detrimento multorum conniventibus oculis pręterire, ac inanes hominum actiones cum jactura animarum pro firmis haberi, pręsentium serie declaramus, concordiam anno proxime elapso per quosdam Ordinum Mendicantium Fratres cum Universitate vestra sine consensu Generalium, & Conventuum dictorum Ordinum in prejudicium executionis, declarationis,, & mandati felicis record. Nicolai Papę V Prędecessoris Nostri, in sua, quę incipit: Provisionis Nostrę: per Nos etiam de unanimi assensu venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium nuper innovata, confirmata, & approbata per literas Apostolicas exordium sumentes: Inter cetera: factam, necnon renunciationis, appellationis ad Sedem Apostolicam interjectę, ea occasione, ac aliorum inde subsecutorum, esse temerariam, & pręsumptam, nulliusque existere roboris firmitatis, etiam juramento temerario, si quod sit, pręstito roboratam. Quapropter vobis pręcipimus, & mandamus, ut sicut obedientię filii, & verę Doctrinę sectatores estis, huic jussioni nostrę Apostolicę pareatis, & obediatis, ut tenemini, & inde ut merito devoti nostri filii, & huic Sanctę Sedi, cui licet immeriti pręsidemus, gratiis, & favoribus prosequi mereamini, ut optamus. Datum Romę apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Quinto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Rescindit.*) Consulenda *Constitutio XXVI pag.* 363.

2. *Bullario.*) Ex Autographo *Roma* asservato;

Drepanensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1457 Die 3 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIX.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Panormitan. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIa devotorum Deo, & Ecclesię desideria &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Jacobi Papi de Drapano, laici Mazarcen. (4) Diœcesis, petitio continebat, quod ipse ob singularem devotionem, quam ad Ordinem Prędicatorum gerit, & etiam considerans, quod in terra Drapani (5) nullum prędicti Ordinis Monasterium Monialium existit, & quod jam diu tam ejus filię, quam forsan alię Virgines ejusdem terrę supra modum affectant, sub regulari habitu dicti Ordinis sedulum, & devotum exhibere Domino famulatum, cupit in eadem terra unum Monasterium Monialium dicti Ordinis de novo fundare, construere, & ędificare, seu construi, fundari, & ędificari facere, dummodo ei super hoc per Nos licentia concedatur, ac duę Sorores dicti Ordinis in Monasterio Sanctę Catharinę de Callano Panormitan. commorantes, videlicet Contissa, & ejus socia in vitę sanctimonia plurimum comprobatę, ad instruendum dictas Virgines futuras Moniales deputentur, prefataque Contissa alias juxta statuta, & consuetudines dicti Ordinis in Abbatissam seu Priorissam ipsi erigendo Monasterio pręficeretur. Quare pro parte dicti Jacobi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi in aliquo loco dictę terrę ad id convenienti, & idoneo, absque tamen alicujus prejudicio, unum Monasterium Monialium prefati Ordinis cum Ecclesia humili, campana, campanili, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Sororum dicti Ordinis, quę sub perpetua clausura, & regulari observantia vivant, de bonis sibi a Deo collatis de novo fundandi, construendi, & ędificandi, seu fundari, construi, & ędificari faciendi, plenam, & liberam licentiam concedere, dictasque Contissam, & ejus sociam de eodem Monasterio Sanctę Catharinę ad prefatum erigendum Monasterium cum earum bonis ad instruendum prędictas Virgines, & inibi perpetuo commorandum transferri, ipsamque Contissam in Prelatam, seu Abbatissam dicti erigendi Monasterii alias juxta statuta, & ordinationes prefati Ordinis, pręfici mandare, necnon Abbatissę, & Sororibus in eodem erigendo Monasterio pro tempore commoraturis, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & indulgentiis, quibus alia dicti Ordinis Monasteria in Insula Sicilię existentia, ac illorum Abbatissę, & Sorores in genere a Sede Apostolica, vel alias gaudent, & utuntur, seu uti, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipsę etiam Abbatissa, & futurę Moniales, uti & gaudere, necnon unum idoneum Sacerdotem secularem, vel dicti Ordinis Religiosum vitę laudabilis, & ętate provectum, qui eis missas celebret, & Ecclesiastica Sacramenta ministret, in earum capellanum tene-

Supplex petitio.

Nota.

Digitized by Google

tenere libere, & licite valeant, concedere, & indulgere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes; hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica Scripta mandamus, quatenus per te ipsum, si est ita, servatis servandis, super supplicatis hujusmodi, eadem auctoritate nostra provideas. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne personę quorumvis Ordinum Mendicantium ad inhabitandum loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare pręsumant absque Apostolicę Sedis licentia speciali faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Tertio Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Drepanen.*) Vulgo *Trapani*, in *Valle Mazaren.*, in *Sicilia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXX fol.72.*
3. *Desideria &c.*) Ut in ejusdem tenoris Diplomatibus.
4. *Mazarcen.*) *Mazaren.*, vulgo *Mazara*, in *Sicilia*.
5. *Drapani.*) *Drepani*, ut in 1 *Nota*.

Anno 1457 Die 5 Novembris.

Bruxellensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Belgio Dominicano (2) pag.326.

XXX.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Bruxellensi, Cameracensis (3) Dięcesis, & S. Pancratii Leydensis (4), ac S. Pharaildis Gandensis (5), Trajectensis (6), & Tornacensis (7) Dięcesum, Prępositis Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis Christi fidelium desideriis gratum nobis decet pręstare consensum, & ea, quę Religionis propagationem, cultusque divini augmentum respiciunt, ut votivum consequantur effectum, favore prosequi gratioso. Sane pro parte dilectę in Christo filię, nobilis mulieris Isabelię (8) Ducissę Burgundię (9), Nobis nuper exhibita petitio continebat: quod cum in oppido Bruxellensi, Cameracensis Dięcesis, quod admodum insigne, & populosum existit, nulla domus pro inhabitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum existat, ipsaque Ducissa ob singularem devotionem, quam erga Ordinem ipsum, & S. Vincentium Confessorem gerit, desiderat in ipso Oppido, in loco ad hoc congruo, & honesto, unam domum, sive Conventum pro inhabitatione dictorum Fratrum regularem vitam inibi ducentium, una cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis necessariis, in honorem, & sub titulo dicti Sancti Vincentii, de novo fundare, erigere, ac construi facere, ferventer exoptat, dummodo ei ad id Apostolicę Sedis suffragetur auctoritas. Quare pro parte ejusdem Ducissę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut suo proposito favorabiliter annuentes, ei domum, sive Conventum hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis prędictis in dicto oppido, in loco ad hoc congruo, & honesto fundandi, & erigendi, ac construi faciendi, ipsisque Fratribus, postquam constructum fuerit, illum sive illam recipiendi, & pro usu, & habitatione prędictis, perpetuo retinendi, licentiam concedere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum, nostris potissime temporibus, ubique adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel aliquis vestrum, dictę Ducissę domum, sive Conventum ipsum juxta instituta, & regularem observantiam dicti Ordinis in oppido pręfato in loco ad hoc congruo, & honesto per ipsam Ducissam eligendo, cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis prędictis de novo fundandi, erigendi, seu construi faciendi, ac illam, seu illum pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo retinendi, plenam, & liberam, auctoritate nostra, licentiam largiamini, Dięcesani loci, aut cujuscunque alterius licentia minime requisita. Nos enim, si domum, sive Conventum ipsum fundari, erigi, seu construi contingat, ut pręfertur, universis, & singulis Fratribus in ipsa Domo, seu Conventu, pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis prerogativis, indultis, libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, aliisque gratiis, & concessionibus, quibus ceterę ipsius Ordinis personę ubilibet potiuntur, & gaudent, etiam uti, & gaudere possint, & debeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus, non obstantibus pię memorię Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris . . . . (10), illa pręsertim, qua prohibetur, ne Fratres Ordinum Mendicantium ad inhabitandum de novo loca recipere, seu hactenus recepta mutare pręsumant absque dictę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, necnon statutis, & consuetudinibus Ordinis hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto (11).

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Bruxellensis.*) In *Brabantia*, Ducatu *Belgii*. Hujusce Cœnobii historiam scripsit auctor mox laudandus.
2. *Belgio Dominicano.*) Auctor est eruditus noster *Bernardus de Jonghe*, Cœnobii *Gandensis* alumnus.
3. *Cameracen.*) Vulgo *Cambray*, in *Belgio*.
4. *Leyden.*) *Lugduni* scilicet *Batavorum*, vulgo *Leyden*, in *Hollandia*.
5. *Ganden.*) Urbs est *Flandriæ* caput, vulgo *Ghendt*.
6. *Trajecten.*) Vulgo *Utrecht*, in *Belgio*.
7. *Tornacen.*) Vulgo *Tournay*. Nunc Episcopalis est hic-

ecclesia *Gandensis*.
8. *Isabella*.) *Lusitana*.
9. *Ducissa Burgundiæ*.) Nupserat enim *Philippo* Duci *Burgundiæ*.
10. *Prædecessoris* .....) *Nostri*.
11. *Quarto*.) Sic librarius. Legendum *Tertio*. Cum enim *Calistus III* electus & coronatus fuerit Mense Aprili *MCCCCLV*, Annus *MCCCCLVII* Mense Novembri fuit Pontificatus Annus Tertius.

Anno 1458 Die 24 Martii.

Locationes quasdam damno Fratrum Catharen. (1) factas rescindit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXI.

Calistus Episcopos, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Ragusin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bartholomęi Prioris, & Fratrum Domus Sancti Nicolai Catharen., Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, quod olim, dum in dicta domo non vigeret juxta primitiva ipsius Ordinis instituta observantia regularis, Prior & Fratres ejusdem Domus, qui tunc erant, quandam Domum novam Sancti Pauli nuncupatam in Civitate Catharen. consistentem, & olim usui & habitationi Fratrum dicti Ordinis, qui tunc in ea degebant applicatam, cum ipsi tunc pręfatam Domum S. Nicolai suscepissent, dilecto filio Johanni de Pantasitis, Archidiacono Ecclesię Catharen. usque ad viginti novem annos, sub annuo censu duorum florenorum auri de camera ipsis Prioribus, & Fratribus, interim annis singulis solvendo locarunt, quodque dilectus filius Marinus Triphonis de Brighia civis Catharen. quandam aliam domum sitam in platea dictę Civitatis & ad dictam domum ipsorum Fratrum ex pia largitione ipsis Fratribus in eleemosynam, & ad licitos usus facta, legitime pertinentem, prętendens illam sibi per Priorem, & Fratres dictę Domus S. Nicolai, etiam tunc existentes, pro canone, seu censu annuo trium florenorum similium, ipsis Priori, & Fratribus annis singulis solvendo, fuisse locatam, hujusmodi locationis prętextu, sibi usurpavit, & illam detinet, nec tamen a pluribus annis proxime elapsis censum, seu canonem dictis Priori, & Fratribus solvere curavit, dictęque locationes in grave detrimentum domus & Fratrum prędictorum factę fuerunt. Quare Bartholomęus Prior, & Fratres moderni prędicti, asserentes, quod locata dicto Archidiacono pro octo, & per pręfatum civem usurpata Domus prędictę pro quindecim florenorum similium canone seu censu annuo, vel circa, verisimiliter locari possint, quodque etiam dictus Archidiaconus, qui se gerit pro acolyto nostro, plures ipsis occasione sibi factę locationis hujusmodi retulit displicentias, & jacturas, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut hujusmodi locationes in irritum revocare, & dictę Domus Sancti Nicolai indemnitatibus super premissis providere in hac parte paterna diligentia dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Archidiacono, & Triphone prędictis pręfatas locationes, etiamsi super illis confirmatorię literę in forma communi a Sede Apostolica impetratę forsan fuerint, cassare, & ad pristinum jus dictę domus revocare procures, prout de jure fuerit faciendum, super aliis vero auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per Censuram Ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas, veritati testimonium perhibere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, illis pręsertim, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu, ne judices a Sede Apostolica deputati extra Civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, seu aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine Dięcesis eorundem trahere pręsumant, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate pręsentium non trahatur, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si Archidiacono, & civi prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod ipsi ad judicium trahi, seu interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam tuę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quę quoad hoc ipsis nolumus aliquatenus suffragari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogentesimo Quinquagesimo Septimo (3), Nono Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Catharen.*) Vulgo *Cattaro*, in *Dalmatia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXI fol.125.*
3. *Quinquagesimo Septimo*.) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCLVIII.*

Ut

Anno 1458 Die 3 Junii.

Ut Missæ Sacrificium ex Johannis de Viromercato testamento in Sacrario Cremen. (1) Cœnobii celebrandum confici possit in ejusdem Cœnobii templo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Placentin. in spiritualibus generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcre Religioois, sub qua dilecti filii Prior & Fratres domus S. Petri Martyris de Terra Cremen. Ordinis Fratrum Predicatorum, Placentin. Diecesis, in humilitatis spiritu, devotum & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis eorum supplicibus favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Prioris & Fratrum Predicatorum petitio continebat, quod quondam Johannes Thomasius Johannis de Viromercato laicus dicte Diecesis, condens de bonis suis in ejus voluntate ultima testamentum, inter cetera Priorem, & Fratres, ac domum Ordinis Fratrum Heremitarum S. Augustini de dicta terra sibi heredes universales instituit, ac voluit, & mandavit, quod ipsi annis singulis Priori, & Fratribus domus S. Petri hujusmodi vigintiquinque Florenos monete in partibus illis currentis, quos eis in eleemosynam pie legavit, efficaciter persolverent, & assignarent, necnon quod ipsi Prior, & Fratres domus S. Petri singulis diebus unam Missam in Altari S. Antonii, sito in sacristia Ecclesie dicte domus S. Petri celebrari facere tenerentur, prout in quodam Instrumento publico desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefata sacristia adeo parva, & angusta sit, ut in ea ad audiendum hujusmodi Missam populus, & presertim mulieres honeste nequeant convenire, pro parte Prioris & Fratrum, asserentium, quod ipsa domus ab illo tempore citra ad regularem observantiam est reducta, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis dictam Missam in aliquo alio Altari dicte Ecclesie celebrari faciendi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Priori, & Fratribus S. Petri hujusmodi, quod dictam Missam in aliquo alio Altari dicte Ecclesie diebus singulis celebrari facere libere & licite valeant auctoritate nostra licentiam largiaris. Non obstantibus voluntate testatoris hujusmodi, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Tertio Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto (3).

Supplex petitio.

Facultas.

X
X

Constantinus.

H. de Vinea.

P. Ja. Barbarin.

A. de Lanigallis.

1. *Cremen.*) In Lombardia. Nunc Episcopalis est Civitas *Cremensis*.

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis cannabinis appenditur. Ibidem asservatur Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXIX fol.* 138.

3. *Anno Quarto.*) Emendandus ergo *Labbeus Concillor.* *Tomo XIII pag.* 1390 *Edit. Parisien.*, ubi *Calistum III* obiisse anno *MCCCCLVII*, & Annos duos duntaxat ac menses quatuor sedisse, docet. Vivebat hoc anno *MCCCCLVIII* Die *III* Junii. E vivis abiit eodem anno *VI* Augusti. Sedit Annos *III* Menses *IV*.

Anno 1458 Die 9 Julii.

Inserit, & firmat Innocentii IV Constitutionem (1) adversus hæreticos.

Ex Pena ad calcem Directorii Inquisitorum pag. 98.

XXXIII.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Fratribus Ordinis Predicatorum Inquisitoribus heretice pravitatis, in Provincia Lombardie constitutis, presentibus, & futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

INjunctum Nobis desuper Apostolice servitutis officium, digne tunc peragere non ambigimus, si Romanorum gesta Pontificum, predecessorum nostrorum que pro expugnatione lethifere pestis heretice pravitatis provide emanasse comperimus, recensentes, innovantesque, illa, pro ipsius heresis extirpatione, & Fidei Apostolice augmento, etiam nostro juvamine roboramus. Dudum siquidem a felicis recordationis Innocentio Papa Quarto, predecessore nostro, emanarunt litere tenoris subsequentis. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Fratribus Ordinis Predicatorum, Inquisitoribus heretice pravitatis, presentibus, & futuris in Provincia Lombardie, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Malitia hujus temporis in diversis mundi partibus, & maxime in Provincia Lombardie perversosum morum peperit corruptelam: ex quibus lethifera pestis heretice pravitatis abundantius

soli-

solito noscitur pullulasse. Ad expurgationem (2) pestis ejusdem juxta officii nostri debitum ex animo intendentes, volumus adversus hujusmodi operarios iniquitatis, qui massam catholicę puritatis fermento proprię contagionis inficiunt, fideles, ut consurgant, Iteruque nobiscum pro evangeliicis, quas professi sunt, legibus defendendis, salubribus adhortationibus incitari. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta, districte pręcipiendo mandamus, in remissionem vobis peccaminum injungentes, quatenus in locis, ubi contra hęreticos, vobis Inquisitionis officium est commissum, curetis singuli opportuna instantia contra hęreticos eosdem, eorumque fautores proponere populis publice verbum Crucis: & eos, qui tacti zelo Fidei ad extirpandam pravitatem eandem votum assumpserint, crucis charactere consignare. Ut autem vobis de pręedicatione hujusmodi, & fidelibus, qui ejusdem Crucis ad hoc votum assumpserint copiosę mercedis pręmium afferatur, vobis, & eisdem Fidelibus, illam Indulgentiam, illudque privilegium elargimur, quę transeuntibus in Terrę Sanctę subsidium in generali Concilio conceduntur. Cum autem hujusmodi verbum Crucis per vos proponi contigerit, relaxandi omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui ad audiendum verbum ipsum devote affuerint, quadraginta, vel viginti dies de injunctis pęnitentiis, libera sit vobis, & singulis vestrum de nostra concessione facultas. Et si forte, quod non credimus, aliqua civitas, vel communitas, vel persona cujuscunque conditionis, vel gradus huic tam salubri negotio se opponere, seu illud pręsumpserit aliquatenus impedire, ut per vos, vel per alios auctoritate nostra ad hoc deputatos, vel in posterum deputandos, libere procedi non valeat in eodem: immo si quicunque requisiti, illud fovere neglexerint, & juxta officium, & posse suum studiose juvare: contra eos tanquam contra defensores, & fautores hęreticorum, sublato appellationis obstaculo, vos, vel vestrum singuli auctoritate nostra intrepide procedatis. Contra quos, prout audacia exegerit, Reges & Principes christianos, necnon Crucesignatos pro Terrę Sanctę succursu curabimus invocare: cum non minus expediat, immo magis, fidem in locis prope positis, quam procul distantibus defensare. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Anagnię Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, de viribus literarum earundem ab aliquibus hęsitetur. Nos ad extirpationem hujusmodi virus insanabilis totis viribus intendentes, literas pręinsertas auctoritate Apostolica tenore pręsentium innovamus, approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę innovationis, approbationis, confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Septimo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Constitutionem.*) Ejusdem fere tenoris quasdam constitutiones habes *Tomo I pag.*247 *&c.*

2. *Expurgationem.*) *Extirpationem.*

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Episcopi, & Legati Dignitates, Calisto III Summo Pontifice, Promotos exhibens.

EPISCOPI.

F. Nicolaus Laogen, Episcopus Milenensis, seu Milensis, vulgo *Milo*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi, sub Archiepiscopo Rhodiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCLXXXIII pag.*235, *ex lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.*257 *num.CLIX.* Anno 1455.

F. Albertus Kaeschen, Episcopus Sidoniensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DXLVIII pag.*295, *ex Lib.Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.*257 *num.CLX.* Anno 1455.

F. Dominicus de Pera, Episcopus Famagustanus, seu Fama-Augustanus, vulgo *Famagosta*, in Cypro sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Augustino* successit. Hinc autem evincitur quod *Dominicus* iste, *de Pera* cognominatus ex ejusdem nominis patris, quę suburbium est *Constantinopolitanum*. sit ille *Michael de Perei*, *Germanus*, Episcopus *Famagustanus*, de quo *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit.CCXL pag.*191, *ex Regestis Calisti III*, *& Cavalerius Tomo I pag.*257 *num CLXI.* Scriptores siquidem mox laudati fatentur, *Michaelem* istum *de Perei* Anno *MCCCCLV* die *XXIII* Julii Episcopum *Famagustanum* constitutum fuisse. Addit *Fontana*, quod *Michael* successit *Augustino*. Ex sequenti vero Diplomate constat, quod *Augustini* Successor, Episcopus renunciatus die *XXIII* Julii *MCCCCLV*, vocatur *Dominicus de Pera*, non vero *Michael de Perei*. Hujus enim tenoris est Diploma Pontificium. Anno 1455 Die 23 Julii.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico de Pera electo Famagustan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem felicis recordationis Nicolaus PP. V.

PP. V Prædeceſſor noſter proviſiones Eccleſiarum Cathedralium omnium tunc apud Sedem Apoſtolicam vacantium, & in antea vacaturarum ordinationi & diſpoſitioni ſuæ reſervavit, decernens ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, per quoſcunque, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Poſtmodum vero Eccleſia Famaguſtan., cui bonæ memoriæ Auguſtinus Epiſcopus Famaguſtan. dum viveret præſidebat, per obitum ipſius Auguſtini Epiſcopi, qui apud Sedem prædictam debitum naturæ perſolvit, apud Sedem ipſam vacante, dictoque Prædeceſſore, per eum præfatæ Eccleſiæ aliàs non proviſo, ſicut Domino placuit, ab hac luce ſubtracto, Nos divina favente clementia ad apicem Summi Apoſtolatus aſſumpti, cum a nonnullis revocaretur in dubium, an aliquis poſt dicti Prædeceſſoris obitum de Cathedralibus Eccleſiis per ipſum Prædeceſſorem ordinationi, & diſpoſitioni ſuæ reſervatis, & tempore obitus dicti Prædeceſſoris vacantibus diſponere potuiſſet, ſive poſſit, ad hujuſmodi ambiguitatis tollendum dubium declaramus, Cathedralium Eccleſiarum prædictarum, quæ tempore obitus dicti Prædeceſſoris vacabant, proviſiones remanſiſſe, & remanere per hujuſmodi reſervationem, & Decretum affectas, nullumque de illis præter Romanum Pontificem, ea vice ſe intromittere, aut diſponere potuiſſe, ſive poſſe quoquomodo, ac decernimus irritum, & inane, ſi ſecus de illis attentatum forſan erat tunc, vel in poſterum contingeret attentari. Cum itaque propterea dicta Famaguſtan. Eccleſia adhuc, ut præfertur, vacare noſcatur, nulluſque de illa præter Romanum Pontificem hac vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis, Nos ad proviſionem ipſius Eccleſiæ celerem & felicem, ne Eccleſia ipſa ulterioris vacationis detrimenta ſubiret, paternis, & ſolicitis ſtudiis intendentes, poſt deliberationem, quam de præficiendo Eccleſiæ præfatæ perſonam utilem, & etiam fructuoſam cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum profeſſorem, in Sacerdotio conſtitutum, religionis zelo conſpicuum, literarum ſcientia præditum, vitæ, ac morum honeſtate decorum, in ſpiritualibus circumſpectum, & aliis multiplicium virtutum meritis, prout ex fide dignorum teſtimoniis percipimus, inſignitum direximus oculos noſtræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione penſatis, de perſona tua Nobis, & eiſdem Fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Eccleſiæ de dictorum Fratrum conſilio auctoritate Apoſtolica providemus, teque illi præficimus in Epiſcopum, & Paſtorem, curam, & adminiſtrationem ipſius Eccleſiæ, tibi in ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quadringenteſimo Quinquageſimo Quinto, Decimo Kalendas Auguſti, Pontificatus noſtri Anno Primo. Ex Archivo Apoſtolico *Lib. X fol.* 215.

Anno 1455. F. Johannes de Turrecremata, S.R.E. Cardinalis, ut in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV* videre eſt, Epiſcopus Prænestinus, *Paleſtrina*, in Campania Romana. *Ughellus in Epiſcopis Præneſtinis Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 218, *Cavalerius*, aliique ſupra laudati.

Anno 1455 Die 12 Septembris. F. Petrus de Nuceria, Epiſcopus Luceriæ Chriſtianorum, ſeu Nuceriæ, vulgo *Nocera*, in Regno Neapolitano, ſub Archiepiſcopo Salernitano. *Ughellus in Epiſcop. Nuceriæ Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 527 *Edit. II*, *ex Regeſtis Pontificiis*. Noſter vero *Cavalerius Tomo I pag* 257 *num. CLXII*, *pag.* 267 *num. CLXXXVIII*, & *pag.* 286 *num. CCXXXIX* de eodem *Petro* multum laborat, & varios auctores laudat, a quibus hic unus *Petrus* in duos treſve dividitur. Alius enim præficitur *Luceriæ Saracenorum* ſub Archiepiſcopo *Beneventano* (id docent *Fernandez*, *Plodius*, *Leander*, *Altamura*, *Souegius*) alius *Luceriæ Chriſtianorum in partibus infidelium* (ſic cenſet *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXLIX pag.* 220) alius tandem *Nuceriæ Paganorum* ſub Archiepiſcopo *Salernitano*. Ita *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXXI pag.* 250, & *Ughellus* ſupra laudatus. Ut omnes iſti conciliențur Scriptores, notandum, quod *Luceria Chriſtianorum* Urbs illa eſt, quæ vulgo *Nocera de Pagani*, ſeu *Nuceria Paganorum* vocatur, ut videre eſt ex *Conſtitutione V Nicolai IV Tomo II* hujuſce Bullarii *pag.* 21. Ibi ſiquidem *Nuceria Paganorum* juxta quam ſitum eſt celebre Monaſterium noſtrum *S. Annæ*, dicitur *Nuceria Chriſtianorum*, ut diſtinguatur a *Luceria Saracenorum*, ſicut in *Annotatione I ad eandem Conſtitutionem* dictum fuit. Hæc autem, *Luceria*, ſive *Nuceria*, *Chriſtianorum* non eſt in *Partibus Infidelium*, ut arbitratur *Fontana*, ſed ſita eſt in Regno *Neapolitano* ſub *Salernitana* Metropoli. Ibique ſedit *Petrus*, qui ſucceſſit *Bartholomæo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Caliſtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro electo Luceriæ Chriſtianorum, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. Divina diſponente clementia &c. Dudum ſiquidem bonæ memoriæ Bartholomæo Epiſcopo Luceriæ Chriſtianorum regimini Eccleſiæ Luceriæ Chriſtianorum præſidente, Nos cupientes eidem Eccleſiæ, cum vacaret, per Apoſtolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præſidere perſonam, proviſionem ipſius Eccleſiæ ordinationi, & diſpoſitioni noſtræ duximus, ea vice ſpecialiter reſervandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his per quoſcunque, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari. Poſtmodum vero dicta Eccleſia per obitum ipſius Bartholomæi Epiſcopi, qui extra Romanam Curiam diem clauſit extremum vacante, Nos vacatione hujuſmodi fide dignis relationibus intellecta, ad proviſionem ipſius Eccleſiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter Nos hac vice ſe intromittere potuit, ſive poteſt, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis, ne Eccleſia ipſa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & ſolicitis ſtudiis intendentes, poſt deliberationem, quam de præficiendo eidem Eccleſiæ perſonam utilem, & etiam fructuoſam cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum profeſſorem, in ſacra pagina Magiſtrum, & in Sacerdotio conſtitutum, cui de religionis zelo, literarum ſcientia, vitæ munditia, honeſtate morum, ſpiritualium providentiæ, & temporalium circumſpectione, aliiſque probitatis, & virtutum meritis apud Nos fide digna teſtimonia perhibentur, direximus oculos noſtræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione penſatis, de perſona tua, Nobis & eiſdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, ipſi Luceriæ Chriſtianorum Eccleſiæ de dictorum Fratrum conſilio, Auctoritate Apoſtolica, providemus, teque illi præficimus in Epiſcopum, & Paſtorem, curam, regimen, & adminiſtrationem Luceriæ Chriſtianorum Eccleſiæ tibi in ſpiritualibus, & temporalibus plena-*

Digitized by Google

plenariè committendo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Qainto Pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib.X. fol.*183.

F. Jacobus Fluctre, Episcopus Ascalonensis, vulgo *Scalona*, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. Omittitur a *Fontanu*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Antonio*, ut ex hoc Diplomate constat. Anno 1455 Die 17 Novembris. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jucobo Fluctre electo Asculoneu. alius Betbleemitau., Salutem, & Apostolicum Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Antunio Episcopo Ascolonen., ulias Bethleemitau., regimiai Ecclesiæ Asculouen. ulias Bethleemitau. præsidente, cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem & idoneam præsidere personam provisionem ipsius Ecclesiæ ordinatioai, & dispositioni aostræ duximus ea vice speialiter reservandam, decernentes ex tauc irritam, & inuae si secus super his per quoscunque, quavis auctoricate, scienter, vel ignoranter contingeret atteutari. Postmodum vero Ecclesia prædictu per obitum ejusdem Episcopi qui extra Romanum Curiam debitum naturæ persulvit, vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relationibus intellecta, ad provisioaem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua uullas præter nos hac vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione. & Decreto obsistentibus supradictis, ne Ecclesia ipsu longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis inteadentes post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cam Fratribus nostris babuimus diligentem, demum ud te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in Theologia Magistrum, cui upud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digua testimonia perhibentur, direximus oculos aostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tuæ, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ de eorundem Fratrum consilia auctoritate Apostolicu providemus, teque illi præficimas in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsias Ecclesiæ tibi ia spiritualibus, & temporalibus plenarie committenda &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnatioais Dominicæ Millesimu Quadringentesimo Quinqaagesimo Quinto, Quinto decimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.X fol.*236.

F. Dominicus Mercarius, Neapolitanus, Episcopus Ravellensis, *Ravello*, in Regno Neapolitano, sub S. Sede. *Ughellus in Episcopis Ravellen. Tomo I Italiæ Sueræ pag.*1191. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCLXXXVI pag.*277. *Cavulerius Tomo I pag.*299 *num.CCXCI.* Anno 1456.

F. Franciscus Portius, Ariminensis, Episcopus Cerviensis, in Romandiola, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Ughellus la Episcopis Cervien. Tomo II. Italiæ Sacra pag.*476 *Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXI pag* 165. *Cavalerius Tomo I pug.*281 *num.CCXXI. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCLXXV pag.*350. Anno 1456.

F. Antonius de Regio, Lombardus, Episcopus Botontin., seu Bituntinus, vulgo, *Bitontò* in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Barensi. *Fontaua Theatro Dominicauo Parte I Cap.V Tit.XCIV pag.*143, *ex Ughellu. Cavalerius Tomo I pag.* 262 *num. CLXXIII.* Ejusdem *Antouii* meminit *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CI pag.*145, ubi *Botudinensis* Episcopus vocatur ex Actis Capituli Generalis *Noviomagensis*; sed ex hoc amanuensis errore *Autonius* Episcopus *Botudinensis* distingui non debet ab *Antunio* Episcopo *Bituntiao*. Errat etiam *Plodii* librarius a quo *Bondineasis* Episcopus dicitur *Antonius* noster. Successit cuidam *Paulo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto fillo Antonio Electo Botoatia., Sulutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Puulo Episcopo Botuatiu. regimini Ecclesiæ Botontiu. &c. Demum ud te Ordinis Fratrum Prædicaturum Professorem, iu Saera Theologia peritissimum &c. Datum Romæ apud S.Petrum Anno Iucarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Qainquagesimo Septimo, Qaarto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro XXVIII fol.*273. Anno 1457 Die 4 Maii.

F. Petrus Adoleti, Episcopus Siccarren., legerem Siccanen., in Africa, sub Archiepiscopo Carthaginensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavaleriu*, aliisque. Quod autem Episcopus fuerit, constat ex sequentibus Constitutionibus. Anno 1457 Die 13 Junii. *Calistus Episcopas, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Adoleti electo Siccarren. &c., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis quem Pastor ille cælestis, Episcopus animarum &c. Dudum siquidem boaæ memoriæ Audreu Episcopo Siccurren. regimini Ecclesiæ Siccarrea. præsideute nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum ipsam vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis provideutiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisioaem ipsius Ecclesiæ ordinatioai, & dispositioni nostræ duximus ea vice speciuliter reservandam, decernentes irritum & inane. si secus saper iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia per ipsius Andreæ obitum qai extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris regimine destitutu, ud provisiunem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, de qua nullus præter nos huc vice dispouere potuit, sive potest, reservatioue, & decreto obsisteatibus supradictis, ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & sulicitis studiis inteadcates, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris hubuimus diligentem, demum ud te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, Magistrum in Theologiu, iu sacerdotio & ætate legitima constitutum, cui de vitæ munditiu, honestate morum, spiritualium provideatia, & temporulium circumspectioae, aliisque virtutum donis apud nos fide digna testimonia perbibentur, direximus oculos nostræ mentis.*

Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. XXVIII fol 270. Ejusdem mentio in sequenti Diplomate: Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro electo Siccarren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis &c. Cum itaque hodie Ecclesiæ Siccarren. tunc Pastore carenti, de persona tua, nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, duxerimus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos attendentes, quod dicta ecclesia in partibus infidelium consistit, tuque nullos ex ea percipere poteris fructus & proventus, ac volentes, ut pro tui status decentia congruæ facultates tibi subministrentur, de alicujus subventionis subsidio providere, tibi qui Ordinis Fratrum Prædicatorum Professor existis, & Parochialem Ecclesiam Sancti Martini de D.... Abbatiam nuncupatam ac Prioratum de Morilio, Ordinis S. Benedicti, Pampilonen. Diœcesis, tempore provisionis & præfectionis prædictarum ex concessione, & dispensatione Apostolicæ Sedis in titulum obtinebas, prout obtines, ut postquam munus consecrationis tibi impensum aut tempus de consecrandis episcopis a Canonibus definitum lapsum fuerit, ecclesiam parochialem, &, qui Conventualis aut dignitas non est, Prioratum hujusmodi, etiam si idem Prioratus a quocunque regulari loco dependeat, eique cura immineat animarum, una cum Ecclesia prædicta, quandiu illi præfueris, in commendam retinere libere, & licite valeas, de eorundem Fratrum consilio concedimus per præsentes, ita quod debitis & consuetis ipsorum Ecclesiæ Parochialis & Prioratus oneribus supportatis, de residuis illorum fructibus, redditibus, & proventibus, quorum valorem annuum pro expresso haberi volumus, disponere & ordinare libere, & licite valeas, sicut veri Rectores Parochialis Ecclesiæ & Priores Prioratus eorundem qui pro tempore fuerunt, de illis potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcunque bonorum immobilium & pretiosorum mobilium ipsorum Parochialis Ecclesiæ & Prioratus tibi penitus interdicta, non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon prædicti & alterius, a quo ipse Prioratus dependeat, Monasteriorum & Ordinum prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod in Parochiali Ecclesia & Prioratu hujusmodi cultus divinus nullatenus minuatur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Idib. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. XXVIII fol 272. In alia vero Constitutione in rem ejusdem Petri data, sic legitur. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Adoleti Ordinis Fratrum Prædicatorum electo Siccarren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. Nuper siquidem Ecclesiæ Siccarren. Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus providendum, præficiendo te illi in Episcopum & Pastorem, prout in nostris, in quibus voluimus quod quam primum illas haberes expeditas ad præfatam Ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires, inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam quæ in partibus infidelium consistit nequeas commode accedere & apud eam personaliter residere, Nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad Ecclesiam prædictam accedere, seu apud eam residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis extra easdem Civitatem & Diœcesim in quibusvis aliis Civitatibus, & Diœcesibus, si super hoc per locorum Diœcesanos requisitus fueris, & de speciali eorum licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus, voluntate prædicta, ac constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Decimo Octavo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. XXVIII fol. 271.

Anno circiter 1457.

F. Marcus de Capitaneis, Episcopus Alexandrinus, Alessandria, in Ducatu Mediolanensi, sub Archiepiscopo Mediolanensi. Ughellus in Episcopis Alexandrinis Tomo IV Italiæ Sacræ pag. 322 Edit. II. Ibi tamen silet Ughellus quod Marcus Ordinis Prædicatorum fuerit. Hinc a Nostratibus omittitur. Verum quod noster sit Marcus ille, constat ex hoc Diplomate. Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesiæ Alexandrin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. In supremæ dignitatis &c. Dudum siquidem Prioratu Beatæ Mariæ de Campis Alexandrin. Ordinis S. Benedicti a Monasterio Sanctorum Victoris & Vione de Grazano, Vercellen. Diœcesis, dependente per obitum quondam Christophori de Merlanis illius Prioris extra Romanam Curiam defuncti vacante, felicis recordationis Eugenius IV illum sic, vel alias, quovis modo vacante, dilecto filio Marco de Capitaneis tunc Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professo, nunc electo Alexandrin., per quasdam primo, & deinde piæ memoriæ Nicolaus V Romani Pontifices Prædecessores nostri eundem Prioratum, tunc ob nonsolutionem certæ pensionis certi Pensionarii ejusdem vacantem, per suas literas per eum quoad viveret tenendum, regendum, & gubernandum commendarunt, prout in eisdem plenius continetur. Et deinde, sicut exhibita nobis nuper pro parte dicti electi petitio continebat, commendam hujusmodi per promotionem dicti Marci Electi de persona sua ad Ecclesiam Alexandrin. tunc per translationem venerabilis Fratris nostri Marci Episcopi ad Ecclesiam Urbevetan. tunc Pastore carentem de consilio Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium per nos factam, & munus consecrationis eidem Marco Electo impendendum, cessare speretur, &, sicut eadem petitio subjungebat, illi qui hactenus fuerint, & pro tempore existentes Episcopi Alexandrini propter fructuum, redditum, & proventuum dictæ Ecclesiæ Alexandrin. tenuitatem, & exiguitatem juxta pontificalis dignitatis decentiam statum suum tenere, & onera illis incumbentia perferre commode nequeunt, nisi

eis

nis per Sedem Apostolicam pro sustentatione sua subveniatur, nos eidem Electo, & pro tempore existenti Episcopo Alexandrin., ut statum suum decentius tenere & onera prædicta commodius perferre valeant, de alicujus subventionis auxilio providere volentes, discretioni tuæ &c. mandamus quatenus vocatis Abbate, & Conventu dicti Monasterii, & aliis qui fuerint evocandi, de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi præmissa repereris fore vera, super quo tuam conscientiam oneramus, Prioratum hujusmodi quamprimum commenda hujusmodi cessabit, ac Prioratum ipsum per manus consecrationis hujusmodi, aut lapsum temporis de consecrandis Episcopis a Canonibus definiti, seu alias quovis modo, præterquam per ipsius Electi obitum, vacare contigerit, sive ut præmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per liberam resignationem alicujus de illo extra Romanam Curiam etiam coram Notario publico. & testibus sponte factam, vel ex constitutione bonæ memoriæ Johannis PP. XXII similiter Prædecessoris nostri quæ incipit Execrabilis vacet, dicti Prioratus dignitate suppressa, & Ordine hujusmodi penitus extincto, præfatum Prioratum, cui cura imminet animarum, & cujus fructus, redditus, & proventus sexaginta florenorum auri de Camera secundum communem æstimationem valorem annuum, ut dictus Electus asserit, non excedunt, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis mensæ Episcopali Alexandrin. quæ nullius valoris existit, eadem auctoritate in perpetuum unias, incorpores, & annectas ita, quod liceat ex tunc Electo, & pro tempore existenti Episcopo Alexandrin. hujusmodi per se, vel alium, seu alios, Prioratus, juriumque, & pertinentiarum prædictorum corporalem possessionem auctoritate propria libere apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus in ipsius, & mensæ prædictæ usus, utilitatemque, convertere, & perpetuo retinere, cujuscunque alterius super hoc licentia minime requisita Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, necnon Monasterii, Prioratus, & Ordinis &c. quibuscunque &c. Proviso quod Prioratus ipse ad prophanos usus veluti hereditas minime redigatur, sed in eo per idoneum Sacerdotem deserviatur laudabiliter in divinis, super quo Electi, & Episcopi Alexandrin. hujusmodi pro tempore existentis conscientias etiam districtius oneramus. Nos enim ex tunc irritum, decernimus, & inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo, Duodecimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. XIX fol. 128.*

Hinc etiam liquet, emendandum *Ughellum* loco supra laudato, ubi de *Marco Marinono* Prædecessore *Marci de Capitaneis* hæc habet. *Marcus Marinonus, Mediolanensis, eandem Sedem obtinuit anno MCCCCXLIII. Quem ex vitæ licentia, se ipso factum deteriorem Calistus III honore Episcopatus spoliatum deturbavit de Sede anno MCCCCLIII.* His adversatur Diploma, quo *Marcus Marinonus* ab *Alexandrina* ad *Urbevetanam* Sedem translatus dicitur. Cælos petiit *Marcus de Capitaneis* anno *MCCCCLXXVIII*, ut ex ejus Epitaphio, quod legitur in *Alexandrina* Cathedrali probat *Ughellus*. Hujus tenoris est.

Marmoris hoc tumulo sunt Marci Præsulis ossa
Clausa: decusque, salus, & Pater Urbis erat.
Hæc viduata diu, sedesque vacaverat olim,
Cum tenuis mensæ deciderentur opes
Mittitur hic Pastor, qui miro incensus amore,
Quærit opes sparsas, inveterata novat.
Munera dat templis, divinæ laudis honores.
Edocuit Clerum, quæ benefacta manent,
Heu tandem senio confectus morte quievit
Venturis speculum. Religionis honos.
Nunc anima in Cœlis patria meliore triumphans
Utitur Angelicis factu beatu choris.
Die I Martii in Dominica MCCCCLXXVIII.

F. Michael de Epilia, alumnus Cæsaraugustani Cœnobii, Episcopus Urgelitanus, *Urgel*, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXLVIII pag. 327, ex Lopez, & Fernandez. Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap. XXXIV pag. 144. Cavalerius Tomo I pag. 259 num. CLXVII.* Anno circiter 1457.

F. Stephanus Chaan, Episcopus Folianen., seu Foliarum, in Æolide, sub Archiepiscopo Smirnensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXLVII pag. 193, ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag. 259 num. CLXIX.* Anno 1457.

F. Johannes de Turrecremata, S. R. E. Cardinalis, ex Episcopo *Prænestino*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Albanus, vulgo *Albano*, in Latio, sub S. Sede, *Cavalerius*, aliique supra laudati. Anno 1458.

F. Antonius de Johanneto, Patricius Andriensis, Episcopus Andriensis, *Andria*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Tranensi, & Montis Pelusii, vulgo *Monte Peloso*, in eodem Regno, sub S. Sede. *Ughellus in Episcopis Montis Pelusii Tomo I Italiæ Sacræ pag. 999 Edit. II, & in Episcopis Andrien. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXXIII pag. 124, & Tit. CCCCI pag. 240. Cavalerius Tomo I pag. 265 num. CLXXXIV.* Jacet in *Andriensi* Cathedrali, ubi sequens Epitaphium legitur. *Hic jacet F. An-* Anno circiter 1458.

F. Antonius de Johanneto Nobilis civis Adriensis, ejusdemque Episcopus, ac Montis Pilosi, cujus industria hæc Ecclesia refecta est MCCCCLXIII.

Anno 1458. F. Antonius Marresius, Episcopus Allifanus, in Samnio, sub Archiepiscopo Beneventano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXV pag.* 122. *Cavalerius Tomo I pag* 292. *num. CCLXVI*. Is ipse est *Antonius Morettus*, cujus meminit *Ughellus in Episcopis Allifanis Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.* 294 *Edit. I*, ubi silet quod *Antonius* alumnus Ordinis Prædicatorum fuerit. Fuit certe, ut ex Regestis *Leonardi de Mansuetis* ejusdem Ordinis Generalis Magistri probat *Fontana*. Sic enim legitur in illis Regestis fol. 77. *Reverendissimus D. Episcopus Aliphi, qui est de Ordine nostro, potest assumere, & commutare duos Fratres in socios, qui maneant ad obsequium suum ad audiendas Confessiones ejus, & aliorum, & officiandum, necnon & faciendum ea, quæ suæ professioni conveniunt, sine molestia alicujus. Datum Romæ XXVIII Aprilis MCCCCLXXV. Hic vocatur Antonius Marresius*. Obiit anno *MCCCCLXXXIII*, ut ex hoc Epitaphio liquet. *Anno MCCCCLXXXIII Antonius Marresius Episcopus Allifanus, qui hanc Basilicam destructam erexit, cuius anima requiescat in pace. Magister Mauritius de Cerreto Fieri fecit*. Legitur in *Allifana* Cathedrali.

Anno 1458 Die 5 Maii. F. Jacobus Richei, Episcopus Argen., vulgo *Argo*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Paulo*, ut habetur ex hoc Diplomate. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Richei electo Argen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Paulo Episcopo Argen. regimini Ecclesiæ Argen. præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Pauli, qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relationibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter Nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Sacerdotio constitutum, literarum scientia peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua, Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ Argen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. Tuque præter æternæ &c. nostram & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Tertio Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XL fol.* 120.

Anno 1458 Die 7 Junii. F. Nicolaus Oflanagen, Episcopus Elfinensis, seu Olfinensis, vel Helfeniensis, vulgo *Elphen*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, aliisque. Episcopus renunciatus fuit hocce Diplomate. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao Oflanagen. electo Elfinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Elfinen. regimini Ecclesiæ Elfinen. præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. Provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, ex tunc irritum & inane &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Johannis, qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relationibus intellecta ad provisionem &c. De qua nullus præter Nos &c. Ne longæ vacationis exponatur &c. Post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Sacerdotio constitutum, ac in Sacra Theologia peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Ecclesiæ Elfinen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. Tuque præter æternæ &c. Nostram & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XL. fol.* 129.

Anno 1458 Die 19 Junii. F. Johannes Kunden, Episcopus Landaven., *Landaff*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. Is ipse videtur *Johannes Under*, quem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXVI pag.* 211, & *Cavalerius Tomo I pag.* 262 *num. CLXXVI* Episcopum *Landavensem* anno *MCCCCLVIII* a *Pio II* constitutum docent. Ejusdem mentio apud *Bernardum de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 414. Verumquod Episcopus creatus fuerit a *Calisto III*, & cognomento sit *Kunden*, constat ex hoc Diplomate. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Kunden electo Landaven. Salutem, & Apos-*

Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Landaven. regimini Ecclesiæ Landaven. præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. Provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Nicolai, qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relationibus intellecta ad provisionem &c. de qua, nullus præter Nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in sacra pagina peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circunspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ Landaven. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ, in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum, igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Tertio decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico *Lib. XL fol. 134.*

F. Hieronymus de Montenigro, Episcopus Maranen., seu Marianen., vulgo *Mariana*, in Corsica, sub Archiepiscopo Januensi. Hunc non norunt Nostrates. Is ipse est quem *Ughellus in Episcopis Marianen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 1001 *Edit. II* vocat *Michaelem de Monte Regio*, & silet quod Ordinis Prædicatorum fuerit. Fuit certe, ut ex hoc Diplomate constat. *Calistus Episcopus. Servus Servorum Dei, dilecto filio Hieronymo de Montenigro electo Maranen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Michaele Episcopo Maranen. regimini ecclesiæ Maranen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Michaelis qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem &c de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. Post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in S. T. peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circunspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum, acceptu præfatæ Ecclesiæ Maranen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo Pridie Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XL fol. 150.* Ceterum *Michael* iste, cui *Hieronymus* noster successit, cognomento fuit *de Germania*, patria *Januensis*, ut ex *Ughello* supra laudato videre est. Emendandus vero librarius *Ughelli* qui die *XXI* duntaxat Julii *MCCCCLVIII* Episcopum renunciat *Hieronymum* nostrum. Anno 1458 Die 14 Julii.

F. Johannes de Cocedorio, Episcopus Calipolensis, seu Callipolensis, vulgo *Gallipoli*, Turcis *Geliboli*, in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Hieronymo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Cocedorio electo Calipolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Hieronymo Episcopo Calipolen., regimini Ecclesiæ Calipolen. præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Hieronymi qui extra Romanam Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellectu ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. Post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in S. T. peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circunspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus, oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum acceptu præfatæ Ecclesiæ Calipolen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Pridie Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XL fol. 154.* Anno 1458 Die 14 Julii.

LE-

LEGATUS.

Anno 1455. F. Bartholomæus de Michaelibus, Episcopus Lucerinus, ut in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV* videre est, *Senas* mittitur a Calisto III. *Ughellus in Episcopis Nucerinis Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 743 *Edit. I.*

PIUS

Digitized by Google

P I U S I I,

Æneas Silvius ex Gente Picolominea, patria Senensis, Electus (*a*) est Die XIX Augusti MCCCCLVIII. Coronatus (*b*) fuit III Septembris eodem Anno. Obiit (*c*) Anconæ XV Augusti MCCCCLXIV. Sedit Annos V, Menses XI, Dies XXVIII.

(a) *Ciaconius in Pio II.*

(b) Idem.

(c) *Paulus II* in Epistola quæ legitur apud *Oldoinum in Additionib. ad Ciaconium.*

Firmat fundationem nonnullorum Cœnobiorum Regni Siciliæ citra Pharum.

Anno 1458 Die 26 Septembris.

Ex Archiva (1) *Ordinis.*

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Bitontio. (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

I.

ADmonet Nos &c (3). Sane pro parte dilecti filii Provincialis Ordinis Fratrum Prędicatorum Regni Sicilię citra Pharum secundum morem dicti Ordinis Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim videlicet a viginti annis citra, & etiam ante, nonnullę domus dicti Ordinis in Regno prętato erectę, & per ipsos Fratres inhabitatę reperiuntur, quę an dictę Sedis Apostolicę speciali licentia receptę, ipsique illas canonicę assecuti fuerint, certitudo aliqua non habetur, licet earum quatuor videlicet Arianen. (4), necnon Castri Sangri (5), Atellę (6), & Ursarię (7) Triventin. (8), Rapollancen. (9), & Trojan. (10) Dięcesum domus ante viginti annos, & reliquę ex post per eos pacifice tentę, & gubernatę extiterint, prout etiam reguntur, & gubernantur ad pręsens. Quare pro parte Provincialis, ac universorum Fratrum in eisdem domibus commorantium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro serenitate conscientiarum suarum, eis super his paterna caritate consulere, & opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica Scripta mandamus, & committimus, quatenus omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis qui domos prędictas ab eodem tempore, citra & ultra, ut pręmittitur, receperunt, si hoc humiliter petierint, ab excommunicationis sententia, si quam propterea incurrerint, quatenus opus fuerit, per te, vel alium auctoritate nostra absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde eorum cuilibet pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, ac etiam cum eis super irregularitate, si qua hujusmodi sententia ligati Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, aut illis se immiscendo, contraxerint, eadem auctoritate dispenses, omnemque ab eis inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam, dicta occasione contractam, aboleas, & nihilominus, quod ipsi domos prędictas ab eodem tempore, ut prefertur, receptas, quęcunque, quotcunque, & qualescunque sint, perpetuo retinere, ac in eisdem pro tempore commorantes Fratres, & personę dicti Ordinis omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, indultis, & gratiis aliis ipsius Ordinis domibus, & in eis degentibus Fratribus a Sede prędicta generaliter concessis, & in posterum concedendis uti, & gaudere, eadem auctoritate concedas, pariter, & decernas, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius alias in omnibus semper salvo. Non obstantibus pręmissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, illis pręsertim, quibus inter alia cavetur expresse, quod Fratres dicti Ordinis domos, vel loca quęcunque ad habitandum de novo recipere, seu hactenus recepta mutare, sub excommunicationis pęna, quam secus facientes ipso facto incurrant, absque Sedis prefatę speciali licentia non pręsumant, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento &c. quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Sexto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa

Confirmatio.

Clausula derogans.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 109.
2. *Bitontin.*) Seu *Butuntin.*, vel *Bituntin.*, vulgo *Bitonto*, in *Apulia*.
3. *Admonet nos &c.*) Exordium deest.
4. *Arianen.*) Vulgo *Ariano*, in *Principatu ulteriori*, in Regno *Neapolitano*.
5. *Castri Sangri.*) *Sarensis* scilicet, Vulgo *Castel di Sangro*, in *Aprutio*. Juris est Provinciæ *Aprutinæ*.
6. *Atellæ.*) In Regno *Neapolitano*.
7. *Ursariæ.*) *Ursariense* Cœnobium *S. Johannis Baptistæ* juris est Provincialis *Apuliæ*.
8. *Triventin.*) Vulgo *Trivento*, in Regno *Neapolitano*.
9. *Rapollancen.*) *Rapollanen.*, vel *Rapollacen.*, vulgo *Rapolla*, in *Basilicata* Provincia Regni *Neapolitani*.
10. *Trojan.*) Vulgo *Troja*, in eodem Regno.

Anno 1458 Die 26 Septembris.

De Sacello fundando in ædibus Sacris Monasterii Lucerini (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

II. Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Lucerin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INter cetera cordis nostri desideria &c.(4). Sane pro parte dilectorum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sanctę Annę Lucerin., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim quondam Florella Ursi (5) de Neapoli, tunc relicta quondam Dominici Cichi Capici de Surento (6) Laici Vidua rationabilibus suadentibus causis tunc expressis, ac etiam pro remissione peccatorum quondam clarę memorię Imperatoris (7) Constantinopolitan., & aliorum suorum consanguineorum (8), quondam Jacobo Lorican., tunc Vicario dicti Ordinis Provincię Terrę Laboris secundum morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Petro de Calvanico Priori dicti Monasterii per Priorem soliti gubernari, & pro eo, atque Priorissa, Monialibus (9) sive Sororibus in illa degentibus, omnia sua immobilia in Civitate Sarneo. (10) tam in montibus, quam in planis consistentia, tunc per eorum confines, situationes, & loca designata, necnon cum omnibus juribus, & pertinentiis, eorundem, illorum tamen usufructu, ejus vita durante, sibi reservato, necnon jura, & actiones sibi in illis contra quascunque personas competentia, donavit irrevocabiliter, ea donatione, quę dicitur inter vivos, ita tamen quod post ipsius donatricis mortem in quodam hospitali tunc expresso, & per ipsam Florellam Vicario, Priori, Priorissę, ac Monialibus prędictis donato, de bonis prędictis quoddam Monasterium Fratrum & Monialium (11) dicti Ordinis sub vocabulo S. Ludovici Confessoris construi, & ędificari deberet, prout in quodam Instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, propter diversas res, & temporis, & loci, in quo novum Monasterium juxta voluntatem, & ordinationem ipsius Florellę fundari debebat, indispositionem, & etiam pro eo, quod dicta bona per dominos temporales locorum, in quibus sita sunt, & alias personas occupata fuere, quę si per Moniales prędictas recuperarentur ad pręsens pro ipsius novi Monasterii ędificatione, & personarum, quę in illo degerent, sustentatione non sufficerent, juxta voluntatem, & ordinationem prętatas, Monasterium ipsum fundatum non fuerit, pro parte Priorissę & Monialium prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis omnibus, & etiam, quod pro ipsorum recuperatione bonorum, varia occurrent onera expensarum, & an omnia bona prędicta recuperari valeant, incertum sit, difficultate quoque, & angustia loci in quo novum Monasterium ędificari debeat, & in quo Fratres, & Sorores, si ędificaretur, commode manere non possent, debita meditatione attentis, voluntatem & ordinationem dictę Florellę, quoad hoc ut loco dicti ędificandi Monasterii, quod pręmissis repugnantibus ędificari non potest, in Ecclesia Monasterii S. Annę prędictę unum Oratorium, sive Capellam, in quo, seu qua, pro Imperatoris, Florellę, & aliorum prędictorum salute Missę, & alia divina celebrentur officia, fundari, construi, & ędificari debeat, commutare, necnon bona prędicta Oratorio, sive Capellę hujusmodi ad divinorum, & Monialium usus, & utilitatem perpetuo applicare, ac alias super his eorum statui, & indigentiis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus & singulis, & eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem ipsam tibi constiterit de pręmissis, super quo tuam conscientiam oneramus, Priorissę, & Monialibus pręfatis Oratorium, sive Capellam de bonis hujusmodi in Ecclesia pręfata fundandi, & erigendi, licentiam tribuas, ac, postquam erecta fuerit, pro illius dote omnia bona prędicta perpetuo applices, & concedas, dictasque Priorissam, & Moniales ab ulteriori fundatione Monasterii pręfati eadem auctoritate absolvas. Volumus autem, quod si erectionem, applicationem per ipsius Priorissam, & Moniales, necnon concessionem, & absolutionem prędictas per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, in Oratorio, sive Capella erigendo, vel erigenda hujusmodi, Missę, & alia divina officia continuo celebrentur, & illi deserviatur laudabiliter in divinis, quodque de residuis bonorum eorundem fructibus, redditibus, & proventibus Moniales prędictę disponere, & ordinare, ac illos in suos, necnon Monasterii pręfati usus & utilitatem convertere, libere & licite valeant, alicujus super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus &c. quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadriogetesimo Quinquagesimo Octavo, Sexro Kaleod. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio. — Facultas.

1. *Lucerini.*) *Nucerini* scilicet vulgo *Nocera*, in Regno *Neapolitano*. Vide *Notas* ad *Constitutionem V Nicolai IV.* Legitur *Tomo II pag.* 31.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 273.

3. *Lucerino.*) *Nucerino*.

4. *Inter cetera cordis nostri desideria &c.*) Exordium deest.

5. *Florella Ursi.*) E gente scilicet *Ursina*, quam heroum feracissimam, & antiquissimam esse, sæpius dictum fuit.

6. *Surento.*) *Surrento*, vulgo *Sorrento*, in Regno *Neapolitano*. De hujus *Dominici* familia consulendus *Carolus de Lellis de Familiis nobilibus Regni Neapolitani*.

7. *Imperatoris.*) *Jacobi* scilicet *de Bautio*, vulgo *de Baux*, Principis *Tarentini* & *Achaiæ*, *Constantinopolitani* Imperatoris nuncupati, Despoti *Romaniæ*.

8. *Consanguineorum.*) Hinc cognatione cum hoc Imperatore gentem *Ursinam* conjunctam fuisse, liquet. Et sane mortuo *Iacobo de Bautio*, Principatum *Tarentinum* obtinuit *Raymundus de Bautio de Ursinis*.

9. *Et pro eo, atque Priorissa, Monialibus.*) Id est: *Pro Priore, pro Priorissa, & pro Monialibus.*

10. *Sarnen.*) vulgo *Sarno*, in Regni *Neapolitani* Provincia *Principatus Citerioris*.

11. *Monasterium Fratrum & Monialium.*) Ut enim Monasteriis *Pruliano* in *Occitania*, & *S. Sixti* de Urbe S. P. *Dominicus* Fratres præposuerat, Priorem scilicet, aliosque qui Monialibus jus dicerent, earumque bona administrarent, sic aliis Monasteriis olim passim præficiebantur Fratres.

De

Digitized by Google

De Conventu Crotonien. (1) intra Civitatem transferendo.

Anno 1458 Die 26 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

III.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Sancti Severin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRovida Romani Pontificis &c. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Cleri, & populi civitatis Cotronien. (4), ac Provincialis Ordinis Fratrum Prędicatorum in Regno Sicilię citra pharum, petitio continebat, Domus quędam dicti Ordinis extra muros Civitatis ejusdem juxta fornicem, sive lupanar sita sit, ac propter piratarum, & Maurorum incursus tam Fratres prędicti, quam ipsius Domus libri, calices, & alia ornamenta incursibus hujusmodi, atque periculis subjacere noscantur, si pro honestate Fratrum in ipsa Domo commorantium, & hujusmodi periculis evitandis Ecclesię Sanctę Clarę intra muros prędictos, quę alias Monasterium Monialium Ordinis ejusdem Sanctę fuerat, & in qua nulla Monialis jam remansit, & quę de jure patronatus laicorum existit, ad effectum ut suppressis in eo dignitate Abbatiali, & Ordine Sanctę Clarę prefato, in Domum Conventualem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum de ipsorum patronorum consensu erigeretur, & Conventus in eadem Domo extra muros consistens ad eandem Ecclesiam infra muros prędictos consistentem, & in Domum Fratrum eorundem sub vocabulo Sancti Vincentii Confessoris erigendum, transferretur, ac dicta Ecclesia, cujus fructus, redditus, & proventus decem florenorum auri de camera secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Ordini Fratrum Prędicatorum perpetuo concederetur, ex hoc Fratrum in ipsa domo extra muros commorantium, ac etiam ornamentorum eorundem securitas sequeretur, & ad Cleri, ac populi prędictorum complacentiam cederet singularem. Quare pro parte Cleri, populi, & Provincialis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, & ad id patronorum eorundem accedat assensus, Abbatialem dignitatem, & Ordinem Sanctę Clarę hujusmodi in eodem Monasterio, auctoritate Nostra, supprimere, & extinguere, illudque cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis per Provincialem & Fratres prefatos juxta ritus, mores, & instituta dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum perpetuo tenendum, regendum & gubernandum concedere, & donare, necnon Fratres, & Conventus ipsius domus extra muros ad eandem Ecclesiam transferre, sive eis ad illam transeundi licentiam largiri, eadem auctoritate procures, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nos enim Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum, qui in eadem Domo pro tempore morabuntur, quod omnibus privilegiis, indultis, exemptionibus, & immunitatibus dicto Ordini per Sedem Apostolicam generaliter concessis, & concedendis uti, & gaudere &c. Datum Romę Apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo octavo, Sexto Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa. — Facultas. — Clausula derogans.

1. *Cotronien.*) Vulgo *Crotone*, & *Cotrone*, in magna *Gracia*, seu *Calabria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. III fol. 107.*
3. *S. Severini.*) Sic Amanuensis. Legendum *Sanctæ Severinæ*, seu *Siberenen.*, vulgo *S. Severina*, in *Calabria*.
4. *Cotronien.*) *Crotonien.*, vulgo *Cotrone*, ut dictum fuit.

Bulla Canonizationis S. Vincentii Ferrerii (1).

Anno 1458 Die 1 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

RAtioni congruit, & convenit honestati, ut ea, quę Romani Pontificis deliberatione provida, ac venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, omniumque Prelatorum tunc in Romana Curia residentium consilio, & assensu unanimi, decreta, statuta, & ordinata fuerunt, licet, ipsius Prędecessoris superveniente obitu, literę Apostolicę confectę non fuerint super illis, suum plenarium sortiantur effectum. Dudum siquidem felicis recordationis Calistus Papa III, Prędecessor noster, Jesu Christi in terris superna dispositione Vicarius, & Beati Petri, cęlestis clavigeri, successor, cum militantis Ecclesię gubernacula superna regeret voluntate, & immensam Dei nostri clementiam in eo maxime interna meditatione cognosceret, quod hominem, quem ad suam imaginem, similitudinemque formaverat, a se ipso incommutabili bono, dolo serpentis aversum, ad se brachio suę virtutis reducere, & culpę ipsius lapsum volens in persona propria reparare, humanę naturę ministerio usus est, ut sua mirabili potentia, inde medelam ferret hominibus, unde vulnus cernebatur illatum, ac pro sua bonitate, debitor ipse homo, & obnoxius remaneret. Nam licet omnipotens sermo dispsius foret antea in prophetas, ut divini secretum consilii cognoscentes, ac spem humanę reparationis habentes, solum creatori suo servirent, ipsum Dominum adorarent, ac posteros venerari, & adorare docerent, in fine tamen seculorum, cum venit temporis plenitudo, misericordiarum Pater ingenitus, Verbum suum, per quod fecit & secula, de cęlis misit in orbem, ut humanam carnem assumens, ęternę vitę

Exordium. — S. Vincentius in album Sanctorum a Calisto III relatus.

viam lapsis perditisque ostenderet, culpam protoplasti in ara Crucis, proprio cruore dilueret, nobisque cœli januam aperiret. Utque tanti mysterii, Incarnationis videlicet, & redemptionis hujusmodi veritas cunctis mortalibus innotesceret, Apostolos suos, quos in vitę, doctrinę, & operum suorum testimonium elegerat, aliosque Discipulos in universum mundum ad prędicandum Evangelium destinavit, qui suis eloquiis, signis, & virtutibus, veluti solis radiis, orbem terrarum illuminarent. Sed cum successu temporis, callidi hostis iniquitas, antiquę, & usitatę fraudis commentis, humanum genus, tam grandis, & sacratissimę redemptionis fructu privare, & in ęternam prędam adducere molitetur, divina clementia semper generi miserata humano, suę Ecclesię orthodoxę opportune subveniens, viros misit plurimos sanctitate, & scientia prędirus, virtutibus redimitos, tempori convenientes, qui velut divini gregis arietes, rectum iter gregi suo, ducatumque pręberent, & bonis adhortationibus, operibus, & exemplis hominum titubantes animas roborarent, aut martyrii gloria, aut vitę integritate, seu errorum gentilium, & hęreticorum confutatione, vel divinę virtutis, & promissę felicitatis ęternę prędicatione eidem sacrosanctę Ecclesię pręsidia maxima, & adjumenta tribuerent.

S. Vincentius Evangelii Præco a Deo missus.

Atqui ejusdem Prędecessoris temporibus, cum in occiduis partibus, Judęorum (3) maxime & infidelium (4) multitudo crevisset, ac literis, & divitiis affluerent propemodum, tremenda quoque illa dies novissima oblivioni pene tradita esset, divinę providentię altitudo, quę pręclaris viris eandem Ecclesiam instaurare, & decorare disposuerat, pro ipsorum salute fidelium Vincentium Valentinianum (5), Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Sacrę Theologię eximium professorem (6) ęterni Evangelii in se documenta habentem, veluti athletam strenuum, ad Judęorum eorundem, Sarracenorumque (7), & aliorum infidelium, confutandos errores, ac extremi, tremendique judicii diem, quasi alterum Angelum volantem (8) per cęli medium pronuntiandum (9), evangelizandumque sedentibus super terram, tempore opportuno transmisit, ut in omnes gentes, tribus, & linguas, populos, & nationes, verba salutis diffunderet (10), Regnum Dei, diemque judicii appropinquare ostenderet, & ęternę vitę semitam demonstraret. Cum vero tunc tanti viri excellentiam, qui id gratia consecutus est, quod Angeli naturaliter sortiuntur (11), ipsius quoque vitę & conversationis actus, idem Calistus Prędecessor ad ędificationem fidelium, & posterorum memoriam, ex parte aliqua recensere decrevisset prout compertum, & notissimum habuit, eundem pręclarum virum Vincentium in amplissima Hispaniarum Urbium, Valentia scilicet Civitate, ex Christianis, & honestis parentibus ortum (12), altumque fuisse, & ab ineunte ętate cor senile gessisse testatur, qui dum caliginosi hujus seculi labilem cursum pro ingenii sui modulo consideraret, & jam suę ętatis annum decimum octavum (13) attingeret, Religionis habitum Ordinis memorati, summa cum devotione recepis, ac demum regulari professione solito more emissa, sacris literis tam efficacem operam dedit (14), ut Magisterio (15) in eadem Theologica facultate dignus ab omnibus censeretur, & ob hoc ipsius Magisterii insignia consecutus est, ac deinde solita in talibus obtenta licentia Verbum Dei prędicare, & ęternę beatitudinis semina cordibus fidelium infundere, errores denique, & perfidiam judęorum, & infidelium eorundem confutare cępit, mirum in modum, ratione ostendens, quam terribilis Judex in ipso extremo judicio reprobis, & iniquis Redemptor ipse futurus sit. In quibus quidem salutiferis prędicationibus, & laudabilibus actibus usque adeo perseverans, ac multas Hispaniarum, Galliarumque (16), ac Italię provincias quasi novum sydus peragrando illustrans, tandem in Britannię civitate Veneten. (17) septuagesimum (18) ejusdem ętatis annum transcendens, prędicationis, & vitę cursum, devotissime consummavit, ac postquam Deus qui non permittit, quę Ecclesię suę Sanctę profutura conspicit conculcari, aut abscondita latere sub modio, eos, qui prędicatione ipsius divini viri, spiritualium, & corporalium sanitatum beneficia receperant inspiravit, quod sanctitatis insignia quę in ipso divino viro cognoverant Sedi Apostolicę nunciarent, ipsamque de ejusdem Sancti viri operibus informarent.

Valentiæ nascitur.

Ordini nomen dat.

Magisterii gradu donatur.

Europa ferè ipsius concionibus illustratur.

Moritur.

De eodem in album Sanctorum referendo tractatur.

Itaque colendę memorię Johannes (19), & Petrus (20) quondam Britannię Duces, ac Pręlati, & alię ipsius Ducatus devotę personę, multique aliarum Provinciarum devoti viri, apud quos vivens pręfatus Vincentius Dei Verbum seminaverat, Fratres quoque Ordinis memorati, Sedem prędictam iteratis vicibus, interpolatisque temporibus adiere, tenente locum ejusdem clavigeri felicis recordationis Martino V, ac postmodum Eugenio IV, & deinde Nicolao V, Romanis Pontificibus, Prędecessoribus nostris. Sed clarę memorię Johannes (21) Castellę, & Legionis, ac Alfonsus (22) Aragonum Reges illustres, multique alii Ecclesiarum Pręlati, ac viri nobiles Seculares, Universitates quoque studiorum, ac Civitatum: necnon dilectus filius Martialis Auribelli (23), dicti Ordinis Generalis Magister, nomine ipsius Ordinis eandem Sedem cum instantia pulsaverunt, affirmantes, quod insignis vir ipse, dum in humanis egit, vocibus prophetarum, verbisque evangelicis, ita inhęsit, ut pręcepta firmiter servaret divina, & consilia minime prętermitteret.

Virtutes ejusdem Sancti.

Divinę quoque laudis pręco maximus, ac iniquitatis humanę reprehensor fuit, delegatoque sibi prędicationis officio ita functus est, ut necessariis ad vitę tutelam contemptis, nedum in futurum, sed nec in diem laboravit, illa veste, illo habitaculo, illo cibo contentus, quę Deus sibi in tempore pręparabat, nullum munus, etiam oblatum, recipiebat, sed apud offerentes dimittebat, aut pauperibus erogari consulebat, tantus in eo gratię fulgor apparuit, tanta spiritus Sancti habundantia in eo fuit, tot de ore prędicantis speciosissimę veritatis pondera procedebant, ut ingentis multitudinis Judęos (24), in lege etiam peritissimos, qui Christum pertinaciter venisse negabant, ad fidem catholicam converteret, & efficacissimos multos ex eis prędicatores, Adventus Christi Passionis, ac Resurrectionis, & pro Christi nomine mori paratos fecit. Tanta in ipso viro divino fuit auctoritas dicendi, tantaque gravitas, ut terrenis rebus, luxuique deditos homines, adeo judicii futuri timore concuteret, ut terrena despicerent, & amarent cęlestia, ac levitates & luxus omnium, in Dei provocaret affectum. Omni die Missam cantavit (25), omni die prędicavit (26), omni die, nisi urgens adesset necessitas, jejunavit (27). Consilia sancta, & recta, nulli denegavit, immo ultro obtulit, carnes non comedit, vestem lineam non induit, manus super ęgros frequentissime miraculose sanitate secuta imposuit (28), mores castissimos servavit, multos strenuos actus fecit, ubi ma-

maxime super magnis rebus populos contendentes, & Regna, pace composuit (29), & ubi vestis inconsutilis Ecclesię Dei scissa conspiciebatur, ut uniretur, & unita servaretur, non frustra plurimum laboravit (30), ac in simplicitate, & humilitate ambulans, detractores persecutoresque suos cum mansuetudine recipiebat, & informabat. Per ipsum quoque divina virtus ad confirmationem suę prędicationis, & vitę tam per manus ipsius impositionem, quam reliquiarum suarum, vestiumque tactum, ac votorum emissionem (31), multa miracula ostendit. Spiritus namque immundos ejecit, surdis auditum, mutis loquelam restituit, cęcos illuminavit, leprosos mundavit, mortuos suscitavit, aliosque variis detentos langoribus miraculosissime liberavit. Quorum omnium tam efficax assertio fuit, quod idem Nicolaus prędecessor plene de fama fidei, & excellentia vitę, atque miraculorum ipsius informatus, volens ad ulteriora procedere juxta S. R. E. morem, venerabilibus Fratribus nostris, tunc suis, Georgio Episcopo Ostien., & eidem Calisto Prędecessori tunc in minoribus constituto, ac Johanni S. Angeli Diacono Cardinali commisit (32), quod de veritate fidei, & excellentia vitę, ac miraculorum gratia se, aut per eorum aliquem in Curia, extra vero per judices ab eis deputandos diligenter informarent. Qui mandatis pręfati Nicolai obtemperantes, & in Curia nonnullis testibus examinatis, extra vero Romanam Curiam juxta potestatem eis datam in Civitate Neapolitan. (33) venerabiles Fratres nostros Patriarcham Alexandrinum, Archiepiscopum Neapolitanum, & Episcopum Majoricen. ibidem commorantes (34), in partibus Delfinatus (35), Vasionen. (36), & Uticen. (37) Episcopos, ac dilectos filios officialem Avinionen., & Decanum Ecclesię Sancti Petri Avinionen. (38): in Regno Francię Archiepiscopum Tolosanum, Episcopum Mirapicen., ac eorum officiales: in Britannia (39) vero Dolen. (40) & Maclovien. (41) Episcopos, necnon Sancti Jacuti (42), & Debusan. (43) Dolen. & Nanneten. (44) Diocesium Abbates, ac Nanneten., & Veneten., officiales subdelegarunt. Qui juxta tenorem potestatis eis per Commissarios traditę, testes examinarunt, & dicta ipsorum, scriptis redacta, clausa cum subscriptione notariorum, & sigillis eorum ad Curiam transmiserunt. Et tandem per eosdem Cardinales Commissarios inspectis, recognitis, ac visis diligenter processibus, inventum est, quod in Civitate Neapolitana viginti octo, in Avinionen. & circumvicinis partibus decem & octo, in Regno Francię videlicet Tholosan. quadraginta octo, in Britannia vero trecenti & decem testes examinati, inter quos nonnulli S. R. E. Cardinales, multi Episcopi, & Ecclesiarum Pręlati, Rex Aragonum pręfatus, plurimique alii ex statu seculari viri nobiles, pluresque alii, Legum, Artium, ac Sacrę Theologię Bacallarii, licentiati, Doctores, ac Magistri extiterunt, ac postquam dictus Nicolaus, Prędecessor, rebus fuit humanis exemptus, pię memorię Calistus PP. III Prędecessor noster, dudum ante in minoribus constitutus unus ex commissariis ante dictis, ad apicem Summi Apostolatus assumptus, dilectum filium nostrum Alanum (45) tit. S. Praxedis S. R. E. presbyterum Cardinalem loco sui, in hujusmodi negotium deputavit delegatum; Et facta eidem Calisto Prędecessori per pręfatos Commissarios relatione fideli, in duobus secretis Consistoriis de dictis testium examinatorum, reperit omnia, quę de fide, de excellentia vitę de laboribus, moribus castis, de actibus strenuis, de humilitate, & simplicitate, ac miraculis ipsius Vincentii dicta fuere, legitime probata, ideoque de consilio venerabilium Fratrum nostrorum, tunc ejusdem S. R. E. Cardinalium, ad ulteriora in Canonizatione ejusdem Vincentii procedendum esse decrevit, & deinde ex more (46), dicta ipsorum testium fecit in duobus Consistoriis generalibus publice recitari, ac postea vocatis eisdem Cardinalibus, & Prelatis, qui in Curia aderant, omnes nemine discrepante consuluerunt (47), ad Canonizationem dicti Vincentii esse merito procedendum; idem quoque Calistus Predecessor, dicta die, videlicet tertia Junii, Pontificatus sui Anno primo, in ipsorum Cardinalium, & Prelatorum presentia, de ipsorum omnium consensu unanimi, pronunciavit, atque decrevit, Vincentium prefatum esse Canonizandum, quod publice, & solemniter faciendum, & in festo (48) Apostolorum Petri, & Pauli proxime sequenti videlicet tertio Kalen. Julii, Pontificatus ejusdem anno predicto (49), statuit, & etiam ordinavit. Postmodum vero dictus Calistus Predecessor, die solemnitatis Apostolorum hujusmodi, ut prefertur, adveniente, tam ex vitę excellentia, quam miraculorum coruscatione, necnon vera notitia, quam de ipso Vincentio tunc vivente habuerat (50), eum virum comperit assecutum fuisse gratiam, quam Deus omnipotens Sanctis & electis suis concessit, & consimilia signa ex eo consecuta fuisse, quę ad cognoscendum fideles, ac Dei ministros, veritas in suo Evangelio demonstravit pro suę informatione Ecclesię, ne posset errare, sic inquiens (51): signa autem eos qui crediderint hęc sequentur; In nomine meo demonia ejicient (52), linguis loquentur novis, super ęgros manus imponent, & bene habebunt. Ea propter eum auctoritate Apostolica canonizavit, & literarum suarum, si desuper confectę fuissent, tenore, in Sanctorum Cathalogo, adscribendum esse decrevit, Universos & singulos, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, ceterosque Ecclesiarum Prelatos monuit, & attente hortatus est, eis nihilominus injungendo, quod octavo Idus Aprilis (53) festum ejusdem Sancti Vincentii, sicuti de uno Confessore non Pontifice annis singulis devote, & solemniter celebrarent (54), ac facerent a suis subditis, devotione congrua, celebrari, & etiam venerari, ut pia ejus intercessione a noxiis protegi, & sempiterna gaudia valerent adipisci. Miracula vero, quę Deus per eundem Sanctum fecerat, propter eorum multitudinem (55), ne modum literarum, si, ut prefertur, confectę fuissent egrederentur, duxit silentio pretereunda, mandans processus omnes super illis habitos in Ecclesia Domus Sanctę Marię super Minervam de Urbe dicti Ordinis ad perpetuam Rei Memoriam custodiri, & illorum copiam volentibus exhiberi, ac etiam in officio (56) ipsius Sancti viri, quoad fieri posset, latius declarari. Ceterum Calistus Predecessor prefatus, ut ad tanti Confessoris venerabile sepulcrum (57), & Ecclesias, in quibus de eo festivitas celebraretur, eo libentius, & devotius fidelium conflueret multitudo, omnibus vere penitentibus, & confessis, qui reverenter, ac devote ad predictum sepulcrum, & Ecclesias in eodem festo annuatim accederent, ipsius suffragia petituri, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate con-

Miracula.

Judices delegati.

Testes Sanctitatis, & Miraculorum S. Vincentii.

Sanctorum numero ascribitur a Calisto III.

Ejus festum die VI Aprilis celebrandum jussit Calistus.

Indulgentia.

confisus, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer relaxavit. Ne autem pro eo quod super canonizatione, & aliis premissis ejusdem Predecessoris litere, ejus superveniente obitu, minime confecte (58) fuerunt, imposterum valeat de hujusmodi canonizatione, & aliis premissis quomodolibet hesitari, licet es in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, eisdem Cardinalibus, Prelatis, & multitudine populi circumstantibus fuerit publicata, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod Canonizatio, & alia premissa dicta die videlicet III Kal. Julii, plenarium sortiantur effectum, ac si sub ipsius diei dat. ejusdem Predecessoris litere confecte fuissent, prout superius enarratur; Quodque presentes litere ad probandum plene Canonizationem ipsam, & omnia alia predicta ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri decreti, & voluntatis infringere &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Kalen. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Registrata in Camera Apostolica.

G. de Vulterris.

1. *S. Vincentii Ferrerii.*) Vide *Notas ad Constitutionem Nicolai V datam 18 Octobris MCCCCLI*. Consulendi quoque Scriptores ibidem laudati. Adeas etiam *Odoricum Raynaldum Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLVIII.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum. In *Bullario Romano* est I. Legitur apud *Ususmarem pag. 129*, apud *Bzovium Annal. Ecclesiast. ad An. MCCCCLVIII num. XXXVIII.*

3. *Judaorum.*) Hic *occiduae partes* vocantur *Hispania*, *Gallia*, *Britanniae Magna*, & *Italiae* Provinciae sitae *Romam* inter, & *Galliam*. Ibi in clarissima luce multos annos versatus est Angelus noster *Vincentius*. Cum autem *Romae* scriberet Summus Pontifex, omnes illae partes Occidentales dicuntur. Ceterum tunc, in *Hispania* potissime, Judaeos opibus valuisse, prodit historia.

4. *Infidelium.*) *Saracenorum* scilicet. Per id enim tempus in *Hispania* grassabantur. *Machoma* (Abenbalva Mahoma, filius Regis Joseph) *Rex Granatae, quamvis infidelis esset, tamen audita fama mirabilium operum, quae de B. Vincentio ferebantur, praesertim quod multa Saracenorum, Judaeorumque millia ad Religionem convertisset Christianam, missis literis & Legatis eum ad suum Regnum venire obsecravit, ut videlicet eum videre, & praedicantem audire posset .... Et Vincentius quidem, impetrata a Summo Pontifice eundi ad ipsum Regem facultate, latus se eo contulit, ac coram illo ter praedicavit, cum incredibili tum Regis, tum aliorum Saracenorum attentione &c.* Verba sunt *Rancani* in *ejusdem Sancti Vita Libro II Cap. III.*

5. *Valentinianum.*) Ortu nempe *Valentinum*: *Valentiae* siquidem *Aragonum* natus est *S. Vincentius*.

6. *Eximium professorem.*) *Totos ... Viginti annos .... Sanctum in gymnasiis, qua discendo, qua docendo disciplinas humanas & divinas Valentiae, Barcinone, Ilerda, Tolosa, si vis etiam Parisiis, iterum Ilerda Sententias legendo, insumpsisse*, probat *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad annum MCCCCXIX pag. 765.* Variis editis operibus clarus est *S. Vincentius*. Ea recenset *Echard* mox laudatus.

7. Sarracenorumque.) *Saracenorum*, de quibus saepius dictum est. Nota quod *S. Vincentius* auctor fuit, ut Judaei & Saraceni separati a Christianis in *Hispania* viverent, & aliquo externo signo dignoscerentur.

8. *Quasi alterum Angelum volantem.*) De quo *Apocalip. XIV. 6.* Adeas *Godefridum Henschenium in Actis Sanctorum ad diem V Aprilis pag. 481, & 482.*

9. *Pronuntiandum.*) Hac de re consulendus *Ranzanus Vita S. Vincentii Libro II Cap. I, in Actis Sanctorum Mensis Aprilis ad diem V pag. 491, & 492.*

10. *Diffunderet.*) Refert *Rancanus* mox laudatus, quod *Avenione Vincentio* aegrotanti Christus apparuit mirabili claritate coruscans, & his verbis ipsum est allocutus: *Constans esto, mi serve Vincenti, ... Elegi enim te in singularem Evangelii mei praeconem.*

11. *Sortiuntur.*) Virginitatem scilicet.

12. *Ortum.*) Patre *Guillelmo Ferrer*, matre *Constantia Miguel*. De anno quo natus fuit *S. Vincentius* lis est inter Auctores. Hac de re consulendus *Echard pag. 763*, & 765. Eruditi siquidem Editores Actorum Sanctorum censent *Vincentium* natum die *XXIII* Januarii anno *MCCCLVII*. Ex *Francisco Diago* natus est anno *MCCCL* die *XXIII* Januarii. Ipsum natum anno circiter *MCCCXL*, auctor est *Johannes Marita*. *Echard* vero probat *S. Vincentium* lucis usuram accepisse anno *MCCCXLVI* die *XXIII Januarii.*

13. *Decimum Octavum.*) Decimo Octavo aetatis anno *Valentiae* die festo *S. Agathae*, V Februarii, *S. Vincentium* Ordini FF. Praedicatorum nomen dedisse, nullus inficiatur. Sed de anno Christi inter Auctores non convenit. Consulendi Scriptores mox laudati. *Echard* id contigisse putat anno *MCCCLXIII.*

14. *Operam dedit.*) *Franciscus Diago Histor. Aragoniae Provinciae Libro I Cap. XXIX*, & *Libro II Cap. LI* probat ex Actis Capituli Provincialis *Tarraconen.* anno *MCCCLXVIII Barchinonam* ad audiendam Logicam: Ex Actis Capituli *Valentini* anno *MCCCLXX Ilerdam* ad Logicam docendam: Ex Actis Capitulorum *Caesaraugustani MCCCLXXII*, & *Cervariensis*, vulgo *Cervera*, *MCCCLXXIII*, *Barchinonam* ad audiendam lectionem sacrorum Bibliorum: Ex Actis Capituli *Athanagien.*, vulgo *Manresa*, *MCCCLXXV Barchinonam* ad docendam Physicam: Ex Actis Capituli *Bilbilitani*, vulgo *Calatayub*, *Tolosam* anno *MCCCLXXVI* ad audiendam Theologiam, *S. Vincentium* missum fuisse. Mirum quod *Seraphinus Thomas Miguel* diligens aliunde Scriptor in his omnibus, quae plene decretoria dixerim, *Francisco Diago* non consentiat in *Vita S. Vincentii*, ab eodem *Miguel* perscripta. Ceterum tantae venerationi est *Barchinonensis* aula, in qua *S. Vincentius* olim docuit, ut ibidem Sacellum positum sit in ejusdem rei memoriam.

15. *Magisterio.*) Aetatis anno *XXXIX*, aerae communis *MCCCLXXXIV*, laurea Magisterii donatus fuit *S. Vincentius*. Cum enim nomen Ordini dederit aetatis anno *XVIII*, aerae communis *MCCCLXIII*, & expleto tirocinio, *XX* annos scientias vel didicerit, vel docuerit, ut mox dictum fuit; hinc liquet, anno *MCCCLXXXIV* Sanctum *Vincentium*, annos *XXXIX* natum, Magisterio insignitum fuisse. Sed nota, de anno, quo *S. Vincentius* inter Fratres ascriptus est, tot esse sensus quot capita.

16. *Provincias.*) *Doctrina sua, & Verbi Divini annuntiati, necnon miraculorum patratorum theatrum habuit* (S. Vincentius) *fere universas Hispanias & Gallias, necnon magnam Italicarum ditionum & Britannicarum Insularum partem.* Verba sunt *Henschenii* in *Actis Sanctorum ad diem V Aprilis pag. 477.* Legendus etiam eruditus scriptor *pag. 480*, 481, & 482, ubi recenset loca illustrata evangelica praedicatione *S. Vincentii*. De iisdem accuratius egisse videtur *Seraphinus Thomas Miguel* supra laudatus. Addam ex antiquis *Mss. Massiliensis* Coenobii, *S. Vincentium* Anno *MCCCC* tempore *Adventus* sacras conciones ibidem habuisse. Advenit *Massiliam* die *I* Decembris, inde recessit die *XXIX* ejusdem Mensis. Sic enim legitur in *Mss* citatis. *Die I Decembris pro Magistro Vincentio, qui venit eadem die pro ferculo, & piscibus asses tres, denarii quatuor..... Die XXIX Decembris recessit Magister Vincentius.* Anno *MCCCCI Massiliam* rediisse *S. Vicentium* constat ex iisdem *Mss*, in quibus sic legere est. *Die XVII Martii* (MCCCCI) *rediit Magister Vincentius & die .... quae fuit prima dies Indulgentiarum praedicavit, & hinc quotidie. Die XXIX dederunt Domini Syndici Villae* (Urbis scilicet, Gallice Ville) *contemplatione Reverendi Magistri Vincentii decem Eminas frumenti .... Die XXX procurarunt Conventui domini Syndici contemplatione Magistri Vincentii, & comederunt cum Conventu. Die XXXI in Coena Domini Conventus habuit pictantiam de procuratione praedicti Magistri Vincentii. Die II Aprilis Sabbato Sancto dedit pictantiam Magister Vincentius. Die III in die sancto Pascha, & in crastino pro ovis Magistri Vincentii denarii sexdecim. Die Sexta Aprilis recessit Magister Vincentius. Pro collatione denarii undecim.*

17. *Veneten.*) Vulgo *Vannes* in *Britannia Minori*.

18. *Septuagesimum .... transcendens.*) Annos scilicet natus *LXXIII* (de hoc inter Auctores non convenit) Menses

duos

duos, dies XIV. Natales siquidem habuit S. Vincentius diem XXIII Januarii, annum MCCCXLVI. Obiit autem MCCCCXIX die V Mensis Aprilis, Feria nempe VI in Parasceve: hoc enim Anno fuit Pascha die VII Mensis Aprilis. Ceterum ex hac diei Paschatis annotatione conciliandi Scriptores, quorum nonnulli censent, S. Vincentium diem supremum obiisse anno MCCCCXVIII, ceteris docentibus Sanctum cælos petiisse anno MCCCCXIX. Illis favent antiqua cum manuscripta, tum typis edita Breviaria, in quibus S. Vincentius mortuus dicitur Nonis Aprilis hora Vesperarum MCCCCXVIII. Aliorum sententia firmatur ex scriptoribus antiquis & ex novis Breviariis, quorum una vox est, S. Vincentium mortuum esse anno MCCCCXIX. Utrumque bene. Cum enim S. Vincentius obierit in Galliis, ubi per id tempus Galli die Paschatis auspicabantur annum, ex hoc stylo veteri dici debet, Sanctum Vincentium mortuum fuisse anno MCCCCXVIII, sed ex stylo novo dicendum id contigisse anno MCCCCXIX.

19. *Johannes.*) Hujusce nominis VI.

20. *Petrus.*) *Simplex nuncupatus.*

21. *Johannes.*) Hujus nominis II.

22. *Alfonsus.*) V.

23. *Martialis Auribelli.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLIII pag.* 815.

24. *Judæos.*) De Judæis, Saracenis, aliisque ad meliorem frugem adductis a *S. Vincentio* loquitur *Ranzanus Libro II Cap. III Vitæ ejusdem Sancti* apud Editores *Actorum Sanctorum pag.* 494. &c. ubi hæc habet. *Ex Christianis hominibus, qui perditi atque obstinati in manifestis flagitiis ab omnibus habebantur, supra centum millia ad salutiferam pœnitentiam reduxit .... In diversis utriusque Hispaniæ urbibus supra viginti quinque millia ex eis* (Judæis) *ad suscipiendam Christianam .... Religionem adduxit, & eorum Templa in Christi Ecclesias dedicari fecit. Nec minus multi Saraceni, quorum in Hispania magna copia est, ejus ignitis eloquiis incitati, sacrilegam Mahometis sectam detestantes, sacrum Baptisma perceperunt &c.*

25. *Missam cantavit.*) *Methodum vivendi a S. Vincentio* servatam exhibet *Ranzanus Vita S. Vincentii Libro II Cap. II.*

26. *Prædicavit.*) *Magna etiam admiratione dignum* illud est, inquit *Ranzanus* loco laudato Cap. III, *quod donum linguarum, sicut & veteribus Apostolis, ei concessum est. Cum enim per illas singulas regiones quas supra memoravimus, suas prædicationes diffunderet, & sua Valentina ac materna lingua fuerit semper locutus, tamen singuli tam pueri, quam ætate provecti utriusque sexus, ejus sermonem per singula verba percipiebant perinde ac si in singulorum patria fuisset natus, & eorum idiomate fuisset locutus.* Idem refert de *Græcis, Theutonis, Sardis, Hungaris &c.*

27. *Jejunavit.*) Vide *Ranzanum Libro III Cap. II Vitæ Sancti Vincentii.*

28. *Imposuit.*) Verba quibus in hujusmodi sanationibus utebatur hæc sunt, auctore *Ranzano* mox laudato: *Super ægros manus imponent, & bene habebunt. Jesus Mariæ Filius, mundi salus & Dominus, qui te traxit ad fidem catholicam, te conservet in ea, & beatum faciat, & ab hac infirmitate te liberare dignetur. Amen.* Easdem preces adhibebat S. Pontifex *Benedictus XIII*, cum ad ipsum, dum viveret, accedebant ægroti, sanitatis recipiendæ gratia. Hæc autem addebat. *Et meritis* B. *Virginis Mariæ, & B. Dominici Patris nostri, & B. Vincentii, & omnium Sanctorum, te ab hac infirmitate liberare dignetur.* Ceterum quod ægrotantium fidem, S. Pontificis beneficam pietatem, & Dei Optimi Maximi potentiam non semel hac de re fuerim demiratus, alias dicetur.

29. *Composuit.*) Jus siquidem successionis ad Regnum *Aragoniæ* definiisse *S. Vincentium*, narrant Auctores. Consulendi *Ranzanus Libro II Cap. IV, Franciscus Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Libro II Cap. LX, & LXI &c. Seraphibus Thomas Miguel in vita S. Vincentii*, aliique passim.

30. *Laboravit.*) Tempore præsertim *Constantiensis* Concilii. Adeas *Ranzanum* mox laudatum, & *Franciscum Diago Cap. LXVII*, ubi varia Diplomata transcribit. Eadem refert *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XII ad an. MCCCCXVI pag.* 300. Consulendus idem *Fontana ad annum MCCCCXVII pag.* 301.

31. *Votorum emissionem.*) Hinc ingens ille numerus anathematum, seu donorum, quibus ubique terrarum ornantur Altaria, statuæ, ac imagines *S. Vincentii.*

32. *Commisit.*) Anno *MCCCCLI*, die *XVIII* Octobris, ut videre est ex *Constitutione LXXXIII Nicolai V.* Nota quod in *Nicolai V* Constitutione *Georgius* Episcopus *Prænestinus* dicitur, in hac autem *Pii II* Episcopus *Ostiensis* vocatur. Utrumque verum. *Georgius* enim anno *MCCCCXLIX* Episcopus *Prænestinus* creatus, *Ostiensis* evasit anno *MCCCCLIII*, & sedente *Pio II* vixit ad annum usque *MCCCCLXI*, quo vivere desiit *VIII* Idus Octobris.

33. *Neapolitan.*) In ejusdem nominis Regni Metropoli.

34. *Commorantes.*) Hanc Constitutionis partem ab illis verbis: *Nicolaus Prædecessor &c.* ad finem usque transcripsit *Henschenius* sæpius laudatus *pag.* 504 &c.

35. *Delfinatus.*) Seu *Delphinatus*, vulgo *le Dauphiné*. Provincia est Regni *Franciæ*.

36. *Vasionen.*) Vulgo *Vaison*, in Comitatu *Venaissino*. Ibi jus dicebat *Pontius de Sadone*, cujus mentio apud *Sammarthanos in Episcop. Vasionen.*

37. *Uticen.*) Seu *Uceticen.*, vulgo *Usetz*, rectius Uzès in *Gallia*, sub Archiepiscopo *Narbonen.* Ibi tunc sedebat *Oliverius du Castel*, de quo *Sammarthani in Episcop. Ucetien.*

38. *Avinionen.*) *Avenionen.*, vulgo *Avignon*. Metropolis est ejusdem nominis Comitatus.

39. *Britannia.*) Minori. Provincia est *Galliarum* Regni.

40. *Dolen.*) *Radulfum scilicet de la Mouffaye.* De quo *Sammarthani* in *Episcopis Dolen.*

41. *Maclovien.*) Vulgo *S. Malo*, in *Gallia Celtica*. Huic Episcopo nomen erat Johannes *Lespervier*. Adeas *Sammarthanos* in *Maclovien. Episcopis.*

42. *Jacuti.*) Vulgo *S. Jagu*. Hæc Abbatia Ordinis est *S. Benedicti.*

43. *Debusan.*) *Debuzay, Buxeyensem* scilicet. Ordinis *Cisterciensis* est Abbatia illa, filia *Claravallis*, ut videre est apud *Sammarthanos de Abbatiis Galliarum.*

44. *Nanneten.*) Vulgo *Nantes*, in *Britannia minori.*

45. *Alanum.*) *De Cœtivo* nuncupatum. Ipse est *Alanus* qui a *Calisto III Romano Pontifice in Britanniam Armoricam Legatus a Latere missus* est *ad sacrum S. Vincentii Ferrerii Ordinis Prædicatorum Corpus exhumandum.* Verba sunt *Oldoini* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo I ad Annum MCCCCXLVII pag.* 972.

46. *Ex more.*) Nota morem antiquum.

47. *Consulnerunt.*) Id etiam nunc ita fieri solet, ut Cardinales omnes, & Episcopi *Romæ* degentes, quid hac de re sentiant, scripto tradant.

48. *Festo.*) Audiendus *Fontana* Monumen. Dominican. Parte III Cap. IV ad an. MCCCCLV pag. 349. *Eodem anno*, inquit, *in festo SS. Apostolorum Petri & Pauli, ipsum Vincentium in Sanctorum Confessorum album retulit* (Calistus III), *eademque die solemnem processionem ex Templo S. Mariæ super Minervam ad S. Petrum in Vaticano cum Clero, Cardinalibus, Prælatis, Curia, ac Romano Populo habuit, in qua ingenti cum devotione omnium qui incedebant, divinam opem contra Turcas imploravit, & creditum est, eas preces plurimum Christianis profuisse, ad hostes frænandos, sternendosque.*

49. *Anno prædicto.*) *MCCCCLV*, non vero *MCCCCLIV*, ut excidit librario *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLIII pag.* 811 *col.* 1.

50. *Habuerat.*) Sanctus enim *Vincentius Alfonsum Borgiam*, postea *Calistum III*, Summum Pontificem futurum vaticinatus erat, ut ipse *Calistus* narrabat. Hac de re consulendus *Ciaconius* in *Calisto III*. Refert *Fontana* supra laudatus, quod cum mater *Calisti III*, ipsum *adhuc infantulum .... ad S. Vincentium Valentiæ in Ecclesia post peractam de more concionem adduxisset, ut ei benedictionem daret, ponens Sanctus dexteram super infantis Caput dixit: Cresce puer, & maximum mihi præbebis honorem in Ecclesia sancta Dei.*

51. *Inquiens.*) *Marci XVI.* 17.

52. *Eicient.*) Ejicient. Ex *Italorum* autem pronunciatione amanuensis scripsit, *Eicient.*

53. *Octavo Idus Aprilis.*) Nonis tamen Aprilis, die scilicet *V*, qua mortuus est *S. Vincentius*, ipsius festum celebratur. Hac de re multum laborat *Henschenius* in *Actis Sanctorum ad Diem V Aprilis pag.* 479 *col.* 1. Ipsum consulas velim, nonnulla siquidem refert scitu dignissima. Notandum tamen, quod mendum non irrepsit in hoc Diploma, ut *Henschenius* suspicatur, nec antiqua monumenta, quibus utitur, probant festum *S. Vincentii* Nonis Aprilis semper celebratum fuisse. Ab anno siquidem *MCCCCLV* ad annum *MCCCCLXVIII* ex hujus Constitutionis præscripto *S. Vincentii* dies festus agebatur *VIII* Idus Aprilis. Ab anno autem *MCCCCLXVIII* ad hæc usque tempora celebratum fuit Nonis ejusdem Mensis, ut sancitum legitur in Actis Capituli General. an. *MCCCCLXVIII* Romæ coacti. In illius enim Capituli *inchoationibus*, ut vocant

vocant

Digitized by Google

cant, sic habetur: *Imprimis inchoamus, & volumus, quod in singulis nostri Ordinis Conventibus, & Martyrologiis nostris Nonis Aprilis Natalis Beati Vincentii Confessoris conscribatur hoc modo: Natalis B. Vincentii Confessoris, qui de Civitate Valentia ortus, in adolescentia annis mundi illecebras prudenter declinans, Ordinem Fratrum Prædicatorum ingressus est, in quo plurimum in studio, & moribus proficiens, Verbum Dei, ut vir Apostolicus, signis, & prodigiis coruscans, multis annuntiavit terrarum populis. Tandem Britannias ingressus in Civitate Venetensi, plenus dierum, & spiritu prophetico præclarus, animam Christo reddidit. Cujus sanctitatem ad tumulum ejus crebra miracula protestantur. Totum duplex.*

54. *Solemniter celebrarent.*) Huc spectat Decretum, de quo loquitur *Fontana Monum. Dominican. Parte V Cap. III ad annum MDCLXVII pag.* 680, ubi hæc habet. *Eodem Anno, supplicante serenissima Hispaniarum Regina per Decretum Sacræ Congregationis S. Rituum, approbatum a Sanctissimo D. Nostro Clemente Papa IX, statutum est apponi Breviario Romano Officium S. Vincentii Ferrerii Ordinis nostri, ad libitum recitandum sub ritu semiduplici ab omnibus, qui ad horas Canonicas tenentur, tum secularibus, tum Regularibus utriusque sexus, dato Decreto XXIX Novembris hujus anni.* Anno tandem *MDCCXXVI* sanctæ memoriæ *Benedictus XIII* jussit festum *S. Vincentii* ab omnibus celebrendum ritu Duplici, ut liquet ex Decreto, cujus hæc verba:

Decretum Urbis, & Orbis.

Sanctissimus Dominus Noster Benedictus PP. XIII benigne indulsit, ut Officium Sancti Vincentii Ferrerii Confessoris Ordinis Prædicatorum, alias sub ritu semiduplici pro Ecclesia universali celebrari concessum, in posterum ab omnibus utriusque sexus Christifidelibus tam Secularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu duplici recitari debeat. Et ita decrevit, ac servari mandavit. Die 5. Aprilis 1726. F. Cardinalis Paulutius Præf. Loco ✠ sigilli. N. M. Tedeschi Archiep. Apamenus S. Rit. Cong. Secr.

55. *Multitudinem.*) Stupendis certe Miraculis Sanctum suum Deus Optimus Maximus illustravit. Horum numerus ipsi soli qui numerat multitudinem stellarum cognitus est. Nonnulla referuntur apud eruditos *Editores Actorum Sanctorum ad diem V Aprilis a pag.* 502. *ad* 523.

56. *Officio.*) Cujus auctor fuit *Martialis Auribelli* totius Ordinis Prædicatorum Generalis Magister. Id liquet ex initialibus literis Hymni Vesperarum, & Antiphonarum matutinarum, ac laudum. His enim literis simul junctis efficiuntur hæc verba: *Martialis Auribelli fecit.*

57. *Sepulcrum.*) Est in Cathedralis *Venetensis* ædibus sacris, in *Britannia minori*.

58. *Confectæ fuerunt.*) Ex his tamen quæ hoc in Diplomate narrat *Pius II* constat hac de re dandæ Constitutionis formam ab ipso *Calisto III* delinearam fuisse.

Anno 1458 Die 18 Octobris.

Ne Fratres Mendicantes, privilegiorum Universitatibus concessorum prætextu, suorum Ordinum jurisdictionem (1) effugiant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

V.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Prędicatorum, Heremitarum S. Augustini, Carmelitarum, atque Minorum, & aliorum Ordinum Mendicantium Generalibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religiosorum excessus, quos antiquus hostis eo solicitius suscitat, quo eorum vitę meritorię ardentius ęmulatur, tanto amplius detestantes, quanto ex illis majora scandala in mentibus Fidelium oriuntur, ad illos reprimendum, & calligatione debita coercendum, congruum Nos decet remedium adhibere. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii Provinciales vestrorum Ordinum, laudabilem consuetudinem diutius observatam imitantes, nonnullos ex Fratribus Ordinum Prędicatorum ad hoc idoneos, ad literarum studia in locis, ubi illa vigere noscuntur, causa adipiscendi scientię margaritam, destinare consueverint, quorum nonnulli, juvenili, & humana fragilitate causantibus, interdum a semita rationis deviantes, discoli, & vagabundi effici solent, & proprię salutis immemores, quo fit, ut suave jugum Domini contemnentes, Pręlatis suis obtemperare, eorumque salutares correctiones, & disciplinam effugere, quinimo despicere, & multimode eludere contendant, & ut id impune efficiant, Rectorum, Gubernatorum, & Conservatorum studiorum, sive privilegiorum eorundem pręsidia, & patrocinia, quibus se protegi, & tueri valeant, satagunt, exquisitis modis implorant (3), se etiam ab ipsorum Ordinum superiorum jurisdictione, potestate, & correctione exemptos esse prętendentes. Et similiter Bacalarii, Lectores, Biblystę, sive alii Officiales pro tempore in domibus, Conventibus Civitatum, & locorum, in quibus studia hujusmodi vigere noscuntur, deputati, cum excessus aliquos commiserint, sive aliter deliquerint, vel eorum inscitia, aut imperitia exigente, ab eorum officiis depositi fuerint, id ipsum pręsumere moliantur, in grave Ordinum prędictorum pręjudicium, animarum suarum periculum, regularis disciplinę vilipendium, & contemptum, ac scandalum plurimorum. Nos itaque, attendentes, quod si ad reprimendos excessus hujusmodi, & talium pręsumptiones temerarias cohibendum, nervus publicę disciplinę lentescat, eorum voluntas fit proclivior ad peccandum, & impunitatis exemplum periculosius in alios derivatur, ac volentes super hiis de opportuno remedio providere, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes, & singulos vestrorum Ordinum professores, qui spiritu rebellionis assumpto, talia perpetrare pręsumpserint, cujuscunque gradus, vel conditionis existant, nisi canonica monitione pręmissa a ceptis resipuerint, & debitam a vobis pro commissis pęnitentiam humiliter susceperint, ac mandatis vestris efficaciter obtemperare studuerint, cum effectu, tandiu excommunicatos, ac omnibus Magisterii, Bacalariatus, Lectorię, Biblystatus Officiis, aliisque dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos, privatosque auctoritate Apostolica nuncietis, & ab aliis, ubi, quando, & quoties expedierit nunciari, & si eorum contumacia, protervitas, vel rebellio id exigerit, carceribus ad pęnitentiam peragendam retrudi, & mancipari faciatis, donec spiritu consilii sanioris resumpto, vestris monitionibus, & mandatis studuerint cum emendatione prioris vitę humiliter obedire, & ab hujusmodi excommunicationis sententia meruerint a Sede Apostolica, vel a vobis absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus quibuscunque privilegiis, exemptionibus, libertatibus, indultis, & gratiis, studiis Generalibus quarumcunque Civitatum, & locorum, Apostolica, vel alia quavis auctoritate concessis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus in pręsentibus de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, eisque specialiter, aut alias sub certa forma, vel specifica derogandum, quę eisdem Fratribus, & pro-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Digitized by Google

& professoribus quoad hoc nolumus in aliquo suffragari, etiamsi hoc in eisdem caveretur expresse, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si professoribus Ordinum prędictorum, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Quinto Decimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri, Anno Primo.

L. de Harnia.

De Curia.

Ste. de Sala.

Registrata in Camera Apostolica

G. de Vulterris.

1. *Jurisdictionem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV, & VI.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis cannabinis appenditur. In *Bullario Romano* est *II*. Legitur apud *Consettium pag.41, Ususmarem pag.122, Castellanum Parte II pag.99 num. CXL, Rodericum in Nova Collectione Privilegior. Apostolicorum pag.124,* Waddingum *Annal. Minor. Tomo VI in Regesto Pii II*. In *Bullario Carmelitano* est *I* inter Bullas *Pii II pag.252.*

3. *Implorant.*) Sic in Autographo, & apud Auctores. Nonne melius. *Implorare.*

4. *Novembris.*) Librarius *Cherubini* in Bullario *Romano* scribit *Octobris.*

Petrensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1458 Die 21 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Suessan. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem. VI.

Piis fidelium votis &c. (4), Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis, & hominum Castri Petrę Theanen. (5) Dięcesis petitio continebat, quod ipsi ob singularem, quem erga Ordinem Fratrum Prędicatorum S. Dominici, necnon personas ejusdem Ordinis sub regulari observantia degentes, gerunt devotionis affectum quandam domum cum Ecclesia, & aliis officinis, in territorio dicti Castri pro usu, & habitatione Fratrum de Observantia nuncupatorum, dicti Ordinis ad hoc bonę memorię Nicolai (6) olim Episcopi Theanen. accedente consensu, qui voluit, ut ratione Ecclesię hujusmodi illi, qui in ea pro tempore residerent, unam libram cerę pro censu annuo singulis Episcopis Theanen. (7) pro tempore existentibus solvere deberent, de novo construere & ędificare, necnon certi Fratres dicti Ordinis absque Sedis Apostolicę licentia, tanquam simplices, & juris ignari, domum ipsam habitare ceperunt, &, sicut eadem petitio subjungebat, prefati Fratres dubitant, se excommunicationis sententiam propterea incurrisse, ac licet dicta Ecclesia de consensu Episcopi prefati fundata fuerit, & idem Episcopus censum prędictum Ecclesię prędictę imposuerit, domus tamen prędicta absque alio consensu incepta extitit. Quare pro parte universitatis, & hominum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum pium propositum confovere, ac censum prefatum commutare & ipsum super una ex dictę Ecclesię possessionibus prefato Episcopo reservare, ac alias super premissis salubriter & opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem & cultum hujusmodi nostris potissime temporibus vigere, & adaugeri, intensis exoptamus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus universitati, & hominibus prędictis domum prędictam cum Ecclesia, campanili, campana, claustris, refectorio, dormitoriis, cemeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum sub regulari ejusdem Ordinis observantia viventium, perficiendi, & construendi, seu construi, & ędificari faciendi, ac eisdem Fratribus sub eadem tamen observantia degentibus duntaxat, domum ipsam, ut prefertur, cum Ecclesia, & Capellis, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis recipiendi, & perpetuo retinendi, ac inhabitandi, Auctoritate Apostolica licentiam largiaris, necnon omnes, & singulos ex eisdem Fratribus, & aliis a quibuscunque excommunicationum, suspensionum, & interdicti sententiis, censuris, & penis, quas premissorum occasione quomodolibet incurrissent, eadem auctoritate penitus absolvas, ac etiam cum ipsis super irregularitate, si quam hujusmodi sententiis, censuris, & penis, vel earum aliqua ligati, Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, aut se illis immiscendo, contraxerint, prefata auctoritate dispenses: & nihilominus censum prędictum cum consensu venerabilis Fratris nostri Nicolai (8) Episcopi Theanen. super una ex prefatę Ecclesię possessionibus eidem, & pro tempore existenti Episcopo Theanen., reservare, ac Ecclesiam, & Fratres prędictos a quolibet alio censu eximere, & penitus liberare procures, & insuper eisdem Fratribus in hujusmodi domo pro tempore moraturis, ut ipsi omnibus privilegiis, exemptionibus &c. uti, & gaudere possint, & valeant, eadem auctoritate concedas. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris prohibentis, ne Fratres Ordinum

Supplex petitio.

Facultas.

Clausula derogans.

Digitized by Google

Mendicantium in aliqua Civitate, Castro, vel villa, loca ad inhabitandum &c. & aliis constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque, jure Parochialis tamen Ecclesię &c. semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, undecimo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Petrensis.*) In *Campania*, Provincia est Regni *Neapolitani*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro VI fol. 193.*
3. *Suessan.*) Vulgo *Sessa*, in *Campania*, sub Archiepiscopo *Capuano*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris diplomatibus.
5. *Theanen.*) Vulgo *Tiano*, ad *Massici* Montis radices, inter *Cales* & *Suessam*, in *Campania*.
6. *Nicolai.*) Cognomento *de Diano*. Episcopus *Theanensis* renunciatus erat anno *MCCCXCIII*, uti videre est apud *Ughell. in Episcop. Theanen. Tomo VI Italia Sacra pag. 572. Edit. Veneta Coleti*.
7. *Theaten.*) *Theanen.*, ut inferius.
8. *Nicolai.*) Hic ille fuit celeberrimus *Nicolaus Fortiguerra Pistorien.*, Cardinalis tituli *S. Cæciliæ* postea creatus. Adeas *Ughellum* mox laudatum.

Anno 1458 Die 12 Decembris.

Sodales Fraternitatis S. Catharinæ interdicti tempore sacris interesse possint in Ecclesia Fratrum Prædicatorum Barchinonen. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII. Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. PAstoris Æterni, qui pro dominici salvatione gregis in pretium se contulit, vices licet immeriti gerentes in terris, fidelium vota quorumlibet, præsertim quę ad suarum animarum salutem cedere valeant, libenter Apostolico favore prosequimur, & ut illorum succedant effectus nostri partes ministerii pręsidialiter impertimur. Cum itaque, sicut accepimus, in Domo Barchinonen. Ordinis Fratrum Pręddicatorum quędam Christi fidelium utriusque sexus personarum Congregatio, Fraternitas Sanctę Catharinę nuncupata, pręcipue causa devotionis convenire, necnon in Ecclesia dictę Domus diebus singulis in aurora solemnem cum cereis magnis Missam celebrari facere consueverit, Nos, ipsarum personarum in hac parte supplicationibus inclinati, fidelibus de Congregatione hujusmodi pręsentibus, & futuris auctoritate pręsentium indulgemus, ut si, & quoties Civitatem Barchinonen. ecclesiastico supponi contigerit interdicto, liceat eis in dicta Ecclesia januis clausis, interdictis, & excommunicatis exclusis, summissa voce, & non pulsatis campanis, Missas, & alia Divina officia in eorum pręsentia duntaxat facere celebrari, dummodo ipsi, vel eorum aliquis, causam non dederint interdicto, nec id ipsis contigerit specialiter interdici. Per hoc autem Fraternitatem pręadictam non intendimus aliquatenus approbare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Pridie Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Indultum.

1. *Barchinonen.*) In *Catalonia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol. 616* ex Autographo *Barchinonen.*

Anno 1458 Die 19 Decembris.

Contra detentores bonorum Monasterii Beatæ Mariæ Magdalenæ Alben. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII. Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Asten. (3), & Saonen. (4) Episcopis, ac dilecto filio Pręposito Ecclesię S. Evasii de Casali, Vercellen. (5) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

MIlitanti &c (6). Sane dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię Magdalenę Alben. Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, necnon dilecti filii Vicarii in spiritualibus, & temporalibus pręfati Monasterii auctoritate Apostolica deputati, conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Pręlati, & clerici, ac ecclesiasticę personę tam religiosę, quam seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & laici, communia Civitatum, Universitates oppidorum, castrorum, villarum, & aliorum locorum, & alię singulares personę Civitatum & Diœcesum, ac aliarum partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt Castra, Villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, jura, & jurisdictiones, necnon fructus, redditus, census, & proventus dicti Monasterii, & nonnulla alia bona mobilia, & immobilia spiritualia, & temporalia ad Abbatissam, & Conventum Monasterii, ac Vicarium prędictos spectantia, & ea detinent indebite occupata, seu ea detinentibus pręstant auxilium, consilium, vel favorem &c. (7). Ceterum &c. pręsentibus post viginti annos minime valitura. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Quarto decimo Kal. Junii (8), Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Alben.*) In *Monteferrato*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIX fol. 211.*
3. *Asten.*) Vulgo *Asti*, in ejusdem nominis Comitatu *Italia*.
4. *Saonen.*) *Savonen.*, vulgo *Savona*, in *Liguria*.
5. *Vercellen.*) Vulgo *Vercelli*, in *Pedemontio*. Nota quod *Casalensis* Ecclesia Episcopali Sede postea donata fuit a *Sixto IV.*

Ce-

Ceterum *Casale S. Evasii*, vulgo *Casale di S. Vaso*, ab ejusdem Ecclesiæ Patrono, ad differentiam aliorum *Casalium* cognominatus.

6. *Militanti &c.*) Exordium deest.

7. *Favorem &c.*) Hic nonnulla desiderantur quæ ex aliis ejusdem tenoris Diplomatibus peti possunt.

8. *Junii.*) Legendum *Januarii*. Quarto Decimo siquidem Kalendas Junii, Pontificatus anno Primo *Romæ* non erat *Pius II*, ut ex sequentibus Constitutionibus videre est. Annus etiam *Quinquagesimus Octavus* hic inscriptus probat, scribendum *Quarto Decimo Kalendas Januarii*, non vero *Junii*. Enim vero Quarto Decimo Kalendas Junii, die nempe *XIX* Maii, anno *MCCCCLVIII* vivebat adhuc *Calistus III*, & *Pius II* electus est die duntaxat *XIX* Mensis Augusti.

Confirmat omnia privilegia concessa Conventui de Victoria (1).

Anno 1458 Die 31 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Beatę Marię de Victoria, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Conimbricen. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

IX.

SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut vos, & pro tempore existentes Priores, & Fratres specialibus favoribus & gratiis prosequamur, illaque vobis, & eis gratiose concedamus, per quę a perturbationibus securi possitis cum animi quiete Domino deservire. (Exordium.) Hinc est, quod Nos carissimi in Christo Filii nostri Alfonsi (4) Portugallię & Algarbi (5) Regis Illustris, in hac parte supplicationibus inclinati, omnes & singulas exemptiones, gratias, immunitates & privilegia vobis, & domui vestrę, necnon prefato Ordini Prędicatorum sub quacunque verborum forma per Prędecessores nostros Romanos Pontifices concessa, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de speciali gratia in favorem Regum in dicto Monasterio sepultorum, quorum omnium & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pręsentibus haberi volumus pro expressis, ex certa scientia confirmamus, & approbamus; (Confirmatio.) ac vobis, & pro tempore existentibus dicti Conventus Priori, & Fratribus, quod illis & etiam aliis per Sedem Apostolicam concedendis, gaudere, & uti libere, necnon tertiam, quartam, seu quotam, aut aliam partem, seu portionem fructuum, occasione bonorum mobilium, & immobilium, & se moventium, a colonis, seu aliis quibusvis personis vobis persolvendam, integraliter, absque diminutione, & sobtractione alicujus decimę, tam in majori acervo, quam alias, qualitercunque, & quomodocunque vobis, & ipsi Monasterio concedimus (6), (Nota.) percipere & recipere, retinereque libere ac licite valeatis, eadem auctoritate indulgemus: prefatumque Monasterium vestrum a solutione cujuscunque quartę portionis ratione fuoeris, aut alias de quibusvis obventionibus quomodocunque & qualitercunque ipsi Monasterio datis, oblatis, concessis, sive relictis, dandis, offerendis, & relinquendis de novo, de speciali gratia perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, quodque etiam Monasterium ipsum, seu Priorem, & Fratres ejusdem, ac ipsius Gubernatores, ratione domorum, aut locorum, vel quorumcunque prefatorum bonorum mobilium & immobilium, & se moventium, seu quarumcunque possessionum, quę, & quas impręsentiarum ubilibet habent, & justis modis, prestante Domino, habebunt in futurum, seu quavis alia occasione, decimas prędiales, prętextu fructuum prędictorum bonorum, vel aliam partem, portionem, seu annuos redditus, aut censum, ubicunque possessiones ipsę consistant, Ordinariisque, vel aliam subventionem Legatis, seu Delegatis, vel Nunciis Sedis Apostolicę, & ordinariis locorum, aut Ecclesiarum Rectoribus, vel aliis quibuscunque personis, etiam secularibus dare, & solvere minime teneantur, nec ad id prefatum Monasterium possit compelli, vel super hoc, aut alias a quoquam quomodolibet conveniri per literas Apostolicas, aut Legatorum, seu Delegatorum, aut Nunciorum ipsius, vel Dięcesanorum locorum, & Rectorum terrarum Ecclesię Romanę, sive quorumcunque aliorum, etiam si in eisdem literis Apostolicis contineatur expresse, quod ad quęvis exempta, vel non exempta se extendant, nisi expressam ac de verbo ad verbum mentionem de prędentibus fecerint specialem: Prior quoque prefati Monasterii, vel Prędidens duos Fratres eligere, ipsosque pro tempore mutare ad confessiones secularium, exceptis diebus Paschalibus, audiendas, qui quidem Fratres sic electi personas utriusque sexus, ac Religionis cujuscunque Dięcesis audire, easque ab omnibus casibus Ordinariorum absolvere, eisque penitentias salutares injungere, aliaque Sacramenta conferre, quę ad salutem animarum conferunt libere valeant, atque possint, eadem auctoritate decernimus, & declaramus, ac pariter concedimus vobis per prędentes. Non obstantibus quoad omnia, & singula premissa constitutionibus, declarationibus, revocationibus, seu ordinationibus Apostolicis, ac statutis, seu consuetudinibus Provinciarum, nec non privilegiis, gratiis, literis, concessionibus Apostolicis, in genere, vel in specie, quibusvis personis, seu Ecclesiis, ac Monasteriis, seu locis concessis, aut in posterum concedendis, sub quavis forma, vel expressione verborum, ac si de eis & earum toto tenore de verbo ad verbum habenda esset in prędentibus mentio specialis, & prędertim per felicis recordationis Clementem Quintum editam in Concilio Viennen. quę incipit: Dudum (7): necnon pię memorię Martinum (8), & Eugenium Quartum, & Nicolaum Quintum, ac etiam, Calistum Tertium, Prędecessores nostros, & quoscunque alios Romanos Pontifices Prędecessores nostros qualitercunque factis & aliis communis juris dispositionibus, sub quibus has nostras nolumus comprehendi, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Pridie Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *De Victoria.*) Juxta ast Provinciæ *Portugalliæ*.
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar authenticum, ex Autographo asservato in Cœnobio *de Victoria*.
3. *Conimbricen.*) Vulgo *Coimbra*, in *Lusitania* Regno.
4. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V. Africanus* cognominatur.
5. *Algarbi.*) *Algarbia*, vulgo *Algarve*. *Portugalliam* inter & *Andaluziam* situm est *Algarbia* Regnum.
6. *Concedimus.*) *Concessam*.
7. *Dudum.*) Legitur *Lib. III Clementinarum Tit. VII de Sepulturis Cap. II*
8. *Martinum.*) Adderem *Quintum*.

Anno 1458 Die 31 Decembris.

Cœnobium de Victoria (1) quibusdam Beneficiis Ecclesiasticis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis Lib. B. fol. 376.

X. Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus, Egitanen. (3), & Ceptensi (4) Episcopis, ac dilecto filio Abbati Monasterii de Ceuca, Colimbrien. (5) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. PIa consideratione Romanum decet Pontificem, catholicorum Regum humilibus libenter votis annuere, & ut ea, quę pro Sacrę Religionis propagatione, ac divini cultus augmento per eos incepta sunt, ad optatum perducantur effectum, favorem Apostolicum liberaliter impertiri. Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (6) Portugallię, & Algarbii Regis illustris, fuit nobis expositum, quod dudum clarę memorię Johannes prędictorum Regnorum Rex, ipsius Alfonsi Regis Progenitor, dum viveret in humanis propter certam victoriam &c. (7). Quare pro parte prefati Regis

Supplex Regis petitio. Alfonsi, quod plures Reges, & Reginę Portugallię suam in dicto Monasterio habent sepulturam, quodque felicis recordationis Bonifatius Papa Octavus, prędecessor noster, Priori, & Fratribus dicti Monasterii gratiose concessit, ut quęcunque bona mobilia, & immobilia eis concessa, vel concedenda

Nota. recipere, & retinere possent, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut duas, seu tres Parochiales Ecclesias de jure patronatus ejusdem Regis existentes, pro ipsius Regis complacentia singulari, de benignitate Apostolica unire dignaremur. Nos igitur Ecclesias, locaque Ecclesiastica, in quibus prefertim regularis viget observantia, perfici, & conservari, cultumque hujusmodi, nostris potissime temporibus ubique adaugeri summis zelantes affectibus, de premissis tamen certam notitiam non habentes, ipsius Regis devotis in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si ad id specialiter requisitus, seu requisiti fuerint, vel fueritis, per vos, vel alium, seu alios, vocatis quorum intererit, de premissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate nostra vos informetis, &, si per informationem hujus-

Collatio. modi ita esse repereritis, unam, vel duas, seu tres Parochiales Ecclesias de jure patronatus ipsius Alfonsi Regis existentes, cujuscunque taxę annui valoris, fructus, redditus, & proventus illarum existant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pro utilitate fabricę dictę Domus, seu dicti Monasterii, seu Conventus fructuum, redditum, & proventuum quorum annuos valores presentibus haberi volumus pro expressis, reservata tamen primitus per vos super fructibus, redditibus, & proventibus singularum uniendarum Ecclesiarum hujusmodi pro singulis inibi instituendis, ac in Divinis laudabiliter deservituris quindecennariis Vicariis, portione triginta florenorum auri de camera, necnon jure patronatus, seu presentandi personam, seu personas idoneam, vel idoneas, ad Vicarias Ecclesiarum uniendarum hujusmodi, quoties illam, vel illas, interim vacare contigerit, prefato Alfonso Regi, suisque Successoribus Portugallię Regibus semper salvo, prefata auctoritate usque ad quindecim duntaxat a tempore, quo singulę uniones, & incorporationes hujusmodi sortitę fuerint effectum, computandos annos, annectatis, & incorporetis; ita quod cedente, vel decedente, aut cedentibus, vel decedentibus Rectore, seu Rectoribus Ecclesię, vel Ecclesiarum uniendę, vel uniendarum hujusmodi, seu Ecclesiam dimittente, vel Ecclesias hujusmodi simul, vel successive dimittentibus, liceat uni, vel duobus, seu tribus probo, vel probis viro, seu viris, per vos ad nominationem prefati Regis Alfonsi, & Successorum suorum Regum Portugallię pro tempore existentium ad hoc deputando, seu deputandis, corporalem Ecclesię, seu Ecclesiarum, juriumque, & pertinentiarum predictorum, per se, vel alium, seu alios possessionem propria auctoritate apprehendere, illiusque, vel illarum fructus, redditus, & proventus in fabricę domus, seu Monasterii hujusmodi complementum, & conservationem, dictis durantibus quindecim annis convertere, Diœcesani, seu Diœcesanorum, loci, vel locorum, aut aliorum quorumcunque licentia super hoc minime requisita, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam per Nos editis, illa presertim, per quam voluimus, quod impetrans beneficium alteri uniri, teneatur exprimere verum annuum valorem fructuum tam uniendi beneficii, quam illius, cui uniri petitur; alinquin unio non valeat, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii, seu Domus, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, ac processus habitos, & habendos per easdem, ac inde secuta ad Ecclesias uniendas hujusmodi volumus non extendi; sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso, quod Ecclesię uniendę predictę debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis nul-

nullatenus negligatur, sed illarum debite supportentur onera consueta. Volumus autem, quod prędictis elapsis quindecim annis singulę uniones, annexiones, & incorporationes, ac vicarię instituendę hujusmodi ex tunc extinctę sint, & esse censeantur, singulęque sic uniendę Ecclesię in statum pristinum revertantur, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo, Pridie Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Ja: Lucen.

1. *De Victoria.*) De quo in praecedenti Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar. Autographum est in Coenobio *de Victoria*.
3. *Egitanen.*) Vulgo *Guimaranes*, auctore *Baudrand.* Addit idem, quod olim Urbs, nunc oppidum est *Portagalliae* Regni, situm *Bracaram* inter, & *Lamacum*. *Egitam*, & *Igaditam*, vulgo *Idanha à Velha*, eandem fuisse Urbem *Portugallia*, cui successit *Igadita nova*, vulgo *Idanha à nova*, censent alii. Non desunt etiam qui *Egitanensem* Episcopatum illum esse volunt, qui *Leriensis* vocatur, vulgo *Leyra*. Ex *Labbeo* in *Breviario Geographia Episcopalis* in *Apparata ad Concilia pag.* 13 Edit. Parisien. *Leriensis*, *sive Egitaniensis*, aut *Igaditanus* unus & idem est Episcopatus. *Miraus* autem apud *Labbeum* mox laudatum vult *Igaditanum* Episcopatum nunc dici *Guardiensem*, vulgo *Guardia*, vel *Gardia*. *Miraeo* suffragatur *Johannes Carolus a Stadel in Compendio Geographia Cap. XIV pag.* 175, ubi Librarius *Guardiensem Guardiensem* vocat, & *Igaditanum Igditatensem* nominat.
4. *Cèptensi.*) *Septensi*, vulgo *Ceuta*, alias in *Mauritania Tingitana*, nunc in *Habata* Provincia Regni *Fezza*, in *Africa* ad fretum *Herculeum*.
5. *Colimbricen.*) *Conimbricen.*, vulgo *Coimbra*, in *Portugallia*.
6. *Alfonsi.*) Consulenda *Constitutio XCV Nicolai V data anno MCCCCLII.* Legitur *pag.* 312 hujus *III Tomi*.
7. *Victoriam &c.*) Ut in *Constitutione* mox laudata ad haec usque verba: *Augmentari valerent*.

Ordo supplicationis solemnis Florentiæ (1) die Festo Corporis Christi quotannis habendæ (2).

Anno 1459 Die 13 Januarii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. XI.

IMmensa Dei Omnipotentis miseratio super filios hominum, qui ex peccato primi parentis captivi tenebantur sub lege mortis, & damnatione, inscrutabilis sui consilii providentia disposuit, ut Filius Patris Unigenitus ex eadem substantia sibi coęqualis, & coęternus formam servi acciperet, & pro Nobis factus obediens usque ad mortem languores, & dolores nostros perferret in corpore suo. Tanta namque fuit ipsius erga nos dilectio, tantaque magnitudo amoris, ut justus pro injustis pati, & ligno Crucis affigi dignatus sit. De mundo quoque transiturus ad Patrem Salvator ipse, Deus verus de Deo vero, salutari legatione completa, per quam illuminavit orbem, ineffabilibus Sacramentis, miraculorum prodigiis, Angelicę tuba veritatis, veterum signorum impleturum (4) instituit, ex similitudine repręsentans, ex institutione sanctificans, ex fide significans, universalem gratiam spiritualem, hoc suum esse Corpus post sanctę consecrationis oraculum assertione veritatis attestans, ac mandans id in sui memoriam fieri. Ascensurusque in cęlum dixit Apostolis: Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi. In hoc enim Sacramento gratam Redemptoris nostri recensemus memoriam, a malo retrahimur, & confortamur in bono, ac ad virtutum, & gratiarum proficimus incrementum. Unde Nos supernę dispositionis arbitrio ad apicem Summi Apostolatus, meritis licet insufficientibus, evocati, continua meditatione pulsamur, ut hoc Cęleste Ministerium (5) semotis quibuscunque perturbationibus, & dispendiis ex devotione veneretur (6). Dudum siquidem felicis recordationis Calisto Papę Tertio Pręcedessori Nostro, pro parte dilectorum filiorum Pręposili, & Capituli Ecclesię Florentinę exposito, quod, licet olim in Civitate Florentina quędam consuetudo, quod Festivitas ejusdem Sanctissimi Corporis, quę quinta feria post Octavas Pentecostes celebratur, in Ecclesia Domus Sanctę Marię Novellę Florentinę Ordinis Fratrum Pręedicatorum annuatim solemnizaretur, diutius inolevisset, tamen pię memorię Nicolaus Papa Quintus, etiam Pręedecessor noster, voluerat, ac venerabili Fratri nostro Antonio (7) Archiepiscopo Florentino per ejus literas mandaverat, ut ad suam majorem Ecclesiam omni Clero, ac quorumcunque Ordinum Civitatis prędictę Religiosis congregatis, faceret ibidem processionem astante populo solemniter ordinari, quodque dilecti filii Prior, & Conventus dictę domus in contemptum quodammodo voluntatis, & mandati Nicolai Pręedecessoris hujusmodi festivitatem prędictam, quam prefati Capitulum in ipsa Majori Ecclesia solemniter celebrant annuatim, in Ecclesia dictę Domus in magnam populi, qui ad tantam celebritatem unitus fore deberet, sectionem, & devotionis diminutionem, singulis annis solemniter celebrare, & eorum processionem diversam, ab ea, quam prefati Capitulum faciunt, ordinare, & per Civitatem ducere pręsumebant: idem Calistus Pręedecessor per quasdam statuit, & ordinavit, ut in die ejusdem Festivitatis Archiepiscopus Florentinus pro tempore existens, si pręsens foret, alias Pręepositus, & Capitulum majoris Ecclesię hujusmodi processionem solemnem, ad quam tam dictę domus Sanctę Marię Novellę, quam alii quorumcunque Ordinum dictę Civitatis Religiosi, necnon Clerus, etiam non vocati, convenire ex debito tenerentur, in ipsa majori Ecclesia ordinate & cum ea per Civitatem prefatam Sacratissimum Corpus humiliter & devote comitari, per eandem Majorem Ecclesiam revertentes, ac alias inibi festum ipsum solemniaare deberent, prout alias erat fieri consuetum, & nihilominus Priori, & Fratribus dictę domus Sanctę Marię Novellę in virtute Sanctę Obedientię, ac interminatione divini judicii earundem literarum tenore districtius inhibuit, ne quando de cetero in die Festivitatis ejusdem processionem, alias quam per ipsum Calistum Pręedecessorem foret statutum,

Exordium.

Diplomatis causa.

fa-

facere, aut illam per Civitatem ducere, seu ipsum festum in eorum Ecclesia pro principali solemnizare quoquomodo presumerent. Et deinde nulla de statuto, & ordinatione hujusmodi habita mentione, ipsis Fratribus reclamantibus, de consensu, & voluntate Procuratorum Capituli, & dictorum Fratrum per alias suas literas voluit, ac etiam statuit, & ordinavit, necnon sub virtute Sancte obedientie, ac excommunicationis pena districte precipiendo mandavit, ut perpetuis futuris temporibus in die festivitatis prefate universus Clerus, videlicet, tam seculares, quam Religiosi Mendicantes dicte Civitatis, exempti, & non exempti, & precipue dicti Fratres Sancte Marie Novelle parati, & ornati processionaliter cum crucibus eo modo, quem in festo Sancti Johannis Baptiste observare consueverant, in prefata Majori Ecclesia convenirent, in qua statuta hora per eosdem Prepositum, & Capitulum Processio solemniter ordinaretur, & perferente Sacratissimum Corpus Domini prefato Archiepiscopo Florentino, vel altero, cui id ex ordinatione dictorum Prepositi, & Capituli demandatum foret, Clerus, videlicet, tam seculares, quam Religiosi per vias publicas Civitatis processionaliter incederent, benedicentes Domino cum hymnis, & canticis, ut in talibus fieri consuevit: redeunte vero Processione iter facerent universi per dictam Ecclesiam Sancte Marie Novelle, in qua deposito super Altari majori Dominico Corpore, & oblatione cere consueta per Magistratus Civitatis hujusmodi, & alios, ut moris erat, inibi facta, idem Archiepiscopus, vel alter loco sui, prout ipsi Prepositus, & Capitulum ducerent ordinandum, Missam Majorem, seu Conventualem solemniter celebraret, qua finita, universus Clerus & Fratres dicte Domus, qui ad eandem Processionem convenissent, ipsam continuando ad majorem Ecclesiam, comitantes Corpus Dominicum, reverterentur, in quo si qui seculares, vel Religiosi defecissent, noscerent se de transgressione hujusmodi obedientie apud districtum Judicem rationem fore procul dubio reddituros, ac voluit, quod ipsi Prior, & Fratres domus Sancte Marie Novelle in recompensam dicte oblationis, que pro eleemosyna dimitteretur eisdem, quatuor Cereos, ponderantes viginti libras in ipso Processionis initio cum ad dictam Majorem Ecclesiam convenissent, ut prefertur, deferrent, ac eidem Preposito, & Capitulo, vel Camerario pro tempore existenti palam designarent, prout in singulis predictis literis plenius continetur. Postmodum vero cum Nobis, qui, dicto Calisto Predecessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, fuimus divina disponente clementia ad apicem summi Apostolatus assumpti, innotuisset, quod occasione literarum predictarum magna divisio, & schisma inter Cives Florentinos, ac inter Prepositum, & Capitulum, necnon Priorem & Fratres predictos controversia, ex qua forte scandala subsequi potuissent, exorta fuerant, volentes super his salubre remedium adhibere, dilectis filiis nostris Guillermo (8) Tituli Sancti Martini in Montibus, & Alano (9) Tituli Sancte Praxedis, necnon Petro (10) tituli S. Marci, ac Johanni (11) Tituli Sancte Prisce Presbyteris Cardinalibus, oraculo vive vocis commisimus, ut auditis hinc inde partibus supradictis Nobis referrent quid pro pace, & quiete partium, ac consolatione civium eorundem posset salubriter provideri. Unde facta Nobis per eosdem Cardinales relatione fideli ad sedandas controversias, & contentiones hujusmodi, & ut omnibus remotis scissuris, & partialitatibus tanti festi solemnia in Canticis laudis, & letitie hymnis celebrentur, de utriusque

Ordo praescriptus.

partium predictarum consensu auctoritate Apostolica, tenore presentium perpetuo statuimus, decernimus, & ordinamus, videlicet, quod die, qua festum hujusmodi celebratur Dominicum, & Magistratus dicte Civitatis, & alii, prout antequam litere iste emanarent, pluribus annis consuetum fuerat, si eis placuerit, hora solita de mane in predicta Ecclesia Sancte Marie Novelle congregentur, & una cum Fratribus predictis, ac aliis quibuscunque Religiosis ipsius Civitatis absque tamen Eucharistia ad prefatam Majorem Ecclesiam accedant, & quam primum ibidem applicuerint, prefati Prepositus, & Capitulum, ac Clerus Florentinus una cum Archiepiscopo, qui, vel unus ex Canonicis dicte Ecclesie a Preposito, & Capitulo hujusmodi deputandus, Eucharistiam deferat, per Civitatem Florentinam in locis consuetis processionaliter, accedere debeant, ac teneantur, & tandem cum ad ipsam Ecclesiam Sancte Marie Novelle pervenerint ibi solemnis Missa, & officium per Archiepiscopum, seu Canonicum gestantem Eucharistiam hujusmodi, vel alium in dignitate constitutum per prefatum Capitulum eligendum, celebrentur, & in ipsa Ecclesia Sancte Marie Novelle oblationes fiant, ut moris est, de quibus tamen Archiepiscopus, Prepositus, Capitulum, & Clerus hujusmodi nihil percipiant, nullusque ab inde discedat nisi expleto officio ante dicto: Fratres tamen predicti finito officio predicto in eorum Ecclesia, seu Conventu, si voluerint, remaneant, demum Archiepiscopus, Prepositus, & Capitulum cum Eucharistia, & toto clero absque Fratribus predictis ad prefatam Majorem Ecclesiam revertantur, quadam Hostia consecrata in prefata Ecclesia Sancte Marie Novelle nihilominus remanente, & sic perpetuis futuris temporibus, sub excommunicationis pena late sententie, quam contrafacientes incurrant ipso facto, per Prepositum, Capitulum, Priorem, & Fratres predictos observari precipimus atque mandamus. Non obstantibus omnibus, & singulis dictorum Predecessorum literis, quas, in quantum

Clausula derogans.

per illas statuti, decreti, & ordinationis nostrorum &c. hujusmodi, ac presentium literarum effectus impediri posset, pro nullis, & infectis haberi volumus. ceterisque contrariis quibuscunque. Et insuper ut totus populus cum majori frequentia, & devotione dictum Sacramentum Corporis Domini studeat venerari, quo ex hoc majora retributionis premia se conspexerit adipisci, de Omnipotentis Dei Misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis, tam Ecclesiasticis, & Religiosis, quam Secularibus utriusque sexus vere penitentibus, & confessis, qui ab initio usque ad finem dicte processionis Sacramentum ipsum devote comitati fuerint, & in ipsa Processione, ac hujusmodi officio usque ad finem interfuerint, ac utramque Ecclesiarum predictarum eadem die juxta formam nostre ordinationis, statuti, & decreti hujusmodi visitaverint, ultra omnes Indulgentias a felicis recordationis Urbano Quarto, & aliis Romanis Pontificibus Predecessoribus nostris Sacramentum ipsum comitantibus auctoritate Apostolica concessas, & emanatas, decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer relaxamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, decreti, ordinationis, precepti, & mandati infringere, vel ei ausu te-

temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo (12), Idibus Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Florentia.*) In Hetruria.
2. *Habenda.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Florentiæ* asservato.
4. *Impleturum.*) Legerem: *Implementum.*
5. *Ministerium.*) *Mysterium.*
6. *Veneretur.*) Verbum *Venerari* passive hic sumitur ut apud Virgilium: *Cursusque dabit venerata secundos.* Eodem verbo *Plautus* active utebatur. *Ut venerem Lucinam.*
7. *Antonio.*) Sancto scilicet *Antonino*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV.*
8. *Guillermo.*) *De Estouteville.* Cardinalis *Rotomagensis* vulgo vocatur. Consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag. 913.*
9. *Alano.*) *De Cœtivo.* De quo *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXLVII pag. 971.*
10. *Petro.*) *Barbo, Veneto*, cujus meminit *Ciaconius ad annum MCCCCXXXI pag. 913.*
11. *Johanni.*) *De Mella* nuncupato, natione *Hispano.* Adeat *Ciaconium ad an. MCCCCLV pag. 993.*
12. *Quinquagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCLIX.* Constitutionem hac de re a *Calisto III* datam, mutilam tamen, refert *Odoricus Raynaldus Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLVIII num. XXXIX.* Hujus tenor est.

Calistus Episcopus, Servus Servorum Dei.
Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Sub virtute sanctæ obedientiæ, ac excommunicationis pœna, districte præcipiendo, mandamus, quatenus perpetuis futuris temporibus in die Festivitatis præfatæ (*nempe Corporis Christi*) universus Clerus, videlicet tam seculares, quam Religiosi, etiam mendicantes, dictæ civitatis (*nimirum Florentinæ*) exempti, & non exempti, præcipue dicti Fratres Sanctæ Mariæ Novellæ parati, & ordinati processionaliter cum Crucibus eo modo, quem in Festo Sancti Johannis Baptistæ observare consueverunt, in præfata majori Ecclesia conveniant, in qua statuta hora per eosdem Præpositum, & Capitulum processio solemniter ordinetur, & præferente Sacratissimum Corpus Domini Venerabili Fratre nostro Archiepiscopo Florentino, vel altero, cui id ex ordinatione dictorum Præpositi, & Capituli demandatum fuerit, Clerus per vias publicas Civitatis processionaliter incedant, benedicentes Domino cum hymnis, & canticis, ut in talibus fieri consuevit, redeunte vero Processione iter faciant universi per Ecclesiam Sanctæ Mariæ Novellæ, in qua deposito super Altare majori Dominico Corpore, & oblatione ceræ consueta per magistratus Civitatis, & alios, ut moris est, inibi facta, idem Archiepiscopus, vel alter loco sui, prout ipsi Præpositus, & Capitulum duxerint ordinandum, Missam majorem, seu Conventualem solemniter celebrabit: qua finita universus Clerus, & Fratres dictæ Domus, qui ad eandem Processionem convenerint, ut præfertur, simili modo sub excommunicationis pœna processionem ipsam continuando ad Majorem Ecclesiam, comitantes Corpus Dominicum, revertantur, in quo, si qui seculares Clerici, vel Religiosi defecerint, noverint se de transgressione ejusdem obedientiæ apud districtum Judicem rationem fore procul dubio reddituros &c. (*Ad alliciendos Christi fideles, ut in ea religiosa celebritate Sanctissimam Eucharistiam venerentur sacrum agmen cohonestaturis, præter indulgentiarum præmia ab Urbano IV, & ab aliis Romanis Pontificibus concessa, decem annos totidemque quadragenas impertitur.* Datum Romæ apud S. Petrum anno MCCCCLVII (*stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCLVIII*) X Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Ædes Sacras Januen. S. Silvestri confert Monasterio (1) Corporis Christi. — Anno 1459 Die 4 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Maranen. (3) Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Prudentes virgines, quæ mundanis abjectis illecebris virginitatem suam Virginis filio devoventes, parant accensis lampadibus obviam ire sponso, tanto propensius prosequimur studio caritatis; *Exordium.* quanto majori pro fragilitate sexus suffragio indigere noscuntur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissæ, & Monialium Monasterii Corporis Christi, Januen., Ordinis Sancti Dominici, sub cura Fratrum Prædicatorum degentium, petitio continebat, quod Parochialis Ecclesia Sancti Silvestri Januen. eidem Monasterio contigua existit, in qua quidem Ecclesia *Supplex petitio.* Priorissa, & Moniales prædictæ divina officia audire, & celebrare consueverunt, & quia dicta Ecclesia est præfato Monasterio plurimum necessaria, dilectus filius Benedictus de Levi tunc ipsius Ecclesiæ rector Ecclesiam prædictam in favorem Priorissæ, & Monialium, ac Monasterii hujusmodi coram Notario publico, & testibus sponte, & libere resignavit, ad finem, & effectum ut illa prædicto Monasterio uniretur pariter, & incorporaretur. Quare pro parte prædictarum Priorissæ & Monialium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prædictam dicto Monasterio perpetuo unire, annectere, & incorporare, necnon Priorissæ, & Monialibus prædictis, ut Ecclesiæ præfatæ per idoneum Capellanum deservire facere possint, idemque Capellanus illius curam exercere valeant, concedere, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de præmissis certam no- *Collatio.* titiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hu-

hujusmodi premissa vera esse, & resignationem hujusmodi, in fraudem, aut dolum, seu labem simoniç minime factam fuisse, repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Ecclesiam predictam cujus trigintu, quovis modo vacet, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Monasterio, cujus mille florenorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem estimationem valorem annuum, ut Priorissa, & Moniales predictę asserunt, non excedunt, auctoritate predicta in perpetuum unias, incorpores, & annectas, ita quod ex nunc liceat Priorissç & Monialibus predictis Corporalem possessionem dictę Ecclesię per se, vel alium, seu alios auctoritate propria libere apprehendere, & illius fructus, redditus, & proventus, in suos, & Monasterii, ac Ecclesię hujusmodi usus, & utilitatem convertere, & perpetuo retinere, Diecesani loci, & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Predecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon Monasterii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque: Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per eosdem ad Ecclesiam predictam volumus non extendi. Sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod venerabilis Frater noster Archiepiscopus Januen. curę animarum sub dicta Parochiali Ecclesia consistentium debeat, ut sibi videbitur, salubriter providere. Proviso tamen, quod ipsa Ecclesia debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum hujusmodi cura in ea nullatenus negligatur. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Florentię (4) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Quarto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Cr. Johannes de Cartexiuis.

1. *Monasterio.*) De quo in sequenti Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Januensi*.
3. *Maranen.*) *Marianen.*, vulgo *Mariana*, in *Corsica*.
4. *Florentia.*) Die siquidem circiter *XXII* Januarii *Roma* discesserat *Pius II*, ut *Mantuam* peteret. *Florentiam eunti*, verba sunt *Andreę Victorelli*, in Notis ad Ciaconium, *Sacerdotes sacra ferentes occurrerunt. Sigismundus Malatesta, aliique Romanę Ecclesię Vicarii Pontificem, & Dominum Cella sedentem aurea humeris detulerunt. Ad S. Mariam Novellam is divertit* (Cœnobium est Fratrum Prædicatorum.)

Anno 1459 Die 15 Maii.

Potestatem facit Monialibus Januensis (1) Monasterii Corporis Christi (2) eligendi Fratrem, qui curam Monasterii gerat.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XIII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Sororibus Domus Corporis Christi de Pissis (4) Januen., Ordinis Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SAcrę religionis &c. (5) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, quod licet vos cum domo vestra dilecto filio Magistro Generali pro tempore existenti Ordinis Predicatorum subjectę sitis, ac per ipsum Vicarius qui curam de vobis habere, vosque, prout expedire viderit, punire & corrigere habeat, ad nutum dicti Magistri deputetur, & per eundem magistrum amoveri consueverit, nihilominus tamen vos, prout in aliis dicti Ordinis domibus contingit, propter diversitatem Rectorum diversimode regi, & gubernari, & subortis forsitan inter vos, & Vicarium hujusmodi pro tempore existentem dissensionibus, & discordiis, divinis officiis, & religioni, quibus dicatę estis, libera mente vacare non posse, dubitatis. Et, sicut eadem petitio subjungebat, si in dicta domo presbyter idoneus dictum Ordinem expresse professus, qui curam de vobis haberet, & quem duxeritis eligendum, constitueretur, & deputaretur, profecto timor dissensionis cessaret, & cultus divinus devotius inibi celebraretur, vosque cum majori quiete vitam ducere possetis religiosam. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis unum presbyterum, dictum Ordinem professum, ad nutum vestrum amovibilem, qui curam de vobis, & vos, dum expedierit, punire & corrigere habeat, & debeat, eligendi, &, dum vobis videbitur, illum amovendi, ac ipso amoto alium etiam dictum Ordinem similiter professum assumendi, licentiam concedere, ac alias in premissis vobis & dictę domui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cunctarum Christi fidelium, & presertim feminei sexus sub regulari habitu Domino famulantium personarum pacem summis optamus affectibus vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut presbyterum idoneum dictum Ordinem professum, bonis moribus, & vita ornatum, qui curam de vobis gerat, vosque, dum id, quod absit, demerita vestra exegerint, prout secundum Deum, & animarum vestrarum saluti expedire viderit, puniat, & corrigat, eligere, ipsumque, quoties vobis videbitur, amovere, & loco illius alium presbyterum etiam Ordinem ipsum professum, assumere possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus, volentes quod vos infra annum a dat. presentium computandum presbyterum ipsum eligatis, & eligere debeatis: Alioquin vester Prior Provincialis (6) pro

pro tempore existens illum eligere possit, & valeat, ac decernentes omnes, & singulos excommunicationis, suspensionis, & interdicti processus, atque sententias, quos, & quas contra vos, & vestram Domum hujusmodi occasione premissorum per dictum Magistrum, seu quoscunque alios promulgari contigerit, irritos, & irrita, nulliusque roboris, vel momenti existere. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre concessionis, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Bononie (7) Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Januensis.*) In ejusdem nominis Metropoli *Liguria*.
2. *Corporis Christi.*) Illud est quod *S. Silvestri* Monasterium vulgo vocant ex Ecclesia *S. Silvestri* eidem Monasterio collata, ut ex praecedenti Diplomate videre est.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IX. fol.* 220.
4. *De Pisis.*) *De Pisis*. Sic ex alibi notatis nuncupatum crediderim Monasterium *Genuense*, quia *Pisana* Moniales ipsum instituerunt; non secus ac *Aquense* Monasterium *Prulianum* vocatur, quia *Pruliana* Sorores *Aquense* Monasterium fundaverunt.
5. *Sacra Religionis &c.*) Ut in eiusdem tenoris exordiis,
6. *Provincialis.*) Utriusque *Lombardia*.
7. *Bononia.*) Ubi sex dies moratus est *Pius II*, auctore *Victorello* in *Notis ad Ciaconium*. Addit *Oldoinus* in *Notis* ad eundem *Ciaconium*, die Pentecostes *Pium II* sacra celebrasse in Templo *S. Petronii*. Quod apprime consentaneum est Diplomati: fuit enim Pentecostes hoc anno Die *XIII* Maii.

Ratum habet, Monasterium Vallislilium (1) reædificatum fuisse.

Anno 1459 Die 5 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto filio Decano Ecclesie S. Livini de Zierczee Trajecten. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

UT ea, per que persone &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Sororum Domus Vallislilium, sive Lillendael, sub Ordine Fratrum Predicatorum Altissimo famulantium, Trajecten. Diecesis, petitio continebat, quod postquam alias dicta Domus tunc etiam Divino cultui deputata, certis infortuniis causantibus annihilata, & devastata, ejusque edificia diruta fuerant, tandem ipsa domus cum suis pertinentiis pro usu, & habitatione Sororum dicti Ordinis, que domum eandem una cum Ecclesia, dormitorio, & refectorio, & officinis necessariis edificare, & collapsa edificia reedificare fecerunt, per loci ordinarium, & auctoritate ordinaria consignata, & deputata extitit. Quare pro parte earundem Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut consignationi, & deputationi predictis pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolice confirmationis adjicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus si, & postquam de consignatione, & deputatione predictis tibi legitime constiterit, eas de novo concedas, illasque, & inde secuta auctoritate nostra approbes, & confirmes, supplendo omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Nos enim si approbationem, & confirmationem hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, prefatis Sororibus in ipsa Domo pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, indulgentiis, exemptionibus, immunitatibus, & indultis, quibus Domus, & loca dicti Ordinis, eorumque persone pro tempore quomolibet in genere potiuntur, & gaudent, etiam uti debeant pariter, & gaudere, tenore presentium indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Mantue (4) Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio.

Confirmatio.

1. *Vallislilium.*) Vulgo *Liliendael*, ut in ipso Diplomate legitur, rectius *Leliendael*, in *Belgio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro IX fol.* 10.
3. *Trajecten.*) Vulgo *Utrecht*, in *Belgio*.
4. *Mantua.*) Quo pervenerat *VI* Kalendas Junii. Adeas *Oldoinum* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLVIII pag.* 1019, & *Victorellum* in *Notis* ad eundem *Ciaconium*.

Ne Monasteria construantur prope Venetiarum Monasterium (1) Corporis Christi.

Anno 1459 Die 28 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Patriarche Venetiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HUmilibus supplicum votis &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorisse, & Conventus Monasterii Corporis Christi Venetiarum, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum, petitio continebat, quod licet in privilegiis dicti Ordinis Fratrum Predicatorum caveri dicatur expresse, quod nullum Monasterium penes Monasteria dicti Ordinis ad centum, & triginta sex cannas edificari possit (4), seu debeat, ac dilecte in Christo filie Moniales Monasterii de Angelis de Mirano Ordinis S. Benedicti prope dictum Monasterium Corporis Christi situm in Parochia Sancte Lucie solitum per prefatos Fratres visitari, edificare fuerunt prohibite, necnon felicis recordationis Eugenius PP. Quartus Predecessor noster inviolatissime ob-

Supplex petitio.

obſervantię fama ductus, materiam ędificandi prope ipſum Monaſterium pręcludere cupiens, prędictam Eccleſiam Sanctę Lucię Monaſterio prędicto per ſuas literas perpetuo uniri, & incorporari mandavit, ac illam per ſacerdotes ſeculares ad nutum Prioriſſę, & Monialium dicti Monaſterii Corporis Chriſti ponendos, regendam decrevit, prout in eiſdem literis plenius continetur, tamen a paucis diebus citra quędam Mulieres Tertii Ordinis Servorum B. Marię, proponentes communem vitam, & continentiam ducere, nonnullas domos muro dicti Monaſterii Corporis Chriſti contiguas pro ędificando ibidem uno Oratorio, ſeu Monaſterio, vel alia habitatione emerunt in grave pręjudicium, & ſcandalum ipſarum Prioriſſę, & Conventus Monaſterii Corporis Chriſti. Quare pro parte ipſarum Prioriſſę, & Conventus Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut prędictas Mulieres Tertii Ordinis quod ab ędificiis dicti Oratorii, Monaſterii, ſeu habitationis, omnino deſiſtant, pręcipere, & mandare, & ne in poſterum ſub pęnis eccleſiaſticis, & cenſuris in Parochia Sanctę Lucię prędicta Monaſteris, Oratoria, ac domus quovis modo fiant, decernere, aliaſque in pręmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur.
Mandatum. Nos igitur, de pręmiſſis certam notitiam non habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vocatis dictis mulieribus, & aliis, qui fuerint evocandi, ſuper pręmiſſis per te ipſum provideas, prout tibi videbitur. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Mantuę Anno incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Quinquageſimo Nono, Quarto Kal. Julii, Pontificatus noſtri Anno Primo.

1. *Monaſterium.*) De quo in Conſtitutionibus *Bonifatii IX.* Leguntur *Tomo II pag.*334. *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Lib. XIV fol.* 32.
3. *Votis &c.*) Ut in ejuſdem tenoris exordiis.
4. *Poſſit.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

Anno 1459 Die 28 Julii.

Moniales Lucan. (1) Monaſterii S. Juſtinæ, Ordinis S. Benedicti, ad Ordinem Prædicatorum tranſire poſſint.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XVI. Pius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pręposito Monaſterii Sancti Georgii Lucan. per Prępoſitum ſoliti gubernari, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Diplomatis cauſa. Licet vigilis Paſtoris more &c. Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum modernę Abbatiſſę, & Monialium Monaſterii Sanctę Juſtinę Lucan., Ord. S. Benedicti, quod Roman. Eccleſię immediate ſubjectum exiſtit, petitio continebat, quod ipſę animadvertentes Prioriſſam, & Moniales Monaſterii Sanctę Catharinę Piſan. Ordinis Sancti Auguſtini, in quo obſervantia viget regularis ſub cura, & viſitatione dilectorum filiorum Vicarii, & Fratrum Ordinis Prędicatorum de obſervantia, grata Deo obſequia dietim impendere, & exinde propterea illarum opera in Domino multipliciter commendari, licet ipſę in dicto earum Monaſterio hactenus laudabiliter, & honeſte vixerint, deſiderent tamen ob melioris vitę frugem ad Ordinem Sancti Auguſtini reduci, & in eo ad illarum inſtar ſub regulari obſervantia hujuſmodi divinis obſequiis intendere. Quare pro parte Abbatiſſę, & Monialium Monaſterii Sanctę Juſtinę hujuſmodi Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut in dicto Monaſterio S. Juſtinę Ordine Sancti Benedicti hujuſmodi ſuppreſſo penitus, & extincto, in eo Ordinem Sancti Auguſtini inſtituere, ipſaſque, Monaſterium, Abbatiſſam, & Moniales, ad Ordinem Sancti Auguſtini de obſervantia hujuſmodi reducere, necnon illas viſitationi, correctioni, & gubernationi pręfatorum Vicarii, & Fratrum Ordinis Prędicatorum de obſervantia ſubiicere, ac alias ipſis, & earum ſtatui, in pręmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis augmentum intenſis deſideriis affectamus, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus, ſi ad id venerabilis Fratris noſtri Epiſcopi Lucan. con-
Facultas. ſenſus acceſſerit, in dicto Monaſterio Sanctę Juſtinę Ordine Sancti Benedicti hujuſmodi per te ſuppreſſo penitus, & extincto, illudque, & Moniales pręfatas ad Ordinem Sancti Auguſtini reducere, & inibi dictum Ordinem Sancti Auguſtini de obſervantia inſtituere, necnon profeſſionem regularem per Moniales dicti Ordinis Sancti Auguſtini emitti ſolitam, ſi illam in tuis manibus emittere voluerint, recipere, & admittere, ipſaſque viſitationi, correctioni, & gubernationi Vicarii, & Fratrum prędictorum ſubiicere, & alias ſuper his, prout tibi ſecundum Deum expedire videbitur, exequi, & providere, necnon ſi dicta in Chriſto Filia moderna Abbatiſſa dicti Monaſterii Sanctę Juſtinę regimini, & adminiſtrationi cedere, & illa, aut aliqua, ſeu aliquę ex Monialibus eiſdem in priſtinis habitu, & Ordine Sancti Benedicti remanere maluerint, ab Abbatiſſa ceſſionem prędictam admittere, ac illis, dum tamen quęlibet earum quinquageſimum ſuę ętatis annum peregerit, quod in eiſdem Ordine, & habitu, ac Monaſterii ipſius parte aliqua condecenti perpetuo remanere, ipſiſque ſuper fructibus, redditibus, & proventibus Monaſterii Sanctę Juſtinę pro earum victu, & veſtitu certas portiones congruas, per eas, aut earum procuratores percipiendas, etiamſi illę ad alia Monaſteria, ſive loca dicti Ordinis Sancti Benedicti, in quibus benevolas invenerint receptrices, tranſire, ſeu in domibus ſuorum parentum habitare voluerint, percipiendas reſervare, & aſſignare, ipſiſque Abbatiſſę, & Monialibus tranſire volentibus, quod ad alia Monaſteria, ſive loca dicti Ordinis Sancti Benedicti, in quibus benevolas invenerint receptrices tranſire, necnon eis quę quinquageſimum dictę ętatis annum peregerint, ut pręfertur, quod in Domibus parentum ſuorum ſub habitu Sancti Benedicti perpetuo habitare, & commorari, ac earum ſuppellectilia, & bona mobilia, quę hactenus pro ipſarum uſu in dicto Monaſterio

Sanc-

Sanctę Justinę tenuerunt, & possederunt, quoad vixerint, tenere, & possidere, necnon de illis pro ipsarum cujuslibet earum libito voluntatis disponere, & ordinare libere, & licite possint, & valeant, licentiam concedere auctoritate nostra procures. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, Confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Datum Mantuę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Quinto Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Lucan.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli, in Italia.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XIV. fol.* 129.

Ne Fratres ad normam Constitutionum & legum suorum Ordinum viventes molestiis afficiantur.

Anno 1459 Die 29 Augusti.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XVII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

AD ea libenter intendimus, quę ad recte vivendi rationem, & verę Religionis augmentum fore conspicimus opportuna. Nuper siquidem fide dignorum relatione, non sine animi displicentia, percepimus, quod nonnulli aliquorum Ordinum Superiores, seu Pręlati ad tantam mentis alienationem devenerunt, ut qui Religionis augmento, & subditorum suorum quiete, gaudere, more bonorum Pastorum, deberent, omni studio malignitatis, eos, qui regulariter vivere cupiunt, perturbare, & infestare multipliciter pręsumunt, ac Fratribus suis pręcipiunt, ut super injuriis, dispendiis, perturbationibus, & impedimentis regularis vitę sub excommunicationis, & aliis gravioribus pęnis ad nullum extra suorum Ordinum obedientiam pro remedio, & defensione recurrere possint, aut valeant: quodque Literę atque Brevia ab Apostolica Sede prędicta emanantia minime executioni demandentur, nisi prius Generalibus eorum ostendantur, & eorum habeatur assensus. Nos igitur, pręsumptorum hujusmodi temeritati providere volentes, omnia pręmissa, cum execrabilia sint, ac bono Religionis, obedientię, & reverentię prędictę Sedi Apostolicę debitę inimica, tenore pręsentium annullamus, ac decernimus nullius existere roboris vel momenti: cassantes, revocantes, annullantes omnia statuta super pręmissis emanata, & sententias a quibuscunque in contrarium latas: mandantes, prędictorum Ordinum, seu Religionum Superioribus hujusmodi sub pęna excommunicationis latę sententię, & privationis ab officiis eorum, ne amplius talia temeraria pręcepta, & statuta facere, seu procurare audeant, absolventes ad majorem cautelam quoscunque Religiosos, qui ante pręsentes nostras Literas prędictis statutis pro bono Religionis, & manutentione vitę regularis contravenerunt, aut pręceptis hujusmodi temerariis non paruerunt. Et insuper Nos omnibus, & singulis Prioribus, Guardianis, Ministris, & Conventibus regularem vitam sui Ordinis observantibus, ut, si qui eorum superiores, seu Pręlati, aut alii quicunque, ipsorum vitam regularem hujusmodi perturbaverint, aut impediverint, ad Apostolicam Sedem prędictam pro presidio, & subsidio habendo, & ad suorum Ordinum Protectores, ac quascunque alias personas, quę secundum juris ordinem eis ad manutentionem regularis vitę eorumque defensionem contra impedientes, ac perturbantes prędictos prodesse poterunt, libere, ac licite recurrere possint, & valeant, plenam ac liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus pręsentibus habenda foret mentio specialis. Nulli ergo &c. nostrę annullationis, revocationis, absolutionis, facultatis, & voluntatis infringere &c. Si quis autem hoc attentare &c. Datum Mantuę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Quarto Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar. Aliud asservatur in Archivo *Veronensis* Cœnobii *S. Anastasiæ*. Habetur etiam apud *Castellanum Parte I pag.* 13. Ad calcem antiquioris Exemplaris, quod est in Archivo Ordinis, & scriptum videtur *XV* seculo, sequens supplex libellus legitur.

BEatissime Pater. Nuper ad conservationem Religiosorum regulariter viventium concessum est eis, ut Bullæ, & Brevia de cetero ab Apostolica Sede emanantia suum consequantur effectum, etiam super hoc non habito consensu Generalium Ordinum, & quod super injuriis, aut dispendiis, quæ inferuntur vitæ regulari possint Priores, Guardiani, Ministri, & Conventus ad Sedem Apostolicam, & ad Protectores eorum, habere refugium, & cetera quæ in dicto Indulto plenius continentur. Nunc vero quidam ex dictis Religiosis timentes in processu temporis posse vexari a majoribus suis, si eis de dicto indulto constiterit, cupientesque propterea sibi per Sedem Apostolicam de opportuno remedio provideri. Quapropter Sanctitati vestræ humiliter supplicant, quatenus harum concessione dignetur declarare, ac decernere eos, aut singulos eorum virtute cujuscunque præcepti, & sententiæ a suis Superioribus emanatæ non teneri ad revelationem prædicti indulti, si directe, vel indirecte de talibus inquiratur. Si quam etiam pœnam, aut sententiam etiam præsentis petitionis occasione incurrerent, aut incurrissent, misericorditer absolvere dignemini. Et de gratia speciali, juribus, necnon consuetudinibus, ordinationibus, aut etiam gratiis, Apostolicis statutis, & consuetudinibus hujusmodi Ordinum, etiam juramento, &c. roboratis, vel aliis in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque, etiam si talia forent, quod de eis specialis mentio fieri oporteret.

Fiat ut petitur.

Et quod præsentis supplicationis sola signatura sufficiat, absque aliarum literarum Apostolicarum desuper confectione.

Fiat.

Datum Mantuæ XVII Kal. Novemb. an. Secundo.

Anno 1459 Die 1 Septembris.

De componenda lite inter Monasteria Bergomense (1) Matris Domini, & de Turre.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVIII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Archiepiscopo Mediolanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

APostolicę Sedis providentia circumspecta &c. Dudum siquidem postquam felicis recordationis Nicolao PP. V Prędecessori nostro pro parte venerabilis Fratris nostri Johannis Episcopi Pergamen., ac dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii B. Marię Matris Domini Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub cura, & secundum instituta ejusdem Ordinis viventium in Burgo Pergamen., expositum fuerat, quod pręfatus Episcopus dudum provide attendens, quod in Monasterio B. Marię de Turreboldon., Pergamen. Diœcesis, pluribus annis Moniales ejusdem sub Priorissa ad nutum Episcopi Pergamen., qui pro tempore fuerat, de tempore in tempus in eo eligenda, instituenda, & removenda, religiose vixerant, ac guerrarum turbinibus, hostiumque incursibus id causantibus, sex Moniales ejusdem sub Priorissa, & duę conversę duntaxat existebant minus honeste, nec tute, neque sine infamia in eodem Monasterio in loco campestri, & a Civitate Pergamen. per tria milliaria, vel circa, distante, vivere poterant, & quod omnibus etiam transeuntibus, etiam gentibus armigeris aditus patebat, rustici quoque & coloni seculares una cum ipsis Monialibus habitabant, propter quam habitationem nonnunquam infamia & gravia scandala orta fuerant, & graviora in futurum oriri timebant, dictus Episcopus, volens boni pastoris more, scandalis, & infamiæ hujusmodi propter religionis honestatem, & sexus fragilitatem obviare, pręfatum Monasterium de Turreboldon. quod sibi ordinario jure subjectum existebat, cum omnibus bonis mobilibus, & immobilibus, ac juribus, & pertinentiis suis dicto Monasterio Matris Domini in loco tuto, & clauso, ac honesto sito, & Episcopo Pergamen. pro tempore existenti etiam subjecto, perpetuo auctoritate ordinaria univerat, annexuerat, & incorporaverat, ac Moniales, & conversas dicti Monasterii de Turre pro evitando scandalo in dicto Matris Domini Monasterio transtulerat, & collocaverat, dignitatemque sive officium Priorissę in dicto Monasterio de Turre penitus extinxerat, ac dicta Monasteria de cetero unum existere, & per Priorissam gubernari debere, decreverat, aliaque fecerat, prout pręmissa omnia in literis authenticis, sive instrumentis publicis, desuper confectis, dicebatur plenius contineri; Idem Nicolaus prędecessor dictorum Episcopi, Priorissę, & Conventus, asserentium, quod de Turre sexaginta, & Matris Domini Monasteriorum hujusmodi centum florenorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedebant, ac in ipso Monasterio Matris Domini quadraginta Moniales, vel circa, professę existebant, in ea parte supplicationibus inclinatus, unionem, incorporationem, & annexionem prędictas, ac quęcunque inde secuta, rata, & grata habens, omnia ea auctoritate Apostolica per suas literas confirmaverat, omnesque, & singulos defectus, si qui intervenissent in eisdem, eadem auctoritate suppleverat, necnon Monasterium de Turre prętatum eidem Monasterio Matris Domini cum bonis, juribus, & pertinentiis supradictis, denuo univerat, annexuerat, & incorporaverat; dignitatem quoque, sive officium Priorissę in dicto Monasterio de Turre penitus, & omnino extinxerat, ac voluerat, & eadem auctoritate decreverat, ipsa Monasteria de cetero unum Monasterium existere, & censeri, atque per unam Priorissam dicti Monasterii Matris Domini perpetuis futuris temporibus in spiritualibus, & temporalibus regi, & gubernari debere: deinde pię memorię Calisto PP. III etiam prędecessori nostro, pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Monialium dicti Monasterii B. Marię de Turre exposito, quod ipsę occasione literarum dicti Nicolai, prędecessoris, dispersę in domibus parentum suorum degentes, ac pręfatę literę ex falsis causis obtentę fuerant, & in eis expressa a veritate erant penitus aliena, ac in eis, quod ille, qui fundaverat, ac dotaverat dictum Monasterium jam centum annis elapsis, Nobilis laicus extiterat, nulla mentio facta fuerat, Idem Calistus, prędecessor, earundem Priorissę, & Monialium Monasterii de Turre in ea parte supplicationibus inclinatus, tibi per literas dedit in mandatis, ut per te ipsum de sibi expositis auctoritate sua te diligenter informares, &, si vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini hujusmodi, & aliis qui forent evocandi, ita esse, & quod unio, annexio, & incorporatio prędictę, ex falsis causis obtentę, ipsęque literę subreptitię existerent, tibi legitime constaret, pręfatas unionem, annexionem, & incorporationem, & confirmationem revocare, cassare, & annullare, ac dictas Priorissam, & Moniales Monasterii de Turre hujusmodi ad illius possessionem, in qua ante unionem, & confirmationem hujusmodi existebant restituere, & reponere auctoritate sua procurares, prout de jure foret faciendum, prout in literis dicti Calisti, prędecessoris, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Conventus dicti Monasterii Matris Domini, petitio continebat, tu ad executionem literarum hujusmodi procedens contra ipsas ad instantiam Priorissę, & Monialium de Turre citatorias literas, quę executioni demandatę fuerunt, decreveris, ipsęque Priorissa, & Conventus Monasterii Matris Domini pro eo duntaxat, quod in literis Nicolai, prędecessoris, hujusmodi fructuum, redditumm, & proventuum utriusque Monasteriorum prędictorum verus valor minime forsan expressus extitit, & in aliis, quod Monasterium prędictum de Turre per quemdam Nobilem fundatum, & dotatum fuerat forte etiam subticuerint, dubitant literas ipsas de subreptionis vitio impugnari, ipsasque in dicta lite succumbere posse, super quo tamen unio, annexio, & incorporatio prędictę minime fundatę reperiuntur. Quare pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii Matris Domini hujusmodi Nobis fuit humi-

Digitized by Google

humiliter supplicatum, ut ipsis, & earum statui in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, quod si eidem Nicolao prędecessori quod fructus, redditus, & proventus utriusque Monasteriorum prędictorum aliquanto plus valeant, nec non dictum Monasterium de Turre per quemdam Nobilem fuisse fundatum, & dotatum expressum extitisset, literas prędictas nihilominus concessisset, cum in eis alię causę quamplures ad id urgentes fuerint expressę, ac cupientes, litem hujusmodi, quę inter personas Religiosas, sexus debilitate ad ipsarum jura tuenda minus idoneas, vertitur, quantocius sedari, ipsarum Priorissę, & Conventus Monasterii Matris Domini in hac parte supplicationibus inclinati, fraternitati tuę &c. mandamus, quatenus vocatis vocandis, in causa coram te indecisa pendente hujusmodi alias rite procedens, objectione in literis Calisti prędecessoris hujusmodi super vero valore, ac fundatione dicti Monasterii de Turre pro parte Priorissę, & Monialium de Turre prefatarum, penitus rejecta, & exclusa, si alia in ipsis literis Nicolai prędecessoris expressa veritate subniti tibi legitime constiterit, illas, ac unionem, annexionem, & incorporationem, ac confirmationem prędictas, ac processus desuper habitos, & quęcunque inde secuta perpetuo subsistere debere robore firmitatis, & alias, juxta formam literarum Calisti, prędecessoris hujusmodi auctoritate nostra decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & quod dictum Monasterium de Turre per quondam Nobilem fundatum fuerit, ut prefertur, ac omnibus illis, quę idem Nicolaus, & Calistus, Prędecessores, in suis literis non obstare voluerunt, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Mantuę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Bergomen.*) In *Longobardia* ditionis *Veneta*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XIV fol.* 94.

F. Johannes Comes (1) confirmatur Inquisitor Barchinonensis.

Anno 1459 Die 1 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XIX.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Comes, Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXigit sacrę Religionis observantia &c. (3). Sane exhibita Nobis Nuper pro parte tua petitio continebat, quod olim (4) dilectus filius Martialis Auribelli Magister Generalis totius Ordinis Fratrum Prędicatorum, de scientię, & virtutum tuarum meritis, ut asserebat, plurimum confisus ad requisitionem carissimi in Christo filii nostri Johannis (5) Regis Aragonum Illustris, te in Civitate, & Diœcesi Barchinonen., vigore certę facultatis ab Apostolica Sede sibi concessę, tenore suarum literarum, Inquisitorem hereticę pravitatis instituit, & etiam ordinavit, cum omnibus jurisdictionibus, privilegiis, gratiis, & aliis, quibuscunque Inquisitoribus ejusdem hereticę pravitatis dari consuetis, necnon civitatem, & Diœcesim prędictas a jurisdictione, & potestate Inquisitoris Majoris Catalonię separavit (6), ac separatas esse voluit, in quibus quidem civitate, & Diœcesi si aliquis in Vicarium prefati Inquisitoris Catalonię fuisset institutus, illum earundem literarum suarum tenore ab onere hujusmodi absolvit, & absolutum fore denuntiavit, prout in ipsius Generalis literis prędicsis dicitur plenius contineri. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut deputationi, & ordinationi hujusmodi robur Apostolicę confirmationis adjicere, & alias tibi super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui earundem heresum extirpationem intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati institutionem, ordinationem, & deputationem hujusmodi, literasque dicti Generalis, ac omnia, & singula in illis contenta, rata, & grata habentes, auctoritate Apostolica confirmamus, & prętentis scripti patrocinio communimus: supplentes omnes, & singulos defectus, si qui intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. si quis &c.. Datum Mantuę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Kalendis Octobris (7), Pontificatus nostri Anno Secundo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

Clausula derogans.

1. *Johannes Comes.*) Cujus meminit *Franciscus Diago Histor. Provincia Aragonia Lib. I Cap. XXXVIII pag.* 67. Vide infra *Constit. XXXIX*.

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostol. Libro XXI fol.* 26.

3. *Observantia &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

4. *Olim.*) Die scilicet *IX* Aprilis *MCCCCLIX*, ut docet *Diago* mox laudatus.

5. *Johannis.*) Hujus nominis *II*.

6. *Separavit.*) Consulendus *Diago* loco laudato.

7. *Kalendis Octobris.*) Emendandus ergo *Diago* scribens, hanc Constitutionem datam fuisse *XVIII Septembris*.

Lema-

Anno 1459 Die 6 Octobris.

Lemagense (1) Monasterium quibusdam Beneficiis ecclesiasticis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XX.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii SS. Petri & Pauli, Padeburnen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. Digna reddimur attentione soliciti &c. (4). Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Marię in Lemago Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, Padeburnen. Dięcesis, petitio continebat, quod olim quondam Urbanus sextus in sua obedientia, de qua partes illę tunc erant, nuncupatus, ex certis tunc expressis suadentibus causis pręfato Monasterio Parochialem Ecclesiam oppidi Lemagen. dictę Dięcesis cum duabus Capellis ei annexis, & certis Altaribus inibi canonice fundatis, quam Parochialem Ecclesiam cum Capellis hujusmodi bonę mem. Maria Otto Episcopus Padeburnen. de consensu sui Capituli ob salutem animę suę eidem Monasterio prius donaverat, per suas literas uniri, annecti, & incorporari mandavit, reservatis super fructibus Ecclesię, Capellarum, & Altarium hujusmodi congrua portione pro perpetuo Vicario inibi instituendo, & deinde postquam unio, annexio, & incorporatio prędictę vigore dictarum literarum facta, & effectum consecutę fuerant, quondam Bonifatius Nonus, etiam in sua obedientia, de qua partes illę similiter existebant, nuncupatus, eisdem Priorissę, & Conventui per alias suas literas (5) concessit, quod ipsę Ecclesiam cum Capella, & Altaribus hujusmodi per idoneum secularem Presbyterum ad earum nutum pro tempore ponendum, & amovendum, & ad id tamen accedente consensu Ordinarii, earum sumptibus regi facere, ac omnes fructus, redditus, & proventus portionis Vicariorum, & Altarium hujusmodi in earum sustentationem convertere possent, ac per antea bon. mem. Clemens PP. Quartus, Prędecessor noster, eidem Conventui per alias suas literas declaravit, & prohibuit, ut infra fines Parochię suę nullus oratorium de novo construere auderet, salvis privilegiis Pontificum Romanorum, prout in singulis literis, quarum tenores haberi volumus pro expressis, plenius contineri dicitur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, licet unio, annexio, & incorporatio prędictę, ut prefertur, effectum forsitę fuerint, ipsęque Priorissa, & Conventus in possessione Ecclesię, & Capellarum hujusmodi aliquando extiterint, nihilominus, quod, eis consentientibus, vel non contradicentibus, de Ecclesia, & Capellis, ac Altaribus prędictis vigore literarum Apostolicarum, & primariarum precum, ac diversarum aliarum gratiarum, Clericis secularibus provisum fuit, quorum aliqui nonnullas ex dictis Vicariis possident, de literarum annexionis, & concessionis hujusmodi viribus plurimum hęsitatur. Quare pro parte dictarum Priorissę, & Conventus, asserentium, quod ipsę, quę quasi quinquaginta numero sub perpetua clausura degentes, existunt, ex fructibus, redditibus, & proventibus Monasterii hujusmodi sustentari, ac alias eis incumbentia onera perferre non possunt, quodque Monasterii Viginti, necnon Ecclesię, & Capellarum quinquaginta marcarum argenti fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, incorporationi, donationi, & concessioni, ac inhibitioni, ac singulis literis prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, necnon Ecclesiam cum Capellis, & Altaribus hujusmodi eidem Monasterio incorporare, unire, & annectere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Collatio. Nos itaque, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis quorum interest de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse, tibique de eisdem literis legitime constiterit, unionem, annexionem, & incorporationem, ac concessionem, donationem, & inhibitionem, necnon singulas literas prędictas, & inde secuta quęcunque eadem auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus &c. Et nihilominus Ecclesiam, & Capellas, ac singula Altaria hujusmodi, quę sine cura sunt, cum agris, pasculs, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Monasterio predicta auctoritate unias, incorpores, & annectas, ita quod simul, vel successive cedentibus, vel decedentibus moderno Rectore dictę Ecclesię, & illis, qui Capellas, & Altaria hujusmodi obtinent, seu illas alias quomodolibet dimittentibus, liceat Priorissę, & Conventui prędictis illarum corporalem possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac de eorum fructibus, redditibus, & proventibus disponere, & insuper Priorissę, & Conventus prefati, quod Ecclesiam, Capellas, ac Altaria hujusmodi per Presbyterum secularem, ad earum nutum amovibilem, regi facere possint, de consensu Ordinarii, eadem auctoritate concedas. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint &c. nolumus non extendi, sed nullum per hoc eis &c. prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis &c. effectum earum impediri valeat quomodolibet, vel differri &c. proviso quod Ecclesia, Capellę, & Altaria hujusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Datum Mantuę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Lemagen.*) Vide *Notam I ad Constitutionem XVII Bonifatii IX Tomo II pag.* 110.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXI fol.* 205.

3. *Pa-*

3. *Padeburnen.*) Seu *Paderbornen.*, & *Padebornen.*, vulgo *Paderborn.*, in *Westphalia*.

4. *Soliciti &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

5. *Literas.*) Mox laudatas.

Duo Cœnobia in terris Ducis Burgundiæ & Brabantiæ fundandi facultas.

Anno 1459 Die 6 Novembris.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro Philippo (2) Burgundię, & Brabantię Duci, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXI.

PIis fidelium votis &c. (3). Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, paucę domus, sive Conventus, Fratrum Ordinis Prędicatorum in observantia regulari viventium in locis tuo temporali dominio subjectis hactenus erectę sint, tuque singulari devotione, quam ad Ordinem ipsum, ac illius Fratres geris ferventer, inductus, cupias, quod duę domus, sive Conventus Fratrum dicti Ordinis in observantia hujusmodi Altissimo famulari debentium in honorem S. Vincentii Confessoris, cum Ecclesiis, campanilibus, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in aliquibus locis ad hoc aptis, & idoneis in dominiis tuis consistentibus, & per te designandis, & deputandis de novo erigantur, construantur, & ędificentur, si Sedis Apostolicę ministerium, & auctoritas suffragentur in pręmissis, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi tuo desiderio, grato concurrentes assensu, fundandi, aut erigendi, seu fundari, & erigi faciendi pro eisdem Fratribus domos, seu Conventus prędictos cum Ecclesiis, campanilibus, & aliis officinis hujusmodi in pręfatis locis licentiam concedere, aliasque super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum eosdem nostris potissime temporibus ubique vigere, & augeri supremis affectibus desideramus, hoc ipsum tuę intentionis propositum paternis non immerito prosequentes affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, duas domos, seu Conventus, pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum in observantia regulari vivere debentium cum singulis Ecclesiis, campanilibus, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in locis congruis per te, ut pręmittitur, nominandis, & eligendis, de novo fundandi & erigendi, seu fundari, & erigi faciendi, dummodo ad id Ordinariorum consensus interveniat, ac ipsis Fratribus domus, seu Conventus hujusmodi recipiendi, ac inibi perpetuo inhabitandi, ac in eisdem sub regulari observantia Deo famulandi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, & etiam facultatem. Et insuper Fratribus pro tempore in dictis domibus, sive Conventibus, commorantibus, quod omnibus, & singulis libertatibus &c. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, prohibentis, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua Civitate &c. ac aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Mantuę Anno incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Octavo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex petitio. — Facultas. — Clausula derogans.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXIV fol.* 135.

2. *Philippo.*) Hujus nominis *III*.

3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

De reformando Harlemensi (1) Cœnobio.

Anno 1459 Die 12 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Trajecten. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXII.

AD Ecclesiarum & locorum Religiosorum &c. (4). Cum itaque, sicut pro parte dilectę in Christo filię Elisabeth (5) Ducissę Burgundię Nobis nuper exhibita petitio continebat, ipsa ad Fratres de vita regulari nuncupatos Ordinis Prędicatorum singularem gerens devotionis affectum, plurimum desideret, quod domus, & Conventus oppidi Harlemen. in Holandia (6) tuę Diœcesis, ejusdem Ordinis, sub dominio dilecti filii Nobilis viri Philippi (7) Ducis Burgundię, mariti sui, in Provincia Saxonię (8) consistens secundum instituta prędicti Ordinis, in quo Conventu non viget observantia vitę regularis, etiam reformetur, & ad observantiam reducatur, quemadmodum alia Monasteria dicti oppidi, & pręcipue Ordinum Mendicantium, quę in vita regulari existunt. Quare pro parte ejusdem Ducissę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut domum, & Conventum hujusmodi ad prędictam observantiam reduci mandare, aliasque super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pręfatę Ducissę pium, & laudabile propositum in hac parte plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę, vocatis quorum interest, & associatis tecum Vicario Generali pro tempore Conventuum Reformatorum in Holandia (9), & his, quos ipse Vicarius de suis Fratribus secum duxerit assumendos, tam in capite quam in membris, appellatione remota, Domum, & Conventum oppidi Harlemen. hujusmodi reformandi, & ad observantiam regularem reducendi, ac ipsum Conventum, necnon Fratres ibidem pro tempore degentes, tam in spiritualibus quam temporalibus eidem Vicario cum omni auctoritate, & jurisdictione, quas habet super alios conventus reformatos, & sibi subjectos, subiiciendi, necnon illos ex Fratribus dicti Conventus, qui observantiam facere, & sub illa vivere forsitan noluerint, ad alia loca ejusdem Ordinis transferendi, & assignandi, omniaque alia, & singula quę in pręmissis, & circa ea necessaria fuerint, & quomodolibet oppor-

Supplex petitio. — Mandatum.

opportuns, faciendi, disponendi, & exequendi, contradictores quoque per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, privilegiis, & consuetudinibus domus, & Ordinis predictorum hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio habenda foret, ceterisque &c. quibuscunque, aut si Priori, & Fratribus dicte Domus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici &c. Datum Mantue Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, pridie Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Clausula derogans.

1. *Harlemensi.*) Nunc ab hæreticis destructo. Consulendus *Bernardus* noster *de Jongbe* in *Batavia desolata*, & in *Serie Conventuum FF. Prædicatorum in Belgio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXI fol.*74.
3. *Trajecten.*) Vulgo *Utrecht*, in *Hollandia*.
4. *Religiosorum &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Elisabeth.*) *Lusitanæ* vulgo nuncupatæ. Patrem enim habuerat *Johannem* Regem *Portugalliæ*.
6. *Holandia.*) *Hollandia*, una ex Provinciis unitis in *Belgio*.
7. *Philippi.*) Cognomento *Boni*.
8. *Saxonia.*) Anno *MCCCI* Provinciæ *Saxoniæ* datum fuisse *Harlemense* Cœnobium auctor est *Bernardus* noster *de Jongbe*.
9. *In Holandia.*) Congregationis nempe *Hollandiæ*, cui hoc anno unitum fuit *Harlemense* Cœnobium, teste *Bernardo* mox laudato.

Anno 1460 Die 1 Februarii.

Ne quis Florentinum (1) Monasterium S. Jacobi de Ripolis ingrediatur, & ut velum prætendatur cratibus cellæ colloquii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXIII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CIrcunspecta Sedis Apostolice providentia &c. (3). Hinc est quod Nos paci, & tranquillitati Monasterii Monialium S. Jacobi de Ripolis Florentin., sub cura Fratrum Ordinis Predicatorum degentium, consulere cupientes, ac ipsius Monasterii directioni, & conservationi providere volentes, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, salubrem, & necessariam institutionem ipsius Monasterii nuper per venerabilem Fratrem nostrum Orlandum (4) Archiepiscopum Florentin. ex nostra commissione factam, & inde secuta quecunque, ex certa scientia, auctoritate Apostolica, approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, necnon presenti perpetua Constitutione statuimus, & ordinamus, quod de cetero nullus masculus, sive laicus, sive ecclesiastica persona secularis, vel regularis existat, septa, & clausuras dicti Monasterii, sub excommunicationis pena, quam contrafaciens eo ipso incurrat, videlicet nisi Magister Generalis dicti Ordinis Predicatorum, aut Vicarius Provincialis locorum reformatorum Provincie Romane ejusdem Ordinis, de qua quidem Provincia Monasterium ipsum existit, cum uno socio duntaxat, etatis provecte, & probate fame, semel tantum in anno causa visitationis, & non alias, & etiam quando aliquam ex Monialibus dicti Monasterii infirmari gravi infirmitate contigerit, unus Frater dicti Ordinis, seu de Provincia Lombardie antiquus, & approbatus, cum uno socio tantum, similis conditionis, quem Fratrem Priorissa dicti Monasterii pro tempore existens de consensu duarum partium Monialium discretarum, & antiquarum dicti Monasterii pro ministrandis Ecclesiasticis Sacramentis, aut pro gravioribus excessibus corrigendis, postulaverit, necnon Medici tempore infirmitatis Monialium hujusmodi, ac etiam operarii pro victualibus deferendis, seu edificiis reparandis, cum expedierit, qui omnes honeste conversationis existant, clausuras & septa Monasterii hujusmodi quomodolibet intrare valeant, vel presumant. Volentes etiam, quod ante cratem, sive fenestram, ubi Moniales cum forensibus loqui solent, semper pannus extensus, & undequaque affixus maneat, ita quod colloquentes se invicem videre non possint, & quando casu, aut vetustate laniatus fuerit, novus pannus similis, & similiter ante cratem ipsam apponi debeat, mandantes sub similis excommunicationis sententie incursu, quod nulla persona cujuscunque status, gradus, ordinis, aut conditionis existat, pannum hujusmodi inde amovere audeat, & nihilominus, ut quicunque hujusmodi excommunicationis sententiam incurrerit, nonnisi per Romanum Pontificem, preterquam in mortis articulo, absolvi possit, nisi forsan in casu incendii, vel ruine, aut inquisitionum latronum, aliqui Monasterium, ad succurrendum Priorisse, & Monialibus antedictis intraret, harum serie decernimus per presentes. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrorum approbationis, confirmationis, communitionis, statuti, ordinationis, mandati, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Senis (5) Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono (6), Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Florentinum.*) Adeas *Fontanam de Romana Provincia Cap. III Tit.VII pag.*245 *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXII fol.*52.
3. *Providentia &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Orlandum.*) *S. Antonini* successorem. Consulendus *Ughellus* in *Archiep. Florentin. Tomo III Italia Sacra pag.* 178 *&c.*
5. *Senis.*) Die enim ultimâ Januarii *Senas* pervenerat. Consulendus *Oldoinus* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an.MCCCCLVIII pag.*1020.
6. *Quinquagesimo Nono.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLX*.

De

De reformando Forolivienſi (1) Cœnobio.

Anno 1460 Die 7 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXIV.

Dilecto filio Thomę de Lecho Vicario Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum de obſervantia, vel ejus Succeſſoribus.

P I U S P P. I I.

Dilecte fili, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Scripſerunt Nobis dilecti filii nobiles viri Pinus, & Cichus de Ordelaffis, Vicarii noſtri, & communitas Forlivien., quod in Civitate illa eſt dignus, & notabilis locus pro Conventu Fratrum Prędicatorum, in quo, pręter, & contra fundatorum deſideria, Religio, & cultus divinus negligitur; devotioque Chriſti fidelium refrigeſcit, & qui, niſi ſuccurratur, ad ruinam, & deſolationem, quod minime vellemus, trahitur. Et licet Generalis illius Ordinis a pręfatis Cicho, & Communitate ſępe requiſitus fuerit, ut Conventum ipſum reformare, & ſecundum Deum, ac primęva illius Ordinis inſtituta reſtaurare vellet, ipſe tamen uſque in hanc diem id facere negligenter poſtergavit (3). Quamobrem cum religioſa loca potius augeri, quam minui cupiamus: devotioni tuę committimus, & mandamus per pręſentes: ut reformationi dicti Conventus diligenter intendas, ipſumque ſecundum Ordinis inſtituta reſtaures, contrariis non obſtantibusquibuſcunque. Datum apud Balnea Macereti (4) ſub annulo Piſcatoris Die VII Maii MCCCCLX, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

1. *Forolivienſi*.) Vulgo *Forli*, in *Romandiola*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in Bullario *Bononienſi* pag. 41. Autographum *Bononiæ* aſſervatur.
3. *Poſtergavit*.) *Procraſtinavit*. Nota quod ab ignotis quibuſdam ſuſurronibus & æmulis præventus Summus Pontifex *Pius*, ita infenſus fuit Ordinis Generali Magiſtro de quo nunc loquitur, *Martiali* ſcilicet *Auribelli*, ut dum diſciplinæ regulari, ſtudiiſque promovendis ſedulus incumberet *Martialis* noſter, animi fortitudine, prudentia, & eruditione clarus, ab officio remotus fuerit. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLIII pag.* 815.
4. *Macereti*.) In *Hetruria*.

Quædam, rogatu Regis Portugalliæ conceſſa, reſcindit quia legibus noſtris contraria.

Anno 1460 Die 24 Maii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XXV.

Pius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Stephano Epiſcopo Follanen. (2) in Civitate, vel Diœceſi Colimbrien. (3) reſidenti, & dilectis filiis Theſaurario Eccleſię Colimbrien., ac officiali Ulixboneo, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Apoſtolicę Sedis providentia &c. (4). Dudum ſiquidem ad humilem ſupplicationis inſtantiam cariſſimi in Chriſto filii Alfonſi (5) Portugallię Regis Illuſtris dilecto filio Johanni Martini Ordinis Fratrum Prędicatorum profeſſori, Magiſtro in Theologia gratioſe indulſimus, ut omnia, & ſingula bona ad uſum ſuum ſibi conceſſa, exceptis duntaxat libris, ante obitum ſuum perſonis honeſtis legare, ac in piis operibus expendere libere, & licite valeret, mandantes, & pręcipientes Priori Provinciali, vel Vicario, ac Conventui, Prioribus, ſeu Pręſidentibus, necnon Fratribus Ordinis prędicti Provincię Portugallię in virtute ſanctę obedientię, & ſub excommunicationis pęna latę ſententię, quam contrafaciendo incurrerent ipſo facto, quatenus omnia, & ſingula privilegia, exemptiones, gratias, auctoritates, & libertates, quas dilectus filius Martialis Auribelli Generalis dicti Ordinis eidem Johanni conceſſerat, ad unguem ſine contradictione juxta formam literarum dicti Generalis, quarum tenores haberi volumus pro expreſſis, obſervarent, & obſervare deberent, & tenerentur, ac decernentes privilegia, exemptiones, gratias, auctoritates, & libertates hujuſmodi, etiam ſi ipſum Generalem ab officio generalatus amoveri, aut ad aliquod beneficium, ſeu aliquam dignitatem aſſumi, vel ab hac luce migrare contingeret, in ſuo pleno robore, ſuaque firmitate remanſiſſe, & remanere, ac per Provincialem, vel Vicarium, ſeu Priores, vel Pręſidentes, necnon Fratres hujuſmodi ſub eadem excommunicationis pęna latę ſententię debere firmiter obſervari, prout in noſtris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Generalis, ac dilectorum filiorum Provincialis ejuſdem Provincię, necnon Patrum Definitorum, & Fratrum congregatorum in Capitulo ultimo in dicta Provincia celebrato, petitio continebat, gratię, privilegia, exemptiones, & libertates ipſi Johanni conceſſa hujuſmodi magnum ſcandalum, ac diſſenſiones, & diviſiones, ut veriſimiliter creditur, afferre poſſint, pręſertim cum in eis inter alia contineri dicatur, dictum Johannem officium Vicariatus in duobus Conventibus, qui ex notabilioribus Regni Portugallię exiſtunt, ad vitam ſuam exercere debere, ac eodem officio libere uti, ſeu frui poſſe, quod contra Conſtitutiones dicti Ordinis fore dignoſcitur, quia occurrente vacatione Provincialatus hujuſmodi Priores, & Fratres ad hoc Vocales per viam Spiritus Sancti Miſſam celebrantes Provincialem dictę Provincię eligere, ac illum ſecundum merita, & demerita deponere (6), ac ipſum poſtmodum confirmare conſueverunt, pro parte Generalis, & Provincialis, necnon Patrum, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut prędicta privilegia, exemptiones, libertates, gra-

Diplomatis cauſa.

Nota.

gratias ipsi Johanni concessas hujusmodi, & inde secuta quęcunque revocare, & annullare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de pręmissis nobis expositis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c.

Mandatum: mandamus quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam, vocatis Johanne predicto, & aliis, qui fuerint evocandi, vobis de pręmissis omnibus, & singulis legitime constiterit, gratias, concessiones, privilegia, exemptiones, libertates, & indulta, tam quoad officium Vicariatus hujusmodi, quam ad omnia alia, & singula, quę in dedecus, & scandalum, & vilipendium Ordinis, & Fratrum Provincię hujusmodi cedunt, ac statutis dicti Ordinis contradicunt, revocare, & annullare, illisque in judicio, & extra nullatenus obediri debere, ac propterea contradicentes excommunicationis sententiam incurrere, declarare auctoritate nostra curetis. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Macereti Senen. (7) Dięcesis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo, Nono Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXIX fol.* 214.
2. *Stephano Episcopo Folianen.*) De quo in praecedenti *Appendice* dictum fuit.
3. *Colimbrien.*) In *Lusitania* Regno, ubi *Ulyssipponensis* Civitas.
4. *Providentia &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V.*
6. *Deponere.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
7. *Senen.*) In *Hetruria*.

Anno 1460 Die 30 Maii.

Moniales Ordinis Prædicatorum a tributis solvendis immunes (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVI.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

PRovisionis nostrę &c. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum felicis recordationis Nicolai PP. Quinti, Prędecessoris nostri, in registro ipsius repertum, & in quo tenor quarundam literarum pię memorię Benedicti Undecimi, etiam Prędecessoris nostri, insertus est, pro eo quod, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum filiarum Priorissarum, & Sororum, Monasteriorum S. Augustini secundum Instituta, & sub cura Fratrum Prędicatorum viventium, petitio continebat, originales literę Nicolai Prędecessoris hujusmodi casualiter deperditę fuerint, de registro prędicto de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsarum supplicationis instantiam presentibus annotari fecimus, qui talis est. Nicolaus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex Clementi provisione &c. (3). Ceterum, ut ipse tenor sic annotatus omnimodam rei, seu facti, certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eosdemque vim, & vigorem prefatus tenor annotatus per omnia habeat, quę haberent originales literę supradictę, & eadem prorsus ipsi tenori annotato fides adhibeatur quomodocunque, & ubicunque in judicio, vel alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, sicut dictis originalibus literis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Per hoc autem nullum jus de novo cuiquam acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. si quis &c. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo, Tertio Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Immunes.*) Consulendus *Tractatus de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXIII fol.* 151.
3. *Provisione &c.*) Ut in *Constitutione LXX. Nicolai V* ad finem usque. Data est *XV Maii MCCCCLI*. Legitur *pag.* 191 hujus *III* Tomi.

Anno 1460 Die 21 Julii.

Ne Vicarius Generalis Lombardiæ Conventus reformare teneatur inscio Summo Pontifice.

Ex Bullario (1) Castellani Parte I pag. 13.

XXVII.

Dilecto filio Vicario Generali Conventuum reformatorum Ordinis Prędicatorum in Provinciis Lombardię Superioris, & Inferioris presenti, & futuris.

PIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm per relationem nonnullorum Fratrum Ordinis tui intellexerimus, quod societas vestra propter plurimas diversorum Conventuum receptiones ad regularem observantiam plurimum lęsa, & evacuata extitit, propterea quod ad ipsos Conventus receptos oporteat transmittere doctos, & probatos ipsius Ordinis viros, & eo pacto Conventus alias reformati necessariis evacuentur suppositis; Nos, *huic* rei paterna diligentia providere volentes, quoniam non est nostrę intentionis quod pro erectione, aut reformatione novorum, evacuentur, aut diminuantur alii Conventus jam reformati, mandamus tibi, quod per quascunque Apostolicas, aut superiorum literas, & precepta, tibi, aut inferioribus tuis directas, vel in posterum dirigendas, ad reformationem, aut receptionem quorumvis Conventuum, quovis modo non pro-

procedas, fed fuperfedeas, donec Nos confulas, & aliud a Nobis habueris in mandatis. Bonis etiam refpectibus tenore præfentium decernentes, quod receptiones, five reformationes Conventuum de Fratribus Congregationis executioni mandari non poffint, nifi per te, aut Fratres, quibus tu duxeris committendum, contrariis non obftantibus quibufcunque. Datum Senis fub annulo Pifcatoris, die XXI Julii MCCCCLX Pontificatus noftri Anno Secundo.

1. *Bullario.*) Autographum affervatur *Bononiæ*.

Ut F. Paulus Plegati veniat in poffeffionem Prioratus S. Pauli de Campo Barchinonen. (1) Ordinis S. Benedicti.

Anno 1460 Die 1 Augufti.

Ex Arch. (2) Ord. Lib. B. fol. 706.

XXVIII.

Pius Epifcopus, Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus Archiepifcopo Terraconen., & Epifcopo Geruuden., ac dilecto filio Francifco Ferrarii electo Segobricen. (3), Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

HOdie dilecto filio Paulo Plegati Ordinis Fratrum Prædicatorum profeffori Prioratum Sancti Pauli de Campo Barchinonen., Ordinis Sancti Benedicti, qui Conventualis exiftit, tunc certo modo vacantem, & antea difpofitioni Apoftolicæ refervatum, cum omnibus juribus, & pertinentiis fuis per eum quoad viveret tenendum, regendum, & gubernandum, auctoritate Apoftolica commendavimus, prout in noftris defuper confectis literis plenius continetur. Quocirca difcretioni veftræ per Apoftolica fcripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus veftrum, fi, & poftquam dictæ literæ vobis præfentatæ fuerint, per vos, vel alium, feu alios præfatum Paulum, vel Procuratorem fuum, ejus nomine, in corporalem poffeffionem Prioratus, juriumque, & pertinentiarum prædictorum inducatis auctoritate noftra, & defendatis inductum, amoto exinde quolibet detentore, ac facientes ipfum Paulum, vel dictum procuratorem pro eo ad Prioratum ipfum, ut eft moris, admitti, fibique de illius fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus univerfis integre refponderi. Non obftantibus omnibus, quæ in dictis literis voluimus non obftare: feu fi Venerabili Fratri noftro Epifcopo Barchinonen., & dilectis filiis Conventui dicti Prioratus, vel quibufvis aliis communiter, vel divifim, ab Apoftolica fit Sede indultum, quod interdici, fufpendi, vel excommunicari non poffint per literas Apoftolicas non facientes plenam, & expreffam, ad de verbo ad verbum de indulto hujufmodi mentionem, contradictores, auctoritate noftra, appellatione poftpofita, compefcendo. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo Quadringentefimo Sexagefimo, Kalendis Augufti, Pontificatus noftri Anno Secundo.

Mandatum.

Claufula derogans.

1. *Barchinonen.*) In *Catalonia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Barchinonen.*
3. *Segobricen.*) Seu *Segobrigen.*, vulgo *Segorre*, in Regno *Valentiæ*.

In detinentes Urbevetani (1) Cœnobii bona.

Anno 1460 Die 23 Augufti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIX.

Pius Epifcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Epifcopo Urbevetano, ac dilecto filio noftro in fpiritualibus Vicario Generali, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

SIgnificarunt nobis dilecti filii Prior, & Fratres domus S Dominici Urbevetan. Ordinis Prædicatorum, quod nonnulli iniquitatis filii, quos prorfus ignorant, fructus, cenfus, redditus, proventus, obventus, emolumenta, poffeffiones, domos, grangias, hortos, terras, campos, vineas, prata, pafcua, filvas, molendina, lacus, ftagna, vafa ærea, cuprea, ferrea, ftamnea, lignea, pannos lineos, laneos, fericos, lectos, culcitras, linteamina, mappas, manutergia, difcos, fcutellas, & alia domorum utenfilia, equos, afinos, oves, boves, capras, porcos, libros, literas authenticas, inftrumenta publica, regiftra, protocolla, cedulas, quitantias, teftamenta, codicillos, notas, cartas, fcripturas, & alia documenta, Cruces, Calices, ornamenta ecclefiaftica, Sanctorum Reliquias, auri, & argenti monetati, & non monetati, frumenti, vini, olei, lini, lanæ, ceræ quantitates, debita credita, legata, & nonnulla alia mobilia, & immobilia bona, dictis Priori, & Fratribus per quondam Catherinam, relictam quondam Angeli Antonii de Bufeno Viduam, & Landomium ejus filium, ac alios Chrifti fideles pro confervatione, & reparatione dictæ domus, illiufque etiam ornamentorum ecclefiafticorum, & aliis hujufmodi pro Divino cultu neceffariis pie erogata, temere, & malitiofe occultare, & occulte detinere præfumant, non curantes ea præfatis Priori, & Fratribus exhibere in manu fuorum Præfulum, in ipforum Prioris, & Fratrum, ac domus non modicum detrimentum, fuper quo idem Prior, & Fratres Apoftolicæ Sedis remedium impetrarunt. Quocirca difcretioni veftræ per Apoftolica fcripta mandamus, quod omnes hujufmodi occultos detentores fructuum, cenfuum, reddituum, proventuum, & aliorum bonorum prædictorum ex parte noftra publice in ecclefiis coram populo per vos, vel alium, feu alios monestis, ut intra competentem terminum, quem vos prefixeritis, ea præfatis Priori, & Fratribus a fe debita reftituant, & revelent, ac de ipfis plenam, & debitam fatisfactionem impendant, & fi id non adimpleverint, in alium competentem ter-

Diplomatis caufa.

terminum, quem vos ad hoc peremptorie duxeritis prefigendum, ex tunc in eos generalem excommunicationis sententiam proferatis, & eam faciatis ubi, & quando expedire videritis, usque ad satisfactionem condignam, solemniter publicari. Quod si non ambo his exequendis potueritis interesse, alter vestrum ea nihilominus exequatur. Datum Senis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo, Decimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Urbevetani*.) Vulgo *Orvieto*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.

2. *Archivo*.) In quo Autographum. Legitur etiam *Libro B. fol.* 327. In eodem Archivo asservatur aliud ejusdem feæ tenoris Diploma pro Cœnobio *Cremonensi* Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ MCCCCLX, Quinto Idus Septembris, Pontificatus *Pii II* Anno Tertio. Autographum est in Cœnobio *Cremonensi*. Agitur de bonis pro reparatione, & conservatione domus *Cremonensis* erogatis, & per quondam *Johannem de Carvago* Fratrem dictæ domus relictis.

Anno 1460

De quodam legato Conventui Lucano (1) S. Romani persolvendo.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXX.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo (3) Lucan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

INter cetera cordis nostri &c. (4) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Romani Lucan. Ordinis Predicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim quondam Baptista Nicolai de Anelphinis Civis Lucan., condens de bonis a Deo sibi collatis in ejus voluntate ultima testamentum, inter cetera de propria salute recogitans, voluit, & ordinavit, per executores ejusdem testamenti in eo deputatos quoddam Altare, sive quandam Capellam in Ecclesia dicte domus, in quo, seu qua Fratres, qui in dicta domo pro tempore residerent, qualibet hebdomada certas Missas tunc expressas, celebrare tenerentur, construi, & edificari, nec non eidem Altari, sive Capelle tot de ipsius Testatoris immobilibus bonis, aut aliis per ipsos executores emendis, assignari, quod ex eis quinquaginta staria (5) grani, sive frumenti, & sex salme (6) vini singulis annis perpetuis futuris temporibus provenirent, ita tamen, quod si eisdem executoribus videretur potius loco dictarum sex salmarum vini quoddam predium, sive podere (7) ipsius Testatoris, in Comitatu (8) Lucan. consistens, assignare, eis illud assignandi potestatem concessit, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri, quodque licet Prior, & Fratres predicti post ipsius Testatoris obitum staria grani, & salmas vini predicta, ratione servitii ad dictum Altare, sive Capellam per eos facti, per quadriennium, vel circa perceperint, & levaverint, ac in possessione, vel quasi, illa levandi, & percipiendi predicto tempore fuerint, tamen felicis recordationis Calistus PP. Tertius Predecessor noster, ad heredum ipsius testatoris importunam instantiam, solutionem dicti annui redditus per suas literas in forma Brevis ad viginti annos suspendit, in ipsorum Prioris, & Fratrum prejudicium, ac ejusdem testatoris, & aliorum, pro quorum salute preces funduntur ad Dominum, non modicum detrimentum. Quare pro parte Prioris, & Fratrum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si vocatis executoribus, & heredibus predictis, ac aliis qui fuerint evocandi, repereris ita esse, tam heredes, quam executores predictos, ut de immobilibus bonis ejusdem Testatoris tot eidem Altari, sive Capelle assignent, quod ex eis quinquaginta staria grani, & sex salme vini proveniant annuatim, & celebrantibus in dicto Altari ministrari possint juxta Testatoris piam voluntatem hujusmodi auctoritate nostra compellas. Contradictores auctoritate nostra &c. Non obstantibus dilatione, vel suspensione predicta, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si heredibus, & executoribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo, (9).

Mandatum.

1. *Lucano*.) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXIX fol.* 234.
3. *Episcopo*.) Nunc Archiepiscopalis est Sedes *Lucensis*.
4. *Cordis nostri &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Staria*.) Seu *sextarii*.
6. *Salma*.) Sic vocant sarcinam proportionatam jumento.
7. *Podere*.) *Italica* vox, quæ prædium significat.
8. *Comitatu*.) Nota ditionem *Lucensis* Reipublicæ *Comitatum* dici.
9. *Sexagesimo*.) Dies, & Annus Pontificatus desunt.

Bona-

Bona Lucensis (1) Monasterii de Angelis nuncupati confert Conventui S. Romani. Anno 1460 ....

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Lucan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXXI.

Exordium. Supplex petitio. Donatio.

SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Prior, & Fratres Domus Sancti Romani Lucan., Ordinis Fratrum Prędicatorum, sedulum & devotum &c. (3). Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod Monasterium Monialium, de Angelis nuncupatum, extra muros Lucan. Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, propter guerrarum turbines, dissensiones, & partialitates, quę proh dolor! in partibus illis hactenus multis temporibus viguerunt, in suis structuris & ędificiis, etiam pro eo quod Sorores tunc in eo degentes, pręmissis causantibus, ad certam domum Lucan. se transtulerunt (4), & ex eis superstites quatuor numero adhuc in illa commorantur, adeo conquassatum est, miserabili que ruinę subactum, quod vix muri Ecclesię cum tecto dicti Monasterii remanserunt, & de ejus restitutione, & ad pristinum statum reductione nulla spes superesse videtur, &, sicut eadem petitio subjungebat, si decedentibus ipsis Sororibus nonnulla immobilia in Civitate, & Dięcesi Lucan. existentia, mobiliaque bona ad dictum Monasterium, sive domum legitime spectantia, quę Sorores ipsę tenere, & possidere noscuntur, Domui S. Romani pręfatę pro illius reparatione, & Fratrum Prędicatorum sustentatione, necnon libri, calices, & ornamenta dicti Monasterii pro Ecclesiis usibus Ecclesię domus S. Romani concederentur, ex hoc non modicum susciperent sublevamen. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum & Domus S. Romani pręfatę, quibus bona, & ornamenta hujusmodi, magis convenire videntur, quam ad extraneos deferri, commodis, & utilitati opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę, de qua in his, & aliis fiduciam in Domino obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus super pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi repereris ita esse, super quo tuam conscientiam oneramus, libros, calices, & ornamenta pro ecclesiasticis usibus, immobilia, & alia quęcunque bona prędicta eidem domui S. Romani auctoritate nostra perpetuo applices, & concedas, ita quod decedentibus simul, vel successive, Sororibus pręfatis, liceat Priori, & Fratribus antedictis omnium, & singulorum mobilium, & immobilium bonorum ejusdem Monasterii, ubilibet existentium, corporalem possessionem auctoritate propria apprehendere, ac bonorum fructus, redditus, & proventus in utilitatem, & reparationem dictę domus S. Romani, ac ipsorum sustentationem convertere: libros vero, & calices, ac ornamenta hujusmodi pro usu, & necessitate Ecclesię dictę domus S. Romani reservare, & perpetuo retinere, alicujus super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus constitutionibus &c. quibuscunque &c. Nos enim si applicationem, & concessionem prędictas per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, ex nunc irritum decernimus, & inane &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo (5).

2. *Lucensis.*) Consulendum praecedens Diploma.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXIX fol.235.*
3. *Devotum &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Se transtulerunt.*) Nunc in Urbe *Lucensi* tria Monasteria habet Ordo noster, de quibus consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap.III lit.X pag.265 &c.*
5. *Sexagesimo.*) Dies, & Pontificatus Annus desiderantur.

De componenda lite inter Florentina (1) Monasteria S. Jacobi de Ripolis, & S. Petri Martyris. Anno 1460. Die 30 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Florentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXXII.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis &c. exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectarum filiarum in Christo Jacobę de Gianibonellis Priorissę & Conventus Monasterii S. Jacobi de Ripolis Florentin., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini sub Regula Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, quod olim, postquam Nos tibi commiseramus, ut prędictum Monasterium S. Jacobi visitares, & referres, ac postmodum facta hujusmodi visitatione, & Nobis relato, dilecto filio Martiali Auribelli Magistro Generali ejusdem Ordinis Prędicatorum, ut etiam pręfatum Monasterium S. Jacobi reformaret, commiseramus, idem Generalis pro hujusmodi reformatione pręfatam Jacobam & sex alias Moniales Monasterii Sancti Petri Martyris, Ordinis. & regulę hujusmodi ad pręfatum Monasterium S. Jacobi transtulit, ipsasque Jacobam in Priorissam ejusdem Monasterii S. Jacobi deputavit, & deinde orta inter utriusque Monasteriorum hujusmodi Moniales super bonis eidem Monasterio S. Petri pro dote, & sustentatione cujuslibet earundem septem Monialium deputatis coram dicto Generali materia quęstionis, & aliquibus interlocutoriis sententiis pro qualibet earundem par-

partium per eundem Generalem latis, Nos causam ipsam Vicario tuo in spiritualibus Generali per nostras literas sub certa forma audiendam commisimus, & fine debito terminandam. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ipsę Jacoba Priorissa, & sex Moniales, non propter earum delictum, nec ex voluntate se transferendi de Monasterio ad Monasterium, sed auctoritate, & de mandato superiorum earum, ut obedientes, & pro utilitate dicti Ordinis ad ipsum Monasterium S. Petri translatę fuerunt, pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii S. Jacobi hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statum dictę causę, etiamsi in ea quęvis appellatio, conclusio, aut repositio pendeat, aut tempus appellandi duret, ac tenores omnium & singulorum premissorum, & in premissis gestorum ipsorum bonorum designationes, loca, quantitates, & qualitates, necnon illorum fructuum veros valores pro sufficienter, ac de verbo ad verbum expressis, & individue enarratis, habere, necnon causam ipsam ad Nos advocare, ac litem predictam penitus & omnino extinguere, tibique, ut ne bona eorundem Monasteriorum in litibus consumerentur committere, & mandare, quod si informatione pręvia invenires, easdem septem Moniales de mandato predicti Generalis, ac pro utilitate Ordinis fuisse translatas, Priorissam, & Conventum ejusdem Monasterii S. Petri ad restituendum & consignandum eisdem septem Monialibus Monasterii S. Jacobi realiter, & cum effectu omnia, & singula mobilia, & immobilia bona quę occasione cujuslibet earundem septem Monialium ad ipsum Monasterium S. Petri quandocunque tam ratione dotis earum, quam ex quavis alia causa, & qualitercunque evenerint, sub omni censura ecclesiastica, auctoritate apostolica, monitione pręvia, cogas & compellas, ac in his omnibus procedas summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, velut in causa super executione, aut nominatione, seu confessato, omissis omni libelli datione, litis contestatione, terminorum etiam substantialium observatione, & quibuscunque juris rigorositatibus, ac singulis diebus feriatis, & non feriatis, tam in domibus habitationis tuę, quam alias ubi tibi videbitur, dictamque causam unica sententia termines, a qua neutri partium liceat appellare, necnon ad executionem etiam sub censuris quarumvis sententiarum per te ferendarum procedas in omnibus & per omnia, ac si dicta sententia nulla provocatione suspensa in rem transivisset judicatam; cum potestate contumaces declarandi incidisse in sententias, censuras, & pęnas predictas, easque contra illos aggravandi, & reaggravandi, etiam usque ad invocationem brachii secularis inclusive, citandique & monendi easdem Priorissam, & Conventum Monasterii S. Petri, omnesque alios, & singulos sua communiter, vel divisim interesse putantes, & in executionem citationis, & nominationis hujusmodi nominandos in civitate, & Dięcesi Florentin., & alias ubicunque, ac toties quoties opus erit, quodque ex nunc quasvis appellationes tam ab interlocutoriis, quam diffinitiva interiectas, seu interponendas, fuisse, & esse nullas, irritas, & inanes, ac infectas decernere, de benignitate apostolica dignaremur.

Mandatum. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, Fraternitati tuę, de qua plurimum in Domino confidimus &c. mandamus quatenus vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii S. Petri hujusmodi, & aliis, qui fuerint evocandi, super premissis supplicatis per te ipsum provideas, ut tibi videbitur; non obstantibus premissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon exemptionibus, & privilegiis cum quibusvis clausulis & decretis irritantibus prefato Monasterio Sancti Petri, illiusque Priorissę, & Monialibus concessis, etiamsi de illis plenior esset specificatio facienda, contrariis quibuscunque, aut si Priorissę, & Conventui Monasterii Sancti Petri hujusmodi, vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo, Tertio Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Florentin.*) In *Hetruria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.

Anno 1461 Die 1 Martii.

Ut decretalis (1), quæ incipit - *Super Cathedram* - servetur in Dalmatia.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus Spalaten., & Jaeren (3) Archiepiscopis, ac Tragurien. Episcopo, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

OLim pro removendis quęstionibus, & discordiis, quę inter secularem clerum, & mendicantium Ordinum professores, pro eo quod per ipsos hinc inde Decretalis per felicis recordationis Bonifatium PP. VIII, Predecessorem nostrum, edita, & a pię mem Clemente Papa V., etiam Predecessore nostro, in Concilio Viennen. innovata, non servabatur, ut plurimum suscitabantur (4). Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum Capituli Ecclesię Sibenicen., & aliorum Parochialium Ecclesiarum Rectorum, & cleri civitatis, & Dięcesis Sibenicen. Nobis extitit intimatum, predicti eorundem Predicatorum, Minorum, Heremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratres contra tenorem Decretalis, & Calisti Predecessoris literarum predictarum, multa eisdem, & eorum singulis gravamina inferunt, & jacturas, quia igitur parum esset jura condere nisi, qui ea tueatur, existat, Fraternitati vestrę, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum

Mandatum. per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca in quibus estis deputati conservatores, seu judices tam eisdem Capitulo, & Rectoribus, ac clero civitatis, & Dięcesis predictarum, & eorum cuilibet adversus Fratres predictos, quam e converso eisdem Fratribus adversus Capitulum, & Rectores,

ac

ac Clerum prefatos, & singulis eorundem, efficacis defensionis presidio assistentes, ac dictas prefati Calisti Predecessoris literas ubi, & quando expedierit, solemniter publicantes, ac facientes Decretalem, & literas predictas quoad omnia in eis contenta firmiter observari, non permittatis contra illarum tenorem per memoratos Fratres dictorum Ordinum eisdem Capitulo, & Rectoribus, ac Clero, seu alicui, vel aliquibus eorundem, nec etiam per dictos Capitulum, & Rectores, ac Clerum, seu aliquem, vel aliquos eisdem Fratribus gravamina, aut injurias irrogari, seu alia quecunque adversus Decretalem, & literas predictas attentari, facturi ipsis hinc inde de quibuscunque injuriis, molestationibus, gravaminibus, & damnis illatis hactenus, & etiam in posterum inferendis eisdem contra tenorem Decretalis, & literarum earundem, in illis videlicet, que judicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero, prout qualitas ipsorum exegerit, justitie complementum, molestatores &c. ac contradictores per Censuram Ecclesiasticam &c. Non obstan. omnibus, que in dictis literis idem Calistus Predecessor voluit non obstare, necnon predicti Bonifatii PP., qua cavetur, ne aliquis extra suam Civitatem, vel Diecesim &c. seu ne Judices &c. quam aliis quibuscunque Constitutionibus a Predecessoribus nostris Romanis Pontificibus &c. seu si tam eisdem Fratribus aut eorum Ordinibus &c. quam Capitulo, & Rectoribus, ac Clero predictis a prefata sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi &c., & quibuslibet aliis indulgentiis &c. Ceterum judicibus, seu conservatoribus quibuscunque per literas Apostolicas sub quacunque alia quam presenti verborum forma, vel expressione confectas, aut tam eisdem dictorum Predicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratribus, seu ipsis Ordinibus, quam Capitulo, & Rectoribus, ac Clero, vel alicui, seu aliquibus eorum contra, vel super damnis, & injuriis, & aliis quibuscunque rebus, seu negotiis alias deputatis, vel subdelegatis eorum presentibus, & futuris auctoritate presentium districtius inhibemus, ne aliquem, seu aliquos auctoritate literarum ipsarum pretextu, seu occasione quorumcunque damnorum, seu injuriarum, sive gravaminum contra tenorem dicte Decretalis: Super Cathedram: & literas prefatas Calisti Predecessoris antedictas, tam ipsis Fratribus, seu eorum Ordinibus, quam Capitulo, & Rectoribus, ac Clero, vel aliquibus communiter, vel divisim a quibuscunque personis illatorum hactenus, ac etiam inferendorum in posterum coram se alicubi deinceps ad judicium, vel alias quomodocunque evocare, seu in causa aliquatenus trahere presumant; Inhibitionem hujusmodi non solum ad futura, sed etiam quovis modo adhuc pendentia, & jam cepta negotia, volentes extendi, ac decernentes prefatas literas, & processus earum auctoritate quomodocunque habitos, & habendos ad damna, gravamina, & injurias hujusmodi contra tenorem dicte Decretalis, & dictarum literarum dicti Calisti Predecessoris illata, & inferenda, ut dictum est, deinceps aliqualiter non extendi, ac etiam irritum, & inane &c. attentari. Vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem hujusmodi ad dictorum Judicum, seu conservatorum, & subdelegatorum notitiam, de quibus vobis expedire videbitur, deducere procuretis. Insuper volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum &c. ac pro predictis procedere, ac si predicta omnia &c. & jurisdictio vestra &c. perpetuata fuisset, constitutione predicta super conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo (5), Kalendis Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Decretalis.*) Consulendus *Tractatus de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIV fol.* 2.
3. *Iaeren.*) *Jaderen.*, in *Dalmatia*, ubi cetere Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
4. *Suscitabantur.*) Quædam hic desunt.
5. *Sexagesimo.*) Stylo Bullarum, ære communis *MCCCCLXI.*

Anno 1461 Die 16 Maii.

Aveyrensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Petri de Pedroso, Portugalen. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pia Deo, & Ecclesie desideria &c. (4). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Marie Pereyra (5), & Beatricis Leytoa, mulierum Colimbrien. Diecesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipse cupientes terrena in celestia, & transitoria in eterna, felici commercio, commutare, singulari ducte devotionis affectu, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum de observantia nuncupatorum gerunt, de bonis sibi a Deo collatis in Castro de Aveyro dicte Diecesis unum ejusdem Ordinis Monasterium, in quo Abbatissa, & Moniales ejusdem Ordinis sub regulari observantia ad instar Monasterii S. Salvatoris (6) Ulixbonen. (7) ejusdem Ordinis, quod solum in Regno Portugallie ejusdem observantie existit, devotum, & sedulum exhibeant Altissimo famulatum, ad predicti Sancti honorem, necnon Divini Nominis laudem, & gloriam, cum Ecclesia, Altaribus, campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis necessariis, fundare, construere, & edificare, seu fundari, construi, & edificari facere, illudque sufficienter dotare, & postquam constructum fuerit, habitum per Sorores dicti Ordinis gestari solitum recipere, professionem emittere, & in illo Altissimo famulari plurimum desiderant, & affectant, si sibi super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. (Supplex petitio.) Quare pro parte dictarum Marie, & Beatricis, Nobis asserentium, quod earum facultas pro manutenendis, & sustentandis sex duntaxat Sororibus in dicto erigendo Monasterio sufficiunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis predictam licentiam concedere, aliasque in

Facultas. in prȩmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Sacrȩ Religionis propagationem, & Divinum cultum nostris potissime temporibus augeri cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuȩ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eisdem Mariȩ, & Beatrici, unum Monasterium cum Ecclesia, Altaribus, campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis necessariis pro usu, & habitatione Abbatissȩ & Sororum prȩdicti Ordinis in prȩfato Castro, in certo loco per eas jam empto, si ad id aptus, & conveniens sit, absque tamen alicujus prȩjudicio, de novo fundandi, erigendi, construendi, & ȩdificandi, seu fundari, erigi, construi, & ȩdificari faciendi, illudque de bonis eis, ut prȩfertur, a Deo collatis dotandi, & si idoneȩ sint, & impedimentum Canonicum non obsistat, habitum hujusmodi recipiendi, & professionem emittendi, & in illo sub habitu & observantia hujusmodi Altissimo famulandi, plenam, & liberam licentiam auctoritate nostra concedas; & nihilominus eidem Monasterio, postquam constructum fuerit, illiusque Abbatissȩ, & Sororibus pro tempore existentibus, quod omnibus & singulis privilegiis, exemptionibus, &c. quibus prȩfatum Monasterium S. Salvatoris uti, & gaudere, ac per Vicarium dicti Ordinis visitari debeant, quodque ad receptionem, & admissionem aliquarum Sororum in dicto erigendo Monasterio ultra prȩdictum numerum sex, quoad vixerint, compelli non possint, eadem auctoritate nostra concedas. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papȩ Octavi Prȩdecessoris nostri, prohibente, ne domus, vel loca cujusvis Ordinis Mendicantium de novo erigi possint &c., & aliis constitutionibus &c. quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesiȩ &c. semper salvo. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo primo, Decimo Septimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Clausula derogans.

1. *Aveyrensis.*) Juris est Provinciæ *Lusitaniæ*. Monasterium *Jesu* nuncupatur.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LII fol.*146.
3. *Portugalen.*) Seu *Portucalen.*, vulgo *Portugallo*, *Porto*, ac *Ciudad do Puerto*, in *Lusitania* Regno.
4. *Desideria &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Pereyra.*) Gens est *Lusitaniæ* nobilitate clara.
6. *S. Salvatoris.*) Primum est ex quatuor Monasteriis, quæ habet Ordo *Ulyssippone*.
7. *Ulixbonen.*) *Ulyssipponen.*, vulgo *Lisboa*.

Anno 1461. Die 9 Junii.

Firmat quorundam Beneficiorum collationem factam Monasterio Lemagen. (1)

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sanctorum Petri, & Pauli Padeburnen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

APostolicȩ servitutis officio &c. (3) Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissȩ, & Conventus Monasterii Sanctȩ Mariȩ in Lemago Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prȩdicatorum degentium, Padeburnen. Diȩcesis. Nobis exposito, quod alias quondam Urbanus Sextus in sua obedientia de qua partes illȩ tunc erant, nuncupatus, ex certis tunc expressis suadentibus causis &c. (4). Quodque per antea bon. mem. Clemens PP. Quartus Prȩdecessor noster eidem Conventui per alias suas literas prohibuerat, quod infra fines Parochiȩ suȩ nullus sine assensu Diȩcesani Episcopi, & ejusdem Conventus, Capellam, sive Oratorium de novo construere auderet, salvis privilegiis Pontificum Romanorum, ac in eadem expositione subjuncto, quod licet unio, annexio, & incorporatio prȩdictȩ, ut prȩfertur, factȩ fuissent, ipsȩque Priorissa, & Conventus in possessione Ecclesiȩ, & Capellarum hujusmodi aliquando extitissent, nihilominus, quia eis consentientibus, vel non contradicentibus de Ecclesia, & Capellis, ac Altaribus prȩdictis vigore literarum Apostolicarum, & primariarum precum, ac diversarum aliarum gratiarum Clericis secularibus provisum fuerat, quorum aliqui nonnullas ex dictis Vicariis possidebant, de literarum annexionis, & concessionis hujusmodi viribus plurimum hȩsitabatur, Nos per alias nostras literas, tibi etiam, tuo proprio nomine non expresso, dedimus in mandatis, ut vocatis, quorum intererat, de prȩmissis omnibus, & singulis &c. (5) expressum fuit plenius continetur. Dum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictarum Priorissȩ, & Conventus petitio continebat, Ecclesia ipsa S. Johannis, ac Altaria Capellarum S. Nicolai, & reliqua B. Mariȩ, Altaria vero S. Catharinȩ, B. Andreȩ Apostoli, Beatorum Mariȩ Magdalenȩ, Jacobi Apostoli, & Marthȩ, ac trium Regum, necnon ejusdem B. Catharinȩ, in Ecclesia S. Johannis prȩdicta, ac S. Jacobi Apostoli, & S. Nicolai, necnon B. Mariȩ Virginis, & S. Annȩ, Beatorumque Petri, & Pauli Apostolorum, & B. Thomȩ Confessoris, ac earundem Beatarum Mariȩ Magdalenȩ, & Catharinȩ in ejusdem S. Mariȩ Virginis, atque omnium Sanctorum, necnon aliud ejusdem S. Catharinȩ in prȩdicta S. Mariȩ Capellis ab eadem Ecclesia dependentibus, nominentur, fructus quoque dicti Monasterii, prȩmissum excedant valorem, pro parte Priorissȩ, & Conventus prȩdictarum, asserentium, quod ad executionem dictarum literarum non dum processum extitit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ne literȩ ipsȩ possint de subreptione notari, super prȩmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuȩ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, ad executionem ipsarum literarum, quas, & inde secuta quȩcunque a dat. prȩsentium, quoad hoc valere, pleneque roboris firmitatem obtinere, decernimus, in omnibus, & per omnia procedas perinde, ac si in ipsis literis nomina Ecclesiȩ, Capellarum, & Altarium hujusmodi expressa fuissent, prout superius enarratur, & quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii quadraginta marcarum similium secundum extimationem prȩdictam valorem annuum non excederent, prout re vera, sicuti dicta Priorissa, & Conventus, etiam asserunt, non excedunt, expressum extitisset. Non obstantibus prȩ-

Confirmatio.

premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę in dictis nostris literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo, Quinto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Lemagen.*) De quo in *Nota I ad Constitutionem XVII Bonifatii IX Tomo II pag.* 320., & in *Constitutione Pii II* mox laudanda.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostol. Lib. XXI fol.* 205.

3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

4. *Causis &c.*) Ut in *Constitutione XX data VI Octobris MCCCCLIX* ad hæc usque verba: *Convertere possent*.

5. *Singulis &c.*) Ut in eadem ad finem usque.

Anno 1461
Die 29 Junii.

XXXVI.

Bulla Canonizationis S. Catharinæ (1) Senensis.

Ex Bullario (2) Ususmaris pag. 133.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

MIsericordias Domini, quas in dies largius experimur, non satis explicare potest lingua mortalis. Vincunt humana eloquia divina beneficia, nec homini datum est Creatorem suum abunde collaudare, nec si omnes artus converterentur in linguas, quando ex nihilo creati, de non esse producti sumus in esse, nec, vel lapides, vel plantę, vel animalia bruta, sed rationis participes, divinorumque capaces effecti sumus, ac non solum Angelis, sed ipsi quodammodo invisibili, & excelso Deo similes, gloria & honore coronati, super omnia opera ejus imperio potiti. Verum si nos ipsos rebus ceteris comparemus, nulla creatura magis ingrata reperta est, quam homo. Si Luciferi, & sociorum ejus superbiam pretermittimus, solus inter cetera rebellis Deo, & ingratissimus homo est. Reliqua omnia divinam pietatem in suo esse collaudant, nec ejus unquam preceptis adversantur, naturę legibus parent, & ea peragunt, ad quę producta sunt. Terra aratrum patitur, & suscipiens semina tanquam sub usuris multiplicata reddit, & imperio Dei obediens culta atque inculta humano generi consulit. Saxa in ędificiorum usu recepta, presto adsunt, nec scissa vel excocta resistunt. Fructificant arbores in agro virentes, & postea quam aruerunt, aut ignem nutriunt, aut ędes, tectaque sustinent. Quanta herbarum, sive in floribus, sive in seminibus, sive in succis, inest utilitas? Quanta in fluminibus commoditas? Quanta in lacubus, ac maribus, quę dum navigia subeunt inter remotissimas gentes commercia prestant? Quid animalia cetera sive aquatilia, sive terrestria? In omnibus laudatur Deus, dum naturę jussa capessunt. Elementa, & Sidera faciunt imperata. Sol peragit cursum suum, nec preceptas Zodiaci metas excedit, nec, alieno lucens lumine, suo muneri luna deest, nec errantes errant stellę certum semper, & statutum iter agentes. Omnia in cęlo, & in terra laudant Deum, & in officio manentia benedicunt ei, nec legi resistunt impositę. Gravia deorsum cadunt, levia sursum feruntur, cuncta gratitudinem ostendunt divinitati, Deo parent atque naturę. Solus homo ingratus, inobediens, ac rebellis, inter tot creata repertus est, perversi Angeli ruinam imitatus. Ille in Cęlo superbiens, Creatorique similis esse cupiens, in abyssum precipitatus, meditati sceleris pęnas dedit, homo de limo factus, & in terra positus, suę imbecillitatis immemor, & ipse quoque alta cupere cępit, qui de ligno vescens prohibito, per boni & mali cognitionem ęqualitatem cum diis optavit. Propter quod de Paradiso deliciarum ejectus, in multas ęrumnas datus est, & porta regni Cęlorum clausa, mors introivit in orbem terrarum, quę nulli hominum parceret. Quantum filii Adam ante diluvium aberraverint, & quam procul a divina voluntate recesserint, secuta ultio patefecit, quę omnem carnem aquarum inundatione delevit, ea excepta, quę cum pio Noe in arca salvata est. Ceterum neque in filiis ejus nequitia ac perfidia defuit. Malignati & ipsi sunt, & in omne prolapsi nefas. Turris Babel in contumeliam Domini cępta est, & ibi labium universę terrę divisum. Ab his bella introducta sunt, rapinę, tumultus, incendia, cędes, adulteria, stupra, perjuria, & idolorum cultus, & quicquid malorum libido aut superbia gignit. Paucissimi usque ad Abraham reperti sunt Divinę legis amatores. Ille vero unicum, certumque pietatis exemplum, adeo voluntati Dei se submisit, ut proprium filium suum immolare non dubitaret. Propter quod in semine ejus benedictę sunt omnes gentes. Ex cujus liberis non solum Prophetę orti sunt, divinę legis predicatores, sed ipse quoque Salvator Christus secundum carnem nasci dignatus est, qui pro salute humani generis, cum in forma Dei esset ęqualis Patri, exinanivit semetipsum formam servi accipiens, & homo factus est, tędia carnis subiit, tormenta, & cruciatus pertulit, & ad extremum mortem, non secundum naturam, sed ignominiosam, sed violentam, sed acerbissimam, & vix homini tolerabilem in Ligno Crucis sustinuit, in quo moriens mortem nostram destruxit, & vitam reparavit. Dispoliavit inferos, abduxit Sanctos Patres, & victor mortis, ac diaboli triumphator, cęlum jam longo tempore clausum aperiens, ascendit ad Patrem, nobisque viam ostendit, per quam eum sequi possemus, Evangelica lege tradita, & Baptismo, ceterisque Sacramentis apertis, per quę lapsi repararentur, & salvarentur. Nec tamen tot tantisque allecta beneficiis nostra protervitas, ac malignitas conquievit, nec gratum exhibuit animum, nec vitia deseruit homo, sed quo majori preventi sumus munere gratiarum, eo magis ingrati reperimur, & ad illicita procliviores. Nam quomodo sublimem diligimus, aut honoramus Deum? quomodo ejus mandata servamus? Quis Sacrosancto Evangelio paret? Quę subjectio erga Superiores? Quę caritas erga inferiores? Quis ęquitatis? quis justitię cultus? Quę Religio? Qui mores hominum? Sunt qui dicunt in cordibus suis: non est Deus; alii impia efferunt dogmata, blasphemias in Deum cudunt. Alii voluptatum servi, nihil aliud cogitant, nisi quomodo libidines suas expleant. Illi opibus inhiant alienis, illi humanum sanguinem sitiunt. Rara Innocentia est, eaque parum tuta. Neque propinquitatis jura prosunt, nec scriptę, aut sancitę moribus leges. Viribus ac fraudibus cuncta obediunt. Itaut neque abs re princeps mundi hujus

hujus appelletur diabolus, quando pars orbis major ejus arbitrio ducitur. Nam quantum est quod pseudoprophetę Mahumetis insania possidetur? Orientis pręcipua portio, & Africę maxima Regna, & in Hispania Granaten. (3), & in Gręcia multę Provincię sub Mahumete Christum blasphemant. Nec parva est Judęorum natio, per orbem terrarum late dispersa, Sancti Evangelii, & Christianę legis inimica. Nec desunt in septentrione, atque Oriente cultores idolorum. In Europa (4) Christianitas redacta est. Nam quamvis per Asiam, ac Lybiam (5) Christiani non pauci dispersi esse ferantur, non tamen illorum sincera est fides, qui procul ab Apostolica Sede, inter infideles habitantes, & cum hę- reticis communicantes, improbaque sapiunt, & multis erroribus scatent (6). Nec Christiani, qui sunt in Europa tam re, quam nomine christiani existunt. Adumbrata, & ficta est multorum Religio, sicut opera ipsa manifestant; Nam quotus est, qui digna christiano faciat opera? A fructibus eorum cognos- cetis eos, inquit (7) in Euangelio Dominus. Si vivimus, ut Christus jubet, Christiani sumus. Jo- hannes Apostolus ejus filios esse homines asserit (8), cujus opera faciunt. Si Dei mandata servamus, Dei procul dubio filii sumus; Sin Diaboli, ad eum pertinemus, dicente (9) Domino. Vos ex patre diabolo estis. Dura sententia, & tamen vera. Illius quippe filius est, & ad eum pertinet, cujus man- data sectatur. Quantum autem ingrati Christiani, a divinis preceptionibus procul abierint, & quan- tum diabolicis suggestionibus adhęserint, per se quivis intelligit. Interroget quisque conscientiam suam, & retroactam ante oculos mentis vitam collocet, & quantum ab officio veri Christiani recesse- rit palam cognoscet. Quę cum ita sint, maxima est summi Dei benignitas, & incredibilis misericordia, qua nos tolerat, & vivere sinit, expectans, ut aliquando conversi redeamus in viam. Sed inventi sunt in omni ętate nonnulli Deo placentes, viri Sancti, qui viventes in carne, desideria carnis vicerunt, & cęlestem in terra vitam egerunt, quorum meritis, & intercessione sustentata est mundi machina, & comminatus, est ignis retentus, & ira Dei ultioque suspensa. Nec dubitamus, quin hodie quoque aliqui sint accepti Deo, quorum preces cęlestem nobis Regem placatum, benignumque reddant. In- ter alios autem, qui Deo placuerunt, & divinam nobis clementiam placaverunt, Urbs Senę (10), in-

S. Bernardini Senensis laudes celebrat.

ter Hetruscos nobilis, ętate nostra Bernardinum (11) aluit, qui nobili loco natus in adolescentię flore mundo renunciavit. Et ingressus Beati Francisci Religionem, cum Fratres sui Ordinis procul abiisse ab institutis, & Regula Patrum reperisset, eos acriter correxit. Et cum eos omnes in viam re- ducere non posset, sequestratis pluribus, quibus Regulam servare placuit, cum his cęnobia frequen- tavit, quę multa de novo erexit, & sanctissimis institutis reformavit. Circuivit Italiam pręedicando, vitia fulminavit, virtutes erexit. Mira ejus abstinentia fuit, mira integritas, moderatio, gravitas, eloquii multa suavitas, multa doctrina. Et quoniam verus erat paupertatis cultor, hostis pecunię, & omnium deliciarum inimicus; semper in ejus vultu ingens alacritas enituit, & in mente summa quies, ut qui sola innocentia gaudebat, nullius sibi conscius criminis, scandalis compluribus in Italia obvia- vit, & multa miracula perpetravit. Propter quę adhuc vivens Sanctus habebatur, & miro plebium colebatur honore, nusquam sine populi frequentia, & singulari reverentia receptus. Qui cum apud Aquilam Marsorum (12) Urbem hujus vitę cursum peregisset (13) a Nicolao Quinto Prędecessore

Laus S. Catharinae.

nostro ipso Jubilei Anno (14), cum Christianus orbis ad expurgandas vitiorum sordes frequens urbem inviseret, inter Sanctos Christi Confessores relatus est. Fuerat & in ętate superiori parentum nostro- rum memoria, in eadem Urbe, & in sexu fęmineo Virgo Catharina non minoris meriti, nec minus accepta Deo, cujus preces in conspectu pręcelsę divinitatis, humano generi admodum salutares, & olim fuisse, & nunc esse, & in posterum fore, non dubitamus. Nam sicut peccatum malorum hominum, ac blasphemię, iram Dei super nos provocant, ita Sanctorum opera, rogaminaque avertunt. Verum Catharina quamvis angelicam in terris vitam egerit, & ante annos octoginta (15) decedens ad cęlum

Tres alii Summi Pontifices eam albo Sanctorum ascribere meditantur.

migraverit, multisque signis, & miraculis (16) claruerit, non tamen adhuc inter Sanctas Christi virgi- nes a militanti Ecclesia recepta erat. Neque enim Romani Pontifices, qui ante nos fuerunt, id de- creverant. Voluerat Urbanus Sextus (17) hunc ei honorem impertire, & post eum Innocentius Sep- timus (18), ac deinde Gregorius Duodecimus (19), qui hujus Virginis, & Sanctę conversationis ejus pręcipuam habuere notitiam (20): Sed vexati perturbatione schismatis, quod eorum tempore vi- guit (21), ac multis bellorum turbinibus, ac molestiis agitati, divino, ut credimus, consilio id omi- serunt, ne sęviente divisionis procella, quod sacrum una obedientia decrevisset, profanum altera censuisset. Delata est res usque ad tempora nostra, Nobisque hujus sacerrimę Virginis Canonizatio reservata tanquam conterraneę nostrę, atque concivis, ut Senensis Virginis sanctitas, decreto Senen- sis hominis in Romana Sede sedentis prodiret in lucem. In qua re non imus inficias, affectum nos aliquem sanctum & pium traxisse. Quis enim est, qui suę Urbis preconia, suę patrię laudes, sui ge- neris virtutes non libenter vulgari provocet, cum id possit, & rite, & honeste facere? Excellentia fac- ta, & illustres virtute homines, in omni genere, & in omni parte orbis nemo est, qui non cupide vi- deat, libentertamen, & majori cum jucunditate, sua in patria, & in sua gente. Et si Nos quidem Bea- tę Catharinę sublimes dotes, nobile ingenium, divinam mentem, sacratissimam voluntatem in omni natione quam lętissimi vidissemus, lętiores tamen in urbe Senensi, quę Nos genuit. Siquidem merito- rum ejus longe magis, & magis peculiariter participes esse confidimus, quam si Virgo hęc aut in Afri- ca, aut in Scythia, sive in India nata fuisset. Neque enim fieri potest quin Sanctorum propinquitas aliquid habeat prerogativę, nihil tamen ob hanc causam, plus, minusve dicere licet, quam verum est,

Urgent Principes, ut ascribatur Sanctorum numero.

nec propter cognationem, aut patrię caritatem, inter Sanctos quisquam sine meritis, sine solito exa- mine, sine consuetis solemnibus, referendus est. Quapropter etsi jucunde audivimus, Beatam Catha- rinam Senensem esse, cujus Canonizatio petebatur, non tamen in ejus Canonizatione quidquam omisi- mus ex his, quę in tanta solemnitate requiruntur. Aderant multę preces non modo Senensis populi, verum etiam aliorum, necnon & carissimus in Christo filius Fridericus (22) Romanorum Imperator Augustus, simulque dilectus filius Nobilis vir Paschalis (23) Venetianorum Dux, Nobis supplicavit, ne hanc Virginem suo in terris honore privatam ulterius esse sineremus, in quam multorum populorum de-

devotio esset incensa, & multa de ipsa miracula vulgarentur. Mantuam (24) vero petentes cum inter eundum apud Senenses aliquandiu supersedissemus, & in Consisturio publico ingentia ejus merita, & miraculosa signa Nobis essent exposita, cumulatissimęque preces porrectę, ut Sanctorum Christi honores illi decerneremus, haud quaquam statim annuimus; sed pro veteri consuetudine tribus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus (25) uni Episcopo, alteri Presbytero, reliquo Diacono vivę vocis oraculo commisimus, ut debitis habitis processibus de vita, & moribus ipsius Catharinę, deque miraculis ejus, sive in vita, sive post mortem patratis, & de reliquis ad canonizationem necessariis, diligenter inquirerent, Nobisque in secreto Consistorio, ut moris est, fidelem relationem facerent.

De ipsius vita, & miraculis inquisitionem decernit summus Pontifex.

Commissarii per annum, & ultra donec Mantua Romam rediissemus (26), rem discutientes, inventis processibus antiquis apud Venetos, & alibi habitis (27), examinatisque de novo testibus, & summa cum diligentia cunctis ponderatis, cum seorsum inter Cardinales tantum, omnium quę invenerant veracem Nobis relationem fecissent, ac deinde per Advocatum, ea, quę Nobis exposuerant, in publico Consistorio denuo recitari curassent, postremo convocatis in aula nostra Romę universis, qui tunc erant in Curia Ecclesiarum Prćsulibus, assistentibus Nobis Cardinalibus, iterum commissarii prćfati per organum Venerabilis Fratris nostri Vilhelmi (28) Episcopi Portuensis natione Gallici, qui primus eorum erat, rursus cuncta quę invenerant, & rite probata videbantur, coram explicaverunt.

Nota morem.

Ex quorum relatione, quę amplissima fuit, hęc summatim accepimus, quę vera, comperta, cognita, & explorata sunt. Virgo Catharina ex Civitate Senensi oriunda, mediocribus orta Parentibus (29), prius Deo se dedicavit, quam eum posset per ętatem cognoscere (30). Sex annos nata, ut Domino serviret Eremum concupivit. Et urbe egressa in caverna quadam, loco solitario delituit, quamvis jubente spiritu paululum demorata domum redierit. Angelicam salutationem edocta quoties paternę domus scalam ascendit, toties per singulos gradus, flexo geniculo, Beatissimam Virginem Matrem Domini salutavit. Et anno major (31) Virginitatem suam consecravit Christo, quem sua majestate sedentem mirabili visione contemplata est, & arcana cęlestis aulę vidit, quę non potest effari lingua mortalis. Mundanas delicias a se omnes abdicavit. Orationi totam se dedit. Corpusculum suum jejuniis, ac verberibus afflixit. Coęquales puellas, ut idem facerent & docuit, & persuasit. Pubes effecta scissis crinibus mortale conjugium recusavit. Convitia, & maledicta hominum sprevit. Beati Dominici habitum, quem feminę gestant de Pęnitentia nuncupatę, extorsit potius quam impetravit (32). Ancillare officium in paterna domo exercuit, nihil magis cupiens, quam vilis apud homines, & abjecta videri. Pauperibus Christi, nam id pater sibi indulserat, larga manu subvenit. Ægrotantibus summa diligentia ministravit. Diabolicas tentationes, & assiduas malignantium spirituum pugnas, patientię clypeo, & fidei galea superavit. Incarceratos, & oppressos, quibus valuit modis, consolata est. Nullum ab ea verbum non religiosum, non sanctum, excidit. Omnis sermo ejus de moribus fuit, & de Religione, de pietate, de contemptu mundi, & amore Dei, & proximi, de cęlesti patria. Nemo ad eandem accessit, qui non doctior, meliorque abierit. Doctrina ejus infusa (33) non acquisita fuit. Prius Magistra visa est, quam discipula, quippe quę sacrarum literarum professoribus, ipsisque magnarum Ecclesiarum Episcopis difficillimas de divinitate quęstiones proponentibus, prudentissime respondit (34), & adeo satisfecit, ut tanquam agnos mansuefactos remiserit, quos tanquam lupos, & leones ferocientes acceperat. Quorum nonnulli divinam in Virgine sapientiam admirati, distributis mox inter Christi pauperes, quas possidebant, substantiis, accepta Domini cruce, vitam deinde angelicam egerunt. Summa hujus Virginis abstinentia (35) fuit, & mirabilis vitę austeritas. Nam cum vini, & carnium usum prorsus abjecisset, neque pulmentariis ullis uteretur, ad extremum eo deducta est, ut nec legumina ederet, nec pane vesceretur, nisi celesti, quem verus Christianus in Sacramento sumit altaris. Inventa est aliquando a die cinerum usque ad Ascensionem Domini jejunium perduxisse, sola Eucharistię communione contenta. Per annos circiter octo minimo herbarum succo, eoque parum retento, & communione sacra, sustentata est. Ad cibum quasi ad supplicium pergebat. Ad communionem Altaris, quę illi fere quotidiana fuit, quasi ad cęlestes nuptias invitata esset, summa cum alacritate proficiscebatur. Cilicio sub veste utebatur, quo carnem macerabat. Nullę illi plumę, nulla pulvinaria erant. Lectum sibi ex asseribus confecerat, atque in ea jacens, brevissimum somnum accipiebat. Raro enim ultra duas horas inter diu, nocruque dormiebat. Reliquum omne tempus vigilando, orando, prędicando, opera misericordię agendo, contrivit. Spinosis cordulis carnem suam maceravit, dolore capitis pene assiduo torquebatur, ęstuabat febribus, nec ullorum (36) cruciatu carebat. Luctabatur quam frequentissime cum dęmonibus, multisque illorum molestiis vexabatur. Sed aiebat cum Paulo, cum infirmor tunc fortior sum. Nec enim in tantis laboribus deficiebat; nec caritatis opera negligebat. Assistebat miseria indigna ferentibus. Arguebat peccatores, & blandissimis verbis ad pęnitentiam revocabat. Pręcepta salutis omnibus lęta dabat (37). Quid sectandum, quid fugiendum esset, alacri vultu ostendebat. Dissidentes summo studio componebat. Multa extinxit odia, & mortales sedavit inimicitias. Pro pace Florentinorum, qui cum Ecclesia dissidebant, & interdicto suppositi erant Ecclesiastico Apenoinum (38), & Alpes (39) transire, atque usque in Avinionem ad Gregorium Undecimum Pontificem Maximum, Antecessorem nostrum, proficisci (40) non dubitavit; cui votum suum de petenda Urbe Roma in occulto factum, & soli sibi, ac Deo notum, se se divinitus cognovisse, monstravit. Fuit enim in ea spiritus prophetię, & multa prędixit antequam fierent, & occultissima revelavit. Rapiebatur sępe a spiritu, & in aere suspensa divinis contemplationibus pascebatur, adeo extra se acta, ut expuncta, percussaque nihil omnino sentiret (41). Idque frequenter sibi contingebat, cum divinissima reficeretur Eucharistia. Magnum, & sanctum erat in plebibus Catharinę nomen. Undique ad eam ęgroti, & malignis vexati spiritibus deducebantur, & multi curabantur. Languoribus in Christi nomine imperabat, & dęmones cogebat ab obsessis abire corporibus. Propter quas res, duobus Romanis Pontificibus Gregorio (42) cujus paulo ante meminimus, & Urbano Sexto acceptissima

S. Catharinæ vitam, virtutes, & miracula summatim describit.

fuit, adeo ut Legationibus eorum fungeretur, multisque, & magnis spiritualibus gratiis ab eis
Romæ moritur, donaretur. Eadem cum vitę agonem jam peregisset anno ętatis suę tertio circiter ac trigesimo, in
Urbe Romana diem suum clausit (43). De cujus animę in Cęlum assumptione, & gloriosa receptio-
ne stupendę, & admirabiles revelationes factę reperiuntur apud eas personas, quę Virginem dile-
xere. Maxime vero apud ejus confessorem Raymundum (44) Capuanum, Sacrę Theologię Magis-
trum, qui postea (45) Generalis totius Ordinis Prędicatorum pater, Magister, & Rector effectus
est. Is namque cum Genuę (46) ageret, ea nocte, qua Virgo migravit, hora matutina intra
dormitorium apud imaginem Matris Domini eam contemplatus est miro splendore fulgentem, &
verba consolatoria dicentem. Corpus aliquandiu (47) servatum, denique in Ecclesia Fratrum Prędi-
catorum, quę de Minerva dicitur, Romę conditum est (48), non sine maxima populi devotione,
ac reverentia. Cujus tactu plerique ęgroti salutem consecuti sunt, adeo ut nonnullis saluti fuerit ea
tetigisse, quę sacrata Virginis membra tetigere. Postea quoque Virgo ipsa jam cęlo recepta, vota
supplicantium benigne audivit, & ut a sponso, & Domino suo, Christo Salvatore exaudirentur, cu-
ravit. Multi enim ex diversis ęgritudinibus curati sunt, qui audita beatę Catharinę gloriosissima fama,
ejus patrocinium supplices petivere. Propterea Venetiis, ubi nunquam Virgo ipsa fuerat, & multis in
locis, nomen ejus cum veneratione receptum est, & vota ei plurima fiunt. Hęc, & alia quam pluri-
ma cum Venerabilis Frater noster Episcopus Portuensis, in conventu Cardinalium, & Pręsulum ex-
posuisset, & liquido probata esse affirmasset, rogati singillatim omnes tum Cardinales, tum Pręsules,
qui plurimi affuerunt, sententiam dicere, cunctorum suffragiis Beata Virgo digna Cęlo, & altaris, de-
claranda visa est. Nec quisquam fuit, qui non magnopere Canonizationem ejus faciendam probaverit.
In album sanctorum refertur. Quibus ad longum auditis jussimus in Basilica Beati Petri Apostolorum Principis suggestum magnum,
& ornatum apparari, super quo hodie (49) astante Populo, & Clero sermone de vita, & miraculis
hujus Virginis per Nos habito, Missarum solemnibus celebratis, & consuetis cę[illegible]moniis rite peractis
ad Canonizationem hujus Virginis sub his verbis duximus procedendum: Ad honorem omnipotentis,
& ęterni Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ad exaltationem fidei Catholicę, & Christianę Reli-
gionis augmentum, auctoritate Domini nostri Jesu Christi, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus,
ac nostra, Catharinam Senensem, illustris, & indelebilis memorię Virginem, cujus Corpus in Ecclesia
Prędicatorum, quę de Minerva nuncupatur, hic Romę jacet, & in cęlesti Jerusalem inter Beatarum
Virginum choros, quando id sua virtus, divina suffragante gratia, meruit, jam pridem fuisse recep-
tam, & ęternę glorię corona donatam, de Fratrum nostrorum consilio, declaramus, eamque tan-
quam Sanctam publice, privatimque colendam esse decernimus, & definimus, atque in Sanctarum Ca-
Festum ipsius celebrandum decernit. talogo Virginum, quas Romana veneratur Ecclesia, redigi, & ascribi mandamus. Statuentes festum
ejus singulis annis prima mensis Maii dominica die (50), ab Universali Ecclesia celebrandum (51)
esse, & omnes illi honores pręstandos, qui ceteris Sanctis Virginibus convenire noscuntur. Et insu-
Indulgentia conceditur visitantibus ejus sepulcrum. per sepulcrum ejus, in ipso festo visitantibus septem Annos, & totidem quadragenas de injunctis pę-
nitentiis, in forma Ecclesię, misericorditer in perpetuum relaxamus. Datum Romę apud Sanctum
Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo, Tertio Ka-
len. Julii (52), Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Catharina.*) Virginis Seraphicæ, cujus vitam plane cælestem, & opus Divinæ potentiæ portentissimum merito dixeris. Ipsius gesta perscripserunt Auctores varii, quos recenset *Echard Tomo II scriptorum Ordinis ad an. MCCCLXXX pag. 832 &c.*, & 590. Adeas etiam *Odoricum Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLXI num. CXXIII*, *Bzovium ad eundem Annum num. XI*, & eruditos Editores *Actorum Sanctorum ad diem XXX Aprilis a pag. 851 ad pag. 906.*

2. *Bullario.*) In *Bullario Romano* est *VI*. Legitur etiam apud *Rodericum in Nova Collectione Privilegior. Apost licorum pag. 115*, *Castellanum Parte II pag. 94 numero CXXXIX*, *Bzovium annal. Ecclesiast. ad An. MCCCCLXI num. XI*, *Editores Actorum Sanctorum Antuerpien. ad diem XXX Aprilis*, in *Constitutionibus Ord. Prædicator.* typis editis an. *MDVII pag. 57 num. C*. Idem Diploma partim transcribit *Odoricus Raynaldus* loco laudato *numero CXXIV &c.*

3. *Granaten.*) Ad annum siquidem usque *MCCCCXCII*, quo *Mauri* dejecti sunt ex Regno *Granatensi*, ibi summum imperium habuerunt impii *Mahon et* sectatores. De anno quo ibidem dominari cœperunt, inter Auctores non convenit.

4. *Europa.*) Nondum enim Christi lex in *America* promulgata fuerat ab *Hispanis*, & *Gallis*. Ibi nunc fides catholica propagata. Anno *MCCCCXCII* quo *Ferdinandus e Granatensi* Regno *Mauros* fugavit, *Christophorus Colomb* ab eodem *Ferdinando* missus invenit *Americam*.

5. *Lybiam.*) Rectius *Libyam*, *Africam* scilicet. Nec nova denominatio, sic enim *Africa a Græcis* dicta fuit, ut in confesso est apud omnes. Ab *Hebræis* etiam *Afri* vocantur *Libyci*. E *Latinis* autem laudantur *Plinius*, *Claudianus*, aliique passim, a quibus *Africa Libya* nominatur. Unus instar omnium sit *Marcus Tullius Cicero Lib. I de Natura Deorum*, ubi hæc habet: *Avertunt pestem ab Ægypto, cum volucres angues ex vastitate Libyæ, vento Africo invectas interficiunt, atque consumunt.* Nota, quod a *Cicerone* Africa *Libya* appellatur; ventus autem *Libs*, qui *Libyæ* nomen dedit, *Africus* ab ipso dicitur. Et Libro III *Quid*, inquit, *Oceani fervore illis in locis, Europam, Libyamque rapax ubi dividit unda &c.*

6. *Scatent.*) Nunc proh dolor Infideles, hæretici, & Schismatici ibidem grassantur.

7. *Inquit.*) *Matth. VII. 16.*

8. *Asserit.*) *I. Johannis III. 10.*

9. *Dicente.*) *Johan. VIII. 44.*

10. *Sena.*) Vulgo *Siena*, ejusdem nominis agri præcipua. Biennio ante, anno scilicet *MCCCCLX* Metropolis creata fuerat a *Pio II.* Bulla legitur apud *Ughellium in Archiep. Senen. Tomo III Italiæ Sacræ pag. 575 Edit. II.*

11. *Bernardinum.*) Cujus festum celebratur die *XX* Maii, quo mortuus est. Ipsius vitam perscripsit *S. Johannes Capistranus*. Consulendi *Waddingus Annal. Minor. ad an. MCCCCL &c.*, eruditi Editores *Actorum Sanctorum ad diem XX Maii*, aliique qui Vitas Sanctorum conscripsere, vel de Scriptoribus Ecclesiasticis locuti sunt. *Massæ* natum fuisse *S. Bernardinum*, produnt Auctores. *Senensis* tamen vulgo dicitur, tum ex *Albizesca* nobili *Senensi* familia, e qua ortus est, tum quia *Senis* fuit educatus. Hinc verbum *aluit*, quod in Diplomate legitur.

12. *Aquilam Marsorum.*) In *Aprutio* sita est. *Aquila Marsorum* cognominatur, ut ab aliis ejusdem nominis distinguatur, ab *Aquila* scilicet *Ætolia*, & ab *Aquila Normanniæ*.

13. *Peregisset.*) Anno *MCCCCXLIV*, immensis exantlatis laboribus, *S. Bernardinus* Ordinis Seraphici decus cælos petiit.

14. *Jubilei anno.*) *MCCCCL*, a morte *S. Bernardini* anno Sexto.

15. *Ante Annos Octoginta.*) Annos scilicet *LXXX*, & duos Menses.

16. *Miraculis.*) Quædam refert *B. Raymundus* in *Vita S. Catharinæ* sæpius laudata *Parte II Cap. II, III, IV, VII, VIII, IX*, ac *XI*, & *Parte III Cap. VI*. Consulendi quoque *Bar-*

Barduccius in *Epistola de Morte S. Catharinæ*, *Domnus Stephanus* in *Epistola de Gestis*, ac *Virtutibus* ejusdem Sanctæ, *Nicolaus Burgensias* apud Editores *Actorum Sanctorum pag.* 977 *&c.*, alii tandem qui Vitam ejusdem *S. Catharinæ* conscripsere.

17. *Urbanus Sextus.*) Anno *MCCCLXXVIII* Summus Pontifex renunciatus, biennio ante mortem *S. Catharinæ Senensis*.

18. *Innocentius Septimus.*) Hac de re legendus *Bartholomæus Senensis* in *Vita B. Stephani Macconi* apud *Editores Actorum Sanctorum pag.* 970.

19. *Gregorius Duodecimus.*) *Senis* hac de causa fuit interpellatus *Gregorius*, ut videre est apud *Bartholomæum Senensem* loco mox laudato *pag.* 970, & 971, ubi refert ejusdem *Gregorii* Constitutionem, cujus hic tenor est.

Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Stephano de Senis, Priori Generali Carthusiensis Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ATtendentes Civitatis Senarum, in qua nunc commoramur, & devotionis affectum, & constantiam, quam erga Sanctam Romanam Sedem exhibet, libenter preces admisimus, quas honesti aliquot Cives, & nobiles viri nobis porrexerunt; humiliter postulantes, totius Civitatis nomine, ut de benignitate Apostolica concederemus facultatem tractandi, & in Consistorio Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium promovendi Canonizationem Beatæ quondam Virginis Catharinæ, ex hac Civitate oriundæ, in cujus te disciplina novimus in Domino olim educatum: & libentiori animo cupimus, quantum cum Domino poterimus, huic populo in tam laudabili petitione gratificari, tum ad Divinam gloriam in Sanctis ejus amplificandam, tum etiam quia in minoribus constituti, ejusdem Virginis Sanctam conversationem a Summis Pontificibus Prædecessoribus nostris, Gregorio XI, & Urbano VI probari percepimus, nosque pariter ejus notitiam habemus. Sed tali opere inchoando, & prosequendo solito Ecclesiæ ritu, te duximus inter alios nobis adesse, qui instar multorum huic tam Sancto negotio prodesse poteris. Nos ergo motu proprio, & nonnullorum etiam civium permoti precibus, tibi mandamus, ut quamprimum ad nos te conferas, nosque convenias ubicunque fuerimus. Te enim, fili, videre, & alloqui cupimus, quem plurimum in Domino amamus, cum tota familia Carthusiana tuo regimini commissa, tanquam nutrice, & non oppugnatrice hujus Apostolicæ Sedis. Vale, & Veni. Datum Senis VII Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

20. *Notitiam.*) *Urbano* siquidem *VI* Seraphicam Virginem *S. Catharinam* acceptissimam fuisse, constat. Illius enim Summi Pontificis legationibus fungebatur, ut dictum fuit in *Appendicibus ad Pontificatus Gregorii Undecimi, & Urbani VI.* Cum autem, sedente *Urbano VI*, *Innocentius VII*, & *Gregorius XII*, tunc in minoribus constituti floruerint, liquet profecto, quod ejusdem Virginis conversatio plane cælestis ipsis esse nota potuerit.

21. *Vigenti.*) Ad annum usque *MCCCCXVII*, quo electus fuit *Martinus V* die *XI* Novembris.

22. *Fridericus.*) Cognomento *Pacificus*.

23. *Paschalis.*) Vide *Notam XXVII.*

24. *Mantuam.*) Anno *MCCCCLIX*, die circiter *XXII* Januarii *Roma* discessit *Pius II*, ut *Mantuam* peteret.

25. *Cardinalibus.*) *Vilhelmo* scilicet, de quo mox dicetur, aliisque duobus. Hic autem mos antiquus notandus est.

26. *Redissemus.*) Anno *MCCCCLX* Nonis Octobris. Hinc autem liquet Cardinales delegatos *per annum*, & *ultra rem discutere potuisse*.

27. *Habitis.*) In Bibliotheca *Casanatensi* habetur Exemplar Authenticum *Processus Originalis*, existentis in Cœnobio S. Dominici Senarum, quemadmodum ad calcem dicitur pag. 129, *quorundam dictorum, & attestationum super celebritate memoria, ac Virtutibus, Vita, & Doctrina B. Catharina de Senis, publice productorum in Curia Episcopali Castellana in Venetiis in diversis temporibus* a 24 Maii 1411, ad an. 1416. Est inter Codices MSS. in fol. Num. 202.

Num. 203. Ms. Codex in fol. – *Ragguaglio della spedizione del Signor Lorenzo Petrucci Gentiluomo Sanese fatta da Siena a Roma nel* 1629, *per ottenere da Papa Urbano VIII la dichiarazione intorno alle Stimmate di S. Caterina da Siena, dove si trovano molte scritture di ragione, o di fatto in tal proposito &c. Scrittura tratta fedelmente dall'Originale a penna, scritto dallo stesso Signor Lorenzo, che si conserva in Siena nell'Archivio della Confraternità di S. Caterina da Siena in Fontebranda.* Hoc quoque est Exemplar authenticum.

Num. 201 *Ms. in fol.* Exemplar authenticum libelli *de supplemento legenda prolixa Virginis B. Catharina de Senis distincti in tres partes &c.* Auctore B. Thoma Caffarino, cui adest inscriptio.

Supplemento alla leggenda di S. Caterina da Siena scritta dal B. Raimondo da Capua Confessore di lei, compilato dal B. Tomaso Caffarini, altro suo Confessore, ed uno de discepoli della medesima, in cui si contano varii fatti, e detti della Beata, che dal *Beato Raimondo* non furono scritti. Copia dall'antico testo a mano, che trovasi nell'Archivio di S. Domenico di Siena.

Codex 200 in fol. continet Epistolas omnes originales, quæ circa Opera S. Catharinæ Senen. ab eruditis quibuscunque, necnon a præcipuis *Italiæ* Academiis recepit clariss. Hieronymus Giglii Senen., qui eorum operum editionem curavit, Præfationibus adornavit &c.

28. *Vilhelmi.*) Seu *Guillelmi de Estouteville*, natione *Galli*, vulgo *Rotomagensis* nuncupati. Ipsius meminit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag.* 913.

29. *Parentibus.*) *Jacobo* scilicet *Benencasa*, & *Lapa*, quam *Piagensis* cognomento fuisse, docens *Frigerius*, aliique recentiores. Anno *MCCCXLVII* natam esse *S. Catharinam*, scribit *F. Thomas Antonii* in ipsius *Vita*.

30. *Cognoscere.*) Consulendus *B. Raymundus* in *Vita S. Catharinæ Parte I Cap. II* apud *Editores Actorum Sanctorum ad diem XXX Aprilis pag.* 860.

31. *Major.*) Anno scilicet ætatis *VII*, ut refert *B. Raymundus* loco mox laudato *pag.* 862.

32. *Impetravit.*) Adeas *B. Raymundum* mox laudatum *a pagina* 866 *ad* 873, ubi, quam gravate, ut Ordini Sororum de *Pœnitentia* nomen daret, *S. Catharinæ* mater ipsi concesserit, describit.

33. *Infusa.*) Audiendus hic *Domnus Stephanus* in *Epistola de Gestis, & Virtutibus S. Catharinæ Cap. IV* apud Editores Actorum SS. pag. 966. *Habebat, inquit, ista sacratissima Virgo tantam sapientiam anima sua divinitus infusam, quod omnes audientes eam in stuporem vertebantur. Omnem Sacram paginam ita lucidissime declarabat, & interpretabatur, ut omnes quantumcunque docti, sive Magistri, velut attoniti mirarentur; & quod etiam apparebat valde mirabile, humana scientia in ejus conspectu ita deficiebat, quemadmodum nix, vel glacies in aspectu Solis ardentissimi liquefieri solet. Pluries fecit efficacissimos, & admirando stylo sermones in præsentia D. Gregorii Papa XI, & postea D. Urbani Papa VI, atque Dominorum Cardinalium, dicentium unanimiter admiratione multa suspensi: Nunquam sic locutus est homo, & absque dubio ista non est mulier, quæ loquitur, immo Spiritus Sanctus, ut apertissime comprobatur.* Hæc ille testis oculatus.

34. *Respondit.*) Consulendus *Stephanus* loco mox laudato.

35. *Abstinentia.*) De qua loquitur *B. Raymundus Cap. VI*, ubi refert, quod ab infantia *S. Catharina* raro carnes edebat, ipsasque sibi postea interdixit. Quindennis omni vino, vicennis etiam pane se se abstinuit, & tandem sine cibo, ac potu victitabat.

36. *Iliorum.*) Rectius *Ileorum*, ex Græco Εἰλεός. Editores tamen *Actorum Sanctorum* legunt: *Nec aliorum diversorum morborum cruciatu carebat*. Sic etiam scripsere plures alii, quibus fortassis ignota passio *iliaca*. Hoc nomine vocant Medici dolorem acerbissimum gracilioris intestini, quod *Ileum* nuncupant. Accedunt dolori gravissima symptomata, a quibus intestinorum motus peristalticus invertitur. Hujus solutionis causa fertur motus sanguinis impeditus.

37. *Dabat.*) Hinc *Gregorius XI* concesserat *S. Catharinæ*,

ut

ut Fratres, qui peccatorum ad ipsam confugientium confessiones exciperent, delegare posset. Vide *Constitutionem XLIII* ejusdem *Gregorii XI Tomo II pag.* 292.

38. *Apenninum.*) Vulgo *l' Apennino*. Mons est *Italiæ*, qui illam mediam in longum dividit. Incipit a *Genua*, & usque ad extremos *Salentinos*, & *Brutios* extenditur.

39. *Alpes.*) Montes *Italiam* separantes a *Gallia*, & a *Germania*.

40. *Proficisci.*) Anno *MCCCLXXVI*. Hoc enim anno mense Junio *S. Catharina* erat *Avenione*, ut ex ejusdem Sanctæ Epistolis constat.

41. *Sentiret,*) Legendus *Dominus Stephanus* in *Epistola* supra laudata *Cap. II pag.* 963 *&c.*

42. *Gregorio.*) *XI.*

43. *Clausit.*) *XXIX* Aprilis *MCCCLXXX*.

44. *Raymundum.*) Beatum, ex patria *Capuanum*, ex familia *de Vineis* nuncupatum. Ipsius meminerunt scriptores, quos laudat, & excipit *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad annum MCCCLXXX pag.* 679 *&c.* De *B. Raymundo* sæpe diximus *Tomo II*.

45. *Postea.*) In Comitiis nempe Generalibus *Bononiæ* coactis anno *MCCCLXXX*, eodem scilicet anno, quo Virgo Seraphica vita cessit. *Postea* tamen dicitur, quia *S. Catharina* cælos petiit exeunte Aprili, Beatus vero *Raymundus* Generalis renunciatus est die *XII* Maii, vigilia Pentecostes. Hoc anno siquidem Pascha fuit *XXV* Martii.

46. *Genuæ.*) Quo retrocesserat monitus de insidiis sibi structis in itinere dum *Gallias* peteret, Legatus a Summo Pontifice missus.

47. *Aliquandiu.*) A die scilicet Dominica, qua obiit hora circiter sexta, ad diem Martis, & horam Completorii, uti refert *Barduccius* testis oculatus in *Epistola* supra laudata. Suffragatur *Bartholomæus Senensis* in Vita B. *Stephani Macconi* apud Editores *Actorum Sanctorum pag.* 968.

48. *Conditum est.*) Asservatur in ejusdem Sanctæ sepulcro, quod extat *Romæ* in Templi *Minervitani* Sacello Sacratissimi Rosarii, aræ præcipuæ proximo ad Cornu Epistolæ. De variis hujus Sacri Corporis translationibus consulendi sæpius laudati Editores *Actorum Sanctorum pag.* 972.

49. *Hodie.*) Die scilicet *XXIX* Junii. Sermonis autem, cujus hic loquitur Summus Pontifex, meminerunt *Editores Actorum Sanctorum pag.* 977. Extant illius Sacræ Concionis exempla varia, de quibus *Echard pag.* 815 *col. II.*

50. *Dominica die.*) Jussu *Urbani VIII* Festum *S. Catharinæ* nunc celebratur die *XXX* Aprilis. Quod autem ageretur olim Prima Dominica Maii constat ex Actis Generalis Capituli an. *MCCCCLXVIII*, ubi sic legitur. *Volumus quod in Martyrologiis nostri Ordinis Pridie Kalendas Maii Natalis Beatæ Catharinæ de Senis inferatur hoc modo. Romæ Sanctæ Catharinæ Virginis. Hæc de Civitate Senarum Provinciæ Hetruriæ oriunda, septimo ætatis suæ anno virginitatem Deo dicavit. Postea in adolescentia sanctæ conversationis habitum de Pœnitentia Beati Dominici assumpsit. Quæ crebris revelationibus, & apparitionibus a Domino Jesu Christo sibi factis, & ab ipso visibiliter annulo desponsata, dolorumque Christi, & vulnerum particeps effecta, vitam ab omni mortali crimine duxit immunem. Tandem multis clarens miraculis, multarum etiam Epistolarum, & librorum doctrina præfulgens, Diabolique plurima tentamenta, ac verbera superans, anno ætatis suæ XXXIII, tertio Kalendas Maii obiit, & in Ecclesia Sanctæ Mariæ super Minervam est sepulta. Dominus autem Pius Papa II, qui eam Sanctorum catalogo ascripsit, mandavit, festum ejus prima Dominica Maii perpetuis temporibus celebrari. Totum Duplex.*

51. *Celebrandum.*) Sub ritu Officii *Duplicis* jussu *Clementis X* ab omnibus extraneis nunc celebratur, antea vero sub ritu officii *semiduplicis* absolvebatur. In Ordine Prædicatorum sub ritu *Totius Duplicis* semper fuit. Sic enim legitur in Actis Capituli Generalis *Senis* in *Hetruria* coacti anno *MCCCCLXII* die *XV* Mensis Augusti. *De Festo S. Catharinæ Virginis de Senis fiat Festum Totum Duplex, quod in prima Dominica Mensis Maii celebrari oportere institutum est.* Officii vero, quod in Ordine nostro decantatur, auctor est ipse *Pius II*.

52. *Julii.*) Nonnulli scribunt *Maii*, mendose tamen, in Regesto siquidem *Pii II Lib. XVI pag.* 80, uti monet *Odoricus Raynaldus* legitur *Julii*.

Anno 1461
Die 31 Julii.

De reformando Regiensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVII.

Dilecto filio Vicario Generali Fratrum Observantiæ Regularis S. Dominici.

P I U S PP. I I

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Mittimus tibi supplicationem, qua Mutinensis Dux, & Regiensis Communitas petierunt reformari Conventum S. Dominici, præsentibus introclusam, manu venerabilis Fratris nostri C.... Agapiti (3) Episcopi Anconitan. in præsentia nostra signatam, volumusque, & tibi committimus, & mandamus, ut ad executionem contentorum in ea procedas juxta ejus seriem & tenorem, ac juxta signaturam prædictam. Datum (4) Tibure, sub Annulo Piscatoris die ultima Julii, Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Regiensi.*) Vulgo *Reggio*, *in Italia*, *inter Parmam*, *& Mutinam*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Regiensi*.

3. *C.... Agapiti.*) *Agapiti Cencii*, e nobili gente *Rustica* oriundi. De quo consulendus *Ughellus in Episcop. Anconitan. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 338 *Edit. II.*

4. *Datum.*) Huc etiam referenda sequens Epistola, hac de re scripta eidem Vicario generali

Venerande Pater Amice noster carissime Salutem. Vidimus Breve Sanctissimi D. N. directum P. V. per quod illi mandatur, ut omnino reformet Conventum Ordinis vestri in Civitate Regii, & id precibus, & instantia Illustrissimi Ducis Mutinæ, cui rem hanc cordi esse intelligimus. Quare eandem P. V. his nostris literis exhortamur, & illi quantum Nobis licet injungimus, atque mandamus, ut Sanctissimi D. N. voluntatem hac in re diligenter exequatur, & Conventum ipsum in melius reformet juxta præfati Brevis tenorem, advertatque super omnia, & curet, quo possit diligentius, ut res hæc sine scandalo peragatur, quod tamen futurum confidimus freti prudentia P. V. accedente præsertim favore R. P. D. Episcopi, ac magnificorum Regiminum prædictæ Civitatis Regii, ad quos scripsimus, ut vobis circa rem hanc studiose faveant, ac auxilium præstent; Et ita fore rem non dubitamus. Vos modo ita facite ut pro vobis non restet, quo minus mandata Sanctissimi D N. expleantur, facietisque quod vos decet, & rem nobis apprime gratam. Ex Bononia die 26 Octobris.

S. Crucis in Jerusalem A. Cardinalis Reatinus Bononiæ legatus.

Vica-

Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ curam habeat Cœnobii Aquilanen. (1).

Anno 1461 Die 13 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

XXXVIII.

Dispositione Divina gregi dominico, licet immeriti, præsidentes, honestis petentium votis, illis præsertim, per quæ sacræ Religionis cultus votivis exuberare potest incrementis, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Camerarii, & quinque Artium populi civitatis Aquilan. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi ob singularem, quem ad Congregationem Ordinis Fratrum Prædicatorum de Observantia Provinciæ Lombardiæ, gerunt devotionis affectum, & ex certis aliis rationabilibus suadentibus causis, ad id animos eorum inducentibus, Domum S. Dominici Aquilanen. dicti Ordinis, quæ nuper juxta morem, & observantiam domorum, seu Conventuum ejusdem Ordinis Provinciæ Tusciæ reformata extitit, curæ & regimini Vicarii Provinciæ Lombardiæ præfatæ subiici desiderant. Quare pro parte Camerarii, & populi prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut domum S. Dominici Aquilanen hujusmodi curæ, & regimini Vicarii præfati subiicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui Sacræ Religionis propagationem intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, domum Sancti Dominici Aquilan. præfatam, necnon Fratres in ea pro tempore degentes, curæ, & regimini moderni, & pro tempore existentis Vicarii Congregationis Provinciæ Lombardiæ hujusmodi auctoritate Apostolica, ex certa scientia, harum serie, subiicimus, ac subjectos deinceps fore statuimus, decernimus, atque declaramus; mandantes nihilominus eidem Vicario in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub excommunicationis pœna; quam si contrafecerit ipso facto incurrat, prout antea sibi per alias nostras in forma Brevis literas, quas præsentibus haberi volumus pro expressis, dedimus in mandatis, quatenus domum Aquilanen prædictam sub cura, & regimine suis hujusmodi acceptans, & apprehendens, illam ejusque Fratres prædictos, more aliarum domorum, seu aliorum Conventuum Ordinis, & Provinciæ Lombardiæ prædictorum de cetero regat, & gubernet, necnon juxta & secundum morem, & observantiam dictæ Congregationis, quoties opus fuerit, reformet, seu regi, gubernari, & reformari faciat, & procuret. Volumus autem, quod domus Aquilanen. illiusque Fratres hujusmodi omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, indulgentiis, & gratiis, per nos & Sedem Apostolicam locis, domibus, sive Conventibus, & Fratribus dictæ Congregationis quomodolibet concessis, & in posterum forsitan concedendis, in omnibus, & per omnia uti valeant, pariter, & gaudere. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Congregationis domorum, sive Conventuum & Ordinis prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum subjectionis, statuti, constitutionis, declarationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo, Tertio Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum. Clausula derogans.

1. *Aquilanen.*) Vulgo l'*Aquila*, in *Vestinis*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 14, ex authentico *Bononiæ* asservato.

F. Johannes Comes (1) confirmatur Inquisitor Barchinonen.

Anno 1461 Die 13 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis Lib. B. fol. 707.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Barchinonen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXXIX.

Religionis zelus, literarum scientia, vitæ, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos dilectus filius Johannes Comes, Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac Theologiæ professor, fide digno commendatur testimonio, Nos inducunt, ut ipsum Apostolicis favoribus, & gratiis prosequamur. Dudum siquidem pro parte dicti Johannis Nobis exposito, quod olim dilectus filius Martialis Auribelli, tunc Magister Generalis dicti Ordinis, ad requisitionem carissimi in Christo filii nostri Johanis Regis Aragonum Illustris, ipsum Johannem Comes in Civitate, & Diœcesi Barchinonen. vigore certæ facultatis sibi ab Apostolica Sede concessæ, Inquisitorem hereticæ pravitatis cum omnibus jurisdictionibus, privilegiis, facultatibus, & gratiis, aliis Inquisitoribus concedi solitis, constituerat, ac etiam ordinaverat, necnon Civitatem, & Diœcesim prædictas a jurisdictione, & potestate Inquisitoris Majoris Cataloniæ separaverat, & separatas esse voluerat, ac, si in civitate & diœcesi præfatis aliquis lo Vicarium ejusdem Inquisitoris Cataloniæ fuisset institutus, illum ab onere prædicto absolverat, & absolutum fore denuntiaverat, Nos constitutionem, ordinationem, & deputationem hujusmodi, necnon literas ejusdem Generalis super præmissis confectas, ac omnia, & singula in illis contenta, rata habentes, & grata, illa auctoritate Apostolica confirmavimus (3), ac nostri scripti, patrocinio communivimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui

Exordium. Diplomatis causa.

Digitized by Google

forsan intervenissent in eisdem, per quasdam primo, & deinde dilectis filiis Decano, & Majoris, ac Beatę Marię de Mari Ecclesiarum Barchinonen. Archidiaconis, per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios literas nostras predictas, ac omnia, & singula in illis contenta, ubi, & quando expedire viderint, auctoritate nostra solemniter publicantes, eundem Johannem Comes ad officium Inquisitionis in civitate, & diœcesi hujusmodi, auctoritate nostra, admitterent, & admitti facerent, ut moris erat, non permittentes, eum per aliquem, seu aliquos, contra earundem literarum nostrarum tenorem, atque formam, molestari, inquietari, seu quomodolibet perturbari, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Johannis Comes, petitio continebat, Nos per alias nostras literas in forma Brevis ad nonnullorum ipsius Johannis Comes ęmulorum, qui eum capitali odio persequuntur, instantiam, eidem Generali Magistro dederimus in mandatis, ut eundem Johannem Comes ab officio Inquisitionis hujusmodi, ac illius exercitio revocaret, & amoveret, asserentes Inquisitionem Regni Aragonum, & totius Principatus Catalonię per unum tantum Inquisitorem regi, & exerceri consuevisse, &, sicut eadem petitio subjungebat, ęędem literę in forma Brevis per falsi suggestionem a Nobis extortę fuerunt, pro eo quod in Catalonia unus, & in Aragonia alius, Inquisitores hęreticę pravitatis fuerint temporibus retroactis, & etiam quia jam quindecim anni, vel circa effluxi sunt, quod felicis recordationis Nicolaus Papa Quintus Predecessor noster, Inquisitionem Civitatis, & Diœcesis earundem a Generali Inquisitore Catalonię segregavit, atque divisit, necnon eam quondam Jacobo de Sancto Johanne (4) ejusdem Ordinis professori Apostolica auctoritate commisit. Quare pro parte dicti Johannis Comes Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas nostras in forma Brevis eidem Magistro directas cassare, revocare, & annullare, necnon constitutionem, ordinationem, & deputationem de ipso Johanne Comes, ut premittitur, factas, approbare & confirmare, ac pro potioris cautelę suffragio ipsum Johannem Comes ad hujusmodi Inquisitionis officium, ejusque liberum exercitium in civitate, & diœcesi predictis cum honoribus, oneribus, privilegiis, libertatibus, exemptionibus, prerogativis, gratiis & emolumentis consuetis de novo quoad vixerit deputare, constituere, & ordinare, atque alias super his sibi opportune providere, de benignitate Apostolica, dignaremur. Nos itaque, volentes eundem Johannem Comes pro quo, dilecto Consiliario, & Confessore suo, dilectus filius Nobilis Domnus Carolus (5) prefati Regis primogenitus Nobis super hoc humiliter supplicavit, premissorum intuitu, gratioso favore prosequi, atque ipsum Johannem Comes a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occasione prolatis, si quibus forsitan innodatus existit, ad hoc, ut presentium duntaxat consequatur effectum, Confirmatio. auctoritate Apostolica harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę, de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, si, & postquam tibi constiterit de premissis, literas nostras in forma Brevis hujusmodi, auctoritate nostra revoces, casses, & annulles, ac Constitutionem, ordinationem, & deputationem hujusmodi dicta auctoritate viribus subsistere, decernas, & nihilominus de novo, quatenus opus fuerit, eundem Johannem Comes ad hujusmodi Inquisitionis officium in civitate, & diœcesi prefatis cum honoribus, oneribus, privilegiis, libertatibus, exemptionibus, prerogativis, gratiis, & emolumentis consuetis, usque ad Sedis Apostolicę beneplacitum de novo constituere, deputare, & ordinare, ipsumque ad hujusmodi officium, ejusque liberum exercitium, honores quoque, onera, & emolumenta predicta admittere, & admitti facere, auctoritate nostra procures, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus eisdem literis nostris Magistro prefato directis, ac aliis premissis, ceterisque contrariis quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo (6), Tertio Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Comes.*) Vide *Notas ad Constitutionem XIX datam* *a Octobris MCCCCLIX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum. Autographum asservatur in *Barchinonensi* Cœnobio *S. Catharinæ*.

3. *Confirmavimus.*) Diplomate mox laudato.

4. *Jacobo de Sancto Johanne.*) Conventus *Barchinonensis* alumno, cujus meminit *Diago Histor. Provin. Aragoniæ Libro I Cap. XXXVIII pag. 67.*

5. *Carolus.*) Princeps *Vianensis* vulgo dictus. Ex hoc autem Diplomate emendandi Scriptores, qui *Carolum* hoc anno *MCCCCLXI* die *XXIII* Septembris obiisse docent.

6. *Sexagesimo Secundo.*) Legendum *Sexagesimo Primo*. Cum enim *Pius II* electus fuerit *XIX* Augusti & Coronatus *III* Septembris *MCCCCLVIII*, liquet profecto quod Pontificatus ipsius Annus *Quartus* die *XIII* Octobris fuit Annus Christi *MCCCCLXI*, non vero *MCCCCLXII*.

Digitized by Google

Pitillianensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1462 Die 31 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XL.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Grossetan. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sincerę devotionis affectus, quem dilectus filius nobilis vir Ildobrandinus Comes Pitilliani ad Nos & Roman. gerit &c. (4). Sane pro parte dicti Ildobrandini Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum in loco Pitilliani, Suanen.(5) Diœcesis, suo Dominio temporali subjecto nulla domus Ord. Fratrum Prędicatorum existat, ipse Comes pro devotione, quam ad ipsum Ordinem gerit, valde cupit prope dictum locum unam domum sub vocabulo S. Vincentii pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum dicti Ordinis suis sumptibus construere, & ędificare, & libris, ac aliis ornamentis ecclesiasticis, necnon bonis mobilibus ornare, ac ei certa immobilia bona pro fabrica, & Fratrum prędictorum sustentatione, in eleemosynam pie relinquere, & donare, & cum Capella ruralis Sanctę Marię Magdalenę extra dictum locum, quę sine cura est, & redditibus, ac Rectore caret, locus ad id valde aptus, & accommodus extat, pro parte dicti Comitis Nobis fuit humiliter supplicatum, *Supplex petitio.* ut sibi Capellam eum campanili, amplificandi, & reędificandi, ac juxta illam domum unam cum claustro, horto, hortalitiis, aliisque necessariis officinis construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, necnon dilecto filio Francisco de Lequilis de Litio (6), dicti Ordinis professori domum ipsam, postquam constructa, & ędificata fuerit, vice, & nomine dilecti filii Generalis Magistri, ac Fratrum dicti Ordinis recipiendi, licentiam concedere, aliasque super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, pręfati Comitis pium propositum plurimum in Domino commendantes, de pręmissis tamen certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, & ad id venerabilis Fratris nostri Episcopi Suanen. expressus consensus accesserit, pręfato Comiti Capellam ampliandi, & *Facultas.* domum hujusmodi cum humili campanili, campana, claustro, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construendi, & ędificandi, aut construi, & ędificari faciendi, necnon eidem Francisco domum ipsam cum hujusmodi libris, ornamentis, & aliis bonis, ut prefertur, pro eodem Ordine recipiendi, ac in eam donec per ipsum Magistrum Generalem desuper opportune provisum fuerit, aliquos dicti Ord. Fratres de licentia Superiorum suorum introducendi, ipsis Fratribus illam perpetuo retinendi, & inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiaris. Nos enim eisdem Fratribus, qui in dicta domo pro tempore moram trahent, ut omnibus, & singulis privilegiis, indultis &c. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi, Prędecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium &c., aliisque constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque &c. jure Parochialis Ecclesię &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Primo (7), Pridie Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Pitillianensis.*) Vulgo *Pitigliano*, in *Hetruria*. Hocce Cœnobium fundatum fuisse, *Fontana de Romana Provincia Cap. II Tit. XXXV pag.* 120 probat ex Regestis *Vincentii Bandelli* Magistri Generalis Ordinis. Quo tempore, quave occasione destructum fuerit, postea dicetur.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXV fol.* 25.
3. *Grossetan.*) Aliis *Rosetan.*, vulgo *Grosseto*, in *Hetruria*.
4. *Gerit &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Suanen.*) Vulgo *Soana*, in *Hetruria*.
6. *Francisco de Lequilis de Litio.*) Seu *Lycio*, patria scilicet *Lyciensis*, familia de *Lequilis*.
7. *Sexagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXII*.

Ne Fratres Congregationis Lombardiæ Parochialium Ecclesiarum, vel Monasteriorum curam gerant sine Vicarii Generalis consensu (1).

Anno 1462 Die 11 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLI.

Dilecto filio Vicario Generali Conventuum reformatorum utriusque Lombardię,

PIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Placet nobis, & volumus, ac tuę devotioni per pręsentes facultatem concedimus, ut omnes, & singulos Fratres tui Ordinis in terminis visitationis tibi commissę existentes, etiamsi in servitio Ecclesiarum fuerint, dummodo in eis intitulati non sint, Parochialium, aut Dominorum Ecclesiasticorum, vel temporalium positi sint, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, invocato, si ad hoc opus fuerit, auxilio brachii secularis, compellere valeas, ut a prefatis locis exeant, & ad Conventus Ordinis revertantur. Cognoscentes etiam in ruinam cedere, & dissipationem (3) status Ecclesiastici, quod nonnulli Fratres tui Vicariatus prętextu audientię Confessionum Monialium, ut alias factum fuisse cognovimus, aut quacunque occasione, non sine gravi confratrum suorum scandalo, & ex-

& exterminio disciplinę regularis, contra voluntatem, & ordinationem tuam in certis locis, vel Monasteriis, stant, seu habitant, seu stare, & habitare disponunt. Nos, qui Religiosorum sanctimoniam diebus nostris augeri cupimus, volumus, & tibi mandamus, quatenus omnes hujusmodi Fratres, qui sic, ut prefertur, stant, vel habitant, vel steterint, & habitaverint, quomodolibet in futurum, ab hujusmodi Officiis, & locis, seu Monasteriis omnino amoveas, & ad semitam salutaris obedientię reducas, quibuscunque literis per Prędecessores nostros, vel Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales, aut a Superiore Ordinis eorundem, sub quacunque forma verborum factis, non obstantibus, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum hic inserti forent, haberi volumus pro expressis, & quibus quoad hoc specialiter, & expresse derogamus, easque pro infectis declaramus. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XI Aprilis MCCCCLXII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Consensu.*) Consulendus *Tractatus de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* *pag.* 42. Legitur apud *Castellanum Parte I pag.* 23. Autographum *Bononiæ* asservatur,
3. *Dissipationem.*) *Castellanus* scribit *destitutionem.*

Anno 1462 Die 1 Maii.

Indulgentia Plenaria concessa pro Generali Capitulo Senis (1) congregando.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. A Superno Patre familias, meritis licet insufficientibus, in domo Domini dispensatores effecti, thesaurum dominicum divinitus Nobis commissum sic dispensare Nos convenit, ut per illius erogationem populum Christianum Domino acceptabilem, & bonorum operum, ac Religionis presertim Fratrum Predicatorum sectatorem, reddere valeamus, ut Fratres predictos pro rebus fidei orthodoxę in unum convenientes, & alios Christi fideles ad complacendum Deo, quasi quibusdam allectivis muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus invitemus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores, & fides ipsa felicia exinde suscipiat incrementa. Nuper siquidem per Nos accepto, quod dilectus filius Martialis Auribelli, Fratrum Prędicatorum Ordinis Generalis Magister, nonnullis eum ad id rationabilibus impellentibus causis, Capitulum Generale, quod dilecti filii Provinciales, Diffinitores, & Capitulum (3) Ordinis prędicti, apud Mediolanum (4) juxta ipsius approbatam institutionem celebrandum statuerant, & deputaverant, propter paupertatem, & inopiam Conventus Mediolanen., ac loci indispositionem, Fratribus dicti Conventus petentibus, ac supplicantibus de Mediolanen. ad Civitatem Astensem (5) transtulerat, & commutaverat; Nos, qui ad Ordinem ipsum, ex quo fructum uberrimum in Dei Ecclesia provenire conspicimus, singularem gerimus affectum, quia in prefato Capitulo nonnulla pro Christianę Religionis, & fidei Catholicę, ac ipsius Ordinis augmento, tractanda erunt, quę melius, & commodius explicabuntur, si illud prope Nos, & Sedem Apostolicam celebretur, motu proprio, & ex nostra certa scientia, Capitulum prędictum de Astense hujusmodi ad Civitatem Senarum transtulimus, & commutavimus, ac apud illam in Conventu S. Dominici de Campo Regio, Ordinis prędicti, in festo Assumptionis B. Marię Virginis proxime futuro celebrandum statuimus, deputavimus, ordinavimus, & denuntiavimus, prout in nostris, inde confectis, literis (6) plenius continetur. Ut igitur Fratres dicti Ordinis Capitulum hujusmodi celebrandum, & alii Christi fideles devotionis causa ad Ecclesiam dicti Conventus, in qua divinum officium celebrabitur, ea die eo libentius confluant, & pro celebratione dicti Capituli, ac Fratrum, & Conventus sustentatione manus porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in die Assumptionis ejusdem Virginis Dei Genitricis Marię a primis Vesperis usque ad secundas ipsius diei inclusive prefatam Ecclesiam devote visitaverint, Plenam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam elargimur; Necnon eis qui ex nunc, vel dicto Capitulo durante, pro Fratrum convenientium, ac Conventus, & Capituli, prędictorum sustentatione, & ipsorum refectione manus porrexerint adjutrices, eandem Indulgentiam, & remissionem peccatorum misericorditer damus. Datum Romę apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Kal. Maii Pontificatus nostri Anno Quarto.

Nos. Translatio Capituli Generalis. Laus Ordinis. Indulgentia.

G. de Picolominibus gratis de mandato Domini nostri Papę.

1. *Senis.*) In *Hetruria*;
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Senis* asservato.
3. *Capitulum.*) *Noviomagi* celebratum anno *MCCCCLIX.*
4. *Mediolanum.*) Metropolis est ejusdem nominis Ducatus *Italiæ.*
5. *Astensem.*) Vulgo *Asti*, in ejusdem nominis Comitatu *Italiæ.*
6. *Literis.*) Quæ desiderantur.

Digitized by Google

F. Dominicus de Ponte, ſtipi erogandæ præfectus a Rege Galliarum, fit Abbas Monaſterii S. Sentri de Roſtagno (1). Anno 1462 Die 14 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Pius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico de Ponte, Ordinis Fratrum Prędicatorum profeſſori, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. XLIII.

Cum ſedula eccleſiarum &c. Dudum ſiquidem ultimo Abbate Sancti Sentri de Roſtagno, Ordinis S. Benedicti, Tervien. (3) Diœceſis, regimini ipſius Monaſterii pręſidente, Nos, cupientes eidem Monaſterio dum vacaret per Apoſtolicę Sedis providentiam utilem, & idoneam pręſidere perſonam proviſionem ipſius Monaſterii ordinationi, & diſpoſitioni noſtrę duximus ea vice ſpecialiter reſervandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his contingeret attentari. Poſtmodum vero dicto Monaſterio per obitum illius ultimi Abbatis hujuſmodi, qui extra Romanam Curiam &c. Abbatis regimine deſtituto, nos dicti Abbatis nomen & cognomen pręſentibus pro expreſſis habentes, ac tam dicto Monaſterio, de cujus proviſione nullus pręter Nos &c. ne longę vacationis exponatur incommodis &c. quod tibi qui, ut aſſeritur, Ordinem Fratrum Prędicatorum expreſſe profeſſus, & cariſſimi in Chriſto filii noſtri Ludovici (4) Francorum Regis Illuſtris eleemoſynarius exiſtis, ut ſtatum tuum decentius tenere valeas, de alicujus ſubventionis auxilio providere volentes, ac ſperantes, quod tu eidem Monaſterio eſſe poteris multipliciter fructuoſus, poſt deliberationem, quam ſuper his cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, Monaſterium ipſum cum omnibus juribus & pertinentiis ſuis, tibi, per te quoad vixeris tenendum, regendum, & gubernandum, de eorundem Fratrum conſilio, auctoritate Apoſtolica, commendamus, curam, regimen, & adminiſtrationem dicti Monaſterii tibi in ſpiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod propter commendam hujuſmodi cultus divinus, & ſolitus Monachorum & Miniſtrorum numerus in dicto Monaſterio nullatenus minuatur, quodque debitis & conſuetis dicti Monaſterii, & dilectorum filiorum Conventus ejuſdem ſupportatis oneribus, de reſiduis illius fructibus, redditibus, & proventibus diſponere, & ordinarę libere liciteque poſſis, & valeas, ſicuti illius Abbates, qui fuerunt pro tempore de illis diſponere, & ordinare potuerunt, ſeu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcunque bonorum &c. tibi penitus interdicta. Quocirca diſcretioni tuę &c. mandamus, quatenus curam, regimen, & adminiſtrationem prędicta per te, vel alium, ſeu alios, ſic geras, & exerceas ſolicite, fideliter, & prudenter, quod Monaſterium ipſum gubernatori provido & fructuoſo adminiſtratori gaudeat ſe commiſſum, tuque pręter ęternę &c. noſtram, & dictę Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius conſequi merearis. Datum Viterbii Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Sexageſimo Secundo, Pridie Idus Maii, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

1. *Roſtagno*.) In *Gallia Belgica*.
2. *Archivo*.) In quo exemplar ex *Archivo Apoſtol. Libro LX fol.* 189.
3. *Tervien.*) Vulgo *Terovenne*, in *Gallia Belgica*.
4. *Ludovici*.) Hujus nominis *XI*.

Ceterum variis aliis Eccleſiaſticis Beneficiis Fratres Prædicatores *Pius II* donavit. Quædam Conſtitutiones hac de re datæ aſſervantur in Archivo Ordinis. Quæ quidem brevitatis gratia miſſæ fiunt, ſed quo tempore ſcriptæ, & quibus conceſſæ fuerint, paucis hic annotabitur.

F. Alfonſus de Medina, rogatu Henrici Caſtellę, & Legionis Regis, pręficitur Preſtimonio loci de Alumna, Segobienſis Diœceſis. Conſtitutio ſic incipit: *Religionis zelus &c. Datum Mantuæ Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quadringenteſimo Quinquageſimo Nono* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLX) *Quarto Idus Januarii, Pontificatus noſtri, Anno Secundo.* Ex Archivo Apoſtolico *Lib. XXXIII fol.* 15. Anno 1460 Die 10 Januarii. XLIV.

F. Nicolaus de Barulo fit Prior Eccleſiæ Beatæ Mariæ de Sterpetis, Tranen. Diœceſis. Conſtitutio ſic incipit: *Ex ſuſceptæ &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quadringenteſimo Sexageſimo, Decimo Kalendas Novembris, Pontificatus noſtri Anno Tertio.* Ex Archivo Apoſtolico *Lib. XXXIX fol.* 172. Anno 1460 Die 23 Octobris. XLV.

F. Philippus de Ranzano conſtituitur Abbas Monaſterii S. Nicolai de Farneto, Ordinis S. Benedicti, Anglonen. Diœceſis. Conſtitutio ſic incipit: *Apoſtolicæ ſolicitudinis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quadringenteſimo Sexageſimo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXI) *Septimo Idus Februarii, Pontificatus noſtri Anno Tertio.* Ex Archivo Apoſtolico *Lib. XLVII fol.* 181. Anno 1461 Die 7 Februarii. XLVI.

F. Alfonſo de Lorneo poteſtatem facit quamcunque Dignitatem Eccleſiaſticam retinendi. Conſtitutio ſic incipit: *Religionis zelus &c. Hinc eſt quod nos volentes te, qui, ut aſſeritur, in Theologia Lector exiſtis, & juxta conſuetudinem patriæ Doctor nuncuparis, præmiſſorum meritorum tuorum, necnon conſideratione cariſſimi in Chriſto filii Alfonſi Portugalliæ, & Algarbii Regis illuſtris, Nobis pro te dilecto Procuratore ſuo &c.* Anno 1462 Die 6 Aprilis. XLVII.

suo &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico *Lib.LIX fol.*270.

Anno 1462 Die 15 Julii. XLVIII.

F. Martinus de Jadra fit Abbas Monasterii S. Jacobi de Preloca, Ordinis S. Benedicti, Polensis Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Solicitæ considerationis &c. Datum in Abbatia S.Salvatoris Clusin. Diœcesis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.LX fol.*35.

Anno 1462 Die 21 Augusti. XLIX.

F. Franciscus Marolis renunciatur Prior S. Agathæ loci Pontis Sturiæ, Ordinis S. Augustini, Vercellen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Religionis zelus &c Datum Pientiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Duodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.LXVII fol.*203.

Anno 1463 Die 27 Februarii. L.

F. Corradino de Brixia potestatem facit obtinendi quodcunque Beneficium Ecclesiasticum. Constitutio sic incipit: *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXIII) *Tertio Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Bullario *Brixiensi pag.*22.

Anno 1463 Die 17 Maii. LI.

F. Albertus de Luca, Frederici Romanorum Imperatoris semper Augusti Capellanus, continuus commensalis, quodcunque Beneficium Ecclesiasticum consequi possit. Constitutio sic incipit: *Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Sexto Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.XVIII fol.*237.

Anno 1463 Die 16 Junii. LII.

F. Stephanus de Bolcamch, Jadrensis Diœcesis, rogatu Nobilis viri Stephani de Frangipanibus Comitis Segnen., creatur Abbas Monasterii S. Georgii in Lisaz, Ordinis S. Benedicti, Segnen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Inter multiplices &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Sexto Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Libro LXXIX fol.*11.

Anno 1463 Die 5 Novembris. LIII.

F. Gratianus de Gratianis, Magister in Theologia, constituitur Abbas Monasterii S. Blasii, Ordinis ejusdem Sancti, Squillacen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Romani Pontificis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Libro XCVI fol.*12.

Anno 1464 Die 28 Aprilis. LIV.

F. Dominicus de Mediolano, e nobili genere de Arenzano procreatus, possit assequi Ecclesiasticum Beneficium. Constitutio sic incipit: *Religionis zelus &c. Datum Petreoli, Senen. Diœcesis, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Quarto Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.XCIV fol.*253.

Anno 1462 Die 18 Maii.

Thiense (1) Cœnobium juris sit Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LV.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

INter ceteros Ordines in agro Domini plantatos Sacrum Ordinem Fratrum Prędicatorum gerentes in visceribus caritatis &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus ejusdem Ordinis, de observantia nuncupatorum Insulę Thien. petitio continebat, quod in dicta Insula, Turcis finitima (4), sola domus prędicta Fratrum Prędicatorum juxta Instituta dicti Ordinis existit, in qua quamplures Fratres sub regulari observantia Altissimo famulantes morantur, vitam exemplarem, ac Christi fidelibus valde fructuosam ducentes, quodque in partibus

Diplomatis causa.

illis nulla domus ejusdem Ordinis de observantia existit, nec ullus Vicarius, saltem de quo constet, sub cujus cura, vel visitatione domus prędicta sit, aut qui ad manutenendum ibidem debitum numerum Fratrum intendat, modo apparuit, & propterea valde hęsitatur, ne eadem domus in futurum deformetur, nisi alicui Vicario dicti Ordinis de observantia subiiciatur, in maximum detrimentum divini cultus, & prejudicium animarum Christi fidelium in dicta Insula commorantium, & ad illam confluentium. Verum si Conventus dictę domus, illiusque Fratres Vicario Lombardię ejusdem Ordinis de observantia nuncupati subiicerentur, & sub illius cura, & gubernatione forent, profecto idem Conventus ad laudem Dei, & conservationem fidei Orthodoxę cum sperata ipsorum fidelium animarum salute conservaretur. Quare pro parte tam dilectorum filiorum incolarum, & habitatorum ejusdem Insulę, quam prędictorum Prioris, & Fratrum, asserentium quod naves Januen., & Venetorum sin-

Digitized by Google

singulis annis ad Insulam prędictam, & orientales partes deducuntur, in quibus Vicarius ipse Fratres ejusdem Ordinis poterit transmittere, pro reformatione, & conservatione Conventus antedicti, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Conventum ipsum, illiusque Fratres presentes, & futuros Vicario Lombardię ejusdem Ordinis subiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ne idem Conventus in dicta Insula deficiat, sed in eo competens numerus Fratrum, qui ad prędicationes, & divina officia, pro Christifidelium devotione, & Turcorum confusione, intendant, continuo inibi nutriantur, providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Conventum ipsum, illiusque Fratres, presentes, & futuros Vicario Lombardię Ordinis de observantia hujusmodi, auctoritate Apostolica, tenore presentium, subiicimus, ac illi subjectos esse decernimus, & declaramus, districtius precipientes sub excommunicationis pena Vicario Lombardię nunc, & pro tempore existenti, ut Conventum ipsum sub ejus protectione, & gubernatione ad instar aliorum Conventuum sibi subjectorum recipiat, & illi de Fratribus opportune provideat, ac Fratribus dicti Conventus, ut ipsi Vicario Lombardię juxta eorum ritus, consuetudines, ac privilegia procurent, & intendant. Non obstantibus Constitutionibus &c. quibuscunque. Per hoc autem non intendimus Conventum ipsum, illiusque Fratres a subjectione Vicarii Generalis dicti Ordinis in partibus illis forsan deputati, vel deputandi, si illi subjecti existant, quoquomodo liberare. Nulli ergo &c. nostrę declarationis, decreti, subjectionis, & precepti infringere &c. Si quis &c. Datum Viterbii (5) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Quinto decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Mandatum.

1. *Thiense.*) Licet ejusdem nominis Insula sit in *Ægeo* mari, scribendum tamen videtur *Chiense*, Italis *Scio*. Insula est Maris *Ægei*, & *Icarii*. Hujus opinionis ratio est, quia Jus ad *Chiense* Cœnobium nunc etiam ita sibi vindicat Provincialis *Lombardiæ*, ut ipsius socius titulo Prioris *Chiensis* donetur.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Libro XXXIII fol.* 149.

3. *Caritatis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis!

4. *Turcis finitima.*) Turcæ nunc ibi sedes habent, & imperium.

5. *Viterbii.*) Qua *Pius II* transiit *Corsinianum* suam patriam petens hoc anno.

Ne Fratres Prædicatores, & Minores habeant quæstionem (1) de Sanguine Christi Passionis tempore effuso, & de ejus Corpore in Sepulchro jacente, & ut Vicarius Generalis Lombardiæ deleget Fratres hac de re coram Summo Pontifice tractaturos.

Anno 1462 Die 31 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LVI.

Dilecto Filio Vicario Generali Conventuum Reformatorum in Lombardia Ordinis Prędicatorum.

PIUS PP. II.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelleximus non sine displicentia singulari, quod propter ea, quę a Religiosis quibusdam Ordinis tui, & Minorum de observantia de Sanguine Salvatoris nostri in Passione effuso, & ejus Corpore in sepulcro jacente, contrariis assertionibus prędicantur, aa disputantur gravia scandala in populis oriuntur: cum illi (3), ab utroque separatam fuisse Divinitatem: hi (4) vero non fuisse separatam affirment. Gravis admodum res Nobis est visa, tum propter veritatem, quę unica est, tum propter simplicium Animas, qui prędicantium exemplum secuti, devotionem suam, in perversum zelum convertunt. Ut ergo nascenti huic malo, ne incrementum accipiat, celeriter occurratur, mandamus tibi in vim obedientię salutaris, & sub excommunicationis pęna latę sententię, quam, non parens, ipso facto incurras; Quatenus statim acceptis presentibus, sub eisdem penis, omnibus, & singulis obedientię tuę subjectis districte inhibeatur, quibus, & Nos presentium tenore, sub iisdemmet penis inhibemus, ne de cetero, quousque aliud a Romana Sede in mandatis habuerint, de prefatis articulis quoquomodo directe, vel indirecte, publice, vel privatim, palam, seu occulte disputare, vel prędicare presumant. Mandantes quoque devotioni tuę sub censuris eisdem, ut aliquot ex tua obedientia principales homines (5) doctos, & verum Dei zelum habentes ad Nos, & Apostolicam Sedem per totum Mensem Septembris personaliter mittas, reportaturos a Nobis, quod fieri, & observari statuemus (6) in posterum. Hoc idem quoque sub simili forma Fratribus Minorum prędictis per alterum Breve nostrum mandamus. Det operam tua devotio, ut omnia celeriter, & cum diligentia fiant: sicut certe de tua bonitate confidimus. Datum Viterbii sub annulo Piscatoris die ultima Maii MCCCCLXII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Inhibitio.

Mandatum.

1. *Quæstionem.*) Celebris est hæc controversia, de qua consulendi *Bzovius Annal. Ecclesiast. ad an. MCCCCLXIII a num. I ad VI, Echard Tomo I scriptor. Ord. ad annum MCCCCLXIII pag.* 822, *Waddingus Annal. Minor. Tomo VI ad an. MCCCCLXII*, & *ad an. MCCCCLXIII*, aliique quamplures. Hac enim de re passim loquuntur Historiæ. Audiendus præ ceteris *Gobelinus* testis oculatus, qui *Pio II* ab epistolis erat. Vide *Lib. XI Commentarior.* Vide quoque infra *Constit. LXIX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 43, ex Autographo *Bononiæ* asservato.

3. *Illi.*) Minores scilicet Fratres.

4. *Hi.*) Prædicatores nempe.

5. *Homines.*) *Convenere ex utroque Ordine viri sapientissimi*, verbis utor *Echard* supra laudati, & *cum in majori numero essent, jussit Pontifex, ut ex utraque parte tres* *feli-*

Digitized by Google

feligerentur una congressuri. Ex parte Prædicatorum duo . . . Gabriel (Cognomento *Cassafages* , patria Barchinonensis) *& Jacobus* (Brixiensis) *dati fuerunt , iisque additus tertius Vercellinus de Vercellis a patria ille , & professione sic agnominatus , Theologus magna tum famæ , hæreticorum , & ipse itidem , ut & duo sodales Censor . Ex parte Minorum comparuerunt Franciscus de Savona , postea Cardinalis de la Rouere a familia sic dictus , & tandem sub nomine Sixti IV ad summum Pontificatum evectus . Secundi nomen tacetur . Tertius Guillelmus Vaurilongus , ab Waddingo cognominatus Gallus Armoricus Dignensis , Sacra Facultatis Parisiensis Magister .*

6. *Statuemus* .) Exitum disputationis sic refert Gobelinus mox laudatus . *Pontifex auditorium dissolvit* (Habita triduo disputatione) *deinde cum Cardinalibus plerisque diebus rem tractavit . Major pars sententiam Prædicatorum approbavit : pauci cum Minoribus sensere . Pius quoque cum majori parte fuit , sed non est visum eo tempore decretum fieri declarationis , ne multitudo Minorum , cujus erat contra Turcas prædicatio necessaria , offenderetur .* Hæc ille .

Anno 1462 Die 22 Septembris.

Bergomensi (1) Conventui S. Stephani unit Ecclesiam S. Mariæ de la Basella , & Cœnobium ibidem constructum .

Ex Archivo (2) Ordinis .

LVII.

Pius Episcopus , Servus Servorum Dei , dilecto filio Lanfranco de Licinis Canonico Pergamensi , Salutem , & Apostolicam Benedictionem .

Exordium . EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio ad ea libenter intendimus per quę ecclesiasticorum , pręsertim Regularium , locorum commoditatibus , & fabricis eorundem consulitur, & ut illa optatum sortiantur effectum , cum a Nobis petitur , partes nostrę solicitudinis impertimur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte.... filiorum nobilium virorum Dominii Venetiarum Capitanei Generalis , petitio continebat , quod nuper ipse zelo devotionis accensus , cupiens terrestria in cęlestia , & transitoria in ęterna felici commercio commutare , in ejus territorio , & dominio apud Ecclesiam B. Marię de la Basella , Pergamensis Dięcesis, de bonis sibi a Deo collatis , nonnullas domos per modum Monasterii , seu Conventus construi , & ędificari fecit , quas Ecclesię , sive domui Sancti Stephani Pergami Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia , ad quam singularem gerit devotionis affectum , uniri , annecti , & incorporari desiderat . Quare pro parte ejusdem Bartholomęi Nobis fuit humiliter supplicatum , ut Ecclesiam , ac domos hujusmodi , cum omnibus juribus , & pertinentiis suis pręfatę domui S. Stephani perpetuo unire , annectere , & incorporare , aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur . Nos igitur , de pręmissis certam notitiam non habentes , ac votis ipsius Bartholomęi , in hac parte favorabiliter annuentes , necnon tam Ecclesię B. Marię , & domorum constructarum prędictarum , quam ipsius Domus S. Stephani fructuum , redditum , & proventuum veros valores annuos pręsentibus pro expressis habentes , hujusmodi supplicationibus inclinati , discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus , quatenus vocatis quorum interest de pręmissis omnibus , & singulis , ac eorum circumstantiis universis , auctoritate nostra , te diligenter informes , et si per informationem hujusmodi ita esse repereris , Ecclesiam B. Marię cum domibus constructis , ac omnibus juribus , ut pręfertur , & pertinentiis supradictis prędictę domui S. Stephani eadem auctoritate in perpetuum unias, annectas, & incorpores ; ita quod liceat Fratribus dictę Domus S.Stephani nunc,& pro tempore existentibus,per se, vel per alium,seu alios corporalem Ecclesiam B. Marię , & domorum constructarum , juriumque , & pertinentiarum prędictarum , ex nunc , si vacet , alioquin cedente , vel decedente moderno ejusdem Ecclesię B. Marię Rectore , seu alias illam quomodolibet dimittente , possessionem auctoritate propria libere apprehendere , & perpetuo retinere , ac Ecclesię , & domorum hujusmodi , necnon dotis , quam per dictum Bartholomęum eidem Ecclesię B. Marię assignari contigerit , fructus , redditus , & proventus in domus S. Stephani , necnon B. Marię Ecclesiarum prędictarum , fabricam , & ornamenta convertere , Dięcesani loci , & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus , & Ordinationibus Apostolicis , atque nostris , illa pręsertim qua voluimus , quod petentes Beneficia Ecclesiastica uniri , teneatur exprimere valorem secundum communem ęstimationem , tam beneficii uniendi , quam illius cui uniri petitur, alioquin unio non valeat , necnon domus S. Stephani, & Ordinis prędictorum juramento , confirmatione Apostolica , vel quacunque firmitate alia roboratis , statutis , & consuetudinibus contrariis quibuscunque , aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi , vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales , vel generales Apostolicę Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint , etsi per eas ad inhibitionem , reservationem , & decretum , vel alias quomodolibet sit processum , quas quidem literas , & processus habitos per easdem , & quęcumque inde secuta ad prędictam Ecclesiam B. Marię nolumus omnino extendi , sed nullum per hoc , eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum , pręjudicium generari , & quibuslibet privilegiis , indulgentiis , & literis Apostolicis generalibus , vel specialibus quorumcunque tenorum existant per quę pręsentibus non expressa , vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet , vel differri , & de quibus quarumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem , annexionem , & incorporationem hujusmodi , vigore pręsentium fiendas , ut pręfertur , dicta Ecclesia S. Marię debitis non fraudetur obsequiis , & animarum cura , si qua illi immineat inibi , nullatenus negligatur , sed illius congrue supportentur onera consueta . Nos enim omnibus , & singulis privilegiis , immunitatibus , libertatibus , exemptionibus , Induleentiis , & indultis , quibus ceteri Fratres dicti Ordinis , & domus eorundem utuntur , & gaudent , seu uti , & gaudere poterunt quomodolibet in futurum , ipsi pariter post unionem , annexionem , & incorporationem pręmissas , si illas feceris , ut pręmittitur , uti , & gaudere possint , & debeant , indulgemus . Non obstantibus omnibus supradictis , ceterisque contrariis quibuscunque . Et insuper ex nunc

Supplex fundatoris petitio.

Mandatum.

nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Pientię (3) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo, Decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Bergomen.*) Alias *Pergamen.*, ut sæpius dictum fuit, & ex præsenti Diplomate liquet. *Bergomum* ditionis est *Veneta*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Authographo Bergomensi.
3. *Pientia.*) Vulgo *Pienza*, sic dicta, & Episcopalis facta a *Pio II*, quod illic natus esset. *Corsinianum* antea vocabatur. Urbs est *Hetruria*. Hinc *Campanus* canit apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLVIII pag.* 1023.

Quæ nova sublimi prosurgo Pientia colle.
Causa mei quæ sit nominis, ipsa loquor:
Me Pius ornatam templo, murisque refectam.
Esse urbem voluit, quæ fueram oppidulum.

F. Rolandus Lecorie (1) fit Inquisitor Franciæ. — Anno 1462 Die....

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Rolando Lecorie, Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — LVIII.

Considerantes tuę circumspectionis Industriam, in multis arduis sępius approbatam, & alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis, tuę fiducialiter curę committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosę solicitudinis studio persequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum in Regno Francię viventium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eamdem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hęreticę pravitatis auctoritate Sedis Apostolicę deputatus existis, in Regno prędicto, cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis in causis hęresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes contra prędictos hęreticę pravitatis credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis exillant, necnon infamatas, vel suspectas de heresi, aut erroribus prędictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam poterunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, aut jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum, in aliquo derogare. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secundo (3).

Exordium. Inquisitor creatur.

1. *Lecorie.*) Hunc non novit *Fontana*, S. Inquisitionis Ministros recensens in *Theatro Dominicano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XI fol.* 34.
3. *Sexagesimo Secundo.*) Dies, & Pontificatus annus desunt. *Romam* hoc anno *XV* Kalendas Januarii rediisse *Pium*, narrat historia.

Facultas fundandi Cœnobii Mediolanen. (1) in suburbio Portæ Vercellinæ. — Anno 1463 Die 27 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Mediolan., & dilecto filio Abbati Monasterii S. Victoris extra Muros Mediolan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — LIX.

Piis Christi fidelium &c (3). Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Francisci de Mediolano (4) Prioris Domus Papien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Johannis de Sancto Geminiato (5), & Thomę firmi de Pergamo, necnon Jacobi de Mediolano, Fratrum dicti Ordinis, Congregationis domorum reformatarum de observantia S. Dominici vulgariter nuncupatarum, Commissariorum per Generalem Vicarium Provincię Lombardię ad prȩeligendum locum unum in Civitate Mediolanen. pro domo de novo construenda pro Congregatione Fratrum dicti Ordinis reformatorum, deputatorum, petitio continebat, quod cum jam dudum diligenter investigaverint pro uno loco apto, & salubri ad dictam domum in eadem Civitate, in qua nullam habent (6) habitationem, construendam, tandem Deo propitio repererunt dilectum filium Gasparem de Vico mercato, Comitem Valentię, Gentium armorum (7) dilecti filii nobilis Viri Francisci (8) Sfortię Ducis Mediolanen., ductorem, qui pia devotione, quam habet ad prȩfatum Ordinem accensus, obtulit se pro domo construenda hujusmodi velle dare, & concedere dominium, & civilem possessionem quam habet in certis domibus, & immobilibus bonis, in suburbio Portę Vercellinę dictę Civitatis loco utique congruo, & apto, pro domo construenda hujusmodi consistentibus, & quę dictus Gaspar Comes jam dudum tenuit, & tenet in emphyteusim perpetuam a dilectis filiis Abbate, & Conventu Monasterii S. Ambrosii Me-

Supplex petitio.

Mediolanen. Ordinis S. Benedicti, sub certo annuo censo, sive canone, eisdem Abbati, & Conventui singulis annis per dictum Gasparem, & suos successores persolvendo, & si præfato Gaspari utile dominium, quod habet super dictis domibus, & aliis pertinentiis donandi, & concedendi eisdem Fratribus subellet facultas, sub annuo canone sive censu viginti quinque florenorum monetę Mediolanen. Abbati dicti Monasterii pro tempore existenti, & Conventui prefatis annuatim persolvendo, hoc etiam adjecto pacto, quod quotiescunque Prior, & Fratres pro tempore in construenda domo hujusmodi habitantes aliquod excambium ęquivalentis valoris dicto Monasterio assignarent a prestatione census, sive canone viginti quinque florenorum monetę hujusmodi liberati, & absoluti censerentur, Fratres ipsi domum eandem, quam de novo erigere intendunt, commode ędificare, & construi facere possent, idque plurimum ad propagationem Ordinis, ac cultus augmentum, necnon Civitatis decorem cederet earundem. Quare pro parte Gasparis Comitis, ac Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Gaspari concessionem, & donationem utilis dominii faciendi, ac Fratribus prefatis illud sub canone prędicto viginti quinque florenorum hujusmodi nomine dictę Congregationis, eorundem Abbatis, & Conventus interveniente consensu, recipiendi, necnon domum construendi, seu construi faciendi pro habitatione Fratrum, & servitorum Ordinis, & Congregationis prędictorum, ut prefertur, cum Ecclesia, Altaribus, campanili, campanis, dormitorio, claustro, refectorio, oratorio, hortis, hortalitiis, viridariia, & aliis necessariis officinis, sub invocatione, & vocabulo omnium Sanctorum, & Sanctarum Dei, quibus melius placuerit, dictis Priori, & Fratribus, licentiam concedere, ac alias in prędictis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsius Gasparis Comitis pium, & laudabile propositum in Domino plurimum commendantes, quique Religionem, & cultum hujusmodi nostris potissime temporibus vigere, & augeri intensis desideriis affectamus, de prędictis certam notitiam non habentes, ac hujusmodi bonorum qualitates, confines, & veros valores presentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi quoque supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Abbate, & Conventu prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra vos conjunctim diligenter informetis, & si per eandem informationem ita esse, necnoo, super quo cujuslibet vestrum conscientiam oneramus, concessionem, & donationem hujusmodi, si fiant, in evidentem ipsius Monasterii utilitatem cedere repereritis, Gaspari dominium ipsum modo, & forma pręmissis, concedendi, & donandi, necnon Priori, & Fratribus prędictis illud pro usu, & habitatione pręmissis recipiendi, & acceptandi, inibique in aliquo loco ad hoc congruo, & apto domum cum Ecclesia, campanili, claustro, dormitorio, horto, & aliis officinis prędictis in honorem, & sub vocabulo omnium Sanctorum, & Sanctarum, prout eis videbitur, pro perpetuis usu, & habitatione hujusmodi fundandi, construendi, & ędificandi, seu fundari, construi, & ędificari faciendi, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius super hoc licentia, vel assensu minime requisitis, plenam, & liberam, auctoritate nostra licentiam largiamini. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, Castro &c. & aliis Apostolicis constitutionibus, nec non dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. in omnibus semper salvo. Nos enim Fratribus in construenda Domo hujusmodi pro tempore commoraturis, quod omnibus, & singulis immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, privilegiis, gratiis, & indultis, ipsi Ordini, & illius personis per Sedem eandem, vel alias in genere concessis, & in posterum concedendis uti, & gaudere, libere, & licite in perpetuum valeant, Apostolica auctoritate tenore presentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexsgesimo Secundo (9), Sexto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

Clausula derogans.

1. *Mediolanen.*) In ejusdem nominis Ducatus Metropoli. Ibi duo Cœnobia habet Ordo FF. Prædicatorum, unum nomine *S. Eustorgii* priori Ordinis seculo fundatum, aliud *S. Mariæ Gratiarum*, cujus hic mentio.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXIX fol.* 267.

3. *Fidelium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *De Mediolano.*) Sic a patria cognominatur *Franciscus*. Idem notandum de ceteris, *Johanne* scilicet, *Thoma*, & *Jacobo*.

5. *Johannis de S. Geminiato.*) *Geminiano*, in *Hetruria*.

6. *Nullam habent.*) Reformati nempe. Cœnobium siquidem *S. Eustorgii* antiquius est, ut dictum fuit *Nota I*.

7. *Gentium armorum.*) Equitum scilicet gravis armaturæ.

8. *Francisci.*) Hujus nominis *I*.

9. *Sexagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCLXIII*.

Re-

Digitized by Google

Rezonicensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1463 Die 17 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LX.

Plus Episcopus, Servus Servorum Del. Ad Perpetuam Rel Memoriam.

Exordium.

PIis fidelium votis gratum prestamus assensum, & ot ea, quę Religioois propagationem, divinique cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, libenter interponimus solicitudinis nostrę partes. Sane pro parte dilectorum filiorum Nobilium della turre, Universitatis, & homioum Terrę Rezonici, Cumanę (3) Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod a nonnullis annis citra in eadem Terra, & Parochia Ecclesię Beatę Marię vicinantię ipsi terrę contigua, quę copiosa populi multitudine refertę reperiuntur, quędam hęresis, & sortilegorum adeo secta inolescit, quod quam plures utriusque sexus terrę, & Parochię earundem homines in hęresim prolapsi, & sortilegiorum morbo vexati reperiuntur, contra quos propter populi multitudinem hujusmodi, & alia iocumbentia ooera, modernus ipsius Ecclesię Rector ioquirere, & eos corrigere ac punire commode nequit, quod si quędam domus prope muros ejusdem terrę sita, & ad ipsam Ecclesiam pertinens cum suis hortis, ędificiis, & pertineotiis universis pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum domus S. Johannis extra muros Cumarum Ordinis Prędicatorum de observantia, ibidem perpetuo famulaturorum connecteretur, deputaretur, & donaretur, io illa universitas, & homines prelibati congruam domum cum Ecclesia, campaoa, campanili, dormitorio, ceterisque necessariis locis, & officinis, pro usu, & habitatione Fratrum eoruodem construere ędificare, & perficere, ac io ea Fratres prędictos, quorum prędicationibus, scientia, virtutibus, & laudabili vita, ac fructuosis operibus, hęresis, & sortilegorum secta prętacta, ceterique errores, qui verisimiliter (4) pullulare, & invalescere dicuntur, extirpari, & eradicari, ac Nobilibus, universitate, hominibus prelibatis, aliisque circumvicinis locia non modicę animarum suarum consolationes, & gaudia succrescere poterunt, cultusque inibi noo mediocriter augmentabitur divinus, recipere, & collocare desiderant, si ad id sibi & eisdem Fratribus Sedis Apostolicę suffragetur auctoritas.

Supplex petitio.

Quare pro parte Nobilium, Uoiversitatis, & hominum eorundem, asserentium, quod in premissis loci Ordinarius, & modernus Rector prelibatus consentire, sunt parati, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Facultas.

Nos igitur, qui Religionem ipsam ubique propagari, & cultum eundem nostris potissime temporibus augeri supremis affectibus desideramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, eandem Domum prope muros dictę terrę sitam cum hortis, ędificiis, & pertinentiis suis universis, pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi de Ordinarii, & Rectoris eorundem consensu (5), perpetuo connectimus, deputamus, & donamus, necnoo nobilibus, universitati, & hominibus supradictis domum prefatam cum Ecclesia, campana, campsnili, dormitorio, ceterisque locis, officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis eorundem Fratrum, sub eadem regulari observaotia degentium, & qui Priori, & Fratribus ejusdem Domus S. Johannis perpetuo subiiciantur, & subjecti remaneant, ędificandi, & perficiendi, & in ea Fratres prędictos ad id benevolos recipieodi, & collocandi, seu recipi, & collocari faciendi, necnon Fratribus prędictis domum ipsam recipiendi, & in ea sub regulari observantia permaneodi, plenam, & liberam liceotiam auctoritate Apostolica teoore presentium concedimus, & insuper eisdem Fratribus in dicta Domo pro tempore degentibus, & in obedientia Ordinis, & regulari observantia existentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis aliis ejusdem Ordinis, aut eorum Prioribus, & Fratribus per Sedem prędictam, vel alias in genere, vel in specie quomodolibet concessis, uti valeant, potiri, & gaudere, Apostolica auctoritate tenore presentium indulgemus. Noo obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi, Prędecessoris nostri, illa presertim, qua prohibetur, oe Fratres quorumcunque Mendicantium Ordinum Domus in aliqua civitate, villa, terra, seu alio quocunque loco domum de novo recipere, seu hactenus recepta mutare possint absque presatę Sedis licentia speciali faciente plenam & expressam ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque: jure tamen Parochialis Ecclesię prędictę, & cujuslibet alterius lo omnibus semper salvo.

Sanctio pœnalis.

Nulli ergo omoino hominum liceat hanc paginam nostrarum, concessionis, deputationis, designationis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, iodignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Secuodo (6), Sextodecimo Kal. Aprilis, Pootificatus nostri Anno Quinto.

1. *Rezonicen.*) Ad ripam lacus *Larii*, vulgo *di Como*. Fratres ibi Parochum agunt.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum ex Autographo *Comi* asservato.
3. *Cumanæ.*) Seu *Novocomensis* in *Insubria*.
4. *Verisimiliter.*) *Ibi similiter.*
5. *Consensu.*) Huc refer sequens Diploma.

IN oomioe Domini amen. Anno a Nativitate ejusdem Millesimo Quadringeotesimo Sexagesimo Quarto Indictione duodecima secundum cursum, & consuetudinem Civitatis, & Diœcesis Cumarum, die vero Mercurii vigesimo secundo Mensis Februarii.

Ad præsentiam Reverendissimi in Christo Patris ac D. D. Lazari Scaramsiæ, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopi Cumarum & Comitis, personaliter accedeos prudens vir Antonius filius Nobilis viri Domini Petri della Turre de Rezonico habitans terræ de Rezonico, ac Syndicus, & Pro-

& Procurator, & nomine tam dicti Domini Petri quam nonnullorum aliorum Nobilium dictæ parentelæ della Turre de Rezonico, habitantium in dicta terra de Rezonico, atque etiam Universitatis & hominum Communis dictæ terræ, & Villarum de Rezonico, Diœcesis Cumarum, & tam Nobilium quam vicinorum terræ, & villarum ut supra Parochianorum, & sub jure Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rezonico, Diœcesis Cumarum, habitantium, constitutus, quorum mandatum exhibuit traditum, & scriptum per Joannem Petrum de Stupanis publicum Notarium Comi filium quondam Bartholomæi anno & indictione prædictis die Dominico decimo nono mensis Februarii, nominibus prædictis, Reverendissimo Domino Episcopo ibi præsenti, item & nomine aliorum omnium, & singulorum sub cura, & jure Parochialis præfatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rezonico habitantium & morantium hisque adhærentium, & adhærere, & ratificare volentium, non recedendo & aliis, ac coram præfato Domino Episcopo infrascriptarum literarum Apostolicarum facta pro parte Nobilium, Vicinorum, ac Universitatis præfato Domino Episcopo exhibitione, & præsentatione, iterum eas Bullas Apostolicas Sanctissimi D. Domini Pii divina Dei providentia PP. Secundi cum Bulla plumbea Apostolica, præfato D. Domino Lazaro Episcopo Cumarum, & Comiti præsentavit, & exhibuit, atque præsentat, & exhibet in forma solemni, hujusmodi tenoris, scilicet: Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Piis fidelium votis &c. Petens ac petens, petiit ac reverenter petit, & requirit idem Antonius Syndicus, ac Procurator, & nomine prædictorum tam nobilium, quam vicinorum universitatis terræ vicinantiæ, & Communis & hominum, & villarum dicti Communis de Rezonico Curæ, & de jure Parochialis suprascriptæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rezonico coram præfato Reverendissimo D. Episcopo Cumarum, & Comite, quatenus dictas literas Apostolicas, earumque præsentationem recipere, & admittere dignetur & velit, necnon donationem concessionis & aliis omnibus contentis in præfatis literis Apostolicis consentire, & consensum præstare, & quod consensit, & alia, de quibus præfatæ Apostolicæ literæ mentionem faciunt, debitum, & plenum effectum sortiantur & executioni mittantur; & insuper dictus Antonius Syndicus, & Procurator, & nominibus, ut supra, domum facere apud suprascriptam Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Rezonico juxta tenorem præfatarum literarum Apostolicarum, & etiam pro usu, & habitatione Presbyteri, Rectoris Curati pro tempore existentis Ecclesiæ præfatæ Beatæ Mariæ de Rezonico Parochialis, & Curatæ, qui etiam Rector Curatus pro tempore existens in Ecclesia ipsa Sanctæ Mariæ Divina celebrare habeat, & possit, ac curam animarum gerere ibidem & alricta hominibus curæ, & Parochiæ dictæ Ecclesiæ ministrare, construi, & ædificari facere infra terminum, ut infra, aut in alio loco, ipsi Rectori Curato accommodo, & infra terminum, ut infra, obtulit, & offert, tanquam donum expensis dictorum Nobilium, & Communis, & hominum, & vicinorum Terræ de Rezonico, & Villarum circumstantium, construere, & construi competenter facere infra trium annorum proxime futurorum terminum apud supradictam Ecclesiam Sanctæ Mariæ, aut in alio loco accommodo pro habitatione dicti Rectoris Curati, & etiam grato ipsis hominibus, dictus Antonius Syndicus, & Procurator, & nominibus ut supra, promisit solemniter per stipulationem obligando se dictis nominibus & ipsos Nobiles, & vicinos & Universitatem, & homines terræ de Rezonico, & Villarum ut supra, & quemlibet eorum, & omnia eorum, & cujuslibet eorum bona pignori præsentia & futura mihi Notario infrascripto personæ publicæ stipulanti, & recipienti nomine, & sine cujuslibet personæ Communis, Collegii, Capituli, & Universitatis, cujus interest, vel intererit, interimque provisionem faciant præfati Nobiles ac vicini, & homines suprascripti de construendo domum idoneam pro habitatione Sacerdotis Curati prædictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ, & hominibus illius Parochiæ per tempora in Divinis, & Cura animarum servituri, infra dictum videlicet terminum trium annorum proxime futurorum construendo, ut supra, & in loco, ut supra, dictus Antonius Syndicus, & Procurator, & nominibus, ut supra promisit, obligando, ut supra, dare, & assignare, & ex nunc ipse Antonius Syndicus, & Procurator, ut supra assignavit, & assignat pro usu & habitatione dicti Rectoris Curati suprascriptæ Ecclesiæ de Rezonico domum unam terraneam, & solariatam, cum curte, & juribus, & pertinentiis suis jacentem in terra de Rezonico, cui cohæret a mane strata, a meridie ... Petri filii quondam Zanini della Turre de Rezonico, a sero strata, & a nulla hora Ecclesia Sanctæ Mariæ de Rezonico, salvoque, si aliter reperirentur cohærentiæ, quod stetur veritati, & in hoc Instrumento vere, & juxta apposita intelligantur, quæ quidem Domus ut supra cohærentiata fuit, & est, Capellæ Sanctorum trium Magorum, sitæ in terra de Rezonico, & omnia promisit idem Antonius Syndicus, & Procurator, ut supra obligando se, & omnia sua bona, & Dominia ut supra, quod vicini, & Parochiani dictæ Parochiæ præsens Instrumentum, & omnia, & singula in eo contenta approbabunt, & solemniter ratificabunt hinc ad tres menses proxime futuros. Quibus sic actis, ut supra præfatus Reverendissimus Pater Dominus D. Lazarus Episcopus Cumarum, & Comes, præfatas literas Apostolicas, & earum præsentationem reverenter, ut decuit, recepit, & admisit, ibique requisitus pro parte suprascripti Antonii della Turre de Rezonico Syndici & Procuratoris, ut supra, concessioni, deputationique, & donationi suprascriptæ Domus sitæ, & extra muros suprascriptæ terræ de Rezonico, & ad suprascriptam Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Rezonico pertinen., cum hortis, ædificiis, & pertinentiis suis universis, pro usu, & habitatione perpetuis aliquorum Fratrum Domus Sancti Johannis extra muros Cumarum Ordinis Prædicatorum de observantia ibidem perpetuo famulatorum, per præfatum Sanctissimum D. Papam factis, ut supra necnon concessioni per eundem Summum Pontificem Romanum factæ præfatis Nobilibus, & Universitati, & hominibus supradictis, Domum præfatam cum Ecclesia, campana, campanili, dormitorio, ceterisque locis, & officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis eorum-

eorundem Fratrum sub eadem regulari observantia degentium, & qui Priori, & Fratribus ejusdem Domus Sancti Johannis Cumarum perpetuo subiicianrur, & subjecti remaneant, ædificandi, & perficiendi, & in ea Fratres prædictos, ad id benevolos, recipiendi, collocandi, seu recipi, & collocari faciendi, & omnibus, & singulis in dictis Apostolicis literis contentis, & descriptis. Idem Dominus Episcopus prænominatus diligenti præhabita in præmissis deliberatione, ipsiusque Domini Episcopi, & successorum suorum in præfato Episcopatu Cumarum nomine, Instrumenti præsentis tenore, omnibus, modo, jure, causa sua, & forma, prout melius potuit, & potest, consensit, & consentit, consensumque & assensum animo deliberato præstitit, atque solemniter præstat, & interponit, & quæ Domus suprascripta pro usu, & habitatione dictorum Fratrum concessa, & donata ut supra, sic describitur, & est videlicet, Domus una cum casis & casamentis, & ædificiis, & solariis, & juribus suis, jacens extra terram de Rezonico cum fontibus duobus, & curte, & hortis duobus, & cum plantis fructuum in eis, & cum prato, & campo simul contiguis, & simul se tenentibus sita, & jacens in vicina de Rezonico, Diœcesis Cumarum, uti dicitur ad Ecclesiam & prope Ecclesiam, quæ bona sunt dictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rezonico, & cui quidem Domui cum dictis hortis, & juribus suis cohæret a mane lacus seu ripa lacus Cumarum, a meridie .... della Turre de Rezonico, & in parte hæredum quondam Trinchani & Pagani della Turre de Rezonico, a sero strata, & a nulla hora .... Guidoli, & Fratrum, ac prædictorum aliorum della Turre de Rezonico. Et insuper præfatus Dominus Episcopus eisdem Fratribus usum suprascriptæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ concedit pro Divinis in ea celebrandis, cum his tamen lege, & pacto, videlicet quod etiam Rector Presbyter Curatus pro tempore existens ejusdem Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Mariæ perpetuum usum habeat nunc, & futuris temporibus in perpetuum ejusdem Ecclesiæ Sanctæ Mariæ tam pro Divinis in ea celebrandis quam etiam pro omnibus Ecclesiasticis in Ecclesia ipsa ministrandis & exhibendis, & aliis aliunde necessariis expedientibus tanquam Rector, & Curatus ejusdem Ecclesiæ Parochialis, & ea omnia officia in ea Ecclesia, quæ Rector Curatus quilibet in Ecclesiis Parochialibus facere ..... licet, & prout hactenus vel ipsius Ecclesiæ Rector Curatus usum habuit suprascriptæ Ecclesiæ, & hæc omnia sub his tenore, & lege, videlicet, quod vicini, & homines Universitatis vicinantiæ Rezonici infra terminum duorum mensium proxime futurorum, domum idoneam, & sufficientem, accommodam ut supra, pro usu, & habitatione perpetuis Presbyteri Rectoris, & Curati dictæ Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rezonico de hujusmodi domo pro habitatione temporibus perpetuis dicti Rectoris cum Clerico sufficiente provideatur, attenta concessione per præfatum summum Pontificem de supra dicta domo Ecclesiæ cum hortis & juribus ut supra, & ut etiam Rector ipse domum, & habitationem sufficientem perpetuo habeat ad habitandum in ea, ipsi Nobiles, ac vicini, & Universitas aliam domum pro usu & habitatione perpetuis dicti Rectoris cum Clerico ædificari facient, aut alias desuper pro usu, & habitatione, perpetuis diebus stabunt ut supra, quod interim idem Rector usum, & habitationem habeat suprascriptæ Domus sitæ in territorio in terra de Rezonico, quæ est suprascriptæ Capellæ Sanctorum trium Magorum super cohærentiis, & aliter, & alio modo, & casu quo dicti Nobiles & vicini, & universitas illa non adimpleverint cum effectu, ipse Dominus Episcopus non consentit, neque assentire vult, nec intendit, donationi, & concessioni Apostolicis, suprascriptis Fratribus factis, ut supra, sed vult, & intendit præsentem contractum, & gratiam in eo casu pro infectis haberi. De quibus omnibus, & singulis rogatum fuit per me Franciscum de Ripa Notarium, & Scribam præsens confici debere publicum Instrumentum. Datum Cumis in Domo Episcopali præsentibus ibi pro testibus spectabili, & eximio Domino Ravazino Rusca milite, & Doctore, filio quondam generosi Domini Mengasii, & honorabilibus viris Dominis Rettino Rusca filio quondam spectabilis Domini Leuterii. & Georgio de Pretigno Causidico Cumano filio quondam Domini Johannis, omnibus habitantibus Civitatis Cumarum, notis omnibus idoneis ad præmissa rogatis, & adhibitis &c.

Ego Franciscus de Ripa filius quondam Domini Baldassaris, publicus Imperiali auctoritate Notarius Cumarum scribaque curiæ, præmissæ literarum Apostolicarum præsentationi consensui ut supra, protestationi, & aliis ut supra factis, dum fierent, præsens fui, eaque sic ut supra perlegitur fieri vidi, & mandavi, & inde de prædictis omnibus hoc publicum Instrumentum rogatus tradidi, scripsique, & me cum signo meo in testimonium subscripsi.

6. *Sexagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, Æræ communis MCCCCLXIII.

F. Bartholomæus (1) Episcopus duos Ordinis Fratres sibi socios adsciscere possit. Anno 1463 Die 30 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Bartholomeo de Lapariis (3) in universali Ecclesia Episcopo (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LXI.

Exigit summe devotionis integritas &c. (5). Sane pro parte tua Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim dilectus filius Martialis Auribelli de Avinione, tunc Magister Generalis Ord. Fratrum Predicatorum, attendens, quod tu eidem Ordini, cujus professor existis, predicatio- Diplomatis causa. nibus, & doctrina plurimum honoris, & utilitatis acquisiveras, tibi, ut duos Fratres ex ipso Ordine voluntarios, qui tibi in spiritualibus, & aliis honestis servitiis assisterent, recipere, & tecum retinere, illosque mutare posses, concessit, ac voluit, quod nullus inferior eo ipsis precipere, aut de eis in quacunque causa civili, vel criminali, judicare valeret, sed quicunque haberet causam contra eos, vel

Digitized by Google

vel eorum alterum, & non esset contentus tuo judicio, ad eum recurreret, mandans etiam Pręsidentibus Conventuum, ad quos te declinare contingeret, ut te cum eisdem duobus Fratribus tanquam Patrem Ordinis honorifice reciperent, & devote pertractarent. Et deinde cum dilectus filius Dominicus Bartholomęi Frater dicti Ordinis, ejus excessibus, & demeritis exigentibus, per quosdam a Nobis quoad hoc deputatos Commissarios cella, seu camera, quam in Conventu S. Marię novellę Florentin. dicti Ord. tenebat, & quam per antea quondam Thomas de Corcitanis Frater dicti Ord. Magister in Theologia obtinuerat, auctoritate nostra, sententialiter privatus fuisset, idem Martialis tunc Magister dictam cellam seu cameram per hujusmodi privationem vacantem cum quodam parvo cellario, aliisque juribus, & pertinentiis suis tibi concessit, & assignavit. Postmodum vero dilectus filius Conradus Asten. modernus dicti Ord. Generalis Magister primodictam concessionem, & alia in ea contenta ratificavit, & approbavit, prout in quibusdam authenticis ipsius Martialis, tunc Magistri, desuper confectis, ejusque, ac dicti Conradi Magistri, sigillis munitis, literis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessionibus, literisque prędictis, pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, aliasque super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes personam tuam, ob

Mandatum. singularia illius merita specialis gratię favore prosequi, hujusmodi supplicationibus inclinati, concessiones, voluntatem, & assignationem prędictas, ratas habentes, & gratas, illas, necnon alia omnia, & singula in dictis literis contenta, & quęlibet inde secuta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, confirmamus, & approbamus, ac plenum robur obtinere decernimus; supplentes omnes, & singulos defectus &c. & nihilominus pro potiori cautela tibi, qui unus ex Magistris Regesti literarum

Nota. Apostolicarum existis, ut duos Fratres hujusmodi voluntarios dicti Ord. penes te habere, & eos, quoties tibi placuerit, mutare libere, ac licite valeas, ita etiam, ut nullus Prelatus dicti Ordinis, inferior Generali, eis pręcipere, vel de ipsis civiliter, vel criminaliter judicare possit, sed si quis contra eos causam habuerit, illius cognitio ad te pertineat, si vero te suspectum habuerint, ad eum dictum Magistrum recurrere debeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus, pręterea pręfatam cellam, sive cameram tibi per te quoad vixeris tenendam, & inhabitandam, cum cellario, aliisque juribus, & pertinentiis supradictis, etiamsi dictum Dominicum adversus eandem privationem in statum pristinum restitui contigerit, auctoritate prędicta, tenore pręsentium concedimus, & assignamus. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli &c. nostrę ratihabitionis, confirmationis, approbationis, constitutionis, concessionis, & assignationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Tertio Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Bartholomaus.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV* dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIV fol.* 199.
3. *De Lapariis.*) En novum cognomen, ab aliis enim dicitur *de Lapaciis*.
4. *Episcopo.*) Sedi siquidem Coronensi nuncium remiserat.
5. *Integritas &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Anno 1463 Die 5 Julii.

Rescindit literas ad Monasterium in Lauffen (1) abolendum datas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Herbipolen. (3) in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HUmilibus, & justis &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Monialium Monasterii in Lauffen. Ordinis Prędicatorum viventium, Herbipolen. Diœcesis, ac dilectorum filiorum Petri Well (4) Magistri in Theologia, & dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professi, Prioris Provincialis Provincię Theutonię, more dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, in qua dictum Monasterium situatum existit, necnon nobilium virorum Johannis, & Conradi de Lienbestein., ac Bernardi de Vibach, Domicellorum dictę Diœcesis ipsius Monasterii Procuratorum, petitio continebat, quod olim Nobis pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum Comitum in Wirtemberg.... Villę Lauffen. ejusdem Diœcesis inter cetera suggesto, quod extra sepes dictę Villę in eorum dominio erat dictum Monasterium, cujus structurę, & ędificia, guerrarum causantibus turbinibus, & aliis sinistris eventibus, partim collapsa existebant, & partim ruinam minabantur, in eoque, seu prope illud in quadam parva domuncula duę duntaxat Moniales dicti Monasterii commorabantur, nec, ut verisimiliter concipiebatur, ulla spes existebat, quod, structurę, & ędificia illius reficerentur, vel debite repararentur, seu quod in eodem Monasterio regularis observantia de cetero vigeret, Nos, tunc suggestionibus hujusmodi circumventi, aliis nostris literis dilecto filio Abbati Monasterii in Murhart ejusdem Diœcesis, suo proprio nomine non expresso, dedimus in mandatis, quatenus vocatis dictis duabus Monialibus, & aliis, qui forent evocandi, de suggestis ipsis se informaret, & si ita esse reperiret, suppressis in eodem Monasterio Ordine, & Prioristali dignitate, illud Parochiali Ecclesię Sanctę Regismundis ejusdem villę per eum dictarum literarum vigore in Collegiatam Ecclesiam erigendę, seu mensę illius Capitulari unire, annectere, & incorporare curaret; & deinde dilectus filius Johannes ipsius Monasterii in Murhart Abbas ad earundem literarum talem qualem

Digitized by Google

qualem executionem ad instantiam dictorum Comitum procedens, non vocatis vocandis, neque earundem literarum forma, & juris ordine, servatis, ipsam Ecclesiam Parochialem in Collegiatam erexit, necnon Monasterium Monialium prędictum, suppressis per eum inibi Ordine, Prioristali dignitate, & dependentia, si qua esset, mensę pręfatę perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, licet de facto, unde Moniales, Prior, & Patroni prędicti, quam primum pręmissa ad eorum devenerunt notitiam, sentientes se exinde indebite gravari, ad Nos, & Sedem Apostolicam appellarunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ipsi appellantes legitimis impedimentis detenti, eorum appellationem non extiterint infra tempus legitimum prosecuti, & in impetratione literarum earundem ipsi Comites subticuerint veritatem, & expresserint falsitatem (5), dat. earundem literarum dictę Moniales in eodem suo Monasterio non domuncula religiose vivebant, prout vivunt de presenti, ipsumque illarum Monasterium in structuris suis ex illius redditibus quamplurimum reparetur, & regularis observantia vigeat in eodem, nec Moniales Monasterio ipso spoliari, & privari debeant, nec nobiles Patroni pręfati, per quorum progenitores dictum Monasterium Monialium fundatum, & dotatum comperitur, patronatus Monasterii Monialium hujusmodi carere meruerint, pro parte earundem Monialium, Prioris, & Patronorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut lapsu temporis hujusmodi non obstante, eos ad prosequendum appellationes suas hujusmodi restituere, necnon illarum causas, nos cum toto negotio principali aliquibus in partibus illis committere, & alias eis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę &c. Mandamus, quatenus vocatis qui fuerint evocandi, ipsis appellantibus ad prosecutionem hujusmodi, si, & postquam tibi de ipsis impedimentis legitime constiterit, restitutis, & auditis hinc inde propositis etiam de principali negotio cognoscens legitime, quod justum fuerit auctoritate nostra decernas, faciens quod decreveris firmiter observari. Testes autem &c. Et nihilominus si etiam tibi constiterit, quod literę prędictę ex falsis causis a Nobis emanarint, illas, ac illarum vigore per ipsum Abbatem factas unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, ac habitos processus, & inde quęcunque secuta, eadem auctoritate casses, revoces, & annulles, necnon Moniales, & patronos prędictos in pristinum statum, in quo ante dictas unionem, annexionem, & incorporationem existebant, reducas, & reponas; contradictores &c. Non obstantibus &c. quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum quod interdici &c. Datum Tibure Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Tertio Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Lauffen.*) In *Germania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXVIII fol.* 196.
3. *Herbipolen.*) Incolis *Wurtzburg*, Italis *Herbipoli*, in *Franconia*.
4. *Petri Well.*) Cujus meminit *Echard Tomo I scriptorum Ordinis ad annum MCCCLXIX pag.* 841.
5. *Falsitatem.*) Quędam desunt. Adderem: *cum tempore*.

Ut Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ recurrere possit ad Magistrum Ordinis, quo temperet (1), & mutet ejusdem Congregationis leges. — Anno 1463 Die . . .

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 14.

Dilecto filio Vicario Generali Conventuum reformatorum utriusque Lombardiæ. — LXIII.

PIUS PP. II.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

QUia occurrit interdum pro conditione temporis, ac necessitate Conventuum, & Religiosorum tibi subjectorum, variare, & moderari nonnulla Capitula, & ordinationes inter Magistrum Generalem, & Congregationem observantię Lombardię Ordinis tui Mantuę factam, nec possit facile pro unaquaque minima re hujusmodi Capitula, & ordinationes concernente ad Nos recurri; idcirco pro majori quiete, & commoditate ipsius Congregationis, & Religiosorum tuorum, devotioni tuę, ut in singulis pręmissis ad eundem Magistrum Generalem, quando, & quoties fuerit opus, recurrere, ac ipsi Magistro Generali ad instantiam tuam, & majoris partis Priorum, & Patrum Ordinis, qui ad Congregationem, quam singulis annis celebrare consuevistis, convenient, quatenus ordinationes, & Capitula hujusmodi modificare, & variare valeat, prout secundum Deum expedire judicaverit, licentiam, & facultatem concedimus per pręsentes. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, Pontificatus nostri Anno (2) Quinto.

1. *Temperet*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. IV*.
2. *Anno*.) Dies desideratur.

Digitized by Google

Anno ..... Die ....

Magiſtro Generali poteſtatem facit (1) mutandi leges Congregationis Lombardiæ.

Ex Bullario Caſtellani Parte I pag. 14.

LXIV.

Dilecto filio Magiſtro Generali Ordinis FF. Prędicatorum.

PIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

LIcet alias cum apud Mantuam eſſemus, quędam Capitula, & Ordinationes inter Magiſtrum Generalem, & Congregationem obſervantię Lombardię Ordinis tui, pro majori pace, & quiete ipſius Congregationis fecerimus, prout negotiis, & rebus, quę tunc occurrebant, judicavimus expedire; quia tamen contingit interdum pro conditione temporum, ac neceſſitate Conventuum, dicta Capitula, & Ordinationes variare, & moderari oportere, id circo devotioni tuę, ut ad inſtantiam, & requiſitionem Vicarii Generalis dictę obſervantię, & ſex, vel octo Fratrum diſcretorum per ipſum Vicarium Generalem de eadem obſervantia eligendorum, quando, & quoties opus fuerit, dicta Capitula, & Ordinationes modificare, mutare, & variare, prout ſecundum Deum expedire judicaveris, auctoritate noſtra poſſis, & valeas, licentiam, & facultatem concedimus per pręſentes. Non obſtantibus &c. (2).

1. *Facit.*) Ut in *Tractatu de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Non obſtantibus &c.*) Dies & Annus deſunt.

Anno 1463 Die 22 Septembris.

Monialibus Monaſterii in Varler, Conſtantien. (1) Diœceſis, ut diebus vetitis veſci poſſint lacticiniis, & butyro.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXV.

Pius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Chriſto filiabus *Prioriſſę*, & Monialibus Monaſterii in Varler per Prioriſſam ſoliti gubernari, Ordinis S. Auguſtini, Conſtantien. Diœceſis, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium. AD hoc Omnipotens Deus in Apoſtolica Sede poteſtatis plenitudine conſtituit Romanum Pontificem, qui a Beato Petro cęleſti clavigero claves acceptavit, ut nunc rigorem exerceat, nunc manſuetudinem interponat, prout perſonarum, & locorum qualitas exigit, & id in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte veſtra, petitio continebat, quod Monaſterium veſtrum in Varler Ordinis S. Auguſtini, Conſtantien. Dięceſis, in ſterili patria, ubi copia olei boni non habetur, conſtitutum extitit, voſque, ſub cura Fratrum Prędicatorum degentes ſępe numero indigentiam ejuſdem olei ſuſtinetis. (Diplomatis cauſa.) Quare pro parte veſtra Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut cum incolę, & habitatores partium circumvicinarum ex Induito Apoſtolico lacticiniis, & butyro diebus prohibitis veſcantur, vobis etiam, necnon ſubditis, & familiaribus veſtris, quod quadrageſimalibus, & aliis diebus jejunii ab Eccleſia inſtitutis, butyro veſci poſſitis, concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis, ac ſubditis, & familiaribus prędictis, quod quadrageſimalibus, & aliis diebus jejunii inſtituti ab Eccleſia, exceptis duntaxat feriis ſextis quadrageſimę, & quatuor temporum, necnon vigiliis Nativitatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Paſchę, & Aſſumptionis B. Marię Virginis, butyro impune veſci poſſitis, ac ipſi ſubditi, & familiares poſſint, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium de ſpecialis dono gratię indulgemus. (Facultas.) Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & ſynodalibus Conciliis editis &c. quibuſcunque. Nulli ergo &c. noſtrę conceſſionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringenteſimo Sexageſimo Tertio, decimo Kal. Octobris, Pontificatus noſtri Anno Sexto.

1. *Conſtantien.*) In Helvetiis.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apoſtolico Libro XCV fol.* 215.

Bo-

Bononienses Fratres rerum suarum procuratores (1) creare possint. | Anno 1464 Die 5 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nostro Angelo (3) Tituli Sanctę Crucis in Jerusalem Presbytero Cardinali in Civitate nostra Bononien. Apostolicę Sedis Legato, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LXVI.

Exordium.

HUmilibus petentium, presertim religiosarum personarum votis &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici Bononien. Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, quod licet alias pro sustentatione studii, atque studentium in facultate Theologię in prefata domo, ac etiam ex certis rationabilibus aliis causis Priori pro tempore, & Fratribus domus ejusdem pro hujusmodi, & aliis oneribus supportandis, ut bona immobilia retinere, prout etiam antequam domus hujusmodi ad observantiam reduceretur regularem, Prior, & Fratres ejusdem per multa tempora, atque etiam post reductionem hujusmodi tenuerant & possederant, libere, & licite possit, canonice permissum fuerit, quia tamen Prior, & Fratres prędicti, provide considerantes bona prędicta ex eo diminuta fore, quod ipsi minus sufficientes erant ad illa presertim ab occupatione potentium defendenda, & conservanda, maturo super hoc inter eos habito consilio, nonnullos Cives Bononien. alioquin viros probos, & sufficientes in eorum Syndicos, procuratores, gestores, ac bonorum eorundem defensores, quoad illa manutenenda, & conservanda capitulariter elegerunt, constituerunt, & deputarunt, ipsique cives taliter electi onus syndicatus, & procurationis, ac defensionis hujusmodi in se sponte susceperunt. Quare pro parte Prioris, & Fratrum, asserentium, quod in eorum Ecclesia Corpus Beati Dominici Confessoris requiescit, ac Civium electorum hujusmodi, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut electioni, constitutioni, & deputationi per eos factis hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis, etiam cum suppletione omnium, & singulorum defectuum adiicere, quodque aliquo ex dictis Syndicis decedente, Prior, & Fratres prędicti alium in ejus locum eligere, substituere, & subrogare possint, & valeant, ita quod premissa omnia, & singula per alium, quam per Romanum Pontificem quoquomodo immutari nequirent, statuere & decernere, ac alias ipsis, & eorum statui super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuę, de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus super his per te diligenti informatione prehabita auctoritate nostra provideas, ac facias prout tibi, super quo tuam conscientiam oneramus, secundum Deum videbitur salubriter expedire, reservata tamen Priori pro tempore, & Fratribus antedictis premissa quandocunque eis placuerit revocandi facultate. Non obstantibus premissis &c. quibuscunque. Datum Senis (4) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Tertio Non. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Procuratores.*) Consulendus *Tractatus de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XCIV fol.* 174.

3. *Angelo.*) *Capranica*, nobili Romano, *Dominici Capranica* fratri. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. ad an. MCCCCLVIII pag.* 1035.

4. *Senis.*) Hinc *Senas* hoc anno petiisse *Pium II*, discimus. Suffragatur *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLVIII pag.* 1004, ubi hæc habet; *Anno MCCCCLXIV.... dum adventarent, & classis, & copia confœderatorum, ipse* (Pius) *Senas proficiscitur, iturus ad balnea Petriolana, quæ potissimum ejus ægritudinem lenire videbantur.* Hæc ille cui adversatur *Victorellus in Notis* ad eundem locum. In hoc uno tamen emendandus videtur *Ciaconius*: quod iter *Senense* reiiciat ad mensem Junium (*Mense Junio, inquit, id accidit*) & relictis balneis, per *Sabinos, Umbros, Picentes, Anconam* ivisse *Pium* doceat. Aderat certo *Romæ* die *XIII* Junii, ut ex sequenti Diplomate liquet.

Societatem Peregrinantium (1), Fidei nempe Præcones, seu Missionarios, Ordinis Prædicatorum, privilegiis amplissimis ornat. | Anno 1464 Die 12 Junii.

Ex Bullario (2) Usufmaris pag. 141.

LXVII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

DUm levamus in circuitu oculos nostros, & gregem Dominicum sollicitudini nostrę, disponente Domino, commissum, undique mentis acie contemplamur, ex debito pastoralis officii vigilem curam impendimus, ut cultores vineę Sabaoth sic cultui salutis intendant, ut ejus virtuosi palmites, extirpatis spinis, & tribulis, latius extendantur, sic ille cęlestis Agricola, & pius pater familias ad excolendam vineam suam diversis horis, & tempore, servos misit, oe fructus propter cultorum inopiam deperiret, sed potius virtutum, & bonorum operum (3) germinaret. Cum vero in terris infidelium messis quidem sit multa, operarii vero pauci, ne ager Dominicus spinis, & vepribus repleretur, nonnulli Prędecessores nostri de florido Prędicatorum Ordine ad irrigandum imbre Sanctę prędicationis corda Aquilonarium, & Orientalium nationum aliquos direxerunt filios & alumnos, qui, flante spiritu, plenos manipulos in horrea Sanctę matris Ecclesię portaverunt. Sed proh dolor! temporibus nostris

Laus Ordinis Prædicatorum.

nostris venit inimicus homo, & superseminavit zizania in medio tritici, cum pr̨e Turcarum potentia Christianorum aliquas nationes suo impiissimo dominatui subegerit (4). Inde fit, ut nos eo efficacius

Diplomatis causa.

operam impendamus, quo magis gregem Dominicum a diro serpente conspicimus crudelius laniari, utque opportunis remediis commodius provideatur, Nos dilecto filio Christophoro de Viterbio (5) Ordinis Pr̨edicatorum Sacr̨e Theologįe professori, totius Societatis (6) Peregrinantium propter Christum inter gentes Vicario generali, & heretic̨e pravitatis Inquisitori per nos deputato, & constituto,

Privilegia concessa.

& aliis suis Successoribus pro tempore deputandis in partibus Orientalibus tam fidelium quam infidelium constitutis, & quam maxime in Civitatibus Caff̨e, & Per̨e, Chii, & in terris Saracenorum, Paganorum, Gr̨ecorum, Bulgarorum, Cumanorum, Æthiopum, Iberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zirorum, Rutenorum Syrorum, Jacobitarum, Nubianorum, Nestorianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Agnesticorum (7), Tartarorum, Careinrum, Hungarorum majoris Hungarįe, & aliorum qui nondum Sacramenta fidei perceperunt, ut ipse Vicarius, & ejus successores, & deputandi ab ipsis pro tempore dicti Ordinis Fratres possint singulorum Christi fidelium quorumcunque dįecesis, & locorum ad ipsos pro tempore confluentium, confessionem audire, & pro commissis, etiam si talia fuerint propter qųe Sedes Apostolica foret merito consulenda, p̨enitentiam salutarem injungere, necnon a quibusvis sententiis excommunicationis tam ab homine quam a jure latis, ac aliis censuris, & p̨enis, quomodocunque, vel qualitercunque illas incurrerint, seu ligati fuerint, absolvere, necnon, dummodo tales bigamįe labe respersi non sint, super irregularitate, si quam quovis modo & causa incurrerint, dispensare, ac hujusmodi confessione audita Eucharistįe, & Extrem̨e Unctionis, aliaque Ecclesiastica Sacramenta ministrare. Insuper ut singuli Confessores idonei quos Vicarius & Fratres partium pr̨edictarum dicti Ordinis duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenariam remissionem in mortis articulo impendere, vel, si alias copiam confessorum habere non valuerint, dummodo contriti existant, eandem indulgentiam consequantur. Quodque confessores ipsi singulorum confessiones audire, & pro commissis, quoties ipsis videbitur, etiam si talia sint propter qųe Sedes Apostolica merito sit consulenda, debitam absolutionem impendere, ac p̨enitentiam salutarem injungere, necnon ipsorum Fratrum singulos, a quibuscunque sententiis, censuris, & p̨enis in ipsos quavis auctoritate promulgatis absolvere, & super Irregularitate per ipsos quoquo modo contractis dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamįe maculam, dummodo a bigamia non processerint, absolvere libere, & licite valeant. Insuper, ut ipsorum Fratrum bonorum operum fructus amplius valeant propagari, ut Vicarius, & Fratres pro tempore existentes, pr̨efata singula loca alias pro habitatione, & usu Fratrum dicti Ordinis idonea, & in illis domos, monasteria cum Ecclesiis, Campanilibus, campanis, dormitoriis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigere, qųe quidem loca, domus, & monasteria recepta, & erecta, & eorum person̨e, omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, immunitatibus, & indultis, aliis locis, domibus, monasteriis, & personis Ordinis Pr̨edicatorum a Sede Apostolica quoquomodo concessis, utuntur, & gaudent, uti pariter debeant, & gaudere. Insuper ut Vicarius, & Fratres pr̨edicti omnibus, & singulis gratiis, libertatibus, exemptionibus, privilegiis, indulgentiis, & indultis quibus Provincialis, & Fratres Provincįe Terr̨e Sanct̨e utuntur, & gaudent, & qųe Romani Pontifices Fratribus Pr̨edicatoribus dict̨e Societatis hactenus concesserunt, etiam uti, & gaudere valeant. Quod Fratres ipsi Schismaticos & excommunicatos, seu interdictos quoscunque, etiam quantumcunque notorios, nisi quos Vicarius, seu deputati per eum evitare mandaverint, evitare minime teneantur. Insuper omnibus, & singulis Christi fidelibus, qui de bonis sibi a Deo collatis pro centenario videlicet unum pro liberatione fidelium Captivorum de manibus infidelium, seu pro erectione, & fundatione, seu manutentione domorum, & Monasteriorum, pro usu & habitatione dictorum Fratrum erogaverint, liceat eligere confessores idoneos, qui confessione eorum diligenter audita, ab omnibus peccatis, criminibus, & excessibus, etiam in casibus Sedi Apostolic̨e specialiter, vel generaliter reservatis, semel duntaxat, deinde quoties fuerit opportunum, dummodo talia sint propter qųe Sedes Apostolica specialiter consulenda non fuerit, absolvere, & p̨enitentiam salutarem injungere, necnon omnium peccatorum in mortis articulo, remissionem impendere licite valeant, auctoritate Apostolica singulis pr̨edictis, prout eos continget, tenore pr̨esentium indulgemus. Insuper pr̨edicto, & aliis qui pro tempore fuerint dictarum partium Vicariis, super natalium, & ̨etatis infra vigesimum tertium annum defectibus cum personis, & Fratribus Ordinem pr̨edictum profiteri volentibus, & professis, ut ad omnes sacros Ordines, usque ad Presbyteratus Ordinem inclusive, & singulas ordinis pr̨elaturas, & officia in dictis partibus promoveri, & in illis ministrare valeant dispensandi; Necnon Notarios ad actus publicos in favorem fidei Christian̨e conscribendos, creandi, & instituendi, dicta Auctoritate, tenore pr̨esentium concedimus facultatem. Insuper, ut fidelium serventius devotio in fide crescat, ut omnes, & singul̨e utriusque sexus person̨e, qųe pr̨edicationibus dictorum Fratrum interfuerint, & illas cum proposito se emendandi audierint, singul̨e singulis vicibus unius anni, & quadraginta dierum Indulgentiam consequantur. Quodque Fratres & Sorores de P̨enitentia S. Dominici, quos Vicarius, seu ab eo deputati Fratres pro tempore recipient, & alįe utriusque sexus person̨e, qųe in Societate Beat̨e Vir-

Nota.

ginis sub capitulis, & c̨eremoniis per ipsos Vicarium, seu Fratres ordinandis Altissimo devote famulabuntur, confessores eligere, qui confessionibus eorum diligenter auditis, ipsis confessis, & contritis, plenariam in mortis articulo omnium suorum peccaminum remissionem impendere valeant: Postremo ut idem Vicarius, & Inquisitor alios Inquisitores heretic̨e pravitatis in Provinciis, de quibus sibi videbitur, supradictis, substituere, & ordinare valeat. Et ut liberius iidem Vicarius, & Fratres vivere valeant & Deo confidentius deservire, in omnes & singulos cujuscunque status, gradus, & conditionis existant qui bona mobilia sive immobilia, videlicet possessiones, domos, apothecas, libros, Calices, paramenta, instrumenta, & omnia alia ad Divinum cultum pertinentia ad usum, & commodum Fratrum ne-

necessaria contra ipsorum Vicarii, & Fratrum voluntatem occupantes, & detinentes excommunicationis sententiam promulgamus, a qua nolumus a quoquam absolvi posse, nisi prius restitutione, vel cum eorum Vicario, sive Fratribus conventione facta, de ipsius, sive de ipsorum beneplacito, & libera voluntate. Et, ut ipse Vicarius talentum sibi creditum, sine impedimento, & obstaculo valeat exercere, ex certa nostra scientia ipsam Societatem quę per nonnulla capitula Generalia dicitur esse divisa, redintegramus, & reponimus, ac in idem corpus, ut prius erat, reponi volumus, & mandamus, prętertim omnes Conventus Lithuanię, Russię, Ypodolię (8), Valacchię majoris, & minoris, non obstantibus quibuscunque literis, & ordinationibus Capitulorum generalium in oppositum concessis, & concedendis, declarantes, & mandantes, tales Conventus, & nationes a modo esse sub Vicario dictę Societatis Peregrinantium. Quia vero conditio temporis hoc requirit, volumus, & mandamus, ut Fratres, qui dicuntur Uniti (9), vel Armeni, quod non obstantibus privilegiis aliquorum Summorum Pontificum, etiam si de ipsis privilegiis de verbo ad verbum deberet fieri mentio specialis, ut secundum quod prius fuerat, ipsi Vicario in omnibus, & per omnia subdantur, & de eis disponere possit, sicut de ceteris sui Ordinis Fratribus. Non obstantibus Apostolicis, ac in generalibus, vel specialibus Conciliis editis constitutionibus, & ordinationibus, quibus, quantum pręsentibus adversantur, derogari volumus, etiamsi talia sint, de quibus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio pręsentibus esset habenda, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę concessionis, excommunicationis, voluntatis, mandati, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Pridie Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Peregrinantium.*) Consulendus *Tractatus de consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Confettium pag.63.*
3. *Operum.*) Adderem: *Segetem.*
4. *Subegerit.*) Apud Confettium: *Subjecerit.*
5. *Christophoro de Viterbio.*) Meminit *Ferrarius de Rebus Hungar. Provincia Parte IV Libro unico Cap. VIII pag.580.*
6. *Societatis.*) Adeas *Ferrarium* Capite mox laudato.
7. *Agolesticorum.*) De ceteris nationibus, quarum Diploma meminit, sæpius dictum fuit, quinam vero sint *Agolestici*, hic annotandum. Sic *Abissini* vocati videntur ex *Agola* civitate.
8. *Ypodoliæ.*) *Podoliæ.* Provincia est *Polonia.*
9. *Uniti.*) De quibus sæpius dictum fuit,

Unit Parochialem Ecclesiam in Obersununaw. Constantien. Diœcesis, Monasterio Monialium in Sirunuaw (1) ejusdem Diœcesis.

Anno 1464 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVIII.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Prępolito Ecclesię Stnegarden., Constantien. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium in Sirunuaw, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum instituta Fratrum Prędicatorum viventium, Constantien. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim bonę memorię Henricus Episcopus Constantien. pro sustentatione Monialium, quę in dicto Monasterio in copioso numero sedulum, & devotum cum puritate mentis exhibent Altissimo famulatum, & aliis Monasterii, & Conventus, hujusmodi supportandis oneribus, Parochialem Ecclesiam in Obersununaw dictę Dięcesis, cujus pręsentatio personę idoneę in Rectorem ipsius Ecclesię, cum pro tempore vacat, ad Priorissam, & Conventum pręfatas de antiqua approbata consuetudine pertinet, de consensu dilectorum filiorum Prępositi, Decani, & Capituli Ecclesię Constantien., necnon Ulrici Latz moderni dictę Parochialis Ecclesię Rectoris, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfato Monasterio auctoritate ordinaria incorporavit, annexuit, & univit, prout in literis ejusdem Episcopi desuper confectis dicitur plenius contineri. (Diplomatis causa.) Quare pro parte Priorissę, & Conventus prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut incorporationi, & unioni prędictis pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si vocatis quorum interest, ita esse repereris, unionem, & incorporationem prędictas auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; & nihilominus Priorissę, & Conventui pręfatis, asserentibus, quod in ipsius Ecclesię Parochia una sola domus cum paucis hominibus in ea degentibus existunt, quod eidem (Confirmatio.) unitę Ecclesię per idoneum presbyterum secularem, vel regularem deserviri facere libere, & licite valeant, eadem auctoritate concedas. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę (4) apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Sirunuavv.*) In *Suevia.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVII fol.218.*
3. *Omnium &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Romæ.*) Qua discessit *Anconam* iturus *XIV* Kalendas Julii. Adeas *Oldoinum* apud *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLVIII pag.1025.*

Digitized by Google

Anno 1464 Die 1 Augusti.

Ne nota hæreseos inuratur iis, qui sanguinem Christi in Passione effusum a Deitate separatum fuisse, dixerint (1).

Ex Bullario (2) Romano in Pio II, Constitutione XI.

LXIX.

Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium:

INeffabilis summi providentia Patris ad hoc Nobis, quamvis immeritis, universalis Ecclesię regimen pia dignatione commisit, ut tanquam de summo vertice ad infima refluentes intuitum, quid pro sacrę Religionis expediat propagatione felici, & qualiter illius multiplicatis plantationibus Religio ipsa floride dilatetur, solertius intendamus, omnesque inquietudinis, & molestię fomites subtrahamus, sicque statui omnium Religiosorum in humilitate Altissimo famulantium opportune provideamus, quod omnibus ab ipso sublatis molestiis in Religionis observantia jugique perseveratione quietius intendere valeant.

Diplomatis causa.

Sane cum dudum inter dilectos filios Prędicatorum, & Minorum Ordinum Fratres, satore zizanię operante, super eo, quod eorum aliqui in ipsorum prędicationibus pretiosum Sanguinem Domini nostri Jesu Christi in triduo Passionis ejusdem separatum fuisse ab ipsius sanctissima Divinitate asseverabant, alii vero fore contrarium tenebant, dissensionis materia exorta foret, ex qua ad tantam inter eos altercationem, ut accepimus, deventum extitit, ut facile mentibus fidelium posset scandalum generari. Et licet alias Nos ad obviandum prędictis, auditis iis, quę circa pręmissa utraque pars dicebat, & allegabat, silentium imposuerimus, ac materiam ipsam indiscussam pro tunc reliquerimus, ac mandavimus, de hujusmodi dubietate amplius disceptationem aliquam fieri non debere, quia tamen verendum foret, ne ex contrarietate prędicta in mentibus eorundem Christi fidelium aliquid scandali ad eorum animas illaqueandas evenire possit, matura pręmeditatione curavimus omnibus sinistris eventibus in pręmissis, prout ex debito pastoralis officii astringimur, obviare.

Mandatum.

Ut igitur in Ecclesia Dei orthodoxę Fidei unitas pręservetur, & de cetero tollatur occasio in hujusmodi controversias incidendi, auctoritate Apostolica tenore pręsentium statuimus, & ordinamus, quod nulli Fratrum prędictorum deinceps liceat de supradicta dubietate disputare, prędicare, vel publice, aut private verbum facere, seu aliis suadere, quod videlicet hęreticum, vel peccatum sit tenere, vel credere, Sanguinem ipsum Sacratissimum, ut pręmittitur, triduo passionis ejusdem Domini nostri Jesu Christi, ab ipsa Divinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse divisum, vel separatum, donec super dubietatis hujusmodi decisione quod tenendum sit, fuerit per Nos, & Sedem Apostolicam, definitum. Mandantes propterea universis, & singulis eorundem, & aliorum quorumcunque Ordinum per totum Orbem constitutis Fratribus, cujuscunque status, gradus, vel conditionis existant, pręsentibus, & futuris sub excommunicationis latę sententię pęna, quam ipso facto incurrant, & a qua nisi in mortis articulo constituti, nisi per Nos, aut Successores nostros prędictos absolvi possint, ne contra statutum, & ordinationem nostram prędictam venire, aut facere, vel tentare quoquomodo pręsumant, necnon omnibus, & singulis prędictorum, & aliorum Ordinum Pręlatis, ut in virtute sanctę obedientię transgressores omnes, quos in pęnam hujusmodi incidisse, aut contra prędicta dixisse, vel fecisse pręsumpserint, dignis pęnis, dirisque carceribus punire, & mancipare procurent: ac Fratribus ipsis utriusque, seu alterius Ordinis, ne de cetero sub eisdem pęnis aliquem Fratrem, seu alium, hęreticum propterea proclamare, aut hęresis ex hoc labem incurrisse dicere, vel asserere pręsumat: Sed si eos aliquem, vel aliquos hęresim aliquam incurrisse constiterit, illum, vel illos apud Sedem Apostolicam denunciare teneantur, & debeant, quodque inter alias quascunque ecclesiasticas, secularesve personas nullus Fratrum Ordinum prędictorum, seu aliorum aliquem infamare de prędictis, aut de illo quomodolibet proclamare pręsumat, quinimmo ut Fratres ipsi Prędicatorum, & Minorum Ordinum hujusmodi mutuo se diligant, & cum caritate pertractent secundum Ordinum ipsorum instituta, & regularis observantię regulam, sub

Nota:

pęna pręmissa, auctoritate pręfata tenore pręsentium injungimus: decernentes ex nunc, omnes, & singulos Fratres Ordinum prędictorum, qui prędicta non observare, vel illis contrafacere, vel venire studuerint cum effectu ad omnes actus legitimos religiosorum, & ordinum ipsorum penitus inhabiles, & incapaces, necnon irritum, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum mandati, injunctionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Anconę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Kalendis Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Dixerint*.) Vide notas ad *Constitutionem XXII Clementis VI*, *Tomo II pag.* 235 *&c.*, & ad *Constitutionem LVI Pii II*.

2. *Bullario*.) Legitur etiam apud *Confettium pag.* 41, & in *Bullario Bononiensi pag.* 43.

AP-

Digitized by Google

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, & Episcopi, Dignitates, Pio II Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1458.

F. Petrus Venetus, Archiepiscopus Corphiensis, seu Corcyrensis, vulgo *Corfu*, in ejusdem nominis Insula ditionis Venetæ. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XXXII pag. 70, ex Actis Capituli Generalis Noviomagensis*, quæ refert *pag.* 145, & 318, ubi de eodem *Petro* mentio fit. *Cavalerius Tomo I pag. 262 num. CLXXV*.

Anno 1462.

F. Johanoes Armenus, Archiepiscopus Nascivanensis, seu Naxuanensis, vel Nscxsiovanensis, vulgo *Nassivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag 56, ex Galano. Cavalerius Tomo I pag. 284 num. CCXXXII.*

Anno circiter 1464.

F. Humbertus de Roto, Gallus, Archiepiscopus Armachanus, io Hibernia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. VIII pag. 55, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 268 num. CLXXXIX.*

EPISCOPI.

Anno 1458.

F. Henrichus de Rubenach, Episcopus Venecomponensis. *Echard Tomo I scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 25 col. 1*, ubi hæc habet. *Henricus de Rubenach Episcopus Venecomponensis, S. Theologiæ Magister, Roberti Bavari Archiepiscopi Coloniensis suffraganeus* (id est Vicarius) *ab anno MCCCCLVIII, qui Roberto abdicante, & ipse abdicavit, deinde Coloniæ legit publice Theologiam, & Decanus fuit Gymnasii Theologici, & obiit anno MCCCCLXXXIV sepultus ad Prædicatores. Sic Heister in suffraganeis Colonien. pag 98. A nostris de Ravennato, vel Rivenio corrupte dictus.* Sic cognominatur a *Cavalerio Tomo I pag. 262 num. CLXXIV*, & a *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXXII pag.* 318. Ubinam vero sit hæc *Venecomponensis* Sedes scriptores illi oon dicunt. Urbs est in *Transylvania*, quæ vulgo *Venecz* vocatur. Legendum fortassis *Vencomponen*. Hujus nominis Civitss Episcopalis est in *Armenia*, sub Archiepiscopo *Sergiopolitano*, uti docet Waddingus *Annal. Minor. Tomo V pag.* 263.

Anno 1458.

F. Henricus Pragensis, Episcopus Sebastensis, vel in Palæstina, sub Archiepiscopo Nazareno, vel in ora Ciliciæ, sub Tarsensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXXIX pag. 293, ex Actis Capituli Generalis Noviomagen. Cavalerius Tomo I pag. 262 num. CLXXVII.*

Anno 1459 Die 12 Februarii.

F. Simon Episcopus Conneren., *Conner*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Episcopus constitutus fuit hocce Diplomate. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Simoni electo Conneren. &c. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ mem. Johanne Episcopo Conneren. regimini Ecclesiæ Conneren. &c. cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Johannis, qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ord. Fratrum Prædicatorum in sacerdotio constitutum, & in Theologia Baccalaureum formatum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ Conneren. de dictorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Perusii Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLIX), *Pridie idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Libro XI fol.* 50.

Anno 1459 Die 31 Augusti.

F. Leonardus de Neapoli Episcopus Ballaeensis. Is ipse videtur *Leonardus de Neapoli*, quem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XIII pag. 117*, *ex Fernandez*, & *Taegio*, ac *Cavalerius Tomo I pag. 271 num. CC* Episcopum *Alacensem* vocant. *Alatensis* Episcopus dicitur a *Plodio*. Adduot Auctores illi, quod a *Paulo II* circa annum *MCCCCLXVI* Episcopus iste creatus est. Nec distinguendus mea quidem sententia a *Leonardo de Neapoli* Episcopo *Vallerensi*, alumno Neapolitani Conventus *S. Petri Martyris*, quem anno *MCCCCLXXV* Episcopum a *Sixto IV* renunciatum, *Cavalerius* docet *Tomo I pag. 283 num. CCXXIX*. Enim vero *Cavalerio* periit quidem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXI pag. 316*, sed Regestum, quod citat id unum probat, quod scilicet *Leonardus* florebat anno *MCCCCLXXV*. Ceterum quaenam sint Sedes istae *Vallerensis*, *Alacensis*, vel *Alatensis* scriptores isti non dicunt. *Vallius* noster apud *Cavalerium pag. 271*, censet Episcopatum *Alacensem* unitum fuisse *Civitaten. Episcopatui*. Crediderim voces istas *Valleren.*, *Alacca.*, *Alaten.*, corruptas fuisse, uti de *Vallerensi* suspicatur *Cavalerius pag. 283*. Idem dicendum de *Ballacen.*, non enim reperitur Episcopatus ille in Tabulis Geographicis. Legendum fortassis *Balanen.*, vulgo *Valania*. Urbs est Episcopalis *Syriae*, sub Archiepiscopo *Apameno*. Successit *Bernardo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Leonardo de Neapoli electo Ballacen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonae mem. Bernardo Episcopo Ballacen., regimini Ecclesiae Ballacen. praesidente, nos cupientes eidem Ecclesiae, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiae ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero praefata Ecclesia per obitum dicti Bernardi, qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus praeter nos &c. ne longae vacationis exponatur &c. post deliberationem quam de praeficiendo eidem Ecclesiae personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Praedicatorum professorem, in S. T. peritissimam, religionis zelo conspicuum, vitae, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circunspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis relationibus accepimus insignitum direximus oculos nostrae mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta praefata Ecclesia Ballacen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi praeficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiae tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. itaque prater aeternae &c. nostram, & dictae Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Mantuae Anno &c. Millesimo Quadragentesimo Quinquagesimo Nono, Pridie Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Libro XIX fol. 201*.

Anno 1459 Die 5 Octobris.

F. Aegidius de Elbora, Episcopus Tiropolitanus, seu Thegatirensis, vulgo *Tire*, & *Tyre*, in Lydia, sub Archiepiscopo Sardiano. Vel legendum Tripolitanus, vulgo *Tripoli di Soria*, Turcis *Tarapolo*, in Syria, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, aliisque. Episcopus renunciatus fuit hocce Diplomate. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Aegidio de Elbora electo Tiropolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicae Sedi devotam &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiae Tiropolitan., tum pastore carenti de persona tua &c., praeficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, teque ex fructibus mensae Episcopalis ejusdem Ecclesiae, quae in partibus infidelium existit nil percipias, aliunde non habeas unde possis juxta status Episcopalis decentiam sustentari, ac Venerabilis Frater noster Fernandus Archiepiscopus Bracharen., sicut asserit, te in suum suffraganeum habere desideret, nos volentes tibi, ut juxta Episcopalis dignitatis decentiam, statum tuum commodius ducere valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, pensionem annuam ducentarum Turonen. pettinorum super fructibus, redditibus, & proventibus mensae Archiepiscopalis Bracharen. tibi, quoad vixeris, vel procuratori tuo legitimo per ipsum Fernandum Archiepiscopum, cujus ad id expressus accedit assensus, & suos successores Archiepiscopos Bracharen. pro tempore existentes pro una in S. Johannis Baptistae, & alia medietatibus pensionis ejusdem in Domini nostri Jesu Christi nativitate festivitatibus in Civitate Bracharen. annis singulis integraliter persolvendam auctoritate Apostolica de Fratrum nostrorum consilio tenore praesentium reservamus, constituimus, & assignamus, decernentes Fernandum Archiepiscopum, & successores praedictos ad solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationis, constitutionis, & assignationis praedictarum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod quilibet ex Fernando Archiepiscopo, & Successoribus praefatis quoties in terminis praefatis, vel saltem infra triginta dies, ex tunc immediate sequentes pensionem per eum tunc debitam hujusmodi, non persolverit, lapsis diebus eisdem sibi ingressum Ecclesiae noverit interdictum. Si vero per sex menses praefatos triginta dies immediate sequentes interdictum hujusmodi animo, quod absit, sustinuerit indurato, lapsis mensibus eisdem eo ipso excommunicationis sententiam incurrat, a qua donec tibi de pensione tunc debita vel procuratori tuo legitimo integre satisfactum, aut tecum, vel cum dicto procuratore desuper amicabiliter concordatum fuerit, praeterquam in mortis articulo constitutus absolutionis beneficium nequeat obtinere. Non obstantibus quod tu Ordinis Fratrum Praedicatorum existis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiae Bracharen., Juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Aut si Archiepiscopo, & Successoribus praefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, a Sede praedicta indultum existat quod ad solutionem seu praestationem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem, & quolibet alia dictae Sedis indulgentia, generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo &c. nostrae reservationis, assignationis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Mantuae Anno Incarnationis Dominicae Mil-*

Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Tertio Non. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XX fol.* 286. Ejusdem mentio in sequenti Diplomate. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ægidio de Elbora electo Tiropolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Tiropolitan. Pastoris existat ad præsens regimine destituta, & tanto tempore vacaverit, quod de ejus ultimæ vacationis modo certa notitia non habetur, Nos vacatione hujusmodi intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ celerem, & felicem, ne longæ vacationis subiaceat incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te tunc Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, & in Theologia magistrum, ac Ordinem ipsum expresse professum, & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ Tiropolitan. de eorundem Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In eo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. Volumus autem quod quam primum &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim pontificalia nequeas exercere. Datum Mantuæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono, Tertio Non. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XX fol.* 284.

F. Johannes de Turrecremata, S. R. E. Cardinalis, de quo in *Appendicibus ad Pontif. Eugenii IV, & Calisti III* a Summo Pontifice *Pio II* renunciatus est Episcopus Legionensis, in Hispania, ibi tamen non sedit. *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag.* 918. *Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati. Anno 1460.

F. *Michael Rutelem Græcus, vir singulari pietate, doctrina, & prudentia ditatus, Cunabulensis Ecclesiæ in Græcia Pastor creatus est circa annum Millesimum Quadringentesimum Sexagesimum, quam cum optime pluribus annis rexisset, mortis in brachia corruit circa annum MCCCCLXV.* Hæc totidem verbis *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXIII pag.* 184, *ex Plodio, & Fernandez*. Suffragatur *Cavalerius Tomo I pag.* 270 *num. CXCII*. Verum *Michael* iste non distinguendus ab Episcopo *Simbaliensi*, de quo mox dicetur. Anno circiter 1460.

F. *Radulphus de Pamone, Chitiensis Episcopus creatus est circa annum Domini Millesimum Quadringentesimum Sexagesimum, de quo nulla memoria dignum scripsere Ordinis scriptores.* Hæc *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXX pag.* 169, *ex Fernandez, & Plodio*. Ipsos excipit *Cavalerius Tomo I pag.* 267 *num. CLXXXVII*. Anno circiter 1460.

F. Blasius Ragusinus, Episcopus Ottorensis, seu Ottoriensis, & Modrusiensis, in Croatia, sub Archiepiscopo Spalatensi. His Ecclesiis præfuisse *Blasium* constat ex Monumentis asservatis in Archivo *Ragusini* Cœnobii. Hinc emendandi *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCIV pag.* 241, *Cavalerius Tomo I pag.* 289 *num. CCLIII, & Rovetta in Bibliotheca Provincia Lombardiæ*, qui docent *Blasium* a *Sixto IV* Episcopum *Motonensem* constitutum fuisse, vel dicendum, quod ex una ad aliam Sedem translatus est. Distinguendus iste a *Blasio Constantino*, de quo mox dicetur. Anno 1461 Die 24 Februarii.

F. Donatus Otoncubayr Anglus, Episcopus Alachdensis, vulgo *Kill-alla*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XIV pag.* 117, *ex lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.* 263 *num. CLXXX*. Anno 1461.

F. Julianus Matovi, Episcopus Sulcitanensis, *Solo*, in Sardinia, sub Archiepiscopo Calaritano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXVI pag.* 301, *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.* 264 *num. CLXXXI*. Anno 1461.

F. Raymundus de Roto, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. VIII pag.* 114, *ex Actis Consistorialibus Pii II, & ex Actis Capituli Generalis Novarien. Cavalerius Tomo I pag.* 270 *num. CXCIII*. Episcopi *Lausannensis* in *Helvetiis* suffraganeus, seu Vicarius, fuit *Raymundus*. Anno 1461.

F. Stephanus, Episcopus Lucerinus, *Lucera*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. Hujus Episcopi meminerunt *Leander, Lusitanus, Johannes Marieta, Plodius, Razzius, & Altamura*, quos excipit *Cavalerius Tomo I pag.* 265 *num. CLXXXIII*. De Anno quo floruit *Stephanus* iste, inter scriptores non convenit. Auctores mox laudati, de illo loquuntur ad annos *MCCCCLXII, MCCCCLXXXVI*,

MCCCCLXXXVI, & *MCCCCXCI*. Sed erraſſe videntur. Iſte ſiquidem *Stephanus* Eccleſiæ *Lucerinæ* jus dixit ineunte Seculo *XIV*. Id liquet ex *Bernardo Guidonis*, qui *Stephani* meminit in Libro, quem vulgavit ante annum *MCCCXXXI*, quo mortuus eſt *Bernardus Guidonis*. Sic enim legitur in *Indice Epiſcoporum* Provinciæ Romanæ. *Frater Maſſeus Urbevetanus*, *Epiſcopus Cluſiaus*. *Frater Stephanus Epiſcopus Lucherinus*. *Frater Leonhardus Romanus*, *Epiſcopus Aquilanus*. Hæc ille. *Maſſeus* Epiſcopus fuit anno *MCCCXXIII*, ut videre eſt in *Appendice ad Pontificatum Johannis dicti XXII* Tomo II pag. 210. *Leonardus* vero ſedebat anno *MCCC*, ut dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Bonifatii VIII Tomo II pag.* 74. Hic ergo *Stephanus* per hæc circiter tempora creatus fuit Epiſcopus. Hinc illum crediderim *Stephanum* eſſe, quem Ughellus *Lucerinæ* Sedi præficit anno *MCCCIV*. Quod Ordinis Prædicatorum fuerit alumnus, ſilet *Ughellus in Epiſcopis Lucerinis Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.* 458 *Edit. II.*

Anno 1462. F. Gregorius Melchiorus, Epiſcopus Baruten., ſeu Beryten., vulgo *Baruti*, in Phœnicia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXVI*, *ex Lib. Proviſion. Prælatorum*. *Cavalerius Tomo I pag.* 274 *num CCV*. Notandum, quod licet olim *Berytenſis* Eccleſia fuerit Epiſcopalis ſub Archiepiſcopo *Tyrio*, Seculo tamen *IV* Metropolis evaſit, uti docet Abbas *Blaſius Terzi* in *Syria Sacra Lib. I cap. CLXXI pag.* 151. Hinc inter Metropoles autocephalas, ſeu per ſe ſubſiſtentes recenſetur a *Johanne Carolo a Stadel* in *Compendio Geographiæ Eccleſiaſticæ Lib. II pag.* 242. Quia tamen *Gregorius* noſter ex *Libro Proviſionum Prælatorum* Epiſcopus dicitur a *Fontana*, & eadem *Berytenſis* Sedes Epiſcopalis vocatur in Conſtitutione, qua *Nicolaus V* Epiſcopum *Berytenſem* creavit *Johannem de Palentia*, ut in *Appendice ad Pontificatum Nicolai V* videre eſt, hinc *Gregorius* iſte dicendus Epiſcopus, non Archiepiſcopus.

Anno 1462 Die 9 Aprilis. F. Michael de Rentelem, Epiſcopus Simbalien., fortaſſis Symbolien., vulgo *Sibula*, in *Taurica*. Is ipſe videtur *Michael Rutelem*, quem *Cavalerius*, & *Fontana* vocant Epiſcopum *Cimbalenſem*, uti mox dictum fuit. Succeſſit *Johanni*, ut ex hoc Diplomate conſtat. *Pius Epiſcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Michaeli de Rentelem electo Simbalien.*, *Salutem*, *& Apoſtolicam Benedictionem*. *Apoſtolatus officium &c. Dudum ſiquidem, bonæ mem. Johanne Epiſcopo Simbalien. regimini Eccleſiæ Simbalien.*, *præſidente*, *nos cupientes eidem Eccleſiæ cum vacaret &c.*, *proviſionem ipſius Eccleſiæ ordinationi*, *& diſpoſitioni &c. decernentes ex tunc irritum*, *& inane &c.*, *poſtmodum vero præfata Eccleſia per obitum ejuſdem Johannis Epiſcopi*, *qui extra Roman. Curiam &c.*, *Nos vacatione hujuſmodi fide dignis relatibus intellecta ad proviſionem dictæ Eccleſiæ &c.*, *de qua nullus præter nos &c.*, *ne longæ vacationis ſuſtineat incommoda &c. poſt deliberationem*, *quam de præficiendo ipſi Eccleſiæ perſonam utilem*, *& etiam fructuoſam cum Fratribus noſtris habuimus diligentem*, *demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expreſſe profeſſum*, *& in Sacerdotio conſtitutum*, *cui de religionis zelo*, *vitæ munditia honeſtate morum*, *ſpiritualium providentia*, *ac temporalium circumſpectione*, *aliiſque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna teſtimonia perhibentur direximus oculos noſtræ mentis*, *quibus omnibus debita meditatione penſatis*, *de perſona tua nobis*, *& eiſdem Fratribus noſtris*, *ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Eccleſiæ de ipſorum Fratrum conſilio*, *auctoritate Apoſtolica providemus*, *teque illi præficimus in Epiſcopum*, *& Paſtorem*, *curam*, *& adminiſtrationem ipſius Eccleſiæ tibi in ſpiritualibus*, *& temporalibus plenarie committendo*. *In illo qui dat gratias &c.*. *Volumus autem*, *quod quamprimum præſentes literas habueris expeditas ad præfatam Eccleſiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c.*, *tuque præter æternæ &c.*, *noſtram*, *& Apoſtolicæ Sedis Benedictionem*, *& gratiam exinde uberius conſequi merearis*. *Datum Romæ Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quadringenteſimo Sexageſimo Secundo*, *Quinto Idus Aprilis Pontificatus noſtri Anno Quarto*.

Anno 1463. F. Bartholomæus Sulmonenſis, Epiſcopus Valvenſis, & Sulmonenſis, in Regno Neapolitano, ſub Sancta Sede. *Ughellus in Epiſcopis Valven.*, *& Sulmonen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 1382. *Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXVII pag.* 301. *ex Lib. Proviſion. Prælatorum*, *Tit. DCXIII pag.* 316. *Cavalerius Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCI pag.* 874. Quod ille *Bartholomæus* cognomento *de Scalis* fuerit, docent *Ughellus*, *Fontana*, *Cavalerius*, *Echard*, ceterique paſſim, qui *Bartholomæum de Scalis*, ſeu *Scalam*, ut cognominatur in *Conſtitutione XXXVI Martini V Tomo II pag.* 563, non diſtinguunt a *F. Bartholomæo Sulmonenſi*. Verum quod ejuſdem nominis alumni duo Ordinis FF. Prædicatorum *Sulmonenſes* Epiſcopi Seculo *XV* fuerint, auctor eſt *Theodorus Vallius* in *Compendio de Viris illuſtribus Provinciæ Regni*. Frater ſiquidem *Bartholomæus de Scalis*, ut fert opinio *Theodori*, ab anno *MCCCCXLIII* ad annum circiter *MCCCCXLVI*, Frater vero *Bartholomæus Sulmonenſis* ab anno *MCCCCLXIII* ad annum *MCCCCXCI* Epiſcopi *Sulmonenſes* fuere. Hæc ſententia *Theodori* firmari poteſt ex Diplomate mox laudato, & ex Epitaphio *Bartholomæi* qui ſedit ab anno *MCCCCLXIII* ad *MCCCCXCI*. Enim vero *Bartholomæus Scala*, de quo Diploma loquitur, florebat anno *MCCCCXIX*, quo datum fuit Diploma; annis multis literas jam docuerat: & ut verbis Diplomatis utar, *Dudum per Capitulum Generale dicti Ordinis in Villa Montis Peſſulan.*, *Magalonen. Diœceſis*, *celebratum juxta ipſius Ordinis morem ad legendum Bibliam*, *& libros Sententiarum*, *ac recipiendum Magiſterii Gradum in eadem Theologia in ſtudio Pariſienſi* fuerat *deputatus*. Anno *MCCCCI* celebratum fuiſſe Capitulum *Montis Peſſulani*, docet *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Serie Capitulorum Generalium pag.* 18. Ineunte igitur Seculo *XV* annis ſaltem triginta natus erat *Bartholomæus Scala*, vix ergo credi poteſt, quod eodem ſeculo exeunte, anno ſcilicet *MCCCCXC* ſuperſtes adhuc fuerit idem *Bartholomæus*. Et ſane in Epiſcopi *Sulmonenſis* Epitaphio, quod legitur apud *Ughellum* & *Fontanam* ſupra laudatos, *Bartholomæus* Ordinis Prædicatorum, qui ſedit ab anno *MCCCCLXIII* ad *MCCCCXCI*, *Sulmonenſis* cognominatur non vero *de Scalis*. Eodem cognomine vocatur

in

in Diplomate, quo renunciatur Episcopus. Hujus tenoris est. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomao de Sulmone, Electo Valven., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bona memoria Donato Episcopo Valven. &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Pradicatorum Professorem, & Theologia Magistrum &c. Datum Roma apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominica Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Tertio, Quinto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CI fol.273.*

F. Joannes de Turrecremata, S.R.E. Cardinalis, de quo dictum fuit in hac, & praecedentibus *Appendicibus*, Episcopus Sabinus. *Ughellus in Episcopis Sabinis Tomo I Italia Sacra pag.180. Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati. Anno 1464.

F. Johannes Obim, Tullensis, S. Theologiæ Magister, Episcopus Christopolitanus, seu Christianopolitanus, vulgo *Leondari*, olim Magalopolitanus, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.26 col. 1, ex Monumentis Cænobii Tullensis*, ubi sepultus est *Johannes*. Addit *Echard*, quod *Suffraganeus*, seu Vicarius, fuit Episcopi *Tullensis*. Ejusdem meminit *Cavalerius Tomo I pag.270 num.CXCV.* Nec distinguendus videtur a *Johanne Annodio*, vel *Sirodio*, de quo *Cavalerius* loquitur *Tomo I pag.270 num.CXCIV.* Iste siquidem *Sirodius* eodem circiter anno *MCCCCLXIV* florebat ut ex *Taegio*, & *Plodio* docet *Cavalerius*. Anno circiter 1464.

F. Inguerandus Seignart, vel Signard, Cadomensis, Episcopus Salubrien., seu Solubrien., *Salabrien.* &c. vulgo *Selombria*, in Thracia sub Heracleensi Archiepiscopo. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DVIII pag.283, ex Lib. Provision. Prælatorum, & ex Actis Capituli Generalis Novariensis. Cavalerius Tomo I pag.294 num.CCLXX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.22.* Episcopus *Autissiodorensis* fuit *Inguerandus*, ut in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV* videre est. Quod etiam a confessionibus fuerit Duci *Burgundiæ*, certum. Anno 1464.

F. Blasius Constantinus, Ragusinus, ex Priore Ragusini Cœnobii, Episcopus Mercanensis, & Tribunensis, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Ragusino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCCLXXX pag.234, ex Regestis Magistri Generalis Leonardi de Mansuetis, & Ferrario de Rebus Hungariæ Provinciæ, & Titulo DXCVIII pag.312. Cavalerius Tomo I pag.284 num.CCXXXIV.* Notandum quod Scriptores isti *Blasium Constantinum* rejiciunt ad annum *MCCCCLXXV*, & a *Sixto IV* Episcopum creatum fuisse, censent. Sed ex variis Instrumentis in Archivo Cœnobii *Ragusini* asservatis constat, quod anno *MCCCCLXIV* Ecclesiæ *Mercanen.* & *Tribunen.* jus dicebat *Blasius* iste. Anno circiter 1464.

R Obertus Berges, Episcopus Sinopolensis, sub Archiepiscopo Seleuciensi, in Cilicia. Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque. Successit *Rolando*, ut ex hoc Diplomate videre est. *Pius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Roberto Berges Electo Sinopolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. per cessionem Rolandi de Coysir nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dicta Ecclesia &c. de qua nullus prater nos &c. ne longa vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de praficiendo ipsi Ecclesia personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Pradicatorum Professorem, & theologia Magistrum, cui de religionis zelo, vita munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostra mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesia de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi praficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesia tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum prasentes literas habueris expeditas ad prafatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque prater aterna &c. nostram, & Apostolica Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Roma apud Sanctum Petrum......* Deest Annus, quo datum fuit Diploma. Hinc, quo anno Sederit *Robertus*, Incertum.

PAU-

PAULUS II.

(a) *Ciaconius in Paulo II.*
(b) *Odoricus Annal. Ecclesiast. ad ann. MCCCCLXIV num. LIII.*
(c) *Ciaconius in Paulo II.*

Petrus Barbo antea vocatus, Patria Venetus, Electus (*a*) fuit XXXI Augusti MCCCCLXIV. Coronatus (*b*) est Die XVI Septembris eodem Anno. Diem clausit (*c*) extremum XXVIII Julii MCCCCLXXI. Sedit Annos VI, Menses X, Dies XXVIII.

Anno 1464 Die 16 Septembris.

Leges a Pio II pro Barchinonen. (1) Monasterio Montis Sion sancitas confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii Monialium Montis Sion, Barchinonen., sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Diplomatis causa.

Rationi congruit, & convenit honestati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet, ejus superveniente obitu, literę Apostolicę super illis confectę non fuerint, suum consequantur effectum. Dudum siquidem felicis recordationis Pio Papę Secundo Prędecessori nostro pro parte vestra exposito, quod cum a tanto tempore citra, cujus initii memoria hominum in contrarium non existebat, Priorissa, & Moniales, quę pro tempore fuerant, Monasterii vestri Montis Sion Barchinonen., sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventes, regularem disciplinam dicti Ordinis observassent, ac honestum, devotum, & humilem domino famulatum impendere studuissent, vos etiam summopere optabatis, Monasterium ipsum vestro tempore pręservari, & in eo regularem disciplinam hujusmodi nedum minui, sed augeri, necnon quamcunque viam, per quam ad exeundum dictum Monasterium Monialibus ejusdem tradi posset, provideri, per Apostolicę Sedis providentiam auferri; pręsertim ex eo, quod retroactis temporibus nonnullę ex Monialibus dicti Monasterii, quę, habita ab eadem Sede sub falsis, & suggestis suasionibus licentia, ad alia Monasteria transeundi, & postea considerata ipsius Monasterii, in quo professionem emiserant, ac aliorum Monasteriorum, ad quę se transtulerant disciplina, seu regulari observantia, ad ipsum Monasterium, unde exierant, redierant, & in eo libenter remanere voluerant; & deinde eidem Prędecessori pro parte vestra in eadem expositione subjuncto, quod licet tunc in dicto Monasterio in pace, & tranquillitate viveretur, illudque sub dicta observantia cum unione omnium, & concordia regeretur, & gubernaretur, vos tamen dubitabatis, ne licentię hujusmodi, ut pręmittebatur, concessę, illas impetrantibus levitatem inducere, & aliis perniciosum exemplum, ac vagandi voluntatem generare facile possent, ac prędicto Prędecessori pro parte vestra humiliter supplicato, ut omnes, & singulas concessiones, & gratias per quasvis ipsius Monasterii Moniales dictum Monasterium egrediendi, & alia (3) transeundi a Sede dicta, vel aliis impetratas, seu quomodolibet eis concessas, revocare, & annullare, ac quod de cetero tales licentię impetrari non possent, sub censuris inhibere, & quod Monasterium ipsum, prout tunc regebatur, & gubernabatur, in futurum regi, & gubernari debere, mandare, ac eis, earumque statui super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur; Idem Prędecessor qui Religiosarum personarum pręsertim fęminei sexus, perseverantiam in bonum, & jugem profectum intentissime optabat, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub dat. videlicet Quinto Nonas Maii Pontificatus sui Anno Sexto, omnes, & singulas concessiones, gratias, licentias, ac literas Apostolicas, pro quibusvis Monialibus dicti Monasterii, ut de illo ad alia Monasteria transire possent, vel ab eodem Prędecessore, seu a Sede prędicta, aut alias quomodolibet impetratas, auctoritate Apostolica revocavit, cassavit, & annullavit, ac nullius roboris, vel momenti esse decrevit necnon eisdem, & aliis ejusdem Monasterii Monialibus, quę ibidem pro tempore forent, ne super hujusmodi licentiis de cetero literas Apostolicas, nisi ad id Priorissę pro tempore existentis, ac trium ex quatuor partibus Monialium ipsius Monasterii, prout juxta pręfati Monasterii statuta, & ordinationes fieri debere (4) expressius consensus accederet, a Sede pręfata impetrare pręsumerent, sub excommunicationis pęna districtius inhibuit, necnon statuta, & ordinationes prędicta, quoad hoc dicta auctoritate confirmavit, & approbavit. Et nihilominus ipse Prędecessor, ut Monasterium ipsum in observantia regularis disciplinę hujusmodi de cetero pręservaretur, voluit, & concessit, quod dilectus filius Martinus Dagrida (5) dicti Ordinis, & Theologię professor, & ejusdem Monasterii Prior, & Pręsidens, qui, ut idem Prędecessor acceperat, ętate antiquus, ac morum honestate decorus existit, necnon dilectę in Christo filię Elionora de Palais (6) Priorissa, & Isabel Gometia dicti Monasterii suppriorissa, in hujusmodi earum officiis, quoad vixerint stare, & confirmari deberent, nec ab illis a quoquam invitę, nisi justa causa suadente, quomodolibet amoveri possent: Ipsis quoque Martino, Elionorę, & Isabelli, ne officia prędicta dimitterent, injunxit, & mandavit, ac pręfatę, & pro tempore existenti dicti Monasterii Priorissę unum secularem, vel cujuscunque Ordinis regularem Prędicatorem, qui diebus festivis in Ecclesia dicti Monasterii, ad quam devotionis causa, ut asserebatur, magna populi multitudo concurrere consueverat, verbum Dei prędicaret, quoties sibi placeret, eli-

Leges a Pio II sancitae.

Digitized by Google

eligere, & deputare (7) libere, & licite valerent, alterius super hoc licentia minime requisita, auctoritate induisit. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem vos revocationis, cassationis, annullationis, decreti, inhibitionis, confirmationis, approbationis, voluntatis, concessionis, mandati, & induiti prędictorum, pro eo quod super illis litterę Apostolicę, ipsius Prędecessoris superveniente obitu, confectę non fuerunt, frustremini effectu, voluntas, & dicta auctoritate decernimus, quod revocatio, cassatio, annullatio, decretum, inhibitio, confirmatio, approbatio, voluntas, concessio, mandatum, & indultum prędicta perinde a dicta die Quinto Nonas Maii sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Prędecessoris litterę sub ipsius diei dat. confectę fuissent, prout superius enarratur. Quodque presentes litterę ad probandum plene revocationem, cassationem, annullationem, decretum, inhibitionem, confirmationem, approbationem, voluntatem, concessionem, mandatum, & indultum prędicta, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius amminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Sexto decimo Kalendas Octobris (8), Pontificatus nostri Anno Primo.

Nota.

Confirmatio.

Sanctio poenalis.

1. *Barchinonen.*) In *Catalonia*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar; authenticum unum *Libro B. fol.* 586 ex Autographo *Barchinonensi*. Aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XIII fol.* 299.

3. *Alio.*) *Ad alio*, vel *alio*.

4. *Debere.*) Sic in utroque Exemplari. Nonne melius: *Deberet*?

5. *Dagrida.*) In Exemplari *Archivi Apostolici* legitur *Daguda*.

6. *Elionara de Palais.*) Ex eodem: *Eleonara de Palais*.

7. *Deputare.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII*.

8. *Sexto Decimo Kalendas Octobris.*) Hac ergo die *XVI* Septembris *MCCCCLXIV* corona Pontificia redimitus erat *Paulus II*. Emendandus igitur *Oldoinus*, vel potius *Oldoini* librarius in *Additione* ad *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLXIV pag.* 1083, ubi docet *Paulum II* die 19 Septembris coronatum fuisse. Emendandus, inquam, nec enim dici debet, *Paulum II* praesentem Constitutionem tulisse antequam corona Pontificia donaretur: contrarium siquidem demonstrat ipsemet *Oldoinus* ex Diplomate quod refert loco mox laudato. Nec remitti potest praesens Constitutio ad annum *MCCCCLXV*, cum annus *MCCCCLXIV* inscribatur. Verum nobis obiiciuntur *Libri Divisionum Sacri Collegii* in *Vaticano* servati, ex quibus evincit *Oldoinus*, quod *Paulus II die Dominica* 19 *Septembris in gradibus Basilica Vaticana coronam accepit*. Respondendum videtur, *Oldoini* librarium (ut est fere, nisi diligenter caveas, corruptrix librorum typographia) numerum 6 invertisse scribendo 9. Et sane vix crediderim, *Oldoinum* putasse, *XIX* Septembris *MCCCCLXIV* diem Dominicam fuisse, cum fuerit feria *IV*, Dies nempe Mercurii. Hic enim Annus Bissextilis fuit, & mense Februario, dimissa litera *A*, mense Septembri litera Dominicalis erat *G*. Fuit Cyclus solaris *XVII*, Ciclus lunae *II*, Pascha *I* Aprilis. Sit ergo certum, quod *Paulus II* die *XVI* Septembris *MCCCCLXIV* corona Pontificia redimitus erat. Num autem ante diem illam *XVI* coronam susceperit, operae pretium sit investigare, maximi siquidem momenti nobis est illud scire, cum hinc pendeat chronologia nostra. *Panvinius* in *Elogio*, & in *Chronicis*, *Odoricus Raynaldus Annal. Ecclesiast. ad ann. MCCCCLXIV*, & alii, quorum sententiae subscripsimus, censent, *Paulum II* die *XVI* Septembris coronatum fuisse. *Ciacconius* vero *Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLXIV pag.* 1075, *Godefridus Henschenius*, & *Daniel Papebrochius* in *Propylæo ad Acta Sanctorum Maii pag.* 133 *Conatus Chronico - Historici ad Catalogum Pontificum*, aliique, nonnulli docent, id contigisse Dominica Die *V* Idus, seu *IX* Septembris. Fuit quidem hæc Dies Dominica, verum *III* Idus, die nempe *XI* Septembris *MCCCCLXIV* coronationis insignia *Paulum II* nondum suscepisse, liquet ex Diplomate quod eadem die *Paulus II* dedit ad *Federicum* Comitem *Montisferetri*: ad cujus Diplomatis calcem legitur: *Ceterum Bullam plumbeam sine nostri nominis impressione esse præsentibus appensam tua nobilitas non miretur. Nam ante accepta Coronationis insignia perfecta Bullæ usus cum impressione nominis Pontificis de consuetudine non habetur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo quarto, Tertio Idus Septembris, Assumptionis nostræ Anno Primo*. Legitur apud *Oldoinum* supra laudatum. Vide *Notam* ad Constitutionem XVII datam *XII* Septembris *MCCCCLXV*.

F. Barnabas de Neapoli (1) Inquisitor Provinciæ Siciliæ citra farum renunciatur.

Anno 1464 Die 25 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

II.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Barnabę de Neapoli, Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Theologię professori, Provincię Sicilię citra farum, secundum morem dicti Ordinis, Inquisitori hereticę pravitatis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

JUxta pastoralis officii debitum, nostrę vigilantię superna dispositione commissum, super gregem Dominicum operosi pastoris studium exercentes, ad ea per quę fides catholica, cunctis heresibus, & pravis extirpatis dogmatibus, votiva incrementa suscipiat, nostrę solicitudinis partes favorabiliter adhibemus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, olim Inquisitionis heretice pravitatis officio, quod quondam Petrus de Mastretto (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, ac in Provincia Sicilię citra farum secundum morem dicti Ordinis Inquisitor pravitatis hujusmodi exercebat, per obitum ejusdem Petri, qui extra Romam curiam diem clausit extremum, vacante, dilectus filius Corradus de Astis (4) Magister Generalis (5) dicti Ordinis te Inquisitorem in eadem Provincia sui Generalatus officii auctoritate duxit deputandum, prout in authenticis litteris ejusdem Generalis desuper confectis dicitur contineri. Nos, ut eo magis commisso tibi officio hujusmodi intendere, ac illius exercitio efficacius operam dare, valeas, quo super hoc potiori fueris auctoritate suffultus, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, deputationem per eundem Generalem Magistrum de persona tua, ut premittitur, factam hujusmodi, ratam habentes, & gratam, illam auc-

F. Barnabas succedit Petro de Mastretto.

auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, confirmamus, ac prædicti scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. nostræ approbationis, confirmationis, communitionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c.. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Barnabas de Neapoli.*) Hunc non novit *Pontana* recensens *Ministros S. Inquisitionis Parte III Theatri Dominicani*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IV fol.* 267.

3. *Petrus de Mastretto.*) *De Mastrettis* nuncupatur a *Gravina De Sacro Deposito Cap. II*, a *Theodoro Vallio* in *Brevi Compendio Virorum illustrium Provinciæ Regni &c. pag.* 177, *Fontana Theatro Dominicano Parte III Cap. II Tit. LXIV pag.* 604, *Echard Tomo I Scriptor Ord. ad annum MCCCCLVIII pag.* 817. Fuit *Petrus* a consiliis, & confessionibus *Isabellæ Claromontanæ* conjugis *Ferdinandi I*, Aragoni, *Siciliæ* Regis. Adeas *Cæsarem Engenium* in *Neapoli Sacra pag.* 458, & 523.

4. *Corradus de Astis.*) *Conradus* nempe *Astensis*, ut a Scriptoribus vulgo vocatur. Hujus laudes celebrat *Leander Alberti de Viris illustribus Ord. Prædicator. Lib. I fol.* 45, & in *Descriptione Italiæ*.

5. *Magister Generalis.*) *Martiali Auribelli* suffectus fuerat *Corradus* jussu *Pii II*. Adeas *Echard Tomo I Scriptor Ord. ad an. MCCCCLXII pag.* 821.

Anno 1464 Die 8 Octobris.

Indulgentia concessa visitantibus Ædes Sacras Placentini (1) Cœnobii:

Ex Archivo (2) Ordinis.

III.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis, & singulis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quamvis &c. (3). Cum itaque, sicut accepimus, ad Ecclesiam Domus Sancti Vincentii Ordinis Fratrum Prædicatorum, quam, ut accepimus, dilecta in Christo filia nobilis mulier Leonora Pimantel, Comitissa Placentin., noviter suis sumptibus ædificavit (4), & ad quam plures personæ illarum partium devotionis causa confluere dignoscuntur &c. Nos, cupientes, ut eo magis Ecclesia prædicta congruis honoribus frequentetur, ipsaque Ecclesia, & domus debite conserventur, & ut Christi fideles eo libentius causa devotionis confluant ad eandem Ecclesiam, & ad conservationem ipsarum Ecclesiæ & domus manus promptius porrigant adjutrices quo ex hoc ibidem dono cælestis gratiæ uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere pœnitentibus, & confessis, qui in ejusdem Sancti Vincentii festivitate prædictam Ecclesiam a primis vesperis usque ad secundas vesperas devote visitaverint annuatim, & ad conservationem ipsam Monasterii manus porrexerint adjutrices, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pœnitentiis misericorditer relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si aliis visitantibus dictam Ecclesiam, vel ad eandem conservationem manus porrigentibus adjutrices, aut alias inibi pias eleemosynas erogantibus, seu alias aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum &c. duratura per Nos concessa fuerit, præsentes literæ nullius existant roboris vel momenti. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Octavo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Indulgentia.

1. *Placentini.*) vulgo *Placentia* in *Extremadura* Provincia *Hispaniæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. II fol.* 121.

3. *Quamvis &c.*) Exordium deest.

4. *Ædificavit.*) Hinc emendandus *Plodius* in Libro, cui titulus *Della Progenie di S. Domenico Lib. I Cap. XXXVIII pag.* 160, ubi Cœnobium *Placentinum* fundatum dicit anno duntaxat *MDXXVII*.

Alia Indulgentiarum Diplomata servantur in Archivo Ordinis, quæ brevitatis ergo missa fiunt.

Anno 1466 Die 5 Septembris. IV.

PRo Cœnobio S. Mariæ super Minervam de Urbe. Constitutio sic incipit: *Ineffabilia &c. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Nonis Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXIX fol.* 172.

Anno 1466 Die 29 Decembris. V.

PRo Cœnobio Plznen., Pragen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Ecclesiarum fabricis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Quarto Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. L fol.* 124.

Anno 1469 Die 21 Januarii. VI.

PRo Cœnobio S. Dominici in Gretz, Patavien. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Licet is &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo* (stylo Bullarum, æra communis MCCCCLXIX) *Duodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXXV fol.* 23.

Ur-

Urbevetani (1) Fratres sint in possessione cujusdam prædii, & Sacelli Sanctæ Catharinæ.

Anno 1464 Die 19 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Eugubin. in Civitate Urbevetan. residenti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DE injuncto nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (3) Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus, Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Urbevetan. petitio continebat, quod licet olim quondam Maria de Rochiscianis, nobilis mulier Urbevetan. cupiens terrena in cęlestia, & temporalia, in ęterna felici commercio commutare, ob magnam devotionem, quam ad Ordinem, Fratres, Conventum, & domum hujusmodi gerebat, pro animę suę remedio, ac luminaribus, ornamentis, & aliis ad cultum divinum inibi pertinentibus, quoddam prędium positum, seu situatum in contrata Ripisem una cum quodam Oratorio sub vocabulo Sanctę Catharinę, ad eam tunc legitime spectantia, & pertinentia, & quę pacifice, & quiete possidebat, eisdem Conventui, & domui donasset, & cessisset, & eis consignasset, prout in Instrumento desuper confecto plenius dicitur contineri, illaque per quadraginta annos pacifice, & quiete possedissent; nihilominus dilectus filius Antonius, qui se gerit pro nepote venerabilis Fratris nostri Marci Episcopi Urbevetan., quo spiritu motus nescitur, & Oratorium, ac prędium hujusmodi occupare, & violenter detinere, ipsosque domum, & Conventum illis de facto spoliare, necnon illorum proventus sibi appropriare, lignaque dictorum prędiorum volentibus emere, vendere, illorumque pretium in suos usus convertere, hactenus pręsumpserit, atque de facto pręsumit. Quare pro parte dictorum Prioris, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationem, concessionem, cessionem, & consignationem hujusmodi ratificare, & approbare, sibique in premissis pio, & paterno affectu providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes Prioris, & Fratrum, ac domus hujusmodi indemnitatibus occurrere, ac de pręmissis certam notitiam non habentes faternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocato dicto Antonio, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi pręmissa repereris veritate subniti, cessionem, concessionem, donationem, & consignationem hujusmodi, & quęcunque inde secuta prout rite facta sunt, & rationabiliter processerunt, eadem auctoritate ratifices, approbes, & etiam confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui intervenerint in eisdem, & nihilominus eidem Episcopo, ac illius in spiritualibus Vicario, & pręfato Antonio, ac quibusvis aliis, ne Priorem, & Conventum prędictos super dictis Oratorio, & prędio, ac eorum pertinentiis, de cetero inquietare, aut quovis alio quęsito colore, super illorum possessione perturbare pręsumant, districtius inhibeas. Contradictores auctoritate nostra &c. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon domus, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Episcopo, Vicario, & Antonio prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Quartodecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Urbevetani.*) *Orvieto*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro XIII *fol.* 150.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Leges sancit pro Congregatione (1) Lombardiæ.

Anno 1464 Die 13 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AD fructuosa opera, quę dilecti filii Ordinis Fratrum Prędicatorum professores sub regulari observantia degentes, per exempla virtutum in agro militantis Ecclesię continue faciunt, nostrę dirigentes considerationis intuitum, in his, per quę regularis inter eos observantia perpetuo vigere, ipsique Deo quietum famulatum reddere valeant, operarias manus libenter apponimus, ac eorum vota favorabiliter exaudimus. Hinc est, quod Nos paci, & quieti dilectorum filiorum Fratrum, tam Inferioris, quam Superioris Lombardiæ Provinciarum dicti Ordinis sub regulari observantia degentium consulere, & ut eo magis in eadem observantia perseverare valeant, quo per Nos potioribus gratiis communiti fuerint, providere volentes, ipsorum Fratrum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium statuimus, & ordinamus, quod Congregatio eorundem Fratrum sub hujusmodi observantia in dictis Provinciis nunc, & pro tempore degentium, subiiciatur immediate jurisdictioni, & regimini Generalis Magistri dicti Ordinis, qui pro tempore fuerit, ita quod nullus alius Prelatus ejusdem Ordinis, pręterquam Vicarius per Fratres dictę Congregationis, vel majorem

Vicarius Congregationis soli Generali Magistro subiicitur.

ipsorum partem, pro tempore postulatus, & per eundem Generalem confirmatus, aliique dictę Congregationis Prelati juxta ipsorum morem deputari soliti, in eos jurisdictionem aliquam valeant exercere. Ipsius autem Vicarii postulatio fiat per Priores Conventuum dictę Congregationis cum Sociis electis a vocalibus eorundem Conventuum, necnon per Magistros in Theologia, & alios Fratres, qui aliquando fuerint Vicarii Generales Congregationis prędictę, regimini ejusdem Congregationis subjectos.

A quibus eligendus sit Vicarius Generalis.

Postquam vero dictus Vicarius taliter postulatus fuerit, statuimus, quod Magister, aut, eo mortuo, vel amoto, Vicarius Generalis Ordinis, infra octo dies a presentatione postulationis hujusmodi sibi faciendę computandos, teneatur postulationem hujusmodi confirmare, alioquin si confirmare neglexerit, seu renuerit, censeatur ipsa postulatio eo ipso auctoritate Apostolica confirmata.

Confirmandus a Generali Magistro.

Habeat quoque Vicarius taliter postulatus, & confirmatus, auctoritatem talibus Vicariis Generalibus ejusdem Congregationis per Magistros Ordinis conferri, & exhiberi solitam, & plus secundum quod utilitati dictę Congregationis ipsi Generali videbitur expedire: necnon omnem illam, ac prorsus similem jurisdictionem, & auctoritatem in omnibus, & per omnia, super Fratres, & Conventus sibi commissos, & alias in omnibus, & per omnia habeat, quam secundum Instituta Ordinis prędicti, & indulta Apostolica eidem Ordini, & Provincialibus concessa, Priores Provinciales habeant in Conventibus, & Provinciis eis commissis.

Quantum sit Vicarii Generalis auctoritas.

Ejusdem autem Vicarii Congregationis postulatio de biennio in biennium celebretur, neque possit superioris biennii Vicarius, pro alio biennio immediate sequenti quomodolibet postulari, vel confirmari, sed finito biennio alius omnino mutetur Vicarius. Duret tamen antiqui Vicarii auctoritas donec noviter postulatus in ejus officio confirmatus fuerit, & presens in terminis ejusdem Congregationis.

De biennio in biennium eligendus.

Vicarius insuper infra suum biennium ab ejus officio absolvi non possit etiam per Generalem Magistrum, neque a sui officii executione, suspendi, vel impediri, nisi de consilio & assensu decem Priorum antiquorum Conventuum dictę Congregationis, de quorum consilio, & assensu id ubi sibi expedire videatur libere, & licite facere possit.

Quomodo dimittendus ab officio.

Cum vero dictus Magister vita functus, aut etiam si a Magistratus Officio amotus fuerit, idem Vicarius in ejus officio cum omni consueta jurisdictione, auctoritateque perseveret, donec alter Vicarius per Congregationem ipsam postulatus, & per Vicarium Ordinis, cui id eo casu licere volumus, vel per subsequentem Magistrum, confirmatus extiterit.

Quisnam possit ipsius vices gerere.

Si vero Vicarium dictę Congregationis, durante eius officio, ab humanis decedere, seu ab illo juxta modum superius expressum amoveri contigerit, Prior antiquioris Conventus reformatorum Conventuum dictę Congregationis in omnibus, & per omnia ejusdem Vicarii vices gerat, donec alter Vicarius postulatus, &, ut supra, confirmatus extiterit, cum omni solita potestate, excepta duntaxat auctoritate absolvendi Conventuum Priores: & in ipsum eventum, mortis videlicet, vel amotionis, Vicarii supradicti, idem Prior ejus vices gerens infra duos menses congregare teneatur Capitulum ad postulationem Vicarii faciendam, ut supra dictum est, nisi ex causa legitima eandem postulationem ad aliud tempus prolixius de aliquorum Patrum consilio duceret differendam: quo casu una cum Diffinitoribus dictę Congregationis Priores absolvere possit.

Romam petendi potestas facta Vicario, & Fratri ab eodem misso.

Liceat quoque prefato dictę Congregationis Generali Vicario pro Conventuum negotiis, aut causis Congregationis, ad Romanam Curiam personaliter proficisci, vel alios destinare, quoties sibi visum fuerit: teneantur tamen vel ipse, vel ab eo pro tempore missus, cum in Romana Curia fuerit, Protectori, vel Procuratori Ordinis in eadem Curia existenti se presentare, necnon ipse missus literas testimoniales dicto Protectori, vel Procuratori exhibere.

Irrita facit privilegia damno regularis observantię a Generali Magistro concedenda.

Ceterum, ut regularis observantia solidius vigere valeat, & ab ea Fratres nullatenus distrahantur, volumus, quod literę vel gratię quęcunque per Magistrum, aut alios Prelatos dicti Ordinis Fratribus ejusdem Congregationis, aut etiam Monialibus, sive Monasteriis Monialium, dicto Vicario subjectis, concessę & in posterum concedendę, necnon precepta, & ordinationes quęcunque, per quę, vel per quas secundum judicium Generalis Vicarii cum consilio discretorum, ipsi Fratres, aut Moniales regulari observantia quoquomodo distraherentur, ac Vicario, vel Prioribus dictę Congregationis in eorum regimine scandalum generaretur, nullius existant roboris, vel momenti.

Quomodo Conventus reformandi.

Statuimus etiam, ut Conventus tam reformati, quam qui in eisdem Provinciis de Fratribus Congregationis prędictę reformabuntur, in posterum sint, & censeantur esse de Congregatione prędicta, ac illius Vicario in omnibus, & per omnia, ut alii, sint subjecti. Quodque receptiones, sive reformationes Conventuum de Fratribus dictę Congregationis executioni mandari non possint, nisi per eundem Vicarium, aut Fratres quibus ipse duxerit committendum. Volumus insuper, quod Vicarius ipse auctoritate quarumcunque literarum Apostolicarum, aut Superiorum ejus, seu per quęvis precepta sibi, aut suis inferioribus directa, vel in posterum dirigenda ad reformationem, aut receptionem quorumvis Conventuum, aut Monasteriorum Monialium quovis modo non procedat, sed supersedeat, donec eandem Apostolicam Sedem consulat, & aliud ab ea habuerit in mandatis.

Fratres extra Congregationem delegati potestatis sint Vicarii.

Si autem contingeret, aliquos Fratres dictę Congregationis extra eam deputari, vel destinari, relinquatur arbitrio Vicarii Generalis, & deputatorum in Congregatione, eos pro suę voluntatis arbitrio mittere, vel etiam retinere, prout eis pro necessitatibus eorundem Conventuum videbitur expedire. Ceterum volumus, quod idem Vicarius omnes, & singulos Fratres prędicti Ordinis intra limites sibi commissę visitationis consistentes, etiamsi ad servitium Parochialium; aut aliarum Ecclesiarum, vel Beneficiorum Ecclesiasticorum deputati fuerint, dummodo illorum veri Rectores, vel perpetui beneficiati non sint; ac etiam illos, qui Prelatorum, vel Dominorum temporalium obsequiis institerint, ut ad claustrum, & ejus obedientiam reverti debeant, monitione pręvia, per censuram ecclesiasticam, appellatione cessante, compellere: ac omnes & singulos Fratres Congregationis hujusmodi, qui etiam pretextu quarumcunque literarum Apostolicarum, vel Sedis Apostolicę Legatorum, aut alia quavis auctoritate ad audiendum Confessiones quarumcunque Monialium cum scandalo ipsius Vicarii, aut Prelatorum suorum, vel Fratrum dictę Congregationis deputati sint hactenus, vel deputabuntur in posterum, ab hujusmodi confessionum audientia removere valeat. Ceterum districtius inhibemus, ne quis dictę Con-

Congregationis Frater, Magisterii, vel alium quemcunque Gradum in Sacra Theologia; nisi ad illum per Capitulum dictę Congregationis expositus fuerit, assumere quoquomodo pręsumat; & si qui aliter promoti fuerint, decernimus eos pro non promotis haberi, & ad hujusmodi gradus perpetuo inhabiles censeri, & esse debere. Demum volumus, & eadem auctoritate statuimus, quod in Studio Conventus dicti Ordinis Bononien. ille semper debeat pręfici in Regentem quem Vicarius cum Diffinitoribus Capituli dictę Congregationis Magistro, vel Generali Capitulo dicti Ordinis instituti, postularint. Inhibemus insuper sub excommunicationis pęna, in quam contrafacientes eo ipso incidant, & a qua nisi per Magistrum, aut Vicarium dictę Congregationis, pręterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, ne quis dictę Congregationis Frater, absque ejusdem sui Vicarii licentia, ad alios Conventus, ipsi Vicario non subjectos transire pręsumat: quos taliter fugitivos ipse Vicarius undecunque possit, etiam invitos, & ab invitis ad claustrum Conventuum dictę Congregationis revocare, eosque juxta regularia dicti Ordinis instituta corrigere, & punire, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quia vero rationi non congruit, ut Fratres, qui ab eodem Ordine exempti sunt, ipsi Ordini gravamen inducant; idcirco volumus, quod tales exempti quacunque, etiam si Episcopali, aut Archiepiscopali, pręfulgeant dignitate, in Conventibus dictę Congregationis ad manendum, vel habitandum recipi non possint, vel jam recepti in eisdem Conventibus retineri, nisi aliquando Vicario dictę Congregationis, accedente consensu majoris partis Seniorum illius Conventus, in quo merito aliquis recipiendus esset, aliter visum fuerit. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon quibusvis privilegiis, indultis, ac literis Apostolicis, Magistro, & Ordini pręfatis, ac aliis illius professoribus, in genere, vel in specie sub quacunque verborum serie, vel expressione conceptis; quibus omnibus & singulis, etiamsi quoad eorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus non per generales, vel alias expressam mentionem importantes clausulas, sed de verbo ad verbum, aut de illorum dat. specialis, & expressa, aut alia quęvis, etiam de individuis mentio foret habenda, hac vice duntaxat quoad hoc, illis alias in suo robore permansuris, specialiter derogamus: Necnon dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, aut etiam literis, & ordinationibus Magistri Ordinis, necnon concessionibus per felicis recordationis Pium PP. Secundum Pędecessorem nostrum, super pręmissis & certis aliis per solam signaturam in Conventu Mantuan. Vicario & Congregationi prędictis factis, quas, in quantum pręmissis obviant, vel pręsentibus de novo concessę non sint, harum serie revocamus, cęterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statutorum, ordinationis, inhibitionis, derogationis, revocationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem &c. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

De Fratribus ad Magisterii gradum promovendis.

De Regente studii Generalis Bononien.

De Fratribus a Congregatione discedentibus.

Clausula derogans.

Sanctio pœnalis.

G. Pcle.

L. Dathus.

Gratis de mandato D. N. Papę.

P. de Spinosis.

1. *Congregatione.*) Celeberrima fuit hæc Congregatio Lombardiæ, utpote viris pietate, doctrina, & præclare gestis feracissima.

2. *Archivo.*) Ubi Exemplar authenticum membraneum, in quo sic legere est. *In Christi nomine Amen. Hoc est exemplum quarundam literarum Apostolicarum Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Pauli Divina providentia Papæ Secundi, scriptarum in membrana, & ejus vera Bulla plumbea Papali ad cordulam serici, rubei, croceique coloris, more Romanæ Curiæ pendente munitarum. In qua Bulla* (Plumbo nempe) *ab uno latere sculptæ erant duæ Imagines, videlicet Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum cum infrascriptis literis, videlicet S. Pa. S. Pe. Et ab altero latere sculpta erat imago præfati Domini Papæ sedens in Pontificali Cathedra, necnon imagines duorum Reverendissimorum Cardinalium cum infrascriptis literis, videlicet Paulus PP. II, non abolitarum, non cancellatarum, non in aliqua sui parte suspectarum, a suis veris, & originalibus literis sumptum. Quarum quidem literarum tenor est iste videlicet. Paulus &c.* (inscribitur Constitutio, deinde sic legitur) *Nota quod die 4. Aprilis dicta copia suprascriptæ Bullæ Apostolicæ fuit insinuata, & auscultata ad tribunal, & in præsentia D. Vicarii Curiæ Episcopalis Bon.* (Bononiensis) *per me Nicolaum de Mamelinis Notarium Bon.* (Bononiensem) *& per Ser* (Dominum scilicet) *Albericum de Dugliolo, & Majonium de Saviis, ambos Notarios Curiæ Episcopalis Bon. Cujus copiam etiam cum ejus Originali se concordantem habemus in carta papirea de verbo ad verbum, quoniam de dicta insinuatione, & ejus auscultatione fuimus nos tres Notarii rogati ad instantiam venerabilis Patris Fratris Martini de Lignano de Bon. Sindici, & Procuratoris D. Prioris, & Fratrum Prædicatorum S. Dominici de Bon., & in præsentia testium.*

Ego Nicolaus quondam Ser (Domini nempe) *Tadei de Mamelinis Civis Bon. publicus Apostolica, & communis Bon. auctoritate Notarius prædictus auscultationi, & insinuationi Apostolicæ Bullæ ante dictæ præsens fui, eamque rogatus scribere una & in solidum cum præmissis Ser Alberico de Dagliolo, & Ser Majono de Saviis Notariis Bon., prædictis omnibus præsens extiti, eamque rogatus scribere scripsi, & in eorum fidem hic me subscripsi, & signum mei Notariatus consuetum apposui.*

Ego Tadeus filius suprascripti Ser Nicolai de Mamelinis, & una cum suprascriptis Notariis dicta die quarta Aprilis 1475 (Nota, quod numeris illis Arabicis tunc utebantur.) *De hujusmodi insinuatione, cujus Bullæ copia est, in ... mei Tadei fui rogatus.* Alia Exemplaria authentica asservantur in Cœnobiis *Veronensi* Sanctæ Anastasiæ, & *S. Sabinæ* de Urbe. Autographum est in Cœnobio *Ferrariensi*, cujus Exemplum authenticum habes in Archivo Ordinis, ubi etiam reperitur aliud ex authentico, quod tenet *Mediolanensis* Conventus *S. Mariæ Gratiarum*. Legitur apud *Castellanum Parte I pag.* 14.

Anno 1465 Die 4 Januarii.

IX.

Tabernensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Cusentin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude Fratrum.

UT sacer Ordo Fratrum Prędicatorum, in agro dominico divina dispositione plantatus, in orbe terrarum, latius distendatur, tanto propensius volumus, quanto uberiores ex illis fructus proveniunt, & ipsi sedulius insistunt pro fructibus animarum. Sane pro parte dilectorum filiorum Nobilis viri Alfonsi (4) Ducis Calabrię, ac habitatorum, & incolarum terrę, villę, sive oppidi Tabernę, Cathacen. (5) Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio, continebat, quod ipsi incolę, & habitatores, ad eundem Ordinem gerentes specialis devotionis affectum, unam Domum ejusdem Ordinis pro usu, & habitatione illorum Fratrum, sub vocabulo Beati Dominici, Confessoris ejusdem Ordinis, Patroni in terra, villa, sive oppido hujusmodi, construi, & ędificari facere inceperunt, & sanctę mentis affectu perficere exoptant. Quare pro parte Ducis, ac habitatorum, & incolarum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut habitatoribus, & incolis Domum ipsam construendi, ędificandi, & perficiendi, necnon Fratribus pręfatis illam recipiendi, & inhabitandi, licentiam concedere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dictum Ordinem, in visceribus habemus caritatis, & illius propagationem intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, habitatoribus, & incolis, inceptam Domum hujusmodi, etiamsi ab aliis Domibus Ordinum Mendicantium, per distantiam legalem non distet, cum Ecclesia, campanili, campanis, cęmeterio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione hujusmodi, construendi, ędificandi, & perficiendi, seu construi, ędificari, & perfici faciendi, ipsisque Fratribus illam recipiendi, & inhabitandi, felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri, prohibente ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, aut alio loco quocunque, ad habitandum domos, vel loca quęcunque de novo recipere pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de prohibitione hujusmodi mentionem, & qualibet alia ejusdem Sedis constitutione contraria non obstante, Diœcesani loci, & quorumcunque aliorum licentia super hoc minime requisita, jure tamen Parochialium Ecclesiarum, & quolibet alieno in omnibus semper salvo, plenam, & liberam, auctoritate nostra, licentiam largiaris. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te largiri contigerit, ut omnibus, & singulis prerogativis, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, & aliis indultis, quibus alii Fratres, in aliis ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum Domibus, gaudent, & utuntur, uti valeant, & gaudere, concedimus per pręsentes. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quarto (6), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Tabernen.*) Juris est Provincialis utriusque *Calabriæ*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XIII fol.* 26.

3. *Cusentin.*) *Cosentin.*, & *Consentin.*, vulgo *Cosenza*, in *Calabria*.

4. *Alfonsi*.) *Ferdinandi I Aragoni*, *Siciliæ* Regis filii.

5. *Cathacen.*) *Catacen.*, & *Catanzaren.*, vulgo *Catanzaro*, in *Calabria*.

6. *Sexagesimo Quarto*.) Stylo Bullarum, Æræ communis *MCCCCLXV*. Ceterum *sub hoc Pontifice mutatum stylum, civilisque anni initium revocari cœpisse ad Kalendas Januarii probari potest*, inquit *Papebrochius* in conatu Chronico-Historico ad Catalogum Pontificum Parte II Propylæi ad Acta Sanctorum Maii pag 134, *ex duabus in Bullario* (Romano) *Bullis, quarum tertia data legitur Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Quintodecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus Anno Secundo; sexta vero, Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Octavo Idus Januarii, Pontificatus Anno Quinto, ubi fuissent numerandi Pontificatus Anni Tertius, & Sextus, si annos Christi oporteret extendere usque ad XXV Martii. Idem patet*, inquit idem Papebrochius, *ex Bulla ejusdem Pontificis apud Waddingum, data anno Dominicæ Incarnationis MCCCCLXVI, VI Idus Januarii, Anno Pontificatus II*. Hinc infert vir eruditus, *per errorem factum, quod prima Bulla apud eundem Waddingum, data V Nonas Martii Anno Pontificatus Primo ascribatur Anno 1464, & scribendum 1465*. Hæc ille. Verum *Papebrochii* pace dictum sit, quod *Cherubinus* in duabus a *Papebrochio* laudatis Constitutionibus, & *Waddingus* ipse in Constitutione data Pontificatus Anno Secundo erraverint, Amanuensium culpa fuit. Nec ex his tribus Diplomatibus dici potest, *Paulo II* Summo Pontifice, *mutatum stylum, civilisque anni initium revocari cœpisse ad Kalendas Januarii*. Non igitur emendandus est *Waddingus* annum *MCCCCLXIV* ascribens Constitutioni datæ *V* Nonas Martii Pontificatus Anno Primo: sed hæc Constitutio probat, *Paulum II* non secus, ac Prædecessores, ac Successores suos Annum in Bullis inchoasse die *XXV* Martii, non vero Kalendis Januariis. Id demonstrant *Augustiniani* Bullarii Constitutio *I*, quam laudat ipse *Papebrochius*, præsens Constitutio nostra data Pridie Nonas Januarii *MCCCCLXIV* Pontificatus Anno Primo, ubi notandus fuisset Annus *MCCCCLXV*: Constitutio *XXII* inferius transcribenda, data Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ *MCCCCLXVI*, Quarto Nonas Januarii, Pontificatus Anno Tertio: Constitutio *XXIII* data Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ *MCCCCLXVI*, Decimo Septimo Kalendas Februarii, Pontificatus Anno Tertio: Constitutio *XXIV* data Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ *MCCCCLXVI*, Nonis Martii, Pontificatus Anno Tertio, in quibus ascribendus fuisset Annus *MCCCCLXVII*: Constitutio *VI* data Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ *MCCCCLXVIII*, Duodecimo Kalendas Februarii, Pontificatus Anno Quinto: Tres aliæ, *XXXII* scilicet, *XXXIII*, & *XXXIV* datæ *IV* Februarii, *VI* Martii, & *X* Martii *MCCCCLXVIII*, Pontificatus Anno Quinto, quibus ascribendus esset Annus *MCCCCLXIX*, si vera esset *Papebrochii* sententia. Ceteras mitto, ne longum sit. Hæc in opere legi possunt. Addenda tamen Constitutio *V* Bullarii Romani, quæ incipit -- *Ambitiosa cupiditati* -- data Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ *MCCCCLXVII*, Kalendis Martii, Pontificatus *Pauli II* Anno Quarto, ubi ascribendus fuisset Annus *MCCCCLXVIII*, si *Paulus II* Annos a Kalendis Januariis auspicatus fuisset in Bullis. Hinc autem liquet, quod *Cherubinus* editor Romani Bullarii sibi non constat. Et sane sæpius in Annis ascribendis errat, uti pluries hoc in Bullario nostro notatum fuit.

Con-

Digitized by Google

Contra molestias exhibentes Viterbien. Hospitio Pauperum (1).

Anno 1465 Die 10 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

X.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Nicolao (3) Archiepiscopo Sipontin. pro Nobis, & Romana Ecclesia Provincię nostrę Patrimonii Beati Petri in Tuscia Gubernatori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Justis petentium votis, illis pręsertim, per quę Hospitalia, & alia pia loca, in quibus pauperes, & egeni recipiuntur, & caritative tractantur, in hujusmodi pietatis officiis conservari valeant, & augeri, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sanctę Marię Gradus Viterbien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod nonnulli Barones, Nobiles, & alię Ecclesiasticę, secularesque personę a quorum oculis Dei timor abscessit, quamplures possessiones, seu prędia, & alia immobilia bona ad Hospitale Pauperum Domus Dei situm juxta Ecclesiam dictę domus, ad ipsorum Prioris, & Fratrum curam, & gubernationem legitime spectantia, partim per molestias, partim vero sub quorundam minus justorum titulorum pretextu, retroactis temporibus usurparunt, & occuparunt, ac illa in animarum suarum periculum occupata detinuerunt, prout detinent de pręsenti, ac quidam ex eisdem personis Priori, & Fratribus prędictis varias super eisdem possessionibus, seu prędiis & bonis, & pręsertim in Castrorum Orohię & Rispampam territoriis, & in campo majori, ac in contracta Rochaitię, & super testamento Casalis, Viterbien. (4), & Sutrin. (5) Diœcesum, consistentibus, ad dictum Hospitale legitime pertinentibus, molestias inferunt, & jacturas, quodque, licet quamplures alię personę pręsertim feminei sexus, zelo devotionis accensę, terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio, commutare, & animarum suarum saluti prospicere, ac sua bona, vel eorum partem eidem Hospitali, in quo semper numerosa societas pauperum, & infirmorum recreatur, & juxta ipsius Hospitalis facultates omni tempore sustentatur, in piam eleemosynam legare, aut donare, desiderent, id tamen facere prohibentur quodam statuto municipali in Civitate nostra Viterbien. vigente, quo inter cetera caveri dicitur expresse, quod mulieres bona sua legare, donare, dimittere, vel alienare non possint sine consanguineorum suorum assensu, ex quo Hospitali, vel pauperibus prędictis damna non modica inferuntur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Hospitali, & pauperum eorundem indemnitatibus super his consulere, & omnes, & singulos Barones, Nobiles. & alias quascunque personas, qui possessiones, & bona prędicta detinent indebite occupata, aut super illis, & eorum fructibus Priorem, & Fratres, atque Hospitale prędictos indebite vexare pręsumunt, ut pręfertur, quod infra certum eis pręfigendum terminum peremptorium, illa omnia, & singula eisdem hospitali restituere debeant, moneri facere, alioquin si infra dictum terminum monitioni, & instrumento hujusmodi non paruerint cum effectu contra eos, eorumque subditos, & vasallos, ipsorumque bona, & reprehensalias (6), & attestationes concedi, necnon statuta prędicta tanquam libertati ecclesiasticę repugnantia, mulieres ipsas, quo minus de bonis a Deo sibi collatis hospitali, & Pauperibus antedictis pro suarum libitu voluntatum legare, relinquere, & donare libere, & licite valeant, non ligare, nec arctare debere, declarare, mandare, & alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, vocatis qui fuerint evocandi, auditis hinc inde propositis, Priori, & Fratribus, necnon hospitali, atque pauperibus antedictis super pręmissis, & circa ea summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, complementum justitię auctoritate nostra ministrare procures, contradictores per censuram Ecclesiasticam &c. Non obstante si detentoribus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis... (7) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Hospitio Pauperum*.) Consulendæ Constitutiones *V*, & *VI B. Benedicti XI*, aliæque ibidem laudatæ *Tomo II pag.* 81.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XVI fol.* 41.
3. *Nicolao*.) De quo *Ughellus* in *Archiepiscopis Sipontin.*
4. *Viterbien.*) Vulgo *Viterbo*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
5. *Sutrin.*) Vulgo *Sutri*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
6. *Reprehensalias*.) Ab *Italica* voce *Repressaglia*, Gallis *Represailles*, latine *Clarigatio*.
7. *Duraturis*....) Deest locus, ubi datum fuit Diploma; Legendum videtur: *Datum Romæ apud S. Petrum*.

In-

Anno 1465 Die 17 Maii.

Inserit, & firmat Innocentii VII Constitutionem, qua Tertii Ordinis Regula confirmatur.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

EX provisione Sedis Apostolicę provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex unicuique jus suum conservet illęsum. Hinc est, quod Nos dilectorum filiorum Fratrum, & dilectarum in Christo filiarum Sororum Ordinis Fratrum Prędicatorum de Pęnitentia S. Dominici nuncupatorum in Civitate Aquilan. degentium in hac parte supplicationibus inclinati tenorem quarundam literarum felicis recordationis Eugenii Papę IV, Prędecessoris nostri, in suo regestro repertum de verbo, ad verbum transcribi, & pręsentibus annotari fecimus, qui talis est: Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam. Provisionis nostrę debet provenire subsidio &c. (2) Nos enim, ut idem tenor sic insertus, omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, quod illud idem robur, ac eam vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quę haberent originales literę supradictę, & eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, sive in judicio, sive alibi, ubi fuerit ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus, sicut eisdem originalibus literis staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Per hoc autem nullum jus cuiquam acquiri volumus de novo, sed antiquum tantummodo conservari. Nulli ergo &c nostrę constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Dat. Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Sexto Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXIV fol.* 158.

2. *Subsidio &c.*) Ut in *Constitutione CXCI Eugenii IV*, Legitur *pag.* 104 hujusce *III Tomi*.

Anno 1465 Die 7 Junii.

De Cœnobio (1) fundando in Trajectensi (2) Diœcesi.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

XII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Congregationis Hollandię (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę religionis, sub qua in humilitatis spiritu sub arcta observantia, devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut in iis, per quę divinus cultus augeri, & regularis observantia peramplius dilatari valeat, votis vestris favorabiliter annuamus. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut unam Domum pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum Ordinis Prędicatorum Congregationis vestrę Hollandię juxta morem dicti Ordinis, cum Ecclesia, humili campanili, campana, cęmeterio, claustro, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis, in honorem S. Thomę de Aquino ejusdem, dum vixit, Ordinis professoris, in aliquo loco in Diœcesi Trajecten. ad hoc congruenti, & honesto, de quo vobis videbitur, construi, & ędificari facere, illamque, aut unam aliam, ab aliis constructam, & ędificatam, si alias vobis concedatur, pro usu, & habitatione in similibus recipere, & perpetuo retinere, & inhabitare, libere, & licite valeatis, sine tamen prejudicio Parochialis Ecclesię, ejusque, & cujuslibet alterius jure, in omnibus semper salvo, felicis recordationis Bonifatii PP. VIII prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua Civitate, Villa, Castro, seu alio loco quocunque ad inhabitandum domos, vel loca quęcunque, de novo recipere, aut hactenus recepta mutare pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, licentiam elargimur. Pręterea Fratribus Ordinis, & Congregationis prędictorum, qui in dicta Domo pro tempore moram trahent, ut omnibus, & singulis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, Ordini, & Congregationi prędictis concessis, potiri, & gaudere valeant, auctoritate prędicta, earundem tenore pręsentium, indulgemus. Nulli &c. nostrę concessionis, & Indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Cœnobio.*) *Zwollensi*, vulgo *Zwol*, in ejusdem nominis Urbe *Belgii*. Ab Anno *MDLXXX* ab hæreticis occupatur, uti docet vir clarissimus *Bernardus* noster *de Jonghe* in *Serie Conventuum FF. Prædicatorum, in Belgio, & vicinis locis*.

2. *Trajectensi.*) Vulgo *Utrecht*, in *Belgio*.

3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XVI fol.* 3.

4. *Hollandiæ.*) De hac celebri Congregatione consulendus Auctor mox laudatus in *Belgio Dominicano*.

Qua

Quæ pro Conventu, ac Studio Coloniensis (1) Cœnobii reformandis acta sunt, confirmantur.

Anno 1465 Die 7 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Colonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX debito Pastoralis officii, cui, disponente Domino, præsidemus, reformationem locorum, & personarum Religiosarum quarumlibet vehementer appetimus, ac iis, quę circa hęc rite gesta esse percepimus, ut diutius illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici volumus adjici muniminis firmitatem. Sane pro parte dilectorum filiorum consulum, & proconsulum Civitatis Colonien. petitio, Nobis nuper exhibita continebat, quod olim, te procurante, dilectus filius Conradus de Ast (3), tunc (4) Magister Generalis Fratrum Prędicatorum, ex certis tunc expressis rationabilibus causis Domum Colonien. dicti Ordinis, in qua prius hujusmodi observantia non vigebat, necnon Fratres tunc in illa degentes, qui videlicet sub hujusmodi observantia vivere decreverunt, ad regularem observantiam prędictam juxta morem dicti Ordinis reduxit (5), & tam domum ipsam, etiam alios Fratres Ordinis, & observantię hujusmodi in illam introducendo, quam studium dictę domus ad instar studii Conventus, seu Domus dicti Ordinis Civitatis nostrę Bononien. ita tamen quod per studentes pro tempore in ipsa domo Colonien. aliqua eidem domui retributio ad arbitrium, & discretionem Generalis, & Vicarii, ac Prioris dictę Domus Colonien. pro tempore existentium fieri debeat, auctoritate sui Generalatus officii reformavit, prout in quibusdam authenticis literis dicti Conradi tunc Generalis, ejus sigillo munitis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ab illo tempore citra in eadem domo Colonien. Regularis observantia, & Sacrę Theologię studium digne viguerint, ipsique Consules, & Proconsules reformationem prędictam admodum gratam habuerint, pro parte Consulum, & Proconsulum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut reformationi prędictę pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac alias super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, per te ipsum auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, reformationem prędictam auctoritate nostra approbes, & confirmes, ac plenum robur obtinere decernas, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eadem, ac statuas, & ordines auctoritate nostra prędicta, ut in eadem domo Colonien. de cetero perpetuis futuris temporibus vigere debeat hujusmodi observantia regularis, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1. *Colonien.*) In *Germania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XVI fol.* 3.
3. *Conradus de Ast.*) Seu *Astensis*, a patria sic vocatus. Urbs est *Insubriæ*. Adeas Auctores, quos laudat *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLXII pag.* 821.
4. *Tunc.*) Generalis renunciatus fuit *Conradus* in Comitiis anno MCCCCLXII *Senis in Hetruria* habitis. Ordinem rexit Annis circiter tribus.
5. *Reduxit.*) Anno *MCCCCLXIV*, XIII Kalendas Junii, ut ex Actis *Coloniensis* Conventus notat *Echard* supra laudatus.

Cœnobii S. Mariæ de Falconada (1) fundandi facultas.

Anno 1465 Die 2 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis de Spina, & de Matallana Palentin. (3) Diœcesis Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SEdis Apostolicę gratiosa benignitas piis fidelium, pręsertim sub Religionis habitu Domino militantium, ac aliorum ipsi Sedi devotorum, votis libenter annuit, & honestis supplicum precibus favorem benevolum impertitur. Cum itaque, sicut exhibita Nobis pro parte dilectorum filiorum Provincialis, & Fratrum Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Castellę juxta morem dicti Ordinis, ac nobilis viri Garzię de Ayalla Marestalli (4) Regni Castellę, petitio continebat, idem Garzias, qui verus, & unicus patronus Eremitorii S. Marię de Falconada infra terminos oppidi de Fontepudra, Palentin. Diœcesis, existit, pro divini cultus, & religionis augmento Eremitorium ipsum Provinciali, & Fratribus prędictis pro eorum usu, & habitatione perpetuis concedi desiderat, Sede Apostolica hoc annuente, pro parte Provincialis, & Fratrum, ac Garzię prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis Provinciali, & Fratribus, dictum Eremitorium pro eorum usu, & habitatione, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, illudque cum Ecclesia, humili campanili, campana, cemeterio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis ampliandi, & perpetuo retinendi, licen-

Supplex petitio.

licentiam concedere, ac alias super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, (Facultas.) discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si est ita, Provinciali, & Fratribus predictis, Eremitorium prefatum, cum omnibus & singulis officinis, absque alieni juris prejudicio, recipiendi, & pro eorum usu, & habitatione perpetuo retinendi, necnon illud cum Ecclesia, humili campanili, campana, cemeterio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis ampliandi, & perpetuo retinendi, auctoritate nostra, licentiam concedatis. Nos enim si licentiam hujusmodi per vos vigore presentium concedi contigerit, ut prefertur, Fratribus dicti Ordinis, qui in ipso Eremitorio pro tempore moram trahent, ut omnibus, & singulis Privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & gratiis dicto Ordini, & illius professoribus in genere concessis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus, Jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Predecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinis Mendicantium, in aliqua Civitate, Villa, vel Castro, aut alio loco quocunque ad habitandum Domus, vel loca quecunque, de novo recipere, aut hactenus recepta mutare presumant absque dictę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Sexto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *S. Maria de Palconada.*) In *Hispania Tarraconensi*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XVI fol.* 234.
3. *Palentin.*) Seu *Palantin.*, vulgo *Palencia*, in *Legionensi* Regno *Hispania*.
4. *Mareshalli.*) Seu *Marescalli*. Dignitas maxima de qua consulendus *Du cange in Glossario*: verbo: *Marschalcus &c.* Addi potest, quod *Mareshallus* idem est, ac *Magister Equitum*, a Romanis *Tribunus*, & *Praefectus Militum* alias nuncupatus.

Anno 1465. Die 2 Julii.

Villalonensi (1) Cœnobio quoddam Beneficium Ecclesiasticum confert.

Ex Archivo (2) Ordinis Lib. B. fol. 34.

XV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Facundi de Sancto Facundo, Legionen. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

(Exordium.) Digna exauditione vota personarum humilium, maxime divinis laudibus sub Religionis habitu deditarum, Apostolico nos convenit favore prosequi, & suorum locorum necessitatibus occurrere provisionis gratia congruentis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Ordinis Predicatorum Villę de Villalon, Legionen. Diecesis, petitio (Diplomatis causa.) continebat, quod cum olim quondam Eleonora Regina Aragonum Jus patronatus Capellę Domini nuncupatę de dicta Villa, quam ipsius Reginę progenitores fundaverant, & dotaverant, ac presentandi personam idoneam ad illam, cum pro tempore vacat, quod quidem jus ad eandem Reginam unicam illius Patronam legitime pertinebat, tunc Priori, & Fratribus ejusdem Domus, ad hoc ut in ipsa Capella divinum melius perageretur Officium, libere donasset, & concessisset, ac in eos transtulisses, ita quod Prior, & Fratres predicti fructus, redditus, & proventus ejusdem Capellę ex tunc in antea perpetuis futuris temporibus percipere, & habere, ac in communes dictæ Domus, suosque usus convertere possent, felicis recordationis Eugenius Papa IV, Predecessor noster, premissis sibi pro parte tunc Prioris, & Fratrum predictorum expositis, donationem, concessionem, & translationem predictas, ratas habens, & gratas, illas auctoritate Apostolica confirmavit (4), & approbavit per quasdam primo, & successive, per quasdam alias suas literas, omnes, & singulos defectus; si qui forsan intervenissent in eisdem, supplevit, prout in ipsis literis plenius continetur. Cum itaque dicta Capella per liberam resignationem dilecti filii Alfonsi Roderici de la Torre nuper ipsius Capellę Rectoris, Bacalarii in Decretis, de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Johannem de Porres Clericum Palentinę Diecesis Procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter institutum in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem Apostolicam, vacaverit, & vacet ad presens, nullusque de illa preter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, pro eo quod Nos dudum omnia Beneficia Ecclesiastica apud Sedem ipsam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostrę reservavimus; decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Et, sicut eadem petitio subjungebat, dicta Domus pro ejus fabrica, sacristia, Luminaribus, Ornamentis ecclesiasticis, ac pro victu, & vestitu Prioris, & Fratrum predictorum suffragio non modico indigere noscatur; pro parte Prioris, & Fratrum predictorum Nobis fuit (Supplex petitio.) humiliter supplicatum, ut dictam Capellam, extincto in ea nomine, & titulo beneficii ecclesiastici, prefatę Sacristię pro predictis usibus perpetuo donare, concedere, & appropriare, ac alias super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de premissis certam notitiam (Collatio.) non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, Capellam predictam, quę sine cura est, & cujus fructus, redditus, & proventus viginti librarum Turonen. parvorum secundum communem estimationem valorem annuum, ut ipsi Prior, & Fratres asserunt, non excedunt, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, sive

per

per similem resignationem dicti Alfonsi, vel alterius de illa in Romana Curia, vel extra etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipsaque Capella dispositioni Apostolicę, vel alias generaliter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfatę Sacristię pro fabrica, luminaribus, ornamentis, victu, & vestitu Fratrum hujusmodi eadem auctoritate perpetuo donea, applices, appropries, & concedas, ac nomen, & titulum beneficii ecclesiastici in eadem Capella supprimas, & extinguas; ita quod ex tunc liceat Priori pro tempore, & Fratribus supradictis Capellę, juriumque, & pertinentiarum prędictorum corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios auctoritate propria libere, & licite apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus pręfatos in hujusmodi usus convertere, Diœcesani loci, aut alterius licentia minime requisita. Contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetraverint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac quęcunque inde secuta ad pręlatam capellam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis; proviso quod in ipsa Capella divina devote peragantur officia, ac solitis propterea non fraudetur obsequiis, sed illius congrue supportentur onera consueta, & insuper, prout est, irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Sexto Nonas Julii, Pootificatus nostri Anno Primo.

1. *Villalonensi.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum ex Autographo asservato in Cœnobio *S. Dominici de Villalon.*
3. *Legionen.*) Vulgo *Leon*, in *Hispania Tarraconensi*.
4. *Confirmavit.*) *Constitutione XXVII.* Legitur in hoc Tomo *pag.* 10.

Fratres in Provincia Theutooiæ, semel in die, ter in hebdomada carnibus vesci possint (1). Anno 1465 Die 6 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Prioribus, & Fratribus Domorum Prędicatorum Ordinis Provincię Theutonię secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XVI.

SUper gregem domiuicum, nostrę vigilantię divinitus traditum, intenti speculatoris, prout Nobis desuper conceditur, exercentes officium, Christi fideles singulos pręfatę Religioni deditos, eo providentię studio gubernari annuimus, ut eorum Religionis statu suscepto, prospere, & personarum semotis periculis, votivis congratulentur eventibus, & laudabiliter in Domino proficere valeant incremento. *Exordium.* Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod in Capitulo Generali Fratrum vestri Ordinis in Civitate Novarien. (3), nuper celebrato (4) communi dispositione exstitit definitum, quod si aliquid reperiretur difformatum, omnes Domorum ejusdem Ordinis Fratres, quoad tria vota principalia per eos emissa, se ipsos reformarent, vosque definitionem ipsam amplecti, & ipsa vota, ut tenemini, observare intensis desideriis cupientes, ac etiam in communi vivere disponentes, *Diplomatis causa.* pro eo quod, ut plurimum, in plerisque locis ejusdem Provincię more vestri Ordinis in quo multi probatę vitę in Theologia Magistri, & Fratres ejusdem Ordinis senio confecti consistunt, vinum non nascitur, & frigida patria habetur, sine carnium esu vitam commode ducere posse dubitatur; Pro parte dilecti filii Generalis Magistri Ordinis ejusdem, atque vestra, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super pręmissis, ac alias statui vestro, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de ipsius Ordinis statu clarissimo, specialis letitię multitudinem consequentes, ac votis vestris in his pręsertim, quę vestrarum personarum statum, & quietem, respiciunt, gratiosum Apostolici favoris pręsidium liberaliter impendere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut in *Laus Ordinis.* Domibus Ordinis, & Provincię hujusmodi, in quibus ipsa reformatio accepta fuerit, &, illa durante, temporibus, quibus ipse esus carnium, non extiterit a jure prohibitus, singulis Dominicis, & tertię, ac quintę Feriarum diebus, pro communi usu, semel in die, astantibus, illis vesci volentibus, carnes ministrare, vosque, & illi, illis vesci licite valeatis, atque valeant, ita quod id vobis, vel eis ad culpam impingi nequeat, neque vos, vel illi super esu hujusmodi, ab aliquo turbari, aut ab ipsis Domibus, amoveri, sive Fratres ita vivere volentes, expelli possitis, sive possint, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis, & domorum prędictarum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica concedimus per pręsentes. *Facultas.* Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & vo-

voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Octavo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Possint.*) Consulendus *Fontana De Constitutionibus, Declarationibus, & Ordinationibus Capitulorum Generalium &c. pag.* 91 *&c.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostol. Libro XVI fol.* 213.

3. *Novarien.*) Tunc juris erat Provinciæ *Lombardiæ*, nunc Provinciæ *S. Petri Martyris*.

4. *Nuper celebrato.*) Hoc scilicet Anno *MCCCCLXV*.

Anno 1465 Die 12 Septembris.

Conservatores creat, qui præcedentes literas servandas curent.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XVII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Augustano Provincię Maguntin. (2), & dilectis filiis Thesaurario Argentinen., & Pręposito Sancti Castoris Treviren. Dięc. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NUper nostras concessimus literas tenorem, qui sequitur, continentes. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universis Prioribus, & Fratribus Domorum Ordinis Prędicatorum Provincię Theutonię secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Super Gregem Dominicum nostrę vigilantię &c. (3). Volentes itaque quod Priores, & Fratres prędicti earundem literarum debitum consequantur effectum, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios dictas literas, ubi, quando, & quoties expediens videritis, auctoritate nostra solemniter publicantes, faciatis Priores, & Fratres eosdem effectu prędicto pacifice frui, & gaudere, non permittentes, eos contra earundem literarum tenorem ab aliquibus desuper inquietari, seu etiam molestari; contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus si aliquibus communiter vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo (4).

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XVI fol.* 213.

2. *Provincia Maguntina.*) Hujus Provinciæ dicitur *Augustanus* Episcopus, quia plures sunt ejusdem nominis Episcopatus. *Augusta* nempe *Pratoria*, vulgo *Aosta*, in *Pedemontio*; *Augusta Suessionum*, vulgo *Soissons*, in *Gallia*; *Augusta Tiberii*, vulgo *Ratisbona*, in *Bavaria*; *Augusta Tricastinorum*, vulgo *S. Paul des trois Chateaux*, in *Delphinatu*; *Augusta Vindelicorum*, vulgo *Augsburg*, in *Germania &c.* de qua hic sermo est.

3. *Vigilantia &c.*) Ut in præcedenti Diplomate ad finem usque.

4. *Pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.*) Vides hocce Diploma datum anno *MCCCCLXV* die *XII* Mensis Septembris, Pontificatus Anno Primo. Non ergo *Paulus II* corona Pontificia redimitus fuerat die *IX* mensis Septembris *MCCCCLXIV*. Enim vero si die *IX* Septembris coronam Pontificiam suscepisset *Paulus II*, hoc in Diplomate, dato Pontificatus Anno Primo, Annus *MCCCCLXIV* debuisset inscribi, uti nemo non videt. Emendandi ergo Scriptores, de quibus in *Notis* ad *Constitutionem I* dictum fuit. Nec objici potest, quod Annus *MCCCCLXV* ascriptus est Amanuensis errore, ex ipsa siquidem Constitutione constat, quod lata fuit post Comitia Generalia *Novariæ* coacta hoc Anno duntaxat *MCCCCLXV*, ut ex ejusdem Capituli Generalis Actis videre est.

Anno 1466 Die 17 Junii.

Cretensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii B. Marię in Runa Saltzburgen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIis fidelium votis, illis pręsertim, quę divini cultus augmentum, ac Religionis propagationem, concernunt, libenter annuimus, & quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur. Exhibita siquidem Nobis pro parte carissimi in Christo filii nostri Friderici (3) Romanorum Imperatoris semper Augusti, petitio continebat, quod ipse nuper quandam Capellam sub invocatione Corporis Christi in Oppido suo Cretę, Saltzburgen. (4) Diœcesis, construi fecit, & ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum regularis observantię gerit devotionis affectum, cupit juxta illam, unam Domum cum dormitorio, claustro, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetua habitatione dictorum Fratrum ędificari, ac Capellam prędictam cum humili campanili, & campana, pro illius Ecclesia deputari, ipsamque postmodum perpetuis usibus eorumdem Fratrum applicari desiderat. Quare pro parte ipsius Friderici Imperatoris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Fratribus prędictis, qui in dicto Oppido, aut extra illud, aliquam Domum non habent, Domum prędictam construi, & ędificari faciendi, ac illam, cum Capella prędicta pro eorum usu, & habitatione recipiendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum augeri, & religionis hujusmodi propagationem intensis desideramus affectibus, pium propositum Imperatoris pręfati plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus quatenus, si est ita, & per diligentem examinationem, per te super hoc, Auctoritate nostra, recipiendam, tibi constiterit, quod locus, in quo dicta Domus, construi debet, honestus, & ad id aptus, ac

Imperatoris supplex petitio.

Facultas.

accom-

accommodus existat, Fratribus prędictis, Domum hujusmodi, construi, & ędificari faciendi, ac illam cum Capella prędicta pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, & inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiaris, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, aut aliorum Ordinum Mendicantium Fratres, in quibusvis Civitatibus, terris, vel locis, domus, seu loca ad habitandum de novo recipere, vel recepta mutare pręsumant, absque dictę Sedis licentia speciali faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Quintodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Cretensis*.) In *Germania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XL fol.*239.
3. *Friderici*.) *Pacifici* nuncupati.
4. *Saltzburgen.*) *Salisburgen.*, vulgo *Saltzburg*, in *Germania*.

Confirmat concordiam initam inter Fratres nostros Conventus Panormitan. ex una, & Archiepiscopum Panormitan., ex altera partibus super Quartam Legatorum (1)

Anno 1466 Die 4 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*. XIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Montis Regalis (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

IIs, quę pro Ecclesiarum, pręsertim Metropolitan., utilitate rite gesta sunt, ut illibata permaneant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici volumus adiici muniminis firmitatem. Dudum siquidem a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cum in omnibus Judiciis sit rectitudo justitię, & conscientię puritas observanda &c. (4). Quapropter &c. Si quis, &c. Postmodum vero, sicut exhibita Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Nicolai Archiepiscopi Panormitan., ac dilectorum filiorum Provincialis Provincię Sicilię, & Domus Sancti Dominici Panormitan. Ordinis Fratrum Prędicatorum Prioris, & Fratrum ejusdem Domus, petitio continebat, ipsi pro sedandis controversiis, quę inter Archiepiscopum ex una, ac Priorem, & Fratres prędictos ex altera, partibus, super quarta relictorum, & piorum legatorum eidem Domui retro actis temporibus factorum pro tempore existenti Archiepiscopo Panormitan. ex consuetudine debita pluries viguerant, ac pro bono pacis, & concordię invicem convenerunt, & concordarunt, quod Prior, & Fratres, qui pro tempore forent dictę Domus eidem Archiepiscopo novem uncias (5) monetę illius patrię pro hujusmodi Quartis annis singulis traderent, & assignarent, ac universa relicta, & legata prędicta sine ulla alia defalcatione (6) Priori Domus, & Fratribus prędictis integre cedere deberent, prout in quodam publico instrumento desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, conventio, & concordia prędictę in evidentem mensę Archiepiscopalis Panormitan. utilitatem cesserunt, ac cedant, pro parte tam Archiepiscopi, quam Priorum, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut conventioni, & concordię prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis dilectis filiis Capitulo dictę Ecclesię, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis, servata pręscriptarum literarum forma, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi conventionem, & concordiam prędictas in evidentem ejusdem mensę utilitatem cessisse, & cedere repereris, ut pręfertur, illas, & prout eas concernunt, omnia, & singula in eodem Instrumento contenta, dicta auctoritate approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Exordium. Diplomatis causa. Confirmatio.

1. *Legatorum*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XXXV fol.* 142.
3. *Montis Regalis*.) In *Sicilia*.
4. *Observanda &c.*) Hæc Constitutio desideratur.
5. *Uncias*.) Nihil hic decet, non enim semper *Uncia* significat unciam auri, ut in *Glossario Du Cange*, verbo *Uncia*, illa vox explicatur, sed apud *Siculos* triginta *Tareni* vocantur *Uncia*. *Tarenus* autem, non quidem *Neapolitanus*, qui majoris est pretii, sed *Trinacria* Tarenus, vulgo *Tari*, respondet octo *Bajochis* Romanis, assibus nempe *VIII*. Bajochus Romanus, vulgo *Bajocco*, e quinque *quatrinis* est. *Quatrinus*, vulgo *Quattrino*, seu obolus, appellatur illa parva moneta, quam Galli Denariolum vocant, vulgo *Denier*.
6. *Defalcatione*.) Seu detractione, vel deductione.

Digitized by Google

Anno 1466
Die 9 Julii.

Cœnobii Sancti Severini (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nucerin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

PIa fidelium vota, quę Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, cum animarum salute, concernunt, benevolo favore prosequimur, & ut optatum consequantur effectum, libenter interponimus solicitudinis nostrę partes. Sane pro parte dilecti filii Nobilis viri de Sancto Severino Principis Salernitan. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse, ob singularem, quem ad Fratres Ordinis Prędicatorum, gerit devotionis affectum, & ut Christi fideles eorundem Fratrum exemplari, ac laudabili vita, continuisque admonitionibus, & prędicationibus verbi Dei, animarum suarum salutem quęrere innitenter possint, & instrui, unam Domum cum Ecclesia sub invocatione S. Johannis Baptistę, & necessariis officinis, pro aliquibus Fratribus sub regulari observantia dicti Ordinis viventibus, & inibi aliquam Domum pro eorum habitatione non habentibus, in quibusdam Oratoriis, sive Domibus, *lo Parco* S. Severini nuncupatis, Salernitan. Diœcesis, ad ipsum Principem legitime pertinentibus, loco ad id idoneo, & valde accommodo, ac honesto de bonis, sibi a Deo collatis, erigi, & construi facere desiderat, si ei super hoc per Sedem Apostolicam, licentia concedatur. Quare pro parte dicti Principis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ibi Domum hujusmodi construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, licentiam concedere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur prefati Principis, pium, & laudabile desiderium hujusmodi, condignis laudibus attollentes, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Principi Domum hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro perpetua habitatione Fratrum Prędicatorum fundari, & construi faciendi, ac eisdem Fratribus illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra concedas, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore presentium concedi contigerit, eidem Domui, & Priori, ac Fratribus, qui pro tempore illam inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis, gratiis, & favoribus, per Nos, vel Sedem prędictam dicti Ordinis Fratribus, & Domibus in genere concessis, & pro tempore concedendis, & quibus illi potiuntur, & gaudent, aut potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, Apostolica auctoritate concedimus per presentes. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Septimo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex petitio Principis Salernitani.

Facultas.

1. *S. Severini.*) In Regno *Neapolitano*. Hoc Cœnobium juris est Provincialis *Regni*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLI fol.* 178.

Anno 1466
Die 8 Decembris.

Firmat ea, quæ Pius II de legibus, institutisque nostris adamussim in Elborensi (1) Cœnobio servandis statuerat, & subreptitiam Constitutionem, a se datam rescindit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Elboren., & dilectis filiis Archidiacono, ac Alvaro Gundisalvi Juniori Canonico Ecclesię Elboren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

JUstis, & humilibus supplicum votis, per quę presertim regularis observantia stabiliri, & personę sub ea degentes quietius famulari valeant, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Vicarii, & Fratrum Provincię Portugallię sub eadem observantia degentium, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod licet olim Domus Elboren. dicti Ordinis ad instantiam carissimi in Christo filii nostri Alfonsi Regis Portugallię illustris, volentibusque, & consentientibus, quinimmo, & de hoc instantiam facientibus quibusdam Fratribus tunc in dicta domo commorantibus, & conventualiter viventibus, venerabilis Frater noster Alvarus Episcopus Silven. (3) tunc in partibus illis Apostolicę Sedis Nuncius, habensque visitandi quęcunque Religiosa loca, illorum reformandi statuta, & alia tunc expressa faciendi ab eadem Sede specialem per ejus literas facultatem, dictam domum ad regularem observantiam reduxisset, & reformasset, & quod in ea hujusmodi observantia vigere deberet, ordinasset, ita ut illi ex Fratribus in ea tunc habitantibus, qui sub eadem observantia vivere vellent inibi remanere possent, alii vero se ad alias dicti Ordinis Domos transferre deberent, ac dilectus filius Auribelli (4) Magister Generalis dicti Ordinis per quasdam suas literas reductionem, reformationem prędictas, & per tunc Vicarium Fratrem de observantia ejusdem Provincię de illa taliter reformata factam receptionem approbasset, ac voluisset, quod illa sic reformata remaneret,

Diplomatis causa.

sta-

Digitized by Google

statuisset que, & ordinasset, quod Fratres Conventuum reformatorum dictę Provincię essent exempti ab omni jurisdictione Prioris Provincialis ejusdem Provincię, & de triennio in triennium eligerent sibi Vicarium, qui Domibus reformatis dictę Provincię preesset, & successive felicis recordationis Pius Papa Secundus Prędecessor noster statutum, & ordinationem Martialis Generalis hujusmodi, ac omnia, & singula per eum desuper gesta, & ordinata, & in quibusdam authenticis ipsius Generalis literis contenta per suas literas (5) confirmasset, & approbasset, tamen postmodum ubi dicta Domus per quinque, vel sex annos, & ultra, taliter reformata, sub cura, & gubernatione ejusdem Vicarii permanserat, pro parte quorundam Fratrum conventualium dicti Ordinis, triginta numero se esse asserentium, & Fratres dictę Domus se nuncupantium, Nobis mendaciter exposito, seu verius suggesto, quod quamvis ipsi in eadem domo voto Religionis astricti, studio pię vitę perpetuo disposuissent Altissimo famulari, & residuum dierum suorum terminare, nihilominus dilectus filius nobilis vir Fernandus (6) Dux Bragantię, asserens se super hoc ab eodem Episcopo potestatem habere, eos, qui ad hoc non vocati, nec auditi extiterant, vi, & violentia subito, & repente a dicta Domo amoverat, & expulerat, & in illam prefatos Fratres de observantia introduxerat, qui dictam Domum inhabitantes prędictos triginta Fratres exules, & expoliatos, per alienos Conventus dispergi, & per mundum vagari cogebant, necnon quod ipsi desiderabant in eadem Domo sub observantia regulari, & obedientia Prioris Provincialis ejusdem Provincię juxta morem dicti Ordinis vota sua Altissimo exhibere, ac pro parte ipsorum Fratrum Conventualium Nobis humiliter supplicato, ut eos ad prędictam Domum restitui, & redintegrari mandare dignaremur, Nos tunc hujusmodi suggestione circumventi certis judicibus nostris dedimus literis in mandatis, ut illos ex Fratribus Conventualibus prędictis, qui sub observantia, & obedientia Prioris hujusmodi in eadem domo degere vellent, ad domum ipsam restituerent, eosque inibi admitti, & recipi, ac sincera in Domino caritate tractari, & alia tunc expressa facerent, prout in eisdem nostris literis plenius continetur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefatus Rex reformationem dictę domus de voluntate Fratrum in ea tunc residentium prędictorum sub eadem observantia se vivere velle annuentium, quorum, etiam nonnulli chirographa de manu sua scripta super hoc ipsi Regi porrexerunt, & pro consolatione sua, & populi Civitatis Elboren. quęsiverit, neque dubium sit, quin, si aliqui eorundem Fratrum Conventualium ad observantiam venire, & sub ea vivere velint, prędictus, aut pro tempore existens ipsius Provincię Vicarius eos libenter admittat, & in domibus, in quibus, si voluerint, sub eadem observantia vivere, ut etiam facere poterunt, collocare debeat, sed non sit mos in observantia dicti Ordinis, & presertim in dicta Provincia, ut Fratres de observantia subsint Priori Provinciali, sed Vicario pro tempore supradicto, nec quod sint in una domo perpetui sed pro nutu superioris mutabiles, & juxta regularia dicti Ordinis Instituta, ac iidem Fratres Conventuales, ut perspici potest, maliciose tendunt, ut sub colore observantię dictam Domum occupare, & demum illam ad pristinum statum reducere possint, prout etiam vi, & violentia aliqui tentarunt, ac prędictę literę per subreptionem, & obreptionem a Nobis obtentę fuerint, pro parte tam Regis, quam Vicarii, & Fratrum de observantia prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vocatis Fratribus Conventualibus prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, vobis de earundem nostrarum, literarum subreptione legitime constiterit, illas nullius roboris, vel momenti fuisse, & esse auctoritate nostra decernatis pariter, & declaretis, judicibusque prędictis, ne ad illarum executionem procedant, eadem auctoritate districtius inhibeatis; & nihilominus, si decretum, & declarationem hujusmodi per vos vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, Vicario, & Priori pro tempore, ac Fratribus Domus hujusmodi in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, non permittatis eos super prędicta domo indebite molestari, sed eam sub obedientia dicti Vicarii, & in regulari observantia juxta literas Pii Prędecessoris, & Generalis prędictorum, eadem auctoritate conservare cureris. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto, Sexto Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio. Mandatum.

1. *Elborens.*) *Eboren.*, vulgo *Ebora*, vel *Evora*, in *Portugallia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XLIX fol.* 263.
3. *Silven.*) Vulgo *Silves*, in *Lusitania*.
4. *Auribelli.*) De quo sępius dictum fuit.
5. *Literas.*) Quę desiderantur.
6. *Fernandus.*) Seu *Ferdinandus*, ut ab aliis nuncupatur. Patrem habuit *Eduardum* Regem *Lusitanię*, Matrem vero *Eleonoram* Aragonię. Germanus Frater erat *Alfonsi V* Regis *Lusitanię*, cujus mentio fit hoc in Diplomate.

Ex

Anno 1467 Die 2 Januarii.

Ex Constitutione Urbani VI, hic inscripta, Monasterium Valleoleti (1) construendum distet (2) CXL *cannis* a Cœnobio nostro S. Pauli.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XXII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Monasterii S. Benedicti per Priorem soliti gubernari, & Secularis, ac Collegiatę Ecclesię Beatę Marię de Valleoleti, Palentin. Diœcesis, Prioribus, ac Thesaurario ejusdem Ecclesię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum siquidem felicis recordationis Urbano PP. VI Literę emanarunt tenoris sequentis. Urbanus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Magistro, ac universis Prioribus, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Quia plerumque in futurorum eventibus, sic humani &c. (4). Datum Viterbii IV Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Pauli de Valleoleti Ordinis Fratrum Prędicatorum, Palentin. Diœcesis, petitio continebat, dilecta in Christo filia Nobilis mulier Theresia Comitissa de Sancta Marths dictę Diœcesis, nulla super hoc a Sede Apostolica obtenta licentia, quoddam Monasterium Monialium Ordinis S. Clarę infra limitatum, & deinde restrictum cannarum spatium hujusmodi contra tenorem literarum prędictarum, ędificari, & construi facere cęperit, in ipsorum Prioris, & Fratrum, non modicum detrimentum, Nos indemnitati Prioris, & Fratrum prędictorum, providere volentes, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, vos, vel duo, aut unus vestrum, eisdem Priori, & Fratribus super his efficacis defensionis prędidio assistentes, non permittatis eos, contra Literarum earundem tenorem, per Comitissam prędictam, seu quoslibet alios, quomodolibet molestari. Contradictores per Censuram Ecclesiasticam &c., aut si dictę Comitissę, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto (5), Quarto Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Valleoleti.*) Seu *Vallisoleti*, vulgo *Valladolid*, in *Hispania Tarraconensi*.
2. *Distet.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIX fol.* 41.
4. *Humani &c.*) Ut in *Constitutione IX Urbani VI* ad finem usque, *Tomo II pag.* 301.
5. *Sexagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXVII.*

Anno 1467 Die 16 Januarii.

Ferrariense Cœnobium S. Mariæ ab Angelis immobilia (1) bona quæcunque, & annuos redditus habere possit.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sanctę Marię ab Angelis extra Muros Ferrarien., Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude vitæ Religiosæ.

BEnigna clementia Sedis Apostolicę, quę digna dignis consuevit impendere, sic pia loca religione conspicua, in quibus inviolata viget observantia regularis, fervet caritas, reflorer honestas, virtutum plantaria per bonorum operum studia, & pręclara Sanctitatis merita reviviscunt, patet hospitalitas gratiosa, & devotę laudis frequentia, celebrisque venerationis instantia divina attollitur gloria Majestatis, speciali gratia, & favore prosequitur, quod religiosę personę in illis Altissimo famulantes per sanctę conversationis, & laudabilis vitę studium in conspectu Dei, & hominum fulgeant, & temporalium rerum, sine quibus spiritualia diu subsistere non possunt, ubertate fruuntur. Sane pro parte

Supplex petitio.

vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum aliquis fidelium, pręterquam Marchionum Esten., in Domo vestra Sanctę Marię ab Angelis extra muros Ferrarien. Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia nuncupatorum, quam Marchiones ipsi fundaverunt, juxta hujusmodi fundationem sepelliri non possit, vos, qui assiduis Orationibus, ac divinis officiis, ac Sacrarum literarum studiis insenti estis, piis fidelium eleemosynis privati sustentari non potestis. Verum si vobis recipiendi, & retinendi bona immobilia per fideles Christi vobis eroganda, prout Neapolitan., Bononien., & Florentin. Domibus ejusdem Ordinis, ac illorum Prioribus, & Fratribus Apostolica auctoritate concessum esse, asseritis, licentia concederetur, profecto Regularis observantia in prędicta vestra Domo manuteneri, & conservari posset, vosque exinde in vestris necessitatibus magnum susciperetis relevamen.

Nota;

Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis, & prędictę Domui vestrę, ac pro tempore existentibus, & observantiam hujusmodi tenentibus, & secundum illam viventibus, Fratribus successoribus vestris, quod omnia, & quęcunque bona immobilia, censusque, & annuales redditus

Nota,

quoscunque, vobis, & dictę Domui per quascunque personas pia largitione, donatione, testamento, seu alias qualitercunque eroganda, donanda vel relinquenda, recipere, & retinere, ac in vestros, & dictę Domus usus absque alicujus culpę, vel pœnę incursu, convertere, & alias, prout necessitas, vel uti-

Digitized by Google

utilitas exegerit, seu requiret, disponere valeatis, concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes, ut dicta observantia in eadem Domo vestra semper vigeat, & manuteneatur, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & prefatę Domui vestrę, ac pro tempore existentibus, & observantiam predictam tenentibus, & secundum illam viventibus, Fratribus successoribus vestris, quod omnia, & quęcunque bona immobilia, censusque, & annuales redditus quoscunque vobis, & dictę vestrę Domui per quascunque personas pia largitione, donatione, testamento, seu alias qualitercunque eroganda, donanda, vel relinquenda, recipere, & retinere, ac in vestros, & dictę Domus vestrę usus absque alicujus culpę, vel pęnę incursu, convertere, & alias, prout necessitas, vel utilitas exegerit, seu requiret, disponere adinstar aliarum concessionum prędictarum libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia, indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod stabilia bona, si vobis dentur, erogentur, relinquantur, vel donentur, nullatenus sine speciali licentia Sedis Apostolicę alienentur; decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto (3), Decimo septimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

M. de Mannuclis.

1. *Immobilia.*) Legendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex Autographo *Ferrariensi*, aliud ex *Archivo Apostolico* *Lib.LVI fol.266.*

3. *Sexagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum ęra communis *MCCCCLXVII.*

Kilchbergense (1) Monasterium sua, sanctæque Sedis clientela tutatur.

Anno 1467 Die 7 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis Lib.B. fol.222.*

XXIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Sororibus Domus in Kilchberg, Ordinis Sancti Augustini, Constantiensis Dięcesis, sub cura & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dum a nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilectę in Christo filię, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras, & locum, in quo divino estis obsequio mancipatę, cum omnibus bonis, quę impręsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis, prestante Domino, poteritis adipisci, sub Beati Petri protectione suscipimus, atque nostra, necnon omnes libertates, & immunitates a Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, sive per privilegia, vel alia indulta vobis, & Domui vestrę concessas, libertates quoque, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & eidem Domui, rationabiliter indultas, specialiter autem decimas, terras, domos, vineas, hortos, & alia bona ad dictam domum legitime spectantia, sicut ea omnia juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem domui auctoritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus, salva in prędictis decimis moderatione Concilii Generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę susceptionis, & confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Sexto (3), Nonis Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Kilchbergense.*) Rectius *Kirchbergense*, in *Suevia*, juris est Provincialis *Saxoniæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Kilchbergensi*.

3. *Sexagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, ęræ communis *MCCCCLXVII.*

Digitized by Google

Anno 1468 Die 1 Martii.

De bonis Ecclesiasticis non alienandis (1).

Ex Bullario (2) *Romano in Paulo II Constitutione V.*

XXV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AMbitiosę cupiditati, illorum pręcipue, qui divinis, & humanis affectatis, damnatione postposita, immobilia, & pretiosa mobilia Deo dicata, ex quibus Ecclesię, Monasteria, & pia loca reguntur, illustranturque, & eorum Ministri sibi alimoniam vendicant, profanis usibus applicare, aut cum maximo illorum, ac Divini cultus detrimento exquisitis mediis usurpare pręsumunt, occurrere cupientes, omnium rerum, & bonorum ecclesiasticorum alienationem, omneque pactum, per quod ipsorum dominium, concessionem, hypothecam, locationem, & conductionem ultra triennium, necnon infeudationem, vel contractum emphyteuticum, pręterquam in casibus a jure permissis, ac de rebus, & bonis in emphyteusim ab antiquo concedi solitis, & tunc cum Ecclesiarum evidenti utilitate, ac de fructibus, & bonis, quę servando servari non possunt, pro instantia temporis exigentia, hac perpetuo valitura Constitutione fieri prohibemus. Prędecessorum nostrorum constitutionibus, prohibitionibus, & Decretis aliis super hoc editis, quę tenore pręsentium innovamus, in suo nihilominus robore permansuris. Si quis contra hujus nostrę prohibitionis seriem de bonis, & rebus eisdem quidquam alienare pręsumpserit, alienatio, hypotheca, concessio, locatio, conductio, & infeudatio hujusmodi, nullius omnino sit roboris, vel momenti: & tam qui alienat, quam is, qui alienatas res, & bona pręd icta receperit, sententiam excommunicationis incurrat; alienanti vero bona Ecclesiarum, Monasteriorum, locorumque piorum quorumlibet inconsulto Romano Pontifice, aut contra pręsentis Constitutionis tenorem, si Pontificali, vel Abbatiali pręfulgeat dignitate, ingressus Ecclesię sit penitus interdictus; & si per sex menses immediate sequentes sub interdicto hujusmodi, animo, quod absit, perseveraverit indurato, ipsis mensibus eisdem, a regimine, & administratione suę Ecclesię, vel Monasterii, cui pręsidet, in spiritualibus, & temporalibus sit eo ipso suspensus, inferiores vero Pręlati, Commendatarii, & alii Ecclesiarum Rectores, Beneficiati, vel administrationem quomodolibet obtinentes, Prioratibus, Pręposituris, Pręposítatibus, dignitatibus, personatibus, administrationibus, Officiis, Canonicatibus, prębendis, aliisque Ecclesiasticis, cum cura, & sine, secularibus, & regularibus beneficiis, quorum res, & bona alienarunt duntaxat, ipso facto privati existant, illaque absque declaratione aliqua vacare censeantur, possintque per locorum ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, personis idoneis, illis exceptis quę propterea privatę fuerint, libere de jure conferri, nisi alias dispositioni Apostolicę Sedis sint specialiter, aut generaliter reservata: & nihilominus alienatę res, & bona hujusmodi ad Ecclesias, Monasteria, & loca pia, ad quę ante alienationem hujusmodi pertinebant, libere revertantur. Nulli ergo &c. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Septimo (3), Kalendis Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Prohibitio alienandi. — Innovatio constitutionum suorum Prædecessorum. — Pœnæ contra inobedientes.

1. *Alienandis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam in *Bullario Carmelitano Parte I pag.* 285, & alibi passim.
3. *Sexagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, ęra communis MCCCCLXVIII.

Anno 1468 Die 27 Martii.

Ut Decretalis: *Super Cathedram*: in Hungaria servetur (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Alben. (3), & Quinque Ecclesien. (4) Episcopis, ac dilecto filio Pręposito Ecclesię de Veteri-Buda (5), Vesprimen. (6) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Prioris Provincialis, ac Priorum Fratrum Domorum Sancti Dominici Regni, seu Provincię Hungarię juxta statuta dicti Ordinis, petitio continebat, quod licet ipsi juxta Decretalem quę incipit: Super Cathedram: per felicis recordationis Bonifatium Papam Octavum super hoc editam, & per pię memorię Clementem Papam Quintum Prędecessores nostros, in Viennen. Concilio innovatam in eorum Ecclesiis, & locis liberam habeant sepulturam, videlicet, quod omnes recipere valeant, qui sepeliri elegerint in locis, & Ecclesiis memoratis, tamen dilecti filii Rectores, Plebani nuncupati, Parochialium Ecclesiarum ipsius Regni, seu Provincię dictos Priores, & Fratres, quo minus corpora Parochianorum suorum defunctorum, apud Ecclesias, & loca ipsorum Fratrum suas sepulturas eligentium, libere ad Ecclesias, & loca hujusmodi portare, seu portari facere possint, contra justitiam impedire pręsumpserunt hactenus, & pręsumunt, sed corpora ipsa, prius ad suas Ecclesias & invitis amicis, & heredibus Parochianorum eorundem deferri faciunt, in animarum suarum periculum, ipsorumque Priorum, & Fratrum pręjudicium non modicum, & gravamen. Quare pro parte Magistri, ac Priorum, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causas, quas ipsi contra dictos Rectores, pręmissorum occasione, movere intendunt, aliquibus probis viris in partibus illis audiendas, & fine debito terminandas committere, ac alias eis in his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati,

Diplomatis causa.

dif-

Digitized by Google

discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis Rectoribus prędictis, & aliis qui fuerint evocandi, auditisque hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari: testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis veritati testimonium perhibere. Non obstantibus Bonifacii prędicti, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis, ultra unam dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a Sede Apostolica deputati extra civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere presumant, dummodo aliquis auctoritate pręsentium ultra duas dietas a fine suę Dięcesis non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si Rectoribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Sexto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Mandatum.

Clausula derogans.

1. *Servetur.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ea *Archivo Apostolico Libro LXXIX fol. 3.*
3. *Alben.*) Seu *Alba Julia*, in *Transilvania.*
4. *Quinque Ecclesien.*) In *Hungaria.*
5. *Veteri-Buda.*) In *Hungaria.*
6. *Vesprimen.*) *Vesprimien.*, vulgo *Vesprin*, in *Hungaria.*

Firmat donationes Segethusensi (1) Conventui factas.

Anno 1468 Die 1 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Alben. (3) Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea per quę ultimę fidelium voluntates, pręsertim pios usus respicientes, effectum debitum consequantur, libenter intendimus, ac illis, cum a Nobis petitur, Apostolici libenter adiici volumus muniminis firmitatem. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Beatę Marię de Segesvvar Ordinis Fratrum Prędicatorum, Alben. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod quondam Nicolaus Senior de Varzackna Vicenaynada dictę Dięcesis de propria salute recogitans, condensque de bonis suis in ejus voluntate ultima, testamentum, inter cetera medietatem cujusdam possessionis Feyteghaz nuncupatę, & medietatem Molendini citra flumen Kikelbro, & tertiam partem cujusdam prati illi propinqui, in eadem Dięcesi consistentium, ad ipsum Nicolaum, dum viveret, tunc pertinentium, prefatę Domui pro victu, & sustentatione Prioris, & Fratrum prędictorum, ac aliis dictę Domus necessitatibus in eleemosynam legavit, certis ejusdem voluntatis suę executoribus deputatis, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio continebat, Prior, & Fratres prędicti propter vicinitatem Turcarum, & crebras illorum invasiones, ac guerras fere continuas, aliunde non habeant, nec per questum eleemosynam sufficienter reperiant, unde commode ali, & sustentari valeant, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut legato prędicto pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus si, & postquam vocatis qui fuerint evocandi, tibi de pręmissis legitime constiterit, legatum prędictum, &, prout illud concernit, omnia, & singula in eodem Instrumento contenta, auctoritate nostra, approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus, si approbationem, & confirmationem hujusmodi vigore pręsentium fieri contigerit, ut prefertur, eisdem Priori, & Fratribus super pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistens, non permittas eos super rebus, & bonis, ac legatis prędictis, & aliis quibuscunque ab aliquibus indebite molestari, aut eis gravamina, seu damna, vel injurias aliquas irrogari, contradictores per censuram Ecclesiasticam &c. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Segethusensi.*) Vulgo *Segesvvar*, in *Transilvania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro LXXVIII fol. 232.*
3. *Alben.*) Seu *Alba Julia*, in *Transilvania.*

Anno 1468
Die 5 Julii.

Ut Vratislaviensis (1) Episcopus Erumnensi (2) Monasterio quædam restituenda curet.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XXVIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Vratislavien. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorisse, & Sororum Domus Beate Marie Oppidi Erumnen., Olomucen. Diecesis, Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Predicatorum, degentium, petitio continebat, quod olim dilectus filius Marquardus de Lomuiz, & quidam alii Clerici, & Laici ejusdem Diecesis Priorissam, & Sorores, Domus Sancte Anne extra muros dicti oppidi ejusdem Ordinis tunc existentes quibusdam immobilibus in eadem Diecesi consistentibus, mobilibusque bonis ad dictam Domum Beate Marie, ratione cujusdam Domus Sancte Anne, que eidem Domui Beate Marie postmodum canonice unita fuit, legitime spectantibus, de facto spoliarunt. Quare pro parte Priorisse, & Sororum dicte Domus B. Marie Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam, quam ipse contra Marquardum, & alios Clericos, & Laicos predictos super premissis, ac occasione eorum movere intendunt, aliquibus probis viris in partibus illis committere, & alias eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Marquardo, & aliis Clericis, ac Laicis predictis, & aliis, qui fuerint evocandi, auditisque hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint vocati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione postposita, compellas veritati testimonium perhibere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Pape Octavi Predecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Diecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine sue Diecesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede predicta deputati, extra civitatem, vel Diecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si Marquardo, & aliis Clericis, & Laicis predictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede predicta indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Rome apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Tertio Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Mandatum.

1. *Vratislaviensis*.) Vulgo *Breslavv*, in *Silesia*.
2. *Erumnensi*.) In *Moravia*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXII fol.* 197.

Anno 1468
Die 10 Septembris.

Estensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Andree Bembo, & Thadeo Quirino (3) Canonicis Ecclesie Paduan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ducis Venetiarum supplex petitio.

SAcrosancte Ecclesie &c. Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Christophori Mauro, Ducis Venetiarum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod quondam Thadeus Marchio Esten. (4), dum in ultimis vite sue diebus constitutus esset, condens de bonis ad eum spectantibus, in voluntate ultima testamentum, ac de propria salute recogitans, inter cetera voluit, & ordinavit, quod predicti testamenti executores, seu fideicommissarii, seu quos tunc nominatim expressit, de bonis ipsius Marchionis, unam Domum cum Ecclesia, campanili, campana, horto, hortalitiis, aliisque necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Predicatorum extra Castrum Estense, Paduan. Diecesis, de novo fundari, construi, & edificari faceret, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, locus in quo Domus ipsa, juxta dicti Marchionis ordinationem construi deberet, adeo declivis, & aquarum inundationibus subditus sit, ut interdum in eo aque non in modica altitudine super excrescunt, ex quo si Domus ipsa, ibidem construeretur, metus est, quod ultra cetera Fratrum in illa pro tempore habitantium incommoda brevi tempore ejus edificia dirui possent, pro parte dicti Ducis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut executoribus, seu fideicommissariis predictis, quod eandem Domum, intra dictum castrum, in quo etiam ipsius Marchionis Domus consistunt, aliquo in loco ad id congruenti, & apto, fundari, erigi, & construi facere libere & licite valeant, licentiam impertiri, ac alias super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestre, per Apos-

Facultas.

Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, vos diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereritis, præfatis executoribus, seu fideicommissariis, ut Domum prædictam cum Ecclesia, humili campanili, campana, cœmeterio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, intra dictum Castrum, in loco tamen ad hoc apto, & congruenti, fundari, erigi, & construi facere, libere, & licite valeant, absque tamen alicujus præjudicio, necnon jure Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo, auctoritate nostra licentiam concedatis. Non obstantibus voluntate, & ordinatione testatoris hujusmodi, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prædecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua Civitate, villa, vel castro, aut alio loco quocunque, ad inhabitandum Domos, vel loca quæcunque, de novo recipere, vel recepta mutare præsumant, absque Sedis Apostolicæ licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum, de prohibitione hujusmodi mentionem, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si Domum prædictam, fundari, & construi contigerit, Fratribus dicti Ordinis, in illa pro tempore moram trahentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, & gratiis præfato Ordini, ejusque Professoribus, a Sede prædicta, vel alias in genere concessis potiri, & gaudere, libere, ac licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium indulgemus. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Quarto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Estensis.*) Juris est Provinciæ *S. Dominici Venetiarum.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XC fol.* 261.
3. *Andrea Bembo, & Thadeo Quirino.*) Utraque familia nunc etiam floret.
4. *Esten.*) Gens est nobilissima, de qua sæpius dictum fuit.

Anno 1468 Die 6 Decembris.

Fraternitatem Capellæ B. Mariæ de Gratia sitæ in ædibus Sacris Cœnobii S. Dominici Cusentin. (1) privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Confratribus, & dilectis in Christo filiabus Sororibus universis Fraternitatis Capellæ B. Mariæ de Gratia, sitæ in Ecclesia Domus S. Dominici Cusentini, Ordinis Prædicatorum, præsentibus tantum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DE eredito nostræ solicitudini grege illi, qui eum Nobis, licet immeritis, divina dispositione, commisit, in extremo, cum judicare venerit universos, judicio rationem reddituri, summis, ut tenemur, affectibus gregem ipsum, quem plerumque a justitiæ limitibus coluber ille tortuosus humani generis inimicus, perversis suggestionibus sæpe suis eduxit, Omnipotenti Deo Redemptori nostro, qui non vult mortem, sed pœnitentiam desiderat peccatorum, acceptabilem reddere, & bonorum operum sectatorem toto nixu exquirimus, ut in ipsa illa ratione reddenda rigorem divinæ justitiæ mitigare, & ipsos fideles suæ Majestatis conspectibus immaculatos offerre, atque æternæ Beatitudinis possessores efficere valeamus. Hinc est, quod Nos, vestris devotis supplicationibus inclinati, ut Sacerdotem idoneum secularem, vel regularem in vestrum possitis eligere Confessorem, qui confessione vestra, & cujuslibet vestrum diligenter audita, pro commissis per vos criminibus, excessibus, & peccatis, etiam in singulis Sedi Apostolicæ reservatis casibus, præterquam offensæ ecclesiasticæ libertatis, violationis interdicti ab eadem Sede impositi, criminum hæresis, cujusvis offensæ inobedientiæ, seu rebellionis, aut conspirationis, in personam, vel statum, Romani Pontificis, seu Sedem Apostolicam, parricidii, offensæ personalis in Episcopum, vel alium Prælatum, invasionis, depredationis, vel ereptionis, aut devastationis terrarum Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectarum, ac etiam invasionis Romipetarum, seu quorumcunque aliorum ad Romanam Curiam venientium, prohibitionis devolutionis causarum ad dictam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, impositionis novorum onerum realium, & personalium, Ecclesiis, vel ecclesiasticis personis, simoniæ super Ordinibus, vel Beneficiis assequendis in eadem Curia, vel extra contractæ, & generaliter in casibus contentis in Bulla, quæ consuevit in die Cœnæ Domini per Prædecessores nostros Romanos Pontifices publicari, semel duntaxat, debitam vobis absolutionem in forma Ecclesiæ consueta impendere, & pœnitentiam salutarem injungere valeat. Et insuper, quod Confessor prædictus, vel alius, quem duxeritis eligendum, omnium peccatorum vestrorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fueritis, etiam semel duntaxat in mortis articulo, plenam remissionem vobis in sinceritate Fidei, unitate S. R. E., ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum, canonice intrantium, persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeat, devotioni vestræ tenore præsentium indulgemus. Sic tamen, quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam vobis, per vos, si supervixeritis, aut per alios, si forte tunc transieritis, faciendam injungat, quam vos, vel illi facere teneamini, ut præfertur, & ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam sitis, aut reddamini prócliviores ad illicita in posterum committenda, decernimus, quod si hactenus in Nos, vel Prædecessores nostros Romanos Pontifices, aut in ipsorum mandatorum contemptum, seu dictæ Sedis, vel Ecclesiasticæ libertatis offensam, aliqua commiseritis, aut ex confidentia remissionis hujusmodi alia forte commiseretis, quoad illa prædicta remissio vobis nullatenus suffragetur. Quodque per unum annum a tempore, quo præsens nostra concessio ad vestram pervenerit notitiam computandum, singulis sextis feriis,

Privilegia.

feriis, impedimento legitimo cessante jejuneris, & si prędictis feriis ex pręcepto Ecclesię, regulari observantia, injuncta pęnitentia, vel voto jejunare teneamini, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut pręmittitur, non sitis astricti, jejuneris, & si in dicto anno, vel aliqua ejus parte esseris legitime impediti, anno sequenti, vel alias, quam primum poteritis, modo simili supplere hujusmodi jejunium teneamini. Porro si forsan alias prelibatum jejunium in toto, vel parte, quomodocunque adimplere commode nequiveritis, eo ipso Confessor prędictus jejunium ipsum in alia pietatis opera commutare valeat, prout animarum vestrarum saluti viderit expedire, quę vos pari modo debeatis adimplere; alioquin pręsens nostra concessio, quoad plenam remissionem hujusmodi duntaxat, nullius sit roboris, vel momenti. Volumus insuper, quod si alias vobis, a Nobis, vel Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, consimiles literę forsan concessę sint, nec illę, nec etiam pręsentes, quoad prędictos exceptos casus, vel quoad absolutionem de reservatis, ultra quam semel obtinendam, vobis aliquatenus suffrageiur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Octavo Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Cusentin.*) *Consentin.*, & *Cosentin.*, vulgo *Cosenza*, in Calabria.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar Authenticum *Lib. B. fol.* 66 ex Autographo *Cusentino*.

Anno 1468 Die 17 Decembris.

Ut Erfordenses (1) Fratres, quibus potestatem fecerit Prior, ter in hebdomada, ad quinquennium, carnibus vesci possint.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Oppidi Erforden., Ordinis Fratrum Prędicatorum Maguntin. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcrę Religionis honestas, in qua devotum, & sedulum, exhibetis Altissimo famulatum, ac devotionis, quam ad Nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobamini, promeretur sinceritas, ut Supplex petitio. votis vestris, pręsertim per quę literarum, & sacrę lectionis studio vacantibus, opportune providere possitis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum in Domo vestra Oppidi Erforden., Ordinis Fratrum Prędicatorum, Maguntin. Dięcesis, vigeat studium Generale sacrarum literarum, & artium, ad illam ex diversis mundi partibus, multi dicti Ordinis professores, causa studii concurrunt, ita ut in ea communiter octuaginta Fratres, vel circa, commorentur, & quia a novem annis citra sub regimine Provincialis illius Provincię in ipsa Domo, vita regularis introducta fuit, & de pręsenti tenetur, ac illius Fratribus esus carnium prohibitus est, propter multiplices expensas, vini, & piscium, ac aliarum escarum, quibus non vescentes carnibus, vesci consueverunt, & quarum major, quam carnium in partibus illis penuria existit, dicta Domus, adeo debitis gravata est, ut tantam Fratrum studentium multitudinem sustentare non possit, prout ad studium principaliter a Patribus instituta fuit, metusque sit, ne in ea Fratrum, & Studentium numerum diminuere oporteat; quod si fieret pro diminutione studii Sacrarum literarum, in maximum tam universitatis dicti Oppidi, quam incolarum adjacentium Regionum ce-
Nota. deret scandalum, & detrimentum. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, super esu carnium, in quibus longe minor expensa fit, Prelati, vel Capitulum Generale dicti Ordinis in genere juxta ipsius Constitutiones dispensare non possint, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Fratribus dicti Ordinis, in eadem Domo actu studentium, quod tribus diebus in hebdomada carnibus vesci
Facultas. licite possint, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui sacrarum literarum studio deditos, opportuni pręsidii favore libenter prosequimur, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis dicti Ordinis in eadem Domo actu pro tempore studentibus, quousque ad quinquennium a dat. pręsentium computandum, de Superiorum suorum licentia, tribus diebus qualibet hebdomada, in quibus tamen esus carnium, alias per Ecclesiam generaliter interdictus non sit, carnibus vesci, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Pręsentibus post idem quinquennium minime valituris. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Sexto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Erforden.*) Vulgo *Erfordt*, *Erfurdt*, & *Erfurt*, in *Germania*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCVI fol.* 91.

Se-

Sacellum Sancti Lucæ de Albario Conventui noſtro Sanctæ Mariæ de Caſtello Januen. (1) uniendum decernit.

Anno 1469 Die 4 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXII.

Paulus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris noſtri Archiepiſcopi Januen. in Spiritualibus Generali, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

EX debito Miniſterii paſtoris, quo Eccleſiis omnium Regnorum pręſidemus, ad ea libenter intendimus, per quę tam Eccleſiaſticarum in humilitate ſpiritus ſub Regulari habitu Altiſſimo famulantium, quam Nobis, & Apoſtolicę Sedi devotarum perſonarum, commoditatibus acceptius valeat provideri. Cum itaque, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus domus Beatę Marię de Caſtello Januen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, dilectus filius Antonius Mainettus Rector Capellę Sancti Lucę de Albario, extra muros Januen., Capellam ipſam, quę de jure Patronatus Laicorum, & ſine Cura exiſtit, quam obtinet, ad effectum, quod illa uniatur, & incorporetur, & annectatur dictę Domui, reſignare proponat. Quare pro parte Prioris, & Conventus prędictorum, aſſerentium quod fructus, redditus, & proventus dictę Capellę, an annexorum duorum florenorum auri de Camera ſecundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut capellam ipſam eidem Domui uniri mandare, aliaſque eis ſuper hoc opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos itaque, de pręmiſſis certam notitiam non habentes, ac votis dicti Antonii in hac parte favorabiliter annuentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni tuę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus tu ab eodem Antonio, vel Procuratore ſuo, ad hoc ab eo ſpeciale mandatum habente, reſignationem hujuſmodi, ſi illam in tuis manibus ſponte, & libere facere voluerit, ut prętertur, auctoritate noſtra hac vice duntaxat recipias, & admittas, eaque per te recepta, & admiſſa, vocatis quorum intereſt, Capellam prędictam cum omnibus annexis, ac omnibus juribus, & pertinentiis ſuis eidem Domui, ſi ad id ipſorum Patronorum expreſſus accedat aſſenſus, eadem auctoritate unias, incorpores, & annectas, ita quod liceat ex tunc Priori, & Conventui prętatis, per ſe, vel alium, ſeu alios, corporalem dictę Capellę & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum poſſeſſionem auctoritate propria libere apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus hujuſmodi in dictę Domus Sacriſtię uſus, utilitatemque convertere, & perpetuo retinere, Diœceſani loci, & cujuslibet alterius licentia minime requiſita, contradictores per cenſuram eccleſiaſticam &c. Non obſtantibus conſtitutionibus, ordinationibus Apoſtolicis, necnon domus, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus contrariis quibuſcunque, aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi, vel aliis Beneficiis eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dictę Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint, etiamſi per eas ad inhibitionem, reſervationem, & decretum, vel alias quomodolibet ſit proceſſum, quas quidem literas, & proceſſus habitos per eaſdem, & inde ſecuta quęcunque ad prętatam capellam volumus non extendi, ſed nullum per hoc eis quoad aſſecutionem Beneficiorum aliorum prędjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, & literis Apoſtolicis, generalibus, vel ſpecialibus, quorumcunque tenorum exiſtant, per quę, pręſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Attente quoque provideas, ne in reſignatione hujuſmodi, ſi fiat, ex parte Prioris, & Conventus, ac Antonii prędictorum aliqua pravitas interveniat, ſeu etiam corruptela, proviſo quod dicta Capella debitis propterea non fraudetur obſequiis, ſed illius congrue ſupportentur onera conſueta. Nos enim ex nunc irritum, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Sexageſimo Octavo (3), Pridie Nonas Februarii, Pontificatus noſtri Anno Quinto.

Supplex petitio.

Mandatum.

1. *Januen.*) In *Liguria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro XCII fol.* 23.
3. *Sexageſimo Octavo*.) Stylo Bullarum æra communis MCCCCLXIX.

Caſalenſis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1469 Die 6 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXIII.

Paulus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Prępoſito Eccleſię S. Evaſii de Caſali, Vercellen. (3) Diœceſis (4), Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

PIis fidelium votis &c. Sane ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Nobilis viri Guillermi Marchionis Montisferrati, petitio continebat, ipſe ad Ordinem Prędicatorum, ac ipſius Fratres, ſingularem gerens devotionis affectum in oppido ſuo Caſali, Vercellen. Diœceſis, in aliquo loco ad hoc apto, & convenienti, per eum eligendo, quandam Domum cum Eccleſia, dormitorio, hortis, hortalitiis, campana, campanili, & aliis neceſſariis officinis, pro nonnullis Fratribus dicti Ordinis, inibi virtutum Domino in obſervantia regulari perpetuo ſervituris, erigere, & fundare, ſeu erigi, & fundari face-

Supplex Marchionis Montisferrati petitio.

facere desiderat, si Sedis Apostolicę ministerium, & auctoritas sibi suffragarentur in pręmissis. Quare pro parte dicti Guillermi Marchionis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi desiderio, grato concurrentes assensu, sibi domum ipsam fundandi, & erigendi, seu fundari, & erigi faciendi, pro eisdem Fratribus cum Ecclesia, campana, campanili, dormitorio, & aliis officinis prędictis, in prefato oppido, licentiam concedere, & alias in pręmissis, de benignitate Apostolica opportune providere dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum, eosdem, nostris potissime temporibus, vigere, & adaugeri intensis desideriis, affectamus, & ipsius Guillermi Marchionis pię intentionis propositum paternis non immerito prosequentes affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem Guillermo Marchioni, eandem Domum pro prędictis Fratribus, cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, horto, hortalitiis, aliisque officinis hujusmodi in loco suprascripto, absque tamen alicujus prejudicio, fundandi, & erigendi, seu fundari, & erigi faciendi, dictisque Fratribus Domum ipsam, postquam fundata, & erecta fuerit, pro usu, & habitatione eorundem recipiendi, & perpetuo inibi habitandi, Auctoritate Apostolica, licentiam largiaris. Nos enim, si erectionem, & concessionem hujusmodi fieri contigerit, Fratribus dicti Ordinis, quos in eadem domo pro tempore morari, sive residere, contigerit, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, & indultis, prefato Ordini, & ipsius domibus, necnon personis earundem, per Sedem Apostolicam, & alias quomodolibet generaliter concessis, uti, & gaudere, libere, & licite valeant, Auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinis Mendicantium, in aliqua Civitate, Castro, Villa, seu loco alio quocunque ad habitandum loca quęcunque, de novo recipere, aut hactenus recepta, mutare pręsumant, absque dictę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam de hujusmodi prohibitione mentionem, & quibusvis aliis Apostolicis, illis pręsertim, quibus cavetur, domos hujusmodi, nisi in distantia centum, & quadraginta cannarum ad invicem de novo erigi, minime debere, necnon in Provincialibus, & Synodalibus contrariis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, statutis quoque, & consuetudinibus, ejusdem Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo (5), Pridie Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Casalensis.*) Vulgo *Casale*, & *Casal di S. Vaso*, seu *S. Evasii*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XC fol.* 183.
3. *Vercellen.*) Vulgo *Verceil*, in *Pedemontio*.
4. *Diœcesis.*) Nunc Episcopalis est Urbs *Casalensis*.
5. *Sexagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCLXIX*.

Anno 1469 Die 10 Martii.

Cœnobii S. Mariæ de Saxo (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIV. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii de Agriono, Aretin. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. INter curas multiplices, quę Nobis ex Apostolatus officio incumbere censentur, illas libenter amplectimur, per quas in Ecclesiis, & locis quibuslibet, devotę solicitudinis studio, honoretur Altissimus, & animarum propagata salute, sacra religio suscipiat incrementum. Sane pro parte dilectorum filiorum Universitatis, & incolarum Castri Biblenę (4) Aretin. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum in eodem Castro, quod divina gratia, juxta reliqua illius patrię oppida satis populosum, nulla Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub regulari observantia degentium, Domus existat, Universitas, & incolę prefati, ob exemplarem vitam, quam Fratres dicti Ordinis, sub eadem observantia degentes, de se populis prestare consueverunt, & ut sint in eo Castro aliqui Religiosi, quorum doctrina, & expositione Verbi Evangelici, fideles ipsius Castri, instrui, & ad bene vivendum informari, valeant, summe desiderant, in eo, vel juxta illud unam Domum Fratribus Ordinis, & observantię prędictorum pro eorum usu, & habitatione concedi, cumque extra dictum Castrum, sit quoddam Oratorium, sive Ecclesia Sanctę Marię del Saxo nuncupata, quę Parochiali Ecclesię Plebi nuncupatę dicti Castri canonice annexa, seu de illius mensa est, si certa Domus juxta illam sita, repararetur, vel de novo construeretur, ipse locus pro usu, & habitatione Fratrum prędictorum, valde idoneus, honestusque foret, & ad eundem effectum dilectus filius Laurentius Silvestri (5) modernus ipsius Parochialis Ecclesię Rector, Plebanus nuncupatus, quod ipsum Oratorium, sive Ecclesia S. Marię ab eadem Parochiali Ecclesia separaretur libere consentiret. Quare pro parte Universitatis, & incolarum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictum Oratorium, sive Ecclesiam S. Marię ab eadem Parochiali Ecclesia, de ipsius Rectoris assensu dividi, illamque cum duobus ędificiis, terrenis, hortis, hortalitiis, ac aliis bonis, & juribus ejusdem, Fratribus Ordinis, & observantię (6) prędictorum Provincię Tuscię pro eorum usu, & habitatione perpetuis, concedi, & applicari mandare, ac eisdem Fratribus illa recipiendi, & ampliandi, licentiam concedere, ac alias super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, & ad

Margin notes: Facultas. (beside "prefato oppido"); Supplex petitio. (beside "satis populosum"); Facultas. (beside "dictorum Provincię Tuscię")

ad hoc pręfati Rectoris, expressus consensus accesserit, Oratorium, sive Ecclesiam S. Marię predietum cum Domibus, ędificiis, terrenis, hortis, hortalitiis, aliisque bonis, & juribus ejusdem, a dicta Parochiali Ecclesia, dicta auctoritate perpetuo separes, dividas, & dissolvas, illamque cum domibus, ędificiis, terrenis, hortis, hortalitiis, aliisque bonis, & juribus pręedictis, eisdem Fratribus Provincię Tuscię, Ordinis, & Observantię predictorum, pro eorum usu, & habitatione perpetuis, dicta auctoritate, suppresso inibi . . . . Ecclesię nomine, & titulo, si quis sit, dicta auctoritate concedas (7), ac eisdem Fratribus Oratorium, sive Ecclesiam S. Marię, cum Domibus, ędificiis, terrenis, hortis, hortalitiis, aliisque bonis, ac juribus pręedictis recipiendi, illaque in claustro, campanili, campana, aliisque necessariis officinis, ampliandi, & de novo construendi, dicta auctoritate, licentiam largiaris, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim eisdem Fratribus, qui in dicta Domo pro tempore moram trahent, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & gratiis, quibus Fratres Ordinis, & observantię pręedictorum, in genere, necnon Domus S. Marci Florentini dicti Ordinis, ipsis Apostolica, vel alia quavis auctoritate concessis, potiuntur, & gaudent, ac potiri, & gaudere possunt, pari modo potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Pręedecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua Civitate, Villa, vel Castro, vel alio loco quocunque ad inhabitandum Domos, vel loca quęcunque de novo recipere, aut hactenus recepta mutare pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo (8), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

2. *S. Maria de Saxo.*) In *Hetruria*. Juris est Provinciæ *Romanæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIX fol.* 15.

3. *Aretin.*) Vulgo *Arezzo*, in *Hetruria*.

4. *Bibiena.*) In *Hetruria*.

5. *Silvestri.*) Seu *de Silvestro*, ut a *Fontana* mox laudando cognominatur.

6. *Observantia.*) Fratribus nempe reformatis Provinciæ *Romanæ*.

7. *Concedas.*) Consulendus *Fontana* in libro, cui titulus, *De Romana Provincia Cap. II Tit. XXVII pag. 176 &c.*

2. *Sexagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXIX.*

Fratres præficit qui Bullam *a Cœna Domini* vulgo dictam publicent.

Anno 1469 Die 14 Aprilis.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXXV.

Dilectis filiis Pręsidenti, & Definitoribus Congregationis Generalis Bononię celebrandę Ordinis Fratrum Pręedicatorum.

PAULUS PAPA II.

Dilecti Filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CONsueverunt Pręedecessores nostri, Romani Pontifices, annis singulis in Die Cęnę Domini, sedentes pro tribunali, assistentibus sibi venerabilibus Fratribus Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus, necnon Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Pręlatis, similiter in Pontificalibus, in publico loco, audiente multitudine tam Curialium, & incolarum, quam peregrinorum ad Urbem Romanam eo tempore propter Indulgentias, & Benedictionem Apostolicam pręsentium, in detestationem gravium quorundam criminum, quoscunque criminibus ipsis irretitos, solemni publicatione, cum candelis accensis, & deinde excommunicatos denunciare: Quem Ritum, & laudabilem consuetudinem nos quoque semper tempore nostro observavimus, & observamus: excommunicationi consuetę addidimus pręterea justissimam, & omnino necessariam condemnationem obstinatę perditionis filii non modo pertinaciter tenentis, verum etiam illam totis conatibus defendentis. Et quamvis excommunicatio ipsa pręter hujusmodi solita, in propatulo aliquo, ad tempus aliquod, affigatur, ita ut quicunque voluerint, illam, vel legere, vel exemplum inde transcribere, optime possint, ne quisquam sana mente constitutus ignorantiam pręetendere valeat, Nos tamen pro debito nostri pastoralis officii, ne ignorantia hujusmodi, sub quavis excusatione procedat, etiam salubrius vobis, & personis Ordinis vestri providere cupientes, ut aperte intelligere possitis, hujusmodi Sententiis irretitos a nullo absolvi (a), sed absolvendi potestatem esse interdictam, & prohibitam, literas (3) excommunicationis, & publicationis originales ad devotionem fidelium, in virtute Sanctę obedientię vobis mandantes, quatenus eas in Capitulo vestro, palam, solemniter, alta, ac intelligibili voce publicari faciatis in locis Ordinis vestri unum transumptum ad literam Originalis nostri (4) manu publici Notarii coram testibus, ac pendenti sigillo vestri Pręsidentis roboratum. Mandantes unicuique pręedicanti, ut ter singulis annis, tribus festis diebus, intra Missarum solemnia, dum Populus ad Divina concurrit, simili modo in materno, & vulgari sermone juxta morem patrię, ubi dicta loca vestra consistunt, publicet. Volentes ex nunc prout ex tunc, & e contra, ab omnibus indubitatam fidem, tanquam eidem Originali nostro, non obstantibus quibuscunque contrariis, omnino adhiberi. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIIII Aprilis MCCCCLXVIIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

L. Dathua. (5)

1. *Archivo.*) In quo duplex exemplar, unum ex Autographo asservato *Mediolani* in Cœnobio *S. Mariæ Gratiarum*, aliud ex Authentico *Mutinensi*.

2. *Absolvi.*) Adderem: *Posse*.

3. *Literas.*) Turbatus locus.

4. *Originalis nostri.*) Hujus tenoris est: *Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Consueverunt Sanctæ memoriæ Romani Pontifices Prædecessores nostri ad retinendam puritatem Religionis christianæ, & Sanctam Fidelium Societatem ab offensione servandam, arma justitiæ per Ministerium Apostolatus Annis singulis in præsenti celebritate exercere. Nos itaque vetustum, & solemnem hunc morem tenentes, ex parte Omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Auctoritate quoque Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, & nostra, excommunicamus, & anathematizamus omnes hæreticos, Gassaros: Patarenos: Pauperes de Lugduno: Arnaldistas: Speronistas: Passagenos: Viclevistas, seu Hussitas: Fraticellos de Opinione nuncupatos, & quoscunque alios hæreticos, quocunque nomine censeantur, & omnes fautores, receptatores, & Defensores eorum. Et licet superiori anno nominatim ob suorum criminum magnitudinem, & ut vitaretur ex contagione ipsius periculum, excommunicaverimus, maledixerimus, & anathematizaverimus perditionis alumnum Georgium, alias Jersicum de Constat & Pogrebrat, tunc totius, nunc vero partis Regni Bohemiæ occupatorem. Quia tamen idem Georgius Sathanæ, ejus patris, arte seductus, pertinaciter in sua damnata hæresi, in qua se natum, & educatum asserit, perseverans, ut eam manifestiorem efficiat, suis erroribus pestiferis non contentus, vicinarum partium, & præsertim inclitæ nationis Germonicæ Christi fideles in suum nephandum errorem trahere, eosque propterea invadere, ac totis conatibus persequi non cessat, Nos, considerantes quod tanto sit majoribus pœnis mulctandus, quanto in sua nephanda hæresi damnabiliter indurescit, eundem Georgium, suis gravioribus culpis, atque damnatis erroribus exigentibus, auctoritate prædicta, denuo excommunicamus, maledicimus, & anathematizamus; necnon omnes & singulas sententias, censuras, & pœnas, tam a jure, quam a Nobis justo Dei judicio promulgatas, aggravamus, & reaggravamus, eumque superna maledictione, sicut maledicti fuerunt Dathan, & Abiron, quos terra sustinere non valens, vivos absorbuit, & sicut Judas Scharioth traditor Redemptoris nostri, maledicimus, & ut talem ab omnibus vitari mandamus. Item excommunicamus, maledicimus, & anathematizamus Victorinum, etiam perditionis alumnum, ejusdem Georgii filium, qui armis, quoad potest Christianos, & præsertim carissimum in Christo filium nostrum Fredericum Romanorum Imperatorem semper Augustum invadere, & hostiliter persequi non cessat. Item excommunicamus, & Anathematizamus omnes, & singulos ipsi Georgio hæretico adhærentes, & assistentes, obsequentes, & faventes, & nominatim iniquitatis filium Johannem Rochezanam hæresis ejusdem Georgii, alias Jersici, præcipuum defensorem, & pro Administratore Ecclesiæ Pragen., nulla suffultum auctoritate, se gerentem, ac ipsi alias auxilium, consilium, vel favorem clam, vel palam, directe, vel indirecte, præbentes, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, praeminentiæ, vel nobilitatis fuerint, etiamsi Pontificali, Regali, Reginali, Ducali, Marchionali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana dignitate præfulgeant; & qui secum commercium habent, vel habebunt quomodolibet in futurum; Necnon omnes, & singulos sibi militantes, ac arma offensibilia, vel defensibilia, necnon victualia, cujuscunque generis sint, ministrantes. Item excommunicamus, & anathematizamus damnatæ hæresis defensorem Gregorium de Heymburg, qui sicut alias justo judicio hæreticus declarari promeruit, ita nunc quoque in supradicto Bohemiæ Regno petra scandali, & lapis offensionis factus est, & dum post venditam animam turpi lucro prophanatori illi Georgio, alias Jersico, adesse non cessat, cornua in Sacrosanctam Romanam Ecclesiam, & Sedem Apostolicam, cunctorum fidelium Matrem, atque Magistram, erigere, & ejus mandata contemnere, atque Canonicas Censuras pertinaci spiritu perferre non veretur. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cujuscunque status, gradus, conditionis, aut praeminentiæ existant, etiamsi Pontificali, Regali, Reginali, aut quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate, qui perfidis hæreticis Viclevistis, qui in hujusmodi damnata Viclevistarum hæresi permanent, vel permanebunt, arma, equos, ferrum, plumbum, lignamina, sal, oleum, vinum, vestes, victualia, & alia quæcunque ad usum hominum pertinentia, aut quævis alia præsidia publice, vel occulte subministrant, ac per se, vel subditos suos afferri faciunt, vel permittunt, cum quibus dicti Viclevistæ, Christi fideles, & Catholicos quomodolibet impugnant, seu offendere possunt. Necnon omnes & singulos Viclevistarum eorundem adhærentes, fautores, defensores, & receptores, cujuscunque status, nobilitatis, excellentiæ, aut conditionis existant, etiamsi Pontificali, Regali, Reginali, aut quavis alia Ecclesiastica vel seculari sint præditi dignitate, aut consentientes, vel præstantes eisdem, in præmissis quodcunque, & qualitercunque auxilium, consilium, vel favorem, ipsosque omnes, & singulos declaramus continuatores, & fautores hæresis, atque omni beneficio, dignitate, & honore ecclesiastico, ac mundano denunciamus fuisse, & esse privatos. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios Bullarum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Pridie Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Autographo in Archivo Ordinis asservato. Plumbum sericis filis appenditur.

5. *Datbus.*) Forte: *Datarius*.

Anno 1469 Die 22 Aprilis.

Ischiensis (1) Cœnobii fundationem confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Casertan. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. DEvotis petentium desideriis, præsertim quæ Religionis propagationem respiciunt, libenter annuimus, eaque, quantum cum Deo possumus, favoribus prosequimur opportunis. Cum itaque, sicut accepimus, exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Pauli de Argentio, Ordinis Fratrum

Supplex petitio. Prædicatorum professoris, petitio continebat, dudum dilectus filius noster Bartholomæus (3) tituli Sancti Clementis Presbyter Cardinalis, tunc Sedis Apostolicæ in Regno Siciliæ citra farum legatus, Ecclesiam Sancti Dominici extra muros Ische (4) in Insula Ische hactenus quandoque per Eremitas, quandoque per Religiosos, & quandoque per clericos Eremitas seculares, obtineri solitam, tunc destitutam, & Rectore carentem, nonnullis Fratribus dicti Ordinis pro eorum usu, & habitatione auctoritate suæ legationis concesserit, pro parte dicti Pauli Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prædictam ipsi Paulo pro se, & eisdem Fratribus in perpetuum similiter concedere, necnon alias eos in hoc ampliori favore prosequi de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis statum propagari, & divinum cultum adaugeri nostris præsertim temporibus intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus

Confirmatio. Ecclesiam prædictam, quæ sine cura est, & cujus fructus, redditus, & proventus, quinque florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, cum domibus, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis ipsi Paulo, & Fratribus prædictis, per eos perpetuo tenendam, & inhabitandam auctoritate nostra concedas ita, quod ex nunc liceat eis, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Ecclesiæ, domorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum, etiam pro-

propria auctoritate apprehendere, & domos hujusmodi pro ipsorum usu, & habitatione recipere, & perpetuo retinere, ac dicti Ecclesię fructus, redditus, & proventus in suos, & dictę Ecclesię usus, & eleemosynam convertere libere, & licite, Diœcesani loci, & cujuslibet alterius licentia super his minime requisita, & nihilominus si concessionem hujusmodi per te vigore presentium, fieri contigerit, ut prefertur, eidem Paulo, ut, quousque vixerit, ab ipsa Ecclesia, domibusque ejusmodi invitus amoveri non possit, indulgeas, & insuper ut Ecclesia, domus ejus, ac ipsi Fratres, qui in eis pro tempore residebunt, & quos ipse Paulus ad inibi residendum elegerit, omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, immunitatibus, & libertatibus a Sede Apostolica Fratribus, & domibus dicti Ordinis generaliter concessis, uti, & gaudere valeant, etiam concedas auctoritate antedicta, felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Predecessoris nostri, inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, castro, seu villa, aut mansionem alio loco quocunque ad habitandum, domos, aut loca de novo recipere, aut inhabitare presumant absque dictę Sedis licentia speciali plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem faciente, & quibuslibet aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, infra cujus limites Ecclesia Domus predictę existunt, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Ischiensis.*) In ejusdem nominis Insula maris *Tyrrheni*, in Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCII fol.* 135.
3. *Bartholomaeus.*) *Roverella*, de quo *Ciaconius Vit. Pontif.*, & *Cardinal. ad An. MCCCCLVIII Tomo II pag.* 1051.
4. *Ische.*) Seu *Ischia*.

De Cœnobio, & Bibliotheca Ragusin. (1) perficiendis.

Anno 1469 Die 11 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Ragusin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXXVII.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Prior, & Fratres Domus Ragusin. Ordinis Fratrum Predicatorum in humilitatis spiritu devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut eorum votis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Prioris, & Fratrum predictorum, petitio continebat, quod cum ipsa domus in suis edificiis perfecta non sit, sed adhuc careat multis necessariis officinis, ac etiam libraria, quibus prefati Prior, & Fratres commode carere non possunt, ipsi ex piis legatis, quę nonnunquam eidem Domui pro possessionibus, sive domibus, aut aliis perpetuis pro illa emendis redditibus, per fideles fiunt, ex quibus ipsa Domus in suis officinis, & libraria perfici, & Fratrum in illa pro tempore Altissimo famulantium commoditatibus consuli posset, domum ipsam libenter perfici facerent. Quare pro parte Prioris, & Fratrum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsi, quę de legatis eis, & dictę eorum Domui faciendis hujusmodi, ac si illa pro domibus, vel possessionibus, aut aliis perpetuis pro dicta domo, vel ejus sacristia, emendis redditibus, aut aliis ipsius Domus, & ejus Fratrum usibus relicta fuerint, usque ad summam sexcentorum ducatorum auri in constructionem, perfectionem, & Librariam Domus predictę convertere, & exponere, aut converti, & exponi facere, libere, ac licite valeant, licentiam concedere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra, per te ipsum, te diligenter informes, & prout tibi videbitur, cujus super hoc conscientiam oneramus, super premissis, sive de tota predicta summa, sive de parte Priori, & Fratribus predictis auctoritate nostra licentiam largiaris, non obstantibus testatorum voluntatibus, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque, proviso, quod si licentiam hujusmodi per te vigore presentium concedi contigerit, predicta summa in alios, quam predictos usus nullatenus convertatur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Tertio Idus Septembris (3), Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Ragusin.*) In ejusdem nominis Republica.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro CXXXVII fol.* 335.
3. *Tertio Idus Septembris.*) Nota quod An. *MCCCCLXIX* Die *XI* Septembris ascribitur Annus Quintus Pontificatus *Pauli II*. Hinc enim liquet, quod igitur die *IX* Septembris Coronatus non est. Enim vero si *Paulus II* hac die *IX* Coronam Pontificiam suscepisset, die *XI* Septembris *MCCCCLXIX* Pontificatus Annus *VI* inscribendus esset. Vide *Notam VIII* ad *Constitutionem I Pauli II*. Legitur *pag.* 442.

Anno 1469 Die 21 Septembris.

F. Martiali Auribelli (1) Generali Magistro totius Ordinis de reformandis Monasteriis, & Cœnobiis ditionum Mutinensis, & Ferrariensis (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

XXXVIII.

Dilecto filio Martiali de Avinione (4) Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

PAULUS PP. II.

Dilecte fili Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

GErentes de Ecclesiis, Monasteriis, ac aliis piis locis juxta nostrum pastorale officium, specialem curam, de iis prçsertim, quę per religiosas personas gubernantur, ut sec undum laudabiles Constitutiones sui Ordinis dirigantur, purisque, & tranquillis mentibus ibidem deservire, ac salutaribus incrementis proficere valeant. His, & aliis rationabilibus causis moti; ac etiam supplicationibus dilecti filii nobilis viri Borsii (5) Ducis Mutinę, & Ferrarię Vicarii in temporalibus nostri inclinati, devotioni tuę per prçsentes committimus, & in virtute Sanctę obedientię prçcipiendo

Mandatum.

mandamus, ut omnia, & singula Monasteria, seu Conventus Ordinis Prędicatorum de observantia, cujus Generalis Magister es, in dominio prçfati Ducis consistentia, ac maxime Monasteria S. Marię de Angelis extra muros Ferrarien., & Sanctę Catharinę ejusdem Ordinis, auctoritate nostra reformes, & debitam in illis reformationem tam in capite, quam in membris, prout expediens, & tibi secundum Deum utile esse videbitur, facias. Non obstantibus privilegiis, & indultis per Nos Congregationi Lombardię concessis, ceterisque contrariis: prçficiendo singulis hujusmodi Monasteriis unum Religiosum bonę, & laudabilis vitę, atque exemplaris sub nomine Vicarii, qui eadem nostra auctoritate possit, & sibi liceat assumere, ac recipere tot quot voluerit Religiosos ex Congregatione tantum Lombardię, ut regularis observantię seminarium, & incrementum quodammodo esse possit, ad Dei laudem, Ordinis augmentum, animarum salutem, & eorundem locorum salutare regimen; Quique alia, & singula faciat, quę necessario, & opportune in ipsis Monasteriis agenda fuerint, & ipse expedire cognoverit. Nec alter quam ipse, quovis quesito colore, se in prçmissis immiscere possit, nisi habens auctoritatem ab Apostolica Sede. Sed in hoc advertes diligenter, ne dilectus filius Archangelus de Vicentia dicti Monasterii Sanctę Marię de Angelis Prior ab hujusmodi officio Prioratus deponatur, seu removeatur, quem ibidem, & in eo, dicti Ducis intuitu, remanere volumus, & in eventum, quod forsan depositus, & amotus per alios sit, placet Nobis, & ita facias volumus; ut intra mensem a receptione prçsentium eum restituas, auctoritate nostra, neque ab alio, quam vel a te, vel ejusmodi Vicario ullo unquam tempore amoveri possit. In his autem omnibus ita te diligenter, & probe habebis, ut & apud nos commendationem, & apud mortales laudem, atque apud Omnipotentem Deum prçmium consequi merearis. Prçsentibus ad beneplacitum nostrum duraturis. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die XXI Septembris MCCCCLXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Martiali Auribelli.*) De quo sæpius dictum fuit. Adeas *Echard Tomo I scriptor. Ord. ad an. MCCCCLIII pag.* 811.
2. *Mutinensis, & Ferrariensis.*) Uterque Ducatus est in *Italia*, uterque eo tempore eidem duci subjectus.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 44, ex Autographo *Bononiæ* asservato.
4. *De Avinione.*) Sic a patria nuncupatur *Martialis* noster, e nobili familia, de qua natus est, dictus *Auribelli*.
5. *Borsii.*) E nobilissima *Estensi* gente oriundi.

Anno 1469 Die 29 Septembris.

Monasterium Mantuanum (1) curæ Vicarii Generalis Lombardiæ committit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

DIgna reddimur attentione soliciti illarum ad exauditionis gratiam admittere vota, quę mundanis contemptis illecebris in illius, qui speciosus est prę filiis hominum, beneplacitis, sub regulari observantia sedulo conversantur. Dudum siquidem felicis recordationis Nicolao PP. V, Prędecessori nostro pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Dominici, alias S. Vincentii Mantuę, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini sub instituti

Diplomatis causa.

Ordinis Fratrum Prędicatorum viventium, exposito, quod ipsę, quę mundanis spretis illecebris pro animarum suarum salute, se, ac Monasterium suum prędictum ad regularem observantiam dicti Ordinis reduci, & illam in ipso Monasterio vigere cupiebant, pro observantię hujusmodi conservatione, quam per dilectos filios Generalem Magistrum, ac Fratres Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum in Civitate, & Diœcesi Mantuana consistentium, qui sub eadem observantia vivebant propter ipsarum vitam laudabilem manuteneri facilius posse sperabant, vitę regimini, & gubernationi Magistri, & Fratrum Prędicatorum sub observantia degentium hujusmodi subiici desiderabant, idem Nicolaus Prędecessor, tunc Monasterium, illiusque pro tempore Priorissam, ac Conventum, necnon omnes, & singulas Moniales, & personas ejusdem tunc existentes, & futuras, donec in hujusmodi regulari observantia permanserint, curę, regimini, & gubernationi prędictis auctoritate Apostolica per suas literas perpetuo subjecit, & submisit, Magistrumque, ac Fratres prędictos, illam proc-

prorsus, & similem jurisdictionem, dominium, & potestatem in Monasterium, Priorissam, Conventum, Sorores, & personas hujusmodi habere, & exercere posse, voluit, quę in alia Monasteria dicti Ordinis, eorumque personas sub Institutis hujusmodi degentes, curę, regimini, & gubernationi ipsorum subjecta habebant, & exercere poterant, prout in iisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum, petitio continebat, propter distantiam Magistri Generalis, & duarum ejusdem Ordinis Domorum, quarum una intra Civitatem prędictam, & altera in eadem Diœcesi consistunt, quandoque non modicum difficilia sit eisdem Priorissę, & Conventui Confessoris deputatio, quę per eundem Magistrum, & Fratres dictarum Domorum duarum fieri debet, ut prefertur, pro parte, tam dilectę in Christo filię Nobilis Mulieris Barbarę Marchionissę Mantuanę, asserentis se Monasterio, Monialibusque prędictis, valde affectam esse, quam earundem Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Priorissam, & Conventum, Monasteriumque prędictas, & singulas ipsius Monasterii Moniales, & personas presentes, & futuras dicti Ordini Fratrum Prędicatorum, & Prędatis ejusdem in omnibus, & per omnia, prout reliqua Monasteria, & Monialium, sub cura, & secundum Instituta dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum degentia, subjecta sunt, subdita existere, decernere, & declarare, nec non Vicario Generali Conventuum reformatorum Provincię Lombardię, juxta morem dicti Ordinis, ut absque alterius licentia ipsis Priorissę, & Monialibus Confessorem deputare valeat facultatem concedere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui quaslibet personas religiosas, presertim feminei sexus, sub eadem observantia degentes, ut Divinis beneplacitis, se facilius conformare valeant, opportunis favoribus, libenter prosequimur, hujusmodi supplicationibus inclinati, Priorissam, & Conventum, Monasteriumve, ac singulas illius Moniales, & personas prędictas, presentes, & futuras eidem Ordini Fratrum Prędicatorum, & Prędatis ejusdem in omnibus, & per omnia, prout reliqua Monasteria Monialium sub eorum cura, & Institutis hujusmodi degentium, subdita sunt, subjecta existere, illudque, & illas sub cura, & secundum Instituta hujusmodi degere, & per ipsos Fratres gubernari debere, auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, decernimus, & declaramus, necnon Vicario Provincię hujusmodi moderno, & qui pro tempore fuerit, quod, absque alterius licentia, ipsis Priorissę, & Monialibus, & personis, Confessorem deputare valeat, & super Monasterio, Priorissa, Conventus, Monialibusque, & personis prędictis, illam, & eandem auctoritatem, & potestatem habeat, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, quam habet prefatus Magister Generalis super aliis Monasteriis, et subjectis, eorumque Priorissis, Monialibus, & personis, auctoritatem prędictam, tam per ipsum exercere, quam aliis delegare, vicesque suas, & auctoritatem hujusmodi in totum, vel pro parte alteri committere valeat, eadem auctoritate prędicta tenore presentium, plenam, & liberam concedimus facultatem; Et insuper Priorissę, Conventui, Monialibus, & personis prędictis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus prefato Ordini Fratrum Prędicatorum, necnon Monasteriis Monialium ei subjectis, illarumque Priorissis, Conventibus, & personis sub ipsius Ordinis Fratrum Prędicatorum institutis viventibus per Sedem Apostolicam in genere concessis potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus, quę dictus Predecessor in eisdem literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, Constitutionis, declarationis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Tertio Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

Jo: Baptista.

B. de Luca.

1. *Mantuanum.*) In *Longobardia.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex *Arch. Apostolico Lib. CX fol.* 112, aliud *Libro B. fol.* 285 ex Autographo, asservato in Monasterio *Mantuano S. Vincentii.*

Louffebergensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1469 Die 20 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XL.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Morbacen., Basilien. Diœcesis, ac Scholastico Ecclesię Basilien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis Fidelium votis, illis presertim quę cum animarum salute, religionis propagationem, & divini cultus augmentum, concernunt, libenter annuimus, &, ut optatum consequantur effectum, favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Magistri, Civium, & consulatus oppidi Louffebergen., Basilien. Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi, attendentes, quod in dicto oppido, nulla Domus Ordinis Fratrum Mendicantium existit, ac animo repitantes, fructus uberes, quos Sacra Religio Ordinis Fratrum Prędicatorum, presertim sub regulari observantia degentium, in cunctis locis, in quibus Domus sui Ordinis habentur, Pre-

Supplex petitio.

Prędicatione verbi Dei, & exemplo boni operis producere consuevit, unam Domum pro usu, & habitatione eorundem Fratrum in dicto eorum oppido, de novo construere, & ędificare proponunt, si ad hoc eis per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte Magistri, Civium, & Consulatus prędictorum Nobis humiliter fuit supplicatum, ut ipsis unam Domum hujusmodi, infra ipsum oppidum, cum Ecclesia, aliisque necessariis officinis, usui, & habitationi Fratrum ibidem pro tempore habitantium congruentibus, construendi, & ędificandi, ipsisque Fratribus, postquam constructa, vel construi cępta fuerit, recipiendi, & perpetuo retinendi, ac visitandi, licentiam concedere, ac alias super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cunctorum Christi fidelium salutem studiis affectamus assiduis, ac Religionis, & divini cultus augmentum, nostris pręsertim temporibus, summopere augeri exoptamus, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si ita est, Magistro, Civibus, & Consulatui prędictis, ut unam Domum hujusmodi cum Ecclesia, campana, humili campanili, claustro, dormitorio, cęmeterio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis, pro usu, & habitatione prędictorum Fratrum in dicto oppido, absque Parochialis Ecclesię, & alterius pręjudicio, fundare, construere, & ędificare, necnon Fratribus ipsis, ut illa, postquam constructa, aut construi cępta fuerit, cum Ecclesia, aliisque membris, & officiis prędictis, recipere, & perpetuo retinere, libere, & licite valeant, auctoritate nostra licentiam largiamini. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, villa, vel castro, aut alio loco quocunque ad inhabitandum Domos, vel loca quęcunque de novo recipere, aut hactenus recepta mutare pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si dictam licentiam per vos concedi, & domum ipsam fundari, & construi contigerit, ut pręfertur, Fratribus dicti Ordinis, qui in illa domo pro tempore residebunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, gratiis, & indulgentiis pręfato Ordini, ejusque professoribus in genere per Sedem prędictam, aut alias canonice concessis, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Nono, Tertio Decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Louffebergen.*) In *Helvetiis*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXVII fol.* 269.

Anno 1470 Die 4 Maii.

Tabiensis (1) Cœnobii fundationem confirmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Albinganen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SEdis Apostolicę benignitas circunspecta supplicum pręsertim sub Religionis jugo pię vitę studio vacantium, per quę divinus cultus cum Religionis propagatione, & animarum salute augetur, vota gratiose exaudit, &, ut optatum sortiantur effectum, suę vigilantię curas salubriter interponit. Supplex petitio. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus loci Tabię Ordinis Fratrum Prędicatorum Albinganen. Diœcesis, petitio continebat, quod bonę mem. Georgius (4) Episcopus Ostien., dudum (5) in Civitate, & Provincia Januen. Apostolicę Sedis Legatus, habens ad hoc, ut asserebat, a Sede Apostolica specialem per ejus literas facultatem, dilectis filiis Universitati dicti loci unam Domum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis in loco prędicto, construi, & ędificari faciendi, ac Christophoro de Mediolano (6) dicti Ordinis Professori, ut ejusdem Domus constructionem hujusmodi solicitaret (7), & illam pro usu, & habitatione Fratrum eorundem reciperet, licentiam concessit, prout in quibusdam literis, ipsius Legati sigillo munitis, plenius dicitur contineri. Cujus licentię vigore, universitas prędicta postmodum Domum hujusmodi, in loco ad hoc idoneo cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, claustro, refectorio, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi facere, pro magna parte curavit, pręfatusque Christophorus, ac nonnulli alii Fratres dicti Ordinis, illam pro eorundem Fratrum perpetuis usu, & habitatione receperunt, fuitque Domus ipsa ex tunc per Fratres dicti Ordinis inhabitata, prout inhabitatur etiam de pręsenti. Quare pro parte Prioris, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessionem licentię hujusmodi, & prout illam concernunt, omnia, & singula in dictis literis Legati contenta, ac inde secuta quęcunque, pro eorum subsistentia firmiori, nostrę confirmationis munimine solidare, ac pro potiori cautela, eis, Domum prędictam, pro eorum usu, & habitatione retinendi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis eis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Confirmatio. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus licentię concessionem prędictam, &, prout eam concernunt, omnia, & singula in dictis literis Legati contenta, & inde secuta quęcunque, si, & postquam vocatis, qui fuerint evocandi, de pręmissis tibi legitime constiterit, auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela Priori prędicto, & Fratribus dicti Ordinis, Domum prędictam pro eorum perpetuis usu,

&

& habitatione retinendi, & perpetuo inhabitandi præfata auctoritate licentiam largiaris, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prædecessoris nostri, prohibente ne prædicti, & cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres, in aliqua Civitate, castro, villa, vel loco, Domos ad inhabitandum de novo recipere, vel jam recepta mutare, præsumant, sine dictæ Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi, specialem, & expressam mentionem faciente, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore præsentium concedi contigerit, ut præfertur, dictæ Domui, & Priori, ac Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus libertatibus, & gratiis, præfatu Ordini, ejusque professoribus, atque Domibus, per Sedem prædictam, vel alias in genere concessis, uti, & gaudere, libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate, tenore præsentium indulgemus. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Quarto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Tabiensis.*) In *Liguria* vulgo *Taggia*. Juris est Provincialis *Lombardia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXIII fol. 79.*

3. *Albingaunen.*) *Albingaunen.*, vulgo *Albenga*, in *Liguria*.

4. *Georgius.*) *Fliscus*, de quo *Ciaconius Vit. Pontif., & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag. 905.*

5. *Dudum.*) Anno *M CCCLXI* diem supremum obiisse *Georgium*, ex ejusdem Epitaphio probat *Ciaconius* mox laudatus. Ex hoc certe Diplomate dato *MCCCCLXX*, ubi *bonæ Memoria* dicitur *Georgius*, eorum sententia destruitur, qui *Georgium* anno dumtaxat *MCCCCLXXXI* mortuum censent.

6. *Christophoro de Mediolano.*) Alumno *Mediolanensis* Domus *S. Eustorgii*. Consulendi scriptores, quos laudat, & excipit *Echard Tomo I scriptor. Ord. ad an. MCCCCLXIV pag. 825*, ubi de *Christophoro* nostro sic loquitur. *Insignis fuit dicendi facundia Ecclesiastes, sed & pietate, vitaque sanctitate, ac abstinentia severiori, vel etiam miraculorum gloria non minus claruit.*

7. *Solicitaret.*) Legendus *Echard* loco mox laudato.

De Festo Corporis Christi Feria Quinta post Octavas Pentecostes in Ædibus Sacris Cœnobii Tudertini (1) celebrando.

Anno 1470 Die 19 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Sessiaten. (3) in Civitate nostra Tudertin. pro Nobis, & Romana Ecclesia Gubernatori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Quamvis petentium immoderata cupiditas, legem sibi nesciens imponere, rationes a Sede Apostolica, plerumque obtinere præsumat, quæ honestati repugnant, &, si effectum sortirentur, in aliorum redundarent injuriam, ac detrimentum: Romanus tamen Pontifex, honestatis, & justitiæ præcipuus conservator, & auctor, quæ veritate suppressa, calliditate poscentium, io honoris, & juris alterius depressionem, minus provide comperit processisse, modificat, & immutat, prout locorum, temporum, & personarum conditionibus pensatis, ac magis rationabilibus suadentibus causis, id in Domino conspicitur salubriter expedire. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Abbatis, & Conventus Monasterii S. Mariæ de Campis extra muros Fulginaten. Corporis Christi nuncupati, Ordinis S. Benedicti, Nobis exposito, quod cum a tanto tempore, cujus non existebat memoria hominum in contrarium, quinta Feria post Octavam Pentecostes Festum Corporis Christi in Ecclesia Corporis Christi nostræ Civitatis Tudertin, quæ sine cura est, & per Monachos dicti Monasterii gubernatur, celebrari, ac ibidem totus Clerus, & populus Civitatis prædictæ, eadem Feria concurrentes, & Sacramentum Eucharistiæ per eandem Civitatem deferentes, illud in eadem Ecclesia reponere consuevissent, nihilominus, quia dicta Ecclesia erat quasi destituta, nec poterat commode per ipsos Abbatem, & Conventum reparari, solemnitas hujusmodi in eadem Ecclesia Corporis Christi decenter celebrari nequibat, quodque si Festum in Ecclesia S. Silvestri, etiam Tudertin., quæ curata, & ad hoc magis ornata, & accommodata existebat, & per eosdem Monachos, etiam erat solita gubernari, & tunc gubernabatur, & in qua divinus cultus cum majori solemnitate peragebatur, de cetero celebraretur, id profecto cederet ad majorem venustatem dicti Festi, & commoditatem personarum ad illud confluentium; Nos tunc Priori Secularis, & Collegiatæ Ecclesiæ S. Nicolai Tudertin., ejus proprio nomine non expresso, per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut, si, & postquam, vocatis quorum interesset, de præmissis, sibi legitime constaret, sine alterius præjudicio, statueret, & ordinaret, quod eadem Festivitas, non in dicta Ecclesia Corporis Christi, sed in præfata Ecclesia S. Silvestri de cetero celebraretur, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum Filiorum Prioris, & Communitatis Tudertin., ac Prioris, & Fratrum Domus S. Mariæ Tudertin. Ordinis Fratrum Prædicatorum, petitio continebat, Civitas prædicta sit in plures regiones divisa, & Ecclesia prædicta Corporis Christi sit sita in regione Camon. quæ aliis major, & magis populosa est, & cujus incolæ pro decenti celebratione dicti Festi plurimum laborare consueverunt, & dictum festum, ex eo respective Festum principale Civium, & Incolarum illius regionis appelletur, Ecclesia autem prædicta S. Silvestri, non in prædicta, sed in alia regione ejusdem Civitatis consistat, & ea propter translatio dictæ Festivitatis, de ipsa Ecclesia Corporis Christi, in qua fieri consuevit, ad dictam Ecclesiam S. Silvestri dictarum literarum vigore, ad quarum executionem, dicunt esse processum, fieri non potuit sine injuria incolarum dictæ regionis Camon., quibus Festum ipsum, & onus illud, cum decore, & solemnitate opportunis celebrari faciendi, a tam longo tempore citra, cujus contrarii memoria hominum non existit, attributum extitit, verisimiliterque dubitetur, quod si Festum ipsum in dicta Ecclesia S. Silvestri celebrari tentaretur, exinde forsan gra-

Diplomatis causa.

gravia scandala inter incolas prędictos, & aliarum regionum dictę Civitatis suscitarentur, &, ut eadem petitio subjungebat, prope dictam Ecclesiam Corporis Christi, ad quatuor Domos, vel circa, sit dicta Domus Fratrum Ordinis Prędicatorum, cujus Ecclesia Parochialis existit, & infra cujus Parochię limites, omnes de dicta regione Camon. consistunt, & cujus Fratres etiam retroactis temporibus, cum paramentis, & aliis ecclesiasticis ornamentis eorum, dictum Festum solemnizare, & pro illius venustate, plurimum laborare sunt soliti, in qua Ecclesia, Solemnitas prędicta, absque scandalo hujusmodi posset de cetero solemniter celebrari, & longe decentius, quam in aliqua Ecclesiarum prędictarum, cum Domus prędicta sit paramentis, calicibus, & sanctis Reliquiis, ac aliis ecclesiasticis ornamentis copiosissime decorata, & facultatibus abundet, & in ea pro tempore resideant Fratres in Monasterio copiosissimo, & possint alii eo tempore ibidem confluere, & convocari, ad honorem, & solemnizationem dicti Festi de Domibus dicti Ordinis, quas Fratres ipsi habent in circumvicinis locis, fueritque pro parte Prioris, & Communitatis, ac Prioris, & Fratrum Prędicatorum, Nobis humiliter supplicatum, ut perturbationibus, & scandalis hujusmodi obviaretur, & prędictam Ecclesiam B. Marię, loco dictę Ecclesię Corporis Christi, quoad premissa surrogare, & quod de cetero Festivitas prędicta, apud Ecclesiam ipsam S. Marię celebretur, & in ea Eucharistię Sacramentum prędictum, conservetur, prout hactenus in dicta Ecclesia Corporis Christi fieri consuevit, concedere, ac statuere, & ordinare, aliasque super hoc opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui scandalis, inter quoscunque Christi fideles, & presertim nostros, & Romanę Ecclesię particulares filios, quantum possumus, obviamus, & de premissis Nobis nuper expositis, & subjunctis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus, inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis dictis Abbate, & Conventu, ac earundem Corporis Christi, & S. Silvestri Ecclesiarum dilectis filiis Prioribus, & aliis, qui fuerint evocandi, per te ipsum de premissis, Nobis nuper expositis, & subjunctis, auctoritate nostra, te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, prędictam Ecclesiam B. Marię Domus Fratrum Prędicatorum, loco dictę Ecclesię Corporis Christi, quoad premissa, auctoritate nostra surrogeas, & quod de cetero Festum prędictum Corporis Christi, apud Ecclesiam ipsam Sanctę Marię celebretur, & in ea Sacramentum prędictum Corporis Christi conservetur, prout hactenus in dicta Ecclesia Corporis Christi, fieri consuevit, eadem auctoritate statuas, ordines, & concedas. Non obstantibus literis prędictis, etiamsi ad illarum executionem dilectus filius modernus Prior dictę Ecclesię S. Nicolai, ut dicitur, processisset, ac aliis premissis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriique, & ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Quarto decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

1. *Tudertin.*) Vulgo *Todi*, in *Umbria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* CXLII *fol.* 113.
3. *Sessinaten.*) Forrassis *Cesenaten.*, seu *Cesenaten.*, ut ab aliis scribitur. Urbs est *Romandiola*. Vel potius legendum *Assisinaten.*, vulgo *Assisi*, in *Umbria*.

Anno 1470 Die 23 Julii.

Regin. (1) Monasterium curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ committit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Prosperi extra Muros Regin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. APostolicę Sedis benignitas circumspecta, prudentes Virgines, quę se parant accensis lampadibus obviam ire Sponso, tanto propensiori debet studio prosequi caritatis, quanto majori propter fragilitatem sexus indigere suffragio dignoscuntur. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium SS. Cosmę, & Damiani (3) Regin., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsę, quę in dicto Monasterio ejectis exinde quibusdam Monialibus laxiorem, quam deceret, vitam ducentibus, pro illius reformatione noviter introductę fuerunt, ut eo libentius, ac facilius divinis vacare studeant beneplacitis, quo sanioribus ad id adjutę erunt consiliis, directione, & cura, desiderant se, & Monasterium prędictum subiici perpetuis futuris temporibus curę, regimini, & subjectioni Vicarii Fratrum Prędicatorum de observantia Lombardię nuncupatorum, qui eas, & pro tempore existentes dicti Monasterii Priorissam, ac Moniales per se, vel per alium sub regulari observantia dicti Ordinis S. Augustini regat, dirigat, & gubernet. Quare pro parte earundem Priorissę, & Conventus, ac dilectorum filiorum Antianorum Civitatis Regin. Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium prędictum, & illius Priorissam, ac Moniales prefatas dicti Vicarii curę, regimini, & directioni subiicere, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de consensu quorum interest dictum Monasterium, ac prefatas pro tempore existentes, illius Priorissam, & Moniales regimini, curę, & directioni dicti Vicarii auctoritate nostra subiicias & submittas, & illi duntaxat, & non aliis Fratribus, aut superioribus quibuscunque quoad regimen, & curam hujusmodi de cetero subesse dicta auctoritate statuas, & decernas, eidem Vicario, ut dicti Monasterii nunc, ac pro tempore illius Priorissę, & Conventus prędictarum curam, & regimen hujusmodi suscipiat, & per se, vel alium moribus, ętate, & vitę sanctimonia idoneum, quem pro tem-

Supplex petitio.

Mandatum.

tempore doxerit deputandum sub regulari observantia hujusmodi dirigat, regat, & gubernet perpetuis futuris temporibus eadem auctoritate injungas, ac reliquis Prioribus, ac Fratribus dicti Ordinis, & aliis quibuscunque personis, ne de dicti Monasterii, ac illius Prioriss, & Conventus prędictarum regimine, & cura prędictis, se quoquo modo intromittat, aut dictum Vicarium, & deputandum ab eo, quo minus curę pręfatę pręesse, & illam exercere possit, impediant, sub censuris ecclesiasticis, pręfata auctoritate inhibeas. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Regin.*) Seu *Regien.*, vulgo *Reggio*. Juris est Provincialis *Lombardiæ* in ditione ducis Mutinæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXIII fol.61.*
3. *SS. Cosmæ & Damiani.*) Nunc *Corporis Christi*.

Monasterium Corporis Christi Januen. (1) sit sub cura Fratrum Domus Sanctæ Mariæ de Castello, Anno 1470 Die 9 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Januen. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Apostolicę Sedis benignitas prudentes Virgines, quę se parant accensis lampadibus obviam ire Sponso, tanto propensiori debet studio prosequi caritatis, quanto majori propter fragilitatem sexus indigere suffragio dignoscuntur. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universorum civium Civitatis Januen., ac dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Sororum Monasterii Corporis Christi, sub cura Fratrum Conventualium Ordinis Prędicatorum degentium, petitio continebat, tam cives ipsi, quorum aliqui in dicto Monasterio filias, & consanguineas, tam professas quam profiteri volentes, habere noscuntur, quam Abbatissa, & Sorores pręfatę, quod pro ipsorum animorum quiete, & ut Monasterium ipsum, in quo septuaginta Sorores, fere omnes ex nobili genere procreatę, sub regulari observantia degentes fore noscuntur, votivis prosperetur successibus, & Sorores in illo pro tempore existentes tanto magis in divinis beneplacitis exequendis sint intentę quanto melioribus consiliis, cura, regimine, & administratione fuerint adjutę, Monasterium ipsum sub cura dilecti filii Prioris Domus Sanctę Marię de Castello Januen. dicti Ordinis de observantia, & pro tempore existentis, de cetero gubernari magnopere desiderant, pro parte civium, & Abbatissę, & Sororum prędictarum, asserentium quod sunt quam plures alię puellę, quę in dicto Monasterio, & sub observantia hujusmodi profiteri desiderant, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsas, eorumque Monasterium a cura, gubernatione, superioritate, & obedientia Fratrum conventualium hujusmodi eximentes, illas, ac Monasterium prędictum Priori de observantia pro tempore prędicto subjicere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Abbatissam, & Sorores, ac Monasterium prędictum ab omni superioritate, & obedientia Fratrum Conventualium hujusmodi auctoritate nostra eximas, easque, & dictum Monasterium Priori pręsenti, & qui fuerit pro tempore, dictę Domus subjicias; & nihilominus Priori pręfato, quod illas sub ejus cura, regimine, & gubernatione, Generalis dicti Ordinis, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, recipiat, & juxta regularia instituta Ordinis, & observantię prędictorum gubernet, visitet, corrigat, & emendet, prout sue, & animarum salutis earundem sibi videbitur expedire, eadem auctoritate nostra mandare procures. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, Ordinis, & observantię prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si Vicario, necnon tam Conventualibus, quam de observantia Fratribus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Exordium.

Supplex petitio.

Mandatum.

1. *Januen.*) In *Liguria*, Ipsi nomen a *S. Silvestro*, uti sæpius dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXIII fol.411.*

Fir-

Digitized by Google

Anno 1470 Die 27 Octobris.

Firmat compositionem initam Archiepiscopum Pisanum inter & Moniales Monasterii S. Augustini de Via Romea prope Pisas (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Domus Cartusię Pisarum, Cartusien. Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. UT ea, quę a Sede Apostolica emanarunt pro confirmatione eorum, quę pro sedandis litigiis inter personas quaslibet, pręsertim Ecclesiasticas provide facta dicuntur, debitum sortiantur effectum, libenter, cum a Nobis petitur, opem, & operam impendimus efficaces. Dudum siquidem Diplomatis causa. pro parte venerabilis Fratris nostri Philippi (3) Archiepiscopi Pisan., & dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Sancti Augustini de Via Romea prope Pisas, & Sancti Felicis loci de Vada (4), Pisan. Dięcesis, invicem canonice unitorum Monasteriorum Monialium Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum Ordinis degentium, Nobis exposito, quod exortis alias nonnullis litibus, & controversiis inter Archiepiscopum, ac Priorissam, & Conventum prędictos de, & super quarta parte pascui, sive pasturę loci de Vada, & terraticorum (5) ejusdem, super dominio, proprietate, & possessione eorundem, ac fructibus, redditibus, & proventibus ipsorum pascui, terraticorum, necnon dependentium, & emergen. ab eisdem, illisque tam in Romana Curia, quam extra diutius agitatis, tandem Archiepiscopus, ac Priorissa, & Conventus prędicti volentes sumptus, & dispendia litium evitare, ac damna, incommoda, & facturas, quę ex hujusmodi litibus promanabant, & ipsarum litium anfractus auferre, & invicem pacifice vivere, ipsorumque Ecclesię, & Monasteriorum commodo, & utilitati consulere, ad quandam transactionem, conventionem, nonnullaque pacta, inter se convenerant, per quę Priorissa, & Conventus pręfati litibus, & causis prędictis, ac omni juri, in, vel ad dicta pascua, & pasturas, ac terratica competenti, ac in territorio, curia, districtu, & bonis dicti loci de Vada, omnique eorum dominio, proprietate, & possessioni renunciaverunt, & illa pleno jure dederunt, cesseruntque dicto Archiepiscopo pro Ecclesia, & Archiepiscopali mensa Pisan. recipienti, cum his conditionibus videlicet, quia voluerunt, quod Philippus pręfatus, & Successores ejus Archiepiscopi Pisan. pro tempore existentes in perpetuum tenerentur, & obligati essent dare, & solvere prędictę, & pro tempore existenti, Priorissę dictorum Monasteriorum, & Conventui pręfatis singulis annis summam florenorum quinquaginta, ad rationem librarum quatuor pro quolibet floreno, monetę dicti loci usualis, in duobus terminis tunc expressis ex causa hujusmodi transactionis, &, si dictos quinquaginta florenos primo anno requisitos non solverent, in pęnam florenorum decem similium inciderent, & ad illa, & dictos quinquaginta florenos obligati censerentur, & essent, &, si secundo anno non solverent, inciderent in pęnam viginti similium florenorum, et, si in tertio anno triennii conventi dicti Philippus Archiepiscopus, & Successores dictos sexaginta pro primo, & septuaginta pro secundo, & quinquaginta similes florenos pro tertio annis eisdem Priorissę, & Conventui solvere cessarent, tunc inciderent, & incidisse intelligerentur in pęnam florenorum viginti similium, & ad dictas quantitates persolvendas essent expresse obligati, & ipso triennio elapso sine solutione dominium, & proprietas tenimenti & (6) de Malaudrone, & omnium pascuorum, terraticorumque ipsius tenimenti ad Ecclesiam, & mensam prędictas spectans, & pertinens, positum in maritima Pisan., cum omnibus juribus, & pertinentiis suis jure intelligerentur, & esse deberent, ac essent Monasteriorum, & illius Priorissę, ac Conventus prędictorum, & ad ipsa ex tunc in antea spectarent, & pertinerent, & cum nonnullis aliis pactis ex tunc expressis, prout in quodam publico Instrumento, desuper confecto, dicebatur plenius contineri; ac pro parte Philippi Archiepiscopi, & modernę Priorissę, ac Conventus prędictorum, asserentium, transactionem, conventiones, & prędicta, ac alia tunc expressa pacta hujusmodi in evidentem Ecclesię, mensę, & Monasteriorum prędictorum utilitatem cessisse, & eorundem nomine Nobis humiliter supplicato, ut transactionem, conventiones, & pacta hujusmodi, & prout illa concernebant, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, & inde secuta quęcunque pro illorum subsistentia firmiori Apostolico munimine roborare, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos tunc per alias nostras literas tibi dedimus in mandatis, quatenus tenimenti pascula, & bonis prędictis coram te prius specificatis, de premissis omnibus, & singulis Nobis expositis, ac eorum circumstantiis universis per te ipsum juxta quarundam aliarum nostrarum literarum in eisdem posterioribus literis insertarum continentiam, atque formam auctoritate nostra te diligenter informares, &, si per informationem hujusmodi ita esse, ac transactionem, conventionem, & pacta prędicta in evidentem mensę, & Monasteriorum prędictorum utilitatem cessisse, & cedere reperires, transactionem, conventionem, & pacta prędicta, ac, prout illa concernebant, omnia, & singula in dicto Instrumento desuper confecto contenta, & inde secuta quęcunque de consensu partium dicta auctoritate approbares, & confirmares, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Archiepiscopi, Priorissę, & Conventus prędictorum petitio continebat, in transactione conventum fuerat, quod si Philippus, & Successores ejus pręfati sexaginta pro primo, & septuaginta pro secundo, ac quinquaginta similes florenos pro tertio annis eisdem Priorissę, & Conventui solvere cessarent, tunc inciderent, & incidisse intelligentur in pęnam non viginti, ut in dictis literis expressum extitit, sed triginta florenorum similium, ac propterea, & etiam quia in eadem transactione ibi immediate subjungitur, quod dicto triennio elapso, & solutione non facta proprietas, & dominium tenimenti de Malandrone prędicti esset Monasterio prędictorum, absque quod

inter

inter verbum tenimenti, & verbum de Maiandrone sit copula, &, prout in dictis posterioribus literis apposita fuit, a nonnullis revocetur in dubium, an literę prędictę possint de subreptione notari, atque ad illarum executionem procedere valeas, nos eisdem Archiepiscopo, Priorissę, & Conventui, ne propterea earundem nostrarum posteriorum literarum frustrentur effectu, providere volentes, ejusdem Archiepiscopi, ac prędictorum Priorissę, & Conventus in hac parte supplicationibus inclinati discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus posteriores literas prędictas a dat. pręsentium valere auctoritate nostra decernas, & ad illarum omnimodam executionem alias super earum continentia, atque forma procedas in omnibus, & per omnia, perinde ac, si in illis, quod in transactione prędicta conventum fuerat, quod si in tertio Anno triennii conventi dicti Philippus Archiepiscopus, & Successores, dictos sexaginta pro primo, & septuaginta pro secundo, & quinquaginta similes florenos pro tertio Annis eisdem Priorissę, & Conventui solvere cessarent, tunc inciderent, & incidisse intelligerentur in pęnam florenorum triginta similium, expressum extitisset, copulaque prędicta, &, inter dictionem tenimenti, & dictionem de Maiandrone inclusa in eisdem literis, minime interposita fuisset. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Sexto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Confirmatio.

1. *Pisas.*) In *Hetruria*. Hoc Monasterium juris est Provinciæ *Romanæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXX fol.* 202.
3. *Philippi.*) De quo *Ughellus* in *Archiep. Pisan.*
4. *De Vada.*) Consulendus *Fontana* in Libro *De Romana Provincia Cap. III Tit. XI pag.* 271 *&c.*
5. *Terraticorum.*) Italis *Terratico*, Gallis *Terrage*, illud est quod a Colonis exigitur nomine terræ, vel agri, quem colunt.
6. *Et.*) De hac particula disseritur in ipso Diplomate.

Unit Beneficium Sancti Andreæ Montis Surdi Monasterio Monialium Beatæ Mariæ Magdalenæ Alben. (1).

Anno 1470 Die 17 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*

XLVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pręposito Ecclesię Alben., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX Apostolico Nobis desuper imposito servitutis officio ad ea libenter intendimus, per quę Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum, necnon personarum prępsertim feminei sexus, in eis divinis laudibus dedicatarum omnium, commoditatibus, & indigentiis salubrius valeat provideri. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię Magdalenę Alben., Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum viventium, petitio continebat, quod cum olim inter bonę memorię Johannem Episcopum Bethleemitan., & dilectum filium Bartholomęum Galianum Archidiaconum Ecclesię Alben. occasione Beneficii Sancti Andreę Montis Surdi Alben. Diœcesis, seu de jure illud conferendi, altercatio exorta fuisset, tandem Episcopus, & Archidiaconus pręfati litium anfractus terminare cupientes, super altercatione hujusmodi se sponte ordinationi dilecti filii nobilis viri Guillelmi Marchionis Montis ferrati ipsius Monasterii patroni submiserunt, &, sicut eadem petitio subjungebat, Dominus Guillelmus Marchio attente considerans, quod pręfatum Monasterium, in quo pręter Abbatissam eandem triginta Moniales sub perpetua clausura viventes degunt, & in dies propter earum exemplarem vitam numerus ipsarum, benedicente Domino, multiplicatur, in bonis, & redditibus, admodum tenuiter fundatum existat, & propterea Dominus Marchio ipsarum Abbatissę, & Monialium necessitatibus, & inopię compatiens, quod fructus, redditus, & proventus beneficii prędicti, illius titulo, & nomine penitus suppressis, & extinctis, eidem Monasterio applicentur, & approprientur, summopere exoptet. Quare pro parte tam Marchionis, quam Abbatissę, & Conventus prędictorum, asserentium, quod fructus, redditus, & proventus dicti beneficii, quod sine cura est, quatuordecim florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non exeedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ejusdem beneficii titulo & nomine omnino suppressis, & extinctis, illius fructus, redditus, & proventus hujusmodi eidem Monasterio in perpetuum applicare, & appropriare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem secundum communem extimationem beneficii, cui uniri petitur, alioquin unio non valeret, ac de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes &, si per Informationem hujusmodi ita esse repereris, fructus, redditus, & proventus dicti beneficii, illius titulo, & nomine pręfatis per te suppressis, & extinctis, ut pręfertur, Monasterio prędicto, cujus fructuum, redditium, & proventuum verum valorem annuum pręsentibus haberi volumus pro expresso, auctoritate nostra prędicta in perpetuum applices, & appropries, ita, quod cedente, vel decedente dicti beneficii Rectore, vel illud alias quomodolibet dimittente, liceat Abbatissę, & Conventui prędictis per se, vel alium, seu alios, fructus, redditus, & proventus, tunc applicatos, & appropriatos hujusmodi auctoritate propria libere apprehendere, ac illos in suos, ac dicti Monasterii usus perpetuo convertere pariter, & retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia minime requisita. Non obstantibus voluntate hujusmodi,

Diplomatis causa.

Collatio.

ac constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod eadem Abbatissa, & Conventus fructus, redditus, & proventus beneficii hujusmodi nullatenus alienare præsumant, alioquin pœnas in quadam super hoc edita constitutione contentas eo ipso incurrant, eademque Ecclesia, sive locus in quo beneficium ipsum consistit ad profanos usus tanquam hæreditas non redigatur. Nos enim, si suppressionem, & extinctionem, necnon applicationem, & appropriationem prædictas per te vigore præsentium fieri contigerit, ut præfertur, ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo, Quinto Decimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Septimo,

1. *Alben.*) De quo sæpius dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *ex Archivo Apostolico Libro CXXXIV fol.* 124.

Anno 1471 Die 16 Februarii.

Unit Sacellum Sancti Nicolai Monasterio Ordinis loci de Rut. apud Wilperg (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLVII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Præposito Ecclesiæ Sanctæ Crucis in Sturgarten., Constantien. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Pia consideratione Romanum decet Pontificem votis illis gratum præstare assensum, per quem Religiosis personis, præsertim fœminei sexus, sub humilitatis spiritu Altissimo famulantibus, ne earum decentiam, & honestatem bonorum temporalium defectus obnubilet, de alicujus subventionis auxilio valeat salubriter provideri. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissæ, & Sororum domus de Rut. apud Wilperg, Ordinis Sancti Augustini, sub cura & secundum Instituta Fratrum Prædicatorum degentium, Constantien. Diœcesis, petitio continebat, quod fructus, redditus, & proventus dictæ Domus propter diversos sinistros eventus, sint adeo tenues, & exiles, quod ipsæ Priorissa, & Sorores ex eis se commode sustentari, ac onera eis incumbentia perferre non possint, quodque si Capella Sancti Nicolai sita infra septa dictæ Domus, ejusdemque Diœcesis, & quæ sine cura est, & ad præsentationem ipsarum Priorissæ, & Sororum pertinet, & per Presbyterum Secularem regi consueverat, & apud quam propter illius fructuum exilitatem illam pro tempore obtinens residere, illique in divinis deservire raro consuevit, dictæ Domui uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ipsæ Priorissa, & Sorores ex hoc aliquod susciperent relevamen. Quare pro parte Priorissæ, & Sororum prædictarum, asserentium quod domus sexaginta, & Capellæ hujusmodi trium Marcarum argenti fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsam Capellam præfatæ Domui perpetuo incorporare, annectere, & unire, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de præmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, Capellam prædictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui auctoritate præfata unias, ita quod cedente, vel decedente moderno Rectore dictæ Capellæ, seu illam alias quomodolibet dimittente, liceat Priorissæ, & Sororibus prædictis per se, vel alium, seu alios corporalem Capellæ, juriumque, & pertinentiarum prædictarum possessionem propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus hujusmodi in earum usus, utilitatemque convertere, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia su per hoc minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quæcunque ad præfatam Capellam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, si illæ vigore præsentium fiant, & effectum sortiantur, Capella prædicta debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed illius congrue supportentur onera consueta. Volumus autem, quod ipsæ Priorissa, & Sorores bona immobilia, vel pretiosa mobilia ejusdem Capellæ nullatenus alienare præsumant, alioquin pœnas in quadam nostra super hoc edita Constitutione contentas eo ipso incurrant, & insuper ex nunc irritum, decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo (3), Quarto decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo,

Supplex petitio.

Collatio.

1. *Wilperg.*) In *Suevia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *ex Archivo Apostolico Libro CXL fol.* 129.

3. *Septuagesimo.*) Stylo Bullarum, ææ communis MCCCCLXXI.

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, & Episcopi, Dignitates, Paulo II Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOP.

F. Antonius Baragues, Hispanus, Archiepiscopus Calaritanus, *Cagliari*, in Sardinia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XX pag. 64, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 286 num. CCXL.* Obiit anno *MCCCCLXXVIII.* — Anno circiter 1471.

EPISCOPI.

F. Johannes de Noia, Episcopus Civitatensis, *Civitate*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Cavalerius Tomo I pag. 271 num.CXCVII., ex Plodio.* — Anno circiter 1465.

F. Gaspar Salisburgensis, Episcopus titularis Ecclesiæ in partibus infidelium sitæ, Suffraganeus, seu Vicarius Archiepiscopi Salisburgensis, in Bavaria. *Fontana Theatro Dominicano in Appendice ad I Partem pag 619, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.271 num.CXCVIII.* — Anno circiter 1465.

F. Johannes Simonis, Episcopus Nazovanen. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCXV pag. 146, ex Lib. Provision. Prælatorum Pauli II. Cavalerius Tomo I pag 280 num.CCXIV.* Quænam sit hæc Sedes non produnt Auctores mox laudati. Scribendum fortassis *Nachuanen.*, in *Armenia*, sub Archiepiscopo *Soltaniensi*. — Anno 1465.

F. Johannes Cappella, Episcopus Vilatensis. *Cavalerius Tomo I pag.271 num.CXCIX, ex Taegio, & Plodio.* Ceterum quænam sit hæc Sedes, incertum. — Anno circiter 1465.

F. Stephanus de Finario, ex Priore Conventus Alexandrini, Episcopus Bobiensis, *Bobbio*, in statu Mediolanensi, sub Archiepiscopo Genuensi *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit.XCV pag 143. Cavalerius Tomo I pag.281 num. CCXVII.* Ipsius etiam meminit *Ughellus in Episcopis Bobien. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.943 Edit.II*, ubi hæc habet. *Fr. Stephanus (cujus Ordinis, non exprimitur) de Ghilinis nobilis Alexandrinus ad hanc Sedem promotus anno MCCCCLXV. Excessit anno MCCCCLXXI.* Hæc ille. Verum quod *Stephanus* ipse Ordinis Prædicatorum alumnus fuerit, constat, inquit Fontana, ex *quodam fragmento Regesti Magistri Ordinis Martialis Auribelli tali tenore: Magister Stephanus de Fenario, Prior Alex. potest acceptare Episcopatum Bobiensem in Provincia Lombardiæ. Mediolani II Julii MCCCCLXV.* — Anno 1465

F. Robertus Bonimpertus, Novariensis, Episcopus Mantuanus, in ejusdem nominis Ducatu Italiæ, sub S. Sede. *Ughellus in Episcopis Mantuanis Tomo I Italiæ Sacræ pag.870 Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCLXIV pag.224, ex Plodio. Cavalerius Tomo I pag.274 num CCIV.* Doctrina clarissimus erat *Robertus*, uti notat *Ughellus*. Addit, quod *brevissimus Pontifex fuit, suique inconsolabile desiderium fecit iis, qui propius ejus exaggeratas virtutes noverant.* — Anno 1466.

F. Aloysius Rosattus, Bergomas, Episcopus titularis in partibus infidelium, & Suffraganeus, seu Vicarius Francisci Gonzagæ Diaconi Cardinalis, Mantuani Episcopi. *Ughellus, in Episcopis Mantuanis Tomo I Italiæ Sacræ pag.870 Edit.II*, ubi hæc habet: *Franciscus Gonzaga Mantuanus Episcopus, Diaconus Cardinalis, Mantuæ Suffraganeis usus est Aloysio Rosatto Bergomate, ex Ordine Prædicatorum illustri viro, Ludovicoque Aldraghetto Mantuano, Canonico Regulari.* Notandum tamen quod *Cavalerius Tomo I pag.278 num.CCX* ex variis Auctoribus quos laudat, & ex antiquo Manuscripto, censet non Vicarium sed Episcopum *Mantuanum* fuisse *Aloysium*, seu *Ludovicum Rosattum*. Quod etiam *Bergomensis* Episcopus renunciatus fuerit, auctor est idem *Cavalerius*. — Anno circiter 1466.

F. Lu-

Anno 1466. F. Ludovicus Longus, Venetus, Episcopus Motonensis, rectius Methonensis, vulgo *Modon*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Patracensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCIV pag. 241, ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag. 282 num. CCXXV. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXV pag. 852, ex Leandro, Lusitano, & Rovetta.*

Anno circiter 1467. F. Vincentius Uguzbiante, Polonus, S. Theologiæ Magister, Episcopus Enneosis, seu Ænensis, vulgo *Eno*, Turcis *Ygnos*, in Thracia, sub Archiepiscopo Trajanopolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXXVII pag. 190, ex Bzovio. Cavalerius Tomo I pag. 306 num. CCCXV. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag. 220.* Suffraganeum, seu Vicarium *Posnaniensis* Episcopi fuisse *Vincentium*, docent Auctores mox laudati. Emendandus tamen *Fontana* qui Sedem *Ennensem* constituit in *Polonia*.

Anno 1468 Die 13 Maii. F. Bertaldus de Oberch, Episcopus Panaden., seu Pactyen., vulgo *Panido*, & *Pazzi*, in Thracia, sub Archiepiscopo Trajanopolitano. Hujus Episcopi meminerunt quidem *Cavalerius*, & *Fontana*, sed nomen, & cognomen ipsius non norunt. Ab illis enim *Benedictus* vocatur. *Oberich* a *Cavalerio*; a *Fontana* vero cognominatur *de Oterth. Panadensis Episcopalis Sedes in Partibus infidelium constituta*, inquit *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLIX* pag. 259, *Pastorem obtinuit a Paulo II P. F. Benedictum de Oterth anno salutis humanæ MCCCCLXVIII tertio Idus Maii, ut habetur ex Lib. Provision. Prælatorum ejusdem Pontificis, atque eruditissimus D. Abbas Ughellus in suis manuscriptis testatur.* Hæc *Fontana*, quem excipit *Cavalerius Tomo I pag. 276 num. CCVIII*, ubi Præsul iste *Benedictus de Oberich*, natione *Scotus* dicitur. Verum, quo nomine, quove cognomine fuerit Episcopus iste, constat sequenti Diplomate. *Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bertaldo de Oberch electo Panaden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Susceptæ servitutis officio &c. Dudum siquidem bonæ mem. Johanne Panaden. Episcopo regimini Ecclesiæ Panaden. præsidente nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum ipsam vacare contingeret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum præfata Ecclesia, per præfati Johannis Episcopi obitum, qui extra Roman. Curiam diem clausit extremum &c. nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Prædicatorum professorem, lectorem in Theologia, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, ac de legitimo matrimonio procreatum, cui de Religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c., tuque præter æterna &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Octavo, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Libro LXXX fol. 23.*

Anno circiter 1468. F. Johannes Gallus, Episcopus Laudunensis, *Laon*, in Gallia, sub Archiepiscopo Remensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXVIII pag. 212, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 281 num. CCXVIII.*

Anno 1468. F. Henricus Lunguardus, aliis Languardus, & Lugardus, Panormitanus, Episcopus Policastrensis, *Policastro*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano. *Ughellus in Episcop. Policastren. Tomo VII Italiæ Sacræ pag. 564 Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXV pag. 268. Cavalerius Tomo I pag. 290 num. CCLVI.* Ad *Acheruntinam* Sedem translatus est, ut in *Appendice* sequenti dicetur.

Anno 1469. F. Johannes de Nola, Episcopus Guardien., vulgo *Guardia Alferia*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. VI ad annum MCCCCLXIX pag. 364. Cavalerius Tomo I pag. 279 num. CCXI.*

Anno 1469. F. Petrus Lucas de Gerona, Episcopus Asculanus, *Ascoli*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LV pag. 132, ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 284 num. CCXXXIII.*

Anno 1469. F. Baptista de Judicibus, vulgo *de Giudici* (gens est apud Finarienses insignis) Episcopus Vintimiliensis, *Vintimiglia*, in Liguria, sub Archiepiscopo Mediolanensi. *Fontana Theatro Dominicano*

Parte

Parte I Cap. V Tit. XXI pag. 120, *ex Ughello, Leandro, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.* 295 *num. CCLXXI, & CCLXXII. Echard Tomo I scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXIV pag.* 867. Ad *Amalphitanam* Sedem translatum fuisse, dicetur in *Appendice* sequenti.

F. Franciscus de Stylo, Episcopus Liparensis, in ejusdem nominis Insula Regni Siciliæ, sub Archiepiscopo Messanensi. *Ughellus in Episcop. Liparen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 782 *Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXXXVII pag.* 216. *Cavalerius Tomo I pag.* 299 *num. CCXCII.* Anno circiter 1470.

F. Corradus Episcopus Argentinensis, *Strasbourg*, in Alsatia, sub Archiepiscopo Moguntino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XLIX pag.* 129. *Cavalerius Tomo I pag.* 281 *num. CCXVI.* Hujus Episcopi meminit *Gallia Christiana*, sed silet, quod Ordinis Prædicatorum alumnus fuerit. Fuit certe, ut ex Regestis Magistri Generalis *Martialis Auribelli* probat *Fontana* mox laudatus. In ipsis autem sic legitur. *R. D. Corradus Episcopus Argentinen., ex Ordine nostro assumptus, potest accipere in socium Fr. Odonem Atrebatensem. Avenione MCCCCLXX, XX Julii.* Anno circiter 1470.

F. Mansuetus Pichitus, Episcopus Ebronensis, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXXI pag.* 188, *ex Lib. Provision. Prælatorum. Cavalerius Tomo I pag.* 281 *num. CCXX.* Anno 1470.

F. Paulus Cracoviensis, Episcopus Laodicien., in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXIII pag.* 209, *ex Lib. Provision. Prælatorum, & Bzovio. Cavalerius Tomo I pag.* 280 *num. CCXIII. Dominicus Frydrichowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.* 217. Episcopi *Cracoviensis* suffraganeus, Seu Vicarius fuit *Paulus.* Anno 1470.

Digitized by Google

SIXTUS IV.

(a) Ciaconius in Sixto IV. (b) Idem. (c) Idem.

Franciſcus a Ruvere antea vocatus, patria Saonenſis, Ordinis Minorum alumnus, Summus Pontifex renunciatus (*a*) fuit Die IX Auguſti MCCCCLXXI. Coronatus (*b*) eſt Die XXV ejuſdem Menſis. Diem clauſit (*c*) extremum XII Auguſti MCCCCLXXXIV. Sedit Annos XIII, dies IV.

Anno 1471 Die 25 Auguſti.

Palaſollenſis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I.

Sixtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monaſterii B. Mariç de Rochadei, Siracuſan. (3) Diçceſis, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Diplomatis cauſa.

RAtioni congruit &c. (4). Dudum ſiquidem felicis recordationis Paulo PP. Secundo, Prçdeceſſori noſtro, pro parte dilectorum filiorum Communitatis Terrç Palazoli, Siracuſan. Diçceſis, expoſito, quod ipſi provide attendentes ad fructus uberes, quos Fratres Ordinis Prçdicatorum eorum exemplari vita, prçdicationibus Verbi Dei, conſiliis, & monitionibus, afferebant Chriſti fidelibus locorum, in quibus degebant, & domos habebant, ac propterea gerentes ad eos ſpecialem devotionis affectum, cupiebant in dicta terra, aut extra eam, in loco ad id commodo, & honeſto unam domum cum Eccleſia, campanili, campana, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis pro uſu, & habitatione dictorum Fratrum, quorum auxilio, & conſilio ſperabant plurimum ſe in via mandatorum Dei dirigi, & ad quçrendum ſuarum animarum ſalutem grandia auxilia habere, ſub invocatione Virginis Mariç conſtruere, & çdificare. Unde pro parte Communitatis eidem Prçdeceſſori humiliter ſupplicato, ut eidem Communitati, abſque alicujus prçjudicio, & cum conſenſu omnium intereſſe habentium, eandem domum, etiam prope aliquam Eccleſiam, ſine cura, vel alibi, cum Eccleſia, ſub invocatione dictç Virginis, ac campanili, campana, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis aliiſque neceſſariis officinis conſtruendi, & çdificandi, illamque dictis Fratribus pro ſuis perpetuis uſibus applicandi, ac ipſis Fratribus domum ipſam, & Eccleſiam, juxta quam forſan illam conſtrui contigerit, de conſenſu illius, ad quem ſpectaret, pro eorum uſibus, & habitatione prçfatis, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, & alias in prçmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaretur: idem Paulus Prçdeceſſor, ipſorum Communitatis ſupplicationibus inclinatus, videlicet ſub dat. diei Kal. Septembris, Pontificatus ſui Anno Sexto (5), conceſſit, certo executori dari in mandatis, ut quoad Eccleſiam ſine cura, collatoris, & omnium, & ſingulorum in hoc intereſſe habentium expreſſo accedente conſenſu, Communitati hujuſmodi, ſine tamen alicujus prçjudicio ad dictam domum cum Eccleſia, vel ſine illa, ſi aliam, ut prçfertur, juxta ſe habere contingeret, ac campanili, campana, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis in dicta terra, aut extra eam, prope aliquam eccleſiam ſine cura, vel alibi, cum Eccleſia ſub invocatione ipſius Virginis Mariç in loco ad id apto, & honeſto, ac congruo çdificandi, & conſtruendi, ipſiſque Fratribus locum hujuſmodi ſuſcipiendi, & in illo perpetuo manendi, Apoſtolica auctoritate licentiam largiretur, jure Parochialis Eccleſiç, & cujuslibet alterius in omnibus ſemper ſalvo. Non obſtantibus piç memoriç Bonifatii PP. VIII, etiam Prçdeceſſoris noſtri, quibus cavetur, ne Fratres alicujus Ordinis Mendicantium in aliqua Civitate, Caſtro &c. ac aliis Apoſtolicis &c. quibuſcunque. Prçterea ipſe Paulus Prçdeceſſor Fratribus pro tempore inibi manentibus, & exiſtentibus, omnibus & ſingulis privilegiis &c. uti, & gaudere poſſent & valerent, dicta auctoritate indulſit. Ne autem pro eo, quod, ejuſdem Pauli Prçdeceſſoris ſuperveniente obitu (6), literç Apoſtolicç ſuper hujuſmodi conceſſione, & indulto confectç non fuerint, Communitas ipſa conceſſionis, & indulti hujuſmodi fruſtretur effectu, & de illis ab aliquibus valeat hçſitari, volentes, & Apoſtolica auctoritate decernentes, quod hujuſmodi conceſſio, & indultum a dicta die Kal. Septembris valeant, plenumque ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Pauli Prçdeceſſoris literç confectç fuiſſent, prout ſuperius enarratur, quodque prçſentes literç ad probandum plene conceſſionem, & indultum hujuſmodi ubique ſufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur, diſcretioni tuç per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus, ſi, quoad ſine cura Eccleſiam, Collatoris, & omnium & ſingulorum in hoc intereſſe habentium, ad id expreſſus conſenſus acceſſerit, Communitati hujuſmodi juxta conceſſionis, & indulti prçdictorum tenorem ſine tamen alicujus prçjudicio domum ipſam conſtruendi, & in ea Fratres introducendi, ac eam perpetuo inhabitandi, ut prçfertur, auctoritate prçfata licentiam largiaris, jure Parochialis Eccleſiç, & cujuslibet alterius, ut prçfertur, in omnibus ſemper ſalvo. Non obſtantibus omnibus ſupradictis. Datum Romç apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicç Milleſimo Quadringenteſimo Septuageſimo Primo, Octavo Kal. Septembris, Pontificatus noſtri Anno Primo.

Facultas.

1. *Palaſollenſis.*) Vulgo *Palazzuolo*. Juris eſt Provincialis *Trinacriæ*, ſeu *Siciliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Lib. XII fol.* 198.
3. *Siracuſan.*) *Syracuſan.*, vulgo *Siracuſa*, *Siragoſa*, & *Siracoſa*. Urbs eſt *Siciliæ*.
4. *Rationi congruit &c.*) Quæ hic deſunt, ex aliis ejuſdem tenoris Diplomatibus mutuanda.
5. *Anno Sexto.*) Chriſti *MCCCCLXX*.
6. *Obitu.*) Die XXVIII Julii *MCCCCLXXI*.

Sty-

Styrensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1471 Die 12 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

II.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Gotvvitzen., & Prępoſito in Dienſtain. per Prępoſitum ſoliti gubernari, Patavien. (3) Dięceſis, Monaſteriorum, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Supplex Imperatoris, aliorumque petitio.

Piis ſupplicum votis &c. (4). Sane pro parte cariſſimi in Chriſto filii noſtri Frederici (5) Romanorum Imperatoris ſemper Auguſti, ac dilectorum filiorum univerſorum habitatorum, & incolarum, utriuſque ſexus oppidi Stire (6) Patavien. Dięceſis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod, licet oppidum prędictum ipſi Imperatori temporali domino ſubjectum, in hominibus, bonis, & rebus multipliciter abundet, tamen ibidem nulla domus Ordinis Fratrum Prędicatorum fundata exiſtit, unde ipſi Imperator, & habitatores, ac incolę ſingulari devotione ducti, cupientes terrena in cęleſtia, & tranſitoria in ęterna felici commercio commutare, in prędicto oppido in loco ad id convenienti unam domum pro uſu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis regularis obſervantię cum Eccleſia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis de novo fundare, conſtruere, & ędificare, ſeu fundari, conſtrui, & ędificari facere, ferventer exoptant, dummodo eis ſuper hoc Apoſtolicę Sedis licentia ſuffragetur. Quare pro parte Imperatoris, habitatorum, & incolarum prędictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut eis licentiam prędictam concedere, aliaſque in pręmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum noſtris potiſſime temporibus ubique vigere, & augeri, & religionem Fratrum hujuſmodi ampliari intenſis deſideriis affectamus, ipſorum Imperatoris, habitatorum, & incolarum, pium, & laudabile propoſitum in hac parte plurimum in Domino commendantes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel alter veſtrum, ſi eſt ita, pręfatis Imperatori, habitatoribus, & incolis unam domum, cum Eccleſia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis hujuſmodi in eodem loco ad id congruo, intra, vel extra męnia dicti oppidi, abſque tamen alicujus prędjudicio pro uſu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis regularis obſervantię de novo fundandi, erigendi, conſtruendi, vel ędificandi, ſeu fundari, erigi, vel ędificari faciendi, ipſiſque Fratribus regularis obſervantię domum ipſam recipiendi, & inhabitandi, plenam, & liberam licentiam auctoritate noſtra concedatis. Nos enim omnibus, & ſingulis Fratribus dicti Ordinis regularis obſervantię in eadem domo pro tempore commoraturis, quod omnibus, & ſingulis privilegiis, indultis, libertatibus, exemptionibus, & immunitatibus, aliiſque gratiis dicto Ordini, & illius Fratribus in genere conceſſis, uti, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium indulgemus. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędeceſſoris noſtri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium &c., & aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis quibuſcunque. Jure tamen Parochialis Eccleſię &c. ſemper ſalvo. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo, Septuageſimo Primo, Pridie Idus Septembris, Pontificatus noſtri Anno Primo.

Facultas.

1. *Styrenſis*.) Vulgo *Steyr*, in *Auſtria*. Juris eſt Provincialis *Hungariæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro XI fol.* 199.
3. *Patavien.*) Vulgo *Paſſavv*, in *Germania*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejuſdem tenoris exordio.
5. *Frederici*.) *Pacifici* nuncupati.
6. *Stire*.) *Steir*, rectius *Steyr*.

Lewenſis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1471 Die 18 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

III.

Sixtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monaſterii Sancti Trudonis de Sancto Trudone (3), & Sanctę Catherinę Judonien. (4), Leodien. (5) Dięceſis, ac S. Pauli Leodien. Eccleſiarum Decanis, Salutem, Apoſtolicam Benedictionem.

Ducis Burgundiæ ſupplex petitio.

Piis ſupplicum votis &c. (6). Sane pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Caroli (7) Ducis Burgundię (8), ac univerſorum habitatorum, & incolarum utriuſque ſexus oppidi Lewen Ducatus Brabantię, Leodien. Dięceſis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet oppidum prędictum ipſi Duci temporali Domino ſubjectum, in hominibus, bonis, & rebus multipliciter abundet, tamen ibi nulla Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum fundata exiſtit. Unde ipſi Dux, habitatores, & incolę ſingulari devotione ducti, cupientes terrena in cęleſtia, & tranſitoria in ęterna felici commercio commutare, in prędicto oppido in loco ad id convenienti, unam domum pro uſu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis regularis obſervantię cum Eccleſia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis de novo fundare, erigere, conſtruere, & ędificare, ſeu fundari, erigi, conſtrui, & ędificari facere ferventer affectarant, dummodo eis ſuper hoc Apoſtolicę Sedis licentia ſuffragetur. Quare pro parte Ducis, habitatorum, & incolarum prędictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut eis licentiam prędictam con-

concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum nostris potissime temporibus, ubique vigere, & augeri summis desideriis affectamus, ipsorum Ducis, habitatorum, & incolarum, pium, & laudabile propositum in hac parte plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per
Facultas. Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, pręfatis Duci, habitatoribus, & incolis unam domum cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis hujusmodi in eodem oppido in loco ad id congruo, absque tamen alicujus pręjudicio pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis regularis observantię de novo fundandi, erigendi, construendi, & ędificandi, seu fundari, erigi, construi, & ędificari faciendi, ipsisque Fratribus regularis observantię domum ipsam recipiendi, & ibidem habitandi, plenam, & liberam licentiam auctoritate nostra concedatis. Nos enim omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis regularis observantię in eadem domo pro tempore commoraturis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, libertatibus, exemptionibus, & immunitatibus, aliisque gratiis dicto Ordini, & illius Fratribus in genere concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in quacunque Civitate, Castro, vel villa &c., & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. semper salvo. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo, Quartodecimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Levvensis*.) Vulgo *Levven*, in *Belgio*. Hujus Cœnobii non meminit eruditus noster *Bernardus de Jonghe* in serie *Belgicorum* Conventuum.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XI fol.* 198.
3. *De Sancto Trudone*.) Vulgo S. *Truyen*, aliis *Truyden*, in *Belgio*.
4. *Judonien*.) Legendum crediderim *Juhonien*., seu *Huionien*., Incolis *Hoey*, Gallis *Huy*, in *Belgio*.
5. *Leodien*.) Vulgo *Liege*, Germanis *Luick*.
6. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Caroli*.) Anno circiter *MCCCCLXVII* successerat patri suo *Philippo*.
8. *Burgundię*.) Tunc enim Dux *Burgundię* Ducatui *Brabantię* jus dicebat.

Anno 1471 Die 26 Octobris.

Politiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sanctę Marię de Rochadei, & Priori Prioratus Sancti Nicolai de Teracachabi Siracusan. (3), & Panormitan., Diœcesum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio. Piis fidelium votis &c. (4) Sane, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis, incolarum, & habitatorum terrę Politii Cephaluden. (5) Diœcesis, petitio continebat, dudum ipsi pia devotione ducti, & provide attendentes ad fructus uberiores, quos dilecti filii Fratres Ordinis Prędicatorum, eorum exemplari vita, prędicationibus verbi Dei, consiliis, & monitionibus afferunt Christi fidelibus locorum, in quibus degunt, & domos habent, & propterea gerentes ad eos specialis devotionis affectum, de licentia, seu beneplacito venerabilis Fratris nostri Lucę (6) Episcopi Cephaluden. quandam domum cum Ecclesia pro usibus perpetuis, & habitatione dictorum Fratrum Prędicatorum in dicta terra construere, & ędificare cęperunt, quam absque auctoritate Sedis Apostolicę perficere, & ad effectum deducere verentur, ne dum illorum pia mens fervorem devotionis complectitur, alicujus censurę macula inveniatur fędata. Quare pro parte universitatis, incolarum, & habitatorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut licentię, seu beneplacito dicti Episcopi, ac alias in pręmissis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adjicere, eisque quod domum prędictam pro dictis Fratribus perficere, ac eisdem Fratribus, quod illam recipere, & perpetuo inhabitare licite possint, & valeant, licentiam concedere, ac alias super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Reli-
Facultas. gionis propagationem nostris pręsertim temporibus, intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si est ita, licentiam, seu beneplacitum dicti Episcopi, & deinde secuta quęcunque, auctoritate nostra approbare, & confirmare curetis; Et nihilominus, si approbationem, & confirmationem prędictas per vos vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, eisdem universitati, & incolis, quod domum ipsam cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum ulterius perficere, & ędificare, ac eisdem Fratribus, quod illam recipere, & perpetuo inhabitare, ita, quod illi ex eis, quos in dicta domo pro tempore residere contigerit, omnibus, & singulis privilegiis, indultis, & gratiis pręfato Ordini, ac illius domibus a Sede Apostolica generaliter concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, sine tamen cujuscunque pręjudicio, auctoritate nostra licentiam concedatis, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate domos &c. recipere &c. & aliis Apostolicis consf-

constitutionibus &c. quibuscunque &c.. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo, Sexto Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Politiensis.*) Vulgo *Polizzi*. Juris est Provincialis *Trinacriæ*, seu *Siciliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XIII fol.* 118.
3. *Siracusan.*) *Syracusan.* in *Sicilia*, ubi *Panormus*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Diplomatibus.
5. *Cephaluden.*) Vulgo *Cefalu*, aliis *Cifalu*, in *Sicilia*.
6. *Lucæ.*) Consulendus *Pirrus* in *Sicilia Sacra*.

Moniales Januensis (1) Monasterii Corporis Christi Privilegiis (2) ornat.

Anno 1471 Die 28 Novembris.

Ex Archivo (3) Ordinis.

V.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua dilectę in Christo filię Abbatissę, & Moniales Monasterii Corporis Christi Ordinis Sancti Dominici, Januen., sub cura Fratrum Prędicatorum devotum, & sedulum earum Sponso, qui Christus est, exhibent famulatum, promeretur honestas, ut earum piis votis, per quę animarum salutem, & conscientię pacem consequi valeant, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est, quod Nos ipsarum Abbatissę, & Monialium, quę, ut asserunt, sub regulari observantia, & perpetua clausura degunt, in hac parte devotis supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium perpetuo statuimus, & ordinamus, ipsisque Abbatissę, & Monialibus ejusdem Monasterii pręsentibus, & futuris concedimus, quod ipsę Abbatissa, & Moniales pręsentes, & futurę quandiu sub regulari observantia, & perpetua clausura vixerint, visitantes devote semel in die tempore quadragesimę majus Altare situm in Ecclesia dicti Monasterii similes Indulgentias habeant, & consequantur ac illi, qui in quadragesima Ecclesias Urbis, in quibus stationes habentur, visitant, quodque quęlibet ipsarum Abbatissę, & Monialium pręsentium, & futurarum aliquem Presbyterum secularem, vel Religiosum in suum possint eligere Confessorem, qui, donec vixerint, in Casibus Sedi Apostolicę reservatis, semel duntaxat, in aliis vero quoties fuerit opportunum, Confessionibus earum diligenter auditis, pro commissis eis debitam absolutionem impendat, & injungat pęnitentiam salutarem, necnon Confessor, quem duxerint eligendum, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritę, & ore confessę fuerint, etiam semel duntaxat in mortis articulo, plenariam remissionem eis in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium, persistentibus, auctoritate Apostolica prędicta concedere valeat, sic tamen quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam dictis Abbatissę, & Monialibus per ipsas, si supervixerint, vel per alios, si forte tunc transierint, faciendam injungat, quam ipsę, vel illi facere teneantur, ut prefertur. Et, ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam, vel concessionem Abbatissa, & Moniales prędictę reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium desisterent, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis aliqua forsan committerent, concessio, remissio, & pręsentes literę eis nullatenus suffragentur. Et insuper quod per unum annum a tempore quo nostra pręsens concessio ad earum pervenerit notitiam computandum, singulis sextis feriis, impedimento legitimo cessante, jejunent, &, si prędictis feriis ex pręcepto Ecclesię, regulari observantia, injuncta pęnitentia, voto, vel alias jejunare teneantur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut pręmittitur, non sint adstrictę jejunent, & si in dicto anno, vel aliqua ejus parte essent legitime impeditę, anno sequenti, vel alias quam primum poterunt, modo simili supplere hujusmodi jejunium teneantur. Porro si forsan alias prelibatum iejunium in toto, vel in parte, quomodocunque adimplere nequiverint commode, eo casu Confessor pręnotā dictus jejunium ipsum in alia pietatis opera commutare valeat, prout animarum ipsarum saluti viderit expedire, quem ipsę pari modo debeant adimplere, alioquin pręsens nostra concessio, quoad plenam remissionem hujusmodi duntaxat, nullius sit roboris, vel momenti. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę ordinationis, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo, Quarto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Privilegia concessa.

Nota.

L. Grifus.

1. *Januensis.*) In *Liguria*. Istud celebre Monasterium, de quo pluries dictum fuit, juris est Provincialis *Lombardiæ*.
2. *Privilegiis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Januensi*.

Anno 1471 Die 28 Novembris.

Chiense (1) Cœnobium curæ Vicarii Generalis Lombardiæ committit;

Ex Archivo (2) Ordinis.

VI.

Dilecto filio Vicario Generali Ordinis Prędicatorum Regularium sive Observantium utriusque Lombardię.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cupientibus dilectis filiis civibus, atque incolis civitatis, & Insulę Chii in loco B. Marię dictę civitatis, qui per Fratres Ordinis sui Prędicatorum solitus est gubernari, & Incoli, tales dicti Ordinis Religiosos versari, qui doctrina Evangelica, & prędicatione, exemplari vita, ac precibus animos eorum confortare, & metum ob Turcarum vicinitatem (3) imminentem, Domini Dei nostri cooperante gratia, possent avertere, paternum in Domino prębentes assensum, devotionem tuam per presentes hortamur, eidem nihilominus in virtute S. obedientię Apostolica auctoritate mandantes, quatenus ex nunc locum prefatum sub tua cura, regimine, & gubernatione recipias, & ad eundem quindecim, vel viginti dicti Ordinis Fratres, doctrina, & vitę integritate preditos, qui juxta formam, & modum reliquorum observantium in Conventu eodem viventes, lucrum sibi faciant animarum, mittere non postponas, ut ab Omnipotenti Deo premium, & a nobis uberem commendationem valeas reportare. Maximum namque pietatis genus esse videtur pro Orthodoxa Fide in metus periculo constitutis spirituale suffragium, & consolationem afferre. Volumus autem quod susceptam loci hujusmodi curam dimittere non debeas (4), sed Successores, & visitatores singulo biennio mittere tenearis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Novembris MCCCCLXXI, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

L. Grifus.

1. *Chiense.*) In ejusdem nominis Insula maris *Ægæi*, & *Icarii*, vulgo *Scio*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum in Bullario *Brixiensi pag. 29*, ex Autographo *Brixiensi*.

3. *Vicinitatem.*) A *Turcis* nunc occupata *Chiensis* Insula.

4. *Dimittere non debeas.*) Hinc Provincialis *Lombardiæ* Socius titulo Prioris *Chiensis* donatur, ut alibi dictum fuit.

Anno 1471 Die 7 Decembris.

Constitutionem a Calisto III contra Decretalem (1) quæ incipit: *Super Cathedram:* latam rescindit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Quia in futurorum eventibus, sic humani fallitur incertitudo judicii, ut quod, conjectura probabili, & interdum attenta consideratione, utile, & ad pacem, & quietem tendere videbatur, reperiri damnosum, & jurgiis, & dissensionibus plenum, quandoque contingat, non debet reprehensibile judicari, si Pontifex, quę a Prędecessoribus suis ex causa verisimiliter probabilibus sunt statuta, cognito, quod ex eis dissensiones, & jurgia inter personas quaslibet, presertim ecclesiasticas oriantur, ne noxę graviores, exitusque pejores inde prodeant, revocat, & annullat, ac in statum pristinum reducit, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Dudum siquidem, postquam felicis recordationis Bonifatius Papa VIII Prędecessor noster nonnullis discordiis, quę inter Prelatos, & Parrochialium Ecclesiarum Rectores, & Ordinum Mendicantium Fratres, per diversas mundi provincias constitutos, exortę erant, sua, quę incipit: Super Cathedram: Constitutione, finem imponere curaverat, fueratque Constitutio prędicta per pię memorię Clementem PP. V, etiam Prędecessorem nostrum, in Concilio Viennensi innovata, & per pię memorię Johannem PP. XXII, similiter Prędecessorem nostrum, ad Heremitarum S. Augustini, & B. Marię de Monte Carmelo Ordinum professores extensa, nonnulli alii Romani Pontifices, & Prędecessores nostri, ut omnem, inter Fratres, & Prelatos, ac rectores prefatos contentionis occasionem de medio submoverent, dictorum Mendicantium professoribus, tam in genere, quam in specie, ex diversis rationabilibus causis, varia Privilegia adversus Constitutionis prędictę tenorem, & super illius declarationem, & interpretationem concesserunt; & deinde pię memorię Calisto Papę III, etiam Prędecessori nostro, per nonnullos Episcopos, aliosque superiores Prelatos, necnon Parrochialium Ecclesiarum Rectores, exposito, quod aliqui dictorum Fratrum se, specialiter quę ab ipsa Sede in eorum favorem adversus Constitutionem emanasse asserebant, privilegiorum, concessionum, & indultorum, pretextu, ne ad dictę Constitutionis observationem compelli possent, tuebantur, in eorundem conquerentium, & Parrochialium Ecclesiarum prejudicium, & gravamen; variaque propterea inter eosdem Prelatos, Rectores, & Sacerdotes, ac Fratres jurgia, contentiones, ac scandala exorta erant, & oriebantur in dies, quibus obviaretur, si Constitutio prędicta observaretur: Et per eundem Calistum Prędecessorem accepto, quod a nonnullis ex hujusmodi Prelatis, Rectoribus, Curatis, & Sacerdotibus, contra tenorem prefatę Constitutionis dictis Fratribus, graves injurię, & molestię inferebantur: Idem Calistus Prędecessor, cupiens hu-

Diplomatis causa.

hujusmodi jurgiis, contentionibus, & scandalis obviare, constitutionem, & illius innovationem, & extensionem prędictas, juxta illarum seriem, & continentiam, in omnibus, & per omnia servari debere statuit, & ordinavit, ac quęcunque privilegia, concessiones, & indulta, si a quibusvis Romanis Pontificibus Prędecessoribus suis, adversus constitutionem, & innovationem, ac declarationem, prędictas, sub quacunque verborum forma, & cum quibusvis irritantibus Decretis, & talibus, quod eis per quasvis alias Literas Apostolicas, etiam facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de illorum totali tenore mentionem, aut aliis similis effectus, vel majoris cautelę derogatoriis clausulis, qualitercunque derogari nequiret, sive motu proprio, sive quovis respectu, pro quibusvis Ordinibus, seu eorum domibus, & locis in genere, vel in specie emanassent, illorum usus, quantumcunque continuata possessione nullatenus obsistente, cassavit, revocavit, & annullavit, ac decrevit, nullius esse roboris, vel momenti, prout in eisdem privilegiis, & quibusdam literis ipsius Calisti Prędecessoris super statuto, & revocatione hujusmodi confectis, & libris Cancellarię Apostolicę, de illius mandato descriptis, plenius continetur. Cum autem, sicut experientia, efficax rerum magistra, postmodum monstravit, & Nos ipsi tunc temporis in Minoribus constituti, dum Generalatus Ordinis Fratrum Minorum fungebamur (3) officio, vidimus ex ipsius Calisti Prędecessoris literis, & Privilegiorum revocatione, pręter ipsius Calisti Prędecessoris intentum, quamplurima jurgia, lites, dissensiones, & scandala exorta, varięque appellationes pro eorundem Fratrum parte ad Sedem Apostolicam interpositę, & querelę delatę fuerint, ac propterea idem Prędecessor S. R. E. Vice Cancellario, & in Literarum Apostolicarum expeditione sibi assistentibus Abbreviatoribus, ne dictarum literarum copiam, cuique traderent, inhibuerit, dubiteturque verisimiliter, quod nisi literę prędictę Calisti Prędecessoris pręfati revocentur, exinde majora sint scandala proventura; Nos quarumcunque causarum, pręmissorum occasione, & dependentium ab eisdem, tam in Romana Curia, quam extra eam, pendentium, coram quibuscunque judicibus, tam ordinariis, quam a Sede Apostolica, vel alias delegatis, in quarum instantia, etiam appellationis, status, judicum, & collitigantium nomina, & cognomina, dignitates, pręsentibus pro expressis habentes, illasque ad Nos harum serie advocantes, & litem penitus extinguentes, ac volentes hujusmodi contentionibus, discordiis, & scandalis, quantum possumus, obviare, motu proprio, non ad ipsorum Fratrum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ejusdem Calisti Prędecessoris literas prędictas, & in illis contenta Privilegiorum, concessionum, & indultorum hujusmodi revocationem, & si quę desuper ab aliis Prędecessoribus nostris ejusdem Calisti Successoribus, Romanis Pontificibus, approbationes emanarunt, auctoritate Apostolica, prę'entium tenore, ex certa nostra scientia, revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus; & de libris, ac registris quibuslibet deleri mandamus, ac Privilegia, concessiones, & indulta prędicta, illa omnia qualiacunque sint, ac si de verbo, ad verbum pręsentibus insererentur pro expressis habentes, in suum plenum, & pristinum robur, necnon pręfatos Fratres Mendicantes, quibus concessa sunt, in genere, & in specie, quoad illorum tamen, in pręsentibus, prętcritis, & futuris negotiis, consequendum effectum, in pristinum, & eum statum, in quo videlicet erant, antequam literę Calisti, & revocatio hujusmodi, quomodolibet emanarent, plenarie restituimus, reponimus, & reintegramus, decernentes ea omnia, & singula in suis prioribus juribus, & efficacia fore, & effectum etiam quoad pręterita, etiam per appellationem pendentia negotia, sortiri debere in omnibus, & per omnia perinde, ac si pręfatę literę Calisti Prędecessoris, & in illis contenta revocatio prędicta, nullatenus emanassent. Necnon irritum, & inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contra illa attemptatum forsan est hactenus, vel imposterum contigerit attemptari. Et nihilominus venerabilibus Fratribus nostris Bessarioni (4) Sabinen. Minorum, & Guillermo (5) Ostien. Heremitarum S. Augustini, & B. Marię de Monte Carmelo, ac Alano (6) Penestrin., Prędicatorum Episcopis, Ordinum prędictorum, nunc, & pro tempore existentibus Protectoribus in Romana Curia S. R. E. Cardinalibus, per Apostolica scripta, mandamus, quatenus, quilibet ipsorum, per se, vel alium, seu alios, pręmissa, ubi, & quando opus fuerit, ipsique desuper fuerint requisiti, solemniter publicans, & Ordini sue Protectioni commisso, ac illius professoribus in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistens, faciat eos pacifica possessione, vel quasi, exemptionum, vel privilegiorum prędictorum gaudere, non permittens eos contra illorum, & cujuslibet eorum tenorem per locorum Ordinarios, & Parrochialium Ecclesiarum Rectores, ac quoscunque alios indebite molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis processibus, servatis, eos, quotiens opus fuerit, iteratis vicibus aggravare procuret, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pię memorię Bonifatii Papę VIII, etiam Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra Civitatem, & Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere prę sumant, & de duabus dietis in concilio generali, ac aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque, seu si locorum Ordinariis, & Parrochialium Ecclesiarum rectoribus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede pręfata indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca, ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, hujusmodi dictis Protectoribus factę commissionis explicatio impediri possit quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę advocationis, extinctionis, revocationis, cassationis, irritationis, annullationis, mandati, restitutionis, repositionis, rein-

Nota.

Rescindit ut supra.

reintegrationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo, Septimo Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

H. de Albizis. L. Grisus.

P. de Chiarri. H. Jacobl.

A tergo legitur.

Registrata apud me L. Grisum.

1. *Decretalem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur etiam *Libro B. fol.* 50, & 57, apud *Usumarem pag.* 139, *Castellanum Parte II pag.* 110, *Rodericum in Nova Collectione Privilegior. Apostol. pag.* 138, *in Constitutionibus typis editis an. MDV num. LXXXVI*, *in aliis anni MDVII num. CVII*, & alibi passim.
3. *Fungebamur.*) Adeas *Waddingum Annal. Minor.*
4. *Bessarioni.*) Natione *Græco*, cujus laudes celebrant Auctores quos excipit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXI pag.* 905.
5. *Guillermo.*) *De Estouteville*, Gallo, *Rothomagensi* vulgo nuncupato. Consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXXXIX pag.* 913.
6. *Alano.*) *De Cœtivo*; cujus meminit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCXLVII pag.* 971. Diploma ab eodem *Alano* hac de re datum legitur *Libro B. fol.* 50. Est Authenticum ex Autographo *Consentino*.

Anno 1471 Die 13 Decembris.

Unit Eremitorium S. Antonii de Pranello Conventui Cæsenatensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii B. Marię de Monte extra muros Cęsenat., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

Romanum decet Pontificem &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Sancti Dominici Cęsenat. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod propter continuam Epidemię pestem, quę partes Romandiolę temporibus elapsis sępius afflixit, multi ex Fratribus dictę domus perierunt, cum non haberent locum aliquem contrarium (3), ad quem temporibus hujusmodi se transferre possent, quodque si Eremitorium Sancti Antonii de Pranello dictę Dięcesis, quod, ut ab aliquibus asseritur, de jure Patronatus laicorum existit, eidem Domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ipsi Prior, & Conventus ad illum temporibus eisdem se transferre valerent, ac in suis necessitatibus, aliquod suscipere relevamen. Quare pro parte dictorum Prioris, & Conventus asserentium, quod modernus Eremita dicti Monasterii illud dimittere paratus est, quodque fructus, redditus, & proventus dicti Eremitorii nulli, exceptis illius domo, & horto, existunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Eremitorium prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per eandem informationem ita esse repereris, Eremitorium prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem domui, dummodo ipsorum patronorum, si qui sint, ad hujusmodi expressus accedat assensus, auctoritate nostra perpetuo unias, incorpores, & annectas, ita, quod, cedente, vel decedente moderno ipsius Eremitorii Eremita, vel illud alias quomodolibet dimittente, liceat ipsis Priori, & Conventui Eremitorii, horti, & domus hujusmodi, ac omnium jurium, & pertinen. prędictorum corporalem possessionem per se, vel alios, auctoritate propria apprehendere, & perpetuo pro eorum usu, & habitatione retinere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, ac privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, & specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, ceterisque contrariis quibuscunque. Proviso, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si illę vigore pręsentium fiant, & effectum sortiantur, Eremitorium prędictum debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex tunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo, Idibus Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Unit ut supra.

1. *Cæsenaten.*) Vulgo *Cesena*, in *Romandiola*, Provincia Status Ecclesiastici.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. VI fol.* 200.
3. *Contrarium.*) Fortassis *Conterminum*, vel potius *commodum*, *convenientem*, aut *alium*.

F. Bla-

F. Blasius de Bonis (1) Inquisitor creatur. Anno 1471 ....

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Blasio de Bonis Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. IX.

Considerantes tuę circunspectionis industriam, in multis arduis sępius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis tuę fiducialiter curę committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosę solicitudinis studio persequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum ibidem vigentium de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hereticę pravitatis, auctoritate Sedis Apostolice deputatus existis, cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis heresum Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes contra dictę hereticę pravitatis credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi, aut erroribus prędictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore prędentium concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis ad hoc auctoritatem habentibus deputatorum, in aliquo derogare. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo ...... (3)

1. *De Bonis.*) Sic cognominatur *Blasius* hoc in Diplomate, nec ex ipso discimus, ubinam Fidei Quæsitor fuerit. Cujusdam *Blasii de Berta* Inquisitoris *Montis Regalis*, qui per id tempus floruit, meminit *Fontana Theatro Dominicano Parte III de Ministris S. Inquisit. Cap. III Tit. LX pag. 599.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.

3. *Septuagesimo Primo .....*) Dies, & Annus Pontificatus desunt.

F. Victor Rufi, in Theologia Magister, fit Inquisitor Gebennensis. Constitutio sic incipit. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Victori Rufi, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. in Diœcesi Gebennen. &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXII) *Quarto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. IV fol.* 239. Anno 1472 Die 29 Januarii. X.

F. Claudius Rufi, in Theologia Magister, Inquisitor Lausanensis renunciatur. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Claudio Rufi Ordinis Prædicatorum Professori, in Theologia Magistro, in Diœcesi Lausanen. hereticæ pravitatis Inquisitori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. in Diœcesi Lausanen &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ vero communis MCCCCLXXII) *Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. IV fol.* 239. Anno 1472 Die 29 Januarii. XI.

F. Petrus Cordrati, Bituricensis Inquisitor creatur. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Cordrati, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Magistro in Theologia, & dilecti filii nostri nobilis viri Johannis Borbonii, & Alverniæ Ducis Confessori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. In Provincia Bituricen. &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXVIII) *Kalendis Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXXIII fol.* 270. Anno 1478 Die 1 Februarii. XII.

Flo-

Anno 1472 Die 16 Januarii.

Florentinas Sorores de Pœnitentia nuncupatas Privilegio donat.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus universis mulieribus Congregationis Sanctę Catharinę de Senis (2) nuncupatę in Ecclesia Sanctę Marię Novellę Florentin. (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum impręsentiarum existentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. EXigit vestra sinceritas, & pura devotio &c. (4) Dudum siquidem felicis recordationis Paulus PP. Secundus, Prędecessor noster vestris supplicationibus inclinatus, vobis tunc pręsentibus, ut idoneum secularem, vel regularem in vestrum possetis eligere Confessorem, qui Confessionibus vestris auditis diligenter pro commissis per vos criminibus, excessibus, & peccatis, etiam in singulis Sedi Apostolicę reservatis casibus, aliquibus ex eis tunc expressis exceptis, semel duntaxat debitam vobis absolutionem in forma Ecclesię consueta impendere, & pęnitentiam salutarem injungere valeret, & insuper quod Confessor prędictus, vel alius, quem duxeritis eligendum, omnium peccatorum vestrorum, de quibus corde contritę, & ore confessę essetis, etiam semel duntaxat, in mortis articulo plenam remissionem vobis in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, impenderet, per suas literas Apostolica auctoritate indulsit, prout in illis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, nonnullę ex vobis post concessionem prędictam zelo devotionis accensę Congregationem hujusmodi ingressę sunt, Nos vestris devotis supplicationibus inclinati, literas, & indultum Pauli Prędecessoris hujusmodi cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, ad omnes, & singulas mulieres, quę post hujusmodi indultum Congregationem vestram, ut prefertur, ingressę de pręsenti sunt, Auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, extendimus, & ampliamus. Nulli ergo &c nostrę extensionis, & ampliationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo (5), Decimo Septimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Privilegia.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro V fol.* 47.
2. *Congregationis S. Catharinæ de Senis*.) Sic pluribus in locis vocantur Sorores *de Pœnitentia*, seu Tertii Ordinis, cui nomen dederat virgo Sanctissima *Catharina Senensis*.
3. *Florentin.*) In *Hetruria*.
4. *Devotio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Septuagesimo Primo*.) Stylo Bullarum, æra communis MCCCCLXXII. Ex hoc autem Diplomate, aliisque variis Constitutionibus hic transcribendis liquet *Sixtum IV*, non secus, ac Prædecessores, & Successores suos in *Bullis* anni initium duxisse ab Incarnationis die *XXV* Martii.

Anno 1472 Die 23 Januarii.

Cœnobii S. Onuphrii (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Jacobo Exare, & Berengario Clavel., ac Martino Eneygo, Canonicis Ecclesię Valentin. (3). Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. MEruit Sacrę Religionis, sub qua dilecti filii Vicarius Generalis, & Fratres Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum Provincię Aragonię sub humilitatis spiritu, & voluntaria paupertate exhibent Altissimo famulatum, professio, ut votis eorum in his pręsertim, quę Ordinis pręfati propagationem, & animarum salutem, concernunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii prędicti, ac Conventuum etiam Reformatorum ejusdem Ordinis pręfatę Provincię Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi

Supplex petitio. cupientes eorum exemplari vita incolas loci de Museros (4), Valentin Dięcesis, qui ad ipsos Fratres gerunt specialem devotionis affectum, ad melioris vitę frugem adducere, ac eis uberes fructus pro animarum ipsorum saluto afferre pariter, & illorum ad ipsos Fratres devotioni hujusmodi pro posse satisfacere, quandam Capellam, seu Ecclesiam, Eremitorium nuncupatam, sub invocatione Sancti Honofrii (5), quę in termino, & infra Parochiam Parochialis Ecclesię pręfati loci fundata existit, ac in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici alicui dari non consuevit, & nullos habet fructus, redditus, & proventus, ac per dilectum filium Nobilem Virum Franciscum Georgii Menaguerra (6), Militem Valentin. in cujus possessionibus, seu dominio, pręfata Capella, sive Ecclesia consistit, Vicario, Conventui, ac Reformatoribus prędictis oblatam libenter reciperent, & illam in domum dicti Ordinis erigi, ibique locum opportunum pro habitatione Fratrum dicti Ordinis pro tempore existentium construere, & ędificare desiderant, si eis super hoc licentia Sedis Apostolicę suffragetur. Quare pro parte Vicarii, ac Francisci prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellam, sive Ecclesiam Eremitorium nuncupatam, hujusmodi in Domum Ordinis prędicti per Priorem, & aliquos ipsius observantię Fratres in ea Altissimo famulari, & habitare volentes, juxta eorum ritus, mores, & regularia instituta, perpetuis futuris temporibus tenendam, regendam, & gubernandam, erigendi, & construendi, ac inibi perpetuo inhabitandi licentiam, & facultatem, necnon domum ipsam sic erectam dicto Ordini perpetuo concedere, donare, & ampliare, ac alias super his opportune pro-

Digitized by Google

providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & Religionis propagationem intensis desideriis affectamus, ac de premissis certam notitiam non habentes, eorundem Vicarii, ac Francisci supplicationibus inclinati, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios, si est ita, Vicario, Conventibus, & reformatoribus predictis, ut Capellam, sive Ecclesiam, Eremitorium nuncupatam, hujusmodi recipere, & illam, sine cujuscunque prejudicio in domum observantie regularis Ordinis predicti per Priorem, & aliquos Fratres dicte observantie juxta ipsorum instituta regularia hujusmodi regendam, gubernandam, & perpetuo inhabitandam erigere, & inibi locum, & mansionem congruentem cum humili campanili, campana, ac claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum edificare, & construere possint, licentiam, & facultatem largiri, domumque ipsam Priori, & Fratribus, ac Ordini predictis, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, concedere, donare, & applicare, ita, quod Prior, & Fratres predicti, qui ipsam domum, postquam erecta fuerit, ut prefertur, pro tempore inhabitabunt, sint sub cura, regimine, & protectione Magistri Generalis dicti Ordinis, & nullus alius de illis se intromittere possit, auctoritate nostra procures, jure dicte Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim si licentiam hujusmodi per vos, vel alterum vestrum largiri vigore presentium contigerit, ut prefertur, Priori, & Fratribus predictis, qui domum ipsam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indultis, & gratiis, aliis Fratribus dicti Ordinis concessis, & quibus illi potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, gaudere libere, & licite possint, ac debeant, auctoritate Apostolica tenore presentium de specialis dono gratie indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Predecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua Civitate, castro, vel villa, seu alio loco, domos, vel loca &c., ac aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus &c. quibuscunque. Datum Rome apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo primo (7), Decimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo. Facultas.

1. *S. Onuphrii.*) Juris est Provincialis *Aragoniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar unum ex *Archivo Apostolico Libro XX fol.* 54, aliud Authenticum ex Archivo Cœnobii S. *Onuphrii*. Istud legitur *Lib. B. fol.* 483.
3. *Valentin.*) In ejusdem nominis *Hispaniæ* Regni Metropoli.
4. *Museros.*) Duabus leucis distat ab Urbe *Valentina*.
5. *S. Honofrii.*) *Onuphrii*, & *Honophrii*.
6. *Menaguerra.*) Adeas *Franciscum Diago Libro II De Provincia Aragoniæ Cap. XCVIII pag.* 282 *&c.* ubi laudibus ornat *Franciscum Georgium Menaguerra*, & Cœnobii *S. Onuphrii* fundationem describit.
7. *Septuagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXII*.

Casalensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1472 Die 31 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesie Sancti Evasii de Casali, Vercellen. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INter universa opera divine beneplacita Majestati fundare Cœnobium &c. (4). Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Guillermi (5) Marchionis (6) Montisferrati Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse & nonnulle mulieres que mundanis illecebris, & mortalis viri toro propulsis uni viro Christo Jesu prefato voto celebri cupiunt desponsari, & sub regula Sancti Augustini, ac cura, & habitu, & secundum Instituta Ordinis Fratrum Predicatorum divinis vacare beneplacitis, earum pium propositum hujusmodi possint ad laudem divini Nominis adimplere, unum Monasterium Sororum dicti Ordinis in Castro Casali, Vercellen. Diecesis, suo temporali Dominio subjecto, in quo residere solitus est, in loco ad hoc commodo, & decenti, sub invocatione Sancte Catharine de Senis de novo fundare, & competentibus redditibus pro decenti inibi sustentatione unius Priorisse, & aliquarum Monialium dicti Ordinis Sancti Augustini in numero sufficienti inibi ponendarum, dotare proponit de bonis sibi a Deo collatis pro sue, ac progenitorum suorum animarum salute, si eis super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte dicti Marchionis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ei licentiam hujusmodi concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ejusdem Marchionis propositum hujusmodi plurimum in Domino, cui placitum est, commendantes, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis qui fuerint evocandi eidem Marchioni construi, & edificari faciendi unum Monasterium Monialium Ordinis Sancti Augustini sub cura, habitu, & secundum Instituta Ordinis Fratrum Predicatorum viventium in dicto Castro, in loco tamen commodo, decenti, & honesto, cum Oratorio, sive Ecclesia, campanili humili, campana, cemeterio pro tumulandis cadaveribus Monialium illius duntaxat, dormitorio, refectorio, Claustro, hortis, hortalitiis & aliis necessariis officinis, licentiam concedere, illudque, postquam per eundem Marchionem competentibus redditibus, ad sustentationem Priorisse & Monialium in numero condecenti dotatum fuerit, in Monasterium Monialium dicti Ordinis Sancti Augustini sub habitu, cura, & secundum Instituta Fratrum Predicatorum viventium, & sub invocatione predicta pro una Priorissa, & aliquibus Monialibus, que inibi divinis vacare debeant beneplacitis, erigere, auctoritate nostra procures; jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te concedi, & Monasterium prefatum erigi contigerit, eidem Monasterio & illius Priorisse pro tempore & Conventui, ut omnibus, & singulis privilegiis Monasteriis Monialium dicti Ordinis, & illarum Priorissis, ac Conventibus in

Supplex petitio Marchionis Montisferrati.

Facultas.

in genere concessis, & concedendis, & quibus potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo (7), Pridie Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Casalensis.*) In *Italia* Ducatu *Montisferrati*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XI fol.* 276.
3. *Vercellen.*) Nunc Episcopalis Sedes est Urbs *Casalensis*, ut alibi notatum fuit.
4. *Cœnobium &c.*) Exordium deest.
5. *Guillermi.*) Hujus nominis *VII*.
6. *Marchionis.*) Ducatus nomine postea fuit insignita ditio *Casalensis*.
7. *Septuagesimo Primo.*) Stylo Bullarum æræ communis *MCCCCLXXII*.

Anno 1472 Die 10 Martii.

Moniales Monasterii Ragusini (1) veniant in possessionem fundationis a Nuy de Sorgo factæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Blasio Episcopo Marchanen. (3), in Civitate Ragusin. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

BEnigne petitiones illas ad gratiam exauditionis admittimus &c. (4). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium Sanctę Marię de Angelis Ragusin., Ordinis S. Augustini, sub habitu, cura, & secundum instituta Fratrum Predicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii sunt adeo tenues & exiles, utpote centum & sexaginta Florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedentes, quod Priorissa, & Conventus prefatę ex eis se sustentare, & onera eis incumbentia perferre commode nequeunt, quodque si pia voluntas quondam Nuy de Sorgo, civis Ragusin., qui condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum inter alia voluit, quod ex fructibus, & redditibus cujusdam possessionis suę tunc expressę, sitę in loco qui dicitur Tualso, extra Muros Ragusin., ascendentibus ad valorem annuum florenorum quinquaginta, vel circa, daretur certa portio uni Sacerdoti, qui celebraret Missam in quadam Capella sive Cura, sita in dicta possessione, & fierent quatuor prandia personis quorundam Monasteriorum tunc expressorum, & aliis pauperibus, prout in dicto testamento plenius dicitur contineri, in piam sustentationem Priorissę, & Monialium predictarum, & onerum eis incumbentium commutaretur, dictaque possessio, & illius fructus, quos in premissas causas testator converti voluit, eidem Monasterio in perpetuum concederetur, ita tamen quod Priorissa, & Conventus prefatę teneantur easdem Missas, quas testator in dicta Capella celebrari mandavit, in Ecclesia, sive Capella dicti Monasterii facere celebrari, profecto Priorissę & Monialium earundem necessitatibus opportune consuleretur, animaque dicti testatoris exinde pro ejus salute non minora suffragia consequeretur, quam ex sua ordinatione predicta. Quare pro parte Priorissę & Conventus predictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut piam voluntatem testatoris prefati in hujusmodi piam sustentationem, & onerum dicti Monasterii supportationem convertere, dictamque possessionem eidem Monasterio dari, & concedi, ac perpetuo applicari, mandare, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi, necnon dilectorum filiorum Communitatis Ragusin. Nobis super hoc humiliter supplicantium, supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de premissis tibi legitime constiterit, de consensu quorum interest, piam voluntatem testatoris prefati in pium opus sustentationis Priorissę, & Conventus predictarum, ac supportationis onerum eorundem, ita tamen quod Priorissa & Conventus predictę tot Missas in ecclesia Monasterii prefati celebrari facere teneantur perpetuis futuris temporibus quot Testator prefatus in Capella predicta celebrari debere ordinavit, auctoritate nostra commutes, dictamque possessionem prefato Monasterio eadem auctoritate applices, & appropries, non obstantibus testamento predicto, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo (5), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Ragusini.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli, est sub Archiepiscopo *Ragusino*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XX fol.* 87.
3. *Marchanen.*) *Mercanen.*, in *Dalmatia*. Episcopatus
4. *Admittimus &c.*) Exordium deest.
5. *Septuagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXII*.

Cu-

Curæ Vicarii Lombardiæ Conventum Civitatis Theatin. (1) committit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Ordinis Fratrum S. Dominici de Observantia Provinciȩ Lombardiȩ. Anno 1472 Die 12 Martii.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XVII.

Fecerunt nobis exponi dilecti filii Communitas, & homines Civitatis Theatinen., quemadmodum Fratres observantes Ordinis Prȩdicatorum de dicta civitate jam annis quatuordecim per Vicarium dicti Ordinis de Leboriis (3), quȩ vulgariter Terra laborum appellatur, gubernati fuerunt. Qui quidem Vicarius cum multorum aliorum locorum, sicut intelleximus, curam susceperit, in eisque fatis occupetur, & propterea gubernationi Conventus dictȩ Civitatis renunciaverit, tanquam quod illi vacare non possit; ideo communitas, & homines prȩfati supplicarunt Nobis humiliter, quatenus eorum circa hoc necessitati, & consolationi, animarumque saluti, & quieti dignaremur paternȩ caritatis diligentia consulere. Eapropter Nos, hujusmodi honestis, ac piis supplicationibus annuentes, cupientesque, ut ecclesiasticis locis in omnibus, maxime tamen in spiritualibus, opportune provideatur; devotioni tuȩ de qua specialius in Domino confidimus, per prȩsentes committimus, & mandamus, ut curam, & gubernationem Conventus, & Fratrum prȩdictorum auctoritate nostra suscipiens (4) ei de idoneis, & sufficientibus Religiosis, quibus indigere asseritur, probatȩ tamen vitȩ, subvenire, & providere, aliaque ibidem, servatis consuetudinibus legitimis & statutis vestrȩ Religionis secundum Deum opportuna facere, & instituere solerti vigilantia studeas, ut in dies magis divinus cultus, & Ordo ipse per te, auctore Domino, incrementa suscipiant, super quo tibi facultatem concedimus; Ex hoc enim bono opere, dilecte fili, gratiam a munerum largitore, benignitatem ab hac Apostolica Sede, ac commendationem ab hominibus promereberis. Datum Romȩ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Martii MCCCCLXXII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa, — Mandatum.

Jo. An. Aleriensis.

1. *Theatin.*) *Teatin.*, vulgo *Chieti*, in *Aprutio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum in *Bullario Brixien. pag.* 30, ex Autographo *Brixiensi*.
3. *De Leboriis.*) *Laboriis*, vulgo *Terra di Lavoro*. Sic vocatur *Laboria*, seu *Laborini Campi*. Provincia est Regni *Neapolitani*. Olim *Campania felix*.
4. *Suscipiens.*) Provincialis *Aprutinæ* Provinciæ nunc juris est *Theatinum* Cœnobium.

Ne Frater, qui Marchionissæ Finarii (1) a confessionibus erit, ex uno ad aliud Cœnobium transferatur (2). Anno 1472 Die 14 Martii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectȩ in Christo filiȩ nobili mulieri Vescontinȩ de Careto (4) Marchionissȩ Finarii, relictȩ quondam nobilis viri Johannis de Careto Marchionis Finarii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XVIII.

Exigit tuȩ devotionis sinceritas &c. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, tu, quȩ, ut asseris, ad Ordinem Fratrum Prȩdicatorum de observantia singularem geris devotionis affectum, aliquem Fratrem Domus Sanctȩ Catherinȩ de Finario dicti Ordinis, Savonen. Diȩcesis, qui sub Vicario Congregationis Lombardiȩ Ordinis, & observantiȩ prȩdictorum fore dignoscitur, in tuum hactenus consueveris eligere confessorem, &, sicut eadem petitio subjungebat, contingat plerumque, quod per te taliter electus a dicta Domo Sanctȩ Catherinȩ per superiores suos pro ipsorum libito voluntatis amoveatur, & ad alia loca dicti Ordinis transferatur, tuque propterea novos Confessores mutare coacta sis, non sine magna animi tui molestia, & perturbatione, pro parte tua, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi, quod Frater dictȩ Congregationis, quem Confessorem tuum pro tempore duxeris eligendum, ab eadem domo absque licentia nostra amoveri nequeat, concedere, & statuere, & decernere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, quod unum ex Fratribus dictȩ Congregationis, alias tamen probatȩ vitȩ, & Religionis, quem ad id voluntarium inveneris, in tuum possis eligere Confessorem, tibi auctoritate Apostolica tenore prȩsentium concedimus pariter, & indulgemus; statuentes quod Frater per te taliter electus in prȩfata domo residentiam facturus per superiores prȩdictos absque licentia nostra speciali ab eadem domo amoveri nequeat. Non obstantibus &c. quibuscunque Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo (5), Pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa. — Mandatum.

1. *Finarii.*) Vulgo *Finale*, in ora occidentali *Genuensi*, inter *Savonam* ad ortum, & *Albengam* ad occasum.
2. *Transferatur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XIX fol.* 142.
4. *Careto.*) Aliis *Carreto*. Gens illustris, de qua consulendus *Sansovinus de Familiis Italiæ*.
5. *Septuagesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCLXXII*.

Anno 1472
Die 10 Julii.

Constantiensis (1) Dioecesis Sororibus de Poenitentia nuncupatis puellas in numerum Sororum recipiendi, libera sit facultas.

XIX.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissis, & Sororibus, de Pęnitentia nuncupatis, omnium, & singularum domorum in Diçcesi Constantien., Maguntin. Provincię consistentium, sub cura Fratrum Prędicatorum degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Diplomatis causa. Facultas.

SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut vestris justis, & honestis votis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, a pluribus annis in Diçcesi Constantien. Maguntin. Provincię quędam abusio inoleverit, videlicet, quod nulli nobiles, laicales personę, quantum in eis est, obvient, ac prohibere nitantur, ne in domibus vestris prędictę Diçcesis puellę ibidem Altissimo famulari cupientes, recipiantur, ad hoc, ut verisimiliter creditur, quod defunctis antiquis Sororibus, tandem ipsarum vestrarum domorum dictę laicales personę bona recipiant, usurpent, & in suos usus convertant. Nos igitur, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet vestrum, quod puellas in dictis vestris Domibus Altissimo famulari cupientes, usque ad sufficientem numerum, juxta fructuum ipsarum Domorum quantitatem recipere, eisque habitum per Sorores earundem domorum gestari solitum exhibere, ac ab ipsis, ut moris est, professionem regularem recipere, & admittere, absque alicujus temporalis pęnę incursu libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus. Non obstantibus prohibitionibus prędictis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Constantien.*) In *Suevia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XX fol.* 143.

Anno 1472
Die 10 Julii.

Conservatores creat, qui præcedens Diploma, servandum curent.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Johannis, & Sancti Stephani Constantien. (2) Ecclesiarum Prępositis, ac officiali Constantien, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie dilectis in Christo filiabus Priorissis, & *Sororibus*, de Pęnitentia nuncupatis, omnium, & singularum domorum in Diçcesi Constantien. Provincię Maguntin. (3) consistentium, sub cura Fratrum Prędicatorum degentibus, quod puellas in dictis domibus Altissimo famulari cupientes usque ad sufficientem numerum juxta fructuum ipsarum domorum quantitatem recipere, eisque habitum, per Sorores earundem domorum gestari solitum, exhibere, & ab ipsis, ut moris est, professionem regularem recipere, libere, & licite valerent, gratiose indulsimus, prout in nostris inde confectis literis (4) plenius continetur, quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, Priorissis, & Sororibus prędictis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis eas Indulto hujusmodi pacifice frui, atque gaudere, non permittentes eas, per quemquam contra tenorem dicti Indulti quomodolibet molestari. Non obstantibus omnibus, quę in dictis literis voluimus non obstare, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XX fol.* 143.
2. *Constantien.*) In *Suevia*.
3. *Maguntin.*) In *Germania*.
4. *Literis.*) Præcedentibus.

De

Anno 1472 Die 24 Septembris.

De quibuſdam legatis Savillianenſi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXI.

Sixtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Pręposito Eccleſię Alben. (3), & Vicario venerabilis Fratris noſtri Epiſcopi Montiſregalis (4) in ſpiritualibus Generali, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Diplomatis cauſa.

SUa Nobis dilecti filii Prior, & Fratres Domus S. Dominici de Savillano, Ordinis Prędicatorum, Taurinenſis (5) Dięceſis, petitione monſtrarunt, quod cum olim Vautherius Vaca de Salutiis, laicus ejuſdem Dięceſis, ſuper quibuſdam pecuniarum ſummis, & rebus aliis ipſis Priori, & Fratribus in eleemoſynam pęrogatis, injuriaretur eiſdem, Prior, & Fratres prędicti Apoſtolicas ſuper hoc ad Priorem Prioratus S. Andreę etiam de Savillano ejuſdem Dięceſis, ejus proprio nomine non expreſſo, & quoſdam alios ipſius in ea parte collegas, in communi forma, literas impetrarunt contra dictum Vautherium, qui tempore impetrationis dictarum literarum, & etiam tunc Priori, & Fratribus prędictis ſuper quibuſdam pecuniarum ſummis, & rebus aliis tunc expreſſis, ut pręfertur, in eleemoſynam pęrogatis injuriabatur, ſuper hoc petendo, eum condemnari, & compelli ad ſolvendum pecuniarum ſummas, ac dandum ſibi res alias hujuſmodi, coram moderno Priore dicti Prioratus, pręfatis ſuis Collegis cognitioni cauſę hujuſmodi intereſſe nequeuntibus, vel ſe ſuper hoc legitime excuſantibus, literarum earundem vigore traxerunt in cauſam, & idem Prior Prioratus in illa rite procedens diffinitivam pro Priore Domus, & Fratribus prędictis, & contra Vautherium pręfatum, ſententiam promulgavit, a qua dictus Vautherius, illam iniquam fore falſo aſſerens, ad Sedem Apoſtolicam appellavit, & ſuper appellatione hujuſmodi Apoſtolicas ad Priorem Prioratus Sancti Petri de Pagno extra muros Salutiarum dictę Dięceſis, ſimiliter proprio nomine non expreſſo, & quoſdam alios ipſius in ea parte collegas, literas impetravit, dictoſque Priorem domus, & Fratres, coram moderno Priore dicti Prioratus S. Petri, cui, ut dicebat, ejus collegę prędicti ſuper hoc commiſerunt vices ſuas, literarum, & commiſſionis earundem prętextu fecit in cauſa dictę appellationis ad judicium evocari. Et quia idem Prior S. Petri, in cauſa hujuſmodi perperam procedens poſſeſſionem, & ſententiam dicti Prioris Prioratus S. Andreę ex quibuſdam falſis cauſis tunc expreſſis, nullas fuiſſe per ſuam ſententiam declaravit, inquam pro parte Prioris domus, & Fratrum prędictorum ſentientium ex hoc indebite ſe gravari ad Sedem Apoſtolicam extitit appellatum. Quocirca, cum Prior domus, & Fratres prędicti, ſicut aſſerunt, potentiam ipſius Vautherii merito perhorreſcentes, eum infra Civitatem Taurinenſem, ſeu ejus Diœceſim prędictam nequeant convenire ſecure, diſcretioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vocatis qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propoſitis, quod juſtum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per cenſuram Eccleſiaſticam firmiter obſervari. Teſtes autem, qui fuerint nominati, ſi ſe gratia, odio, vel timore ſubtraxerint, cenſura ſimili, appellatione ceſſante, compellatis veritati teſtimonium perhibere. Quod ſi non ambo his exequendis potueritis intereſſe, alter veſtrum ea nihilominus exequatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Septuageſimo Secundo, Octavo Kal. Octobris, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Mandatum.

1. *Savillianenſi.*) Vulgo *Savigliano*, in *Pedemontio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.* 344, ex Autographo *Savillianenſi*.
3. *Alben.*) In Ducatu *Montisferrati*.
4. *Montis Regalis.*) Vulgo *Mondovi*, in *Pedemontio*.
5. *Taurinen.*) Metropolis eſt Principatus *Pedemontani*.

Anno 1473 Die 9 Januarii.

Giennenſis (1) Monaſterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXII.

Sixtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Giennen., Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

PIis ſupplicum votis &c. (3) Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Chriſto filię Marię de Soto mulieris Giennen., petitio continebat, quod ipſa zelo devotionis accenſa, pro religionis propagatione, & divini cultus augmento in Civitate Giennen. in loco ad id congruo, & honeſto, unam domum Sororum Ordinis S. Auguſtini, ſub cura Fratrum Prędicatorum, de obſervantia nuncupatorum, ſub vocabulo B. Marię de Valſerinoſo, pro aliquarum Sororum dicti Ordinis, quę inibi juxta regularia prędicti Ordinis inſtituta virtutum Domino famularentur, uſu, & habitatione, ac in ea unam Capellam, in qua divina officia celebrari, & eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrari poſſint, de bonis ſibi a Deo collatis, aliorumque Chriſti fidelium opere, & ſuffragio, conſtruere, & erigere, ſeu conſtrui, & erigi facere, ſummopere deſiderat, ac eidem domui quadraginta fanecas tritici (4) ſingulis annis erogare intendit, dummodo ei Apoſtolicę Sedis ſuper hoc tribuatur auctoritas. Quare pro parte ejuſdem Marię Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut ſibi in dicta civitate, in loco ad hoc congruo, & honeſto, unam domum Sororum Ordinis, & obſervantię prędictorum, ſub vocabulo ejuſdem Beatę Marię, pro uſu, & habitatione ipſarum Sororum, cum campana, campanili humili, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis, necnon in ea unam Capellam conſtruendi, & erigendi, ſeu conſtrui, & erigi faciendi, ac eiſdem Sororibus illam recipiendi, & eam inhabitandi, dicen-

Digitized by Google

licentiam, & facultatem concedere, aliasque in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum ubique vigere, & augeri nostris potissime temporibus affectamus, ipsius Mariæ pium, & laudabile propositum in hac parte plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, præfatæ Mariæ absque alicujus præjudicio in dicta civitate in loco ad id congruo, & honesto unam domum Sororum Ordinis, & observantiæ eorundem sub vocabulo Beatæ Mariæ pro usu, & habitatione ipsarum Sororum cum campana, campanili humili, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, necnon unam Capellam, in qua divina officia celebrari, & Ecclesiastica Sacramenta ministrari possint, construendi, & erigendi, seu construi, & erigi faciendi, ac eisdem Sororibus illam recipiendi, ac eam inhabitandi, plenam, & liberam licentiam, & facultatem, auctoritate nostra concedas, & nihilominus eadem auctoritate perpetuo statuas, & ordines, quod in ipsa domo, postquam, ut præmittitur, erecta, seu constructa fuerit, nulla Neophyta, seu Bastarda (5), in Sororem recipi possit, Nos enim Sororibus in dicta domo pro tempore moraturis, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, gratiis, & libertatibus ejusdem Ordinis, ac illius conventibus per Sedem prædictam quomodolibet concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate prædicta tenore præsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prædecessoris nostri, prohibente ne quivis Ordinis mendicantium Fratres in aliqua Civitate, castro, vel villa, seu quovis alio loco ad habitandum domos, vel loca de novo recipere, seu hactenus recepta mutare præsumant, absque Sedis ejusdem licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo (6), Quinto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Giennen.*) Vulgo *Jaen*, in *Hispania Bætica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXII fol.* 116.
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Fanecas trilla.*) Corruptas voces crediderim. Fortassis: *Sanmas* (ut tunc loquebantur, & sæpe dictum fuit) tritici.
5. *Bastarda.*) Seu *Notha*.
6. *Septuagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIII*.

Anno 1473 Die 12 Januarii.

De confirmanda sententia, quam Provinciæ Franciæ Prior adversus Priorissam Monasterii de Monte Florito (1) tulit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Jacobo Fuserii, & Antonio de Dilliaco Canonicis Ecclesiæ Gebenicen. (3), ac officiali Gebeniceo., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Humilibus supplicum votis libenter annuimus &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Martialis Auribelli (5) Magistri Generalis (6), & Glaudii Bornonis Prioris Provincialis Provinciæ Franciæ (7) Ordinis Fratrum Prædicatorum juxta morem dicti Ordinis, petitio continebat, quod cum alias dictus Prior de mandato ejusdem Generalis dilectam in Christo filiam Aymaram, tum Priorissam Monasterii Monialium de Monteflorito, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum instituta dictorum Fratrum degentium, Gratianopolitan. (8) Diœcesis, quæ pro tempore existens ad nutum Magistri Generalis, & Prioris prædictorum amovibilis existit, Prioratu dicti Monasterii pro correctione rite privasset, & amovisset ab eodem, Aymara prædicta, &, ut dicebant, pro earum interesse dilectæ in Christo filiæ Conventus ejusdem Monasterii, falso asserentes ex hoc indebite se gravari, de facto, & contra dicta Instituta a correctione hujusmodi ad Sedem Apostolicam appellarunt, & super appellatione sua hujusmodi Apostolicas ad Episcopum Gratianopolitan. ejus proprio nomine non expresso, & quosdam alios ipsius in ea parte collegas, per falsi suggestionem, & veri suppressionem sub certa forma literas impetrarunt, illarumque prætextu venerabilis Frater noster Sibondus (9) Episcopus Gratianopolitan. eundem Priorem, ut coram eo in Civitate Gratianopolitan., ad quam eidem Priori tutus non patet accessus, infra certum, tunc expressum, terminum compareret, citari, & eidem Priori, ac Magistro, & reliquis Prioribus dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, ne aliquid contra Aymaram, aut Conventum præfatas innovarent sub excommunicationis pœna, ad Aymaræ, & Conventus prædictorum instantiam, inhiberi fecit; unde pro parte Magistri, & Prioris prædictorum, sentientium ex his se, & Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum indebite gravari, ad Sedem prædictam fuit appellatum, & deinde Nobis humiliter supplicatum, ut dictæ ejus appellationis, & post illam attentatorum, & innovatorum nullitatisque totius processus dicti Episcopi, causas una cum principali negotio hujusmodi, aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque eis in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum vocatis Aymara, & Conventu prædictis, ac aliis, qui fuerint evocandi, auditisque hinc inde propositis, etiam de negotio principali hujusmodi cognoscentes legitime, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod

quod decreveritis per censuram Ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. Non obstantibus felicis recordationis Bunifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem &c. seu ne Judices &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si Aymarę, & Conventui prędictis, vel quibusvis aliis &c. quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo (10) Pridie Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Monte Florito.*) Seu *Monte Florido*, Vulgo *Montfleuri*, ad *Gratianopolim*, in *Delphinatu*. Celeberrimum est Monasterium non solum generis nobilitate Sacrarum Virginum, quæ degunt in ipso, sed amplissimis potissime virtutibus, quibus ornantur.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXV fol.* 39.

3. *Gebenicen.*) *Gebennen.*, & *Geneven.* Urbs est *Allobrogum*, cujus Episcopus *Annessiaci* commoratur.

4. *Annuimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

5. *Martialis Auribelli.*) Viri prudentia, & eruditione clari, de quo sæpius diximus.

6. *Magistri Generalis.*) Una siquidem omnium electorum voce in *Novarien.* Comitiis generalibus, mortuo *Pio II*, cujus jussu *Martialis* exauctoratus erat, priori loco restitutus fuerat anno *MCCCCLXV*.

7. *Provincia Francia.*) Cujus etiam nunc juris est Monasterium *Montis Floridi*.

8. *Grationopolitan.*) *Gratianopolitan.*, vulgo *Grenoble*, in *Delphinatu*.

9. *Sibondus.*) Seu *Sybondus Allemand.* Adeas *Sammarthanos* in *Gallia Christiana*.

10. *Septuagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIII*.

Quid Protectoribus (1) Ordinum Mendicantium sit agendum, & quænam eorundem auctoritas.

Anno 1473 Die 29 Januarii.

Ex Bullario (2) Ususmaris pag. 144.

XXIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium a laude Fratrum Minorum.

SAcra Minorum Religio, quę agrum militantis Ecclesię, sanctis operibus, & exemplis copiosissime fęcundat, & sapientię splendore Catholicam illustrat Ecclesiam, tanto uberioribus fructibus fertilior esse conspicitur, quanto in se quietior permanet, & consistit, & major, promptiorque a subditis ejusdem Ordinis Fratribus suis Pręlatis obedientia exhibetur, nulliusque extrinseci impedimenti perturbationibus agitatur, & molestatur, quin in ea Caput unum sit, & esse videatur, a quo omnia dictę Religionis negotia, & causę administrentur, & cui omnes, & singuli dicti Ordinis Fratres pareant, & illius subjaceant disciplinę. Dudum siquidem Gregorius XI Prędecessor noster, cognito, quod nonnulli dicti Ordinis Protectores, dum majorem, quam eis ex ejusdem Ordinis Regula conceditur, auctoritatem vendicare, & usurpare, sibi ipsis voluerunt, vera subditorum pręfati Ordinis ad suos Pręlatos obedientia submovebatur, unde perturbationes, inconvenientia multa, inutiles Fratrum discursus, & gravia scandala fuerant exorta, in magnam ipsius Ordinis, jacturam, pręjudicium, & detrimentum, literas sequentis edidit tenoris: Gregorius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cunctos Christi fideles (3), super quibus curam ex debito officii Summi Pontificis gerere obligamur, per Pręsidentes eisdem, sic caritative, sicque provide, ac juste cupimus gubernari, quod illi in viam mandatorum Domini dirigantur, & hi ex merito pręsidialis solicitudinis, uberius supernę remunerationis pręmium nanciscantur. Sed Nos nimirum in illis desideramus ardentius, & affectuosiori studio procuramus, quorum alii a mundanis abstracti, & gravibus pęnitentiis dediti, cęlestibus inhiant, & ad illa, per contemplationis pennas, suavius & altius elevantur, ut aquilę, & cum Maria parte optima perfruuntur. Alii vero Sanctam solicitudinem Marthę sectantes, celebrationi Divinorum vacant solertius. Alii discunt, & docent Dei scientiam, & alii plebem instruunt in eadem, aliique ferventioris Spiritus ardore succensi, non timentes, sed amantes, barbaras nationes, ad illarum conversionem pergunt intrepidi, ut valeant ad dominicam aream multos afferre manipulos, & de talentis eis creditis, bonam Domino reddere rationem. Hi profecto sunt Fratres Minorum Ordinis, in Dei Ecclesia multiplicibus splendoribus radiantes, quorum sonus Prędicationis & Sanctitatis opera prę ceteris religionum professoribus, usque ad extremum terrę noscitur exivisse. Hi sunt, quos Deus numero multiplicavit, & meritis, quibusque, sicut & aliis bene currentibus in stadio militantis Ecclesię, ęternum bravium, quod certatim apprehendere satagunt, elargitur. Et propterea Nos de ipsis digne curam vigilem gerimus, ut eos in his sanctis operibus, nil impediat, nil perturbet, sed ipsi opportuna quietis dulcedine potiantur. Sane cum in B. Francisci Regula, cujus iidem Fratres existunt, hęc verba contineantur expresse videlicet: Per obedientiam ad hęc injungo Ministris, ut petant a Domino PP. unum de S. R. E. Cardinalibus, qui sit gubernator, Protector, & Corrector istius Fraternitatis, ut semper subditi, & subjecti pedibus ejusdem S. R. E., stabiles in fide catholica, paupertatem, & humilitatem, & S. Euangelium D. N. J. C., quod firmiter promisimus, observemus. Iidem Fratres existentes pro tempore hujusmodi Protectores dictę Romanę Ecclesię Cardinales successivis temporibus petierunt a Sede Apostolica, & etiam habuerunt, sed aliqui eorundem Protectorum, putantes forte bene, & licite, a certis temporibus citra, suam potestatem nimium extendisse dicuntur in pluribus, ex quibus in ipso Ordine gravia, perturbationes, & scandala sunt exorta. Nos igitur, ut idem Ordo, in sua primęva quiete, remaneat, de virtute, in virtutem eat assidue, & quibuslibet amotis prępediis, eradicatisque spinis, & tribulis, fructum non solum consuetum, sed etiam uberiorem afferat, ad radicalem submotionem turbationum, & scandalorum hujusmodi, jam exortorum, & ne oriantur in posterum, providere, ac ejusdem Ordinis Protectoribus, qui erunt pro tempore, cum nullus sit ad pręsens Ordinis pręfati Protector, transgressionis suę potestatis occasionem tollere, efficaci remedio cu-

Constitutio a Gregorio PP. XI hac de re data. Exordium.

Laus Fratrum Minorum.

Nota.

Diplomatis causa.

Protectorum potestatem definit.

Digitized by Google

cupientes, Auctoritate Apostolica eisdem Protectoribus districtius inhibemus, ne presumant quecunque ordinata, statuta, sive disposita, aut ordinanda, statuenda, seu disponenda per Generalia, vel Provincialia, aut Custodialia Capitula, infringere, reprobare, corrigere, suspendere, dispensare super ipsis, seu contra ea, vel eorum aliquid quomodolibet immutare, nisi contra premissos articulos in prefata Regula, ut prefertur, vel aliquem ipsorum existeret manifeste, aut quemcunque Prelatum, seu officialem dicti Ordinis, seu alicujus loci ejusdem, quocunque nomine nuncupetur, ponere, seu instituere, aut deponere, destituere, seu privare, aut a suo officio suspendere, seu impedire super ejus libero exercitio quovis modo, aut aliquem Fratrem Ordinis antedicti ad Lectoratum, aut quamcunque Lecturam, seu studium, vel gradum promovere, aut promotos ab eis removere, seu etiam revocare, aut de loco, ad locum mittere, aut mutare, sive alicui Fratrum eorundem eundi ad quodcunque Monasterium, vel locum alium, aut dominium, vel aliquam personam, licentiam impertiri. Et ne insuper, in quemvis singularem Fratrem memorati Ordinis, de quocunque crimine, vel delicto punire, vel a pena, seu penitentia liberare, aut eam minuere, augere, vel immutare, aut etiam alicui Fratri, locum, cameram, cellam, libros, aut alias res dicti ordinis concedere, vel ejus usui deputare, aut quecunque per Prelatos ejusdem Ordinis, aut alios deputata, quomodolibet amovere. Nec etiam de rebus, aut correctione Fratrum dicti Ordinis, nisi in casibus premissis, contentis in prefata Regula, seu eorum aliquo, se aliquatenus intromittere, quovis modo, ita quod dictus Ordo, seu Fratres ejusdem Ordinis in nullo subsunt futuris Protectoribus, nisi duntaxat in casu, quo ipsorum Fratrum Communitas, vel Generale Capitulum, quod absit, a predictis articulis, vel eorum aliquo, deviarent; Alioquin si secus fecerint, id decernimus irritum, & inane. Et nihilominus Fratres, qui contra hujusmodi inhibitionem nostram, quidquam impetrabunt, seu post inhibitionem hujusmodi utentur
Nota. etiam per alios impetratis, puniantur illis penis, quibus essent pro gravibus culpis secundum statuta dicti Ordinis puniendi, & sint nihilominus actibus privati legitimis, a suis, si que habent, suspensi officiis ipso facto. Ceterum Nos eosdem futuros Protectores hortamur attentius, quod per facti efficaciam, sic nominis sui Officii procurent effectum, quod Ordo ipse, per eos non ledatur in aliquo sed potius ab adversis, si quando forsitan imminebunt, suo opportuno defensionis clypeo protegatur, & a noxiis preservetur, sic acturi proinde, & equitatis, ac modestie limites, servaturi, ut non trahatur ad noxam, quod provisum extitit ad salutem, sed ex caritativis gestis eorum, Ordo prefatus, quietem, & consolationem percipiat, & Protectores magnum apud Deum premium sortiantur, & super contrario non oporteat dicte Sedis providentiam aliud remedium adhibere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum apud Pontem Sorgie, Avinionen. Diecesis, VI Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno III (4). Nos autem, cum in minoribus constituti ipsius Ordinis Generalis Nobis cura, & administratio incumberet, saluberrimum, ac opportunum, & necessarium dicto Ordini esse conspeximus, ut Protectores ultra prefixam, ac ejusdem Ordinis regule, auctoritatem non extenderent, nam experti sumus, & vidimus, quanta pax, quies, utilitas, quantaque commoda prefato Ordini, ac Fratribus ejusdem ex firma, & inconcussa dictarum literarum observantia provenerunt, quot, & quante perturbationes, jacture, incommoda, damna, & gravia scandala, in dicto Ordine suscitata sunt, quoties dicti Ordinis Protectores, sue auctoritatis limites excederunt, attentantes in
Nota. particularibus dicti Ordinis, & Fratrum ejusdem causis, & negotiis se intromittere, & usurpata sibi auctoritate, ea videre, cognoscere, judicare, & decernere voluerunt; Cupientes, ut Religio, & Ordo prefatus, quem affectuosissima caritate complectimur, utpote quia in eo a teneris annis enutriti; & doctrina, ac Regularibus disciplinis, & moribus, instituti fuimus, ac uti firma fide tenemus, certissimisque in Nobis experimentis didicimus, ad officia, & dignitates, ad quas in minoribus promoti fuimus (5), & ad hunc ipsius Summi Pontificatus apicem, meritis, & precibus Seraphici illius Patriarche Francisci ejusdem Ordinis Patris, & Fundatoris, provecti sumus, quieto consistens statu, virtutibus, & meritis, augeatur, ac multiplicetur, ac solidum fundamentum ex ejusdem Ordinis Fratrum operibus, & exemplis, sapientie splendore, & fructuosis studiis, & predicationibus proveniat, promptissimo, & liberali animo, ut dignum censemus, & debitum, ea, que pro ipsius Ordinis quiete, pace, tranquillitate, & prosperitate a Romanis Pontificibus, Predecessoribus nostris, provide statuta, & ordinata sunt, ut illibata perdurent, nostre approbationis munimine solidamus, interpretamur, & declaramus, prout ipsius Ordinis tranquillitati conspicimus salubriter expedire. Ut igitur de cetero ipsius Ordinis professoribus omnibus evagandi extra Religionem occasio tollatur, & vera suis Prelatis obedientia in qua ipsius Religionis verius, & solidum firmamentum, & robur consistit, exhibeatur, prefatique Ordinis, & Fratrum ejusdem negotia, & cause non alibi, neque per alios, quam in ipso Ordine, & ipsius Prelatos tractentur, agitentur, judicentur, & determinentur, dilecti filii Zaneti de Utino Generalis dicti Ordinis Ministri, & totius Generalis Capituli in hac parte supplicationibus inclinati, inhibitionem, & literas predictas Predecessoris prefati auctoritate Apostolica, presentium tenore, approbamus, & robur perpetue firmitatis obtinere debere decernimus, & per eas Protectori prefato, qui in tempore erit, nisi in illis casibus, & articulis in Regula dictorum Fratrum expressis, & prefati Predecessoris literis declaratis, neque in illis, dum non universi sed aliqui ipsius Ordinis professores, in quovis numero, a Fidei unitate, & Sacrosancte Romane Ecclesie obedientia, deviarent, vel Regulam prefatam non servarent, sed de eorundem deviantium, & non observantium regulam, correctione, aut reductione, ac aliis quibuslibet causis, & negotiis dicti Ordinis, se impediat, inhibitum fore, dicta auctoritate decernimus, & declaramus. Hortamurque illum, qui ad officium Protectoris hujusmodi, quod impresentiarum per obitum bo. me. Besarionis (6) Episcopi Sabinen. dicti Ordinis olim Protectoris, nuper vita functi, vacat, assumi, & deputari contigerit, & ipsius Successores dicti Ordinis Protectores, ac eis in virtute S. obedientie, dis-

districte precipiendo inhibemus, ne extra predictos articulos, & casus in regula predicta contentos, & expressos, nec etiam in illis, cum non universus Ordo, sed aliqua ipsius pars, & specialis persona erraret, ipsorum Fratrum querelas audire, seu de ipsorum causis, & negotiis, contra literas, & declarationem hujusmodi intromittere se quoquomodo presumant, sed curent, ut est eorum proprium officium, & prefati S. Francisci, & Apostolice Sedis intentio extitit, ipsum Ordinem in quieto, tranquillo, & pacifico statu conservare, & augere, & ab impugnantibus, molestantibus, & perturbantibus defendere, & tueri, ne secus agendo, Ordinem prefatum, non solum non protegant, confervent, & exaltent, ut tenentur, sed in animarum suarum perniciem, & dicti Ordinis detrimentum, & scandalum, confundant, & destruant. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostre Confirmationis, approbationis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Secundo (7), Quarto (8) Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Protectoribus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam in *Bullario Romano*. Est numero *IV*.
3. *Christi fideles.*) Extat etiam in *Bullario Romano*. Est IV inter Constitutiones *Gregorii XI.* ubi hæc habet *Cherubinus* in Annotatione prævia. *Aliorum Ordinum Protectores, majores his facultates non habent. Has ergo ponere fotis esse arbitratus sum, ut ceteris Regularibus usui esse possint.*
4. *Anno III.*) Christi *MCCCLXXIII*.
5. *Promoti fuimus.*) Procurator Generalis, Vicarius *Italiæ*, ac tandem Generalis Minister fuerat.
6. *Besarionis.*) *Bessarionis*. Hinc autem exploditur eorum sententia, qui *Bessarionis* obitum remittunt ad *XIV* Decembris *MCCCCLXXIII*.
7. *Septuagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIII*.
8. *Quarto.*) *Cherubinus* in *Bullario Romano* scripsit: *Quinto*.

Ædes sacras Heidelbergen. (1) Cœnobii visitantes Indulgentiis donat.

Anno 1473 Die 30 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Summi Patris familias, qui & eterne vite clavigero celestis simul & orbis imperii jura commisit, ligandi scilicet, & solvendi, altissimam potestatem, vices, licet immeriti, tenentes in terris, pro Ecclesiarum, & religiosarum domorum omnium statu prospero, ac felicibus incrementis, & salute singulorum, nostre providentie commissorum, fidelium, tanto diligentius partes nostre solicitudinis adhibemus, quanto Ecclesie, & domus ipse sumptuoso opere edificare, & conservari, & celebrari valeant, ipsique fideles, tortuosi colubri versutiis depravati, remissionum, & indulgentiarum gratiis potioribus indigere noscuntur. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius nobilis vir Fredericus (3) Comes Palatinus Rheni, Romani Imperii Elector, & Bavarie Dux, zelo devotionis accensus, cupiens terrena in celestia felici commercio commutare, quandam domum pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Predicatorum in suburbio oppidi Heidelbergen., Wormacien. Diecesis cum Ecclesia, campana, campanili, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & edificari fecerit, opere non modicum sumptuoso, Nos, cupientes, ut domus ipsa, postquam constructa fuerit, congruis honoribus frequentetur, & Christi fideles tanto libentius devotionis causa confluant ad eandem, quo ibidem dono celestis gratie noverint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, qui Ecclesiam dicte domus, postquam consecrata fuerit, ut prefertur, in nativitate S. Johannis Baptiste, & S. Andree Apostoli festivitatibus visitaverint annuatim, decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer relaxamus, presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, quod si alias visitantibus Ecclesiam predictam, seu alias inibi pias eleemosynas erogantibus, aut aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus forsan, vel non dum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, presentes litere nullius sint roboris vel momenti. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Tertio Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Indulgentia.

1. *Heidelbergen.*) Juris est Provinciæ *Teutoniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXX fol. 7*.
3. *Fredericus.*) Hujus nominis *I*.

De ceteris nonnullis Indulgentiarum Diplomatibus, quæ *Sixtus IV* concessit; paucis hic dicetur.

Pro Florentino Monasterio S. Vincentii, de Pœnitentia S. Dominici nuncupato: Constitutio sic incipit: *Licet is &c. Omnibus vere pœnitentibus, & confessis, qui in Veneris Sancti, & S. Vincentii diebus, sive festivitatibus præfatam Ecclesiam devote visitaverint &c. Septem annos, & totidem quadragenas &c. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXII) *Kalendis Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XI fol. 226.*

Anno 1472 Die 1 Februarii.

XXVI.

Anno 1473 Die 9 Julii. XXVII.

PRo Senogalliensi Cœnobio S. Mariæ Gratiarum, alias Fanen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Dum præcelsa &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Fratrum Prædicatorum, sub vocabula S. Mariæ Gratiarum extra muros civitatis Senegalien., Fanen. Diœcesis &c. Septem annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Septimo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXII fol.* 80.

Anno 1474 Die 1 Decembris. XXVIII.

PRo Cœnobio Viennensi. Constitutio sic incipit: *Etsi cunctæ &c. Cupientes igitur, ut Capella sub vocabulo S. Trinitatis sita in Ecclesia Domus Fratrum Prædicatorum Viennen. &c. Fidelibus ipsis vere pœnitentibus, & confessis, qui in Octava Festivitatis Pentecostes &c. Quinque Annos, & totidem Quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Kalendis Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXIII fol.* 211.

Anno 1475 Die 22 Junii. XXIX.

PRo Cœnobio Bononien. Constitutio sic incipit: *Licet is &c. Septem annos, & totidem Quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico.

Anno 1477 Die 12 Junii. XXX.

PRo Cœnobio Murianen. Constitutio sic incipit: *Omnipotentis Dei summa, & ineffabilis clementia &c. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia S. Petri Martyris Murianen., Torcellan. Diœcesis prope Venetias, Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum &c. jam tribus annis elapsis cum campanili, organis, libris ebori, coronisque, seu quadris, exceptis duntaxat parietibus lapideis, ignis incendio totaliter combusta fuerit &c. Ut Ecclesia ipsa, quæ readificari cœpta est, & ad quam, ut etiam accepimus, dilectus filius nobilis vir Jacobus de Medio dilecti filii nobilis viri Andreæ Vendramino Ducis Venetiarum orator ad Nos destinatus, singularem gerit devotionis affectum &c. Vere pœnitentibus, & Confessis, qui Ecclesiam prædictam in celebratione omnium Sanctorum, duobus proxime futuris, & successive in festo ejusdem S. Petri singulis annis &c. duobus videlicet proxime futuris tantum, plenariam omnium peccatorum Indulgentiam concedimus, & elargimur, aliis vero sequentibus annis prædictis decem Annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Pridie Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CVI fol.* 101.

Anno 1473 Die 1 Aprilis.

Varia privilegia (1) Fratribus Peregrinantibus, Fidei nempe præconibus concessa.

Ex Bullario (2) Ususmaris.

XXXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

APostolicę servitutis officium, cui, dante Domino, pręsidemus, Nos admonet, ut sicut bonus pastor ad oves christicolas pascendas aures nostrę contemplationis extendamus, & earum, necnon partium, & regionum, ac temporum qualitatibus pensatis, ad eorundem Christicolarum, salutem vigilemus, & iis, quę a nostris Prędecessoribus circa ea circunspecte emanasse comperimus, illorum vestigia imitantes, consimilibus facultatibus & gratiis, dum a Nobis petitur, robur Apostolici muniminis adiiciamus. Dudum siquidem felicis recordationis Pii PP. II Prędecessoris nostri literę emanarunt, quas pręsentibus annotari fecimus, & quarum tenor sequitur, qui talis est. Pius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Dum levamus in circuitu oculos nostros &c. (3) Quare pro parte dilecti filii Baptistę Fatinanti (4) de Janua, dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, Vicarii Generalis in terris Peregrinantium supradictorum, per dilectum filium Martialem Auribelli Sacrę Theologię professorem & Priorem Generalem dicti Ordinis deputati, & instituti, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis in dictis literis contentis, Apostolici muniminis robur adiicere, ac omnes & singulas facultates dicto Christophoro in pręmissis literis concessas eidem Baptistę pari modo concedere, & alias in pręmissis providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes fidem catholicam vigere, augmentari, & etiam manuteneri, pręfati Baptistę in hac parte supplicationibus inclinati, literas Apostolicas pręedictas, cum omnibus & singulis indulgentiis, concessionibus, indultis, & clausulis, in eis contentis, necnon Societatem pręedictam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium ratificamus, approbamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus, illasque perpetuo viribus subsistere decernimus, easque ad Conventum Civitatis Chii harum serie extendimus, necnon universos & singulos ejusdem Ordinis Fratres, qui dicuntur Uniti, vel Armeni, aut alias, ut pręfertur, dicta auctoritate eidem Societati subiicimus, ipsamque Societatem pręfata auctoritate approbantes, & confirmantes, omnibus & singulis cujuscunque dignitatis, gradus, conditionis, vel ordinis existant, sub excommunicationis pęna, quam eo ipso incurrant, ne Societatem pręedictam in pręmissis, seu alias quomodolibet impedire, seu inquietare, vel molestare, seu ipsam dividere, extinguere, vel separare, aut alias de illa se intromittere quoquomodo pręsumant, districtius inhibemus. Pręterea, ut dictus Baptista in pręmissis utilius, & diligentius se gerere possit, & habere, sibi omnes, & singulas facultates, & auctoritatem per pręfatum Pium Prędecessorem dicto Christophoro olim concessas, pari modo, & absque ulla differentia perinde in omnibus, & per omnia, ac si dictę insertę literę ad instantiam ipsius Baptistę emanassent, concedimus per pręsentes, decernentes ex nunc irri-

Pii II Constitutionem inserit, & confirmat.

irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, & singulis, quę idem Prędecessor, in dictis suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę ratificationis, approbationis, communitionis, extensionis, confirmationis, inhibitionis, concessionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prǽsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Kalendis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Censura Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.*

2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Confettium pag.* 63. Meminerunt *Ferrarius de Rebus Hungar. Provincia Parte IV Lib. Unico Cap. VIII pag.* 580, & *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. VI ad annum MCCCCLXXIII pag.* 367.

3. *Oculos nostros &c.*) Ut in *Constitutione Pii II*, data XII Junii *MCCCCLXIV*, ad finem usque.

4. *Baptista Fatinanti.*) Hinc emendandus *Fontana Monum. Dominic. Parte III Cap. VI ad annum MCCCCLXXIII pag.* 367; ubi hæc habet. *Eodem anno Sixtus Papa Vicarium Generalem Congregationis Peregrinantium inter infideles P. Christophorum de Viterbio, necnon & Apostolicum Inquisitorem in Oriente creavit, cum facultate substituendi in diversis partibus alios Inquisitores, datis Apostolicis Literis talis tenoris.*

Dilecto filio Christophoro de Viterbio Ordinis Prædicatorum, S. Theologiæ professori, totius Societatis Peregrinantium propter Christum inter gentes Vicario Generali, & hæreticæ pravitatis Inquisitori per nos deputato in partibus Orientalibus, & quam maxime in Civitatibus Caffa, Pera, Chii, & in terris Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Gothorum, Zirorum, Ratenorum, Cumanorum, Æthiopum, Iberorum, Alanorum, Gazarorum, Syrorum, Jacobitarum, Nabiaaorum, Tartarorum, Carelorum, Hungarorum majoris Hungariæ, & aliorum qui nondum Sacramenta fidei perceperunt &c. concedimus facultatem, ut alios Inquisitores in Provinciis, de quibus tibi videbitur, supradictis substituere valeas &c.

P. Christophorus igitur cum multis aliis Fratribus Peregrinantibus propter Christum, in Orientem profectus, magnum fructum reportaverunt Ecclesiæ Sanctæ Dei conversione multarum animarum ad Christum. Hæc ille. Sed notandum, quod *Christophorus de Viterbio* Vicarius Generalis constitutus erat a *Pio II*, ut videre est ex ejusdem *Pii* Constitutione mox laudata *Nota III.* Hinc eidem *Pio* ascribendum est Diploma, quod a *Sixto IV* datum putat *Fontana*.

Stugardensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1473 Die 1 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viro Udalrico Comiti in Wyertenberg (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Eximię devotionis affectus (4) &c. Sane pro parte tua Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod tu zelo devotionis accensus, ac cupiens terrena in cęlestia felici commercio commutare, pro tua, & progenitorum tuorum animarum salute, & divini cultus incremento de bonis tibi a Deo collatis quandam Capellam sub vocabulo B. Marię, & S. Udalrici in oppido tuo Stutgarten. (5), Constantien. Dięcesis, quod plurimum populosum, & in quo nullus locus Fratrum Mendicantium, aut aliorum Religiosorum existit, pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum, ad quos singularem geris devotionis affectum, partim construi fecisti, areamque peramplam, & amęnam ipsi Capellę adjunxisti. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi de tuis, & aliorum fidelium bonis, apud ipsam Capellam, domum, cum claustro, campanili, campana, domibus, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi fundandi, & construendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum nostris temporibus augeri summopere affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, absque tamen alicujus prejudicio, unam domum apud ipsam Capellam cum claustro, campanili, campana, domibus, hortis, hortalitiis, & officinis prędictis pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum, & Regularis observantię, de novo fundandi, & construendi, necnon dilecto filio Martiali Auribelli de Avinione, dicti Ordinis Prędicatorum Generali, domum prędictam per Fratres dicti Ordinis Prędicatorum regularis observantię cum eisdem Capella, claustro, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & officinis, recipiendi, & inibi perpetuo commorandi, Dięcesani loci, & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita, plenam, & liberam licentiam auctoritate Apostolica tenore presentium elargimur. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium loca de novo recipere, aut recepta mutare presumant absque Apostolicę Sedis licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volentes igitur, & statuentes quod Fratres ipsi, qui in eadem domo pro tempore morabuntur &c. omnibus privilegiis, libertatibus, immunitatibus, & indulgentiis, quibus alii Fratres ejusdem Ordinis Prędicatorum in eorum aliis domibus pro tempore degentes gaudent, & utuntur, uti, & gaudere valeant, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuscunque alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex Comitis petitio.

Facultas.

1. *Stugardensis.*) Vulgo *Stugard*, in *Suevia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXVIII fol.* 147.

3. *Wyertenberg.*) *Wirtemberg*, & *Wurtemberg*. Nunc Ducatus est *Germaniæ*, in *Suevia*.

4. *Affectus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

5. *Stutgarten.*) *Stugarden.*

Anno 1473 Die 3 Aprilis.

De possessione, Casale nuncupata, restituenda Viterbiensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio..... (3) Provinciæ nostræ Patrimonii.

XXXIII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

NUper pro patte dilectorum filiorum Fratrum, & Conventus S. Mariæ ad Gradus Viterbien., fuit nobis humiliter supplicatum, quod cum alias quidam Johannes Jamquitelli Guidotii de Viterbio, per suum ultimum testamentum, ipsis Fratribus, & Conventui, quoddam tenimentum, quod alias dicitur Casale, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, positum in Patrimonio B. Petri, juxta territorium Sutrii (4), Civitatis Castellanę (5), Casamalę, Roncilionis (6), & alios suos confines, pro anima sua legaverit; & ipsi, post mortem dicti testatoris, per plures annos, dictum Casale possederint, & fructus perceperint, tanquam veri patroni, & possessores, & quod deinde post lapsum tempus Eversus de Anguillaria dictos Fratres, & Conventum, dicto tenimento expoliavit, & tyrannice per plures annos possedit; prinde supplicatum fuit, sibi super his per Sedem Apostolicam de opportuno remedio provideri. Nos igitur, ut decet, unicuique justitiam reddere volentes, de hujusmodi re non aliter informati, eam in Camera nostra Apostolica, examinandam commisimus. Deinde fideli relatione Ven. F. nostri Latini (7) Episcopi Tusculani Cardinalis de Ursinis Camerarii nostri, & aliorum Camerę Pręsidentium, cognovimus tenimentum hujusmodi Fratribus, & Conventui ipsi deberi. Quapropter cum non deceat Sedem Apostolicam, & Romanum Pontificem, bona cujuscunque, & pręsertim locorum piorum, indebite detinere, hujusmodi supplicationibus inclinari, tenore pręsentium, tibi committimus, & mandamus, quatenus ad omnem instantiam, & requisitionem Fratrum, & Conventus prędictorum, in corporalem, realem, & actualem possessionem ipsius tenimenti, sive casalis, cum omnibus, & singulis juribus, actionibus, & pertinentiis suis, juxta dicti legatoris piam voluntatem, restituas, & reponas eosdem, amoto inde quolibet illicito detentore, atque eos in dicta possessione manuteneas, & defendas, ita, ut ex dicto tenimento, & casali, fructus, redditus, & proventus quoscunque, percipere possint cum effectu; Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Aprilis MCCCCLXXIII, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

L. Grifus.

1. *Viterbiensi.*) Juris est *Romanæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo asservato a *Viterbiensi* Conventu *S. Mariæ ad Gradus*.
3. *Filio....*) Ex Diplomate Cardinalis *Latini* de *Ursinis* mox transcribendo addendum: *Guidantonio de Piccolominibus, Thesaurario*.
4. *Sutrii.*) Vulgo *Sutri*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
5. *Civitatis Castellanæ.*) Vulgo *Città Castellana*. Ibidem in Provincia *Patrimonii*.
6. *Roncilionis.*) Vulgo *Ronciglione*.
7. *Latini.*) Ex antiquissima *Ursinorum* Gente oriundi. Adeas Auctores quos laudat, & excipie *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II ad annum MCCCCXLVII pag. 970.* Quid autem egerit *Latinus*, liquet ex sequenti Diplomate, cujus autographum est in Cœnobio *Viterbiensi*.

Latinus Episcopus Tusculanus Cardinalis de Ursinis D. Papæ Camerarius. Spectabilis Vir, & amice noster carissime Salutem.

VIdebitis, quid vobis impræsentiarum scribat per Breve suum Sanctissimus D. Noster super restitutione tenimenti casalis facienda Fratribus, & Conventui S. Mariæ ad Gradus Viterbien. Sanctitas Sua plene informata de juribus ipsorum Fratrum in tenimento prædicto, non vult, eos diutius esse spoliatos hujusmodi possessione, eis omni jure debita, nec illius fructibus carere. Itaque cum pro parte eorundem Fratrum, fueritis requisiti, curabitis eos restituere ad præfatum tenimentum, & in illius possessionem ponere, juxta mandatum, & intentionem prædicti Domini nostri. Et insuper pręstabitis eis deinceps opportunum favorem, & auxilium, quo gaudere libere possint pręfata possessione ejusdem, sicut justitię debito convenire videbitur. Et bene valete. Romæ 4. Aprilis 1473. &c.

A tergo: Spectabili viro Guidantonio de Piccolominibus Thesaurario Patrimonii &c. Amico nostro carissimo.

F. Johannes de Pistorio (1) Forum Livii (2) petat, ut ibidem Conciones sacras habeat. Anno 1473 Die 2 Junii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto Filio Johanni de Pistorio, Ordinis Prędicatorum, XXXIV.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUpplicationibus dilecti filii Nobilis viri Pini de Ordellatis Forlivii in temporalibus Vicarii Nostri paternum in Domino prębentes assensum, devotionem tuam in Domino exhortamur, & nihilominus in virtute S. obedientię tibi pręcipiendo mandamus, ut in futura Quadragesima verbum Dei, & Evangelicam doctrinam Forlivium (4) Prędicaturus (5) accedas. In quo ipsi Pino maxime complacebis, & Nobis rem gratissimam facies. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, Die II Junii MCCCCLXXIII, Pontificatus nostri Anno Secundo.

L. Grisus.

1. *Johannes de Pistorio.*) Vir venerabilis, *religione, sanctitate morum, ac verbi Dei prædicatione* Seculo XV clarissimus, ut videre est apud scriptores quos laudat, & excipit *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad an. MCCCCXCIII pag. 879.*
2. *Forum Livii.*) Vulgo *Forli*, in *Romandiola*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 129 ex Autographo *Pistoriensi*.
4. *Forlivium.*) Seu *Forum Livii*.
5. *Prædicaturus.*) Celebertimus enim Ecclesiaster evaserat, tantoque successu, ut in plerisque locis, cum Templa auditores non caperent, per plateas ipsum concionari oporteret. *Echard* mox laudatus.

Ratum habet, F. Marcum (1) Inquisitorem Regni Siciliæ a Generali Magistro totius Ordinis renunciatum fuisse. Anno 1473 Die 5 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Marco Ordinis Fratrum Prędicatorum Theologię professori, & Inquisitori hereticę pravitatis in Regno Sicilię citra pharum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD damnandarum hereticorum pravitatum extirpationem &c. (3). Sane exhibita Nobis pro parte tua, petitio continebat, quod alias Inquisitoris officio hereticę pravitatis in Regno Sicilię citra pharum, illius civitatibus, & Diocesibus quod per Fratres Ordinis Fratrum Prędicatorum in Regno, ac Diocesibus prędictis exerceri solet, certo modo Inquisitore carente, dilectus filius Martialis Auribelli ejusdem Ordinis Prior, Generalis Magister nuncupatus, & ejusdem Theologię etiam professor, ad quem inter cetera in eisdem Regno, ac illius civitatibus, & Diocesibus Inquisitoris ejusdem hereticę pravitatis pro tempore institutio, & deputatio ex speciali Sedis Apostolicę privilegio, cui hactenus derogatum non est, spectat, te in eisdem Regno, civitatibus, & Diocesibus prefatę hereticę pravitatis Inquisitorem constituit, atque deputavit, & ad dictę pravitatis Inquisitoris officium privilegii hujusmodi obtentu instituit, prout in ipsius Prioris Generalis literis constitutionis, deputationis, & institutionis prędictarum dicitur plenius contineri. Quare pro parte tam dicti Martialis, quam tui, & ut Inquisitoris officium liberius, & quietius in Regno, civitatibus, & Diocesibus prędictis exercere, & a temporalibus Dominis in pręmissis majores favores consequi valeas, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad hujusmodi Inquisitoris officium, & liberum illius exercitium, circa punitionem, carcerationem, & captionem hereticorum in Regno, civitatibus, & Diocesibus prędictis existentium, & per eos gestorum inquisitionem, & relaxationem per eos, ad quos potest admitti, & dictum Inquisitoris officium tibi concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, volentes te apud Nos de religionis zelo, literarum scientia, vitę, ac morum honestate, aliisque probitatis, & virtutum meritis multipliciter commendatum, horum intuitu, favore prosequi gratioso, ipsius Prioris, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, institutionem prędictam, constitutionem, & deputationem auctoritate Apostolica ratificamus, approbamus, atque confirmamus, dicta auctoritate decernentes, te ad punitionem, carcerationem, & captionem hereticorum in Regno, civitatibus, & Diocesibus prędictis, & quarumcunque personarum, hereticam pravitatem sectantium, correctionem, & emendationem, dicta auctoritate admittendum, ut est moris, ac volentes, & dicta auctoritate statuentes, quod Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, aliique Ecclesiarum, & Monasteriorum Prelati, ceterique Domini temporales in executione officii hujusmodi, pręcipue circa captionem, carcerationem, & punitionem prędictas, & locorum prędictorum hereticorum destructionem, tibi assistant, ac consilium, auxilium, & favorem prębeant. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis specialibus, & generalibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus specialis,

Diplomatis causa.

Nota.

Confirmatio

&

& expressa mentio esset habenda, Nos enim tibi, ut omnibus, & singulis privilegiis, & indultis, Inquisitoribus ejusdem hereticę pravitatis quomodolibet concessis, hujusmodi durante officio, libere, ac licite uti valeas, dicta auctoritate, tenore presentium indulgemus. Volentes, quod presentes literę, & quęcunque inde secuta, durante beneplacito dicti Martialis Generalis duntaxat, vim, & vigorem habeant, & hujusmodi beneplacito cessante nullius existant roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. nostrę ratihabitionis, approbationis, confirmationis, decreti, statuti, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Nota.

1. *F. Marcum.*) *De Maroldis de Labella* cognominatum in Regestis P. Generalis *Leonardi de Mansuetis* apud *Fontanam Theat. Dominican. Parte III Cap. III Tit. LXIV pag.* 604.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.* 91.

3. *Extirpationem &c.*) Exordium deest.

Anno 1473 Die 1 Julii.

Ratam habet, & firmat fundationem Cœnobii SS. Annunciationis in Terra S. Georgii (1), illudque Cœnobium variis privilegiis ornat.

XXXVI.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. Diplomatis causa.

PAstoralis officii debitum Nobis Divina dispositione commissum excitat, & inducit, ut votis illis gratum prestemus assensum, quę Sacrę Religionis propagationem, cultus augmentum, & animarum salutem concernere dignoscuntur, & per quę Religiosarum personarum commoditatibus salubriter provideatur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Vicarii, & Fratrum Domus Annunciationis Beatę Marię terrę S. Georgii, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Militensis (3) Diecesis, petitio continebat, quod quondam Bonifatius, Nonus in sua obedientia, de qua partes illę tunc erant, nuncupatus, quondam Johanni Carazulo (4) Comiti Geracii (5), & Marię ejus Uxori de propriis bonis unam Ecclesiam sub titulo Annunciationis Beatę Marię Virginis in predicta terra fundari, & construi facere, ac illam pro uno Capellano perpetuo Rectore seculari, qui in ea divina officia celebrare deberet, competenter dotare possent, reservato eisdem Johanni, & Marię, ac Successoribus suis jure Patronatus dictę Ecclesię, licentiam concessit, & nihilominus ipsam Ecclesiam, & illius Rectorem, qui esset pro tempore, in jus, & proprietatem Romanę Ecclesię, & Sedis Apostolicę, ac sub sua, & ejusdem Sedis Apostolicę immediata protectione, postquam Ecclesia constructa, & fundata foret, suscepit, decernens Ecclesiam, & Rectores eosdem sibi, ac soli Sedi Apostolicę fore subjectos, & quod loci Ordinarius, & quivis alius in Ecclesiam, aut Rectorem prefatos, utpote prorsus exemptos, non possent, auctoritate ordinaria, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententias promulgare, vel alias in eos jurisdictionem aliquam exercere. Idemque Bonifatius predecessor omnium excommunicationum, suspensionum, & interdicti sententias, etiam quoscunque processus, sive pęnas, & sententias continentes, quos, & quas contra tenorem, & formam hujusmodi exemptionis promulgari, & haberi contigerit, irritos decernit, & inanes, ac nullius existere roboris, vel momenti: & deinde postquam Johannes prefatus, necnon successive nobilis viri Baptista Carazulo ejus Frater, tunc Comes Geracii Ecclesiam ipsam ędificaverant, pia devotione ducti Ecclesiam predictam, quondam Fratri Cathaldo de Taranto (6) Vicario Generali dicti Ordinis in illa Provincia, quantum in eis erat, successive donaverunt, concesserunt, & assignaverunt, prefatusque Cathaldus Vicarius nulla alia per eum super hoc habita licentia Ecclesiam ipsam cum eis aderentiis (7) pro usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum recepit, & juxta eandem Ecclesiam successu temporis domus cum sacristia, cemeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis, officinis ex piis Christi fidelium eleemosynis ędificata, & constructa extitit, illamque Fratres predicti inhabitarunt, prout inhabitant de presenti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ex antiqua consuetudine pro contractibus Matrimonii, seu Nuptiarum fideles Christi illarum partium ad Ecclesiam ipsam cum ibidem Missa, ut moris est, & alia solemnia celebrantur, accedant, occurratque pluries, ut Rector Parochialis Ecclesię infra cujus limites Capella ipsa consistit, qui ibidem celebrare consuevit, ad ipsam Capellam venire deneget, propter quod fideles Christi gravia incommoda sustinent, & ad contrahendum alibi, quam in dicta Capella penitus se retrahunt, & interdum sine benedictione remanent, & etiam pericula oriri formidatur. Quare pro parte tam dilecti filii Nobilis viri Maximi Curialis, Comitis Terręnovę, quam Vicarii, & Fratrum Prędicatorum, necnon dilectorum filiorum incolarum, & habitatorum predictę terrę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, assignationi, & concessioni predictis pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiiceremus, ipsisque Vicario, & Fratribus, quod Domum cum Ecclesia, seu Capella, ac hortis, & officinis predictis pro eorum usu, & habitatione perpetuo retinere, eisque de absolutionis beneficio ab excommunicationis sententia, quam propterea incurrerunt, providere, & quod Missam, & solemnia hujusmodi absque licentia Rectoris de cetero perpetuis futuris temporibus in dicta Capella, celebrare, seu celebrari facere, & tam premissa exemptione, quam omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, & gratiis, eidem Ordini, & aliis ejus domibus in genere concessis, & in posterum concedendis uti, & gaudere possint, concedere, aliasque in premissis statui, & indemnitati Vicarii, & Fratrum Prędicatorum optime providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, donationem, concessionem, assignationem hujusmodi, ac illas concernentia omnia, & singula in certo

Confirmatio, & Concessio.

inf-

instrumento, cujus tenorem pręsentibus haberi volumus pro expresso, contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui desuper intervenerint in eisdem, & nihilominus Vicarium, & Fratres pręedictos ab hujusmodi excommunicationis sententia auctoritate pręfata hac vice duntaxat absolvimus, secumque super irregularitate, si quam Missa, & alia officia divina celebrando, vel se illis immiscendo, contraxerunt, eadem auctoritate dispensamus, omnemque abolemus inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam, per ipsos pręmissarum occasione contractam, eisque quod Missam, & solemnia hujusmodi absque licentia dicti Rectoris de cetero perpetuis futuris temporibus in dicta Ecclesia, vel Capella celebrare, seu celebrari facere, ac domum, cum Ecclesia, hortis, hortalitiis, & aliis officinis pręedictis pro eorum usu, & habitatione, ac exemptione pręedicta, ac aliis quibus ipsa Ecclesia hactenus est usa, ac etiam omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis eidem Ordini, & aliis ejus Domibus per Sedem pręedictam, vel alias in genere concessis, & in posterum concedendis uti, & gaudere libere, & licite possint, & valeant concedimus, jure Parochialis Ecclesię semper salvo. Non obstantibus pręmissis, ac felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Pręedecessoris nostri prohibente, ne Fratres cujusvis Ordinis Mendicantium in quibusvis castro, terra, vel villa ad inhabitandum Domus, vel loca de novo recipere, vel hactenus recepta mutare pręsumant, absque pręedictę Sedis licentia speciali faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis, approbationis, confirmationis, communicationis, suppletionis, absolutionis, dispensationis, abolitionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Nota.

Clausula derogans.

Sanctio poenalis.

1. *In terra S. Georgii.*) Juris est Provinciæ *Calabriæ*.
2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar Authenticum. Autographum asservatur in Cœnobio Terræ *S. Georgii*.
3. *Militensis.*) Vulgo *Mileto*, in *Calabria*.
4. *Carazulo.*) Sic in duobus Exemplaribus, quorum unum conscriptum fuit anno *MDXL*. In alio legitur *Caracciolo*. Sic scripsit Notarius Apostolicus anno *MDCXV*. Nec mirum. Cum enim nunc etiam floreat antiqua gens *Caracciola*, & *Carazula* Notario fortassis ignota sit: illius, *Caracciola* scilicet, cogitatio subiit animum; mendum irrepsisse putavit; cognominum similitudine deceptus est; *Carazulam* gentem neglexit. Verum quia *XV* seculo fuit in Regno *Neapolitano* familia *Carazola*, cujus meminit historia *Johannæ II*, Reginæ *Neapolitanæ*. Hinc magis arrideret antiquior lectio: *Carazula*: nisi viris sapientissimis, & eruditione claris alia probaretur; Censent enim, Gentem *Carazulam*, de qua loquitur Diploma, non distinguendam a *Caracciola*.
5. *Geracii.*) *Hieracii*, vulgo *Gieraci*, & *Geraci*. Urbs est *Calabriæ*.
6. *De Taranto.*) *Tarento*. Sic vel a patria, vel a professione dictus est *Gathaldus* noster.
7. *Eis Aderentiis.*) *Ejus adhærentiis*.

Accepta provocatione Fratris Rolandi (1) Officialem Redonensis (2) Episcopi, ceu judicem non legitimum reiicientis (3), judices qui de lite cognoscant constituit.

Anno 1473 Die 5 Julii.

Ex Archivo (4) *Ordinis*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Cantori, & Ivoni le Jorient, ac Roberto Ruallo Canonicis Ecclesię Nanneten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXXVII.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus &c. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Rolandi le Cozic, Ordinis Fratrum Pręedicatorum professoris, & in Regno Francię hęreticę pravitatis Inquisitoris, petitio continebat, quod, licet dictus Ordo cum omnibus locis, personis, & bonis suis fuerit, prout est, ab omni jurisdictione, & dominio quorumcunque Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum judicum Ordinariorum, Apostolicę Sedis privilegio prorsus exemptus, & eidem Sedi immediate subjectus, ita quod etiam ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua agitur, ubicunque committatur delictum, ineatur contractus, aut res ipsa consistat, Archiepiscopi, Episcopi, ac judices pręedicti nequeant in Ordinem, loca, personas, & bona hujusmodi jurisdictionem, seu dominium, vel aliquam potestatem auctoritate ordinaria exercere, dictusque Ordo, cum locis, personis, & bonis pręedictis fuisset in pacifica possessione, vel quasi, exemptionis hujusmodi etiam a tanto tempore, cujus contrarii memoria non existit, prout est adeo notorium, quod nulla potest tergiversatione celari, tamen dilectus filius officialis Redonen. ad instantiam dilecti filii Oliverii Mercatoris, Rectoris Parochialis Ecclesię de Verno, Redonen. Dięcesis, falso asserentis, quod idem Rolandus summam trecentorum scutorum auri novorum ratione cujusdam contractus mutui inter ipsos Oliverium & Rolandum in jurisdictione dicti Officialis, ut dicebat, contracti, sibi dare, & solvere legitime teneretur, pręfatum Rolandum, ut infra certum tunc expressum terminum summam scutorum pręedictorum, vel ejus verum valorem in moneta in partibus illis currente pręfato Oliverio persolveret, sub suspensionis, & excommunicationis pęnis per suas certi tenoris literas de facto moneri fecit, & mandari eidem; unde dictus Rolandus, sentiens ex hoc indebite se gravari, ad Sedem pręedictam appellavit, & quia dictus Officialis, appellatione hujusmodi contempta, pręfatum Rolandum, ut infra certum tunc expressum terminum coram eo pręfato Oliverio super contentis in dictis literis monitoriis responsurus compareret, citare fecit, temere attentando, idem Rolandus, sentiens etiam ex hoc indebite se gravari ad Sedem eandem etiam appellavit, & deinde Nobis humiliter supplicari fecit, ut

Supplex petitio.

ipsum

ipsum Rolandum ab excommunicationis sententia hujusmodi, si qua forte præmissorum occasione innodatus existat, ad cautelam absolvi mandare, necnon appellationum prædictarum, & post illas attentatorum, & innovatorum, nullitatisque dictæ monitionis, & totius super hoc dicti Officialis processus causas, una cum principali negotio hujusmodi aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestræ &c. Mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dicto Oliverio & aliis qui fuerint evocandi, eidem Rolando, si hoc humiliter petierit, recepta tamen prius ab ipso cautione idonea super eo quod forsan excommunicatus habetur, quod si hujusmodi excommunicationis sententiam in eo forsan latam vobis constiterit fore justam, vestris, & Ecclesiæ mandatis parebit, absolutionis beneficium ab eadem excommunicationis sententia ad cautelam, si, & prout justum fuerit, auctoritate nostra hac vice dumtaxat impendatis; super aliis
Judices constituti. vero, auditis hinc inde propositis, etiam de principali negotio hujusmodi, cognoscentes legitime, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari; Testes autem &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papæ Octavi Prædecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra &c. seu ne judices &c. quibuscunque, aut si Oliverio prædicto quod interdici, suspendi &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Tertio Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Rolandi.*) *Armorici*, Conventus *Montis relaxi* alumni, cujus meminit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLIV pag.*812 *col.II.*
2. *Redonensis.*) Vulgo *Rennes*, in *Britannia Minori*.
3. *Reiiciendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. V.*
4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XXVI fol.* 209.

Anno 1473 Die 9 Julii.

Senogalliensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXVIII. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Tiburtin. (3), & dilectis filiis Vigorio de Foro Sempronio (4) Canonico Fanen., ac Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Fanen. (5) in Spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Inter cetera desiderabilia cordis nostri &c. (6). Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis Civium hominum utriusque sexus Civitatis Senegalien. (7) & nonnullorum Ordinis Fratrum Prædicatorum professorum, petitio continebat, quod ipsi Cives, & Universitas devotionis zelo accensi, ad laudem, & reverentiam omnipotentis Dei, divini cultus augmentum, & fidelium animarum salutem, quibusdam Fratribus Ordinis S. Dominici, id postulantibus, loca quædam, in quibus unam domum dicti Ordinis sub vocabulo Sanctæ Mariæ Gratiarum extra muros dictæ Civitatis cum Ecclesia, campanili, claustro, refectorio, & dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione dictorum Fratrum construere, & ædificare proponunt, & peroptant. Quare pro parte tam Universitatis, quam civium, & Fratrum prædictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum desiderio in hac parte favorabiliter annuere, eisque in eodem loco domum hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis extra dictam civitatem pro usu, & habitatione dictorum Fratrum, construendi licentiam concedere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui observantiam, ac cultus hujusmodi propagationem intensis desideriis appetimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum eisdem Universitati, sine tamen alicujus præjudicio, domum prædictam cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis extra muros dictæ Civitatis ædificandi, & construendi, ipsisque professoribus locum hujusmodi recipiendi, & in illo perpetuo manendi, licentiam auctoritate nostra concedere curetis. Nos enim Fratribus hujusmodi, in eadem domo pro tempore residentibus, & degentibus, si concessionem hujusmodi feceritis, ut præfertur, quod omnibus & singulis privilegiis, exemptionibus, & liber-
Facultas. tatibus, ac indultis, quibus aliæ domus, Ordinis & observantiæ hujusmodi in genere utuntur, & gaudent, seu uti, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, & gaudere possint, harum serie indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prædecessoris nostri prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium ad inhabitandum domus, vel loca quæcunque de novo recipere præsumant absque Sedis Apostolicæ licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem &c. quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tertio, Septimo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Senogallien.*) Vulgo *Senigaglia*, in ditione Pontificia, ad mare *Adriaticum*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXII fol.*79.
3. *Tiburtin.*) Vulgo *Tivoli*, in *Latio*. Is erat *Angelus Lupus*, de quo consulendus *Ughellus in Episcopis Tiburtin. Tomo I Italiæ Sacræ pag.*1311 *Edit.II.*
4. *Foro Sempronio.*) Vulgo *Fossombrone*.
5. *Fanen.*) Vulgo *Fano*, in *Urbinatensi* Ducatu. *Fani* tunc sedebat *F. Johannes Henricus de Tonsis* Ord. Minorum. Adeas *Ughellum Tomo I Italiæ Sacræ pag.*667 *Edit.II.*
6. *Nostri &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Senegalien.*) *Senogallien.*, ut dictum fuit, vel *Senæ Gallicen.*; sic vocatur a *Senonibus Galliæ* populis, a quibus ædificata fuit civitas illa.

Hel-

Heidelbergen. (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1473
Die 27 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Wormacien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXXIX.

EXimię devotionis affectus, quem dilectus filius Nobilis vir Fredericus (4) Comes Palatin. Rheni, Imperii Elector, & Bavarię Dux, ad Nos & Romanam gerit Ecclesiam non indigne meretur &c. (5). Sane pro parte dicti Comitis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse zelo devotionis accensus, ac cupiens terrena in cęlestia felici commercio commutare, pro suę ac progenitorum suorum salute, & divini cultus incremento, de bonis sibi a Deo collatis unam Domum in Suburbio oppidi Heidelbergen. Wormacien. Dięcesis, ejus dominio subjecti, pro usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, cum Ecclesia, claustro, cęmeterio, campanili, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari facere proponat, si sibi super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte prefati Frederici Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi, sine tamen alicujus prejudicio, unam domum dicti Ordinis cum Ecclesia, claustro, cęmeterio, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis predictis, pro usu, & habitatione dictorum Fratrum, construendi, & ędificandi, ac eisdem Fratribus illam recipiendi, & inhabitandi, ac perpetuo retinendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui nostris potissime temporibus Religionem & cultum hujusmodi adaugeri intensis desideriis affectamus, pium propositum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus sine cujuscunque prejudicio prefato Comiti in oppido predicto, dummodo locus ad hoc sit honestus, & idoneus, domum hujusmodi, cum Ecclesia, claustro, cęmeterio, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis hujusmodi pro usu, & habitatione Fratrum predictorum, inibi sub regulari observantia viventium, construendi, & ędificandi, ac eisdem Fratribus illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi auctoritate nostra licentiam largiaris. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, dictę Domui, ac illius Priori, & Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis indultis, privilegiis immunitatibus, exemptionibus, & gratiis, domibus, & illarum Fratribus dicti Ordinis in illis degentibus in genere concessis, & concedendis, & quibus illi in genere potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, quodque Fratres ipsi in Universitate (6) studii dicti Oppidi pro tempore existentes, in theologię & artium facultatibus studere & inibi gradum Magisterii suscipere. necnon eisdem Fratribus de superioris sui consensu in quibuslibet bonis in quibus ab intestato successissent (7), si in seculo remansissent, succedere, seu eorum domus succedat, illaque distrahere, & in suos & dictę Domus licitos usus convertere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus: jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius in omnibus semper salvo; Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri prohibente, ne prędicti & cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu recepta mutare presumant, absque dictę Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam mentionem faciente, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis &c. quibuscunque &c. Datum Tibure Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tertio, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex Ducis Bavariæ petitio.

Facultas.

Nota.

1. *Heidelbergen.*) In Circulo *Rheni*, in *Germania*. Juris est Provincialis *Teutonia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XL fol.* 199.
3. *Wormacien.*) Vulgo *Worms*, in *Germania*.
4. *Fredericus.*) Hujus nominis *II*.
5. *Meretur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Universitate.*) Anno circiter *MCCCXLVI* fundata.
7. *Successissent.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

Bona (1) Fratribus, & Sororibus Ordinis Prædicatorum jure hæreditario obvenire posse decernens, irritas facit quarundum Sororum renunciationes.

Anno 1473
Die 27 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. XL.

REgimini universalis Ecclesię &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Ordinis Prędicatorum, ac dilectarum filiarum Priorissę, & Sororum, sub cura, & secundum instituta Fratrum Prędicatorum degentium domorum oppidi Nuremburgen. (4), Bamburgen. (5) Dięcesis, sub regula S. Augustini degentium, petitio continebat, quod, licet Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum per Apostolicę Sedis privilegium, cui non est hactenus in aliquo derogatum, credatur esse concessum, & Sororibus sub cura, & secundum instituta ipsorum Fratrum degentibus de jure sit indultum, quod eorum domus in quibuscunque bonis mobilibus, & immobilibus, quę feudales non

Diplomatis causa.

Nota.

Digitized by Google

sunt, & in quibus, si mansissent in seculo, jure hereditario successissent, queque in seculo libere erogare potuissent, succedere, ipsique Fratres illa eos concernentia libere apprehendere, ac vendere, & distrahere, ac in reparationem, & conservationem ipsarum domorum suarum, & in emptionem ornamentorum ecclesiasticorum, luminarium, & aliorum pro divino cultu necessariorum, aliosque eorum licitos usus, convertere possint, quia tamen Prior, & Fratres predicti super concessionem hujusmodi non habent publica documenta, ac ipsi, & Priorissa, ac Sorores predicte contra premissa, & propter renunciationes bonorum hujusmodi, ad quas per consanguineos, seu alias infra annos pubertatis existentes sepius inducuntur, multipliciter molestantur, pro parte Prioris, & Fratrum, ac Priorisse, & Sororum predictorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis, quod in bonis predictis, ut prefertur, succedere, ipsique Prior, & Fratres, quatenus eos concernit illa apprehendere, vendere, & distrahere, ac in reparationem, & conservationem sue domus hujusmodi, & in emptionem ornamentorum, luminarium, & aliorum pro divino cultu necessariorum, & alios licitos usus convertere possint, concedere, quodque renunciationes hujusmodi, si ante annos pubertatis fiant, seu facte sint, nullius roboris, vel momenti existant, decernere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, ipsorum Prioris & Fratrum ac Priorisse ac Sororum commoditatibus consulere cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Priori, Fratribus, Priorisse, & Sororibus predictis, quod in ipsis bonis, ut premittitur, succedere, ac iidem Prior, & Fratres, quatenus eos concernit, illa apprehendere, vendere, & distrahere, ac in illorum licitos usus convertere valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de specialis dono gratie indulgemus. renunciationes predictas pro tempore factas nullius roboris, vel momenti fuisse, & esse eadem auctoritate decernentes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis quibuscunque &c. Nulli ergo &c. nostre concessionis & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Tibure Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tertio, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Nota. (margin, line 3)

Decernit ut supra. (margin)

1. *Bona.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXI fol. 179.*
3. *Ecclesia &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Nuremburgen.*) *Nurembergen.*, aliis *Norimbergen.*, *Noribergen.*, & *Norobergen.*, vulgo *Nuremberg*, in *Germania*.
5. *Bamburgen.*) *Bambergen.*, vulgo *Bamberg*, in *Germania*.

Anno 1473 Die 7 Octobris.

De quibusdam possessionibus Bergomensis (1) Cœnobii venditis, abalienatis, locatis &c.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sancti Stephani Pergamensis (3), Ordinis Fratrum Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcre Religionis honestas sub qua devotum, & sedulum sub regulari observantia exhibetis Altissimo famulatum, ac devotionis sinceritas, quam ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam non indigne merentur, ut votis vestris in his presertim per que vestris, ac domus vestre Sancti Stephani, Pergamensis, Ordinis antedicti statui, & indemnitatibus consulitur, gratiosum Apostolici favoris presidium liberaliter impendamus. Diplomatis causa. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet ad domum vestram predictam nonnulla annui redditus, possessiones, & bona immobilia ex diversis, tam ex testamento, quam alias in morte, seu in vita ei factis institutionibus, relictis legatis, donationibus, seu concessionibus, pervenerint, tamen pro eo, quod vos, & antequam domus ipsa ad regularem observantiam dicti vestri Ordinis, sub qua nunc degitis, reduceretur, quidam ex predecessoribus vestris Prioribus, & Fratribus ejusdem domus ex ignorantia, seu inadvertentia, vel alias forsan credentes, id vobis, seu sibi licere, nonnulla ex supradictis possessionibus, in perpetuum, seu ad certum tempus in locationem, seu emphiteosim, aut in excambium, seu permutationem, vel alias concessistis, seu vendidistis, vel alias alienastis, aut concesserunt, vendiderunt, vel alienarunt, quorum etiam aliqua per ipsos testatores, seu concedentes vendi, vel alienari prohibebantur, aut Missarum, seu aliorum divinorum Officiorum celebrationem, vel aliud quid spirituale concernentia, conditiones, & onera, etiam hujusmodi adjecta pena, quod nisi illa adimplerentur relicta, legata, donata, seu concessa bona hujusmodi, ad alias Ecclesias, Monasteria, domos, seu pia loca, vel ad certos pios usus, seu etiam personas ecclesiasticas, eo ipso devolverentur, non adimplevistis, dubitatis, illa ex redditibus, seu ex possessionibus, & bonis predictis, que nunc pacifice possidetis, tanquam ad alios devoluta, & ad eos pertinentia absque conscientiarum vestrarum scrupulo percipere, & retinere non posse, ac predictas alienationes cum inde secutis, viribus non subsistere, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes, ut sublatis quibusvis litium dispendiis quietius in humilitatis spiritu, & prefata observantia Altissimo famulari, ac sacrarum literarum studiis, quibus Mandatum. complures ex vobis dediti fore noscuntur, commodius insistere valeatis, necnon redditus, possessiones, & bona predicta per eorum nomina, cognomina, designationes, loca, confines, qualitates, ac illorum veros valores, necnon institutionum, relictorum, donationum, concessionum, venditionum, & alienationum, conditionumque, & onerum predictorum, quecunque, quotcunque, & qualiacunque fuerint, tenores presentibus pro expressis habentes, vestris, quia, ut asseritis, fructus, redditus, & proventus dicte domus vobis non sufficiunt ad vivendum, sed ex eleemosynis Christi fide-

fidelium victum quęrere cum labore cogimini, supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, vos, ac prędictam vestram domum, quoad redditus, possessiones, & bona prędicta, illa videlicet, quę nunc possidetis pacifice, necnon jus, quod vobis, & pręfatę vestrę domui in illis, seu ad illa quomodolibet competebat in eo statu, in quo antequam per vos, seu dictos prędecessores, concessiones, venditiones, & alienationes prędictę fierent, aut vos, & illi conditiones, & onera antedicta facere omitteretis, seu facere omitterent, quomodolibet eratis, & dicti prędecessores erant, seu vestra domus hujusmodi erat, in integrum restituimus, reponimus, & redintegramus, illaque omnia, & singula ad vos, & dictam vestram domum, ut prius spectare, & pertinere, decernimus. Et nihilominus omnia, & singula Missarum, & divinorum celebrationes, & quęcunque alia spiritualia, conditiones, & onera, ad quę vos, & dicti prędecessores, ratione redditυum, possessionum, & bonorum prędictorum, tenebamini, seu tenebantur, & fructus per vos, & dictos prędecessores exinde forsan male perceptos, quę omnia quęcunque, quotcunque, & qualiacunque, & quanticunque valoris sint similiter pręsentibus haberi volumus pro expressis, vobis, ac pręfatę domui penitus remittimus, ac donamus; decernentes vos, seu dictam vestram domum, ad ipsa conditiones, & onera, ratione pręteriti temporis adimplenda, nullatenus teneri, nec ad id a quoquam invitos, quavis auctoritate, ullo unquam tempore compelli posse, ac ex nunc irritum decernimus, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari; dispensantes nihilominus vobiscum, ac vobis, & pręfatę domui harum serie concedentes, quod usque ad Apostolicę Sedis beneplacitum, quę nunc, seu ex testamento, aut quavis alia pia donatione vobis relicta, aut donata sunt, annuos redditus, & immobilia quęcunque, ac possessiones recipere, & retinere libere, & licite valeatis. Et insuper auctoritate pręfata tenore pręsentium vobis, quod ab illis, quę certis Ecclesiis, Monasteriis, domibus, & hospitalibus, locis, seu personis ad aliquos determinatos, etiam speciales, seu alios pios usus debentur, data eis quibus debentur recompensa, de qua cum illis concordare poteritis, vos, & dictam vestram domum etiam in perpetuum liberare, illa vero, quę ad vestras, & dictę vestrę domus, & determinatos usus sunt debita, pro vestrę voluntatis libito in quoscunque usus vestros convertere quandocunque, & quotiescunque libere, ac licite possitis, concedimus per pręsentes pariter, & indulgemus: Cetera autem omnia, & singula, super quibuscunque, quę ad dictam vestram domum hactenus quomodolibet pervenerint, redditibus, possessionibus, & bonis, imposita onera, conditiones, & modus spirituales, seu spiritualia, quęcunque, quotcunque, & qualiacunque fuerint, vobis, & dictę vestrę domui penitus remittimus, ac vos absolvimus ab eisdem, decernentes vos, & successores vestros ad observationem illorum, in antea minime teneri, nec ad observationem ipsam invitos a quoquam, quavis auctoritate, compelli posse, nec propter observationem hujusmodi a redditibus, possessionibus, & bonis hujusmodi, vel jure vobis in illis, seu ad illa quomodolibet competenti cadere, aut in aliam pęnam incidere quoquomodo. Volumus autem quod in recompensam onerum, sic remissorum prędictorum pro animabus eorum, quorum possessiones, & bona hujusmodi fuerint, & aliorum benefactorum vestrorum singulis cujuslibet anni mensibus duo generalia Anniversaria celebrare teneamini: Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac institutionibus, relictis, legatis, donationibus, concessionibus, oneribus, & conditionibus prędictis, ac pęnis in illis, seu in confectis desuper Instrumentis, contentis, etiam pręfata auctoritate approbatis, & confirmatis; necnon institutis, statutis, & consuetudinibus Ordinis prędicti, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, quibus omnibus, & singulis, etiam si quoad ipsorum derogationem, de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, illorum tenores similiter pręsentibus pro expressis habentes, quoad pręmissa expresse derogamus, illis alias in suo robore permansuris, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum restitutionis, repetitionis, redintegrationis, constitutionis, remissionis, donationis, decreti, concessionis, indulti, remissionis, absolutionis, voluntatis, approbationis, confirmationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Nonis Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Bergomensis*.) Vulgo *Bergamo*, in Ditione *Veneta*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Bergomensi*.
3. *Pergamensis*.) Nunc *Bergomensis*, ut alibi notatum fuit.

Anno 1473 Die 28 Novembris.

F. Johannes de Pistorio (1) Ragusium (2), ut sacras conciones ibi habeat, petere jubetur.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

XLII.

Dilecto filio Johanni de Pistorio Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

MAndavimus tibi superioribus mensibus, ut ad Civitatem nostram Forlivii Verbum Dei doctrinamque evangelicam prędicaturus accederes; ignari, quod Ragusinis spem dedisses, pollicitusque esses proxima Quadragesima, te apud eos prędicaturum. Cum vero ob pollicitationem hujusmodi, cupis ipsis Ragusinis, sicut carissimus in Christo filius noster Ferdinandus (4) Sicilię Rex illustris suis ad Nos literis testatus est, satisfacere posse, tuo in hoc honesto desiderio annuentes, mandatum tibi per Nos, ut prefertur, factum relaxamus, & apud Ragusium juxta pollicitationem tuam, ire possis concedimus, contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXVIII Novembris MCCCCLXXIII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

L. Grifus.

1. *Johannes de Pistorio.*) Consulenda *Constitutio XXXIV* ejusdem *Sixti IV.*
2. *Ragusium.*) In ejusdem nominis Republica.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.119* ex Autographo *Pistoriensi*.
4. *Ferdinandus.*) Hujus nominis *I.*

Anno 1473 Die 30 Decembris.

Vercellense (1) Cœnobium quodam Beneficio donat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ludovico de Censoriis Canonico Vercellen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

ROmanum decet Pontificem votis illis gratum prestare assensum (3) &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus Sancti Pauli Vercellen., Or-
dinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod si Oratorium, seu Capella B. Marię, & Sanc-
tę Annę cum certo illi canonice annexo Hospitali pauperum in Castro Burgiallias, Vercellen. Diœce-
sis, quę de jure patronatus laicorum existunt, eidem domui unirentur, annecterentur, & incorpora-
rentur, tam Oratorium, seu Capella, & Hospitale, quam Prior, & Conventus hujusmodi maximum
exinde susciperent relevamen, & divinus cultus inibi augmentaretur. Quare pro parte Prioris, &
Conventus prędictorum, asserentium, quod fructus, redditus, & proventus Oratorii, seu Capellę,
& Hospitalis hujusmodi decem florenorum auri de camera secundum communem extimationem valo-
rem annuum non excedunt, & quod dilecti filii, Antonii Novarię Presbyteri, Vercellen. Diœcesis,
& unici patroni Oratorii, seu Capellę, & Hospitalis prędictorum, existentis in pacifica possessione, seu
quasi juris pręsentandi personam idoneam ad Oratorium, seu Capellam hujusmodi, dum pro tempore
vacant, tanquam patroni laici expressus ad hoc accedit assensus, nobis humiliter fuit supplicatum, ut
Oratorium, seu Capellam, & Hospitale hujusmodi cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem
domui unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate

Mandatum.

Apostolica dignaremur. Nos itaque de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplica-
tionibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis quorum interest,
de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter in-
formes, &, si per eandem informationem ita esse repereris, & ad hoc prefati Antonii, & aliorum pa-
tronorum Oratorii, seu Capellę, & hospitalis prędictorum, si qui sint, ad hoc expressus accedit assen-
sus. Oratorium, seu Capellam, & Hospitale hujusmodi cum omnibus juribus & pertinentiis supradictis
eidem Domui auctoritate prefata perpetuo unias, incorpores, & annectas, ita quod, cedente, vel de-
cedente moderno Oratorii, seu Capellę, & Hospitalis prędictorum Rectore, vel alias quomodolibet
dimittente, liceat eisdem Priori, & Conventui corporalem Oratorii, seu Capellę, & hospitalis prę-
dictorum possessionem auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, eorumque
fructus, redditus, & proventus in usus pauperum & aliarum miserabilium personarum, ad ipsum hos-
pitale pro tempore confluentium, ac alias juxta formam Constitutionis felicis recordationis Clemen-
tis PP. V, Predecessoris nostri, super hoc in Concilio Viennen. editę, convertere, Diœcesani loci, vel
cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus &c. quibuscun-
que, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in par-
tibus illis speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarunt, ac si per eas
ad inhibitionem &c. & inde secuta quęcunque, quę ad Oratorium, seu Capellam, & Hospitale, hu-
jusmodi volumus non extendi &c. & quibusvis aliis privilegiis, & literis Apostolicis &c. quorumcun-
que tenorum existant &c. & de quibus habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso quod
propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, si illę vigore pręsentium fiant, & ef-
fectum sortiantur, Oratorium, seu Capella, & hospitale hujusmodi debitis non fraudentur obsequiis &c.

& in-

& insuper ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Tertio Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Vercellense.*) In *Pedemontio.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro L. fol.*53.
3. *Assensum &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Ne Firmani (1) Fratres molestiis afficiantur, & ut in possessionem cujusdam viæ redeant.

Anno 1473 Die....

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XLIV.

Dilecto Filio Vicario, venerabilis Fratris nostri Episcopi Firmani.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo parte dilectorum filiorum nostrorum Fratrum Conventus S. Dominici Firman. Ordinis Prędicatorum, Nobis nuper fuit expositum, quod dum ipsi pro ampliori augmento ejusdem Conventus in possessionem cujusdam vię, & loci in dicta civitate Firmana prope dictum Conventum situatę vigore donationis per Communitatem Firmanam dicto Conventui datę, & legitime factę, pacifice existerent, & in ipsa via jam fabricare cepissent, nonnulli laici, etiam Firmani, auctoritate propria, ac temerario ausu ad Conventum prędictum accesserunt, ac trabes, tabulas, lignamina, atque alia ibidem super prędictam viam pro augmento dicti Conventus facta, & fabricata, destruxerunt de facto, ac securibus, & aliis ferramentis viam domus prędictę aperuerunt, Priorem, & Fratres Conventus pręfatos damnificando, ac ipsos via, & loco de facto expoliando, ex quo ad dormitorium, refectorium, ac singula pene loca dicti Conventus ingressus publice patet, sententias, & Excommunicationum pœnas contra invasores Conventuum, & locorum dicti Ordinis latas, temere incurrendo. Quare iidem Prior, & Fratres nobis humiliter supplicari fecerunt, ut super hoc eis opportuno, justove remedio dignaremur adesse. Nos ergo paterne consulentes, pręmissa, si vera sint, sine dissimulatione prętereunda non esse, hujusmodi supplicationibus inclinati, per pręsentes tibi committimus, & mandamus, quatenus, capto tibi summario de prędictis, ante omnia eosdem Priorem, & Fratres Conventus hujusmodi in, & ad possessionem dictę vię, & loci, in qua ante hujusmodi factam molestiam erant, reponas, & restituas, nec eos amplius via furti, a quocunque molestari permittas, contradictores quoslibet censuris ecclesiasticis compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Firmani.*) Vulgo *Fermo*, in *Marchia Anconitana.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Firmano.*
3. *Tertio.*) Dies, mensis, & annus eræ vulgaris desunt ex amanuensis incuria.

Bellimontis (1) Cœnobii fundandi facultas:

Anno 1474 Die 10 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Egitanien (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XLV.

ADmonet nos suscepti cura regiminis &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Capralis Militis, Vicen. (5) Diœcesis, petitio continebat, quod si prope, & extra oppidum Bellimontis, Egitanien. Diœcesis, quod sub ditione dicti Militis existit, habitarent aliqui Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, devotio fidelium in dicto oppido cum religionis propagatione, & incolarum, ac habitatorum ejusdem oppidi consolatione, animarumque saluti succederet, ipseque Miles ob sincerę devotionis officium, quem ad Ordinem, & Fratres prędictos gerit, desiderat domum unam pro habitatione eorundem Fratrum prope, & extra ipsum oppidum, in loco tamen congruo, & honesto, cum Ecclesia, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigi, & construi facere. Quare pro parte dicti Militis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi domum hujusmodi erigendi, & construendi, & eisdem Fratribus domum illam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & inhabitandi licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & Religionis propagationem nostris pręsertim temporibus augeri, accensis desideriis affectamus, pium ipsius Ferdinandi in hac parte propositum plurimum in domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus, si est ita, pręfato Ferdinando, ut domum hujusmodi prope dictum oppidum in loco congruo, & honesto, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cemeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigere, & construere, necnon Fratribus prędictis, ut domum ipsam pro eorum usu, & habitatione recipere, & per-

Supplex Fundatoris petitio.

Facultas.

& perpetuo inhabitare libere, & licite possint, & valeant, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, auctoritate nostra licentiam concedere procurea. Nos enim dnmui hujusmodi, postquam erecta fuerit, necnon Priori, & Fratribus, eam pro tempore habitantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, immunitatibus, exemptionibus, & indultis, domibus dicti Ordinis, & illarum Prioribus, & Fratribus in genere per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet concessis, & cnncedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, de speciali gratia, cnncedimus pariter, & indulgeious. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa &c. & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon privilegiis, & indultia aliis Fratribus dicti Ordinis a pręfata Sede concessis, oecnoo statutis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anoo Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringeotesimo Septuagesimo Tertio (6), Quarto Idus Januarii, Pontificatua nostri Anno Tertio.

1. *Bellimontis.*) In *Lusitania* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Libro XLII fol.* 32.
3. *Egitanien.*) Aliis *Ægitanien.*, *Igaditen.*, *Igditaten.*, *Idigiten.* &c. Incolis *Idanha a Velha*.
4. *Regiminis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Viceu.*) Legerem: *Visensis*, vulgo *Viseo*, aliis *Viseu*, in *Lusitania* Regno, ubi fundatum fuit Cœnobium. Notandum tamen, quod *Vicensis*, vulgo *Vich*, & *Vique*, Diœcesis est in *Catalonia*.
6. *Septuagesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCLXXIV*.

Anno 1474 Die 21 Januarii.

XLVI.

F. Salvus Cassetta (1) frumentum e Sicilia Romam mittendum curet.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto Filio Salvo Cassetta io Provincia Sicilię Pravitatis hereticę Inquisitori (3).

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX copia pręsentibus introclusa videbis, quid Nos a dilecto filio nobili viro Lupo Ximene (4) Sicilię Vicerege petamus, & quantnm hujusmndi cura sollicitemur. Sane nihil hoc tempore magis desyderamos, quam ut Nos hac cura liberemus, & abundantię Almę Urbis nostrę opportune consulamus. Speramus Viceregem ipsum Nobis optime satisfacturum. Res eoim nostras magno amore, & pręcipua caritate complecti solet. Et certe cum hoc Nobis ita cordi sit, nnn dubitamua, eum facile omnia, quę sibi possibilia erunt, facturum: & tractam (5) hujusmodi cnocellurum. Scribimus item super hoc Venerabili Fratri Archiepiscnpo Panormitano: ut ipse quoque omnibus persuationibus efficiat, quo nostrum circa hoc desiderium adimpleatur. Is tibi maximo adjumento fuerit: ut facilius, quę tibi visa fuerint oppnrtuna, ab ipso Vicerege impetres. Tuus nunc labor erit, omni studio, cura, diligentia onus hujusmodi subire, & oervos omnes tuos inteodere, ut magnam copiam frumenti ex ista Provincia habere possimus. Nos enim de tua devntione, ac prudeotia singularem in Domino fiduciam obtinemus. Non dubitamus, quin in hnc diligentia, & bona opera tua opiniooi nostrę respondeant. Brevia, quę & ad Viceregem, & ad Archiepiscnpum mittimus, tu ipse pręsentabis: Viceregemque ipsum informabis, prnut tibi melius, ac oppnrtunius videbitur. Ita te in hujusmodi tam necessaria re gerere studeas, ut de diligentia, & bonis tuis operibus venias apud nos non immerito commendandus (6). Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Januarii MCCCCLXXIV, Pontificatus nnstri Anno Tertio.

L. Grifus.

1. *Salvus Cassetta.*) *Siculus* natione, pàtria *Panormitanus* vir celeberrimus, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Inquisitori.*) Generalis Censor fidei fuit *Salvus* noster in *Sicilia* Regno *ultra Pharum*, ut videre est ex Actis Generalis Capituli Romæ *MCCCCLXVIII* celebrati, ubi sic legitur: *Denunciamus Magistrum F. Salvum Cassettam de Panormo, Provinciæ Trinacriæ Definitorem præsentis Capituli, institutum fuisse per SS. Dominum nostrum Inquisitorem hæreticæ Pravitatis per totum Regnum Siciliæ ultra Pharum*. Hæc igitur verba: *In Provincia Sicilię* dicta videntur more Fratrum, à quibus Insula tota *Sicilia*, Provincia *Trinacria*, seu *Sicilia*, vocatur.
4. *Ximene.*) Vivebat tunc ejusdem cognominis magnus ille *Franciscus Ximenes*, Ordinis S. P. *Francisci*, & *Hispaniæ* decus.
5. *Tractam.*) Seu negotium. a verbo *Tractare*, Gallice *Traite*: Italice vero vulgo *Tratta*.
6. *Commendandus.*) Hoc anno S. Palatii Apostolici Magister creatus est F. *Salvus*. Totius Ordinis Magister Generalis postea fuit, & rebus in rem Ecclesiæ præclare gestis claruit.

Mon-

Montis Caprelli (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1474 Die 14 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectę in Christo filię nobili Mulieri Yolanti (3) de Francia Ducissę Sabaudię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex Ducissa Sabaudiæ petitio.

GEneris tui claritas &c. (4), Sane exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod cum alias quędam Capella in honorem Sancti Petri Martyris Ordinis Fratrum Prędicatorum in territorio Montis Caprelli, Vercellen. Dięcesis, ex largitione, & devotione Christi fidelium constructa, & ędificata sit, propter diversa miracula, quę inibi Omnipotens Deus in dies ostendere dignatus est, ad eandem Capellam magnus fidelium ipsorum fit concursus, & populi partium illarum causa devotionis confluunt ad eandem; &, sicut eadem petitio subjungebat, tu, quę similiter ad eandem Capellam singularem geris devotionis effectum, illam ampliari, & circa eam unam domum pro Professoribus ejusdem Ordinis cum humili campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis fundari, & erigi, & in illa Fratres prędicti Ordinis, quos duxeris eligendos, sub obedientia Provincialis Lombardię secundum ejusdem Ordinis morem, qui inibi Altissimo famulentur, perpetuo introduci desideras, si ad id Sedis Apostolicę intervenerit auctoritas. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eandem Capellam ampliandi, & circa eam dictam domum cum humili campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis fundandi, construendi, & erigendi, ac eosdem Fratres per te eligendos sub hujusmodi obedientia inibi introducendi, illisque domum prędictam pro eorum usu, & habitatione perpetuis recipiendi, & in illa commorandi, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, ac regularis observantię propagationem intensis desideriis affectamus, pium tuum propositum in pręmissis plurimum in Domino commendantes, ac votis tuis in hac parte favorabiliter annuentes, tibi eandem Capellam sine alicujus prejudicio ampliandi, & circa eam dictam domum, cum claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis fundandi, construendi, & erigendi, seu fundari, construi, & erigi faciendi, ac in eadem Fratres dicti Ordinis per te eligendos sub hujusmodi obedientia inibi introducendi, illisque domum prędictam pro eorum usu, & habitatione perpetuis recipiendi, & in illa commorandi, ac perpetuo Altissimo famulandi, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, jure tamen Parochialis Ecclesię, infra cujus metas dicta Capella sita existit, & cujuslibet alterius alias in pręmissis semper salvo, felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi, Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Mendicantes in civitate, villa, castro, seu loco quocunque ad habitandum domos, vel loca quęcunque de novo recipere pręsumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, non faciente plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibusvis aliis Apostolicis constitutionibus, ceterisque contrariis, plenam, & liberam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, elargimur, & insuper quod domus prędicta, & Fratres in ea pro tempore degentes, omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, indulgentiis, & indultis, aliis domibus, sive conventibus Lombardię, Ordinis, & observantię prędictorum, necnon Fratribus in eis degentibus per Sedem pręfatam, seu alias, in genere concessis perpetuo uti, & gaudere valeant, eadem auctoritate concedimus per pręsentes. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo *Tertio* (5), Sexto Decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

1. *Montis Caprelli.*) In *Pedemontio.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLV fol. 9.*
3. *Yolanti.*) Vulgo *Yoland de France.* Sic cognominatur, quia patrem habuit *Carolum* Regem, & *Mariam* Reginam *Franciæ.* Nupserat *Amedeo*, cognomento *Beato*, Duci *Sabaudiæ.*
4. *Claritas &c.*) Exordium deest.
5. *Septuagesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIV.*

Curiensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1474 Die 29 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio officiali Curien.; Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXimię devotionis affectus, quem dilecti filii cives, & incolę Civitatis Curien. ad Nos, & Roman. gerunt Ecclesiam, non indigne meretur &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte civium, & incolarum prędictorum, petitio continebat, quod ipsi pia devotione commoti, cupientes terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, obque singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum in agro militantis Ecclesię fructuose plantatum, ut fructum afferat, prout affert, populo Christiano, gesserunt hactenus, & gerunt etiam de pręsenti, unum ejusdem Ordinis Conventum in quo Priorissa, & Moniales ejusdem Ordinis suam mentem Christo Jesu spontanea voluntate devoventes, tanquam prudentes Virgines, accensis lampadibus suis Spon-

Exordium.

Supplex petitio.

Commendatio Ordinis.

Digitized by Google

Sponso obviam exeant, ac sub regulari observantia sedulum, & devotum illi exhibeant famulatum, ad honorem Sancti Dominici, necnon divini nominis laudem, cum claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in aliquo loco convenienti, & honesto Civitatis predictę, seu suburbiorum illius, per eos eligendo, sine tameo alicujus prejudicio fundare, construere, & ędificare, seu fundari, construi, & ędificari facere, necnon de bonis a Deo sibi collatis dotare, atque libris, calicibus, crucibus, & aliis ecclesiasticis ornamentis ad cultum divinum necessariis decorare desiderant, & affectant, si eis super hoc Sedis Apostolicę licentia largiretur. Quare pro parte civium, & incolarum predictorum, necnon dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Nicolai Curien. dicti Ordinis, qui pro hujusmodi erectione bona, quę ipsi salva conscientia, & juxta instituta dicti Ordinis retinere non possint, cum suis oneribus dimittere parati existunt,

Nota.

Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, sine tamen alicujus prejudicio, Conventum, sive domum hujusmodi cum Ecclesia, Altaribus, campanili humili, campana, cemeterio, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis hujusmodi in Civitate predicta, seu illius suburbiis, de consensu venerabilis Fratris nostri Episcopi Curien. de novo fundandi, erigendi, & construendi, seu erigi, construi, & ędificari faciendi, illamque de bonis sibi a Deo collatis dotandi, & ea Ordini prefato dandi, atque etiam consignandi, ac Priorissę, & Monialibus dicti Ordinis possessionem Domorum, hortorum, & aliarum officinarum, ac bonorum Fratrum predictorum apprehendendi, & perpetuo retinendi, ac onera bonis Fratrum predictorum adjecta in alias operationes, & in alia bona, seu merita, quę dictę Moniales exercuerint, commutandi, ipsumque Conventum juxta ritus, & consuetudines, ac privilegia dicti Ordinis regendi, & gubernandi, licentiam concedere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui

Facultas.

nostris potissime temporibus religionem, & cultum hujusmodi adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus prefatis Civibus, & incolis Conventum, sive Domum hujusmodi, cum Ecclesia, Altaribus, campanili humili, campana, cemeterio, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in dicta Civitate, seu illius suburbiis, dummodo locus ad hoc sit honestus, & idoneus, sine cujuscunque prejudicio, ac de consensu prefati Episcopi, de novo fundandi, erigendi, & construendi, seu erigi, construi, & ędificari faciendi, illumque de bonis a Deo sibi collatis dotandi, & ea Ordini prefato dandi, atque etiam consignandi, ac Monialibus dicti Ordinis possessionem Conventus ejusdem, illiusque domorum, hortorum, & aliarum officinarum, & bonorum Fratrum predictorum, de superioris tamen eorundem Fratrum consensu, apprehendendi, & perpetuo retinendi, ipsumque Conventum juxta ritus, & consuetudines, ac privilegia dicti Ordinis regendi, & gubernandi, auctoritate nostra licentiam concedas. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore

Nota.

presentium concedi contigerit, ut prefertur, dicto Conventui, postquam constructus fuerit, ac Priorissę, & Monialibus in illo pro tempore degentibus, ut omnibus, & *singulis privilegiis*, immunitatibus, gratiis, & indultis, quibus gaudent, seu in posterum gaudebunt alii Conventus dicti Ordinis, & Moniales in illis pro tempore commorantes *in genere*, uti, potiri, gaudere libere, & licite possint, & valeant, quodque onera bonis hujusmodi adjecta in alias operationes, & in alia bona, seu merita, quę dictę Moniales exercuerint, commutare possint, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus; jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Predecessoris nostri prohibente, ne predicti aut cujusvis Mendicantium Moniales ad habitandum nova loca recipere &c., & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Quarto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Curiensis.*) Vulgo *Coria*, & *Coira*, in *Rhatia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LVI fol.* 217.

Anno 1474 Die 4 Aprilis.

XLIX.

De Prioratu S.Marci uniendo Cœnobio Fratrum Prædicatorum Placentin.(1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis Filiis Cantori, & Thesaurario, ac Martino de Saoguas Canonico Ecclesię Placentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis, gratum Nos decet prestare assensum, &, ut ea, quę religionis propagationem, divini quoque cultus augmentum respiciunt, optatum sortiantur effectum, interponere sollicitudinis nostrę partes. Sane pro parte dilectę in Christo filię Eleonorę Pimentel (3) Ducissę Aravale, Nobis nuper exhibita, petitio, continebat, quod Prioratus S. Marci, extra muros Placentin. Cistercienfis Ordinis, situs sit in loco inhonesto........., & in illo communiter ad plus duo Monachi dicti Ordinis inhabitant....., & quod ipsa Eleonora, pro divini cultus augmento, & religionis

Diplomatis causa.

propagatione, pia devotione ducta, domum unam pro habitatione Fratrum Predicatorum in Civitate Placentin., de novo construi facere inchoavit, opere admodum sumptuoso, sperans quod incolę predictę Civitatis Fratrum, qui pro tempore domum ipsam inhabitabunt, exemplari vita, predicationibus verbi Dei, consiliis, & exhortationibus suarum animarum salutem, possent verisimiliter uberius consequi, & pro ejusdem Domus structurarum perfectione, librorum, paramentorum, & alio-

aliorum ecclesiasticorum ornamentorum, ad divina inibi celebranda necessariorum, emptione, magna pecunię summa necessaria existit, & his etiam habitis, expedit providere, unde Fratres prędicti, inibi pro tempore vivere possint, quodque si in Prioratu prędicto, etiam si conventualis foret, dignitas Prioratus, & Ordo Cisterciensis, omnisque dependentia, ipsius Prioratus penitus, & omnino supprimerentur, & illius bona omnia, mobilia, & immobilia etiam divino cultui dedicata, sacristię dictę domus, ad licitos usus Fratrum Prędicatorum perpetuo applicarentur, profecto exinde domus ipsa pro divinorum inibi celebratione, & aliis ejus opportunitatibus, magnum reciperet relevamen. Quare pro parte ipsius Ducissę, asserentis, quod fructus, redditus, & proventus dicti Prioratus, ducentarum librarum Turonensium parvorum, secundum communem ęstimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in Prioratu prędicto, nomen, titulum, & dignitatem Prioratus, ac Ordinem, ac, si quę sint conventualitas, & dependentia, penitus, & omnino supprimere, ac illius bona omnia dictę sacristię applicare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum, inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem fructuum Beneficii, cui unio fieri petitur, alioquin unio non valeret, quique, de pręmissis certam notitiam non habemus, fructuum, redditunm, & proventuum Domus, & illius sacristię verum annuum valorem pręsentibus pro expresso haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta committimus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vocatis, quorum interest, de pręmissis vobis legitime constiterit, in Prioratu prędicto, etiamsi Conventualis existat, Dignitatem Prioratus, & Ordinem Cisterciensem, omnemque dependentiam illius penitus & omnino supprimatis, & extinguatis, & illis suppressis, & extinctis, dicti Prioratus structuras, & ędificia, ac mobilia, & immobilia, bona omnia, etiam divino cultui dedicata cum omnibus juribus, & pertinentiis suis sacristię pręfatę Domus, ad licitos usus Fratrum Prędicatorum convertenda, auctoritate nostra perpetuo applicetis, & approprietis, ita quod si quo modo vacat ad pręsens, alioquin cedente, vel decedente, moderno ipsius Prioratus Priore, seu alias Prioratum ipsum quomodolibet dimittente, liceat Priori, & Fratribus dictę Domus, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem bonorum, structurarum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate apprehendere, & illorum fructus, redditus, & proventus in ipsorum Fratrum licitos usus convertere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia minime requisita, & nihilominus, si dicti Prioratus modernus Prior, Prioratum ipsum ad effectum applicationis, & appropriationis prędictarum, resignare voluerit, resignationem ipsam ab eo, vel procuratore suo, ad id ab eo speciale mandatum habente, dicta auctoritate recipiatis, & admittatis, eaque per vos recepta, & admissa, ipsi moderno Priori, ne propterea nimium dispendium patiatur, pensionem annuam, tertiam partem fructuum, redditiuum, & proventuum dicti Prioratus non excedentem, de qua cum ipso moderno Priore, dicta Eleonora, vel dictę Domus Prior, & Fratres concordare poterunt, super fructibus, redditibus, & proventibus ipsius Prioratus, in pecunia, vel fructibus ipsi moderno Priori quoad vixerit, vel Procuratori suo legitimo, per eosdem Priorem, & Fratres dictę Domus, annis singulis, in convenientibus loco, & termino, ac sub censuris, & pęnis ecclesiasticis, ad id per vos, de dictorum Prioris Domus, & Fratrum consensu statuendis, integre persolvendam, pręfata auctoritate reservetis, constituatis, & assignetis, facientes ipsi dicti Prioratus moderno Priori, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis prędictarum, si eas feceritis, tenorem, de pensione hujusmodi, responderi; contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac constitutionibus quoque & ordinationibus Apostolicis, ac prędictorum Ordinis, & Prioratus, necnon Monasterii, vel loci religiosi, a quo forsan Prioratus ipse dependet, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi Prioratu speciales literas&c.,& processus habitos per easdem, ac inde secuta quęcunque, ad Prioratum hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Prioratuum, seu beneficiorum aliorum prędjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore, habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso quod propter suppressionem, extinctionem, & appropriationem, ac applicationem prędictas, Prioratus hujusmodi, ad profanos usus non redigatur, sed in illius Ecclesia Missę, & alia divina officia aliquando celebrentur, ac illius debite supportentur onera consueta. Nos enim ex tunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Pridie Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Placentin.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Placentin.*
3. *Pimentel.*) Gens est antiqua nobilitate clara.

Anno 1474 Die 5 Junii.

De sententia secundum Fratres Zegedinen. (1) Cœnobii lata confirmanda.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

L.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Cenadien. (3), & dilecto filio Johanni Pankota Canonico Ecclesię Cenadien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXhibita siquidem Nobis pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Nicolai de Zegedino Ordinis Fratrum Prędicatorum, Bachien. Dięcesis, petitio continebat, quod alias ipsi Prior, & Fratres dilectum filium nobilem virum Ladislaum de Thelekd militem, & ejus Uxorem, conjuges in eadem Dięcesi commorantes, quod quandam vineam in dicta Dięcesi consistentem, tunc expressam, pręfatis Priori, & Fratribus per quondam Andream Meo de Zegedino, laicum dictę Dięcesis, in ejus ultima voluntate pro reparatione, & conservatione dictę domus, illiusque Ecclesię ornamentis ecclesiasticis, aliisque pro divino cultu inibi necessariis, pie legatam, detinebant indebite occupatam; super hoc petendo, eos condemnari, & compelli ad dimittendum Vineam prędictam, ac restituendum sibi fructus ex illis perceptos coram dilecto filio Demetrio de Albaregali Vicario venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Colocen. ratione Ecclesię Bachien., cum Colocen., & Bachien. Ecclesię invicem unitę fore noscantur, in spiritualibus Generali, ad quem cognitio causarum similium, quę contra laicales personas in eadem Dięcesi commorantes de antiqua, & approbata, hactenus pacifice observata, consuetudine pertinet, non ex delegatione Apostolica, traxerunt in causam, & idem Vicarius in illa rite procedens definitivam pro Priore, & Fratribus prędictis, & contra conjuges prędatos sententiam promulgavit, ipsos conjuges in expensis in hujusmodi causa factis nihilominus condemnando; & licet pro parte dictorum conjugum ab eadem sententia, illam iniquam fore falso asserentium, ad Sedem fuerit Apostolicam appellatum, quia tamen ipsi conjuges appellationi hujusmodi expresse renunciaverunt, sententia ipsa in rem transivit judicatam. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sententiam ipsam robur firmitatis debitum obtinere, ac expensas in dicta causa factas taxari, & de illis sibi satisfieri, per aliquos probos viros in partibus illis facere, & alias eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, vocatis dictis conjugibus, ac aliis, qui fuerint evocandi, si est ita, dictam sententiam, sicuti juste prolata est, faciatis auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, *firmiter observari*, necnon expensas prędictas provida moderatione pręvia taxare curetis, ac conjuges pręfatos, ut de expensis ipsis Priori, & Fratribus prędictis integre satisfaciant, censura simili, appellatione cessante, compellatis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim &c., Seu ne Judices &c. quibuscumque, aut si conjugibus pręfatis &c. ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Zegedinen.*) Aliis *Szegedinen.*, & *Segedinen.*, in Comitatu *Bachiensi*, in *Hungaria*. Hujusce Cœnobii meminit *Ferrarius de Rebus Hungar. Provincia Parte IV Lib. Unico Cap. II pag.* 531.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LIII fol.* 1.

3. *Cenadien.*) Seu *Canadien.*, vulgo *Chonad*, in *Hungaria*, ubi ceteræ Civitates, de quibus hoc in Diplomate.

Anno 1474 Die 13 Junii.

Priorissa Monasterii (1) B. Mariæ de Insula Danubii quolibet triennio eligenda.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Vesprimen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

REgimini universalis Ecclesię &c. (4). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię de Insula Danubii per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum instituta Ordinis Fratrum Prędicatorum viventium, Vesprimen. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet alias felicis recordationis Pius PP. II, Prędecessor noster, modernam, & pro tempore existentem Priorissam dicti Monasterii perpetuam suis literis esse voluerit, atque statuerit, nihilominus pro earundem, & dicti Monasterii felici statu, & regimine expedit, quod de cetero, cedente, vel decedente moderna Priorissa, alia in Priorissa dicti Monasterii pro tempore assumenda, non perpetua juxta ipsius Pii Prędecessoris literarum tenorem, sed temporalis existat, & quod ipsius Monasterii Confessor, seu Vicarius, & ejus socii, seu adjuncti juxta ejusdem Prędecessoris ordinationem pro tempore deputati, Monialium earundem confessiones pro tempore extra septa dicti Monasterii stantes, per fenestras cancellatas etiam audiant, & inter septa prędicta nisi ex necessaria causa nullatenus intrent, possintque, si mali regiminis, & scandalosi forent, per Priorissam, & Conventum prędictas ab eorum officio amoveri, & alii idonei illorum loco assumi. Quare pro parte Priorissę, & Conventus earundem Nobis fuit humi-

humiliter supplicatum, ut eis quod, cedente, vel decedente dicta moderna Priorissa, seu alias Prioritatum dicti Monasterii quomodolibet dimittente, Conventus pręfatus singulis triennils Priorissam sibi de novo eligere, & quod ipsius Monasteril Confessor, sive Vicarius, pro tempore existens, & illius adjuncti socii conclave dicti Monasterii sub excommunicationis latę sententię pęna nullatenus intrare pręsumant, debeantque Confessor, & Vicarius socii prędicti confessiones Monialium earundem per fenestram ferro cancellatam audire, & tres, seu quatuor, aut plures, & quot necessaril videbuntur pro divinis officils celebrandis in dicto Monasterio esse, possintque, si scandalosi, seu alias mali regiminis existerent, per easdem Abbatissam, & Conventum ab eorum officio amoveri statuere, aliasque eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, Conventui pręfato, quod de cetero cedente, vel decedente dicta moderna Priorissa, aut alias Prioritatum hujusmodi quomodolibet dimittente, singulis trienniis, perpetuis temporibus, Priorissam, etiam absque aliqua dictorum Fratrum Prędicatorum assistentia, de novo eligere, & assumere possint. ipsaque sic electa Priorissa absque aliqua confirmatione desuper requisita eidem Monasterio dicto durante triennio duntaxat pręesse, ac ejus officium, & quę ad illud spectant, aut quomodolibet pertinent, gerere, & exercere valeat, etiam absque assistentia aliquorum Ordinis Fratrum Prędicatorum professorum, concedere, & Confessori, seu Vicario, & sociis pro tempore existentibus prędictis, ne in conclave Monasterii prędicti, nisi dum expediens fuerit, & ejusdem Priorissę videbitur pro ministrandis Monialibus infirmis Eucharistię, & extremę Unctionis Sacramentis, sub excommunicationis latę sententię pęna, quam contra facientes eo ipso incurrere volumus, nullatenus intrare pręsumant: quodque Confessor, Vicarius, & socii, sic, ut pręmittitur, deputati Confessiones Monialium prędictarum per fenestram, quę ferro cancellata existat, audire, & tres, aut quatuor, aut plures quot necessarii fuerint pro divinis officiis, ibidem celebrandis, etiam & ad illa diligenter venire, teneantur, statuere, & ordinare, ac eisdem Priorissę, & Conventui, ut Confessarium, Vicarium, & socios, qui pro tempore fuerint, & vitam duxerint scandalosam, aut alias mali regiminis extiterint, postquam Vicarius principalis Fratrum Prędicatorum Provincię Hungarię secundum morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum per eas fuerit desuper legitime requisitus, eos amovere, & alios illorum loco subrogare neglexerit, ab eorum officiis realiter amovere, & alios prędicti, vel alterius Ordinis religiosos, seu etiam clericos seculares, qui vitę laudabilis, & honestę conversationis existant, assumere, necnon eisdem sic deputatis, aut per eas forsan modo prędicto assumptis, & evocatis Confessori, Vicario, & sociis pro tempore de ipsius Monasterii proventibus pro eorum vitę sustentatione condigna necessaria ministrare, libere, & licite valeant, concedere auctoritate eadem procures. Non obstantibus literis prędictis Pii Prędecessoris pręfati, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Monasterii.*) A Bela Hungarię Rege fundati.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LIII fol.* 34.
3. *Vesprimen.*) *Vesprimien.*, *in Hungaria.*
4. *Ecclesia &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis;

Anno 1474 Die 18 Junii.

Bassolensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LII.

HIs, per quę divini cultus &c. (3). Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Bartholomęi Colioni de Andignina Domini loci de Bassola Pergamen. (4) Diœcesis Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias felicis recordationis Pius PP. II Prędecessor noster ad humilem dicti Bartholomęi supplicantis instantiam Sanctę Marię de dicto loco de Bassola, quam pręfatus Bartholomęus (5) de bonis propriis ędificaverat, domui Sancti Stephani Pergamen. Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia cum omnibus domibus illi adjacentibus, & aliis juribus, & pertinentiis suis per suas literas uniri, annecti, & incorporari mandaverat, ipseque annexio, & incorporatio in vim dictarum literarum suum sortitę fuerint effectum, tamen si dicta Ecclesia a pręfata domo Sancti Stephani denuo separaretur, & in domum conventualem dicti Ordinis cum domibus prędictis, & aliis necessariis officinis erigeretur, id profecto ad majorem ejusdem Bartholomęi ędificationem, & consolationem cederet, ipseque Bartholomęus pro luminaribus, & ornamentis, ac pro sustentatione Fratrum, & Conventus, qui inibi pro tempore degent, de perpetuis redditibus annuis provideret, & concederet. Quare pro parte dicti Bartholomęi, qui etiam dilectorum filiorum nobilium virorum Dominii Venetorum gentium armorum Capitaneus Generalis existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unionem hujusmodi dissolvere, necnon Ecclesiam prędictam in domum Fratrum dicti Ordinis erigere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod in unionibus semper commissio fieret ad partes cum clausula vocatis quorum interest, aliter omnino non valerent, hujusmodi supplicationibus inclinati, unionem, annexionem, & incor-

Margin notes: Mandatum. — Diplomatis causa. — Facultas.

incorporationem prędictas auctoritate Apostolica tenore pręsentium dissolventes, ipsam Ecclesiam Beatę Marię cum domibus illi adjacentibus, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis a pręfata Domo Sancti Stephani penitus separantes, Ecclesiam Sanctę Marię prędictam cum domibus adjacentibus hujusmodi in domum Conventualem Fratrum Prędicatorum cum cęmeterio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum hujusmodi sub cura Prioris Provincialis Provincię Lombardię, ut pręmittitur, erigentes, quod domum per Nos erectam hujusmodi recipere, & inhabitare, illisque, qui eam pro tempore inhabitaverint, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & indultis, quibus alię domus Fratrum Prędicatorum legitime utuntur, & gaudent, uti, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, inter alia prohibente, ne Fratres Ordinis Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, sive alio loco quocunque domos, aut loca nova recipere, seu inhabitare pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon privilegiis, & indultis, aliis Fratribus dicti Ordinis a pręfata Sede concessis, necnon privilegiis, & indultis statutis, & consuetudinibus ejusdem Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod si pręfatus Bartholomęus de perpetuis redditibus domui per Nos erectę hujusmodi pro luminaribus, ornamentis, & aliis necessitatibus prędictis, prout ad id sesponte obtulit, realiter cum effectu non provideat, pręsentes literę nullius sint roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. dissolutionis, separationis, erectionis, concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c.. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Quarto Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Bassolen.*) Aliis, & quidem rectius, *Baselen.*, vulgo *Basela*, in ditione *Veneta*. Juris est Provincialis *Lombardiæ*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro LXVI fol. 94*.

3. *Cultus &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

4. *Pergamen.*) Seu *Bergomen.*, in ditione *Veneta*.

5. *Bartholomæus*.) Vir celebris, cujus sæpius meminit historia *Venetorum*.

Anno 1474 Die 31 Augusti.

Mare Magnum (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

REgimini universalis Ecclesię meritis licet insufficientibus, disponente Domino, pręsidentes, curis perurgemur assiduis, ut juxta creditę Nobis desuper dispensationis officium quieti subditorum quorumlibet, pręsertim sub Religionis Prędicatorum habitu, studio vacantium pię vitę, in quorum utique prosperitate reficimur, jugi quantum Nobis ex alto conceditur, solicitudinis studio intendamus, & ut ea, quę pro divini cultus, dictę religionis incremento, animarumque salute, a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus provide facta sunt, sublatis ambiguitatibus, quę exinde emersisse noscuntur, in sua integritate persistant, nostri ministerii partes interponimus efficaces. Dudum siquidem a felicis recordationis Eugenio PP. IIII, Prędecessore nostro, emanarunt literę tenoris subsequentis. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Romanus Pontifex &c. (3). Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, & personarum ejus, statum prosperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Ordo ipse, multa prefulgens gloria meritorum, & gratia sanctitatis, in agro militantis Ecclesię in propagationem fidei orthodoxę hactenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum producturum fore spe firma tenemus, palmites suos a mari usque ad mare, & etiam ad barbaras extendendo nationes, intensis desideramus affectibus, Gregorii (4) Martini (5), & Eugenii (6), ac aliorum Prędecessorum nostrorum, qui Ordinem prędictum Fratrum Prędicatorum, aliis variis privilegiis (7) non immerito decorarunt, vestigiis inhęrentes, motu proprio, non ad eorum dicti Ordinis Fratrum professorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate, & deliberatione, ac ex certa nostra scientia, prędictas Gregorii, & quascunque alias quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum literas, dicto Ordini Fratrum Prędicatorum, ac illius domibus, & professoribus in genere, sub quacunque verborum forma concessas, quas, ac si de verbo ad verbum una cum prędictis literis Eugenii prędecessoris pręfati pręsentibus insertę forent, haberi volumus pro expressis, ac omnia & singula in illis contenta, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, approbamus, & robur perpetuę firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori cautela omnia & singula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium, aliosque Prędecessores prędictos in eisdem literis pro, & in favorem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum quomodolibet ordinata, statuta, decreta, & concessa, & indulta, fieri & observari debere, auctoritate, motu, & scientia, prędictis, de novo ordinamus, statuimus, atque decernimus, ac eidem Ordini Prędicatorum, illiusque domibus & professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia, sicut accepimus, Nosque ipsi experientia didicimus in minoribus constituti, circa literas, & privilegia hujusmodi nonnulla dubia postmodum sunt exorta, habita super his consideratione decenti, motu, auctoritate, & scientia, prędictis, literas ejusdem Gregorii Prędecessoris, in ea parte, in qua concedit dicti Ordinis professoribus, ut liceat eis in locis in quibus degunt habere Oratoria, & in eis cum Altari portatili, etiam tempore interdicti, januis clausis, Missarum solemnia, & alia

Laus Ordinis.

Ordini concessa privilegia firmat.

Eorundem privilegiorum declaratio.

alia divina officia celebrare, & quod eorum insistentes obsequiis censuris generaliter promulgatis, non ligentur, cum contingat eos persępe requiri, ut etiam extra Oratoria super hujusmodi Altari portatili celebrent divina officia, & ad illa interdicti tempore, Tertii Ordinis S. Dominici de Pęnitentia nuncupati Fratres, & Sorores, ac suos, & illorum procuratores admittant, extendentes, concedimus eisdem Fratribus, ut non solum in Oratoriis, & locis in quibus degunt, sed etiam in quovis alio loco congruenti, & honesto possint super Altari portatili hujusmodi, Missas, & alia divina officia libere, & licite celebrare, exceptis Ecclesiis ab Ordinarii jurisdictione non exemptis, quoties illud eisdem Fratribus per Ordinarios ex causa contingeret inhiberi. Et ut liceat eis tempore interdicti Fratres, & Sorores dicti Ordinis B. Dominici de Pęnitentia nuncupati, necnon ipsorum Fratrum Prędicatorum, ac Fratrum & Sororum dicti Tertii Ordinis, procuratores, & negotia gerentes, utriusque sexus, admittere ad divina. Pręterea quia idem Gregorius prędecessor in dictis suis literis, Magistro, Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, & eorum vicariis absolvendi Fratres ejusdem Ordinis, necnon Fratribus dicti Ordinis, quos ipsi Magister, Priores Provinciales, & Conventuales habuerint pro tempore in Confessores absolvendi ipsos Magistrum, Priores Provinciales, ac conventuales ab excessibus, & censuris, nisi talia forent propter quę essent ad Sedem Apostolicam merito destinandi, ac cum eis desuper dispensandi concedit, & propterea, qui sunt destinandi persępe revocetur in dubium, ut absolventium, & absolvendorum, dispensantium, & dispensatorum pro tempore puritati conscientię consulamus, declaramus, hereticos relapsos, schismaticos, & qui literas Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, duntaxat esse ad Sedem prędictam merito destinandos. Reliquis vero omnibus, etiam Simonię labe qualitercunque irretitis, posse per illos, quibus inibi conceditur, absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam juxta casuum exigentiam impartiri. Et ut dicti Ordinis professoribus omnis vagandi tollatur occasio, & ad Apostolicam Sedem recurrendi subtrahatur pro posse necessitas, Magistro, & Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac eorum Vicariis defectum natalium, ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quovis alio nefario, & illicito coitu provenientium patientibus, necnon cum his, qui ex quavis causa, pręterquam, homicidii voluntarii, bigamię, & mutilationis membrorum irregulares forent, dispensandi cum dicti Ordinis Prędicatorum professoribus, postquam ipsum Ordinem professi fuerint, ut defectu, & irregularitate hujusmodi non obstantibus, irregulares ipsi ad quoscunque etiam Sacros Ordines promoveri, & in illis etiam in Altaris mysterio ministrare, & tam ipsi irregulares, quam defectum natalium patientes prędicti, ad quęcunque administrationes, & officia eligi, recipi & assumi, illaque gerere, & exercere libere, & licite valeant, motu, & scientia, ac auctoritate, prędictis concedimus per pręsentes. Eam vero partem literarum ejusdem Gregorii prędicti, in qua sepulturam in Ecclesiis Fratrum dicti Ordinis liberam esse voluit, salva justitia Ecclesiarum, a quibus corpora assumuntur, declarantes, libertatem hujusmodi intelligi debere etiam quoad hoc, ut Fratres ipsi, nullius super hoc petita licentia, parochias, in quibus corpora prędicta forent, cum Cruce processionaliter ingredi, & corpora ipsa levare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, ubi hoc consuetum foret, vel Presbyteri, de levatione requisiti, hoc facere recusarent. Nec cogantur inviti, etiam pretextu cujuscunque consuetudinis, ipsi, vel defunctorum consanguinei illa ad parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel sine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua divina officia, ante, vel post sepulturam eorundem. Justitiam vero Ecclesiarum, a quibus corpora ipsa assumuntur juxta Martini prędicti Predecessoris voluntatem salvam esse debere decernimus, in omnibus aliis casibus pręter eos, in quibus per eorundem Gregorii, Martini, & Eugenii Prędecessorum nostrorum specialia privilegia, Fratres ipsi ab hujusmodi solutione quartę sunt exempti, nec in aliquo casu de candelis, quę ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero casibus, quam in pręmissis, in quibus quarta ipsa solvenda veniret, conventiones, si quę sunt inter Fratres, prędictos & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores initę, laudabiles & honestę in posterum observentur. Et si forte per Nos, vel Sedem Apostolicam de piis legatis dispositis, & relictis, in genere, vel in specie, decima, seu alia portio, vel quota alteri pię, vel non pię causę ex quavis causa hactenus concessa foret, aut in futurum concedi, & solvi, aut dari, mandari contingeret, Fratres prędictos, ac illorum domos, & eis legata, relicta, aut alias in eorum favorem exposita, in concessionibus & mandatis hujusmodi, decernimus ac volumus non includi, nisi de ipsis Fratribus, ac pręsenti decreto, ac voluntate nostris, non per generales clausulas, quę etiam specialem mentionem importare videntur, sed vera & specifica mentio fiat in eisdem: Indultum vero ejusdem Gregorii Prędecessoris, de decimis non solvendis, ad quęcunque bona dictorum Fratrum, & quascunque decimas, etiam quas vulgo Papales appellant, & Apostolica Sedes pro Christianę fidei defensione, aut aliis imminentibus persępe necessitatibus indicit, & quęcunque alia onera, motu, & scientia prędictis extendimus; decernentes, Fratres ipsos Prędicatores, etiamsi per quoscunque exemptos, & mendicantes solvi mandarentur, cum quibusvis derogatoriis, & fortioribus clausulis, ad illarum solutionem non teneri, & in illorum solutione cessando, censuras, & pęnas aliquas non incurrere, nisi pręsentibus, non per generales, & alias clausulas specialem mentionem importantes, non alias, sit derogatum specifice, eorum de verbo ad verbum inserto tenore. Et ne pretextu constitutionis Innocentii IV, Prędecessoris nostri, quę incipit: Volentes: locorum Diœcesani, & alii Ordinarii, ac alii quicunque in personas, & loca Fratrum Prędicatorum contra ejusdem Gregorii Prędecessoris, ordinationem sibi quamcunque jurisdictionem, & superioritatem vendicare pręsumant, districtius inhibemus, ne quispiam absque dictę Sedis speciali commissione, & auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis Prędicatorum, utpote prorsus exempta, aliquam excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiam, specialiter, vel generaliter, quomodolibet promulgare, aut in personas, domos, & loca hujusmodi aliquam pręeminentiam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exercere pręsumat, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei, de qua contra ipsos ageretur, ubicunque ineatur contractus, committatur de-

Google

delictum, & res ipsa consistat. Decernimus quoque ex nunc quaslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, & quoscunque processus, quasvis pęnas, & sententias generales, vel speciales continentes, quos, vel quas promulgari, vel haberi, & omnia, quę contra Fratres, domos, & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, utpote notoria, non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti esse, & pro infectis haberi debere: Pręterea quia Parochialium Ecclesiarum Rectores pręfati, erga illos, qui dicti Ordinis Pędicatorum Fratribus eorum peccata confitentur, persępe in exhibitione Eucharistię, & extremę unctionis se reddunt difficiles, concedimus ipsis Frasribus Ordinis Pędicatorum, ut personis eis confessis, quibus Rectores pręfati, sine rationabili causa, denegaverint, seu malitiose distulerint, Euchasiltię, & extremę unctionis Sacramenta, ministrare, super quo eorundem confessorum assertioni stari debeat, illa petentibus possint impune exhibere. Et cum aliquando contingat Monasteria Monialium S. Augustini sub cura, habitu, & constitutionibus Fratrum Pędicatorum degentium, Monialibus destitui, adeo ut de earum reformatione spes nulla supersit, convenientiusque sit, quod illorum sic destitutorum bona ad ipsos Fratres deveniant, quorum erant curę commissa, quam ad alios, illa, quę sic destituta existunt, & destitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus in perpetuis usibus Fratrum dicti Ordinis Pędicatorum, quibus ex forma regiminis ipsius Ordinis competit, applicamus, itaut Fratres ipsi possint de illis, & eorum Monasteriorum, structuris, & ędificiis, pro eorum voluntate disponere, proviso, quod illorum Ecclesię, & oratoria, ad profanos usus non redigantur, sed in illis quandoque divina celebrentur officia. Insuper cum nonnulli, ad Ordinem pędictum Fratrum Pędicatorum specialem gerentes devotionis affectum, ordinent eorum cadavera, cum habitu Fratrum dicti Ordinis Pędicatorum, aut Sororum dicti Ordinis de Pęnitentia sepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca, Ordini, & Fratribus pędictis injuria irrogetur, decernimus, tales apud Fratres ipsos esse sepellendos, etiam si alibi suam elegissent sepulturam, nec posse etiam in loco per eos electo cum habitu pędicto quomodolibet sepeliri, aut ad sepeliendum portari, absque Fratrum domus loci, in quo tales decesserint, expressa licentia, & assensu. Ceterum ne, si ratione Parochialium Ecclesiarum, apud quas eorundem Fratrum domus constructę fuere, aut construentur in posterum, locorum Ordinarii in eosdem Fratres aliquam superioritatem sibi vendicare sentarent, Fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eisdem Fratribus, ut in sic concessis, & quas eis concedi contigerit, curatis Ecclesiis possint per capellanum per eos pro eorum nutu ponendum, & amovendum, curam hujusmodi exercere; qui quandiu capellanatus hujusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Pędicatorum professor existeret, dictorum Fratrum Pędicatorum libertate, & exemptione ubique fruatur. Ecclesię vero pędictę, & illarum bona, illa, qua domus dicti Ordinis prerogativa lętentur. Rursus intelleximus, quod etsi bonę memorię Johannes XXII, Pędecessor noster, illorum opinionem, qui asserebant, quod confessi Fratribus pędictis, vel aliorum Ordinum Mendicantium ad audiendas confessiones juxta juris dispositionem deputatorum pro tempore, tenebantur eorum peccata Rectori eorum Parochialis Ecclesię iterum confiteri, reprobaverit. Et deinde pręfatus Eugenius, Pędecessor, reprobationem hujusmodi approbans, contra talia asserentes, tanquam de heresi suspectos, per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandaverit, ac successive pię memorię Nicolaus PP. V, similiter Pędecessor noster, gesta in pręmissis a Johanne, & Eugenio pędecessoribus robur perpetuę firmitatis obtinere debere decreverit; nihilominus adhuc nonnulli eorum adhęrentes protervię, opinionem pędictam, & desuper factos, damnatos, & male sonantes, ac reprobos articulos, veros esse affirmare non verentur; Ut talium pręsumptuosa temeritas tanto minus invalescat, quanto plurimum erit superiorum correctione damnata, concessam contra tales per ejusdem Eugenii, Pędecessoris, literas locorum Ordinariis facultatem, ad Inquisitores hereticę pravitatis extendimus, ac volumus, quod Inquisitores ipsi, quicunque fuerint, eadem qua Ordinarii contra tales auctoritate fungantur. Postremo cum Fratres Ordinis Minorum, sicut, & pędicti Pędicatorum Ordinis professores, pro fidei catholicę dilatatione continuo indefesse laborent, fructusque afferant in Dei Ecclesia salutares, & propterea fuerint variis per Sedem pędictam privilegiis decorati, ut quos par labor, pariaque merita conjungunt, paria conjungant privilegia, & favores, concedimus eisdem professoribus Ordinis Pędicatorum, ut concessis Fratribus Minoribus, & eisdem Ordinis Minorum Fratribus, pręmissis, & aliis concessis pędictis Fratribus Pędicatoribus, privilegiis, indulgentiis, gratiis, favoribus, & indultis, tam spiritualibus, quam temporalibus, a pędictis, & aliis Romanis Pontificibus, Pędecessoribus nostris, aut aliis auctoritatem habentibus, quę omnia, ac si nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expressis, & nostrę approbationis munimine solidamus, ac decernimus robur perpetuę firmitatis obtinere, potiri, & gaudere possint, & debeant, perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine ulla differentia, perinde ac si quę uni ex Ordinibus pędictis sunt concessa, utrique simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur in posterum. Et quę de Magistro Generali, ac Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac eorum Vicariis, necnon Monasteriorum Monialium S. Augustini, sub eorundem Fratrum Predicatorum cura, & secundum ipsius Ordinis Fratrum Pędicatorum Instituta viventium sunt statuta, pro Generali, & Provincialibus Ministris, ac Vicariis dicti Ordinis Fratrum Minorum, necnon & Monasteriorum Sororum S. Damiani (8) nuncupatarum, censeantur esse statuta; districtius inhibentes eisdem locorum Ordinariis sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & aliis quibuscunque, sub excommunicationis latę sententię, & privationis eorundem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pęnis, eo ipso per eos, qui contra fecerint incurrendis, ne Ordines pędictos Fratrum Pędicatorum, & Minorum, ac illorum domus, & Professores, pręter, aut contra Martini, Gregorii, & Eugenii, aut aliorum quorumcunque Pędecessorum nostrorum, & pre-

Nota.

Digitized by Google

pręsentium nostrarum literarum tenorem, inquietare, seu molestare, & eos, aut testamentorum, ultimarumque voluntatum executores, & hęredes prędictos, seu quoscunque alios, directe, vel indirecte, ad solutionem alicujus quartę Parochialis, seu canonicę, vel alterius portionis, seu oneris, & faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesiis, vel alibi, dum apud ipsos Fratres decedentium cadavera tumulantur, ante, vel post eorum sepulturam, cogere, nec confessis dictis Fratribus Prędicatoribus, & Minoribus pro tempore, Eucharistię, seu Extremę Unctionis Sacramenta sine rationabili causa denegare, vel illorum exhibitionem malitiose differre, aut eorum Parochianis, ne dictis Fratribus confiteantur, prohibere, vel persuadere, nec etiam ad pręmissa, seu aliquid pręmissorum, auxilium, consilium, vel favorem, directe, vel indirecte dare quoquomodo pręsumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Ecclesiastica constituto, & Metropolitanę, vel alterius Cathedralis Ecclesię Canonico, per universum orbem, qui desuper per dictorum Ordinum Priores, Guardianos, & Fratres, ac illorum, seu ad commodum eorum Romanę Ecclesię Syndicos, desuper fuerint requisiti, per Apostolica scripta in solidum mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios, pręmissa, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicantes, ac eisdem Fratrum Prędicatorum, & Minorum Ordinibus, ac illorum domibus, & professoribus in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant eos pacifica possessione, vel quasi, privilegiorum, & concessionum hujusmodi gaudere, non permittentes eos, seu testamentorum executores, & hęredes prędictos, aut quoscunque alios, indebite molestari, aut eis gravamina, injurias, atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari, ac etiam summarie, vel de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, contra quoscunque, cujuscunque qualitatis, vel conditionis existant, & quacunque Ecclesiastica etiam Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali, aut mundana forent dignitate, & exemptione muniti, in quibuscunque causis per eos movendis, quacunque ratione, vel causa, quę excogitari possit, eis ministrent justitię complementum, exequendo, quod per eos fuerit ordinatum, & illos, quos censuras, & pęnas prędictas incurrisse constiterit, irretitos esse declarent, ac faciant, & mandent, interdictos, suspensos, & excommunicatos publice nunciari, ac ab omnibus arctius evitari, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggravare procurent, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus constitutionibus Bonifatii, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra Civitates, & Diœceses in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere pręsumant. Et de duabus dietis in Concilio Generali, necnon quę incipit: Super Cathedram: Bonifatii: Et: Dudum: Viennen. Concilii (9), ac Calisti PP. III, etiam Prędecessoris nostri literis, aliisque Apostolicis, ac etiam in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus, necnon Ottonis, & Octoboni, olim in Regno Anglię Apostolicę Sedis Legatorum constitutionibus, Ecclesiarum quoque, ac locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus inter quoscunque dictorum Ordinum Fratrum Prędicatorum, & Minorum professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prędictos initis, & conclusis, ac hactenus observatis, pactis, & conventionibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quę Gregorius, Martinus, & Eugenius pręfati Prędecessores, in prędictis eorum literis voluerunt non obstare, contrariis quibuscunque. Quibus omnibus, illa, ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent, pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa specialiter, & expresse derogamus. Aut si Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Rectoribus pręfatis, seu quibusvis aliis, communiter, vel divisim a Sede pręfata indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultra, vel extra certa loca, ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim ex nunc illa, & quęcunque alia, quę in futurum per Nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, decerni, vel ordinari contigerit, contra Gregorii, Martini, & Eugenii, aliorum Prędecessorum nostrorum prędictorum, & pręsentium literarum hujusmodi tenorem, necnon secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita & inania, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret pręsentes literas ad singulas Provincias originaliter destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis earum, manu Notarii publici, & Curię Causarum Camerę Apostolicę, aut alicujus Archiepiscopi, vel Episcopi, seu dictorum Ordinum Magistri, & Generalis Ministri sigillo munitis, ea prorsus in judicio, & extra ubicunque exhibita, vel ostensa forent, fides adhibeatur, ac si ipsę originales literę forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum approbationis, constitutionis, inhibitionis, ampliationis, voluntatis, & solidationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Pridie Kalendas Septembris (10), Pontificatus nostri Anno Quarto.

L. Grifus.

Jo: de Tartarinis.

I. Ma-

1. *Mare Magnum*.) Sic vulgo vocant Diplomata quædam, quibus Privilegia Religiosorum firmantur.
2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar authenticum; unum ex Autographo *Mediolanensi*, aliud ex authentico *Patavino*. Legitur in *Bullario Romano Constitutione VII*, apud *Confettium pag.* 47, *Rodericum* in *Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag.* 146. *Usufmarem pag.*148, *Castellanum Parte II pag.* 104, in *Constitutionibus Ord. Præd.* typis editis anno *MDV* num. *LXXXIV*, in aliis an. *MDVII* num. *CIII*. Exemplar authenticum asservatur in Archivo Cœnobii *Matinensis*. Autographum habes in *Veneto* Cœnobio *SS. Johannis*, & *Pauli*.
3. *Pontifex &c.*) Ut in *Constitutione CCVII Eugenii IV* ad finem usque pag. 117.
4. *Gregorii*.) *XI*.
5. *Martini*.) *V*.
6. *Eugenii*.) *IV*.
7. *Privilegiis*.) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.
8. *S. Damiani*.) Seu *Clarissarum*, Ordinis S. P. *Francisci*.
9. *Concilii*.) Id est non obstantibus Constitutionibus, quarum una, quæ incipit: *Super Cathedram*: a *Bonifacio VIII* lata est, & alia quæ incipit: *Dudum*: a *Clemente V* in Concilio *Viennensi* fuit edita.
10. *Septembris*.) Annus, dies, & Mensis desunt apud *Cherubinum* in *Bullario Romano*, *Usufmarem*, *Confettium* &c.

Anno 1474
Die 16 Septembris.

Calvisiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sanctę Euphemię, Brixiensis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Piis fidelium votis benignum Nos decet pręstare assensum, & his, quę Religionis propagationem, ac divini cultus augmentum respiciunt, partes nostrę solicitudinis adhibere. Sane pro parte dilectorum filiorum incolarum, & hominum loci de Calvisano (3), Brixiensis Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi ad Fratres Ordinis Prędicatorum, Sancti Dominici, congregationis Lombardię de Observantia nuncupatorum, propter fructus uberes, quos eorum prędicationibus Verbi Dei, monitionibus, & exemplari vita populis afferunt christianis, & specialem gesserunt hactenus, prout gerunt etiam de pręsenti devotionis affectum, provide attendentes, quod Fratres pręfati in dicto loco, vel prope illum non habent aliquam Domum pro eorum receptione decenti, vehementi desiderio pro eorum directione in via mandatorum Domini, & suarum animarum salute optant in dicto loco de Calvisano, vel apud eum, ubi dictis Fratribus commodius fuerit, unam domum cum Ecclesia, campanili humili, campana, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, de eorum bonis, pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum eorundem construere, & fabricare, ubi dictis Fratribus domum ipsam cum officinis prędictis pro eorum usu, & habitatione hujusmodi, recipiendi licentia concedatur. Quare pro parte incolarum, & hominum eorundem, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Fratribus domum illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi licentiam concedere, aliasque ipsorum incolarum, & hominum animarum saluti, ac singularum loci ipsius personarum spirituali refrigerio, & consolationi consulere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tam pium, & apud Deum ac homines meritorium opus, atque salutare propositum plurimum in Domino commendantes, ac de premissis certam notitiam non habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, sine cuiuscumque pręjudicio. Incolis, & hominibus Domum ipsam cum Ecclesia, campanili, campana, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis hujusmodi, & construendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & inhabitandi, auctoritate nostra, licentiam concedas, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus &c. Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu recepta mutare presumant, sine dictę Sedis licentia speciali de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam faciente mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi, per te vigore pręsentium concedi contigerit, dictę Domui, & qui illam pro tempore inhabitabunt, Priori, & Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, Immunitatibus, favoribus, & indultis, per Sedem Apostolicam, vel alias domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant Apostolica auctoritate tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Sexto decimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Calvisien.*) Vulgo *Calvisano*, in agro *Brixiensi*, in *Longobardia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar *Libro B. fol.*269 ex Autographo asservato in Cœnobio *Calvisien.*
3. *Calvisano*.) Sic vulgo vocant *Forum Calvisii*.

Ut

Ut F. Antonius de Vesaco, qui Borbonio Duci a confessionibus erat, ecclesiasticum Beneficium consequi possit.

Anno 1474 Die 26 Octobris.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LV.

Sixtus Episcopus Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Vesaco Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, vitę ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendatis testimonio, Nos inducunt, ut te spiritualibus favoribus & gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos te, qui, ut asseritur, Ordinem Fratrum Prędicatorum expresse professus existis, premissis meritorum tuorum intuitu, & pro quo etiam dilectus filius nobilis vir Johannes Dux Borbonii, asserens, te Confessorem suum fore, Nobis super hoc humiliter supplicavit, gratioso favore prosequi volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum pręsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ipsius Johannis Ducis, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, ut quemcunque dignitatem ecclesiasticam per Clericos seculares obtineri solitam, si tibi alias canonice conferatur, aut pręsentecis ad illam, & instituaris in ea, recipere, & retinere, & eam, quando tibi placuerit, dimittere, & loco dimissę similem, vel dissimilem dignitatem per Clericos seculares obtineri solitam, similiter recipere, & retinere libere & licite valeas, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, quodque dictum Ordinem expresse professus sis, ut prefertur, & ipsius Ordinis, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate apostolica tenore pręsentium de specialis dono gratię dispensamus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis & dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Septimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIV fol.71.* Ibidem servantur alia complura Diplomata, quibus *Sixtus IV* Beneficiis Ecclesiasticis donavit nonnullos Ordinis Prædicatorum Fratres.

F. Theobaldus de Burgo fit Prior Monasterii B. Mariæ de Rostoman., Ordinis S. Augustini, Elphinen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Patricio Ofgynyn, & Sergallo Obtrubayn ac Johanni Othonyr Canonicis Ecclesiæ Elphinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus, vitæ ac morum honestas, aliaque laudabilia & probitatis merita, super quibus apud Nos dilectus filius Theobaldus de Burgo Ordinis Fratrum Prædicatorum Professor &c. Nos dicto Theobaldo, qui, ut asserit, de Regum genere ex utroque parente procreatus existit &c. Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Primo* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXII) *Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.V fol.*153.

Anno 1472 Die 9 Martii. LVI.

F. Laurentius de Armenia præficitur sacello SS. Petri, & Pauli Caphen. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Laurentio de Armenia, Ordinis Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod olim Gregorius de Armenia, tunc Provincialis Provinciæ Caphen. secundum morem dicti Ordinis &c. dilectus filius Mathias modernus Provincialis dictæ Provinciæ &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXV) *Pridie Nonas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.LXVIII fol.*237.

Anno 1475 Die 4 Februarii. LVII.

F. Paulus de la Porta, de Neapoli, constituitur Abbas Monasterii Sanctæ Mariæ de Lanigro Ordinis S. Basilii, Cassanen. Diœcesis. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Sancti Marci, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Summi dispositione Rectoris &c. Nos volentes dicto Monasterio, quod, ut asseritur, pro majori parte dirutum existit, & in quo Monachi non degunt, nec sunt libri ad Divina officia, Græcorum, & dicti Ordinis Sancti Basilii more celebranda, necessarii &c. Mandamus, quatenus de meritis & idoneitate ipsius Pauli, qui, ut etiam asseritur, Ordinis Fratrum Prædicatorum hujusmodi expresse professus existit, & pro quo carissimus in Christo filius noster Ferdinandus Siciliæ, & Jerusalem Rex illustris, asserens eundem Paulum sibi dilectum esse, Nobis super hoc humiliter supplicavit &c. Et insuper eidem Paulo, quod ad deferendum barbam, ac ad officium Græcum celebrandum more aliorum dicti Ordinis S. Basilii Monasteriorum Abbatum, quoad vixerit, & dicto Monasterio præfuerit, minime teneatur &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Quinto Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.LXXXIII fol.*10.

Anno 1475 Die 28 Augusti. LVIII.

Anno 1476 Die 30 Martii. LIX.

F. Gabriel Dominici de Florentia Beneficium Ecclesiasticum consequi possit. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gabrieli Dominici de Florentia, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Tertio Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XCVIII fol. 258*.

Anno 1476 Die 15 Maii. LX.

ANnua pensio de redditibus Monasterii S. Nicolai Ortocien., Ordinis S. Benedicti, Segnien. Diœcesis, statuitur Fratri Dominico de Ragusio Ordinis Prædicatorum, qui dicti Monasterii regimini ouncium remiserat. Constitutio sic incipit: *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Magistro Johanni de Cæsarinis, Capellano nostro, & causarum Palatii Apostolici Auditori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Humilibus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XCVII fol. 294*.

Anno 1477 Die 14 Januarii. LXI.

F. Pasquinus de Novaria, Beneficium ecclesiasticum consequi possit. Constitutio sic incipit. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pasquino de Novaria, Ordinis Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXVII) *Decimo nono Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Libro CII fol. 52*.

Anno 1479 Die 5 Junii. LXII.

F. Jacobus Clerici Beneficium ecclesiasticum consequi possit. Constitutio sic incipit. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo Clerici, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. Hinc est, quod Nos, volentes te, qui, ut asseris, dudum in Basilica Principis Apostolorum de Urbe minor Pœnitentiarius fuisti, & obsequiis venerabilis Fratris nostri Lucæ Episcopi Sibenicen., in Flandriæ, & nonnullis aliis partibus nostri & Apostolicæ Sedis Nuncii, & Commissarii, Indulgentiarum per Sedem ipsam concessarum in dictis partibus Christi fidelibus publicationi, & prædicationi vacando, ne alias multipliciter astitisti, & jam senio gravatus existis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Octavo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXL fol. 232*.

Anno 1475 Die 12 Januarii.

Ecclesiam & Parochiam Sanctæ Mariæ Rezzonici (1) Fratribus nostris concedit.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXIII. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Paulo de Coquis Canonico Cuman., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. APostolicę Sedis providentia circumspecta votis illis gratum prębet assensum, per quę personarum ecclesiasticarum, pręsertim sub regulari habitu Altissimo famulantium, opportunitatibus, beneficia sua sponte, & liberę assignationibus, ne rerum premantur inopia, utiliter, ac salubriter valeat provideri. Diplomatis causa. Dudum siquidem felicis recordationis Pio Papę II Prędecessori nostro pro parte dilectorum filiorum nobilium della Turre, ac Universitatis, & hominum terrę Rezzonici, Cuman. Dięcesis, exposito (3), quod a nonnullis annis citra in eadem terra, & Parochia Ecclesię Beatę Marię Vicinantię ipsi terrę contigua, quę copiosa multitudine populi refertę erant, quędam heresis, & Sortilegorum secta adeo invaluerat, quod quamplures utriusque sexus terrę, & Parochię earundem, in heresim prolapsi, & sortilegorum morbo infecti reperiebantur, contra quos propter populi multitudinem hujusmodi, & alia illi incumbentia onera, tunc existens Rector ipsius Ecclesię inquirere, & corrigere, ac punire commode nequibat, quodque si quędam domus prope muros ejusdem terrę sita, & ad ipsam Ecclesiam legitime pertinens cum suis hortis, ędificiis, & pertinentiis universis, pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum Domus Sancti Johannis extra muros Cuman. Ordinis Prędicatorum de observantia ibidem Altissimo perpetuo famulantium converteretur, deputaretur, & donaretur, in illa universitas, & homines pręlibati contiguam domum cum ecclesia, campanili, campana, dormitorio, ceterisque necessariis locis, & officinis, pro usu & habitatione Fratrum eorundem construere, ędificare, & perficere, ac in ea Fratres prędictos, quorum prędicationibus, scientia, virtutibus, & laudabili vita, ac fructuosis operibus, heresis & sortilegorum secta pretactę, ceterique errores, qui verisimiliter pullulant, & invalescere videbantur, extirpari & eradicari, ac Nobilibus, Universitati, & hominibus prelibatis, aliisque circumvicinis locis non modica animarum suarum consolationes, & gaudia succrescere poterant, cultusque inibi admodum augmentaretur divinus, recipere, & collocare desiderabant, si ad id sibi, & eisdem Fratribus Sedis Apostolicę suffragaretur auctoritas, idem Pius, Prędecessor ipsorum nobilium, Universitatis, & hominum in ea parte supplicationibus inclinatus, eandem domum prope muros dictę terrę sitam, cum hortis, ędificiis, & pertinentiis suis universis pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi de ordinarii loci, & Rectoris prefati consensu perpetuo converrit, deputavit, & donavit, necnon Nobilibus, Universitati, & hominibus supradictis domum prefatam cum

Eccle-

Ecclesia, campanili, campana, dormitoriis, ceterisque locis, & officinis necessariis, pro usu, & habitatione perpetuis eorundem Fratrum sub eadem observantia regulari degentium, & qui Priori, & Fratribus ejusdem Domus Sancti Johannis perpetuo subiicerentur, & subjecti remanerent, ędificandi, & perficiendi, ac in ea Fratres prędictos ad id benevolos recipiendi, & collocandi, seu recipi, & collocari faciendi, necnon Fratribus prędictis domum ipsam recipiendi, & in ea sub regulari observantia permanendi, plenam, & liberam licentiam per suas literas auctoritate Apostolica concessit, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, dilectus filius Antonius de Bitago Rector dictę Ecclesię, provide considerans, quod ipse a dicta Ecclesia, ut plurimum absens existat, & curam ipsius Parochię per se non exerceat, & ad hoc ut Cura ipsa per dictos Fratres, vel Sacerdotem regularem per Pręsidentem ipsius Domus Sancti Johannis pro tempore existentem, pro tempore deputandum de cetero exerceatur, ac ex certis aliis causis rationabilibus animum suum moventibus, ecclesiam ipsam, quam obtinet, sponte & libere resignare proponat, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Nobilium, Universitatis, & hominum prędictorum, verorum patronorum dictę Ecclesię, ac existentium in pacifica possessione, vel quasi juris pręsentandi personam idoneam ad ipsam Ecclesiam, dum pro tempore vacat, petitio continebat, si dicta Ecclesia eidem Domui Sancti Johannis perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ac Cura ejusdem Parochianorum per Fratres dictę domus, vel Presbyterum secularem per ipsum Pręsidentem pro tempore existentem deputandum exerceretur, profecto divinus cultus in Ecclesia ipsa augeretur, ipsique Fratres decentius se sustentare valerent, & in suis opportunitatibus susciperent relevamen, pro parte tam nobilium, universitatis, & hominum, quam Antonii prędictorum, asserentium quod fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię sexdecim florenorum auri de Camera secundum communem extimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui Sancti Johannis perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur votis ipsius Antonii in hac parte favorabiliter annuentes, ac sibi, ne propter resignationem hujusmodi, si fiat, minimum dispendium patiatur, de alicujus subventionis auxilio providere volentes, necnon de pręmissis expositis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus, vocatis quorum interest, de pręmissis Nobis expositis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, ab ipso Antonio, vel procuratore suo ad hoc ab eo specialiter constituto, resignationem hujusmodi, si eam in tuis manibus sponte & libere facere voluerit, ut prefertur, dicta auctoritate nostra hac vice duntaxat recipias, & admittas, eaque per te recepta, & admissa, ecclesiam prędictam, sive per resignationem hujusmodi tunc, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem alicujus alterius de illa extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam resignationem, aut constitutionem felicis recordationis Johannis Papę XXII etiam Prędecessoris nostri quę incipit: Execrabilis: vel assecutionem alterius Beneficii ecclesiastici, ordinaria auctoritate collati, vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta concilii ad Sedem prędictam devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem domui Sancti Johannis dicta auctoritate nostra perpetuo unias, incorpores, & annectas, ita quod liceat ex tunc Fratribus dictę Domus Sancti Johannis, per se, vel alium, seu alios corporalem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum, prędictorum possessionem, auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac ejus Parochianorum animarum curam per se ipsos, aut Sacerdotem idoneum secularem, per ejusdem domus Sancti Johannis Pręsidentem, pro tempore existentem deputandum, aut alium, seu alios, etiam deputandum, seu deputandos, & amovendum, seu amovendos, ut prefertur, gerere, & exercere, ipsiusque Ecclesię fructus, redditus, & proventus in suos, ac ejusdem Ecclesię usus, utilitatemque convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, necnon prefato Antonio pensionem annuam, super fructibus, redditibus, & proventibus dictę Ecclesię, de qua tibi videbitur, dummodo ipsorum fructuum, reddituum, & proventuum tertiam partem non excedat, per ipsos Fratres eidem Antonio, quoad vixerit, in loco, & terminis, ac sub censuris, & pęnis ad id per te de ipsorum Fratrum, & Antonii consensu statuendis, reserves, constituas, & assignes, auctoritate nostra memorata, faciens per te, vel alium, seu alios pensionem prędictam ipsi Antonio juxta reservationis, & assignationis prędictarum, si illas vigore pręsentium feceris, tenorem integre persolvi. Contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis, in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, aut processus habitos per easdem, & quęcunque inde secuta ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum pręjudicium generari, seu si Fratribus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod ad solutionem, vel prestationem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis dictę Sedis indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Attente quoque provideas, ne in resignatione hujusmodi, si fiat, ex parte Antonii, & Fra-

Concessio.

Fratrum prędictorum aliqua pravitas interveniat, seu etiam corruptela, proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si illę vigore pręsentium fiant, & effectum sortiantur, Ecclesia prędicta debitis non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum, decernimus, & inane, si secus super his a quovis, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto (4), Pridie Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Bezzonicę.*) In *Insubria*.
2. *Archivo.*) In quo Duplex exemplar authenticum ex Autographo asservato a Conventu *Comensi*.
3. *Exposito.*) Consulenda *Constitutio LX Pii II.*
4. *Septuagesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXV*.

Anno 1475 Die 18 Martii.

Prior Luchentensis (1) Cœnobii Fratres ad Bacchalaureatus, & Magisterii gradus promovere (2) possit.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LXIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ETsi personarum, devotum in humilitatis spiritu Altissimo exhibentium famulatum, ac Nobis, & Sedi Apostolicę devotarum quarumlibet honestis satisfacere desideriis, Nobis Apostolicę sollicitudinis cura suadet, illis tamen votis quę ad ingeniorum, literarum studiis deditorum, illustrationem spectant, eo libentius Nos annuere convenit, quo major potest inde utilitas fidelibus obvenire. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Nicolai de Proxida Militis, Domini loci de Luchent, Valentinen. Diœcesis, petitio continebat, quod si in Domo dicti loci Ordinis Fratrum Prędicatorum, quam, & illius Ecclesiam quondam Johannes etiam de Proxida Miles Valentinensis, tunc Dominus dicti loci, in humania agens, cupiens terrena in cęlestia commutare, cum cemeterio, campanili, claustris, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro Fratribus dicti Ordinis, qui inibi perpetuo domino famularentur, de donis sibi a Deo collatis ad laudem Domini Nostri Jesu Christi fundavit pariter, & dotavit, & in qua domo pro augenda Christi fidelium illarum partium devotione, pręfatus Nicolaus dicti Johannis filius, & heres, pro ejusdem domus perfectione, & Fratrum ibidem degentium sustentatione, summam decem millium florenorum de Aragonia erogavit, ac decens librorum Bibliotheca, dicto Nicolao procurante, ordinata est, pręfati Fratres literarum studio in illa vacantes ad solitos Gradus promoveri possent, plures Fratres dicti Ordinis literarum studio hujusmodi vacare, & in dicta domo residere, ac eorum ingenii rore sapientię repleri Christi fideles in eorum sermonibus, & prędicationibus verbi Dei ad populum qualiter suarum animarum salutem quęrere possint, & deberent, instituere curarent, quod profecto ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, augmentum divini cultus, ac salutem, & consolationem animarum ipsarum Christi fidelium optimum cederet. Quare pro parte dicti Nicolai fuit Nobis humiliter supplicatum, quatenus Priori dictę domus, qui nunc est, & pro tempore erit, ut Fratres dictę domus, qui in illa literarum studio vacaverint, & vacando adeo profecerint, quod in facultatibus, in quibus studuerint, mereantur ad solitos Gradus promoveri, assumptis secum aliquibus dicti, vel alterius Ordinis, professoribus, seu clericis secularibus, in facultate, in qua aliquis eorum, ibidem studentium, pro tempore Fratrum, promovendus fuerit, pręcedente diligente examine, & alias repertis idoneis ad solitos gradus etiam Magisterii, in artibus, & Theologia duntaxat, cum solitorum insigniorum exhibitione promovere, & assumere, concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cunctos observantię regularis professores pręsertim literarum studio deditos, speciali dilectione prosequimur, ac votis ejusdem Nicolai Militis ob sincerę devotionis affectum, quem ad Nos, & Romanam gerit Ecclesiam, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręfato Priori moderno, & pro tempore existenti, dictę Domus, ut illos pręfati Ordinis professores, qui in eadem domo aliquandiu studuerint, & suos debitos cursus in facultate in qua studuerint, & graduandi erunt, peregerint, assumptis secum duobus, aut tribus pręfati, vel alterius Ordinis professoribus, seu secularibus clericis, in facultate, in qua pręfati Fratres graduandi erunt Magistri, diligenter examinare, &, si pręcedente diligente examine, vita, moribus, & scientia, ac fama laudabili idonei comperti fuerint, ad Bacchalaureatus, Licentiaturę, & Magisterii Gradus, in eisdem artibus, & Theologia tantum, prout eorundem Fratrum examinatorum doctrina exegerit, auctoritate Apostolica promovere, & assumere, eis legendi, disputandi, ac interpretandi, aliosque Magistrales actus, gradibus, ad quos illos promoverint, convenientes, faciendi, auctoritatem concedere, ac solita ad quos eos promoverint graduum insignia per se, vel alium, seu alios exhibere, ipsi vero Fratres per eundem Priorem pro tempore promoti, omnibus, & singulis privilegiis, favoribus, honoribus, gratiis, exemptionibus, pręeminentiis, & indultis, in Ordine prędicto, ac alibi, quibus gauderent si in aliqua Universitate studii, in quo illud vigeat Generale, promoti forent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo concedimus. Et nihilominus venerabili Fratri Episcopo Barchinonen., & dilectis filiis Archidiacono, ac Berengario Clavell Canonico Ecclesię Valentin. per Apostolica scripta mandamus, quatenus pręmissa, ubi expediens fuerit, solemniter publicantes, Priorem prędictum, ac promotos per eum vigore literarum pręsentium, dicti Ordinis Fratres ad gradus hujusmodi, facultate privilegii favoribus, honoribus, gratiis, exemptionibus, pręeminentiis, & indultis prędictis, gaudere, uti, & frui faciant, non permittentes eos contra pręsentium tenorem per quoscunque, quo minus illis uti,

Diplomatis causa.

Facultas.

frui

Digitized by Google

frui, & gaudere, libere, & licite valeant, quomodolibet impediri, aut molestari; contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si quibusvis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto (4), Quinto decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Luchentensis.*) Juris est Provincialis *Aragoniae*.
2. *Promovere.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar Authenticum ex Autographo *Dertusae* asservato in Archivio Regii Collegii *SS. Dominici, & Georgii.*
4. *Septuagesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, aera communis *MCCCCLXXV.*

Dubliniensis (1) Universitas rogatu Fratrum Prædicatorum, aliorumque Mendicantium constituitur.

Anno 1475 Die 27 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Copiosus in misericordia Dominus, & in cunctis suis gloriosus operibus, a quo omnia defluunt, ad hoc Nobis, licet immeritis, & insufficientibus repertis suę Sponsę universalis Ecclesię regimen committere, onusque debilitati jugum Apostolicę servitutis imponere voluit, ut tanquam de summo vertice montis ad infima reflectentes intuitum, quod pro hujusmodi illustranda Ecclesia ad fidei propagationem conferat orthodoxę, quod statui quorumlibet fidelium conveniat, prospiciamus attentius, & qualiter a fidelibus ipsis profugatis ignorantię tenebris illi pea donum sapientię in via mandatorum, ac domo Domini conversari debeant, solertius attendentes, eos ad quęrendum literarum studia, per quę Militantis Ecclesię respublica geritur, divini nominis, ac ejusdem fidei cultus protenditur, omnisque prosperitatis humanę conditio augetur, nostrę sollicitudinis ope Apostolica, ejusque favoribus propensius excitemus. Sane pro parte dilectorum filiorum nostrorum Ministri, Prioris, & Vicariorum, ac Fratrum Prędicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini, ac Beatę Marię de Monte Carmelo, Ordinum, Provincię, seu Vicarię, vel visitationum Insulę Hibernię secundum morem dictorum Ordinum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod in dicta Insula, Mari Oceano circumdata, cujus Incolę prędicatione verbi Dei plurimum indigere dignoscuntur, nullum viget studium Generale, in quo Magistri, & Doctores legere, & scholares proficere possint, & licet in civitatibus, & villis muro munitis in dicta Insula consistentibus, quę guerris persępe affliguntur, multitudo prędictorum quatuor Ordinum professorum propter eorum exemplarem vitam, & Verbi Dei prędicationem admittuntur, tamen scholares, & studere volentes de facili in illis non reperiuntur, quodque in dicta Insula reperiuntur quamplures dictorum Ordinum professores, Magistri, ac Bacchalaurei in Theologia, & artibus sufficienter instructi, & quam plures scholares ad hujusmodi scientias bene dispositi, qui in eis proficere cupiunt, & quorum ingenia de die in diem decrescere, & torpere cernuntur, in maximum Reipublicę christianę, & fidei catholicę detrimentum, & quia eis tutus non patet accessus ad aliquod studium Generale, nisi mari oceano prędicto cum gravi periculo, & multorum sępius submersione transacto, nec in studiis, seu Universitatibus alienis commode commorari valent propter defectum expensarum frigescente caritate multorum, & pullulante discordia Nationum. Quare pro parte Ministri, Prioris, Vicariorum, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in Civitate Dublinien. dictę Insulę, quę propter ejus utiles conditiones pro studio Generali Theologię, & Artium liberalium inibi erigendo, habilis redditur, studium Generale Artium, & Theologię, in quo pro Orthodoxę fidei incremento Theologia, & pro illius cognitione necessarię artes liberales publice legi, & audiri, Fratresque dictorum Ordinum, & cujuslibet eorum approbati, & habilitati more Provincię Anglię, & postquam ipsi rigorosum examen Magistrorum, & Doctorum dictę Universitatis, & de illius gremio existentium, ac in eo commorantium, subierint ad Bacchalaureatus, Licentię, Magistratus, & Doctoratus gradus per Regentem in ipsa Universitate pro tempore existentem in Theologia hujusmodi, juxta statuta, & consuetudines Universitatis studii Generalis Oxonien. (3), Lincolinen. (4) Diecesis, promoveri possint, & valeant, erigere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Christianę fidei, & Evangelicę veritatis dilatationem studiis quęrimus indefessis, attendentes quod ex hujusmodi Theologię studio salus proveniat animarum, hujusmodi supplicationibus inclinati, in prędicta Civitate Dubliniensi, Insulę memoratę, studium Generale Theologię, & pro illius cognitione necessariarum Artium liberalium, & in illo Universitatem auctoritate Apostolica, ad Dei laudem, & fidei prędictę exaltationem, pręsentium tenore, perpetuo erigimus, ac Magistris, Doctoribus, & scholaribus, quos inibi occasione hujusmodi studii convenire, & eidem Universitati incorporari contigerit, ut Rectorem prima vice, & quoties opportunum fuerit, pro tempore, eligere, Cathedras pro scientia Theologię hujusmodi addiscenda necessarias deputare, & constitutiones, & statuta, & cetera opportuna officia pro hujusmodi prospero, & felici regimine ordi-

Exordium.

Supplex petitio.

Universitas constituta.

Digitized by Google

ordinare, & in prędicta Theologia Magistros, & Bacchalaureos, ac alios ad legendum, & ad discendum idoneos, qui in illa legere, & studere volent, ponere, & amovere, & amotorum loco alios subrogare, necnon eisdem Rectori, & Magistris incorporatis pro tempore dictę Universitati, ut Fratres Ordinum prędictorum approbatos, & habilitatos more prędictę Provincię Anglię, prępvio rigoroso examine, & servatis aliis servandis in eadem Theologia ad Bacchalaureatus, Licentię, & Magistratus gradus, promovere, eisque, & Doctoribus, scholaribus, & personis, qui pro tempore erunt, ac illis, quos ad Gradus quoscunque inibi promoveri contigerit, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, gratiis, favoribus, exemptionibus, concessionibus Apostolicis, vel aliis in genere, vel sperie prędictę Universitati Oxonię Rectori, Magistris, Doctoribus, scholaribus, & personis, ac pro tempore promotis in eadem quomodolibet concessis, & concedendis, & quibus illā quomodolibet potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant io omnibus, & per omnia perinde, ac si dictę Universitati studii Dublinien. erigendi, & illius Rectori, Magistria, Doctoribus, scholaribus, & personis in illa pro tempore promotis, specialiter, & nominatim concessa forent, eadem auctoritate concedimus pariter, & iodulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel qoavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibns contrariis quibuscunque, proviso quod promovendi pro tempore in eadem Universitate io expensis taxam Viennen. Concilii non excedant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę erectionis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Clausula derogans.

1. *Dublinien.*) Vulgo *Dublin.*, in *Hibernia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXI fol.* 107, & alia exemplaria typis edita.
3. *Oxonien.*) Vulgo *Oxford*, in *Anglia*.
4. *Lincolinen.*) *Lincolnien.*, seu *Linden.*, vulgo *Lincolne*.

Anno 1475 Die 1 Maii.

Quædam pro Cœnobiis reformandis (1) observanda præscribit, & cavet, ne Fratres de observantia nuncupati aliorum Cœnobia occupare præsumant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

DUm singulos Regulares Ordines, & loca sanctimonię dedita, illorumque personas, paterno conspicimus intuitu, ad eas pręcipue nostrę dirigimus considerationis affectum, quę mundanis abdicatis illecebris, spiritum paupertatis assumentes, eleemosynarum eis erogandarum quęstum potius, quam copiis divitiarum victum quęrentes, jugiter pręstant Domino famulatum, quorum vitę sanctimonia, & salobribus prędicationibus populum Dei ad bene, devoteque vivendum inducunt, illosque prout ex injuncto Nobis cęlitus servitutis officio congruit, ab omni conamur vexatione tueri, ut nostri ministerii pręsidio eorum status prosperetur ubilibet, & personę ipsę propulsis, quibus obrui possint, dispendiis, felicis status ejusdem suscipiant incrementa. Sane dudum cum in minoribus constituti in Ordine Fratrum Minorum Generalis Ministri fungeremur officio, intelleximus, & post nostram ad Summi Apostolatus apicem assumptionem, dilectorum Filiorum Fratrum Prędicatorum, & Minorum, Eremitarum S. Augustini, & B. Marię de Monte Carmeli Ordinum, Generalibus Magistris, Ministro, & Prioribus, qui pro tempore fuerunt, & aliorum dictorum Ordinum professorum relatione, non sine qoerela accepimus, quod Laici in diversis mundi partibus constituti, propriis incumbentea affectibus, dum Magister, Ministri, Priores, & ipsi tam Generales, quam Provinciales, & Domorum eorundem Ordinum Custodes, Guardiani, & Fratres Conventuales, nuncupati, dictarum Domorum jura prosequuntur, ac pecunias, & bona ad licitos usus eorundem Fratrum pia Christi fidelium largitione eis, & eorum domibus, & Ordinibus relicta, seu legata, aut alias debita ab eisdem laicis exigere curant, aut ipsarum domorum bona pręfatis laicis pro eorum beneplacito, & voluntate concedere, seu civiles eorundem laicorum dissensiones, particulares discordias, & factiones sequi, vel alias in his, quę laici ipsi a Magistro, Ministris, Prioribus, & Guardianis, & Fratribus memoratis minus licite postulant, eisdem Laicis complacere recusant, ac alias dum laici ipsi Magistrum, Ministros, Priores, Custodes, Guardianos, & Fratres aliis variis plerumque occasionibus ea qua decet affectione, non prosequuntur, ut se de eisdem Magistro, Ministris, Prioribus, Custodibus, Guardianis, & Fratribus Conventualibus nuncupatis, valeant vindicare, aut occupatorum per ipsos laicos bonorum ad domus eorundem Fratrum pertinentium restitutionem differre, & si domus ipsę ad Fratres dictorum Ordinum de observantia nuncupatos perveniant, bona illorum eis accomuoda emere, & pro minori pretio quam valeant, habere possint, exquisitis mediis curant, quod domus ipsę Ordinum eorundem per dictos Fratres Conventuales longo tempore possessę, & inhabitatę Fratribus de observantia, vel alio nomine nuncupatis eorundem Ordinum concedantur, novas gabellas, & onera, a quibus Fratres ipsi exempti sunt, ab eis exigere, varia gravamina eis inferre, & alias injurias irrogare, pręsumunt, ex quo plurima eisdem Fratribus Conventualibus incommoda proveniunt; nam metu molestiarum hujusmodi, quas eis inferri formidant in exigendo, & prosequendo Domorum suarum jura timidiores redduntur, & eosdem laicos vereri ultra, quam decet, & a libere prędicando, quod illos tangit abstinere, & illis ultra quam ipsorum qualitas exigat, & Ordinum prędictorum utilitas persuadeat, deferre co-

Diplomatis causa.

Digitized by Google

coguntur inviti, non absque divinę Maiestatis offensa, & Ordinum eorundem gravi prejudicio, & jactura, adeo ut propter incommoda prędicta, etiam aliqui dictorum Ordinum professores nonnunquam domos deserant, & ad alios non Mendicantium Ordines se transferant, tales molestias evitare curantes, aliqui vero, qui Ordines ipsos ingrederentur ab ingrediendo abstinere cernantur, quod ad eorundem Ordinum perniciem paulatim cedere, manifeste dignoscitur. Nos igitur, qui dum Generalis Ministri dicto fungeremur Officio pro quiete universorum professorum dicti Ordinis Fratrum Minorum, tam Conventualium, quam de Observantia sub Bulla, aut alias juxta diversarum regionum consuetudinem nuncupatorum, procuravimus, quod felicis recordationis Paulus Papa Secundus Predecessor noster sub censuris, & pęnis Ecclesiasticis tunc expressis, inhiberet universis Fratribus prędictis, ne prędicti Fratres de Observantia nuncupati domos eorundem Fratrum Conventualium Ordinis Fratrum Minorum, aut illas pro eorum habitatione quęrere, vel recipere, vel quod Monasteria Monialium curę eorundem Fratrum Conventualium commissa ipsorum Fratrum de Observantia curę committerentur, & quęrere pręsumerent, prout in ejusdem Prędecessoris literis desuper confectis plenius continetur, tot malis quot Prędicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini & Carmelitarum S. Marię Ordinum mendicantium professores prędicti Conventuales nuncupati, quorum scientia, & doctrina militans Ecclesia continuo suscipit incrementum, ex premissis patiuntur, ut tenemur, obviare cupientes, motu proprio, non ad prędictorum Magistri, Ministri, Priorum, Custodum, Guardianorum, & Fratrum Conventualium, vel alterius, pro eis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia literas Prędecessoris hujusmodi, ratas habentes, & innovantes, omnibus, & singulis clericis, & Religiosis de Bulla, vel alias de Observantia nuncupatis, Ordinum quorumcunque, ac laicis utriusque sexus, cujuscunque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, etiam si Marchionali, Ducali, Comitiali, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, & alia quacunque Ecclesiastica, vel mundana pręfulgeant dignitate, & auctoritate, sub pęna latę sententię excommunicationis, eo ipso toties quoties illos contrafacere contigerit incurrenda, ne quod domus, & loca Professorum Ordinum Conventualium nuncupatorum, aut Monasteria Monialium eorum curę commissa, aliis Fratribus, Monialibus, seu Sororibus etiam ejusdem Ordinis quovis nomine nuncupatorum quomodolibet concedantur, aut quod amotis exinde Fratribus, illas, & illa inhabitantibus reformentur, & alii Fratres, alięve Moniales, seu Sorores, eorum loco subrogentur, & substituantur ibidem, seu quod Monasteria prędicta aliorum curę committantur, procurare, quęrere, aut tentare, nisi apud Magistrum, Ministros, & Priores, Generales, vel Provinciales, dictorum Ordinum pro tempore existentes, qui teneantur, & debeant, quoties opportunum fuerit, & postquam fuerint requisiti, infra annum domos ipsas debite reformare, & quę correctione, & emendatione indigerent, corrigere, & emendare, nec etiam ad effectum hujusmodi amotionis eorum a domibus suis eisdem Fratribus Conventualibus, & eorum curę commissis Monialibus injurias, aut alia gravamina inferre, seu ab eisdem Fratribus pro rebus, & bonis quę habent, & negotiationis causa non deferrent, pedagia, guidagia, gabellas, aut alia quovis nomine nuncupata, nova onera petere, exigere, vel levare quoquo modo pręsumant, auctoritate Apostolica pręsentium tenore districtius inhibemus; ac volumus, & motu ac scientia prędictis statuimus, & ordinamus, quod Fratres ipsi Conventuales, ac Sorores, & alii quicunque reformationibus, quas fieri contingat, per Generales, aut Provinciales prędictos acquiescere, illasque observare omnino teneantur, & debeant, & quod laici prędicti in faciendis reformationibus prędictis alias quam, ut pręfertur, nullatenus se intromittant, aut ne fiant, opponant, vel contradicant, nec quod postmodum factę reformationes alterentur, vel mutentur, aut in eis aliquid ultra addant, quęrere audeant, sub eadem excommunicationis sententia, si contrafecerint, eo ipso ex tunc incurrenda. Decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis, Apostolica etiam, auctoritate, scienter, vel ignoranter, harum non inserto tenore, contigerit attentari. Et nihilominus pręsentibus, & futuris pro tempore dictorum Ordinum Protectoribus, omnibusque, & singulis Prelatis, & aliis personis ecclesiasticis in dignitate constitutis, necnon Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitan. Canonicis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & quilibet eorum per se, vel alios, seu alium respective dictis Magistro, Ministris, Prioribus, seu Custodibus, Guardianis, & Fratribus Conventualibus in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, ac pręmissa omnia, & singula ubi, & quando expedire cognoverint, fuerintque desuper requisiti, solemniter publicantes, non permittant eos, vel eorum aliquem contra pręsentium tenorem per quoscunque quomodolibet molestari, seu inquietari, ac alios omnes, & singulos quos eis hujusmodi sententiam excommunicationis incurrisse constiterit, quoties super hoc pro parte aliquorum ex Magistro, Ministris, Prioribus, Custodibus, & Fratribus prędictis Conventualibus fuerint requisiti, in Ecclesiis, & aliis locis, ubi eis videbitur, excommunicatos publice nuncient, faciantque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, donec pręvia debita satisfactione meruerint ab eadem excommunicationis sententia, absolutionis beneficium obtinere; Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus privilegiis, ac constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon prędictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio pręsentibus habenda foret, tenore pręsentium quoad pręmissa, simili scientia derogamus, & ea pro infectis haberi volumus, contrariis quibuscunque, aut si personis, & Fratribus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri,

Mandatum.

Ordinum Mendicantium adhuc non Reformatorum commendatio.

& de

& de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Postremo quia difficile foret presentes literas ad singulas Provincias originaliter destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis earum manu Notarii publici, & Curię Causarum Camerę Apostolicę, aut alicujus Episcopalis, vel Archiepiscopalis sigillo munitis, ea prorsus in judicio, & extra ubicunque exhibita, & ostensa fuerint, fides adhibeatur, ac si ipsę originales literę exhibitę forent, & ostensę. Nulli ergo omnino &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Kalendis Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Reformandis.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum. Utrique ascribuntur Annus a Nativitate Domini *MCCCCLXXV*, Indictio *VIII*, Dies *V* Junii, Pontificatus Sixti *IV* Annus *IV*. Legitur eadem Constitutio apud *Castellanum Parte II pag.* 108. *Rodericum* in *Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag.* 199, & in *Constitutionibus* editis anno MDVII *num. CII.*

Anno 1475 Die 11 Junii.

Lavellen. (1) Cœnobium, & Hospitale fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nobili viro Piero Duci Venusin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex Fundatoris petitio.

EXimię devotionis affectus &c. (3). Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, extra muros Civitatis Lavellen., cujus in temporalibus dominus existis, quędam Ecclesia sub vocabulo B. Marię de Loreto ex piis Christi fidelium, ad ipsam B. Mariam singularem devotionem gerentium, eleemosynis constructa, quę de tuo jure patronatus existit, & in qua hospitalitas servatur, fore noscatur, tuque propter precipuum, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum, de observantia nuncupatorum geris devotionis affectum, cupias de bonis a Deo tibi collatis prope dictam Ecclesiam unam pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum dicti Ordinis de eadem observantia, necnon pro tenenda hospitalitate predicta unam aliam, domos ibidem construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere, si tibi super hoc Apostolicę Sedis licentia concedatur, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi unam cum horto, claustro, dormitorio, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum eorundem de hujusmodi observantia, ac aliam, domos predictas pro prefata hospitalitate tenenda, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, necnon illas eisdem Fratribus assignandi, ipsisque Fratribus domos easdem ad hujusmodi usus recipiendi, retinendi, & inhabitandi licentiam concedere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus augmentum nostris potissime temporibus vigere, & augeri sinceris desideriis affectamus, tuum laudabile propositum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, consideratione etiam carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi (4) Regis Sicilię Illustris, pro te Nobis super hoc humiliter supplicantis, ipsius Regis, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi domos prefatas ad premissos usus, absque tamen alicujus prejudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, illasque prefatis Fratribus assignandi, necnon eisdem Fratribus Ecclesiam, quę Rectore caret, & cujus fructus, redditus, & proventus, duodecim florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, si ipsis alias canonice assignetur, & domos hujusmodi ad premissos usus recipiendi, retinendi, & inhabitandi auctoritate Apostolica, tenore presentium, licentiam elargimur; jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua prohibetur, ne quis Ordinum Mendicantium Fratres in aliqua civitate, castro &c. absque Sedis predictę licentia &c. faciente plenam &c. mentionem, & aliis constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę elargitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Tertio Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Lavellen.*) In Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXI fol.* 287.
3. *Affectus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ferdinandi.*) Hujus nominis *I.*

Anno 1475 Die 1 Julii.

Facultas habendi Possessiones (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

COnsideratores attentius, quantum Christianę Religioni exemplo bonorum operum, & doctrina verbi Religiosorum Ordines hactenus contulerunt, eorum presertim, qui quasi cultores in agro Dominico constituti, ad extirpandas vepres per astutiam hostis callidi in eo continue pullulantes, tuba evangelicę predicationis jugiter insudant, ad ea profecto nostrę considerationis frequenter dirigimus intuitum, per quę Ordines ipsi in statu pacifico conserventur, & ipsorum professores necessariis quibuslibet eis congrue suppetentibus, valeant in suo laudabili proposito confoveri. Nuper siquidem di-

Diplomatis causa.

dilecti filii Leonardi de Perusio, Magistri Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, humili insinuatione percepimus, quod, licet in dicto Ordine, in quo magna eruditissimorum virorum habetur multitudo, benedicente Domino, novi palmites succrescant in dies, & Fratrum Prędicatorum numerus ubilibet augeatur, & in futurum propter exemplarem vitam, & ipsorum sanctimoniam magis, ac magis divini spiritus superveniente gratia, augeri posse speretur, tamen propter eorum paupertatem, ac temporum sinistros eventus, ac crebras afflictiones partium diversarum, tum etiam quia tepescit caritas multorum, & eleemosynę, ex quibus sustentari consueverant, atque alia pia subsidia adeo in plerisque locis diminuta sunt, quod ipsis Fratribus, & eorum domibus multa eis necessaria sępe deficiunt, & tam ipsi, quam domus, & loca ipsorum indigentia plerumque nimia comprimuntur. Et, sicut eadem insinuatione didicimus, si eisdem Fratribus, vel eorum domibus, quod in communi proprios redditus, & proventus habere, illosque perpetuo retinere possent, concederetur, nonnulli Christi fideles sępenumero reperirentur, qui cupientes terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, eisdem domibus, & Fratribus in eis pro tempore commorantibus, ob singularem devotionem, quam ad Ordinem gerunt antedictum, possessiones, domos, census, & alia bona immobilia, testamentaria dispositione, relinquerent, vel etiam in eorum vita donarent, quę res cederet in magnam dictorum Fratrum subventionem, & ipsi exinde studiis commodius vacare, & cultui divino ardentius intendere valerent, Christi fideles ipsi, sperantes, legata, & largitiones ipsorum fore perpetua, ad relinquendum eis, ac etiam largiendum bona immobilia prędicta facilius invitarentur. Quare pro parte dilecti filii Generalis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, quod juxta Apostoli sententiam, qui spiritualia seminant debent temporalia metere, & sacrorum Canonum sanctiones, spiritualia sine temporalibus diu esse non posse affirment: Ac volentes super hoc, quantum Nobis ex alto conceditur, de opportuno remedio providere, ipsius Generalis in hac parte supplicationibus inclinati, Generali prędicto, ac Prioribus, & Fratribus domorum dicti Ordinis prętentibus, & futuris, quod possessiones, domos, census, & alia immobilia bona, eis & ipsorum domibus prędictis, pia fidelium largitione, inter vivos, vel causa mortis donata, aut testamentaria dispositione largita, vel alias relicta, & quę eis pro tempore donari, relinqui, seu legari contigerit, pro subsidio studentium, & aliorum eis incumbentium onerum supportatione, in communi, & non aliter retinere, ac illa per deputandos ab eis administrare libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore prętentium concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac regularibus institutis dicti Ordinis, quodque ipsi Mendicantes nuncupentur, & sint, ac ex incerta mendicitate juxta illas vivere debeant, aliis quoque Ordinis, & domorum ejusdem statutis, & consuetudinibus, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum prętentibus inserti forent, pro expressis haberi volentes, hac vice duntaxat, illis tamen quoad reliqua in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Kalen. Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Nota. In Commendationem Ordinis.

Nota.

Facultas.

Nota.

1. *Possessiones.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol. 63* ex Authentico *Consentino*. Legitur apud *Ususmarem pag. 147, Castellanum Parte II pag. 121,* in *Constitutionibus* editis anno *MDV* num. *LXXXVI*, in aliis an. *MDVII* num. *CVIII*.

Rescindit literas, quibus Ragusina (1) Cœnobia Congregationi Lombardiæ unierat.

Anno 1475 Die 1 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIX.

Dilecto filio Leonardo (3) de Mansuetis de Perusio, Sacrę Theologię Professori, Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRidem ad supplicationem dilectorum filiorum Civium Ragusin. univimus Societati Lombardię tui Ordinis de Observantia duos conventus ejusdem Ordinis, & observantię, alterum intra, & alterum extra muros Ragusin., eosque Vicario dictę Societatis subjecimus, prout in nostris desuper confectis literis plenius continetur. Sed cum, ut nuper tua devotio Nobis exposuit, unio hujusmodi plurimum incommoda utrique parti esse videatur, tum ob deformitatem linguarum, tum ob locorum distantiam, marisque periculum, adeoque Conventus ipsi bene regi per ipsam Societatem minime possint, propterea que nomine utriusque partis, quę hoc desiderant, Nobis supplicasti, ut unionem ipsam, pręmissis attentis, dissolvere dignaremur. Itaque cum bonum regimen quorumcunque Religiosorum affectemus, prędictas causas, utpote rationabiles paterno considerantes affectu, si ita est, hatum seriae conventus ipsos Ragusinos a dicta Societate Lombardię, ejusque Vicarii regimine liberamus, & dissolvimus, volentes eos in primo statu remanere perinde ac si literę unionis prędictę nullatenus emanassent. Pręmissis literis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die I Julii MCCCCLXXV, Pontificatus nostri Anno Quarto.

L. Grifus.

1. *Ragusine.*) In ejusdem nominis Republicâ. 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo Ragusino. 3. *Leonardo.*) De quo sæpius dictum fuit.

Anno 1475 Die 9 Julii.

Literas quibus Ragusina Cœnobia Congregationi Lombardiæ unierat rescissas fuisse significat (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXX.

Dilecto filio Thomę, Sacrę Theologię Professori, Vicario Conventuum Reformatorum, Ordinis Prędicatorum, Provincię Dalmatię.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictiooem.

NUper ex certis respectibus duostui Ordinis Conventus, unum intra, & alterum extra muros Ragusin. a Societate Lombardię, cui uniti erant, separavimus, unionemque hujusmodi dissolvimus, prout in literis nostris in forma Brevis, desuper confectis, & dilecto filio Leonardo de Mansuetis de Perusio dicti Ordinis Generali directis plenius continetur. Quod devotioni tuę significandum duximus, ut tu quoque hujus rei notitism habeas, & scias conventus ipsos sub prefato Generali, sicut prius, esse, & gubernari debere. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die IX. Julii MCCCCLXXV, Pontificatus oostri Anno Quarto.

L. Grifus.

1. *Significat.*) Consulenda præcedens *Constitutio*. 2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Ragusino*.

Anno 1475 Die 26 Julii.

Fratres Prædicatores veniant in possessionem Cœnobii S. Hilarionis (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Prępofito Ecclesię Sancti Petri de Banchis, Januen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PIis fidelium votis gratum Nos decet prestare assensum &c. (3). *Sane pro parte dilecti filii* Alexandri de Raybaldis de Janua, Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris Nobis nuper exhibita, petitio contioebat, quod dudum quondam Andreas de Sancto Ambrosio olim Prior Monasterii Sancti
Supplex petitio.
Matthęi Januen., Ordinis Sancti Benedicti, per Priorem soliti gubernari, de bonis per eum ex sua
industria acquisitis de Ecclesia tunc Sancti Viti de Aibario Januen. Dięcesis Monasterium Sancti Illarionis (4) dicti Ordinis pro uno Priore, & sex Monachis dicti Ordinis auctoritate Apostolica construi, & ędificari facere fecit, & cępit, ac muros Ecclesię dicti Monasterii Sancti Illarionis in parte erexit, illique certa loca comparatum (5) Sancti Gregorii (6) Communis Januen. pro ejus dote assignavit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, dilectus filius Ludovicus de Villariis Sancti Matthęi, & Benedictus de Carletir, Sancti Illarionis, Monasteriorum prędictorum Priores, quod ipsum Monasterium Sancti Illarionis, quod a dicto Monasterio Sancti Matthęi dependet, & per illius Monachos gubernari consuevit, in domum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum erigatur, ac nomen Prioratus & Ordo Sancti Benedicti hujusmodi post dicti Benedicti obitum extinguatur, suum consensum prestare proponant, pro parte tam dicti Alexandri, quam Ludovici, & Benedicti predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Alexandro Monasterium prędictum
Facultas.
Sancti Illarionis, suppressis in eo & extinctis nomine Monasterii & Ordine Sancti Benedicti hujusmodi, post dicti Benedicti obitum, & illius Ecclesiam cęptam, ut prefertur, in domum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia cum claustro, dormitorio, campanili, campana, hortis, hortaliriis, & aliis necessariis officinis, erigendi, construendi, seu erigi & construi faciendi, necnon Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum illam recipiendi, & inhabitandi licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignarentur. Nos, qui divini cultus augmentum, & Religionis propagationem nostris potissime temporibus intensis desideriis appetimus, ipsorum Alexandri, Ludovici, & Benedicti votis in hac parte favorabiliter annuentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de expresso consensu dictorum Priorum, & sine cujuslibet prejudicio prefato Alexandro Monasterium prędictum Sancti Illarionis in domum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis prędictis erigendi, & construendi, seu erigi, & construi faciendi, ac eisdem Fratribus illam recipiendi, & perpetuo retinendi, & inhabitandi, licentiam auctoritate nostra concedas, prefatumque Alexandrum in illius Priorem quoad vixerit constituas, & deputes; Et nihilominus si licentiam per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, prefato Benedicto, ex fructibus, redditibus, & proventibus ex locis prędictis provenientibus sexaginta quinque libras monetę Januen., ac usumfructum terrarum, ac possessionum dicti Monasterii Sancti Illarionis, & post ejus obitum ex summa locorum viginti duorum & librarum septuaginta quinque Monetę & Comparatum hujusmodi loca decem, & librarum quinque (7) Priori, & Fratribus dictę domus tunc erectę pro eorum li-

Digitized by Google

licitis usibus ac prefato Monasterio Sancti Matthei duodecim loca, & illorum proventus perpetuo reservare, & assignare, quodque post obitum dicti Alexandri Prior, & Fratres dicte domus pro tempore existentes pro annuo censu Priori dicti Monasterii Sancti Matthei pro tempore existenti duos cereos quemlibet de una libra cere in Ramis palmarum annis singulis solvere, & assignare teneantur, statuere, & ordinare dicta auctoritate procures. Nos enim si licentiam concedi, ac deputationem, constitutionem, decretum, statutum, & ordinationem hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, eidem Benedicto, ut Prior Monasterii Sancti Ilarionis quoad vixerit, appellari, & nominari, nec a prefatis Priori, & Fratribus dicte domus, ab illo amoveri possit, necnon Prioribus, & Fratribus dicte domus, in illa pro tempore degentibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, & Indultis Apostolicis, quibus alie domus dicti Ordinis & illarum Priores, & Fratres in genere quomodolibet gaudent, potiuntur, & utuntur, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipsa domus Sancti Ilarionis, & ejus Fratres predicti, uti, potiri, & gaudere libere & licite valeant, & debeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus: quodque post obitum dicti Benedicti nomen Monasterii & Ordinem Sancti Benedicti hujusmodi, eisdem auctoritate, & tenore, supprimimus, & extinguimus, ipsaque suppressa & extincta tunc esse censeantur; jure tamen Parochialis Ecclesie & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi, Predecessoris nostri, prohibente, ne predicti, aut cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare presumant, absque Sedis Apostolice licentia speciali, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Septimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *S. Hilarionis.*) *Januensis* Diœcesis in *Liguria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*. *Lib. LXXIX fol.* 259.
3. *Assensum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ilarionis.*) *Hilarionis*.
5. *Loca Compararum.*) Seu *Comperarum*, quasi diceres Loca *communium perarum*, ut alibi notatum fuit.
6. *S. Gregorii.*) *S. Georgii*.
7. *Librarum Quinque.*) Nonnulla deesse videntur.

Facultas fundandi tria Cœnobia in Provinciis Saxoniæ, & Poloniæ pro Fratribus Reformatis.

Anno 1475 Die 28 Augusti.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Leonardo (2) de Perusio (3) Priori (4) Generali (5) Ordinis Fratrum Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Quoniam in his, que divini cultus augmentum &c (6). Sane pro parte tua Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ad dilectos filios Fratres domorum Congregationis Hollandie Ordinis Predicatorum de observantia multi Christi fidelium, propter eorum exemplarem vitam, singularem gerunt devotionis affectum, ac propter distantiam domorum reformatorum dicti Ordinis expediret, quod in Saxonie, & Polonie Provinciis secundum morem ipsius Ordinis domus alique augerentur pro Fratribus dicti Ordinis, qui pro salute fidelium seminarent verbum Dei. Quare tam pro parte tua, quam Fratrum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Fratribus, quod in dictis Provinciis tres domus dicti Ordinis de observantia cum officinis necessariis de novo erigere, seu jam erectas recipere, de consensu tamen Ordinariorum locorum, illasque inhabitare possint, & valeant licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum nostris presertim temporibus ubilibet adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, & eisdem Fratribus, quod tres domus hujusmodi in dictis Provinciis de consensu Ordinariorum locorum, in locis ad hoc congruentibus, & honestis, cum cemeteriis, campanis, campanilibus, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum de observantia de novo edificare, seu jam edificatas recipere, sine tamen cujuscunque prejudicio, illasque perpetuo juxta eorum ritus, & consuetudines inhabitare, quodque Fratres, qui dictas domos pro tempore inhabitabunt, omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, & gratiis prefatis Ordini, & observantie, & illius domibus a Sede Apostolica generaliter concessis uti, gaudere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium, licentiam concedimus pariter, & indulgemus, jure Parochialium Ecclesiarum, & aliorum quorumlibet in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, seu alio loco quocunque domus, aut loca de novo recipere, seu inhabitare presumerent absque Sedis Apostolice licentia speciali, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon privilegiis, & indultis aliis Fratribus de Observantia dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre concessionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Quinto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIII fol.* 142.
2. *Leonardo.*) *De Mansuetis*, seu *Mansuetus* cognominatus, de quo consulendi scriptores, quos laudat *Echard Tomo I scriptorum Ord. ad annum MCCCCLXXIV pag.* 848.
3. *De Perusio.*) Sic a patria nuncupatur *Leonardus*.

4. *Priori.*) Ità nonnunquam vocatum fuisse Generalem Magistrum Ordinis Prædicatorum, alibi diximus.

5. *Generali.*) *Martialis* siquidem *Auribelli* successor renunciatus erat *Leonardus* in Comitiis Generalibus *Romæ MCCCCLXXIV*.

6. *Augmentum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1475 Die 30 Septembris.

De reficiendis sacris ædibus, & Cœnobio Mantuan. (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pręposito Ecclesię Mantuan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

PAstoralis officii debitum &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Lucę Mantuan. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebar, quod olim ipsi quandam domum eis pro eorum licitis usibus relictam Inquisitori, heretice pravitatis in partibus illis auctoritate Apostolica tunc deputato dicti Ordinis professori concesserunt, qui illam in suis structuris, & ędificiis ex emolumentis sui officii, per eum licite acquisitis, reparavit, quo defuncto, & dicta Domo de consensu Prioris, & Fratrum eorundem vendita, ipsi Prior, & Fratres tertiam partem pretii ejusdem domus in reparationem dictę domus S. Lucę converterunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, officium Inquisitoris in eisdem partibus vacet, ac duę tertię partes pretii hujusmodi pro alia domo pro habitatione futuri Inquisitoris cuidam depositę existant, dictaque domus S. Lucę, & illius Ecclesia magna reparatione indigere noscantur, pro parte dilecti filii Nobilis viri Ludovici (4) Marchionis Mantuan., ac Prioris, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis Priori, & Fratribus, quod duas partes pretii hujusmodi in reparationem domus S. Lucę, & Ecclesię prędictarum convertere possint, concedere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati descretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis quorum interest, de pręmissis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ea inveneris ita esse, Priori, & Fratribus prędictis, quod duas partes pretii hujusmodi in reparationem domus S. Lucę, & Ecclesię prędictarum convertere possint, auctoritate nostra concedas, non obstantibus &c. quibuscunque &c.. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Mantuan.*) In ejusdem nominis Ducatu *Italiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol.* 212.
3. *Debitum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ludovici.*) E nobilissima Gente *Gonzaga*.

Anno 1475 Die 5 Octobris.

Ut Tertii Ordinis Fratres, & Sorores, utpote personæ ecclesiasticæ, Privilegiis sibi concessis, & ecclesiastica libertate fruantur (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SAcrosancta Romana Ecclesia sub Religionis habitu Domino famulantes ex assuetę pietatis officio propensius diligere consuevit, &, ne indebitis agitentur molestiis, tanquam pia Mater opportunis favoribus confovere. Sane pro parte dilectorum filiorum Leonardi de Perusio Generalis Magistri Ordinis Prędicatorum, ac universorum Fratrum, & dilectarum in Christo filiarum universarum Sororum Tertii Ordinis B. Dominici de Pęnitentia nuncupati, in dicto Ordine consistentium nuper Nobis exhibita, petitio continebat, quod licet nonnulli Romani Pontifices Prędecessores nostri diversa pro immunitate eorum concesserint privilegia, & quamplures in utroque jure peritissimi, quod ipsi Fratres, & Sorores debent gaudere libertate Ecclesiastica, ut personę Religiosę, affirment, nihilominus Civitatum Communitates, ac Potestates, aliique officiales seculares locorum nova eis realia, & personis alia in dies gravamina, libertati Ecclesiasticę contraria, indicere presumunt. Quare pro parte Generalis Magistri, Fratrum, & Sororum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem communitatibus, Potestatibus, & Officialibus, ne hujusmodi gravamina inferant, prohibere, aliasque eis super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati Communitatibus, Potestatibus, & Officialibus prefatis sub excommunicationis pęna, quam, si moniti non resipuerint, eo ipso incurrant, ne eisdem veris, non quęsitis, aut propterea receptis Fratribus, continentibus, & non conjugatis, qui secundum regulam, & instituta dicti Ordinis regularia vivant, & perseverent, gravamina aliqua, libertati Ecclesiasticę contraria, indicere, aut ipsos Fratres, & Sorores quo minus gaudeant privilegiis, & immunitatibus tam fori, quam personę, & rerum, sicut alię personę Ecclesiasticę, quomodolibet impedire pręsumant, Apostolica auctoritate tenore pręsentium inhibemus. Et nihilominus universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, ac quibuslibet personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Parrochialium Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis pro tempore existentibus, in Civitatibus, & locis prędictis, & cuilibet eorum, qui desuper fuerint requisiti ab aliquo Fratrum, seu Sororum prędictorum per Apostolica scripta mandamus, qua-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nota.

quatenus premissa ubi, & quando eis expedire videbitur, solemniter publicantes, non permittant eosdem Fratres, & Sorores contra inhibitionis nostrę hujusmodi tenorem per quoscunque quavis auctoritate indebite molestari, & illos, quos propterea hujusmodi excommunicationis sententiam incurrisse eis constiterit, excommunicatos nuncient, faciantque ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius evitari, donec ab hujusmodi indebitis molestiis, per eos dictis Fratribus, & Sororibus illatis, cum effectu destiterint. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo. Non obstantibus Ordinationibus, & Constitutionibus Apostolicis, necnon locorum municipalibus statutis, etiam confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis contrariis quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel divisim, a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret presentes literas ad singula loca, in quibus Fratres, & Sorores predicti illis indigerent deferre, volumus, & prefata auctoritate decernimus, quod earum transumpto manu Notarii publici, ac Curię Causarum Camerę Apostolicę, aut alicujus Episcopalis, vel Archiepiscopalis sigillo munito ea prorsus in judicio, & extra ubicunque exhibitum fuerit fides adhibeatur, ac si ipsę originales literę forent ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę inhibitionis, mandati, voluntatis, & Constitutionis infringere &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Tertio Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

G. Pele.

C. a. de Castello.

Pro P. Chiam B. de Puteo.

L. Grisus.

Registrata gratis.

..... Millinus.

A tergo legitur.

Registrata apud me L. Grisum.

1. *Fruantur.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIV.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Exemplar authenticum asservatur in Cœnobio *Mutinensi*. Legitur apud *Confettium pag. 69*, *Ususmarem pag. 161*, *Castellanum Parte II pag. 126*, & in *Constitutionibus* editis anno *MDVII* num. *CXI*.

Belnensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis

Anno 1475 Die 6 Octobris.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Stephani Divionen. (3), Lingonen. (4) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LXXV.

Pia devotorum Deo, & Ecclesię desideria &c. (5). Sane pro parte dilecti filii Nobilis viri Guillermi de Villars (6) Militis Domini loci de Ygornay, Eduen. (7) Dięcesis, & dilectę in Christo filię nobilis Mulieris Agnetis de Duchey, ejus Uxoris, petitio continebat, quod ipsi pię devotionis, & sinceritatis fervore succensi, ac de propria salute cogitantes, cupientesque terrena in cęlestia, ac transitoria in ęterna felici commercio commutare, ob precipuę, & sincerę devotionis affectum, quem gerunt ad Ordinem Fratrum Predicatorum, unam domum in villa, seu loco de Belna dictę Dięcesis aut alio ad id accommodo, & dilecti filii Nobilis viri Caroli (8) Ducis Burgundię temporali dominio subjecto, cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, cęmeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis ad opus, & usum Fratrum predicti Ordinis de bonis a Deo eis collatis construi, & ędificari facere desiderant, & proponunt. Quare pro parte Guillermi, & Agnetis predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis domum hujusmodi construi, & ędificari faciendi, eisdemque Fratribus illam pro eorum perpetuis usu, & habitatione, recipiendi, & inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus incrementum, & animarum salutem intensis desideramus affectibus, dictum laudabile propositum Guillermi, & Agnetis predictorum plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, sine alicujus prejudicio dictis Guillermo, & Agneti domum hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari faciendi, & dictis Fratribus domum predictam pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra concedas, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua prohibetur, ne predicti, & aliorum Mendicantium Ordinum Fratres in aliqua civitate, castro, & villa &c. & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nos enim si licentiam ad hoc per te vigore presentium concedi contingat, dictę domui, ac Priori, & Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis, domibus dicti Ordinis concessis uti, potiri, & gaudere libere, & licite

Supplex petitio.

Facultas.

va-

valeant, Apostolica auctoritate tenore presentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Belnensis.*) Vulgo *Beaulne*, in *Burgundia* Ducatu. Hoc Cœnobium juris est Provinciæ *Franciæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol.* 154.
3. *Divionen.*) Vulgo *Dijon*, in *Burgundia* Ducatu. Nunc Episcopalis est Urbs *Divionensis*.
4. *Lingonen.*) Vulgo *Langres*, in *Gallia Celtica*.
5. *Desideria &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Guillermi de Villars.*) Gens est nobilissima, quæ nunc etiam floret in *Gallia*.
7. *Eduen.*) *Æduen.*, vel *Heduen.*, vulgo *Autun*, in *Burgundia*.
8. *Caroli.*) Qui *Philippum*, cognomento *Bonum*, patrem habuerat.

Anno 1475 Die 11 Octobris.

De Festo S. Petri Martyris Dominica Secunda post Festum Paschatis celebrando in Pirnensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

PAstoris ęterni, qui pro salute humani generis &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus loci Pirnen. Ordinis Fratrum Predicatorum Misnen. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod Festum Sancti Petri Martyris ubilibet ex institutione Romanę Ecclesię die vigesima nona Mensis Aprilis celebratur, & Christi fideles de diversis mundi partibus in numero copioso ad Civitatem Pragen. (4) pro visitandis Reliquiis Sanctorum proficiscentes, Ecclesiam dictę Domus Provincię Saxonię secundum morem dicti Ordinis pro consequendis Indulgentiis, & peccatorum remissionibus, visitantibus Ecclesias dicti Ordinis in Festo dicti S. Petri Martyris auctoritate Apostolica concessis, in secunda Dominica die post festum Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi visitare consueverunt, putantes forsan consequi posse Indulgentias, & remissiones antedictas. Quare pro parte dictorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut quod dictum festum in dicta Dominica die annis singulis celebrari debeat, & quod Christi fideles dictam Ecclesiam tunc visitantes Indulgentias, & peccatorum remissiones hujusmodi consequantur, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui singulorum fidelium devotionem videlicet propagari, & eorum animarum salutem exquisitis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod Festum predictum de cetero perpetuis futuris temporibus in predicta dominica die, in dicto loco tantum, celebrari debeat, quodque fideles predicti ipsam Ecclesiam in prefata dominica die visitantes, Indulgentias, & peccatorum remissiones hujusmodi consequantur, auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, & ordinamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac domus, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod ex nunc in ante festum prefatum in dicto loco vigesima nona die hujusmodi nullatenus celebretur, & dicti fideles tunc ipsam Ecclesiam visitantes, occasione ipsius festi nullas Indulgentias, vel peccatorum remissiones consequantur. Nulli ergo &c. nostrorum statuti, ordinationis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quinto, Quinto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Indultum;

1. *Piraensi.*) Vulgo *Pirn*, in ejusdem nominis oppido *Misnia* in *Germania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVII fol.* 287.
3. *Generis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Pragen.*) In *Bohemia*.

Anno 1475 Die 17 Novembris.

Magister Sacri Palatii (1) F. Petrum de Hanturlibus ad Doctoris gradum promoveat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Salvo de Panormo, Ordinis Prędicatorum, Magistro Sacri nostri Palatii.

LXXVII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DIgnum arbitramur, & congruum, eos viros, qui bonarum artium disciplinis se excolere curaverunt, meritis honorum gradibus attollere, ut ex amaro studiorum semine dulces aliquando fructus percipere possint. Sane cum dilectus filius Frater Petrus de Hanturlibus, Conventus Burgen. Ordinis Prędicatorum, Tornacen. Dięcesis, qui, sicut accepimus, diutius in Civitate Parisien., nonnullisque aliis locis literis operam dando, tantum in Sacra Theologia, studio, ingenio, ac doctrina sua profecit, ut Magisterii gradu dignus merito videatur, cupiat hujusmodi Doctoratus Gradum in ea Facultate suscipere, supplicationibus ejus in hac parte Nobis humiliter porrectis, in Domino inclinati, presentium tibi tenore committimus ac mandamus, quatenus, adhibitis tecum tribus aut quatuor in Theo-

Theologia Magistris, si, premisso rigoroso examine, ad id idoneus repertus fuerit, & aliud canonicum non obsistat, super quo tuam & ipsorum Magistrorum conscientiam oneramus, Gradum & Insignia Doctoratus in dicta Theologia predicto Petro auctoritate nostra conferas, & assignes, ita ut deinceps omnibus & singulis exemptionibus, immunitatibus, preeminentiis, prerogativis, gratiis, & indultis, quibus alii in Theologia Magistri in quacunque Universitate solemniter assumpti potiuntur & gaudent, seu potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipse quoque uti, & gaudere libere ac licite valeat, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, juramento &c. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Novembris MCCCCLXXV, Pontificatus nostri Anno Quinto.

L. Grifus.

1. *Magister Sacri Palatii.*) Is erat *Salvus Cassetta*, hoc in Diplomate *de Panormo* cognominatus, quia natione *Siculus*, patria *Panormitanus* erat. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLXXXI pag. 859.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

Anno 1475 Die 28 Decembris.

Pedrogami (1) Cœnobii B. Mariæ de Luce fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Ulixbonen. (3), & Episcopo Elborensi (4) ac dilecto filio Abbati Monasterii de Cepça Colimbriensis (5) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EX injuncto Nobis desuper Apostolice servitutis officio, pia vota fidelium, que Religionis propagationem, ac divini cultus augmentum respiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, & ut optatum sortiantur effectum, favore benevolo prosequimur, & confovemus. Sane pro parte dilectorum filiorum Universitatis hominum de Pedrogam Colimbriensis Diecesis, & Johannis Dominici de dicta terra, Ordinis Fratrum Predicatorum professoris, Nobis nuper exhibita, petitio, continebat, quod ipsi Universitas illi ad Ordinem predictum, & illius professores specialem gerunt devotionis affectum, summopere desiderant construi, & edificari facere in dicta terra & in loco apto, commodo, & honesto, unam domum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis. Quare pro parte Universitatis, & Johannis predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis unam Domum pro usu hujusmodi, cum Ecclesia sub invocatione Beate Marie de Luce, campanili humili, campana, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construendi, & edificandi, ac dictis Fratribus domum ipsam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Universitatis predictorum pium, & meritorium apud Deum desiderium predictum, plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, sine prejudicio cujuscunque, universitati domum cum Ecclesia sub invocatione predicta, campanili humili, campana, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis predictis, pro usu, & habitatione Fratrum predictorum in dicta terra, in loco ad id apto, & honesto construi, & edificari faciendi, ac Fratribus predictis domum ipsam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini, jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Pape Octavi Predecessoris nostri, prohibente, ne predicti, & cujuslibet alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare presumant sine Apostolice Sedis licentia speciali de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam faciente mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore presentium concedi contigerit, dicte Domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, qui illam inhabitabunt, ut omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem Apostolicam, vel alias, Domibus, aut Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate presentium tenore indulgemus. Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo quinto, Quinto Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Supplex petitio.

Facultas.

1. *Pedrogami.*) Seu *Petragoriensis*, vulgo *Pedrogam*. Juris est Provinciæ *Portugallia*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex Autographo asservato a Conventu *Pedrogamen.*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXVII fol. 21.*

3. *Ulixbonen.*) *Ulyssipponen.*, vulgo *Lisboa*, in *Portugallia* Regno.

4. *Elboren.*) *Eboren.*, vulgo *Evora*, vel *Ebora*, in eodem *Portugallia* Regno. Nunc Archiepiscopalis est *Eborensis* Sedes.

5. *Colimbrien.*) *Conimbricen.*, in eodem Regno.

Suf-

Anno 1476 Die 5 Februarii.

Suspensas declarat (1) Ecclesiasticas pœnas ab ipso latas in eos, qui S. Catharinæ Senensis (2) Imagines Sacris Stigmatibus ornarent (3).

LXXIX.

Ex Archivo (4) Ordinis.

Dilecto filio Leonardo (5) de Perusio Sacrę Theologię Professori, totius Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Tuis in hac parte supplicationibus inclinati, censuras, & pęnas Ecclesiasticas, per alias nostras literas sub Bulla (6) plumbea pro Stigmatibus Beati Francisci promulgatas, usque ad celebrationem Capituli (7) tui Ordinis in Civitate nostra Perusię proxime conventuri harum serie suspendimus, suspensasque esse declaramus. Nolumus tamen, quod hujusmodi suspensione durante cuiquam Imaginem Beatę Catharinę de Senis cum Stigmatibus depingere, depingive facere liceat (8), in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die V Februarii MCCCCLXXVI, Pontificatus nostri Anno Quinto.

L. Grisus.

1. *Declarat.*) Audiendus hic *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. VIII ad an. MCCCCLXXXIII pag.* 378, ubi hæc habet: *Pontifex Maximus Sixtus controversiam gravissimam inter Prædicatores, ac Minores . . . de S. Catharina Senen. Stigmatibus compositurus &c. In tanti negotii urgentia siluere Prædicatores, obedientiæ Summo Pontifici debitæ facti victimæ, tantum ipsi damnum sustinere malentes, quam inobedientiæ nota apud populos peruri. Orta est igitur persecutio non modica apud ignaram plebem in nostros Prædicatores cum fidelium scandalo non vulgari, cui finem impositurus Sixtus, sublato anathemate, atque de insectatione acri incœptis Minoritis quievit, Deo favente, qui non permisit veritatem hanc in tenebris delitescere diu, terminata enim fuit sub Urbano VIII controversia in Prædicatorum favorem.*

2. *S. Catharinæ Senensis.*) Vide Notas ad Constitutionem *XXXVI Pii II.* Legitur *pag.* 409 hujusce Tomi.

3. *Ornarent.*) De hoc differetur in *Notis* ad Diplomata Summi Pontificis *Urbani VIII.* Hic unum notandum, quod Fratres Prædicatores Festum Sacrorum Stigmatum S. *Catharinæ Senensis* die *I* Aprilis Duplici ritu celebrant.

4. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum in *Bullario Brixiensi pag.* 11, aliud in *Bullario Bononiensi pag.* 45.

5. *Leonardo.*) *De Mansuetis*, ex patria *de Perusio* nuncupato.

6. *Bulla.*) Duas hac de re latas a *Sixto IV* Constitutiones refert *Rodericus* in *Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag.* 125.

7. *Capituli.*) Anno *MCCCCLXXVIII* Perusiæ coacti.

8. *Liceat.*) In utraque Constitutione a *Roderico* transcripta *Sixtus* hæc addit, in priori quidem *Nec liceat*, inquit, *alicui eandem Sanctam Catharinam depingi facere cum dictis Stigmatibus, donec eadem Sedes Apostolica hoc approbaverit, & per speciale privilegium Sanctam ipsam cum ipsis Stigmatibus depingi concesserit:* In alia vero, *nec licere volumus*, inquit, *alicui eandem S. Catharinam, cum hujusmodi Stigmatibus depingi facere, donec Sedes Apostolica Stigmata hujusmodi approbaret, & per speciale privilegium, quod cum illis depingi posset, concederet.* Id nunc concessum.

Anno 1476 Die 30 Martii.

Unit Parochialem Ecclesiam Sanctæ Luciæ Monasterio Beatæ Mariæ Venetiarum (1) Ordinis nostri.

LXXX.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Marco Archiepiscopo Durachien (3), & dilecto filio Paulo de Rusconibus Canonico Cenuien. (4) in Civitate Venetiarum commorantibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dispositione divina gregi Dominico prędsidentes &c. (5). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium Sanctę Marię dell'Annuntiata (6) Venetiarum per Priorissam soliti gubernari Ordinis S. Augustini, petitio continebat, quod dudum felicis recordationis Eugenio PP. IV. Prędecessori nostro, pro parte tunc Priorissę, & dilectarum filiarum Conventus Monasterii Monialium Corporis Christi etiam Venetiarum, per Priorissam soliti gubernari dicti Ordinis, sub cura, & secundum Instituta Ordinis Fratrum Prędicatorum viventium, exposito, quod, si Parochialis Ecclesia Plebs nuncupata Sanctę Lucię, etiam Venetiarum, Castellan. Diœcesis eidem Monasterio propinqua, seu contigua, in qua corpus ejusdem Sanctę honorifice observabatur, & quę parvam Parochiam habebat, cujusque nulli certi annui fructus, sive redditus, sed tantum fidelium oblationes, ex quibus unus Sacerdos se commode sustentare, & alia pro tempore incumbentia onera supportare non poterat, provenire noscebantur, pręfato Monasterio Corporis Christi uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc dictę Ecclesię in divinis laudibus serviretur, & utilitas hujusmodi Monasterio proveniret: idem Prędecessor, ipsarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi in ea parte supplicationibus inclinatus, per quasdam suas literas (7) Ecclesiam prędictam dicto Monasterio Corporis Christi perpetuo uniri, annecti, & incorporari mandavit, ita quod, cedente, vel decedente tunc ipsius Ecclesię Rectore, seu alias

Nota.

Eccle-

Ecclesiam prędictam quomodolibet dimittente, liceret Priorissę pro tempore existenti dicti Monasterii Corporis Christi, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem dictę Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum ejusdem, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac ejus obiationes hujusmodi in suos, & dicti Monasterii Corporis Christi usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita: ac voluit, quod Priorissa, & Sorores dicti Monasterii Corporis Christi, per Presbyterum, per eas eligendum, dictę Ecclesię curam exerceri, & illi in divinis deservire facerent, & deinde, postquam ad ipsarum literarum executionem processum fuerat, Ipsęque Priorissa, & Sorores Corporis Christi Ecclesiam ipsam illarum vigore aliquandiu tenuerant, Nobis pro parte earundem Priorissę, & Conventus Monasterii Sanctę Marię exposito, quod elapsis tunc quatuordecim annis, vel circa quędam devotissima Monialis dicti Ordinis reduxerat se cum quibusdam aliis devotis mulieribus in quandam domum, in loco ubi nunc est dictum Monasterium Sanctę Marię, & emptis per eas de eleemosynis Christi fidelium quibusdam aliis domibus propinquis inibi canonice fundari, & fabricari facere inceperant Monasterium prędictum B. Marię, quod tunc perfectum non erat, & Ecclesia carebat, non suppeditantibus tunc eleemosynis, & habebant solummodo, quandam parvam Capellam, in qua dicebant horis debitis officium suum, & faciebant Missas celebrari per unum Presbyterum Capellanum, & quod ipsę, quę erant viginti quinque, cum maxima incommoditate pro angustia loci in dicto Monasterio degebant, quodque eidem Monasterio B. Marię erat propinqua infra spatium sex pedum, vel circa, quodam calle mediante, dicta Parochialis Ecclesia Sanctę Lucię, in qua jacebat, & tenebatur cum veneratione maxima corpus ejusdem Sanctę Lucię, & quam Ecclesiam Moniales prędicti Monasterii Corporis Christi, quod distabat ab ipsa Ecclesia magno spatio, & pluribus laicorum domibus intermediis, tenebant, & gubernabant, facientes in ea divinis deservirl, ac curam animarum Parochianorum ejus exerceri per unum proprium earum Capellanum, pro cujus Capellani habitatione erat deputata quędam domus ad ipsam Ecclesiam spectans, contigua parieti muri, & horti dicti Monasterii Sanctę Marię, de qua domo respondebant super claustrum, & dormitorium dicti Monasterii Sanctę Marię, itaut Moniales ipsę Monasterii Sanctę Marię non possent ire per loca domus suę hujusmodi, quin viderentur per habitatores, & commorantes in domo prędicta, & sępe audiebantur verba inhonestissima per laico venientes ad ipsam domum prolata, quod abominabile erat, nec possibile erat, quod hujusmodi inconvenientiis remedium adhiberetur, nisi dicta domus cum horto, & pertinentiis suis applicaretur dictu Monasterio Sanctę Marię, ex quo Ecclesia prędicta Sanctę Lucię non erat modo aliquo necessaria ipsis Priorissę, & Conventui Monasterii Corporis Christi, quia non percipiebant ex dicta Ecclesia utilitatem, nisi ex oblationibus, quę fiebant in ipsa Ecclesia ad arcam in qua erat Corpus ejusdem Sanctę Lucię, quę utilitas si compensaretur cum mercede annua, quam dictę Priorissa, & Conventus Monasterii Corporis Christi dabant Capellano in dicta Ecclesia deservienti, aut nulla erat, aut minima, computatis aliis expensis occurrentibus in dicta Ecclesia, & quod nihilominus ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii Sanctę Marię si dicta Ecclesia eis concederetur, obligari volebant dare integraliter omnes oblationes, & quicquid introitus habebat, aut habere poterat ipsa Ecclesia dictis Priorissę, & Conventui Monasterii Corporis Christi, quousque per Sedem Apostolicam provideretur eisdem de ęquivalenti utilitate, ac sustinere omnia onera Ecclesię prędictę, itaut in ea augeretur divinus cultus, & cura animarum diligentius exerceretur, & hoc modo esset opportune provisum in premissis ipsis Priorissę, & Monialibus Monasterii Sanctę Marię, absque damno, & incommodo dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi. Nos tunc per alias nostras literas Abbati Sancti Georgii Majoris, & Priori per Priorem soliti gubernari Sancti Salvatoris, Monasteriorum Venetiarum, eorum propriis nominibus non expressis, dedimus in mandatis, ut ipsi, vel alter ipsorum, vocatis dictis Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi, & aliis, qui essent evocandi, de premissis omnibus, & singulis Nobis expositis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra se diligenter informarent, &, si per informationem hujusmodi eis legitime constaret de eisdem Nobis expositis, domum prędictam cum horto, ac omnibus juribus, & pertinentiis suprądictis Priorissę, & Conventui Monasterii S. Marię prędictis pro eorum usu, commodo, & utilitate, cum hoc tamen quod ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii S. Marię providerent cum effectu, quod prędictę Priorissa, & Conventus Monasterii Corporis Christi haberent aliam domum pro habitatione prefati Capellani arbitrio earundem Abbatissę priori ęquivalentem, & propinquam dictę Ecclesię, & interim antequam de dicta domo providerent, solverent pensionem annuam pro habitatione convenienti dicti Capellani, Ecclesiam vero prędictam, accedente consensu Monialium Monasterii Corporis Christi cum omnibus juribus, pertinentiis suis, domibus, & ędificiis, fabricis, & structuris suis quibuscunque, ipsis Priorissę, & Conventui Monasterii Sanctę Marię etiam similiter pro usu, commodo, & utilitate earum, reservatis tamen interim omnibus fructibus, redditibus, & proventibus suis dicto Monasterio Corporis Christi, quousque provideretur ei de ęquivalenti utilitate, concederent, applicarent, & assignarent, ita quod ex tunc liceret dictis Priorissę, & Conventui Monasterii B. Marię per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem domus, & Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum auctoritate propria apprehendere, ac eorum fructus, redditus, & proventus juxta modum prędictum in usus, & utilitatem Monialium, & Monasterii B. Marię hujusmodi convertere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Postmodum vero per Nos accepto, quod ex commissione prędicta per Nos dictis Abbati, & Priori facta contrarius nostrę voluntati erat subsecutus effectus, & non modo paci, & commodo Priorissę, & Conventus prędictarum Monasterii Sanctę Marię consultum non erat, sed utraque pars fatigabatur, & multis civibus Venetiarum alteri partium favere studentibus, contentionis materia dabatur, Nos tunc utile, & primo existimantes hujusmodi scandalis, & dispendiis obviare, Abbati, & Priori prefatis per alias nostras literas in forma Brevis mandavimus, ut in hujusmodi causa nihil age-

agere deberent, ac si nulla eis desuper commissio facta esset. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii Sanctę Marię non confidant habere posse consensum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi prędictorum, ipsęque Priorissa, & Conventus Corporis Christi exposuerunt pręfato Prędecessori, quod dicta Ecclesia erat eis propinqua, seu contigua, cum non solum dicto Monasterio Corporis Christi contigua non existat, sed nec etiam propinqua, nisi mediantibus pluribus intermediis domibus, petierintque illam uniri, ut ex literis pręfati Prędecessoris deprehenditur, principaliter pro ipsius Ecclesię diligentiori cura, & servitio, cujus onus assumere offerebant, etiam pro earum utilitate, & ex illa modicam percipiant utilitatem, pro qua ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii Sanctę Marię paratę sunt dare convenientem recompensam, Priorissa vero, & Moniales Monasterii Sanctę Marię prędictę, sub regulari observantia dicti Ordinis viventes, domo, & horto prędictis indigent, nec possint in dicto Monasterio S. Marię commode absque domo, & horto prędictis in contemplationis suavitate earum vota, & integritate, reddere Creatori, pro parte earundem Priorissę, & Conventus Monasterii S. Marię Nobis fuit humiliter supplicatum, ut data per ipsas Priorissam & Conventum Monasterii S. Marię eisdem Priorissę, & Conventui Monasterii Corporis Christi recompensa, de cujus proventibus Capellano, qui pro tempore erit dicti Monasterii Corporis Christi provisio conveniens, & salarium dari valeat, jam factam de dicta Ecclesia pręfato Monasterio Corporis Christi unionem prędictam dissolvi, dictamque Ecclesiam cum juribus, & pertinentiis suis a dicto Monasterio Corporis Christi separari, dividi, & dismembrari, ac illam dicto Monasterio S. Marię cum facultate deserviendi ibidem per Capellanum ad nutum amovibilem, perpetuo uniri, incorporari, & annecti, literasque nostras prędictas dictis Priorissę, & Conventui Monasterii S. Marię concessas earundem Priorissę, & Monialium Monasterii Corporis Christi non expectato consensu exequi mandare, ac eisdem Priorissę, & Conventui Monasterii S. Ma-
Mandatum. rię in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem, tam beneficii uniendi, quam illius, cui unio fieri petitur, alioquin unio non valeret, quique personarum, quę uni Sponso Christo Jesu voto celebri se desponsant, vota ad exauditionis gratiam libenter admittimus, Monasterii Sanctę Marię, & Ecclesię prędictorum fructus, redditus, & proventus prę sentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si, & postquam vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi prędictis, & aliis, quorum interest, vobis de pręmissis Nobis expositis legitime constiterit, data per Priorissam, & Conventum Monasterii Sanctę Marię prędictas dicto Monasterio Corporis Christi idonea recompensa, de cujus proventibus Capellano, qui pro tempore erit dicti Monasterii Corporis Christi provisio competens, & salarium dari valeat, jam factam de dicta Ecclesia dicto Monasterio Corporis Christi unionem prędictam auctoritate nostra dissolvatis, ipsamque Ecclesiam cum juribus, & pertinentiis suis a dicto Monasterio Corporis Christi separetis, dividatis, & dismembretis, ac dicto Monasterio S. Marię eadem auctoritate perpetuo uniatis, & incorporetis, ac annectatis, literasque nostras prędictas eisdem Priorissę, & Conventui Monasterii S. Marię concessas valere decernatis, & exequamini, alias juxta earum continentiam, atque formam, dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi aliter non expectato consensu, in executione hujusmodi in omnibus, & per omnia perinde, ac si literę prędictę a principio vobis directę extitissent, & per illas non ut de consensu Priorissę, & Conventus seu Monialium Monasterii Corporis Christi, sed simpliciter, nulla de consensu exigendo hujusmodi facta mentione, inibi ad executionem contentorum, procedentes, per Nos vobis mandatum extitisset, non obstantibus priori voluntate nostra, & aliis premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ac omnibus illis, quę in pręfatis nostris literis voluimus non obstare contrariis quibuscumque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales pręfatę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarunt, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque ad pręfatam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prędicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis &c. de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem nostras hujusmodi dicta Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis &c.. Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Tertio Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Venetiarum.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCVI fol.* 227.

3. *Durachien.*) *Dyrrachien.*, vulgo *Durazzo*, Turcis *Drazzi*, in *Albania Maritima*.

4. *Cennien.*) Fortassis *Cervien.*, vulgo *Cervia*, in ora *Romandiolæ*. In *Constitutione LXXXV* mox transcribenda legitur: *Cervicen.*

5. *Præsidentes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

6. *Dell'Annunziata.*) Seu *Annunciatæ*.

Tre-

Anno 1476 Die 8 Aprilis.

Trevirense (1) Monasterium S. Catharinæ variis privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LXXXI.

ETsi cunctarum voto &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sanctę Catharinę Treviren., Ordinis S. Augustini per Priorissam soliti gubernari, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim, forsan ante ducentos annos circiter, erat prope & extra civitatem Treviren. quoddam Monasterium dicti Ordinis, cujus Moniales sub simili cura degebant, vocatum Monasterium Sancti Martini de Monte, etiam per Priorissam gubernari solitum, sufficienter dotatum, ac quam pluribus privilegiis, exemptionibus, prerogativis, & indultis tam ordinaria quam Apostolica auctoritatibus concessis decoratum, cui quidem Monasterio Sancti Martini, S. Laurentii Treviren., & de Lutzendoid, ac de Genneiroid, ac de Orillembid, necnon de Filtze Parochiales Ecclesię Treviren. Dięcesis canonice unitę, & incorporatę fuerant, quod postmodum ante centum annos propter imminentia pericula, quę dictę Civitati ex illo tempore guerrarum evenire formidabantur, penitus dirutum, & demolitum, quodque Priorissa, & Conventus ipsius Monasterii Sancti Martini in illo tunc degentes propterea infra civitatem prędictam ad tunc eis datum, & assignatum certum locum, nunc vero vocatum Monasterium Sanctę Catharinę Treviren. cum omnibus, & singulis donationibus, privilegiis, exemptionibus, prerogativis, & indultis pręfato tunc existenti, nunc diruto, Monasterio Sancti Martini concessis, per tunc existentem Provincialem Provincię Treviren. secundum morem dicti Ordinis, translatę fuerunt, dictum Monasterium Sanctę Catharinę ex tunc ultra centum annos inhabitarunt, illudque tenuerunt, & possederunt, necnon privilegiis, & indultis gavisę fuerunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pro eo quod uniones, & incorporationes, necnon concessiones, & indulta hujusmodi prefato Monasterio Sancti Martini, & non Monasterio Sanctę Catharinę hujusmodi datę, & concessę fuerunt, dubitant propterea Priorissa, & Conventus prefatę super illis, & etiam translatione hujusmodi, molestari, & inquietari posse, pro parte Priorissę, & Conventus prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut translationem hujusmodi, ac omnia premissa pro illorum subsistentia firmiori approbare, & confirmare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos Priorissam, & Conventum prędictos a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, translationem hujusmodi, ac omnia premissa auctoritate Apostolica tenore presentium confirmamus, & approbamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & insuper omnes, & singulas donationes, incorporationes, Ordinationes, privilegia, prerogativas, & indulta olim prefato tunc existenti, nunc vero diruto Monasterio Sancti Martini data, & concessa, ac literas desuper confectas, valuisse, & valere, ac in suo robore permanere, prefatisque, & quę tunc & post hujusmodi translationem fuerunt, & pro tempore erunt Priorissę, & Conventui dicti Monasterii Sanctę Catharinę privilegiis & indultis hujusmodi uti, & gaudere semper licuisse, eisque, ac eorum Successoribus perpetuo licere in omnibus & per omnia perinde ac si eidem Monasterio Sanctę Catharinę principaliter, & expresse data & concessa fuissent, eadem auctoritate decernimus & declaramus, quodque Monasterio Sanctę Catharinę, ac illius Priorissę & Conventui nunc existentibus, & quę pro tempore erunt, ut omnibus & singulis exemptionibus, prerogativis, privilegiis, & indultis prefatis Monasteriis & Conventibus dicti Ordinis Prędicatorum concessis uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum & Ordinis predictorum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, suppletionis, decreti, declarationis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Sexto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Supplex petitio.

Nota.

Concessio, & Confirmatio Privilegiorum.

1. *Trevirense.*) Vulgo *Trier*, in *Germania*. Juris est Provincialis *Teutoniæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro XCVIII fol.* 277.

3. *Voto &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Digitized by Google

Anno 1476 Die 8 Aprilis.

Conservatores creat, qui præcedentes literas executioni mandandas curent.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei dilectis filiis Sancti Maximini, & Sancti Mathię extra Muros Treviren. Monasteriorum Abbatibus, ac Archidiacono Sancti Mauritii de Toleya in Ecclesia Treviren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HOdie ad supplicationem dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sanctę Catharinę Treviren. Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, translationem olim de tunc existentibus Priorissa, & Conventu tunc existentis, nunc vero diruti, Monasterii Sancti Martini in Monte extra Civitatem Treviren. ad prefatum Monasterium Sanctę Catharinę per Provincialem Provincię Treviren., secundum morem dicti Ordinis, sub certis modo, & forma factam auctoritate Apostolica confirmavimus, & approbavimus, prout in nostris literis plenius continetur. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica Scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis presentatę fuerint, per vos, vel alium, existentibus Priorissę & Conventui dicti Monasterii Sanctę Catharinę efficacis defensionis presidio assistentes, non permittatis eas super pręmissis, ac omnibus aliis, & singulis, in dictis literis contentis indebite molestari, seu etiam perturbari. Non obstantibus omnibus quę in dictis literis voluimus non obstare, seu si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Sexto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVIII fol.*178.

Anno 1476 Die 22 Aprilis.

Ut Moniales Monasterii Vallis B. Mariæ in Michelstenen. (1) in pristinam possessionem Ecclesiæ Parochialis in Czirlaco restituantur.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXIII.

Sixtus Episcopus, *Servus Servorum* Dei, dilecto filio Abbati Monasterii in Sytinch, Aquilegien. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

ROmani Pontificis providentia circumspecta &c. (4). Dudum siquidem pro parte dilecti filii Canciani Czirlaco Zvidones perpetui Vicarii Parochialis Ecclesię in Czirlaco, Aquilegien. Dięcesis, Nobis exposito, quod fructus, redditus, & proventus perpetuę Vicarię dictę Ecclesię, quam ipse Cancianus obtinebat, adeo erant tenues, & exiles, quod perpetuus Vicarius dictę Ecclesię, pro tempore existens, ex eis se sustentare, & onera sibi ex eo, quod perfidos Turcos (5) in partibus illis vicinos habere dignoscitur, incumbentia perferre commode non valebat, verum si dicta Ecclesia, quę tunc jamdiu ordinaria primo, & deinde Apostolica, auctoritatibus, Monasterio Monialium Vallis Beatę Marię in Michelstenen. Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & regimine Fratrum Prędicatorum degentium, per Priorissam solito gubernari, dictę Dięcesis, in quo tunc ultra quinquaginta Moniales, & Conversę Altissimo famulantes degebant, pro Priorissę, & Conventus ipsius Monasterii tunc forsan commodiori sustentatione, unita, annexa, & incorporata extiterat, a dicto Monasterio dismembraretur, & in pristinum, ac eum, in quo ante unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, erat, statum restitueretur, & de illa uni Rectori, & non Vicario etiam pro ea vice, & quoties illam vacare contingeret, provideretur, Rector Ecclesię huiusmodi pro tempore commodius se sustentare, & onera sibi incumbentia perferre posset. Eapropter pro parte dicti Canciani nobis humiliter supplicato, ut unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dissolvere, & dismembrare, ac ipsam Ecclesiam in pristinum statum restituere, necnon Vicariam prędictam in ipsa Ecclesia extinguere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, de pręmissis certam notitiam non habentes, ipsius Canciani in hac parte supplicationibus inclinati, dilecto filio Decano Ecclesię Laybacen. (6), ejus proprio nomine non expresso, cum Ecclesia & Monasterium prędicta infra unam dietam, ut idem Cancianus etiam asserebat, vicina existebat, aliis nostris literis dedimus in mandatis, quatenus, si vocatis dictis Priorissa & Conventu, & aliis, qui forent evocandi, sibi de pręmissis assertis, & aliis Nobis expositis legitime constaret, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas auctoritate nostra dissolveret, & dismembraret, ac ecclesiam ipsam cum omnibus juribus & pertinentiis suis in pristinum, & eum in quo ante unionem, & incorporationem prędictas, erat, statum restitueret, & reponeret, necnon Vicariam ipsam in dicta Ecclesia penitus supprimeret & extingneret; & nihilominus si dissolutionem, & dismembrationem, restitutionem, & repositionem, suppressionem, & extinctionem prędictas faceret, ut prefertur, ac super quo suam conscientiam oneravimus per diligentem examinationem eundem Cancianum ad hoc idoneum esse reperiret, Ecclesiam prędictam, cujus fructus, redditus, & proventus septuaginta marcarum argenti secundum communem extimationem valorem annuum, ut dictus Cancianus similiter asserebat, non excedebant, sive per dis-

dissolutionem, & dismembrationem hujusmodi tunc, sive alias quovis modo vacaret, prefato Canciano eadem auctoritate conferret, & assignaret prout in dictis literis, in quibus quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii centum & octuaginta marcarum argenti similium, vel circa, secundum extimationem predictam valorem annuum non excedebant, necnon quod Priorissa & Moniales, ac Conventus predicte que tunc jamdiu non ultra vigintiquinque numero fuerant, prout erant, ex illis se commode sustentare poterant expressum extitit, plenius continetur. Cum autem, sicut dilectus filius noster Marcus (7) tituli Sancti Marci Presbyter Cardinalis Nobis nuper exposuit, falsum existat, sicut prefatus Cancianus asseruit, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii centum & octuaginta marcarum hujusmodi secundum extimationem ipsam valeant annuatim, sicque quod hujusmodi fructus dicti Monasterii propter incursiones, & devastationes crudelissimorum Turcorum, quas jamdiu sustinuerunt, & in dies sustinent, minorati fuerunt, & continuo minorentur, longe sub minore valore quam centum & octuaginta marcarum hujusmodi comprehendantur, sintque Priorissa & Moniales predicte ex debito fundationis ipsius Monasterii nedum quinquaginta Moniales in dicto Monasterio suscipere coacte, verum tot quot inibi habitum suscipere, & sub obedientia regulari vivere desiderant, illas percipere coguntur. Quare prefatus Cardinalis, qui etiam Ecclesie Aquilegien., in cujus Diecesi Monasterium ipsum consistit, ex concessione, & dispensatione Sedis Apostolice prefe dignoscitur, Nobis super hoc humiliter supplicavit, ut dissolutionem, & dismembrationem restitutionem, repositionem, suppressionem, & extinctionem predictas, necnon literas hujusmodi desuper confectas cassare, revocare, & annullare, quodque unionem, annexionem, & incorporationem predictas dudum ordinaria primo, & deinde Apostolica, auctoritatibus, de dicta Ecclesia prefato Monasterio, ut premittitur, factas, confirmare, & approbare, alisque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui de premissis certam notitiam non habemus, attendentes, quod veris existentibus premissis Nobis expositis, litere predicte subreptionis vitio subjacere noscuntur, hujusmodi prefati Cardinalis, necnon consideratione carissimi in Christo filii nostri Federici (8) Romani Imperatoris semper Augusti, in cujus terris hereditariis dictum Monasterium, & in quo nobiles mulieres recipi consueverunt, etiam consistit, Nobis super hoc humiliter supplicantis supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si vocatis dicto Canciano, & aliis, qui fuerint evocandi, de subreptione literarum predictarum, & premissis assertis, ac aliis per dictum Cardinalem Nobis expositis, tibi legitime constiterit, dissolutionem, dismembrationem, repositionem, suppressionem, & extinctionem predictas, ac desuper confectas literas predictas auctoritate nostra casses, revoces, & annulles, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse, decernas pariter, & declares, & nihilominus, si cassationem, revocationem, & annullationem, ac decretum predicta per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi de dicta Ecclesia prefato Monasterio, ut preferiur, factas, eadem auctoritate approbes, & confirmes. Non obstan. premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Michelstenen.*) In ea parte Diœcesis *Aquilejensis*, quæ spectat ad *Austriacos* Principes.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXVI fol. 95.*
3. *Aquilegien.*) *Aquilejen.*, vulgo *Aquilegia*, & *Aquileia*. Amplissima Diœcesis est, in tres nationes *Germanicam*, *Italicam*, & *Schlavonicam* diffusa.
4. *Circumspecta &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Turcos.*) Nota *Turcas* jam per id tempus eas in Regiones penetrasse.
6. *Laybacen.*) *Labacen.*, vulgo *Laybach*, *Labach*, & *Laubach*, in *Carniola*.
7. *Marcus.*) *Barbus*, *Venetus*. Adeas *Ciaconium Vit. Pont. & Cardinal. Tomo II ad an. MCCCCLXIV pag. 1105.*
8. *Federici.*) Cognomento *Pacifici*.

Literas quibus Monasteria (1) de Turre, & Matris Domini unita fuerant, rescindit.

Anno 1476 Die 14 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomeo de Via nova, Canonico Pergamen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXXXIV.

Justis, & honestis, presertim feminei sexus personarum votis &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Johannine de Berlendis, & Conventus Monasterii B. Marie de Turre Boldon., Ordinis S. Augusti, sub cura Fratrum Predicatorum degentium, Pergamen. Diecesis, petitio continebat, quod dudum postquam bone memorie Johannes (5) tunc Episcopus Pergamen. ex certis causis Monasterium predictum Monasterio Matris Domini dicti Ordinis, sub cura, & secundum instituta eorundem Fratrum viventium, auctoritate sua ordinaria univerat, annexuerat, & incorporaverat, ac nonnulla alia fecerat, statuerat, & ordinaverat, necnon felicis recordationis Nicolaus PP. Quintus, Predecessor noster unionem, annexionem, incorporationem, ordinationem, statutum, ac omnia per dictum Episcopum gesta auctoritate Apostolica cum suppletione defectuum per suas literas in forma gratiosa confirmaverat, & approbaverat, ac pro potiori premissorum cautela Monasterium de Turre prefatum eidem Monasterio Matris Domini cum omnibus juribus, & pertinentiis suis de novo perpetuo univerat, annexuerat, & incorporaverat, & dignitatem Priorissalem in eodem Monasterio de Turre suppresserat penitus, & extinxerat, ac ipsa

Diplomatis causa.

Mo-

Monasteria de cetero unum esse, & per unam Priorissam dicti Monasterii Matris Domini, regi, & gubernari debere, decreverat, necnon Episcopus, Priorissa, & Conventus ejusdem Monasterii Matris Domini prętextu dictarum literarum dictam Johanninam Priorissam, & alias Moniales, tunc dicti Monasterii de Turre a prędicto eorum Monasterio de Turre de facto ejecerant, illiusque bona, & terris spoliaverant, pro parte Priorissę, & Conventus ejusdem Monasterii de Turre pię memorię Calisto PP. III etiam Prędecessori nostro tunc exposito, quod ipsę in domibus parentum suorum degebant, ac quod literę dicti Nicolai Prędecessoris ex causis falsis obtentę erant, & in ipsis, quod fundator, & dotator dicti Monasterii de Turre nobilis, & laicus extiterat, nulla mentio habita fuerat, pręfatus Calistus Prędecessor Archiepiscopo Mediolanen., ejus proprio nomine non expresso, per alias suas literas dedit in mandatis, ut si vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini hujusmodi, & aliis, qui forent evocandi, ita esse, ac unionem, annexionem, & incorporationem, & alia pręmissa ex falsis causis processisse, necnon literas Nicolai Prędecessoris hujusmodi subreptitias existere, sibi legitime constaret, unionem, annexionem, & incorporationem, ac confirmationem, & extinctionem prędictas revocaret, & annullaret, ipsasque Priorissam, & Moniales de Turre ad earum Monasterium & possessionem, in qua ante unionem, & confirmationem prędictas erant, auctoritate Apostolica restitueret, & reponeret. Quarum vigore ad nonnullos actus in ipsa causa, citra tamen conclusionem, ipsius, processo, pręfatus Calistus Prędecessor eidem Archiepiscopo per alias suas literas in forma Brevis dedit in mandatis, ut in causa hujusmodi supersederet, & successive recolendę memorię Pius PP. II, etiam Prędecessor noster causam hujusmodi ad se advocans illam bonę memorię Malatestę (6) tunc Episcopo Camerinen., & in Civitate Mantuan., ubi dictus Pius Prędecessor tunc existebat (7) residenti, reassumendam, & ulterius audiendam juxta acta, & probationes coram dicto Archiepiscopo facta, fine debito terminandam commisit, ac pręfatus Malatesta Episcopus, in causa ipsa legitime procedens, unionem, annexionem, & confirmationem prędictas Apostolica auctoritate pręfata cassandas, & revocandas, dictasque Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre ad earum pristinam possessionem restituendas, & reponendas fore, prout cassavit, irritavit, restituit, & reposuit, per suam sententiam definitivam declaravit, dictumque Monasterium de Turre, & illius fructus, ac bona, vigore cujusdam specialis commissionis, quam desuper ab eodem Pio Prędecessore habuerat, sequestravit, pro parte vero dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii Matris Domini a sententia hujusmodi appellato, idemque Pius Prędecessor causam appellationis hujusmodi bonę memorię Honofrio (8) Episcopo Tricaricen. (9), & deinde ex certis causis illam de se advocans, tunc Prępolito Ecclesię Sanctę Agathę Brixien. ejus proprio nomine non expresso commisit, idemque Prępositus, in causa ipsa perperam procedens, definitivam, per quam unionem, annexionem, & incorporationem, ac extinctionem prędictas per dictum Episcopum Pergamen. factas, ac omnia inde secuta confirmavit, omnesque, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, auctoritate Apostolica supplevit, ac ipsum Monasterium de Turre dicto Monasterio Matris Domini de novo univit, & incorporavit, sententiamque dicti Malatestę Episcopi Camerinen. revocavit, & sententiam promulgavit iniquam, & pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii hujusmodi de Turre ab ea extitit appellatum, & appellatione hujusmodi tunc pendente tam de Turre, quam Matris Domini Priorissę, & Conventus hujusmodi, per certos eorum syndicos, seu Procuratores, ad talem devenerunt transactionem, seu concordiam videlicet, quod unio, annexio, & incorporatio, ac extinctio per Episcopum Pergamen, & Nicolaum Prędecessorem hujusmodi prędictos factę, ac omnia, & singula in dictis literis contenta, plenam roboris firmitatem obtinere deberent, ita tamen, quod dicta Johannina Priorissa, & dilecta in Christo filia Catharina de Cararia, ac quondam Angelina de Bongis, & Johannina de la Ecclesia Moniales dicti Monasterii de Turre, quę tum in eodem Monasterio professę duntaxat existebant, restituerentur, & remitterentur in pręfatum Monasterium de Turre cum officiis, & dignitatibus, prout antea erant, quodque tenerent, & possiderent bona omnia ad ipsum Monasterium de Turre spectantia, & toto tempore vitę earundem, & ipsis quatuor deficientibus dictum Monasterium de Turre cum omnibus bonis suis pleno jure spectaret, & pertineret ad dictum Monasterium Matris Domini, & quod ipsę Priorissa, & Moniales dicti Monasterii de Turre non possent in dicto Monasterio aliquam puellam, aut mulierem in Monialem ipsius Monasterii de Turre de novo recipere, &, si contigeret dictam Johanninam Priorissam decedere, liceret Monialibus dicti Monasterii de Turre unam ex Monialibus ejusdem Monasterii de Turre in Priorissam eligere, & nonnulla alia medio juramento utriusque partis firmata, facere, & observare, prout in quodam Instrumento publico, desuper confecto, plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Johannina Priorissa, & Moniales pręfatę ejusdem Monasterii de Turre tempore concordię, & transactionis prędictarum forent, & essent dicto earum Monasterio spoliatę, & illius bonis, ipsaque concordia, & transactio per dictam Priorissam, & Conventum dicti Monasterii Matris Domini non fuit integraliter observata, &, si observaretur, in evidens damnum, & prejudicium, & totalem extinctionem dicti Monasterii cederet, & in literis Nicolai Prędecessoris pręfati non fuerit expressum, quod dictum Monasterium de Turre per quondam nobilem laicum fundatum, & dotatum extiterat, pręfatę quoque Johannina Priorissa, & Conventus ejusdem Monasterii de Turre, desiderantes vitam regularem in dicto earum Monasterio perpetuo vigere, quamplures alias puellas ab inde citra in eodem Monasterio de Turre receperint, ac eas moribus, & disciplina regulari, juxta instituta dicti earum Monasterii de Turre, instruxerint, & erudierint, desiderentque ipsę Priorissę, & Conventus Monasterii de Turre Ordinem, & disciplinam regularem, ac dignitatem Priorissalem in eodem Monasterio de Turre perpetuis futuris temporibus vigere, & observari, pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii de Turre prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut earum, & ipsius Monasterii de Turre indemnitatibus in pręmissis oppor-

opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Priorissam, & Moniales Monasterii de Turre hujusmodi a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. ad effectum presentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, ac aliis de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini, & aliis qui fuerint evocandi, quod transactio predicta non fuerit integraliter per Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini observata, & aliis Nobis assertis, tibi legitime constiterit, prefatis Priorissę, & Conventui Monasterii de Turre juramentum predictum per easdem Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre, seu illarum Procuratores, earum nominibus in concordia predicta, ut premittitur, prestitum, auctoritate nostra hac vice duntaxat relaxes, ipsasque Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre a reatu perjurii, si quod pretextu dicti prefati juramenti incurrerint, si id humiliter petierint, eadem auctoritate nostra absolvas, in forma Ecclesię consueta, injunctis eis, & earum cuilibet pro modo culpę penitentia salutari, & aliis que de jure fuerint injungenda, & nihilominus unionem, annexionem, & incorporationem, ac extinctionem predictas tam Apostolica, quam ordinaria auctoritatibus factas, ut premittitur, & inde secuta quecunque nullius fuisse, & esse roboris, vel momenti, necnon Priorissę, & Conventui de Turre licuisse, & de cetero licere, recipere puellas, & mulieres ad habitum, & regularem professionem in dicto Monasterio de Turre, juxta ejusdem Instituta regularia, & consuetudinem, prout ante unionem, annexionem, incorporationem, & extinctionem, ac concordiam, & transactionem predictas recipere, & admittere consueverunt, eadem auctoritate nostra declares, ipsas quoque Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini ad restituendum bona, libros, calices, paramenta, fructus, & alia ad dictum Monasterium de Turre spectantia per ipsam Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini, seu ad earum instantiam oblata, asportata, vel occupata compellas. Contradictores &c. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, quibuscunque. Datum Vetralę (10) Viterbien Diecesis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Decimo octavo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Monasteria.*) Sita in ditione *Veneta*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *archivo Apostolico Libro XCVII fol.* 148.
3. *Pergamen.*) Seu *Bergomen.*, vulgo *Bergamo*, alias *Pergamo*, in ditione *Veneta*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
5. *Johannes.*) Consulendus *Ughelius* in *Episcopis Bergomen.*
6. *Malatesta.*) Adeas *Ughellum* in *Episcopis Camerinen.*
7. *Existebat.*) Anno scilicet *MCCCCLIX*.
8. *Honofrio.*) *Honufrio*, *Onufrio*, & *Onuphrio*, cujus meminit *Ughellus* in *Episcopis Tricaricen.*
9. *Tricaricen.*) In *Basilicata* Provincia, ad radices *Apennini* Montis.
10. *Vetrale.*) Vulgo *Vetralla*. Oppidum quod *Forum Cassii* a nonnullis vocatur. Sed notandum quod *Forum Cassii*, vulgo *S. Maria Forcassi* vicus est *Hetruriæ* Ditionis Pontificiæ prope *Vetrallam*.

Transactionem inter Venetiarum Monasteria Corporis Christi, & Annunciatæ initam confirmat (1).

Anno 1476 Die 16 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Lucę, & Sancti Faotini, ac Sancti Pantaleonis, Ecclesiarum Venetiarum Plebanis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EA quę judicio, vel concordia &c. (3). Dudum siquidem felicis recordationis Eugenio PP. IV Predecessori nostro pro parte tunc Priorissę, & dilectarum in Christo filiarum Conventus Monasterii Monialium Corporis Christi Venetiarum, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum instituta Ordinis Fratrum Predicatorum viventium, exposito, quod si Parochialis Ecclesia, Plebs nuncupata Sanctę Lucię, etiam Venetiarum eidem Monasterio propinqua, seu contigua, in qua Corpus ejusdem Sanctę honorifice conservabatur, & quę parvam Parochiam habebat, (4) cuique nulli certi annui fructus, sive redditus, sed tantum fidelium oblationes, ex quibus unus Sacerdos se commode sustentare, & alia pro tempore incumbentia onera supportare non poterat, provenire noscebantur, prefato Monasterio uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc dictę Ecclesię in divinis laudabilius deserviretur, & utilitas hujusmodi Monasterio proveniret, idem Predecessor ipsarum Priorissę, & Conventus in ea parte supplicationibus inclinatus, primo per quasdam, in quibus, quod ejusdem Ecclesię nulli, ut prefertur, & deinde per alias suas literas, in quibus de prioribus nulla mentio facta fuit, & quod ejusdem Ecclesię certi annui fructus, redditus, & proventus, non excedentes summam viginti Ducatorum annuatim, & fidelium oblationes, ex quibus unus Sacerdos se commode sustentare, & alia pro tempore ei incumbentia onera supportare non poterat, provenire noscebantur, expressum extitit, Ecclesiam predictam prefato Monasterio perpetuo uniri, annecti, & incorporari mandavit, ita quod, cedente, vel decedente tunc ipsius Ecclesię Rectore, seu alias Ecclesiam ipsam quomodolibet dimittente, liceret Priorissę pro tempore existenti dicti Monasterii per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem dictę Ecclesię juriumque & pertinentiarum ejusdem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac ejus oblationes hujusmodi in suos, & dicti Monasterii usus, & utilitatem, convertere, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, ac voluit, quod Priorissa & Sorores dicti Monasterii per

Pres-

Presbyterum per eas eligendum dictę Ecclesię curam exerceri, & illi in divinis deserviri, facerent. Et deinde pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium Sanctę Marię Annunciatę etiam Venetiarum dicti Ordinis per Priorissam soliti gubernari Nobis exposito, quod postquam ad ipsarum literarum executionem processum fuerat, ipsęque Priorissa, & Sorores Monasterii Corporis Christi Ecclesiam prędictam illarum vigore aliquandiu tenuerant, & quod elapsis tunc quatuordecim annis, vel circa, quędam devotissima Monialis dicti Ordinis reduxerat se cum quibusdam aliis devotis mulieribus in quandam Domum in loco ubi nunc est dictum Monasterium Sanctę Marię, & emptis per eas de eleemosynis Christi fidelium quibusdam aliis domibus propinquis, ubi canonice fundari, & fabricari facere inceperant Monasterium prędictum Sanctę Marię quod tunc perfectum non erat, & Ecclesia carebant, non suppeditantibus tunc eleemosynis, & habebant solummodo quandam parvam Capellam, in qua dicebant horis debitis Officium suum, & faciebant Missas celebrari per unum proprium Capellanum, & quod ipsę Priorissę, & Conventus Monasterii Annunciatę, quę viginti quinque erant cum maxima incommoditate, & angustia loci in dicto Monasterio degebant, quodque eidem Monasterio Beatę Marię erat propinqua infra spatium sex pedum vel circa, quodam calle mediante, dicta Parochialis Ecclesia Sanctę Lucię, in qua jacebat, & tenebatur cum veneratione maxima corpus ejusdem Sanctę Lucię, & quam Ecclesiam Moniales prędicti Monasterii Corporis Christi, quod distabat ab ipsa Ecclesia magno spatio, & pluribus laicorum domibus intermediis tenebant, & gubernabant, facientes in ea deserviri, ac curam animarum parochianorum ejus exerceri per unum proprium earum Capellanum, pro cujus Capellani habitatione erat deputata quędam Domus, ad ipsam Ecclesiam spectans, contigua parieti muri, & horto dicti Monasterii Sanctę Marię, de qua domo respiciebantur super claustrum, & dormitorium dicti Monasterii S. Marię, itaut Moniales ipsę Monasterii Sanctę Marię non possent ire per loca Monasterii sui hujusmodi quin viderentur per habitatores, & commorantes in domo prędicta, & sępe audiebantur verba inhonestissima per laicos venientes ad ipsam domum prolata, quod abominabile erat, nec possibile erat quod hujusmodi inconvenientiis remedium adhiberetur nisi dicta domus cum horto, & pertinentiis suis applicaretur dicto Monasterio Sanctę Marię, ex quo Ecclesia prędicta Sanctę Lucię non erat aliquo modo necessaria ipsis Priorissę, & Conventui Monasterii Corporis Christi, quia non percipiebant ex dicta Ecclesia utilitatem nisi ex oblationibus quę fiebant in ipsa Ecclesia ad arcam, in qua erat Corpus ejusdem Sanctę Lucię, quę utilitas si compensaretur cum mercede annua, quam dicta Priorissa, & Conventus Monasterii Corporis Christi dabant Capellano in dicta Ecclesia deservienti, aut nulla erat, aut minima, computatis aliis expensis occurrentibus in dicta Ecclesia, & quod nihilominus ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii S. Marię, si dicta ecclesia eis concederetur, obligari volebant dare integraliter omnes oblationes, & quicquid introitus habebat, aut habere poterat ipsa Ecclesia, dictis Priorissę & Conventui Monasterii Corporis Christi, quousque per Sedem Apostolicam provideretur eisdem, de ęquivalenti utilitate, ac sustinere omnia onera Ecclesię prędictę, itaut in ea augeretur divinus cultus, & cura animarum diligentius exerceretur, & hoc modo esset opportune provisum in pręmissis ipsis Priorissę, & Monialibus Monasterii S. Marię absque damno, & incommodo dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi. Nos tunc per quasdam nostras literas Abbati S. Georgii Majoris, & Priori per Priorem soliti gubernari, S. Salvatoris, Monasteriorum Venetiarum, eorum propriis nominibus non expressis dedimus in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum vocatis dicta Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi, & aliis, qui essent evocandi, de pręmissis omnibus & singulis Nobis expositis, eorumque circumstantiis universis auctoritate nostra se diligenter informarent, et si per informationem hujusmodi eis legitime constaret de eisdem Nobis expositis, domum prędictam cum horto, ac omnibus juribus & pertinentiis supradictis Priorissę, & Conventui Monasterii S. Marię prędictis, pro earum usu, & commodo, ac utilitate, cum hoc tamen quod ipsę Priorissa & Conventus Monasterii S. Marię providerent cum effectu, quod prędictę Priorissa, & Conventus Monasterii Corporis Christi haberent aliam domum pro habitatione pręfati Capellani, arbitrio eorundem Abbatis, & Prioris ęquivalentem, & propinquam dictę Ecclesię, & interim antequam de dicta domo providerent, solverent pensionem annuam pro habitatione convenienti dicti Capellani, Ecclesiam vero prędictam, accedente consensu Monialium Monasterii Corporis Christi, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, domibus, & ędificiis, fabricis, & structuris suis quibuscunque, ipsis Priorissę, & Conventui Monasterii S. Marię etiam pro usu, & commodo, & utilitate earum, reservatis tamen interim omnibus fructibus, redditibus, & proventibus suis dicto Monasterio Corporis Christi, quousque provideretur ei de ęquivalenti utilitate, concederent, applicarent, & assignarent, ita quod ex tunc liceret dictis Priorissę & Conventui Monasterii B. Marię per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem domus, & Ecclesię, juriumque & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate apprehendere, ac eorum fructus, redditus, & proventus juxta modum prędictum in usus, & utilitatem Monialium & Monasterii B. Marię hujusmodi convertere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Postmodum vero pro parte earundem Priorissę, & Conventus Monasterii S. Marię Nobis exposito, quod alias per Nos accepto, quod ex commissione prędicta per Nos dictis Abbati, & Priori facta contrarius nostrę voluntatis erat subsecutus effectus, & non modo paci, & commodo Priorissę, & Conventus prędictarum dicti Monasterii B. Marię consultum non erat, sed utraque pars fatigabatur, & multis civibus Venetiarum alteri partium favore studentibus, contentionis materia dabatur, Nos, tunc utile, & pium existimantes hujusmodi scandalis, & dispendiis obviare, per alias nostras literas in forma Brevis pręfatis Abbati & Priori mandaveramus, ut in hujusmodi causa nihil agere deberent, ac si nulla eis desuper commissio facta esset, & in eadem expositione subjuncto, quod ipsę Priorissę & Conventus Monasterii S. Marię non confidebant posse habere consensum Priorissę & Conventus Monialium Corporis Christi prędictarum, ipsęque Priorissa & Conventus Monasterii Corporis

Christi

Digitized by Google

Christi exposuissent præfato Prędecessori, quod dicta Ecclesia erat eis propinqua, seu contigua, cum non solum dicto Monasterio Corporis Christi contigua non existeret, sed nec etiam propinqua nisi mediantibus pluribus intermediis domibus, petierantque illam uniri, ut ex literis pręfati Prędecessoris deprehendebatur, principaliter pro ipsius Ecclesię diligentiori cura, & servitio, cujus onus assumere offerebant, & secundario pro earum utilitate, & ex illa modicam percipiebant utilitatem, pro qua ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii S. Marię paratę erant dare convenientem recompensam, Priorissa vero, & Moniales Monasterii S. Marię prędictę sub regulari observantia dicti Ordinis viventes, absque domo, & horto prędictis in contemplationis suavitate vivere, & earum vota cum integritate reddere Creatori non poterant, Nos, earundem Priorissę & Conventus Monasterii S. Marię in ea parte supplicationibus inclinati, venerabili Fratri Marco Archiepiscopo Duracen. (5), & dilecto filio Paulo de Rusconibus Canonico Cervicen. (6) in Civitate Venetiarum commorantibus, per aliquas nostras literas dedimus in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum, vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi prędictis, & aliis quorum intererat, de pręmissis eis constito, data per Priorissam, & Conventum Monasterii S. Marię prędictas dicto Monasterio Corporis Christi idonea recompensa, de cujus proventibus Capellano, qui pro tempore foret, dicti Monasterii Corporis Christi, provisio competens, & salarium dari valeret, factam de dicta Ecclesia dicto Monasterio Corporis Christi unionem prędictam dissolverent, ipsamque Ecclesiam cum omnibus juribus & pertinentiis suis a dicto Monasterio Corporis Christi separarent, dividerent, & dismembrarent, ac dicto Monasterio Sanctę Marię perpetuo unirent, & annecterent, & incorporarent, priorésque literas nostras prędictas, eisdem Priorissę & Conventui Monasterii Beatę Marię concessas valere decernerent, & exequerentur, juxta earum continentiam, atque formam, dictarum Priorissę & Conventus Corporis Christi aliter non expectato consensu, in executione hujusmodi in omnibus, & per omnia perinde ac si literę nostrę prędictę a principio eisdem Archiepiscopo & Canonico directę extitissent, & per illas non ut de consensu Priorissę & Conventus, seu Monialium Monasterii Corporis Christi, sed simpliciter, nulla de consensu exigendo hujusmodi habita mentione, ad executionem inibi contentorum procederent, per Nos eis mandatum extitisset, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii S. Marię prędictarum, pręfatus Canonicus, cui etiam in hoc dictus Archiepiscopus totaliter commiserit vices suas ad priorum, & posteriorum literarum nostrarum executionem hujusmodi procedens, illarum forma servata, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas de dicta Ecclesia cum omnibus juribus, & pertinentiis, ac domibus & ędificiis, fabricis, & structuris suis quibuscunque, Monasterio Corporis Christi factas dissolvens, ipsam Ecclesiam a dicto Monasterio dismembravit, & separavit, ac illam dicto Monasterio S. Marię univit, annexuit, & incorporavit, juxta earundem posteriorum literarum continentiam, &, sicut eadem petitio subjungebat, postquam ab unione, annexione & incorporatione hujusmodi, seu sententia desuper lata pro parte dictarum Priorissę & Conventus Monasterii Corporis Christi ad Sedem Apostolicam appellatum fuerat, Procuratores, seu Syndici Priorissarum & Conventuum utriusque Monasteriorum prędictorum cupientes parcere laboribus, & expensis, & dicta Monasteria, ac illorum Priorissas, & Conventus ab incommodis relevare, invicem ad hujusmodi concordiam devenerunt, quod Ecclesia prędicta cum domo illius principali, ac illi contiguis horto, & ędificiis, ac onere curę Animarum parochianorum ejusdem, aliisque juribus, & pertinentiis tunc expressis eidem Monasterio S. Marię unita, annexa, & incorporata remanerent, ipsęque Priorissa & Conventus Monasterii S. Marię tenerentur construi facere unam Capellam in Ecclesia dicti Monasterii Corporis Christi, aut alibi, ubi eidem Priorissę & Conventui Corporis Christi videretur, in qua Corpus ejusdem Sanctę quod in ipsa Ecclesia hactenus honorifice conservatum extitit, in posterum conservaretur, ad similitudinem Capellę sitę in dicta Ecclesia Sanctę Lucię, in qua Corpus ipsum, ut prefertur, conservabatur, & nonnulli alii redditus, tunc etiam expressi, ad dictam Ecclesiam Sanctę Lucię legitime pertinentes, ad dictum Monasterium Corporis Christi pertinerent, liceretque eisdem Priorissę & Conventui Corporis Christi dicti Corporis S. Lucię ornamenta & paramenta, ac alia mobilia bona, quęcunque per eas facta, seu empta pro dicta Ecclesia Sanctę Lucię post unionem prędictam eidem Monasterio Corporis Christi, ut prefertur, factam, ad ipsum Monasterium Corporis Christi cum dicto corpore transferre, & nonnulla alia tunc expressa fecerunt, & fieri, ac adimpleri voluerunt, quę omnia utriusque Monasteriorum eorundem Priorissę & Conventus prefatę per dictos eorundem Syndicos facta, & conventa, ut prefertur, hinc inde ratificarunt, & approbarunt, prout in quibusdam Instrumentis publicis, desuper confectis, plenius dicitur contineri. Quare pro parte Priorissę & Conventus prędictorum Monasterii Sanctę Marię, asserentium se paratas esse, quantum in eis est, concordiam prędictam adimplere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concordię hujusmodi per quam Monasteria prędicta ab incommodis litium relevantur, pro illius subsistentia firmiori nostrę confirmationis robur adiicere, ac eisdem Priorissę & Conventui Monasterii Corporis Christi dictum Corpus S. Lucię de prędicta Ecclesia & Capella, in qua hactenus conservari consuevit, ad prefatum Monasterium Corporis Christi, & construendam Capellam juxta concordiam eandem, cum ornamentis, & bonis prędictis, decenter transferri faciendi, & illud inibi conservandi licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis prefatis Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi, & de assertis Nobis per dictam Priorissam, & Conventum Monasterii S. Marię vobis legitime constito, concordiam prędictam, & prout eam concernunt, omnia, & singula in dictis Instrumentis contenta, auctoritate nostra approbetis, & confirmetis, suppleatisque omnes & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; & nihilominus si approbationem, & confirmationem hujusmodi vigore prefentium fieri contigerit per vos, ut prefertur, Priorissę, & Conventui dicti Monasterii Corporis Christi ipsum Corpus S. Lucię de prędicta Ecclesia,

Margin notes: Nota. (beside "Capellę sitę in dicta Ecclesia Sanctę Lucię"); Confirmatio (beside "Priorissa, & Conventu Monasterii Corporis Christi").

& Capella, in qua conservari consuevit ad prefatum Monasterium Corporis Christi, & construendam Capellam hujusmodi juxta concordiam predictam, cum ornamentis, & paramentis, ac bonis predictis decenter, & cum solemnitatibus in similibus Sanctorum Corporum translationibus servari solitis transferri (7) faciendi, & illud ioibi conservandi, licentiam, auctoritate nostra, largiamini. Non obstantibus &c. quibuscunque. Datum Amerię (8) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Decimo septimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Confirmat*,) Legenda *Constitutio LXXX* eadem de re data.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCIV fol.* 261.
3. *Concordia &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Habebat*.) Quæ sequuntur ad hæc usque: *Postmodum vero pro parte*: leguntur etiam in *Constitutione LXXX* mox laudata, verbis tamen nonnunquam immutatis.
5. *Duracen.*) *Dyrrachien.*, vulgo *Durazzo*, in *Albania*.
6. *Cervicen.*) *Cervien.*, in ora *Romandiola*.
7. *Transferri*.) Festum, non quidem istius, sed alterius translationis ejusdem Virginis *Syracusanæ* celebratur die *XVIII* Januarii, ut notat *Bailletus* in *vita S. Luciæ*, *XIII* Decembris.
8. *Ameria*.) Vulgo *Amelia*, in *Umbria*.

Anno 1476 Die 1 Octobris.

De lite inter Corporis Christi, & Nunciatæ Monasteria Venetiarum mota (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXXVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Georgii majoris Venetiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Corporis Christi Venetiarum per Priorissam soliti gubernari Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum Instituta Ordinis Fratrum Predicatorum viventium petitio continebat, quod olim dilectę in Christo filię Priorissa, & Conventus Monasterii Sanctę Marię Nunciatę, etiam Venetiarum, dicti Ordinis, per Priorissam similiter gubernari soliti, pretendentes, quod orta dudum inter ipsas, & contra procuratores, & syndicos earundem super Parochiali Ecclesia Plebe nuncupata Sanctę Lucię, etiam Venetiarum, & prefatas Priorissam, & Conventum Corporis Christi, dicto Monasterio Corporis Christi canonice unita, ipsiusque juribus, & pertinentiis, ac rebus aliis tunc expressis materia questionis, partes ipsę cupientes parcere laboribus, & expensis, & dicta Monasteria ab incommodis relevare invicem super his ad quandam tunc expressam concordiam devenerant, quodque Priorissa, & Conventus Monasterii Sanctę Marię hujusmodi paratę ad concordiam predictam adimplendam existebant, nostras super ipsius concordię confirmatione ad dilectum filium Plebanum Ecclesię S. Fantini Venetiarum, & alios ejus in ea parte Collegas eorum propriis nominibus non expressis sub certa forma literas impetrarunt, ac illarum pretextu, asserentes premissa tempore impetrationis earundem literarum, & tunc fore vera, dictas Priorissam, & Conventum Monasterii Corporis Christi super hoc inter alia petendo concordiam hujusmodi confirmari, necnon prefatas Priorissam, & Conventum Monasterii Corporis Christi condemnari, & compelli ad observandum concordiam hujusmodi, coram dilecto filio Marco Plebano dictę Ecclesię traxerunt in causam, idemque Plebanus, in ea procedens, definitivam, per quam inter alia dictam concordiam confirmavit, necnon dictis Priorissę, & Conventui Monasterii Sanctę Marię, ut fabricare, & eligere Capellanos, & illos destituere in dicta Parochiali Ecclesia, possint, ac prefatis Priorissę, & Conventui Monasterii Corporis Christi transferendi solemniter Corpus Sanctę Lucię de Parochiali Ecclesia predicta ad ipsum Monasterium Corporis Christi sive ad Capellam de novo inibi faciendam licentiam concessit, sententiam promulgavit, a qua quidem sententia pro parte earundem Priorissę, & Conventus Corporis Christi in ea parte qua contra ipsas lata ad Sedem fuit Apostolicam appellatum, & deinde Nobis fuit humiliter supplicatum, ut appellationis hujusmodi, necnon post, & contra eam forsitan attentatorum, & innovatorum, nullitatisque totius processus dicti Plebani, causas, aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis dictis Priorissa, & Conventu Sanctę Marię, & aliis, qui fuerint evocandi, auditisque hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes &c. non obstantibus Apostolicis &c. quibuscunque, seu si dicto Ordini &c indultum existat quod &c. suspendi, interdici &c. & qualibet alia dictę Sedis indulgentia &c. quę quoad hoc ipsis nolumus aliquatenus suffragari. Datum Fulginei Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

1. *Mota*.) Vide Constitutionem præcedentem.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico libro CIII fol.* 269.

Fio-

Prorogat (1) Capitulum Generale ad alium annum.

Anno 1476 Die 3 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Leonardo de Mansuetis de Perusio (3), Sacræ Theologiæ Professori, Ordinis Prædicatorum Generali Magistro. LXXXVII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Considerantes, quod propter pestis contagionem, quæ plurima loca Italiæ occupavit, Capitulum Generale Ordinis tui Perusii in festo Pentecostes anni proxime futuri, sicut statutum fuerat, absque magno incommodo, & periculo Fratrum, qui ad illud sunt conventuri, celebrari non poterit; tuis in hac parte supplicationibus inclinati, celebrationem Capituli ante dicti ad alium annum, videlicet millesimum quadringentesimum septuagesimum octavum (4) auctoritate Apostolica prorogamus, atque transferimus; Ita tamen, ut in eadem Civitate Perusii, & in festo Pentecostes ejus anni de eat juxta constitutiones Ordinis celebrari. Quocirca tuæ devotioni injungimus, ut prorogationem, & translationem hujusmodi per Provincias intimare, denunciareque debeas juxta ritum Ordinis a[illegible]. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Decembris MCCCCLXXVI, Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. Grifus.

1. *Prorogat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Leonardo de Mansuetis de Perusio.*) Optime sic de *Mansuetis* enim ex familia, *de Perusio* ex patria dictus est *Leonardus*, ut notatum fuit.
4. *Septuagesimum Octavum.*) Hoc anno *MCCCCLXXVIII* celebratum fuit.

Ne Fratres proprios sibi eligant (1) Confessores, qui solvant eos a reservatis.

Anno 1477 Die 15 Martii.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 19.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardiæ Ordinis Prædicatorum. LXXXVIII

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Te, Vicarie, significante cognovimus, quosdam Fratres tuæ curæ subjectos, asserentes ex concessione Summorum Pontificum, vivæ vocis oraculo facta, hoc eis licere: quod proprios sibi eligant Confessores, qui eos absolvant a casibus reservatis Prælatis eorum, & propterea scandalorum non levis præbetur occasio; Nos igitur, qui, quantum cum Deo possumus, libenter scandalis obviamus, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, concessiones hujusmodi quomodocunque obtentas, tenore præsentium revocamus: nullumque eis uti in futurum posse decernimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Martii MCCCCLXXVII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Eligant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

Hospitia duo Regni Scotiæ Conventus nomine insignienda jubet.

Anno 1477 Die 18 Martii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Sancti Andreæ (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LXXXIX.

Ad fructus uberes, quos in agro Domini plantatus Sacer Ordo Fratrum Prædicatorum ad catholicæ fidei exaltationem produxit hactenus, & producere non desinit, nostræ considerationis aciem extendentes, ad ea libenter operatrices manus apponimus, per quæ Ordo ipse cum divini cultus augmento, & fidelis populi devotione continue dilatetur, maxime cum catholicorum Regum vota id exposcunt, & ex inde salutem provenire conspicimus animarum. Exordium. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Vicarii Generalis dicti Ordinis, in Regno Scotiæ deputati, petitio continebat, quod in præfato Regno, videlicet in Civitate (3) unum, in Ecclesia Beatæ Mariæ, & in Diœcesi S. Andreæ aliud, in Capella olim Regia Sancti Mariani in Innerry (4) nuncupata, loca, oratoria, sive hospitia juxta ritum eorum nominata, Fratribus dicti Ordinis olim canonice concessa, & per eos ex tunc inhabitata fore noscuntur, qui si de cetero non oratoria, vel hospitia, sed domus conventuales ejusdem Ordinis essent, & appellarentur, profecto id ad singularem complacentiam, & spiritualem consolationem fidelium partium illarum cederet. Supplex Regis, & Vicarii Generalis petitio. Quare pro parte tam carissimi in Christo filii

filii nostri Jacobi (5) Scotorum Regis illustris, quam prędicti Vicarii Nobis fuit humiliter supplicatum, ut prędictis Fratribus, quod loca prędicta deinceps non oratoria, vel hospitia, sed Domus Conventuales sint, & appellentur, ac quod ipsi Fratres domos ibidem cum Ecclesiis, claustris, cęmeteriis, dormitoriis, refectoriis, campanilibus, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro Fratrum eorundem perpetuis usu, & habitatione, construere, & ędificare valeant, concedere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & divinum cultum ubilibet vigere, & augeri, nostris potissime temporibus, sinceris desideriis exoptamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eisdem Fratribus, quod loca prędicta deinceps non oratoria, vel hospitia, sed Domus Conventuales dicti Ordinis sint, & nominentur, quodque Fratres ipsi in eisdem locis domos, cum Ecclesiis, claustris, cęmeteriis, dormitoriis, & refectoriis cum campanilibus, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro Fratrum eorundem perpetuis

Mandatum. usu, & habitatione, absque tamen alicujus pręjudicio construere, & ędificare valeant, auctoritate nostra concedas; Nos enim, si concessionem hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, Fratribus in eisdem domibus pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & indultis dicto Ordini, ac illius Fratribus quomodolibet in genere concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto (6), Quinto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CX fol.* 165.
2. *S. Andrea.*) Vulgo *S. Andrews*; Urbs est Archiepiscopalis *Scotia* Regni.
3. *Civitate.*) *S. Andrea*, seu *Andreapolitano*. Hujus Cœnobii meminit *Echard* in *Notitia Ordinis Tomo II scriptorum Ord. Prædicatorum pag.* 80.
4. *Innerry.*) Vulgo *Inner-eyra*, vel *Inerrera*, in *Scotia Meridionali*. Hujus Cœnobii non meminit *Echard*.
5. *Jacobi.*) Hujus nominis *III*.
6. *Septuagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXVII*.

Anno 1477 Die 10 Aprilis.

XC.

Beneficium confert Monasterio (1) S. Salvatoris, de Jesu nuncupato.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

ETsi quibuslibet personis, & locis religiosis &c. (3). Sane sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & *Monialium Monasterii Sancti Salvatoris*, de Jesu nun-

Diplomatis causa. cupati, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Colubrien. (4) Diœcesis, per Priorissam gubernari soliti, petitio continebat, dudum dilectus filius Velascus Martini, Vicarius venerabilis Fratris nostri Episcopi Colubrien. in spiritualibus Generalis, habens ad hoc a pręfato Episcopo specialem, ut asserebat, per ejus literas, facultatem, seu officialis Colubrien. simili facultate suffultus, provide considerans, quod Monasterium prędictum, in quo regularis viget observantia, in suis redditibus, & proventibus pro sustentatione Monialium prędictarum non satis abundet, ac volens super hoc, quantum in eo erat, opportune providere, facultatis hujusmodi vigore, parochialem Ecclesiam Sancti Michaelis de Ferniciaris pręfatę Diœcesis, quę de jure patronatus laicorum tunc erat, postquam dilectus filius Nobilis vir Johannes de Alburque (5) Miles, & dilecta in Christo filia nobilis Mulier Helena ejus Uxor, dictę Diœcesis, veri Patroni dictę Parochialis Ecclesię jus patronatus hujusmodi eidem Monasterio donaverant, & concesserant, eidem Monasterio de consensu etiam dilecti filii Ferdinandi Martini, ipsius Ecclesię Rectoris, Magistri in Theologia, perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, ita quod, cedente, vel decedente dicto Rectore, liceret Priorissę, & Monialibus pręfatis, per se, vel per alium, seu alios, corporalem possessionem dictę Parochialis Ecclesię apprehendere, & perpetuo retinere, prout in literis dicti Vicarii, seu officialis, suo sigillo munitis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, de viribus unionis hujusmodi &c. (6) pro parte tam carissimi in Christo filii nostri Alfonsi (7) Portugallię, & Algarbię Regis illustris, & nobilis viri Johannis Infantis Portugallię, quam Priorissę, & Monialium, asserentium, quod Monasterii ducentorum, & quinquaginta, & Parochialis Ecclesię hujusmodi fructus, redditus, & proventus centum librarum Turonen. parvorum, secundum communem existimationem valorem annuum non excedunt, prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi auctoritate Apostolica approbare, & confirmare, necnon pro potiori pręmissorum cautela illarum pręfato Monasterio de novo unire, annec-

Collatio. tere, & incorporare, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, & ordinavimus, quod super unionibus commissio fieret ad partes cum clausula, vocatis quorum interest, hujusmodi supplicationibus inclinati, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori Priorissę, & Monialium prędictarum cautela dictam Parochialem Ecclesiam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat Priorissę, & Monialibus pręfatis per se, vel alium, seu alios, Parochialis Ecclesię, si vacat, alioquin per cessum, vel decessum dicti Rectoris, vacaverit, juriumque, & pertinentiarum eorum possessionem auctoritate propria apprehendere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujusvis alic-

alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate prędicta, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si aliquibus super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis &c. & quęcunque inde secuta &c. effectus earum impediri valeat &c. & de quibus quorumque totis tenoribus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem quod dicta Parochialis Ecclesia propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi debitis non fraudetur obsequiis &c. sed super fructibus, redditibus, & proventibus eisdem reservetur congrua portio perpetuo Vicario, qui curam animarum parochianorum ejusdem exerceat, & inibi laudabiliter deserviat in divinis, de qua quidem portione se commode sustentare valeat, quodque Vicarius hujusmodi ad perpetuam Vicariam, seu portionem prędictam, dum pro tempore vacaverit, per Priorissam, & Moniales dicti Monasterii ordinario loci per eum instituendus, debeat pręsentari, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, approbationis, suppletionis, unionis, annexionis, & incorporationis, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Quarto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Monasterio.*) In *Portugallia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CII fol.* 112.
3. *Religiosis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.
4. *Colubrien.*) Sic pluries hoc in Diplomate scripsit amanuensis. Legendum *Colimbrien.*, ut in sequenti Constitutione, vel *Colinbrien.*, ut a *Labbeo* vocatur in *Breviario Geographiæ Episcopalis*, rectius *Conimbricen.*, vulgo *Coimbra*, in *Lusitania*.
5. *Alburque.*) Hæc etiam vox mutila videtur, & scribendum crediderim: *Alburquerque*. Celebris est familia *Portugallia*. Florebat tunc ejusdem gentis decus, magnus ille *Alfonsus de Alburquerque*, de quo legendus liber, cui titulus: *Commentarios de grande Alfonso de Alborquerque Capit. G. da India*.
6. *Hujusmodi &c.*) Nonnulla hic desunt. Adderem: *A nonnullis fuerit dubitatum*.
7. *Alfonsi.*) Hujus nominis *V*.

Unit Parochiam Sancti Michaelis Monasterio (1) Sancti Salvatoris, de Jesu nuncupato.

Anno 1477 Die 10 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XCI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Tingen. (3), & Fecen. (4) Episcopis, ac dilecto filio Arię Didaci, Canonico Portugalen. (5), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Apostolicę Sedis gratiosa benignitas &c. (6). Hodie siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Monialium Monasterii S. Salvatoris, de Jesu nuncupati, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Colimbrien. (7) Dięcesis, per Priorissam gubernari soliti, Nobis exposito, quod dudum dilectus filius Velascus Martini, tunc Vicarius venerabilis Fratris nostri Episcopi Colimbrien. in spiritualibus Generalis, habens ad hoc a pręlato Episcopo specialem, ut asserebat, per ejus literas facultatem, seu Officialis Colimbrien. simili facultate suffultus, provide considerans, quod Monasterium prędictum, in quo regularis viget observantia, in suis redditibus, & proventibus pro sustentatione Monialium prędictarum non satis abundabat, ac volens super hoc, quantum in eo erat, opportune providere, facultatis hujusmodi vigore, Parochialem Ecclesiam S. Michaelis de Formelanes (8) pręfatę Dięcesis, quę de jure patronatus laicorum tunc erat, postquam dilectus filius nobilis vir Johannes de Alburquerqui (9), miles, & dilecta in Christo filia nobilis mulier Helena, ejus uxor, dictę Dięcesis, veri patroni dictę Parochialis Ecclesię, jus patronatus hujusmodi eidem Monasterio donaverant, & concesserant, eidem Monasterio de consensu etiam dilecti filii Martini Fernandi (10), ipsius Ecclesię Rectoris, Magistri in Theologia, perpetuo univerat, annexuerat, & incorporaverat, ita quod cedente, vel decedente dicto Rectore, liceret Priorissę, & Monialibus prędictis, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem dictę Parochialis Ecclesię apprehendere, & perpetuo retinere, Nos unionem, annexionem, & incorporationem prędictas auctoritate Apostolica confirmavimus, & approbavimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, necnon pro potiori Priorissę, & Monialium prędictarum cautela dictam Ecclesiam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefato Monasterio de novo perpetuo univimus, annexuimus, ita quod, cedente, vel decedente illius Rectore, liceret Priorissę, & Monialibus pręfatis per se, vel alium, seu alios, dictę Parochialis Ecclesię possessionem auctoritate propria apprehendere, & perpetuo retinere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, prout in nostris inde confectis literis (11) plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Priorissę, & Monialium pręfatarum, petitio continebat, contingere posset, quod dictus Rector ad effectum quod unio, annexio, & incorporatio hujusmodi celeriorem sortiantur effectum, reservata tamen sibi pensione congrua, resignaret, pro parte Priorissę, & Monialium prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut aliquibus probis viris, in partibus illis consistentibus, quod in eventum resignationis hujusmodi eidem Rectori pensionem annuam septuaginta quinque florenorum auri de camera, seu cruciatorum (12) auri tam super Monasterii, quam Parochialis Ecclesię hujusmodi fructibus, redditibus, & proventibus per easdem Priorissam, & Moniales annis singulis persolvendam reservent, committere, & mandare, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, eidem Rectori in eventum

Diplomatis causa.

eventum quod Parochialem Ecclesiam hujusmodi ad effectum dictę unionis in manibus vestris sponte, & libere resignet, illa per vos auctoritate nostra recepta, & admissa, pensionem annuam septuaginta quinque florenorum auri de camera, seu cruciatorum auri hujusmodi per easdem Priorissam, & Moniales in terminis, & locis, ac sub censuris, & pęnis ad id per vos, de eorundem Rectoris, Priorissę, & Monialium consensu, statuendis, annis singulis persolvendam, auctoritate nostra reservare, constituere, & assignare curetis, facientes ipsi Rectori, vel procuratori suo, ad hoc ab eo specialiter constituto, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis predictarum, si eas feceritis, tenorem, de pensione hujusmodi integre responderi. Contradictores per censuram Ecclesiasticam &c. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si Priorissę, vel Monialibus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod ad prestationem, seu solutionem alicujus pensionis minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia, per quam presentibus &c. effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quarum toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Quarto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Monasterio.*) Juris est Provinciæ *Portugalliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CX fol.* 161.
3. *Tingen.*) Vulgo *Tanger*, in *Africa*, sub *Eborensi* Metropoli. Tunc Civitas *Tingensis* juris erat *Lusitanorum*.
4. *Fecen.*) Hujus nominis Episcopatum non novi. Fortassis scribendum *Fezzen.*, vulgo *Fezza*, Gallis *Fez*. Ejusdem nominis Urbs, Provincia, & Regnum sunt in *Africa*, ubi per id tempus *Alfonsus V*, cognomento *Africanus*, Rex *Lusitaniæ*, varias civitates occupaverat. Vel legendum *Faren.*, seu *Pharen.*, vulgo *Faro*, in *Cuneo* agro, ubi nunc *Algarbia*.
5. *Portugalen.*) *Portugallen.*, & *Porta Calensis*, vulgo *Portugallo*, aliis *Puerto*, sub Archiepiscopo *Bracarensi*, in *Lusitania*.
6. *Benignitas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Colimbrien.*) *Conimbricen.*, vide *Notam IV* ad præcedens Diploma.
8. *Fermelanes.*) In præcedenti *Constitutione* legitur *Fermiclaris*.
9. *De Alburquer qui.*) *De Alburquerque*, ut dictum fuit in *Nota V* ad præcedens Diploma.
10. *Martini Fernandi.*) In præcedenti *Constitutione* dicitur: *Fernandi Martini*.
11. *Literis.*) Præcedentibus.
12. *Cruciatorum.*) Sic vocant nummorum speciem, cujus auctor fuit *Alfonsus V*, Rex *Lusitaniæ*. Cum enim Regis ejusdem subditi aurum e *Guinea*, Africæ regione, ab iisdem comperta, detulissent, *Alfonsus* ex ipso cudi voluit nummos, quibus *Cruciatorum* nomen indidit ex *Cruciata*, vulgo *Croisade*, seu Bello, quod pro Religione contra *Saracenos* susceperat.

Anno 1477 Die 13 Aprilis.

De Possessionibus (1) emendis ex pecuniis nobis legatis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCII. Dilecto filio Leonardo de Mansuetis de Perusio, Sacrę Theologię Professori, Ordinis Predicatorum Generali Magistro.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NUper per nostras sub Bulla plumbea literas concessimus tibi, ac Prioribus, & Fratribus tui Ordinis, presentibus, & futuris, ut possessiones, domos, census, & alia immobilia bona vobis, & domibus vestris pia fidelium largitione inter vivos, vel causa mortis, donata, aut testamentaria dispositione largita, vel alias relicta, & quę vobis pro tempore donari, relinqui, seu largiri contigerit, pro subsidio studentium, & aliorum eis incumbentium onerum supportatione, in communi, & non aliter, retinere, & illa per deputandos a vobis ministrare, libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica concessimus pariter, & indulsimus, prout in ipsis literis plenius continetur. Ut autem commoditati, & bono ipsorum studentium per amplius consulatur, & onera ipsa pacifice portentur, dicta auctoritate presentium tenore pariter concedimus, ut etiam de pecuniis vobis, & domibus vestris donatis, seu legatis, bona stabilia emere, & pro subsidio eorundem studentium, sicut in dicta Bulla continetur, retinere valeatis. Non obstantibus omnibus, quę in dicta Bulla volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę sub Annulo Piscatoris Die XIII Aprilis MCCCCLXXVIII (3), Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. Grifus.

1. *Possessionibus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Tomo II Capitulorum General. pag.* 629. Legitur etiam apud *Castellanum Parte II pag.* 126, & in Constitutionibus editis anno *MDVII* numero *CIX*.
3. *MCCCCLXXVIII.*) Ex Pontificatus anno *Sexto* legendum *MCCCCLXXVII*, ut ex se patet. Amanuensis autem hallucinatus videtur ex Actis Capituli Generalis anni *MCCCCLXXVIII* coacti, in quibus præsens constitutio legitur.

Ne,

Ne, mortuo Generali Magistro, Vicarii Provinciales, ab ipso constituti, Vicariatus officio abeant (1).

Anno 1477 Die 19 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCIII.

Dilecto filio Leonardo de Mansuetis de Perusio, Sacrę Theologię Professori Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

FEcisti Nobis exponi, quod ex Constitutionibus tui Ordinis Vicarii Provinciales, a Generali pro tempore existente instituti, per cessum, vel decessum ejusdem Generalis statim absolvuntur, & sic Vicariatus ipsi sine Rectore remanent non sine confusione, & damno Ordinis prędicti. Quocirca Nos, ex pastorali cura providere super hoc volentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tenore prȩsentium, Apostolica auctoritate, concedimus, & decernimus, ut non obstantibus Constitutionibus hujusmodi, & quibuscunque aliis in contrarium, cedente, vel decedente ejusdem Ordinis Generali Magistro pro tempore existente, Vicarii ab eo instituti remanere debeant, ac remaneant in suis officiis donec per Vicarium totius Ordinis, aut Successorem Generalem aliter fuerit ordinatum. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIX Aprilis MCCCCLXXVIII (3). Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. Grifus.

1. *Abeant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Tomo II Actorum Capitulorum Generalium pag.* 619.
3. *MCCCCLXXVIII.*) Vide *Notam III* ad precedens Diploma.

Regis Renati (1) rogatu Parochiam Cœnobii San-Maximinensis (2) ab uno ex Fratribus regendam jubet.

Anno 1477 Die 10 Maii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XCIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

INjunctum Nobis, licet immeritis, desuper Apostolicę servitutis officium, mentem nostram continua pulsat instantia, ut circa fidelium quorumlibet animarum profectum, solicitis curis, & studiis sic salubriter intendere curemus, ut per nostrę operationis ministerium periculis obvietur, ac saluti illarum jugiter intendatur. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Maximini Ordinis Prędicatorum, Aquensis Dięcesis, petitio continebat, quod cura animarum Parochianorum Ecclesię dictę domus, quę etiam Parochialis est, ex ordinatione, & privilegio Apostolicis per unum Presbyterum secularem, ad nutum Prioris pro tempore existentis dictę domus amovibilem, regi, & gubernari consuevit, quodque, si cura hujusmodi per aliquem ipsius Ordinis Fratrem, ad nutum ejusdem Prioris similiter amovibilem, deinceps regeretur, profectui animarum, saluti, & consolationi Parochianorum prędictorum, non parum consuleretur. Quare pro parte carissimi in Christo filii nostri Renati Regis Sicilię illustris, necnon Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut quod de cetero perpetuis futuris temporibus, cura prędicta per aliquem idoneum Presbyterum dicti Ordinis professorem, ad nutum Prioris pro tempore existentis hujusmodi amovibilem, regatur, & gubernetur, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore prȩsentium, statuimus, & ordinamus quod deinceps cura supradicta per aliquem idoneum Presbyterum dicti Ordinis Professorem, per Priorem pro tempore existentem hujusmodi ad hoc deputandum, & ad nutum illius amovibilem, perpetuo regatur, & etiam gubernetur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę constitutionis, & ordinationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Exordium.

Mandatum.

Sanctio poenalis.

L. Grifus.
J. de Noxeto.

1. *Renati.*) Cognomento *Boni*.
2. *San-Maximinensis.*) Vide *Notas* ad Constitutiones *III, IV &c. Bonifatii VIII Tomo II pag.* 40 *&c.*
3. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum, unum ex Autographo *San-Maximinensi*, aliud typis editum in *Bullario San-Maximinensi pag.* 24.

San-Ma-

Anno 1477 Die 10 Maji.

XCV.

San-Maximinense (1) Cœnobium variis privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

BEatissime Pater. Exponitur B. V. pro parte devotissimi E. B. filii Renati Jerusalem, & Sicilię Regis Illustris, necnon Patrum Ecclesię Conventus B. Marię Magdalenę loci de Sancto Maximino, Ordinis Prędicatorum, Aquensis Dięcesis, quod Corpus prelibatę Sanctę Marię cum maxima venustate, & decore in eadem Ecclesia reconditum existit (3), & ad ipsius Ecclesiam, & Conventum devoti populi multitudo diversarum partium ad laudem Dei, honoremque, & ob devotionem ejusdem Sanctę affluit, & ut Conventus ipsius Sancti Maximini magis decoraretur, & Corpus hujusmodi veneraretur, Unum Collegium tam in Artium Philosophię, quam Decretorum & Theologię facultatibus, erexerat, & illud de tribus mille florenis monetę illarum partium causa studii annis singulis in perpetuum dotaverat, quodque eidem Ecclesię ejusdem B. Marię Magdalenę, & Conventui, nonnulla Privilegia, Indulgentias, prerogativas, indulta, exemptiones, & libertates per Romanos Pontifices S. V. Prędecessores, atque Illustrissimos Sicilię Reges, Prędecessores suos, & fundatores eorundem Ecclesię, & Conventus, concessa fuere, & exinde ut divinus cultus in eadem Ecclesia magis augeretur, atque Ecclesia, & Conventus manutenerentur, ac personę, & Fratres eorundem pro tempore degentes, eorum vitam, & sustentationem decentius supportare valerent, Prioratus &c. Aquensis Dięcesis &c. eundem Prioratum supprimendo, & extinguendo, Ecclesię, & Conventui perpetuo auctoritate Apostolica unitus, annexus, & incorporatus extiterit, & in cujus possessione jam pluribus annis elapsis, prout, & Conventus prędictus in pacifica possessione fuerunt, prout sunt de present, aliaque, & alias eisdem Ecclesię & Conventui concessa, donata, delegata, facta, & ordinata fuisse, prout in diversis literis Apostolicis, ac Instrumentis publicis desuper confectis, & quorum tenores presentibus pro expressis habentur, plenius continetur. Cum autem, P. Sancte, ipse Rex, qui ad profectum, & gloriosum statum Ecclesiarum, & Conventuum hujusmodi magnum gerit devotionis affectum, erectionem, & fundationem, & dotationem Collegii, necnon privilegia, indulgentias, atque uniones, annexiones, & incorporationes, possessionesque, assecutiones, & quęcunque alia inde secuta, dubitet certis de causis, viribus non subsistere, optet illa validiori munimine validari, & debitis Apostolicę Sedis presidiis fulciri, & robur Apostolicę Sedis in premissis adjici; Id circo supplicat B. V. prędictus Rex, quatenus erectionem, fundationem, & dotationem Collegii, necnon omnia, & singula privilegia, exemptiones, libertates, atque indulgentias, & indulta per Romanos Pontifices, & Reges prędictos, ac uniones, annexiones, & incorporationes de dicto Prioratu, sicut petitur, sub quibusvis verborum formis factas, & concessas, & facta, & concessa, & quęcunque inde secuta rata habentes, & *grata*, *illasque*, & *illa* ex vestra certa scientia, auctoritate Apostolica, confirmare, & approbare, omnesque & singulos defectus, si qui in premissis intervenerint, supplere, pro eorum, & *cujuslibet* ipsorum, subsistentia firmitatis robur Apostolicę sedis adjicere, dignemini de gratia *speciali*, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, illa presertim qua cavetur quod petentes beneficia uniri teneantur exprimere verum valorem *tam* beneficii uniendi, quam illius cui unitur, & quod commissio in unionibus, & earum confirmationibus semper fiat ad partes, vocatis quorum interest, cui pro hac vice derogare etiam dignemini de gratia speciali, ceterisque in contrarium facien*tibus*. Non obstantibus quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat ut petitur F. (4).

Et cum confirmatione & approbatione premissis, & cum suppletione defectuum, & quod literę expediantur &c. ad perpetuam rei memoriam, & cum derogatione clausulę ut petitur, & quod *major*, & verior specificatio premissorum, cum confirmatione literarum Apostolicarum, quatenus opus sit, fieri possit.

Fiat F.

Item exponit ipse Rex: Cum Prior pro tempore existens Conventus, & Ecclesię Prędicatorum S. Maximini Aquensis Dięcesis curam animarum Parochianorum dicti loci ex concessione, & privilegio Apostolicis exerceri, & per unum Presbyterum ad nutum amovibilem, regi, & gubernari habeat, & ut Ecclesia ipsa magis decoretur; & animarum saluti eorundem Parochianorum salubrius consulatur, cupiat, & afficiat ipse Rex curam animarum prędictorum Parochianorum per aliquem ex Fratribus ejusdem Conventus regi, & gubernari, ac eisdem Parochianis Ecclesiastica Sacramenta administrari; supplicat igitur V. B. ipse Rex, quatenus ipsius votis & desideriis annuentes, eisdemque Fratribus modernis, & pro tempore existentibus in eodem Conventu professis, & profitendis subvenientibus Priori moderno & pro tempore, ut premittitur, existentibus, ut curam hujusmodi Parochianorum per unum ex Fratribus dictę Ecclesię per eundem Priorem eligendum, & ad nutum amovibilem, instituendum exerceri atque Ecclesiastica sacramenta utriusque sexus Parochianis administrare, & infantes baptizare possit, & insuper omnibus, & singulis Fratribus prędictis ejusdem Conventus in eodem duntaxat professis, qui pro nunc sunt, & pro tempore erunt, ut eorum vitam decentius sustentare valeant, ipsos, & eorum quemlibet favoribus, & gratiis Sedis Apostolicę prosequendo, secum ut quilibet ipsorum Fratrum quamcunque Capellaniam in dicto Monasterio fundatam, & dotatam, & extra eam in quibusvis Civitatibus, & Dięcesibus etiam si de jure Patronatus dicti Regis, vel laicorum fuerit, si sibi alias canonice, & quacunque auctoritate conferatur, presentetur, vel assumatur ad illam, recipere, & quoad vixerit in quavis Ecclesia, cum clausula promovendi, & commendę cedendi tamen retinere possit, & valeat; disponere ac ipsos habilitare dignemini de gratia speciali, constitutionibus

& or-

Digitized by Google

& ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat ut petitur F.

Et cum dispensatione, & habilitatione pro prҫsentibus, & futuris Fratribus in dicto Conventu professis, & pro tempore professuris, & in perpetuum, & pro quolibet unam Capellaniam, etiamsi de Jure Patronatus dicti Regis, aut laicorum sit, & cum Clausula promovendi, & commendҫ cedendi tamen, & quoad vixerit, & cum absolutione ad effectum prҫmissorum pro quolibet, & quod literҫ gratis ubique expediantur.

Fiat F.

Datum Romҫ apud S. Petrum Sexto Idus Maii, Anno Sexto.

1. *San-Maximinense.*) Consulenda praecedens Constitutio.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar. Legitur etiam in Bullario San-Maximinensi typis Parisien. edito anno MDCLXVI pag. 20.

3. *Reconditum existit.*) Vide Notam II ad praecedens Diploma.

4. *F.*) *Franciscus.* Sic ante Pontificatum vocabatur Sixtus IV.

De ampliando Murianensi (1) Cœnobio.

Anno 1477 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Michaelis de Muriano, Torcellan. Diҫcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XCVI.

Apostolicҫ servitutis officium Nobis licet immeritis &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Petri Martyris de Muriano, Ordinis Fratrum Prҫdicatorum Torcellan. Diҫcesis, petitio continebat, quod ex eo, quia olim cau- (Diplomatis causa.) santibus sinistris eventibus Ecclesia dictҫ domus cum campanili, campanis, libris, choro, & reliquis suppellectilibus in ea existentibus, miserabiliter combusta, & diruta extitit, Prior, & Fratres prҫdicti, opitulante Altissimo, ex eleemosynis, & aliis piis fidelium largitionibus, Ecclesiam eandem, quҫ antea nimis parva erat, illam augendo, construere, seu construi facere cҫperunt, pro qua constructione quҫdam domus, hospitalis S. Stephani nuncupata, etiam de Muriano dictҫ Diҫcesis, in qua quatuor Mulieres pauperes partem victus ex ipsius Domus, hospitalis nuncupatҫ, fundatoris legato percipientes, habitare consueverunt, prout de prҫsenti habitant, eidem Ecclesiҫ contigua, cum quodam horto parvo, & modico cortili, dictҫ Ecclesiҫ plurimum necessaria existit. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prҫdictorum, asserentium, se in eadem domo S. Petri vitam ducere regularem, ut dictam domum, hospitale nuncupatam, quҫ per dilectos filios Plebanum, & Capitulum Ecclesiҫ dicti S. Stephani etiam de Muriano, dictҫ Diҫcesis, ac duos seculares procuratores gubernatur, illius hospitalitate penitus suppressa, & extincta, dataque prius per Priorem, & Fratres prҫfatos dictis Mulieribus pro domo, hospitali nuncupata, ac horto, & cortili prҫdictis, sufficienti recompensa, ex qua alia domus in qua Mulieres habitent, & hospitalitas hujusmodi servetur, emi possit, ac fructibus, redditibus, & proventibus, ac aliis quibuscunque prҫfatҫ Domus, hospitalis nuncupatҫ, utensilibus, pro earundem Mulierum alibi moraturarum, victu remanentibus, cum horto, & cortili prҫdictis Ecclesiҫ prҫfatҫ pro illa amplianda, & aliis domus S. Petri Fratrum hujusmodi usibus applicare, & appropriare, eisdemque Fratribus perpetuo concedere, aliasque in prҫmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, de prҫmissis certam notitiam non habentes, ac fundationis dictҫ domus, hospitalis nuncupatҫ, tenorem prҫsentibus pro expressis habere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuҫ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis Plebano, & Capitulo, ac procuratoribus prҫfatis, & aliis, qui fuerint evocandi, de prҫmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, data prius per Priorem, & Fratres prҫdictos dictis Mulieribus pro domo, hospitali nuncupata, ac horto, & cortili prҫdictis debita recompensa, ex qua alia domus, in qua Mulieres habitent, & hospitalitas hujusmodi servetur, emi possit, ac fructibus, redditibus, & proventibus, ac aliis utensilibus domus, hos- (Mandatum.) pitalis nuncupatҫ, pro ipsarum Mulierum victu remanentibus, ita quod mulieres ipsҫ hospitalitatem in Domo, hospitali nuncupata, hujusmodi servari solitam, in eadem emenda domo servent, ac Plebanus, & Capitulum, ac procuratores prҫdicti in illa eandem jurisdictionem exerceant, quam in Domo, hospitali nuncupata, hujusmodi exercebant, domum, hospitale nuncupatam, hospitalitatem prҫdictam penitus supprimendo, cum horto, & cortili hujusmodi duntaxat, prҫfatҫ Ecclesiҫ applices, & appropries, ac Priori, & Fratribus prҫfatis pro Ecclesia amplianda, & aliis Fratrum domus Sancti Petri hujusmodi usibus, perpetuo concedas, & largiaris, ita, quod liceat Priori, & Fratribus prҫdictis, postquam eandem recompensam dederint, ut prҫfertur, corporalem possessionem domus, hospitalis nuncupatҫ, ac horti, & cortilis prҫdictorum, propria auctoritate libere apprehendere, ac domum, hospitale nuncupatam, cum horto, & cortili hujusmodi perpetuo retinere, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsius domus, hospitalis nuncupatҫ, fundatione, illius fundatoris voluntate, quibus, illarum qualitates, & conditiones pro expressis habentes, quoad prҫmissa duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, Nos enim ex nunc irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam qua-

quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Murianen.*) Inter Adriatica stagna ad Venetias.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CX fol. 225.*
3. *Immeritis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Anno 1477 Die 17 Julii.

De quadam fundatione facta in Monasterio Altentensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

A Supremo Patre familias &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sanctorum Petri & Pauli in Altem hohenadn (4), Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, Salzeburgen. (5) Dięcesis, petitio continebat, quod alias quondam Mageus laicus, & Hedinga ejus Uxor, tunc in humanis

Diplomatis causa.

agentes, terrena in cęlestia felici commercio commutantes, pro ipsorum animarum salute quandam Capellam sub vocabulo Sanctorum Felicis, & Addati (6) in ambitu, seu claustro dicti Monasterii erexerunt, & ędificarunt, ac pro illius dote nonnulla bona immobilia, ad ipsos pertinentia, quorum fructus, redditus, & proventus quadraginta florenorum Rhenen. secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, donarunt, & voluerunt, ac ordinaverunt, quod Priorissa, & Conventus prędicti suis sumptibus, & expensis unum Presbyterum secularem, vel regularem, qui in eadem Capella omni die Missam celebret, ac lumen, seu unam lampadem ardentem die noctuque in eadem Capella tenere, quodque omnes de progenie Principum Bavarię, ac ipsius Magei descendentes ad quandam Confraternitatem, quę in Ecclesia ipsius Monasterii fundata existit, admittere, ac de ipsorum animabus in Capitulis, quę per Priorissam, & Conventum prędictos celebrantur, com-

Nota.

memorationem, necnon singulis quatuor temporibus, vigilias mortuorum, & unam Missam pro defunctis celebrari, octoque ex tunc immediate sequentibus diebus ipsius Monasterii Moniales, videlicet unaquęque illarum, etiam pro tempore existentes, & Presbyter dictę Capellę, septem psalmos penitentiales cum litaniis, ac vigiliis mortuorum dicere, & recitare, ac Moniales prędictę duo Anniversaria, videlicet in sero cantare vigilias, & sequenti mane tres Missas pro Magei, & Hedingę prędictorum animabus celebrari, ac quęlibet Monasterii hujusmodi dies sequentibus, etiam septem psalmos penitentiales cum litaniis, & vigiliis mortuorum, perpetuis temporibus legere, & recitare, quodque in dictis Anniversariis refectionem, seu eleemosynam de pane, caseo, seu leguminibus juxta morem patrię, dare, &, si Monasterii Moniales hujusmodi essent indoctę, tot vicibus orationem dominicalem dicere tenerentur, quod per earum Superiorem eis impositum esset, prout in quibusdam literis, seu instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri, cum autem, sicut petitio subjungebat, tempore quo Mageus, & Hedinga prędicti bona hujusmodi prefato Monasterio donarunt, ac voluerunt, Priorissam, & Moniales prędictas ad dicta onera teneri, in eodem Monasterio regularis observantia, prout de pręsenti strenuissime viget, non vigeret, ac Priorissę, Conventui, & Monialibus prędictis ipsa onera pro quorum implemento bona donata hujusmodi, nec pro medietate sufficiunt, adimplere, valde onerosum sit, pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis, ut Presbyterum in dicta Capella pro Missa inibi celebranda, ac lumen, seu lampadem tenendo, & de progenie Principum Bavarię, ac testatoris descendentes ad Confraternitatem hujusmodi recipiendo, & admittendo, ac pro illorum animabus commemorationem, semel quoque in anno pro testatore, & uxore prędictis anniversarium absque refectione seu eleemosyna dictis pauperibus largienda in sero cum vigiliis mortuorum, & mane sequenti cum Missa pro defunctis decantari faciendo, ad illa onera prędicta minime teneantur, nec ad id premissorum occasione invitę compelli possint perpetuo, concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, supplicationibus inclinati, Priorissę, & Monialibus pro tempore existentibus, ac Conventui Monasterii hujusmodi, ut Presbyterum secularem, vel regularem in dicta Capella pro Missa celebranda, ac lumen, seu lampadem, ut prefertur, tenendo, ac de progenie Principum Bavarię, ac testatoris decendentes ad Confraternitatem hujusmodi recipiendo, & admittendo, ac pro illorum animabus commemorationem, semel quoque in anno pro testatore, & uxore prędictis anniversarium absque refectione, seu eleemo-

Mandatum.

syna dictis pauperibus largienda in sero, cum vigiliis mortuorum, & in mane sequenti Missam pro defunctis decantari faciendo, quoad alia onera prędicta minime teneantur, ac ad id premissorum occasione invitę compelli non possint auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & indulgemus, ac eas ad illa onera hujusmodi minime teneri, decernimus, & declaramus. Non obstantibus voluntate, & ordinatione premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, indulti, constitutionis, & declarationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Sexto decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Altentensi.*) Seu *Altenbocheonensi*, vulgo *Altenbochenau*, in *Bavaria*. Juris est Provincialis *Saxonię*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXI fol. 265.*
3. *Patre familias &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Altem hohenado.*) *Altenbochenau.*

5. *Sal-*

5. *Salzeburgen.) Salisburgen.*, vulgo *Saltzburg*, in *Bavaria*.

6. *Addati,) Adausti*. Adeas *Baronium* in *Notis ad Martyrologium Romanum ad XXX Augusti*.

Miraculum (1) refert, quod instituendæ festivitatis Corporis Christi dedit occasionem. S. Thomam (2) de Aquino proprium ejusdem solemnitatis officium composuisse (3) narrat, & Indulgentias impertitur visitantibus ædes Sacras Urbevetan. Anno 1477 Die 23 Julii.

Ex Archivo (4) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XCVIII.

SAlvator noster, Dei Patris Filius unigenitus Jesus Christus, qui pro universorum salute fidelium carnem sumere, & Crucem subire non abnuit, Nobis, qui, meritis licet insufficientibus, ejus vices in terris gerimus, exemplum laudabile prębuit imitandum, ut sicut ipse Redemptor noster sui sacratissimi Sanguinis aspersione humano generi, primi parentis lapsu perpetua morte damnato, salutem promeruit ęternam, ita & Nos sui thesauri salutiferi, nostrę custodię cęlitus commissi, Indulgentiarum videlicet, ac remissionum dispensatione, oves sui gregis, hostis antiqui versutia a semitis mandatorum deviantes, & peccatorum mole oppressas, ad caulam Beatitudinis suę reducamus, quod facere procuidubio non ambigimus, dum fideles quoslibet ad porrigendum opportuna auxilia, Ecclesiarum, pręsertim Cathedralium insignium, fabricis, eisdem Indulgentiis, & remissionibus salubriter invitamus, ut quę propriis meritis attingere non valent, his saltem suffragiis adjuti, largiente divina pietate, consequi mereantur. Exordium. Sane, licet Cathedralis Ecclesia Civitatis nostrę Urbevetan., quam felicis recordationis Nicolaus Papa IV Pręcessor noster zelo devotionis accensus, sub vocabulo Gloriosissimę Dei Genitricis Marię Virginis, etiam primarium benedicendo, & ponendo lapidem, spectabili structura marmorea ędificare incepit, ac quibusdam Indulgentiis ad perpetuam rei memoriam decoravit, & in qua digne conservari perhibetur memorabile, ac venerandum illud Sacratissimi Corporis, & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi miraculum, quod dudum tempore Beatę memorię Urbani Papę IV, etiam Pręcessoris nostri, tunc in dicta Civitate cum sua Curia residentis, contigisse recitatur, ex quodam Presbytero, dum de veritate Sacramenti Eucharistię variis cogitationibus se occuparet, & ob id Apostolorum limina visitare instituisset, ac die quadam in Ecclesia Sanctę Christinę apud oppidum Bulsenum (5), Urbevetan. (6) Dięcesis, Missam celebraret, in cujus manibus per eum altissimo (7) Sacratissima Hostia, circa fractionem ejus in Sanguinem illico fuit conversa, & effusa super Corporale, in quo etiam hodie per viginti plicas (8) distinctas imago Redemptoris, & Domini nostri Jesu Christi Sanguine perfusa cunctis cernentibus evidenter apparet, quod Corporale cum hujusmodi hostia Urbanus Pręcessor pręfatus ex dicta Civitate cum tota ejus inibi Curia solemniter veniens usque ad pontem rivi clari e manibus tunc Episcopi Urbevetan. illud de Ecclesia Sanctę Christinę pędicta reverenter deferentis devotissime accepit, & in dicta Ecclesia Urbevetan. posuit, ubi hodie in magno, & insigni auri, & argenti tabernaculo, singulari ingenio, maximaque arte composito, sub diligenti custodia honorabiliter reconditum habetur, ac in cujus solemnitatem, & venerandam inde memoriam idem Urbanus Pręcessor statuit festum tam gloriosissimi Sacramenti annis singulis, & temporibus perpetuis Quinta feria post Octavas Pentecostes a cunctis fidelibus ubique solemniter celebrari, propriumque ejusdem solemnitatis Officium per Beatum Thomam de Aquino, tunc in ipsa Curia existentem compositum, edidit, successivis temporibus eleganti, ac sumptuoso opere ex piis Christi fidelium illarum partium eleemosynis in magna parte perfecta, ac inter alias Italię Ecclesias spectabilis, & decora habeatur, tamen propter inopiam fabricę ipsius Ecclesię, diversasque jacturas, & damna, quibus Civitas illa ex differentiis, & turbationibus, quę aliquoties ibidem, proh dolor! viguerunt, fatigata fuit, ex proventibus dictę fabricę, & eleemosynis hujusmodi propter pręmissa plurimum diminutis, opus ejusdem fabricę ad optatum effectum perduci nondum potest, neque potuit, sed ad hoc, & alias ipsius fabricę necessitates sublevandas pia Christi fidelium suffragia sunt quamplurimum opportuna. Miraculum refert. Nos itaque, pręmissa paterno recensentes affectu, ac propterea cupientes, ut fabrica pędicta facilius perficiatur, & compleatur, ac Ecclesia perfecta in suis structuris, & ędificiis jam cęptis conservetur, restauretur, ac manuteneatur, necnon calicibus, libris, paramentis, & aliis ecclesiasticis ornamentis decenter decoretur, ipsaque Ecclesia per amplius congruis frequenter honoribus, & in jugem memoriam tam venerabilis Sacramenti Christi fideles, devotionis causa libentius confluant ad eandem, ac ad ipsius perfectionem, & complementum, necnon ędificiorum, & structurarum hujusmodi conservationem, & restaurationem, ac librorum, calicum, paramentorum, & aliorum ornamentorum emptionem, & provisionem faciendam, eo promptius manus porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere penitentibus, & confessis; qui a primis vesperis vigilię festivitatis ejusdem sacratissimi Corporis Christi feria Quinta post Octavas Pentecostes, usque, & per totam diem sequentis diei festivitatis ejusdem, dictam Ecclesiam devote visitaverint, & ad illius fabricam pędictam, necnon structurarum, & ędificiorum hujusmodi complementum, restaurationem, & conservationem, & calicum quoque, & librorum, ac aliorum ornamentorum ecclesiasticorum acquisitionem, & augmentum manus porrexerint adjutrices, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, ex certa nostra scientia mi-

Nota. Indulgentia.

misericorditer elargimur. Et ut Christi fideles, ipsi, ad eandem pro consequendis hujusmodi Indulgentiis, & remissionibus confluenter, & undecunque venientes, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, eo facilius, & efficacius consequantur, quo purgatis eorum cordibus ad illas suscipiendas munere spiritualis gratię aptiores reddentur, venerabili Fratri nostro Episcopo Urbevetan., Presbyteros idoneos, seculares, & cujusvis Ordinis regulares tot, quot necessarii fuerint, in dicta Ecclesia deputandi, ipsisque sic deputatis, quorumcunque dictam Ecclesiam causa Indulgentię hujusmodi consequendę visitantium confessiones per duos antecedentes, & totidem consequentes festivitatem prędictam immediate dies, audiendi, illisque per eos diligenter auditis, singulis vere pœnitentibus, & confessis ab omnibus, & singulis criminibus, excessibus, delictis, & peccatis suis, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, in singulis, non tamen Sedi Apostolicę reservatis, casibus debitę absolutionis beneficium in forma Ecclesię consueta auctoritate nostra impendendi, ac pœnitentiam injungendi, plenam, & liberam, harum serie eisdem scientia, & auctoritate concedimus facultatem. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Miraculum.*) Consulendi *Bzovius Annal. Ecclesiast. ad an. MCCLXIV num. III &c. Odoricus Raynaldus ad eundem annum num. XXVI &c. Johannes Diestemius Blarus in Commentario de Institutione Corporis Christi Art. VIII*, aliique passim.

2. *S. Thomam.*) Ordinis Prædicatorum decus.

3. *Composuisse.*) Quod istud Officium sit genuinus fœtus Angelici Doctoris, in confesso est apud omnes. Licet enim *Papebrochius in Actis Sanctorum Mensis Aprilis* id in dubium vocaverit, in *Propylæo* tamen *Mensis Maii pag. 51 Partis II Conatus Chronico-Historici ad Catalogum Pontificum Dissertat. XXIII*, & priorem revocavit opinionem, & auctori suo, *S. Thomæ* scilicet, illud Officium vindicavit. *Ecce*, inquit *Papebrochius* pag. 53, *citius, & plus quam speraraat ultro præsto, in eorundem* (Fratrum Prædicatorum) *sententiam totus transiens, & paratus similem satisfactionem quibuscunque aliis dare, sicut jam pluribus casibus dedi, quando pro iis viderim veritatem stare. Contra hanc nihil nec possum, nec volo. Hanc quisquis ad causam non attulerit, multiplicatis quantumvis libellis Schedisque famosis efficiet nihil, nisi ut tacitus compatiar incassum se torquenti, & causam pro qua pugnat ex mala pejorem facienti.* Hæc vir Clarissimus, qui veritati studens, ipsi concessit, simul atque legit Dissertationem, quam *Natalis* noster *Alexander* Doctor *Sorbonicus* hac de re scripserat contra ipsum. Validissimis argumentis, quibus in rem nostram uterque utitur, supersedeo. Sed notandum quod neuter novit præsens Diploma.

4. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag. 46.*

5. *Bulsenum.*) Aliis *Bolsenam*, ut apud Johannem *Diestemium Blarum* supra laudatum, cujus hæc verba: *Sacerdos veniens Bolsenam, quod est oppidum non longe distans ab Urbeveteri, in qua Papa Urbanus IV tunc cum Curia Romana residebat, dum celebraret Missam, inter verba Consecrationis dubius in fide, vidit carneis oculis Hostiam in forma pietatis, & de ea Sanguinem fluere in Calice. Quo territus, dum conaretur occultare*, & cooperire de *Corporali, apparuit mox forma pietatis in singulis partibus Corporalis; & ita coactus est populo assistenti miraculum patefacere. Quod ubi populus comperit, ad Urbemveterem properans, Summo Pontifici mirabilia, & stupenda, quæ viderat nunciavit. Stupente autem Curia, per Summum Pontificem, qui necdum oblivioni tradiderat, quæ in Leodio approbaverat, dum adhuc apud S. Lambertum resideret, interveniente consilio, & assensu Dominorum Cardinalium, deliberatum est, quod Festum Corporis Christi per universam Ecclesiam semel in anno solemniter Feria V post Octavas Pentecostes in toto terrarum orbe celebraretur, & vocato B. Thoma de Aquino, qui tum præsens aderat, præceptum fuit, ut Officium de tali festo secundum usum omnium Ecclesiarum componeret. Thomas autem, divinarum armarium scripturarum, cujus mentem obedientia, & omnium virtutum decor collustraverat, præceptum hoc libenter, breviter, atque insigniter complevit: in cujus rei testimonium in foribus Ecclesiæ Bolsenæ depictum est miraculum Sacerdotis celebrantis* (scribebat Johannes iste XV seculo) *Depictus etiam est B. Thomas sedens, & scribens tanquam Doctor in Cathedra, circumstante Curia, depictus est insuper Crucifixus alloquens B. Thomam, coram se super genua adorantem, & dicens Bene scripsisti de me Thoma.* Hæc ille Ordinis *S. Benedicti* alumnus. *S. Antoninus* autem *Florentinus* Archiepiscopus id apud *Vulsinium* contigisse narrat *III Parte Chronicorum Tit. XIX Cap. XIII §. 1*, ubi hæc habet: *Tunc cum Curia residebat Urbanus in Urbevetri, ubi in loco non multum distanti apud Vulsinium, in quadam Ecclesia, Sacerdote celebrante, miraculum factum est ex ipso Sacramento &c.* Ut autem concilientur scriptores isti, notandum, quod oppidum vulgo *Bolsena*, & *Bolseno* nuncupatum, latine dicitur *Volsinium*, & *Vulsinium*.

6. *Urbevetan.*) Vulgo *Orvieto*.

7. *Altissimo.*) *Assumpta*.

8. *Per viginti plicas.*) Quid hoc significat intelligimus ex *S. Antonino* mox laudato. *Sacerdos ad occultandum defectum suæ negligentiæ cooperuit partem Corporalis pluribus plicis hoc faciens. Sed reperta est per omnes plicas illas transisse, & reliquisse ibi rubeam admodum sanguinis formam Hostia in pluribus partibus Corporalis. Quod quidem Corporale ad perpetuam rei memoriam in Ecclesia Cathedrali Urbisveteris pro Reliquiis reservatum est; & aliquando populo ostenditur cum magna veneratione.*

Anno 1477 Die 1 Augusti.

De variis privilegiis San-Maximinensi (1) Cœnobio concessis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XCIX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ETsi Ecclesię, & loca ecclesiastica universa sub Sanctorum, Sanctarumque vocabulis instituta, sint a Christi fidelibus debita veneratione colenda, illa tamen, quę sub Beatę Marię Magdalenę invocatione constructa sunt, eo a fidelibus ipsis ferventiori devotionis amplitudine frequentanda censemus, quo ipsa, quę dominicos pedes suarum perfusione lacrymarum abluere, & propriis capillis abstergere meruit, reconciliationis Creatori suo per dignam fructuosamque pęnitentiam efficacius peccatoribus exemplar extitit. Qua propter Ecclesias, & loca, quę ad illius honorem dedicata fore conspicimus, Indulgentiis, & remissionibus peccatorum libenter decoramus, ut, sicut ipsa Dominum nostrum Jesum Christum super omnia diligendo suorum obtinuit veniam delictorum, ita fideles prędicti, loca hujusmodi visitando, & pro eorum fabricis, ac aliis necessitatibus sublevandis, opportuna auxilia impendendo, ejus salutifera intercessione, ab eorum peccatorum nexibus absoluti pręmia consequi mereantur felicitatis ęternę. Sane sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Renati (3) Regis Sicilię illustris, fuit Nobis nuper expositum, ejus olim Prędecessores, & pręsertim Carolus Se-

Exordium à laude S. Mariæ Magdalenæ.

Regis Renati Supplex petitio.

Secundus Siciliȩ Rex, ad ipsam B. Mariam Magdalenam singulari devotione conjuncti, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam sub vocabulo, & denominatione ejusdem B. Mariȩ in loco de Sancto Maximino, Aquensis Diȩcesis, Domum pro habitatione quorundam Fratrum Ordinis Prȩdicatorum cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, & aliis congruis officinis, non tam magno, quam miro, sumptuosoque opere, construi, & ȩdificari fecerunt, ad quam quidem Ecclesiam, cum in illa Corpus ejusdem Beatȩ Mariȩ Magdalenȩ honorifice, & reverenter custodiatur (4), divinaque ibidem officia diurna pariter, & nocturna, assidueque, maximaque cum devotione per Fratres dicti Ordinis celebrentur, magna ex diversis mundis partibus, devotionis causa, ac etiam propter crebra, & ingentia miracula, quȩ ad intercessionem ipsius B. Mariȩ Magdalenȩ Altissimus inibi sȩpe numero ostendit, confluere consuevit, ut pie creditur, plenariam Indulgentiam visitantibus dictam Ecclesiam tempore paschali, & prȩcipue Dominica (5) prima post Octavas Paschȩ ab olim fuisse concessam: Renatus etiam Rex prȩdictus ob singularem devotionis affectum, quem ad B. Mariam Magdalenam, ac Ordinem, & Domum prȩdictos continue gessit, & de prȩsenti gerit, cupiens Religionem dilatari, ac orthodoxam fidem exaltari, & ut infidelibus illius propugnatoribus resisti valeat, muro bellatorum inexpugnabili circumvallari, nuper in dicta domo pro Fratrum dicti Ordinis in Artibus, Philosophia, & Theologia, & Decretis studere, & legere volentibus, quoddam insigne Collegium ad honorem prȩdictȩ Beatȩ Mariȩ Magdalenȩ construi, & ȩdificari fecit (6),

Collegium apud S. Maximinum fundatum.

illudque de summa trium millium florenorum monetȩ illarum partium dotavit, & propterea, tam pro receptatione, & habitatione dictorum Fratrum legentium, & studentium, quam etiam capacitate fidelium, ad dictam Ecclesiam pro tempore accedentium, Ecclesia, & Domus prȩdictȩ, illiusque habitationes, quȩ admodum angustȩ, & incapaces sunt, majori loci spatio opus esset, & licet dudum prȩfatus Carolus Rex, sub cujus Dominio Civitas Niciensis (7) tunc erat, pro complemento ejusdem operis, ac subventione Fratrum in dicta domo pro tempore commorantium, duo Millia librarum monetȩ illarum partium super introitibus Gabellarum dictȩ Civitatis annis singulis solvendarum deputasset, & instituisset, tamen quia postmodum dicta civitas Niciensis in aliarum personarum Dominium translata fuit (8), domus prȩdicta eisdem duobus millibus librarum prorsus frustrata fuit, unde Prior, & Fratres dictȩ Domus, qui pro tempore fuerunt, complemento incepti operis intendere, nec illud perficere potuerunt, de ejus perfectione nullatenus sperantes, nisi ex piis fidelium eleemosynis, & suffragiis super hoc succurratur. Nos, vota dicti Renati ulnis caritatis amplectentes, ac

Concessio.

cupientes, ut opus prȩdictum optatum recipiat complementum, Ecclesiaque, & domus prȩdicta pro plurium capacitate personarum amplientur, ac illa, & prȩfatum Collegium conserventur, augeantur, & manuteneantur, necnon fideles prȩdicti eo libentius devotionis causa, tam ad dictam Ecclesiam, quam etiam ad Ecclesiam Domus Balmȩ (9) ejusdem Ordinis, Massiliensis Diȩcesis, in qua dicta B. Maria Magdalena salutarem pȩnitentiam egisse perhibetur, confluant, & ad complementum, & ampliationem, conservationem, augmentum, & manutentionem prȩdicta, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cȩlestis gratiȩ uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, necnon de Apostolicȩ potestatis plenitudine omnibus, & singulis fidelibus prȩfatis utriusque sexus, vere pȩnitentibus, & confessis, qui Ecclesias prȩdictas, seu earum alteram, prȩfata die Dominica post dictas octavas a primis vesperis usque ad secundas vesperas ejusdem Dominicȩ, etiam semel tantum, devote visitaverint, & ad complementum, ampliationem, conservationem, augmentum, & manutentionem prȩdicta de bonis sibi a Deo collatis, juxta eorum discretionem, erogaverint, vel qui senio impotentes, aut infirmitate detenti, vel alias impediti, Ecclesias prȩdictas, seu earum alteram prȩmisso tempore visitare personaliter non potuerint, de bonis suis, similiter juxta eorum discretionem, per alios pro prȩmissis transmiserint, aut ad opus prȩdictum per unum, duos, vel tres dies, prout eis placuerit, personaliter laboraverint, vel eorum expensis, per alios laborari fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem auctoritate Apostolica tenore prȩsentium concedimus, & elargimur. Et insuper ut fideles prȩdicti ad easdem Ecclesias, vel earum alteram causa hujusmodi remissionis, & Indulgentiȩ consequendarum, prȩdicta die pro tempore accedentes, earundem remissionis, & Indulgentiȩ capaces facilius effici possint, Priori pro tempore existenti dictȩ Domus de Sancto Maximino, deputandi auctoritate Apostolica, tot confessores idoneos seculares, vel Ordinum quorumcunque regulares, quot sibi necessarii videbuntur; qui die prȩfata fidelium eorundem in prȩdictis Ecclesiis, & domibus, ac earum ambitibus Confessiones audire, illisque auditis ipsos, & eorum quemlibet ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcunque enormibus, nisi talia fuerint, propter quȩ Sedes Apostolica, ex quavis causa specialiter, & generaliter esset merito consulenda absolvere, & eis pȩnitentiam salutarem injungere valeant, plenam, & liberam eisdem auctoritate, & tenore potestatem concedimus, & etiam facultatem. Prȩsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, & auctoritate prȩdicta decernimus, quod prȩsentium literarum transumpto manu publici notarii subscripto, & sigillo alicujus Episcopalis, aut alterius superioris ecclesiasticȩ curiȩ sigillato, ubique fides adhibeatur, & illi stetur in omnibus, & per omnia, sicuti eisdem prȩsentibus staretur, si forent originaliter exhibitȩ, vel ostensȩ. Datum Romȩ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. Grifus.

1. *San-Maximinensi.*) Consulendæ Constitutiones *XCIV*, & *XCV* mox transcriptæ.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar. Autographum est in Cœnobio *San-Maximinensi*. Legitur in ejusdem Cœnobii *Bullario* typis *Parisien.* edito anno *MDCLXVI* pag. 26.

3. *Renati.*) *Andegavensis*, cognomento *Boni*.

4. *Cus-*

4. *Custodiatur*.) Vide *Notam III* ad Constitutionem *III Bonifatii VIII*. Legitur *Tomo II pag.* 40.
5. *Domini.a*.) Qua Festum Translationis, seu Inventionis *S. Mariæ Magdalenæ* celebratur.
6. *Fecit*.) Legenda *Constitutio XCV*.
7. *Niciensis*.) In *Gallo-Provincia*;
8. *Translata fuit*.) Juris est Ducis *Sabaudiæ*, nunc *Sardiniæ* Regis.
9. *Balmæ*.) Novem circiter Milliaribus distat ab Urbe *San-Maximinensi*.

Anno 1477
Die 16 Augusti.

De reficiendo Urbevetano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

C.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Antonio Pagni, & Innocentio Cole Canonicis Ecclesię Urbevetan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Tenor Constitutionis Pauli II.

EX debito pastoralis officii Nobis, quamvis immeritis, superna dispositione commissi, ad ea libenter intendimus, per quę Ecclesiarum, & religiosorum locorum quorumlibet, presertim ob temporum calamitatem ruinę subjectorum, necessitatibus provideri valeat, &, ne totalem desolationem patiantur, quantum cum Deo possumus, opportuna remedia salubriter adhibemus. Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo Papa II, Prędecessore nostro, literę emanarunt tenoris subsequentis. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cum in omnibus judiciis sit rectitudo justitię, & conscientię puritas observanda, id multo magis in commissionibus alienationum rerum Ecclesiasticarum convenit observari, in quibus de Christi patrimonio, & dispensatione pauperum, non de proprio cujusque peculio agitur, aut tractatur. Quapropter oportet, ut in examinandis hujusmodi alienationum causis, quę a Sede Apostolica in forma, si in evidentem utilitatem cedant, oneratis Ecclesiasticorum judicium conscientiis, delegantur, nihil favor usurpet, nihil timor extorqueat, nulla expectatio premii justitiam, conscientiamque subvertat. Monemus igitur, & sub interminatione divini judicii omnibus commissariis, & delegatis hujusmodi districte precipimus, ut caute, & diligenter attendant causas in literis Apostolicis per supplicantes expressas, illasque solicite examinent, atque discutiant, Testes, & probationes super narratorum veritate recipiant, & solum Deum pre oculis habentes, omni timore, aut favore deposito, Ecclesiarum indemnitatibus, consulant, nec in lęsionem, aut detrimentum earum Decretum quomodolibet interponant. Si quis autem Commissarius, aut Delegatus, conscientię suę prodigus, in gravamen, aut detrimentum Ecclesię per gratiam, timorem, vel sordes, alienationi consenserit, aut Decretum, vel auctoritatem interposuerit, inferior quidem Episcopo sententiam excommunicationis incurrat, Episcopus vero, aut superior ab executione officii per annum noverit se suspensum, ad extimationem detrimenti Ecclesię illati nihilominus condemnandus; sciturus quod si suspensione durante damnabiliter ingesserit se in divinis, irregularitatis laqueo se involvet, a quo nonnisi per Summum Pontificem poterit liberari. Is vero, qui dolo, vel fraude, aut scienter, in detrimentum Ecclesiarum, alienationem fieri procuraverit, aut per sordes, vel impressionem, alienationis decretum extorserit, similem sententiam excommunicationis incurrat, a qua nonnisi per Romanum Pontificem absolvi possit, ad restitutionem nihilominus rerum alienatarum cum fructibus, quandocunque de premissis constiterit, condemnandus. Volumus autem, quod Delegati, & commissarii predicti de penis Constitutionis nostrę specifice moneantur, & in quibuscunque literis commissionum hujusmodi, hoc statutum nostrum inseratur: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę monitionis, precepti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo Quinto, Quinto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Primo..... Et deinde pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici Urbevetan., Ordinis Predicatorum, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod quędam Domus, Palatium nuncupata, sita in Parrochia Parrochialis Ecclesię Sancti Leonardi Urbevetan., quę simul cum nonnullis aliis bonis immobilibus per quendam testatorem in ejus testamento, a tanto tempore de cujus initio memoria hominum non existit, eidem Domui Sancti Dominici, relicta fuit, ea conditione, quod Fratres dictę Domus Sancti Dominici in dicta relicta Domo, hospitalitatem perpetuo servare tenerentur, causantibus adversitatibus temporum, ac etiam incuria administratorum dictę Domus, qui pro tempore fuerunt, jam partim corruit, & partim ruinam minatur adeo, quod nisi super hoc opportune provideatur, efficietur penitus inutilis, & tam propter premissa, quam etiam dictorum Prioris, & Fratrum inopiam jamdudum in ea nulla, vel modica hospitalitas servata fuit, prout de presenti minime servatur, ac a paucis annis citra magna pars tectorum Ecclesię dictę Domus Sancti Dominici, illiusque dormitorii etiam corruit, reliqua similiter de proximo ruitura, & iis necessitatibus dicti Prior, & Fratres providere non possunt, imo Domum ipsam Sancti Dominici relinquere cogentur, nisi eis de opportuno remedio succurratur. Verum si dicta relicta Domus pro convenienti pretio venderetur, & pretium ipsum in reparationem Ecclesię, dormitorii, & domus Sancti Dominici predictorum converteretur, profecto ex hoc necessitatibus ipsius domus Sancti Dominici non parum consuleretur, idque in illius evidentem utilitatem cederet. Quare pro parte Prioris, & Fratrum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis domum relictam predictam vendendi, & illius pretium in reparationem predictam convertendi licentiam concedere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de premissis certam notitiam non habentes, ac dictę relictę Domus confines, & designationes, presentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus conjunctim, servata forma literarum preinsertarum, de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra vos diligenter infor-

Diplomatis causa.

Mandatum.

informetis, &, si per informationem hujusmodi, venditionem, & ex pretio dictę relictę domus faciendam reparationem hujusmodi in evidentem utilitatem dictę domus Sancti Dominici cedere repereritis, Priori, & Fratribus prefatis Domum ipsam relictam vendendi, & pretium predictum in reparationem eandem convertendi, licentiam eadem auctoritate concedatis, ipsosque ab onere hospitalitatis hujusmodi perpetuo liberetis. Non obstantibus voluntate dicti testatoris, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod si venditionem hujusmodi, vigore presentium fieri contigerit, pretium predictum apud aliquam ędem facram, aut personam fide, & facultatibus idoneam deponatur in reparationem predictam, & non in alios usus omnino convertendum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Decimo septimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

B
V
X
X
X
X
F. de Simo.

I. de Calata.

L. Grifus.

Sinolfus.

A tergo legitur.
Registrata apud me L. Grifum.

1. *Urbevetan.*) In Hetruria ditionis Pontificiæ.

2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis canabinis appenditur.

B. Mariæ Zamorense (1) Monasterium mittatur in eorum possessionem, quæ cuidam Moniali venerant hæreditario jure (2).

Anno 1477 Die 21 Augusti.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Beatę Marię de Prado extra, & Sancti Benedicti, per Priores gubernari solitorum Monasteriorum, ac secularis, & Collegiatę Ecclesię ejusdem B. Marię intra muros Vallisoleti, Palentin. Dięcesis, Prioribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Humilibus &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum, Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię de las Duenas, per Priorissam gubernari soliti, extra muros Zamoren., Ordinis Sancti Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Predicatorum viventium, petitio continebat, quod licet Monasterium prefatum ex causa dilectę in Christo filię Agnetis de Valentia Monialis dicti Monasterii, quę quondam Marię de Guerra, Mulieri Zamoren, ipsius Agnetis genitrici, post emissam per ipsam Agnetem in ipso Monasterio professionem, defunctę, una cum aliis filiis legitimis, & naturalibus dictę Marię successerat, pro rata hereditatis ejusdem Marię ipsam Agnetem contingente, eandem hereditatem adierit, nihilominus dilectus filius Fernandus de Valentia Frater Militię Sancti Jacobi de Spata, ipsius Agnetis Genitor, ac Pater, & legitimus administrator aliorum filiorum, & heredum dictę Marię in civitate Zamoren. commoran., portionem mobilium, & in civitate predicta, ac Dięcesi Zamoren. consistentium, immobilium bonorum hereditatis dictę Marię, ad Monasterium predictum ex persona dictę Agnetis legitime pertinentem, eisdem Priorissę, & Conventui, ut tenetur, tradere, quanquam desuper legitime requisitus fuerit, indebite contradicit. Quare pro parte Priorissę, & Conventus predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam, quam Priorissa, & Conventus prefatę super premissis contra eundem Fernandum movere intendunt, aliquibus probis viris in partibus illis committere, ac aliàs eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum vocatis dicto Fernando, & aliis, qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim nisi in certis exceptis casibus &c. Seu ne judices &c., & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si Fernando, vel Militię prefatę a Sede Apostolica sit indultum, quod ipse, aut personę ipsius Militię suspendi, vel excommunicari &c. per literas Apostolicas non facientes &c. mentionem &c. cujuscunque tenoris existant &c. quę quoad hoc ipsi Fernando nolumus aliquatenus suffragari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Duodecimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. Za-

1. *Zamoren.*) In *Hispania*.
2. *Jure*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CVI fol.* 198.
4. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1478 Die 28 Januarii.

Albæ Regalis (1) Monasterii S.Margaritæ Conservatores constituit.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Colocen. (3), & dilecto filio Pręposito Ecclesię Beatę Marię de Alba Regali Vesprimien. (4) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

MIlitantis Ecclesię licet immeriti disponente Domino pręsidentes &c. (5). Sane dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sanctę Margaritę extra muros Albę Regalis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Vesprimien. Diœcesis conquestione percepimus, quod licet ipsis Priori, & Fratribus, ut Christi fidelium Confessiones, loci Diœcesani petita licentia, licet non obtenta, audire, necnon decedentium legata, & funeralia, eis, & eorum domui pro tempore facta, & concessa, libere percipere, & levare, nec de legatis hujusmodi partem, seu portionem cuiquam facere teneantur, ex Apostolico privilegio (6) seu de jure communi, vel patrię consuetudine, permissum censeatur, nihilominus Rectores, seu Plebani Parochialium Ecclesiarum partium illarum pro tempore existentes, eosdem Priorem, & Fratres, etiamsi ad id licentiam petierint, quovis modo Confessiones parochianorum Parochialium Ecclesiarum suarum hujusmodi, nisi de ipsorum Rectorum, seu Plebanorum licentia audire possint, quodque ad satisfaciendum eisdem Rectoribus, seu Plebanis de parte, & portione legatorum, seu funeralium, eisdem Priori, & Fratribus per eosdem Parochianos, vel decedentium pro tempore factorum compellere, & astringere continue moliuntur, in non modicum domus, Prioris, & Fratrum pręjudicium, & gravamen. Quare pro parte Prioris & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut cum eisdem valde redderetur difficile, pro singulis querelis, occasione pręmissorum, ad Apostolicam Sedem habere recursum, ipsis providere super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur adversus molestatores, ac legatorum, & funeralium usurpatores contra privilegium hujusmodi illo volentes eisdem Priori, & Fratribus remedio subvenire, quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia pręcludatur, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, & judices, domui, Priori, & Fratribus prędictis efficacis defensionis auxilio assistentes, non permittatis domum, Priorem, & Fratres prędictos super hujusmodi Confessionibus audiendis, & legatis, seu funeralibus accipiendis, necnon aliis bonis ad Domum, Priorem, & Fratres prędictos spectantibus, ab eisdem, vel quibusvis aliis indebite molestari, vel ab eis gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi domui, Priori, & Fratribus prędictis cum ab eisdem, vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, de prędictis, & aliis personis quibuslibet super offensionibus audiendis, seu legatorum, & funeralium, ac quorumcunque bonorum hujusmodi molestiis, injuriis, atque damnis pręsentibus, & futuris & in his videlicet, quę judicialem requirunt indaginem summarie, & de plano, sine strepitu & figura judicii, in aliis vero prout qualitas eorum exegerit, justitię complementum; molestatores, & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscunque dignitatis, gradus, status, Ordinis, vel conditionis extiterint, quandocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi, Prędecessoris nostri, in quibus cavetur, ne aliquis extra suam civitatem vel Diœcesim &c. quam aliis quibuscunque Constitutionibus, a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus tam de judicibus delegatis, & Conservatoribus &c. seu si aliquibus &c. a prędicta sit Sede indultum, quod excommunicari, seu suspendi, vel interdici, seu extra, vel ultra certa loca &c. non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam &c. mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia &c. & de qua, cujusque toto tenore &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Ceterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico prępeditus, quodque a dat. pręsentium sit vobis, & cuique vestrum in pręmissis omnibus, & eorum singulis, cœptis, & non cœptis, &c. & pro prędictis procedere, ac si prędicta omnia & singula coram vobis cœpta fuissent, & jurisdictio vestra, & cujuslibet vestrum in prędictis omnibus, & singulis &c. perpetuata legitime extitisset. Constitutione prędicta super Conservatoribus & alia qualibet in contrarium edita non obstante. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo (7), Quinto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Conservatores constituit.

1. *Albæ Regalis*.) Vulgo *Stuhlweissenburg*, Slavis *Stolni Biograd*, Hungaris *Ekekes Feiervvar*, Gallis *Albe Royale*, in *Pannonia Superiori*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro CXXIX fol.* 45.
3. *Colocen.*) Seu *Coloxen.*, vulgo *Colocz*, in *Hungaria*.
4. *Vesprimien.*) *Vesprinien.*, in *Hungaria*.
5. *Præsidentes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Privilegio*.) De Privilegiis illis consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII, IX, & X.*
7. *Septuagesimo Septimo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXVIII.*

Fra-

Fratres Ecclesiastica Beneficia consecuti, nec ferendi, nec accipiendi suffragii jus habent (1).

Anno 1478 Die 17 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Fratri Leonardo de Perusia, Sac. Theologię professori Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

CIII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HAbilitavimus ad Beneficia obtinenda plerosque tui Ordinis Fratres, eisque concessimus, ut in eodem Ordine activam, & passivam vocem retineant. Intelleximus autem nuper a te, & ab aliis fide dignis, in scandalum, & detrimentum Ordinis cessisse, si iidem habilitati utramque vocem retineant, propterea quia disciplinę, & jurisdictioni Prelatorum non subsunt, & illis parere recusant. Quocirca Nos, qui, quantum cum Deo possumus, scandalum amputare, & quietem dicti Ordinis preservare, desideramus, tuis in hac parte honestis supplicationibus inclinati, harum serie, declaramus, quod Fratres prędicti sic habilitati, donec Beneficia vigore habilitationis hujusmodi fuerint consecuti, activam tantum in dicto Ordine vocem habeant, cum primum vero aliquod beneficium obtinuerint, etiam activam amittant, & neutra uti in dicto Ordine possint, concessione nostra prefata, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die XVII Martii MCCCCLXXVIII Pontificatus nostri Anno Septimo.

L. Grifus.

1. *Habent.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

Firmat ea quæ pro dirutis Monasteriis Argentinensibus (1) gesta sunt.

Anno 1478 Die 2 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CIV.

DE providentia Sedis Apostolicę provenire dignum est &c.(3), dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Magistri, Consulum, Rectorum, & Communitatis Civitatis Argentinen. Nobis exposito, quod alias ipsi veridica relatione plurium notabilium virorum amicorum & fautorum suorum verbis & literis certiorati, quod recolendę mem. Carolus (4) Dux Burgundię minabatur, se velle cum suis gentibus armorum (5) obsidere civitatem prędictam, quę una de potioribus civitatibus Imperialibus (6) in litore Rheni, ac Alsatia existentibus fore dignoscebatur, & contra illam ipsius Ducis castra tunc de proximo movere, suaque machinas, homines, & arma, aliaque ad hoc apta & necessaria dirigere, ac Civitatem ipsam debellare, & devastare, sueque dictioni subiicere, sicque facturum se in brevi sępissime, & publice se jactavisset, ac ejus quod infra paucos menses Ducatum Lotharingię (7), eorum territorio contiguum, & vicinum, cum singulis suis civitatibus, castris, oppidis, & fortelitiis (8) expugnavisset, & dicti Ducatus Duce (9) tunc expulso, suę dictioni & imperio subjecerat, potentiam perhorrescentes, & de subversione, ac periculo civitatis prędictę plurimum dubitantes, a diversis hominibus in armorum exercitio expertis, circumstantias ipsius civitatis, & loca ei vicina, examinari fecerant, ad finem quod si inibi aliquid esset status dictę Civitatis periculosum, id ad debitam, & opportunam illius provisionem reduceretur, & tandem illis referentibus, quod ędificia murata ipsi Civitati vicina, & ab extra adherentia eidem civitati plurimum periculosa erant, cum dicto Duci, sueque potentię receptacula sine dubio essent, quibus mediantibus Dux ipse ad expugnationem, excidium, & subversionem dictę Civitatis de facile devenire posset, habitoque super his maturo consilio, ut damnis, & periculis hujusmodi pro posse obviarent, omnes habitationes muratas prope, & extra eandem civitatem existentes, ad dilectos filios Cives prefatę Civitatis, ut plurimum, pertinentes, usque ad numerum trecentarum & quadraginta & etiam domum Beatę Marię Fratrum ejusdem Beatę Marię de Monte Carmelo, & S. Agnetis, ac S. Marci, necnon S. Johannis in undis, S. Augustini, sub cura & secundum instituta Fratrum Prędicatorum, necnon S. Marię Magdalenę ad Penitentes ejusdem S. Augustini Ordinum Monialium Monasteria muris & fossatis (10) prefatę Civitatis contigua, a quibus prefatus Dux, aut ejus exercitus, si in illis recepti fuissent, sine magna sanguinis effusione & periculo Civitatis prędictę expelli non potuissent, prehabitis cum personis locorum & Monasteriorum eorundem multis piis persuasionibus, & oblationibus, ac metu, maxima quoque, & evidentissima necessitate reipublicę, id suadentibus, non in contemptum, vel injuriam, aut violentiam alicujus, demoliri, & solo ęquari, fossatumque maximis sumptibus, & expensis pro defensione dictę civitatis inibi fodi, & fieri procurarunt, ac Religiosis Monasteriorum, & locorum eorundem loca eis congrua & apta intra prędictam civitatem consistentia, in quibus domos & Monasteria pro eorum receptione construi, & ędificari facere, seu alias recipi, ac liberius & securius Deo obsequium prestare va-

Diplomatis causa.

Nota.

valerent, obtnſerant, promittentes ſe ad hoceis velle adeſſe conſilio, auxilio, & favore, & Moniales dicti Monaſterii Sanctę Agnetis numero quadraginta, vel circa profeſſas & ſub ſtricta, & regulari obſervantia viventes, ne in periculum earum llatus vagasentur, in Monaſterio Monialium Sanctę Margaritę intra prędictam Civitatem dicti Ordinis S. Auguſtini, & ſub cura dictorum Fratrum viventium, ampliſſimo, & aptiſſimo ad recipiendum multas perſonas, in quo duntaxat erant quatuordecim Moniales profeſſę, cum piis oblationibus, & perſuaſionibus quod dictę quatuordecim Moniales ad arctiorem obſervantiam earum ſolitam non compellerentur, ſed ſecundum earum morem, ut prius, viverent, & in bonis earum Monaſterii eis propterea prędjudicium non afferretur, licet earum majori parte cooentę, & aliquibus conſuetudinibus (11) noo vi, & violentia, ſed ob evidentiſſimas cauſas prędictas collocarunt, quodque pręmiſſa omnia non per contemptum, injuriam, vel violentiam, ſed propter neceſſitatem, & metum, qui caderet in conſtantem communitatem ſimilis Civitatis, ac ad conſulendum reipublicę, ut pręfertur, facta, & perpetrata fuiſſe, necnon Sanctę Margaritę prędictarum & Sanctę Catharinę, & Sancti Nicolai in Uodis Monaſteria Monialium Argentioen. Dięceſis, Ordinis S. Auguſtini, ſub cura & ſecundum inſtituta eorundem Fratrum Prędicatorum viventium, fore ampla, & ampliſſima ad recipiendum plures perſonas, quam in illis ſunt de pręſenti, Nos tunc Magiſtri, Conſulum, Rectorum, & Communitatis prędictorum, ſupplicationibus, inclinati, Decano Eccleſię Sancti Petri Junioris Argentinen., ejus proprio nomine non expreſſo, per alias noſtras literas dedimus in mandatis, ut, ſi ita erat, Magiſtrum, Conſules, Rectores, & Communitatem prędictos, ac ſingulares perſonas, quę in pręmiſſis quomodolibet interveniſſeot, ea omnia libere, & licite facere potuiſſe, & illorum occaſione nullam pęnam a jure canonico, vel civili, ſeu alias in ſimilium locorum eccleſiaſticorum violatores inflictam incurriſſe, auctoritate noſtra declaret, ac illos ex eis qui timoratę conſcientię forent, & pręmiſſorum occaſiooe aliqua pęna, vel cenſura ſe ligatos eſſe timerent, necnon illas ex perſonis religioſis dirutarum domorum, & aliorum Monaſteriorum prędictorum, quę ad alia Monaſteria, ſeu loca tranſeundo, ſeu illa pro earum habitatione recipiendo, cenſuras & pęnas in tales promulgatas incurriſſent, ab hujuſmodi pęnis, & cenſuris, quas propterea iocurriſſent, ſi id humiliter peterent, dicta auctoritate abſolveret in forma Eccleſię conſueta, injunctis inde cuilibet eorum pro modo culpę pęnitentia ſalutari, & aliis quę de jure forent injungenda, ac ſuper irregularitate, ſi qua cenſuris & pęnis hujuſmodi ligati Miſſas, & alia divina officia, oon tamen in contemptum clavium, celebrando, aut alias illis ſe immiſcendo contraxiſſent, eadem auctoritate diſpenſaret, aboleretque omnem inhabilitatis, & infamię maculam, ſive ootam, per eas exinde contractam, necnon, vocatis quorum intereſſet, Sanctę Agnetis, Sanctę Margaritę, & Sancti Marci, Sanctę Catharinę, ac Sancti Johannis Monaſteria prędicta Sancti Nicolai Monaſteriis hujuſmodi cum omnibus bonis, juribus & pertinentiis ſuis, pręfata auctoritate uniret, & incorporaret, & annecteret, eorundem Monaſteriorum dirutorum, Moniales, & perſonas, ad prędicta alia Monaſteria, quibus ipſa diruta uniret, annecteret, & incorporaret, ut pręfertur, transferendo, itaut ejuſdem Monaſterii Sanctę Agnetis Prioriſſa in pręfato Monaſterio Sanctę Margaritę Prioriſſa, & illud in temporalibus & ſpiritualibus ſub regulari obſervantia dirigeret & gubernaret, liceret quoque ex tunc dilectis in Christo filiabus eorundem Sanctę Margaritę, & Sanctę Catharinę, ac Sancti Nicolai Monaſteriorum Prioriſſis, & Conventibus prędictorum Sanctę Agnetis, ac Sancti Marci, & Sancti Johannis Monaſteriorum dirutorum, & pręfatis earum Monaſteriis reſpective, ut pręfertur, per eum tunc unitorum, regiminis, & adminiſtrationis, ac bonorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum corporalem poſſeſſionem per ſe, vel alium, ſeu alios, propria auctoritate apprehendere, ac illorum fructus, redditus, & proventus in ſuos, ac dictorum unitorum Monaſteriorum uſus reſpective convertere, & perpetuo retinere, Dięceſani loci, aut eorundem Fratrum Prędicatorum, vel cujusvis alterius liceotia ſuper hoc minime requiſita, ac pręfatis Priori, & Fratribus domus B. Marię, necnon Prioriſſę, & Sororibus Sanctę Marię Magdalenę Monaſteriorum dirutorum hujuſmodi, prout conſcientia ſua ſibi dictabat, de loco, in quo commode recipi, & juxta ſuorum Ordinum prędictorum regularia Inſtituta Deo ſervire valerent, dicta auctoritate provideret, &, ſi perſonę dictorum dirutorum Monaſteriorum, vel alicujus eorum, ad aliquod Monaſterium ex prędictis Civitatis prędictę transferri, ſeu eorundem Monaſteriorum Argentinen. Moniales, ex eis jam transferendis ad illa Monialibus, remanere nollent, eis, ſic nolentibus, ſe ad alia Monaſteria ſui Ordiois, io quibus benevolas lovenireot receptrices transferendi, & pręfatis Priori, & Fratribus Domus B. Marię domum aliam pro eorum habitatione recipiendi, licentiam auctoritate pręfata concederet, faceretque dictis Mooialibus, quę ſe licentię hujuſmodi vigore ad alia Monaſteria transferrent, pro earum victu, & veſtitu portionem congruam fructuum, reddituum, & proventuom dirutorum, & aliorum ex quibus transferreotur Monaſteriorum prędictorum exhiberi. Cum autem, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte Magiſtri, Conſulum, Rectorum, & Communitatis prędictorum petitio continebat, dilectus filius Eroeſtus Breitenbach Decanus dictę Eccleſię Sancti Petri Junioris ad executionem dictarum literarum procedens, illarum forma ſervata, quia pręmiſſa ita eſſe repererit, Magiſtrum, Conſules, Rectores, & Communitatem prędictos, ac ſingulares perſonas, qui in pręmiſſis quomodolibet intervenerunt, ea omnia libere, & licite facere potuiſſe, & illorum occaſiooe nullam pęoam a jure Canonico, vel Civili, ſeu alias in ſimilium locorum Eccleſiaſticorum violatores inflictam, incurriſſe, diverſis vicibus ſucceſſive declaraverit, oecnoo abſolverit, diſpenſaverit, aboleverit, univerit, incorporaverit, annexuerit, tranſtulerit, & alia fecerit, & executus eſt, juxta ſeriem & tenorem petitionis antedictę, prout hæc omoia tam in literis Apoſtolicis, quam in tranſumpto proceſſuum deſuper habitorum, & in publica forma redactorum, per dilectum filium officialem Argeotinen cum ſolemnitatibus debitis, & neceſſariis, facto, & ſuo, ſive Curię Epiſcopalis Argentioen., quo idem officialis in talibus utitur, ſigillo munito, quod in Cancellaria noſtra inſpici, & diligenter examioari, ac pręſeotibus inſeri fecimus, pleoius continetur, pro parte Magiſtri, & Con-

Nota.

Consulum, Rectorum, & Communitatis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut declarationibus, absolutionibus, unionibus, annexionibus, incorporationibus, translationibus, provisionibus, concessionibus, ac omnibus aliis, & singulis premissis executioni juxta dictarum literarum tenorem demandatis, pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, declarationes, absolutiones, uniones, annexiones, incorporationes, translationes, provisiones, & concessiones, ac omnia alia, & singula per dictum Ernestum Decanum, dictarum literarum vigore, facta, gesta, & executioni demandata, in dictis processibus contenta, & eadem concernentia, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium confirmamus, & approbamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis; approbationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octavo, Quarto Non. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo. Confirmatio.

1. *Argentinen.*) Vulgo *Strasbourg* in *Alsatia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *archivo Apostolico Libro CXXXIII fol.* 150.
3. *Dignum est &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Carolus.*) Cognomento *Temerarius*. Obierat anno MCCCCLXXVII.
5. *Gentibus armorum.*) Exercitu scilicet.
6. *Imperialibus.*) Nunc *Galliarum* Regis juris est.
7. *Lotharingia.*) Vulgo *Lorraine*.
8. *Fortelitiis.*) Seu *Fortalitiis*, & *Fortilitiis*; Arcibus scilicet, sive munitionibus, Italis *Fortezza*, Gallis *Forteresse*.
9. *Duce.*) *Renato*, Rege *Siciliæ &c.*
10. *Fossatis.*) Seu Fossis, Gallis *Fossé*.
11. *Consuetudinibus.*) Turbatus locus. Fortassis: *sub aliquibus conditionibus*.

De nonnullis ad novum Cremonense (1) Cœnobium fundandum legatis.

Anno 1478 Die 25 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Comministrorum, & Sancti Laurentii Monasteriorum Abbatibus, & Prępositο Prępositurę Sancti Habundi Cremonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie ex certis causis tunc expressis dilectis filiis Johanni Marię, & Benedicto de Granellis Fratribus, & civibus Cremonen. domos habitationis quondam Francisci de Granellis eorum patrui, & omnia, quę ipse Franciscus condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum pro constructione novę domus Ordinis Fratrum Prędicatorum cum una in Theologia, & alia in jure Canonico, ac reliqua in jure civili librariis dedicaverat, per alias nostras literas ex certa nostra scientia dedimus, & assignavimus, ac decrevimus quod dicti testamenti executores ad pręfatę domus novę Ordinis Fratrum Prędicatorum cum librariis hujusmodi, constructionem non tenerentur, & de bonis ad id per dictum testatorem dedicatis se impedire non possent, volumus quoque quod Johannes Maria, & Benedictus pręfati decentem Capellam in Ecclesia jam construendę domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Cremonen. construi facere, & paramentis Ecclesiasticis decenter decorare infra duos annos, ac Sacristię ejusdem domus tot bona, quorum fructus, redditus, & proventus ascenderent ad valorem annuum centum librarum monetę imperialium infra sex menses tunc proxime futuros dare, & assignare tenerentur, & de construi faciendo, & decorando Capellam, ac dando, & assignando Sacristię prędictę bona hujusmodi idoneam pręstarent cautionem antequam domorum, & bonorum eis per vos traditorum, & assignatorum hujusmodi possessionem apprehenderent, piam dicti Francisci testatoris voluntatem prędictam modo prędicto commutando, prout in eisdem literis plenius continetur. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, premissa, ubi, & quando, ac quoties pro parte dictorum Johannis Marię, & Benedicti fueritis requisiti, eis super his efficacis defensionis prępsidio assistentes, eosdem Johannem Mariam, & Benedictum, pręstita prius per eos cautione prędicta, juxta dictarum literarum continentiam, atque formam, in corporalem possessionem domorum testatoris, ac omnium, quę idem testator pro constructione novę domus Ordinis Fratrum Prędicatorum prędictę cum librariis hujusmodi dedicavit, inducatis auctoritate nostra, & defendatis inductos, facientes eos illorum pacifica possessione gaudere, & de illorum fructibus, redditibus, & proventibus eis integre responderi, non permittentes executores prędictos de domibus, & bonis prędictis contra dicti decreti nostri tenorem, & se de cetero impedire, aut eosdem Johannem Mariam, & Benedictum per ipsos executores, vel alios quoscunque super eisdem domibus, & bonis per Nos eis datis, & assignatis, indebite molestari. Non obstantibus omnibus, quę in dictis literis volumus non obstare, seu si dictis executoribus &c. quod interdici, suspendi &c. Contradictores &c. Invocato &c. brachii secularis. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Septimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Diplomatis causa. Nota. Mandatum.

1. *Cremonen.*) In *Longobardię*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXVIII fol.* 189.

Anno 1478 Die 25 Aprilis.

Toletani (1) Monasterii S. Dominici Monialibus impertitur Indulgentias (2) ad Stationes Urbis concessas.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

CVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Tunc Pastoralis officii debitum exercere censemus &c. (4). Cupientes igitur ut dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Sancti Dominici, el Real nuncupati, Toletan., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, per Priorissam soliti gubernari, pręsentium, & pro tempore existentium devotio amplius augeatur, & earum animarum saluti fructuosius consulatur, ut Confessores idonei, quos earum superiores eis duxerint deputandos, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritę, & ore confessę fuerint plenam duntaxat in mortis articulo remissionem auctoritate Apostolica concedere valeant, quodque Priorissa, & Conventus prędictę, si diebus illis, quibus habetur accessus ad stationes Ecclesiarum Urbis pro Indulgentiis consequendis Altaria Ecclesię dicti Monasterii visitaverint, & semel Psalmum Pęnitentialem coram singulo Altari pręfatę Ecclesię dixerint, eandem Indulgentiam quam consequuntur hi, qui dictas Urbis Ecclesias in diebus stationum hujusmodi visitant, consequantur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo statuimus, & ordinamus, ac statuimus, & ordinationem hujusmodi per quascunque nostras, & Sedis Apostolicę statuti, & ordinationis hujusmodi revocatorias, quorumcunque tenorum existant literas, quas pręsentibus haberi volumus pro expressis, nullatenus revocata esse, dicta auctoritate decernimus. Non obstantibus literis revocatoriis hujusmodi, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę ordinationis, statuti, decreti, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octavo, Septimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Indulgentiæ concessæ.

1. *Toletani.*) In *Hispania*.
2. *Indulgentias.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXIII fol. 15.*
4. *Censemus &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Anno 1478 Die 30 Maii.

Indulgentia (1) Plenaria die Festo S. P. Dominici, & tempore mortis, ac ceteris ad Stationes Urbis concessis Indulgentiis donat Ordinis Prædicatorum Fratres, & Sorores, etiam Tertii Ordinis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*

CVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Injunctum Nobis Apostolicę Servitutis officium, tunc digne peragere credimus, dum Christi fidelium salutem animarum procuramus. Hinc est, quod Nos, cupientes, quod universi, & singuli utriusque sexus Fratrum Prędicatorum de observantia, ac Tertii S. Dominici de Pęnitentia nuncupatorum Ordinum Fratres, & Sorores, ad quos, sicut accepimus, carissimus in Christo filius Ferdinandus, & carissima in Christo filia nostra Elisabeth Castellę, & Legionis Rex, & Regina Illustres, singularem gerunt devotionis affectum, Altissimo quietius possint in humilitatis spiritu reddere famulatum, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli utriusque sexus dictorum Ordinum Fratres, & Sorores, reformati nuncupati, qui sub obedientia Vicarii Generalis dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum reformatorum nuncupatorum in Castelię, & Legionis Regnis existunt, & in futurum existent, vere pęnitentes, & confessi, anno quolibet in Festo ejusdem S. Dominici, & semel in mortis articulo omnium peccatorum suorum Plenariam Indulgentiam, ac omnes Indulgentias, & peccatorum remissiones, quas certis anni temporibus nonnullas Almę Urbis Ecclesias, stationes nuncupatas, visitantes consequuntur, Ordinis Fratrum Minorum professoribus per Sedem Apostolicam concessas, perpetuo consequantur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli &c. hanc paginam nostri statuti, & Ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Tertio Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum *Libro B. fol.* 418 ex Autographo *Taurensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. CXXV fol.* 166. Legitur apud *Confestium pag.* 71, & apud *Castellanum Parte II pag.* 122.

Le-

Leges pro Congregatione Hispanica a Generali Magistro Leonardo (1) de Mansuetis latas confirmat.

Anno 1478 Die 30 Maii.

CVIII.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

HIs quę pro personarum Ecclesiasticarum presertim sacrę Religioni astrictarum pace, & quiete provide facta sunt, ut firma perpetuo, & illibata persistant, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis adiicimus firmitatem. Exordium. Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis, ac universorum Priorum, & Fratrum Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum, necnon dilectarum in Christo filiarum Sororum sub cura Fratrum dicti Ordinis degentium Provincię Hispanię, secundum morem dicti Ordinis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum dilectus filius Leonardus de Mansuetis, Prior Generalis dicti Ordinis, in Theologia Magistri, inter alia omnia, conventus, & Domos Fratrum dicti Ordinis, ac Monasteria Sororum sub cura Fratrum prefati Ordinis degentium dictę Provincię, in quibus viget regularis observantia, & in futurum vigebit, ac illorum capita, & membra sub sua, & successorum suorum ipsius Ordinis Magistrorum Generalium pro tempore existentium, cura immediata, auctoritate sua advocavit, & reduxit, eximens illa ab omni jurisdictione cujuscunque eorum inferioris, & alia fecit, concessit, & mandavit, prout in quibusdam literis dicti Generalis desuper confectis plenius continetur. Diplomatis causa. Quare tam pro parte carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi (3) Regis, ac carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth (4) Reginę Castellę, & Legionis, Illustrium, asserentium, se ad dictum Ordinem singularem gerere devotionis affectum, quam Vicarii Generalis, Priorum, & Fratrum, & Sororum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut reductioni, & exemptioni, ac omnibus, & singulis in literis (5) Magistri Generalis hujusmodi contentis, pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui literas prędictas in Cancellaria Apostolica diligenter inspici, & examinari fecimus, Vicarium Generalem, Priores, Fratres, & Sorores prędictos, & eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, reductionem, exemptionem, concessiones, & mandata, ac omnia, & singula in literis Magistri Generalis hujusmodi contenta, auctoritate Apostolica tenore prędentium confirmamus, & approbamus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela Vicario Generali, Prioribus, & Fratribus, ac Sororibus prędictis, ut reductione, & exemptione, concessionibus, mandatis, ac aliis omnibus, & singulis in literis Magistri Generalis hujusmodi contentis juxta illorum formam uti, & gaudere, libere, & licite valeant, eadem auctoritate Apostolica perpetuo concedimus, & indulgemus. Confirmatio. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, suppletionis, concessionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Tertio Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Leonardo.*) De quo sæpius dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXCVII fol.* 115.
3. *Ferdinandi.*) Cognomento *Catholici.*
4. *Elisabeth.*) *A Castella* nuncupatæ.
5. *Literis.*) De quibus in sequenti *Constitutione.*

Segoviensi, Cordubensi, ac Cauriensi (1) Episcopis de Legibus ab Ordinis Prædicatorum Generali Magistro constitutis pro Hispanica Congregatione ejusdem Ordinis.

Anno 1478 Die 30 Maii.

CIX.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Segoviensi, & Cordubensi, ac Cauriensi Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt Literę tenoris sequentis. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. His quę &c. (3) inspici, & examinari, ac omissis caracteribus, & signis de verbo ad verbum pręsentibus annotari fecimus, Vicarium &c. (4). Tenor vero dictarum literarum talis est. In Dei filio sibi carissimis venerabili Patri Vicario, qui est, & qui pro tempore fuerit, ceterisque Prędidentibus, ac Patribus, & Fratribus universis prędentibus, & futuris Conventuum, & Monasteriorum, Reformatorum totius Provincię Hispanię, Ordinis Prędicatorum Fr. Leonardus de Mansuetis de Perusio Sacrę Theologię Professor, ac ejusdem Ordinis humilis Magister, & Servus, Salutem, & Divinę gratię plenitudinem. Leges ab Ordinis Magistro constitutæ. Ut in Nostra Provincia Hispanię, unde noster Pater Dominicus traxit originem, regularis observantia, secundum nostri Sacri Ordinis instituta, melius, & facilius conservetur, his gratiis, & privilegiis vestram Congregationem statui, de maturo consilio muniendam. Imprimis quidem ipsam Congregationem, ejusque Capita, atque membra, tam in reformatis Conventibus, & Monasteriis, quam in posterum reformandis, sub mea & Successorum meorum cura immediata advoco, & reduco, eximens eam ab omni jurisdictione, & potes-

potestate cujuscunque mei inferioris, declarans, quod Vicarius dictę Congregationis, qui pro tempore fuerit, habet plenariam potestatem super Fratribus, & Sororibus Conventuum, & Monasteriorum, locorum, ac domorum reformatorum, & reformandorum, & super illis de Tertio Habitu S. Dominici utriusque sexus, totius prefatę Provincię Hispanię in capitibus, & in membris, ita quod possit ligare, & absolvere, punire, & incarcerare, corrigere, & visitare, Priores, & Priorissas, absolvere, & confirmare, ac officiales instituere, & omnia alia facere, quę pro conservatione regularis vitę viderit opportuna, & quod possit Vicarios substituere, unum, vel plures cum auctoritate, & potestate, secundum quod sibi videbitur expedire. Item quod hic Vicarius sit triennalis, & duret quousque sequens Vicarius sit electus, & confirmatus, & presens in Congregatione, & electio, vel postulatio Vicarii Generalis fiat canonice secundum formam, quę exprimitur in nostris Constitutionibus de electione Prioris Provincialis. Itaque ad electionem ipsius, poterunt convenire Priores, cum sociis Conventuum, Magistri in Theologia, & illi, qui fuerint Vicarii Generales, & alii, qui secundum Constitutiones possunt interesse; & ut occasio vagandi ab eis tollatur, de gratia speciali concedo, quod dictus Vicarius confirmetur per Priorem antiquioris Conventus, qui si fuerit electus, confirmatio spectet ad alium antiquiorem ab eo, qui electus fuerit, & sic retrocedendo: Mandans Priori Provinciali, ceterisque me inferioribus Prelatis, quod nullus de dicta Congregatione, & Vicario, & Conventibus, & Monasteriis, & Fratribus ipsius, se intromittat ullo modo, sub pena excommunicationis latę sententię, quam pro tribunali sedens, profero in his scriptis, una pro trina canonica monitione premissa, quam quilibet contrafaciens, ipso facto incurrat, & ab ea absolvi non possit, nisi per me, aut Vicarium dictę Congregationis: Et mando, & volo, quod Provincialis, vel alius eo inferior Prelatus, non recipiat Fratres de observantia sine Vicarii expressa licentia, petita, & obtenta, quod si fecerint, & admoniti, tales Fratres dicto Vicario, vel Congregationi, vel Prelatis eorundem, post tres dies immediate non dederint, supradictam sententiam excommunicationis ipso facto incurrant, cujus absolutio reservetur quibus supra. Item precipio Provinciali, qui est, vel fuerit, ceterisque omnibus Presidentibus quorumcunque Conventuum, & Provinciarum, sub pena excommunicationis, vel suspensionis ab officiis, quam ipso facto incurrant, quod de cetero nulli converso exeunti a Congregatione vestra, mutet habitum nigrum in album sine mei speciali licentia, & si qui hactenus assumpserunt Scapulare album, volo, & precipio sub eadem pena omnibus Presidentibus, tales spolient habitu albo, & reducant ad statum pristinum ipsorum conversorum. Item concedo licentiam omnibus Presidentibus dictorum Conventuum reformatorum, & reformandorum, quod si qui Fratres venerint in terminis suis, & fuerint scandalosi, vel ibidem vagantes, possint eos admonere, ut se corrigant, vel a tali loco recedant, quod si non fecerint, possint eos corrigere, incarcerare, & expellere, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, nullis eis suffragantibus literis, *etiam meis*. Item concedo dicto Vicario de gratia speciali, quod in penis debitis, pro *fractione constitutionum nostrarum*, videlicet, quantum ad penam debitam pro fractione silentii, *& aliis similibus*, possit absolvere, & dispensare, cum quibus, & quoties viderit expedire. *Quantum* ad alias penas, pro earundem Constitutionum transgressione mihi, vel Capitulo *Generali*, & Definitoribus ejusdem reservatas, in Capitulo de Gravi Culpa, vel in aliis possit *dispensare* quoad sententiam. & eos ad gradus pristinos restituere, quantumcunque sint gravia. Item *quod possit* recipere apostatas suę Provincię undecunque venientes, & cum eis, ut predictum est, *dispensare*. Item volo, & precipio in virtute S. Obedientię Priori Provinciali, qui est, vel *fuerit*, quod in tantum, quod Conventus reformati dent sibi contributiones, secundum *communem*, & antiquam consuetudinem Provincię, amplius non extorqueant ab eis, nec ipsi teneantur ad *taxationes* alias. Item eidem Vicario concedo, quod possit absolvere, & quibus ipse commiserit ab excommunicatione propter ingressum Monasteriorum Monialium nostrarum: Item quod possit dispensare cum Fratribus, & Sororibus illegitimis. Item per presentes confirmo, & approbo reformationem omnium Conventuum nostri Ordinis per Vicarios dictę Congregationis hactenus factam, & domorum videlicet, Vallisoleti, S. Crucis Segoviensis, Rupis Fidelis, S. Pauli Burgen., Roxensis, Lapidis fixi, S. Pauli Hispalensis, S. Dominici de Porta Cęli, S. Vicentii de Placentia, S. Dominici de Zafra, S. Catharinę de Troxillo, & Monasterii Monialium S. Marię apud Zamoram, quos omnes Conventus, & Domos volo sub regimine dicti Vicarii permanere, nisi dicto Vicario, & Congregationi, aliter visum fuerit. Item per presentes confirmo Vicario, & dictę Congregationi, omnes, & singulas gratias in favorem ejusdem Congregationis, per me, meosque antecessores concessas, revocando omnes contrarias aliquibus personis particularibus quomodolibet in oppositum hactenus concessas, nisi in eis facta fuerit mentio specialis de presenti privilegio, & indulto; Et predicta omnia, volo, & mando, inviolabiliter observari absque impedimento, molestia, vel contradictione cujuscunque mei inferioris, Constitutionibus, ordinationibus, literis, concessionibus, ceterisque in oppositum facientibus, non obstantibus quibuscunque, etiam si de dictis esset hic fienda specialis mentio, & expressio. Quibus omnibus, quę in contrarium possent quomodolibet allegari, ex certa scientia derogo per presentes. In quorum omnium fidem, & testimonium, sigillum officii mei duxi presentibus appendendum. Bene valete, & pro me Deum orate. Datum Perusii die XXI Mensis Martii Anno Incarnationis Dominicę MCCCCLXXVIII, indictione undecima, post nostrum Capitulum Generale, Assumptionis meę Anno Quarto. Leonardus de Florentia. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, suppletionis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Tertio Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Sanctio pœnalis.

1. *Cau-*

Digitized by Google

1. *Caurien.*) In *Hispania*, ubi *Segoviensis*, & *Cordubensis* Episcopatus.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum *Libro B. fol.* 513 ex Autographo *Salmanticensi*, & aliud ex *Archivo Apostolico Libro IV an. VII fol.* 116.
3. *His quae &c.*) Ut in praecedenti *Constitutione* ad haec usque verba: *Cancellaria Apostolica diligenter*.
4. *Vicarium &c.*) Ut in eadem ad finem usque.

Societatem Sanctissimi Rosarii (1) Indulgentiis ornat.

Anno 1478 Die 30 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

PAstoris ęterni vices, meritis licet insufficientibus, in terris gerentes, oves Dominici gregis Nobis cęlitus traditas ad caulas salutis ęternę perducere supernis desideriis exoptamus, ac illas ad pręparandum sibi perennem gloriam indulgentiis, & remissionibus sedulo invitamus, ut eo devotius orationes Altissimo effundant, quo per illas, & alia pia opera, quę in hac mortali vita exercuerint, facilius attingere poterunt pręmia felicitatis ęternę. Cum itaque, sicut accepimus, in Ecclesia Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Colonien., quędam confraternitas utriusque sexus Fidelium, de Rosario Beatę Virginis Marię nuncupata, ad honorem Angelicę salutationis instituta, cuius Confratres, & Consorores tribus diebus cujuslibet Hebdomadę orationem dominicalem quindecim, & Angelicam Salutationem centum & quinquaginta vicibus, omnibus tribus diebus ejusdem hebdomadę ad honorem ejusdem B. Marię Virginis juxta ipsius Confraternitatis institutа dicere consueverunt, quas quidem orationes, & salutationes Rosarium appellant, ac extra Civitatem Colonien. in aliis Civitatibus, & locis sint quamplures utriusque sexus ejusdem Confraternitatis Confratres. Nos, cupientes, ut ipsi Confratres eo ferventius, & devotius orationibus prędictis intendant, quo ex hoc dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, volumus, & Apostolica auctoritate ordinamus, quod omnes, & singuli Confratres utriusque sexus, tam in dicta civitate Colonien., quam alibi ubicunque nunc, & pro tempore existentes, vere pęnitentes, & confessi qui orationem Dominicam, & Angelicam salutationem modo pręmisso dixerint, in singulis Nativitatis, Annunciationis, & Assumptionis ejusdem B. Marię Virginis festivitatibus, septem annorum, & totidem quadragenarum de injunctis eis pęnitentiis relaxationem habeant, & consequantur. Pręsentibus perpetuo duraturis. Volumus autem quod si dictis Confratribus orationem, & salutationem prędictas dicentibus, aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę nullius sint roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. nostrę ordinationis, & voluntatis infringere &c. vel ei &c. Si quis &c Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Tertio Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Indulgentiae.

1. *SS. Rosarii*.) Vide *Tractatum de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV*.
2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar, authenticum unum, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CXXV fol.* 162. Legitur etiam in *Bullario Confraternitatum Ordinis Praedicatorum* Edit. *Romae* MDCLXVIII *pag.* 49. *Libro B. fol.* 138 ex Autographo *Hispalensi*. Aliud autographum asservatur in *Coloniensi* Coenobio. Exemplar authenticum extat in Coenobio *Barchinonensi*.

Hispaniae Regis, & Reginae rogatu, Fratres Praedicatores variis privilegiis (1) ornat.

Anno 1478 Die 9 Junii.

Ex Bullario (2) *Castellani Parte II pag.* 124.

CXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę gratiosa benignitas piis quarumlibet, & pręsertim sublimium, ac aliarum sub regulari castimonia Domino militantium personarum votis, illis pręcipue, per quę Christi fideles suarum animarum salutem Deo propitio facilius adipisci, & eorum devotio augeri valeant, libenter annuit. Sane pro parte tam carissimorum nostrorum in Christo Ferdinandi, & Elisabeth, Castellę, & Legionis Regis, & Reginę Illustrium, quam Vicarii Generalis, & universorum Priorum, ac Fratrum Ordinis Prędicatorum, reformatorum nuncupatorum, in dictis Regnis consistentium, dilectorum filiorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si, us prędictus, & pro tempore existens Generalis Vicarius in qualibet domo dicti Ordinis ei subjecta, ubi eum pro tempore morari contigerit, ac in ejus absentia singuli Priores, sive Pręsidentes singularum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore existentes, ac quatuor prędicti Ordinis professores Presbyteri idonei, per Vicarium, & singulos Priores, sive Pręsidentes prędictos, in singulis domibus deputandi, possint Confessiones utriusque sexus Christi fidelium forensium, ad singulas domos prędictas accedentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, libere audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis per eos commissis, ac confessis, atque excommunicationis sententiis, & censuris, & pęnis in singulos fideles prędictos in genere, vel in specie ordinaria auctoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolvi petierint, dum tamen non sint talia propter quę Sedes prędicta sit merito consulenda, in loci Ordinarii absen-

Supplex petitio.

absentia duntaxat, absolvere, & eis super premissis penitentiam salutarem injungere, ac vota peregrinationis, & abstinentię per eosdem fideles emissa, quę loci ordinarius, si pręsens esset, commutare posset, & ipsi fideles commode adimplere non poterunt, & in ipsius loci ordinarii absentia, in alia pietatis opera commutare, necoon omnibus, & singulis Christi fidelibus, tam forensibus, quam in civitatibus, & locis, in quibus Domus ipsę consistunt, commorantibus, Eucharistię Sacramentum quocunque tempore, Festo Resurrectionis Dominicę duntaxat excepto, eorundem fidelium Parochialium Ecclesiarum Rectorum, & quorumlibet aliorum licentia minime requisita, ministrare possint, perpetuo statueretur, & ordinaretur, profecto devotio eorundem fidelium, ad Domus Fratrum Prędicatorum ex magno devotionis fervore pro consequendis spiritualibus alimentis occurrentium, augeretur, & eorundem fidelium animę ferculo divini sermonis decentius reficerentur, ipsique fideles ad imitationem Religionis hujus facilius invitarentur. Nos igitur, qui singularum Christi fidelium animarum salutem quęrimus, Regis, & Reginę, ac Vicarii, Priorum, & Fratrum prędictorum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apolioilca, tenore pręsentium, perpetuo statuimus, & ordinamus, quod prędictus, & pro tempore existens Generalis Vicarius in qualibet Domo dicti Ordinis ei subjecta, ubi eum pro tempore morari contigerit, ac in ejus absentia singuli Priores, sive Pręsidentes singularum Domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore existentes, quatuor dicti Ordinis professores Presbyteri idonei per Vicarium, & singulos Priores, sive Pręsidentes prędictos in singulis deputandi, possint confessiones utriusque sexus Christi fidelium forensium, ad singulas Domus prędictas occurrentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, libere audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, & excessibus, & delictis per eosdem commissis, ac confessis, necnon excommunicationum sententiis, & penis in singulos fideles prędictos in genere, vel in specie, ordinaria auctoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolvi petierint, dum tamen talia non sint, propter quę Sedes Apostolica prędicta merito sit coosuleoda, in loci ordinarii absentia duntaxat, absolvere, & eis super premissis penitentiam salutarem injungere, ac vota peregrinationis, & abstinentię per eosdem fideles emissa, quę loci ordinarius, si pręsens esset, commutare posset, & ipsi fideles commode adimplere non poterunt, in ipsius loci ordinarii absentia, in alia pietatis opera commutare, necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus, tam forensibus, quam in civitatibus, & locis, in quibus ipsę Domus consistunt, commorantibus, Eucharistię Sacramentum quocunque tempore, Festo prędicto duntaxat excepto, eorundem fidelium Parochialium Ecclesiarum Rectorum absentium, & quorumlibet aliorum licentia minime requisita, ministrare libere, & licite possint, & valeant, parce tamen, ne querelę inde eveniant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & *Pauli Apostolorum ejus*, se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno *Incarnationis Dominicę* Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Quinto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Privilegia.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Confettium pag. 67.*

Anno 1478 Die 25 Junii.

Moniales Monasterii S. Sixti de *Urbe* sint in possessione (1) Monasterii S. Cæsarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio circa quorumlibet, presertim almę Urbis Monasteriorum, & cunctorum aliorum piorum locorum statum prosperum dirigendum, Nostrę meditationis aciem libenter adhibemus, & ut personę in illis Deo dedicatę, quę viri relicto toro, & liberorum spreta progenie, ac mundanis abdicatis illecebris, suam Virginis filio devoverunt integritatem, sublatis quibuscunque litigiorum anfractibus, cum animi sui quiete, vota sua Altissimo reddere valeant, opem, & operam efficaces impendimus, & iis, quę pro earum commodo, & utilitate rite gesta sunt, Apostolicę confirmationis, cum a Nobis petitur, libenter adiicimus firmitatem. Dudum siquidem felicis recordationis Eugenio Papę IIII, Prędecessori nostro, pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii S. Sixti de Urbe Ordinis S. Augustini, sub habitu, & institutione Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura degentium, exposito, quod in ipso Monasterio copiosus Sororum numerus tunc erat, quę secundum gratiam eis a Domino traditam inibi devote, & religiose eidem Domino militare studebant, quodque dubitabatur, ne forte Monasterium Monialium S. Cęsarii etiam de Urbe, Ordinis S. Benedicti, prope ipsum Monasterium S. Sixti, & fere ex opposito illius situatum, in quo, ut asserebatur, propter illius desolationem, solum duę, aut tres Moniales morabantur ad manus Religiosorum, aut aliorum virilis sexus hominum pro earum habitatione ex concessione Sedis Apostolicę, vel alias, cum nota, & scandalo ipsarum Sororum Monasterii S. Sixti hujusmodi, in posterum deveniret, nisi eidem Monasterio S. Sixti uniretur, & quod si hujusmodi unio fieret, ex hoc quies, & securitas dicti Monasterii S. Sixti, & in eo pro tempore degentium Sororum, & personarum sequeretur, & earum necessitatibus, & indigentiis subveniretur, ipsumque Monasterium S. Sixti in suis ędificiis posset commode reparari; idem Eugenius, Prędecessor, tunc Abbati Monasterii S. Laurentii extra muros dictę Urbis, ejus proprio nomine non expresso, & ejus conscientiam onerando, ut de

expo-

expositis ipsis se diligenter informaret, &, si, ipsa exposita vera esse, reperiret, Abbatiali Dignitate, & Ordine S. Benedicti hujusmodi per eum in dicto Monasterio S. Cęsarii, suppressis, ipsum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis ex tunc eidem Monasterio S. Sixti in perpetuum auctoritate Apostolica uniret, annecteret, & incorporaret, dictisque monialibus dicti Monasterii S. Cęsarii ad prędictum Monasterium S. Sixti, si ad illud transire, & in eo remanere vellent, se transferendi, & in eo habitu ipsarum mutato perpetuo remanendi, licentiam concederet, &, si ad ipsum Monasterium S. Sixti transire non vellent, eis de alio loco honesto; & portione congrua ipsis quoad viverent per Monasterium S. Sixti hujusmodi ministranda provideret, suis dedit literis in mandatis; Et deinde, sicut exhibita Nobis pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus dicti Monasterii S. Sixti, petitio continebat, Laurentius Abbas dicti Monasterii S. Laurentii ad executionem literarum dicti Eugenii procedens, & contenta in eisdem literis fore vera reperiens, dictum Monasterium S. Cęsarii, in eo dignitate, & Ordine S. Benedicti suppressis, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prędicto Monasterio S. Sixti eadem auctoritate univit, annexuit, & incorporavit, Abbatissamque, & Moniales S. Cęsarii ad idem Monasterium S. Sixti transtulit, seu verius, transeundi, & in eo perpetuo manendi licentiam concessit, ac prius dictam Priorissam, & Conventum dicti Monasterii S. Sixti in corporalem possessionem Monasterii S. Cęsarii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum induxit, ac Abbatissę, & Monialibus Monasterii S. Cęsarii ipsum Monasterium S. Sixti pro habitatione earundem, ita quod in eo valerent perpetuo honeste morari, cum portione congrua pro ipsarum sustentatione, per Priorissam dicti Monasterii S. Sixti eis perpetuo administranda deputavit, ac successive bonę memorię Astorgius Archiepiscopus Beneventan., tunc Urbis prędictę Gubernator, de voluntate recolendę memorię Dominici, olim Episcopi Tusculan. cum Monasterium S. Cęsarii prędictum sub Ecclesia Tusculana ante unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi extitisset, quondam Antoniam, Gregoriam, & Scholasticam olim Monasterii S. Cęsarii hujusmodi Moniales, & in eo tunc degentes, ad dictum Monasterium S. Sixti transtulit, & sub perpetua clausura cum ipsius Monasterii S. Sixti Sororibus reposuit. Postmodum vero cum Priorissa, & Conventus dicti Monasterii S. Sixti possessionem Monasterii S. Cęsarii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, vigore literarum unionis, annexionis, & incorporationis hujusmodi, apprehendissent, illamque aliquandiu tenuissent, bonę memorię Latinus, tunc Episcopus Tusculanus, illud de facto occupavit, & usque ad obitum ejus detinuit, & deinde orta inter dictam Priorissam, & Conventum Monasterii S. Sixti, ac venerabilem Fratrem nostrum Jacobum Episcopum Tusculanum super dicto Monasterio S. Cęsarii, quod Abbatissa, & Conventus prędictę dicto Monasterio S. Sixti, ut prefertur, illudque sit unitum ad Monasterium S. Sixti hujusmodi propterea spectasse, & pertinuisse, tuncque spectare, & pertinere, seque, & Monasterium S. Sixti hujusmodi ipsius Monasterii S. Cęsarii, & ejus bonorum per dictum Latinum, & successive per eundem Jacobum possessione spoliatas fuisse, Jacobus vero Episcopus prędictus ratione dictę Ecclesię Tusculan. dictum Monasterium S. Cęsarii ad se de jure spectare, asserebant, prout eadem Priorissa, & Conventus Monasterii S. Sixti adhuc asserunt, materia questionis, Nos, causam hujusmodi dilecto filio nostro Johanni S. Praxedis Presbytero Cardinali, ad instantiam dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Sixti audiendam commisimus fine debito terminandam, ipseque Johannes Cardinalis ad nonnullos actus, citra tamen conclusionem, dicitur processisse, & successive Jacobus Episcopus, ac Priorissa, ac Conventus prędicti ad hujusmodi concordiam devenerunt, ut quod ipsa Priorissa, & Conventus, ac Monasterium S. Sixti inter cetera ad pristinam possessionem Monasterii S. Cęsarii hujusmodi restituerentur, & redintegrarentur, ac prędictus Jacobus Episcopus quoad vixerit dictum Monasterium S. Cęsarii, ac illius bona tenere, & possidere debeat, ipsoque Jacobo cedente, vel decedente, aut ipsum Monasterium S. Cęsarii quomodolibet dimittente, liceat eisdem Priorissę, & Conventui, possessionem Monasterii S. Cęsarii, & bonorum ejusdem, vigore unionis, annexionis, & incorporationis prędictarum, continuare, ac perpetuo, juxta ipsarum priorum literarum tenorem retinere. Quare pro parte dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Sixti Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam hujusmodi ad Nos advocare, & litem prędictam penitus extinguere, ac unionem, annexionem, & incorporationem, ac concordiam hujusmodi approbare, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos, qui dudum voluimus, quod semper in unionibus commissio fieret, vocatis quorum interest, & idem volumus observari in confirmationibus unionum factarum, statum causę hujusmodi, necnon Monasteriorum prędictorum, fructuum, redditiuum, & proventuum, veros valores annuos pro sufficienter expressis habentes, Priorissę, & Conventus hujusmodi supplicationibus inclinati, causam prędictam ad Nos harum serie advocantes, & litem hujusmodi penitus extinguentes, unionem, annexionem, & incorporationem, & concordiam prędictas, & inde sequuta, rata, & grata habentes, illa auctoritate Apostolica, tenore presentium, confirmamus, & approbamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus; supplentes omnes, & singulos defectus, si qui intervenerint in eisdem; literasque unionis, annexionis, & incorporationis ejusdem Prędecessoris perpetuo juribus subsistere decernimus. Et nihilominus Priorissam, & Conventum prędictas super dicto Monasterio S. Cęsarii, & illius bonis, ut pręmittitur, unitis, per quempiam quavis auctoritate, etiamsi Cardinalatus, aut alia prefulgeat dignitate, vel honore, deinceps molestari non posse, nec debere, ac ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate declaramus, atque decernimus, Non obstantibus pręmissis, & voluntate nostra prędicta, ac aliis quę dictus Prędecessor in suis literis prędictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę advocationis, extinctionis, confirmationis, approbationis, communitionis, supplementi, decreti, declarationis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum

ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

R. de Vulterris.

1. *Possessione.*) Consulenda *Constitutio CXCIV Eugenii IV*. Legitur *pag.* 106 hujus *III* Tomi.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo asservato in Monasterio *SS. Dominici & Sixti de Urbe*.

Anno 1478 Die 3 Octobris.

De Sacris S. Catharinæ Senensis Stigmatibus (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXIII.

Dilecto filio Leonardo de Perusio, Sacrę Theologię Professori, Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Nota perennem in S. Sedem Ordinis obedientiam a S. Pontifice eximia laude celebratam.

OLim discretioni tuę commisimus, ut in tui Ordinis Capitulo generali, quod nuper celebrasti apud Perusium in proxime preterito Festo Pentecostes cum Diffinitoribus, & Prioribus dicti Capituli, mature, & consulte deliberares, quid in facto Stigmatum S. Catherinę (3) de Senis pro tuenda pace inter Ordinem Seraphici Francisci, & tuum foret agendum, suspendentes interim omnia pęnalia, quę in Bulla, per Nos contra quosdam super hoc edita, Dat. Romę apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę MCCCCLXXV, Octavo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno IIII, contineri dicebantur; Quę quidem Bulla incipit: Licet dum militans in Terris. Tu vero veluti Sanctissimę Sedis Apostolicę, & salutaris obedientię filius, sicut semper fuit tuus Sacratissimus Ordo, in ipso Perusino vestro Capitulo Generali maturo, & longo habito consilio super hac re, Nobis exposuisti ex parte tua, & omnium Diffinitorum, qualiter vos statuistis sub gravissimis censuris & pęnis, ne de cetero S. Catherina cum Stigmatibus depingatur, neve de ejus Stigmatibus fiat verbum, aut sermo, vel Prędicatio ad tollendam omnem scandali occasionem, & hanc ipsam vestram ordinationem, tam Generali Ordinis Minorum, quam aliquibus Patribus ipsius Ordinis ostendisti, quam minime respuerunt. Quare Nos, tuam, & tui Ordinis observantiam, laudantes, & approbantes, hortamur te, & tui Ordinis universos Fratres in Domino, vobisque omnibus districtius precipimus, ut quę in vestro Capitulo Generali, bene, & optime ordinastis, observare inviolabiliter studeatis. Nos autem de gratia speciali omnia pęnalia contenta in dicta Bulla supra nominata, ex nunc motu proprio, & ex certa nostra scientia cassamus, revocamus, & annullamus, & nolumus quod dicta pęnalia aliquem in aliquo obligent, vel astringant; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Octobris MCCCCLXXVIII Pontificatus nostri Anno Octavo.

L. Grifus.

1. *Stigmatibus.*) Vide *Notas* ad *Constitutionem LXXIX* ejusdem *Sixti*. Legitur *pag.* 536.

2. *Archivo.*) In quo Autographum, & Exemplar authenticum, cui subscripsit ipse *Leonardus* Generalis Magister Ordinis. Notandum quod exemplar illud sic incipit: *In Dei Filio sibi carissimis Reverendis Prioribus Provincialibus, Conventualibus, Vicariis Generalibus, Præsidentibus, Magistris, & Patribus, ac Fratribus universis totius Ordinis Prædicatorum F. Leonardus de Mansuetis de Perusio, Sacræ Theologiæ Professor &c.* Sic vero subscribit ipsius Socius: *F. Leonardus de Florentia*. Quod *Leonardus* iste *de Florentia* a Magistro Generali, cui ab Epistolis erat, sit distinguendus, liquet ex Exemplari authentico Constitutionis *Sixti IV*, quam vulgo *Mare magnum* vocant. Extat in Archivo Cœnobii *Patavini*. Ad ipsius calcem sic legitur. *Ego Frater Leonardus de Florentia de mandato Reverendissimi Magistri Ordinis Prædicatorum Fratris Leonardi de Perusio, omnibus supradictis tanquam fideliter exemplatis ex originali Bulla Plumbea, sigillum suum magnum consuetum apposui, & ipse parvum, in fidem & robur omnium præmissorum, ista die VII Mensis Octobris DCCCLXXIIII, Indictione VIII Padua.*

Lo ✠ cus sigilli magni.

Lo ✠ cus sigilli parvi.

Aliud Exemplar asservatur in Archivo Cœnobii *Mutinensis*.

3. *S. Catherinę.*) Alias sic, nunc *Catharina*.

Anno 1478 Die 5 Novembris.

Columbariense (1) Monasterium Beneficiis ecclesiasticis donat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Prepósito Ecclesię Sancti Martini Columbarien., Basilien. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DIgna exauditione vota personarum humilium &c. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum domus S. Catharinę oppidi Columbarien., Basilien. Dięcesis, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis exposito, quod fructus, redditus, & proventus dictę domus, causantibus guerris, & aliis sinistris eventibus, qui in partibus illis vignerant, adeo tenues, & exiles effecti erant, quod ipsę quę fere quinquaginta numero erant, sub regulari, & stricta observantia Altissimo famulantes, se ex eis decenter sustentare, & onera eis incumbentia supportare, commode non poterant. Nos, ipsarum Priorissę, & Sororum supplicationibus inclinati, duas perpetuas Capellanias, prębendas nuncupatas, ad Altare Beatę Marię, situm in Ecclesia dictę domus, quę sine cura sunt, per quondam Johannem Finche Presbyterum ejus-

ejusdem Diœcesis fundatas, & quarum collatio, seu præsentatio, ad dictas Priorissam, & Sorores pertinet, & in quarum fundatione caveri dicitur, quod illæ dum pro tempore vacant, duobus Presbyteris secularibus, qui alternatis hebdomadis Missas inibi celebrare tenerentur, conferri deberent, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui per alias nostras literas perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Bernardus Petri, unus ex Capellanis ipsis, obtinens, familiaris noster continuus commensalis extitit, illam, quam obtinet, ad effectum, ut hujusmodi unio, annexio, & incorporatio suum sortiatur effectum, & alias ex certis rationabilibus causis, sponte, & libere resignare proponat, Nos, qui dudum quascunque uniones, annexiones, & incorporationes, de quibusvis dignitatibus, & beneficiis Ecclesiasticis nostræ, & Sedis Apostolicæ dispositioni generaliter reservatis, seu mandata de uniendo, necnon literas desuper confectas, & inde secuta, motu proprio, & ex certa scientia quoad reservata prædicta auctoritate Apostolica revocavimus, cassavimus, & annullavimus, ac declaravimus easdem uniones, annexiones, & incorporationes concessas, seu in posterum concedendas, ac desuper confectas, & conficiendas literas, etiamsi de verbo ad verbum de revocatione, cassatione, annullatione, ac declaratione hujusmodi mentio haberetur, & illis derogaretur expresse, nullius fore roboris, vel momenti, ac quod fructus, redditus, & proventus beneficii, cui aliud peteretur uniri, exprimi deberent, alioquin unio non valeret, votis ipsius Bernardi in hac parte favorabiliter annuentes, ac dictas Priorissam, & Sorores præmissorum intuitu gratioso favore prosequi volentes præfato Bernardo apud Nos de vitæ, ac morum honestate, aliisque laudabilibus probitatis, & virtutum meritis multipliciter commendato, specialem gratiam facere, &, ne propter resignationem hujusmodi nimium dispendium patiatur, de alicujus subventionis auxilio providere volentes, ipsumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, & censuris, ac pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodatus existat, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, necnon omnia, & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, quæ dictus Bernardus, etiam ex quibusvis dispensationibus Apostolicis, obtinet, & expectat, ac in quibus, & ad quæ jus sibi quomodolibet competit, quæcunque, quodcunque, & qualiacunque sint, eorumque, dictarumque dispensationum tenores, ac dictæ domus fructuum, redditumm, & proventuum veros annuos valores præsentibus pro expressis habentes, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus ab eodem Bernardo, vel procuratore suo, ad hoc ab eo specialiter constituto, resignationem hujusmodi, si eam in tuis manibus sponte, & libere facere voluerit, ut præfertur, auctoritate nostra hac vice duntaxat recipias, & admittas, eaque per te sic recepta, & admissa, eisdem Priorissæ, & Sororibus, quod literæ prædictæ cum omnibus, & singulis in ipsis contentis clausulis, ac unio, annexio, & incorporatio hujusmodi de dicta Capellania sic resignanda, quæ sine cura est, & cujus fructus, redditus, & proventus triginta quinque florenorum Rhenen. secundum communem extimationem valorem annuum, ut asserunt, non excedunt, sive per hujusmodi resignationem tunc, aut alias quovis modo, seu ex alterius cujuscunque persona, vel per similem resignationem dicti Bernardi, vel alicujus alterius de illa extra Romanam Curiam, & coram Notario publico, & testibus, sponte factam vacet, etiam si tanto tempore vacaverit quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositioni Apostolicæ specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. præsentium non sit in ea alias alicui specialiter jus quæsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, suum sortiantur effectum, ita quod liceat dictis Priorissæ, & Sororibus per se, vel alium, seu alios, Capellaniæ, juriumque, & pertinentiarum prædictorum corporalem possessionem auctoritate propria libere apprehendere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suam, & Domus, & Capellaniæ prædictorum utilitatem convertere juxta earundem literarum seriem, Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia super hoc minime requisita, vocatis quorum interest, auctoritate nostra concedas, necnon præfato Bernardo pensionem annuam viginti unius florenorum etiam Rhenen. super fructibus, redditibus, & proventibus Capellaniæ resignandæ, & domus prædictarum, per easdem Priorissam, & Sorores, postquam ipsæ possessionem pacificam dictæ Capellaniæ fuerint assecutæ, eidem Bernardo quoad vixerit, vel ejus procuratori ad hoc ab eo speciale mandatum habenti, in terminis, & locis, & sub pœnis per te, ut videbitur, ad hoc statuendis, & ordinandis, annis singulis realiter persolvendam, & exhibendam, eadem auctoritate reserves, constituas, & assignes, faciens dicto Bernardo de provisione prædicta juxta reservationem, constitutionem, & assignationem per te sibi de illa, ut præmittitur, faciendas, integre responderi. Contradictores per censuram Ecclesiasticam &c. Non obstantibus præmissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prædecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si Priorissæ, & Sororibus præfatis a Sede Apostolica indultum existat, quod ad solutionem alicujus pensionis minime teneantur &c. aut quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis Indulgentia &c. & de qua, cujusque toto tenore &c habenda sit in nostris literis mentio specialis, attente quoque provideas, ne in resignatione hujusmodi, si fiat, ex parte Bernardi, ac Priorissæ, & Sororum prædictorum aliqua pravitas intervenist, seu etiam corruptela. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadriogentesimo Septuagesimo Octavo, Non. Novembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Columbarien.*) Juris est *Alsatiæ* Congregationis.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Libro* CXXXIII *fol.* 11.

De F. Jacobo Borell (1) in Inquisitoris pristinam dignitatem restituendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1479 Die 21 Januarii.

Dilecto filio Generali Ordinis Prędicatorum:

SIXTUS PP. IV.

CXV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

NUper nobis cum querela exponi fecit dilectus filius Jacobus Borell Sacrę Theologię, ac Ordinis Prędicatorum professor, quod cum ipse ad officium Inquisitionis hereticę pravitatis per suum mediatum prędecessorem in Civitate, & Regno Valentię deputatus, deinde per Sedem Apostolicam confirmatus fuisset, & in eo pacifice, & laudabiliter per plures annos se exercuisset, quidam Michael de Mariello (3) eundem Ordinem professus, Provincialis Provincię Aragonię, eundem Jacobum, nullis demeritis exigentibus, contra justitiam, nulla legitima causę cognitione precedente, dicto officio, ejusque possessione spoliavit, atque privavit, illi inhibendo sub excommunicationis pęna, ne ulterius in hujusmodi officio se intromitteret, & quendam Johannem Marques (4), ejusdem Ordinis Fratrem, ad idem officium instituit, & deputavit, in magnum dicti Jacobi prejudicium, & gravamen, & Apostolicę Sedis contemptum. Propter quod prefatus Jacobus, sentiens se ex his indebite gravatum, ad Nos, Sedemque Apostolicam recursum habuit, humiliter supplicans, ut dignaremur pro debito pastoralis officii sibi super hoc opportuno adesse remedio. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, pręsentium tenore, committimus, ac mandamus, ut, amoto dicto Johanne, eidem precipiendo sub censuris ecclesiasticis, ne de dicto officio de cetero se impediat, ipsum Jacobum, sic de facto, ut premittitur, spoliatum, atque privatum, ad idem officium, ejusque liberum exercitium auctoritate nostra restituas, & in illius pacifica possessione conserves, illum a quibusvis censuris ecclesiasticis, in eum hac de causa quomodolibet latis, absolvens simpliciter, & ad cautelam, ac secum super irregularitate, si quam premissorum pretextu forsan incurrisset, dispenses, eundemque habilites. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXI Januarii MCCCCLXXIX, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Mandatum.

L. Grifus.

1. *Borell.*) Cujus meminit *Diago Historia Provincia Aragonia Lib. I Cap. XXXV pag. 64.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Michael de Mariello.*) Vulgo *Morillo*, ut cognominatur a *Diago Histor. Provincia Aragonia Lib. I Cap. XLI pag. 72.*
4. *Johannem Marques.*) Aliis *Marquet*, oriundum e nobilissima prosapia *Raymundi Marquet*, Barchinonensis, Classis & triremium ducis, *Petro I* Rege. De *Johanne* nostro dicetur in *Appendice ad Pontificatum Alexandri VI.*

Anno 1479 Die 30 Januarii.

Delegat Rigensis Cœnobii Priorem, qui litem componat inter Archiepiscopum, & Cives Rigenses (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Domus Fratrum Prędicatorum Rigen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HIs, quę inter personas Nobis, & Apostolicę Sedi devotas provide gesta &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Advocati, Burgimagistrorum, Consulatus, & Civium, Civitatis Rigen. petitio continebat, quod olim postquam dilecti filii Prepositus, ac Decanus, & Capitulum Ecclesię Rigen. in causa, quę vertebatur inter eos, & Advocatum, Burgimagistros, Consulatum, Cives, & Communitatem prefatos de, & super terra Tittegerue nuncupata, in opposito Dalen., & Svenhove, Rigen. Diecesis, & nonnullis aliis bonis immobilibus in civitate, & Diecesi hujusmodi consistentibus, quę Advocatus, Burgimagistri, Consulatus, Cives, & Communitas antedicti tum in parte possidebant, in Romana Curia litigando contra eosdem Advocatum, Burgimagistros, Consulatum, Cives, & Communitatem tres definitivas sententias reportaverant, & super earum prosecutione solitis subsecutis processibus Prepositus, Decanus, & Capitulum antedicti inspecto iure civitatis hujusmodi, & pro augmentandis inter eos caritate, & amicitia terras, & bona hujusmodi in venerabilis Fratris nostri Silvestri Archiepiscopi Rigen. presentia sponte, & libera voluntate eisdem Advocato, Burgimagistris, Consulatui, Civibus, & Communitati dimiserunt, seu concesserunt, sententiis, & processibus hujusmodi penitus renunciando, promittentes tam Archiepiscopus, quam Prepositus, Decanus, & Capitulum prefati, quod ipsi, vel successores eorum perpetuis temporibus causa, sententiis, & processibus hujusmodi, vel aliis literis Advocatum, Burgimagistros, Consulatum, Cives, & Communitatem predictos nunquam deberent, aut vellent molestare, vel impedire, sed eos in possessionem dictorum terrarum, & bonorum, perpetuo dimittere, ac omnia premissa firmiter observare, prout in literis authenticis Archiepiscopi, Prepositi, Decani, & Capituli predictorum, ac aliarum personarum fide dignarum sigillis munitis, dicitur plenius contineri.

Qua-

Quare pro parte Advocati, Burgimagistrorum, Consulatus, Civium, & Communitatis predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dimissioni, seu concessioni, renunciationi, & permissioni predictis, ac omnibus, & singulis in dictis literis contentis, & illa concernentibus pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolice confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam, vocatis Preposito, ac Decano, & Capitulo prefatis, ac aliis, qui fuerint evocandi, tibi de premissis legitime constiterit, dimissionem, seu concessionem, renunciationem, & permissionem predictas, ac omnia, & singula in dictis literis contenta, easdem concernentia, auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus quod tu de personis non sis, quibus cause a Sede Apostolica delegari consueverunt, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, que incipit: Statutum: & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon dicte Ecclesie juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo (4), Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Octavo. Mandat...

1. *Rigen.*) In *Livonia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol.* 265.
3. *Gesta &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Septuagesimo Octavo*.) Stylo Bullarum, ætæ communis *MCCCCLXXIX*.

Priori Prædicatorum, & Guardiano Minorum Rigen. (1) de mutua pecunia Archiepiscopo a Rigensibus data.

Anno ... Die ... bruarii

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CX...

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Predicatorum, & Guardiano Ordinis Fratrum Minorum domorum Rigen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

His, que pro Ecclesiarum, presertim Metropolitan. &c (3). Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo PP. II Predecessore nostro emanarunt litere tenoris subsequentis. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cum in omnibus judiciis &c. (4). Et deinde, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum communitatis, & civium civitatis Rigen., petitio continebat, quod dudum tam bone memorie Johannes, quam ejus Predecessores Archiepiscopi Rigen. summa necessitate ducti, sexcentas respective primo, & successive idem Johannes Archiepiscopus trecentas, & septuaginta quinque marcas argenti ponderis Rigen. pro sui, juriumque Ecclesie Rigen., defensione, & tuitione, ac ejusdem Ecclesie utilitate a prefatis civibus, & communitate in prompta, & numerata pecunia mutuo receperunt, pro quibus restituendis, & dictorum civium, ac communitatis securitate idem Johannes Archiepiscopus de consensu, & voluntate dilectorum filiorum Capituli dicte Ecclesie certas villas videlicet Zarnesale, Amatendorp, Lepixa, & Puhaxtre, ac Zaleze, necnon Lottonos in superiori parte aque Zaleze ad prefatam mensam legitime spectantes, & pertinentes, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eisdem communitati, & civibus sub certis modo, & forma obligavit, atque dedit, prout in certis literis authenticis, desuper confectis, dicitur contineri. Quare pro parte dicte communitatis, & civium, asserentium quod in civitate, & Diecesi Rigen. non sint alii preter personas Capituli prefati, quibus negotium hujusmodi juxta formam juris committi possit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut obligationi, & donationi predictis, ac omnibus, & singulis in dictis literis contentis, illasque concernentibus, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolice confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, villarum situationes, & loca, ac literarum hujusmodi tenores presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis Archiepiscopo, & Capitulo prefatis, & aliis qui fuerint evocandi, ac servata forma literarum Pauli Predecessoris hujusmodi, de premissis omnibus, & singulis auctoritate nostra vos conjunctim diligenter informetis, &, si per informationem hujusmodi ita esse, ac obligationem, & donationem predictas in evidentem utilitatem mense, & Ecclesie predictarum cessisse repereritis, obligationem, & donationem predictas, ac omnia, & singula in dictis literis authenticis contenta, easdem concernentia, auctoritate prefata, alias juxta literarum authenticarum tenorem confirmetis, & approbetis, suppleatisque omnes, & singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus quod vos de personis, quibus cause hujusmodi a Sede Apostolica delegari consueverunt, non sitis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi etiam Predecessoris nostri, que incipit: Statutum: (5), & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscumque. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo (6), Pridie Non. Februarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Dispositio causa. Mandatum.

1. *Rigen.*) In *Livonia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol.* 267.
3. *Metropolitan. &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Judiciis &c.*) Legitur in *Bullario Romano*. Est *II* inter Constitutiones *Pauli II*.
5. *Statutum*.) Legitur in *Sexto Decretalium Libro I Tit. III Cap. XI*.
6. *Octavo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIX*.

Leges

Anno 1479 Die 25 Februarii.

Leges a Generali Magistro pro Egrensi (1) Cœnobio sancitas, ratas habet & firmat,

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

DE statu singulorum Christi fidelium &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum universorum Fratrum filiorum Nativorum (4) nuncupatorum Conventus Sancti Wencesiai de Egra, Provinciç Saxoniç (5) Ordinis Prçdicatorum, Ratisponen. Diçcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dilectus filius Leonardus de Mansuetis (6), Prior Generalis Ordinis prçdicti, Theologiç professor, ex certis rationabilibus causis, & pro bono pacis, & concordiç tam dictorum Fratrum, quam etiam pro augmento ejusdem Conventus, & ad quem plurimi Cives Egren. gerunt devotum sinceritatis affectum, & in quo Conventu prçdicti Fratres, filii nativi ejusdem nuncupati, expresse professi existunt, per suas patentes literas statuit, & ordinavit, quod omnes, & singuli filii, & Fratres nativi & originales dicti Conventus ubicunque dispersi, & ubicunque existentes, debeant infra unum annum a notitia literarum prçdictarum redire ad ipsum Conventum, ibique residere, & vivere religiose, ac adjuvare Conventum ipsum, & si forte Conventus non posset retinere omnes simul scilicet nativos, & alienos, mandavit Prçsidenti, & universis Patribus, & Fratribus tam conventualibus, quam nativis prçsentibus, & futuris Conventus prçdicti, quod amoveant de alienis quotquot fuerint necessarii, & nativi remaneant, qui prope parentes, consanguineos, & amicos magis possunt eundem Conventum juvare, quam extranei, & successive ad effectum ordinationis, & provisionis prçdictarum efficacius consequendum, omnes, & singulos Fratres nativos prçdictos, qui infra annum ad dictum suum Conventum non redierint, ipso facto intelligantur, & sint privati Conventu, & filiatione ipsius, & ab aliquo se inferiore ad ipsum Conventum restitui nequeant, & Prçsidenti pro tempore dicto Conventui prçcepit in virtute Spiritus Sancti, & Sanctç obedientiç, quod omnes hujusmodi Fratres nativos redeuntes, & religiose vivere cupientes, benigne recipiat, & admittat, & quatenus expediat, alienos excludat, & amoveat, & Provincialis prçdictos nativos filios habeat commendatos, & Priorem ipsorum, qui pro tempore fuerit canonice electus, sine mora confirmet, & postremo consulatum........ Egren. exoravit, ut Conventum ipsum habeat commendatum, & ejusdem nativos Fratres prçdictos favoribus prosequatur opportunis, prout in dictis literis dicitur plenius contineri. Quare pro parte dictorum Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statuto, & ordinationi, ac mandato prçdictis, ac omnibus, & singulis in dictis literis contentis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicç Confirmationis adiicere, aliasque in prçmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, ordinationem, mandatum prçdictum, ac omnia, & singula in dictis literis contenta & inde secuta quçcunque, easdem concernentia, auctoritate Apostolica tenore prçsentium, confirmamus, & approbamus, & viribus perpetuo subsistere debere decernimus, & declaramus. Non obstantibus Constitutionibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrç Confirmationis, approbationis, Constitutionis, & declarationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romç apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicç Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octavo (7), Quinto Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Confirmatio.

1. *Egrensi.*) Vulgo *Eger*, in *Bohemia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol. 72*.
3. *Fidelium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Filiorum nativorum.*) Eorum scilicet qui in ejusdem Cœnobii filiorum numerum cooptati fuerunt.
5. *Provincia Saxoniæ.*) Nunc juris est Provincialis *Bohemiæ*.
6. *Leonardus de Mansuetis.*) De quo sæpius dictum fuit.
7. *Septuagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXIX*.

Anno 1479 Die 15 Aprilis.

Novæ Civitatis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXIX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nobili viro Erasmo Montanistç Domino oppidi Novç Civitatis, Agrien. (3) Diçcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SIncerç devotionis &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod tu, cupiens terrena in cçlestia, & transitoria in çterna felici commercio commutare, quandam Ecclesiam in proprio solo construi, fecisti, & nunc singulari ductus devotionis affectu, quem ad Ordinem Fratrum Prçdicatorum geris, in eodem loco unam ejusdem Ordinis domum pro uno Priore, & Fratribus, in qua ipsi devotum, & sedulum exhibeant Domino famulatum ad divini nominis laudem & gloriam, necnon Sancti Dominici honorem, cum Altaribus, campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis, in prçfato loco construi & çdificari facere vehementer desideras, si tibi desuper ab Apostolica Sede licentia concedatur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tuo pio desiderio favorabiliter annuere, ac alias in prçmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus propagationem nostris prçsertim temporibus adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi in loco ipsius Ecclesiç unam domum Ordinis Fratrum Prçdicatorum cum voca-

Facultas.

Digitized by Google

vocabulo alicujus Sancti per te eligendi, necnon campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis de novo perpetuo fundandi, & erigendi, & construendi, seu erigi, construi, & ędificari faciendi, & Ordini prędicto dandi, & assignandi, sine tamen alicujus prejudicio, ac Fratribus dicti Ordinis, quod Domum ipsam, postquam ędificata fuerit, inhabitare & perpetuo retinere, omnibus & singulis privilegiis, gratiis, immunitatibus, & indultis dicto Ordini generaliter concessis, & quibus alię domus dicti Ordinis potiuntur, utuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere, libere & licite possint, & valeant, licentiam & facultatem auctoritate Apostolica tenore pręsentium elargimur, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę elargitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Decimo septimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Novæ Civitatis.*) In *Hungaria*. Notandum, quod plures *Civitatenses* Domus habuit Ordo Fratrum Prædicatorum: istam scilicet in oppido *Novæ Civitatis*, in *Hungaria*: alteram in *Istria*, ubi *Civitas nova*, urbs videlicet *Æmoniensis*, vulgo *Città nova*, vel *Emonia*: &, ut mittam ceteros *Civitatenses* Conventus, qui sunt in *Hispania*, in *Italia &c.*, eodem nomine vocatur *Forojuliense* Cœnobium *S. Dominici*, quod spectat ad celeberrimam Congregationem *B. Jacobi Salomonii*. Urbs enim *Forojuliana*, vulgo *Cividale del Friuli*, alias dicta fuit *Civitas Austria*, *Civitas Austriæ*, ac etiam *Civitas*. Hac de re consulendus eruditus noster *Bernardus de Rubeis* in Notis ad Concilium a *Gregorio XII* anno *MCCCCIX* celebratum in *Civitate Austria*. Extat *Tomo XV Conciliorum Editionis Venetæ*. Hinc autem dubium subnasci potest, utrum nempe *Civitatense* Cœnobium, de quo loquuntur *Urbanus VI* in *Constitutione IV* (Legitur Tomo II hujus Bullarii pag. 297) & *Bonifatius IX* in *Constitut. XXII* (ibidem pag. 322) sit illud *Civitatis Austriæ*, uti censet Auctor mox laudatus in epistola hac de re data: an vero sit illud *Civitatis novæ* Cœnobium, cujus meminit *Plodius de Progenie S. Dominici Lib. I Cap. XIX pag. 65 col. II edition. Bononien. MDCXV*, uti dictum fuit in *Nota XX ad Constitut. IV Urbani VI*. Utrumque lectori permitto.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXL fol. 232*.

3. *Agrien.*) Vulgo *Erlauu*, aliis *Eger*, in *Hungaria*.

4. *Devotionis &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

De Novæ Civitatis Cœnobio fundando (1).

Anno 1479 Die 15 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Preposito Beatę Marię Virginis nuncupato, & Michaeli de Poloiz Canonico Ecclesię Agrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei dilecto filio nobili viro Erasmo Montanistę, Domino oppidi Novę civitatis, Agrien. Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sincerę devotionis affectus &c. (3). Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, seu alter vestrum Fratres Ordinis Predicatorum predictos in corporalem possessionem dictę domus, postquam edificata fuerit, auctoritate nostra inducentes, eisque de efficacis defensionis auxilio assistentes, hujusmodi nostrę concessionis faciatis pacifica possessione gaudere, non permittentes eos contra tenorem ejusdem, ac literarum hujusmodi per quoscunque molestari, seu quomodolibet perturbari, contradictores, molestatores, & perturbatores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus omnibus supradictis, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Decimo Septimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Fundando.*) Consulendum præcedens Diploma.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXL fol. 231*.

3. *Affectus &c.*) Ut in præcedenti *Constitutione* ad finem usque.

Unit quædam Beneficia Cœnobio Brixiensi (1) S. Dominici.

Anno 1479 Die 2 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sanctę Euphemię, Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD apostolicę Sedis apicem divina dispositione vocati &c. (3). Cum itaque, sicut accepimus, Corradinus de Brixia, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, Sanctę Marię de Cignano, necnon Fadinus de Monte Predoro, dilecti filii, Sanctissimę Trinitatis de Guzago, Brixien. Diecesis Ecclesias, quas videlicet Corradinus, & Fadinus ex concessione, & dispensatione Apostolica, respective obtinent, sponte, & libere resignare proponant, &, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici Brixien. Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, si ipsi, qui in dicta Domo, benedicente Domino, in copioso numero existunt, & pro eleemosynis aliquem, seu aliqua loca in dicta Diecesi, ad quem tam quęstuantes prędicti tempore quęstarum hujusmodi, quam aliqui Fratres dictę Domus tempore pestilentię, quę in Civitate Brixien. vigere aliquando solet, prout proximis temporibus viguit, declinare possent, haberent, hoc ad magnam commoditatem Fratrum Prędicatorum cederet, & plures tempore pestilentię hujusmodi, juvante Domino, periculum mor- Diplomatis causa.

Confert ut supra.

mortis possent evadere. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum, asserentium quod Sanctę Marię undecim, necnon Sanctę Trinitatis Ecclesiarum, quę sine cura sunt, fructus, redditus, & proventus, etiam undecim florenorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesias prędictas eidem Domui uniri, annecti, incorporari, & appropriari, & applicari, mandare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem annuum tam beneficii uniendi, quam illius, cui uniri peteretur, alioquin unio non valeret, Priorem, & Fratres prędictos ab omnibus, & singulis excommunicationis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, necnon fructuum, redditum, & proventuum dictę Domus verum valorem annuum pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus a Corradino necnon Fadino prędictis, vel procuratoribus eorum, ad hoc ab eis specialiter constitutis, resignationes ipsas, si eas in tuis manibus facere voluerint, ut prefertur, auctoritate nostra recipias, & admittas, eisque per te receptis, & admissis, vocatis quorum interest, de pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem ipsam ita esse repereris, Ecclesias ipsas, quę sine cura sunt, sive per resignationem hujusmodi nunc, sive alias quovis modo, aut ex aliorum quorumcunque personis, seu per similes resignationes Corradini, & Fadini prędictorum, vel aliquorum aliorum de illis extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factas, vacent, & si tanto tempore vacaverint, quod ejus Collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsęque Ecclesię dispositioni Apostolicę specialiter reservatę existant, & super eis inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium non sit in eis alias alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, appropriare, & applicare, ita quod liceat Priori, & Fratribus prędictis per se, vel alium, seu alios, dictarum Ecclesiarum possessiones auctoritate propria apprehendere, & perpetuo retinere, illarumque fructus, redditus, & proventus in suos, ac Domus, & Ecclesiarum usus, utilitatemque pro luminaribus, paramentis, & ornamentis ecclesiasticis, ac aliis necessitatibus dictę domus convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, dicta auctoritate procures. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, necnon felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. & quęcunque inde secuta ad dictas Ecclesias volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod dictę Ecclesię debitis propterea non *fraudentur obsequiis &c. Attente* quoque provideas, ne in resignationibus hujusmodi, *si fiant, ex parte Corradini, & Fadini*, ac Prioris, necnon Fratrum prędictorum aliqua pravitas interveniat, seu etiam corruptela. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super iis a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Sexto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Brixien.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXI fol.295.*
3. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1479 Die 12 Maii.

CXXII.

Approbat Rosarium (1), ipsumque recitantibus Indulgentias elargitur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

EA quę ex fidelium devotione ad Dei Omnipotentis, & gloriosę Virginis Marię laudem, & gloriam pie ordinata sunt, ut firma permaneant, nostrę approbationis robore solidamus, ac fideles ipsos ad devotionis opera exercenda, Indulgentiis, & remissionibus libenter invitamus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores, maxime cum catholicorum Principum id exposcit devotio, & hoc conspicimus in Domino salubriter expedire. Sane pro parte dilecti filii Nobilis viri Francisci (3) Ducis, & dilectę in Christo filię nobilis Mulieris Margaritę (4), ejus contoralis (5) Ducissę Britannię, Nobis fuit nuper propositum, quod in Ducatu Britannię, & pluribus aliis locis, crescente fidelium devotione, ab aliquo tempore citra, innovatus (6) est certus modus, sive ritus orandi pius, & devotus, qui etiam antiquis temporibus (7) a Christi fidelibus in diversis mundi partibus observabatur: Videlicet, quod quilibet volens eo modo orare, dicit qualibet die ad honorem Dei, & Beatissimę Virginis Marię, & contra imminentia mundi pericula toties Angelicam Salutationem Ave Maria quot sunt Psalmi in Psalterio Davidico, videlicet centies, & quinquagies, singulis decem salutationibus hujusmodi Orationem Dominicam semel preponendo. Et iste ritus, seu modus orandi, Psalterium Virginis Marię vulgariter nuncupatur. Unde Dux, & Ducissa prefati propter singularem, & sinceram, quam ad ipsam Beatam Virginem Mariam gerunt devotionem, cupiunt ritum, sive modum orandi prędictum, ad obstruendum ora aliquorum detrahentium, per Sedem Apostolicam approbari. Quare pro parte Ducis, & Ducissę, & aliorum fidelium plurimorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ritum, seu modum orandi hujusmodi approbare, aliasque super premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tam Ducis, & Ducissę, quam aliorum fidelium, piam devotionem in Christo habentium, commendantes, hujusmodi supplicationibus incli-

Rosarium Beatæ Mariæ Virginis in Ducatu Britanniæ renovatum.

Dux, & Ducissa Britanniæ approbationem Rosarii petunt.

Approbatio Rosarii.

inclinati, præfatum Psalterium, sive modum orandi prædictum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, illumque tolerandum fore, ac cunctis fidelibus eo modo orare, licere, & debere, decernimus, & declaramus. Et, ut omnes, & singuli Christi fideles ad devotionis opera, & prædicto modo orandum, eo ferventius inducantur quo exinde animarum suarum facilius salutem consequi speraverint, universis, & singulis Christi fidelibus præfato modo orare volentibus, ubilibet existentibus, præsentibus, & futuris, pro qualibet vice, qua sic, ut præmittitur, oraverint, pro qualibet quinquagena præfati Psalterii quinque annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ misericorditer in Domino relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret præsentes literas ad singula loca in quibus illis opus esset, originaliter deferri, volumus, & Apostolica auctoritate ordinamus, quod illarum vero transumpto manu duorum Notariorum alicujus Ecclesiasticæ curiæ subscripto, & sigillo alicujus Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munito fides detur in omnibus, & per omnia, ac si ipsæ originales literæ exhibitæ forent, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, declarationis, & relaxationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Quarto (8) Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Indulgentiæ concessæ.

1. *Rosarium*. De quo in *Tractatu de Consensa Bullarum Tomo ultimo Tit. XV*.
2. *Archivo*.) In quo quadruplex exemplar authenticum. Legitur etiam *Lib. B. fol.* 132 ex Autographo *Hispalensi*, in *Bullario Romano* Constitutione *XVIII*, in Archivo Ordinis *Libro E. fol.* 4, apud *Usasmarem pag.* 166, apud *Castellanum Parte II pag.* 125, apud *Rodericum* in *Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag.* 119, in *Bullario Rosarii pag.* 51. Exemplar authenticum habes in Archivo *Neapolitani* Cœnobii *S. Dominici*.
3. *Francisci*.) Hujus nominis *II*.
4. *Margaritæ*.) Ejusdem nominis uxores duas habuisse *Franciscum*, testis est historia. Hic de *Margarita Foxensi* mentio. Jam jam enim obierat *Margarita* filia *Francisci I*, quæ prius nupserat *Francisco II*.
5. *Conthoralis*.) Uxoris scilicet.
6. *Innovatas*.) A Beato *Alano de Rupe*; Auctor siquidem *Rosarii* fuit S. Patriarcha *Dominicus*.
7. *Antiquis temporibus*.) A tempore nempe *S. P. Dominici*.
8. *Quarto*.) Tria ejusdem tenoris Diplomata eodem circiter tempore, *IV* nempe, *VII*, & *VIII* Idus Maii data fuisse, liquet ex tribus authenticis supra laudatis Exemplaribus, quæ tres illos dies habent ascriptos. Hinc illa dierum diversitas, quæ apud Auctores in *Nota II* citatos reperitur in hoc Diplomate ab ipsis transcripto.

F. Thomas Gognati (1) Viennensis Inquisitor creatur.

Anno 1479
Die 6 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXXIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ Gognati, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Thologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Considerantes tuæ circumspectionis industriam in multis, & arduis sensius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quæ etiam gravis sunt ponderis, tibi fiducia secura committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosæ solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut Fides Catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum Nicolinistarum (3), & Hussitarum (4) hæresum, & errores eorundem in Provincia Viennen (5), & illi vicinarum partium vigentium, de finibus fidelium extirpentur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hereticæ pravitatis auctoritate Sedis Apostolicæ deputatus existis, in Provincia prædicta, & iisdem, necnon Alemaniæ partibus, cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus Inquisitoribus dictæ pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis heresum, & errorum prædictorum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes tibi contra prædictos Nicolinistas, & Hussitas, ac credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi, aut erroribus prædictis, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi, juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quæ de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prædictæ quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum, a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum, in aliquo derogare. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Pridie Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Exordium.

Diplomatis causa.

Inquisitor constitutus.

1. *Gognati*.) Hunc non novit *Fontana* Ministros S. Inquisitionis recensens in *Theatro Dominicano*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXVI fol.* 161.
3. *Nicolinistarum*.) Sic a *Nicolao Galeco*, seculi *XV* hæretico, nuncupatos esse *Taboritas* crediderim. Errores ejusdem seculi fuisse *Taboritas*, nemo nescit. Ipsos sectatus *Nicolaus Galecus*, novam vulgavit hæresim, *quod scilicet nullus homo juste occidi possit novæ legis tempore, etiam per judicis sententiam, cum novum Testamentum id non dicat*. Hinc prodiisse videtur *Nicolinistarum* Secta.
4. *Hussitarum*.) Quorum parens fuit *Johannes Hus*. De quo legendum *Constantiense* Concilium.
5. *Viennen*.) In *Germania*,

Anno 1479 Die 26 Julii.

CXXIV.

Aurea Bulla (1), seu Constitutio Prædicatorum, & Minorum Ordines amplissimis Privilegiis (2) ornans.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium a laude Fratrum Minorum, & Prædicatorum.

SAcri Prędicatorum, & Minorum Fratrum Ordines, instar duorum primorum fluminum a cęlestium voluptatum, & amęnitatum Paradiso egredientium, Sacrosanctę universalis Ecclesię terram, ne mundanarum cupiditatum, & vitiorum calore arescat, pręclarę doctrinę, virtuosorum operum, ac multiplicium meritorum imbribus irrigantes, magis, ac magis illam in dies fructuosam efficiunt. Hi sunt duo Seraphim, qui in sublime contemplationis, & Seraphici amoris alis elevati, a terrenisque rebus abstracti assiduo divinarum laudum clamore, & immensorum beneficiorum, humano generi a Summo opifice Deo exhibitorum, declaratione, ferventissimis prędicationibus populos instruendo, & ad cęleste iter dirigendo insistentes, multiplicata talenta eis credita, Domino Deo mundę segetis, animarum scilicet Redemptoris nostri Jesu Christi pretiosi Sanguinis effusione redemptarum, copiosos in horrea Sanctę Ecclesię manipulos referunt. Hi sunt duę tubę, per quas Dominus pręcipit ad pabulum sacri Evangelii universum populum assiduis prędicationibus advocari, ut in omnem terram exiret sonus eorum, & redderent sibi populum acceptabilem, & bonorum operum sectatorem. Ad prędictorum igitur Prędicatorum, & Minorum Fratrum Ordines, quos pro eorum amplissimis meritis, & uberrimis fructibus, quos in Dei Ecclesia continue afferunt, pręceteris, paterna caritate diligimus, nostrę considerationis intuitum dirigentes, illa eis libenter concedimus, quę in eis optatę quietis fructum inducant, & statum eorum faciant pacificum, & tranquillum.

Diplomatis causa.

Dudum siquidem, ut Ordinum eorundem professorum statui, & quieti consuleremus, Motu proprio, nonnullas literas diversorum Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, dictis Ordinibus concessas, & in illis contenta approbavimus, & quoad aliqua declaravimus, ampliavimus, & extendimus, ac nonnulla de novo eis concessimus, prout in diversis nostris literis, desuper confectis, plenius continetur. Cum autem, sicut postmodum accepimus, per hujusmodi ampliationes, declarationes, extensiones, & concessiones, adhuc totali eorundem Ordinum, & illorum professorum quieti plene, ut expedit, non consulatur, asseraturque a nonnullis per easdem literas, omnes gratias spirituales, & temporales dictis Ordinibus, & eorum domibus, & Fratribus a Prędecessoribus nostris concessas, approbatas non fore;

Privilegia.

Nos, attenta meditatione pensantes, quantum utilitatis ad exaltationem Christianę fidei, & evangelicę veritatis Ordinum prędictorum professores *hactenus* attulerunt, & afferre valeant, adjuvante Domino, *in futurum*, ac *propterea volentes*, ut tenemur, eorum tranquillitati uberius providere, Motu *simili*, non ad ipsorum Fratrum, & Sororum, aut alterius pro eis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa nostra scientia, quascunque literas, & gratias spirituales, & temporales, concessiones, & indulgentias, ac peccatorum remissiones, in genere, vel in specie, Fratribus, & Sororibus Prędicatorum, & Minorum Ordinum, ac domorum eorundem, necnon visitantibus illorum Ecclesias, Capellas, & Oratoria concessas, quarum tenorem, ac si de verbo ad verbum pręsentibus insererentur, haberi volumus, pro expresso, pręsentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuę obtinere decernimus, proque potiori cautela, Apostolica auctoritate, de novo juxta literarum desuper concessarum continentiam, & tenorem concedimus, & largimur. Et, ut Ecclesię, domus, & Oratoria Prędicatorum, & Minorum Ordinum prędictorum per universum orbem constructę, & ędificatę, & quę construi, & ędificari, contigerit in futurum, congrua devotione, & veneratione, a Christi fidelibus visitentur, ac, quę imperfectę sunt, perficiantur, & ad complementum deducantur, & completę conserventur, & manuteneantur, necnon paramentis, & aliis ad divinum cultum inibi necessariis, debite ornentur, ipsique Christi fideles ad dictas Ecclesias, eo libentius confluant, & ad pręmissa manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, universis, & singulis Christi fidelibus utriusque sexus vere pęnitentibus, & confessis, qui Ecclesias, & Oratoria domorum Fratrum prędictorum in singulis S. Dominici, & S. Francisci, centum annos, & totidem quadragenas, & in Sanctorum Petri Martyris, Thomę de Aquino, Vincentii, & S. Catherinę de Senis, ac Sanctorum Antonii de Padua, & Ludovici Episcopi, Bernardini, & S. Clarę, & B. Elisabeth, festivitatum diebus a primis vesperis, & per totam diem ipsarum festivitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas, devote visitaverint annuatim, & manus ad pręmissa, aut eorum aliqua porrexerint adjutrices, de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et, ut prędictorum Prędicatorum, & Minorum Ordinum Fratres tanto ferventius divinis beneplacitis insistant, quanto majoribus se viderint spiritualibus gratiis fore munitos, omnibus, & singulis Prędicatorum, & Minorum Ordinum professoribus, qui nunc sunt, & pro tempore perpetuo erunt, ut Confessor ydoneus eorundem Ordinum, quem quilibet pro se de sui Superioris licentia duxerit eligendum, eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis, semel in vita, in forma confessionalis per Nos edita, in mortis vero articulo plenariam absolutionem, & peccatorum hujusmodi remissionem impendere valeant, etiam si ante factam eorundem Ordinum professionem eos decedere contingeret, similibus motu, scientia, & auctoritate indulgemus. Facultatem vero a Prędecessoribus nostris concessam Magistro Generali, & Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac eorum

Vica-

Digitized by Google

Vicariis Prędicatorum, ac Generali, & Provincialibus Ministris, & eorum Vicariis, necnon Custodibus Minorum, Ordinum prędictorum, super absolutione Fratrum eorundem Ordinum suorum, & dispensatione cum eisdem, in quibuscunque casibus, preterquam illis pro quibus esset ad Sedem Apostolicam mittendi, & per Nos approbatam, cum declaratione casuum pro quibus mittendi sunt perstringentes, volumus, quod Magister, & Minister Generales prefati, & eorum Vicarii, & illi, quibus ipsi Magister, & Minister Generales pro tempore id duxerint committendum duntaxat, & non alii facultate prędicta de cetero uti possint, illam omnibus aliis penitus adimentes. Et, ne propter Monasteria Monialium, seu Sororum sub cura, & institutis Ordinis prefati Fratrum Prędicatorum, & Sanctę Clarę, seu Sancti Damiani Ordinum sub ejusdem Fratrum Minorum Ordinis cura degentia, S. Dominici, & S. Francisci de Pęnitentia nuncupatorum Ordinum, utriusque sexus personas, contingat eorundem Fratrum quietem turbari, motu, scientia, & auctoritate prędictis, statuimus, quod hujusmodi Monasteria, & loca, eorumque Abbatissę, & Priorissę, Procuratores, Sindici, oblati, & utriusque Tertii Ordinis prędicti de Pęnitentia nuncupatę personę prędictę, eisdemque privilegiis, immunitatibus, gratiis, & favoribus, concessionibus, facultatibus, & indultis, spiritualibus, & temporalibus, prędictis Fratrum Prędicatorum, & Minorum Ordinibus, ac illorum professoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, Sindicis, oblatis, & commissis, seu aliaa quomodolibet per Prędecessores nostros, aut Nos hactenus concessis, & imposterum concedendis, quavis auctoritate, quatenus earum sexui, & statui, non contradicant, libere, & licite uti possint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine ulla differentia, ac si eisdem Monasteriis, locis, & personis, Abbatissis, Sindicis, procuratoribus, oblatis, & commissis Sororum, & Monialium earundem, ac personis utriusque sexus de Pęnitentia hujusmodi nominatim concessę forent, & concederentur expresse. Pręterea quia, ut intelleximus, exortis nonnunquam controversiis, inter locorum Ordinarios, eorumque Vicarios, seu officiales, curatos, & Fratres prędictorum Ordinum, variis occasionibus, locorum Ordinarii, eorumque Vicarii, seu Officiales, & Curati prędicti, ne Christi fideles Fratribus ipsis pias eleemosynas erogare presumant, suadere, & etiam sub censuris inhibere, ac erogantes excommunicatos fore prędicare, seu prędicari facere, seu pronunciare presumunt, locorum Ordinariis, eorumque Vicariis, seu Officialibus, & Curatis prędictis, ac etiam aliis quibuscunque dicta auctoritate mandamus, ut ab hujusmodi persuasionibus, inhibitionibus, & mandatis de cetero prorsus omnino abstineant, decernentes, inhibitiones ipsas, & mandata nullius existere firmitatis, & illis contravenientes censuris hujusmodi minime ligari, ac eosdem persuadentes, & inhibentes, mandatoque nostro hujusmodi obtemperare non curantes, nisi penituerint, & persuasiones, ac inhibitiones, & prędicta revocaverint infra triduum, postquam desuper requisiti fuerint, eo ipso Ordinarios interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, alios vero inferiores ab eis, excommunicationis sententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad Ordines prędictos Prędicatorum, & Minorum specialiter gerentes devotionis affectum, eorum cadavera, cum habitu Fratrum Prędicatorum, vel Minorum, seu Fratrum, vel Sororum de Pęnitentia utriusque Ordinis prędictorum sepeliri mandent, & persępe antequam moriantur habitum hujusmodi eis postulant exhiberi, decernimus habitum hujusmodi per Priorem domus Ordinis Prędicatorum, aut Guardianum domus Ordinis Minorum, loci, in quo tales decedere continget, vel per Superiorem Prelatum ipsorum Ordinum domorum, seu Prioratus, & Guardianię, vel cui illi duxerint committendum duntaxat, & non per alium, quavis auctoritate, vel prelatione fungentem, exhiberi debere, qui prędictum habitum recipientibus declarare teneantur, apud eorum Ordinum Ecclesias debere sepeliri in eorum obitu, quorum habitum susciperint, & illorum sic indutorum cadavera discooperta, nullo pallio, vel tegumento super imposito, cum habitu hujusmodi ad sepulturam deferri posse, Ordinariorum etiam sub censuris prohibitione locorum qualibet in contrarium edita non obstante, quaa quoad hoc modificamus. Et ne ex habilitatibus ad unum, vel plura beneficia ecclesiastica in titulum, vel commendam, obtinenda, cum facultate interim, donec illa assequantur, pro Capellanis aliorum in beneficiis ecclesiasticis deservire, & quod etiam postquam beneficia hujusmodi assecuti fuerint, in domibus dicti Ordinis residere, cameras habere, in illis, ac in Generalibus, atque Provincialibus Capitulis Fratrum eorundem Prędicatorum, & Minorum Ordinum, vocem activam, & passivam habere, ac privilegiis, favoribus, & gratiis, & indultis concessis ipsorum Ordinum professoribus, gaudere possint, prefatis Ordinibus, & illorum professoribus, gravamen inferatur, eisdem motu, & auctoritate, decernimus, hujusmodi concessas, & quas concedi contigerit, habilitationis literas, intelligi, & interpretari debere, ut Fratres ipsi, quibus literę hujusmodi concessę sunt, & concedentur imposterum quandocunque per Sedem prędictam, postquam aliquod beneficium adepti fuerint pacifice, aut pro Capellanis in aliquibus Ecclesiis ceperint deservire, concessionibus prędictis, prout vocem activam, & passivam, residentiam in domibus dictorum Ordinum, ac retentionem dictarum domorum, camerarum, & alia, quę Ordinum prefatorum sunt, concernunt, de dictorum Prelatorum assensu duntaxat gaudere possint, & non alias, nec alio modo. Idem statuentes de promotis ad Cathedrales, etiam Titulares appellatas, Ecclesias, & alias ecclesiasticas dignitates. Ceterum, ut dictorum Ordinum professores, qui Inquisitores heretice pravitatis pro tempore in diversis mundi partibus deputantur, tanto diligentius eorum officia studeant exercere, ac ab illicitis, & eis prohibitis, abstinere, quanto cognoverint posse eorum errores facilius corrigi, & puniri, quod Magister Prędicatorum, & Minister Minorum Ordinum prędictorum Generales prefati, nunc, & pro tempore existentes, gesta pro tempore per ipsos Inquisitores suorum Ordinum respective examinare, & querelas contra illos propositas audire, ac super illis, quantum eis justum, & equum videbitur, statuere, & ordinare: Et si in aliquo eos deliquisse invenerint, illos juxta excessuum exigentiam, etiam per eorum ab officio amotionem, ac alias corrigere, & punire, dictosque Inquisitores secundum quod equum, & justum, aut necessarium videbitur, non tamen in una eademque Dięcesi multi-

multiplicare, libere, & licite valeant. Et Prędicatorum in Minorum, & e contra Minorum Ordinum prędictorum Inquisitores in Prędicatorum Ordinum hujusmodi professores quoscunque officio Inquisitionis hujusmodi fungi, illudque exercere nullatenus possint, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, de pręsentibus literis specificam, & expressam faciente mentionem. Postremo quia Prędicatorum, & Minorum Fratrum prędictorum Ordinum professores, pro fidei catholicę dilatatione,

Nota.

incremento, & defensione, continue indefesse laborant, & eorum exemplari vita, prędicationibus Verbi Dei, audientia confessionum, sana doctrina, assidua sacrarum literarum instructione, & devota divinarum officiorum celebratione, hęreticorum extirpatione, aliisque innumeris piis operationibus prę ceteris Ordinum Mendicantium professoribus fructus in Ecclesia Dei salutares copiosius attulerunt hactenus, & continue afferre non cessant, atque allaturos in futurum, Deo propitio, spe firma tenemus, & propterea convenit, ut ipsi prę ceteris ampliores favores, & gratiarum prerogativas a prefata Sede recipiant, & reportent, aliorumque Ordinum Mendicantium indultis, & privilegiis apud Sedem prefatam gaudeant, ne illis inferiores esse videantur, omnes, & singulas gratias, concessiones, & indulgentias, & peccatorum remissiones, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, quallacunque sint, Heremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, ac Servorum B. Marię Fratrum Ordinibus, & illorum Ecclesiis, Oratoriis, & domibus, Prioribus, Fratribus, & Sororibus, conversis, & oblatis, ac utriusque sexus personis de Penitentia nuncupatis a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus prędictis, & a Nobis, aut aliis auctoritatem habentibus, quę omnia, ac si nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro sufficienter expressis, conjunctim, vel divisim, in genere, vel in communi concessa, eisdem, & eorum cuilibet Prędicatorum, & Minorum Fratribus, Ordinibus, domibus, Ecclesiis, Oratoriis, Generali Magistro, Ministro, Prioribus, & Ministris Provincialibus, Conventualibus Prioribus, Guardianis, Sororibus, & oblatis, conversis, & utriusque sexus Tertii Ordinis, seu de Penitentia nuncupatis, & aliis eorundem Ordinum personis, de novo concedimus, & in eis locum habere volumus, ac si eisdem nominatim, directe, & expresse concessa fuissent. Mandantes etiam, motu, & scientia, & auctoritate prędictis, ut, dum privilegiorum, indulgentiarum, prerogativarum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, & indultorum dictorum Fratrum Heremitarum S. Augustini, Carmelitarum, & Servorum Sanctę Marię originales literę, seu transumpta auctentica, ex illis pro, & in favorem Ecclesiarum, domorum, & Fratrum prędictorum Prędicatorum, & Minorum Ordinum, adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in judicio, quam extra judicium, & aliis locis, quibus opus fuerit, ac si pro, & in favorem dictorum Ordinum, Ecclesiarum, domorum, & Fratrum Prędicatorum, & Minorum a Sede Apostolica emanassent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediate concessę. Inhibentes districtius ipsis locorum Ordinariis sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, ac Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, *& aliis quibuscunque sub excommunicationis latę sententię*, & privationis earundem Parochialium *Ecclesiarum, & omnium aliorum* beneficiorum ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia imposterum obtinenda, pęnis, eo ipso quo contrafecerint incurrendis, ne personis quibuslibet Ecclesiasticis, & secularibus in genere, vel in specie, directe, vel indirecte aliquid inhibeant, pręcipiant, ordinent, vel statuant, quo minus Ordines prędicti, illorum domus, & professores, prędictis gratiis eis concessis libere uti possint. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, revocationibus, & restrictionibus, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, nec-

Clausula derogans.

non Parisiensis, & aliorum locorum Generalium Studiorum Universitatibus, & Curię, Vicegerentię Avinionis, & quibusvis ordinariis Prelatis, ac personę concessis, & concedendis literis, privilegiis, ac per illos deputatis in eis Conservatoribus Privilegiorum hujusmodi facultatibus, & jurisdictione, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, & insolitis, quibus omnibus, illa, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus, & data, non per hujusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset, pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa specifice, & nominatim derogamus, & ea nemini in pręjudicium pręmissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari, decernimus, necnon omnibus illis, quę in dictis literis nostris prefatis Ordinibus concessis, volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Verum, quia difficile foret pręsentes literas ad singulas Provincias originaliter destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis manu Notarii publici, & Curię causarum Camerę Apostolicę Auditoris, vel Protectoris, qui est, & qui pro tempore erit, aut alicujus Archiepiscopalis, vel Episcopalis, seu cujuscunque in dignitate constituti sigillo munitis, ea prorsus in judicio, & extra, ubicunque exhibita vel ostensa fuerint, fides adhibeatur indubia, ac si ipsę originales literę forent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, constitutionis, concessionis, largitionis, indulti, perstrictionis, voluntatis, ademptionis, statuti, mandati, decreti, inhibitionis, & derogationis infringere &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Septimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.

L. Grifus.

A tergo legitur.
Registrata apud me
L. Grifum.

Jo: de Tartarinis.

1. *Aurea Bulla.*) Sic passim nuncupatur hæc Constitutio, non ex aureo sigillo, uti ceteræ Bullæ aureæ, sed amplissimis Privilegiis, quibus Summus Pontifex Fratres Prædicatores, & Minores ditat.

2. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo.*

3. *Ar-*

Digitized by Google

3. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur etiam *Libro B. fol.* 358 ex Autographo *Toletano*, in *Bullario Romano Constitutione XIX*, apud *Confettium pag.* 59, *Ususmarem pag.* 161, *Castellanum Parte II pag.* 115, in *Constitutionibus* Ordinis Prædicatorum editis anno *MDV* numero *LXXXIV*, in aliis an. *MDVII* num. *CIV*, apud *Rodericum* in *Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag.* 139.

Luciferisani (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1479 Die 30 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono de Peritio in Ecclesia Hispalen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CXXV.

PIis fidelium votis &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Henrici Ducis de Medina & Domini Villę de Sanlucar de Benameda (5), Hispalen. Diœcesis, petitio continebat, quod ipse ex magno devotionis fervore, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum reformatorum, de observantia nuncupatorum, gerit, cupit, ut in Eremitorio S. Spiritus (6) prope dictam Villam, in dominio suo consistenti, quędam domus dicti Ordinis erigatur & ędificetur. Quare pro parte dicti Henrici nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi in dicto Eremitorio quandam domum pro Priore, & nonnullis dicti Ordinis reformatis, de observantia nuncupatis, inibi moraturis Fratribus, cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, & aliis necessariis officinis ędificari, & erigi faciendi, ac Priorem, & Fratres prędictos inibi collocandi, licentiam & facultatem concedere, aliasque in prę- missis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & religionis hujusmodi propagationem intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Henrico in dicto Eremitorio quandam domum pro Priore & nonnullis dicti Ordinis reformatis, de observantia nuncupatis, inibi moraturis Fratribus, cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, & aliis necessariis officinis, sine tamen cujuscunque prejudicio, ędificari, & erigi faciendi, ac Priorem, & Fratres prędictos inibi locandi, auctoritate nostra licentiam concedas, & etiam facultatem. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, seu alio loco domos, vel loca quęcunque ad habitandum de novo recipere, aut recepta absque Apostolicę Sedis licentia speciali, faciente plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de hujusmodi prohibitione mentionem, mutare pręsumant, ac aliis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque. Nos enim, si erectionem hujusmodi fieri contingat, Priori, & Fratribus, qui in ipsa domo pro tempore morabuntur, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, & indultis aliis domibus, & Fratribus dicti Ordinis concessis uti valeant pariter & gaudere, auctoritate Apostolica concedimus per pręsentes, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Tertio Kal Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Supplex petitio Ducis de Medina.

Facultas.

1. *Luciferisani.*) Vulgo *S. Lucar de Barrameda*, in *Hispania Bætica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXVI fol.* 116.
3. *Hispalen.*) Vulgo *Sevilla*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Benameda.*) *Barrameda*.
6. *S. Spiritus.*) Sic antequàm poneretur ibi Cœnobium Fratrum Prædicatorum vocabatur domus illa. At *Henrici* Ducis, ejusdem Cœnobii fundatoris, jussu, ipsi nomen a *S. Dominico de Gusman* fuit impositum ut scilicet Dux *de Medina Sidonia*, sanguine *S. Dominico* conjunctus, & illam consanguinitatem, & erga S. Patriarcham pietatem suam significaret.

S. Audomari (1) Conventus transferendi facultas.

Anno 1479 Die 3 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Bertini de Sancto Audomaro, Morinen. (3) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CXXVI.

DIspositione divina gregi Dominico licet immeriti pręsidentes &c. (4). Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum olim domus Sancti Dominici extra Muros oppidi S. Audomari Ordinis Fratrum Prędicatorum, Morinen. Diœcesis, petitio continebat, quod cum temporibus retroactis, vigentibus guerris in partibus Francię, domus prędicta cum ejus Ecclesia furore bellico & certis aliis de causis foret diruta, & cum eadem Ecclesia solo ęquata, ita quod Fratres inibi commorantes in domo stare aut in Ecclesia hujusmodi divina nequeant ullatenus celebrare, compulsi sunt, ne evagari cogerentur, ad quoddam Oratorium intra muros dicti oppidi, in quo certi laici Tertii Ordinis S. Francisci, & mechanici inhabitant, se conferre, ubi per eosdem laicos benevole recepti moram aliquandiu fecerunt, prout faciunt etiam de pręsenti, Missas in eodem Oratorio pro sui devotione & populi consolatione celebrando. Quare pro parte tam dilecti filii Magistri Generalis, quam eorundem Prioris & Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis quod in loco dicti Oratorii jam eis per dictos Fratres Tertii Ordinis oblato, vel alio magis accommodo intra muros ejusdem oppidi forsan offerendo, unam domum Fratrum Prędicatorum cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, cęmeterio, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro eorum usu, & habitatione de novo ędificare possint, & valeant, alias-

Diplomatis causa.

Facultas ;

aliasque ipsis, & eorum statui in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & religionis propagationem nostris presertim temporibus intensis desideriis affectamus, de pręmissis notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis Fratribus Tertii Ordinis pędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, Priori, & Fratribus Ordinis Pędicatorum hujusmodi, quod in loco dicti Oratorii, vel alio magis apto, & convenienti, sibi pia largitione fidelium, vel alias concedendo, unam domum dicti Ordinis Pędicatorum cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, cęmeterio, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis de novo erigere, & ędificari facere, libere, & licite possint, & valeant, licentiam eadem auctoritate concedas. Nos enim, si concessionem hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, eisdem Priori, & Fratribus Ordinis Pędicatorum, quod dictam domum de novo erigendam perpetuo conventualiter inhabitare, necnon omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, & indultis, pręfato Ordini Pędicatorum, & illius domibus a Sede Apostolica generaliter concessis, uti, & gaudere etiam libere, & licite valeant, auctoritate pędicta tenore pręsentium concedimus pariter, & indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Pędecessoris nostri inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, castro, vel villa, seu alio quocunque loco domos, aut loca de novo recipere, seu recepta inhabitare pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, statutis quoque & consuetudinibus Ordinis Pędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Tertio Non. Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *S. Audomari.*) Vulgo *Saint Omer*, in *Belgio*. Juris est Provinciæ *S. Rosæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Arch. Apostolico Libro CXXXVI fol.* 165.
3. *Morinen.*) Nunc Episcopalis Sedes est Urbs *Audomarensis*.
4. *Præsidentes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1479 Die 25 Augusti.

F. Antonius Cuberti fit Pœnitentiarius Avinionen. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto *filio Officiali Avinionen.*, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religioniszelus, necnon vitę & morum honestas, aliaque laudabilia & probitatis merita virtutum, super quibus apud Nos dilectus filius Antonius Cuberti, Frater Ordinis Pędicatorum, fide digno commendatur testimonio, Nos inducunt, ut personam suam condignis favoribus, & gratiis prosequamur. Cum itaque, sicut accepimus, officium Pęnitentiarię Minoris in ecclesia S. Dominici Domus

Nota.

Fratrum Pędicatorum Avinionen., in qua, ut asseritur, ab antiquis temporibus duo Pęnitentiarii cum eisdem facultatibus, quas habent Pęnitentiarii minores Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, esse consueverunt, per obitum quondam Bertrandi Grimaldi, Fratris dicti Ordinis Pędicatorum, & qui alterum ex duobus officiis Pęnitentiarię hujusmodi dum viveret exercebat, & extra Romanam

Pœnitentiarius constitutus.

Curiam diem clausit extremum, vacaverit, & vacet ad pręsens, Nos, volentes dictum Antonium, pręmissorum meritorum suorum intuitu, favore prosequi gratioso, ipsumque ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione latis, si quibus, quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, discretioni tuę &c. mandamus, quatenus eidem Antonio, si ad hoc per diligentem examinationem eum idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, officium Pęnitentiarię pędictum, sic, ut pręmittitur, vacans, cum omnibus, & singulis ejus honoribus, oneribus, juribus, & emolumentis consuetis, per eum quoad vixerit exercendum, auctoritate nostra conferas, & assignes, ipsumque in locum dicti Bertrandi cum eisdem honoribus, oneribus, & emolumentis, surroges, ac facias ipsum ad hujusmodi officium, ejusque liberum exercitium, cum honoribus, oneribus & emolumentis antedictis, ut est moris, admitti. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti officii statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem. Volumus autem quod antequam pręfatus Antonius officium hujusmodi exercere incipiat, in manibus tuis de hujusmodi officio fideliter exercendo corporaliter pręstet juramentum juxta formam pręsentibus annotatam, quę talis est. Ego Antonius Cuberti Ordinis Fratrum Pędicatorum professor, Domini nostri PP. in Domo Fratrum dicti Ordinis in Civitate Avinionen. Pęnitentiarius, ab hac hora in antea fidelis ero Beato Petro, Sanctę Romanę Ecclesię, ac Domino nostro Domino Sixto PP. IV, ejusque Successoribus canonice intrantibus, neque ero in facto, consilio, vel consensu &c. Sic me Deus adjuvet, & hęc Sancta Dei Evangelia.

Da-

Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Octavo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Avinionen.*) Vulgo *Avignon*, in ejusdem nominis Comitatus Metropoli.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.* 156.

Anno 1479 Die 30 Decembris.

Zubor-Zentzivialensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Bacien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictioneu. CXXVIII.

QUoniam in his quę divini cultus augmentum respiciunt &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Johannis Zubor, Domini loci de Zubor, Bacien. Dięcesis, petitio continebat, quod ipse ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum gerit devotionis affectum, ac cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, unam domum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, in quadam ejus possessione Zubor Zentzivial, dictę Dięcesis, nuncupata, cum Ecclesia sub invocatione alicujus Sancti per eum eligendi, & nominandi, ac aliis necessariis officinis, erigere, & ędificare, seu erigi, & ędificari facere, summopere desiderat, si ei desuper a Sede Apostolica licentia concedatur. Quare pro parte tam Johannis, quam dilectorum filiorum Generalis, & Provincialis Regni Hungarię Priorum ejusdem Ordinis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dicti Johannis desiderio in hac parte favorabiliter annuere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus propagationem nostris presertim temporibus adaugeri intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus, si est ita, & locus ipse ad ędificandum domum prefatam fuerit conveniens, & honestus, prefato Johanni, quod in dicta possessione unam Domum cum Ecclesia sub titulo alicujus Sancti per eum nominandi, ac campanili, campana, dormitorio, cęmeterio, hortis, hortalitiis, aliisque necessariis officinis pro usu, & habitatione eorundem Fratrum sine tamen cujuscunque prejudicio ędificandi, auctoritate nostra licentiam largiaris. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, Fratribus predictis, quod domum hujusmodi cum Ecclesia, & aliis predictis, recipere & perpetuo inhabitare, omnibusque, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & indultis dicto Ordini generaliter concessis, & quibus alię domus dicti Ordinis potiuntur, & gaudent, uti, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, concedimus per presentes, iure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, inter alia prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, villa, castro, sive alio loco quocunque ad inhabitandum domos, vel loca quęcunque de novo recipere, seu inhabitare, presumant absque Sedis Apostolice licentia speciali faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolis Constitutionibus &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo nono, Tertio Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Supplex fundatoris petitio.

Facultas.

1. *Zubor-Zentzivialen.*) Seu *Czobor-Szent-Mihalen.*, vulgo *Czobor-Szent-Mihaly*, ut a *Pazmanio*, & *Plodio* vocatur apud *Ferrarium de Rebus Hungariæ Provinciæ Parte IV Lib.* Unico *pag.* 517.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.* 297.

3. *Bacien.*) Aliis *Bacchen.*, in *Hungaria*, sub Archiepiscopo *Colocensi*.

4. *Respiciunt &c.*) Ut in ejusdem tenoris Exordiis.

Anno 1480 Die 27 Januarii.

Regin. (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Regin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CXXIX.

EX debito pastoralis officii &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Isabethę (4) Abbatissę & Monialium Monasterii S. Petri Martyris Regin., Ordinis S. Augustini, petitio continebat, quod postquam ipsę dudum in dicto Monasterio sub regulari observantia laudabiliter longo tempore vixerant, certa occurrente necessitate, seu occasione ex dicto Monasterio ad domum, seu domos Parochialis Ecclesię S. Pauli Regin. auctoritate ordinaria translatę fuerunt, inibique de consensu Rectoris dictę Ecclesię sub observantia, regularibusque institutis dicti Ordinis habitaverunt, prout habitant de presenti; &, sicut eadem petitio subjungebat, si Ecclesia cum domibus hujusmodi in Monasterium Monialium dicti Ordinis erigeretur, & quod cura animarum parochianorum ipsius Ecclesię per aliquem idoneum Presbyterum per Abbatissam & Moniales predictas ponendum, & pro earum libito voluntatis amovendum, exerceri deberet, statueretur, & ordinaretur, ex hoc profecto Abbatissa & Moniales prefatę cum majori animi quiete, & conscientię pace sua Altissimo vota persolverent, idque cederet ad honorem Dei, Religionis propagationem, & divini cultus augmentum. Quare pro parte Abbatissę & Monialium predictarum, asserentium, quod fructus, redditus, & proventus dictę Parochialis Ecclesię sex florenorum auri de camera secundum com-

Diplomatis causa.

communem extimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam ipsam cum Domibus prędictis in Monasterium Monialium cum hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis erigere, quodque cura animarum parochianorum prędictorum per Capellanum per eas, ut pręmittitur, post cessum, vel decessum moderni Rectoris eligendum, qui fructus, & proventus prędictos percipere habeat, exerceatur, statuere, & decernere, ac alias ipsis, & earum statui in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui vota Altissimo famulantium personarum paterna voluntate, & animo libenter semper fovere instruimur, alias de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, de pręmissis omnibus, & singulis auctoritate nostra te diligenter informes, &, si per informationem hujusmodi ita esse repereris, & ad id pręfati Rectoris expressus accedat assensus, Ecclesiam cum domibus prędictis in Monasterium Monialium cum hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis auctoritate nostra erigas, quodque, cedente, vel decedente moderno dictę Ecclesię Rectore, cura animarum parochianorum prędictorum per Capellanum, per Abbatissam, & Moniales prędictas, ut pręmittitur, eligendum, qui fructus, & proventus prędictos percipere habeat, exerceatur, eadem auctoritate statuas pariter, & decernas. Nos enim, si erectionem, ac statutum, & decretum hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, eisdem Abbatissę & Monialibus nunc in Monasterio hujusmodi erigendo, & pro tempore degentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, libertatibus, exemptionibus, indultis, & immunitatibus, aliis Monialibus, & Monasteriis prędictis per Sedem Apostolicam quomodolibet in genere concessis, & de cetero concedendis, uti, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Non obstant. constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono (5), Sexto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Facultas.

1. *Regin.*) In Ditione Ducis *Mutinensis*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *archivo Apostolico Libro XIV fol.* 133.
3. *Officii &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Isabetha*.) Seu *Elisabeth*.
5. *Nono*.) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCLXXX*.

Anno 1480 Die 14 Martii.

Privilegia concessa Monialibus Monasterii Terrę Salarum (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXXX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Privilegia.

SEdis Apostolicę gratiosa benignitas &c (3). *Hinc est*, quod Nos dilectarum in Christo filiarum Conventus Monasterii Monialium Sancti Hieronymi Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Terrę Salarum, Terdonen. (4) Diœcesis, supplicationibus inclinati, quod Conventus dicti Monasterii unam ex illius Monialibus sibi in Priorissam annis singulis eligere possint, quę annalis (5) duntaxat existat, & absque nova confirmatione superioris, postquam concorditer, seu per maiorem partem earundem Conventus electa fuerit, Priorissa sit, eique durante anno hujusmodi alię Moniales obedire teneantur, & debeant, quodque Monasterium, & Priorissa, ac Moniales hujusmodi Magistro Generali dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum duntaxat subsint, &, ut nullus eo inferior potestatem, sive jurisdictionem ullam super Priorissam Moniales & Monasterium hujusmodi habeat, perpetuo auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus; eisdemque Priorissę, & Monialibus quod unum Capellanum secularem, vel cujusvis Ordinis regularem, qui eisdem Priorissę & Monialibus divina Sacramenta ministrare, & in dicto Monasterio divina officia dicere, ac earundem Priorissę & Monialium Confessione diligenter audita, eas in omnibus, & singulis casibus, in quibus Generalis Magister Moniales ipsius Ordinis absolvere potest, absolvere valeat, sibi eligere possint, ac eligendo Capellano hujusmodi dictas Priorissam, & Moniales, ut pręmittitur, absolvendi, facultatem & potestatem eadem auctoritate concedimus per pręsentes. Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrorum statuti, & ordinationis, ac concessionis infringere &c Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono (6) pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Terrę Salarum*.) Vulgo *Sali* in Ducatu *Mediolanen.* Monasterium modo juris est Provincialis utriusque *Lombardię*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXIII fol.* 219.
3. *Benignitas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Terdonen.*) Aliis *Dertonen.*, & *Tertonen.*, vulgo *Tortona*, in *Lombardia*; Urbs est Ducatus *Mediolanensis*.
5. *Annalis*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
6. *Nono*.) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCLXXX*.

Con-

Conservatores creat, qui Constitutionem (1), de reformandis Cœnobiis editam, servandam curent. Anno 1480 Die 18 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Saltzeburgen. (3), ac Frisiogen., & Ratisponen. Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CXXXI.

Humilibus &c. (4). Dudum siquidem felicis recordationis Paulus PP. II Prędecessor noster, universis Ordinis Fratrum Minorum, de observantia nuncupatorum, professoribus, ne domus Fratrum dicti Ordinis, Conventualium nuncupatorum, seu eorundem Fratrum habitationes, neve quod Monasteria Monialium eorundem Fratrum Conventualium curę commissa, ipsorum Fratrum de Observantia curę committerentur, quęrere, aut recipere pręsumerent, per quasdam inhibuit, & deinde dilectorum filiorum Fratrum Prędicatorum, & prędicti Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Beatę Marię de Monte Carmelo, Ordinum Generalibus Magistro, Ministro, & Prioribus, & aliorum dictorum Ordinum professorum relatione, non sine querela, per Nos accepto, quod laici in diversis mundi partibus constituti, propriis incumbentes affectibus, dum Magister, Ministri, & Priores ipsi tam Generales, quam Provinciales, & domorum eorundem Ordinum Custodes, Guardiani, ac Fratres, Conventuales nuncupati, dictarum domorum jura prosequuntur, ac pecunias, & bona ad licitos usus eorundem Fratrum pia Christi fidelium largitione eis, & eorum domibus, ac Ordinibus relicta, seu legata, aut alias debita, ab eisdem laicis exigere curabant, aut ipsarum domorum bona pręfatis laicis pro eorum beneplacito & voluntate concedere, seu civiles laicorum eorundem dissensiones, particulares discordias, & factiones sequi, vel a laicis in his, quę laici ipsi a Magistro, Ministris, Prioribus, Guardianis, & Fratribus memoratis minus licite postulabant, eisdem laicis complacere recusabant, ac alias dum laici ipsi Magistrum, Ministros, Priores, Custodes, Guardianos, & Fratres prędictos aliis variis plerumque occasionibus ea, qua debebant, affectione non prosequebantur, ut de eisdem Magistro, Ministris, Prioribus, Custodibus, Guardianis, & Fratribus, Conventualibus nuncupatis, valerent se vindicare, aut occupatorum per ipsos laicos bonorum, ad domos eorundem Fratrum pertinentium, restitutionem differre, &, si domus ipsę ad Fratres dictorum Ordinum de observantia nuncupatos provenirent, bona illorum eis commoda emere, & pro minori pretio, quam valerent habere possent, exquisitis mediis curabant, quod domus ipsę Ordinum eorundem, per dictos Fratres Conventuales longo tempore inhabitatę, Fratribus de observantia, vel alio nomine nuncupatis, eorundem Ordinum concederentur, novas gabellas, & onera, a quibus Fratres ipsi exempti sunt, ab eis exigere, varia gravamina eis inferre, ac alias injurias irrogare pręsumebant, ex quo plurima eisdem Fratribus Conventualibus incommoda proveniebant, nam metu molestiarum hujusmodi, quas eis inferri formidabant, in exigendo, & prosequendo domorum suarum jura timidiores reddebantur, & eosdem laicos vereri ultra quam deceret, & a libere prędicando, quod illos tangebat, abstinere, & illis, ultra quam illorum qualitas exigeret, & Ordinum prędictorum utilitas persuaderet, deferre cogebantur inviti, non absque divinę Majestatis offensa, & Ordinum eorundem gravi pręjudicio, & jactura, adeo ut propter incommoda prędicta etiam aliqui dictorum Ordinum professores nonnunquam Domos desererent, & ad alios non Mendicantium Ordines se transferrent, tales molestias evitare curantes; aliqui vero, qui Ordines ipsos ingrederentur ab ingrediendo abstinere conarentur, quod ad eorundem Ordinum perniciem paulatim cedere manifeste dignoscebatur. Nos tunc tot mala quot Prędicatorum, Minorum Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum Ordinum Mendicantium professores prędicti, Conventuales nuncupati, quorum scientia & doctrina militans Ecclesia continuo suscipit incrementum, ex pręmissis patiebantur, obviare cupientes, per alias nostras literas motu proprio, non ad prędictorum Magistri, Ministri, Priorum, Custodum, Guardianorum, & Fratrum Conventualium, vel alterius Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra deliberatione, & ex certa scientia, literas Prędecessoris hujusmodi tunc ratas habentes, & innovantes, omnibus, & singulis Clericis, & Religiosis de Bulla, alias de Observantia, nuncupatis, Ordinum quorumcunque, ac laicis utriusque Sexus, cujusvis dignitatis, gradus, Ordinis, vel conditionis forent, etiamsi Marchionali, Ducali, Comitali, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, & alia qualibet Ecclesiastica, vel mundana pręfulgerent dignitate, & auctoritate, sub pęna excommunicationis latę sententię, eo ipso, toties quoties illos contrafacere contingeret, incurrenda, ne, quod domus & loca professorum dictorum Ordinum, Conventualium nuncupatorum, aut Monasteria Monialium eorum curę commissa, aliis Fratribus, Monialibus, seu Sororibus, etiam ejusdem Ordinis, quovis nomine nuncupatis, quomodolibet concederentur, aut quod, amotis exinde Fratribus, & Sororibus, illę, & alias inhabitantes reformarentur, & alii Fratres, alięque Moniales, seu Sorores eorum loco subrogarentur, & substituerentur ibidem, seu quod Monasteria prędicta aliorum curę committerentur, procurare, gerere, aut attentare, nisi apud Magistrum, Ministros, & Priores Generales, vel Provinciales dictorum Ordinum pro tempore existentes, qui tenerentur, & deberent, quoties opportunum foret, & postquam essent requisiti, infra annum domos ipsas debite reformare, & quę correctione, & emendatione indigerent, corrigere & emendare, nec etiam ad effectum hujusmodi amotionis eorum a domibus suis eisdem Fratribus Conventualibus, & eorum curę commissis Monialibus injurias, aut gravamina aliqua inferre, seu ab eisdem Fratribus pro rebus, & bonis, quę negotiationis causa non deferrent, pedagia, guidagia, gabellas, & alia, quovis nomine nuncupata, nova onera petere, exigere, vel levare quoquo modo pręsumerent, auctoritate Apostolica districtius in-

Diplomatis causa.

Nota.

inhibuimus ac voluimus, &, motu, ac scientia prędictis, statuimus, & ordinavimus, quod Fratres ipsi Conventuales, & Sorores, & alii quicunque reformationibus, quas fieri contingeret per Generales, aut Provinciales prędictos acquiescere, illasque observare omnino tenerentur, & deberent, quodque laici prędicti in faciendis reformationibus prędictis, alias quam ut pręfertur, nullatenus se intromitterent, aut, ne fierent, opponerent, vel contradicerent, nec quod postmodum factę reformationes alterarentur, vel mutarentur, aut in eis ultra adderentur, quęrere auderent, sub eadem excommunicationis sententia, si contrafacerent, eo ipso tunc incurrenda, districtius pręcipiendo, inhibuimus, decrevimusque irritum, & inane, si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, etiam Apostolica, scienter, vel ignoranter, dictarum literarum nostrarum non inserto tenore, contingeret attentari. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Guardiani, & Fratrum domus, necnon dilectarum in Christo filiarum Abbatissę & Conventus Monasterii loci Monacen. Fratrum Minorum, & Sanctę Clarę Ordinum, Frisingen. Diœcesis, petitio continebat, ipsi Guardianus, & Fratres, ac Abbatissa, & Conventus, dubitent, ne aliqui inhibitioni, & literis prędictis in ipsarum prejudicium contravenire pręsumant, pro parte eorundem Guardiani, & Fratrum, ac Abbatissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas prędictas, & in eis contenta quoad eos, eorumque domum, & Monasterium prędicta observari, mandare, aliasque eis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati,

Mandatum. Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, Guardiano, & Fratribus, ac Abbatissę & Conventui pręfatis, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, ac pręmissa omnia, & singula, ubi, & quando expedire cognoveritis, fueritisque desuper pro parte eorundem Guardiani & Fratrum, ac Abbatissę, & Conventus legitime requisiti, solemniter publicantes, non permittatis eos, vel earum domum, & Monasterium prędicta, contra pręsentium tenorem per quoscunque, etiam prętextu quarumcunque commissionum & delegationum, ac facultatum visitandi, quę a nobis, & a Sede Apostolica emanassent, vel in posterum emanarent, in quibus de pręfatis, & pręsentibus literis nostris specifica, & individua mentio non fieret, quomodolibet inquietari, seu molestari, ac illos omnes, & singulos quos vobis hujusmodi excommunicationis sententiam incurrisse constiterit, in ecclesiis, & aliis locis, ubi vobis videbitur, excommunicatos publice nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, excommunicationis sententiam hujusmodi iteratis vicibus aggravare curetis, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis donec pręvia debita satisfactione meruerint ab eadem excommunicationis sententia absolutionis beneficium obtinere. Contradictores &c. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne aliquis extra Civitatem suam, vel Diœcesim &c. seu ne judices &c. necnon omnibus, quę in dictis literis voluimus non obstare &c. quibuscunque, seu si aliquibus communiter, *vel divisim*, a *Sede Apostolica* indultum existat, quod interdici, suspendi &c. per *literas Apostolicas non facientes plenam &c.* mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono (5), Quinto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Constitutionem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.* 42. Legitur etiam apud *Waddingum Annal. Minor. Tomo VII pag.* 78.
3. *Saltzeburgen.*) Seu *Salisburgen.*, in *Germania* ubi Diœceses & loca de quibus in hoc Diplomate.
4. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Nono.*) Stylo Bullarum, ęræ communis *MCCCCLXXX.*

Anno 1480 Die 15 Maii.

Ne Monasterium de Turre (1) uniatur Monasterio Matris Domini.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Sepulcri de Astino, & Archipresbytero de Palazolo Pergameo., & Brixien. Diœcesum, ac Lancelloto de Bongis Canonico Pergamen. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. HUmilibus &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Johannię de Berlendis Priorissę, & Conventus Monasterii Beatę Marię de Turre Buldonum per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Pergamen. Diœcesis, petitio continebat, quod alias pro parte ipsarum Nobis exposito, quod dudum, postquam bonę memorię Johannes tunc Episcopus Pergamen. ex certis causis Monasterium prędictum Monasterio Matris Domini dicti Ordinis, sub cura, & secundum instituta eorum Fratrum viventium, auctoritate ordinaria univerat, annexuerat, & incorporaverat, ac nonnulla alia fecerat, statuerat, & ordinaverat, necnon felicis recordationis Nicolaus PP. V. Prędecessor noster unionem, annexionem, incorporationem, statutum, ac omnia per dictum Episcopum gesta, auctoritate Apostolica cum suppletione defectuum per suas literas in forma gratiosa confirmaverat, & approbaverat, & pro potiori pręmissorum cautela de Turre pręfatum eidem Monasterio Matris Domini cum omnibus juribus, & pertinentiis suis de novo perpetuo univerat, annexuerat, & incorporaverat, ac dignitatem Priorissalem in eodem Monasterio de Turre suppresserat penitus, & extinxerat, ac ipsa Monasteria de cetero unum esse, & per unam Priorissam dicti Monasterii Matris Domini regi, & gubernari debere decreverat, necnon Episcopus, Priorissa, & Conventus ejusdem Monasterii Matris Domini prętextu dictarum literarum Johanninam Priorissam, & alias Moniales tunc dicti Monasterii de Turre

a prę-

ea prędicto earum Monasterio de Turre de facto ejecerant, illiusque bonis, & terris spoliaverant, pro parte Priorissę, & Conventus ejusdem Monasterii de Turre pię memorię Calisto PP. III, etiam Prędecessori nostro, tunc exposito, quod ipsę in domibus parentum suorum degebant, ac quod literę dicti Nicolai Prędecessoris ex causis falsis obtentę erant, & in ipsis quod fundator, & dotator dicti Monasterii de Turre nobilis & laicus extiterat, nulla mentio habita fuerat, prefatus Calistus Prędecessor Archiepiscopo Mediolanen. ejus proprio nomine non expresso per alias suas literas dedit in mandatis, ut, si vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini hujusmodi, & aliis qui forent evocandi, ita esse, ac unionem, annexionem, & incorporationem, & alia premissa, ex falsis causis processisse, necnon literas Nicolai Prędecessoris hujusmodi subreptitias existere sibi legitime constaret, unionem, annexionem, & incorporationem, ac confirmationem, & extinctionem prędictas revocaret, & annullaret, ipsasque Priorissam, & Moniales de Turre ad earum Monasterium, & possessionem, in qua ante unionem, & confirmationem prędictas erant, auctoritate Apostolica restitueret, & reponeret; quarum vigore ad nonnullos actus in ipsa causa citra tamen illius conclusionem processo, prefatus Calistus Prędecessor eidem Archiepiscopo per alias suas in forma Brevis dedit in mandatis, ut in causa hujusmodi suspenderet, & successive recolendę memorię Pius PP. II, etiam Prędecessor noster causam hujusmodi ad se advocans, illam bonę memorię Malatestę, tunc Episcopo Cameriuen., & in Civitate Mantuan., ubi dictus Pius Prędecessor tunc existebat, residenti, resumendam, & ulterius audiendam juxta acta, & probationes coram dicto Archiepiscopo facta fine debito terminandam, commisit, ac prefatus Malatesta Episcopus in causa ipsa ita procedens unionem, annexionem, & confirmationem prędictas auctoritate Apostolica cassandas, revocandas, dictasque Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre ad earum pristinam possessionem restituendas, & reponendas fore, prout cassavit, irritavit, restituit, & reposuit, per suam sententiam definitivam declaravit, dictumque Monasterium de Turre, & illius fructus, ac bona, vigore cujusdam specialis commissionis, quam desuper ab eodem Pio Prędecessore habuerat, sequestravit. Pro parte vero dictarum Priorissę, & Conventus Monasterii Matris Domini a sententia hujusmodi appellato, dictus Prędecessor Pius causam appellationis hujusmodi bonę memorię Honofrio Episcopo Tricaricen., & deinde ex certis causis illam ad se advocans tunc Preposito Ecclesię Sanctę Agathę Brixien. ejus proprio nomine non expresso commisit. Idem Prepositus in causa ipsa perperam procedens, definitivam, per quam unionem, annexionem, & incorporationem, ac extinctionem prędictas, per dictum Episcopum Pergameo. factas, & omnia inde secuta, confirmavit, omnesque, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, auctoritate Apostolica prędicta supplevit, ac ipsum Monasterium de Turre dicto Monasterio Matris Domini denuo univit, & incorporavit, sententiamque dicti Episcopi Cameriuen revocavit, sententiam promulgavit iniquam, a qua pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii hujusmodi de Turre ad Apostolicam Sedem extitit appellatum, & appellatione hujusmodi tunc pendente tam de Turre, quam Matris Domini Priorissę, & Conventus hujusmodi per certos earum procuratores seu Syndicos ad talem devenerunt transactionem, seu concordiam, videlicet, quod unio, annexio, & incorporatio, ac extinctio per Episcopum Pergamen., & Nicolaum Prędecessorem prędictos factę hujusmodi, ac omnia, & singula in dictis literis contenta plenam roboris firmitatem obtinere deberent, ita tamen quod dicta Johannina Priorissa, & dilecta in Christo filia Catharina de Ferraria, ac quondam Angelina de Bongis, & Johannina de la Ecclesia, Moniales dicti Monasterii de Turre, quę tunc in eodem Monasterio professę duntaxat existebant, restituerentur, & remitterentur in prefatum Monasterium de Turre, cum officiis, & dignitatibus, prout antea erant, quodque tenerent, & possiderent bona omnia ad ipsum Monasterium de Turre spectantia toto tempore vitę earundem, &, ipsis quatuor deficientibus, dictum Monasterium de Turre cum omnibus bonis suis pleno jure spectaret, & pertineret ad dictum Monasterium Matris Domini, & quod ipsę Priorissę, & Moniales dicti Monasterii de Turre non possent in dicto Monasterio aliquam puellam, aut mulierem in Monialem ipsius Monasterii de Turre de novo recipere, &, si contingeret prędictam Johanninam Priorissam decedere, liceret Monialibus dicti Monasterii de Turre unam ex Monialibus ejusdem Monasterii de Turre in Priorissam eligere, & nonnulla alia, medio juramento utriusque partis, firmata facere, & observare, prout in quodam Instrumento publico desuper confecto, dicitur plenius contineri, ac in eadem expositione subjuncto, quod Johannina Priorissa, & Moniales prefatę ejusdem Monasterii de Turre tempore concordię, & transactionis prędictarum forent, & essent dicto earum Monasterio, & illius bonis spoliatę, ipsaque concordia, & transactio per dictam Priorissam, & Conventum dicti Monasterii Matris Domini non fuisset integraliter observata, &, si observaretur, in evidens damnum, & prejudicium, & totalem extinctionem dicti Monasterii de Turre cederet, prefatęque Johannina, & Conventus ejusdem Monasterii de Turre desiderantes in earum dicto Monasterio vitam regularem perpetuo vigere quamplures puellas ab inde citra in eodem Monasterio de Turre receperant, ac eas moribus, & disciplina regulari instruxerant, & erudierant, desiderabantque ipsę Priorissa, & Conventus Monasterii de Turre Ordinem, & disciplinam regularem, ac dignitatem Priorissalem in eodem Monasterio de Turre perpetuis futuris temporibus vigere, & observari, Nos dilecto filio Bartholomęo de Vianova Canonico Pergameo. aliis nostris dedimus literis in mandatis, ut, si, vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini hujusmodi, & aliis qui forent evocandi, quod transactio prędicta non fuisset per Priorissam ipsam, & Conventum Matris Domini integraliter observata, & de aliis Nobis expositis sibi legitime constaret, prefatis Priorissę, & Conventui Monasterii de Turre, juramentum prędictum per ipsas Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre, seu earum Procuratores, earum nominibus, in concordia prędicta, ut premittitur, prestitum, auctoritate nostra ea vice duntaxat relaxaret, ipsasque Priorissam, & Conventum Monasterii de Turre a reatu perjurii, si quod pretextu dicti prefati juramenti incurrissent, si id humiliter peterent, eadem auctoritate nostra absolveret in forma Ecclesię consueta, & ni-

& nihilominus unionem, annexionem, & incorporationem, ac extinctionem prędictas tam Apostolica, quam Ordinaria auctoritatibus factas, ut pręmittitur, & quęcunque inde secuta, nullius fuisse, & esse roboris, vel momenti, necnon Priorissę, & Conventui Monasterii de Turre licuisse, & de cetero licere recipere puellas, & mulieres ad habitum regularem, & professionem in dicto Monasterio de Turre juxta ejusdem instituta regularia, & consuetudinem, prout ante unionem, annexionem, & incorporationem, ac extinctionem, & concordiam, ac transactionem prędictas recipere, & admittere consueverant, eadem auctoritate nostra declararet, ipsas quoque Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini ad restituendum bona, libros, calices, paramenta, fructus, & alia ad dictum Monasterium de Turre spectantia per ipsas Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini, seu ad earum instantiam ablata, asportata, vel occupata compelleret, ac alia faceret, prout in eisdem aliis nostris literis dicitur plenius contineri, & inde Johannina Priorissa, & Conventus ejusdem Monasterii de Turre Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini hujusmodi, super hoc petendo per pręfatum Canonicum ad executionem earundem aliarum literarum nostrarum juxta illarum continentiam, & tenorem procedi, coram eodem Canonico traxerunt in causam, & idem Canonicus, literarum nostrarum prędictarum forma servata, in causa ipsa rite procedens definitivam pro Johannina Priorissa, & Conventu Monasterii de Turre prędictis, & contra Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini pręfatas sententiam promulgavit, ipsas Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini in expensis in hujusmodi causa factis, quas ad certam tunc expressam pecunię summam, pręvia moderatione, taxavit, nihilominus condemnando, a qua quidem ultima sententia Priorissa, & Conventus Monasterii Matris Domini pręfatę illam iniquam fore falso asserentes, ad Sedem eandem appellarunt, sed legitimo impedimento cessante ultimam appellationem hujusmodi infra tempus debitum prosequi non curarunt. Quare pro parte Johanninę, & Conventus Monasterii de Turre prędictarum, asserentium posteriorem appellationem propterea desertam fore, ac ultimam sententiam prędictam in rem transivisse judicatam, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ultimam sententiam prędictam robur firmitatis debitę obtinere, ac eis de expensis prędictis per aliquos

Mandatum.

probos viros in partibus illis integre satisfieri faceremus, & alias sibi in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum vocatis Priorissa, & Conventu Monasterii Matris Domini prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, si vobis de desertione appellationis, & re judicata hujusmodi legitime constiterit, ultimam sententiam prędictam, sicuti rite prolata est, faciatis eadem auctoritate nostra, appellatione remota, firmiter observari, necnon Priorissam, & Conventum Monasterii Matris Domini pręfatas, ut Johanninę Priorissę, & Conventui Monasterii de Turre prędictis de expensis hujusmodi integre satisfaciant, per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, compellatis, non obstantibus etiam *felicis recordationis* Bonifatii PP. VIII, similiter Prędecessoris nostri, quibus cavetur, *ne quis extra suam civitatem*, vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus &c. seu, ne *Judices a Sede prędicta* deputati &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si Priorissę, & Conventui Monasterii Matris Domini, aut Ordini pręfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod ipsę, aut dicti Ordinis personę, & loca interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia generali, vel speciali cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quę quoad hoc nolumus, ipsis aliquatenus suffragari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *De Turre.*) Consulenda *Constitutio VIII Calisti III supra pag.* 343, necnon *XVIII Pii II pag.* 396.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CIV fol.* 106.
3. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

De Cœnobiis in Hispania reformandis (1).

Anno 1480 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CXXXIII.

Exordium.

SEdis Apostolicę circumspecta benignitas recurrentium ad eam cum humilitate personarum, pręsertim religiosorum, statui post lapsum libenter consulit, & ad Christi fidelium, & Religionis reformationem, & animarum salutem tendentia vota ad exauditionis gratiam admittit, & favore benevolo confovet, prout in Domino conspicitur, salubriter expedire. Dudum siquidem, sub dat. videlicet Kalendis Maii, Pontificatus nostri Anno Primo, motu proprio, & ex certa nostra scientia,

Diplomatis causa,

inter alia, inhibuimus omnibus, & singulis Prioribus, Guardianis, & Fratribus, Minorum, Prędicatorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum Ordinum Mendicantium, de Observantia nuncupatis, ac laicis utriusque sexus, cujuscunque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis, forent, sub pęna excommunicationis latę sententię, eo ipso, toties, quoties contrafacere contigerit, incurrenda, ne, quod Domus, & loca professorum dictorum Ordinum, conventualium nuncupatorum, ac Monasteria Monialium eorum curę commissa, aliis Fratribus, Monialibus, sive Sororibus, etiam ejusdem Ordinis, quovis nomine nuncupatis, quomodolibet concederentur, aut quod, amotis exinde Fratribus, & So-

Digitized by Google

& Sororibus illas, & illa inhabitantibus, reformarentur, & alii Fratres, alięve Moniales, seu Sorores, eorum loco subrogarentur, & substituerentur ibidem, seu quod Monasteria prędicta, aliorum curę committerentur, procurare, quęrere, aut tentare, nisi apud Magistros, Ministros, & Priores Generales, & Provinciales dictorum Ordinum pro tempore existentes, qui tenerentur, & deberent, quoties opportunum foret, & postquam essent requisiti, infra annum Domus ipsas debite reformare, & quę correctione, & emendatione indigerent, corrigere, & emendare, nec etiam ad effectum hujusmodi amotionis eorum a Domibus suis, eisdem Fratribus Conventualibus, & eorum curę commissis Monialibus, injurias, & gravamina aliqua inferre quoquomodo pręsumerent, districtius inhibuimus, quodque laici prędicti, in faciendis reformationibus prędictis, alias, quam ut pręmittitur, nullatenus se intromitterent, sub eadem excommunicationis sententia, si contrafacerent, eo ipso ex tunc incurrenda, decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus dictorum Ordinum Protectoribus, omnibusque, & singulis Pręlatis, & aliis Personis ecclesiasticis in dignitate constitutis, necnon Ecclesiarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum Canonicis per Apostolica scripta motu simili mandavimus, quatenus ipsi, & quilibet eorum, per se, vel alium, seu alios, respective dictis Magistris, Ministris, Custodibus, Guardianis, & Fratribus Conventualibus in pręmissis, efficacis defensionis prędidio assisterent, ac pręmissa omnia, & singula, ubi, & quando expedire cognoscerent, fuissentque desuper requisiti, solemniter publicantes, non permitterent eos, vel eorum aliquem, contra earundem literarum tenorem per quoscunque quomodolibet inquietari, seu molestari, ac illos omnes, & singulos, quos eis hujusmodi excommunicationis sententiam incurrisse constaret, quoties super hoc pro parte aliquorum ex Magistris, Ministris, Prioribus, Custodibus, & Guardianis, & Fratribus prędictis Conventualibus, fuissent requisiti, in Ecclesiis, & aliis locis, ubi eis videretur, excommunicatos publice nunciarent, facerentque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari, donec pręvia satisfactione, meruissent ab eadem excommunicationis sententia, absolutionis beneficium obtinere, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, prout in literis desuper confectis, quarum tenorem, ac si de verbo, ad verbum insereretur, haberi volumus pro expresso, plenius continetur. Et deinde, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Alfonsi de S.Zebrian. Magistri in Theologia Generalis Vicarii, & Petri de Cavasco Prioris Domus S. Dominici de Piedrahita (3), Salamantinę (4) Dięcesis, & aliorum Priorum, & Fratrum Ordinis Prędicatorum, de Observantia, reformatorum, nuncupatorum, Castellę, & Legionis Regnorum, ac aliorum Clericorum, & laicorum eorum in hac parte complicum, petitio continebat, Alfonsus Vicarius, & Petrus Prior, & alii Priores, & Fratres reformati dicti Ordinis Prędicatorum post, & contra dictarum literarum tenorem, domum B. Marię de Francia (5), prędictę, & Civitatensis Dięces. (6), ac alias Domos, in quibus Fratres dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum Conventuales degebant, & nonnulla Monasteria Sororum sub cura eorundem Fratrum Conventualium degentium in regnis prędictis consistentia, reformarunt, & Fratribus Conventualibus in eisdem Domibus existentibus, & in reformatione hujusmodi consentire nolentibus, ab eisdem Domibus recedentibus, alios Fratres reformatos dicti Ordinis Prędicatorum in eisdem Domibus introduxerunt, & introduci fecerunt, ac Clerici, & laici eorum complices prędicti eisdem Vicario, Petro Priori, & Fratribus, in pręmissis auxilium, consilium, & favorem dederunt, excommunicationes, & alias sententias, censuras, & pęnas in eisdem literis contentas incurrendo; Et demum dilectus filius Belascus de Medina del Campo (7) prędictę Salamanticensis Dięcesis, in executionem literarum prędictarum per dilectos filios Andream de Foro, Priorem Provincialem Provincię Castellę, & procuratores aliorum Priorum, & Fratrum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum Conventualium, assumptus, pręfatos Alphonsum Vicarium, Petrum Priorem, & Fratres, ac Clericos, & laicos, qui in reformationem, & reductionem dictę Domus B. Marię intervenerunt, & eisdem Vicario, Petro Priori, & Fratribus reformatis, auxilium, consilium, & favorem pręstiterunt, excommunicatos publice denunciavit, & loca, ad quę eos declinare, & in quibus eos morari contingeret, ecclesiastico supposuit interdicto, processus suos contra eos iteratis vicibus aggravando. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Alfonsus Vicarius, Petrus Prior, & alii Priores, & Fratres, & eorum complices pręfati, non in contemptum damni (8), nec animo Deum offendendi, sed potius deserviendi, & Domos, ac Monasteria prędicta in ejus servitio, & Religionis augmento reformandi, pręmissa fecerint, pro parte carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi (9) Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth (10) Reginę Regnorum prędictorum Illustrium, asserentium, se ad dictos Fratres reformatorum Prędicatorum, singularem gerere devotionis affectum, & Alfonsi Vicarii, & Petri Prioris, & aliorum Priorum, & Fratrum dicti Ordinis reformatorum, ac aliorum Priorum eorum complicum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsos Alfonsum Vicarium, Petrum Priorem, ac Fratres, & Clericos, ac laicos eorum complices, a sententiis, censuris, & pęnis, quas tam vigore literarum, & processuum prędictorum, quam alias pręmissorum occasione incurrerunt, absolvere, interdictumque prędictum relaxare, & super irregularitate, si quam illis ligati, Missas, & alia divina officia celebrando, aut illis alias se immiscendo contraxerunt, dispensare, necnon quod literę prędictę deinceps ad eosdem Vicarium, & Fratres dicti Ordinis Prędicatorum, nullatenus se extendant, eis concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui eorundem Regis, & Reginę votis, in his prędertim, quę Religionis incrementum, & animarum salutem concernunt, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdemque Alfonso Vicario, Petro Priori, & aliis Prioribus, & Fratribus, necnon Clericis, & locis prę fatis, qui in reformatione, & reductione prędictę Domus B. Marię, & aliarum Domorum dicti Ordinis Prędicatorum Conventualium, ac Monasteriorum Sororum, sub eorum cura degentium, intervenerunt, eisdemque

Mandatum.

Vica-

Vicario, Petro Priori, & Fratribus dicti Ordinis reformatorum, in pręmissis, auxilium, consilium, & favorem dederunt, cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, ut Confessor idoneus Presbyter secularis, vel regularis, etiam dicti Ordinis, quem quomodolibet pro se duxerit eligendum, eidem eligenti, de absolutionis beneficio a sententiis, censuris, & pęnis pręDictis, quas tam vigore literarum, & processuum pręDictorum, quam alias incurrerunt, in forma Ecclesię consueta, auctoritate nostra providere, & super irregularitate pręDicta, esdem auctoritate dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam sive notam per eos, pręmissorum occasione contractam, abolere, libere, & licite valeat, Apostolica auctoritate relaxamus, & quod literę pręDictę, & in illis contenta ad Fratres, & Domos dictorum PręDicatorum in Regnis pręDictis consistentes, deinceps nullatenus se extendant, & illos non comprehendant, sed a contentis in eis, penitus sint excepti, in omnibus, & per omnia perinde, ac si Domus, & Fratres dicti Ordinis in pręDictis Regnis consistentes, in eisdem literis specialiter excepti existerent, pręfata auctoritate indulgemus. Ac Alfonso pręDicto, & ei, qui pro tempore erit Vicarius Generalis Fratrum reformatorum dicti Ordinis, quęcunque Domos Fratrum ejusdem Ordinis Conventualium, & Monasteria Monialium, sub eorundem Fratrum Conventualium cura degentium, in eisdem Regnis consistentia, quę juxta conscientiam suam ei videbuntur reformatione indigere, libere reformandi, & ad observantiam reducendi, ac quibuscunque personis secularibus, vel regularibus tam Clericis, quam laicis, cujuscunque status, dignitatis, vel conditionis fuerint, qui desuper per eundem Vicarium fuerint requisiti, in reformatione, & reductione per eum faciendis hujusmodi, auxilium, consilium, & favorem pręstandi, absque metu censurarum, licentiam, & facultatem pręDicta auctoritate impartimur; Et nihilominus venerabilibus Fratribus Segovien., & Corduben., ac Caurien. (11) Episcopis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum pręmissa, quando, & quoties expedire cognoverint, fuerintque desuper pro parte Vicarii Generalis, Priorum, & Fratrum reformatorum pręDictorum legitime requisiti, solemniter publicantes, & in eis pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittant, eos prętextu dictarum aliarum literarum nostrarum, a quibus excepti sunt, ut pręfertur, per illarum executores, seu ab eis deputatos subexecutores, nullatenus inquietari, faciantque eosdem Vicarium, Priores, & Fratres reformatos concessis eis per pręsentes literas, facultate, & indultis pacifice gaudere. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus pręDictis, & quibusvis aliis nostris, vel Pręcedessorum nostrorum literis, cum quibusvis clausulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & specifica mentio habenda foret, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque: Seu si dicto Ordini Pręcicatorum, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, a dicta Sede sit indultum, quod ipsi, & personę ejusdem Ordinis, interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis, relaxationis, induIti, impartitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Conservatores constituti.

Clausula derogans.

Sanctio pœnalis.

1. *Reformandis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Libro B. fol. 515 ex* Autographo *Salmanticensi*.
3. *Piedrabita.*) Seu *Pedrabita*, *Petrafiten.* scilicet.
4. *Salamantin.*) *Salmanticensis* nempe, vulgo *Salamanca*.
5. *B. Maria de Francia.*) *Rupis* nempe *Franciæ*, vulgo *Peña di Francia*, in ejusdem nominis *Hispaniarum* Oppido. Locus celebris est, ac cultu Deiparæ clarus.
6. *Prædictà, & Civitaten. Diæces.*) Diœcesum nempe *Salmanticensis*, & *Civitatis Roderici*, in *Hispania*.
7. *Medina del campo.*) Sic vulgo vocatur *Methymna Campestris*, oppidum *Castellæ Veteris*.
8. *Damni.*) Fortassis *Ulavium*.
9. *Ferdinandi.*) Cognomento *Catholici*.
10. *Elisabeth.*) E *Castella* nuncupatæ.
11. *Caurien.*) Vulgo *Coria*, in *Hispania* Regno *Legionis*.

Anno 1480 Die 7 Julii.

CXXXIV.

Ne Sorores, Conversæ (1) nuncupatæ, recipiantur (2) in numerum Sororum, quas Velatas (3) vocant.

Ex Archivo (4) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Supplex petitio.

APostolicę Sedis pia solicitudo requirit &c. (5). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Domus Sancti Dominici Pisan., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Pręcicatorum degentium, Nobis exhibita petitio continebat, quod, si statueretur, & ordinaretur, quod de cetero Sorores dictę domus, in qua regularis viget observantia, conversę nuncupatę, nunc inibi pro tempore existentes habitum (6) Nigrum (7) per eas juxta consuetudines dictę domus gestari solitum, mutare, & habitum album Sororibus ejusdem domus, velatis nuncupatis, duntaxat exhiberi solitum, assumere non valerent, ac postquam in eadem domo in Conversas receptę fuerint, literas discere non possent, sed in statu, in quo receptę fuissent, permanere deberent, & quod de Confessore minime grato provideri sibi non posset, profecto paci, & quieti Priorissę, & Sororum earundem confu-

Digitized by Google

consuleretur. Quare pro parte Priorissę & Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui pacem, & quietem singularum personarum Deo devotarum intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore prefentium, statuimus pariter & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Conversę dictę domus, nunc inibi pro tempore existentes, habitum Album Sororum Velatarum dictę domus gestare, aut nigrum mutare, ipsęque Conversę jam receptę & in dicta domo pro tempore recipiendę, literas discere nullatenus possint, aut debeant, sed in eo, in quo receptę sunt, habitu conversarum, & simplicitate, ac literarum insciencia perseverare teneantur, quodque nullus in Confessorem Priorissę & Sororum prędictarum absque ipsarum, vel majoris partis earundem expresso consensu deputari queat per alium, quam Generalem Magistrum Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existentem, & aliter deputatus non possit per Priorissam & Sorores prędictas sine expressa Apostolicę Sedis licentia recipi, vel admitti. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac domus & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrorum statuti & ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octusgesimo, Nonis Julii, Pontificatus nostri Anno Nono. Mandatum.

1. *Conversa.*) Sorores scilicet curatrices rei domesticæ.
2. *Recipiantur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.II.*
3. *Velatas.*) Sic vocant Virgines Deo Sacras, quæ, votis solennibus nuncupatis, velo nigro donantur. *Conversa* siquidem velum album deferunt.
4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCIV fol.*145.
5. *Requirit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Habitum.*) *Scapulare* nempe, quod habitus, seu Vestis Fratrum Prædicatorum censetur, non autem tunicam talarem. Hæc siquidem coloris albi semper fuit.
7. *Nigrum.*) Nota morem antiquum. Sic etiam nunc Scapulare nigrum *Conversa* deferunt,

Mugnonensis (1) hospitii fundandi facultas.

Anno 1480 Die 22 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXXXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Conventui Domus S. Marci Florentin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HIs, quę pro commoditate vestra pia devotione fidelium provide processisse comperimus, ut illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis adjicimus firmitatem. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dilectus filius Andreas Crescii civis Florentinus pia devotione ductus, certum Oratorium in loco proprio in plano Mugnonis, Fesulanę Diocesis, de bonis sibi a Deo collatis sub vocabulo Beatę Marię Magdalenę, cum certis aliis officinis, ędificare cepit, illudque, juvante Domino, perficere intendit; interimque ob singularis devotionis affectum, quem ad Ordinem vestrum gerit, Oratorium prędictum cum hortis, & hortalitiis, Domibus, ceterisque pertinentiis suis, presentibus, & futuris, pro membro, & in membrum dictę Domus S. Marci vobis libere donavit, concessit, & assignavit, prout in quodam desuper confecto Instrumento plenius dicitur contineri. Quare pro parte tam vestra, quam prefati Andreę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, concessioni, & assignationi hujusmodi, ac omnibus, & singulis in dicto Instrumento contentis, pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac aliis in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, donationem, concessionem, & assignationem, Oratorii hujusmodi, ac omnia & singula in dicto Instrumento contenta, illaque concernentia, auctoritate Apostolica, tenore presentium, confirmamus, & approbamus, supplendo omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eadem, vobisque Oratorium hujusmodi cum hortis, & hortalitiis, & aliis supradictis recipiendi, & tanquam membrum dictę Domus S. Marci libere, & licite retinendi, eadem auctoritate licentiam elargimur; Ita quod Fratres, quos apud Oratorium hujusmodi pro tempore residere, sive degere contigerit, omnibus, & singulis exemptionibus, privilegiis, indulgentiis, libertatibus, & gratiis, prefato Ordini, & illius Domibus per Sedem Apostolicam in genere concessis, uti, & gaudere libere, & licite valeant. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium in aliqua civitate, villa, seu quovis alio loco, ad habitandum, quęcunque Domos, vel loca de novo recipere, seu eatenus recepta mutare, presumant absque Sedis ejusdem licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, approbationis, suppletionis, & elargitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Undecimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Mugnonensis.*) Vulgo *Mugnio*, in *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Duplex exemplar, unum ex Autographo *Florentino*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XIV fol.*249.

Fra-

Anno 1480 Die 2 Augusti.

Fratres iter habentes cuilibet Sacerdoti confiteri (1) possunt.

Ex Bullario Castellani (2) Parte II pag. 123.

CXXXVI.

Dilectis filiis Vicario, ac Prelatis Conventuum, ac Monasteriorum reformatorum, & reformandorum Congregationis Provinciæ Castellæ, & Legionis.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplicari, Nobis humiliter fecistis, ut cum in Constitutionibus, & privilegiis vestri Ordinis expresse caveatur, ne Fratres Ordinis ejusdem, preter quam suis Prelatis, & de eorum licentia Fratribus dicti Ordinis confiteantur, dignaremur concedere, ut aliquando alterius Ordinis Sacerdotibus, maxime necessitate exigente, possint confiteri. Nos, ut cum majori animi quiete, & conscientiæ pace, Fratres vobis subditi Altissimo famulari possint, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut Fratres, vestra, vel aliorum Prelatorum, & (3) suorum, qui pro tempore erunt, licentia, solummodo tamen cum itineraverint, vel fuerint extra Conventus eorum, prout eis concedetis, confiteri possint, & vos quomodocunque Sacerdotibus cujuscunque secularis, seu Regularis Ordinis confiteri valeatis, tenore præsentium auctoritate Apostolica concedimus, & indulgemus. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die II Augusti Anno MCCCCLXXIX (4), Pontificatus nostri Anno Nono.

L. Grifus.

1. *Confiteri.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*
2. *Castellani.*) Legitur etiam apud *Confettium pag. 66.*
3. *Et.*) Fortasse: *etiam*: vel potius vox illa superflua videtur.
4. *MCCCCLXXIX.*) Hic errat certa Typographus. Legendum: *MCCCCLXXX*, Anno siquidem *MCCCCLXXI* die *IX* Augusti *Sixtus IV* Summus Pontifex renuntiatus erat.

Anno 1480 Die 18 Augusti.

Venetæ Sorores, de Pœnitentia nuncupatæ possint eligere Confessorem, qui eas peccatis, censuris Ecclesiasticis &c. solvat.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CXXXVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Cunctorum fidelium animarum salutem supremis desiderantes affectibus &c. (2) Hinc est, quod Nos dilectarum in Christo filiarum universarum Sororum, Beghinarum, seu Bisocarum (3) nuncupatarum, sub habitu & secundum Instituta Ordinis Fratrum Predicatorum, Venetiis Domino famulantium piis supplicationibus inclinati, eisdem Sororibus, quæ nunc sunt, & in posterum perpetuis futuris temporibus erunt sub habitu predicto Venetiis Domino famulantes, ut Confessor idoneus Presbyter Secularis, vel predicti Fratrum Predicatorum, aut cujusvis alterius Ordinis regularis, quem quælibet earundem Sororum præsentium & futurarum pro tempore duxerit eligendum, eligentis Confessione diligenter audita, pro quorumcunque votorum & juramentorum transgressionibus, penitentiarum injunctarum, & horarum canonicarum omissionibus, aliisque quibuscunque peccatis, criminibus, excessibus, & delictis per eligentem commissis in singulis Sedi Apostolicæ non reservatis casibus, toties quoties, in reservatis vero eidem Sedi, & ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis in eandem eligentem in genere, vel in specie, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa, & quacunque, etiam Apostolica auctoritate, latis, & promulgatis, dummodo non sint de illis, quæ in hujusmodi concessionibus per quasdam nostras literas sub dat. tertio Kal. Januarii, Pontificatus nostri anno Nono, decreverimus non includi, semel in vita, & in mortis articulo plenariam absolutionem impendere, & penitentiam salutarem injungere, ac emissa per eligentem vota quæcunque ultra circulo (4), & visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, ac Ecclesiæ Sancti Jacobi in Compostella, & castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, libere, & licite valeat, ipsis Sororibus in sinceritate fidei, unitate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac obedientia & devotione nostra, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica præsentium tenore concedimus; sic tamen, quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam eligenti ipsum in Confessorem, per eam, si supervixerit, alioquin per ipsius eligentis heredes, si tunc forte transierit, faciendam injungat, quam eligens ipsa facere teneatur; Et ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam Sorores predictæ præsentes & futuræ reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si Sorores ipsæ, aut aliqua earum ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua forsan committeret, quoad illa dicta remissio ei nullatenus suffragetur, & insuper quod quælibet Sororum earundem præsentium, & futurarum, quæ hujusmodi concessione in posterum, quandocunque uti voluerit, per unum annum a tempore quo præsens nostra concessio ad volentis ea pro tempore uti, notitiam pervenerit, computandum, singulis sextis feriis, impedimento ces-

cessante legitimo, jejunet, & si prędictis feriis ex pręcepto Ecclesię, regulari observantia, injuncta pęnitentia, voto, vel alias jejunare teneatur, una alia die singularum hebdomadarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut pręfertur, non sit astricta, jejunet, &, si in dicto anno, vel aliqua ejus parte esset legitime impedita, anno sequenti, vel alias, quam primum poterit, modo simili supplere hujusmodi jejunium teneatur. Porro si forsan alias prelibatum jejunium debilitate, vel infirmitate, aut alias in toto, vel in parte quandocunque adimplere commode nequiverit, eo casu Confessor ipse, quem ad hoc elegerit, jejunium ipsum in aliqua pietatis opera, prout animę ejusdem saluti expedire viderit, valeat commutare, quę persona ipsa debeat adimplere. Alioquin hujusmodi nostra pręsens concessio nullius sit roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Quinto decimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono (5).

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XIV fol.* 258.
2. *Affectibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
3. *Beghinarum, seu Bisocarum.*) *Tertiariarum* scilicet.
4. *Ultracirculo.*) *Ultramarino.*
5. *Anno Nono.*) Si *Quinto decimo* Kalendas Augusti *MCCCCLXXX*, Annus Pontificatus *Sixti IV NONUS* ascribitur, non ergo ab electionis, sed a Coronationis die annos ejusdem Pontificatus ducebat *Sixtus IV*, ut ex se patet.

Ottatiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1480 Die 10 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXXXVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis venerabilium Fratrum nostrorum Archiepiscopi Salernitan. (3). & Episcopi Caputaquen. (4) in spiritualibus Vicariis Generalibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Sacrę Religionis sub qua dilecti filii Fratres Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupati, sub humilitatis spiritu exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut votis eorum, in his pręsertim quę Ordinis prefati propagationem, & animarum salutem concernunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis dicti Ordinis in Regno Sicilię, necnon universitatis hominum oppidi Ortati (5) Caputaquen. Diœcesis, petitio continebat, quod universitas, & homines prędicti ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem & Fratres de observantia prędictos gerunt, Ecclesiam sine cura sub vocabulo Annunciatę dicti oppidi, quę olim hospitale, in quo tamen hospitalitas non observabatur, erat, nunc Rectore carentem, & nullos fructus, redditus, & proventus habentem, Vicario, & Fratribus prędictis pro erectione unius domus regularis observantię dicti Ordinis de consensu venerabilis Fratris nostri moderni Episcopi Caputaquen. obtulerunt, & quantum in eis est, dederunt, & concesserunt, seu dare, & concedere promiserunt, si ad hoc ab Apostolica Sede eis licentia concederetur. Quare pro parte tam Vicarii, & Fratrum, quam universitatis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Vicario, & Fratribus Ecclesiam predictam hujusmodi recipiendi, & licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si est ita, eisdem Vicario, & Fratribus Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, ac illam pro Fratribus dicti Ordinis de observantia, cum campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, & aliis officinis necessariis erigendi, & instar aliarum domorum dicti Ordinis de observantia ampliandi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra, absque tamen alicujus pręjudicio licentiam concedatis; Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore pręsentium concedi contigerit, ut pręfertur, Fratribus in eadem domo pro tempore commorantibus, quod omnibus, & singulis immunitatibus, exemptionibus, privilegiis, gratiis, & indultis, aliis domibus & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & de cetero concedendis, & quibus illi etiam in genere potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, libere & licite possint & valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de specialis dono gratię indulgemus. Jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. Octavi Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, vel alicujus alterius Ordinis Mendicantium Fratres, in aliqua civitate, castro &c., & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Sexto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Ottatiensis.*) Vulgo *Ottazio*. Juris est Provinciæ Regni *Siciliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLVII fol.* 86.
3. *Salernitan.*) Vulgo *Salerno*, in Regno *Neapolitano*.
4. *Caputaquen.*) Vulgo *Capaccio*, in eodem Regno.
5. *Ortati.*) *Ottati*, ut in *1 Nota*.

Anno 1480 Die 21 Novembris.

CXXXIX.

Romam accersit F. Johannem de Pistorio (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Fratri Johanni de Pistorio Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Opportunum judicavimus, propter nonnulla, quę occurrunt, atque ut lucrum animarum, mediante doctrina, & salutaribus monitis tuis, facere possis, ut ad Almam urbem nostram redeas. Quare hortamur te, ac in virtute sanctę obedientię mandamus, quatenus, acceptis pręsentibus, itineri te accingas, & ad Nos venias. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Novembris MCCCCLXXX, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

1. *De Pistorio.*) De quo sæpius dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 129 ex Autographo *Pistoriensi*.

Anno 1480 Die 23 Novembris.

CXL.

Abulensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Sancti Spiritus extra Abulen., & Priori per Priorem soliti gubernari Sanctę Marię del Parral extra Segobien. muros, Monasteriorum, & Archidiacono Ecclesię Segobien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Superna dispositione, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, ad Apostolicę dignitatis apicem sublimati, pro singulorum Christi fidelium, quorum Nobis cęlitus cura commissa est, excitanda devotione, Religionis cujusvis propagatione, ac Divini cultus augmento Apostolici curas ministerii diffundimus incessanter, & pia ad id tendentia Christi fidelium, pręsertim Catholicorum Regum, vota, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, &, ut optatum sortiantur effectum, favorem Apostolicum impertimur. Sane pro parte dilecti filii Thomę de Torquemada (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum, reformatorum nuncupatorum, professoris, & Prioris Domus Sanctę Crucis dicti Ordinis Segobien., necnon dilectę in Christo filię Marię de Avila, relictę quondam Fernandi Nummi, mulieris Abulen. nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dictus Fernandus, condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum, ob singularem devotionem, quam gerebat ad gloriosum Sanctum Thomam de Aquino, seu dicti Thomas, & Maria, testamenti & voluntatis prędictę ex ejusdem testatoris ordinatione executores, ordinarunt, quod de bonis prędictis ędificaretur una domus Fratrum dicti Ordinis in honorem, & sub invocatione dicti Sancti Thomę, in Civitate Abulen., seu ejus suburbiis. Quare pro parte dictorum executorum, asserentium in civitate, & suburbiis prędictis, non fore aliam domum dicti Ordinis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis domum hujusmodi in civitate, seu suburbiis prędictis, in loco apto, & honesto cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, hortis, hortalitiis, claustro, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari faciendi, ac Vicario, & Fratribus dicti Ordinis Regnorum Castellę, & Legionis, illam pro eorum perpetuis usu, & habitatione, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ad Ordinis pręfati professores specialem gerimus devotionis affectum, & firmam spem, fiduciamque tenemus, quod incolę civitatis & suburbiorum prędictorum ex eorundem assidua, & devota celebratione, prędicatione Verbi Dei, monitionibus, consiliis, ac audientia Confessionum, pro animarum suarum salute, auxilia consequentur, hujusmodi dictorum executorum, ac etiam super hoc Nobis humiliter supplicantium carissimi in Christo filii Ferdinandi (4) Regis, & carissimę in Christo filię Elisabeth (5) Reginę, Castellę & Legionis, Illustrium, supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, sine pręjudicio cujuscunque, executoribus prędictis domum prędictam cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis prędictis construi, & ędificari faciendi, ac Vicario, & Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, & cujuslibet alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare, pręsumant, sine dictę Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam faciente mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus &c quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore pręsentium concedi contigerit, Vicario, & Fratribus prędictis, qui domum prędictam inhabitabunt, ut

Facultas.

ut omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem Apostolicam, vel alias, domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere, libere & licite valeant, dicta auctoritate, tenore pręsentium, indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo, Nono Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Abulensis.*) Vulgo *Avila*, in ejusdem nominis *Hispaniæ Tarraconensis* Urbe, *S. Theresia* natalibus clara.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex Autographo *Abulensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CLVII fol.* 204.

3. *Thomæ de Torquemada.*) Seu *de Turrecremata*, de quo jam dictum fuit.

4. *Ferdinandi.*) Hujus nominis *V*, cognomento *Catholici*.

5. *Elisabeth.*) E *Castella* nuncupatæ.

Declarat (1) suam Constitutionem incipientem: *Dum contingit interdum.*

Anno 1480 Die 18 Decembris.

Ex Waddingo Annal. Minor. Tom. VII pag. 80.

Dilecto Filio Vicario Generali Cismontano Fratrum Minorum de Observantia nuncupatorum. CXLI.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Superioribus diebus ad querelam multorum Prelatorum Ecclesiasticorum Nobis factam, super quibusdam excessibus aliquorum Fratrum de Ordinibus Mendicantium, & pręsertim Minorum, providere, ac scandalis, quę inde provenire possent, occurrere cupientes, quasdam literas nostras fecimus, quę incipiunt. Ad Futuram Rei Memoriam. Dum contingit interdum ad Romani Pontificis deduci memoriam &c. Et cum in pręfatis literis infrascripta ponantur Verba: Approbationem Indulgentiarum hujusmodi concessarum a Prędecessoribus nostris visitantibus Ecclesias dictorum Ordinum, & pia suffragia ibidem erogantibus, aut alia pia opera exercentibus memorata, & illarum de novo, ac aliarum, quas prędictis Ordinibus, seu alicui eorum in specie, & demum reciproce, ut prefertur, & illas concernentia, facultates, & indulta quęcunque auctoritate Apostolica ad nostrum, & dictę Sedis beneplacitum pręsentium tenore suspendimus: dubitetur a plerisque de pręfata clausula, qua dicitur, seu facultates, & indulta quęcunque, includat suspensionem omnium privilegiorum, & Indultorum a Nobis, vel Prędecessoribus nostris, dictis Ordinibus Mendicantium concessorum, cujuscunque facultatis, vel tenoris existant, humiliter declarari petisti. Nos igitur, paterno affectu materiam jurgiorum amputare volentes, tuis supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, declaramus, & decernimus, pręfatam clausulam solum referri debere ad facultates, & indulta quęcunque Indulgentiarum, & absolutionum, vel remissionum peccatorum, personas quaslibet, quę non sunt dictorum Ordinum, aut Monialium, vel Sororum Tertii Ordinis collegialiter viventium sub eorum cura, aut servientes eisdem continue, concernentia, & non ad alias facultates, seu indulta, a Nobis, vel Prędecessoribus nostris eisdem Ordinibus concessa, quę omnia, & etiam quoad Indulgentias, & peccatorum remissiones temporales, non plenarias in suo robore perdurare volumus, & decernimus. Non obstantibus pręfatis literis nostris, aut aliis quibuscunque. Verum quia difficile foret, has literas ad diversas mundi partes mittere, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod harum transumpto, manu publici Notarii subscripto, & sigillo officii tui munito, tanquam pręsentibus literis originalibus, firmiter stetur, & ea fides adhibeatur, ac si eędem originales literę exhibitę, vel ostensę forent. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVIII Decembris MCCCCLXXX Pontificatus nostri Anno Decimo.

Diplomatis causa.

Declaratio.

1. *Declarat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*

Leges pro Veneto (1) Cœnobio SS. Johannis, & Pauli constitutas confirmat.

Anno 1481 Die 18 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Craynen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CXLII.

His, quę pro locorum religiosorum quorumlibet commodo, & utilitate, ac personarum in illis sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium pace, & tranquillitate provide facta dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata permaneant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici mandamus adjici muniminis firmitatem. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus BB. Johannis, & Pauli Venetiarum, Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, quod olim ipsi, provide considerantes, quod propter malum regimen, & malam gubernationem illorum, qui pręterito tempore Domum ipsam gubernaverant, Fratres in eadem domo commorantes multa incommoda sustinuerant, & sustinebant, ac inter eos lites, & dissensiones sępenumero exortę fuerant, Domusque ipsa collapsa erat, adeo quod nisi de celeri remedio succurreretur, de ipsius ruina formidandum foret, pro conservatione, & manutentione domus ejusdem, ac Fratrum in illa pro tempore degentium pace, & tranquillitate, necnon ad submovendum murmurationes fidelium, ad

Exordium.

Leges sancitæ.

Ecclesiam dictę Domus, pro divinis audiendis confluentium, necnon pro divini cultus augmento, nonnulla Capitula, ordinationes, & statuta fecerunt in hunc, qui sequitur modum, videlicet: quod nullus Frater in dicta Domo posset habere plura officia, sed unum tantum, quę officia darentur Fratribus nativis Conventus a Patribus de consilio cum Priore, non autem extraneis; in quibus officiis non essent, nisi per unum annum, secundum antiquam Conventus consuetudinem, quę consuetudo erat, ut quilibet officialis, videlicet, sacristię, librarię, fabricę, Syndicarię, Bursarię, Infirmarię, Procurarię, canipęque (3), ceterorumque officiorum Conventus removeretur in vigilia omnium Sanctorum in publico Capitulo, nolentes, quod aliquis officialis daretur de facto (4), quod si Prior negligeret alios instituere, scilicet in die immediate sequenti defunctorum, per Patres de consilio sine eo ad executionem dictorum officiorum debite provideretur. Quod Prior, qui erit, quovis modo non presumat, nec audeat, sub pęna ipso facto absolutionis Prioratus exigere domus pecunias, neque exactas penes se retinere, neque aliquo pacto illas exponere, neque scribere, nec illas scribi facere in quaternis, sed sinat unumquemque suum perficere officium, sitque una capsa in deposito trium clavium, in qua pecunię recondantur, quarum clavium unam teneat Prior, secundam unus Magister, tertiam unus Pater de consilio, non semper, sed annuatim in alios; eodem modo disponatur de clavibus sacristię, scilicet depositi: ille autem sit ipso facto excommunicatus, qui pecuniam quovis modo nomine Conventus acceptam retinuerit penes se una die longius, sed quamprimum dictę capsę communi presentare, & per foramen projicere, nec propterea inde aliquid extrahatur, nisi primo Prior significet, Patribus consentientibus, & convenientibus de consilio. Nullus, cujuscunque gradus, aut conditionis sit, possit connumerari inter Patres de consilio, nisi quadragenarius, Conventus nativus, & electus per omne consilium, Magistris exceptis, intelligendo, quod qui fecerit professionem, & acceperit habitum in observantia non sit in hoc aliorum nativorum Magistrorum, nisi de speciali gratia acceptetur denuo, omnibus consentientibus in dicto numero, neque Supprior intret consilium nisi nativus, & quicquid per hos Patres de consilio pertractatum, & determinatum fuerit, inviolabiliter observetur, & secundum antiquam consuetudinem Conventus in quaterno consiliorum ad hoc deputato adnotetur, & scribatur diligenter. Pro pace servanda, & unitate, & ut omnes equaliter participent in officiis, & honoribus, quod Magistri nativi, & Patres de consilio sint suo loco, & tempore electi Priores, & stent per unum annum tantum, & secundum suos gradus, intelligendo gradum assumpti habitus, & unus post alium successive quoad terminet, & orbiculariter, numerus, incipiendo iterum, & subsequendo, & cum ventum fuerit ad electionem Prioris, Vicarius electionis in Capitulo proponat eligendum, tamen intelligendo, quod ii, qui fuerunt Priores non habeant locum, quousque omnes, qui non fuerunt habeant suum locum, significantes quod, si quis Prior inobediens fuerit preceptis majorum, quando ei sub pęna absolutionis comminabitur, ut aliquid mandet executioni, quod si obedire contempserit, sit absolutus, & in capite dierum trium procedatur ad alterius Prioris electionem, & ille perdat vicem ejus pro illo anno, quousque redeat iterum in ordine locus ejus. Bona communia, ad publica loca pertinentia non possint aliquo pacto alio asportari, neque ad usum privatum usurpari. Camerę autem mortuorum non vendantur, sed concedantur non habentibus, quibus spectare videbuntur quoad gradum dignitatis: camerę vero pertinentes ad Infirmariam superiorem minime usurpentur, neque ullus audeat ędificare in loco, qui ad Infirmariam superiorem ast deputatus. Si quis autem aliquem temerarie dictę Infirmarię locum occupaverit, restituere, & reddere coarctetur. De quindena in quindenam officiales coram Priore, & Patribus de consilio reddant rationem administratorum introituum, & expensarum cum quaternis suis, & fiat omnium ratiocinium. Nullus autem, qui nesciat facere computum, legere, & bene scribere, habeat dicta officia. Nemo possit fieri Frater nativus Conventus, nisi fuerit, omnibus consentientibus Fratribus nativis, acceptus, intelligendo, de actu in Conventu existentibus. Magistri, & Baccalaurei extranei non possint Conventuales esse, neque morari in Conventu, nisi in aliquo officio positi quoad studium, neque stare, nisi pro expediendis negotiis suis, & urgente necessitate magis quam quindecim dies, excepto etiam si aliter a Patribus de consilio ipsis concessum fuerit. Extranei omnes, qui plures annos steterint in Conventuales, sint amoti, & deinceps nemo possit stare successive magis, quam duos annos, & nullo modo stare possint Fratres bullati (5), sed cum Bullis suis eant ad Conventus, vel civitates suas, vel ad beneficia eorum, & bullis suis utantur in suis Conventibus, quoniam ab his multa Conventus patitur scandala. Ad evitanda multa enormia scandala, & pro honestate, & animarum salute nullus, nisi de consilio, aut non de consilio, dummodo sit quadragenarius, nisi omne consilium aliter approbaverit, scilicet aliquem pro idoneo elegerit, possit, aut valeat in Ecclesia audire Confessiones mulierum, neque cum eis loqui modo quo Confessiones audiuntur. Et nemo extraneus predicet in civitate, nisi cum licentia Patrum. Quoniam Prelatorum negligentia multa bona Infirmarię, & plurimos codices, Fratres, & Conventus predicti perdiderunt, & aliorum officiorum, maxime sacristię, quod de cetero officiales res pertinentes ad eorum officia per inventarium acceptabunt, & ipsi similiter manu propria inventarium scriptum tradant eorum quę consignata fuerint, & singulo anno renoventur. Si quis vero libros ad librariam pertinentes usurpet, occultando, & quisquam chartas, quaternos, codicilla, instrumenta, testamenta Conventui pertinentia, & his similia non restituerit in spatium quindecim dierum a presentium notitia, sit ipso facto excommunicatus: quod si deprehensus fuerit, filiatione Conventus sit denudatus. Exceptis, & demptis prenotatis consiliis, in quibus volumus universitatem, & omne consilium convenire, in ceteris fiendis, tractandis, & exequendis numerosior pars obtineat. Quare pro parte Prioris, & Fratrum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capitulis, ordinationibus, & statutis prefatis pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui pacem, & quietem singulorum si-

Digitized by Google

fidelium intensis desideriis affectamus de premissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de Capitulis, ordinationibus, & statutis prefatis tibi legitime constiterit, illa, dummodo canonicia instititutis, & substantialibus Regulę non obvient, auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo (6), Quinto Decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo. Confirmatio.

2. *Veneto.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Libro B. fol.* 474, ex Autographo *Veneto*.
3. *Canipaque.*) Idem ac *Cella Vinaria*, Italis *Caneva*, & *Cantina*.
4. *Daretur de facto.*) Turbatus locus, vel sensus est. *Nolentes quod aliquis Officialis conferetur, antea quam, anno exacto, denuo fuisset electus.*
5. *Bullati.*) Sic vocati videntur Fratres, quos suis Diplomatibus Præpositi alicujus legis immunes fecerant.
6. *Octuagesimo.*) Stylo Bullarum, aræ communis *MCCCCLXXXI*.

Hispani Fratres in Lombardia degentes Hispaniam petant ad reformanda Cœnobia. Anno 1481 Die 14 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Dilecto filio Vicario Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Lombardię. CXLIII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUpplicatum Nobis humiliter fuit, ut eum in aliquibus Conventibus Hispanię Ordinis tui reformatis sufficiens Fratrum numerus desit, dignaremur aliquos Fratres Hispanos, qui in ista Congregatione Lombardię in Conventibus reformatis sub tua cura degere dicuntur, illuc mittere, attento quod ejusdem linguę, & reformationis existunt, multumque poterunt Ordini prodesse. Nos, pro divini cultus augmento hujusmodi supplicationibus inclinati, devotioni tuę committimus, ac in virtute Sanctę Obedientię mandamus, quatenus ipsos Fratres Hispanos in Conventibus ipsis reformatis in Congregatione Lombardię existentes ad prefatos Hispanię Conventus reformatos infra competentem terminum, quo possint commode proficisci, remittas, qui subsint Vicario pro tempore, qui locis illis, & Conventibus, & illius ordinationi pareant, & juxta datam a Deo eis gratiam Ordini prodesse studeant. Absolventes eos, & eorum quemlibet a quocunque voto, vel juramento, quod forsan in contrarium quoad hoc emisissent. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIV Martii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo. Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 47, ex Autographo *Bononiensi*.

Firmat instrumentum, quo S. Juliani Monasterium Florentinum (1) cesserat (2) bonis hæreditario jure ipsi venientibus a patre cujusdam Monialis. Anno 1481 Die 27 Martii.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. CXLIV.

HIs, quę pie, & liberaliter processisse comperimus &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię Zenevere quondam Nerii Angeli de Covonibus, mulieris relictę quondam Johannis Andreę de Bertinellis, civis Florentin., petitio continebat, quod dudum postquam dictus Nerius ejus pater, condens in ejus ultima voluntate testamentum, dilectos filios Angelum, & Bernardum ejus filios legitimos, & naturales in pupillari ętate constitutos suos universales instituerat heredes, necnon Sandrę, seu Alexandrę, ac prefatę Zeneverę, & cuilibet ipsarum pro dote certam summam pecuniariam, seu florenorum inibi expressam legaverat, dictaque Sandra post obitum prefati Nerii patris sui Monasterium Monialium Sancti Juliani Florentin., Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum ingressa, & professionem per Moniales dicti Monasterii emitti solitam emiserat regularem, dictis ejus Fratribus compatiens sexcentos florenos, qui sibi si nupsisset ratione dotis hujusmodi debebantur, & tum ad dictum Monasterium spectabant, de consensu Abbatissę, & Monialium dicti Monasterii cessit, & donavit, & deinde prefata Zenevera, ejusdem Sandrę Sorore, quę in Civitate Barchinonen. prefato Johanni Andreę de Bertinellis inibi moram trahenti nupserat, in remotis agente, dictisque Angelo, & Bernardo viam universę carnis ingressis Monasterium predictum bona Angeli, & Bernardi Fratrum predictorum pretextu dictę Sandrę Sororis eorundem, & Ordinem ipsum, ut premittitur, professę adiverunt, & pro se, & dicto Monasterio receperunt, & postquam illa aliquandiu tenuerant, possederant, & usufructuaverant, prefata Zenevera ad propria reversa, & bona predicta tanquam legitima heres fratrum suorum repetente, Sandra, necnon Diplomatis causa.

Ab-

Abbatissa, & Moniales prefatę bona predicta, videlicet unam domum cum apotheca in civitate Florentin., & unum predium cum domo pro domino, & laboratoribus, seu colonis ejusdem predii apta, & in Diecesi Florentin., alias juxta suos confines consistentem, eidem Zeneverę restituerunt, seu dederunt, & donaverunt, illique omnia jura, & actiones, si qua in domo, & predio predictis eis competebant, aut competere poterant, etiam de consensu tunc Provincialis Provincię Tuscię dicti Ordinis cesserunt, & in dictam Zeneveram transtulerunt, prout hęc omnia in quodam Instrumento publico desuper confecto plenius continetur. Quare pro parte dictę Zeneverę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut cessioni, traditioni, translationi, & donationi predictis, ac omnibus, & singulis in dicto Instrumento contentis easdem concernentibus pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui instrumentum ipsum in Cancellaria nostra inspici, & diligenter examinari fecimus, domus cum apothecę, ac predii predictorum confines, designationes, & loca, presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, cessiones, traditiones, translationem, & donationem, predictas, ac omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, easdem concernentia, & inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica tenore presentium confirmamus, & approbamus, supplentes omnes, & singulos defectus, tam juris, quam facti, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, approbationis, & suppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Sexto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Nota.

Confirmatio.

1. *Florentinum*.) In *Hetruria*.
2. *Cesserat*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXIV fol.* 102.

Anno 1481 Die 18 Aprilis.

Indulgentia (1) pro Capitulo Generali.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXLV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

A Superno Patre familias, meritis licet insufficientibus, in domo Domini dispensatores effecti, thesaurum dominicum, divinitus Nobis commissum, sic dispensare Nos convenit, ut per illius erogationem populum christianum Domino acceptabilem, & bonorum operum, ac Religionis, presertim Ordinis Fratrum Predicatorum, sectatorem, reddere valeamus, & Fratres predictos pro rebus fidei orthodoxę in unum convenientes, & alios Christi fideles ad complacendum Deo, quasi quibusdam allectivis muneribus, Indulgentiis, videlicet, & remissionibus invitemus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores, & fides ipsa felicia exinde suscipiat incrementa. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii predicti Ordinis Predicatorum professores pro electione futuri Generalis (3), & laudabili reformatione cunctarum personarum sub regulari habitu dicti Ordinis Altissimo dedicatarum eorum Capitulum Generale in Alma Urbe in festo Pentecostes proxime futuro celebrare intendant, ad cujus celebrationem viri utique zelo Religionis, & literarum scientia, ac morum probitate prediti ipsius Ordinis professores, Altissimo favente, sunt accessuri, ad quorum sustentationem domus in Ecclesia Beate Marię supra Minervam dicti Ordinis in eadem Urbe, quę in suis structuris imperfecta existit, nullo modo suppetant facultates, quinimo pro earum sustentatione, ac incumbentium onerum supportatione, & ipsius Domus structurarum perfectione, Christi fidelium largitiones plurimum opportunę fore noscantur; Nos igitur, ut Fratres dicti Ordinis ad Capitulum hujusmodi celebrandum, & alii Christi fideles devotionis causa ad Ecclesiam predictam, in qua divinum officium solemniter celebrabitur, eo tempore liberius confluant, & manus promptius pro dictorum professorum, & onerum supportatione, ac ejusdem domus structurarum fabrica porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis undecunque fuerint, vel ubicunque moram traxerint, qui in proximo festo Pentecostes, ab ipsius primis vesperis usque ad secundas vesperas ferię tertię immediate sequentis inclusive, Ecclesiam dictę Domus devote visitaverint, & ad hujusmodi sustentationem, supportationem, structuras, & fabricam manus porrexerint adjutrices, plenam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam, tenore presentium indulgemus, concedimus, & elargimur, necnon illis, qui ex nunc, vel dicto Capitulo durante, pro Fratrum convenientium, ac Capituli predictorum sustentatione, & ipsorum refectione, ac ędificiorum fabrica domus predictę manus porrexerint adjutrices, eandem plenam omnium peccatorum suorum remissionem indulgemus pariter, & largimur. Et insuper, ut fideles ipsi ad eandem Ecclesiam predicto tempore confluentes, & contribuentes, ut dictum est, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, consequantur, ac Indulgentię, & remissionis hujusmodi participes sincerius esse possint; dilectis filiis Salvo Casseta (4) Magistro Palatii Apostolici, & Mathię Angeli Priori Provincię Romanę secundum morem dicti Ordinis, provisoribus (5) ejusdem Ordinis, nonnullos, prout eis videbitur, ipsius Ordinis professores ydoneos in Confessores eligendi, & deputandi, ipsisque sic electis, & deputatis Confessiones predictorum Christi fidelium visitantium, & porrigentium, prefato tempore in dicta Ecclesia, seu in ejus ambitu licite audiendi, & pro commissis, dummodo talia non fuerint prop-

Diplomatis causa.

Indulgentia.

Fratres praeficit a quibus delegandi sunt alii, qui Confessiones excipere, & peccatis, censuris, ac votis solvere possint.

Digitized by Google

propter quę Sedes Apostolica merito esset consulenda, debitam absolutionem auctoritate Apostolica impendendi, & pęnitentiam salutarem injungendi, vota vero peregrinationis, & abstinentię quę dicti visitantes, & porrigentes, commode servare non poterunt, peregrinationis Roman., ultramarinę, & Sancti Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi, plenam, & liberam concedimus facultatem. Pręteres volumus, & decernimus, quod pręsens remissio, & Indulgentia quacunque suspensione consimilium Indulgentiarum per Nos, seu facta, vel forsan facienda, non obstante, plenum, & omnimodum effectum habere debeant: quodque Dięcesani, & ordinarii locorum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, & quorumcunque Mendicantium Ordinum Fratres ubilibet constituti pręsentium literarum publicationem, insinuationem, & notificationem in sermonibus, & aliis divinis officiis, quę in ipsorum Ecclesiis fieri contigerit, libere, & absque alicujus rei exactione facere teneantur, & quoties super hiis requisiti fuerint, fieri permittant, sub suspensionis a divinis in Episcopos, & Superiores, ac excommunicationis in alios ab eis, pęnis, quas, si secus fecerint, ipsos, & eorum quemlibet incurrere volumus ipso facto, quodque eorundem pręsentium transumptis per duos Notarios publicos, & sigillo alicujus Ecclesiasticę Curię communitis, ubicunque exhibita fuerint, vel ostensa, stetur, illisque plena fides adhibeatur in omnibus, prout ipsis pręsentibus staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Quarto decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

A tergo legitur.

M. Mannius.

Registrata apud me
L. Grifum.

1. *Indulgentia.*) Legendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum filis cannabinis appenditur.
3. *Futuri Generalis.*) Ipse *Salvus Casseta* fuit electus.
4. *Salvo Casseta.*) De quo sæpius dictum fuit.
5. *Provisoribus,*) *Professoribus.*

Ebulensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1481 Die 10 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis universitati, & hominibus terrę Ebuli Salernitan. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CXLVI.

Piis Christi fidelium desideriis gratum Nos decet pręstare assensum &c. (3). Sane pro parte vestra & dilecti filii Vicarii Provincialis Provincię Sicilię citra pharum, Ordinis Fratrum Pręedicatorum secundum morem ipsius Ordinis, de observantia nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod vos, filii universitas, & homines, ob singularem, quem ad Ordinem pręedictum geritis dilectionis affectum, quandam domum pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis cum Ecclesia sub invocatione Sanctę Marię de Gratia cum cęmeterio, dormitorio, refectorio, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in certo loco extra muros terrę Ebuli Salernitan. Dięcesis ad Ordinem pręedictum ex privilegio Apostolicę Sedis, cui non est hactenus in aliquo derogatum, sponte ad laudem omnipotentis Dei, ipsiusque cultus propagationem, de novo construi & ędificari facere offerebatis. Quare pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis, universitati, & hominibus, domum hujusmodi, ut pręfertur, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum nostris adaugeri temporibus intensis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, universitati, & hominibus, sine alicujus pręjudicio domum cum Ecclesia sub invocatione ejusdem Sanctę Marię de Gratia, cęmeterio, dormitorio, refectorio, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & officinis hujusmodi pro usu, & habitatione Fratrum eorundem construi, & ędificari faciendi, necnon Vicario, & Fratribus pręedictis domum ipsam cum eisdem Ecclesia, cęmeterio, dormitorio, refectorio, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis officinis pręedictis pro usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam elargimur. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP., Pręedecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium loca de novo recipere &c., & aliis Constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque. Volumus autem, & eadem auctoritate concedimus Priori & dictis Fratribus, qui in eadem domo pro tempore morabuntur, quod omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, & gratiis, quibus alii Fratres dicti Ordinis, etiam de observantia hujusmodi, in aliis domibus commorantes in genere gaudent, & utuntur, uti, & gaudere libere, & licite valeant, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. Nulli ergo &c. nostrę elargitionis, voluntatis, & concessionis &c infringere. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Ebulensis.*) Aliis *Ebolensis*, & *Eburensis*, vulgo *Eboli*, & *Evoli*, in Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXVI fol.* 157. Autographum habes in *Neapolitano* Cœnobio *Sancti Dominici*.
3. *Assensum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Hif-

Anno 1481 Die 28 Maii.

Hispaniæ, & Lombardiæ Congregationum Vicariis, Prioribus, eorumque vices gerentibus potestatem facit (1) Fratres absolvendi, & dispensandi seu immunes alicujus rei reddendi.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXLVII.

Dilectis filiis Vicariis Fratrum observantię Hispanię, & Lombardię Ordinis Predicatorum, ac omnibus Prioribus, & Vicesgerentibus eorundem Fratrum, ipsis Vicariis subjectis.

SIXTUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

QUoniam omnes Ordinis de observantia Fratres, pro eorum absolutionibus, & dispensationibus obtinendis, ad Magistrum Generalem prefati vestri Ordinis ire tenentur, & obligantur juxta tenorem Bullę, Aureę (3) nuncupatę, in qua talis restrictio apponitur, idque Fratribus ipsis magno sit incommodo propter varios discursus pro quaque re faciendos, volentes eorum commoditati, & spirituali quieti in hoc consulere, supplicationibusque in hac parte porrectis Nobis, inclinati, vobis, & cuilibet vestrum, facultatem, & potestatem concedimus, absolvendi, & dispensandi cum Fratribus ipsis, sicuti alias ex Privilegio, quod dicitur Mare Magnum, facere poteratis, antequam talis Bulla, Aurea nuncupata, emanasset; Illa, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die XXVIII. Maii, MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Potestatem facit.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum *Libro E. fol. 6*, aliud ex Autographo *Cremonensi*. Legitur apud *Confettium pag. 63*, *Usufmarem pag. 168*, *Castellanum Parte I pag. 19*, & *Parte II pag. 119*, & in Constitutionibus editis anno *MDVII* num. *CVI.*

3. *Aurea.*) *Constitutionis scilicet CXXIV Sixti IV.*

Anno 1481 Die 8 Junii.

Petrense (1), & Toyramense (2) hospitia fundandi facultas.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CXLVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, *dilectis filiis* Archidiacono Majoris, & Preposito Sanctę Marię de Fontibus Albinganen. (4) Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SUperna dispositione, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa &c. (5). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus de Finario Ordinis Fratrum Predicatorum, de observantia nuncupatorum, Albinganen. Diecesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod, a certo tempore retroacto citra, ipsi, & eorum antecessores consueverunt predicare, & seminare Verbum Dei singulis annis, locisque circumstantibus dicto loco Finarii, maxime in loco Petrę, & loco Toyram Albinganen. Diecesis, Riparię (6) Occidentalis Januen., Confessionesque audire, & alia pietatis opera exercere, &, ut Fratres ipsi domum aliquam pro eorum habitatione in predictis locis non habentes possent commodius temporibus congruis ibidem fungi predicationis officio, ac instruere populum, & alia, ut dictum est, pietatis opera exercere, dilecti filii Prior Societatis Domus Disciplinę seu Batutorum (7) dicti loci Petrę, ac Supprior, necnon Syndici, & Procuratores dictę Societatis cum consilio & consensu omnium de Societate predicta ex consulta deliberatione donaverunt Priori dictę domus Sanctę Catharinę quandam domum dictę Societatis Batutorum positam extra Burgum dicti loci Petrę sub suis coherentiis (8) a parte occidentali, quę nuncupatur Domus Sanctę Marię de Annunciata, & similiter dilectus filius Petrus Ferrarius laicus loci Toyram predicti donavit eidem domui Sanctę Catharinę duas domus simul junctas positas extra burgum dicti loci Toyram sub suis coherentiis, ubi dicitur le Case de la Brayda, sub titulo Sanctę Marię Gratiarum quas acquisiverat a dilectis filiis Priore, & Societate Domus Disciplinę, seu Batutorum, dicti loci Toyram, titulo permutationis alterius majoris domus, prout in quibusdam publicis instrumentis desuper confectis plenius dicitur contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum predictorum domus Sanctę Catharinę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad hoc ut possint commodius, & liberius in predictis locis stare, & habitare, ac fungi predicationis officio, & alia pietatis opera exercere, domus predictas eorum domui Sanctę Catharinę, ut prefertur, donatas, pro eorum usu & habitatione, recipiendi, & cum Ecclesia, campanili humili, campana, cemeterio, dormitorio, claustro, hortis, hortaliciis, & aliis necessariis officinis secundum ritum & consuetudinem Fratrum dicti Ordinis, reformandi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, & quod predictę domus sic donatę nepote membra dictę domus de Finario una cum illa unam domum constituant, & Fratres in illis degentes sub unius & ejusdem Prioris dictę Domus de Finario cura, & obedientia permaneant, & illius Fratres reputentur, nominentur, & existant, statuere, & ordinare, aliasque ipsis in premissis opportune

Facultas.

providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ad Ordinis prefati professores spe-

ſpecialem gerimus devotionis affectum, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel alter veſtrum, ſi, & poſtquam, vocatis Priore, & Suppriore, ac Confratribus dictę Confraternitatis, necnon Petro Ferrario prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmiſſis vobis legitime conſtiterit, ſine pręjudicio cujuſcunque, eiſdem Priori, & Fratribus domus Sanctę Catharinę recipiendi domos prędictas, donatas pro eorum uſu, & habitatione, & illas cum Eccleſia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, clauſtro, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis ſecundum ritum, & conſuetudinem Fratrum dicti Ordinis reformandi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate noſtra licentiam concedatis, & quod prędictę Domus, ſic donatę, utpote membra dictę domus de Finario, una cum illa unam domum conſtituant, & Fratres in illis degentes ſub unius & ejuſdem Prioris dictę Domus de Finario cura, & obſervantia permaneant & illius Fratres reputentur, ſalvo jure Parochialis Eccleſię, & aliorum, eadem auctoritate ſtatuatis, & ordinetis; Non obſtantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędeceſſoris noſtri prohibente, ne prędicti, & cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, ſeu jam recepta mutare prężumant ſine dictę Sedis licentia ſpeciali &c. & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus, ac dicti Ordinis &c. quibuſcunque. Nos enim ſi licentiam hujuſmodi per vos vigore pręſentium concedi contigerit, dictis domibus donatis, & Fratribus, qui pro tempore eas inhabitabunt, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, & immunitatibus, domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & quibus illi potiuntur, & gaudent, aut uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, uti potiri, & gaudere poſſint, & debeant, Apoſtolica auctoritate, pręſentium tenore, concedimus, & indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Octuageſimo Primo, Sexto Idus Junii, Pontificatus noſtri Anno Decimo.

1. *Petrense.*) *Pietra*, incolis *Pria*. Eſt Vicariatus modo à Conventu Finarienſe plane independens, ad Provinciam Lombardiæ ſpectans cum eodem Conventu.
2. *Toyram.*) Vulgo *Toirano*, juris Cœnobii Finarienſis.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro CLXIII fol.* 265.
4. *Albinganen.*) Vulgo *Albenga*, in *Liguria*,
5. *Universa &c.*) Ut in ejuſdem tenoris Exordiis.
6. *Riparia*. Vulgo *Riviera di Genova di Ponente*.
7. *Diſciplinæ, ſeu Batutorum.*) *Diſciplina*, id eſt *Flagellationis*. Vocatur ſiquidem *Domus Diſciplinæ*, quia flagellis ibidem corpus ſuum verberant. Hinc additur: *ſeu Batutorum*. *Batutus* autem eſt a verbo *Batuo*, verbero.
8. *Conhærentiis.*) Idem ac *Cohærentiis*.

De bonis Novitiarum, quæ, votis ſolemnibus nondum nuncupatis, exeunt (1) e S. Mariæ Magdalenæ Monaſterio Valentino (2).

Anno 1481 Die 20 Junii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CXLIX.

Sixtus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Chriſto filiabus Priorissę & Conventui Monaſterii Monialium Sanctę Marię Magdalenę Valentin., Ordinis S. Auguſtini, ſub cura, & ſecundum inſtituta Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

Digna reddimur attentione ſolliciti ea vobis libenter concedere, per quę veſtris commoditatibus, & quieti valeat ſalubriter provideri. Dudum ſiquidem pro parte dilectę in Chriſto filię Johannę Dominguez Monialis veſtri Monaſterii Valentin., Ordinis S. Auguſtini, ſub cura, & ſecundum Inſtituta Ordinis Fratrum Prędicatorum Nobis expoſito, quod olim ipſa fervore devotionis accenſa Monaſterium prędictum animo ibidem profeſſionem per illius Moniales emitti ſolitam emittendi, & quoad viveret ſub regulari habitu Altiſſimo famulandi, ingreſſa fuerat, ſed propter ejus ingraveſcentiam, & ignorantiam legendi, & in corpore ſe minus idoneam, & ſufficientem ad hujuſmodi onus ſuſtinendum reperiit, & diu novitia extiterat, & adhuc profeſſionem hujuſmodi non emiſerat, cupiebatque Monaſterium prędictum exire, & ad ſecularem continentiam & pudicitiam redire, Nos, tunc ipſius Johannę in hac parte ſupplicationibus inclinati, Venerabili Fratri noſtro Jacobo Epiſcopo Chriſtopolitan., & dilecto filio Jaufredo Serra Canonico Valentin., per alias noſtras literas mandavimus, ut ipſi, vel alter eorum ſub certis pęnis tunc expreſſis eo ipſo, ſi id non facerent, incurrendis, pręfatę Johannę dictum Monaſterium exeundi, & pecunias pro ejus ingreſſu ſolutas exigendi, & recuperandi, necnon cameram pro ipſa Johanna in dicto Monaſterio fundatam alicui Moniali in eodem Monaſterio cui vellet dandi, & de ſupradictis, & aliis rebus ſuis quibuſcunque pro ejus libito diſponendi, cujuſcunque licentia minime requiſita, licentiam concederent, primo per quaſdam, & deinde pro parte veſtra Nobis expoſito, quod dicto Monaſterio erat valde diſpendioſum, ſi illius Moniales, poſtquam Monaſterium ipſum ingreſſę fuerunt & in illo habitaverunt, pręſertim per aliqua tempora, ac ex bonis dicti Monaſterii interim alimentatę fuerunt, exeuntes Monaſterium ipſum, profeſſione per eas non emiſſa, pecunias, & bona per eas, aut alios ipſorum nomine pro earum ingreſſu, ſeu alias dicto Monaſterio pie oblata, & erogata, recuperare, & repetere, ac de cameris, & rebus earum diſponere poſſent, nam exinde Monialibus ipſis ſic ingreſſis, quę profeſſionem non emiſerunt, incentivum tribuebatur Monaſterium prędictum exeundi, ipſumque Monaſterium propterea Monialibus & bonis hujuſmodi carere cogitur niſi pręſtita illis alimenta recuperarentur; Nos tunc Venerabilis Fratris noſtri Roderici Epiſcopi Portuen. Sanctę Romanę Eccleſię Vicecancellarii, qui Eccleſię Valentin. ex conceſſione, & diſpenſatione Apoſtolica pręeſſe dignoſcitur pro vobis ſuper hoc nobis humiliter ſupplicantis, ac veſtris ſupplicationibus inclinati, per alias noſtras literas priores literas prędictas, & in illis contenta auctoritate Apoſtolica revocavimus, caſſavimus, irritavimus, & an-

Diplomatis cauſa.

annullavimus, ac dictis Episcopo Christopolitan., & Canonico, ne ad earum executionem procederent, sub pęnis in dictis eis directis literis contentis districte pręcipiendo mandavimus, & quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus tam Johanna, quam alię Moniales pręsentes & futurę dicti Monasterii, quas Monasterium ipsum, quavis occasione, & causa quomodolibet in futurum exire contingeret, etiam professione per eas non emissa, pecunias, & bona quęcunque quę pro earum ingressu, aut alias earum consideratione dicto Monasterio obvenerant, nullatenus recuperare, aut repetere, seu de illis, & rebus, quas eas inibi habere constitisset, aut de cameris inibi pro eis ordinatis, seu alias eis concessis, disponere nullatenus valerent, sed pecunię, res, & bona hujusmodi deberent dicto Monasterio libere remanere, & de cameris earundem disponere, & ad dicti Monasterii Priorissam pro tempore, & pręfatos Conventus pertinere prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, ab aliquibus asseratur in posterioribus literis nostris prędictis non fore sufficienter provisum quoad illas Moniales dicti Monasterii, quę ante dat. earundem posteriorum literarum Monasterium ipsum exiverant nec etiam quoad illas, quę per aliqua tempora antiqua exierunt, nec steterunt in eodem. Nos volentes vos favoribus gratiosis prosequi, pręfati Episcopi, & Vicecancellarii, ac Protectoris vestri in hac parte supplicationibus inclinati, posteriores literas nostras prędictas ad eas Moniales dicti Monasterii quę ante dat. earundem posteriorum literarum Monasterium ipsum exierunt, & illas quę in eodem Monasterio per aliqua tempora ante earum exitum in illo hactenus non steterunt, & in futurum non stabunt, sed post earum ingressum modicum permanserunt in eodem, auctoritate Apostolica pręsentium tenore extendimus, ac volumus, & dicta auctoritate vobis concedimus, quod literę prędictę ab earum dat. valeant, & vobis suffragentur, etiam quoad illas Moniales dicti Monasterii quę ante dat. prędictarum posteriorum literarum Monasterium ipsum exiverant, & illas, quę in eodem Monasterio antequam exiverant hactenus, vel exire contingat in posterum, per aliqua tempora non steterunt, vel non stabunt in dicto Monasterio, in omnibus, & per omnia perinde ac si de illis pari modo in eisdem posterioribus literis expresse, & specifice disponeretur. Et nihilominus venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Patracen., & dilectis filiis Berengario Clavell Canonico Valentin., ac Officiali Valentin. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios pręmissa ubi, quando, & quoties expedire cognoverint, fuerintque desuper legitime requisiti, solemniter publicantes, & vobis super his efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant vos his, quę concessa sunt per Nos vobis in pręfatis posterioribus, & pręsentibus literis pacifice gaudere, non permittentes, vos contra prędictarum posteriorum, & pręsentium literarum tenorem ad restitutionem pecuniarum & bonorum hujusmodi, vel promittendum, quod exeuntes Moniales pręfatę de Cameris disponant, invitas compelli, seu alias contra pręsentium literarum continentiam quovis modo inquietari, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus pręmissis *ac constitutionibus, & ordinationibus* Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis Prędicatorum *juramento*, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & omnibus illis, quę in dictis posterioribus literis voluimus non obstare, contrariis quibuscunque, seu si existentibus Monialibus pręfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę extensionis, voluntatis, concessionis, & mandati, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Duodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Exeunt.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*

2. *Valentino.*) In ejusdem nominis Regni Metropoli.

3. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo *Valentino.*

Anno 1481 Die 23 Junii.

Vicarius Congregationis Lombardiæ Quinque, vel Sex Cœnobia fundandi habeat potestatem.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CL.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum de Observantia pręsenti, & pro tempore existenti.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Moti devotione, & religione tua, ac nostra erga Ordinem Prędicatorum caritate, tibi, & successoribus in isto Vicariatu tuis, ut quinque aut sex loca, si justo titulo reperire poteritis, pro refrigerio, & refugio Fratrum istius Congregationis, tempore necessitatis, & pro membris Conventuum dictę Congregationis, dummodo non habeant annexam curam animarum, & redditus uniuscujusque non excedant summam vigintiquinque florenorum de camera, acceptare possitis, ac recipere unum locum, vel Ecclesiam hic in Urbe, ubi aliqui de dicta vestra Con-

Congregatione possint habitare pro occurrentibus eis necessitatibus, libere, & licite valeatis, tenore præsentium concedimus, & indulgemus, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIII Junii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

3. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien. pag.* 47, ex Autographo *Bononien.*

Congregationis Lombardiæ Vicarius ob mortem sui prædecessoris extra consuetum tempus electus, expleto biennio, perseveret in eo munere, quo usque Paschali tempore alius eligatur (1). — Anno 1481 Die 24 Junii.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 20.

Dilecto filio Vicario Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Prędicatorum. — CLI.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm in privilegiis, isti Congregationi per Sedem Apostolicam concessis, inter alia contineatur quod Vicarius Generalis dictę Congregationis de biennio in biennium postuletur, sive eligatur, &, eo defuncto, vel amoto, Prior antiquioris Conventus ejusdem Congregationis ipsius vices gerat, teneaturque infra duos menses congregare vocales ad postulationem futuri Vicarii, & evenire possit, ob mortem Vicarii vocales ipsos minus opportuno, & congruo tempore congregari, cum incommodo, & jactura Fratrum, & Conventuum, sicut anno superiore in postulatione de te, moderne Vicarie, facta evenisse accepimus; Nos, qui religionem, & Ordinem hujusmodi paterna in Domino commendatione prosequimur, & illius commoda, quantum licet, desideramus, inclinati supplicationibus in hac parte Nobis humiliter porrectis, tenore præsentium, concedimus pariter, & declaramus, quod tu, pręfate moderne Vicarie, & quicunque alius similiter medio tempore postulatus, cum beneplacito majoris partis Priorum, qui in Capitulo erunt, libere, & licite possis, & possit, occurrente casu hujusmodi, perseverare in officio, & omni solita facultate uti, etiam ultra biennium, donec, & quousque congruum, & opportunum, quod communiter post Pascha esse consuevit, tempus de celebrando pro postulatione futuri Vicarii Capitulo, advenerit. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis hujusmodi, quibus, quoad hoc, illis alias in suo robore permansuris, derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIV Junii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Eligatur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

Congregationis Lombardiæ Fratres, permissu Vicarii Generalis, bona abalienare (1) possunt. — Anno 1481 Die 24 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilectis filiis Fratribus Conventuum Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum de Observantia. — CLII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo pastorali officio nostro rerum omnium ecclesiasticarum, & Religiosorum locorum utilitatem affectantes, vobis prǽsentium tenore concedimus, ut de consensu Vicarii Generalis (3) vestrę Congregationis, qui pro tempore fuerit, possitis commutare, & vendere possessiones, & bona immobilia, quę nunc habetis, & in posterum justo titulo habituri estis, pro evidenti utilitate vestrorum Conventuum, super quo vestram, & ipsius Vicarii conscientiam oneramus; proviso tamen quod pretium ipsorum bonorum immobilium, si vendantur, in emptionem aliorum immobilium, magis utilium bonorum, cum effectu convertatur, & ad hoc accedat consensus majoris partis vocalium dicti Conventus juxta morem vestri Ordinis. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiamsi dicta bona haberent annexam devolutionem ad alia loca, vel personas, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIV Junii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

Digitized by Google

1. *Abalienare.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar authenticum. Unum *Libro E. fol. 6*, aliud *Libro B. fol. 95* ex Autographo *Bononiensi*, tertium inter Constitutiones *Sixti IV* ex authentico *Vicentino*. Exemplaria authentica asservantur in Archivio Cœnobiorum *Mutinensis*, & *Cremonensis*. Legitur etiam apud *Castellanum Parte I pag. 20*.

3. *Vicarii Generalis.*) Anno *MCCCCLXXXV* die *I* Augusti *F. Johannes de Lulmo* Conventuum Reformatorum utriusque *Lombardiæ* Vicarius Generalis hujusce Diplomatis auctoritate fretus, *Vicentinis* Fratribus potestatem fecit quædam abalienandi: ut ex Authentico mox laudato constat.

Anno 1481 Die 28 Junii.

Aquilani (1) Cœnobii curam Magistro Generali Ordinis committit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLIII.

Dilecto filio.... Generali Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD omnia loca tui Ordinis Fratrum Prędicatorum paternum gerentes affectum, ac considerantes, quod Conventus S. Dominici de Aquila dicti Ordinis commodius, sub tuo, quam dilecti filii Vicarii Generalis Congregationis Lombardię vitę regularis ejusdem Ordinis, propter distantiam, & diversitatem Provincię, regimine gubernabitur, tenore prędentium curam dicti Conventus rue devotioni Apostolica auctoritate committimus, revocantes ex nunc omnem commissionem eidem Vicario hactenus super hoc factam, necnon censuras, & pręcepta in eum ad effectum hujusmodi curę sumendę emanata; Non obstantibus literis nostris, & Prędecessorum nostrorum, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Junii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

1. *Aquilani.*) In *Aprutio Vestinorum*.

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

Anno 1481 Die 16 Julii.

De Fratribus solvendis a censuris (1) ecclesiasticis.

Ex Bullario (2) Castellani Parte II pag. 119.

CLIV.

Dilecto filio Salvo Cassettę (3) Generali *Magistro Ordinis* Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuisti Nobis, quod facultatem absolvendi omnes, & singulas utriusque sexus vestri Ordinis personas, ab omnibus pręterquam certis tunc expressis casibus, & super irregularitatibus dispensandi tibi, Prioribus, Provincialibus, & Conventualibus, & eorum Vicariis pro tempore existentibus, vel ab eis deputandis alias concessam, ad te, & Vicarios tuos duntaxat, & ad eos, quibus tu illud committendum duceres, restrinximus, prout in singulis literis desuper editis, plenius continetur, unde fit, ut difficile admodum existat Fratribus pauperibus tui Ordinis, pręsertim in longinquis partibus agentibus, pro hujusmodi absolutionibus ad te, & tuos Vicarios longe aliquantum remotos accedere, proinde humiliter supplicasti, ut desuper opportune Fratribus, & personis pręfatis, ne sic vagari cogantur, providere dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium decernimus, & declaramus, quod tu, & tui successores, & Priores Provinciales, ac eorum Vicarii pro tempore existentes, & ii, quibus vos committendum hoc duxeritis, eandem absolvendi ab ipsis casibus pręfatis, personas utriusque sexus vestri Ordinis, & super irregularitatibus dispensandi, habeatis facultatem, quam per priores literas hujusmodi ante restrictionem habebatis: Priores vero Conventuales illam solum habere censeantur, quam prius habebant, ex privilegiis, & literis Prędecessorum nostrorum, Romanorum Pontificum. Non obstantibus literis posterioribus restrictionis nostrę hujusmodi, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Julii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Censuris.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Bullario.*) Legitur etiam in *Bullario Romano Constitutione XIX*, apud *Rodericum in Nova Collectione Privilegiorum Apostolicorum pag. 142*, *in Constitutionibus typis editis anno MDV num. LXXXV*, *in aliis an. MDVII num. CV.*

3. *Salvo Cassetta.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad annum MCCCCLXXXI pag. 859.*

S. Ma-

S. Mariæ Veteris Monasterium Cumanum (1) Ordinis S. Benedicti curæ Fratrum Ordinis Prædicatorum committit.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Anno 1481 Die 21 Julii.

....

SIXTUS PP. IV.

CLV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cupientes paterno affectu consulere spirituali consolationi, & animarum saluti dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, Monialium, & Capituli Monasterii Sanctę Marię Veteris nuncupati Monasterii feminilis extra muros Cumanos, sub regulari observantia Ordinis S. Benedicti noviter reformati: presertim eum, sicut accepimus, in civitate Cumana, Monachi ejusdem observantię non sint, pariterque devotis earundem Abbatissę, & Monialium in hac parte supplicationibus inclinati, vobis tenore pręsentium in virtute sanctę obedientię mandamus, quatenus pro Dei honore, & ipsius observantię conservatione earum Abbatissę Monialium, & Capituli dicti Monasterii pręsentium, & pro tempore existentium in spiritualibus suscipiatis, eisque ecclesiastica Sacramenta ministretis, & ipsarum Confessiones audiatis. Dummodo tamen sub regulari observantia vivant, & ad hoc ordinarii loci assensus accedat. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, privilegiis, & indultis Ordinis vestri, quibus quoad hoc derogamus, etiam si de illis specialis mentio habenda esset: ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Julii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

1. *Cumanum*.) Deest hujusce Diplomatis inscriptio, sed in ipsius Exemplari legitur, quod Ordinis Prædicatorum Fratribus inscriptum fuit. Et sane nunc etiam Provincialis *Lombardia* jurisdictioni subest *Cumanum* Monasterium Ordinis *S. Benedicti*. Sed notandum, quod ipsi a *Sancta Margarita* nomen est.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum, ex Autographo *Cumano*.

F. Johannem de Pistorio (1) laudibus & Privilegiis (2) ornat.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

Anno 1481 Die 28 Julii.

Dilecto filio Fratri Johanni de Pistorio, Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

CLVI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Inducti tua singulari doctrina, probitate, viteque exemplaritate, tuisque in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, ut si aliquod beneficium Ecclesiasticum, vigore induIti Apostolica auctoritate tibi concessi assequaris, ut nihilominus privilegiis, gratiis & indultis tui Ordinis, uti, gaudere, & plene frui possis, de consensu tamen Generalis ejusdem tui Ordinis, tenore pręsentium concedimus, & impertimur. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Ordinis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXVIII Julii MCCCCLXXXI, Pontificatus nostri Anno Decimo.

L. Grifus.

1. *Johannem de Pistorio*.) Virum venerabilem, de quo legendus *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCIII pag.879*.

2. *Privilegiis*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.II*.

3. *Archivo*.) In quo Exemplar *Lib.B.fol.129* ex Autographo *Pistorien*.

F. Thomas de Viterbio visitator Provinciæ Lombardiæ constituitur.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Anno 1481 Die 22 Augusti.

Dilecto filio Thomę de Viterbio Sacrę Theologię Professori, Ordinis FF. Prędicatorum.

CLVII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Facti certiores fide digno testimonio de tua virtute, Religione, viteque exemplaritate, ac rerum agendarum experientia, ita ut speremus, te in Provincia Lombardię utilem admodum tuę Religioni fu-

Digitized by Google

futurum, te in eadem Provincia Visitatorem tui Ordinis, ad emendandum, & corrigendum ea, quę emendatione, & correctione inter Fratres illic existentes indigere videbuntur, ac cum facultate, & potestate, quam dilectus filius, Generalis tui Ordinis, per suas patentes literas alias dedit, Motu proprio, & ex certa scientia creamus, facimus, & tenore pręsentium deputamus. Hortamurque te, ut ita hujusmodi Visitationis officium, accurate, & diligenter exerceas, ut meritum apud Deum, & apud Nos commendationem merearis. Mandantes tibi, ut inde, non discedas, neque hujusmodi visitationis officium dimittas, donec illud juxta literas dicti Generalis compleveris, nisi aliud a Nobis interim in mandatis habueris. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXII (2) Augusti MCCCCLXXXI Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbiensi*.

2. *XXII*.) Nota quod vel Amanuensis erravit ascribens huic Diplomati Pontificatus annum *Decimum*, vel dicendum, quod in brevioribus etiam literis, quas Brevia vocant, Pontificatus annus initium nonnunquam ducebat ab ipso Coronationis die, non autem a die electionis. Id ex isto Diplomate liquet, quia cum *Sixtus IV* electus fuisset die *IX* Mensis Augusti, & coronatus ejusdem mensis die *XXV* anno *MCCCLXXI*, si Pontificatus initium positum fuisset ipso electionis die, *IX* scilicet Augusti, ejusdem mensis die *XXII*, Pontificatus anno *Decimo*, inscribendus esset anno Christi *MCCCCLXXX*, non vero *MCCCCLXXXI*.

Anno 1481 Die 1 Decembris.

De sepeliendis (1) in Cœmeteriis nostris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLVIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis S. Ægidii in Brunsvich (3) Halberstaden., & S. Petri apud Erfordium (4) Monasteriorum Abbatibus, ac Scholastico Ecclesię S. Sensii Erfordien., Moguntin. (5) Diœcesum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus &c. (6). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Durbingen. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Bremen. Diœcesis, petitio continebat, quod licet ipsi, & universi Ordinum Mendicantium Professores in eorum Ecclesiis, & Cœmeteriis ex juris dispositione, & diversorum Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum Impetratione in eorum Ecclesiis, & Cœmeteriis liberam habeant sepulturam, ac Prior, & Fratres domus Prędicatorum, a tempore, cujus initii non est memoria, consueverunt insistentibus eorum obsequiis infra septa dictę domus ministrare Eucharistię, & Extremę Unctionis Sacramenta, verum quia dilecti filii Decanus, & Capitulum Ecclesię B. Marię Virginis Ecclesię Hamburgen., quo minus possint dictis insistentibus eorum obsequiis ministrare *hujusmodi Sacramenta multipliciter* impedire nitebantur, ex eorum abusione nitentes, non contenti his, quę Prior, & Fratres pręfati anno quolibet nomine Quartę funeralium juxta initam dudum inter eos conventionem super hoc persolverunt, non permittebant corpora decedentium, qui apud Domum prędictam declarabant se velle sepeliri, ad Ecclesiam dictę Domus libere, & recto tramite deferri. immo compellebant defunctorum consanguineos, & heredes ad deferendum illa ad pręfatam Ecclesiam B. Marię, & alias eorum Ecclesias parochiales, & inibi, cum etiam placebat, divina celebrando officia, illa interim retinebant, nisi consanguinei, & heredes illa redimerent, & secundum quod eis videbatur pro hujusmodi redemptione persolverent, sicque per Indirectum retrahebant laicos ab electione sepulturę apud domum pręfatam, & impediebant ipsos Priorem, & Fratres habere concessam eis antea liberam sepulturam: Prior, & Fratres prędicti vigore quarundam literarum nostrarum dicto Ordini contra inferentes domibus ipsius Ordinis contra illi concessa privilegia molestias, & gravamina, concessarum, ad dilectum filium Decanum Ecclesię Minden. Diœcesis ante dictę recursum habuerunt, illumque, prout ex earundem forma poterant, in executionem literarum earundem assumpserunt, qui pro executione literarum nostrarum prędictarum contra eosdem Decanum, & Capitulum Ecclesię B. Marię processit, monendo, & eisdem mandando, ut ab hujusmodi impedimentis desisterent, qui monitionibus, & mandatis hujusmodi minime parere curarunt, & in contemptum privilegiorum, & auctoritatis Apostolicę Sedis, plurima allegare non verebantur, cumque Prior, & Fratres pręfati insisterent, ut ipse Decanus Minden. ad ulteriora in executione hujusmodi procederet, & eosdem Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesię Hamburgen. censuris, & pœnis in monitionibus, & mandatis prędictis contentis irretitos declararet, idem Decanus Minden., sive minis, sive precibus, aut alias motus, super hujusmodi impedimentis ultra procedere recusavit, se exonerando causam hujusmodi ad Sedem Apostolicam remisit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Priori, & Fratribus prędictis admodum grave existat, pręmissa in Romana Curia prosequi, & longe gravius, quę eis inferunt Decanus, & Capitulum Ecclesię B. Marię pręfatę, incommoda perferre, pro parte eorundem Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut negotium executionis hujusmodi per aliquos alios probos viros in partibus illis in statu debito resumi, & ad ulteriorem executionem dictarum literarum nostrarum procedi mandare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum ad negotium executionis dictarum literarum nostrarum, prout juris fuerit, procedatis, easque exequamini in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gesta coram ipso Decano Ecclesię Minden. coram vobis gesta fetissent, vosque in executores dictarum literarum per Priorem, & Fratres prędictos assumpti fuissetis; contradictores per censuram ecclesiasticam &c. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę in dictis literis nostris voluimus non obstare,

Mandatum.

seu

seu si Decano, & Capitulo Ecclesię Beatę Marię prefatis, vel quibusvis aliis a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam aut de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Sepeliendis*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXVI fol.* 200.

3. *Brunsvich*.) Seu *Brunsvvyck*, rectius *Braunsvvick*, sic vulgo vocant *Brunopolim*. Urbs est *Saxonia*, ubi *Halberstadensis* Diœcesis.

4. *Erfordium*.) Vulgo *Erfurdt*, in *Thuringia*.

5. *Moguntin*.) Aliis *Maguntin.*, vulgo *Maintz*, in *Germania*.

6. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Quod F. Salvus Casecta (1) sine suffragiorum rogatione cælesti quodam mentis instinctu Magister Generalis creatus sit, ratum habet, & firmat (2).

Anno 1482 Die 21 Januarii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Salvo Casecta Magistro Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CLIX.

Exordium a laude Ordinis.

UBeres fructus, quos Ordo Fratrum Prędicatorum in agro militantis Ecclesię hactenus produxit, & producit in dies, necnon Religionis zelus, literarum scientia, & exemplaris vitę munditia, ac alia dona virtutum, quibus personam tuam illarum largitor insignivit, promerentur, ut hiis quę pro dicti Ordinis, ad quem specialem gerimus affectum, prosperitatis votivę successibus, & tui honore provide gesta fore conspicimus, libenter nostri adiiciamus roboris firmitatem, ut eo stabilius illibata persistant, quo majori fuerint auctoritate munita. Sane dudum officio Generalis Magistri dicti Ordinis, quod quondam Leonardus de Mansuetis de Perusio dicti Ordinis Magister dum viveret obtinebat, per obitum dicti Leonardi (4), qui in Romana Curia diem clausit extremum, vacante, dilecti filii Capitulum Generale Fratrum dicti Ordinis pro futuri ejusdem Ordinis Magistri celebranda electione, vocatis dicti Ordinis professoribus, qui voluerunt, potuerunt, & debuerunt electioni hujusmodi commode interesse, die ad eligendum prefixa, ut est moris, convenientes in unum in Ecclesia Sanctę Marię supra Minervam de Urbe, te tunc in eodem officio sic vacante Sedis Apostolicę Vicarium, in Generalem Magistrum dicti Ordinis per viam Spiritus Sancti & communem inspirationem ejus concorditer elegerunt (5), tuque electioni hujusmodi illius tibi presentato decreto consentiens, te in ejusdem Ordinis Magistrum Generalem recipi, & admitti per Capitulum prefatos obtinuisti, & ex tunc dicto Ordini laudabiliter prefuisti, prout pręes etiam de presenti. Cum autem, sicut accepimus, a nonnullis de juribus electionis hujusmodi hęsiteiur, ex eo presertim quia non per viam Scrutinii more solito, sed, ut prefertur, celebrata fuit, tuque dubites propterea super officio ipso molestari posse tempore procedente, Nos, qui de electione predicta, & qualiter ad eam processum extitit, plene informati sumus, tam prefati Ordinis opportunitatibus, quam tuę quieti consulere volentes, ut tenemur, & te a quibusvis excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, electionem prędictam, & prout illam concernunt omnia, & singula, in scripturis authenticis desuper confectis contenta, & inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica, presentium tenore approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, communitionis, & suppletionis infringere &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo (6) Duodecimo Kalen. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

L. Grifus.

Gratis de mandato
Domini nostri Papę

Gallettus.

P. Bernardi.

Registrata apud me L. Grisum.

1. *Casecta*.) Sic in hoc autographo legitur. Alii scribunt *Cassetta*. Adeas auctores quos citat *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLXXXI pag.* 859. *&c.*

2. *Firmat*.) Consulendus *Fontana Monumen. Dominic. Parte III Cap. VIII ad an. MCCCCLXXXI pag.* 174.

3. *Archivo*.) In quo Autographum.

4. *Leonardi*.) Obierat anno *MCCCCLXXX.*

5. *Elegerunt*.) Anno *MCCCCLXXXI.*

6. *Octuagesimo Primo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXXII.*

De

Anno 1482 Die 21 Februarii.

De Decimis non solvendis a Monasterio S. Mariæ Magdalenæ ad Lapides in Suburbio Basileen. (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLX.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Bonhardi Litzellen, & Sanctorum Felicis, & Regul. Thuncen. Basilien., & Constantien. Diœcesum, ac Sancti Petri Basilien. Ecclesiarum Præpositis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

HUmilibus &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Domus Beatę Marię Magdalenę ad Lapides in suburbio Basilien., Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum Ordinis degentium petitio continebat, quod licet Priorissa, & Sorores prędictę, & illę, quę in eadem domo precesserunt eisdem, in pacifica possessione, vel quasi, percipiendi integre omnes decimas provenientes ex fructibus excrescentibus infra limites Parochię Parochialis Ecclesię Sancti Petri de Rich, Basilien. Diœcesis, ad domum prędictam legitime spectantes, a tanto tempore citra, cujus contrarii memoria hominum non existit, fuissent, & essent, quia tamen, dilectis filiis Pręposito, Decano, & Capitulo Ecclesię Basilien. falso referentibus, officialis Basilien, quartam partem decimarum hujusmodi ex abrupto & de facto parochianos dictę Parochialis Ecclesię, ut quartam partem decimarum prędictarum Pręposito, Decano, & Capitulo prefatis, aut ab eis deputatis, & nulli alii solverent, sub excommunicationis pęna, quam ipso facto incurrerent, per suas certi tenoris literas monuit, & mandavit eisdem, pro parte Priorissę & Sororum earundem, sentientium exinde indebite se gravari, ad Sedem fuit Apostolicam appellatum, & deinde Prępositus, Decanus & Capitulum pręfati easdem Priorissam, & Sorores coram dilecto filio moderno Pręposito Ecclesię Sancti Petri Junioris Argentinen. quem Conservatorem privilegiorum ejusdem Ecclesię Basilien. per literas ejusdem Sedis deputatum esse asserebant, super eisdem decimis traxerunt in causam, ac Priorissam, & Sorores pręfatas diversimode super dictis decimis perturbarunt, & inquietarunt. Quare pro parte earundem Priorissę & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam ipsam ab eodem Pręposito Ecclesię Sancti Petri junioris ad Nos evocare, illamque, & appellationis prędictę, & post illam attentatorum, & innovatorum, nullitatisque omnium per Officialem & Prępositum Ecclesię Sancti Petri junioris pręfatos in pręjudicium ipsarum Priorissę, & Sororum, circa pręmissa gestorum, ac omnes, & singulas alias, quas ipsa Priorissa & Sorores adversus Prępositum, Decanum, & Capitulum Ecclesię Basilien. *hujusmodi super decimis*, molestationibus, & inquietationibus prędictis *movere intendunt causas*, *aliquibus probis viris in partibus illis* audiendas, & fine debito *terminandas committere*, & alias eis super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos itaque, statum causę coram eodem Pręposito Ecclesię Sancti Petri Junioris pendentem pręsentibus pro sufficienter expresso habentes, illamque ad Nos harum serie advocantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis Pręposito Decano, & Capitulo Ecclesię Basilien. prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, ac causa ad Nos advocata hujusmodi in statu debito resumpta, illam ulterius, ac alias causas prędictas audiatis, &, appellatione remota, debito fine decidatis; facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari; testes autem &c. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem &c. seu ne judices &c. necnon aliis Constitutionibus &c. quibuscunque, aut si Pręposito, Decano, & Capitulo &c. quod interdici, suspendi &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo primo (4) Nono Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Mandatum.

1. *Basileen.*) In Helvetiis.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXV fol.* 82.
3. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Octuagesimo Primo.*) Stylo Bullarum æræ communis MCCCCLXXXII.

Anno 1482 Die 16 Aprilis.

Asceterii Beatæ Mariæ Angelorum in Suburbiis Barchinonen. (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Vicen., & dilectis filiis Gabrieli Rovira, ac Antonio Aguliana Canonicis Ecclesię Barchinonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

SUperna dispositione, eujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum de Pęnitentia Sancti Dominici, & Sanctę Catharinę de Senis nuncupatarum in quadam domo Barchinonen. commorantium, & dilectorum filiorum operariorum fabricę Ecclesię Beatę Marię Angelorum in-

su-

suburbiis Barchinonen., petitio continebat, quod olim pro parte dilectę in Christo filię Priorissę Monasterii Montis Syon, Ordinis Sancti Augustini, sub cura & secundum instituta Ordinis Fratrum Prędicatorum viventium, civitatis Barchinonen., Nobis exposito, quod quędam Sorores de Pęnitentia Sancti Dominici, seu Sanctę Catharinę de Senis, nuncupatę, in dicta Civitate de novo introductę, aliam domum earundem Sororum in eadem civitate ędificare facere volebant, in ejusdem Monasterii Montis Syon prejudicium, Nos tunc dilecto filio Salvo Casecta, Generali Magistro dicto Ordinis Fratrum Prędicatorum commisimus, ut per se, vel alium, seu alios de premissis se informaret, &, si per informationem hujusmodi reperiret dicto Monasterio Montis Syon ex constructione dictarum Sororum damnum provenire, eis, ne novam in dicta civitate Domum ędificare presumerent, inhiberet, etiam sub censuris, & pęnis ecclesiasticis, prout sibi videretur, & ordo dictaret rationis; ipseque Generalis mandati hujusmodi vigore nonnullis aliis in partibus illis vices suas subdelegavit, qui in causa ipsa ad decretum, & rationes ad dicendum contra delegationem, & Subdelegationem prędictas, ac nonnullos alios modicos actus, citra tamen conclusionem, dicuntur processisse. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, operarii prę fati, & alii habentes curam dictę Ecclesię, provide considerantes, quod Sorores prędictę non habent in dicta civitate domum pro earum habitatione decentem, & commodam, sed in quadam domo privata ejusdem civitatis habitantes, ibidem Altissimo, prout possunt, famulatum reddunt, & quod, si apud dictam Ecclesiam, in dictis suburbiis nuper ex piis Christi fidelium eleemosynis ędificatam, construeretur una domus, in qua Sorores prędictę juxta ritus, & mores Sororum aliarum domorum divinis possent vacare beneplacitis, proinde necessitati earundem Sororum opportune consuleretur, & dicti operarii sunt contenti concedere, quantum in eis est, quod dicta Ecclesia eisdem Sororibus ad hujusmodi effectum concedatur, & apud illam una domus hujusmodi pro eisdem construatur, pro parte Sororum de Pęnitentia ac operariorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unam Domum hujusmodi apud dictam Ecclesiam cum campanili, campanis, & aliis officinis necessariis pro earundem Priorissę & Sororum de Pęnitentia usu, & habitatione construi, & ipsarum perpetuis usibus applicari mandare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, dictorum operariorum piam, & meritoriam apud Deum intentionem in Domino plurimum commendantes, ac dictę Ecclesię statum pręsentibus pro expresso habentes, illamque ad Nos harum serie advocantes, ac litem penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, sine cujuscunque prejudicio ipsis Priorissę & Sororibus de Pęnitentia Ecclesiam prędictam construendi, apud illam domum cum campanili, campanis, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis prędictis, jure tamen Parochialis Ecclesię & cujusvis alterius in omnibus semper salvo, licentiam auctoritate nostra concedatis, quodque domus ipsa, & Priorissa, ac Sorores pro tempore in ea degentes in obedientia & cura Vicarii Generalis Provincię Aragonię dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, Reformatorum nuncupatorum, perpetuo sint subjectę, eadem auctoritate statuatis & ordinetis, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, si Ecclesiam, & licentiam hujusmodi per nos vigore pręsentium concedi contingat, dictę construendę Domui, & illius Priorissę & Sororibus, quę illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem Apostolicam, vel alias, domibus, & Sororibus de Pęnitentia hujusmodi in genere concessis, & concedendis uti, potiri, & gaudere libere & licite valeant, Apostolica auctoritate tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo secundo, Sexto decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Facultas.

1. *Barchinonen.*) In *Catalonia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXV. fol.* 110.
3. *Universa &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Ecclesiam Parochialem unit Aveyrensi (1) Monasterio.

Anno 1482 Die 2 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

APostolicę Nobis, licet immeritis, desuper injunctum servitutis officium, mentem nostram excitat &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii de Jesu de Aveiro Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, Colimbrien. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim Parochiali Ecclesia de Loute dictę Dięcesis, quę de jure patronatus laicorum existit, tunc certo modo vacante, venerabilis Frater Noster Johannes Episcopus Colimbrien. Ecclesiam ipsam, ut prefertur, vacantem, de dilectorum filiorum Capituli Colimbrien., ac patronorum dictę Ecclesię expresso consensu, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio auctoritate ordinaria perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, reservata tamen de ipsius Ecclesię fructibus, redditibus, & proventibus pro perpetuo Vicario in eadem Ecclesia instituendo ab Episcopo Colimbrien. pro tempore existenti per Abbatissam, & Conventum prędictas prędentando, qui curam animarum Parochianorum ipsius Ecclesię gerat, congrua portione, de qua idem Vicarius congrue sustentari, ac jura Episcopalia solvere, & alia sibi incumbentia onera supportare valeret, prout in literis ipsius Episcopi authenticis dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, a nonnullis de unionis, annexionis, & incorporationis, ac Diplomatis causa.

reservationis prędictarum viribus hęsitetur, pro parte tam dilectę in Christo filię nobilis mulieris Johannę (4) Reginę Infantissę, ac carissimi in Christo filii nostri Johannis ipsius Regni Regis Illustris Sororis germanę, quam Abbatissę, & Conventus prędictarum, asserentium, quod Monasterii centum, & Ecclesię prędictorum quadraginta librarum Turonen. parvorum fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, quodque in Monasterio Moniales honestę (5) etiam de magno nobilium, & illustrium genere sub regulari observantia cum odore bonę famę continuo degunt, ac ipsa Johanna Infantissa ex devotione, quam ad Monasterium, & Moniales hujusmodi gerit, etiam a multis annis citra moram traxit in illo, prout trahit de presenti, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, & incorporationi, ac reservationi prędictis pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ipsamque Ecclesiam Monasterio prędicto perpetuo de novo unire, annectere, & incorporare, ac aliàs in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasteriorum omnium statum in melius dirigi nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamus, quique dudum inter alia voluimus, quod in unionibus commissio semper fieret ad partes, vocatis quorum interesset, & idem observaretur in confirmationibus, Abbatissam, & Conventum pręfatas, eorumque singulares personas, a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, necnon verum, & ultimum dictę Ecclesię vacationis modum pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, unionem, annexionem, & incorporationem, ac reservationem prędictas, &, prout illas concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac illis robur perpetuę firmitatis adiicimus; supplentes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potioris

Mandatum. cautelę suffragio Ecclesiam prędictam quovis modo, & ex cujuscunque persona, seu per liberam resignationem alicujus de illa extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Execrabilis: vacet, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio de novo perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat ex nunc eisdem Abbatissę, & Conventui per se, vel alium, seu alios, corporalem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem propria auctoritate libere apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus in suos, ac Monasterii, & Parochialis prędictorum usus, utilitatemque convertere, ac perpetuo retinere, cujuscunque licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate prędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus &c de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad pręfatam Ecclesiam volumus non extendi &c. & quibuslibet privilegiis &c. volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & *incorporationem prędictas* Ecclesia prędicta debitis non fraudetur *obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum* decernimus, & inane si secus super &c. contigerit *attentari*. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo secundo, Sexto Non. Maii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Averrensi.*) Juris est Provinciæ *Portugalliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXIII fol.* 83.
3. *Excitat &c.*) Ut in ejusdem tenorie Exordiis.
4. *Johanna.*) Beatæ, cujus festum celebrat Ordo Fratrum Prædicatorum die *XII* Maii. Consulendi scriptores domestici, qui vitam *B. Johannæ* conscripsere, & ex extraneis *Emmanuel Pimenta, Antonius Vasconsellos &c.*
5. *Honestæ.*) Id est *Nobiles*, ut sexcentis exemplis probari potest, & ex ipsomet Diplomate liquet.

Anno 1482 Die 10 Junii.

De commutandis quibusdam bonis Monasterii B. Mariæ de Nazareth (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Pręcantori, & Guillelmo de Pugeto (3) Canonico Ecclesię Aquen. (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. His, quę pro Ecclesiarum, & Monasteriorum quorumlibet &c. (4). Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo PP. II, Prędecessore nostro emanarunt literę tenoris subsequentis. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cum in omnibus judiciis &c., & deinde exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Prioris, & dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii B. Marię de Nazareth per Priorem, & Priorissam (6) soliti gubernari Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum viventium, Aquen. Dięcesis (7), petitio continebat, quod ipsi olim provide attendentes, quod Monasterium prędictum non habebat, prout non habet ad pręsens, vineas sufficientes ad recolligendum singulis annis vinum pro usu, & necessitatibus dicti Monasterii, ac Monialium, & aliarum personarum inibi pro tempore degentium sustentatione necessarium, & cum vindemiarum provisionis vini faciendi tempus occurrebat, sępe numero contingebat, pecunias pro provisione hujusmodi facienda eis deesse, non sine magno ipsius Monasterii detrimento, quodque si jus, & emolumentum, quod ais in exactione certi focagii super villa Archarum, Tholonen. (8) Dięcesis usque ad summam centum, & quatuordecim florenorum de Rege, ipsorum quolibet pro sexdecim solidis (9) Provincialium computato, ab incolis ejusdem villę annuatim debebatur (10), & quod non sine magnis laboribus, & impensis exigere poterunt, alicui personę idoneę, cum qua suam, & dicti Monasterii conditionem efficere possent meliorem, pro aliquo justo, & condecenti pretio venderetur, alienaretur, ac pretium inde proveniens

in

in emptionem vinearum, ex quibus dictum Monasterium provisionem vini necessarii hujusmodi annuatim percipere posset, converteretur, ex hoc plurimum Monasterii prędicti Indemnitati consuleretur, convenientes in unum, jus, & emolumentum focagii hujusmodi eis, ut prefertur, debitum dilecto filio nobili viro Palamodi (11) Forbini (12) Militi (13), Domicello (14) loci de Sollariis (15) dictę Dięcesis ibidem tunc presenti, pro se, suisque hęredibus, & successoribus in perpetuum pro pretio mille & quadraginta florenorum similium in emptionem aliarum vinearum hujusmodi pro dicto Monasterio emendarum post obtentam a Nobis confirmationem, convertendo vendiderunt, ac titulo purę, perfectę, & irrevocabilis venditionis tradiderunt, & assignarunt, prout in quodam publico Instrumento, inde confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte tam Prioris, & Priorissę, ac Conventus, quam Palamodis prędictorum asserentium, quod venditio, & alienatio prędictę in evidentem ipsius Monasterii cedunt utilitatem, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut venditioni, & alienationi prędictis pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de premissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra, vos diligenter informetis, &, si vobis conjunctim, juxta tenorem literarum Pauli Prędecessoris hujusmodi procedentibus, per informationem eandem ita esse, ac venditionem, & alienationem prędictas in evidentem dicti Monasterii cessisse, & cedere utilitatem, legitime constiterit, specificato prius coram vobis focagio prędicto, venditionem, & alienationem prędictas, ac, prout eas concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, eadem auctoritate approbetis, & confirmetis, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus &c. quibuscunque. Volumus autem quod pretium prędictum in emptionem vinearum prędictarum pro dicto Monasterio, & non in alios usus omnino convertatur, ac interim penes aliquam ędem sacram, aut fide, & facultate idoneum mercatorem cum recognitionibus, & cautelis in similibus apponi solitis fideliter deponatur, & etiam conservetur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo secundo, Quarto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Facultas.

1. *Nazareth.*) Cui etiam a *S. Bartholomaeo* nomen est.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXIX fol.117.*
3. *De Pugeto.*) Gens est in *Gallo-Provincia* celebris.
4. *Aquen.*) Vulgo *Aix* in *Gallo-Provincia*.
5. *Quorumlibet &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Per Priorem, & Priorissam.*) Uti nunc etiam moris est in pluribus aliis Monasteriis. Istud juris est Provinciæ *Provinciæ*.
7. *Aquen. Diœcesis.*) Alias enim extra, nunc intrà muros *Aquensis* Civitatis situm est Monasterium.
8. *Tholonen.*) Seu *Tolonen.*, vulgo *Toulon.*, in *Gallo-Provincia*.
9. *Solidis.*) Assibus nempe, vulgo *Sol*. Duodecim denariis constat.
10. *Debebatur.*) *Focagium*, aliis *Foagium*, vulgo *Fouage*, dicitur census ille, qui pro singulis *Focis*, seu domibus subditorum exigitur a Domino feudali. Hinc ergo liquet, quod *Archarum* Villa juris, ac potestatis erat *Aquensis* Monasterii.
11. *Palamodi.*) Vulgo *Palamedo*, qui *Magnus* cognomento passim dicitur.
12. *Forbini.*) Nunc etiam floret illustrissima *Forbinorum* gens.
13. *Militi.*) Id est *Nobili*.
14. *Domicello.*) Domino scilicet. Ubi nota, quod non solum Militum, seu Magnatum, filios, qui militari cingulo nondum erant accincti, *Domicellos* vocabant, sed ipsimet etiam Magnates nonnunquam sic audiebant, ut ex isto Diplomate liquet; & ex hoc emendandus clarissimus vir *Chifletius*, quem laudat, & excipit *Du Cangius* in *Glossario*, verbo: *Domicellus*. Sciendum siquidem, quod celeberrimus *Forbinus* iste, qui *Domicellus* hoc in Diplomate nuncupatur, hoc anno *MCCCCLXXXII* Regis nomine toti *Gallo-Provinciæ* jus dicebat. Hinc in legibus quas ferebat, quibusque nunc etiam parent, his titulis donabatur: *Palamon* (Palemede) *Forbinus*, *Eques*, *Dominus de Sollariis*, *Vicecomes Maritima* (Martegues. Urbs est Provinciæ) *Regi Christianissimo a Consiliis*, *Regii thalami Magister*, *Gallo-Provinciæ Gubernator &c.* Consulendi *Nostradamus*, & *Bouche* in *Historia Provinciæ*.
15. *De Sollariis.*) Vulgo *Solies*, & *Soulies*, in *Gallo-Provincia*. Pagus est, Marchionatus titulo clarus.

Cœnobium S. Sabinæ de Urbe curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ committit.

Anno 1482 Die 8 Novembris.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum. CLXIV.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD ea potissimum semper intendimus per quę divinus cultus augeri, & Ordo vester in agro Dominico uberiores fructus afferre possit. Ea ratione moti, ac etiam supplicationibus dilecti filii nostri A. (2) tituli S. Sabinę (3) Presbyteri Cardinalis Montisferrati (4), qui apud Nos multum super hoc instituit, & vos plurimum contentari de eo dicit, inclinati, hortamur devotionem tuam, tibique in virtute sanctę obedientię mandamus; ut Monasterium, & Conventum Sanctę Sabinę de Urbe, tui Ordinis sub tua cura accipias, faciasque illud a Religiosis Ordinis prefati inhabitari, & incoli: eam enim Domum, & vetustate, & religione celeberrimam, Ordini vestro, & Congregationi habeodam ex nunc concedimus eo modo, & forma quibus alios Conventus, & loca Lombardię ex Bulla felicis recordationis Pauli II, nostri Prędecessoris immediati, Religiosi prefati Ordinis tui habent, tenent, & incolunt, ac cum omnibus, & singulis privilegiis, & indultis a Nobis, & Prędecessoribus nostris Congregationi, & Ordini vestro concessis, contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Ro-

Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die VIII Novembris MCCCCLXXXII, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 48, ex Autographo *Bononiensi*.
2. *A.*) *Auxia de Podio*, natione *Hispani*, patria *Setabensis*, in Regno *Valentino*, de quo consulendus *Ciaconius* in *Sixto IV ad an. MCCCCLXXI Tomo III Vit. Pontif.*, & *Cardinal. pag. 49*.
3. *S. Sabinæ*.) Titulo *S. Vitalis* primum donatus fuerat.
4. *Montisferrati*.) Legerem *Montis Regalis*: sic enim cognominatur in epitaphio quod legitur in ædibus sacris *S. Sabinæ de Urbe*: *Auxia Valentino, Patria Setabensi, Cardinali Montis Regalis, Nobili Podiorum familia orto &c.* Ubi notandum, quod *Cardinalis Montis Regalis* cognominatus est *Auxias*, quia *Montis Regalis* in *Sicilia* fuit Archiepiscopus. Id liquet ex his brevioribus literis: *Dilecto filio nostro Auxiæ Tit. S. Sabinæ Presbytero Cardinali, Archiepiscopo Montis Regalis. SIXTUS PP. IV. Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum intelleximus &c.* Adeas *Ciaconium* mox laudatum. Nec dici potest, quod hic sermo sit de *Monte Regali Montisferrati*. Primo siquidem *Mons Regalis*, vulgo *Mondovi*, Urbs est *Pedemontii*, non autem *Montisferrati*. Secundo *Mons Regalis Pedemontii* Sedes Episcopalis est, nec unquam fuit Archiepiscopalis.

Anno 1483 Die 15 Februarii.

Balneolensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Acernen. (3) in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

Piis fidelium votis Nos decet prestare assensum &c. (4). Sane pro parte dilectorum filiorum Jacobi de Salerno moderni Vicarii Generalis Fratrum Provincię Regni Sicilię citra pharum, Ordinis Predicatorum secundum morem ipsius Ordinis, sub regulari observantia dicti Ordinis viventium, & universitatis hominum Terrę Bagnoli, Nuscan. (5) Dięcesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod homines prefati ob maximam devotionem, quam erga Ordinem predictum habent, Spiritus Sancti gratia illuminati, in augmentum dicti Ordinis in dicta Terra in loco ad hoc congruo, & honesto construere, & ędificari facere proposuerunt domum Fratrum dicti Ordinis cum Ecclesia sub invocatione, & in honorem B. Marię de Loreto, & omnium Sanctorum (6) pro perpetuis usu, & habitatione unius Prioris, & aliquorum Fratrum dicti Ordinis, qui aliam domum pro eorum habitatione in dicta terra non habent, dummodo eisdem Vicario, & Fratribus, ut domum ipsam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipere, & inhabitare valeant per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte Vicarii, Fratrum, & Universitatis predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Vicario, & Fratribus domum hujusmodi sub invocatione predicta cum campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, ac aliis necessariis officinis pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & inhabitandi, licentiam concedere, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Universitatis predictorum propositum predictum meritorium apud Deum plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, de consensu quorum interest, Vicario, & Fratribus predictis domum hujusmodi cum Ecclesia, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiaris, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi, Predecessoris nostri, prohibente, ne predicti, & cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare presumant sine dictę Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam faciente mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Nos enim si licentiam hujusmodi per te vigore presentium concedi contigerit, dictę domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, qui illam inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem Apostolicam, vel alias domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate tenore presentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo (7), Quinto decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Facultas.

1. *Balneolensis*.) Vulgo *Bagnuolo*, in Regno *Neapolitano*. Juris est Provinciæ *Regni*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCII fol. 217*.
3. *Acernen.*) Vulgo *Acerno*, in Regno *Neapolitano*.
4. *Assensum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Nuscan.*) *Nuscensis*, vulgo *Nusco*, in Regno *Neapolitano*.
6. *B. Mariæ de Loreto, & omnium Sanctorum*.) Ipsi a *S. Dominico* nomen esse, docet *Echard* in *Notitia Ordinis Prædicatorum Tomo II Scriptor. Ord. pag. 4*, nec mirum: comperta siquidem res est, plures Ordinis Ecclesias nunc a *S. Dominico* vulgo nuncupatas, olim sub aliorum Sanctorum nomine Deo Optimo Maximo dicatas fuisse.
7. *Octuagesimo Secundo*.) Stylo Bullarum, ex æra vero communis *MCCCCLXXXIII*.

De

Anno 1483 Die 18 Februarii.

De quodam Beneficio Conventus Firmani (1) sacrario uniendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXVI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. Apostolicę servitutis officium, meritis licet insufficientibus, Nobis desuper injunctum, mentem nostram continua solicitat instantia, ut Ecclesiarum, & ecclesiasticorum locorum omnium necessitatibus, quantum Nobis ex alto conceditur, salubriter, providere curemus. Dudum siquidem omnia Beneficia Ecclesiastica apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane si secus super iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum igitur postmodum Ecclesia S. Venantii extra muros Firmanos per liberam resignationem dilecti filii Johannis Guarini, nuper ipsius Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud dictam Sedem vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illa pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis. Et, sicut exhibita Nobis pro parte nuper dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici Firmani Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, petitio continebat, si dicta Ecclesia sacristię ipsius domus pro luminaribus, & aliis dictę sacristię necessitatibus perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto commodo, & utilitati ipsius sacristię non modicum consuleretur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum, asserentium quod fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię duodecim florenorum auri de Camera secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfatę sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem annuum secundum ęstimationem prędictam tam Beneficii uniendi, quam illius, cui uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & in unionibus semper commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, fructuum, redituum, & proventuum dictę sacristię verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, quę sine cura est, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Johannis, vel alicujus alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensia statuta Concilii ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservata existat, ac super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Noa hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis, supradictis venerabilis Fratris nostri Jo: Baptistę (3), Episcopi Firmani (4) ad hoc expresso accedente consensu, eidem sacristię auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat ex nunc Priori, & Fratribus prędictis corporalem possessionem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum per se, vel alium, seu alios auctoritate propria libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, ac dictę sacristię usus, & utilitatem convertere Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, aut aliis Benificiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales pręfatę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum; quas quidem literas, & processus per easdem habitos, & inde secuta quęcunque ad dictam unitam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis: Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta unita Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę unionis, annexionis, & incorporationis, voluntatis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo (5), Duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Aono Duodecimo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Firmani.*) Vulgo *Fermo*, juris est Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Firmano*.

3. *Johannis Baptista.*) E gente *Capranica*. Adeas *Ughellum in Episcopis Firmanis Tomo II Italia Sacra pag. 718 Edit. II.*

4. *Episcopi Firmani.*) Nunc Metropolis est *Firmana* Sedes.

5. *Octuagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCLXXXIII*.

Anno 1483 Die 8 Martii.

Bolensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archipresbytero Faren. (3), & Hieronymo de Tragurio Canonico Spalaten. (4) Ecclesiarum, ac Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Faren. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

PRomptum, & benevolum illis favorem impendimus &c. (5). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Dalmatię, necnon Universitatis incolarum Villę Bol Insulę Brachii (6), Faren. Dięcesis, dictę Provincię Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod incolę prętati, provide considerantes, quod si in dicta villa esset aliqua domus Fratrum dicti Ordinis, incolę dictę villę, ac circumvicinorum locorum, Prioris, & Fratrum, qui domum ipsam pro tempore inhabitarent, exemplari vita, prędicationibus verbi Dei, audientia confessionum, & assidua divinorum celebratione, consiliis, & exhortationibus, ad bene vivendum adjuti pro suarum animarum salute non parum susciperent sublevamen., cupiunt locum quendam, in quo dudum jacta apparent fundamenta quędam pro nova inibi Ecclesia construenda, cum nonnullis petiis terrarum illi adjacentibus, Ordini prędicto ad hujusmodi effectum largiri, & donare. Quare pro parte Prioris, Fratrum, & Universitatis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Priori Provinciali, & Fratribus dictę Provincię locum ipsum, & illi adjacentes petias terrarum hujusmodi recipiendi, & ibidem unam domum, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis de novo construi faciendi, & illam perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum Priori Provinciali, & Fratribus prędictę Provincię locum ipsum, & illi adjacentes petias terrarum hujusmodi, de consensu eorum, quorum interest, recipiendi, & ibidem unam domum cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis de novo construi faciendi, & illam perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, & aliorum Ordinum Mendicantium Fratres ad inhabitandum *nova loca recipere &c., & aliis* Apostolicis constitutionibus &c. *quibuscunque*. *Nos enim, si licentiam hujusmodi* per vos vigore pręsentium concedi contigerit, *dictę* domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, qui illam inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem Apostolicam, vel alias domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo (7), Octavo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Facultas.

1. *Bolensis.*) Juris est Provinciæ *Dalmatiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXVII fol.* 78.
3. *Faren.*) Seu *Pharen.*, vulgo *Lesina*, in *Illyrico*.
4. *Spalaten.*) Vulgo *Spalatro*, in *Illyrico*.
5. *Impendimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Brachii.*) *Brachia*, Slavis *Brac*, Italis *Brazza*. Insula est *Illyrici*.
7. *Octuagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, ætæ communis *MCCCCLXXXIII*.

Anno 1483 Die 23 Aprilis.

De Sacramentis ministrandis, sepultura, Decimis, ceterisque id genus (1).

Ex Bullario Castellani Parte II pag. 123.

CLXVIII.

Dilecto filio Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

QUia cum inter dilectos filios Clerum nationis Germanię, & Religiosos Ordinum Mendicantium controversia vigeat, & quibus de causis orta sit, ex Oratoribus ab Ipso Clero ad Nos nuperrime missis intelleximus; Et potissime istę esse dicuntur, de solutione, vel decimarum a qua Mendicantes ipsi se penitus volunt esse immunes: De Corporibus defunctorum ad Parochiales Ecclesias pro ultimo vale, ut proverbium est, deferendo, priusquam in Ecclesiis ipsorum Religiosorum humentur: Et postremo Sacramentis Eucharistię, & Extremę Unctionis ministrandis; Super quo Mendicantibus ipsis in casu, in quo Presbyteri Parochiales Sacramenta ipsa illis qui Mendicantibus confitebantur, negarent, ab Apostolica Sede est attributa facultas. Consideravimus omnia diligenter, Oratoresque ipsos, Ordinumque ipsorum Procuratores, a nonnullis venerabilibus Fratribus nostris S. Romanę Ecclesię Cardinalibus, audiri sępe fecimus, & audivimus Nos ipsi. Et quantum talia pro utraque parte ad-

Mandatum.

adducta in memoriam fuerunt, & probabilibus causis inniti viderentur; Nos quandam mediam viam secuti, modum invenimus auctore Domino, qui convenientissimus est ad hujusmodi controversias tollendas, & adnutriendum inter Clerum, & Religiosos prædictos juxta Evangelicam doctrinam debitam caritatem; ipsis etiam dictorum Ordinum Procuratoribus, qui hujusmodi negotium prosequebantur præsentibus, & intelligentibus. Modus autem a Nobis excogitatus, talis est, videlicet quoad Decimas Mendicantes ipsi remaneant in ipso statu, in quo tempore Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum erant, & quod contenti esse debeant eo jure, qui hujusmodi decimas habuerint. In sepulturis vero, & vale ultimo, consuetudo ubi viget stet, servarique inviolabiliter debeat, id est quod Corpora ad Parochiales Ecclesias deferantur, & alia consueta serventur, ita tamen quod spoliatio corporum, extorsiones, & pacta illicita a jure reprobata, ob quæ sub hac re discordia orta dicitur, quæ & sub excommunicationis latæ sententiæ pœna deinceps fieri prohibemus, penitus cessent. In administratione autem Sacramentorum prædictorum, considerantes Nos, quod in eventu negationis præmissæ super illorum administratione Mendicantibus fuit concessa facultas, peropportunum, & necessarium, ad omnem discordiæ fomitem amputandum duximus, quod Presbyteri Parochiales Sacramenta hujusmodi his, qui Mendicantibus fuerint confessi, absque legitimis causis, illis videlicet, quæ in jure expressæ sunt, denegantes, eandem excommunicationis latæ sententiæ pœnam incurrant, quam Mendicantes ipsi Sacramenta ecclesiastica ministrando incurrent, juxta Constitutionem felicis recordationis Clementis Papæ V, nostri Prædecessoris, quæ incipit: Religiosi: in titulo de Privilegiis. Hæc est nostra in præmissis voluntas, & mandamus absque dictorum Ordinum in reliquis præjudicio, quam etiam nonnullis venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis dictæ nationis Germaniæ, in quorum Provinciis dictæ controversiæ vigent, per nostras literas intimamus, ut & ipsi omnia observent, & in Diœcesibus, ac Provinciis suis observari faciant. Commendamus etiam ipsis Mendicantes prædictos, hortantes, ut eos benignitate paterna prosequi velint, teque hortamur, dilecte fili, & monemus attentius, ut eisdem Archiepiscopis, & aliis Prælatis debitam reverentiam, debitumque obsequium a tuis omnibus facias exhiberi: Pastores enim sunt animarum, & in dignitate ecclesiastica constituti, Sanctorum successores Apostolorum: sic enim fiet, ut mutuæ caritatis, & reverentiæ studio pax inter eos vigeat, & concordia, omni discordiæ fomite amputato. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis etiam sub quibuscumque censuris editis; quibus pro præmissorum observatione derogamus expresse, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die XXIII Aprilis MCCCCLXXXIII, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Notá.

1. *Genus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.VII, IX &c.*

Sorores Colonien. (1) Reclusorii variis privilegiis ornat.

Anno 1483 Die 13 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CLXIX.

Sedis Apostolicæ gratiosa benignitas &c. (3). Dudum siquidem felicis recordationis Eugenio PP. IV Prædecessori nostro pro parte dilectarum in Christo filiarum Magistræ & Sororum Domus, Reclusorii nuncupatæ, in via Sancti Marcelli Colonien. sub cura, & regimine Fratrum Domus Ordinis Prædicatorum Colonien. secundum Regulam Sancti Augustini viventium exposito (4), quod dudum bonæ memoriæ Walramus Archiepiscopus Colonien. tunc Magistræ & Sororibus prædictis de licentia bonæ memoriæ Henrici etiam Archiepiscopi Colonien., cohabitantibus gratiose concesserit, quod ipsæ Fratribus dicti Ordinis confiteri, & ab eis Ecclesiastica Sacramenta recipere, ac quod Sorores prædictæ possent unam ex prædictis, quæ aliis præesset Sororibus, & in eas disciplinam cum consilio Confessoris earum, seu alterius Fratris dicti Ordinis, atque aliarum Sororum exercere valeret, eligere in Magistram, quodque Rector Parochialis Ecclesiæ S. Pauli, infra cujus Parochiæ limites ipsa domus Reclusorii consistit, ac thesaurarius Sancti Andreæ Colonien. Ecclesiarum, mediantibus probis & honestis, super dissensionum, quæ tunc vertebantur inter eos, articulis, ad talem devenerunt concordiam, quod Sorores in dicta domo Reclusorii pro tempore inclusæ Viatici, & Extremæ Unctionis Sacramenta a dicto Rectore certis diebus reciperent, & aliis temporibus Eucharistiæ Sacramentum a devoto, & Catholico Sacerdote qui etiam in dicta domo Reclusorii Missas celebraret, recipere, ac Eucharistiæ Sacramentum in loco, & pixide condecentibus, inibi ad hoc deputandis, cum reverentia debita conservare possint, clave apud eundem Rectorem in custodia manente, donec in ipsa domo Reclusorii Sacerdos per eundem thesaurarium institutus esset, pro quibus omnibus Sorores prædictæ ipsi Rectori tres solidos denariorum Colonien. communiter pro tempore usitatorum, nomine Missalium, singulis annis in medio quadragesimæ perpetuo solverent, ac quælibet in dicta domo Reclusorii inclusa singulis annis in Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Christi, & omnium Sanctorum Festivitatibus eidem Rectori oblationes sibi debitas ministrari procuraret, omnesque oblationes, quas in die Paschæ Sacerdoti in præfata domo Reclusorii celebranti offerri contingeret, eidem Rectori assignare tenerentur, ac iis mediantibus Magistra, & Sorores prædictæ ab omni alio jure Parochiali esse deberent penitus absolutæ, salvo quod nulla alia defunctorum, quam ipsarum Magistræ & Sororum, corpora, apud domum Reclusorii hujusmodi sepeliri possent, & si aliqua ex eis apud dictam domum sepeliretur Reclusorii, omnia funeralia ex sepultura hujusmodi provenientia Rectori integre assignare deberent antedicto, prout hæc omnia in Instrumento publico, desuper confecto, dicebant plenius contineri, præfatus Eugenius Prædecessor Præposito Ecclesiæ B. Mariæ ad Gradus etiam Colonien., ejus proprio no-

Diplomatis causa.

nomine non expresso, commisit, & mandavit, ut de premissis omnibus, & singulis, ae eorum circumstanriis universis se diligenter informaret, &, si per Informationem hujusmodi ea fore vera reperiret, super quo ejus conscientiam oneravit, Institutionem domus Reclusorii, concessionem, concordiam, & contenta supradicta, ac omnia inde secuta, sub modificatione infrascripta, confirmaret, & approbaret, supplendo defectus, si qui intervenissent in eisdem, & nihilominus Magistrę & Sororibus, ut apud Ecclesiam Fratrum Prędicatorum, quę earum domui propinqua esse dignoscebatur, sepulturam eligere, &, quoties eis placeret, unum ex prędictis Fratribus, qui confessiones earum audire, & a peccaris absolvere, & pro illis debitam eis pęnitentiam injungere, nisi talia forent propter quę Sedes Apostolica foret merito consulenda, necnon eis pręterquam in Festo Paschę Ecclesiastica Sacramenta ministrare posset, eligere valerent, concederet; jure tamen dictę Parochialis Ecclesię alias in omnibus semper salvo, prout in literis prędicti Eugenii Prędecessoris desuper confectis pleoius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Magistrę & Sororum prędictarum, petitio continebat, licet ipsę a prędictis temporibus citra concessionibus, gratiis, & privilegiis prędictis usę fuerint ac secundum Regulam S. Augustini, & sub cura, & Regimine Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi vixerint, horasque canonicas, Missas, & alia divina officia in Capellania dicti Reclusorii cantaverint, necnon plures puellas ad se successive receperint, & ibidem velatę, vestitę, & benedictę, ac per Visitatorem a Generali Magistro Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum eis datum, & etiam Generales Magistros, & Provinciales Provincię Alemanię secundum morem dicti Ordinis Priores Fratrum ejusdem Ordinis Prędicatorum visitatę fuerint, tamen nonnulli, earundem Magistrę & Sororum ęmuli, ac earum statui iovidentes, ipsas Magistram, & Sorores vigore indultorum prędictorum Ordinis S. Augustini non fore, & illius Regulam minime vovisse, seu vovere, & juxta illam vivere, puellasque recipere, & per earum Confessorem illis regularem habitum exhiberi, & velamen impooi, benedictionem impendi facere non potuisse, neque posse, asserere, & divulgare non verentur. Quare pro parte Magistrę & Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas Eugenii Prędecessoris hujusmodi innovare, ac alias eis, & eorum statui, super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas Eugenii Prędecessoris hujusmodi innovamus, & tenore pręsentium approbamus, ac pręfatas Magistram & Sorores sub dicta Regula S. Augustini, & cura eorundem Fratrum Prędicatorum fuisse, & esse, illamque servare & secundum eam vivere potuisse, atque posse dicta auctoritate declaramus, ipsisque Magistris, & Sororibus, ut quoties eis placuerit, & utile videbitur, unum Presbyterum honestum, & discretum virum religiosum dicti Ordinis Prędicatorum professorem ex prędicta, aut alia domo eorundem Fratrum in earum Confessorem, qui juxta Clausuram earundem prope septa dicti Monasterii habitare, & Confessionibus earundem diligenter auditis, eis de absolutionis beneficio providere, divina celebrare, ac omnia & singula Ecclesiastica Sacramenta tam in die Paschę, quam alias quaodocunque ministrare, Sororesque recipere, vestire, velare, atque benedicere possit, assumere, & assumptum pro tempore ad earum nutum amovere, & alium illius loco dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professorem, toties, quoties eis placuerit, sub cujus cura & regimine vivere possint, surrogare, & quod illum etiam assumendum, seu surrogandum, Prior & Fratres domus, ex qua illum assumendum duxerint, eis concedere & permittere teneantur, ac ut in Capella dicti Reclusorii Eucharistię, ac Extremę unctionis Sacramenta in loco honesto reponere, & conservare, ac etiam in ejusdem Sacramenti, & Dedicationis dictę Capellę, ac Sanctorum, in quorum honorem dedicata est, festivitatibus publice in Altari ponere & tenere, necnon corpora decedentium Magistrę, & Sororum, ac personarum, seu familię domesticę in dicta Capella, seu cęmeterio dicti Reclusorii per Catholicum Antistitem jam benedicto, sepeliri facere, & ipsę Magistra & Sorores, cum suis familiaribus continuis commensalibus tempore interdicti, Missam, clausis januis, excommunicatis & interdictis, ac aliis laicis exclusis, dummodo causam non dederint interdicto, & eis specialiter non contigerit interdici, audire, ac omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, libertatibus, indulgentiis & indultis Apostolicis, quibus Ordo prędictus Fratrum Prędicatorum, ac illius domus & Fratres ex concessione dictę *Sedis*, aut Legatorum ejus gaudent, & utuntur, ac si eisdem Magistrę & Sororibus specialiter concessa fuissent, uti, potiri, & gaudere libere & licite valeant, & per Generalem Magistrum Ordinis, vel ab eo ad id, quoties opus fuerit, specialiter deputandum secundum morem ipsius Ordinis Fratrum Prędicatorum personaliter, non autem per eorundem Commissarios, aut alios inferiores, absque tamen mutatione status, seu modi vivendi, quem nunc, ut pręfertur, sub clausura, & custodia diligenti secundum dictam B. Augustini Regulam profitentur, & habent, visitari debeant, & dicto eorundem Confessori de necessariis pro usu suę vitę providere teneantur, quem eibis, & quibuscunque, de quibus sibi per eas provideri continget vesci, ac usum rerum, & bonorum, quandiu Confessor erit duntaxat, habere possit, dicta auctoritate concedimus, & indulgemus. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę innovationis, approbationis, declarationis, concessionis, & Indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Privilegia.

1. *Colonien.*) In *Germania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCIX. fol.* 212.
3. *Benignitas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Exposito.*) Consulenda *Constitutio XXII Eugenii IV.* Legitur *pag.* 16 hujus *III* Tom.

Con-

Digitized by Google

Conservatores creat qui præcedens Diploma servandum curent.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Anno 1483 Die 13 Maii.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Præposito S. Georgii, & Beatę Marię ad Gradus, ac Sancti Cumberti Colonien. Ecclesiarum Decanis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLXX.

HOdie nonnulla concessiones, & indulta, quę tam a bonę memorię Henrico, & Wairano Archiepiscopis Colonien., quam alias etiam Apostolica auctoritate pro domo Sororum Reclusorii in Vis S. Marcelli Colonien., & dilectis in Christo filiabus illius Magistra, & Sororibus emanaverunt, tunc expressa, & initam inter easdem Magistram, & Sorores ac Rectorem, Pastorem nuncupatum, Parochialis Ecclesię S. Pauli Colonien., infra cujus Parochię limites domus prędicta consistit, ipsiusque Ecclesię collatorem super nonnullis controversiis vigentibus inter eos, concordiam, similiter tunc expressam, per alias nostras literas confirmavimus, ipsasque domum, & Magistram & Sorores Ordinis S. Augustini, sub cura & regimine Fratrum Prędicatorum degentes retroactis temporibus fuisse, & esse, liculsseque eis, & licere puellas recipere in Sorores cum habitus regularis, & veli benedicti exhibitione, ac professionis earum receptione, declaravimus, dictisque domui, ac Magistrę & Sororibus super electione Confessoris earum de Ordine Fratrum Prędicatorum, & illius ad nutum earum amotione, ac Eucharistię, ac aliorum Sacramentorum in Capella dictę domus conservatione, & in Altari dictę Capellę in certis festivitatibus retentione, ac ipsis Magistrę, & Sororibus ministratione, & in Capella ejusdem domus, etiam tempore interdicti, divinorum celebratione, ac facienda dictę Domus Magistrę, & Sororibus ejus visitatione, necnon Confessoris earum pro tempore victus & usus rerum sibi necessariarum provisione, nonnulla privilegia & indulta concessimus & concessa jamdudum dicto Ordini Fratrum Prędicatorum, illiusque personis, ad eas extendimus gratiose, prout in dictis literis nostris, desuper confectis, plenius continetur. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis præsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, prędicta, ubi, quando, & quoties expedire cognoveritis, fueritisque desuper pro parte Magistrę Sororum, & Confessoris, prędictorum, legitime requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis auxilio assistentes, faciatis domum, Magistram, & Sorores, earumque Confessorem prędictos, concessis sibi Ordinaria & Apostolica auctoritatibus, privilegiis & indultis hujusmodi, ac omnibus, & singulis in dictis literis nostris contentis, pacifice gaudere; non permittentes eas, per Generalem Magistrum, & illarum partium Provincialem Priorem Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, ac Pastorem, seu collatorem dictę Parochialis Ecclesię contra privilegiorum, indultorum, & literarum hujusmodi tenorem per quoscunque indebite molestari, in eo eligendum, seu assumendum per eas confessorem prefatum, quo minus ipsis ad hoc libere concedatur, denegari, aut quomodolibet impediri; Non obstantibus omnibus, quę in dictis literis non obstare voluimus, seu si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores, ac eisdem Magistrę, & Sororibus, Confessorem hujusmodi concedere recusantes, per censuram ecclesiasticam &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCIX fol.* 214.

Moscazanensis (1) domus fundandæ facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Anno 1483 Die 29 Maii.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Conventus Cremonen. Ordinis Prędicatorum, Congregationis Lombardię.

CLXXI.

SIXTUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUpplicari nobis fecistis, ut cum vos vigore literarum nostrarum receperitis nuper quendam locum juxta Villam Moscazani, Cremonensis Diœcesis, de consensu hominum dictę Villę, ac ex concessione venerabilis Fratris Episcopi Cremonensis, ubi prius erat Ecclesia diruta, & desolata, sine redditibus, & sine cura animarum, & nunc ibi Ecclesia constructa sit, sub titulo Sanctę Marię a Gratiis de Palteno, dignaremur pro majori robore auctoritatem nostram desuper interponere. Quare Nos, qui commoda vestra & Fratrum vestrę Congregationis libenter procuramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium, concessionem de dicto loco vobis factam, & acceptationem vestram, ut prefertur, Apostolica auctoritate confirmamus, vobisque ad uberiorem cautelam concedimus, ut locum, & Ecclesiam ibi constructam hujusmodi pro vestro, & Fratrum dictę Congregationis usu, re-

refugio, & habitatione retinere, libere, & licite valeant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis vestri, etiam juramento, vel alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoria Die XXIX Maii MCCCCLXXXIII, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

L. Grifus.

1. *Moscazanen.*) In *Lombardia*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Cremonensi*.

Anno 1483 Die 8 Junii.

Domum Bucha de Pignon (1) nuncupatam fundandi, ac Segestensi Cœnobio uniendi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nebien. (3), & dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Brugnaten. (4) in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcrosanctę Romanę Ecclesię, quam Dei Filius Jesus Christus instituit, auctor ipse pietatis, regimini pręsidentes &c. Sane pro parte dilectorum filiorum Communitatis civium Brugnaten., & universitatum hominum locorum illi circumvicinorum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi debitum respectum habentes ad fructus uberes, quos Ordinis Fratrum Prędicatorum professores incolis locorum, in quibus domos habent, eorum exemplari vita, prędicationibus Verbi Dei, audientia Confessionum, & assidua ac devota divinorum celebratione hactenus attulerunt, & afferre non cessant, pro salute animarum eorum, ac sperantes quod si apud Ecclesiam loci Bucha de Pignon nuncupati, Lunen. (5) Dięcesis, quam ob crebra miracula, quę Omnipotens Deus meritis Beatę Marię Virginis quotidie ibidem operatur, communitas, & Universitates pręfati ex piis Christi fidelium oblationibus de consensu loci Ordinarii, & Rectorum Parochialium Ecclesiarum illi circumvicinarum, sub ejusdem Virginis Invocatione, fundaverunt, & construxerunt, una domus pro receptione aliquorum Fratrum dicti Ordinis per Priorem pro tempore existentem domus de Sergasto (6) Riparię Orientalis dicti Ordinis, Januen. Dięcesis, regeretur, & gubernaretur, & unica domus cum illa reputaretur, incolę civitatis, & locorum prędictorum, exinde Prioris, & Fratrum, qui pro tempore in ipsa domo construenda degerent, consiliis, & exhortationibus ad suarum animarum salutem, uterentur, ac libenter unam domum hujusmodi juxta dictam *Ecclesiam in loco ad hoc congruo & honesto* de consensu eorum, ad quos locus *ipse spectat*, construi facerent, si Priori, & Fratribus dictę Domus de Sargesto (7) illam pro eorum perpetuis usu & habitatione prędictis recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentia concederetur. Quare pro parte Communitatis, & Universitatum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Priori & Fratribus domum hujusmodi pro suis usu, & habitatione recipiendi, & tanquam unam domum cum eorum domo prędicta perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem quorumlibet, & divini cultus augmentum nostris pręsertim temporibus diligimus incrementum, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si est ita, sine prejudicio cujuscunque, Priori, & Fratribus prędictis unam domum, quam Communitas, & universitas pręfati apud dictam Ecclesiam cum claustro, refectorio, dormitorio, Campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi facient, pro eorum usu & habitatione prędictis recipiendi, & ut unicam domum cum domo prędicta eorum de Sargesto perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra largiamini, jure tamen Parochialis Ecclesię & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, & cujuslibet alterius Mendicantium Ordinum Fratres ad inhabitandum nova loca recipere &c. & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Nos enim si licentiam hujusmodi per vos vigore pręsentium concedi contigerit, erigendę domui, ac Priori & Fratribus prędictis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, & indultis per Sedem prędictam, vel alias, domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere libere & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Bucha de Pignon.*) In *Liguria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCV fol.* 101.
3. *Nebien.*) Vulgo *Nebbio*, in *Corsica*.
4. *Brugnaten.*) *Bruneten.*, vulgo Brugnato, in *Liguria*.
5. *Lunen.*) In *Liguriæ* finibus.
6. *Sergasto.*) *Segesten.* scilicet, vulgo *Sestri di Levante*, sive *della Riviera di Levante*.
7. *Sargesto.*) Ut in *Nota* præcedenti.

Ne

Ne Fratres in Gallia molestiis afficiantur,

Anno 1483 Die 15 Augusti.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CLXXIII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Viennen. (2), & Matisconen. (3), ac Eduen. (4) Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DEcet Romanum Pontificem, cui cura Ecclesiarum &c. Sane dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Lugdunen. Ordinis Fratrum Prędicatorum conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Pręlati, & clerici, ac ecclesiasticę personę, tam religiosę, quam seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, ac laici, communia civitatum, universitatum, oppidorum, castrorum, villarum, & aliorum locorum, ac alię singulares personę Civitatum, & Dięcesum, ac aliarum partium diversarum concessa per Nos, & Prędecessores nostros Roman. Pontifices, ac alias, dicto Ordini, & illius domibus, ac in illis pro tempore degentibus Prioribus, & Fratribus in genere, eisdemque domui Lugdunen., ac ejus Priori, ac Fratribus in specie, immunitates, privilegia, concessiones, & indulta violasse, ipsosque Priorem, & Fratres contra illa, eorumque tenorem diversimode inquietare, & molestare pręsumunt, seu violantibus, & molestantibus pręstant auxilium, consilium, vel favorem: nonnulli etiam civitatum, Dięcesum, & partium prędictarum, qui nomen Domini in vanum jurare non formidant, eisdem Priori, & Fratribus super spiritualibus, & temporalibus bonis, & rebus ad dictam domum, & illius sacristiam, ad licitos eorundem Fratrum usus spectantibus, multiplices molestias, & injurias inferunt, ac jacturas. Quare dicti Prior, & Fratres Nobis humiliter supplicarunt, ut cum eisdem reddatur valde difficile, quod pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habeant recursum, providere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur adversus violatores, molestatores, & injuriatores hujusmodi illo volentes eidem Priori, & Fratribus remedio subvenire, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia precludatur, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios etiam si sint extra loca, in quibus deputati estis conservatores, & judices, pręfatis Priori, & Fratribus efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis eorum immunitates, indulta, & privilegia hujusmodi, violari, aut eosdem contra illorum tenorem super his, & quibuslibet aliis bonis, ad Priorem, & Fratres, ac domum, & sacristiam prędictos legitime spectantibus, ab eisdem, vel quibusvis aliis indebite molestari, vel eis gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi dictis Priori, & Fratribus, cum ab eis, vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo, fueritis requisiti, de prędictis, & aliis personis quibuslibet super his, necnon de quibuslibet molestiis, injuriis, atque damnis pręsentibus, & futuris, in illis videlicet, quę judicialem requirunt indaginem, summarie, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero prout qualitas eorum exegerit, justitię complementum, violatores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis extiterint, quandocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus tam felicis recordationis Bonifacii PP. VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim &c. seu ne judices, & conservatores &c seu quod de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis, atque damnis &c., & aliis quibuscunque constitutionibus, a Prędecessoribus nostris Roman. Pontificibus tam de judicibus delegatis, & conservatoribus &c., aut aliis editis, quę vestrę possent in hac parte jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare, seu si aliquibus &c. a prędicta sit Sede indultum, quod interdici &c. per literas Apostolicas non facientes &c. mentionem, & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia &c, & de qua, ejusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Ceterum volumus, & apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit canonico impedimento prępeditus, quodque a dat. pręsentium sit vobis, & unicuique vestrum in prędictis omnibus, & eorum singulis, cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, perpetuata potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in premissis, cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, & pro prędictis procedere, ac si prędicta omnia coram vobis cępta fuissent, & jurisdictio vestra, & cujuslibet vestrum perpetuata legitime extitisset, constitutione prędicta super conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio (5), Decimo octavo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCIV fol.* 255.
2. *Viennen.*) In *Delphinatu*.
3. *Matisconen.*) Vulgo *Mascon*, in *Burgundia*.
4. *Eduen.*) Aliis *Heduen.*, vulgo *Autun*, in *Burgundia*.
5. *Octuagesimo Tertio.*) Hinc liquet a Coronationis, non ab Electionis die, sui Pontificatus annos numerasse *Sixtum IV*, ut attentum lectorem non fugiet.

Anno 1483 Die 31 Augusti.

Cardinalis tituli S. Sixti nihil ex ejusdem Monasterii (1) redditibus exigere potest.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXIV.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

REgularem vitam professis, presertim feminei sexus, sic expedit omnem turbationis, & inquietationis materiam subtrahi, quod in contemplationis suavitate constantem valeant, & tranquillum Domino reddere famulatum. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentius Papa IV, Predecessor noster, per quasdam Monasterium Monialium Sancti Sixti de Urbe, quod de bonis Romane Ecclesie per recolende memorie Innocentium Papam, predecessorem suum, constructum, juris Beati Petri dignoscebatur, & illius Priorissam, ac Moniales sub ejusdem Beati Petri, & sua protectione suscepit, ac quascunque possessiones, & quecunque bona, que idem Monasterium tunc juste, & canonice possidebat, & in futurum concessione Pontificum, Regum, vel Principum largitione, & oblatione fidelium poterat dante Domino adipisci, voluit ei firma, & illibata permanere, de quibus nonnulla propriis duxit exprimenda vocabulis. Voluit quoque, ut nulli omnino hominum liceret idem Monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integre conservarentur dilectarum in Christo filiarum Priorisse, & Conventus ejusdem, pro quarum gubernatione, & sustentatione concessa fuerant, usibus, & commodis profutura, salva Sedis Apostolice auctoritate. Et deinde Nos motu proprio predictas, & in eis contenta per alias nostras literas robur perpetue firmitatis obtinere decrevimus, Monasteriumque predictum cum illius Priorissa, Monialibus, & personis, ac turris Sulferani, & Caseferacte, necnon Bondii etiam majorem in partibus Latii, & Infirmarie extra Sancti Pauli, Turris Auguzani extra Sancti Laurentii in partibus insule, ac Silvis extra Sancti Pancratii in partibus transtiberinis portas, Urbis casalibus consistentibus, que post dat. literarum predictarum predecessoris prefati dicto Monasterio, loco certi census, tunc expressi, obvenerant, reliquisve bonis omnibus ad dictum Monasterium pertinentibus legitime, & que in futurum pertinere contingeret, eorumque juribus, & pertinentiis universis juris, & proprietatis Beati Petri, & a quacunque aliarum jurisdictionum superioritate, dominio, & potestate prorsus exemptum, & totaliter liberatum fuisse, & esse, declaravimus, & de novo exemimus, & perpetuo liberavimus, ac sub ejusdem B. Petri, & prefate Sedis protectione suscepimus, atque nostra, illudque Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intrantibus, & dicte Sedi, ac cure, *regimini*, & *directioni pro tempore* existentis Magistri Generalis, & *Provincialis Fratrum Provincie Romane Ordinis* Fratrum Predicatorum in temporalibus, *& spiritu*alibus immediate duntaxat voluimus subjacere, ita quod noster, & pro tempore existentis Romani Pontificis in prefata Urbe in spiritualibus Vicarius, aut dicte Sedis in eadem Urbe, Legatus pro tempore deputatus, seu quevis alia persona secularis, vel regularis, ecclesiastica, vel mundana, quacunque etiam Cardinalatus dignitate, vel auctoritate prefulgeret, aliquam in Monasterium, Priorissam, Conventum, Moniales, ac personas hujusmodi, utpote prorsus exemptas, possit excommunicationis, vel interdicti sententias promulgare, vel jurisdictionem, aut potestatem aliquam exercere, seu Monasterium predictum, & illius Priorissam, Conventum, Moniales, & personas, super eorum introitibus, redditibus, proventibus, aut aliis bonis, ad eas quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, ad aliquam ratam, seu partem fructuum, bono dicti Monasterii sub nomine census, vel prebende ejusdem, aut alteri cuivis persone, vel officio, sub quocunque quesito colore solvendam compellere, certis tunc executoribus deputatis, super premissis, qui non permitterent Monasterium, Priorissam, & Conventum hujusmodi per quascunque personas, quibuscunque titulis, & dignitatibus, etiam Cardinalatus prefulgerent, contra dictarum literarum tenorem indebite molestari, seu ad aliquam solutionem, quovis quesito colore, compelli, prout in singulis predictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, Priorissa, & Conventus prefate dubitent, ne pro eo quia Ecclesia dicti Monasterii est titulus Presbyteri Cardinalis, aliasque afferant, Cardinalem ejusdem tituli pro tempore existentem, & dum titulum pro tempore Cardinali carere contigerit, nostrum, & pro tempore Romani Pontificis in prefata Urbe Vicarium in spiritualibus Generalem, qui emolumenta titulorum Cardinalium proprio Cardinali carentium percipere solitus est, aliquid ratione tituli supradicti de bonis, fructibus, redditibus, & proventibus dicti Monasterii habere, petere, vel exigere posse ab eis, & eo pretextu contingat easdem Priorissam, & Conventum super hoc in posterum molestari, Nos, ad quos spectat ea, que in contentionis scrupulum alioquin trahi possent, ita nostre declarationis arbitrio plana facere, quod exinde nullo valeat dubitationis involucrum exoriri, hujusmodi Priorissam, & Conventum predictas inquietandi indebite vias excludere, & ut votiva quiete fruantur, & ab omni perturbatione remote liberius valeant vota sua Deo reddere Salvatori, providere volentes, motu proprio non ad Priorisse, & Conventus predictarum, aut alterius pro eis Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, auctoritate Apostolica, tenore presentium, declaramus, prefatum Presbyterum Cardinalem tituli S. Sixti nunc, & pro tempore existentem, & dum titulus predictus Cardinali caret, nostrum, & pro tempore existentis Romani Pontificis in prefata Urbe Vicarium prefatum non posse quidquam juris in bonis, fructibus, redditibus, & proventibus dicti Monasterii ratione tituli supradicti sibi vindicare, petere, vel habere, seu censum, vel aliquid aliud exigere ab eis

Mandatum.

Prio-

Priorissa, & Conventu, quovis quęsito colore, ac prędictos literarum nostrarum executores, & ab eis pro tempore deputatos subexecutores, posse, & debere Monasterio, Priorissę, & Conventui pręfatis efficacis defensionis pręsidio assistere, ne ab eisdem Cardinali, & Vicario super iis contra prędictarum, & presentium literarum tenorem indebite molestentur, alias juxta dictarum literarum aliarum nostrarum continentiam, atque formam. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę in dictis aliis literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Monasterii.*) Consulenda *Constitutio XI Honorii III.* Legitur *Tomo I pag.* 2.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo asservato in Monasterio *SS. Dominici, & Sixti de Urbe.*

Vivæ vocis Oraculum damnans aliquas propositiones (1), & versus quosdam ab errore vindicans.

Anno 1483 Die 11 Septembris.

CLXXV.

Ex Diago (2) Histor. Provin. Aragoniæ Lib. I Cap. XXXIII pag. 60.

Diplomatis causa.

NOs Oliverius (3) Episcopus Sabinen., Johannes (4) tituli S. Praxedis, Georgius (5) tituli Sanctorum Marcellini, & Petri, Gabriel (6) tituli Sanctorum Sergii, & Bachi, S. R. E. Cardinales in negotiis ad catholicam Fidem pertinentibus generaliter, & in pręsenti negotio fidei etiam specialiter vivę vocis oraculo nobis super hoc facto a S. Domino nostro deputati Reverendo in Christo Domino Episcopo Majoricensi, Salutem. Cum nuper ad Romanam Curiam venisset venerabilis Magister Guillermus Caselles (7) S. Theologię professor Ordinis Prędicatorum, & Inquisitor hereticę pravitatis in Regno Majoricarum Sanctissimo Domino nostro Domino Sixto Divinę Providentię Papę significavit, quod cum superioribus diebus Magister Christophorus de Galbes (8) Sacrę Theologię professor, ejusdem Ordinis Prędicatorum Inquisitor Generalis hereticę pravitatis, & Commissarius Apostolicus in tota Provincia Aragonię specialiter deputatus congregari fecit tanquam Inquisitor Generalis in Civitate Valentię multos egregios, ac famosos in sacra pagina Magistros diversorum Ordinum, ac Presbyteros seculares, eorum conscientias onerando, ut diligenti inquisitione discernerent, & judicarent super certis conclusionibus in Theologia, & quibusdam versibus cujusdam prosę, quorum tenores infra sequuntur, catholicam ne continerent veritatem, ac maculam aliquam heresis contra Fidem Catholicam ingererent, & ut votum deinde suum unusquisque proferret: pręfati Magistri unanimi consensu judicarunt Conclusiones ipsas fuisse, & esse hereticas, & erroneas, ac quemcunque illas, vel aliquam illarum pertinaciter affirmantem esse hereticum: versus vero illius prosę esse Catholicos. Conclusionum prędictarum prima est hęc, videlicet: Verbum Dei non assumpsit naturam humanam in particulari sed in communi, seu specificam, aliter non redemisset omnes homines. Secunda conclusio. Deus non potest creare alium Mundum. Tertia conclusio. Angeli statim creati viderunt Deum facie ad faciem. Quarta conclusio. Tota potentia Dei fuit exhausta in factione animę Christi, ita quod Deus non potest creare nobiliorem creaturam. Quinta conclusio. Divina essentia generat, & generatur. Sexta conclusio. Justitia originalis est videre Deum a priori, & peccatum originale est videre Deum a posteriori. Septima conclusio. Justitia originalis in Beata Virgine Maria est ex natura non ex gratia. Octava conclusio. Natura humana unita Verbo Divino, ut natura humana est suppositum. Versus vero illius prosę quę incipit. Tibi cordis in altari. Sunt isti. Neque abhorres peccatores, sine quibus nunquam fores, tanto digna Filio. Quamobrem prędictus Magister Guillermus humiliter supplicavit, prędicto S. D. N. dignaretur declarare, an prędicti Magistri super hujusmodi Conclusionibus, & versibus recte senserint, ac judicaverint, authoritateque Apostolica illorum vota, & sententias corroborare. Verum quia S. ipse D. N. in majoribus, & arduis circa statum venerabilis Ecclesię erat, & est (ut decet) occupatus, Nobis, quos in negotiis Fidei generaliter alias deputaverat, specialiter pręfatum negotium examinandum, & determinandum vivę vocis oraculo Nobis super hoc facto commisit. Nos vero, etsi ipsi per Nos id determinare potuissemus, quia tamen integrum est judicium, quod plurimorum sententiis approbatur, voluimus super hoc cum Magistris in Sacra Pagina, quos ad hoc specialiter deputavimus, habere plenam deliberationem. Qua mature adhibita, judicium, & sententias prędictorum Magistrorum Valentię congregatorum approbando, supradictas Conclusiones erroneas, & hereticas judicavimus, ac judicamus. Circa versus vero illos cum duplex sit opinio Catholicorum Doctorum circa causas pręcipuas Incarnationis Verbi Divini intuentium, altera, quod si Adam non peccasset, Dei Filius humanam carnem non assumpsisset, altera, quod etiam si non fuisset humana natura in primo parente lapsa, adhuc Dei Filius carnem assumpsisset; & opinio utraque pietate, fidei authoritatibus, & rationibus subsistat, cumque priori opinioni versus illi innitantur, dicimus, quicquid contra dictos versus attentatum fuit, temerarium, pręsumptuosum, & pęna dignum pręsumptum fuisse tanquam contra opinionem a Catholicis Doctoribus positam, & quę nec fidei orthodoxę adversatur, nec dignitati Beatissimę Virginis Marię in aliquo detrahere videtur. Quocirca si qui adeo protervi in posterum inveniantur, qui contra Apostoli doctrinam velint plusquam oporteat sapere, & prędictas Conclusiones asserere velint, & supradictos versus condemnare, contraque hanc nostram determinationem aliter sentire, Paternitatem vestram hortamur in Domino, ac specialiter auctoritate Apostolica vivę vocis oraculo Nobis etiam commissa mandamus, quatenus si

Propositiones damnatæ.

id per-

id pertinaciter asserere voluerint, contra eos secundum canonicas sanctiones una cum Inquisitore, tanquam hereticos procedatis, &, si opus fuerit, mandetis citari, ut coram Nobis in Romana Curia infra sexaginta dierum spatium personaliter per se, & non per procuratorem, vel procuratores compareant. Insuper quoniam circa predictos versus, aut partem eorum, ut asseritur, multe injurie illate fuerunt predicto Ordini Predicatorum, & prefato Inquisitori, ac lis super hoc coram vestra Paternitate pendet indecisa, si ita est, mandamus V. P. sub penis, primo interdicti ingressus Ecclesie, ac suspensionis pontificalis officii, quatenus eandem litem usque ad condignam satisfactionem secundum formam juris terminetis. Et quoniam scandala publice orta publico etiam remedio sunt auferenda, sub eisdem penis V. P. mandamus, ut sicuti publice predicta fuerunt divulgata, ita, & publice revocentur, & ad debitam formam sine scandalo reducantur. Non obstantibus quibuscunque rescriptis, sive aliis mandatis super hoc quomodocunque generaliter, vel specialiter emanatis a Sede Apostolica. Quibus quoad predicta, & singula predictorum de mandato D. N. Pape vive vocis oraculo Nobis facto derogamus, & ea volumus non obstare. Datum Rome Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi MCCCCLXXXIII die vero XI Mensis Septembris, Pontificatus vero S. D. N. Domini Sixti divina Providentia Pape Quarti, Anno Tertio Decimo.

1. *Propositiones.*) Consulendi *Diago* loco laudato, & *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad annum MCCCCLXXXIII pag.* 865.
2. *Diago.*) Ex Autographo *Majoricensi*.
3. *Oliverius.*) *Caraffa*.
4. *Johannes.*) *Arcimboldus*.
5. *Georgius.*) *A Costa*.
6. *Gabriel.*) *Rangoni*, Ordinis Minorum.
7. *Guillermus Caseller.*) Ipsius meminit *Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. I Cap. XXXIII pag.* 60.
8. *Christophorus de Galbes.*) Aliis *de Galves*. Utrumque bene. *Hispani* siquidem literam *V* plerumque pronunciant, ut *B*. De *Christophoro* consulendi mox laudati scriptores, vir clarissimus *Nicolaus Antonius* in *Bibliotheca Hispana*, & *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. VIII ad an. MCCCCLXXXII pag.* 376.

Anno 1483 Die 17 Octobris.

F. Thomas (1) de Turrecremata Generalis Inquisitor Aragoniæ, Valentiæ, & Cataloniæ constituitur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXVI.

Dilecto Filio Thome de Turrecremata, Priori Monasterii Sancte Crucis Segobien., Sacre Theologie, & Ordinis Predicatorum Professori, in Aragonie, & Valentie Regnis, ac Principatu Catalonie heretice pravitatis Inquisitori.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplicari nobis fecerunt carissimi in Christo filii nostri Castelle, & Legionis Rex (3), & Regina illustres, ut te in eorum Aragonie, & Valentie Regnis, ac Principatu Catalonie Inquisitorem heretice pravitatis deputare vellemus. Nos igitur, qui de circumspectione, puritate, & integritate tua plurimum confidimus, ut dictorum Principum desiderio simul & nostro Pastoralis officii debito satisfaciamus, te in dictis Aragonum, & Valentie Regnis, ac Principatu Catalonie prefato, Inquisitorem heretice pravitatis tenore presentium deputamus, constituimus, & ordinamus. Et quia te multia implicatum negotiis non ignoramus, tibi earundem tenore concedimus, & indulgemus, ut idem officium per idoneos, sufficientes, ac probatos in Sacra Theologia Magistros, quos ad id deputandos, substituendos duxeris, gerere, & exercere possis & valeas. Inhibemus tamen tibi expresse per presentes, ne Iniquitatis filius Christophorus Bualbes (4), quem paulo ante ob sua demerita ab eodem Inquisitionis officio interdiximus, ad id substituere, aut deputare (5) quoquomodo valeas. Te autem hortamur in Domino, ac districte precipiendo mandamus, ut semper Deum pre oculis tuis habens, id tam diligenter, attente, ac solicite geras, vel geri facias, quantum ipsius officii dignitas, magnitudo, & importantia videntur expetere. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris Die XVII Octobris, MCCCCLXXXIII, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo (6).

1. *Thomas.*) Cardinalis ejusdem cognominis germanus frater, quem miris laudibus ornat vir Clarissimus *Antonius Biblioth. Vet. Hispan. Lib. X.* Consulendi ceteri Scriptores, quos laudant *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. VIII ad annum MCCCCLXXXIII pag.* 578, *Lopez Histor. Ord. Prædicatorum III Parte Lib III Cap. LXXV &c.*, & *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCXCVIII pag.* 892.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Abulensi*. Legitur, mutilum tamen, apud *Lopez*, & *Fontanam* mox laudatos.
3. *Rex.*) *Ferdinandus* hujus nominis *V*, cognomento *Catholicus*.
4. *Bualbes.*) Hanc Diplomatis partem silentio prætermittunt *Lopez*, & *Fontana*. Quis autem sit *Bualbes* iste, me fugit. Vereor ne vox corrupta fuerit ex amanuensis incuria.
5. *Deputare.*) *Constitutus igitur Apostolica auctoritate Generalis Inquisitor P. Thomas de Turrecremata in Regnis Castellæ, & Legionis, Aragoniæ, & Valentiæ, necnon in Principatu Cataloniæ cum facultate substituendi alios Inquisitores, in Civitatibus, & locis sibi bene visis, illosque, si necesse foret, amovendi, Tribunali S. Inquisitionis Vallisoletano præfecit P. Alfonsum de S. Cypriano, S. Theologiæ Magistrum, cum Præsentato P. Bartholomæo Feral, in Hispalensi confirmavit P. Magistrum Michaelem Marillum; & Præsentatum P. Johannem de S. Martino, Toletano præfecit P. Petrum ab Ocanna Regentem Toletanum, de quo anno antecedenti, Giennensi P. Johannem de Yarca Priorem Toletanum, quod translatum est Granatam, & Abulensi P. Fernandum de S. Dominico.* Verba sunt *Fontanæ* supra laudati. Sed de his postea.
6. *Tertio Decimo.*) Hinc emendandus Librarius supra laudati *Lopez* scribens Diploma datum 15 Octobris anno *MCCCCLXXXIII*, Pontificatus *Sixti IV* anno 3. Legendum, ut ex se patet, 13.

Con-

Congregationis (1) Hollandiæ privilegia firmat.

Anno 1483 Die 27 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLXXVII.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

SOlicitudo Pastoralis Officii, meritis licet insufficientibus, Nobis ex alto commissi &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Vicariorum substitutorum, & Priorum, Nationum (4) Flandrię, Hollandię, & Gueldrię, Congregationis Hollandię Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantis nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod, licet ex privilegiis tam Apostolicis, quam per Magistros Generales dicti Ordinis, quę hactenus fuerunt eidem Congregationi concessa, omnes domus dictę Congregationis a jurisdictione Provincialium exemptę, & soli Magistro Generali dicti Ordinis sub Vicario Generali ejusdem, qui per Priores, & certos Fratres dictę Congregationis eligitur, subjecti existerent, tamen quondam Salvus Casseta (5) Magister Generalis dicti Ordinis ad instantiam dilecti filii Alberti Petri (6) moderni Vicarii (7) ejusdem Congregationis, inconsultis, nec eis ad hoc, ut in aliis actibus fieri solet, capitulariter convocatis, eundem Generalem sinistre informantis, omnes domos reformatas Provincię Saxonię dictę Congregationis Provinciali Saxonię dicti Ordinis subjecit, & dictas domos reformatas certis aliis domibus dicto Provinciali subjectis univit, ac ut ipse Provincialis per se, vel alium, seu alios una cum Vicario, simul, vel divisim domos hujusmodi visitare, Priores certis conditionibus absolvere, & in certis Capitulis dictę Congregationis interesse, & quędam alia facere possit, per suas literas concessit, prout in illis plenius dicitur contineri. Et deinde Vicarii substituti, & Priores prefati, considerantes, quod ex hoc Congregatio hujusmodi monstruosa existeret, duo Capita non subordinata habens, ita quod id quod Vicarius reformatus in eis ędificare conaretur, Provincialis id idem destruere posset, quod quia ex hujusmodi literis etiam clare patet, & nil aliud quam divisio, & vitę regularis destructio sequeretur, quam primum dictę literę ad eorum pervenerunt notitiam, a subjectione, ac aliis premissis, sentientes exinde indebite se gravari, ad Sedem Apostolicam appellarunt. Et deinde pro parte eorundem Vicariorum substitutorum, & Priorum de incommodis, quę ex unione hujusmodi, si fieret, sequerentur, dictus Salvus Generalis plenius informatus, & requisitus, ut ipsas suas literas cassaret, literas suas, & in eis contenta hujusmodi arbitrio Fratrum, qui vocem in electione Vicarii Generalis dictę Congregationis habent, acceptandas, & annollandas remisit. Et postmodum, sicut Domino placuit, ab hac luce decessit (8). Quare pro parte Vicariorum substitutorum, & Priorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut subjectionem & unionem, ac literas prędictas revocare, cassare, & annullare, necnon ipsis, ac universis Fratribus ejusdem Congregationis, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, & facultatibus, tam Apostolica auctoritate, quam per Magistros Generales prędictos Congregationi, Vicariis, & Fratribus eiusdem ante subjectionem & unionem prędictas, necnon Congregationi, Vicariis, & Fratribus dicti Ordinis, de observantia nuncupatis, Provincię Hispanię seu Castellę concessis uti, potiri, & gaudere valeant, concedere, aliasque eis in prȩmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui pacem, & quietem personarum religiosarum quarumlibet sinceris desideriis exoptamus, omnium, & singulorum per Fratres vocem habentes prędictos in premissis concessorum, necnon privilegiorum, exemptionum, & facultatum eisdem Prioribus & Fratribus Provincię Hispanię concessorum formas, & tenores pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, subjectionem, unionem, & literas desuper confectas prędictas, & inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium cassamus, irritamus, & annullamus, necnon Vicariis, & Fratribus Congregationis Hollandię hujusmodi, ut quandiu vixerint in observantia regulari duntaxat, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, & facultatibus, tam auctoritate Apostolica prędicta quam per eosdem Magistros Generales Congregationi Hollandię, illiusque Vicariis, & Fratribus hujusmodi ante subjectionem, & unionem pręfatas, necnon eisdem Congregationi, Vicariis, & Fratribus dictę Provincię Hispanię, seu Castellę concessis uti, potiri, & gaudere, libere & licite valeant, auctoritate prędicta concedimus per pręsentes. Non obstantibus constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę cassationis, irritationis, annullationis, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio, Sexto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

Nota.

1. *Congregationis*.) Consulendus *Bernardus* noster de Jonghe in *Belgio Dominicano* §. *III* *Tractatus Præliminaris* *pag*.3. *&c*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCI fol*. 91.
3. *Commissi &c*.) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Nationum*.) Non solum in *Belgio*, sed in *Galliis* etiam, in *Saxonia*, in *Dania*, & in *Polonia* Conventus obtinuit hæc celeberrima Congregatio, uti videre est apud Auctorem mox laudatum §. *IV pag*.5 *&c*.
5. *Salvus Casseta*.) De quo pluries dictum fuit.
6. *Alberti Petri*.) Cujus meminit *Bernardus* loco mox citato §. *V pag*.8.
7. *Moderni Vicarii*.) Electus fuerat *Zuvollis* anno *MCCCCLXXX*. Idem ibidem.
8. *Decessit*.) Hoc eodem anno *MCCCCLXXXIII* e vivis abierat *Salvus*.

De

Anno 1483 Die 13 Novembris.

De quibusdam possessionibus Nurimbergen. (1) Monasterio S. Catharinæ restituendis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXVIII

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Eysteten. (3), & dilecto filio Abbati Monasterii Sancti Ægidii, Nurimbergen., Bambergen. (4) Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus &c. (5). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę & Sororum domus Sanctę Catharinę Nurimbergen., Ordinis S. Augustini, sub cura & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, Bambergen. Diœcesis, petitio continebat, quod alias dilectus filius nobilis vir Johannes Jarchs miles Herbipolen. (6) Diœcesis, ipsas Priorissam & Sorores certa parte decimarum fructuum in oppido Mamberuhain, ac limitibus ejus Marchię, ejusdem Herbipolen. Diœcesis, excrescentium, & quasi possessiones juris illius percipiendi, in qua pacifice tunc existebant, contra justitiam spoliavit, in ipsarum Priorissę, & Sororum, ac domus non modicum detrimentum. Quare pro parte Priorissę & Sororum earundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsas ad possessionem hujusmodi restitui, mandare, necnon quas ipsę contra dictum Johannem super spolio, possessione, & parte decimarum hujusmodi movere intendunt, causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, & alias eis super his opportune providere, *de benignitate Apostolica* dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per *Apostolica* scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut alter vestrum, vocatis dicto Johanne, & aliis, qui fuerint evocandi, auditisque hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem &c. seu ne Judices &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, seu si Johanni prędicto &c. ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

Mandatum.

1. *Nurimbergen.*) Aliis *Norimbergen.*, vulgo *Nuremberg*, in *Franconia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar *ex Archivo Apostolico Libro CXCIX fol.* 163.
3. *Eysteten.*) *Eistaten.*, vulgo *Eychstat*, & *Aichstet*, in *Bavaria Superiori*.
4. *Bambergen.*) Vulgo *Bamberg*, in *Germania*.
5. *Humilibus &c.*) *Ut in ejusdem tenoris exordiis*.
6. *Herbipolen.*) Italis *Herbipoli*, incolis *Wurtzburg*, in *Franconia*.

Anno 1483 Die 6 Decembris.

Oratorium S. Mariæ de Saxo nuncupatum Florentino (1) Cœnobio S. Marci unitum fuisse declarat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXIX.

SIXTUS PP. IV.

Dilecti filii (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, quod alias felicis recordationis Paulus PP. II, Prędecessor noster, ex certis tunc expressis causis quoddam Oratorium, S. Marię de Saxo nuncupatum, Parochiali Ecclesię castri Bibiennę Aretinę Diœcesis annexum de consensu illius tunc Rectoris ab eadem Parochiali separavit, illudque cum juribus, & pertinentiis suis, Fratribus Ordinis Prędicatorum de Observantia Provincię Tuscię, pro eorum usu, & habitatione, suppresso in dicto Oratorio nomine perpetui beneficii, assignari, eisdemque Fratribus ędificia, cum hortis, hortalitiis, terrenis, campanili, & campana, ac aliis necessariis officinis in eo construendi licentiam elargiri, mandavit, prout in literis Prędecessoris prędicti desuper confectis, ad quarum executionem illarum forma servata processum fuisse, asseritis, plenius continetur. Et licet, sicut eadem subjungebat expositio, assignatio, unio, & incorporatio Oratorii prędicti Fratribus de Observantia Provincię Tuscię facta fuerit, tamen intentionis communitatis, & hominum ipsius Castri Bibiennę semper fuit, quod ipsa domus de Bibienna domui vestrę Sancti Marci Florentin. ejusdem Ordinis duntaxat unita, & incorporata, ac illius membrum esset. Proinde tam Communitas dicti Castri, quam totius Ordinis Prędicatorum Vicarius (4), & vos Nobis humiliter supplicari curastis, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, assignationem, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas solum, & duntaxat dictę Domui vestrę S. Marci Florentin. factas fuisse, & esse, & ipsius tantum membrum existere, & illi de Vicario, & Fratribus ad vestrum nutum & juxta regularia instituta Ordinis, & observantię prędictorum ponendis & amovendis provideri debere, tenore pręsentium, Apostolica auctoritate, statuimus, decernimus, & declaramus.

Declaratio.

In

In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die VI Decembris MCCCCLXXXIII, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

L. Grisus.

1. *Florentin.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Florentino*.
3. *Dilecti filii*.) Inscriptio Diplomatis deest, ex ipso tamen liquet sic esse restituendam: *Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus S. Marci Florentin.*
4. *Vicarius*.) Generalis enim Magister obierat hoc eodem Anno, ut dictum est.

Rescindit literas, quibus Johannem Perdicarium (1) creaverat Inquisitorem Regni Siciliæ, in præjudicium Constitutionum Ordinis.

Anno 1484 Die 16 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CLXXX.

Licet jus suum unicuique inviolabiliter conservare intendamus, & in hoc desiderium mentis nostrę vehementer invigilet, tamen non potest usque adeo humana conditio circa singula, quę nostris humeris incumbunt, prudenter, circunspecteque versari, presertim in tanta rerum multitudine, & negotiorum diversitate, ac petentium importuna solicitudine, quin aliqua pretereant aliquando in alieni juris prejudicium, quę postmodum aut moderatione, aut revocatione, indigere noscuntur. (Exordium.) Dudum siquidem per Nos accepto, quod in Regno Sicilię ultra Pharum pro conservanda, manutenenda, & solidanda fide orthodoxa, ac fidelium cordibus in ea confirmandis, necnon propulsandis, extirpandisque erroribus, & heretica pravitate, opus erat Inquisitore pravitatis ejusdem, Nos, motu proprio, & ex certa scientia, dilectum filium Johannem Perdicarium Ordinis Fratrum Predicatorum, & Theologię Professorem, Inquisitorem pravitatis predictę per totum dictum Regnum, auctoritate Apostolica, per alias nostras literas fecimus, constituimus, & deputavimus, prout in illis plenius continetur. (Diplomatis causa.) Nos autem provide attendentes, quod licet in terris predictis privilegiis dicti Ordinis circa Inquisitores heretice pravitatis hujusmodi deputandos minime derogatum extiterit, tamen ex concessione nostra hujusmodi constitutionibus, & ordinationibus dicti Ordinis, & Provincię Regni predicti, prout res ipsa indicat, alias non mediocre affertur prejudicium, ac volentes indemnitati dicti Ordinis, ad quem gerimus paternę caritatis affectum, salubriter providere, ex premissis, & ex certis aliis causis Nobis notis, motu simili, non ad alicujus Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex nostra mera voluntate, & certa scientia, constitutionem, & deputationem de persona dicti Johannis ad Officium Inquisitoris hujusmodi in dicto Regno per Nos, ut premittitur, factas, ac literas Apostolicas desuper emanatas, auctoritate Apostolica, tenore presentium, revocamus, & annullamus, nulliusque decernimus esse roboris, vel momenti. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio (3), Quarto decimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

X
X
C. De Ubertis.
P. Pardo.

G. de la Fiera.
Fr. Brugnolis

A tergo legitur:

Registrata
Pe. . . . .

Jo. de . . .
P. . . . .
. . . . .

Super plicam, seu partem inflexam legitur:

Registrata gratis P. Mannio

A. Ingheramius.

1. *Johannem Perdicarium*.) Hunc non novit *Fontana* Inquisitores Regni *Sicilia* recensens in *Theatro Dominicano*.
2. *Archivo*.) In quo Autographum, & exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCVII fol.* 208.
3. *Octuagesimo Tertio*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXXIV*.

Anno 1484 Die 20 Maii.

S. Marci Prioratus unitur Cœnobio Placentin. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLXXXI.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

IN suprema Apostolicę dignitatis specula, meritis licet insufficientibus, divina dispositione locati, ad ea indesinenter nostrę mentis diffundimus cogitatus, ex quibus Religiosorum, & aliorum piorum locorum propagatio cum divini cultus augmento, & animarum salute provenire valeant, & ea, quę propterea presertim nobilium mulierum sollicitudine, & prosecutione facta sunt, ut firma, perpetuo, & illibata permaneant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus; & alias super his opportune providemus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire. Sane pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Eleonorę Pimentel (3) Placentię, olim Atrebaten. Ducissę Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim pro ejus parte venerabili Fratri nostro Roderico Portuensi, tunc Albanensi Episcopo, in partibus illis Apostolicę Sedis Legato, exposito, quod ipsa Eleonora Ducissa devotionis fervore ducta, quandam domum Ordinis Fratrum Predicatorum in civitate Placentina ob penuriam virorum literarum scientia fulgentium, qui forent idonei ad predicandum fidelium populis verbum Dei, & eorum Confessiones audiendum, pro aliquibus Fratribus dicti Ordinis de licentia Apostolicę Sedis fundare, & de bonis sibi a Deo collatis ędificari facere cęperat, opere non modicum sumptuoso, quodque ad perfectionem operis hujusmodi Christi fidelium eleemosynę, & suffragia erant plurimum opportuna, ac in eadem civitate, & Placentina Diœcesi erant nonnulla relicta ad pias causas, quorum aliqua propter negligentiam executorum testamentariorum, alia vero propter potentiam heredum, qui illa solvere tenebantur, executioni debitę eatenus demandata non fuerant, ipsaque Eleonora Ducissa tum pro ipsorum testantium animarum salute, & exoneratione, quam etiam pro celeriori expeditione ipsius construendę domus, auxilium, & favorem prestare intendebat, cupiebatque propterea, ut hujusmodi relicta executioni debitę demandarentur, prefatus Rodericus Legatus, habens ad hoc, ut asserebat, ab eadem Sede specialiter per ejus literas facultatem, illius vigore, certis judicibus suis dedit literis in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum omnes, & singulos detentores bonorum, & relictorum hujusmodi ad reddendum de eis rationem, illosque realiter, & omnino solvendum compellere, necnon bona, & relicta hujusmodi, quarta tamen parte illorum ad certos tunc expressos usus reservata, eidem domui construendę assignare, & deputare, ipsorumque testantium voluntates quoad hoc commutare curarent, quarum quidem literarum vigore alter ex judicibus predictis partem unius Delsę, seu petię terrę, quę dicitur Valtrableso, aut partem alterius Delsę, seu terrę, quę dicitur Elmironillo, & quandam parvam vineam, positas in termino civitatis Placentinę, & per quondam *Alvarum de Carvajal* ad pias causas relictas, necnon unam partem cujusdam *hereditatis* dela Ergurfueia, & partem alterius hereditatis, quę dicitur de Mari Juan, & partem alterius hereditatis, quę dicitur de la Baragona, & duas vineas positas in dicto termino, per quondam Catharinam Gimenex, mulierem Placentinam, etiam ad pias causas in ejus testamento relictas, prefatę erigendę domui applicavit; & deinde cum premissa pro parte dictę Eleonorę Ducissę Nobis exposita fuissent, & in eadem expositione subjunctum extitisset, quod quamvis dictus Judex ad executionem literarum Roderici Legati hujusmodi processisset, nihilominus quia nonnulli executioni hujusmodi se opposuerant, domus predicta ex literis Legati hujusmodi nullum, aut modicum eatenus fructum reportaverat; & pro parte ipsius Eleonorę Ducissę Nobis humiliter supplicato, ut literas predictas cum inde secutis confirmari, aliasque pro complemento ędificii dictę domus, ac voto, & desiderio ejusdem Ducissę in premissis, alias providere dignaremur, Nos tunc Cantori Salmanticen., ejus proprio nomine non expresso, & dilecto filio Martino de Isanguas Canonico Placentin., Ecclesiarum, per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum, si, & postquam vocatis, qui forent evocandi, de premissis ipsis legitime constaret, prefati Roderici literas predictas, & in illis contenta, necnon processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque Apostolica auctoritate approbarent, & confirmarent; supplentes omnes, & singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsan intervenissent in eisdem, & pro potiori cautela omnes, & singulas pias Christi fidelium Civitatis, & Diœcesis predictarum ordinationes eatenus factas in eorum testamentis, codicibus, aliisve ultimis voluntatibus, seu alias quomodolibet, etiam si pro redemptione captivorum apud Infideles, constructione Monasteriorum, & domorum, aut aliorum Religiosorum locorum quorumvis Ordinum, Militiarum, & Religionis, etiam Mendicantium, tam virorum, quam mulierum fundatione, hospitalium, & Capellaniarum, & aliorum simplicium Beneficiorum erectione, & dote, aut pro Missis, & aliis divinis officiis celebrandis, ac aliis certis, & determinatis etiam magis piis negotiis, & causis pure, vel sub quavis conditione in diem certam, vel incertam facta forent, & in illarum executione nullatenus eatenus negligentia commissa esset, & forsan exequi inchoata existerent, & in quibuscunque rebus, ac bonis mobilibus, & immobilibus, & se moventibus, seu pecuniis cujuscunque valoris, & summę existerent, quas ob res, necnon bonorum, rerum, & pecuniarum hujusmodi valorem, & causarum, pro quibus ordinatę erant, & ordinarentur, ac personarum sic ordinantium nomina, & cognomina, dignitates, ac si nominatim expressa fuissent, haberi volumus pro expressis, in premissis pias causas, expeditionis in Turcas pro una, & fabricę dictę Domus pro altera, partibus, rerum, bonorum, jurium, ac pecuniarum hujusmodi detentores, & ad pias voluntates exequendum, & adimplendum quomodolibet obligatos ad consignandum bona, & res, & jura predicta, solvendumque de-

Diplomatis causa.

Digitized by Google

debitas pecunias, & ad reddendum rationem administrationis eorum cum fructibus ex eis eatenus perceptis summarie, & de plano sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, dicta auctoritate compellerent, Nos enim & confirmationem, & commutationem hujusmodi, si per eosdem Cantorem, & Canonicum fieri contingeret, prefatę Domui Placentinę, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, quod ad adimplendum onera Missarum, & alia hujusmodi piis dispositionibus ordinata non tenerentur, & ad id inviti compelli non possint, quodque ipsius domus fabrica illorum loco in suffragium animarum, pro quarum salute pie ordinata erant, succederet, auctoritate Apostolica indulsimus. Postmodum vero prefatus Martinus Canonicus ad dictarum literarum nostrarum executionem procedens, illarum forma servata, literas Roderici legati hujusmodi, ac omnia, & singula in eis contenta, necnon applicationes illarum vigore factas, prędicta Apostolica auctoritate approbavit, & confirmavit, suppleritque omnes, & singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsan adessent in eisdem. Et insuper certa bona quondam Sevillę Lupi, alias uxoris Baccallari de Camango, quę sunt vineę domus magnę, in quibus ipsa habitabat, ac quartam Delsę, seu Terrę de Abdea Succeva de Veringues intra terminos dictę Civitatis, ac certas terras laborativas in termino oppidi de Gaiisleo, & unum molendinum existens in adeola, termino, & jurisdictione dicti oppidi, necnon octavam partem molendini de Tababor in flumine dictę Civitatis prope pontem lapidis, quę omnia per dictam Sevillam in ejus ultima voluntate ad pias causas relicta fuerant. Preterea tria millia morapetinorum (4) de redditibus, quos dimisit expresse in suo testamento quondam Estavania Ivarez incola dictę Civitatis in hęreditate de Fresnedilla, quę est in termino dictę Civitatis, quę quidem tria millia morapetinorum juxta voluntatem dictę Estavanię debebant in quolibet anno distribui in pias causas, necnon certa bona existentia in loco de Heruas termino, & jurisdictione oppidi de Vexar, quę fuerant dimissa cuidam Hospitali vocato dela Callesa, quę sunt vineę, domus, & unum molendinum, quę omnia deperdita, & alienata erant, prefatę Domui applicavit, & successive pro parte dictę Eleonorę Ducissę Nobis similiter exposito, quod Prioratus S. Marci extra muros Placentię Cisterciensis Ordinis situs erat in loco inhonesto, & in illo communiter ad plus duo Monachi dicti Cisterciensis Ordinis habitabant &c., & quod ipsa Eleonora Ducissa pro divini cultus augmento, & Religionis propagatione, domum prędictam pro usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum hujusmodi construi facere inchoaverat opere admodum sumptuoso, sperans, quod incolę prefatę Civitatis Fratrum, qui pro tempore domum ipsam inhabitarent, exemplari vita, prędicationibus verbi Dei, consiliis, & exhortationibus suarum animarum salutem possent verisimiliter uberius consequi, ac pro ejus domus structurarum perfectionem, librorum, paramentorum, & aliorum ecclesiasticorum ornamentorum, ad divina inibi celebranda necessariorum emptione, magna pecunię summa necessaria existebat, & his etiam habitis expediebat providere, unde Fratres prędicti inibi pro tempore vivere possint, quodque si in Prioratu prędicto, etiam si Conventualis foret, dignitas Prioratus, & Ordo Cisterciensis, omnisque dependentia ipsius Prioratus penitus supprimerentur, & illius bona omnia mobilia, & immobilia, etiam divino cultui dedicata sacristię dictę Domus, ad licitos usus Fratrum Prędicatorum perpetuo applicarentur; profecto exinde domus ipsa pro divinorum inibi celebratione, & aliis ejus opportunitatibus magnum suscepisset relevamen; Nos tunc ad ipsius Eleonorę Ducissę humilem supplicationem, Cantori, & Thesaurario dictę Ecclesię Placentinę, eorum propriis nominibus non expressis, ac prefato Martino Canonico, per alias etiam literas nostras dedimus in mandatis, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum, si, & postquam vocatis quorum interesset, de premissis eis legitime constaret, in Prioratu prędicto, etiam si Conventualis foret, ut prefertur, dignitatem Prioratus, & Ordinem Cisterciensem, omnemque dependentiam illius penitus, & omnino supprimerent, & extinguerent, illisque suppressis, & extinctis dicti Prioratus structuras, & ędificia, ac mobilia, & immobilia bona omnia, etiam divino cultui dedicata, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis sacristię prefatę domus ad licitos usus Fratrum prędictorum convertenda Apostolica auctoritate perpetuo applicarent, & appropriarent, ita quod si dictus Prioratus quovis modo vacabat, tunc, alioquin, cedente, vel decedente ipsius Prioratus tunc Priore, seu alias dictum Prioratum quomodolibet dimittente, liceret Priori, & Fratribus dictę Domus per se, vel per alium, seu alios corporalem possessionem bonorum, structurarum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate apprehendere, & illorum fructus, redditus, & proventus in ipsorum Fratrum licitos usus convertere, & perpetuo retinere, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, & nihilominus si tunc Prior dicti Prioratus illum ad effectum applicationis, & approbationis prędictorum resignare vellet, resignationem ipsam ab eo, vel procuratore suo, ad id ab eo specialiter constituto, dicta auctoritate reciperent, & admitterent, eaque recepta, & admissa, pro tunc Priore ejusdem Prioratus pensionem annuam, tertiam partem fructuum, redditaum, & proventuum dicti Prioratus non excedentem, reservarent, constituerent, & assignarent, quarum quidem posteriorum literarum vigore, unus ex prefatis judicibus in illis deputatis Prioratum prędictum, cujus fructus, redditus, & proventus ducentarum librarum Turonensium parvorum secundum communem ęstimationem, valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, cum structuris, ędificiis, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, necnon nonnullis hęreditatibus, vineis, terris, & bonis superius expressis, auctoritate prefata applicavit, & appropriavit, prout in nostris continetur, & Roderici Legati hujusmodi literis desuper confectis, ac processibus singularum literarum vigore habitis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, in prefato loco de Heruas sunt certa bona, olim dimissa cuidam Hospitali dicto dei Montero, inter quę erant tria millia morapetinorum pro una Capellania dicti Hospitalis, quę dimissio effectum non habuit, sed bona ipsa fuerunt per loci ordinarium assignata cuidam Capellano, qui postmodum dicta bona in prefatam Domum transtulit, ipsis ad ejus vitam reservatis, dummodo annis singulis in signum directi dominii solveret Priori, & Fratribus dictę domus certam pecunię quantitatem tunc expressam, & dilectus filius Johannes Lupi Ordinis Prę-

Prędicatorum, & Theologię Professor Eremitorium S. Marci in .... Placentinę Dięcesis, sibi dudum per bonam memoriam Johannem Episcopum Portuensem, tunc S. Angeli Diaconum Cardinalem, qui etiam Ecclesię Placentinę ex concessione, & dispensatione dictę Sedis pręerat, concessum, cujus fructus, redditus, & proventus noven librarum Turonensium parvorum, secundum ęstimationem prędictam, valorem annuum, ut etiam asseritur, non excedunt, similiter in pręfatam domum transtulerit, necnon venerabilis Frater noster modernus Episcopus Placentinus Eremitorium S. Dominici de los Predicadores prope locum de Garandilla dictę Dięcesis, cujus fructus, redditus, & proventus tredecim librarum similium secundum ęstimationem prędictam valorem annuum non excedunt, ordinaria auctoritate concesserit, pro parte dictę Eleonorę Ducissę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut applicationibus, approbationibus, & translationibus, & concessioni prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum ęstimationem prędictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus fieret commissio ad partes, vocatis quorum interest, & idem in confirmationibus unionum volumus observari, fructuum, redditutum, & proventuum dictę sacristię, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnes, & singulas applicationes, appropriationes, & translationes, & concessionem prędictas, ac prout illas concernunt omnia, & singula in literis, & Instrumentis desuper confectis, contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes, & singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsan intervenerint in eisdem, necnon pro potiori cautela Eremitoria prędicta cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfatę sacristię in perpetuum auctoritate prędicta harum serie unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus Prioratus, ac omnium, & singulorum bonorum applicatorum, & appropriatorum, ac translatorum, ac Eremitoriorum hujusmodi, per se, vel per alium, seu alios, illorum videlicet, quę possident, possessionem continuare, aliorum vero possessionem propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, ordinarii loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Et nihilominus eadem auctoritate statuimus, ordinamus, atque decernimus, quod quam primum dicta Domus in Prioratus, & Eremitoriorum, ac bonorum applicatorum, appropriatorum, & translatorum prędictorum pacifica possessione fuerit, ex tunc in dicta domo, & illius expensis una Cathedra Theologię erigatur, & instituatur pro uno sufficienti, & idoneo in eadem Theologia Lectore, qui non per favores aliquomodo, sed per idoneitatem, & sufficientiam eligatur, & ut dicta Theologia ibidem publice omnibus audire volentibus, diebus, & horis competentibus, & consuetis legat, nec ab auditoribus aliquid exigat, vel ejus nomine per alios exigatur, sed sibi ex bonis domus ipsius congruum salarium statuatur. *Pręterea dilectis filiis* Decano Ecclesię Placentinę, ac *Salmantino*, *& Placentino officialibus* per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel per alium, seu alios ad executionem literarum singularum prędictarum juxta illarum formam, & tenorem, quoties opus fuerit, in omnibus, & per omnia procedant, ac si literę ipsę eis specialiter directę fuissent, necnon pręmissa omnia, ac pręsentes literas, & in eis contenta, ubi, & quando expedierit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum fuerint super hoc requisiti, solemniter publicantes faciant ea omnia, & singula inviolabiliter observari; ipsosque Priorem, & Fratres Prioratus, Eremitorii, ac omnium, & singulorum bonorum applicatorum, appropriatorum, & translatorum prędictorum pacifica possessione gaudere, non permittentes, ipsos super Prioratu, Eremitorio, ac aliis bonis prędictis, vel eorum aliquo, seu aliquibus per quoscunque quomodolibet impediri, seu etiam molestari, impedientes, & molestatores, necnon contradictores quoslibet, & rebelles cujuscunque Ecclesię, vel mundanę dignitatis, status, gradus, nobilitatis, pręeminentię, Ordinis, vel conditionis fuerint, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, statuti, ordinationis, Constitutionis, & mandati infringere, vel ei &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Tertio decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

Nota.

1. *Placentin.*) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Placentino*.
3. *Eleonoræ Pimentel*.) De qua jam dictum fuit.
4. *Morapetinorum*.) Seu *Morabotinorum*, rectius *Marabotinorum*, sic vocatur *Hispanica* quædam moneta.

F. Tho-

F. Thomam (1) de Turrecremata laudat, quod multam operam rebus Apostolicæ Sedis præbuerit.

Anno 1484 Die 10 Junii.

Ex Lopez Histor. Ord. Prædicatorum III Parte Lib. III Cap. LXXV.

Dilecto (2) filio F. Thomę de Turrecremata Ordinis Prędicatorum.

CLXXXII.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NOn latet, quid egeris pro causa Camerę Sedis Apostolicę, quodque pro justitia nostra te apud Regiam Majestatem interposueris; quamobrem non mediocriter commendamus, & cum probe noverimus, quantum tibi tribuat eadem Regia Majestas, te hortamur, ut quod bene cępisti, optime perficere studeas; ipsamque Regiam Majestatem adducere coneris, ut impedimentis, quę dilectis filiis nobilibus de Pactiis, immo nobis, & Camerę nostrę prętatis inferuntur, occurrat, nec contra Divina, & humana jura res Sanctę Cruciatę inaudita damnum (3) exactione vexari patiantur, cui rei, cum justissima sit, te quem bonę conscientię virum, ac rectorum consiliorum apud Regiam Majestatem auctorem audivimus, speramus, omni studio operam daturum, ut & tibi apud clementiam nostram retributionem sperare licet (4).

1. *Thomam.*) Legenda *Constitutio CLXXVI.*
2. *Dilecto.*) Hæc inscriptio desideratur apud *Lopez.*
3. *Damnum.*) Turbatus locus.
4. *Licet.*) Dies etiam & annus desunt. Docet tamen *Lopez* Diploma datum die X Junii *MCCCCLXXXIV.*

Quædam Cœnobio Taurensi (1) legata solvenda jubet.

Anno 1484 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Scholastico Zamoren. (3), ac Archidiacono de Ledesma, ac Didaco de Lobera Canonico Salamantin. (4), ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLXXXIII.

HUmilibus &c. (5). Exhibita siquidem Nobis, nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris & Fratrum domus Sancti Elefonsi oppidi de Thoro (6) Ordinis Fratrum Prędicatorum Zamoren. Dięcesis, petitio continebat, quod licet olim bonę memorię Alfonsus Archiepiscopus Ispalen (7), condens de bonis sibi a Deo collatis in sua ultima voluntate testamentum, cum ad illud faciendum per Sedem apostolicam ei esset attributa facultas, quandam Capellam in Ecclesia dictę domus, quam in vita sua construi facere inceperat, & in qua suam elegit sepulturam, de bonis per eum relictis ędificari, & perfici, ac dotari, & in ea quoque certum numerum Capellanorum, qui missas, & alia divina officia quotidie pro sua & parentum suorum animabus celebrarent, & pro ejus dotatione, & fabrica, certos annuos redditus assignari mandavit, omnesque libros ecclesiasticos ad ecclesiastica officia, & ornamenta dictę Capellę, ac omnes alios libros suos, & nonnulla alia bona dictę domui reliquerit, voluitque in eadem domo quandam librariam fieri, in qua libri prędicti eidem domui relicti conservarentur, necnon quondam Beatrix Roderici de Fonseca (8) mulier, ejusdem Archiepiscopi genitrix, etiam in ejus ultima voluntate officia, ornamenta ecclesiastica, & nonnulla alia bona similiter eidem domui in eleemosynam ad usus licitos ipsorum Fratrum pie reliquerit, tamen dilectus filius nobilis vir Alfonsus de Fonseca Dominus locorum de Cora & Ala heios, Segobien. (9) Dięcesis, in oppido de Medina dei Campo Salamantin. Dięcesis commorans, prętatorum Archiepiscopi, & Beatricis hęres, & ad quem bona tam ipsius Archiepiscopi quam prętatę Beatricis pervenerant, voluntates Archiepiscopi, & Beatricis prędictorum, adimplere, & premissa facere indebite, & contra justitiam recusavit hactenus, & recusat, in animę suę periculum, dictorumque Prioris, & Fratrum, ac domus, & Capellę prędictorum, & voluntatis relinquentium hujusmodi prejudicium & gravamen. Quare pro parte Prioris & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causas, quas ipsi contra prętatum Alfonsum de Fonseca super premissis movere intendunt, aliquibus probis viris in partibus illis committere, illisque eundem Alfonsum de Fonseca, si ad illum citandum tutus non pateat accessus, per edictum publicum citandi, facultatem concedere, aliisque in premissis opportune providere, de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dicto Alfonso de Fonseca, & aliis qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam civitatem & Dięcesim &c. seu ne Judices &c. & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, seu si prętato Alfonso de Fonseca &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. Nos enim si ad eundem Alfonsum de Fonseca pro citationibus super premissis faciendis tutus non pateat accessus, volumus, & citationes hujusmodi contra eum per edictum publicum locis publicis partibus illis vicinis de quibus verisimilis conjectura sit, quod ad notitiam ipsius Alfonsi de Fonseca pervenire valeant, affigendas faciendi, facultatem concedimus per presentes,

Diplomatis causa.

Mandatum.

ac

ac volumus, quod citationes prędictę eundem Alfonsum de Fonseca perinde arctent, ac si ei intimatę & insinuatę pręsentialiter extitissent. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

1. *Taurensi.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCV fol.57.*
3. *Zamoren.*) In *Hispania*.
4. *Salamantin.*) Seu *Salmanticen.*, vulgo *Salamanca*, in Regno *Castellæ*.
5. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *De Ibero.*) Seu *Tauren.*, vulgo *Toro*.
7. *Ispalen.*) *Hispalen.*, vulgo *Sevilla*, in *Hispania*.
8. *Fonseca.*) Gens est antiqua & nobilis, quæ nunc etiam floret.
9. *Segobien.*) Vulgo *Segovia*, in *Hispania*.

Anno 1484
Die ...

CLXXXIV

F. Thomam (1) de Turrecremata laudibus ornat.

Ex Lopez Histor. Ordinis Prædicatorum III Parte Lib. III Cap.LXXV.

Dilecto (2) Filio Fratri Thomę de Turrecremata Ordinis Prędicatorum.

SIXTUS PP. IV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

MUltis nuper apud nos venerabilis Frater noster Rodoricus (3) Episcopus Portuensis S. Romanę Ecclesię Vicecancellarius Cardinalis Valentinus laudibus te prosecutus est, cujus in negotio Inquisitionis hęreticę in Castellę, & Leonis Regnis operam ac studium singulare affirmat, audivimus id maxima cum jucunditate, lętatique plurimum sumus, te, qui doctrina, & auctoritate prędictus es, studium tuum ad has res convertisse, quę ad laudem Dei, fideique orthodoxę utilitatem cedunt. Commendamus igitur te in Domino, & te, fili dilecte, hortamur ut indefesso studio perseveres, causam Fidei juves, atque promoveas, quod si feceris, ut confidimus, magnam tibi apud nos gratiam comparabis (4).

1. *Thomam.*) Consulenda *Constitutio CLXXVI.*
2. *Dilecto.*) Inscriptionem Diplomatis prætermittit *Lopez*, docet tamen *Thomæ de Turrecremata* scriptum fuisse.
3. *Rodoricus.*) *Rodericus* scilicet *Lenzolius Borgia*, de quo dictum fuit.
4. *Comparabis.*) Deest quidem Pontificatus annus, *Lopez* tamen anno *MCCCCLXXXIV* Diploma datum fuisse, dicit.

Anno ...
Die ...

CLXXXV.

Ne, mortuo Generali Magistro, Vicarii ab ipso constituti abeant ab officio (1).

Ex Bullario (2) Castellani Parte II pag.126.

SIXTUS PP. IV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AUctoritate Apostolica statuimus, & decernimus, ut cedente, vel decedente Generali Magistro Ordinis pro tempore existente, Vicarii ab eo instituti, remanere debeant, & remaneant in Officiis suis, donec per Vicarium totius Ordinis, aut Successorem Magistrum aliter fuerit ordinatum. Non obstantibus Constitutionibus ejusdem Ordinis, & quibuscunque aliis in contrarium. Datum &c.

1. *Officio.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IV.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam in *Constitutionibus* anno *MDVII* vulgatis, *numero CX.*

AP-

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Sixto IV Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPI.

F. Heoricus Lunguardus, ex Episcopo *Policastrensi*, ut in *Appendice* præcedenti videre est, Archiepiscopus Acheruntinus, & Materanus, in Regno Neapolitano. *Ughellus Tomo VII Italiæ Sacræ pag.54 Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. I pag. 51, ex Plodio, & Tit.LIX pag.84. Cavalerius Tomo I pag.* 290 *num. CCLVI.* Anno 1471.

F. Antonius de Neapoli, Archiepiscopus Amalphitanus, *Amalfi*, in Regno Neapolitano. *Theodorus Vallius in Compendio Virorum illustrium Provinciæ Regni. Cavalerius Tomo I pag.*281 *num.CCXIX. Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap.VI ad annum MCCCCLXXII pag.*366. In *Theatro* autem *Dominicano Parte I Cap.IV Tit.II pag.*51 Archipræsulem illum ab *Antonio de Carlenis* distinguendum non esse *Fontana* suspicatur. *Antonium de Neapoli*, inquit Fontana, *Amalphitanum Archiepiscopum multi tertio loco ponunt, quem tamen non esse distinguendum ab Antonio de Carlenis credimus ex temporis simultate cum prædicto*. Eidem sententiæ suffragatur *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLX pag.*820 *col.II*, ubi queritur de *Toppio* prioris opinionis patrono. Verum, quænam sit hæc *temporis simultas*, ex qua infert *Fontana*, Antonium de Neapoli *non esse distinguendum ab Antonio de Carlenis*, non facile dixisset idem Scriptor. *Antonius* siquidem *de Neapoli* florebat hoc anno *MCCCCLXXII*, ut *Fontana* docet loco mox laudato ex Monumentis Dominicanis, *Antonius* vero *de Carlenis* anno *MCCCCLX* mortuus est, ut ex eodem *Fontana in Theatro Dominicano*, ex *Echard*, & ex aliis mox citatis videre est. Iste, *Antonius* nempe *de Carlenis*, Archiepiscopus renunciatus est a *Nicolao V* anno *MCCCCXLIX*, ille vero, *Antonius* nempe *de Neapoli* creatus fuit Archiepiscopus a *Sixto IV* anno *MCCCCLXXII.* Auctor est ipsemet *Fontana*. Quænam est igitur hæc *temporis simultas*? Et sane, si bene meminit Fontana, *Pisano Concilio interfuit* Antonius de Carlenis *adhuc in minoribus constitutus*, & *Alexandri Papæ V partes infracto animo suscepit*: verbis utor ejusdem Scriptoris. Anno *MCCCCIX* celebratum fuisse *Pisanum* Concilium, nemo nescit. Qui igitur fieri potest, ut qui per id tempus annis circiter *XL* natus erat, cum Summi Pontificis partes infracto animo susciperet in illa Synodo, nunc decrepitus, centum annorum senex onus Metropolis Sedis susceperit? Anno 1472.

F. Julianus Naldi de Ubalduris, Archiepiscopus Colocensis, *Colocz*, in Hungaria. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Johanni*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Juliano Naldi de Ubalduris, Electo Colocen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Archiepiscopo Colocen., regimini Ecclesiæ Colocen., præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ, ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, extunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Johannis Episcopi, qui extra Romanam curiam &c., nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat, incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, in Theologia professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate, morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & Apostolicæ Sedis Benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Duodecimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio*. Ex Archivo Apostolico *Lib.XLVI fol.9.* Anno 1473 Die 20 Septembris.

F. Andreas de Udine, seu Utinensis, Archiepiscopus Craynensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.XXXIV pag.*71, *ex Odorico, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.* 291 *num.CCLVIII*, ubi de *Craynensi* Sede multum laborat, nec enim hujusce nominis Archiepiscopatus reperitur. Ceterum tanta non esset difficultas de *Craynensi* gente. Sic enim dictos crediderim *Carnos Tauriscos* populos No- Anno circiter 1477.

Digitized by Google

Noricos versus Alpes *Julias*, ubi nunc *Carniola*, vulgo *Krain*, Italis *Cragno*. Regio est *Germaniæ*, quæ *Croatiam* habet ad ortum. *Andreas* autem natione *Croata* fertur. De *Udine* vero dictus videtur ex Cœnobio *Utinensi*, vuigo *Udine*, cujus alumnus fuerit.

Anno 1478. F. Benedictus Armeons, Archiepiscopus Nascivanen. vulgo *Nassivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.IX pag.56, ex Regestis Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum, ex Galano, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.303 num.CCCVIII.*

Anno circiter 1481. F. *Gregorius Wissikot, Archiepiscopus. . . ., Leopoli sepultus MCCCCLXXXI, sed cujus loci Archiepiscopus fuerit, non apponitur in sepulcrali.* Hæc totidem verbis habet *Simon Okolski in Russia Florida pag.58.* Suffragatur *Cavalerius Tomo I pag.288 num.CCLI., ex Sonegio in Anno Dominicano.*

Anno 1483. F. Baptista de Judicibus, vulgo *de' Giudici*, ex Episcopo *Vintimiliensi*, ut in præcedenti *Appendice* dictum fuit, Archiepiscopus Amalphitanus, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.IV Tit.II pag.51, ex Ughello. Cavalerius*, & *Echard* supra laudati.

Anno 1484. IDem Archiepiscopus Patracensis, *Patras*, in Achaja. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit.LXXIV, ex Ughello, Plodio, & Lusitano. Cavalerius, & Echard* supra laudati.

EPISCOPI.

Anno 1471 Die 18 Septembris. F. Burchardus Tuberflug, Episcopus Sebastensis, vel in Palæstina sub Nazareno, vel in ora Ciliciæ, sub Tarsensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Georgio*, ut ex hoc Diplomate videre est. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Burchardo Tuberflug electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudum siquidem bonæ memoriæ Georgio Episcopo Sebasten., regimini Ecclesiæ Sebasten. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, ex tunc irritum, & inane. Postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Georgii Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate, morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in eo qui dat gratias &c. volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo primo, Quarto decimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.X fol.223.*

Anno 1472. F. Johannes Andreas Gattus, Messanensis, Episcopus Cephaludensis, *Cefalu*, in Sicilia, sub Archiepiscopo Messanensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLIX pag.164, ex Pirro in Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag.293 num.CCLXIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXIV pag.867.*

Anno 1472. F. Petrus Gara, Episcopus Savonensis, in Liguria, sub Archiepiscopo Mediolanensi. *Ughellus in Episcop. Savonen. Tomo IV Italiæ Sacræ pag.741. Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DXXVII pag.289. Cavalerius Tomo I pag.310 num.CCCXXVII.*

Anno 1473. F. Inguerandus, vel Eguerardus, Seignart, vel Sugnard, ex Episcopo *Salubriensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Pii II* dictum fuit, Episcopus Antissiodorensis, *Auxerre*, in Burgundia, sub Archiepiscopo Senonensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. XXXIX pag.126, ex Gallia Christiana, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.294 num.CCLXX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.22.*

F. Clau-

Anno 1473 Die 29 Aprilis.

F. Claudius Rup, Episcopus Claudionopolitanus, seu Claudiopolitanus, in Asia Minori, sub Archiepiscopo Seleuciensi. *Claudius Rupis* vocatur a *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CLXXXV pag.173, ex Regestis Joachimi Turriani Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum*, & a *Cavalerio Tomo I pag.301 num.CCCI.* Successit *Jacobo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Claudio Rup, Electo Claudianopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Jacobo Episcopo Claudianopolitano &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Jacobi Episcopi &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & in Theologia Magistrum &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tertio, Tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.XCII fol.194.* Eadem de re triennio post *Claudius* alias hujusce tenoris literas accepit. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Claudio Rup electo Claudiopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Claudiopolitan. tunc certo modo pastore carenti &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & in Theologia Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ Claudiopolitan. de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Claudiopolitan. tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas, & apud illam resideas personaliter &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Tertio Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.XCVII fol 245.* In alio vero Diplomate sic legitur. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Claudio Rup Electo Claudiopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Claudiopolitan. tunc pastore carenti de persona tua, nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de eorundem Fratrum consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficientes te illi in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos tibi qui Theologiæ Professor, &, ut accepimus, Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professus existis, ac ex fructibus, redditibus, & proventibus mensæ tuæ Episcopalis Claudiopolitan., cum dicta Ecclesia in partibus infidelium consistat, nihil percipis, ut te commode sustentare valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, præmissorumque intuitu spiritualem gratiam facere volentes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius, pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra liberalitate tibi pensionem annuam ducentarum librarum Turonen. parvorum super fructibus, redditibus, & proventibus sigilli mensæ Episcopalis Gebennen. tibi quoad vixeris, vel donec, & quousque de aliquo, vel aliquibus, beneficio seu beneficiis, Ecclesiastico, vel Ecclesiasticis per Clericos seculares obtineri solitis, quorum fructus, redditus, & proventus ad ducentas libras similes ascendant, annuatim tibi in Civitate vel Diœcesi prædictis canonice provisum fuerit, & postquam munus consecrationis de mandato nostro tibi impensum fuerit, vel Procuratori tuo ad id a te speciale mandatum habenti per dilectum filium Magistrum Johannem Ludovicum de Sabaudia nostrum & ex concessione, & dispensatione Apostolicæ Sedis perpetuum administratorem Ecclesiæ Gebennen. prædictæ, & Successores suos Episcopos Ecclesiæ Gebennen. pro tempore existentes pro una videlicet in Domini nostri Jesu Christi, & alia medietatibus pensionis hujusmodi in Beati Johannis Baptistæ nativitatum Festivitatibus in Civitate Gebennen. annis singulis integre persolvendam, ipsius Johannis Ludovici administratoris ad hoc expresso accedente consensu, auctoritate Apostolica reservavimus, constituimus, & assignavimus, decernentes eosdem Johannem Ludovicum administratorem, & successores ad solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationis, constitutionis, & assignationis prædictarum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, & auctoritate prædicta statuentes, quod ille ex Johanne Ludovico Administratore, & successoribus præfatis, qui in dictis festivitatibus, vel saltem infra triginta dies singulas easdem festivitates easdem immediate sequentes, pensionem per eum tunc debitam hujusmodi non persolverit cum effectu, lapsis diebus eisdem, ingressu Ecclesiæ sit penitus interdictus, si vero per sex menses dictas triginta dies immediate sequentes sub interdicto hujusmodi animo, quod absit, permanserit indurato, ex tunc lapsis mensibus eisdem a regimine, & administratione dictæ Ecclesiæ Gebennen. suspensus esse censeatur eo ipso, non obstantibus &c. quibuscunque. Aut si Johanni Ludovico &c. a dicta sit Sede indultum quod interdici &c., & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia &c. de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis &c. Nulli ergo &c. nostræ reservationis, constitutionis, assignationis, decreti, statuti, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Tertio Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.XCVII fol.245.* Aliud vero Diploma hujus tenoris est. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Nicolao Carrilliati Canonico Lausanen., & Bisuntin., ac Bellicen. Officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie motu proprio dilecto filio Claudio Rup Electo Claudiopolitan. pensionem annuam ducentarum librarum Turonen. parvorum super fructibus, redditibus & proventibus sigilli mensæ Episcopalis Gebennen. eidem Claudio electo, quoad viveret, etiam postquam munus consecrationis de mandato nostro sibi impensum foret, vel Procuratori suo legitimo per dilectum filium Magistrum*

Johannem Ludovicum de Sabandia Notarium nostrum, & ex concessione, & dispensatione Apostolicæ Sedis perpetuum administratorem Ecclesiæ Gebennen., & Successores suos Episcopos Gebennen. pro tempore existentes annis singulis in certis terminis tunc expressis sub interdicti ab ingressu Ecclesiæ, & suspensionis a regimine, & administratione dictæ Ecclesiæ Gebennen. pœnis integre persolvendam, ipsius Johannis Ludovici administratoris ad hoc expresso accedente consensu, per alias nostras literas reservavimus, constituimus, & assignavimus, prout in illis plenius continetur. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si & postquam dictæ literæ vobis præsentatæ fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pensionem prædictam Claudio electo qui ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existit, vel procuratori præfatis, juxta reservationis, constitutionis, assignationis prædictarum, ac decreti nostri in eisdem literis appositi continentiam atque formam efficaciter persolvi, & nihilominus quemlibet ex Johanne Ludovico administratore, & successoribus præfatis, quem hujusmodi interdicti, & suspensionis sententias vobis incurrisse constiterit, quoties super hoc pro parte dicti Claudii electi requisiti fueritis, tam dominicis quam festivis diebus in Ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, interdictum, & suspensum publice nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari donec Claudio electo vel procuratori præfatis de pensione hujusmodi tunc debita fuerit integre satisfactum, ipseque interdictus, & suspensus ob hujusmodi sententiis relaxationis beneficium meruerit obtinere. Non obstantibus omnibus quæ in dictis literis, voluimus non obstare, seu si Johanni Ludovico administratori, & Successoribus præfatis &c. ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. Contradictores &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Quarto Non. Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib.XCVII fol.245.

Anno 1473 Die 10 Novembris. F. Antonius Cole, Episcopus Firminianus, seu Rheniaous, vulgo Fermene, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi. Omittitur a Fontana, Cavalerio, ceterisque. Successit Andreæ, ut ex hoc Diplomate videre est. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio Cole Electo Firminian., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Andrea Episcopo Firminian. regimini Ecclesiæ Firminian. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Andreæ Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus, intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, literarum scientia præditum, religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum, donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias, & largitur præmia &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde, uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Quarto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib.XXXIV fol.27.

Anno 1474. F. Antonius de Bolsac, Episcopus Diensis, Die, in Delphinatu, sub Archiepiscopo Viennensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXXII pag.186, ex Regestis Leunardi de Mansuetis Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum, in quibus sic legitur: Magister Antonius de Bolsaco, de Provincia Hollandiæ, potest acceptare Episcopatum Dien., & retinere sibi Socium F. Henricum Antuerpien. Conversum. Hoc anno MCCCCLXXIV in Comitiis Generalibus Romæ celebratis Magister Ordinis renunciatus est Leonardus de Mansuetis. Hinc emendandus Fontanæ librarius a quo Decretum mox transcriptum datum dicitur 5 Aprilis 1570. Ejusdem Præsulis meminerunt Gallia Christiana in Episcopis Dien., & Cavalerius Tomo I pag.282 num.CCXXII.

Anno 1474. F. Petrus de Zeyedino, Episcopus Nandor Alben., seu Taurunen., vulgo Nandor Alba, in Pannonia inferiori, sub Archiepiscopo Colociensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCCXII pag.245, ex Regestis Magistri Ordinis Leonardi de Mansuetis, in quibus sic legebat Fontana. R.P.D.F. Petrus de Zeyedino, qui de licentia Ordinis fuit factus Episcopus Nandoralben. habuit concessionem omnium gratiarum, & suffragiorum, & beneficiorum Ordinis, & quod possit eligere unum Fratrem ex Ordine, & electum mutare &c. Romæ 9. Maii 1474. Hic etiam Fontanæ librarius errat, & legendum 29 Maii; anno siquidem MCCCCLXXIV die IX Maii Leonardus de Mansuetis Generalis Magister Ordinis nondum creatus erat. Hoc munere donatus est die XXVIII Maii MCCCCLXXIV. In eundem errorem lapsus est Cavalerius Tomo I pag.282 num.CCXXIII.

F. Johannes Tullensis, Episcopus Dolen., in Britannia minori, sub Archiepiscopo Turonensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXVI pag. 187, ex Regestis Magistri Ordinis Leonardi de Mansuetis*, ubi sic legere est: *R. D. Jo: Tullensis, Episcopus Dolen. ex Ordine nostro potest retinere in sua Curia F. Guillelmum de Conventu Turonen. nepotem suum. Nullus inferior molestet. Viterbii IX Septembris MCCCCLXXIV.* Eadem habet *Cavalerius Tomo I pag.* 282 *num. CCXXIV.* Anno 1474.

F. Johannes de Quemada, Episcopus Calagurritanus, *Calahorra*, in Hispania, sub Archiepiscopo Burgensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXI, ex Ægidio in Theatro Ecclesiæ Calagurritan., & ex Taegio. Cavalerius Tomo I pag.* 287 *num. CCXLIV.* Anno circiter 1474.

F. Blasius de Albania, Episcopus Lissien., vel Lyssien., vulgo *Alessio*, in Albania, ad oram maris Adriatici, sub Archiepiscopo Dyrrachino, seu Durracensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXXXVIII pag.* 216. *ex Regestis Leonardi de Mansuetis* Generalis Magistri Ordinis in quibus sic legitur ad annum MCCCCLXXV. *R. D. Blasius de Albania ex nostro Ordine Episcopus Lissien. habuit licentiam assumendi duos socios, quos voluntarios invenerit, dummodo habeant licentiam a suis Prælatis.* Ejusdem Præsulis mentio apud *Cavalerium Tomo I pag.* 283 *num. CCXXVII.* Anno circiter 1474.

F. Dionysius Bard, Episcopus Cyrenen., vulgo *Cerines*, in Insula Cypri sub Archiepiscopo Nicosiensi. Hunc non norunt *Fontana, Cavalerius*, ceterique. *Guffrido*, seu *Syfrido Piscatoris*, de quo dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV*, successit *Dionysius* noster, ut ex hoc Diplomate constat. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dionysio Bard electo Cyrenen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ mem. Guffrido Episcopo Cyrenen. regimini Ecclesiæ Cyrenen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Guffridi Episcopi qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis subjaceat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ professorem in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum suorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Quo circa discretioni tuæ &c. mandamus, quatenus impositum tibi a Domino onus &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad ipsam Ecclesiam accedas &c. ac extra tuas Civitatem, & Diœcesim Cyrenen. pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Septimo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro IV fol.* 39. Anno 1474 Die 9 Maii.

F. Philibertus Vuillodi, Episcopus Salonen., sub Archiepiscopo Atheniensi, in Græcia. Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque. Successit *Johanni*, ut ex hoc Diplomate videre est. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Philiberto Vvillodi electo Salonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ mem. Johanne Episcopo Salonen. regimini Ecclesiæ Salonen. præsidente nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Johannis Episcopi qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ de qua nullus præter nos &c ne longæ vacationis subjaceat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Prædicatorum & Theologiæ Professorem ordinem ipsum expresse professum, & in Sacerdotio, constitutum, cui apud nos de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c., tuque exinde præter æternæ retributionis &c. nostram, & dictæ Sedis Benedictionem, & gratiam consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te transferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim pontificalia nequeas officia exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Quarto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro L fol.* 352. Ceterum quod *Salonensis* hæc Sedes non illa sit quæ sub Archiepiscopo *Spalatensi* est in *Dalmatia*, sed ejusdem nominis Episcopatus sit sub *Atheniensi* Archiepiscopo, Anno 1474 Die 29 Julii.

Digitized by Google

probatur ex sequenti Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Philiberto electo Salonen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem Ecclesiæ Salonen. per obitum bonæ memoriæ Johannis Episcopi Salonen. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, ascitis, & in hoc sibi assistentibus duobus vel tribus Catholicis Episcopis, similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum a te, nostro, & Romanæ Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento utjuxta formam præsentibus annotatam munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti Juramenti nobis de verbo ad verbum, per tuas patentes literas tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Athenien. cui præfata Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est: Ego Philibertus electus Salonen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero B. Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, ac Domino nostro Domino Sixto PP. IV, suisque Successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Quarto Non. Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XX an. III fol.* 18.

Anno 1474 Die 7 Septembris.

F. Raymundus de Pomo, Episcopus Bellicastren., *Belcastro*, in Calabria, sub Archiepiscopo Siberenen., seu S. Severinæ. Omittunt *Fontana*, *Cavalerius*, ceterique Scriptores Ordinis. *Ughellus* verò in *Italia Sacra* meminit quidem *Raymundi*, sed ipsius cognomen, & quod Ordinis Prædicatorum fuerit silet. Errat etiam *Raymundum* anno duntaxat *MCCCCLXXVI* Episcopum renunciatum fuisse docens in *Episcopis Bellicastren. Tomo IX Italiæ Sacræ pag* 695 *Edit. I.* Successit *Obisio*, ut in sequenti Diplomate legitur, vel *Opizoni*, ut scribit Ughellus mox laudatus. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raymundo de Pomo, Electo Bellicastren. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Obisio &c, Episcopo Bellicastren., regimini Ecclesiæ Bellicastren. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Obisii Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini, tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto, Septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. VI fol.* 195.

Anno 1475.

F. Jacobus Derslaus, Polonus, Episcopus Margaritensis, seu Margen., vulgo *Murgo*, in Mœsia Prima, seu Superiori. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXV pag.* 225, *ex Regestis Leonardi de Mansuetis Generalis Magistri Ordinis. Cavalerius Tomo I pag.* 283 *num. CCXXVIII. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.* 221. Suffraganeum, seu Vicarium *Plocensis* Episcopi fuisse *Jacobum*, docent Auctores mox laudati.

Anno 1475 Die 3 Martii.

F. Johannes Olisin, Episcopus Christopolitan., seu Christianopolitan., vulgo *Leondari*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Gallus, cœnobii *Tullensis* alumnus fuit, ut ex Regestis *Leonardi de Mansuetis* Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum docet *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. Tit. CLXXI pag.* 169, ubi *Johannes* noster cognominatur *Obsini*, & Episcopus *Chrysopolitanus* dicitur. Addit *Cavalerius Tomo I pag.* 282 *num. CCXXVI* hanc Sedem in *Arubia majori* sitam. Verum quod cognomento fuerit *Olisin*, & Episcopus *Christopolitanus*, seu *Christianopolitanus* dicendus sit, liquet ex sequenti Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Olisin. Electo Christopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne &c.*

Epis-

Episcopo Christopolitan regimini Ecclesiæ Christopolitan. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ, ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Johannis *Episcopi, qui extra Romanam curiam &c., nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat, incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium, & etiam temporalium circunspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & Sedis Apostolicæ Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Quarto,* (Stylo Bullarum) *Quinto Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. VI fol.*107.

F. Johanoes Bilarus, alumnus Cœnobii Blesensis, Episcopus Bethleemitaous, in Judæa, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Cavalerius Tomo I pag.*285 *num.CCXXXVI. Fontana Monumen. Dominican. Parte I Cap.V Tit.LXXXVIII pa.*141, ex Regestis *Leonardi de Mansuetis*, in quibus sic legebat Fontana. *Magister F. Jo. Bilarus Conventus Blesensis, qui de licentia Ordinis fuit assumptus ad Episcopatum Bethleemiticum habuit gratias in copia signata B. Datum Romæ XXV Septembris MCCCCLXXVII.* Notandum quod Episcopus *Bethleemitanus* commoratur *Clameciaci*, vulgo *Clamecy*, in *Nivernensi* Provlocia *Galliarum* Regoi. Anno circiter 1475.

F. Luinus Bruostorp, alumnus Halberstatensis Cœoobii, Episcopus Dionysien., sub Bostrensi Metropoli Arabiæ Petreæ *Cavalerius Tomo I pag.*284 *num.CCXXX. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXXIV pag.*186, *ex Regestis Leonardi de Mansuetis*, io quibus sic legebat Fontana. *P.F. Luinus de Brunstorp, Halberstaten. Conventus, de licentia Ordinis factus Episcopus Dionysien., & Suffraganeus* (id est Vicarius) *Episcopi Prutunen.* (fortassis Prutheoen.) *habet gratias, & suffragia Ordinis. Romæ XII Januarii MCCCCLXXVI.* Anno 1476.

F. Orewin, Episcopus Mathonen., seu Mothonen., rectius Methoneo., vulgo *Modon*, in Peloponeso, sub Archiepiscopo Patracensi. Is ipse videtur Anonymus cujus meminit *Cavalerius Tomo I pag.* 319 *num. CCCLVI*, quique *Montcuensis* Episcopus dicitur ex *Taegio*, & *Plodio*. Quod Episcopus *Methonensis* fuerit, liquet ex hoc Diplomate, in quo amanuensis incuria legitur: *Mathonen. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Orewin Electo Mathonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Mathonen. certo modo pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, ac Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circunspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibenter direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Sexto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXII fol.*196. Anno 1476 Die 26 Aprilis.

F. Johaones de Ilteo, Episcopus Dionysien., seu Dionysiopolis, vulgo *Varne*, in Bulgarla, sub Inadriensi Metropoli. *Ermannus* cognominatur a *Cavalerio Tomo I pag.*286 *num.CCXLI.* Ipsius etiam meminit *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXXIV pag* 186, ubi hæc habet: *Johannes Episcopus Dionysien. a Sixto Papa IV institutus acceptatur ad gratias Ordinis XXII Aprilis anno MCCCCLXXVIII a Magistro General i Leonardo de Mansuetis. Ex Regestis ejusdem Leonardi Generalis.* Hæc ille qui *Johannem* nostrum *Luino Brunstorp* successisse putat. Sed notandum quod ejusdem oominis duo sunt Episcopatus, unus io *Arabia*, alter io *Bulgaria*, illi præfuit *Luinus*, illi *Johannes*, qui cognomento fuit *de Ilten*, ut ex his Diplomati bus constat. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Ilten electo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex susceptæ servitutis officio &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Arnoldo Episcopo Dionysien. regimini Ecclesiæ Dionysien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provi sionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. Decernentes, ex tunc irritum, &* Aono 1476 Die 24 Maii.

ina-

inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Arnoldi Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c ne longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, ac de legitimo matrimonio procreatum, cui de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Nono Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCVI fol. 3. Aliud autem hujus tenoris est. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Ilten. Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori electo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem Ecclesiæ Dionysien. Pastoris regimini destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, duximus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis cedere valeant augmentum favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, ascitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut, recepto prius per eum nostro, & Roman. Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & eadem auctoritate statuimus, ac decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento, dictus Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum universarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, & quod per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Inadrien., cui præfata Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum prejudicium generetur Forma autem juramenti, quod præstabis hæc est. Ego Johannes electus Dionysien. ab hac hora in antea fidelis & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Roman. Apostolicæ Ecclesiæ, ac Domino nostro Sixto PP. IV, suisque Successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Octavo Kal. Junii &c. Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCVI fol. 3.

Anno 1476 Die 17 Julii.

F. Dominicus de Ponte, Episcopus Sidonien., in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a Fontana, Cavalerio, ceterisque. Ipsius mentio variis in Diplomatibus. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, electo Sidonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Sidonien Pastoris regimine destitutæ, de persona tua, Nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, Nos igitur ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut, recepto prius per eum a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum impendere auctoritate nostra libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem Volumus autem. & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento, idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam a te tunc præstiti juramenti Nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocitius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Tyren. (Tyrio), cui præfata Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis hæc est. Ego Dominicus Electus Sidonien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Roman. Ecclesiæ, & Domino nostro Domino Sixto PP. IV, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Narniæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Sexto decimo Kal Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCII fol. 200. Eadem de re legenda sequens Constitutio. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico de Ponte electo Sydonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Sydonien. certo modo vacante, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ verum, & ultimum vacationis modum præsentibus pro expresso habentes post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam

Digitized by Google

etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ejusdem Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. confidentes &c. jugum igitur Domini &c. prompta devotione suscipiens &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Sidonien. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Narniæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, pridie idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCII fol. 199. Huc etiam spectat sequens Diploma. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, electo Sidonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam &c. Hodie siquidem Ecclesiæ Sidonien. tunc Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ejusdem Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu tempore provisionis, & præfectionis earundem Monasterium Sancti Severi de Rostagno, & S. Georgii de Medrievillo, ac Sancti Martini de Danmarerio Prioratus Ordinis S. Benedicti Tarinen. (Turonen.) & Andegaven. Diœcesum in commendam ex concessione, & dispensatione dictæ Sedis obtineres, prout obtines de præsenti, nos attendentes quod præfata Ecclesia in partibus infidelium consistit, ac tibi, ut juxta Pontificalis dignitatis exigentiam statum tuum decentius tenere valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, teque favore prosequi gratioso volentes, motu proprio non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam sed de nostra mera liberalitate, tibi, ut etiam postquam munus consecrationis tibi impensum, aut tempus de consecrandis Episcopis a Canonibus definitum lapsum fuerit, Monasterium . . . cujus ad Centum, & triginta tres florenos auri de Camera in libris Cameræ taxati reperiuntur, & Sancti Georgii qui a Sanctæ Trinitatis de Vindocino Carnoten. Diœcesis, ac Sancti Martini, qui Majoris Monasterii prope Turones dicti Ordinis Monasteriis dependent, quique Conventuales non sunt, etiamsi ad illos consueverunt per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, ac quorum ducentorum scutorum novorum auri de Francia fructus, redditus, & proventus, secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, Prioratum prædictum quem per provisionem, & præfectionem, aut muneris impensionem, seu lapsum temporis hujusmodi minime vacare, ac commendas prædictas nullatenus cessare decernimus, in eandem Commendam, una cum dicta Ecclesia quoad vixeris retinere, necnon debitis, & consuetis Monasterii Sancti Severi, & Prioratuum prædictorum, ac dilectorum filiorum Conventus ipsius Monasterii Sancti Severi supportatis oneribus de residuis illorum fructibus, redditibus, proventibus, sicuti veri Monasterii Sancti Severi Abbates, & Prioratuum prædictorum Priores qui pro tempore fuerunt de illis disponere, & ordinare potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcunque bonorum immobilium Monasterii Sancti Severi, & Prioratuum eorundem tibi penitus interdicta, disponere, & ordinare libere, & licite valeas, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus, proviso quod propterea dictum Monasterium Sancti Severi, in spiritualibus, & temporalibus detrimenta non sustineat, ac cultus divinus, & solitus Monachorum, & Ministrorum numerus in eo nullatenus minuatur, ac præfati Prioratus debitis non fraudentur obsequiis &c. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Narniæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, pridie idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCII fol. 201. Ejusdem tandem mentio in hac Constitutione. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico Ordinis Fratrum Prædicatorum Electo Sidonien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem Ecclesiæ Sidonien. tunc Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te eidem in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod quam primum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam Ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Sidonien. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam Ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, Nos volentes te, præmissorum intuitu, favoribus prosequi gratiosis tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad Ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Veneten. duntaxat, dummodo ad id Episcopi Veneten. pro tempore existentis expressus accedat assensus, & de speciali ipsius licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstan., auctoritate Apostolica tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Narniæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Pridie Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XCII fol. 200.

F. Pe-

Anno 1476 Die 23 Septembris.

F. Petrus Ranzanus. Episcopus Lucerinus, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Ughellus in Episcop. Lucerin. Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.322. Edit.II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit.CCCXLVIII pag.220. Cavalerius Tomo I pag.303 num.CCCIX. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCII pag.876.* Natione *Siculus*, patria *Panorminanus* fuit *Ranzanus*, vir ævo suo & posteris eruditione, pieate, titulis, rebusque præclare gestis insignis ut loquitur *Echard*. Varios Scriptores laudat, qui *Petri* laudes celebrant. In hoc autem emendandi *Cavalerius*, *Ughellus*, *Echard*, *Fontana*, ceterique, quod *Petrum* anno duntaxat *MCCCCLXXVIII* Episcopum *Lucerinum* constituunt. Hac sane dignitate *Petrus* auctus est anno *MCCCCLXXVI*, ut ex sequenti Diplomate liquet. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Ranzano Electo Lucerin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostalatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Ladislao Episcopo Lucerin. &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Ladislai Episcopi &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum &c. Datum Fulginei Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Nono Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXII fol 4.*

Anno circiter 1476.

F. Hermannus, vel Germanus, de Candore, Episcopus Tiberiaden., in Palæstina, sub Archiepiscopo Nazareno. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. DLXXXVII pag.* 308, ex Regestis *Leonardi de Mansuetis* Ordinis Prædicatorum Magistri Generalis, in quibus sic legitur: *R. D. Hermanno de Candore ex nostro Ordine Episcopo Tiberiadensi, & F. Petro Licentiato Conventus Skenningen. committitur, ut judicent in causa Pauli Jo. de Dacia. Datum Romæ II Martii MCCCCLXXVI. Cavalerius Tomo I pag.284 num.CCXXXI.*

Anno circiter 1476.

F. Franciscus de Magistro, vel de Magno, ut a nonnullis cognominatur, Episcopus Hipponensis, *Bona*, in Africa. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCXCI pag.203, ex Pirro in Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag.306 num.CCCXVI.*

Anno 1477 Die 31 Januarii.

F. Johannes Tidelu, Episcopus Missinen., seu Misinen., vulgo *Misini*, in Thracia, sub Archiepiscopo Hadrianopolitano. Hunc Ecclesiæ *Misnensi*, quæ Sedes Episcopalis est in *Saxonia Superiori*, sub Archiepiscopo *Magdeburgensi*, præficiunt *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCXCIII pag.238*, & *Cavalerius Tomo I pag 286 num.CCXLII.* Verum quod Ecclesiæ *Missinensi* jus dixerit, liquet ex hoc Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Tidelu, Electo Missinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem Petro Episcopo Missinen. regimini Ecclesiæ Missinen. præsidente &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Petri &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem & Theologiæ Magistrum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXVII) *Pridie Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CIX fol 27.* Huc etiam spectant Regesta Generalis Magistri *Leonardi de Mansuetis*. Sic in ipsis legebat *Fontana* mox laudatus. *R. D. Jo. ex Ordine nostro Episcopus Missinen. recipitur ad beneficia Ordinis. Dat. Perusii XXII Aprilis MCCCCLXXVIII.*

Anno 1477 Die 16 Aprilis.

F. Johannes Robillerius, Episcopus Aveneten., vulgo *Aveo*, in Thracia. Nunc Metropolis est. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Petro*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Robilleria, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ mem. Petro Episcopo Aveneten regimini Ecclesiæ Aveneten. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Petri Episcopi qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem. demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia. & temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur. direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committenda, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Sexto, Decimo Sexto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CIX fol. 51.*

F. A-

F. Alfonsus de Burgos, Episcopus Cordubensis, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCII pag. 179, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 308 num. CCCXXII.* Ad Episcopatum *Conchensem* translatus fuit, ut in hac *Appendice* dicetur. Quo vero tempore jus Ecclesiæ *Cordubensi* dixerit, habetur ex sequenti Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alfonso de Burgos Ordinis Prædicatorum Professori, Magistro in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis gratiosa benignitas &c. Cum itaque nos hodie intendamus de persona tua Ecclesiæ Corduben. pastore carenti providere, Nos ne provisio hujusmodi, & singulæ literæ desuper conficiendæ possint prætextu quarumvis censurarum Ecclesiasticarum, quibus forsan ligatus aut innodatus existeres quomodolibet impugnari, te a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, & inflictis, quibus forsan quomodolibet ligatus, aut irretitus existis quoad hoc duntaxat, ut provisio hujusmodi, & singulæ literæ desuper conficiendæ sortiantur effectum, auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore censemus. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Pridie Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CX fol. 227.* — Anno 1477 Die 30 Aprilis.

F. Gutterius de Quinnones, alias de Leon, Episcopus Libarien., sub Archiepiscopo Achelicensi, seu Anchialensi, vulgo *Achelo*, & *Anchialo*, in Thracia. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Ipsius mentio variis in Diplomatibus mox transcribendis. Ubi notandum, quod *Libariensis* Sedes dicitur esse sub Metropoli *Aquisiceasi*. Quæ vox corrupta videtur, & legendum: *Achelicensi*, uti mox dictum fuit. Hujus autem tenoris sunt Pontificiæ constitutiones. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gutterio de Quinnones, alias de Leon, Electo Libarien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Cum itaque Ecclesia Libarien. per obitum illius ultimi Episcopi sit Pastoris solatio destituta, & tanto tempore vacaverit quod de illius ultimæ vacationis modo certa notitia non habetur, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, illius ultimæ vacationis modum pro expresso habentes, & ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem, ne ipsa Ecclesia longioris vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de vitæ munditia, ac morum honestate, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Quarto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib CLXVII fol. 216.* Ejusdem meminit sequens Diploma. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gutterio Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, electo Libarien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem Ecclesiæ Libarien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua, Nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, Nos igitur ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, assistentibus, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus, Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut, recepto prius per eum nostro, & Romanæ Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento, idem Episcopus munus ipsum impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te præstiti juramenti Nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocitius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Aquisicen. cui præfata Ecclesia Metropolitica jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis hæc est. Ego Gutterius Electus Libarien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Roman. Ecclesiæ, & Domino nostro Domino Sixto P.P. IV. suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Tertio Kal. Septembris* (Legerem Decembris) *Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXVII fol. 216.* De eodem consulendum sequens Diploma. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gutterio de Quinnones, alias de Leon Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. De statu personarum quarumlibet per nos Ecclesiis præficiendarum &c. Cum itaque nos hodie intendamus Ecclesiæ Libarien. de persona tua providere, teque illi præficere in Episcopum, & Pastorem, nos ne provisio, & præfectio prædictæ, & singulæ desuper conficiendæ literæ possint prætextu quarumvis censurarum* — Anno 1477.

Ecelesiasticarum quibus forsan ligatus existeres quomodolibet impugnari, te ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, & inflictis quibus forsan quomodolibet ligatus existis quoad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, & singulæ literæ desuper conficiendæ sortiantur effectum, auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore censemus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecelesiæ Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliaroboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostra absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Septimo, Quarto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXVII fol. 217.

Anno 1477. F. Bernardus Lazaren., Episcopus Vestanen., seu Vestanus, vulgo Vesti, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Sipontino. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXXXI pag. 321, ex Ughello in Italia Sacra, & ex Regestis Leonardi de Mansuetis Magistri Generalis Ordinis, in quibus sic legitur: R. D. Magister Bernardus Lazaren. de Sicilia, Conventus Capuani, Episcopus Vestanensis assumptus de licentia Ordinis habet suffragia in vita, & in morte, & teneat ad usum suum quandiu vixerit libros & res suas. Romæ XXVII Septembris MCCCCLXXVII. Cavalerius Tomo I pag. 286 num. CCXXXVIII.

Anno 1478. F. Guillelmus Turin, Episcopus Hieropolitan., seu Hierapolitan., vel in Phrygia, sub Archiepiscopo Synadensi, vel in Arabia, sub Archiepiscopo Petracensi. Omittitur a Fontana, Cavalerio, ceterisque. Ipsius mentio in sequentibus Diplomatibus. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gulielmo Turin. electo Hieropolitan. &c. Postmodum vero præfata Ecclesia Hieropolitan. certo modo vacan., nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecelesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ Professorem, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecelesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. Volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c., tuque præter æterna &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Brachiani, Sutrin. Diœcesis, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Pridie Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico Libro CXXXII fol. 36. De eodem Guilielmo loquitur sequens Diploma. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Guillelmo Electo Hieropolitan., Salutem, & Apostolicam Beacdictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam &c. hinc est quod nos, tibi de cujus persona nuper Ecclesiæ Hieropolitan. in partibus Infidelium existenti, tunc pastoris solatio destitutæ de Fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate per quasdam providimus, teque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, ac tibi per alias nostras literas pensionem annuam ducentorum florenorum auri de Camera, super fructibus, redditibus, & proventibus Mensæ Archiepiscopalis Lugdunen. per dilectum filium Carolum tituli Sancti Martini in Montibus Presbyterum Cardinalem, qui Ecclesiæ Lugdunen. ex concessione Apostolica præest, & Successores suos Archiepiscopos Lugdunen., pro tempore existentes in certis terminis, & locis tunc expressis annis singulis persolvendam de ipsius Caroli Cardinalis expresso consensu reservavimus constituimus, & assignavimus, prout in dictis literis plenius continetur, & qui in Theologia Magister, ac, ut asseris, Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professus existis, ut statum tuum juxta Episcopalis dignitatis decentiam melius tenere valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, teque præmissorum intuitu gratioso favore prosequi volentes, ac te a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ac mensæ tuæ Episcopali Hieropolitan. fructuum, redditanm, & proventuum, verum valorem annuum præsentibus pro expresso habentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, ut quæcunque duo Secularia, vel quorumvis etiam Cluniacen Ordinum regularia beneficia Ecclesiastica, etiamsi secularia, Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, aut dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus, etiam Metropolitan., vel Collegiatis Ecclesiis, & dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitan. post principales majores, aut Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales, regularia vero, Prioratus, Præpositure, dignitates, personatus, administrationes, vel officia, & Prioratus Præpositure, aut dignitates Conventuales, seu officia hujusmodi claustralia fuerint, & ad illos, illas, vel illa etiam regularia beneficia hujusmodi consueverint qui per electionem assumi, si tibi alias canonice conferantur, aut eligaris, præsenteris, vel assumaris ad illa, & instituaris in eis, recipere, & una cum dicta Hieropolitan. vel alia Cathedrali, etiam Metropolitan. Ecclesia ad quam te forsan conferre contigerit, in commendam quoad vixeris retinere illasque simul vel successive, quoties tibi placuerit, dimittere, & commendæ hujusmodi cedere, ac loco dimissi, vel dimissorum, aliud, vel alia simile, vel dissimile, similia, vel dissimilia, beneficium, seu beneficia Ecclesiasticum, vel Ecclesiastica, duo duntaxat secularia, vel regularia, similiter recipere, & etiam quoad vixeris, ut præfertur, in eandem Commendam etiam retinere. Ita quod debitis, & consuetis ipsorum beneficiorum supportatis oneribus de residuis illorum fructibus, redditibus, & proventibus disponere, & ordinare, sicuti illa obtinentes de illis disponere, & ordinare

potue-

potuerunt, seu etiam debuerunt. Alienationes tamen bonorum &c. tibi penitus interdicta, libere, & licite valeas, quod ejusdem Ordinis Fratrum Prædicatorum, ut præfertur, professor existas, ac quibusvis constitutionibus &c., & indultis Apostolicis dicto Cluniacen Ordini concessis &c. quibus inter alia expresse caveri dicitur, quod beneficia ipsius Cluniacen. Ordinis nullis nisi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus &c. ceterisque &c. nequaquam obstantibus auctoritate Apostolica &c. de specialis dono gratiæ dispensamus &c. Proviso, quod beneficia hujusmodi debitis propterea non fraudentur &c. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, dispensationis, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXIII fol. 99.* Huc etiam pertinet hæc alia Constitutio. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Guillelmo Electo Hieropolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Hieropolitan. tunc certo modo pastore carenti nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes, ex tunc irritum, & inane &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & in Sacerdotio, constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Hieropolitan. tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias, &c. Volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis, benedictionem, & gratiam exinde, uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Octavo, Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXVII fol. 55.*

F. Lazarus de Recanellis, Eugubinus, Episcopus Urbinas, in ejusdem nominis Ducatu Italiæ. Anno 1478.
Nunc Metropolis est. *Ughellus in Episcopis Urbinaten. Tomo II Italiæ Sacræ pag. 795 Edit. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. CXV pag. 111. Cavalerius Tomo I pag. 297 num. CCLXXXII.*

F. Gaspar Chincilla, Episcopus Byblien, vulgo *Gibel, Giblet, & Zibellet*, in Phœnicia, sub Antiocheno Patriarcha. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Cordubensis. *Cavalerius Tomo I pag. 311 num. CCCXXVIII, & CCCXXIX, ex Lopez, & Sovegio.* Anno 1478.

F. Andreas Acrascede, Episcopus Citeren., seu Citheren., & Cytheren., vulgo *Citbira*, in Insula Cypro, sub Archiepiscopo Constantiæ, seu Salaminæ. Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque. Quod Episcopus fuerit, liquet ex hoc Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Andreæ Acrascede Electo Citeren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Citeren. certo modo Pastoris solatio destituta nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ac verum, & ultimum dictæ Ecclesiæ vacationis modum præsentibus pro expresso habentes, necnon ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, ne Ecclesia ipsa longioris vacationis exponatur incommodis, paternis, & sollicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Theologiæ, & Ordinis Prædicatorum professorem Ordinem ipsum expresse professum, in Sacerdotio, ac legitima ætate constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias & largitur præmia &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas, &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Nono, Sexto decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXVI fol. 20.* Anno 1479 Die 16 Junii.

F. Petrus Serambonus, vel Strambonus, ut ab *Ughello* mox laudando cognominatur, Episcopus Lucerinus, seu Nucerinus, vulgo *Nocera*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano. Omittitur a *Fontana, Cavalerio*, ceterisque passim. *Ughellus* vero meminit quidem in *Episcopis Nucerinis Tomo VII Italiæ Sacræ pag. 743 Edit. I*, sed primo silet, quod Ordinis Prædicatorum alumnus fuerit, secundo, anno duntaxat *MCCCCLXXX* præficit ipsum *Nucerinæ* Sedi, tertio, censet ipsum cuidam *Johanni* successisse. Et in his omnibus emendandus, uti liquet ex sequenti Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Serambono Electo Lucerin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ mem. Petro Episcopo Lucerin. regimini Ecclesiæ Lucerin.* Anno 1479 Die 16 Junii.

præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Petri, qui extra Roman. Curiam &c. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter Nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, cui apud nos de vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilia auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. jugum igitur Domini &c. quæ circa discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus tibi a Domino impositum onus regiminis dictæ Ecclesiæ suscipiens reverenter &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & Apostalicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Septuagesima Nona, Sexto decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXVI fol. 16.*

Anno 1480. F. Alfonsus de Burgos, ex Episcopo *Cordubensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Conchensis, *Cuenga*, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V. Tit. CXCVI pag. 178, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 308 num. CCCXXII.*

IDem ex Episcopo *Conchensi*, Episcopus Palentinus, in Hispania sub Archiepiscopo Burgensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLVII pag. 458, ex Olmeda, ex Ægidio, & ex Alfonsi Epitaphio,* quod transcribit. *Cavalerius Tomo I pag. 308 num. CCCXXII.*

Anno 1480. F. Guillelmus de Sagona, Episcopus Sagonensis, in Corsica, sub Archiepiscopo Pisano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DIII pag. 281, ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 304 num. CCCX, ex Regestis Salvi Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum.*

Anno circiter 1480. F. Nicolaus Danos, Episcopus Ottonien., vulgo *Otthen.*, & *Odensee*, in Dania, sub Archiepiscopo Lundensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXXVII pag. 252, ex Plodia, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 301 num. CCXCIX.*

Anno circiter 1480. F. Rodulphos, Episcopus Vicensis, *Vich*, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXXXII pag. 322, ex Fernandez in Episcop. Hispanis. Cavalerius Tomo I pag. 297 num. CCLXXXIII.*

Anno 1480. F. Michael Belga, Episcopus Cameraceo., *Cambray*, in Belgio. Nunc Metropolis est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XXI pag. 64, ex Fernandez, & Plodia. Cavalerius Toma I pag.* 286 *num. CCL.*

Anno circiter 1480. F. Salomon Cardona, Episcopus Nimosien., in Insula Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXIII pag. 248, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 287 num. CCXLVI.*

Anno circiter 1480. F. Offingus Germanus, Episcopus Bambergensis, in Franconiæ circulo, sub Archiepiscopo Moguntino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXIV pag. 137, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 287 num. CCXLV.*

Anno circiter 1480. F. Jacobus de Bydgoszcza, e gente Zaremborum, ex Provinciali Poloniæ, Episcopus Laudicenus, in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. Nunc Metropolis est. Suffraganeus, seu Vicarius, Episcopi Cracoviensis fuit Jacobus. *Dominicus Frydrychowicz in Sancto Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag. 218. Cavalerius Tomo I pag. 285 num. CCXXXV.*

F. Ri-

F. Richardus Wicheleus, Winchelsey, vel Wicherlei, Anglus, Episcopus Ossoriensis, seu Osserien., *Ofray*, *Offery*, & *Kilkennie*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Dubliniensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXL pag. 252., ex Regestis Sixti IV. Cavalerius Tomo I pag.* 288 *num CCLII. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXI pag.* 860. *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 422. Anno circiter 1480.

F. Dionysius Fuyt, Episcopus Glandelacen., seu Glendelacen., vulgo *Glendalagh*, & *Glandelowre*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Dublinien. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Successit *Michaeli*, ut ex hoc Diplomate videre est. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dionysio Fuyt Electo Glandelacen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ mem. Michaele Episcopo Glandelacen. regimini Ecclesiæ Glandelacen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Michaelis Episcopi qui extra Roman. Curiam diem clausit extremum &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Theologia Baccalarium, & Presbyteratus ordine constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo primo, Undecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CLXXI fol.* 161. Anno 1481 Die 22 Octobris.

F. Hugolinus, Episcopus Theanensis, *Tiano*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Capuano. *Cavalerius Tomo I pag.* 289 *numero CCLV, ex Johanne Marietta, & Plodio.* Istius non meminit *Ughellus*. Hinc *Cavalerius* suspicatur, *Hugolinum Theanensis* Episcopi suffraganeum, seu Vicarium, fuisse quidem, sed inter *Theanenses* Episcopos non recensendum. Anno circiter 1481.

F. Donatus de Georgiis, Ragusinus, Episcopus Mercanen., & Tribunen., in Dalmatia, sub Archiepiscopo Ragusino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXX pag.* 234, *& Tit. DXCVIII pag.* 312, *ex Razzio. Cavalerius Tomo I pag.* 290 *num. CCLVII, ex Plodio*, qui refert Epitaphium *Donati*. Ejusdem meminerunt Monumenta *Ragusini* Cœnobii. Anno circiter 1481.

F. Antonius Jaderensis, Episcopus Modrusiensis, vulgo *Modrusch*, in Croatia, sub Archiepiscopo Spalatensi *Petrus Niger*, suctor æqualis, apud *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad ann. MCCCCLXXXI pag.* 862 *col. II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXCV pag.* 236, *ex Ferrario. Cavalerius Tomo I pag.* 299 *num. CCXCIV.* Anno 1481.

F. Petrus Pillars, alumnus Aragoniæ Provinciæ, Episcopus Dolien., in Sardinia, sub Archiepiscopo Calaritano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXVII pag.* 187, *ex Plodio. Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. II Cap. XCII pag.* 269. *Cavalerius Tomo I pag.* 292 *num. CCLIX.* Anno circiter 1482.

F. Guido, Episcopus in Corsica. *Cavalerius Tomo I pag.* 292 *num. CCLX, ex Lopez, & Ambrosio Altamura.* Quisnam vero sit Episcopus ille, non dicunt. Anno circiter 1482.

F. Thomas Venetus, Episcopus Traguriensis, *Trau*, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Spalatensi. *Cavalerius Tomo I pag.* 292 *num. CCLXI.* Distinguendum *Thomam* istum a *Thoma Thomasino*, auctor est scriptor mox laudatus. Anno circiter 1482.

F. Jacobus Bla, alumnus Provinciæ Daciæ, Episcopus Gardensis, in Gronelandia, sub Archiepiscopo Nidrosiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLVIII pag.* 196, *ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 289 *num. CCLIV, ex Plodio, & Regestis Ordinis Prædicatorum.* Hinc autem emendandus *Echard*, qui *Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 25 docet *Jacobum* istum non distinguendum a *Jacobo de La*, de quo dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Martini V Tomo II. pag.* 703. Anno circiter 1482.

F. Jo-

Anno circiter 1482. F. Johannes Romanus, Episcopus Interamnen., Terni, in Umbria, immediate sub S. Sede. Cavalerius Tomo I pag. 292 num. CCLXIII, ex Lopez.

Anno circiter 1482. F. Reginaldus Polonus, Episcopus in Polonia. Cavalerius Tomo I pag. 292 num. CCLXIV, ex Lopez. Quisnam sit Episcopatus iste, non produnt.

Anno 1482 Die 30 Januarii. F. Hermannus Rethem, Episcopus Sebasteusis, in Cappadocia, sub Archiepiscopo Cæsareensi. Omittitur a Fontana, Cavalerio, ceterisque. Ipsius mentio in sequentibus Diplomatibus. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermanno Rethem Electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Sebasten. Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ac verum, & ultimum dictæ vacationis modum præsentibus pro expresso habentes, necnon ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem, ne ecclesia ipsa longioris vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem Ordinem ipsum expresse professum, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui apud nos de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua Nobis, & eisdem Fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias, & largitur præmia confidentes &c. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris, prompta devotione suscipiens &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Sedis Apostolicæ benedictionem, & gratiam uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te transferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia nequaquam officia exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Primo, Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXVI fol. 99. Ejusdem meminerunt sequentes Constitutiones. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermanno Rethem Ordinis Fratrum Prædicatorum Electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Sebasten. tunc Pastore carenti de persona tua &c. prout in nostris confectis literis plenius continetur, nos itaque tibi qui de fructibus, redditibus, & proventibus dictæ Ecclesiæ que, ut accepimus, in partibus infidelium existit, nihil percipis, ut te aliqualiter sustentare valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, specialemque gratiam facere volentes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius &c. sed de nostra liberalitate pensionem annuam ducentorum florenorum Renen. super fructibus, redditibus, & proventibus Castri de Vordis ad mensam Archiepiscopalem Bremen. pertinentis per Venerabilem Fratrem nostrum Henricum Episcopum Monasterien. & perpetuum administratorem Ecclesiæ Bremen. per Sedem Apostolicam deputatum, cujus ad id expressus accedit assensus, & postquam munus consecrationis tibi de mandato nostro impensum fuerit, ac Successores suos Archiepiscopos Bremen. seu administratores ejusdem Ecclesiæ Bremen. pro temoore existentes, tibi quoad vixeris vel Procuratori tuo ad hoc legitime constituto pro una videlicet in Domini nostri Jesu Christi, & alia medietatibus pensionis hujusmodi in Sancti Johannis Baptistæ nativitatum festivitatibus annis singulis persolvendam, auctoritate Apostolica reservamus, constituimus, & assignamus, decernentes eosdem Henricum administratorem, & successores ad solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationis, constitutionis, & assignationis tenorem, fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes quod quilibet ex Henrico administratore, & successoribus prædictis, qui in festivitatibus ipsis, vel saltem infra triginta dies singulas festivitates easdem immediate sequentes pensionem per eum tunc debitam hujusmodi non persolverit cum effectu, lapsis diebus eisdem ingressu Ecclesiæ sit penitus interdictus. Si vero per sex menses dictas triginta dies immediate sequentes, sub interdicto hujusmodi animo quod absit permanserit indurato, ex tunc lapsis mensibus eisdem a regimine, & administratione, hujusmodi dictæ Ecclesiæ suspensus sit & esse censeatur eo ipso, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ Bremen &c quibuscunque. Aut si Henrico administratori, & Successoribus præfatis a Sede Apostolica sit indultum, quod ad præstationem, vel solutionem alicujus pensionis, minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas &c. & qualibet alia indulgentia dictæ Sedis &c. de qua, cujusque toto tenore, habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo &c. nostræ reservationis, constitutionis, assignationis, Decreti, voluntatis, & statuti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo primo, Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXXI fol. 214. Alia Constitutio hujus tenoris est. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermanno Rethem electo Sebasten. Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos hodie Ecclesiæ Sebasten. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, duxerimus providendum præficiendo te in Episcopum, & pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente, astitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus aliis Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto per eum prius nostro

& Ro

Digitized by Google

& Romanæ Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum auctoritate nostra impendere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Antistes munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Cæsareæ, cui præfata Ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Formam autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Hermannus Electus Sebasten. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, & Domino Nostro Domino Sixto PP. IV, suisque Successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octagesimo primo, Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXXI fol. 214. In alia sic legitur. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Hildesemen., & dilectis filiis Verden., & Sancti Blasii Brunswicen. Hildesemen. Ecclesiarum Decanis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie motu proprio dilecto filio Hermanno Rethem Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Electo Sebasten. ex certis causis pensionem annuam ducentorum florenorum Renen. super fructibus, redditibus, & proventibus, Castri de Vordis ad mensam Archiepiscopalem Bremen. pertinentis per venerabilem Fratrem nostrum Henricum Episcopum Monasterien., & administratorem Ecclesiæ Bremen. cujus ad id expressus accessit assensus, & Successores suos Archiepiscopos Bremen. seu Administratores Ecclesiæ Bremen. pro tempore existentes eidem Hermanno quoad viveret, & postquam munus consecrationis de mandato nostro sibi impensum foret in certis terminis tunc expressis sub interdicti ab ingressu Ecclesiæ, & aliis pœnis etiam inibi expressis integre persolvendam, per alias nostras literas reservavimus, constituimus, & assignavimus, prout in illis plenius continetur. Quo circa discretioni vestræ per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictæ literæ vobis præsentatæ fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pensionem prædictam Hermanno Electo, vel pro ipso Procuratori præfatis, juxta hujusmodi reservationis, constitutionis, & assignationis continentiam, atque formam efficaciter persolvi, & inhibemus quemlibet ex Henrico Administratore, & Successoribus præfatis, quem hujusmodi interdicti, & suspensionis sententias vobis incurrisse constiterit, quoties super hoc pro parte dicti Hermanni Electi fueritis requisiti, in Dominicis festivisque diebus in Ecclesiis dum major inibi populi multitudo convenerit ad divina, interdictum, & suspensum publice nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari donec Hermanno electo vel Procuratori præfatis de pensione hujusmodi tunc debita fuerit integre satisfactum, ipseque interdictus, & suspensus ab hujusmodi sententia relaxationis beneficium meruerit obtinere, non obstantibus omnibus quæ in dictis literis, voluimus non obstare, aut si Henrico administratori, & successoribus præfatis &c. ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores auctoritate nostra &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadriagentesimo Octuagesimo prima, Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXXI fol. 214. Huc tandem spectat hocce Diploma. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermanno Rethem Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis copiosa benignitas &c. Sane cum intendamus hodie benedicente Domino de persona tua Ecclesiæ Sebasten. certo modo pastoris solatio destitutæ de Fratrum nostrorum consilio ob tuorum exigentiam meritorum, nobis, & eisdem Fratribus accepta providere, teque illi præficere in Episcopum, nos cupientes, ut provisio nostra hujusmodi apud Deum laudabilis, & animæ tuæ fructuosa existat, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, te ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatus existis, quoad hoc duntaxat, ut de persona tua eidem ecclesiæ provideri, teque illi in spiritualibus, & temporalibus præfici possis in Episcopum, & Pastorem, provisioque, & præfectio nostræ hujusmodi alias suum debitum sortiantur effectum auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore decernimus. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo primo, Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CLXXI fol. 214.

F. Gabriel de Franchis, Episcopus Adjacensis, in Corsica, sub Archiepiscopo Pisano. Omittunt Cavalerius, & Fontana. Ughellus vero meminit quidem in Episcopis Adjacen. Tomo III Italiæ Sacræ pag. 495 Edit. Venetæ, sed, quod Ordinis Prædicatorum alumnus fuerit, silet. Errat etiam docens anno duntaxat MCCCCLXXXVIII Gabrielem successisse Jacobo de Marco. Hoc anno MCCCCLXXXIII Episcopum renunciatum fuisse Gabrielem, liquet ex sequenti Diplomate. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gabrieli de Franchis electo Adjacen. &c. certo modo vacans, Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. De qua nullus præter nos, ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas ha-

Anno 1482 Die 2 Octobris.

habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno &c. Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo, Sexto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXXXIII fol.* 30.

Anno circiter 1482. F. *Johannes Gilbertus, Anglus, Cangeusem, seu Gangen., Ecclesiam regendam consecutus est ab Apostolica Sede circa annum MCCCCLXXXII, sicut refert Fernandez in Episcopis Anglis, ubi solum nomen hujus Episcopi refert.* Hæc habet *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXXIII pag.* 154. Suffragantur *Cavalerius Tomo I pag. 292 num. CCLXV*, & *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 414. Verum *Johannes* iste non videtur distinguendus a *Johanne Gilberto*, Episcopo *Bangorensi*, in *Anglia*, de quo dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Gregorii XI Tomo II pag.* 294. Episcopus enim non *Bangorensis*, sed *Bengalensis* forsan vocatus est; hinc *Gangensis* nuncupatus fuit latine, vulgo *Bengala*, in *India ulteriori*.

Anno 1483 Die 21 Januarii. F. Jacobus de Grangia, Episcopus Xonsien. Omittitur a *Fontana*, *Cavolerio*, ceterisque. Quod Episcopus fuerit, liquet ex hoc Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo de Grangia Electo Xonsien. &c. Postmodum vero præfata Ecclesia Xonsien. certo modo vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos, ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de Religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circunspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debito meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo, Pridie Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXCVI fol.* 249. Ceterum quænam sit hæc Ecclesia *Xonsien.*, non facile dictu. Legendum fortassis *Xuntien.* Sic vulgo vocatur *Pechinum*, totius Imperii *Sinarum* Caput.

Anno 1483 Die 17 Martii. F. Johannes Payn, Hibernus, Episcopus Midensis, seu Medensis, vulgo *Methe*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 26 col. I*, ex Warea. Successit Willelmo, ut habetur ex hoc Diplomate. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Payn electo Miden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Willelmo Episcopo Miden. regimini Ecclesiæ Miden præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfato ecclesia per obitum ejusdem Johannis Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus, intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommodo &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem. & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te theologiæ professorem, ac Fratrum Provinciæ Angliæ Ordinis Prædicatorum, secundum morem ipsius Ordinis, Priorem Provincialem, cui de religionis zelo, vitæ munditio, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nas fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita medisatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris. ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committenda, in illo qui dat gratias, volumus autem, quod quam primum præsentes literas habueris expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesima Quadringentesimo Octuagesimo secundo, Decimo sexto Kal. Aprilis, Pontifitatus nostri Anno Duodecimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib CXCVI fol.* 213.

Anno 1483 Die 7 Aprilis. F. Johannes Wervingerade, Episcopus Budinen. vulgo *Budoa*, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Antibarensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Ipsius mentio variis in Diplomatibus. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Wervingerade electo Budinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Cum ieaque nos hodie ecclesiæ Budinen. tunc certo modo Pastore carenti &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ, ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris ha-*

Digitized by Google

habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCII fol. 225. De eodem Johanne loquuntur quatuor aliæ Constitutiones, quarum prima hujus tenoris est. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Wervingerade electo Budinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. De providentia Sedis Apostolicæ &c. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Budinen. tunc Pastore carenti, de persona tua &c. qui Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professus existis &c. prout in nostris literis plenius continetur, nos tibi quod de fructibus, redditibus, & proventibus dictæ ecclesiæ, quæ, ut accepimus, in partibus infidelium existit, nihil percipis, ut te aliqualiter sustentare valeas, de alicujus subventionis auxilio &c. motu proprio non ad tuam &c. sed de nostra mera liberalitate pensionem annuam ducentorum florenorum Renen. super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Episcopalis Halberstaden. per Venerabilem Fratrem nostrum modernum Episcopum Halberstaden. seu administratorem ecclesiæ Halberstaden., & Successores suos Episcopos Halberstaden. pro tempore existentes tibi quoad vixeris vel procuratori tuo ad hoc a te specialiter constituto, pro una videlicet in Domini nostri Jesu Christi, & alia medietatibus pensionis hujusmodi in Sancti Johannis Baptistæ nativitatum festivitatibus annis singulis persolvendam, auctoritate Apostolica reservamus, constituimus, & assignamus, Decernentes eosdem Episcopum &c ad solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationis &c. fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod cuilibet ex Episcopo &c. qui in festivitatibus ipsis, vel saltem infra triginta dies &c. pensionem per eum tunc debitam hujusmodi non persolverit &c. ingressus Ecclesiæ sit penitus interdictus. Si vero per sex menses &c. a regimine, & administratione ecclesiæ Halberstaden. suspensus esse censeatur eo ipso, non obstantibus &c. quibuscunque. Aut si Episcopo &c. a Sede Apostolica sit indultum quod ad præstationem, vel solutionem alicujus pensionis &c., & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia &c., & de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo &c. nostræ reservationis, constitutionis, assignationis, decreti, voluntatis, & statuti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo Ex Archivo Apostolico Lib CXCII fol 225. In secunda sic legitur. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Bremen., & Hildesemen., ac Verden. Ecclesiarum Decanis &c., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie motu proprio dilecto filio Johanni Wervingerade Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Electo Budinen. ex certis causis pensionem annuam ducentorum florenorum Renen. super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Episcopalis Halberstaden. per venerabilem Fratrem nostrum modernum Episcopum seu administratorem Halberstaden cujus ad id expressus accedit assensus, & successores suos Episcopos Halberstaden. pro tempore existentes eidem Johanni quoad viveret, & postquam munus consecrationis de mandato nostro sibi impensum foret, vel Procuratori suo ad hoc ab eo specialiter constituto, in certis terminis tunc expressis sub interdicto ab ingressu Ecclesiæ, & aliis pœnis etiam inibi expressis annis singulis integre persolvendam per alias nostras literas reservavimus prout in illis plenius continetur, quo circa Discretioni vestræ per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si & postquam dictæ literæ vobis præsentatæ fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pensionem prædictam Johanni electo, vel pro ipso procuratori præfatis juxta hujusmodi reservationis, & constitutionis, & assignationis continentiam, atque formam efficaciter persolvi, & nihilominus quemlibet ex Episcopo seu administratore, & Successoribus præfatis quem hujusmodi interdicti, & suspensionis sententias vobis incurrisse constiterit quoties super hoc pro parte dicti Johannis electi fueritis requisiti tam in Dominicis, quam festivis diebus in ecclesiis, dum major inibi populi multitudo convenerit ad divina, interdictum, & suspensum publice nuncietis, faciatisque ab aliis nunciari donec Johanni electo, vel procuratori prædictis de pensione hujusmodi tunc debita fuerit integre satisfactum, ipsique interdicti, & suspensi ab hujusmodi sententia, relaxationis beneficium meruerint obtinere, non obstantibus omnibus quæ in dictis literis voluimus non obstare. Aut si Episcopo &c. quod interdici, suspendi &c. per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo tertio, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCII fol. 225. Tertia hæc est. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Johanni Wervingerade Episcopo Budinen. Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem ecclesiæ Budinen. tunc Pastore carenti, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum, accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris desuper confectis literis in quibus voluimus quod quam primum literas ipsas haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam quæ in partibus infidelium consistit commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis tuis in hac parte supplicationibus inclinati tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, seu apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Civitate vel Diœcesi Halberstaden. duntaxat, dummodo etiam per Venerabilem Fratrem nostrum Episcopum Halberstaden. seu administratorem ecclesiæ Halberstaden. ad id requisitus fueris, etiam de speciali ipsius licentia hujusmodi pontificalia officia exercere, libere ac licite valeas, voluntate

prædicta, ac Constitutionibus Apostolicis, ceterisque nequaquam obstantibus auctoricate Apostolica tenore præ-
sentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Da-
tum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio,
Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCII fol. 225.
In quarta tandem sic legere est: Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Wervinge-
rade Fratrum Ordinis Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis
gratiosa benignitas &c Sane cum intendamus hodie, benedicente Domino, de persona tua ecclesiæ Budinen. certo
modo Pastoris solatio destitutæ de Fratrum nostrorum consilio, ob tuorum exigentiam meritorum accepta provi-
dere, teque illi præficere in Episcopum, & Pastorem, nos cupientes, ut provisio nostra hujusmodi apud Deum
laudabilis, & animæ tuæ fructuosa existat, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, te ab omnibus & sin-
gulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a ju-
re, vel ab homine latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, quoad hoc duntaxat, ut de persona tua eidem
ecclesiæ provideri, tuque illi præfici & præesse possis, & valeas, provisioque, & præfectio nostræ hujusmodi alias
suum debitum sortiantur effectum, auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus & absolutum fore decer-
nimus. Nulli ergo &c. nostræ absolucionis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S.
Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Septimo Idus Aprilis,
Pontificatus nostri Anno Duodecimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCII fol. 225.

Anno 1483 Die 22 Octobris.

F. Abel de Sano Zobrioco, Episcopus Dionysien., sub Bostrensi Metropoli. Hunc non norunt Fon-
tana, Cavaierius, ceterique. Successit cuidam Tossano, ut ex sequentibus Diplomatibus videre est.
Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abel de Sano Zobrioco electo Dionysien., Salutem, &
Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ mem. Tossano Episcopo Diony-
sien. regimini Ecclesiæ Dionysien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem
ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero
præfata Ecclesia per obitum ejusdem Tossani Episcopi qui extra Roman. Curiam diem clausit &c. nos va-
catione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter
nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ
personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fra-
trum Prædicatorum expresse professum, & in Theologia Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, ho-
nestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum do-
nis, apud nos fide digna testimonia perhibentur; direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita me-
ditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meri-
torum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi
præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiri-
tualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem quod quam pri-
mum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tu-
que præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi
merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octua-
gesimo tertio, Undecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo. Ex Archivo Apostolico
Libro CC fol. 14. De eodem legenda sequens Constitutio. Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto
filio Abel de Sano Ordinis Fratrum Prædicatorum professori Electo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Bene-
dictionem. Sincerus devocionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris Ecclesiam &c. hodie siquidem Ec-
clesiæ Dionysien., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuo-
rum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum
præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera, quod quamprimum literas Apostolicas su-
per provisionem, & præfectionem hujusmodi haberes expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferres, & persona-
liter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires,
prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam Ecclesiam,
quæ in partibus Infidelium consistis, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam perso-
naliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus
inclinati, tibi, quod ad Ecclesiam prædictam accedere, & apud eam residere minime tenearis, quodque postquam
munus consecrationis rite susceperis, in Civitate, & Diœcesi Remen. duntaxat, dum per illius Diœcesanum ad
id requisitus fueris, & de speciali ipsius licentia Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas
voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obs-
tantibus auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ, indulgemus. Nulli ergo &c. nos-
træ concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis
Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Undecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri
Anno Tertio decimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCVII fol. 102. Huc etiam spectat sequens Diploma.
Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Abel de Sano Zobrioco Ordinis Fratrum Prædica-
torum Episcopo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ
Sedi devotam &c. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Dionysien., tunc certo modo pastore carenti, de persona tua no-
bis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de eorundem Fratrum consilio duxerimus auc-
toritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ip-
sius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris literis inde confectis
plenius continetur, nos tibi, ut statum tuum juxta Pontificalis dignitatis exigentiam decenter tenere valeas,
de alicujus subventionis auxilio providere, præmissorum intuitu, specialem gratiam facere volentes, motu proprio,
non

non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate pensionem annuam ducentorum ducatorum auri de Camera super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Archiepiscopalis Remen., per venerabilem Fratrem Petrum modernum, cujus ad hoc expressus accedit assensus, & Successores suos Archiepiscopos Remen. pro tempore existentes, tibi, quoad vixeris, vel donec tibi per aliquem ordinarium Collatorem de aliquo beneficio ecclesiastico valoris dictæ pensionis canonice provisum, cuque illud pacifice assecutus fueris, vel procuratori tuo ad hoc a te specialiter constituto pro una scilicet in Domini nostri Jesu Christi, & alia medietatibus pensionis hujusmodi in B. Johannis Baptistæ nativitatum festivitatibus annis singulis persolvendam auctoritate Apostolica reservamus, constituimus, & assignamus, decernentes eosdem Petrum Archiepiscopum, & Successores ad integram solutionem pensionis hujusmodi juxta reservationis, constitutionis, & assignationis prædictarum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod quilibet ex Petro Archiepiscopo, & Successoribus prædictis, qui in festivitatibus prædictis, vel saltem infra triginta dies singulas festivitates ipsas immediate sequentes pensionem tunc debitam hujusmodi tibi non persolverint cum effectu, ipsis diebus eisdem ingressus Ecclesiæ sit penitus interdictus, si vero per sex menses dictos triginta dies immediate sequentes sub interdicto, animo, quod absit, permanserit indurato, ex tunc lapsis mensibus eisdem regimine, & administratione dictæ Ecclesiæ Remen. suspensus esse censeatur eo ipso non obstantibus, quod tu Ordinem Prædicatorum expresse professus existis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si Petro Archiepiscopo &c. quod ad præstationem, vel solutionem alicujus pensionis minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas, non facientes &c. & de quacunque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nulli ergo &c. nostræ reservationis, constitutionis, assignationis, decreti, voluntatis, & statuti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Undecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo. Addenda sequens Constitutio. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Decano Ecclesiæ Sancti Petri de Materiis Remen. Diœcesis, & Remen., ac Parisien officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie motu proprio venerabili Fratri nostro Abel de Sano Zobrioca Ordinis Fratrum Prædicatorum Episcopo Dionysien pensionem annuam ducentorum ducatorum auri de Camera super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Archiepiscopalis Remen. per venerabilem Fratrem nostrum Petrum modernum, & Successores suos Archiepiscopos Remen. pro tempore existentes eidem Abel, quoad viveret, vel donec sibi per aliquem ordinarium Collatorem de aliquo beneficio ecclesiastico valoris dictæ pensionis canonice provisum, ipseque illud pacifice assecutus foret, vel procuratori suo legitimo in certis terminis tunc expressis sub interdicti ab ingressu Ecclesiæ, & aliis pœnis etiam tunc expressis annis singulis integre persolvendam præfati Petri Archiepiscopi Remen. ad id expresso accedente consensu per alias nostras litteras reservavimus, constituimus, & assignavimus, prout in dictis litteris plenius continetur. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictæ aliæ litteræ vobis præsentatæ fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pensionem prædictam Abel Episcopo, vel procuratori præfatis juxta reservationis, constitutionis, & assignationis, necnon decreti nostri in aliis litteris prædictis appositis continentiam, atque formam efficaciter persolvi, & nihilominus quemlibet ex Petro Archiepiscopo, & Successoribus præfatis, quos interdicti, & suspensionis sententias hujusmodi vobis incurrisse constiterit quoties pro parte dicti Abel Episcopi fueritis requisiti, tam in Dominicis, & aliis festivis diebus in ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, interdictum, & suspensum publice nunciatis, faciatisque ab aliis nunciari, donec Abel Episcopo, vel Procuratori præfatis de pensione hujusmodi, tunc debita fuerit integre satisfactum, ipseque interdictus, & suspensus ab hujusmodi sententiis relaxationis beneficium meruerit obtinere. Contradictores eadem auctoritate nostra &c. non obstantibus omnibus, quæ in prædictis aliis litteris voluimus non obstare, aut si Petro Archiepiscopo, & Successoribus præfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Undecimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCVII fol.* 103.

F. Johannes Helchisades, Anglus, Episcopus, Landavensis, *Landuff*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCXVI pag.*211, *ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.*300 *num.CCXCV. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag* 414. Anno 1483.

F. Dominicus Terdonensis, Episcopus Sanctarien., seu Therasien., vulgo *Santorini*, & *Santerini*, Gallis *Saint Erin*, Nautis *S. Helena*, in ejusdem nominis Insula maris Ægæi, sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DXIV pag.*285, *ex Regestis Magistri Ordinis Prædicatorum. Cavalerius Tomo I pag.*293 *num.CCLXVIII.* Anno circiter 1483.

F. Petrus Quadrati, vulgo *du Quarre'*, Episcopus Arausicanus, *Orange*, in ejusdem nominis Principatu in Gallo-Provincia, sub Archiepiscopo Arelatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.XLVI pag.*128, *ex Epitaphio Petri, ex Regestis Magistri Ordinis, ex Gallia Christiana, & ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.*320 *num.CCCLXI. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 24. Successit *Johanni*, ut ex hoc Diplomate constat. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Quadrati Electo Aurayцen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Aurayцen. regimini Ecclesiæ Aurayцen. præsidente &c. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Johannis Episcopi &c. Demum ad te Ordinis* Anno 1484 Die 19 Januarii.

FF. Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum &c. Datum Fulginei Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Tertio, Decimo Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib.CCVI fol.*265.

LEGATUS.

Anno 1482. F. Salvus Cassetta, Generalis Magister Ordinis, Legatus ad Fredericum Cæsarem, Principesque Germaniæ missus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Tit.II num.XXXII pag.*358. *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXI pag.*860.

Digitized by Google

INDEX,

Hujus Tertii Voluminis Diplomata recensens.

Digitized by Google

INDEX CHRONOLOGICUS
Diplomatum Tertii Voluminis.

In-

Mo-

Digitized by Google

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
EUGENIUS IV.	LXV.	1435		29	Monasterium Florentinum S. Mariæ de Nive confert Sororibus de Pœnitentia S. Dominici.	48
	LXVI.		Novemb.	29	Ut Hospitium pauperum in oppido Turnovi constituatur, ipsique F. Claudius Hospitis præficiatur.	49
	a LXVII. ad XCVIII.				Nonnullis Fratribus ecclesiastica Beneficia confert.	50
	XCIX.		Decemb.	13	Annua pensio illius Monasterii sit, in quo Soror, cui est assignata, diem obierit extremum.	53
	C.			20	De compositione facta inter Moniales S. Sixti, & Monasterium S. Oswaldi de Nostie.	54
	CI.	1436	Januarii	1	Fratres Prædicatores mittit in possessionem Cœnobii extra muros Papien.	55
	CII.			7	Priorem S. Sabinæ delegat, qui sacras ædes S. Mariæ in Porticu de Urbe reficiendas curet.	56
	CIII.			21	Fratres Prædicatores e Cœnobio S. Georgii transfert ad Cœnobium S Marci Florentio.	57
	CIV.		Junii	3	De possessionibus Monasterii Brixien. cum aliis commutandis.	59
	CV.		Julii	10	F. Didacus de Quero eremiticam vitam agere possit.	59
	CVI.			27	Cœnobii Bononien. sacellum, in quo quiescit Corpus S. P. Dominici, visitantes Indulgentiis donat.	60
	CVII.		Octobris	11	Domum, & Sacellum a Sororibus nostris relicta assignat Argentinensi Cœnobio.	61
	CVIII.			21	Controversiam Fratres Prædicatores Patavinos inter, & quosdam Clericos, ac laicos dirimendam decernit.	61
	CIX.		Novemb.	22	Firmat translationem *Conventus S. Archangeli Fanen.* ad Monasterium S. Catharinæ Ariminen., & quasdam possessiones Monasterii S. Archangeli assignat Cœnobio S. Dominici Fanen.	62
	CX.			28	De sacris ædibus Argentinen. Cœnobii in quibus nonnullæ Reliquiæ SS. Innocentium servantur.	63
	a CXI. ad CXLIX.				Varia Cœnobia Indulgentiis ornat.	63
	CL.				De annua pensione Faventin. Fratribus solvenda.	68
	CLI.		Decemb.	5	Quædam immobilia bona incorporat Collegio Gregoriano Bononien.	69
	CLII.	1437	Februarii	21	Bononien. Fratrum, & Sororum S. Agnetis lites disceptatione compendiaria dirimantur.	70
	CLIII.		Martii	14	Cœnobii Ragusini fundandi facultas.	71
	CLIV.		Aprilis	9	De Cœnobio Ripano reficiendo.	71
	CLV.		Junii	11	Cœnobii Montis Acuti constituendi facultas.	72
	CLVI.		Julii	4	Argentin. Sorores de Pœnitentia S. Dominici juris, ac potestatis sint Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum.	73
	CLVII.				Monasterium de Clingental Ordinis Fratrum Prædicatorum jurisdictioni restituit.	73
	CLVIII.			8	Beneficium ecclesiasticum confert Monasterio de Cæli corona.	75
	CLIX.			14	Wormaciense Monasterium Beneficio donat.	76
	CLX.			15	Idem pro Diensi Cœnobio.	77
	CLXI.				Imperatori Græcorum, & Constantinopolitano Patriarchæ F. Johannem de Ragusio, ceterosque ad Græcos a Basileensi Concilio Legatos commendat.	78
	CLXII.		Augusti	1	De Beneficio fundato a Ducissa Bavariæ Ordinis S. Dominici Moniale.	79
	CLXIII.		Septemb.	12	Firmat donationem factam Monasterio B. M. Mag-	

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
EUGENIUS IV.		1437	Septemb.		Magdalenæ, ad lapides nuncupato, in suburbiis Basileæ sito.	80
	CLXIV.		Octobris	11	De recipiendis in Monasterio Juliomagen.	80
	CLXV.			30	Privilegia concessa Magistro Sacri Palatii firmat, & auget.	81
	CLXVI.		Novemb.	5	Monasterium de Bono loco unitur Prioratui Montis Pessulani Ordinis Prædicatorum.	82
	CLXVII.			13	De Reliquiis S. Thomæ dono dandis Johanni Regi Castellæ, & Legionis.	83
	CLXVIII.	1438	Februarii	4	Firmat donationem Monasterii S. Mariæ de Virginibus factam Perusin. Fratribus Ordinis Prædicatorum.	83
	CLXIX.				De litibus Perusinorum Fratrum disceptatione compendiaria finiendum.	84
	CLXX.			13	Prior Cœnobii S. Dominici vota Cortonen. commutare possit.	85
	CLXXI		Martii	3	Quarta pars eduliorum, panis, vini, carnium &c. quæ dantur ob sepulturam, Parochis non solvatur.	85
	CLXXII.			13	Mantuani Fratres e Cœnobio S. Matthæi ad Angelorum Cœnobium se transferant.	86
	CLXXIII.			24	Eadem de re.	87
	CLXXIV.		Maii	23	Monasterii S. Agnetis Bononien. Sorores e quocunque tributo reddit immunes.	87
	CLXXV.		Octobris	2	F. Johannem de Turrecremata Magistrum S. Palatii Apostolici beneficio ecclesiastico donat.	88
	CLXXVI.			21	De Parmen. Monasterio reficiendo.	89
	CLXXVII.		Novemb.	18	Tangermunden. Cœnobii fundandi facultas.	90
	CLXXVIII.		Decemb.	5	Unit Monasterium de Payols Bononien. Monasterio S. Mathiæ Bononien.	91
	CLXXIX.			15	Firmat & auget privilegia Fidei præconibus, seu Missionariis, concessa a B. Benedicto XI.	91
	CLXXX.				Fidei Præcones in Albaniam, ceterasque regiones missos commendat.	93
	CLXXXI.			23	Firmat concordiam Archiepiscoporum inter & Fratres Prædicatores Cœnobii S. Dominici Neapolitan.	93
	CLXXXII.	1439	Februarii	18	Fratres Cœnobii S. Severini veniant in possessionem redditum Monasterii Sororum ejusdem Prædicatorum Ordinis.	97
	CLXXXIII.		Martii	11	De Monasterio *Dominarum* uniendo Cœnobio S. Mariæ de Mercato de S. Severino.	98
	CLXXXIV.				Monasterium B. Mariæ de Payola Monasterio S. Mathiæ Bononien. uniendum decernit.	99
	CLXXXV.		Aprilis	9	De Privilegiis Ordinis Prædicatorum nunquam derogetur nisi ejusdem Ordinis, ipsius Generalis Magistri, eorundemque privilegiorum specialis mentio fiat.	100
	CLXXXVI.			16	Donationes Fratribus Wratislavien. factas confirmat.	101
	CLXXXVII.				Firmat statuta pro Cœnobio & Monasterio Wratislavien. a Generali Magistro edita.	101
	CLXXXVIII.			30	Sororibus Tertii Ordinis Perusin. concedit domum ipsis assignatam.	101
	CLXXXIX.		Maii	10	Constituit judicem de lite inter Moniales Montis-Pessulani Monasterii Ordinis Prædicatorum, & Abbatem Monasterii Vallis Magnæ Cistercien. Ordinis.	102
	CXC.			13	De reficiendo Perusino Cœnobio.	103
	CXCI.			14	De Tertii Ordinis Regula.	104
	CXCII.			22	Protectores Hospitalium Januen. a Prioribus Ordinum Carthusien., Montis Oliveti, & S. Dominici constituendi.	104
	CXCIII.		Julii	3	De litibus Mutinensium Fratrum.	105
	CXCIV.			31	Unit Monasterium S. Cæsarii Monasterio S. Sixti	

Ra-

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
NICOLAUS V.	a XVIII. ad XX.	1448			Alii Pœnitentiarii constituti.	250
	XXI.		Aprilis.	5	F. Antonius de Orrietia beneficium Ecclesiasticum assequi possit.	250
	XXII.			11	Quoddam Beneficium Monasterio Hedingen. uniendum decernit.	251
	XXIII.				Ratam habet donationem Neapolitani Cœnobii S. Spiritus factam Fratribus Ord. Prædicatorum.	252
	XXIV.			16	Ne insignia gentis de Spinolis e sacello S. Nicolai sito intra septa Cœnobii Fratrum Prædicatorum Peræ tollantur.	254
	XXV.		Junii.	13	Valvernensis Cœnobii fundandi facultas.	255
	XXVI.			29	Innovat & firmat Eugenii IV Constitutionem, qua damnantur errores Johannis de Poliaco, ipsiusque assectarum.	256
	XXVII.		Julii.	6	Fratres Prædicatores veniant in possessionem Senensis Cœnobii S. Spiritus.	256
	XXVIII.			18	Ex Eugenii IV Constitutione Philippum Norreys Fratribus Mendicantibus infensissimum damnandum, & carceri mancipandum decernit.	257
	XXIX.			31	His qui in Cœnobiis nostris commorantur Sacramenta ministrare, eorumque cadavera sepulturæ tradere possimus.	258
	XXX.		Augusti.	17	Fulginatenses Moniales Ordinis Prædicatorum, annua pensione proposita, quasdam domos cedere possint Confratribus *Hospitalis Pietatis* nuncupati.	258
	XXXI.			21	Aragoniæ Provinciali agendi rationem præfinit.	259
	XXXII.		Septemb.	5	Encinense Monasterium sit jurisdictionis Fratrum Prædicatorum.	261
	XXXIII.			6	*Inquisitori & Provinciali Græciæ, ne Latini desciscant ad Ritus Græcos.*	262
	XXXIV.		Octobris.	15	F. Laurentius Valascii Portugalliæ Regis Orator casibus Episcopalibus absolvere possit.	262
	XXXV.			19	Roterodamensis Cœnobii fundandi facultas.	263
	XXXVI.		Decemb.	4	Firmat & inserit Constitutiones quibus Gregorius XI, Martinus V, & Eugenius IV Ordinem Fratrum Prædicatorum privilegiis ornarunt.	263
	XXXVII.			30	F. Conradus Wrin ecclesiasticum beneficium assequi possit.	265
	XXXVIII.	1449	Januarii	4	Vallis Tariensis Cœnobii fundandi facultas.	266
	XXXIX.			13	F. Leonardus Abbas Monasterii SS. Andreæ, & Gregorii de Urbe renunciatur.	267
	XL.		Martii	15	Inserit Diploma, quo Martinus V ex Constitutione Bonifatii IX Fratres Prædicatores Episcoporum jurisdictione, Decimis, Tributis &c. immunes esse declarat.	267
	XLI.				In Johannem de Poliaco.	268
	XLII.				Confirmat Mare Magnum Eugenii IV.	269
	XLIII.		Aprilis	5	Unit Monasterium B. Mariæ de Nazareth Conventui S. Apollinaris Papien.	269
	XLIV.		Julii	5	F. Henricum Kaitysen Magistrum Sacri Palatii beneficio ecclesiastico donat.	270
	XLV.		Augusti	18	Fratres Prædicatores aliud a Cœnobio S. Anastasiæ Veronæ ponere possint.	271
	XLVI.			20	De reficiendo Papien. Cœnobio S. Thomæ.	272
	XLVII.		Septemb.	2	Quicquid pro Cœnobiis reformatis constitutum fuit servetur, mortuo licet Generali Magistro totius Ordinis.	273
	XLVIII.		Decemb.	9	Tergestensis Cœnobii fundandi facultas.	273
	XLIX.			15	Idem pro Argentiensi Cœnobio.	274
	L.	1450	Januarii	10	Firmat ea quæ Perusini statuerant ad ædes sacras Cœnobii Fratrum Prædicatorum ejusdem civi-	

Digitized by Google

De-

PIUS II.

Le-

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
SIXTUS IV.		1473			agendum, & quænam eorundem auctoritas.	495
	XXV.		Martii	30	Ædes sacras Heidelbergen. Cœnobii visitantes Indulgentiis donat.	497
	a XXVI. ad XXX.				Indulgentias impertitur.	498
	XXXI.		Aprilis	1	Varia privilegia Fratribus Peregrinantibus, Fidei nempe Præconibus, concessa.	498
	XXXII.				De Stueardensi Cœnobio fundando.	499
	XXXIII.			3	De possessione, Casale nuncupata, restituenda Viterbiensi Cœnobio.	500
	XXXIV.		Junii	2	F. Johannes de Pistorio Forum Livii petat, ut ibidem Conciones sacras habeat.	501
	XXXV.			5	Ratum habet, F. Marcum Inquisitorem Regni Siciliæ a Generali Magistro totius Ordinis renunciatum fuisse.	501
	XXXVI.		Julii	1	Firmat fundationem Cœnobii SS. Annunciationis in terra S. Georgii, illudque Cœnobium variis privilegiis ornat.	502
	XXXVII.			5	Accepta provocatione Fratris Rolandi officialem Redonensis Episcopi, ceu judicem non legitimum reiicientis, judices qui de lite cognoscant constituit.	503
	XXXVIII.			9	Ut Senogallien. Cœnobium fundetur.	504
	XXXIX.			27	Idem pro Cœnobio Heidelbergen.	505
	XL.				Bona Fratribus, & Sororibus Ordinis Prædicatorum jure hæreditario obvenire posse decernens, irritas facit quarundam Sororum renunciationes.	505
	XLI.		Octobris	7	De quibusdam possessionibus Bergomensis Cœnobii venditis, abalienatis, locatis &c.	506
	XLII.		Novemb.	28	F. Johannes de Pistorio Ragusium, ut sacras conciones ibi habeat petere jubetur.	508
	XLIII.		Decemb.	30	Vercellense Cœnobium quodam Beneficio donat.	508
	XLIV.		....		Ne Firmani Fratres molestiis afficiantur, & ut in possessionem cujusdam viæ redeant.	509
	XLV.	1474	Januarii	10	Bellimontis Cœnobii fundandi facultas.	509
	XLVI.			21	F. Salvus Cassetta frumentum e Sicilia Romam mittendum curet.	510
	XLVII.		Februarii	14	De fundando Cœnobio Montis Caprelli.	511
	XLVIII.		Martii	29	Idem pro Cnriensi Monasterio.	511
	XLIX.		Aprilis	4	De Prioratu S. Marci uniendo Cœnobio Fratrum Prædicatorum Placentin.	512
	L.		Junii	5	De sententia secundum Fratres Zegedinen. Cœnobii lata confirmanda.	514
	LI.			13	Priorissa Monasterii B. Mariæ de Insula Danubii quolibet triennio eligenda.	514
	LII.			18	Bassoiensis Cœnobii fundandi facultas.	515
	LIII.		Augusti	31	Mare Magnum.	516
	LIV.		Septemb.	16	De Calvisiensi Cœnobio fundando.	520
	LV.		Octobris	26	Ut F. Antonius de Vesaco qui Borbonio Duci a confessionibus erat, ecclesiasticum beneficium consequi possit.	521
	a LVI. ad LXII.				Idem pro aliis Fratribus.	521
	LXIII.	1475	Januarii	12	Ecclesiam & Parochiam S. Mariæ Rezzonici Fratribus nostris concedit.	522
	LXIV.		Martii	18	Prior Luchentensis Cœnobii Fratres ad Baccalaureatus & Magisterii gradus promovere possit.	524
	LXV.		Aprilis	27	Dublinensis Universitas rogatu Fratrum Prædicatorum, aliorumque Mendicantium constituitur.	525

Quæ-

Digitized by Google

San-

Digitized by Google

INDEX
ALPHABETICUS
Diplomatum hujus Tertii Voluminis.

INDEX RERUM REPERIETUR TOMO ULTIMO.

Cir-

Ex-

Pri-

Digitized by Google

Sacra

T

V

M E N D A

Quæ hoc in Tertium Volumen irrepserunt.

Pagina.	Linea.	Errata.	Corrige.
87 io argumeoto Coostitutionis 174		immunes	immune
104 Const. 192.	28	descentibus.	descendeotibus
143 Nota 5 Coost. 230.		aquid	aliquid
218	6.	Prygia	Phrygia
289 io argumento Coostit. 68.		S. Matthæi	S. Marthæ
Ibidem Constit. 68.	29	S. Sephani	S. Stephani
421 Constitut. 56	3.	aa	ac
572 Nota 4 Constit. 115.	3	tririerium	triremium.

Digitized by Google